Dictàmens del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

Segon mandat 2006 - 2012

Illes Balears

DICTÀMENS DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS

Segon mandat 2006 – 2012

Illes Balears

Edició:

© Institut d'Estudis Autonòmics
C/ de Sant Pere, 7, 4t
07012 Palma
Tel.: 971 17 71 95 / Fax: 971 17 63 59
iea@caib.es

Dels textos:

© Consell Econòmic i Social de les Illes Balears
Pl. de Son Castelló, 1
07009 Palma
Tel.: 971 17 71 99 / Fax: 971 17 63 81
ces@caib.es

Dipòsit legal: PM-348-2018
ISBN: 978-84-09-00259-7
Impressió: amadip.esment

ÍNDEX

Presentació 17

Pròleg 19

Introducció 21

Dictàmens 2006

Dictamen núm. 1/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears 27

Dictamen núm. 2/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei de l'esport de les Illes Balears 75

Dictamen núm. 3/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei de reforma de l'impost de successions i donacions 89

Dictamen núm. 4/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei municipal i de règim local de les Illes Balears 111

Dictamen núm. 5/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei de règim del sòl i de l'habitatge de les Illes Balears 151

Dictamen núm. 6/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei integral d'atenció i dels drets del menor a les Illes Balears 197

Dictamen núm. 7/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els transports turístics terrestres en l'àmbit de les Illes Balears 209

Dictamen núm. 8/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic superior en Restauració 217

Dictamen núm. 9/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 123/2001, de 19 d'octubre, de definició i regulació de les condicions mínimes d'obertura i funcionament dels centres i serveis per a persones majors, tant públics com privats, ubicats en el territori de les Illes Balears 221

Dictamen núm. 10/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de regulació del Registre Únic de Fundacions de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'organització de l'exercici del Protectorat 231

Dictàmens 2007

Dictamen núm. 1/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'obtenció i la renovació del carnet professional d'operador de maquinària minera mòbil (OMMM) 241

Dictamen núm. 2/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'Ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de les Illes Balears 251

Dictamen núm. 3/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual s'estableixen i implanten els procediments de seguretat i el sistema de vigilància enfront dels accidents amb risc biològic en l'àmbit sanitari de les Illes Balears 259

Dictamen núm. 4/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a la modificació de la llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, i el Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel decret 128/2001, de 9 de novembre 265

Dictamen núm. 5/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al sistema d'indicadors per a la Gestió Integrada de la Zona Costanera (GIZC) de les Illes Balears 275

Dictàmens 2008

Dictamen núm. 1/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al projecte de decret pel qual es regula l'aplicació en l'àmbit agrícola i ramader de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears 283

Dictamen núm. 2/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el Projecte de decret de Mediació familiar 291

Dictamen núm. 3/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el Projecte de Reglament de les instal·lacions dels campaments juvenils de Menorca 299

Dictamen núm. 4/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa del Fons Europeu de Pesca 307

Dictamen núm. 5/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual es regula el Pla Jove de l'Habitatge i sobre les ajudes a la promoció i accés a l'habitatge a les Illes Balears 317

Dictamen núm. 6/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a la modificació de la Llei 6/2005, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears 333

Dictamen núm. 7/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al projecte de decret pel qual es regula el règim d'habilitació i d'organització de personal tècnic en prevenció de riscs laborals de la Direcció General de Salut Laboral de la Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears per a l'exercici de la funció de comprovació de les condicions de seguretat i salut en les empreses i els centres de treball 339

Dictamen núm. 8/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per a l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració del Govern de les Illes Balears 353

Dictamen núm. 9/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de la consellera de Treball i Formació, de modificació de l'Ordre del conseller de Treball i Formació, de 10 de juny de 1998, pel qual s'aprova el llibre d'incidències en obres de construcció 363

Dictamen núm. 10/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears 369

Dictamen núm. 11/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears 381

Dictamen núm. 12/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears 387

Dictamen núm. 13/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 33/1994, de 28 de març, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP), i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears 397

Dictamen núm. 14/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades en el Sector de la Construcció de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 405

Dictamen núm. 15/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre drets d'informació dels passatgers en el transport marítim entre illes 411

Dictamen núm. 16/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen els criteris per habilitar el llibre de subcontractació en el sector de la construcció 421

Dictamen núm. 17/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al projecte de decret pel qual es regula el procediment per publicar les sancions per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears 427

Dictamen núm. 18/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de serveis socials de les Illes Balears 433

Dictamen núm. 19/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de desenvolupament de la Llei 5/2008, de 14 de maig, d'actuacions urgents destinades a l'obtenció de sòl per a habitatges de protecció pública 449

Dictamen núm. 20/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears 465

Dictamen núm. 21/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'avantprojecte de llei de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears 479

Dictamen núm. 22/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals per a la utilització agrícola dels fems a les Illes Balears 491

Dictàmens 2009

Dictamen núm. 1/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat autònoma de les Illes Balears 503

Dictamen núm. 2/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 42/2008, d'11 d'abril, pel qual es regula la bonificació en les tarifes dels serveis regulars de transport marítim entre les illes d'Eivissa i Formentera per als residents en l'illa de Formentera 511

Dictamen núm. 3/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre els fulls de reclamació o de denúncia en matèria de consum 519

Dictamen núm. 4/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la prestació ortoprotètica 531

Dictamen núm. 5/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de nou Consell Econòmic i Social de Menorca 537

Dictamen núm. 6/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea i regula l'autorització i el Registre de Transportistes i Mitjans de Transport d'Animals de les Illes Balears i se'n regulen les autoritzacions 545

Dictamen núm. 7/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'eficàcia del sistema educatiu de les Illes Balears..... 557

Dictamen núm. 8/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació dels serveis d'acolliment residencial de menors a Mallorca 599

Dictamen núm. 9/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el procediment de selecció de personal funcionari interí al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 611

Dictamen núm. 10/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears 621

Dictamen núm. 11/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament d'ordenació de la Inspecció de Serveis Sanitaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 627

Dictamen núm. 12/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears..... 635

Dictamen núm. 13/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual es modifica el Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008/2011 de les Illes Balears 641

Dictamen núm. 14/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Esport a les Illes Balears..... 651

Dictamen núm. 15/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre el règim jurídic de les sales de joc 659

Dictamen núm. 16/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control 665

Dictamen núm. 17/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 206/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis del mercat interior 671

Dictamen núm. 18/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears 683

Dictamen núm. 19/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears..... 695

Dictamen núm. 20/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears 703

Dictamen núm. 21/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 713

Dictamen núm. 22/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Acord de modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles del Consell Insular de Mallorca 723

Dictamen núm. 23/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears 727

Dictàmens 2010

Dictamen núm. 1/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre els drets d'informació dels usuaris de centres docents que imparteixen ensenyaments que no condueixen a l'obtenció d'un títol amb validesa acadèmica oficial 733

Dictamen núm. 2/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de salut pública de les Illes Balears 741

Dictamen núm. 3/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei d'ordenació del territori i de l'urbanisme de les Illes Balears 751

Dictamen núm. 4/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears 773

Dictamen núm. 5/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD) 787

Dictamen núm. 6/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears 799

Dictamen núm. 7/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei d'habitatge 819

Dictamen núm. 8/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el procediment d'autorització sanitària dels centres, serveis i establiments sanitaris i el funcionament del Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears 833

Dictamen núm. 9/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 93/2004, de 5 de novembre, sobre fórmules magistrals i preparats oficinals..... 841

Dictamen núm. 10/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears..... 845

Dictamen núm. 11/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'Habitatge de les Illes Balears..... 863

Dictamen núm. 12/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa d'Eivissa 869

Dictamen núm. 13/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica "Gin de Menorca" i s'aprova el seu reglament i al Projecte d'ordre pel qual es reconeix la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i se n'aprova el Reglament..... 877

Dictamen núm. 14/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat autònoma de les Illes Balears..... 883

Dictamen núm. 15/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives i es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears 895

Dictamen núm. 16/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "vi de la terra de Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'Illa de Formentera 905

Dictamen núm. 17/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques 909

Dictamen núm. 18/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits per part de l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI)..... 923

Dictamen núm. 19/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de criteris generals sobre modes d'explotació del transport ferroviari, tramviari i combinat..... 931

Dictamen núm. 20/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el Consell Balear de Transports Terrestres 935

Dictamen núm. 21/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el Comitè Balear de Transport per Carretera i es crea el Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i Empreses d'Activitats Auxiliars i Complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears 943

Dictamen núm. 22/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret d'aprovació del Reglament de desplegament i execució de determinats aspectes de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears 949

Dictamen núm. 23/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de declaració de zones vulnerables per la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries i el seu programa de seguiment i control del domini públic hidràulic de les Illes Balears..... 959

Dictamen núm. 24/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa de Formentera 967

Dictamen núm. 25/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable, i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística 973

Dictamen núm. 26/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives..... 985

Dictamen núm. 27/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 993

Dictamen núm. 28/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Acord de modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal de la taxa del tractament de residus sòlids urbans de l'illa de Mallorca..... 1003

Dictamen núm. 29/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la prestació per a persones que han estat sotmeses a tutela administrativa..... 1007

Dictamen núm. 30/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears..... 1013

Dictàmens 2011

Dictamen núm. 1/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei reguladora de la protecció de les persones consumidores o usuàries en els serveis de telefonia i Internet a les Illes Balears..... 1027

Dictamen núm. 2/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i la coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, les titulacions i les ràtios, i la figura del professional de referència i la seva relació amb les persones usuàries 1033

Dictamen núm. 3/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la comunitat autònoma de les Illes Balears..... 1039

Dictamen núm. 4/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions..... 1045

Dictamen núm. 5/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret regulador dels principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit del sistema públic de Serveis Socials 1051

Dictamen núm. 6/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen mesures per potenciar el paper actiu dels òrgans de representació i de participació dels treballadors i les treballadores amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears 1059

Dictamen núm. 7/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 85/1990, de 20 de setembre, pel qual es regula el règim retributiu dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 1069

Dictamen núm. 8/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears..... 1073

Dictamen núm. 9/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears..... 1081

Dictamen núm. 10/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears..... 1089

Dictamen núm. 11/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el sistema sanitari de les Illes Balears..... 1093

Dictamen núm. 12/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control 1137

Dictamen núm. 13/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca d'1 d'abril de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control 1143

Dictamen núm. 14/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aproven els procediments d'autorització d'oficines de farmàcia 1147

Dictamen núm. 15/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller de Presidència pel qual es regula la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears 1157

Dictamen núm. 16/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el marc de qualitat dels centres, serveis i establiments sanitaris i s'aprova el Programa d'acreditació d'hospitals 1163

Dictamen núm. 17/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament de la denominació d'origen protegida "Mahón-Menorca" i del seu Consell regulador 1173

Dictamen núm. 18/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior 1179

Dictamen núm. 19/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el Projecte de reglament pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera 1203

Dictamen núm. 20/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament del Consell Insular de Formentera pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera 1209

Dictamen núm. 21/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'illa de Menorca 1217

Dictàmens 2012

Dictamen núm. 1/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial 1231

Dictamen núm. 2/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears i es crea la Comissió de Control de la Qualitat de les Aigües de Consum Humà de les Illes Balears 1239

Dictamen núm. 3/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de turisme de les Illes Balears 1249

Dictamen núm. 4/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears..... 1311

Dictamen núm. 5/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses, establiments i productes del Sector Alimentari de les Illes Balears subjectes a control oficial 1317

Dictamen núm. 6/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament 1325

Dictamen núm. 7/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica "Mallorca" per als vins amb dret a la menció tradicional "Vi de la Terra" produïts a l'illa de Mallorca..... 1327

Dictamen núm. 8/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers 1333

Dictamen núm. 9/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular 1341

Dictamen núm. 10/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional a les Illes Balears 1351

Dictamen núm. 11/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament 1363

Dictamen núm. 12/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears..... 1385

Dictamen núm. 13/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics 1403

Dictamen núm. 14/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera 1411

Dictamen núm. 15/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius 1417

Dictamen núm. 16/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa 1427

Dictamen núm. 17/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Illes Balears 1431

Dictamen núm. 18/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual es modifica el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, aprovat per l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005 1437

Dictamen núm. 19/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza 1443

Dictamen núm. 20/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es deroguen determinats articles del Decret 17/2009, de 6 de març, pel qual s'estableix un pla de gestió per a la pesca amb arts de tirada tradicionals en aigües de les Illes Balears 1449

Dictamen núm. 21/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Reglament de desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives 1453

Dictamen núm. 22/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Reglament del Consell Insular de Menorca sobre el programa, els continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal 1461

Índex de normes publicades en el BOIB i sotmeses a dictamen 1467

Índex de matèries 1479

PRESENTACIÓ

La restitució del Consell Econòmic i Social (CES) representa una de les fites d'aquesta legislatura en la recuperació de les institucions democràtiques com a vertaders instruments al servei de la societat civil organitzada. Aquesta recuperació ha estat primordial per al Govern de les Illes Balears, que ha fet del consens i de la governança amb els agents socials i econòmics una exigència inherent de la seva gestió.

Per això, els Acords pel Canvi signats després del maig de l'any 2015 ja recolliren aixecar la suspensió de les funcions del Consell Econòmic i Social com una mesura imprescindible per al retorn dels mecanismes de comunicació, diàleg i participació ciutadana.

El retard en la publicació del segon volum de dictàmens que ha elaborat el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears entre els anys 2006 i 2012 és una mostra evident dels efectes de la suspensió d'aquest òrgan decretada per la Llei 16/2012, de 27 de desembre. Com a conseqüència d'això, quedaren suspeses totes les funcions del CES de caràcter consultiu, de participació, d'estudi, de deliberació i de proposta en matèria econòmica i social de les Illes Balears. Es tracta d'unes funcions que foren interrompudes malgrat quedar establertes per l'Estatut d'autonomia i haver-se desplegat després a partir de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social.

Superada aquesta suspensió, ara la publicació dels dictàmens del CES permet comprovar l'extraordinària utilitat d'aquest òrgan per al diàleg permanent entre l'Administració i els agents socials i econòmics, i, sobretot, per a la participació i la implicació d'aquests en la presa de decisions.

Els pronunciaments del CES, a més, esdevenen una font d'informació eficaç sobre l'evolució de l'economia i de la societat de les Illes Balears. Aquesta publicació permet un estudi acurat sobre una etapa essencial des del punt de vista institucional i normatiu a les Illes Balears, perquè l'any 2007 s'aprovà la reforma de l'Estatut d'autonomia, i representa una eina de consulta molt important sobre l'evolució normativa a partir dels dictàmens del CES en relació amb les qüestions que han estat sotmeses a la seva consideració.

Pilar Costa i Serra

Consellera de Presidència

PRÒLEG

L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix el dret de tots els ciutadans de les Illes Balears de participar de forma individual o col·lectiva en la vida política, econòmica, cultural i social de la comunitat autònoma, així com el deure dels poders públics de promoure la participació dels agents econòmics i socials del conjunt de la societat civil en els assumptes públics.

És, doncs, un deure dels poders públics facilitar instruments i reforçar, institucionalment, les vies de comunicació i participació dels ciutadans a través d'organitzacions i associacions representatives d'interessos econòmics i socials.

Conscients d'això, es creà el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears com a marc estable i permanent de comunicació i diàleg, tant dels agents econòmics i socials entre si, com d'aquests amb l'Administració autonòmica, sense oblidar-ne la configuració com a òrgan de consens i reforç de la participació d'aquests agents en la presa de decisions. Respon, doncs, a la legítima aspiració dels agents econòmics i socials perquè les seves opinions i els seus plantejaments, els quals prenen la forma de dictamen, siguin tinguts en compte a l'hora d'adoptar decisions que puguin afectar els interessos que els són propis.

Aquest segon volum, que es presenta com una continuació del primer, recull un total de 132 dictàmens ordenats cronològicament relatius al segon mandat del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, que comprèn el període que va des de l'any 2006 fins al 2012. A més, inclou un índex per matèries que en facilita la consulta i una llista de les normes que finalment s'han publicat al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* una vegada emès el dictamen corresponent, la qual cosa fa d'aquesta obra una eina de consulta obligatòria per a tothom que vulgui acostar-se d'alguna manera a l'entramat normatiu de la nostra Comunitat Autònoma.

Carles Manera Erbina

President del CES

INTRODUCCIÓ

En aquesta publicació presentam el segon volum de dictàmens que ha elaborat el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) durant el segon mandat, des de l'any 2006 fins a l'any 2012. És un recull de 132 dictàmens que, tal com va succeir amb el primer volum (anys 2001-2005), no s'han publicat mai en paper, tot i que estan inclosos en la web del CES i s'han inserit en els CD-cards que acompanyen la publicació dels informes anuals d'activitats.

Tal com es va explicar en el primer volum, en acabar-se cada mandat sembla convenient que es faci una publicació de tots els dictàmens de la institució per obtenir una perspectiva de l'evolució de l'opinió del Consell sobre les qüestions que s'han sotmès a la seva consideració durant el mandat corresponent. Malauradament, aquesta segona publicació arriba amb una mica de retard com a conseqüència de la suspensió de la vigència del CES decretada per la Llei 16/2012, de 27 de desembre, a través de la qual es va suspendre la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, de manera que quedaren suspeses totes les funcions del CES de caràcter consultiu, de participació, d'estudi, de deliberació i de proposta en matèria econòmica i social de les Illes Balears, i no va ser fins al 30 d'abril de 2016 que es va publicar al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* l'Acord del Consell de Govern de 29 d'abril de 2016 pel qual es varen deixar sense efectes les suspensions abans esmentades, i quedà formalment constituït de nou dia 19 de juliol de 2017.

Durant aquest segon mandat va tenir lloc la reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, duta a terme per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, la qual va insistir en la regulació de les institucions de govern, administració i representació de les Illes Balears, de manera que, d'una banda, es creà el Consell Insular de Formentera i, de l'altra, es reconegué l'exercici de la potestat reglamentària als consells insulars en les competències que els són atribuïdes com a pròpies. Per tant, es crea una nova institució insular i es reconeixen més potestats als governs insulars.

Com a conseqüència d'aquestes modificacions es va aprovar la Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, per tal d'adaptar la institució a la nova regulació estatutària, atès que la funció consultiva del CES s'ha de desplegar també en relació amb les disposicions reglamentàries en matèria econòmica i social que dictin els consells; i, en segon lloc, la creació del Consell Insular de Formentera s'ha de fer evident en l'àmbit de la participació en la institució consultiva d'experts representants dels consells insulars.

Pel que fa a la primera qüestió, la Llei 5/2009 modifica l'àmbit funcional del Consell Econòmic i Social, amb la inclusió en l'article 2, com a normes sobre les quals s'ha d'emetre un dictamen preceptiu, de les disposicions reglamentàries que poden dictar els consells insulars quan tenguin contingut socioeconòmic, laboral o ocupacional.

D'aquesta manera, d'acord amb la nova regulació es determina amb precisió quins tipus de normes reglamentàries són les que s'han de sotmetre al dictamen preceptiu de la institució consultiva i se n'indica la procedència; és a dir, si són normes que ha elaborat el Govern de les Illes Balears o si procedeixen dels consells insulars.

Pel que fa a la segona qüestió, és a dir, la modificació de la composició del grup III del Ple del Consell Econòmic i Social, respecte del conjunt de persones expertes en matèria econòmica, social o mediambiental, per tal d'ajustar la conformació de les institucions de govern de cada illa, la nova regulació inclou un nou representant del Consell Insular de Formentera. Així, el Govern de les Illes Balears cedeix un dels seus representants a aquesta nova institució i reconeix, d'aquesta manera, la nova realitat institucional d'aquestes illes.

D'altra banda, per facilitar la consulta, la Llei 5/2009 introdueix tota una sèrie de matèries que es troben en l'àmbit de definició del que es considera "econòmic, social, laboral o d'ocupació", i, així mateix, a través de la tècnica d'establir els supòsits d'excepció, es determinen les normes per a les quals, tot i que puguin tractar matèries compreses en l'àmbit material, no és necessari emetre un dictamen preceptiu atesa la seva importància intrínseca.

Per acabar, s'ha d'assenyalar que tota aquesta modificació legal va implicar la necessitat d'adaptar el Reglament d'organització i funcionament del CES, aprovat pel Decret del Consell de Govern 128/2001. En aquest sentit, davant la possibilitat de fer una modificació puntual del Reglament o elaborar-ne un de nou, es va optar per aquesta segona via i el nou Reglament fou aprovat en la sessió plenària del Consell de dia 24 de març de 2010, el qual, un cop aprovat pel Consell de Govern de les Illes Balears fou publicat com a Decret 67/2010, de 28 de maig, en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* núm. 83, de 3 de juny.

Quant a la producció de dictàmens, com hem dit al principi, durant el segon mandat se n'han emès un total de 132. Entenem inclosos en aquesta categoria els dictàmens que tenen l'origen en una sol·licitud del Govern o d'un consell insular, els dictàmens produïts a iniciativa del CES i els informes que s'han emès respecte a projectes normatius que, en principi, reberen la tramitació de dictàmens però que per diversos motius acabaren com a informes.

No obstant això, en aquest punt, convé destacar que el Dictamen 6/2012, d'iniciativa pròpia, que feia referència a la Llei 16/2012, per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament, es va convertir en el Dictamen 11/2012 un cop va arribar la preceptiva sol·licitud de dictamen de la Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació del Govern de les Illes Balears sobre aquest avantprojecte de llei.

Així doncs:

Dictàmens a sol·licitud del Govern 114

Dictàmens a sol·licitud dels consells insulars 14

Dictàmens d'iniciativa pròpia 3

Dictàmens/informes 1

Si examinam la producció de dictàmens per anys ens adonam que l'any de la màxima producció fou el 2010, amb 30 dictàmens, i el de la mínima fou l'any 2007, amb només 5 dictàmens, i que l'emissió mitjana de dictàmens és de quasi 19 per any.

Vegem les xifres en detall:

Dictàmens 2006	10
Dictàmens 2007	5
Dictàmens 2008	22
Dictàmens 2009	23
Dictàmens 2010	30
Dictàmens 2011	21
Dictàmens 2012	21

Del total de dictàmens emesos, com hem vist, n'hi ha 3 que són per iniciativa pròpia i 128 per sol·licitud. D'aquests últims, 73 corresponen a projectes de decret, 24 a avantprojectes de llei i 17 són d'altres documents, a banda dels 14 que corresponen a projectes de reglaments dels consells insulars.

En aquest sentit, les matèries dictaminades són les següents:

Administració pública	10
Comerç	5
Discapacitats	2
Dona	1
Economia social	1
Empresa	6
Família	7
Foment	4
Formació i educació	6
Funció pública	11
Habitatge, construcció i urbanisme	13
Indústria	1
Joventut	7
Lleure, esport i oci	13
Medi ambient	3
Ocupació	6
Salut	12
Sector primari	24
Serveis socials	14

Tributació i imposts 3

Transports i comunicacions 9

Turisme i hoteleria 5

S'ha de tenir en compte que un mateix dictamen pot ser computat en diversos temes de classificació, atesa la naturalesa mixta de la norma sobre la qual s'ha emès el dictamen o perquè la qüestió que es consulta abraça distintes matèries.

D'altra banda, la tasca d'elaboració de les propostes de dictàmens és una comesa de les comissions de treball. Si tenim en compte les tres comissions de treball permanents que té el CES (a banda de la Comissió de Treball de la Memòria), podem veure que cada comissió ha elaborat les propostes següents:

Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient 33

Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals 14

Comissió de Treball de l'Àrea Social 38

A banda de les tasques dutes a terme per les diferents comissions de treball, hem d'especificar que en determinades sol·licituds de dictàmens l'article 34 del Reglament d'organització i funcionament del Consell Econòmic i Social preveu un procediment en el qual la tasca de les diferents comissions de treball se substitueix per una proposta elaborada pels serveis tècnics del CES. Aquest procediment s'ha aplicat en 47 casos.

En aquest sentit, l'aprovació dels dictàmens és una funció del Ple que pot delegar en la Comissió Permanent. Així, el Ple ha aprovat 27 dictàmens i la Comissió Permanent 105.

Finalment, pel que fa a la incidència que han tingut els dictàmens en les normes tramitades, al voltant d'un 50 % de les observacions que s'han fet al llarg de la vida del CES s'han incorporat a les normes que regeixen la societat balear, cosa que demostra la necessitat d'aquesta institució.

Josep Valero González

Secretari general del CES

DICTÀMENS 2006

DICTAMEN NÚM. 1/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE LA FUNCIÓ PÚBLICA DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2.1.a), incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4.a), incís primer, del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 5 de gener de 2006 té entrada en el Registre del CES la sol·licitud de la Conselleria d'Interior perquè el CES emeti dictamen sobre l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les Illes Balears. Juntament amb la sol·licitud es tramet la documentació següent:

- Resolució del conseller d'Interior de 29 de juliol de 2005, per la qual s'ordena l'inici de l'expedient per elaborar l'esborrany de la proposta d'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es designa la Direcció General de Funció Pública com òrgan responsable per tramitar-lo.
- Memòria justificativa i estudi econòmic de l'esborrany inicial de la proposta de l'Avantprojecte de llei de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, ambdós de 19 d'octubre de 2005.
- Comunicació de l'acord d'inici de l'expedient a la Direcció General de Relacions amb el Parlament i de Coordinació Normativa, de 4 de novembre de 2005.
- Esborrany inicial de la proposta de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- Diligència de 26 d'octubre de 2005 per fer constar que s'ha lliurat còpia de l'esborrany inicial de l'Avantprojecte de llei als integrants de la Comissió de Secretaris Generals.
- Al·legacions evacuades pels diferents òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma. Fan al·legacions a l'Avantprojecte de llei: la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació; la Conselleria d'Educació i Cultura; la Conselleria d'Interior i la Conselleria de Presidència i Esports.
- Diligència de 16 de novembre de 2005 per fer constar que a la jornada de treball de 15 de novembre de 2005 es varen discutir i contestar les al·legacions evacuades pels diferents òrgans de la comunitat autònoma i documentació annexa.

- Segon esborrany de la proposta d'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- Oficis de tramesa del segon esborrany de la proposta d'Avantprojecte de llei als sindicats UGT, CCOO, CEM, CSI-CSIF, SATSE, STEI-i, i USO per tal de que emetessin suggeriments i al·legacions en el termini de quinze dies.
- Al·legacions evacuades pels diferents sindicats, responen a la tramesa: UGT, STEI-i, i CCOO.
- Tercer esborrany de la proposta de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- Certificació del secretari general del Consell Balear de la Funció Pública, de 28 de desembre de 2005 per la qual s'acredita que a la sessió celebrada el 20 de desembre de 2005 es va informar favorablement el text de la proposta d'Avantprojecte de llei de la funció pública de les Illes Balears.
- Certificació de la secretària de la Comissió de Dret Local de dia 27 de desembre de 2005, per la qual s'acredita que a la sessió celebrada el 20 de desembre de 2005 es va examinar el text de la proposta d'Avantprojecte de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- Documentació tramesa per la secretària de la Comissió de Dret Local de dia 27 de desembre de 2005, a petició del Serveis Tècnics de Recursos Humans del Consell Insular de Mallorca, per la qual es fan una sèrie d'observacions a la proposta d'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- Redacció definitiva de la proposta d'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Segon. El dia 9 de gener de 2006, la Presidència del CES anuncia l'entrada del nou dictamen a tots els consellers i a membres d'organitzacions no representades en el CES, per tal que trametin les observacions que considerin pertinents. Respon a la tramesa "la Caixa" i la organització sindical STEI-i.

Tercer. El mateix dia es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels serveis tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals la que elabori la corresponent Proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent mostren la seva conformitat amb la proposta de designació.

Se sol·licita al Ple de la institució la delegació de l'aprovació del dictamen per la Comissió Permanent.

Quart. La comissió de treball d'ocupació i relacions laborals es reuneix el dia 23 de gener de 2006 i el dia 27 de gener de 2006, i aprova la corresponent Proposta de dictamen la qual s'eleva a la Comissió Permanent.

Cinquè. Finalment, la Comissió Permanent aprova el Dictamen el dia 2 de febrer de 2006.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei conté l'exposició de motius, 145 articles, estructurats en 10 títols, a més de 8 disposicions addicionals, 5 disposicions transitòries, 1 disposició derogatòria única i 2 disposicions finals.

El títol I, "Objecte, principis i àmbit d'aplicació de la llei", comprèn els articles 1 a 3, que desenvolupen l'enunciat d'aquest títol I, és a dir, l'objecte, els principis informadors i l'àmbit d'aplicació de la llei.

El títol II regula els "Òrgans i ens competents en matèria de funció pública" comprèn els articles 4 a 12 i es divideix en dos capítols:

- El capítol I determina els "Òrgans competents en matèria de funció pública" en els articles 4 a 10, i tracta les competències del Consell de Govern i del conseller competent en matèria de funció pública, l'alteració de competències o delegació i desconcentració de les mateixes, el Consell Balear de la Funció Pública i la Comissió de Personal de la comunitat autònoma de les Illes Balears que són considerats òrgans consultius i, finalment, la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis que té la consideració d'òrgan de control.
- El capítol II reglamenta els "Ens competents en matèria de funció pública" en els articles 11 i 12, i desplega l'Escola Balear d'Administració Pública com a entitat autònoma de caràcter administratiu, adscrita a la conselleria competent en matèria de funció pública, i les competències de dita Escola.

El títol III regula el "Personal al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma" en els articles 13 a 20, i es dedica a les classes de personal al servei de l'Administració, és a dir, el personal funcionari de carrera, el personal funcionari interí, el personal laboral fix i temporal i el personal eventual.

El títol IV especifica l'"Estructura i ordenació de la funció pública" en quatre capítols comprenent els articles 21 a 43.

- El capítol I regula l'estructura de la funció pública sota la rúbrica de "Grups, Cossos i Escales dels Funcionaris" (art. 21 a 28). Determina la classificació dels funcionaris en grups segons la titulació exigida i d'acord amb la legislació bàsica de l'Estat, la classificació en cossos generals o especials segons realitzin activitats administratives generals o activitats pròpies d'una professió i la subdivisió dels cossos en escales segons el nivell d'especialització exigit. Integra també la possibilitat d'establir especialitats, en les escales dels cossos especials.
- El capítol II determina l'ordenació de la funció pública sota la rúbrica "Instruments d'ordenació dels llocs de treball", en els articles 29 a 36. Regula els dos instruments fonamentals d'ordenació de la funció pública: les relacions de llocs de treball i la plantilla de personal. Els vincula necessàriament al pressupost.
- El capítol III continua la regulació de l'ordenació dels llocs de treball i tracta els "Instruments d'ordenació i de planificació dels recursos humans" en els articles 37 a 39. S'aborda aquí l'ordenació dels llocs de treball des d'un perspectiva més pròpia de les noves fórmules de gestió de les polítiques públiques, regula

la possibilitat que s'aprovin plans generals d'ordenació dels recursos humans i programes específics per optimitzar recursos per àrees determinades, a més, també preveu la implantació progressiva de sistemes d'avaluació del rendiment del personal.

– El capítol IV, per acabar, reflecteix l'últim dels instruments d'ordenació: el "Registre General de Personal" en els articles 40 a 43.

El títol V regula el "Naixement i extinció de la relació de servei" en els articles 44 a 61 i es divideix en dos capítols:

– El capítol I sota la rúbrica "Selecció de Personal" comprèn els articles 44 a 55 i es dedica a totes les fases d'aquesta selecció, és a dir, l'aprovació de l'oferta d'ocupació pública, les convocatòries de selecció, els sistemes de selecció —l'oposició, el concurs oposició i el concurs—, el compliment dels requisits d'accés a la funció pública i d'adjudicació dels llocs de treball.

– El capítol II regula l'"Adquisició i pèrdua de la condició de funcionari" en els articles 56 a 61 i contempla els requisits que s'han de complir per adquirir la condició de funcionari i les causes de la pèrdua d'aquesta condició. Es contemplen com a causes de pèrdua de la condició de funcionari, la renúncia, la separació del servei, la jubilació i la pèrdua de la nacionalitat exigida. Finalment es reflecteix la rehabilitació de la condició de funcionari.

El Títol VI tracta de la "Carrera Administrativa", en els articles 62 a 72, i els seus elements fonamentals que són el grau personal i la promoció interna. Aquest títol es divideix en 4 capítols:

– El capítol I, sota la rúbrica de "Disposicions Generals" conté un únic article, el 62, que defineix la carrera professional.

– El capítol II reglamenta la "Promoció Intracorporativa: grau personal" en els articles 63 a 67, i tracta les modalitats d'adquisició del grau personal, que són l'adquisició inicial per nou ingrés, la consolidació per ocupació de llocs de treball de nivell superior i l'adquisició per superació de cursos i procediments d'avaluació del rendiment.

– El capítol III ordena la "Promoció Interna" en els articles 68 a 70, regulant-se la garantia d'aquesta promoció interna i les modalitats de la mateixa.

– El capítol IV regula la "Formació i Perfeccionament" en els articles 71 i 72, regulant-ne la garantia i les competències de l'Escola Balear de l'Administració Pública en la matèria.

El títol VII sistematitza la "Mobilitat i Ocupació dels llocs de treball" i comprèn els articles 73 a 96. Aquest títol conté 5 capítols:

– El capítol I, sota la rúbrica "Disposicions generals", només comprèn dos articles, el 73 i 74, i inclou la garantia de la mobilitat i la distinció entre mobilitat voluntària i mobilitat forçosa.

– El capítol II desplega la "Mobilitat voluntària" en els articles 75 a 86. Aquesta mobilitat voluntària es fa efectiva mitjançant la provisió de llocs de treball, ja

sigui amb els sistemes ordinaris de provisió o amb altres sistemes. Consegüentment, el capítol es divideix en dues Seccions. La Secció primera, tracta els "sistemes ordinaris de provisió" en els articles 75 a 81 i regula la convocatòria de la provisió de llocs de treball i els sistemes ordinaris de provisió que són el concurs de mèrits, el concurs específic i la lliure designació. La Secció segona, regula els "Altres sistemes de provisió" en els articles 82 a 86, és a dir, les comissions de serveis, les comissions de serveis per cooperació internacional, el trasllat per motius de salut, el trasllat per causa de violència i les permutes.

- El capítol III reglamenta la "Mobilitat forçosa" en els articles 87 a 91, per tant, la comissió de serveis forçosa i la comissió de serveis per atribució temporal de funcions, la redistribució d'efectius, la reassignació d'efectius com a conseqüència d'un pla d'ordenació de recursos humans i el canvi d'adscripció del lloc de treball.
- El capítol IV sistematitza la "Remoció dels funcionaris" en dos articles, el 92 i 93 i descriu les causes i els efectes de la remoció, exigint l'existència d'un procediment contradictori perquè la remoció s'acordi.
- El capítol V desplega la Mobilitat entre Administracions Públiques sota la rúbrica "Mobilitat Interadministrativa" en els articles 94 a 96.

El títol VIII ordena les "Situacions Administratives", en què es pot trobar el personal funcionari de carrera en relació amb l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en els articles 97 a 113. Per tant. S'hi tracten les situacions administratives següents: servei actiu, excedència voluntària, expectativa de destinació, excedència forçosa, serveis en altres administracions públiques, serveis especials i suspensió (provisional i definitiva) de funcions. A més, pel que fa a l'excedència voluntària, en regula les modalitats. Finalment, es contempla el reingrés en el servei actiu.

El títol IX desplega els "Drets, Deures i Incompatibilitats" en els articles 114 a 130. Aquest títol es divideix en tres capítols, si bé s'ha d'assenyalar que el primer article del títol, l'article 114, no s'emmarca en cap capítol. Aquest article 114 té per objecte la protecció del personal i la conciliació de la vida familiar i laboral.

- El capítol I regula els "Drets" del personal al servei de l'Administració autonòmica, en els articles 115 a 119, i estableix una enumeració de drets en articles diferenciats: les vacances, els permisos, les llicències i la reducció de jornada.
- El capítol II determina els drets econòmics sota la rúbrica "Règim retributiu i de Seguretat Social" en els articles 120 a 123. El capítol es remet a la normativa bàsica estatal pel que fa a l'estructura de les retribucions.
- El capítol III especifica els "Deures i règim d'incompatibilitats" en els articles 124 a 130. S'enumeren els deures del personal al servei de l'Administració autonòmica, les modalitats de responsabilitat en què pot incórrer el funcionari i, finalment, pel que fa al règim d'incompatibilitats, es remet a la legislació bàsica estatal.

El títol X específica una de les modalitats de responsabilitat en què pot incórrer el personal al servei de l'Administració autonòmica, la responsabilitat disciplinària sota la rúbrica "Règim disciplinari" en els articles 131 a 145. Aquest títol es divideix en tres capítols:

- El capítol I regula els "Principis del règim disciplinari" en els articles 131 a 134, i aplica al règim disciplinari el mateixos principis que s'apliquen a la potestat sancionadora general de l'Administració Pública: legalitat, tipicitat, irretroactivitat de disposicions no favorables, presumpció d'innocència, dret a la defensa, principi de responsabilitat i principi de "non bis in ídem".
- El capítol II determina "Les infraccions i sancions disciplinàries" en els articles 135 a 144. S'estableix el concepte d'infraccions o faltes disciplinàries, qui té la consideració de responsable, es classifiquen les faltes en lleus, greus i molt greus i es tipifiquen les mateixes, es regulen les sancions i, per acabar, es contempla la prescripció tant de les infraccions com de les sancions.
- El capítol III, determina el "Procediment Disciplinari" en un únic article, l'article 145. S'estableix que es determinarà reglamentàriament el procediment per exigir la responsabilitat per faltes greus o molt greus i, pel que fa a les faltes lleus, es garanteix el principi d'audiència a l'interessat.

III. Observacions generals

I. Aquest CES manifesta la seva satisfacció per tenir l'oportunitat de dictaminar la futura llei de la funció pública de les Illes Balears. L'existència d'un conjunt de persones que fan feina en l'àmbit de l'Administració pública i que dinamitzen el conjunt de competències, atribucions i tasques que s'atribueixen als serveis públics —el factor humà—, és una qüestió del màxim interès econòmic i social. Aquest no és el primer dictamen que emetem en la matèria ja que, des de la constitució de la nostra institució l'any 2001, n'hem emès un bon grapat respecte de normes reglamentàries d'aquest àmbit que tenen objectes ben diversos,[1] però aquesta és la primera vegada que ens podem pronunciar respecte d'una norma de rang legal sobre funció pública.

Sense perjudici de la satisfacció que acabam de manifestar, ens sembla que institucionalment hem de posar en evidència determinats aspectes que ens preocupen i que afecten a qüestions interrelacionades.

La primera de les matèries que obligatòriament hem de tractar, té a veure amb la tasca de consulta i assessorament que fa la nostra institució. Hem dit en moltes ocasions, que el Consell no és un òrgan de control del Govern, en tant en quant no fa cap tipus de fiscalització de la legalitat o de la constitucionalitat, ni de cap altre aspecte que pugui posar en evidència les mancances de les atribucions i disposicions normatives impulsades per l'Executiu autonòmic. La nostra funció és ben clara: a través del CES s'expressa

[1] Són els dictàmens 1/2002, 3/2002, 1/2003, 12/2003, 3/2004, 4/2004, 10/2004, 2/2005, 9/2005, 10/2005 i 11/2005.

l'opinió de la societat civil organitzada i la intenció de qualsevol dictamen —que conté aquest parer—, se circumscriu en fer aportacions de millora que afecten, especialment, a l'oportunitat social i/o econòmica de la norma projectada, més que a l'adaptació als procediments d'elaboració normativa. Això no obstant, quan hem fet comentaris de contingut jurídic o normatiu relacionats amb les fases d'elaboració de la norma dictaminada, generalment hem reclamat una bona qualitat de la norma —que es garanteix amb el respecte escrupolós dels processos de producció normativa— i, sobretot, hem volgut situar clarament quin era el paper consultiu del CES. Sempre ens hem preocupat de constatar que la norma projectada —que és l'objecte del dictamen— ha estat consultada amb els sectors que afecta, abans de sol·licitar el dictamen i que, quan arriba a les nostres mans, és el fruit d'un procés d'elaboració acabat. Una norma a la qual només li falta l'aprovació pel Consell de Govern, i així poder convertir-se d'Avantprojecte en Projecte de llei o de Projecte de decret en Decret. Els nostres pronunciaments expressen aquest anhel i consten a diversos dictàmens.[2]

L'Avantprojecte de llei que tenim la satisfacció de dictaminar, s'autotitula "Redacció definitiva de proposta d'avantprojecte de llei...", amb la qual cosa el títol posa en evidència que el document encara no és l'avantprojecte acabat, sinó que és una "proposta" i que, per això, pot ser l'objecte de canvis durant el procés d'elaboració d'aquest dictamen. Canvis derivats, entre altres motius, per la reconsideració de parts concretes del text que en poden fer els redactors unilateralment, o com a conseqüència de concertacions, que són el fruit d'un procés de negociació entre la conselleria que l'impulsa i les organitzacions sindicals sectorials. Aquesta última possibilitat, que és una bona conducta de consens normatiu ja que persegueix l'acomodació d'allò que es legisla amb allò que opinen i desitgen els destinataris de la llei, resulta que, en aquest moment processal, produeix certes incidències negatives en la tasca consultiva del CES. En primer lloc, el document que es consulta no és un avantprojecte de llei en el sentit que recull l'article 2.1.a), primer incís, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre i, per tant, la capacitat consultiva que es reflecteix en el dictamen queda disminuïda ja que dictaminam sobre un text que, hores d'ara, pot haver canviat substancialment. En segon lloc, els consellers designats per les organitzacions sindicals que formen part del Ple del CES, tot i que no tenen perquè seguir estrictament les consideracions que es puguin fer en el transcurs del procés negociador, ni tenir les mateixes opinions, sí que, en general, se senten vinculats amb les grans línies del debat derivat de la negociació existent entre les autoritats de l'Administració i els sindicats. Un debat i un procés inacabat que, lògicament, pertorba la capacitat d'anàlisi, dificulta el consens i impulsa a introduir en el text del dictamen aspectes de reivindicacions del sector pendents o no aclarides perquè, precisament, com hem dit, encara som a una fase de negociació i el text no és estable. Per tot això esperam que els canvis que puguin introduir-se en el text de la norma no siguin gaire diferents de les consideracions crítiques que, en fase consultiva, es van fer per les organitzacions presents en l'Administració pública autonòmica, consideracions les quals consten en l'expedient normatiu tramès i són conegudes per aquest Consell.

---

[2] És un exemple d'aquesta línia d'opinió el Dictamen d'aquest CES 16/2002, de 17 de setembre.

La segona preocupació afecta al text de la norma futura i no al procediment formal d'elaboració. Es reconeix en la molt completa Exposició de Motius de l'Avantprojecte que, en l'actualitat, per part de l'Estat, concretament pel Ministeri d'Administracions Púbiques (MAP), s'està elaborant un "Estatut bàsic dels funcionaris públics" —realment és un Estatut bàsic de l'empleat públic— el qual està en fase d'esborrany d'avantprojecte de llei i que deixarà més capacitat normativa a les comunitats autònomes, és a dir, reduirà l'abast de les matèries que es consideren bases de la funció pública (article 149.1a.18 CE) i que només poden ser desplegades per la legislació estatal, la qual cosa permetrà "... a les comunitats autònomes una esfera més àmplia de potestats normatives per definir la funció pública pròpia". Al llarg de l'Avantprojecte autonòmic, determinades matèries reben la inspiració de l'esmentat "esborrany estatal" i dels magnífics comentaris tècnics d'un conjunt d'experts reunit en una comissió creada "ad hoc".[3] Sens dubte, la intenció del legislador autonòmic és la de maximitzar l'esforç normatiu: desplegar amb la llei una competència autoorganitzativa pròpia de la comunitat autònoma —la funció pública— i fer-ho tenint com a referència el "paraigua" normatiu de la futura llei estatal; d'aquesta manera, quan surtin a la llum ambdues lleis, l'estatal i l'autonòmica, tendran una relació ideal de coordinació. Una conducta que concerta, en tot aquell que la contempla, clars avantatges de regulació. Uns avantatges, però, que depenen de l'èxit i, per tant, de la vigència del projecte estatal. I aquí rau la nostra preocupació: què passarà si la llei estatal no acaba amb èxit, com va passar l'any 1999 amb un altre intent de regulació, o què passarà si els criteris de determinació d'allò que és bàsic —o no ho és— es capgiren?, en quina posició quedarà la regulació que estam dictaminant? Hem de reconèixer que la resposta no és fàcil i que ningú no pot assegurar allò que passarà en el futur. Per tant, l'única cosa que podem fer són hipòtesis de vigència normativa respecte d'un seguit de qüestions concretes que es despleguen al llarg del Dictamen. És per això que en aquest Dictamen, en la majoria dels casos, en comptes de comparar l'Avantprojecte que se'ns presenta amb l'esborrany estatal, hem fet la comparança entre la llei que és vigent en l'actualitat a les Illes Balears i a l'Estat i la que es projecta, i els nostres comentaris s'han centrat en determinar si ens sembla convenient o adequat el canvi a què condueix la nova norma. Respecte de les matèries que hi ha en l'avantprojecte autonòmic que simplement se citen i no es despleguen o de les matèries respecte de les quals ni se citen i, per tant, ni es regulen, en ambdós casos, perquè s'està a l'espera del desplegament del futur "Estatut de l'empleat públic" estatal, aconsellam als autors de l'Avantprojecte una "revisió crítica". És a dir, una reconsideració de la manca de desplegament en aspectes tan importants com són: els sistemes de negociació col·lectiva, la representació i participació i el dret de reunió del personal, la solució extrajudicial de conflictes col·lectius, o l'estructura de retribució. I això perquè si, com és molt possible, no s'assoleixen acords en aquestes matèries en el nivell estatal, s'haurà perdut l'oportunitat de regular la matèria a casa nostra.

---

[3] L'Ordre APU/3018/2004, de 16 de setembre, va constituir aquesta Comissió. L'abril de 2005 la Comissió va emetre l'Informe, el qual pot ser consultat a través de la pàgina Web del Ministeri per a les Administracions Públiques (MAP).

La tercera preocupació és semblant a la que acabam d'exposar, però afecta a la coordinació normativa respecte de lleis futures, una de la nostra comunitat autònoma la "Llei per a la dona" i dues que, respecte de la mateixa matèria s'estan elaborant per part de l'Estat. Les tres lleis futures incorporen mesures específiques respecte dels drets de la dona i la funció pública en general. La futura Llei per a la dona, com se sap, està en tramitació parlamentària i incorpora un títol IV que afecta a la dona respecte de l'Administració pública i a la dona com a servidora pública. Les altres dues són avantprojectes de lleis estatals que es troben en un grau de desenvolupament semblant a l'Estatut de l'empleat públic i a les que hem pogut tenir accés. La primera té la consideració de llei ordinària i es titula "Anteproyecto de ley de garantía de la igualdad entre mujeres y hombres (LGIMH)" i la segona té la consideració de llei orgànica i es diu "Anteproyecto de ley orgánica complementaria a la ley de garantía de la igualdad entre mujeres y hombres".

A l'Avantprojecte de la LGIMH es diu: "*Artículo 42. Normas básicas sobre igualdad de trato en el régimen de los funcionarios públicos de cualquier Administración Pública. Se modifica el apartado 3 del artículo 1 de la Ley 30/1984, de 2 agosto, de Medidas de Reforma de la Función Pública, quedando así redactado: 3. Se consideran bases del régimen estatutario de los funcionarios públicos, dictadas al amparo del art. 149.1.18 de la Constitución, y en consecuencia aplicables al personal de todas las Administraciones Públicas, los siguientes preceptos: artículos: 3.2, e) y f); 6; 7; 8; 11; 12; 13.2, 3 y 4; 14.4 y 5; 16; 17; 18.1 a 5, 19.1, 3 y 4; 20.1, a), b) párrafo primero, c), d), e) y g) en sus párrafos primero a cuarto, 2 y 3, 21; 22.1 a excepción de los dos últimos párrafos; 23; 24; 24 bis; 25; 26; 29, a excepción del último párrafo de sus apartados 5, 6 y 7; 31; 31 bis; 32; 33; disposiciones adicionales tercera, 2 y 3, cuarta, undécima, duodécima y decimoquinta; disposiciones transitorias segunda, octava y novena.*"

Per tant, com podem veure, canvia la consideració de les normes que són considerades bases de la legislació de funció pública i determina la possibilitat de desplegament normatiu de les comunitats autònomes. Aquest precepte és el primer del capítol II del títol I de la dita norma que es titula "El derecho de igualdad real en el acceso al empleo y en las condiciones de trabajo en el empleo público". En aquest capítol, dels articles 42 a 48, s'incorporen tot un conjunt de mesures d'acció positiva que es consideren, atès allò que disposa l'article 42 que hem transcrit, bases del règim de la funció pública, ja que suposen les reformes efectives dels articles que el dit precepte cita. Aquestes mesures són: acció positiva en l'accés a la funció pública, acció positiva en la provisió de llocs de treball, acció positiva en la promoció professional, acció positiva en la promoció interna, igualtat retributiva en la funció pública i mesures de foment de la composició equilibrada del personal en funció del sexe en l'Administració general de l'Estat (del qual una part és norma bàsica de la funció pública).

Pel que fa a l'esmentat avantprojecte estatal que té el rang de Llei orgànica, cal dir que modifica aspectes de les lleis següents: Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, de Règim electoral general, Llei orgànica 10/2002, de 23 de desembre, de Qualitat en l'educació, Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del Dret a l'educació, Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats, Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de Llibertat sindical i Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder judicial. Naturalment, la majoria d'aquests preceptes reformats no afecten directament la funció pública. Això

no obstant, suposen canvis substancials d'orientació normativa que sempre tenen influència en les altres normes i que, sens dubte, són importants a l'hora d'elaborar una norma sobre funció pública.

II. Des d'un punt de vista estilitzat dels conceptes i, en sentit ampli, les persones que presten serveis per a l'Administració pública són treballadores i treballadors. Uns servidors que tenen un empresari absolutament especial. La relació que s'estableix entre aquest empresari ocupador i els prestadors de treball té, en uns casos, les característiques típiques d'una relació laboral —voluntarietat, alienabilitat, dependència i retribució— i qui presta serveis està inserit en l'àmbit del dret del treball. En canvi, en altres casos, la prestació de serveis, tot i que hi concorrin determinats aspectes de la relació laboral, se sotmet a un conjunt de normes de naturalesa jurídica pública, concretament pertanyents al dret administratiu, que conformen un estatut diferent del laboral pur. A aquests últims, els coneixem com a funcionaris públics i allò que fan, en sentit estricte, és la funció pública. A la suma d'ambdós col·lectius els designam com a empleats públics.

La diferència de règims jurídics que hi ha entre la relació laboral i la dels funcionaris no és producte d'un caprici ni és un excés de formalitat jurídica. Té raons ben justificades, tot i que s'ha de reconèixer que la funció pública a tots els països del nostre entorn i, per tant, també a Espanya, ha patit un procés de progressiva "laboralització". Aquesta tensió entre règims jurídics ha produït tres efectes notoris. El primer és que, els gestors de l'Administració pública, han volgut deslligar-se dels fermalls que la rigidesa de la legislació de funcionaris provoca sobre la gestió del personal i s'ha produït gran quantitat d'ocupació temporal, fins arribar a ser motiu de preocupació i estudi.[4] El segon és que, part dels estudiosos de la funció pública —tenint en compte el que ha passat a altres països de la Unió Europea— han vist la necessitat d'apropar l'esquema de la prestació de serveis laborals a la relació funcionarial per poder superar les insuficiències cròniques de la nostra burocràcia, especialment l'excessiu corporativisme, i han influït sobre la consciència dels legisladors, amb la qual cosa, l'esquema laboralitzant s'ha reflectit en el text de les lleis. El més curiós de tot plegat és que, en comptes de transformar la relació funcionarial en laboral, el que s'ha aconseguit és que la relació laboral de les persones que presten servei a l'Administració pública sota aquest règim es "funcionariés"; qüestió que, en determinats aspectes de la prestació de serveis —accés i selecció— és conseqüència no només d'aquest moviment sinó també de l'aplicació de principis constitucionals. En tercer lloc, el que aquest moviment provoca no és la simple translació de determinats esquemes de la relació laboral individual a la relació funcionarial —si fos així ens mouríem dins d'un problema de naturalesa jurídica amb poques conseqüències pràctiques—, sinó també la d'institucions que són genuïnament laborals a l'àmbit de la funció pública. I, per tant, amb més o manco suficiència, avui parlam d'acords i de

[4] Vegis *La temporalidad en el empleo en el sector público*, Informe 3/2004. Madrid: CES de España, 2004. D'aquest estudi es deriva la idea que l'Administració no és un exemple d'estabilitat en l'ocupació.

convenis col·lectius i de processos de solució extrajudicial de conflictes col·lectius i individuals dins de la funció pública. Aquest vessant laboral de característiques col·lectives s'ha traduït en principis i normes jurídiques laborals. Però també, de la mà del dret del treball ha vengut una de les seves exsudacions més conegudes, les polítiques de recursos humans: amb les tècniques d'incentivació, amb la tendència a la fidelització de les persones, amb l'avaluació del rendiment, amb la tendència a la creació d'un estatus d'executiu o directiu de les empreses i/o administracions públiques, etc. Tot això fa que la determinació d'allò que és la funció pública, la fixació dels límits de la intervenció política i la professionalització dels servidors públics i el seu règim jurídic sigui una qüestió zenital que té un gran interès per a la societat civil.

Però, tornant a la qüestió principal, és a dir, per què hi ha una funció pública regulada fora del dret del treball, la resposta que hem de donar és que —com hem avançat—, en aquesta relació, l'empresari és absolutament especial, és l'Administració pública. En termes negatius, perquè l'empresari no és una empresa privada. I això no vol dir que —com ens fan veure tots els especialistes en la matèria— l'Administració pública no hagi de compartir principis i esquemes d'organització i gestió propis de les empreses privades i que determinades pautes principals de les unitats econòmiques de producció —com són l'eficiència, la productivitat, l'eficàcia— no hagin d'orientar l'actuació de l'Administració. El que denota l'apropament i observació detallada d'aquest peculiar empresari és que, part damunt de la cultura compartida amb el sector privat, hi ha un conjunt de principis que són els fonaments, les columnes i parets mestres de l'actuació administrativa i que, de cap manera, es poden ignorar: sotmetiment rigorós a la legalitat, actuació avalada en la seguretat jurídica, interdicció de l'arbitrarietat, tractament igual de totes les ciutadanes i ciutadans, absoluta neutralitat i imparcialitat, etc., és a dir, que garanteixen allò que l'article 103 CE disposa, que l'Administració ens serveixi a tots amb objectivitat.

Perquè aquest servei objectiu es produeixi, és necessari que hi hagi un règim jurídic específic que reguli les relacions entre els gestors eventuals de l'Administració i els professionals que hi presten servei, sotmesos a la voluntat absoluta de la llei. Aquest règim ens fa veure que en un sistema democràtic hi ha, d'una banda, els polítics elegits democràticament, els quals tenen tot el dret de dirigir i impulsar una acció que persegueix la consecució dels seus objectius legítims. Però, d'altra banda, hi ha l'Administració pública i els servidors públics que no poden ser l'objecte d'una apropiació, que han de mantenir-se a la distància que la llei marca, l'actuació dels quals ha de ser neutral per poder servir objectivament a tothom. Com hem de recordar, són les ciutadanes i els ciutadans els que poden "manar" l'Administració ja que són ells qui la mantenen a través dels imposts que paguen. Precisament, d'aquesta realitat financera, neix una de les limitacions més radicals dels gestors polítics com a empresaris de la funció pública. La determinació de la massa salarial que correspon als servidors públics, a través de la negociació està condicionada als límits que imposen les lleis de pressuposts generals de l'Estat. Els gestors eventuals de l'Administració pública, a diferència dels empresaris privats, no poden decidir increments salarials que ultrapassin aquests límits. L'objectivitat i la rigidesa legal no els ho permet, ja que els fons manejats són públics.

Aquesta objectivitat i obertura a la ciutadania és interactiva i no només es manifesta entre direcció política i funcionaris i entre funcionaris instituïts d'unes atribucions i ciutadans usuaris de l'Administració. També hem de tenir en compte que el ser un servidor públic, que assolir aquesta condició, és la manifestació de l'exercici d'un dret constitucional. L'article 23.2 CE inserit en el reconeixement del dret de participar en els afers públics, empara el dret dels ciutadans d'accedir en condicions d'igualtat a les funcions i als càrrecs públics, amb els requisits que les lleis assenyalen. Aquest dret és l'especificació en la funció pública del principi d'igualtat que sanciona l'article 14 CE i, per la seva ubicació en el text constitucional, gaudeix de les màximes garanties en cas que se'n produeixi una vulneració (recurs d'empara i garanties jurisdiccionals directes). D'altra banda, l'article 103 CE determina l'accés a la funció pública en virtut dels principis de mèrit i capacitat, és a dir, que els que accedeixen a l'acompliment de tasques relacionades amb l'exercici de potestats públiques, siguin professionals que hagin acreditat aquesta condició, amb independència de l'adscripció política o qualsevol altra condició de discriminació. Aquests principis determinen una reducció severa de la capacitat del gestor eventual de seleccionar lliurement el personal de l'Administració i l'obliguen al seguiment de procediments molt formalitzats que garanteixen, d'una banda, la selecció objectiva sense subjectivismes ni favoritismes i, d'altra banda, l'enquadrament no capritxós dels que superen els processos selectius en llocs o ocupacions corresponents a les aptituds que han demostrat.

Totes aquestes raons emparen l'existència d'un règim jurídic de vinculació a l'Administració pública divers del règim laboral comú. Altra cosa és que considerem amb més o menys rigidesa fins on arriben els límits de la funció pública. Ens referim a si hem de considerar que tots els llocs de treball de l'Administració pública són llocs de funcionari públic o, per contra, hem de pensar que els llocs reservats a aquests empleats públics específics han de ser només aquells que suposen l'exercici d'autoritat, atribucions de vigilància o control, de policia, militars, etc., i la resta han de ser exercits per personal laboral. I a més a més, si hem de considerar l'existència d'un concepte de funció pública de característiques laxes, almanco quant els seus principis, que conforma un mena de dret comú de la funció pública al qual queden vinculats els funcionaris principalment, però també, el personal laboral. Un règim de funció pública dual, que s'articula sobre la consideració àmplia de funció pública i que s'allunya de considerar que l'Administració pública és cosa de funcionaris únicament.

La contestació a aquestes qüestions ha de ser matèria de la llei i, com és clar, de la norma que estam dictaminant, però les respostes dependran, com veurem en les observacions particulars, de les peculiaritats evolutives, dels encerts i dels errors del dret de la funció pública espanyol.

III. No és funció del CES fer de cronista de l'evolució de la branca del dret administratiu que denominam dret de la funció pública. Un dictamen no és l'instrument més adequat per aquesta tasca. Això no obstant, a l'efecte purament explicatiu de les nostres observacions, convé recordar que a Espanya no hi hagut una tradició excepcional i ben fonamentada de funció pública, com la que han tengut a França o

Alemanya[5] i que la improvisació i les presses van ser la tònica de les primeres regulacions de la funció pública.

El conegut com "Estatuto Bravo Murillo" (Reial Decret de 18 de juny de 1852) no arribà en el millor moment, ni va suposar un obstacle a la conformació seriosa d'una funció pública dotada, ans el contrari, proliferaren les anomenades "cesantías" i una absurda precarietat de l'ocupació pública que feia bascular als recursos humans de l'Administració en raó als canvis de govern. El denominat "Estatuto Maura" (Llei de bases de 22 de juliol de 1918) va donar una conformació corporativista als funcionaris públics. És a dir, mentre que amb la vigència del "Estatuto Bravo Murillo" els funcionaris s'ordenaren en categories professionals, la nova regulació els va ordenar per cossos. Tot i que suposà un avenç no va poder evitar la proliferació de multitud de cossos especials per a cada ministeri, ni tampoc no creà òrgans de control que n'evités la multiplicació ni, per tant, no creà un vertader sistema de funció pública. La Dictadura de Primo de Rivera, la II República i la Guerra Civil no comportaren cap reforma de transcendència. Mentre tant, s'ha de dir que els sous dels funcionaris públics de l'Estat estaven "congelats" en les xifres que s'havien fixat per l'Estatut de Bravo Murillo.[6] Fins als anys seixanta proliferen les retribucions obtingudes a través d'exaccions percebudes dels ciutadans per la gestió ordinària (pòlisses i petites exaccions inexplicables, pagament d'exemplars de sol·licituds, etc.).

El 1964 i com a articulació d'una llei de bases (Llei de 20 de juliol de 1963), es publica el Decret 315/1964, de 7 de febrer, que aprova la Llei de funcionaris civils de l'Estat (LFCE), encara vigent en l'actualitat, tot i que reformada i derogada en part. Aquesta norma crea el que s'han denominat "estructures horitzontals", és a dir, centralitza en un ministeri el control sobre la funció pública per tal d'aturar la proliferació de cossos especials dels distints ministeris i crea els cossos generals (Cos general tècnic, Cos general administratiu, Cos general auxiliar i Cos general subaltern), prenent com a mostra el sistema francès. A més, posa les bases per començar a integrar un sistema de funció pública no tan rígid, que tendeixi cap a un sistema més obert d'ocupació. És a dir, vol que qui s'adapti a les necessitats de l'Administració pública siguin els recursos humans i no a l'inrevés.

La CE de 1978 constitucionalitza determinats aspectes de la funció pública. Disposa que es tracta d'un aspecte de la participació en els afers públics i una manifestació específica del principi d'igualtat, i determina principis que han de regir l'accés a l'Administració: igualtat, mèrit i capacitat. L'any 1984 es publica la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de Mesures de Reforma de la funció pública (LMRFP), que pretén l'evolució

---

[5] "La Administración española padece ya de origen de un defecto que no debe ser minusvalorado, el de una ausencia de raíces históricas profundas. Desde el punto de vista de la historia de la Administración, la nuestra actual es una Administración improvisada" escriu l'any 1960 GARCÍA DE ENTERRÍA (Conferència pronunciada el 13 de maig de 1960 a Foment Nacional del Treball), publicada al recull *La Administración Española*. Madrid: Alianza Editorial, 1972.

[6] Igualment en la mateixa publicació citada, GARCÍA DE ENTERRÍA ens diu que: "…recuérdese que los sueldos fijados en 1852 por Bravo Murillo apenas si se han triplicado en nuestros días, en tanto que de 1852 hasta aquí la moneda ha perdido veintiséis veces su valor nominal…".

del sistema cap a criteris més oberts, més de sistema d'ocupació i assumeix una posició clarament anticorporativista, tot entenent que cap cos pot patrimonialitzar funcions, és més, fa una aposta cap al manteniment d'una igualtat funcional entre els empleats de règim laboral i els sotmesos als rigors del règim estatutari de la funció pública clàssica. Vol acabar amb l'assignació de funcions específiques per els cossos de funcionaris i redueix gran quantitat de cossos especials i escales que existien fins a les hores. La LMRFP, després de ser debatuda i corregida per la doctrina de determinades sentències del Tribunal Constitucional, ens permet dir que a Espanya tenim un règim dual en el què hi ha elements clàssics del règim estatutari i correccions d'aquest règim, a través de la integració de normes i tècniques pròpies del dret del treball. Això no obstant, ens manca l'estatut de la funció pública que promet l'article 103 CE, el qual s'ha intentat regular en varies ocasions —fins i tot el 1999 va arribar-se a presentar un projecte de llei al Congrés dels diputats— i que, segons sembla, en l'actualitat, ja està en fase avançada de debat pel Govern de l'Estat com a Estatut bàsic de l'empleat públic. I ens manca perquè aquesta llei estatal fixarà un nou marc normatiu en la realitat actual d'Espanya, que és la d'una descentralització molt profunda de l'Administració pública.

IV. L'Estat de les autonomies, que és l'esquema territorial espanyol, comporta la transferència del suport material i humà de multitud de competències que eren originàriament titularitat de l'Estat les quals ara són reconegudes constitucionalment com a de titularitat autonòmica. Fins i tot, suposa la gestió per part de les comunitats autònomes de competències sobre les quals l'Estat en conserva la titularitat. En ambdós casos, això obliga a que les comunitats autònomes creïn un règim normatiu que reguli la funció pública. Funció pública que, a més, rep la justificació en la capacitat d'autoorganització que la CE i els estatuts d'autonomia reconeixen a les comunitats autònomes, amb independència de la via que els hi hagi correspost per arribar a l'autonomia.

La capacitat normativa que tenen els governs i els parlaments regionals està força limitada en la matèria de la funció pública, per la interpretació que de l'article 149.1.18a CE fa la LMRFP en l'actualitat. En la LMRFP, amb un gran criteri d'uniformitat, es pretén fixar com a bases de la funció pública i, per tant, aplicables de la mateixa manera en tot l'Estat, una gran quantitat de qüestions. Aquesta posició deixa molt poc marge d'actuació i desplegament normatiu a les comunitats autònomes, les quals no poden introduir canvis importants de les dites normes que en permetin adaptar les regles de gestió dels recursos humans. Totes les lleis de funció pública autonòmiques quan s'arriba a aquestes matèries que són bases, es limiten a repetir els principis i continguts normatius de la LMRFP. Això no obstant, la Doctrina del TC ha evolucionat quant la seva posició i permet, cada dia que passa, més marge de maniobra normativa a les comunitats autònomes, tot interpretant amb menys rigidesa el contingut homogeneïtzador de les bases estatals. En la Comissió d'experts que estudia el contingut del futur estatut bàsic de l'empleat públic, s'ha considerat que l'actual normativa és massa uniforme atesa la realitat plural de l'ordenació administrativa i funcional que hi ha al territori de l'Estat i que les comunitats

autònomes haurien de poder regular més àmbits de la funció publica dels que poden en l'actualitat.

La reforma del marc normatiu de les bases de la funció pública es planteja com a ben necessari, perquè avui el gruix de l'ocupació pública no és un problema de l'Administració de l'Estat sinó de les comunitats autònomes. En efecte, l'any 1983 l'Administració de l'Estat tenia 1.357.000 empleats públics d'un total de 1.696.000, és a dir, el 80%, i les comunitats autònomes 107.000, és a dir, només un 6%. L'any 2005 l'Administració de l'Estat té 540.868 empleats públics d'un total de 2.358.864 empleats públics, és a dir, un 23%, mentre que les comunitats autònomes tenen 1.162.057 empleats públics, per tant, un 49%.

A les Illes Balears tenim la Llei 2/1989, de 22 de febrer, de la funció pública, la qual, convenientment desplegada a través de més d'una vintena de decrets principals, de normes reglamentàries de rang inferior, d'acords i de convenis col·lectius ha permès la gestió correcta de l'ocupació pública a casa nostra. Els canvis que hi ha hagut des de les hores fins ara, consideram que justifiquen la tramitació de l'Avantprojecte que es presenta a la nostra consideració. Pensem que l'any 2004 la comunitat autònoma tenia 21.086 empleats públics i els consells insulars i els ajuntaments en tenien 12.268, és a dir, més de 30.000 mil persones que són empleats que despleguen les seves funcions en administracions d'adscripció territorial insular, als quals hi hem d'afegir —en xifres de 2004— els 10.351 empleats públics de l'Estat i els 847 de la UIB. En definitiva, un col·lectiu de persones que ha de comptar amb un marc normatiu de referència ben clar i modern, obert al futur.[7]

IV. Observacions particulars

Per desplegar les observacions particulars que fem a l'avantprojecte, hem optat per un model expositiu i analític estructurat transversalment, en funció de blocs temàtics. En efecte, ens sembla que la nostra opinió romandrà exposada de manera més clara i profunda si, en comptes de resseguir l'ordenació que articula el text legal, fem una anàlisi transversal de cada qüestió, amb independència de la seva ubicació en el text normatiu. A més, aquesta anàlisi l'hem volguda estructurar en sis grans blocs temàtics, que són els següents:

- Objecte i principis estructurals de la llei.
- Descripció del personal al servei de la comunitat autònoma.
- Accés i ocupació de llocs de treball a la funció pública.

[7] A l'obra citada de GARCÍA DE ENTERRÍA s'incorpora un resum de la qüestió que és ben clar i que ha de resoldre qualsevol llei organitzativa: "…, el problema continúa siendo éste: el de la articulación de grupos de seres personales, cada uno con su órbita propia de intereses y de tendencias, en el marco abstracto e impersonal de la organización a la cual deben servir, organización que, por otra parte, no puede existir sin que ese grupo de hombres le presten su propia fuerza espiritual…".

- Dinàmica de la relació de serveis.
- Règim disciplinari.
- Estructura orgànica de la funció pública.

Les observacions particulars tracten cada un d'aquests blocs temàtics. En l'anàlisi de cada bloc tenim en compte, lògicament, la regulació autonòmica futura i la incidència que té en l'actual regulació de la funció pública de les Illes Balears, cosa la qual ens obliga a comparar i, per tant, a testimoniar l'avenç hipotètic de la nova norma. D'altra banda, aquest conjunt normatiu es posa en relació amb les normes estatals vigents i, en alguns casos, es fa referència a les normes que possiblement, constituiran la legislació bàsica en la matèria. En conseqüència:

I. La determinació de l'objecte que regula l'avantprojecte, que es fa a l'article 1, és descriptiva. A diferència de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de Mesures de reforma de la funció pública (LMRFP), l'avantprojecte designa què vol regular, és a dir, confirma la regulació de l'actual Llei 2/1989, de 22 de febrer, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 38, de 28 de març) (LFPIB). Això no obstant, la futura redacció d'aquest article, —a banda de ser menys retòrica que l'actual— quan concreta el fonament de l'exercici de la competència de funció pública per part de la nostra comunitat autònoma evita, d'una banda, la referència a l'article concret de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears (EAIB) i, d'altra banda, l'encercla en un difús "…marc de la normativa bàsica de l'Estat". Aquestes modificacions, no són simples correccions del llenguatge normatiu. Des del nostre punt de vista estan ben justificades i són necessàries. En primer lloc, perquè en l'actualitat s'està en una fase de possible reforma de l'EAIB i, en previsió de possibles canvis d'ubicació del fonament estatutari, el més prudent és evitar qualsevol referència numèrica a les normes d'aquesta llei. De fet, ja va passar que la referència originària a l'article 11.3 de l'EAIB que fa la LFPIB ha canviat a l'article 11.4, a través de la reforma del propi Estatut que es va produir l'any 1999 (Llei orgànica 3/1999, de 8 de gener). En segon lloc, la tendència característica de les relacions entre el dret de funció pública autonòmic i les bases determinades en el dret de funció pública estatal, com hem vist, s'orienta cap a l'admissió d'una potestat normativa més àmplia de les comunitats autònomes i no a un simple desplegament de les bases estatals. Per tant, la referència al marc normatiu estatal traspua una idea de major capacitat normativa que és apropiada.

Com acabam de veure, l'article dedicat a l'objecte el designa, però no el defineix. La definició d'allò que és la funció pública i, per tant, l'estructura burocràtica de les Illes Balears, es troba en l'article 2 que es titula "Principis informadors" i és una definició de tres nivells.

En l'article 2.1 hi ha una vocació de definició teleològica que ens sembla apropiada i clara. La funció pública es defineix a còpia de determinar-ne la finalitat instrumental "… és un instrument per a la gestió i la satisfacció dels interessos generals". Igualment, en el mateix precepte, se n'avança un principi d'ordenació general i es fa referència als bens constitucionals de l'article 103.1 CE que condicionen l'actuació administrativa si bé, cal dir, que aquests principis constitucionals es complementen amb d'altres que en

són deduïbles o que pertanyen a l'àmbit de la gestió de personal: "…s'ordena jeràrquicament d'acord amb els principis de legalitat, objectivitat i neutralitat, servei al ciutadà, eficàcia, eficiència i transparència en la gestió".

En l'article 2.2 s'incorpora el nivell de definició descriptiu que determina la base humana, característica de la funció pública i s'assenyala el marc jurídic de regulació: "…s'integra pel conjunt de persones que hi presten serveis mitjançant una relació de caràcter especial, regulada per la normativa administrativa o laboral, de conformitat amb els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat". Convé detenir-se en aquest nivell de definició perquè ens sembla més problemàtic. La definició deixa ben clar que la funció pública és un conjunt de servidors públics, un col·lectiu d'empleades i empleats de l'administració pública en sentit ampli. El que no ens sembla tan clar és l'estatut jurídic d'aplicació a allò que tradicionalment s'ha identificat com a "relació de serveis".

És evident que la definició que hem reproduït s'inspira en l'antiga definició de l'article 1 del Decret 315/1964, de 7 de febrer, que aprova el Text articulat de la Llei de funcionaris civils de l'Estat (LFCE)[8] i que hi incorpora principis que governen l'accés a la funció pública que encunya l'article 103.3 CE. Però, a diferència de la definició "clàssica", l'avantprojecte de llei, tot i reconèixer que la relació que s'estableix entre la persona servidora pública i l'Administració pública té "caràcter especial" va més enllà i s'obre a la consideració que l'estatut jurídic que la regula pot ser el dret administratiu o el dret laboral. I en aquesta admissió d'una relació de servei —per molt especial que sigui la forma d'accedir a ella—, regulada per normativa de caire laboral i inserida en la funció pública és on l'avantprojecte trenca l'esquema i fa molt laxa la naturalesa de l'expressió "funció pública". De fet, suposa el reconeixement que la funció pública està composada tant pel personal vinculat a l'Administració pública en virtut d'una relació governada per un estatut administratiu —en aquest cas no hi ha contracte laboral, hi ha un nomenament que suposa l'adhesió a un conjunt de normes— com pel conjunt de persones que mantenen un lligam fonamentat en la llei laboral comuna.

En paraules més clares, que una persona pot ser funcionària pública a través d'una relació laboral. Aquest plantejament no ens produiria cap commoció si l'article 2.2, en comptes de referir-se a la funció pública, es referís al "personal del sector públic" o als "empleats públics" els quals, evidentment, poden ser funcionaris o personal laboral. Però, com hem dit, el precepte parla de la funció pública i ens diu qui la integra i, en acceptar la possibilitat que la funció pública pugui constituir-se per personal laboral, consideram que entra en franca contradicció amb el propi plantejament del text normatiu. Així és perquè, d'una banda, en el títol III, en l'article 14.3, determina quins llocs s'han de reservar als funcionaris públics llocs els quals, certament, són els vinculats amb els principis que l'article 2.1 de l'avantprojecte atribueix a la funció pública definida teleològicament, és a dir, conformement a les finalitats perseguides. I, d'altra banda, sembla que aquest dualisme xoca amb l'article 14.4 que assenta el

[8] "Los funcionarios de la Administración pública son las personas incorporadas a la misma por una relación de servicios profesionales y retribuidos, regulada por el Derecho administrativo".

principi general de reserva als funcionaris públics dels llocs de treball de l'Administració autonòmica.

Hem de reconèixer que la qüestió és polèmica i que avui en dia encara no s'ha resolt. Salvant les distàncies —que no són poques— ens retrotreu al debat que provocà, l'any 1984, l'article 15 de la LMRFP estatal en la seva versió inicial, que deixava en mans de l'Administració pública l'especificació dels llocs de treball que havien de ser coberts, atesa la naturalesa del contingut que tenen, per funcionaris públics. És a dir, que abocava l'Administració pública a una laboralització. L'article fou impugnat davant del Tribunal Constitucional (TC) i per la STC 99/1987, d'11 de juny, es va declarar que, atenent l'article 103 CE, suposava una deslegalització d'una matèria fixada per la CE, la qual havia optat "... per un règim estatutari, amb caràcter general, per als servidors públics (art. 103.3 i 149.1.18a) (i per tant) haurà de ser també la llei que determini en quins casos i amb quines condicions es poden reconèixer altres vies possibles per a l'accés al servei de les administracions públiques" i per això, no és possible, que l'Administració sigui qui, a través de les Relacions de llocs de treball (RLLT), determini quins llocs són laborals i quins no ho són. En conseqüència, si l'Avantprojecte determina clarament un criteri per cobrir els llocs de treball per funcionaris públics i opta per establir una regla general a favor d'aquesta opció, a què respon la possibilitat dual del règim jurídic de vinculació entre el servidor inserit en la funció pública i l'Administració autonòmica? Consideram, doncs, que aquest aspecte de la definició ha d'aclarir-se i pensam que, en coherència a la resta del text normatiu, s'ha de mantenir com a principi definidor l'opció clàssica de règim administratiu estatutari que, com se sap, es caracteritza per tres factors: a) accés a la funció pública formalment constituït com un acte administratiu unilateral de nomenament, per tant, no havent-hi cap contracte que pugui suposar negociació b) relació de serveis regulada a través d'un bloc normatiu impersonal i general, un estatut normatiu, sense contractes ni convenis col·lectius genuïns i c) que el funcionari no té cap dret adquirit al manteniment d'una determinada regulació de les condicions de treball o fins i tot no pot impedir-ne la modificació. Aquesta és, d'altra banda, amb tots els matisos que es poden detectar, l'opció coherent amb la doctrina del TC i és conforme amb la futura regulació de l'Estatut bàsic de l'empleat públic (EBEP) del qual la l'Avantprojecte rep clares influències.[9]

---

[9] En el títol III de la norma que comentam es veu l'efecte de l'esborrany del futur Avantprojecte de llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, que fa divisions ben clares, entre els empleats públics, els funcionaris i el personal laboral. L'EBEP en l'article 10.1 defineix els empleats públics: "Son empleados públicos las personas que, en condiciones de igualdad y de acuerdo con los principios de mérito y capacidad, han accedido al desempeño retribuido de una función o de un puesto de trabajo en las Administraciones Públicas y prestan sus servicios profesionales al servicio de los intereses generales de los ciudadanos.". L'article 11.1, de la seva banda, ens diu: "Son funcionarios y personal estatutario de carrera quienes, en virtud de nombramiento conferido por la autoridad competente, están vinculados a una Administración Pública por una relación estatutaria regulada por el Derecho Administrativo, para el desempeño de servicios profesionales retribuidos de carácter permanente". I finalment l'article 12.1, disposa: "Es personal laboral el que en virtud de contrato escrito, en cualquiera de las modalidades de contratación de personal previstas en la legislación laboral, presta servicios retribuidos para las Administraciones Públicas."

Per acabar amb l'article 2.2, baixant al detall descriptiu, consideram que l'incís final no acaba de reflectir el que —amb tota seguretat— es vol dir.

L'expressió "... de conformitat amb els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat" fa referència als principis de l'accés —i a la provisió de llocs— a l'Administració pública que sanciona l'art. 103.3 CE i ens sembla que s'haurien de concretar, en l'art. 2.2, a aquests aspectes.

El tercer nivell de definició sí que, vertaderament, podem dir que dinamitza uns principis d'actuació del "personal de l'Administració autonòmica" —una expressió molt més àmplia que funció pública— i, per això, són comuns a tots els servidors públics. L'article 2.3 determina que aquest personal "... en l'exercici de les funcions que té encomanades, ha d'actuar sotmès als principis d'imparcialitat, professionalitat, diligència, bona fe i responsabilitat". L'article no està previst ni en la LMRFP ni en l'actual LFPIB i, certament, són concrecions individuals o subjectives dels principis que, en general, articula per a l'Administració pública l'art. 103 CE. Entenem que aquests principis no són una simple declaració retòrica i que, en estar referits a l'activitat dels empleats públics, la vulneració en pot comportar conseqüències negatives. De fet, pot deduir-se de la lectura simple del catàleg d'infraccions que es recull en el Títol X de l'Avantprojecte, que regula el Règim disciplinari, que la majoria d'infraccions són, en essència, vulneracions dels principis condicionadors de l'activitat de les persones servidores públiques.

Quant a l'àmbit d'aplicació, ve regulat en l'article 3. Aquest aspecte és comú a la LMRFP i a l'actual LFPIB i, fins i tot, atès el títol I de la LFCE, és un tema clàssic i, per tant, obligat. Si comparam l'actual article 2 de la LFPIB amb l'article 3 de l'Avantprojecte, ens adonam que s'ha millorat notòriament la tècnica legislativa i que es fa una regulació més completa de les peculiaritats de regulació de cada col·lectiu.

L'article té tres parts. En la primera, ens aclareix (art. 3.1.a)) que la llei s'aplica al personal de la comunitat autònoma que, en principi, n'és tot —sigui l'estatut normatiu que el regula el funcionari o el laboral— el que presta serveis inserit en l'Administració autonòmica. Tot seguit, es puntualitzen les peculiaritats regulatives que afecten al personal funcionari que presta serveis adscrit a les empreses públiques. En aquest cas concret, la disposició legal capgira i fa més específica l'actual expressió regulativa que recull l'article 3 de la LFPIB. En efecte, ara, segons l'article esmentat, "El règim aplicable *al personal al servei de les empreses públiques* de la comunitat autònoma serà el contemplat a la seva normativa reguladora". A partir de la vigència de la llei futura, la disposició va referida al "personal funcionari adscrit a les empreses públiques" i la regla general és que aquest personal funcionari de les empreses públiques es regula per la llei de funció pública "... sense perjudici de les determinacions que es continguin en les seves normes de creació". La puntualització és important i dissuasiva de la temptació de la "fugida del dret administratiu" a través de la creació d'entitats empresarials de capital públic que se situarien fora dels controls ordinaris del règim públic de prestació de serveis si l'estatut de regulació fos, únicament, la llei de creació de les esmentades entitats.

El precepte ens aclareix també l'àmbit d'aplicació respecte del personal docent i del personal estatutari al servei de la sanitat pública (art. 3.1.b)), el qual, "…es regula pels

preceptes d'aquesta Llei *únicament* en aquelles matèries que no estan regulades a la normativa bàsica de l'Estat ni per la normativa autonòmica específica de desplegament". L'Avantprojecte suposa un avenç considerable respecte de la tímida regulació que la LFPIB conté en l'actualitat —si bé corregida i augmentada per la Llei 20/2001, de 21 de desembre, d'acompanyament de la llei de pressuposts pel 2002—, que es limita a determinar en l'article 2.4 que "En aplicació d'aquesta Llei, es podran dictar normes específiques per a adequar-la a les peculiaritats del personal sanitari, docent i investigador". La regulació d'ambdues normes és coherent amb l'article 1.2 de la LMRFP.[10] Queda ben clar que l'aplicació de la llei és supletòria i destinada a cobrir les llacunes de la regulació estatal. Respecte del personal estatutari de la sanitat pública existeix un Estatut marc, aprovat per la llei estatal 55/2003, de 16 de desembre. Quant al personal docent, hem notat que l'Avantprojecte (AFP), parla, en general, del "personal docent" mentre que la regulació estatal concreta al personal "docent i investigador" especificació que s'ha referit, normalment, al personal universitari regulat en la Llei 6/2001, de 21 de desembre, Orgànica d'Universitats. Si bé hem de reconèixer que la LMRFP, conté en la disposició addicional quinzena un seguit de normes que perfilen l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei al personal docent no universitari. Referències que s'han d'entendre i interpretar en raó de la regulació i ordenació del sistema general educatiu. En tot cas, veiem que la intenció del legislador de l'AFP és la d'excloure aquests dos tipus de personal de l'àmbit d'aplicació.

Una claredat igual hi ha en l'exclusió del personal laboral, el qual "es regula pel conveni col·lectiu, per la resta de normativa laboral i pels preceptes d'aquesta Llei que li són d'aplicació" (art. 3.1.c)). Veiem que aquest tipus de personal vinculat per un contracte de treball respon a les característiques típiques del món laboral comú. La qual cosa està en consonància amb l'antiga disposició que conté l'article 7.1 de la LFCE que disposa "Són treballadors al servei de l'Administració civil els que aquesta contracti amb l'esmentat caràcter, d'acord amb la legislació laboral que els hi serà aplicable plenament" i que, de manera molt semblant, recull l'actual LFPIB en l'article 2.1 segon paràgraf "El personal laboral es regirà per les normes de dret laboral i pels preceptes d'aquesta Llei que li siguin d'aplicació". Aquesta claredat que ens sembla lloable no és coherent amb la regulació de l'article 2.2 de l'AFP que hem analitzat ni, repetim, amb les normes del títol IIII. D'altra banda, els preceptes que són d'aplicació al personal laboral afecten a tots aquells àmbits que tenen rang constitucional, especialment la qüestió de l'accés a l'Administració pública.

Com a última especificació de la primera part de l'àmbit d'aplicació, l'article 3.1.d), ens parla dels "col·lectius amb característiques especials" respecte dels quals pot elaborar-se una "…regulació específica mitjançant normes que adeqüin aquesta Llei a les seves peculiaritats". Demanam al redactor de la llei més claredat i identificació d'aquests col·lectius que, intuïtivament, podem identificar amb els discapacitats, però, sense cap seguretat d'encert.

---

[10] "Art. 1. (…) 2. En aplicación de esta Ley podrán dictarse normas específicas para adecuarla a las peculiaridades del personal docente e investigador, sanitario, de los servicios postales y de telecomunicación y del personal destinado al extranjero."

La segona part, que podem distingir dins de l'àmbit d'aplicació que regula l'article 3, fa referència a un àmbit "extens". Amb això ens referim a que la llei és d'aplicació al personal d'un seguit d'institucions que tenen una capacitat d'autoorganització i, per mor d'això, capacitat de gestió del personal. Una capacitat que perfila particularitats. L'article 3.2 determina que aquest personal és el corresponent als consells insulars i les entitats locals de les Illes Balears, el del Consell Consultiu, el d'aquest CES i el de les universitats públiques. El precepte especifica que d'aquest personal se n'ha d'excloure aquell que té una regulació continguda a la bàsica estatal o d'altra d'específica. Aquesta és un norma que, pel pas del temps des de l'aparició de la LFPIB, ens sembla molt necessària. La llei vigent fa una menció d'aquestes particularitats, respectivament, en l'article 2.2 i en l'article 2.4, referides a l'àmbit local i al personal "docent i investigador". Les transformacions i nous marcs normatius que s'han produït des del 1989, n'aconsellen l'actualització.

En la tercera part, de l'àmbit d'aplicació, s'hi contenen les exclusions, amb la qual cosa es tanca el dibuix —tan necessari en la matèria normativa— que perfila allò que pertany a l'aplicació de la llei i el que hi roman a fora. Les exclusions són clàssiques i estan ben justificades. Les dues primeres fan referència al personal que presta serveis al Parlament i a la Sindicatura de Greuges i la Sindicatura de Comptes. El Parlament és la "representació del poble de les Illes Balears", segons l'article 19.1 de l'EAIB i, per definició, és independent del Govern de les Illes Balears i, en conseqüència, de l'Administració autonòmica. És obvi que pot determinar l'estatut del seu personal i, en coherència, el va aprovar per Acord de la Mesa del dia 20 de desembre de 2000. Els altres òrgans són d'origen o naturalesa parlamentària, segons l'article 29 i 46 de l'EAIB i tenen "grosso modo" una funció de control administratiu i financer de la pròpia Administració de la comunitat autònoma. Per tant, també és clar que han de tenir la "seva" funció pública. Finalment, l'article 3.3.c), determina una exclusió que podem considerar com una ampliació de l'excepció d'aplicació que inclou l'article 3.1.c, referit, com hem vist, al personal laboral de la comunitat autònoma. Es tracta del personal laboral propi de les empreses públiques a qui, en definitiva, no es considera personal laboral de la comunitat autònoma i que es regula pel propi conveni, sigui de sector d'enquadrament o de l'empresa. Aquesta exclusió es confirma pel text del Conveni Col·lectiu del personal laboral al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, vigent en l'actualitat (BOIB núm. 155, de 18-10-2005), article 2, paràgraf tercer.

II. Totes aquestes normes que hem analitzat "volen en un cel conceptual", són l'estructura i els principis bàsics de la funció pública de les Illes Balears i es concreten més endavant en el text de l'AFP. En coherència a la perspectiva estructural transversal de l'anàlisi que fem, passarem a examinar les concrecions de tot el panorama conceptual, que l'AFP regula en el títol III.

En efecte, el títol III s'ocupa del personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma i, entre els articles 13 al 20, ens descobreix i ens fa una detallada descripció de tots els recursos humans de la nostra Administració pública. Volem emfasitzar que el títol no s'ocupa només del personal funcionari sinó que, en parlar de tots els servidors públics, aplega totes les formes de vinculació: laboral, funcionarial, de

confiança o política. L'AFP, en l'article 13.1, perfecciona i fa més exacta la norma que actualment regula la matèria, l'article 5.1 de la LFPIB. La norma futura considera que és personal al servei de "... l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears els funcionaris, el personal eventual i el personal laboral al servei de les conselleries de l'Administració de la comunitat autònoma i de les entitats autònomes dependents i els funcionaris adscrits als ens de dret públic sotmesos al dret privat d'acord amb les seves normes de creació." Tal com fa l'article 6 de l'actual LFPIB, l'article 13.2 classifica al personal i determina que en podem distingir tres grans classes:

- Personal funcionari. El qual pot ser:
  - Funcionari de carrera.
  - Funcionari interí.
- Personal laboral. El qual pot ser:
  - Laboral fix.
  - Laboral temporal.
- Personal eventual.

Tot el personal té una dependència orgànica i una dependència funcional. L'article 13.3 de l'AFP ens determina que la dependència orgànica se centralitza en el "conseller competent en matèria de funció pública", i que la dependència funcional és "del titular de la conselleria o de l'òrgan superior de l'ens de dret públic on presta serveis" el personal. En aquesta regla general hi ha l'excepció del personal eventual, el qual depèn orgànicament i funcionalment de "l'autoritat que l'hagi nomenat". Aquesta norma és clàssica i necessària i, en l'actualitat, amb una redacció semblant, es pot llegir en l'article 5.2. de la LFPIB. Això no obstant, hem de considerar que hi ha hagut un cert oblit del legislador respecte del personal funcionari dels òrgans consultius i assessors superiors de les Illes Balears, és a dir, del Consell Consultiu i d'aquest CES. Quant aquest personal funcionari, l'AFP, en l'article 13.3, hauria de reconèixer, expressament, que la dependència funcional dels funcionaris públics que hi presten serveis és del president de la institució.

L'AFP serva les conclusions del grup d'experts que constituïren la "Comissió per a l'estudi i preparació de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (CEBEP)"[11] i continua la línia de les disposicions actuals de la LFPIB, articles 7 i 10, tot determinant quins àmbits funcionals corresponen als funcionaris públics de carrera i quins són atribuïbles al personal laboral, als articles 13.3, 13.4 i 17.4. En certa manera, n'hem avançat un comentari quan analitzàvem l'article 2.2 de l'AFP. Reiteram que la matèria és polèmica i que suposa un debat sobre la conformació de models de funció pública. El que sí veiem és que hi ha una certa tendència a la laboralització de la funció pública, com ens destaquen pràcticament tots els estudiosos (entre ells Sánchez Morón, Martín Rebollo

[11] Recordam el que hem dit a la nota 3: l'Ordre APU/3018/2004, de 16 de setembre, que va constituir aquesta Comissió. L'abril de 2005 la Comissió va emetre l'Informe, el qual pot ser consultat a través de la pàgina Web del Ministeri per a les Administracions Públiques (MAP).

i Parada Vázquez). I que aquesta tendència a la laboralització condueix a l'establiment de les normes que contenen aquests preceptes, és a dir, a que la llei digui quins són els llocs de treball i les activitats, les funcions dels quals romanen reservades als funcionaris públics i quins llocs de treball i tasques corresponen al personal laboral. Pensam que el model que s'assenta amb l'AFP, a través dels preceptes indicats, és un model dual que és el més acceptat en aquest entorn.

A continuació examinarem cada una de les grans classes en què es divideix el personal al servei de la nostra Administració pública:

– Funcionaris de carrera. L'article 14.1 de l'AFP, recull una tradició de definició d'aquesta classe d'empleats públics, dels funcionaris per antonomàsia, que es troba en l'article 4 de la LFCE.[12] Segueix —encara que perfeccionat el llenguatge normatiu— l'article 7.1 de l'actual LFPIB i no hi incorpora novetats importants. Ara bé, sí que és una novetat l'especificació de l'article 14.2 que disposa "La condició de personal funcionari no exclou les modalitats de treball a temps parcial, a domicili o qualsevol altra que es pugui establir reglamentàriament, sempre que sigui compatible amb la naturalesa de les funcions a exercir". Consideram que hem de recordar que aquestes modalitats de treball tenen una naturalesa genuïnament laboral, és a dir, que són pròpies del dret del treball i poc o res tenen a veure amb l'exercici de les funcions que pròpiament són atribuïdes als funcionaris de carrera. I malgrat que la CEBEP,[13] determini que la condició de funcionari no té perquè suposar una dedicació a temps complet al servei públic, i és compatible amb modalitats de treball a temps parcial i a domicili o fins i tot d'altres que es puguin establir, pensam que la nostra obligació és fer un seguit de consideracions que millorin el text de l'article 14.2.

  La modalitat de treball a domicili de què ens parla el precepte és regulada en l'article 13 de l'Estatut dels treballadors (ET) i suposa una relaxació del requisit de la dependència, característic de la relació laboral, ja que la prestació de serveis es fa en el domicili del treballador o en el lloc que esculli, i sense vigilància de l'empresari. Estam convençuts que la intenció del legislador, més que conformar una modalitat de treball a domicili clàssic, és la d'establir la possibilitat d'introduir, en l'ocupació pública dels funcionaris, el que es denomina teletreball. Una fórmula de prestació de serveis que s'avé perfectament amb la conciliació de la vida professional i familiar i que permet que determinats treballs que no es fan de cara al públic en una oficina administrativa o que es practiquen fora de les dependències administratives, puguin ser desplegats correctament. És més, el teletreball és una manera de prestació de serveis que connecta amb les noves tecnologies de la informació i

[12] "Artículo 4. Son funcionarios de carrera los que, en virtud de nombramiento legal desempeñan servicios de carácter permanente, figuran en las correspondientes plantillas y perciben sueldos o asignaciones fijas con cargo a las consignaciones de personal de los Presupuestos Generales del Estado".

[13] L'observació a la qual ens referim es pot localitzar a la pàgina 51 de l'Informe de la CEBEP.

la comunicació i ningú no pot descartar que molts dels llocs de treball del sector públic i del sector privat, en un futur relativament pròxim, siguin ocupats per teletreballadors. Si aquesta és la posició del legislador, entenem que s'hauria de tenir en compte "l'Acord marc europeu sobre el teletreball (AMTT)" que queda acceptat i emmarcat en l'Acord Nacional sobre negociació col·lectiva corresponent al bienni 2003-2004. En l'AMTT queda definit el teletreball[14] i s'aclareix en la seva regla tercera que aquesta forma de prestació és voluntària.[15]

Pel que fa al treball a temps parcial, si atenem a la regulació laboral prevista en l'article 12 de l'ET, hem de partir que pot ser una forma de prestació de serveis inicial, és a dir, constitutiva del vincle, o pot esdevenir posteriorment, per transformació del vincle. En aquest últim cas, l'article 12.4.c) de l'esmentat ET, ens recorda que la dita conversió té, també, un caràcter voluntari.

En definitiva, consideram que en l'article 14.2 de l'AFP, ha de constar que la constitució o la transformació de qualsevol forma de prestació funcionarial que no sigui l'ordinària ha de nàixer de l'acord. Fins i tot podem pensar que, en aplicació de l'article 32 j), de la Llei 9/1987, de 12 de juny, de regulació dels òrgans de representació, determinació de les condicions de treball i participació del personal al serveis de les administracions públiques (BOE 144, de 17 de juny), aquesta matèria i, en especial, la norma reglamentària de desplegament haurà de ser negociada.

– Funcionaris interins. Quant al personal funcionari interí, l'AFP, en els articles 15 i 16, incorpora l'essència de la regulació actual que es pot veure en l'article 8 de la LFPIB. Però la regulació futura va més enllà, perquè amplia els supòsits en què es pot concertar la relació d'interinitat. També en aquest cas el legislador segueix les recomanacions de la CEBEP que, a banda de recomanar que aquest tipus de prestació temporal de funcionaris sigui admesa en els casos clàssics de substitució de funcionaris de carrera absents que tenen reserva del lloc —era molt necessària la previsió de l'article 15.2.b) per els casos de maternitat previstos en l'article 118, en els quals no era possible la substitució per funcionari interí, havent d'acudir a contractació laboral temporal—, els d'urgència o per a la cobertura de places de funcionari no cobertes, sigui admesa en cas de l'execució de "programes de caràcter temporal".[16] Pensam

---

[14] Hi ha referències a aquest fenomen en la nostra publicació *La negociació col·lectiva a les Illes Balears. Informe. Estudi tècnic*. Palma: CES, 2004. En la versió castellana del text anglès es diu: "El teletrabajo es una forma de organización y/o realización del trabajo, con el uso de las tecnologías de la información, en el marco de un contrato o de una relación de trabajo, en la que un trabajo, que hubiera podido ser realizado igualmente en los locales del empleador, se efectúa fuera de estos locales de manera regular."

[15] "El teletrabajo es voluntario para el trabajador y el empleador afectados. El teletrabajo puede formar parte de una descripción inicial del puesto de trabajo, o puede ser acordado de manera voluntaria posteriormente."

[16] Vegis pàgines 58 i 59 de l'Informe de la CEBEP.

que amb aquesta opció es vol fer front a una pràctica que, en els últims anys, ha estat desgraciadament molt freqüent. Ens referim a la creació de ficcions d'ocupació pública per a l'execució de "projectes d'inversió immaterial". És notori que aquesta pràctica condueix a que el personal que s'hi contracti sota el seu emparament, desplegui funcions pròpies de qualsevol funcionari públic o, en el millor dels casos, de qualsevol empleat laboral fix de la comunitat autònoma i que, en acabar-se la prestació de serveis, sigui reclamada la condició de treballador de relació laboral indefinida a la jurisdicció laboral. Condició que, en moltes ocasions, és reconeguda per les sentències de la dita jurisdicció, comportant greus perjudicis a l'Administració autonòmica, als treballadors directament afectats i a la resta d'empleats que han accedit a l'ocupació pública a través d'un procediment de selecció normalitzat. Entenem que és oportú que es reguli amb claredat aquesta possibilitat de l'existència de personal funcionari interí adscrit al desenvolupament de programes temporals, seleccionat amb les mateixes garanties que el personal funcionari de carrera. Altra cosa és la possibilitat que els programes temporals es converteixin en l'instrument de generació d'una bossa de temporalitat, cosa la qual haurà de ser controlada, tant en el moment d'aprovar-los com en el curs del desplegament i finalització per tal que no s'allarguin de manera artificial o se'n creïn de nous, semblants i successius, que desvirtuïn la temporalitat que els justifica.

Finalment, una qüestió de detall ens ha cridat l'atenció. En l'actual article 8.3 de la LFPIB, s'adverteix que les places ocupades per interins s'han d'incloure en l'oferta de selecció i/o de provisió, feta l'excepció de les places que són propietat de funcionaris en una situació administrativa de reserva de lloc. En canvi, aquesta regla no està inclosa en la regulació de la interinitat que fa l'AFP. Entenem que l'aclariment que fa l'actual article 8.3 LFPIB és molt útil i s'hauria de conservar.

– Personal laboral fix i temporal. La matèria es regula en els articles 17 i 18 de l'AFP. Cal dir que aquests preceptes modifiquen l'actual regulació dels articles 10 i 11 de la LFPIB. En l'actualitat no es defineix globalment el personal laboral com fa l'actual article 10.1, sinó que s'opta per definir separadament cada tipus de personal. La definició del laboral fix ens sembla adequada quant la inclusió dels requisits definidors de la relació laboral, però consideram que incorpora un alt grau de confusió en les seves especificacions finals. En paraules més clares, l'AFP segueix la tradició de demanar que els llocs que s'ocupin estiguin dotats pressupostàriament —tot i així l'actual llei és molt més clara en aquest aspecte—, però, al final, determina d'una manera que condueix a pensar que hi pot haver dos tipus o altres tipus de personal laboral fix: "És personal laboral fix (…) aquell que, en virtut d'un contracte de naturalesa laboral, mantén una relació professional de caràcter permanent caracteritzada per les notes d'alieneitat, dependència, voluntarietat i retribució, i ocupa llocs de treball dotats pressupostàriament, *o es troba en alguna de les situacions previstes en la normativa laboral vigent*." Atesa aquesta definició, són possibles altres situacions de personal laboral fix. Si és així, quines són? Podem pensar

que el precepte s'està referint quan cita les *situacions previstes en la normativa laboral* als casos possibles de relacions laborals indefinides com a conseqüència de la vulneració de la temporalitat laboral, prevista, en caràcter general, en l'article 15.2 de l'ET. Però en aquests casos, si parlam de l'Administració pública, per aplicació dels principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, que impedeixen l'accés irregular a l'ocupació pública, el treballador serà indefinit però no fix. Creiem que aquest dubte de definició s'ha de resoldre i s'ha de determinar clarament qui és el personal laboral indefinit fix.

Quant el personal laboral temporal, sembla que la regulació de l'AFP és correcta. Això no obstant, per tal d'arrodonir el que hem dit quant els funcionaris interins adscrits a programes temporals, i per tal de mantenir un cert grau de coherència entre les preferències que estableix la futura llei (preferència d'ocupació dels llocs per funcionaris de carrera, en absència dels funcionaris de carrera els funcionaris interins i, per a determinats llocs, personal laboral) consideram que l'article 18 de l'AFP hauria d'especificar clarament que el personal laboral temporal ocupa els llocs que no poden ser ocupats per personal laboral fix, de manera semblant a com ho diu, en l'actualitat, l'article 11 de la LFPIB.

Finalment, ens sembla adequat el manteniment de la limitació dels efectes dels serveis prestats en règim de relació no permanent, que avui regula l'article 12.1 i 2 i que l'AFP incorpora en l'article 19. El que no incorpora aquest precepte, és la regla de l'actual article 12.3 de la LFPIB que fa responsable a l'autoritat o funcionari que, per acció o omissió, provoqui la conversió d'un contracte laboral de durada determinada en un contracte indefinit fix. Pensam que aquesta regla pot inserir-se en el títol X de l'AFP, concretament en la infracció greu de l'article 138.h), sense perjudici de l'exigència de responsabilitat patrimonial de l'article 126 del mateix AFP.

– Personal eventual. Pel que fa a la regulació d'aquest tipus de personal, que conté l'article 20 de l'AFP, hem de dir que ens sembla adequada i que millora el llenguatge normatiu de l'actual regulació, que conté l'actual article 9 de la LFPIB.

III. Fins ara hem fet un repàs panoràmic i hem vist quins principis governen la funció pública i quins tipus d'empleats públics hi ha. Des del punt de vista transversal que ens hem plantejat, pertoca en aquest moment tractar de la manera en què hom pot passar a formar part dels servidors públics i quins són els principis d'ordenació bàsica de la funció pública, és a dir, de l'accés i l'ocupació de llocs de treball. Una advertència ens sembla necessària: moltes de les matèries que afecten aquests aspectes són declarades bases del règim estatutari dels funcionaris públics en l'article 1.3 de la LMRFP, en el sentit previst en l'article 149.1.18a CE, amb la qual cosa, la capacitat normativa de la nostra comunitat autònoma és, en l'actualitat, mínima. La qual cosa condiciona el nivell d'anàlisi, ja que és una regulació marcada per la distribució de competències entre l'Estat i la comunitat autònoma. Ateses aquestes circumstàncies entenem que ens correspon fixar l'àmbit de les regles que, de manera general,

determinen el desplegament d'aquestes matèries i analitzar-ne la conformitat amb les que proposa l'AFP.

El que qualsevol persona que té interès en la funció pública ha de saber, és que els funcionaris públics s'ordenen en cossos, escales i especialitats. Els cossos aglutinen a funcionaris que tenen funcions i titulació homogènies. L'ordenació en cossos té una importància relativa i, específicament, serveix per concretar una forma d'accés o de promoció dins de l'Administració pública. Deim això perquè, des de la LMRFP, per un sentiment anticorporativista del què n'hem parlat en les observacions generals, el que té importància no són els cossos sinó els llocs de treball que figuren en la Relació de llocs de treball. El legislador reformista, amb una voluntat que encara es manté, no vol que cap cos de funcionaris pugui patrimonialitzar les funcions d'un servei públic ni se n'identifiqui cap amb un cos de funcionaris. Deixant de banda aquesta qüestió, podem dir que una persona que entra en la funció pública ho fa a través d'un procediment de selecció, que conté un sistema de selecció, que es configura com el pont d'entrada en un cos de funcionaris públics. Els funcionaris innominats no existeixen, tots estan enquadrats en cossos dels quals en formen part. Un sistema idèntic, quant a l'esquema essencial, s'ha de seguir si el que passa és que la persona ja és funcionari i vol promocionar. En aquest cas, en general, els pas es farà d'un cos a un altre, però, seguint un procediment de selecció que contendrà un sistema de selecció. Els cossos de funcionaris poden ser generals o especials. Els generals tenen atribuïdes funcions comunes de l'activitat administrativa i els especials tenen atribuïdes funcions relacionades amb les pròpies d'una professió determinada. Dins els cossos —siguin generals o especials— hi pot haver escales i especialitats, tant unes com altres suposen especificacions de les titulacions exigides per a l'accés o de les funcions que s'atribueixen als funcionaris que en pertanyen. A la vegada, actualment, els cossos s'agrupen, segons la titulació, en cinc grups ordenats per lletres —de la A a la E— i en sentit decreixent, de tal manera que el grup A és el de màxima titulació i el grup E el de mínima. La creació, modificació o supressió dels cossos i escales s'ha de fer per Llei, mentre que la creació, modificació o supressió d'especialitats es pot fer a través d'un Decret.

Per accedir als cossos, a les escales i a les especialitats hi ha dues formes d'accés: ordinària i extraordinària. La primera suposa una convocatòria i la superació d'un procediment selectiu. La segona correspon als casos d'integració: cas de creació, modificació o supressió de cossos, escales o especialitats, o el cas de funcionaris d'una altra Administració pública presents a l'Administració autonòmica per transferència, traspàs o altre procés de mobilitat interadministrativa. Hi pot haver, per als cossos especials i les seves escales, un accés extraordinari que pot derivar-se o de la integració o de la superació de cursos i proves específiques.

Doncs bé, aquestes regles que hem exposat és la matèria que regula el capítol I del títol IV de l'AFP. Entenem que la futura regulació és més clara que l'actual, que es conté en els articles 25 al 31 de la LFPIB. Això no obstant, i com a aportació de millora, consideram que el capítol s'hauria de dividir en dues seccions, una primera que es podria titular "Ordenació", dels articles 21 a 25, i una segona que es podria denominar "Accés" que cobrís de l'article 26 fins al 28. D'altra banda —també com aportació de millora—, volem fer una observació a la definició dels cossos especials. Consideram que la uniformitat de

cossos és bona i, històricament, va suposar un avenç l'eliminació de la gran quantitat de cossos especials que hi havia, però el cert és que una definició de cos especial que se suporta només sobre la professió és massa limitada. Atès que en la definició de cos general que aporta l'AFP s'ha superat l'enumeració funcional que fa l'actual article 30.1 de la LFPIB i que, per tant, la llei —en general— no identifica funcions i cossos, ens sembla que no s'ha de descartar que puguin constituir-se cossos especials quan hi hagi circumstàncies objectives en les funcions que es despleguin que ho justifiquin. És a dir, que la definició s'aproximi a la que dóna la LFCE en l'article 24.1. Amb la qual cosa es podria donar satisfacció a l'observació que es fa des de la Intervenció General de la comunitat autònoma, que consta inserida en l'expedient i que consisteix en la conversió de l'escala especial d'Intervenció en un cos especial d'Intervenció.

Si ens plantejam l'accés a la funció pública o, en general, a l'Administració pública com un procés d'obtenció d'una ocupació, o de millora de l'ocupació que tenim dins de la mateixa Administració, hem de partir de la idea que som agents que concorrem dins de l'àmbit d'un hipotètic "mercat de treball" que està extraordinàriament regulat. En les observacions generals ja hem exposat les raons d'aquesta regulació rígida i consideram que si analitzam la qüestió des del punt de vista de la garantia dels principis constitucionals, que sanciona l'article 103 CE, és lògica aquesta rigidesa i formalitat. Per tant, també és lògic que l'AFP hi dediqui una part important dels seus preceptes. I també és conseqüent que els principis constitucionals informin tota l'actuació de la selecció del personal. Formar part del servei públic no és només l'obtenció d'un lloc de treball sinó que suposa l'exercici d'un dret constitucional. Tota participació en un procés selectiu públic ha d'estar garantida.

En aquest "pseudomercat laboral", sempre partirem de l'existència d'una "Oferta d'ocupació pública", en la qual es contenen les places de funcionaris i de personal laboral que s'ofereixen per l'Administració autonòmica i s'indiquen un seguit de característiques descriptives, que ens permeten de tenir una informació completa del contingut de cada una de les oportunitats d'ocupació, fins i tot del lloc geogràfic (illa) en què està el lloc de treball. Aquesta "Oferta", que es publicarà en el BOIB, es desplegarà o executarà a través de les convocatòries de selecció. És a dir que, per cada cos, sigui general o especial, per cada grup de llocs de treball laborals, s'ha de fer una convocatòria de selecció que incorpora un seguit d'informacions (nombre de places per cada cos, reserves a promoció interna o a persones amb discapacitat, requisits dels aspirants, temaris i coneixements exigits amb un grau clar d'homogeneïtat, etc) i que, per tant, suposarà l'obertura d'un procés selectiu. La convocatòria de cada procés selectiu ha d'indicar el sistema de selecció, que pot ser l'oposició, el concurs o el concurs-oposició. L'oposició és el sistema ordinari i tradicional de selecció, i consisteix en un seguit de proves de capacitat per determinar l'aptitud dels aspirants. El concurs, que és un sistema excepcional, consisteix en qualificar els mèrits al·legats pels aspirants d'acord amb un barem. I el concurs-oposició, és una mescla d'ambdós sistemes de selecció, tot i que la valoració de mèrits no es té en compte si l'aspirant no supera l'oposició.

Qui vulgui participar com aspirant en un procés selectiu, haurà de tenir uns requisits bàsics que s'han de prefixar en la llei i que han de ser coneguts, clarament, abans

d'iniciar-se el procés. Igualment, per tal de discernir quins aspirants superen o no la selecció, s'ha de constituir un òrgan de selecció que ha de tenir autonomia i neutralitat.

L'AFP regula aquestes matèries que acabam d'exposar en el capítol I del títol V, articles 44 a 55. Cal dir que l'actual redacció dels preceptes té més agilitat, és més directa i clara i s'acabarà d'arrodonir amb l'aprovació de la futura llei de cossos i escales que la l'AFP ens anuncia en la Disposició transitòria cinquena. Una llei de vocació autoorganitzativa que tractarà d'ordenar més detalladament del que fa l'AFP —que és una llei de principis—, els aspectes de detall intern —contingut funcional, tasques, identificació— dels cossos i escales que són atribuïts a la funció pública autonòmica.

No obstant l'avaluació positiva de la regulació que fa l'AFP d'aquesta matèria, consideram que hem de fer-ne observacions que poden suposar aportacions de millora. Quant a la regulació de l'Oferta d'ocupació pública, l'actual regulació preveu en l'article 43.1 de la LFPIB una periodificació, és a dir, unes dates en les quals ha de publicar-se l'oferta que en l'AFP, article 47, no apareixen. Consideram que s'hauria de fer un esforç per tal de determinar clarament la qüestió. El saber, tot i que sigui aproximadament, quan serà publicada l'Oferta suposa un afegit de seguretat en l'exercici del dret. En l'AFP, article 45, es regulen els sistemes de selecció, però no s'estableix una preferència de sistema per a la selecció de funcionaris —l'oposició— com fa l'actual article 48 de la LFPIB, ni tampoc la preferència de sistema de selecció per al personal laboral —el concurs— que fa l'actual article 49 de la dita Llei. Consideram que aquestes normes, que són orientatives, compleixen una funció molt útil i que, de manera semblant, l'AFP s'ha de pronunciar sobre la matèria.[17] D'altra banda, ens sembla interessant que quan es descriu el sistema d'oposició, en l'article 45.2 de l'AFP, s'afegeixi alguna referència a què una de les proves d'aptitud sigui una prova pràctica. Som conscients que aquesta matèria té detractors (Martín Rebollo), però defensam l'existència d'aquests tipus de proves d'aptitud i, fins i tot, consideram que s'hauria d'incrementar la seva presència i reduir la importància de les proves basades en l'acumulació memorística de coneixements. Una prova pràctica no ha de ser només el típic "cas pràctic" i pot anar més enllà, sempre i quan es garanteixi l'objectivitat tant en l'elaboració de la prova com en la qualificació. En connexió a aquesta matèria entenem que, tot i que l'oposició és un sistema barat per seleccionar el personal al servei de l'Administració, s'hauria de fer un esforç per incorporar en la llei, amb més contundència de la prevista en l'article 46 de l'AFP, que l'oposició o els altres sistemes de selecció són el pòrtic selectiu per a l'accés a un centre de formació per al personal aspirant i que l'adquisició de la qualitat d'empleat públic depèn de la superació de la formació impartida al curs. Atesa la importància que es dóna a l'Escola Balear de d'Administració Pública (EBAP), en l'article 54.1.c), és clar que hauria de ser aquesta qui conduís el procés. Finalment, ens sembla encertat considerar que el període de prova formi part del procés selectiu. Això no obstant, l'article 46.2, té una redacció que hauria d'especificar que l'esmentat període de prova afecta als contractes laborals derivats de la superació d'un procés selectiu per els aspirants a

[17] Sens dubte hem de considerar que la manca de pronunciament preferent a favor d'un o d'altre sistema és influència de l'esborrany d'avantprojecte de l'EBEP, art. 40.

personal laboral. A no ser que haguem de considerar que el què vol el legislador és introduir en el marc de la funció pública de les Illes Balears la línia que se segueix en l'article 53 de la Llei de la Funció Pública de la Generalitat de Catalunya que pròpiament no estableix el caràcter selectiu d'aquest període de prova.[18]

Les persones que superen les proves del procés selectiu per adquirir la condició de funcionari d'un cos se'ls adjudica un lloc de treball amb caràcter definitiu. A no ser que, quan es procedeixi a la pressa de possessió, es comprovi que l'aspirant a funcionari no compleix amb els requisits d'ocupació. Això ens fa veure que, per no limitar el dret a la participació en el procés selectiu, les condicions bàsiques per accedir a la funció o l'ocupació laboral públiques no s'examinen per l'Administració abans del procediment selectiu sinó un cop aquest s'ha acabat. Això significa que l'adquisició de la condició de funcionari és un acte complex que precisa el compliment d'un seguit de requisits: superar les proves, nomenament publicat dels aspirants aprovats, jurament o promesa de complir la CE, l'EAIB i l'ordenament jurídic i, finalment, presa de possessió. Si en aquest moment l'aspirant no pot provar els requisits bàsics per ser funcionari del cos al qual ha aspirat —p. ex. no acreditar la titulació— no podrà ser nomenat funcionari. En cas positiu, que l'aspirant tengui els requisits, aquest acte es va concretant. Com hem dit, no hi ha funcionaris innominats sinó que el funcionari és nomenat "de carrera" i adscrit a un cos. Immediatament després del nomenament, al funcionari se li ofereix un lloc de treball el qual tendrà les característiques concretes que figurin en la "Relació de llocs de treball" i, en el termini d'un mes, el funcionari haurà de prendre possessió del lloc ofert. Si no ho fa, perd la condició de funcionari, llevat dels casos en què es pogués aportar una justificació de la conducta omissiva. És important que ens adonem que, a partir d'aquí, el funcionari públic pateix, a nivell funcional, una laboralització. És a dir, que quan pren possessió del lloc de treball les seves funcions són les del lloc i no les del cos de pertinença, excepció feta dels casos dels cossos especials i, així i tot, en aquests casos també hi pot haver una certa "dilució" dels atributs corporatius en la RLLT. Per tant, com hem avançat, el document central de l'ocupació pública en general i de la funció pública en especial és aquesta Relació. En ella es reflecteix l'ordenació i distribució (cada lloc, la unitat d'adscripció, requisits per ocupar-lo, grup, categoria professional dels laborals, nivell del lloc pels funcionaris, etc.) dels recursos humans amb la pretensió de fer-ne una gestió eficaç. Al seu través es creen, modifiquen i suprimeixen els llocs de treball. Atesa aquesta importància, és un document públic que ha de ser conegut per tothom, per tant, publicat en el BOIB. La dinàmica interna de creació i modificació de la RLLT ens obliga a considerar que els llocs de funcionaris que hi figuren pertanyen a cossos i que, com hem vist, els cossos s'ordenen en cinc grups (de la A a la E). I que és possible que un lloc pugui ser cobert per funcionaris públics que pertanyen a distints cossos o grups. Doncs bé, pel que fa als funcionaris públics està previst que els llocs es classifiquin en trenta nivells. Aquesta classificació determina la retribució corresponent a cada lloc i, per tant, té molta d'importància (la classificació retributiva és inversa a l'ordre numèric de tal forma que el nivell 1 no és el de més retribució sinó el de mínima i el 30 el de

[18] La referència l'hem trobat a *Derecho de la Función Pública*, de SÁNCHEZ MORÓN, M. Madrid: Editorial Tecnos, 2004, pàg. 144.

màxima). Els grups inclouen cossos, com hem dit, ordenats per la titulació i, a més, a cada grup se li atribueixen els llocs de treball hipotètics compresos entre dos nivells dels trenta que hi ha. A banda d'aquesta classificació per nivells, hi pot haver dins de la RLLT llocs genèrics i singularitzats, segons tenguem en compte el contingut específic de les funcions que es despleguen en el lloc. Encara que puguin coincidir, la RLLT no s'ha de confondre amb la plantilla. Aquesta última és el reflex del compromís pressupostari que suposa l'addició de les retribucions de tots els llocs de treballs en un moment determinat. Per acabar, cal dir que tots els actes que tenen transcendència en la vida del funcionari públic o del personal laboral estan reflectits en el Registre General de Personal que dóna fe de les circumstàncies que afecten l'expedient personal de cada empleat públic.

Aquest procés dinàmic que hem descrit està tractat en l'article 56 i els capítols II i IV del títol IV de l'AFP. També en aquest cas consideram que l'AFP millora substancialment l'actual regulació de la LFPIB. Això no obstant, com hem fet en altres ocasions, consideram que hem de comentar específicament el següent. En primer lloc, cal reconèixer que l'actual redacció dels requisits per a l'adquisició de la condició de funcionari és més clara i completa que la de l'actual article 65 de la LFPIB, el qual, no inclou l'advertiment de l'article 56.2 referit a la no adquisició de la condició de funcionari en els casos en què no s'acreditin els requisits bàsics. En aquesta mateixa línia de més claredat i ordre hem de destacar que l'article 29 de l'AFP aporta una millor redacció que l'article 32 de la LFPIB. Ara bé, pensam que l'article 32 de l'AFP hauria d'explicitar d'una manera més clara la definició dels llocs genèrics i singularitzats que és molt àmplia. El cert és que la divisió entre genèrics i singularitzats és importantíssima, perquè a través de l'existència dels llocs singularitzats es permet l'especificació de certes condicions per a la provisió dels llocs de treball designats, i així s'evita l'abús de la lliure designació. D'altra banda s'hauria de fer la inclusió de la divisió clàssica dels grups i els nivells mínims i màxims que els corresponen, malgrat que aquest sigui un extrem que es dóna per suposat en l'article 11 de la LMRFP.[19] A més, consideram que l'article 33 de l'AFP hauria de millorar-ne la redacció a través de l'ampliació del text, acollint la possibilitat de l'adscripció d'un lloc concret a més d'un grup i no només a cossos, escales o especialitats i, d'altra banda, consideram que s'hauria de tenir en compte la limitació de l'actual article 33.3 de la LFPIB en el text de l'esmentat precepte. Ens sembla una aportació de gran interès la creació de llocs directius en les RLLT que, en el fons, suposa la creació d'un estatus de directius que pot tenir un paper de molt de futur per tal d'imprimir liderat i responsabilitat en la gestió dels serveis públics. Ara bé, consideram que la l'AFP, tant en l'article 35 com en la Disposició transitòria quarta, defineix molt poc els perfils d'aquest estatus i el deixa en una mena de nebulosa, tot i que, hem de reconèixer la coherència en reservar aquest tipus de lloc a funcionaris. Per això, entenem que s'ha de fer un esforç de concreció,

[19] La raó d'aquesta omissió sens dubte és influència del futur EBEP que en l'article 32 limita els grups a dos, el grup d'Administradors i Facultatius dividit en dos subgrups, el subgrup A1 o superior i el subgrup A2, o tècnic i el grup Executiu dividit en dos subgrups B1 administratiu-especialista i B2 auxiliar.

delimitant determinats aspectes dels subjectes que hi poden accedir i amb quines condicions poden els funcionaris ocupar-hi els llocs, de manera semblant a com ho feia l'article 35 de l'antic Projecte de llei de l'Estatut Bàsic de la Funció Pública (BOCG núm. 171-1, de 5 de juliol de 1999).

Els instruments de programació de naturalesa "laboralitzant" com és la RLLT o de naturalesa estadística o de control com és el Registre general de personal, tenen una funció que ens permet una contemplació de l'element humà de l'Administració Pública. Això no obstant, l'aparició d'un personal directiu, la introducció de tècniques de programació de recursos humans i d'avaluació del rendiment, és a dir, d'una major correspondència entre el món de la gran empresa privada i l'Administració és un camí al qual s'adreça el sector públic. L'AFP, seguint l'estela del futur EBEP, s'apunta a aquesta manera de veure les coses i el legislador en el capítol III, del títol IV, articles 37 al 39, s'ocupa dels "Instruments d'ordenació i planificació dels recursos humans". Per la seva conformació, ens permet distingir dos grups de preceptes: un de primer, constituït pels articles 37 i 38, que tenen com a destinatari l'Administració autonòmica i, a més, un segon grup que és l'article 39, que s'adreça a les administracions públiques de les Illes Balears. Aquesta divisió material és ben justificable ja que els dos primers preceptes imposen unes obligacions de planificació col·lectiva que només poden assolir administracions ben estructurades i amb instruments desenvolupats. L'aplicació de l'avaluació del rendiment com a tècnica per millorar la motivació del personal és més assequible a tot tipus d'administració. Veiem la necessitat que en ambdós casos, amb independència del que disposi la futura legislació estatal, l'aplicació d'una o altra tècnica es faci encetant processos de concertació amb els representants sindicals.

Adquirida la condició de funcionari públic, registrat aquest fet en el Registre, adjudicat un nivell inicial al funcionari per ocupació del lloc que li ha estat adjudicat, s'inicia allò que en expressió gràfica i afortunada es denomina "Carrera administrativa", és a dir, anar progressant en l'àmbit de "l'empresa". Un progrés que està condicionat pels mateixos principis d'igualtat, mèrit i capacitat que orienten l'accés a la funció pública. La qüestió té una gran importància perquè un dels defectes que s'atribueixen habitualment als funcionaris públics és la instal·lació en una mena de llimbs sense estímuls que es reflecteix en la prestació de serveis i en les relacions amb els ciutadans. La causa d'aquest mal, a banda dels casos de manca de diligència que poden presentar determinats funcionaris, es troba en què la carrera administrativa és molt rígida i poc estimulant i no reconeix, en molts de casos, l'esforç individual, ni la preparació superior, ni la més àmplia dedicació. La qual cosa té efectes perniciosos pels serveis públics i pels servidors que en són la seva ànima. Per això, tots els esforços normatius que es facin per trobar fórmules d'estímul i fidelització dels millors funcionaris, han de ser acollits amb satisfacció.

En l'actualitat podem distingir una promoció intracorporativa, una interna i l'existència d'una mobilitat voluntària que busca el canvi de lloc per progressar. Si ens centram en les dues primeres, hem de dir que la promoció intracorporativa suposa que el funcionari públic progressa sense canviar de lloc o de cos, és a dir, té millors retribucions i més responsabilitats sense necessitat d'haver de canviar de lloc de treball o de presentar-se a un nou procés selectiu. En l'accepció més ordinària, la promoció interna suposa, en canvi, que el funcionari públic va des d'un cos inferior a

un superior (en vertical). És a dir, que es presenta a un procediment de selecció i en les proves que s'hi fan, el funcionari públic és tractat amb certes preferències respecte dels aspirants ordinaris. Això no obstant, cal dir que en l'actualitat la promoció interna també admet la promoció horitzontal, és a dir, d'un cos a un altre dins del mateix grup i la promoció creuada, és a dir, d'un lloc laboral fix a un cos de funcionaris.

Avui en dia, la promoció intracorporativa es tradueix en el reconeixement al funcionari d'un grau professional, és a dir, d'una mena d'especial qualificació professional personal, de "succedani de categoria professional" (Parada Vázquez). Aquest grau no és més que l'adquisició individual i pròpia, pel funcionari en concret, d'un dels trenta nivells de retribució. Això garanteix que els llocs que s'ocupen pel funcionari han d'estar compresos en l'interval dels nivells atribuïts al seu cos o escala i, a més, que ha de percebre el complement retributiu de destinació corresponent al grau. El grau s'adquireix inicialment per nou ingrés, per ocupar llocs de nivell superior o per superar cursos o altres formes d'avaluació.

La promoció interna o vertical és un dret dels funcionaris i, per tant, consisteix en una obligació per a l'Administració pública. Aquesta obligació es tradueix en la reserva de places pels funcionaris públics o per el personal laboral que vulgui ser funcionari dins els procediments de selecció. A banda d'aquesta reserva de places, les proves del sistema de selecció o l'amplitud de les matèries que són exigibles als aspirants s'ha de reduir, per tal que els que promocionen tenguin un cert avantatge i puguin consolidar una millor ocupació.

En tot cas i com a colofó d'aquestes qüestions el més necessari és que els empleats públics puguin obtenir nivells de formació que els permetin la promoció i la carrera professional, que suposi una millor preparació i que, per tant, això es reflecteixi en el servei que presten als ciutadans. És a dir, recollir l'esperit de la Declaració per el Diàleg Social, signada el 21 de setembre de 2004 entre el Ministre d'Administracions Públiques i CCOO, CSI-CSIF i UGT.

En la norma que examinam es dedica a la carrera administrativa el títol VI, articles 62 a 72. L'AFP tracta aquestes matèries tan importants de manera semblant a com hem dit en diverses ocasions: amb claredat i amb molta més concisió i ordre que l'actual LFPIB. Volem destacar que la matèria de la carrera administrativa és una matèria essencialment bàsica, des del punt de vista tècnic de l'expressió que encunya l'article 1.3 de la LMRFP en relació amb l'article 149.1.18a CE. Per tant, la posició del legislador ha estat la d'apropar la lletra de l'AFP a les previsions de l'article 21 i, en part, de l'article 22 de la dita LMRFP, superant l'estil un poc retòric de l'actual LFPIB. També s'ha de dir que els preceptes articulats s'han de complementar amb la possibilitat de promoció interna especial dels cossos i escales de grup D a grup C que sanciona la Disposició addicional sisena de l'AFP. Aquesta possibilitat de promoció integra la possibilitat d'exoneració dels requisits de titulació per l'acreditació d'uns anys d'antiguitat. Aquesta norma és l'admissió de la Disposició vigèsima segona de la LMRFP, que fou afegida per la Llei 42/1994, de 30 de desembre.

Finalment, en la anàlisi de l'accés a l'ocupació, analitzem la mobilitat o el que tradicionalment ha rebut la denominació de provisió de llocs de treball. Què és la provisió de llocs de treball? És simplement l'ocupació o proveïment d'un lloc de treball

vacant per part d'una persona que ja té la condició de funcionari, per tant, generalment la provisió de llocs de treball suposa un canvi de feina per part del funcionari ja que deixa el lloc de treball que ocupava per passar-ne a ocupar un altre que proveeix.

La provisió de llocs de treball es regula als articles 73 a 96 de l'AFP, configurant un títol concret de l'AFP, el títol VII, que no es titula provisió de llocs de feina, sinó que, prenent com a base la conseqüència d'aquesta provisió, es denomina mobilitat i ocupació dels llocs de treball. Així, quan un funcionari proveeix un lloc de treball vacant es produeix la mobilitat d'aquest funcionari que passa d'un lloc de treball a un altre i a la vegada es produeix l'ocupació d'un lloc de treball vacant. La regulació que fa l'AFP dóna una major claredat a l'anterior regulació que es conté en els articles 35 a 38 de la LFPIB i en el Decret 33/1994, de 28 de març, pel qual s'aprova el proveïment de llocs de treball i promoció professional. Aquesta major claredat és conseqüència de la distinció que fa l'AFP entre la mobilitat voluntària i la mobilitat forçosa, encara que només es presenten dues novetats substantives. Aquestes dues novetats són, la introducció de la modalitat del concurs específic dins del concurs de mèrits i la introducció de la reassignació d'efectius com a modalitat de provisió de llocs de treball. Aquestes dues figures ja es contemplen en la legislació estatal en concret en el RD 364/1995, de 10 de març que aprova el "Reglamento general de ingreso del personal al servicio de la administración general del Estado y de provisión de puestos de trabajo y promoción profesional de los funcionarios civiles de la Administración general del Estado".

Atesa la claredat de l'AFP pel que fa a la provisió de llocs de treball o mobilitat, exposarem breument la dinàmica de la mobilitat seguint l'estructura de l'Avantprojecte i utilitzant la mateixa terminologia. L'AFP distingeix tres grans blocs pel que fa a la mobilitat: la mobilitat voluntària, la mobilitat forçosa i la mobilitat entre Administracions Públiques.

Pel que fa a la mobilitat voluntària, és a dir, els supòsits en què el funcionari vol ocupar voluntàriament un altre lloc de treball, l'AFP distingeix dues possibilitats: els sistemes ordinaris de provisió i els anomenats "altres" sistemes de provisió.

Els sistemes ordinaris són, fonamentalment, el concurs de mèrits i la lliure designació. Aquest sistemes tenen la consideració d'ordinaris perquè parteixen de l'oferta d'ocupació pública. En l'oferta d'ocupació, s'ofereixen tots aquells llocs vacants que estan dotats pressupostàriament o, dit d'una altra manera, s'ofereixen tots aquells llocs que figuren com a vacants en la plantilla. Un cop aprovada l'oferta pública d'ocupació es procedeix a aprovar la corresponent convocatòria de provisió de llocs de treball la qual es publica al BOIB. El contingut de la convocatòria dependrà segons el sistema de provisió sigui el concurs de mèrits o la lliure designació. En els sistemes de provisió ordinaris ens trobem en la situació següent: en primer lloc, en la relació de llocs de treball, ha de constar necessàriament si la forma de provisió del lloc corresponent és el concurs o la lliure designació, en segon lloc, si el corresponent lloc es troba vacant i dotat pressupostàriament i, per tant, s'ha ofert en l'oferta pública d'ocupació i, en tercer lloc, es convoca la provisió (o possibilitat d'ocupar) les places vacants que consten en dita oferta mitjançant la corresponent convocatòria.

Analitzem breument els dos sistemes ordinaris de provisió:

- El concurs de mèrits suposa que el lloc de feina serà assignat al funcionari que acrediti una major preparació (mèrits) segons un barem que s'estableix en la convocatòria. Així, en la convocatòria, s'han de tenir en compte, com a mínim, els mèrits següents: el grau personal consolidat, l'antiguitat, el treball desenvolupat, el nivell de coneixement de la llengua catalana i els cursos de formació i perfeccionament. Un cop acreditats els mèrits, aquests es puntuen segons consta a la corresponent convocatòria per una comissió de valoració que és la que assignarà el lloc al funcionari que guanyi el concurs.

  Com a novetat de l'AFP, es preveu una modalitat del concurs de mèrits, l'anomenat concurs de mèrits específic que, en principi, ha de permetre proveir llocs de treball en que es necessitin coneixements especials. El funcionament d'aquesta modalitat és igual que en el concurs de mèrits i així ocuparà el lloc de treball el funcionari que acrediti la seva capacitació segons el barem establert en la convocatòria. Però, en el concurs específic, s'han d'acreditar dos tipus de mèrits: els mèrits generals i els mèrits específics relacionats amb el lloc de treball a ocupar.

- La lliure designació suposa que el lloc de treball s'assigna pel conseller o òrgan equivalent al que està adscrit el lloc de treball. En aquest cas no hi ha cap mena de concurs en un sentit propi i d'aquí que la lliure designació es reservi per proveir (o per ocupar) els llocs de treball que impliquen una especial responsabilitat o que exigeixen que hi hagi confiança entre el funcionari designat i la persona que el designa. Al fonamentar-se en la confiança, els funcionaris que ocupen el seu lloc per lliure designació poden deixar d'ocupar-los per la decisió de l'òrgan que els ha designat.

Encara a la mobilitat voluntària, es preveuen els anomenats "altres" sistemes de provisió. Aquests "altres" sistemes es distingeixen dels ordinaris perquè en aquest cas no hi ha convocatòria sinó que, en principi, s'ocupa un lloc de treball determinat. Com a "altres" formes de provisió, la forma de provisió paradigmàtica és la comissió de serveis que és la forma de provisió establerta pels casos en què l'ocupació del lloc de treball té caràcter urgent i inajornable i per tant no hi ha temps d'incloure el lloc de treball vacant en la corresponent convocatòria del concurs. Juntament amb la comissió de serveis, també es regulen com a "altres" formes de provisió: les comissions de serveis per cooperació internacional quan s'ocupa un lloc en una institució internacional per un període inferior a 6 mesos; el trasllat per motius de salut; el trasllat per causa de violència al que poden accedir les víctimes de la mateixa; i la permuta.

Pel que fa a la mobilitat forçosa ja es posa de manifest en aquesta denominació que l'ocupació d'un determinat lloc de treball no es fa per la voluntat del funcionari sinó que s'imposa per l'Administració. Com a formes forçoses de provisió de llocs de treball es regulen les següents:

- La comissió de serveis forçosa que, al igual que en el cas de la voluntària, opera quan és urgent ocupar un lloc de treball. Però en aquest cas la comissió de serveis s'imposa al funcionari perquè el lloc de treball continua vacant i no hi ha funcionaris que el puguin ocupar.

- La comissió de serveis per l'atribució temporal de funcions que opera quan el volum de feina que es produeix durant un període determinat no pot ser atès i, per tant, és necessari que un funcionari ocupi temporalment un lloc de treball per tal de que es pugui respondre a aquest volum de feina.
- La redistribució d'efectius, que suposa el trasllat d'un funcionari a un altre lloc de treball com a conseqüència de les necessitats del servei.
- La reassignació d'efectius, que suposa el trasllat d'un funcionari a un altre lloc de feina perquè el lloc que ocupava fins ara s'ha suprimit com a conseqüència d'un pla d'ordenació de recursos humans. S'ha de tenir en compte que si no és possible assignar al funcionari un nou lloc de treball el funcionari quedarà en situació d'expectativa de destinació. La reassignació d'efectius és una novetat de l'AFP tot i que ja hem assenyalat anteriorment que aquesta modalitat de provisió forçosa de llocs de treball ja es preveu en la LMRFP amb caràcter bàsic en el seu article 20.
- El canvi d'adscripció del lloc de treball que no suposa pròpiament un canvi en el lloc de treball, sinó que el lloc de treball ocupat passi a dependre d'un altre òrgan.
- Finalment, tot i que no es contempla com una modalitat de provisió forçosa, també hem de considerar que comportarà una mobilitat del lloc de treball la remoció dels funcionaris. La remoció suposa que el funcionari deixa d'ocupar el lloc de treball que ocupava per concurs o lliure designació. En aquests casos és evident que el funcionari remogut haurà d'ocupar un altre lloc de treball que se li assignarà de forma provisional.

Finalment el tercer bloc que hem assenyalat, pel que fa a la mobilitat, està constituït per la mobilitat entre Administracions Públiques o mobilitat interadministrativa regulant-se com poden els funcionaris d'altres Administracions Públiques accedir a un lloc de treball de l'Administració autonòmica.

Un cop contemplades totes les circumstàncies de l'accés i l'ocupació de llocs de treball a l'Administració pública, ens pertoca contemplar l'extinció o pèrdua de la condició de funcionari. A banda de la causa de mort que, naturalment, suposa la pèrdua de més coses que la condició funcionarial, es distingeixen les següents circumstàncies d'extinció: renúncia, separació del servei, jubilació i pèrdua de la nacionalitat. Aquestes causes ja es recullen en la LFCE de 1964, en l'article 37 i es despleguen en els articles 38 i 39 de la dita Llei. La regulació que en fa l'AFP és molt semblant a la que fa el text de l'antiga llei i de l'actual LFPIB. Això no obstant, se'n perfecciona la tècnica normativa i es fan més lleugeres les disposicions, especialment quant la regulació de la jubilació.

IV. A continuació i tal com ja assenyalem a l'inici d'aquestes observacions particulars analitzarem la dinàmica de les relacions de serveis. Analitzem aquí quines són les vicissituds principals que afecten a un funcionari un cop ha ocupat un lloc de treball a l'Administració. És a dir, els drets i deures dels funcionaris i les situacions administratives que es regulen en el Títol IX i VIII de l'AFP.

Pel que fa als drets dels funcionaris, a Espanya regeix, amb algunes matitzacions, el sistema funcionarial estatutari que suposa que els drets i deures dels funcionaris s'estableixen per via legal i en principi no són objecte de negociació com passa amb les relacions de caràcter laboral. Per poder analitzar els drets dels funcionaris els classificarem de la manera següent:

- Drets personals.
- Drets propis de la condició de funcionari.
- Drets laborals, dins dels quals podem distingir els drets laborals individuals i els drets laborals col·lectius.
- Drets econòmics.

Els drets dels funcionaris es regulen en els articles 114 i s. de l'AFP i es fa de forma molt similar a com es feia en la LFPIB de manera que farem una exposició pràcticament enumerativa dels drets.

- Com a drets personals, es pot citar el dret del funcionari a ser tractat amb respecte i consideració, el dret de protecció que regula l'article 114 de l'AFP o al dret a que sigui respectada la seva intimitat, orientació sexual i dignitat en el treball especialment enfront de l'assetjament sexual i moral.
- Pel que fa als drets propis de la condició de funcionari, podem citar el dret a la carrera administrativa que inclouria el dret a la mobilitat o dret a participar en les convocatòries per la provisió de llocs a treball, el dret al grau personal o el dret a la promoció interna. A tots aquests drets ja hi hem fet referència al llarg del dictamen. També podem citar com a dret propi dels funcionaris el dret a la inamobilitat o dret al càrrec, si bé ens referirem a aquest drets posteriorment al comentar les situacions administratives.
- Pel que fa als drets laborals podem distingir els drets laborals de caràcter individual i els drets laborals de caràcter col·lectiu:
    - Com a drets laborals de caràcter individual podem citar el dret a rebre les prestacions corresponents de la seguretat social, el dret a la formació professional i a l'actualització permanent dels seus coneixements, el dret a ser avaluats amb criteris objectius i de transparència en l'exercici de les seves funcions, el dret a la conciliació de la vida personal, familiar i laboral entre d'altres.

      Especial menció com a drets laborals de caràcter individual mereixen els drets a vacances, permisos, llicències i a la reducció de jornada que es regulen de forma específica per l'AFP.

      Pel que fa al dret de vacances, l'article 116 de l'AFP, al igual que l'article 68 de la LFCE, assenyala que "el personal funcionari té dret a gaudir d'un mes natural de vacances anuals retribuïdes o de vint-i-dos dies laborables dins cada any natural complet de servei actiu o bé dels dies que els correspongui en proporció al temps de servei, en cas que aquest sigui inferior a l'any natural". Així mateix s'estableix la possibilitat de gaudir

"dels dies addicionals de vacances que s'estableixin reglamentàriament". Sobre la possibilitat de que els funcionaris gaudeixin de 22 dies laborals de vacances s'ha de tenir en compte que molt recentment aquest Consell va poder pronunciar-se sobre aquesta possibilitat en el Dictamen 9/2005, sobre el Projecte de decret pel qual es regula la concessió de vacances del personal al servei de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En aquest Dictamen ja ens plantejàvem la necessitat d'establir un decret on es regulessin les vacances quan era imminent la tramitació de l'Avantprojecte de llei de la funció pública.

Pel que fa als permisos, l'article 117 de l'AFP preveu permisos horaris i permisos per dies. Així mateix es preveuen el dret a sol·licitar permisos per assumptes propis sense necessitat de justificació fins un màxim de 7 dies.

Pel que fa a les llicències, l'AFP les regula en l'article 118, la distinció entre permisos i llicències té caràcter temporal ja que es considera que les llicències tenen una major durada que els permisos. L'article 118 estableix que es té dret a gaudir de llicències en els termes que es determini reglamentàriament i d'acord amb la normativa bàsica estatal. Així d'acord amb l'article 30.3 de la LMRFP que té caràcter bàsic donen dret a llicència: el matrimoni, el part, l'adopció o acolliment preadoptiu o permanent, la malaltia, la realització de funcions sindicals, la realització d'estudis sobre matèries directament relacionades amb les funcions que s'exerceixen i l'interès particular.

Igualment s'assenyala que el personal interí i el personal eventual no tenen dret a gaudir de llicències i, per tant, a "sensu contrario" s'entén que sí poden gaudir de permisos.

Finalment, també es reconeix el dret a gaudir de la reducció de jornada per conciliar la vida laboral i familiar en els supòsits i condicions que s'estableixin reglamentàriament i, en tot cas, en els supòsits següents: a) guarda legal de menors de dotze anys, b) naixement d'infants prematurs o que hagin de romandre hospitalitzats després del part, c) cura de familiars amb discapacitat o de persones dependents, d) violència de gènere, e) tenir més de seixanta anys i f) en cas de problemes de salut que no donin lloc a incapacitat temporal o permanent.

- Pel que fa als drets laborals de caràcter col·lectiu hem de fer menció al dret de sindicació i al dret de negociació col·lectiva i al dret de vaga. Si bé s'ha de tenir en compte que, pel que fa als funcionaris, aquests drets tenen certes puntualitzacions que no es tenen en el dret laboral. El dret de sindicació i el dret a certa negociació col·lectiva per part dels funcionaris es regulen amb caràcter bàsic per la legislació de l'Estat, en concret per la LMRFP, per la llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de Llibertat sindical i per la llei 9/1987, de 12 de juny, sobre Òrgans de representació, determinació de les condicions de treball i participació del personal al servei de les Administracions Públiques. El dret de vaga també es regula per la legislació estatal, en concret, pel Reial Decret llei 17/1977 que regula el dret de vaga.

- Pel que fa als drets de caràcter econòmic l'AFP s'ha limitat a remetre's a la legislació bàsica de l'Estat que regula aquesta matèria amb caràcter bàsic a l'article 24 de la LMRFP. A efectes simplement expositius senyalarem que els funcionaris tenen dret a rebre les retribució que els correspongui i les indemnitzacions per raó de serveis que siguin procedents.

  La retribució dels funcionaris es determina en funció del grup de pertinença del funcionari, en funció del lloc de treball que s'ocupa i en funció de les condicions d'aquest lloc de treball. En funció d'aquests elements la retribució dels funcionaris es divideix en les retribucions bàsiques i les retribucions complementàries.

  Les retribucions bàsiques comprenen el sou que és igual per cada un dels grups en que s'estructuren els funcionaris públics (del grup A al E), els triennis que suposen un increment de la retribució igual per cada grup cada tres anys de servei i les pagues extraordinàries que són dos i es meriten els mesos de juny i desembre per una quantitat cada una d'elles igual a una mensualitat del sou i triennis.

  Les retribucions complementàries depenen del lloc de treball que s'ocupa i de les condicions del lloc de treball. Segons el lloc de treball que ocupa, el funcionari rep el complement de destinació que es correspon amb el nivell de treball que es desenvolupa o, dit d'una altra manera, el complement de destinació generalment es correspon amb el grau personal ja que el nivell del lloc que s'ocupa depèn del grau personal que té el funcionari. Segons les condicions del lloc de treball, el funcionari rep el complement específic i el complement de productivitat. El complement específic remunera l'especial dificultat tècnica, dedicació, responsabilitat, incompatibilitat, perillositat o penositat del lloc que s'ocupa. El complement de productivitat, com el seu propi nom indica, remunera el rendiment. Finalment s'inclouen com a retribucions complementàries les gratificacions per serveis extraordinaris que es prestin fora de la jornada normal.

  Fora de la remuneració pròpiament dita, que acabem d'exposar, els funcionaris poden rebre indemnitzacions per raó del servei, indemnitzacions que es poden equiparar al que normalment rep el nom de dietes, i que es regulen en l'àmbit de la CAIB en el Decret 54/2002, de 12 d'abril pel qual es regulen les indemnitzacions per raó del servei.

Pel que fa als deures dels funcionaris aquests estan íntimament relacionats amb els principis que han de regir l'Administració Pública que s'estableixen a l'article 103 CE, especialment amb els principis d'eficàcia i jerarquia i amb la consideració de l'Administració com una organització servicial o com diu la pròpia Constitució la consideració de que l'Administració "serveix amb objectivitat els interessos generals", més en concret els funcionaris estan als servei dels ciutadans.

Si seguim la terminologia que hem fet servir en la classificació dels drets, a l'igual que en la classificació dels drets fèiem menció als drets propis de la condició de funcionari, hem de dir que els deures dels funcionaris són tals precisament per la condició d'aquests.

Els deures dels funcionaris es regulen en els articles 124 a 130 de l'AFP. En relació amb la regulació de la LFPIB hem de dir que no hi ha canvis substancials. Es recullen així els deures tradicionals propis dels funcionaris:

- Complir la Constitució, l'Estatut d'autonomia i les disposicions vigents, amb concordança al principi de legalitat que ha de regir les Administracions Públiques.
- Com a conseqüència del caràcter servicial als interessos generals de les Administracions Públiques es recullen els següents deures dels funcionaris: servir amb objectivitat els interessos generals, informar als ciutadans sobre aquells assumptes que tinguin dret a conèixer, així com facilitar als ciutadans l'exercici dels seus drets i tractar-los amb correcció.
- Com a conseqüència del principi d'eficàcia, es recull el deure de complir amb eficàcia i diligència les funcions assignades.
- Com a conseqüència del principi de jerarquia s'estableix el deure d'obediència, o deure a complir les ordres o instruccions rebudes dels superiors jeràrquics.
- Com a conseqüència del principi d'imparcialitat s'estableix el deure de complir el règim d'incompatibilitats. S'ha de tenir en compte que el règim d'incompatibilitats té caràcter bàsic i per tant l'article 130 de l'AFP es remet a la legislació bàsica la qual està constituïda fonamentalment per la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les Administracions Públiques.

Juntament amb aquests deures propis de la condició de funcionari, es recullen deures laborals: el deure de complir amb exactitud la jornada i horari de treball establerts, deure d'atendre els serveis mínims en cas de vaga i deure d'observar les mesures de salut laboral i de prevenció de riscos laborals.

Finalment, també pel que fa als deures es recull el règim de responsabilitat dels funcionaris. En aquest sentit s'ha de recordar que els funcionaris poden incórrer en responsabilitat administrativa, penal i disciplinària. Pel que fa a la responsabilitat administrativa, l'AFP distingeix la responsabilitat del funcionari pels danys i perjudicis causats a tercers i la responsabilitat del funcionari pels danys i perjudicis causats a la pròpia Administració Pública d'acord amb els principis que estableixen els articles 145 i següents de la llei 30/1992, de 26 de novembre del règim jurídic de les Administracions Públiques. Pel que fa a la responsabilitat penal del funcionari, aquesta es regeix per la legislació penal, com també assenyala la Llei 30/92. Finalment, pel que fa a la responsabilitat de caràcter disciplinària, l'AFP es remet al títol X del propi avantprojecte que regula de forma específica el règim disciplinari i que per la seva importància s'abordarà posteriorment d'una manera específica.

En aquest punt que tracta la dinàmica de la relació de serveis, analitzem també les situacions administratives. Les situacions administratives tenen una relació directa amb un dels drets típics dels funcionaris, el dret a la inamobilitat o dret al càrrec. Dit d'una altra manera, tradicionalment s'ha considerat que un cop hom és funcionari ho és per tota la vida i a aquesta idea respon el principi d'inamobilitat. És per això que es

considera que encara que un funcionari no realitzi una activitat efectiva en l'Administració hi té una relació, relació que, des del punt de vista de l'Administració, s'anomena situació administrativa.

No obstant el que hem assenyalat, aquest dret a la inamobilitat o dret al càrrec ja no té aquest caràcter indiscutible. La inamobilitat com a funcionari es pot perdre, pensem en el cas de la sanció de separació del servei. El dret al càrrec o al lloc de treball que s'ocupa tampoc és indiscutible regulant-se alguns supòsits que fan que el lloc de treball es perdi, com el trasllat; la remoció del lloc de treball; la redistribució i la reassignació d'efectius; els casos de mobilitat administrativa forçosa; i la regulació de situacions administratives forçoses.

Tot i que el dret a la inamobilitat o el dret al càrrec ja no tenen el pes específic que tenien tradicionalment, les situacions administratives tenen una relació directa amb els drets i deures dels funcionaris. Segons la situació administrativa que tingui un funcionari, aquest té uns drets i deures determinats. Aquesta relació queda clara en l'article 82 de la LFPIB on s'enumeraven els drets dels funcionaris deixant clar que els drets que s'enumeren en aquest article corresponen als funcionaris de carrera que estan en la situació de servei actiu. És evident que només el funcionari que està en servei actiu, és a dir, el que desenvolupa la seva activitat en el lloc de treball que li correspon dins l'Administració, és l'únic que pot exercir tot els drets i suportar tots els deures que s'estableixen en la llei. Un funcionari en situació d'excedència evidentment no pot complir la jornada laboral ja que no desenvolupa cap activitat en l'Administració, tot i que tingui una relació amb la mateixa. Dit d'una altra manera, segons quina sigui la situació administrativa dels funcionari, aquest té uns drets i uns deures determinats.

Les situacions administratives es regulen als articles 97 a 113 de l'AFP, tot i que s'ha de tenir en compte que aquesta regulació no difereix de la regulació que de les situacions administratives es fa en l'article 29 de la LMRFP, ja que aquest article té caràcter bàsic, i en el Reglament de situacions administratives dels funcionaris civils de l'Administració de l'Estat (RD 365/1995, de 10 de març). Pel que fa a l'actual regulació de la CAIB aquesta es conté en els articles 68 a 80 de la LFPIB, podent comprovar que la regulació de l'AFP amplia les modalitats de l'excedència voluntària afegint les modalitats d'excedència voluntària que ja es regulen pels funcionaris civils de l'Estat en el RD 365/1995 esmentat i l'excedència voluntària per a les víctimes de violència i l'excedència voluntària per motius de salut.

Per analitzar breument les situacions administratives en que es pot trobar un funcionari hem de partir de la situació de servei actiu que suposa que un funcionari ocupa un lloc de treball dotat pressupostàriament amb caràcter provisional o permanent. Al funcionari en servei actiu corresponen tots els drets i deures establerts en la legislació funcionarial. A partir de la situació de servei actiu podem veure la resta de situacions administratives segons els drets que atorguen als funcionari. Per a la anàlisi de les situacions administratives podem fer la distinció següent:

- Situacions administratives que depenen de la voluntat del funcionari.
- Situacions administratives que depenen de la voluntat de l'Administració.
- De la voluntat del funcionari depenen les situacions administratives següents:

- L'excedència voluntària que és el cas oposat al servei actiu ja que suposa que el funcionari cessa en la seva activitat. L'únic dret que conserva en aquest cas el funcionari és el dret de reingrés al servei actiu, de manera que pot retornar a l'activitat administrativa però per fer-ho haurà de participar en la corresponent convocatòria de provisió de llocs de treball. Aquest es el supòsit típic d'excedència voluntària. A partir d'aquest supòsit típic es regulen modalitats d'excedència voluntària amb característiques especials ja que també se sol·liciten per motius especials. Així es regulen les següents modalitats d'excedència voluntària:

  - L'excedència voluntària per interès particular; per agrupació familiar; i per motius de salut que es caracteritzen perquè s'estableix un límit temporal en què es pot estar en excedència o sense realitzar cap activitat en la Administració.

  - L'excedència per prestació de serveis en el sector públic que únicament es caracteritza perquè el funcionari deixa de realitzar les seves activitats en una Administració Pública (en aquest cas l'autonòmica) i passa a realitzar les seves activitats en una altra Administració Pública.

  - L'excedència per a les víctimes de violència i l'excedència per cura de familiars que són les excedències voluntàries en les que els funcionaris tenen més drets: tenen el dret de reserva al lloc de treball i, per tant, quan vulguin tornar a l'Administració ho poden fer al lloc que van deixar i tenen dret que el període que estan en excedència es computi a efectes de consolidació del grau personal i de triennis.

  - L'excedència voluntària incentivada, que es dóna en els casos en que es produeix una redistribució o reassignació d'efectius. Els funcionaris en aquesta situació tendran dret a una mensualitat de les retribucions de caràcter periòdic excepte les pagues extraordinàries i el complement de productivitat per cada any complet de serveis efectius i amb un màxim de 12 mensualitats.

- També depenen de la voluntat del funcionari la situació de servei en altres administracions públiques i la situació de serveis especials. La situació de serveis especials es dóna generalment quan el funcionari de l'Administració autonòmica desenvolupa activitats en organitzacions internacionals; passa a ocupar càrrecs de caràcter polític i electiu com el càrrec de parlamentari; presta serveis a determinats òrgans constitucionals o estatutaris; o són nomenats personal eventual (personal de confiança de caràcter polític) en qualsevol Administració Pública inclosa l'autonòmica.

➢ De la voluntat de l'Administració depenen les situacions administratives següents:

- L'expectativa de destinació, que té lloc quan al funcionari se li suprimeix el lloc de treball que té assignat com a conseqüència d'un pla general d'ordenació. Aquesta situació només pot durar un any ja que transcorregut aquest període passa a la situació d'excedència forçosa. Els drets i deures

que ostenta un funcionari en aquesta situació són els mateixos que ostenta un funcionari en servei actiu.

– L'excedència forçosa, que té lloc en els supòsits següents: quan transcorre un any i al funcionari que està en situació d'expectativa de destinació no se li ha assignat un lloc de treball, quan un funcionari es veu obligat a cessar del servei actiu perquè s'ha modificat o suprimit el lloc de treball que ocupava, o quan un funcionari en situació de suspensió ferma sol·liciti el reingrés i aquest no sigui possible per manca de llocs de treball vacants. Els drets que ostenta un funcionari en situació d'excedència forçosa són el dret a percebre una retribució equivalent a les retribucions bàsiques i a les prestacions familiars per fills al càrrec si s'escau i el dret a que el temps que estigui en aquesta situació es computi a efectes de triennis.

– La suspensió de funcions que té lloc en cas de que hi hagi un procediment disciplinari o penal que així ho determini. La suspensió té, doncs, la consideració d'una sanció disciplinària o d'un pena segons s'hagi comès una falta administrativa o un delicte. La suspensió pot ser provisional o ferma. La suspensió és provisional si es pren com a mesura cautelar abans de que es dicti la resolució disciplinària o sentència. La suspensió és ferma quan s'ha dictat la resolució disciplinària o quan s'ha dictat la sentència penal que així ho disposa. Pel que fa a quins drets ostenten els suspesos hem de dir que els suspesos, provisionalment, tenen dret a percebre una remuneració equivalent al 75% de les retribucions bàsiques i a les prestacions familiar per fills al càrrec si es rebien. El suspès de forma definitiva perd tots els drets inherents a la condició de funcionari durant tot el temps que duri la suspensió.

Finalment recordar el ja s'ha dit, segons en quina situació administrativa es trobi el funcionari aquest tindrà uns drets determinats. En aquest sentit volem assenyalar que en l'enumeració que dels drets fa l'article 115 de l'AFP s'assenyala que els drets que enumera corresponen al personal al servei de l'Administració autonòmica que inclou també al personal laboral. Tot i que l'article 115.2 aclareix que aquests drets només s'aplicaran al personal laboral sempre que siguin compatibles amb la naturalesa de la relació jurídica que vincula a aquest personal laboral amb l'Administració, trobam a faltar la claredat de l'article de l'article 82 de la LFPIB on queda clar que els drets que s'enumeren només corresponen al funcionari de carrera que, a més, es troba en situació de servei actiu. Aquesta precisió terminològica també s'hauria d'aplicar a l'article 115.1 de l'AFP, precisió que no és incompatible amb el fet de que, posteriorment, a l'article 115.2 es facin les matitzacions oportunes pel que fa a la resta del personal al servei de l'Administració (personal funcionari interí, laboral o eventual).

V. En tota prestació de serveis poden existir conductes que afectin negativament els objectius que es persegueixen o que comprometin de manera greu els drets de les parts afectades pel desplegament del marc normatiu que regula la relació. No podem oblidar que el personal al servei de l'Administració pública i, en especial els funcionaris

públics, estan inserits en l'àmbit funcional d'òrgans públics, regits pels principis d'organització i direcció que apliquen les autoritats polítiques; uns principis que s'han de respectar, creant un àmbit de disciplina. Igualment, tampoc ens podem oblidar que la Llei, el principi de legalitat i el respecte escrupolós de l'ordenament jurídic és la vinculació essencial de tota l'Administració pública, i l'obediència preferent a aquests principis fonamentals és el que ha de presidir tota l'actuació dels funcionaris públics.

D'altra banda hem de posar èmfasi que de la mala actuació dels funcionaris, sigui per manca de diligència, per l'omissió d'actuacions exigibles o per el desplegament d'una conducta de vulneració intencionada de l'ordenament jurídic, tot perseguint objectius o fins contraris a l'interès públic i a l'efectiva aplicació de la llei, se'n deriven perjudicis d'una importància essencial perquè els ciutadans pugin mantenir intacte la confiança cap els serveis públics i indemne la seguretat jurídica en les seves relacions amb l'Administració. Els ciutadans han de ser servits amb lleialtat i imparcialitat i el dret ha de garantir aquest servei, per aquesta raó els funcionaris públics juren o prometen lleialtat a la CE i a la resta de l'ordenament jurídic.

A l'Administració pública les conductes que vulneren l'ordenament jurídic poden suposar responsabilitat penal, civil o administrativa. Aquesta última es denomina responsabilitat disciplinària, perquè, com ens fa notar la Doctrina (Sánchez Morón), a través d'ella s'exigeix als funcionaris públics el manteniment d'un ordre disciplinari per les autoritats que en tenen cura. Aquestes exigències de disciplina extrema, no poden ignorar els principis que governen, en general, el dret sancionador. Són necessàries garanties tant de l'exigència de responsabilitat com del manteniment, respecte dels funcionaris presumptes infractors, dels principis constitucionals que governen l'exigència de responsabilitat penal: principi d'innocència, principi de legalitat per descriure les infraccions, d'irretroactivitat de les normes sancionadores, d'analogia no perjudicial, de proporcionalitat, de no acumulació de més d'una sanció per una mateixa conducta infractora, etc.

L'AFP tracta la qüestió del Règim disciplinari del personal al servei de l'Administració autonòmica, en el títol X, articles 131 a 145. El tractament és més complet i exacte que l'actual, previst en els articles 96 a 103 de la LFPIB, tot integrant els principis rectors del dret disciplinari sancionador.

De l'examen general de l'estructura normativa podem pensar que aquest règim disciplinari s'aplica a un àmbit subjectiu que recull el personal laboral i els funcionaris públics i que l'àmbit objectiu d'aplicació és l'Administració de la comunitat autònoma i, per tant, no és d'aplicació a d'altres administracions públiques. Ara bé, aquesta impressió no es confirma per la lectura atenta dels articles d'aquest títol. Si ens centram en l'àmbit subjectiu, malgrat que l'article 131.1. ens parli de que "El personal al servei de l'Administració autonòmica únicament pot ser sancionat per les accions o omissions tipificades com a faltes disciplinàries per aquesta o una altra llei" i això ens condueixi a pensar en tot el personal —laboral i funcionarial—, el cert és que, quan arribam a la classificació de les infraccions —article 136—, a les descripcions de les infraccions —articles 137 a 139— o a les sancions previstes —article 140—, ens adonam que s'ha fet un règim disciplinari únicament aplicable als funcionaris públics.

Consideram que la mesura de política legislativa d'incloure en un mateix àmbit sancionador els funcionaris i el personal laboral, que troba el fonament en l'Informe de la CEBEP (pàg. 216) i que és admissible, ha de quedar ben reflectida.[20] Una de les maneres possibles per reflectir el que acabam de suggerir, seria considerar que els principis de regulació del règim disciplinari són d'aplicació indiferenciada a funcionaris i a personal laboral i que hi ha d'haver un apropament de les tipificacions d'infraccions i de les sancions previstes en l'àmbit laboral. Això no obstant, hauria de quedar ben clar en l'article 135 de l'AFP que la responsabilitat disciplinària regulada a la llei afecta als funcionaris públics, cosa la qual és present en l'article 136. Respecte de la influència de la regulació de l'AFP en altres administracions públiques —consells insulars i entitats locals— ens queda el dubte de si aquestes normes són aplicables, si més no en caràcter supletori, atès el que diu la Disposició addicional primera de l'AFP, una qüestió que ens sembla que s'hauria d'aclarir també en l'esmentada disposició.

En general consideram que les tipificacions que es fan de les infraccions són correctes. Això no obstant hem vist que en alguns casos no es determina "el subjecte perjudicat" per la conducta infractora (article 137, b)), amb la qual cosa el tipus queda indeterminat produint inseguretat jurídica als afectats, o que la descripció del tipus és incompleta a nivell dels supòsits possibles (article 137, s), parla de consum de substàncies estupefaents o psicotròpiques i res no diu del consum abusiu de l'alcohol que també és una droga. Per això advocam per una revisió del títol que poleixi les tipificacions infractores i n'integri més exactitud.

VI. Com dèiem en la introducció d'aquestes observacions particulars, ens correspon examinar l'estructura orgànica de la funció pública, és a dir, quins són els òrgans i ens de l'Administració pública de la Comunitat Autònoma. L'existència d'una estructura orgànica directiva, coordinadora, consultiva, de vigilància i control, més o manco complexa es justifica clarament atès tot el que hem exposat i analitzat en les observacions generals i particulars immediatament anteriors a aquesta. L'Administració és una empresa, però una empresa molt peculiar, a través de la qual moltes de persones troben una ocupació i, al mateix temps que hi participen, exerciten uns drets reflectits en la CE. Per tant, és una empresa sotmesa a un control rigorós, que tendeix a fer efectiva la motivació principal de l'Administració, que no és altra que servir l'interès general. Els òrgans rectors d'aquesta empresa peculiar es detallen en la llei, perquè qui els governa temporalment es vegi forçat a respectar la motivació principal o objecte de l'empresa i no entri en desviació, i l'activitat que desplega dins d'aquests òrgans és observada per altres, formant una cadena d'acció i observació i, per tant, de control, que és impensable en altres àmbits que no sigui el públic.

---

[20] S'ha de tenir en compte que l'actual Conveni Col·lectiu del personal laboral al servei de la comunitat autònoma (BOIB núm. 155, de 18 d'octubre de 2005) regula les faltes i sancions d'aquests treballadors en els articles 96 i següents i que, per aplicació del propi AFP, és preferent l'aplicació de les regles del Conveni per damunt de la pròpia llei futura. Això no obstant, el contingut descriptiu de les infraccions laborals és molt semblant al de les infraccions funcionarials.

L'AFP tracta la matèria en el títol II, articles 4 a 12, en dos capítols, un que es dedica als òrgans (art. 4 a 10) i un altre als ens (art. 11 i 12). L'esquema que adopta l'AFP és molt semblant al de la LMRFP i millora l'actual regulació dels articles 14 a 24 de la LFPIB.

En l'article 4 s'inclouen els òrgans competents en la matèria de funció pública, i es distingeixen òrgans executius, consultius i de control. Entre els òrgans executius, l'AFP, tot seguint les pautes de la LMRFP ha decidit incloure exclusivament al Consell de Govern i al conseller competent en la matèria, excloent com a òrgans al president, els consellers en matèria de sanitat i d'educació i a la resta de consellers del Govern en general, com fa l'actual article 14 de la LFPIB. Això no vol dir que no hi hagi un reconeixement de capacitat de gestió dels membres del Govern en el propi article 4.2 de l'AFP i que aquesta capacitat no es desplegui respecte de les conselleries en matèria d'educació i de salut en les disposicions addicionals segona i tercera, respectivament, del propi AFP. Volem fer l'observació que en l'article 4.2, quan es descriu aquesta capacitat de gestió dels consellers i dels òrgans directius de la comunitat autònoma no estaria demés que es fes referència expressa a les persones que ocupen la Presidència del Consell Consultiu i d'aquest CES, amb la qual cosa s'aclariria legalment la capacitat gestora que han de tenir aquests òrgans respecte del personal que presta serveis a les dites institucions. De manera igual, en línia als reconeixements que disposen normes reguladores dels referits òrgans consideram que, entre els alts càrrecs que s'enuncien en la Disposició addicional vuitena, haurien de figurar, expressament, els càrrecs de president i secretari general d'aquests Consells que s'hagin dedicat de forma exclusiva a l'activitat.[21]

De l'estructura normativa s'observa un repartiment de competències molt clar entre els òrgans d'execució. Respecte del conseller en matèria de funció pública es classifiquen molt correctament les atribucions que té i es reforça la funció central que ha de tenir.

Pel que fa a l'article 8 que regula el Consell Balear de la Funció Pública, s'ha de fer notar que quan parla de la composició i tracta de les organitzacions sindicals ho fa tot referint-se a les "organitzacions sindicals representatives a l'àmbit de l'Administració autonòmica", quan ens sembla que hauria de parlar d'organitzacions sindicals *més* representatives en l'esmentat àmbit.

Consideram un encert la inclusió, entre els òrgans de control, de la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis. I entenem que és necessari reforçar-ne la presència i els mitjans, perquè pot ser un element indispensable per fer realitat el desig d'assolir un bon nivell de qualitat que traspua l'AFP.

Igualment ens sembla satisfactori que l'Escola Balear d'Administració Pública —l'únic ens que regula el capítol II del títol II, cosa que ens condueix a aconsellar la revisió del

[21] Respecte del CES vegis articles 8.d), 10 i 12, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre en relació amb els articles 14, 18 i 19 del Decret 128/2001, de 9 de novembre i especialment el Decret 78/2001, d'1 de juny (BOIB núm. 128, de 24 d'octubre de 2001) que reconeix al president i secretari general del CES la consideració orgànica d'alts càrrecs de l'Administració de la comunitat autònoma.

nom del capítol— tengui atribuïdes funcions ben clares. Això no obstant, ens sembla que les atribucions tasques i competències de l'Escola que estan repartides al llarg del text de l'AFP s'haurien de condensar en el títol II (art. 54, 72 i Disposició transitòria quarta), amb la qual cosa es guanyaria en claredat.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre l'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Vist i plau

El secretari general

El president en funcions

Pere Aguiló Crespí

Francesc Obrador Moratinos

Palma, 2 de febrer de 2006

DICTAMEN NÚM. 2/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE L'ESPORT DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2.1.a), incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4.a), incís primer, del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de març de 2006 té entrada en el Registre del Consell Econòmic i Social (en endavant, CES) de les Illes Balears, la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència i Esports sobre l'Avantprojecte de llei de l'esport a les Illes Balears. Juntament amb aquesta sol·licitud s'aporten els documents següents, que conformen l'expedient de la norma:

A) Documentació administrativa relativa a la fase d'inici del procediment:
   - Memòria justificativa de l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de llei de l'esport.
   - Resolució d'inici.
   - Informació de l'inici de l'elaboració de l'avantprojecte a la Direcció General de Relacions amb el Parlament i Coordinació Normativa.
   - Memòria econòmica de l'avantprojecte de llei.

B) Documentació relativa al tràmit d'audiència:
   - Informe sobre el tràmit de participació ciutadana i de les federacions esportives de les Illes Balears.
   - Informe sobre el tràmit de demanar parer als Consells Insulars i als Ajuntaments de les Illes Balears.
   - Primer esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei.
   - Segon esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei.
   - Anàlisi de les al·legacions i els suggeriments dels Consells Insulars i Ajuntaments.

C) Tràmit d'observacions a les conselleries:
   - Tràmit d'observacions de les conselleries i de la Direcció General de Relacions amb el Parlament i Coordinació Normativa.
   - Estudi de les observacions de les conselleries i de la Direcció General de Relacions amb el Parlament i Coordinació Normativa.

D) Text definitiu de l'avantprojecte de llei.

Segon. El dia 10 de març de 2006 el president en funcions anuncia als consellers del CES i a altres institucions que no hi són representades l'entrada de la sol·licitud i se'ls atorga, respectivament, un termini de tres i cinc dies per fer els comentaris i observacions que considerin oportuns.

Tercer. Atesa la proposta de la Secretaria General la Comissió Permanent, en compliment de l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre, designa la Comissió de Treball d'Àrea Social per aprovar la corresponent proposta de dictamen.

Quart. La comissió de treball designada aprova la proposta de dictamen en la sessió que té lloc el dia 16 de març i l'eleva al Ple, que l'aprova definitivament en la sessió que té lloc el dia 27 de març.

II. Contingut de la norma sotmesa a dictamen

L'avantprojecte està format per 205 articles —estructurats en dotze títols—, cinc disposicions transitòries, una disposició derogatòria única i tres disposicions finals.

El títol I, "disposicions generals" (articles 1 a 7) conté tres capítols, dedicats, respectivament, a l'objecte i àmbit d'aplicació de la llei, les seves finalitats i els seus principis.

El títol II, "organització institucional" (articles 8 a 14) es dedica, en cinc capítols, a definir l'administració esportiva, així com les competències de l'administració autonòmica, de la dels consells insulars i de la dels ens locals i les relacions interadministratives.

El títol III, "activitats esportives" (articles 15 a 29), es divideix en set capítols que regulen, respectivament, l'activitat esportiva lliure i espontània, l'activitat esportiva escolar, l'esport universitari, l'esport adaptat, els esports autòctons, l'activitat esportiva en el medi natural i l'activitat esportiva d'alt nivell autonòmic.

El títol IV, "esportistes i competició esportiva" (articles 30 a 43) s'estructura en quatre capítols i regula, d'una banda, els esportistes, tècnics, jutges i àrbitres; d'altra, la protecció a l'esportista; d'altra, les llicències esportives; i, finalment, les competicions.

El títol V, "les entitats esportives" (articles 44 a 78) regula, en vuit capítols, els clubs, les seccions esportives de les entitats no esportives, les agrupacions esportives, les federacions esportives, les fundacions, les societats anònimes esportives, l'eficàcia en la gestió esportiva i la declaració d'utilitat pública.

El títol VI, "registre d'entitats esportives de les Illes Balears" (articles 79 a 81) està format per un sol capítol, dedicat a aquest registre.

El títol VII, "titulacions, formació i investigació en l'esport balear" (articles 82 a 89) s'estructura en cinc capítols que regulen, respectivament, la formació tècnico-esportiva, l'Escola Balear de l'Esport, els centres esportius d'alt nivell autonòmic, els centres provats d'ensenyament de personal tècnic esportiu i la investigació.

El títol VIII "l'Assemblea Balear de l'Esport" (articles 90 a 93) regula, en dos capítols, aquesta assemblea i els premis esportius.

El títol IX, "la medicina esportiva, el dopatge esportiu i la violència en espectacles esportius" (articles 94 a 103) es dedica, en cinc capítols, a la medicina esportiva i la investigació científica, el dopatge esportiu i el control de mètodes prohibits, la comissió antidopatge de l'esport de les Illes Balears, la violència derivada dels espectacles esportius i la Comissió contra la violència en l'esport de les Illes Balears.

El títol X "instal·lacions i infraestructures esportives" (articles 104 a 115) es refereix, en els seus quatre capítols, a les instal·lacions esportives comunes, a la planificació en matèria d'instal·lacions esportives, al cens d'instal·lacions esportives i a la seguretat en aquest tipus d'instal·lacions.

El títol XI, "potestat sancionadora en matèria administrativa esportiva" (articles 116 a 133) s'estructura en cinc capítols i regula l'exercici de la potestat sancionadora, les infraccions administratives en matèria esportiva, les sancions, la prescripció i les infraccions vinculades al control d'espectacles públics.

El títol XII, "la jurisdicció esportiva" (articles 134 a 205) es divideix en deu capítols que tracten, respectivament, el concepte i extensió d'aquesta jurisdicció, la potestat disciplinària esportiva, la disciplina esportiva, la relació d'infraccions de la conducta esportiva, les disposicions comunes, els procediments en matèria disciplinària, les qüestions generals que afecten aquests procediments, els recursos i el Tribunal Balear de l'Esport.

La disposició derogatòria única preveu la derogació de la Llei 3/1995, de 21 de febrer, de l'esport balear "i també de les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta llei".

La disposició transitòria primera estableix que les disposicions de caràcter general que desenvolupin la Llei 3/1995, de 21 de febrer, de l'esport balear, romanen en vigor fins que es dictin les disposicions que desenvolupin la nova llei de l'esport de les Illes Balears.

La disposició transitòria segona estableix que les disposicions estatutàries i reglamentàries de les entitats esportives incloses en la llei s'han d'adaptar "al que s'hi disposa en els terminis que es determinin en les normes que la despleguin".

La disposició transitòria tercera disposa que "els procediments sancionadors i disciplinaris iniciats a l'empara de la legislació anterior s'han de continuar tramitant d'acord amb aquesta fins que es resolguin definitivament".

La disposició transitòria quarta estableix que "totes les competències que la Llei 3/1995, de 21 de febrer, de l'esport balear, va atribuir a la Unió de Federacions Balears les ha d'assumir l'Assemblea Balear de l'Esport des del moment mateix de la seva constitució".

La disposició transitòria cinquena afirma que "mentre no es constitueixi el Tribunal Balear de l'Esport n'ha d'exercir les funcions el Comitè Balear de Disciplina Esportiva".

La disposició final primera preveu l'autorització al Govern "perquè dicti les disposicions reglamentàries necessàries per desplegar i aplicar aquesta llei".

La disposició final segona estableix que en el termini de tres mesos "comptadors des que entri en vigor aquesta llei, s'han d'aprovar els preus públics als quals fa referència l'article 198", és a dir, els que ha de percebre el Tribunal Balear de l'Esport pels serveis

d'arbitratge, de consultes instades per persones físiques o jurídiques diferents de l'administració i de mediació.

I, finalment, la disposició final tercera preveu l'entrada en vigor de la llei "als vint dies d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears".

III. Observacions generals

I. L'esport és un fenomen social cada vegada més diversificat i que presenta moltes facetes. Les innovacions es produeixen de manera constant i l'intercanvi d'experiències es produeix a nivell mundial, degut a l'era de les noves tecnologies. Contínuament apareixen noves pràctiques d'activitat física i la seva demanda és creixent en els països desenvolupats degut a factors com la prosperitat econòmica, augment del temps lliure i reconeixement dels efectes positius de l'esport en el benestar i la salut.

II. La importància de l'esport és indiscutible i així s'ha posat de manifest en diversos textos institucionals i normes sobre la matèria:

- En l'àmbit internacional, cal esmentar la Carta Internacional de l'Educació Física i l'Esport de la UNESCO, que estableix, entre altres punts, que una de les condicions essencials de l'exercici efectiu dels drets humans depèn de la possibilitat per a totes les persones de desenvolupar i preservar lliurement les seves facultats físiques, intel·lectuals i morals, la qual cosa implica que s'hauria de donar a tothom la possibilitat d'accedir a l'educació física i l'esport. Igualment, afirma que l'educació física i l'esport contribueixen al desenvolupament complet i harmoniós de l'ésser humà i reconeix a totes les persones el dret fonamental d'accedir-hi, especialment el Conveni Europeu sobre violència, —elaborat pel Consell d'Europa i ratificat per Espanya l'any 1987— i el Conveni del Consell d'Europa contra el dopatge de 1989.

- En l'àmbit de la Unió Europea, en la Carta Europea de l'Esport per a Tothom de 1975, revisada l'any 1992 per la Conferència de Ministres Europeus responsables de l'esport, s'afirma que la pràctica de l'esport és un dret general dels ciutadans i que els poders públics tenen el deure d'impulsar-la i estimular-la de manera apropiada. Igualment, es defineix l'esport com qualsevol forma d'activitat física que, a través de la participació organitzada o no, té per objecte l'expressió o millora de la condició física o psíquica, el desenvolupament de les relacions socials o l'obtenció de resultats en la competició a tots els nivells.

  Pel que fa al concepte d'"esport per a tothom" —que aporta matisos respecte al concepte genèric de pràctica esportiva—, el Consell d'Europa entén que és "una activitat física lliure i espontània durant el temps d'oci, que té com objectius el plaer i la relaxació. En aquest sentit inclou tota activitat física pròpiament esportiva més altres activitats que exigeixen cert esforç". Aquest concepte sorgeix com a resultat d'un debat general entorn als canvis en la societat contemporània i vol expressar la nova funció que l'activitat físico-esportiva ocupa en la societat: es relaciona el concepte "esport per a tothom" amb una sèrie de

funcions socials i culturals que comprenen la millora de la salut, l'educació permanent de les persones, el seu benestar, el lleure i la recreació.

La Comissió d'Esports de la Unió Europea declarà, en el VIII Congrés Mundial de l'Esport per a Tothom que tingué lloc l'any 1998, que l'esport compleix cinc funcions: educativa, de salut pública, social, cultural i recreativa.

– En l'àmbit estatal, la rellevància de l'esport ha estat recollida en el conjunt de principis rectors de la política econòmica i social que recull el capítol III del títol I de la Constitució Espanyola. En aquest sentit, l'art. 43.3 disposa que "els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport".

  D'altra banda, la Llei estatal de l'esport (Llei 10/1990, de 15 d'octubre), disposa que la seva pràctica és important en el manteniment de la salut i que, a més, l'esport constitueix un element fonamental del sistema educatiu i que és un factor corrector dels desequilibris socials que contribueix al desenvolupament de la igualtat entre els ciutadans.

III. Lligada a la importància de l'esport es troba, per tant, la seva transcendència en l'àmbit social: com a pràctica que ha d'incidir i complementar l'educació d'infants i joves; com a pràctica amb efectes positius sobre la salut —física i psíquica— de les persones i, de manera especial, com a factor integrador de persones amb discapacitat o amb algun risc d'exclusió, és a dir, com a factor corrector de desigualtats. D'altra banda, l'esport aporta valors importants (esforç, joc net, igualtat, competitivitat, respecte a les normes, etc.) i promou principis per a la convivència i la cohesió social, com la participació, la integració, el respecte i la solidaritat. En aquest sentit es presenta com un instrument essencial per a la promoció social i com element bàsic per a la lluita contra la intolerància, la xenofòbia, la violència o la drogoaddicció.

IV. A banda del component social, l'esport aporta clars avantatges per a la salut, la capacitat funcional i el benestar general de les persones i exerceix una influència demostrable en la reducció de riscos de mort prematura, particularment en la prevenció de malalties no transmissibles com les cardiovasculars, hipertensió, càncer de colon, osteoporosi i algunes diabetis.[1] D'altra banda, s'ha de tenir en compte que la pràctica de l'esport pot reduir el cost de l'atenció sanitària i de serveis socials i pot incidir en el augment de la productivitat, la qual cosa constitueix un avantatge socio-econòmic rellevant.

---

[1] De fet, l'estudi fet a la universitat Paul Sabatier de Toulouse l'any 1999 per G. AUNEAU i J. P. DOUTRELOUX i titulat *The influence of leasure physical practice on medical consumption: the exemple of Houte Garonne* demostra que una activitat física moderada, regular i superior a 3 hores setmanals amb professors retirats de 56 a més de 80 anys produïa una disminució de la meitat de la despesa en assistència sanitària (visites mèdiques, despeses farmacèutiques i despeses d'hospitalització).

V. L'esport és concebut com un sistema format per diversos components: les persones que practiquen esport, les instal·lacions on es practica, els responsables tècnics, els gestors… tots ells contribueixen, d'alguna manera directa o indirecta, a què es duguin a terme activitats esportives. Per tant, l'ordenació de l'esport implica una atenció especial a aquests components i al seu equilibri en el conjunt del sistema. D'altra banda, cal tenir en compte que la presència de la iniciativa privada en l'ordenació i la promoció de l'esport és fonamental, atès que es tracta d'una activitat lliure i voluntària que té la seva base en la societat i constitueix una àrea de gran importància econòmica.

VI. Pel que fa al context en què sorgeix l'avantprojecte sotmès a dictamen, cal tenir en compte que la competència de la comunitat autònoma per elaborar aquesta llei es basa en l'article 148.1.19 de la Constitució, el qual estableix que les comunitats autònomes podran assumir competències, d'acord amb el que estableixin els estatuts d'autonomia respectius, pel que fa a la promoció de l'esport. En virtut de l'article 10.12 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aquesta comunitat autònoma assumeix competència exclusiva en matèria d'"esport i lleure". La normativa autonòmica més rellevant en matèria esportiva està conformada, en l'actualitat, per la Llei 10/1995, de 21 de febrer, de l'esport balear (la derogació de la qual preveu aquest avantprojecte), el Decret 33/2004, de 2 d'abril, pel qual es regulen les federacions esportives, el Decret 147/1997, de 21 de novembre, pel qual es regulen la constitució i funcionament dels clubs esportius i el Decret 23/1984, de 22 de març, pel qual s'estableix el Registre d'Associacions esportives.

IV. Observacions particulars

I. En primer lloc, consideram favorablement el procés d'elaboració normativa, quant en ell hi ha un respecte acurat del procediment, es fa una consulta àmplia entre les distintes conselleries i s'obre la participació de particulars. Aquesta consideració de tots els aspectes normatius és meritòria i indica que hi ha una voluntat de consens, que es posa de manifest, a més, amb la consulta pública, a través del web del Govern, de l'avantprojecte.

II. Tot i que la valoració sobre l'oportunitat d'aquest nou avantprojecte és positiva, atesa la transcendència social de l'esport i com ja s'ha exposat en les observacions generals, aquest CES adverteix sobre el perill que genera una redacció excessivament programàtica i, en ocasions, ambigua, la qual cosa pot convertir la norma en una simple declaració d'intencions, malbaratant els esforços que s'han fet des de la conselleria impulsora per redefinir el conjunt de la regulació de l'esport, tal i com es desprèn de la lectura de l'avantprojecte, en la mesura en què preveu la derogació de totes les normes vigents en la matèria i la seva substitució per noves disposicions. En aquest sentit, entenem que si aquesta ha estat l'opció escollida, front a la modificació de les disposicions existents, la voluntat política de reestructuració és evident i, per tant, s'hauria de tenir cura per assegurar l'aplicabilitat efectiva de les disposicions projectades.

III. Igualment, volem advertir que, tot i que la remissió a normes reglamentàries posteriors és necessària, les lleis poden i han de contenir regulació dispositiva concreta i han d'establir quelcom més que simples principis. En aquest sentit, entenem que cada norma ha de regular, en l'àmbit material que li és propi, tots aquells aspectes que pugui de la manera més clara i concreta possible.

IV. Pel que fa a les observacions a l'articulat, aquest CES estima oportú fer les següents:

A) En primer lloc, creim que seria d'utilitat donar un títol o denominació als articles per facilitar la comprensió de la norma, tenint en compte que es tracta d'un avantprojecte molt extens. Igualment, recomanam una revisió de l'ortografia i la sintaxi del text abans de la tramitació parlamentària.

Finalment, suggerim que es substitueixi l'expressió —que apareix en diversos articles— "capacitat d'actuar" per la de "capacitat d'obrar" i que, en general, es faci un esforç per unificar les denominacions que es refereixin a un mateix concepte. En aquest sentit, podem esmentar com a exemple l'ús indistint d'expressions com "legalment reconeguda" i "reconeguda oficialment" per definir una mateixa realitat, la qual cosa no aporta cap benefici al text, tenint en compte que no es tracta d'un text literari sinó jurídic i que en les normes jurídiques la claredat ha de predominar sobre la retòrica, les expressions enrevessades i l'ús injustificat d'expressions distintes per definir una mateixa cosa.

B) Observacions a l'exposició de motius:

L'exposició de motius compleix la seva funció i cobreix tots els aspectes que se li poden exigir, tot i resultar, en alguns fragments, excessivament retòrica. La seva estructura i contingut són adequats i està d'acord amb l'apartat II, "EXPOSICIÓ DE MOTIUS", de l'annex de l'Acord del Consell de Govern de les Illes Balears, pel qual s'aproven les directrius sobre la forma i l'estructura dels avantprojectes de llei, publicat en el BOIB núm. 12, de 27 de gener de 2001.

C) Observacions al títol I, "disposicions generals":

– Aquest CES valora positivament l'esforç realitzat, en l'article 3, per establir una llista amb definicions d'alguns dels conceptes que es fan servir al llarg del text normatiu. No obstant, consideram convenient suggerir que s'introdueixi la definició d'"esport adaptat", d'"esport autòcton", d'"entitat esportiva" i de "pràctica organitzada", atès que es tracta de conceptes que es manegen al llarg de l'articulat i que en constitueixen aspectes rellevants. D'altra banda, hem d'advertir que la definició d'esportista professional (lletra b del mateix article 3) conté el concepte —propi de la legislació laboral— de treball per compte propi, juntament amb l'atribució de la característica, típica del treball per compte d'una altre, de l'obtenció d'una retribució a canvi de l'activitat realitzada. En aquest sentit, creim que la redacció actual és innecessàriament confosa i que seria suficient establir que l'esportista professional és aquell que es dedica a la pràctica de l'esport voluntàriament de forma retribuïda. Pel que fa a la definició d'esportista no professional

(lletra c del mateix l'article), no entenem l'expressió "dins o no de l'àmbit d'una entitat esportiva" i consideram que és igualment confosa. En relació amb la definició d'àmbit (lletra m de l'article), creim que resulta un tant peculiar, tenint en compte que, segons el nostre criteri, no és un concepte propi de l'esport que s'hagi de definir expressament en un avantprojecte com aquest i, en qualsevol cas, si es considera oportú fer-ho seria més convenient definir d'una banda "àmbit geogràfic" i, d'altra "àmbit competencial" i, si s'escau, també "àmbit material".

– L'article 4 hauria d'estar, segons la nostra opinió, immediatament després de la descripció de l'objecte de la llei, atès que es tracta d'una mena de reconeixement general del dret a la pràctica de l'esport. Pel que fa a l'expressió de l'article en qüestió, entenem que s'hauria de millorar i que hauria d'afirmar un dret a l'accés a l'esport o dret a la pràctica de l'esport i no que totes les persones "tenen accés a la pràctica de l'esport".

– L'article 5 ens sembla un tant retòric, en la mesura en què disposa que l'activitat de les administracions "s'ha d'orientar a aconseguir" una sèrie de finalitats, les quals consisteixen, fonamentalment, en promocionar, fomentar o facilitar accions relacionades amb la potenciació de l'esport. En aquest sentit, suggerim que s'estableixin de manera més concisa les finalitats de les administracions públiques envers la matèria, ja que, segons l'opinió d'aquest Consell, el fet que es tracti de finalitats no n'implica necessàriament una definició difosa. D'altra banda, creim que haurien de corregir-se les expressions "sectors socials més necessitats" o "explotació abusiva" de les lletres e) i g), respectivament, d'aquest article. A més, en el cas de l'explotació dels esportistes, hauria d'incloure's —amb una definició del concepte— en el títol dedicat a les infraccions en matèria esportiva.

– Consideram que l'article 7 té una estructura poc lògica, atès que el núm. 2 conté una mena de declaració de principis sobre la cultura de l'esport que seria més pròpia, en tot cas, d'una exposició de motius però no de la part dispositiva d'una llei. D'altra banda, no entenem perquè s'afirma que els principis i finalitats "vinculen totes les actuacions en matèria d'esports de l'Administració de la comunitat autònoma i informen sobre les que desenvolupin els consells insulars i els ens locals de les Illes Balears". Segons el nostre parer, el fet que un conjunt de finalitats i principis es continguin en l'articulat d'una llei ja els fa aplicables sense que sigui necessari preveure de manera expressa que així ha de ser. Per tant, aquells a qui va adreçada la llei (pel que fa a l'obligació d'actuar segons els principis exposats, les administracions autonòmica, insular i local) es trobaran vinculats, des del moment de l'entrada en vigor de la norma, pel que en ella es disposa.

D) Observacions al títol II, "organització institucional":

– Creim que en l'article 8 s'hauria de fer referència a les administracions esportives de les Illes Balears i que, per tant, s'hauria d'eliminar l'expressió

"en l'àmbit territorial", atès que en el territori de les Illes Balears poden actuar administracions supraautonòmiques.

– Pel que fa a la llista de competències de l'article 10, entenem que seria més adequada una única llista de competències i que aquesta establís de manera més clara quines són les atribucions de l'administració de la comunitat autònoma. En aquest sentit, creim que l'article hauria de definir, com afirma l'exposició de motius, "amb absoluta claredat i concreció" les competències de les administracions. En relació amb aquesta qüestió, resulta especialment pertorbadora la redacció de l'article 10 núm. 1 lletra d) (lletra que apareix per duplicat), on es disposa que l'administració de la comunitat autònoma té competència per "estudiar i aprovar, dins l'àmbit de les seves competències, qualsevol proposta relacionada amb el món de l'esport que facin els consells insulars" o la redacció de l'article 10 núm. 4 lletra b), que estableix que "en relació amb les competicions", l'administració de la comunitat autònoma té competència per "regular tot el que estigui relacionat amb la participació d'equips d'esportistes...". Igualment, creim que en una llista de competències no s'hauria de parlar de "promoure" (lletres f), g) del núm. 1) o de "prevenir i controlar" (lletra e) el núm. 1) sinó que s'hauria de fer referència a l'activitat de foment de l'administració en relació amb matèries concretes o a la potestat sancionadora.

– De la mateixa manera, el llistat de competències dels consells insulars que conté l'article 11 resulta, en ocasions, excessivament ambigua i particularment quan es fa al·lusió a la facultat de "regular", tenint en compte que els consells insulars no poden establir normes de caràcter general com reglaments, sinó que la seva potestat en aquest àmbit es limita a l'àmbit d'organització interna. D'altra banda, entenem que tampoc s'hauria d'incloure en una descripció de competències l'activitat de "vetllar pel compliment de les normes" o de "promoure" activitats determinades. Tenint en compte que la manca de claredat pot generar, quan es tracta de definir competències, múltiples conflictes per a l'aplicació pràctica de la llei, suggerim que es dugui a terme una revisió general de la redacció de l'article.

– Pel que fa a l'article 12, advertim de la manca de concordança entre la denominació del capítol, que és "ajuntaments de les Illes Balears" i l'enunciat de l'article, que es refereix a les "Administracions Locals", tractant-se en aquest cas d'un concepte més ampli que inclou, entre altres, els ajuntaments. D'altra banda, creim que la lletra g) de l'article és innecessària, ja que, com hem dit en el comentari a l'article 7, el destinatari de la norma està obligat a complir-la pel simple fet d'estar inclòs en el seu àmbit d'aplicació.

– Els principis als quals fa referència l'article 13 es troben esmentats en l'article 3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú (en endavant, Llei 30/1992) i, per tant, la seva inclusió en l'avantprojecte resulta redundant, tenint en compte que la llei esmentada s'aplica, en virtut del seu article 2, lletres b) i c), a les administracions de les comunitats autònomes i

als ens que integren l'administració local. En qualsevol cas, si la voluntat del redactor de la norma fos reiterar aquests principis, entenem que s'hauria d'esmentar aquest article de la Llei 30/1992.

– Com en el cas de l'article 13, l'article 14 hauria de fer menció, segons la nostra opinió, al títol I de la Llei 30/1992, on es regulen les relacions entre les administracions públiques.

E) Observacions al títol III, "Activitats esportives":

En general, les disposicions que conformen aquest títol tendeixen al ser programàtiques i poc concretes:

– En relació amb l'activitat esportiva lliure i espontània (articles 15 i 16), creim que l'obligació de les administracions esportives de "facilitar alternatives i mitjans" per practicar esport (article 15) o d"impulsar mecanismes apropiats per promoure la pràctica de l'esport" en l'àmbit de les seves competències i amb la col·laboració, si s'escau, d'altres entitats i organitzacions, és ambigua i podria concloure's a partir de la lectura dels articles que estableixen les finalitats i principis de la llei.

– El mateix es pot afirmar respecte de l'activitat esportiva escolar (articles 17 a 20), en la mesura en què el deure de fomentar l'esport entre la població escolar sense perjudici de l'ensenyament en matèria d'educació física (article 17) o el deure d'afavorir la participació dels consells insulars i ens locals (article 18) tampoc no constitueix un valor afegit respecte als principis finalitats de la llei o, fins i tot, respecte a l'obligació dels poders públics, establerta en l'article 43 núm. 3 de la Constitució, de fomentar l'educació física i l'esport. D'altra banda, la menció que es fa, en l'article 20, a l'atribució de competències "d'acord amb aquesta llei i la resta de legislació aplicable" ens sembla desafortunada i suggerim la seva revisió, tenint en compte que la norma pretén contenir un llistat exhaustiu i concret de competències.

– En relació amb l'esport universitari (articles 21 i 22), proposam que l'article 21 estableixi una definició del que s'ha d'entendre per "membres de la comunitat universitària". D'altra banda, consideram que, com ja hem observat respecte d'altres articles de l'avantprojecte i d'aquest títol en particular, s'hauria de fer un esforç per corregir el to programàtic que domina, en aquest cas, l'article 22 quan estableix l'obligació de la comunitat autònoma de "col·laborar amb les universitats radicades a les Illes Balears en les activitats de foment i promoció de l'activitat física i l'esport".

– Pel que fa a l'esport adaptat (article 23) —i sense oblidar el que ja hem proposat en l'article 3— insistim en la necessitat de correcció del to ambigu i de les contínues reiteracions de l'obligació de foment de l'esport en cada àmbit, reiteracions que dificulten la lectura de la llei i que són, segons el nostre parer, totalment innecessàries.

– En relació amb els esports autòctons (article 24), creim que seria positiu que es concretàs com s'han de reconèixer aquests tipus d'esports en el futur.

- La redacció de l'article 25, dedicat a les activitats esportives en el medi natural és, igualment, poc concreta, pel que fa a l'obligació de "promoure l'existència d'informació actualitzada del règim de prohibicions, limitacions i requisits necessaris per a la pràctica d'activitats esportives en el medi natural". En aquest sentit, entenem que la llei hauria de preveure l'obligació de mantenir un registre o un cens concret sobre aquest tipus d'activitats, de manera conjunta amb les administracions competents en matèria d'ordenació del territori, urbanisme, medi ambient i turisme.

- Respecte a "l'activitat esportiva d'alt nivell autonòmic" (articles 26 a 29), suggerim que es concreti la seva definició o, almenys, que es determini qui i com ha de determinar que una pràctica esportiva constitueix un "factor essencial per al desenvolupament esportiu a les Illes Balears". Igualment, creim que seria més correcte parlar l'activitat esportiva i d'esportistes d'alt nivell en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i que l'ús d'aquesta expressió no malmetria la discrecionalitat de l'administració per determinar si un esportista s'ha de considerar d'alt nivell en aquesta comunitat autònoma —i, en conseqüència, fer-lo subjecte de drets i deures específics— tot i no ser-ho en l'àmbit estatal o internacional.

F) Observacions al títol IV, "Esportistes i competició esportiva":

- En la regulació de la protecció a l'esportista (articles 32 a 34), suggerim que el contingut de l'article 34 es traslladi al corresponent títol dedicat a les agrupacions esportives i, en concret, al capítol que reguli les federacions. Igualment, caldria concretar si el deure que s'estableix per al Govern de "vetllar per l'assistència i protecció dels esportistes", així com el d'"impulsar els acords que facilitin (...) unes condicions d'ocupació compatibles amb l'entrenament i la participació en competicions oficials" es refereixen als esportistes d'alt nivell o, en general, a tots aquells que acudeixin a competicions.

- En relació amb les llicències esportives, suggerim que s'elimini de l'article 35 l'expressió "als efectes legals que corresponguin i tenint en compte els beneficis que puguin derivar-se'n", atès que ens sembla massa retòrica i, d'altra banda, innecessària. Igualment, entenem —sense perjudici del que ja hem suggerit en l'article 3— que els articles 35 i 37 es podrien refondre en un de sol, ja que, pel que sembla, es refereixen a la mateixa qüestió.

G) Observacions al títol V, "les entitats esportives":

- Hem advertit que les definicions de clubs (article 44) i d'agrupacions esportives (article 48) varien, pel que fa a la seva composició, respecte al que s'establia a la llei 3/1995 i a la llei estatal de l'esport. En aquest sentit, volem cridar l'atenció sobre aquest punt per si el canvi respon a una confusió dels redactors de l'avantprojecte.

- Pel que fa a la regulació de federacions esportives, entenem que es pot millorar des del punt de vista de la claredat. En aquest sentit, suggerim que el capítol IV d'aquest títol s'estructuri en seccions que regulin els diferents

moments i aspectes de les federacions (constitució, règim intern, drets i deures, extinció...) i que s'eliminin les reiteracions innecessàries. D'altra banda, proposam que l'article 67 sigui el primer dels articles del capítol. Igualment, consideram que s'hauria de definir què s'ha d'entendre per "pràctica habitual" (article 56) i que les circumstàncies a què fa referència l'article 57 haurien d'establir-se de manera taxada i no com una llista oberta, de factors que s'han de valorar, "entre d'altres".

– En relació amb la regulació sobre fundacions, entenem que l'article 73 hauria de concretar les disposicions a les quals es refereix o s'hauria d'eliminar, atès que segons la redacció actual no fa cap aportació a l'articulat.

– Reiteram, respecte de l'article 75, sobre les societats anònimes esportives, el comentari sobre l'article 73, relatiu a les fundacions.

H) Observacions al títol VI, "registre d'entitats esportives de les Illes Balears":

En relació amb aquest títol suggerim que es revisi la redacció dels articles i, de manera especial, l'expressió "ordre general" (article 81), que pel que sembla està fent referència a l'orde públic.

I) Observacions al títol VII, "titulacions, formació i investigació a l'esport balear":

– Aquest CES considera que l'article 84 resulta buit de contingut segons la redacció actual i, en aquest sentit, suggereix o bé que s'elimini, degut a què el deure de col·laboració ja ve establert en la part més programàtica de la llei, la dedicada als principis, o bé que s'estableixi de manera més concreta de quina manera s'ha d'establir la col·laboració en matèria de formació. Igualment, entenem que s'hauria de fer el mateix amb l'article 89 que, segons la nostra opinió, no conté una disposició concreta en matèria d'investigació i el deure genèric d'impuls de la investigació i el desenvolupament tecnològic ja es pot deduir de la lectura d'altres preceptes de la llei i del deures que estableix l'article 43 núm. 3 de la Constitució.

J) Observacions al títol VIII, "l'Assemblea Balear de l'Esport":

Tenint en compte que es fa una remissió a la regulació reglamentària posterior, tant sobre aquest òrgan com sobre els premis esportius, aquest CES no fa cap suggeriment respecte d'aquest títol i es remet a les observacions que s'han fet amb caràcter general respecte de la necessitat de claredat i concreció de les normes jurídiques.

K) Observacions al títol IX, "la medicina esportiva, el dopatge esportiu i la violència en els espectacles esportius":

Pel que fa al dopatge esportiu, aquest CES adverteix sobre la imminent regulació, en l'àmbit estatal, en la matèria i espera que es tengui en compte en la fase de tramitació parlamentària i, si s'escau, en l'elaboració de les normes reglamentàries posteriors. Igualment, volem advertir que la regulació sobre la violència derivada dels espectacles esportius (article 100) no ha d'afectar àmbits de la competència de la conselleria d'Interior.

L) Observacions al títol X, "instal·lacions i infraestructures esportives":

Una vegada més, hem de cridar l'atenció sobre el to eminentment programàtic d'aquest títol, per la qual cosa suggerim una revisió estilística i del contingut dels articles. Igualment, hem advertit que l'article 111 no preveu el cas que les instal·lacions esportives siguin de titularitat pública, la qual cosa implica, segons la nostra opinió, que el redactor de la norma ha donat per suposat que no és necessari incloure-les en el cens perquè la pròpia administració coneix els béns de què es titular i que, a més, s'actuarà, en les relacions entre administracions, d'acord amb els principi de col·laboració.

Finalment, suggerim que es concreti, pel que fa a l'article 114, a quins altres sistemes de cobertura de danys i perjudicis s'està referint aquesta disposició.

M) Observacions al títol XI, "potestat sancionadora en matèria administrativa esportiva":

– Aquest CES considera oportú advertir que són principis de la potestat sancionadora, el principi de legalitat, previst en l'article 127 de la Llei 30/1992, i el principi de tipicitat, previst en l'article 129 de la mateixa llei. En aquest sentit, suggerim una revisió de l'article 116 de l'avantprojecte, ja que disposa que l'exercici de la potestat sancionadora en matèria esportiva es durà a terme "per la comissió de les infraccions administratives tipificades en aquesta llei <u>i en la normativa que la desplegui</u>".

– D'altra banda, entenem, pel que fa l'article 118, que s'hauria de remetre als principis generals de la potestat sancionadora, continguts en els articles 127 i següents de la Llei 30/1992 i al Reglament sobre el procediment per a l'exercici d'aquesta potestat, aprovat pel RD 1398/1993, de 4 d'agost i que s'hauria d'evitar l'extensió innecessària del text, així com expressions que indueixen a confusió, com la referència al dol o a la negligència, propis del dret penal.

– En relació amb les infraccions vinculades al control d'espectacles públics (article 133 de l'avantprojecte), hem d'advertir sobre la possibilitat que s'envaeixin competències de la conselleria que s'ocupa e la seguretat dels ciutadans.

N) Observacions al títol XII, "la jurisdicció esportiva":

– Des del punt de vista de l'estructura del títol, aquest CES considera que s'hauria de millorar-ne la sistemàtica, introduint —segons la nostra opinió, al començament del títol— una descripció de les diferents fases del procediment en matèria de disciplina esportiva, juntament amb la regulació les qüestions generals que afecten els procediments disciplinaris —regulades en el capítol VIII del títol— i la descripció dels diferents tipus de procediments —regulats en el capítol VII del títol.

– Pel que fa a les expressions utilitzades, suggerim que es revisin expressions com "jurisdicció", "potestat jurisdiccional", o "òrgan suprem jurisdiccional", tenint en compte que es tracta de la regulació de la

potestat disciplinària de l'administració esportiva, diferent de la potestat sancionadora i de la potestat jurisdiccional.

O) Observacions a les disposicions transitòries, a la disposició derogatòria i a les disposicions finals:

Aquest CES suggereix que la disposició derogatòria hauria d'incloure expressament, i sense perjudici del que estableixen les disposicions transitòries, el Decret 33/2004, de 2 d'abril, pel qual es regulen les federacions esportives, el Decret 147/1997, de 21 de novembre, pel qual es regulen la constitució i el funcionament dels clubs esportius i el Decret 23/1984, de 22 de març, pel qual s'estableix el Registre d'associacions esportives.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre l'Avantprojecte de llei de l'esport de les Illes Balears.

Vist i plau

El secretari general — El president en funcions

Pere Aguiló Crespí — Francesc Obrador Moratinos

Palma, 27 de març de 2006

DICTAMEN NÚM. 3/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE REFORMA DE L'IMPOST DE SUCCESSIONS I DONACIONS

Atès el que disposa l'article 2.1, lletra a), incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer, del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de març de 2006 té entrada en el Registre del CES la sol·licitud de dictamen, amb caràcter d'urgència, de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, sobre l'Avantprojecte de llei de reforma de l'impost de successions i donacions. Juntament amb la sol·licitud i l'Avantprojecte de llei, es trameten els documents següents:

- Resolució del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació d'inici de l'expedient del 3 de març de 2006.
- Memòria jurídica subscrita per la secretària general de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació de 2 de març de 2006.
- Un conjunt de texts normatius que afecten o es veuen afectats per la regulació de l'Avantprojecte objecte del Dictamen.

Segon. El dia 10 de març, es comunica l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i a membres d'organitzacions no representades en el CES. A aquests últims se'ls dóna un termini perquè puguin fer les observacions que considerin oportunes. Contesten l'entitat financera "la Caixa" i la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB).

Tercer. Igualment el mateix dia 10, el president, d'acord amb el que disposa l'article 43.5 del Reglament d'organització i funcionament del CES, dicta resolució d'aplicació de la tramitació d'urgència i ordena la comunicació immediata de la sol·licitud al president de la Comissió de Treball d'Economia, desenvolupament regional i medi ambient.

Quart. La Comissió de Treball d'Economia, desenvolupament regional i medi ambient es reuneix el dia 17 de març de 2006 i aprova una proposta de dictamen, la qual s'eleva al Ple. Finalment, després de debatre les esmenes corresponents, aquest òrgan aprova el dictamen en la sessió que té lloc el 27 de març de 2006, per 17 vots a favor i 9 en contra. Els consellers del Grup II, designats per les organitzacions sindicals CCOO i UGT, anuncien la presentació d'un vot particular, el qual s'ha d'entendre que forma part d'aquest Dictamen.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte de llei està format per una exposició de motius, cinc títols, que conformen un text articulat per 57 articles, una disposició addicional, una disposició derogatòria i una disposició final.

El títol I està dedicat a les "Adquisicions per causa de mort", i consta de quatre capítols que s'estenen de l'article 1 al 20. Els capítols es dediquen a:

- Capítol I "Reduccions de la base imposable", articles 1 al 12.
- Capítol II "Tarifa i quota íntegra", articles 13 i 14.
- Capítol III "Bonificacions i reduccions de la quota", articles 15 al 19.
- Capítol IV "Quota que s'ha d'ingressar", article 20.

El títol II, tracta de les "Adquisicions lucratives entre vius" i consta igualment de quatre capítols que comprenen els articles 21 al 33. Els capítols esmentats són els següents:

- Capítol I "Reduccions de la base imposable", articles 21 al 27.
- Capítol II "Tarifa i quota íntegra", articles 28 i 29.
- Capítol III "Bonificacions i reduccions de la quota", articles 30 al 32.
- Capítol IV "Quota que s'ha d'ingressar", article 33.

El títol III s'ocupa de les "Obligacions formals" i, sense fer cap divisió en capítols, abasta de l'article 34 al 41.

El títol IV inclou les "Normes de gestió tributària", s'ordena en dos capítols que cobreixen els articles 42 al 52. Els capítols es dediquen particularment a les matèries següents:

- Capítol I "Liquidació de l'impost", articles 42 al 44.
- Capítol II "Pagament de l'impost", articles 45 al 52.

El títol V, finalment, s'anomena "Aplicació del dret foral de les Illes Balears" i inclou l'article 53 i dos capítols que cobreixen des de l'article 54 fins a l'article 57. Aquests dos capítols especifiquen el contingut regulador següent:

- Capítol I "Adquisicions per causa de mort", articles 54 al 56.
- Capítol II "Adquisicions lucratives entre vius", que inclou l'article 57.

Per acabar, la Disposició addicional única recull el "Tractament fiscal de les parelles estables", la Disposició derogatòria única determina les "Normes que es deroguen" i la Disposició final única que es diu "Entrada en vigor" que queda determinada l'1 de gener de 2007.

III. Observacions generals

I. L'Avantprojecte de llei de reforma de l'impost sobre successions i donacions (en endavant ISD) que se sotmet al nostre Dictamen, afecta de manera clara dos aspectes

de contingut econòmic i social que estan reflectits al text de la Constitució Espanyola (CE). D'una banda la propietat privada i l'herència que, com a dret dels ciutadans aplega la secció segona del capítol II del títol I de la nostra CE.[1] D'altra banda, el principi rector de la política social i econòmica que s'inclou en l'article 39 del mateix text constitucional i que determina que els poders públics han de garantir una protecció social, econòmica i jurídica de la família.[2]

Convé, per claredat, fer l'examen separat d'aquestes matèries:

A. Pel que fa al dret de propietat i a l'herència, l'article 33.1 de la CE en determina el reconeixement, el 33.2 palesa la funció social que és pròpia d'aquests drets, la qual els delimita, en coherència a allò que determinin les lleis que els regulen i el 33.3 sanciona un seguit de garanties enfront de la privació del dret que, en definitiva, suposen el reconeixement de la institució de l'expropiació forçosa. La primera qüestió que ens fa parar l'atenció és la ubicació del dret a la propietat privada i a l'herència en el text de la CE. Hem de fer notar que, d'una banda, aquests drets formen part del capítol referit als drets i a les llibertats però no romanen integrats en la secció primera que acull els drets fonamentals i les llibertats públiques sinó que són inclosos entre el grup, com hem dit, dels drets i deures dels ciutadans. Sens dubte, aquesta col·locació constitucional ens indica, en primer lloc, que aquests dos drets tenen un caràcter essencial en la cultura econòmica i social del nostre país i que són bàsics perquè el sistema econòmic de lliure mercat pugui funcionar, però, en segon lloc, indica que, com ens recorda la Doctrina especialitzada,[3] el dret de propietat es considera un dret "estatutari", és a dir, una institució jurídica objectiva amb les limitacions derivades de la funció social que ha d'acomplir. Per això en l'actualitat, més que del dret individual de propietat clàssic, que recull el Codi Civil (Cc),[4] parlam de drets de propietat que tenen una regulació diversa segons l'objecte sobre el qual es projecta l'esmentat dret i, fins i tot, del negoci jurídic pel qual s'obté el dret de propietat (immobiliària, intel·lectual, financera, compartida, etc.). El

---

[1] L'article 33 CE diu: "1. Es reconeix el dret a la propietat privada i a l'herència. (…) 2. La funció social d'aquests drets en delimitarà el contingut, d'acord amb les lleis. (…) 3. Ningú no podrà ser privat dels seus béns ni dels seus drets sinó per causa justificada d'utilitat pública o d'interès social, mitjançant la corresponent indemnització i de conformitat amb allò que les lleis disposin".

[2] L'article 39 CE diu: "1. Els poders públics asseguren la protecció social, econòmica i jurídica de la família. (…) 2. Els poders públics asseguren també la protecció integral dels fills, iguals davant la llei amb independència de la filiació, i de les mares, sigui quin sigui el seu estat civil. La llei farà possible la investigació de la paternitat. (…) 3. Els pares han de prestar assistència completa als fills tinguts dins o fora del matrimoni, durant la minoria d'edat i en els altres casos en què la llei els hi obligui. (…) 4. Els infants gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets."

[3] RUIZ-NAVARRO, J. L. *Sinopsis artículo 33 de la CE*. Vegis pàgina web Congrés dels Diputats: www.congreso.es.

[4] Article 348: "La propiedad es el derecho de gozar y disponer de una cosa, sin más limitaciones que las establecidas en las leyes. (...) El propietario tiene acción contra el tenedor y el poseedor de la cosa para reivindicarla."

Tribunal Constitucional ha determinat que la funció social de la propietat és part del mateix dret i no és un límit extern que s'imposa a la tinença i exercici del dret.[5] Dins d'aquesta línia es troba la jurisprudència del Tribunal Suprem, que ha considerat que el dret de propietat és modificable per les lleis i, per tant, qui n'és el titular té únicament les facultats que, en cada cas, la norma reconeix (STS 7-11-1988, 2-11-1989 o 5-11-1996). Per tant, les lleis han de ser sensibles a la funció que, en cada cas, acompleix la propietat obtinguda.

En la línia de repàs al marc jurídic bàsic de la propietat i l'herència, hem de recordar que ambdues són institucions jurídiques centrals del dret civil, entès com a branca jurídica de coneixement i de regulació. I que el dret civil és absolutament fonamental per entendre la cultura jurídica del nostre país i les peculiaritats regulatives en la matèria dels territoris espanyols, que recullen els estatuts d'autonomia.[6] En efecte, la llei fonamental del dret civil és el Codi civil, que perfila les normes reguladores del dret privat o civil *comú* a tot el territori de l'Estat. A la vora del dret civil comú, ens trobem els drets "forals", que són el conjunt arrelat d'institucions jurídiques peculiars d'un territori enfront de la uniformitat de la llei codificada i que són la base de les lleis que compilen les esmentades peculiaritats. Sigui civil o sigui foral la font formal d'aplicació reguladora de les institucions de la propietat, i especialment de l'herència, ens toparem amb multitud de situacions regulades que afecten a l'exercici del dret de propietat. Des d'aquest punt de vista, si entenem que el dret de propietat conforma i dóna solidesa a la idea de patrimoni,[7] entendrem que hi haurà situacions en les quals la propietat se'ns mostrarà amb tot la seva potència, com un dret que s'exerceix plenament sobre les coses que componen el patrimoni (un dret real ple) per una sola persona i, en altres ocasions, deslligat de característiques que són part essencial del seu contingut (dret real limitat) ofertes a altres persones que en són beneficiàries (usdefruit) o, fins i tot, la possibilitat que la propietat sigui exercida en condomini, és a dir, que la cosa objecte de propietat pertanyi al mateix temps a més d'una persona.

---

[5] La Sentencia del TC 37/1987, de 26 de maig, determina respecte del dret de propietat el següent: "su contenido esencial no puede hacerse desde la exclusiva consideración subjetiva del derecho o de los intereses individuales que a éste subyacen, sino que debe incluir igualmente la necesaria referencia a la función social, entendida, no como mero límite externo a la definición de su ejercicio, sino como parte integrante del derecho mismo."

[6] L'article 10.23 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (EAIB) que el considera matèria de competència exclusiva de la comunitat autònoma. Aquesta competència es desplega a través del text refós de la Compilació del Dret Civil de les Illes Balears, aprovat com a Decret legislatiu 79/1990, de 6 de setembre (BOCAIB núm. 120, de 2 d'octubre), que el declara de preferent aplicació, en les matèries que el regula, respecte del Codi civil en l'article 1.

[7] Sense entrar en polèmiques i des del punt de vista jurídic podem opinar de manera semblant a DÍEZ PICAZO que el patrimoni és "...el conjunto de relaciones jurídicas activas y pasivas pertenecientes a una persona que poseen un valor económico". *Sistema de Derecho Civil*. Madrid: Tecnos, 1978, pàg. 433.

Consegüentment, la possibilitat de transmetre bens patrimonials individualment considerats o, a més, la possibilitat de transmetre un patrimoni sencer, crearà diverses posicions jurídiques, és a dir, l'articulació de negocis jurídics amb graus de complexitat jurídica molt distinta. Igualment ens obrirà la porta a considerar les formes de transmissió de la propietat i a veure que podem fer-ne grans divisions. Si partim de la consideració de la vida o la mort de les persones que intervenen en el negoci jurídic veurem que hi ha negocis jurídics entre vius ("inter vivos") o per causa de mort ("mortis causa") i que, evidentment, l'herència se situa en aquest últim grup, i el testament o la successió intestada fan d'instruments formals de transmissió. Si el nostre punt de vista se centra en les prestacions i contraprestacions que es fan les persones que formen part d'un negoci jurídic, podem distingir els negocis jurídics onerosos (de la paraula llatina "onus", càrrega), en els quals cada part proporciona a l'altra una utilitat o avantatge patrimonial a canvi d'obtenir o d'esperar obtenir una utilitat corresponent (per exemple, la compravenda que suposa el lliurament d'un preu a canvi d'una cosa), dels negocis lucratius, en els quals la prestació d'una part no es compensa amb el sacrifici de l'altra (com, per exemple, la donació o el préstec sense interès).

B. Quant la regulació de la família que fa l'article 39 de la CE, cal destacar que es troba dins del que la Doctrina[8] denomina drets socials i que, per això, corresponen a una etapa històrica pròxima a l'actual. L'arribada als textos constitucionals de drets que tenguin aquest contingut és pròpia del segle XX i a Espanya podem citar com a precedent l'article 43 de la Constitució de la II República. La protecció a la família està regulada a d'altres textos constitucionals del nostre entorn, com són l'article 36 de la Constitució portuguesa, l'article 29 de la Constitució italiana o el preàmbul de la Constitució francesa de 1958. Quasi totes les regulacions, inclús la nostra, s'inspiren en textos internacionals fonamentals com són l'article 24 del Pacte internacional de drets civils i polítics, l'article 10.3 del Pacte internacional de drets econòmics, socials i culturals i la Declaració de drets de la infància, proclamada per l'Assemblea de l'ONU de 20 de novembre de 1959.

Si hom repassa el contingut de l'article 39 se n'adona de la coincidència d'un seguit de trets definidors, que són els següents:

– En primer lloc, de l'article 39.1 no és deduïble que l'única família digna de protecció és la nascuda d'una relació matrimonial tradicional. Una posició interpretativa restrictiva tendria com a conseqüència l'exclusió de la protecció dels fills nascuts fóra del matrimoni, la qual cosa seria contrària a la no discriminació per raó de filiació.

– La protecció que dispensa la CE a la família s'estén més enllà del cercle paternal/familiar i abasta la relació que mantenen els avis i els néts.

[8] Vegis ARANDA ÁLVAREZ, E. a la pàgina web esmentada. Sobre l'article 39 CE.

– La protecció de la família, des del punt de vista material, s'ha d'estendre en l'àmbit social —per exemple el dret a la intimitat familiar o la intervenció del pares en l'educació dels fills de l'article 27 de la CE i totes les manifestacions del dret laboral i de seguretat social destinades a la protecció directa i indirecta de la família—, l'econòmic —com per exemple la consideració alimentària del salari que fa l'article 35 de la CE— i el jurídic —consistent en la consideració preferent que determinades matèries tenen a l'hora d'iniciar procediments normatius, com són la protecció de la joventut i la infància de l'article 20.4 de la CE o la limitació de la declaració judicial per raó de parentesc que sanciona l'article 24.2 CE.

Sens dubte la combinació dels valors jurídics —que hem repassat breument—, des del punt de vista tributari no poden ser, de cap manera ignorats. En efecte, hem de recordar que la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària (LGT) disposa en l'article 2.1, paràgraf segon, que els tributs, a banda de servir per obtenir els recursos necessaris per el sosteniment de les despeses públiques, poden servir com a instruments de la política econòmica general i per atendre la realització dels principis i fins que la CE conté. Dins d'aquesta línia de raonament existeixen pronunciaments en les sentències del Tribunal Constitucional (STC). Val com a mostra del que acabam de dir la STC 45/1989, de 20 de febrer, que resol una qüestió d'inconstitucionalitat respecte del text de la Llei reguladora de l'Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). En aquesta sentència es qualifica d'inconstitucional la consideració com a subjecte d'imputació únic a la unitat familiar, és a dir, la família com a unitat contribuent. El raonament és que un subjecte sotmès a la tributació de l'IRPF no ha de pagar més impost perquè forma part d'una unitat familiar del que pagaria en cas que la seva renda fos considerada individualment. Si fos així, no només hi hauria un tractament discriminatori, contrari a l'article 14 de la CE, sinó que, al seu torn, es perjudicaria a la família que no rebria la protecció econòmica que ha de tenir. El TC considera que qualsevol norma que incideix sobre la família ha de ser coherent amb la CE i, per això, respectuosa amb la concepció constitucional. D'altra banda considera que la regulació tributària de la família no pot suposar una desincentivació de l'obtenció de renda. És a dir, que la protecció econòmica de la unitat familiar es mou de manera mediata en procurar l'acumulació de renda.

La consideració del caràcter social que la propietat privada i l'herència han de complir justifica la tributació a la qual estan sotmeses, però, al mateix temps, la interpretació dels preceptes constitucionals i de les lleis ordinàries, en raó del que disposen els principis rectors de la política social i econòmica, entre els quals s'hi troba l'article 39 CE, condueix cap a un tractament diferenciat de les rendes i increments patrimonials obtinguts a través o en raó del nucli familiar i, per això, a l'elaboració de normes com l'Avantprojecte sotmès a anàlisi.

II. L'impost estatal de successions i donacions (ISD) està regulat en la Llei 29/1987, de 18 de desembre (BOE núm. 303, de 19 de desembre). Ens sembla convenient per poder analitzar la norma que es projecta, fer una anàlisi breu i esquemàtica de la llei estatal.

L'ISD és un impost directe que té el caràcter complementari de l'IRPF. Grava les adquisicions gratuïtes de les persones físiques, i és directe perquè s'aplica en el moment en el qual es produeix el fet causant de la transmissió patrimonial i s'incrementa la capacitat de pagament del subjecte passiu.

Des del punt de vista tècnic podem dir, en resum, que estam davant d'un impost directe, personal, subjectiu i progressiu que grava els increments patrimonials obtinguts a títol lucratiu per les persones físiques.

El fet imposable de l'ISD són:

- Les adquisicions de béns i drets per herència, llegat o qualsevol altra títol de successió, és a dir, "mortis causa".
- L'adquisició de béns i drets per donació o per qualsevol altra negoci jurídic gratuït i "inter vivos".
- La percepció de quantitats com a beneficiaris de contractes d'assegurances de vida.

Els subjectes passius de l'ISD són:

- Els causahavents, hereus o legataris, és a dir, les persones beneficiàries del cabal d'una herència.
- El donatari o beneficiari de la donació, és a dir, aquella persona que rep "inter vivos", els béns patrimonials.
- Els beneficiaris dels contractes d'assegurança que reben la quantitat prevista, un cop traspassat el contractant de la pòlissa.

La base imposable està constituïda de la manera següent:

- En cas de transmissions "mortis causa", és el valor net de l'adquisició individual que fa cada un dels causahavents. És a dir, el valor real dels béns i dels drets un cop restades les càrregues i despeses deduïbles.
- En cas de donacions i resta de transmissions lucratives "inter vivos", és el valor net —en el sentit expressat— dels béns adquirits pel donatari.
- En cas d'assegurances de vida, són les quantitats percebudes pel beneficiari, les quals s'acumulen als altres béns rebuts com a porció hereditària.

Per formar la base imposable es poden fer deduccions. Són deduïbles, el deutes acreditats, els deutes per tributs de qualsevol naturalesa, les despeses de malaltia, enterrament i funeral del causant, i les despeses dels litigis derivats de l'herència.

A la base imposable determinada se li poden aplicar reduccions en raó del grau de parentesc del causahavent amb el causant o del beneficiari amb el donant. Aquests graus s'ordenen en quatre grups: Grup I (descendents i adoptats menors de vint-i-un anys) Grup II (descendents de vint-i-un anys o més anys, cònjuges, ascendents o adoptants), Grup III (col·laterals de segon i tercer grau, ascendents o descendents per afinitat) i Grup IV (col·laterals de quart grau, graus més distants o estranys). També s'ha de tenir en compte que està prevista una reducció quan l'adquisició es faci per

una persona amb minusvalidesa física, psíquica o sensorial. Un cop aplicades les deduccions i reduccions obtenim la base liquidable.

A la base liquidable se li aplica un tipus de gravamen, és a dir, un percentatge, en raó d'una escala progressiva, la qual cosa ens dóna la quota tributària. A aquesta quota se li aplica un coeficient multiplicador que depèn del patrimoni obtingut i que es distint en raó del grup de parentesc. D'aquesta operació resulta el deute tributari.

La gestió documental de l'ISD, lloc de pagament, termini de presentació i documentació, responen a dinàmiques que tenen en compte el veïnatge del subjecte passiu, tot distingint si es tracta de successions o donacions i amb les particularitats de la documentació que les instrumenta.

IV. Observacions particulars

I. Com és costum que s'ha convertit en norma tractarem, en primer lloc, les qüestions de caire formal i de procediment i, en les observacions particulars següents, entrarem en els aspectes concrets del text normatiu:

A. Aquesta és la primera ocasió que el CES té l'oportunitat de dictaminar sobre una norma legal de naturalesa tributària, la qual cosa ens satisfà i així volem que consti. En dues altres ocasions el Consell ha emès dictamen respecte de normes reglamentàries reguladores de tributs, però aquesta és la primera llei tributària que podem analitzar.[9] La poca producció de dictàmens en la matèria no es deu a la relativa novetat institucional del CES, ni a la poca tradició de consulta que encara hi ha entre els òrgans directius i tècnics de les diverses conselleries del Govern. La raó es troba en què, respecte del món jurídic dels tributs, les normes que els regulen rauen normalment en les lleis de pressuposts i en les anomenades lleis d'acompanyament. Per aplicació estricta de les normes reguladores del Consell, l'avantprojecte de llei de pressuposts està exempt del dictamen preceptiu (article 2.1.a) paràgraf primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre) i les modificacions o especificacions normatives que en matèria tributària es fan a la llei de pressuposts no se sotmeten a aquest tràmit, si més no de manera voluntària o facultativa. Pel que fa a les lleis d'acompanyament, el criteri reiterat d'aquest CES és que han de ser objecte de consulta preceptiva, però mai, des de la constitució del Consell, s'ha sol·licitat el nostre dictamen. No volem que ningú no pugui pensar que l'absència de sol·licitud del dictamen en aquesta matèria és un ús tradicional que s'ha convertit en un costum, que ha esdevingut en una norma, i que tot plegat suposa la nostra conformitat institucional i, per tant, reiteram la nostra voluntat d'emetre dictamen preceptiu respecte d'aquestes matèries que són

[9] Dictàmens 1/2001 i 20/2002, ambdós sobre el reglament de l'impost sobre les estades a empreses turístiques d'allotjament, destinat a la dotació dels fons per a la millora de l'activitat turística i la preservació del medi ambient.

de gran importància econòmica i social, siguin regulades a les lleis d'acompanyament o a lleis autònomes i singulars com és el cas present.

B. Un cop examinat l'expedient que acompanya l'Avantprojecte de llei, igualment hem de manifestar la nostra satisfacció per la rigorosa conformació que té i pel compliment exacte de la legislació reguladora del procediment de sol·licitud de dictamen al Consell, fins assolir el que, plàsticament, qualificaríem de pulcritud tècnica. Això no obstant, ens ha cridat l'atenció l'admissió expressa de certes mancances que ens semblen importants, les quals només es poden justificar en atenció a la urgència de tramitació. S'admet en el punt tercer de la Resolució del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació, del 2 de febrer de 2006, que s'ha de sotmetre l'Avantprojecte de llei a dictamen del CES i que "... una vegada emès aquest dictamen, i en el moment d'elevar l'avantprojecte definitiu al Consell de Govern per a la seva aprovació, s'elabori, per part de la Direcció General de Tributs i Recaptació, una memòria explicativa i una memòria econòmica que, juntament amb el projecte de llei corresponent i la resta d'antecedents, s'han de presentar davant el Parlament de les Illes Balears en els termes que preveu l'article 46.3 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears". Respectuosament volem dissentir d'aquest criteri. Hem d'admetre que la voluntat manifestada per la Conselleria és favorable a la sol·licitud del dictamen, la qual cosa mereix, com hem dit, la nostra satisfacció. Però, consideram que la manca de l'estudi econòmic —pendent de la consideració d'oportunitat que es faci per la Conselleria, segons l'article 36.1 de la Llei 4/2001, de 14 de març del Govern— dificulta de manera molt important el coneixement de l'impacte financer que poden tenir les normes de reducció i bonificació que són l'objecte de la norma projectada i, per tant, ens obliga a formular la nostra opinió amb una base informativa limitada. Base informativa que forçosament ja ha de tenir hores d'ara la Conselleria, atenent a que moltes de les mesures de reducció de la càrrega tributària ja són vigents en l'actualitat a través de normes anteriors autonòmiques o estatals.

   Igualment volem fer constar que ens semblaria adequat que s'hagués fet el tràmit —tot i que exempt de preceptivitat— de les consultes sectorials prèvies a la sol·licitud del dictamen. Com hem dit en nombroses ocasions el dictamen no substitueix les consultes sectorials.[10] Consultes que potser haguessin dotat a l'Avantprojecte de perspectives aplicatives millors o més pròximes a la realitat sectorial, tot i que gran part del seu contingut normatiu provingui de lleis que ja són vigents en l'actualitat.

II. Consideram interessant fer un comentari general respecte de la totalitat de la norma, que ajuda a qualificar-la i a entendre el seu sentit.

Aquest avantprojecte de llei regula un impost cedit per l'Estat a les comunitats autònomes. La cessió no atorga ni als governs ni als parlaments autonòmics una

[10] Vegis Dictamen 6/2002 i, especialment, Dictamen 9/2002.

llibertat absoluta de regulació. La capacitat normativa s'ha de moure dins el marc de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA) i, especialment, dins els límits prevists en la Llei 21/2001, de 27 de desembre, que regula mesures fiscals i administratives del nou sistema de finançament de les comunitats autònomes. Per tant, el primer que ha de quedar clar és que aquesta llei no crea un impost autonòmic nou, sinó que desplega determinats aspectes d'un impost d'origen estatal que poden ser controlats, fins el punt de graduar-ne la intensitat, per part de les comunitats autònomes. Els aspectes concrets de regulació autonòmica són, segons l'article 40 de la Llei 21/2001, els següents:

- Reduccions de la base imposable.
- Tarifa de l'impost.
- Quanties i coeficients del patrimoni preexistent.
- Deduccions i bonificacions de la quota.
- Aspectes de gestió i liquidació de la quota.

Per tant, aquesta és una norma tributària autonòmica dins dels marges regulatius del dret de l'Estat. Aquests marges suposen límits insuperables, que condicionen amb força el contingut de la norma.

La llei projectada pretén ser un text de consolidació d'altres textos legals reguladors de l'ISD apareguts a les lleis d'acompanyament dels pressuposts, a les Illes Balears. Així doncs, la raó de part dels preceptes inclosos en l'Avantprojecte és la d'assegurar la vigència, a través de la integració i derogació, de normes reguladores de l'ISD procedents d'aquestes lleis d'acompanyament i, fins i tot, d'aclarir la vigència d'altres normes col·laterals que, igualment, formen part de les lleis d'acompanyament pretèrites. Des d'aquest punt de vista d'anàlisi cal destacar que l'Avantprojecte acompleix una tasca de clarificació i de garantia de la seguretat jurídica molt meritòria i destacable i millora la qualitat reguladora de l'ISD.

Finalment, l'Avantprojecte de llei és la resposta a l'encàrrec formal que la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries, fa al Govern en la Disposició final primera: presentar al Parlament un projecte de llei que reguli la reforma de l'ISD, en l'àmbit de limitacions que marquen les lleis estatals que hem esmentat. Per tant, la llei és conseqüència del compliment d'una altra llei, d'un mandat del Parlament. Compliment que es fa dins dels marges temporals fixats.

III. En l'anàlisi del text de la norma seguirem el seu ordre estructural i, com és habitual en els nostres dictàmens, no reproduirem el seu text més que en els casos que ho considerem necessari. Les aportacions que seguidament es puguin fer, s'han d'entendre com a possibilitats de millora de la norma, tant pel que fa als aspectes purament textuals, com als aspectes jurídics o d'oportunitat de les disposicions que conté.

L'exposició de motius acompleix en escreix la funció que li és encomanada per la Llei del Govern i per les recomanacions que s'han dictat en la matèria. És a dir, es tracta d'un text meticulós en el qual s'explica detalladament el contingut normatiu de la llei

que presenta i, per això, és prou informatiu i pot servir d'element valuós d'interpretació dels preceptes que inclou la norma.

Com hem dit, el títol I està dedicat a les "Adquisicions per causa de mort", i consta de quatre capítols que s'estenen de l'article 1 al 20. Els capítols es dediquen, en coherència a la legislació estatal a les qüestions següents:

a. Capítol I "Reduccions de la base imposable", per causa de mort, articles 1 al 12.

   Com és preceptiu, la norma autonòmica no defineix que es considera base imposable als efectes de l'ISD, ja que aquest concepte està inclòs en la llei estatal. En la futura norma autonòmica simplement s'inclouen les reduccions de la base imposable per obtenir la base liquidable. És a dir, les reduccions del valor econòmic o patrimonial dels bens obtinguts en raó de determinades circumstàncies concurrents en els subjectes passius de l'impost (parentiu, discapacitat) i en els béns obtinguts per causa de mort (habitatge habitual, patrimoni històric, sòl rústic). Com és de veure, atès el que disposa l'article 1.2 de l'Avantprojecte, aquests reduccions es consideren millores de les reduccions previstes en la llei estatal, llevat de la reducció prevista en l'article 12 del text projectat, que inclou el cas de "Reducció per adquisició de determinats béns i participacions en àrees de sòl rústic protegit o en àrees d'interès agrari", la qual es considera una reducció pròpia de les Illes Balears. Per tant, les millores autonòmiques de les reduccions no substitueixen les reduccions estatals les quals són aplicables, com diu l'article 20.1 de la llei estatal, de manera molt clara: en primer lloc s'han d'aplicar les de l'Estat i a continuació les de les comunitats autònomes.

   Aquestes millores de les reduccions estatals de la base imposable i la millora pròpia precitada, no són cap novetat. Són vigents i estan presents en el món tributari de la nostra comunitat autònoma, si bé amb continguts lleugerament diferents. La Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública, que és la llei d'acompanyament de la corresponent als pressuposts del 2005, inclou en el títol I "Normes tributàries", capítol I "Tributs cedits", la secció tercera dedicada a l'ISD. Els articles 8 a 16 d'aquesta secció ja inclouen, "grosso modo" les millores de reducció i la millora pròpia. D'altra banda, hem de tenir el compte que l'article 20 de la llei estatal de l'ISD, en determinar la base liquidable recull tot un seguit de supòsits que, en definitiva, són els que la futura llei autonòmica tracta. Això no obstant, la legislació projectada determina el següent:

   – S'unifiquen i sistematitzen en l'article 2 les reduccions per parentiu, que s'ubiquen en l'article 13 de la dita llei d'acompanyament, distingint els quatre grups prevists en l'ISD estatal. Pel que fa a les persones que componen el grup I es manté l'actual reducció de 25.000 Euros, tot incorporant-ne l'increment de 6.250 Euros per a les persones menors de 21 anys, per cada any de distància que hi hagi amb la dita edat (la llei estatal preveu 15.956,87 Euros i 3990,72 Euros, respectivament). Això no obstant, es limita a un màxim de 50.000 Euros (47.858,59 Euros l'estatal). Per a les persones del grup II no hi ha graduació per l'edat i la reducció és

única, de 25.000 Euros (15.956,87 Euros en la regulació estatal). A les persones dels grups III i IV la legislació autonòmica projectada els hi reconeix una reducció de 8.000 i 1.000 Euros, respectivament. Aquestes últimes reduccions no es troben dins del text de la llei d'acompanyament del 2005. Ens sembla que la reducció prevista al grup IV per a persones externes a la família és incoherent amb l'esperit de la norma i no hauria d'existir. La seva eliminació podria afavorir la reconsideració del límit màxim de reducció previst pels subjectes inclosos en el grup I, augmentat la quantia del límit. Recordam que la llei estatal en el grup IV, quan es tracta de persones col·laterals de quart grau, graus més distants i externs no hi ha reducció.

– Pel que fa a la reducció per minusvalidesa que contempla l'actual article 11 de la Llei d'acompanyament que hem citat, l'article 3 de l'Avantprojecte en suposa una reforma substancial, tot distingint normes de reducció distintes, segons sigui la causa de discapacitat física o psíquica i el grau que presenti. En l'actualitat, la millora de la reducció es limita als drethavents discapacitats amb un grau superior al 65% i es fixa en un màxim de 300.000 Euros. A partir de la vigència de la llei projectada si la minusvalidesa és física, superior al 33% i inferior al 65%, la millora de la reducció és de 48.000 Euros i en cas que sigui igual o superior al 65%, de 300.000 Euros. En canvi, tota minusvalidesa psíquica a partir del 33% mereix la millora dels 300.000 Euros. En general, hem de considerar que tota mesura que doni suport a les persones discapacitades ha de ser ben rebuda. La llei estatal, de la seva banda, determina 47.858,59 Euros de reducció pels discapacitats d'entre un 33% i fins a un 65% i de 150.253,03 Euros per aquells que tenguin una minusvalidesa igual o superior al 65%.

– L'article 4 regula la millora de la reducció per l'adquisició "mortis causa" de l'habitatge habitual. En general, podem dir que aquest precepte segueix la pauta normativa de l'article 8 de la dita llei d'acompanyament del 2005: reduir al 100% del valor de l'habitatge, però, amb el límit de 123.000 Euros, sempre i quan el drethavent no alieni el bé rebut en un termini determinat. En aquest últim aspecte, la llei projectada inclou una novetat destacable, el termini de manteniment de la propietat immobiliària que és de deu anys es redueix a cinc anys. A més, l'article 4.3 inclou tot un seguit de normes d'aplicació que determinen solucions a qüestions particulars (com per exemple la desmembració de la propietat per la constitució de l'usdefruit hereditari) o als dubtes d'interpretació més freqüents. En general, podem dir que la redacció de l'article és correcta, ara bé, ens hem de plantejar que el màxim fixat per a la reducció de 123.000 Euros és poc realista, atès el preu actual de l'habitatge a les Illes Balears i, per tant, s'hauria de reconsiderar a l'alça. Sobre tot si tenim en compte que la llei estatal ja preveu que la reducció per aquest capítol és del 95% i el límit màxim de reducció és de 122.606,47 Euros. Una de les possibles millores que es podrien introduir respecte d'aquest límit és diferenciar entre l'habitatge habitual en sòl urbà i l'habitatge ubicat en sòl rústic i preveure

un límit distint per a cada un d'ells que afavorís el manteniment d'habitatges tradicionals en sòl rústic i evités la despoblació del camp.

– En l'article 5 es recull la possibilitat reductiva de les quanties derivades d'assegurances de vida del causant, a favor dels drethavents que siguin el cònjuge, descendents o ascendents: ha de ser única per cada beneficiari, encara que el causat tengui més d'una assegurança, és del 100% però està limitada a 10.000 Euros. Aquest és un supòsit no regulat expressament en la llei d'acompanyament que ens serveix de referència, però que està regulat en la llei estatal. En efecte, l'article 20.2.b de la llei estatal de l'ISD, determina una reducció també del 100% però que només arriba als 9.195,49 Euros. En tot cas, consideram que la quantia prevista de 10.000 Euros és molt baixa i que s'hauria d'apropar a les quanties mitjanes que s'inclouen en els barems pels quals es fixen les indemnitzacions per mort.[11]

– L'article 6 disposa la reducció del valor d'adquisició de béns i drets afectats a una activitat econòmica, sigui empresarial o professional, quan aquesta adquisició beneficiï al cònjuge o descendents del causant. Amb independència de la complexitat del supòsit de fet de la norma, en el qual es té en compta el règim d'exempcions de la llei de l'Impost sobre el patrimoni i el fet que el traspàs patrimonial suposi la consolidació d'una propietat gravada per un usdefruit, cal dir que la reducció arriba fins el 95%. Percentatge que es manté a favor dels ascendents i col·laterals en cas que no hi hagi descendents. La mateixa norma inclou l'article 7 però pels casos en què el bé rebut siguin participacions en l'empresa, negoci o entitat afectada. I l'article 8 disposa una norma comuna als anteriors articles, consistent en el manteniment pels beneficiaris, durant cinc anys, dels béns rebuts, abstenint-se de fer-ne alienació, de manera semblant a allò previst per a l'habitatge habitual heretat. En aquest cas es manté la norma prevista en l'article 9 de la llei d'acompanyament de referència, que preveu un termini de cinc anys d'abstenció d'alienació. Ara bé, en cas que aquest límit no es respecti els beneficiaris hauran de pagar "…la part de l'impost que s'hagi deixat d'ingressar com a conseqüència de la reducció practicada i els interessos de demora" (article 8.3). Norma que resulta completament lògica. Aquests preceptes, inclosa la reducció, estan clarament inspirats en l'article 20.2.c de la llei estata*l.* Això no obstant, consideram que la comunitat autònoma hauria de millorar el percentatge de la reducció, que ja és del 95% tant en l'àmbit estatal com en l'autonòmic, incrementant-ne el seu impacte fins al 99%.

– Els articles 9 i 10 tracten de la transmissió "mortis causa" de béns que formen part del patrimoni històric. En l'article 9 el supòsit de fet es concreta als béns que són patrimoni històric o cultural de les Illes Balears; en aquest cas la reducció és del 99% amb els mateixos requisits de permanència en la titularitat que hem vist. En canvi si els béns formen part

[11] Resolució de 24 de gener de 2006 (BOE núm. 29, de 3 de febrer).

del patrimoni històric espanyol o d'altres comunitats autònomes, la reducció és la prevista en l'article 20.2.c, paràgraf quart, de la llei estatal, és a dir, d'un 95%.

– L'article 11 regula, en l'àmbit de la comunitat autònoma, el supòsit específic previst en l'article 20.3 de la llei estatal. És a dir, quan en un termini relativament curt hi ha varies successions "mortis causa" respecte d'un mateix patrimoni hereditari. La llei autonòmica, igual que l'estatal permeten la deducció de l'import de l'abonat prèviament per l'ISD en la base imposable actual. La llei autonòmica projectada, respecte de l'estatal, permet que aquesta operació s'estengui als abonaments d'imposts fets en un termini de 12 anys, millorant el benefici estatal que només és de 10 anys.

– Com hem dit, l'article 12 recull una reducció pròpia. El text dels nombres 1 i 2 d'aquest article constitueixen el text de l'article 14 de la llei d'acompanyament de referència. Això no obstant, l'article 12.3, especifica la documentació a través de la qual el subjecte passiu pot provar que la conformació de part o de tot el cabal hereditari és un terreny que pertany a una àrea de sòl rústic protegit, és un greuge que comporta la reducció del 95%. Respecte d'aquesta reducció consideram que el benefici s'ha d'estendre a les finques ubicades en "àrees de sòl rústic comú", perquè tenen idèntiques característiques tant urbanístiques com agràries que les "àrees de sòl rústic protegit" o les "àrees d'interès agrari". Entenem, a més, que el percentatge de la reducció que se situa en el 95%, s'hauria de revisar i situar-se en el 99%. I igualment entenem que s'ha de reduir al 10% la porció del 33% d'afectació de la declaració de la qual ens parla l'article.

b. Respecte del capítol II "Tarifa i quota íntegra", articles 13 i 14, hem de dir que segueix les pautes que disposen els articles 21 i 22 de la llei estatal. Això no obstant, cal destacar que allò que la llei estatal denomina "quota tributària", en la llei autonòmica projectada es denomina "quota íntegra corregida" i que, a diferència dels textos legals estatals —almanco els que hem manejat—, consta l'escala de la tarifa de l'ISD en Euros.

c. Examinarem conjuntament el capítol III "Bonificacions i reduccions de la quota", articles 15 al 19 i el capítol IV "Quota que s'ha d'ingressar", article 20. Amb aquests dos capítols s'acaba el tractament que fa l'ISD de les transmissions per causa de mort. El capítol III es divideix en dues seccions. En la primera es parla de "Bonificacions" (articles 15 i 16) i en la segona de "Deduccions" (articles 17 a 19). L'article 15 determina què és quota bonificada, entenent que és el resultat de l'aplicació a la quota íntegra corregida de les bonificacions estatals i després de les autonòmiques. L'article 16 de l'Avantprojecte determina que l'autonòmica és, per a les persones del grup I, del 99% sobre la quota íntegra corregida, és a dir, que no s'arriba al 100% simplement per poder tenir un cert control fiscal sobre aquest tipus de transmissió. Bonificació que s'aplica amb independència del volum del béns i sense la determinació d'una quantia màxima. La norma, simplement, reprodueix l'article 12 de la Llei d'acompanyament del 2005 a la qual ens estam

referint contínuament i, per això, no suposa cap novetat. Tot i així resulta incoherent i sembla injust que aquesta bonificació es limiti als familiars del grup I (menors de 21 anys), per la qual cosa consideram que la bonificació del 99% establerta a l'article 16 s'hauria d'estendre també als subjectes passius inclosos en el grup II (majors de 21 anys).

Pel que fa a les deduccions són l'instrument a través del qual un cop se n'ha fet l'aplicació a la quota bonificada s'obté la quota líquida. Les deduccions són estatals i autonòmiques i, com ja hem dit, primer s'apliquen les estatals i després les autonòmiques. Doncs bé, l'article 18 de la llei autonòmica futura inclou la reproducció literal dels dos primers nombres de l'article 23 de la llei estatal, que tracten sobre la deducció per doble imposició internacional. Una reproducció que sembla innecessària i que pot produir certa confusió aplicativa si, com és probable, en un futur, la llei estatal canvia. Per això, advocam per la reconsideració d'aquesta norma.

D'altra banda, atenent el principi de llibertat de creació de deduccions i bonificacions que sanciona l'article 23.3 de la citada llei de l'Estat, l'article 19 de la llei projectada inclou la deducció autonòmica en adquisicions per subjectes del grup I i II. S'instrumenta una fórmula de càlcul que dóna claredat a l'obtenció de la deducció, la qual cosa s'ha d'acollir en satisfacció.

Finalment, l'article 20, ens aclareix que la quantitat a ingressar, com és lògic, és la quota líquida minorada per les quantitats de les liquidacions parcials o altres ingressos a compte que s'hagin fet.

Com sabem, el títol II tracta de les "Adquisicions lucratives entre vius" i consta, com el títol I, de quatre capítols que comprenen els articles 21 al 33, els quals tenen la mateixa denominació dels corresponents al títol I. Això ja ens fa pensar, com veurem, que hi ha entre els dos títols una gran similitud de regulació, la qual cosa ens permet una anàlisi més resumida. Els capítols esmentats són els següents:

a. Pel que fa al Capítol I "Reduccions de la base imposable", articles 21 al 27, hem de dir que es dóna en l'article 21 una definició de reducció igual a la que ja hem vist, si bé en el cas present aplicable a transmissions entre vius.

   – Els articles 22, 23 i 24 regulen de manera sistemàtica la transmissió de bens i drets afectes a activitats econòmiques o de participacions socials, sempre i quan els beneficiaris de la transmissió siguin el cònjuge o descendents. Aquesta regulació es fa tenint en compte l'estatal, és a dir, la prevista en l'article 20.6 de la llei de l'ISD i la prevista en l'article 4.8 de la Llei de patrimoni 19/1991, de 18 de juny, la qual reprodueixen. En definitiva, el que fan aquests preceptes és mantenir la vigència de l'article 10 de la llei autonòmica d'acompanyament que ja regula aquesta temàtica, donar a la regulació feta fins ara una millor sistemàtica —la qual cosa és d'agrair perquè serva el principi de claredat en una matèria complexa— i "millorar" la regulació de referència ja que, fins avui, el donant d'aquests béns ha de ser una persona de 65 o més anys i, amb la futura regulació, podrà ser una persona entre els 60 i els 65 anys. S'ha de respectar pel donatari una limitació de no alienació per un termini de cinc anys. D'altra banda, opinam

que l'augment suggerit (del 95% al 99%) en la reducció contemplada als articles 6 i 7 s'hauria d'aplicar també als casos dels articles 22 i 23.

– Els articles 25 i 26 de manera versemblant a les adquisicions "mortis causa", tracten de l'adquisició lucrativa pel cònjuge o descendents dels béns que són patrimoni històric o cultural i, de manera igual al que passa amb les adquisicions per causa de mort, es preveuen reduccions del 99% si és balear o del 95% si és d'altra comunitat o espanyol. La llei estatal, en l'article 20.7, manté les condicions que hem vist abans per les transmissions per causa de mort.

– En l'article 27, dedicat a l'habitatge habitual es tipifiquen les donacions de pares a favor de fills o altres descendents —menors de 36 anys o que presentin uns certs graus de minusvalidesa— d'un immoble que ha de constituir el primer habitatge habitual. Aquestes transmissions tenen una reducció del 57% del valor real de l'immoble. Aquesta és una norma que incorpora certes limitacions, recollides en l'article 27.2, de les quals ens sembla que s'hauria de perfilar: en la lletra b), s'ha de reconsiderar el límit de renda de 18.000 Euros que ens sembla molt baix, en la lletra c), s'ha d'aclarir si és excloent del benefici haver tengut una residència habitual en un habitatge llogat atenent que els nostres joves són els que s'independitzen més prest de la llar familiar de tot Espanya i, en la lletra d), s'hauria de revisar el valor real de l'immoble (180.000 Euros) que sembla un poc baix i acomodar-lo als valors del mercat atès el preu actual de l'habitatge a les Illes Balears.

b. Quant el capítol II "Tarifa i quota íntegra", articles 28 i 29, tenen, pràcticament, una redacció igual a la que hem vist respecte de les transmissions per causa de mort.

c. Pel que fa al capítol III "Bonificacions i reduccions de la quota", articles 30 al 32, cal dir també que la regulació és pràcticament la mateixa del capítol homònim dedicat a les transmissions per causa de mort i els nostres comentaris anteriors són aplicables també aquí. El mateix hem de dir del capítol IV "Quota que s'ha d'ingressar", article 33. Això no obstant, s'ha tenir en compte que no és coherent que s'apliquin a les donacions, reduccions i bonificacions distintes a les previstes per el cas de les successions, per La qual cosa consideram que s'haurien d'aplicar les mateixes reduccions i bonificacions contemplades en el Títol I (successions) també pel cas de les donacions (Títol II), incloent l'extensió al grup II de la bonificació del 99% establerta a l'article 16 per a adquisicions per subjectes passius inclosos en el grup I.

El títol III esta dedicat a les "Obligacions formals" i s'estén de l'article 34 al 41. Respecte d'aquest títol volem fer les observacions particulars següents:

– En general, atès que les normes formals que inclou l'Avantprojecte són complementàries de les previstes en el capítol X, articles 31 i 32 de la llei estatal, es pot dir que l'aplicació i interpretació de la norma autonòmica es farà tenint en compte els criteris generals i habituals d'aplicació de les normes estatals.

- Com hem dit, en el títol III no s'hi fa cap divisió en capítols, tot i que abasta de l'article 34 al 41. Consideram que el legislador s'ha de plantejar una divisió de l'articulat en dos capítols: un que abasti la norma general de l'article 34 i l'article 35 que inclou el nucli de la qüestió, i un altre comprés per la resta de disposicions que regulen normes de naturalesa complementària.
- En els preceptes que componen l'articulat, article 35.4 i articles 40 i 41, es fan referències a les normes previstes en lleis d'acompanyament autonòmiques —Llei 11/2002 i 10/2003— sense que hi hagi una integració del text que es menciona com a referència per resoldre el supòsit aplicatiu, la qual cosa obligarà als afectats en haver d'aplicar la llei projectada a manejar dues lleis pretèrites. Consideram que el text de l'Avantprojecte ha de ser un vertader text de consolidació i, tal com s'ha fet amb la llei d'acompanyament dels pressuposts de 2005 (vegis l'article 30 d'aquesta llei que passa a ser l'article 36.1.e. de l'Avantprojecte), s'ha de fer integració i consolidació dels preceptes del 2002 i del 2003.

En el títol IV hi trobam les "Normes de gestió tributària", que s'ordenen en dos capítols que cobreixen els articles 42 al 52. Els capítols es dediquen particularment a les matèries següents: capítol I "Liquidació de l'impost", articles 42 al 44 i capítol II "Pagament de l'impost", articles 45 al 52. Cal dir el que, en certa manera, ja hem dit anteriorment. Les normes del títol segueixen les pautes de gestió previstes en la llei estatal, capítol XI, articles 34 i següents. En definitiva, s'hi regulen la competència per a la gestió, les circumstàncies temporals de la gestió (terminis), la possibilitat de fer liquidacions parcials, valoracions prèvies i ajornament i fraccionament del pagament. Circumstàncies que estan ben regulades i són prou clares. Cal dir que ens ha cridat l'atenció la referència que es fa a que la competència per a la gestió i liquidació de l'ISD a les Illes Balears pugui estar en mans d'una "entitat" que, com es reconeix en l'exposició de motius, s'identifica amb una agència tributària autonòmica.

Finalment, en el títol V, es regula l'"Aplicació del dret foral de les Illes Balears" i inclou l'article 53 i dos capítols que cobreixen des de l'article 54 fins a l'article 57: capítol I "Adquisicions per causa de mort", articles 54 al 56 i capítol II "Adquisicions lucratives entre vius", que inclou l'article 57. El títol s'inicia fent l'afirmació de l'aplicació del dret foral balear en els supòsits en què és aplicable, cosa respecte de la qual, evidentment, hi hem d'estar d'acord, especialment si tenim en compte el que hem dit: que la compilació balear és d'aplicació preferent al Codi Civil (article 1 de la compilació). Els preceptes posteriors són reproduccions literals de preceptes que estan en l'esmentada compilació: l'article 55 aplega la regulació —total o parcial— dels articles 42 a 45 i el 53 de la nostra llei de dret civil, l'article 56 conté una reproducció dels articles 79 i 84 de la dita compilació i l'article 57 ens determina la condició d'institució pròpia del dret de successions de la donació universal prevista —com reconeix el mateix article— en els articles 8 a 13 de la mateixa compilació, cosa innecessària perquè aquesta institució està inserida en el títol II de la llei civil balear que s'anomena "De les successions". En definitiva, hem de considerar que tot aquest títol V de l'Avantprojecte és revisable i que es pot reduir a un article que en forma d'advertència, faci el recordatori de l'aplicació preferent del dret civil propi de les Illes Balears.

Quant la Disposició addicional única que recull el "Tractament fiscal de les parelles estables" ens sembla, atesa la relativa novetat de la regulació d'aquesta peculiar unió, que és necessària i que atorga claredat a la matèria.

Pel que fa a la Disposició derogatòria única que determina les "Normes que es deroguen" i la Disposició final única que es diu "Entrada en vigor" que es fixa l'1 de gener de 2007, consideram que són correctes.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre l'Avantprojecte de Llei de reforma de l'impost sobre successions i donacions.

Vist i plau

El secretari general — El president

Pere Aguiló Crespí — Francesc Obrador Moratinos

Palma, 27 de març de 2006

VOT PARTICULAR QUE FORMULEN ELS CONSELLERS DEL GRUP SEGON (CC.OO. I UGT) AL DICTAMEN 3/2006 DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE REFORMA DE L'IMPOST DE SUCCESSIONS I DONACIONS

En relació amb el Dictamen aprovat pel Consell Econòmic i Social de les Illes Balears en la seva sessió de data 27 de març de 2006, relatiu a l'avantprojecte de llei de Reforma de l'Impost de Successions i Donacions, els consellers del Grup Segon pertanyents a CC.OO. i UGT presenten el següent vot particular de conformitat amb l'article 41 del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, aprovat pel Ple el 25 de setembre de 2001 – BOIB núm. 140, de 22 de novembre de 2001.

Els Consellers que emetem aquest vot particular no ens sentim identificats amb el Dictamen aprovat sobre el dit avantprojecte de llei, particularment pel que fa a les aportacions que s'efectuen, perquè entenem, al marge de les opinions que més endavant s'exposen, que el dit avantprojecte té com a objectiu ampliar una decisió profundament injusta, que només beneficia els qui tenen més capacitat econòmica per donar, les rendes altes, i fa cas omís de la discriminatòria situació existent en la distribució entre impostos directes i indirectes en aquesta Comunitat, gens favorable per als treballadors; de tot això no hi ha opinió ni constància en el Dictamen. Tampoc es tenen en compte els múltiples indicadors que assenyalen l'extremat nivell d'endeutament de les famílies balears i el seu escàs poder d'estalvi, així com la injusta distribució de la nostra renda, factors que no s'han tingut en compte en l'elaboració del Dictamen, obviant per tant qualsevol possibilitat de consens.

Consideram que la pressa imposada en l'elaboració del Dictamen no ha facilitat l'aproximació dels diferents punts de vista que cohabiten al si d'aquest organisme i, conseqüentment, ha impedit l'elaboració i l'aprovació de recomanacions d'ampli consens que haguessin suposat una aportació rellevant al camp social, en un aspecte tan important com és la política fiscal de la nostra Comunitat.

Al nostre criteri, l'avantprojecte de llei, i per extensió les propostes que el Dictamen contempla de noves exempcions i desgravacions, se sumen a reduccions anteriors i només es justifiquen des de l'objectiu de l'eliminació total d'aquests impostos, basant-se en una freqüent excusa per suprimir-los. Segons es diu: "aquest és un impost pròxim al que a Alemanya es denomina un "Dummsteuer" o impost sobre els ximples, és a dir, un impost pagat exclusivament pels qui no tenen capacitat d'adquirir els coneixements tècnics per eludir-lo". Només cal recordar mecanismes tals com les transmissions fictícies en vida, assegurances, operacions d'enginyeria financera o societària i, com no, la circulació financera internacional.

Quan l'objectiu és la supressió impositiva, no estam plantejant una mesura ordinària de política tributària, com pot ser la reducció i la modificació de les tarifes com a elements moduladors del patró distributiu de les càrregues públiques, sinó que estam exonerant de l'impost a un determinat col·lectiu, el dels ciutadans més rics, amb el significat que això implica de canvi de les regles de joc. Estam canviant el que alguns anomenarien la "constitució fiscal".

La proposta presentada per al Dictamen s'efectua sense els adequats informes, sense memòria explicativa i econòmica (com s'exposa adequadament en l'Informe del CESIB en les Observacions Particulars), sense conèixer els efectes de pèrdua recaptatòria ni la previsió de ciutadans afectats i, per descomptat, sense que s'indiqui quins serveis públics es veuran afectats per la pèrdua de recaptació o alternatives que s'hi plantegen. Tampoc no s'ha pogut fer ús d'allò que disposa l'Article 2. 2 de la Llei 10/2000 del CESIB, per a una major i millor informació, donat el tràmit d'urgència exigit per a l'emissió del Dictamen.

Entenem que una proposta progressista i necessària, perquè fos recolzada per aquesta representació, hauria de recollir el criteri de potenciar la progressivitat i el potencial recaptatori, bàsicament pel que fa a les grans fortunes, per millorar la participació d'aquestes rendes en la imposició directa i en l'estructura fiscal global.

No estam parlant d'uns impostos qualssevol. Són impostos fonamentals que permeten, en la lògica de la nostra imposició directa, garantir que tots els increments patrimonials seran igualment gravats. La imposició directa descansa en una idea molt clara: tot el que aflueix a un subjecte, tot el que rep i pot destinar al consum o a augmentar el seu patrimoni ha de ser gravat per igual, perquè el millor indicador de la seva capacitat de pagament és la suma de tot el que percep.

Al voltant d'aquesta senzilla idea s'articulen els impostos directes, l'impost sobre la renda que sotmet a gravamen tots els increments patrimonials que obtingui un subjecte mentre procedeixin del seu treball, del seu capital, dels seus negocis, de l'atzar o de guanys de capital, així com l'impost de successions, que grava les restants vies d'increment patrimonial, això és, les donacions i les herències. L'un i l'altre impost són, doncs, complementaris, i entre ambdós fan realitat el principi de capacitat de pagament.

Per això, l'aprofundir en la progressiva supressió de l'impost de successions amb pretextos agafats amb pinces, vindria a exonerar de tributació, injustificadament, a tota una via d'increment patrimonial, una via que, a més a més, no afecta tots per igual, sinó que beneficia especialment els posseïdors de majors patrimonis.

I no es tracta d'advocar per eliminar l'herència com a millor fórmula per aconseguir una autèntica igualtat d'oportunitats, malgrat que al llarg de la història no han mancat veus advocant l'anterior. És fàcil entendre que, fins i tot des de posicions d'experts en finances liberals, des d'Adam Smith fins ací, no s'ha negat la justícia de l'impost, perquè s'entén que un impost que gravi aquestes transmissions de riquesa podria contribuir a suavitzar les desigualtats. Únicament els neoconservadors nord-americans mantenen una opinió contrària, a la qual s'han sumat els conservadors del nostre país, quan són ja moltes les veus d'alarma sobre els riscos que pot dur la supressió, inclusivament per a l'estabilitat econòmica.

Mantinguem les herències, però detraguem del capital que es transmet, en major grau quan es tracti de patrimonis importants, una porció que ens permeti finançar polítiques d'igualtat d'oportunitats; això és, que ens permeti garantir efectivament que tots els ciutadans, amb independència del seu origen i recursos, disposaran de les mateixes oportunitats per estudiar, per formar-se i per participar en la societat i, a més a més, cal convertir aquest producte obtingut en serveis universals d'interès social: educació, sanitat, protecció social, transport, etc.

El sistema de finançament de les CC. AA. ha donat capacitat normativa i de gestió en matèria tributària no sols en els impostos propis sinó en determinats impostos cedits, per la qual cosa la representació del Grup II recomana aprofitar aquesta capacitat per realitzar una ordenació tributària on primi l'interès general, a través de criteris d'equitat, igualtat i distribució de la càrrega tributària, el que exigeix corregir l'avantprojecte de llei, ja que en ell no hi ha cap mesura que contribueixi al que comentam anteriorment, ans al contrari, les modificacions plantejades aprofundeixen en una situació de menor equitat tributària.

Així doncs, l'impost de successions, a més de jugar un paper tècnicament impecable en tancar la tributació de totes les vies d'increment patrimonial, constitueix, alhora, una peça essencial d'un compromís entre el dret a heretar d'uns i el dret de tots a disposar de les mateixes oportunitats, i és aquest compromís, precisament, el que la proposta de l'avantprojecte de llei del Govern Balear i el Dictamen que ens ocupa pretén anar dinamitant, per la qual cosa aquest grup, en defensa dels interessos que representa, manifesta el seu desacord.

Palma, 27 de març de 2006

DICTAMEN NÚM. 4/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI MUNICIPAL I DE RÈGIM LOCAL DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2.1.a), incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer, del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de març de 2006 té entrada en el Registre del CES la sol·licitud de dictamen, amb caràcter d'urgència, de la Conselleria d'Interior, sobre l'Avantprojecte de llei municipal i de règim local. Juntament amb la sol·licitud i l'Avantprojecte de llei, es tramet el document normatiu objecte de consulta, és a dir, el text de l'Avantprojecte. Aquest text s'inclou només en format paper.

Per la Secretaria General es pren contacte amb l'estructura administrativa de la Conselleria sol·licitant perquè es completi l'expedient amb els documents que assenyala la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre.

El dia 17 de marc de 2006, es tramet a aquest CES un nou text de l'Avantprojecte de llei en suport informàtic. Aquest text incorpora modificacions del text inicial.

El dia 22 de marc de 2006 té entrada en aquest CES l'expedient corresponent a la norma projectada. EL contingut de l'expedient és el següent:

- Resolució del conseller d'Interior per la qual encarrega a la Direcció General d'Interior l'elaboració d'un Avantprojecte de llei en matèria municipal i de règim local a les Illes Balears (6 de juny de 2005).
- Memòria justificativa de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei (10 de novembre de 2005).
- Estudi econòmic de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei (24 de novembre de 2005).
- Redacció de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei.
- Oficis de tramesa de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei a tots els ajuntaments de les Illes Balears, als consells insulars, a totes les mancomunitats de les Illes Balears, a l'Associació de Municipis de les Illes Balears, a la Federació d'Entitats Municipals de les Illes Balears i al Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers de les Illes Balears.

- Al·legacions de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, de l'Ajuntament de Lloseta, de l'Ajuntament de Campos, de l'Interventor de l'Ajuntament des Castell, de l'Interventor de l'Ajuntament de Llucmajor, de la Mancomunitat Migjorn de Mallorca, del Consell Insular de Menorca, de la Federació d'Entitats Municipals de les Illes Balears, del PSOE Menorca, del Partit Popular de Binissalem, de l'entitat local menor de Palmanyola, de la Sra. Cristina Munar Prats, vocal de l'entitat local menor de Palmanyola, de l'Ajuntament des Mercadal, de l'Ajuntament de Palma, d'Unió Mallorquina, del Sr. José R. Sicre Vidal.
- Ofici de tramesa de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei al Consell Econòmic i Social per al seu coneixement.
- Comunicació de l'acord d'inici de l'expedient de la Direcció General de Relacions amb el Parlament i de Coordinació Normativa.
- Dictamen de la Comissió de Dret Local sobre la proposta d'avantprojecte de llei.
- Informe sobre les observacions, al·legacions i suggeriments a la proposta d'avantprojecte de llei que s'han presentat en el tràmit d'audiència.
- Segon esborrany de la proposta de l'avantprojecte de llei.

Segon. El dia 10 de març, es comunica l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i a membres d'organitzacions no representades en el CES. A aquests últims se'ls dóna un termini perquè puguin fer les observacions que considerin oportunes. Contesten a la tramesa la organització FELIB, l'entitat financera "la Caixa" i l'organització sindical USO.

Tercer. Igualment el mateix dia 10, el president dicta resolució per la qual es designa a l'equip tècnic del CES per tal que elabori una proposta de dictamen. La dita proposta ha de ser consultada als membres del CES següents: als vicepresidents del CES, als experts designats pels Consells Insulars, al representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals i als presidents de les comissions de treball del CES.

Quart. L'equip tècnic del CES, un cop fetes les pertinents consultes, eleva una proposta al Ple. Finalment, aquest òrgan, fetes les esmenes, aprova el dictamen en la sessió que té lloc el 27 de març de 2006.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte de llei està format per una exposició de motius, un títol preliminar i onze títols, que conformen un text articulat de 205 articles, una disposició addicional, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El títol preliminar cobreix els articles 1 a 5 dedicats a l'organització territorial, les entitats locals, els principis d'organització de les entitats locals, la representació objectiva dels interessos locals i les fonts del règim local.

El títol I regula "Els Consells Insulars" als articles 6 a 8.

El títol II regula "Els municipis" en els articles 9 a 28 i es divideix en cinc capítols:

- El capítol I determina "Els elements del municipi. Identificació" en els articles 9 i 10.
- El capítol II regula "L'alteració de termes municipals" en els articles 11 a 16.
- El capítol III regula "La població municipal" als articles 17 a 19.
- El capítol IV regula "L'organització municipal" als articles 20 a 26.
- El capítol V regula els "Règims especials" municipals als articles 27 i 28.

El títol III normativitza "Els altres ens locals" en els articles 29 a 56 i es divideix en tres capítols:

- El capítol I regula les "Mancomunitats" en els articles 29 a 41.
- El capítol II regula els "Consorcis locals" en els articles 42 a 49.
- El capítol III regula "Les entitats menors, els ens autònoms locals, districtes i delegats territorials de la Batlia" als articles 50 a 56.

El títol IV regula les "Relacions Interadministratives" en els articles 57 a 66 i es divideix en tres capítols:

- El capítol I regula la "Transferència, delegació i comanda de gestió de competències autonòmiques en les entitats locals" als articles 57 a 63.
- El capítol II regula la "Supervisió o control d'actes dels ens locals en exercici de la competència pròpia", en un únic article, l'article 64.
- El capítol III regula en els articles 65 i 66 les "Tècniques de cooperació".

El títol V regula les "Disposicions comunes a les entitats locals" es divideix en set capítols i comprèn els articles 67 a 121.

- El capítol I regula l'"Estatut dels membres de les Corporacions Locals". Aquest capítol es divideix en dues seccions. La secció 1a que regula "Drets i deures" comprèn els articles 67 a 73. La secció 2a regula els "Grups Polítics" en els articles 74 a 76.
- El capítol II regula el "Règim de funcionament" i es divideix en tres seccions. La secció 1a regula el "Règim de sessions" en els articles 77 a 88. La Secció 2a regula el "Debat i votacions" en els articles 89 a 94. La secció 3a tracta "De les actes" en els articles 95 a 97.
- El capítol III regula els "Reglaments, Ordenances i Bans" en els articles 98 a 101.
- El capítol IV regula el "Règim jurídic dels actes i acords, i dels recursos" i comprèn els articles 102 a 105.
- El capítol V comprèn els articles 106 i 107 i regula els "Conflictes d'atribucions i de competències".

- El capítol VI regula la "Impugnació d'actes i d'acords locals i exercici d'accions" en els articles 108 a 112.
- El capítol VII regula la "Informació i participació ciutadanes" en els articles 113 a 121.

El títol VI regula els "Béns de les entitats locals" en els articles 121 a 145 i es divideix en tres capítols.

- El capítol I regula les "Disposicions generals" en els articles 121 a 130.
- El capítol II regula l'"Adquisició i alienació" en els articles 131 a 139.
- El capítol III regula l'"Aprofitament i tutela" en els articles 140 a 144.

El títol VII inclou les normes reguladores de les "Obres, serveis i activitat econòmica de les entitats locals" en els articles 145 a 171 i es divideix en tres capítols:

- El capítol I regula les "Disposicions generals" en els articles 145 a 154.
- El capítol II que comprèn els articles 155 a 169 regula les "Formes de gestió dels serveis públics locals".
- El capítol III regula les "activitats econòmiques" en els articles 170 i 171.

El títol VIII disposa la "Intervenció administrativa en l'activitat privada" en els articles 172 a 183 i es divideix en dos capítols:

- El capítol I regula l'"Acció de foment" en els articles 172 a 174.
- El capítol II regula les "Modalitats d'intervenció" en els articles 175 a 182.

El títol IX determina la "Contractació" en els articles 183 i 184.

El títol X regula el "Règim del personal de les entitats locals balears" en els articles 185 a 197.

El títol XI conté la regulació "De les Hisendes locals" en els articles 198 a 205.

III. Observacions generals

I. La nostra regió és un territori relativament petit, de 5.012 quilòmetres quadrats, discontinu geogràficament per la presència de la mar i dividit en quatre illes, que sumen una població de 980.472 habitants, repartida d'una manera desigual.[1] Territori i

[1] Mallorca té una població de 758.822 habitants, dels quals 452.379 són nascuts a Balears, 187.904 són nascuts a altres comunitats i 118.539 són estrangers. Menorca té una població de 82.872 habitants dels quals 52.758 són nascuts a Balears, 20.047 són nascuts a altres comunitats i 10.067 són estrangers. Eivissa-Formentera tenen una població de 113.351 habitants dels quals 52.263 són nascuts a Balears, 38.153 són nascuts a altres comunitats i 22.935 són estrangers. *Vid*. pàg. 432 de la *Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears, 2004.* A les Illes Balears la població ha crescut de manera desigual. Els municipis amb més habitants són els costaners o que tenen una zona costanera turística pròxima al municipi. Vegis "Diario de Mallorca", dia 19 de març de 2006, que cita com a font estadística l'INE. Cal dir, a

població són els elements materials de l'entitat política a la qual denominam comunitat autònoma, que proclama l'article 1.1 de l'Estatut d'Autonomia (en endavant EAIB). La comunitat autònoma com a entitat posseeix una conformació de representació i govern, nascuda de la Constitució de 1978 (en endavant CE) i de l'EAIB, que segueix la clàssica divisió de poders: Parlament, Govern i Tribunal Superior de Justícia. De la seva banda, l'administració pròpia de la comunitat desplega la seva activitat en tot el territori i a tot ell afecta. Això no obstant, la realitat territorial de les Illes Balears s'imposa i, com diu l'EAIB en l'article 5.1, la comunitat autònoma articula la seva organització territorial en illes.

Les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera es troben relativament a prop del territori peninsular amb el qual els seus habitants mantenen continues relacions. Deixant de banda raons històriques, podem admetre que aquest fet, sumat a l'equilibri econòmic i social que presenta cada una de les illes de l'arxipèlag, fa que no hi hagi una relació de dependència entre les illes i justifica un sentiment dels seus habitants de pertinença a l'illa respectiva. Aquesta situació explica, també, l'anhel de mantenir una estructura administrativa i de representació pròpia, més enllà de la racionalitat teòrica i estructural de l'administració autonòmica. Per això, les institucions de govern de les illes són els Consells Insulars, com reconeix l'article 5.1. i 18.2 de l'EAIB. Els consells són reconeguts des de l'any 1978 quan s'estructuren els diversos nivells de l'Administració Pública a les Illes Balears.[2] Quan entra en vigor la Llei d'eleccions locals i els decrets que la despleguen, desapareix la Diputació Provincial i s'estructura l'administració insular en consells i, per sobre d'aquests, apareix el Consell General Interinsular, que és el nucli primigeni de la futura administració autonòmica i institució cabdal de l'etapa preautonòmica. Les competències del Consell General Interinsular passen al Govern un cop s'aprova l'EAIB (Disposició transitòria primera) i, els consells insulars, amb el desplegament dels articles 36 i següents de l'EAIB, a través de la Llei 5/1989, de 23 d'abril, i la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, ambdues de consells insulars, gaudiran d'una doble naturalesa ja que són considerats entitats locals i institucions de la comunitat autònoma. No debades la relació entre el nivell autonòmic i el nivell insular és tant estreta que els membres electes dels consells insulars són, al mateix temps, els diputats del Parlament de les Illes Balears.[3]

---

més, que aquests municipis costaners es veuen sotmesos a un fort impacte demogràfic provocat pel fenomen de l'estacionalitat turística que, en alguns casos, pot suposar disparar la població flotant del municipi tres o quatre vegades per sobre de la població resident. D'aquí que els municipis turístics ja fa temps que reclamen un tractament especial de la Hisenda municipal. Vegis "*La competitivitat dels municipis turístics: aspectes econòmics financers*" de Javier BUSTAMANTE, inclòs al llibre *Comportament de la productivitat i la competitivitat a les Illes Balears*. Palma: Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, 2004.

[2] Reial decret llei de 13 de juny de 1978 que instaurà la preautonomia balear i Llei d'eleccions locals de 17 de juliol de 1978.

[3] *Vid*. COLOM PASTOR, Bartomeu. *Veinticinco años de autonomía balear*, pàg. 231 i següents. Madrid/Barcelona: Marcial Pons, UIB i IEA, 2001 i BLASCO ESTEVE, Avel·lí (coord.). *Los consejos insulares*. València: Consell de Mallorca i Tirant lo Blanch, 2005.

El nivell municipal administratiu és el que fa d'allò que, plàsticament, podem denominar "front-office", a través de les seves institucions de govern que són els ajuntaments. Els ajuntaments són les organitzacions que pateixen de valent, i de manera directa, els problemes dels veïns, són aquells que han de proveir, de forma eficaç i sense incrementar la pressió fiscal, els millors serveis als ciutadans. D'ells s'espera tot i a ells s'imputen els mals històrics de la burocràcia: lentitud, ineficàcia, rigidesa, insensibilitat, ineficiència, etc. Les illes estan dividides en molts de municipis. Només a Mallorca n'hi ha 53, a Menorca 8, a Eivissa 5 i a Formentera 1. La poca extensió territorial, la població creixent i el progressiu nivell d'exigència dels ciutadans obliga als governs municipals a cercar àmbits de col·laboració, a través d'entitats supramunicipals, que ajuden a la prestació de serveis mancomunats que n'abarateix el cost i n'incrementen l'eficàcia, però, tot i així, les administracions municipals no arriben a tenir el poder financer adequat per fer front als requeriments actuals.

Cada un dels nivells que hem vist: la comunitat autònoma, l'illa i el municipi, són nivells polítics de govern i, al mateix temps, constitueixen nivells d'administració pública. Per tant, els ciutadans de les Illes Balears s'enfronten des de la seva consciència i posició —forçosament insular— a tres nivells de poder i de burocràcia, el municipal, l'insular i l'autonòmic. Dins d'un mateix petit territori, amb circumscripcions distintes, hi ha la superposició d'organitzacions administratives que es presenten davant de la ciutadania amb un ventall competencial molt semblant que acompleixen amb encerts i errors, oferint serveis i demanant contribució, col·laboració, comprensió i tota casta de tributs. Aquesta sobreabundància de nivells, de funcionaris i de dirigents polítics, causa un sentiment de perplexitat a molts de ciutadans que, lògicament, confonen atribucions, personalitats i denominacions institucionals i els inclina a qüestionar-se si, tot plegat, contribueix a tenir uns serveis públics millors, més eficaços i, també, més eficients.

La ciutadania n'és conscient, tot i que intuïtivament, del cost financer dels tres nivells político-administratius, concurrents a les Illes Balears, deixant de banda l'Estat. Cost que es tradueix en els pressuposts aprovats per el Parlament i les altres corporacions. Pensem que, en dades consolidades al 2004,[4] la comunitat autònoma va pressupostar (en milers d'Euros), 1.859.185,68, els consells insulars 320.275.391,60[5] i els

[4] *Vid*. obra citada *Memòria…*, pàg. 237 i següents.

[5] El Departament d'Economia del Consell Insular de Mallorca ha fet un estudi sobre els ingressos fiscals per capita dels consells insulars, on es demostra que el Consell d'Eivissa i Formentera gestiona més del doble d'ingressos per habitant que el Consell de Mallorca, essent quasi bé la mateixa situació pel Consell de Menorca, ja que aquests consells de les illes menors tenen ingressos de 647,12 i 572,12 Euros per capita, respectivament, mentre que el Consell de Mallorca just disposa de 293,31 Euros per capita. Les diferències que expliquen aquest distint comportament es localitzen en els ingressos tributaris que provenen, bàsicament, de l'Impost d'Activitats Econòmiques i de les taxes, per un costat, i, per l'altre, pel diferent flux de transferències corrents procedent de l'Estat i de la pròpia CA. En els cas dels ingressos tributaris insulars cada mallorquí paga 5,32 Euros anuals, quatre vegades menys que els menorquins que aporten 20,44 Euros, i sis vegades menys que els eivissencs i formenterencs, que paguen 32,10 Euros per capita. En el cas de les transferències, el Consell Insular d'Eivissa i Formentera rep 611 Euros per capita, Menorca 482 i Mallorca només 249. Per tant, les aportacions del Govern

ajuntaments 884.691.237,99. És a dir, un total aproximat de 3.064 milions d'Euros que gasten aquestes administracions, dels quals, el 29% és imputable a les administracions municipals que, repetim, són les que tenen més a prop els ciutadans.

II. Parlar de règim municipal i local obliga a fer una menció al principi d'autonomia local. El principi d'autonomia local es regula en l'article 137 de la Constitució quan s'assenyala que "l'Estat s'organitza territorialment en municipis, en províncies i en les comunitats autònomes que es constitueixin. Totes aquestes entitats gaudeixen d'autonomia per a la gestió dels seus respectius interessos". També es fa menció al concepte d'autonomia local a l'article 3 de la Carta Europea de l'Autonomia Local de 15 d'octubre de 1985 on s'estableix que "per autonomia local s'entén el dret i la capacitat efectiva de les entitats locals d'ordenar i gestionar una part important dels assumptes públics, en el marc de la llei, sota la seva responsabilitat i en benefici dels seus habitants".

A l'hora d'analitzar el contingut de l'autonomia local podem distingir tres tipus de continguts que formen part del concepte d'autonomia local, el contingut subjectiu o organitzatiu, el contingut objectiu i el contingut institucional.

El contingut subjectiu de l'autonomia local suposa que els ens locals territorials tenen els seus propis òrgans de govern i administració, corresponent aquest govern i administració a corporacions representatives integrades per membres escollits democràticament per la col·lectivitat.

Pel que fa al contingut objectiu, els ens locals gaudeixen del dret o de l'autonomia per a la gestió dels seus interessos respectius, entenent aquesta clàusula com el dret dels ens locals territorials a gestionar tots els interessos que afectin a la comunitat local. No existeixen, per tant, assumptes locals per la seva naturalesa, sinó que els assumptes locals són tots aquells que afecten la comunitat local. Ara bé, quins són aquests interessos és una qüestió que es determinarà per part del legislador, estatal o autonòmic segons la distribució constitucional de competències. La determinació dels interessos per part del legislador s'ha de traduir en l'atribució de competències per part d'aquest legislador als ens locals.

Tot i que l'atribució de competències als ens locals correspon al legislador ordinari, les possibilitats d'aquest no són il·limitades, ja que l'autonomia local està protegida mitjançant la teoria de la garantia institucional. Per aquesta teoria la autonomia local té un contingut mínim institucional que es garanteix, però aquest contingut mínim no és concret, sinó que, en paraules del Tribunal Constitucional en la STC 32/1981, el nucli que es preserva pel legislador ordinari, que forma part de l'autonomia local garantida a través de la doctrina de la garantia institucional i que, per tant, el legislador ordinari no pot traspassar, consisteix en la preservació de la institució en termes recognoscibles per la imatge que de la institució es té en la consciència social de cada temps i lloc. Per

---

central i autonòmic, segons l'informe esmentat, són molt més importants en el cas d'Eivissa, que en el de Menorca o Mallorca.

tant, el contingut mínim que el legislador no pot traspassar pot variar al llarg del temps i segons la consciència social que es tingui de la institució.

Pel que fa al contingut institucional de l'autonomia local, aquest suposa que els ens locals han de gaudir de certa llibertat o independència en l'exercici de les funcions que el legislador els reconeix, han de tenir autonomia enfront possibles ingerències d'instàncies superiors. Ara bé, s'ha de tenir en compte també que l'autonomia no és un poder il·limitat o absolut, l'autonomia no equival a la sobirania. És per aquest motiu, que l'autonomia local és compatible amb controls exercitats per administracions d'àmbit superior, si bé s'ha de tenir en compte que aquest control d'administracions superiors només pot ser un control de legalitat, no d'oportunitat, i només pot ser un control de legalitat puntual, no pot ser genèric o indeterminat, i aquest control de legalitat puntual només es pot referir a supòsits on l'exercici de competències locals incideixen amb interessos supralocals. Finalment assenyalar que la limitació dels controls de les administracions superiors sobre les entitats locals a controls de legalitat només es limita a les competències pròpies de les entitats locals, és a dir, aquelles competències que els són atribuïdes per llei. En el cas de les competències delegades el poder de control de l'Administració superior és molt més ampli.

III. Una qüestió important a tractar a aquestes observacions generals és la relativa a quina és la legislació aplicable al règim local. L'article 149.1.18 de la Constitució atribueix a l'Estat la competència exclusiva per dictar les bases del règim jurídic de les Administracions Públiques. Precisament s'entén que, dins del règim jurídic de les Administracions Públiques, s'inclouen les bases sobre el règim local ja que cada una de les entitats local tenen la consideració d'Administracions Públiques, com es desprèn, entre d'altres lleis, de l'article 1.2 de la Llei de la jurisdicció contenciosa administrativa 29/1998, de 13 de juliol quan estableix que "s'entendrà (…) per Administracions públiques: a) L'Administració general de l'Estat, b) Les Administracions de les Comunitats autònomes, c) Les entitats que integren l'Administració local, i, d) Les entitats de dret públic que siguin dependents o estiguin vinculades a l'Estat, les comunitats autònomes o les entitats locals". El règim local no és res més que la determinació de les competències, organització i funcionament, i la determinació dels mitjans humans i materials necessaris per tal que els ens locals puguin dur a terme les seves funcions.

En virtut del títol competencial de l'article 149.1.18 es dicta la Llei de bases de règim local 7/1985, de 2 d'abril (LBRL). Ara bé, aquesta no es l'única norma estatal que té el caràcter de bàsic en matèria de règim local, ja que justament a rel de l'aprovació de la LBRL, l'Estat va dictar el Text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local (TRRL), aprovat per el Reial Decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril. En aquest text refós es van aplegar diferents normes que, un cop aprovada la LBRL, es contenien en textos normatius diversos. El mateix TRRL assenyala, en la seva disposició final setena, quines de les seves normes tenen la consideració de bàsiques.

Ara bé, aquestes normes estatals bàsiques, són les que regulen de forma general i directa el règim local, però no són les úniques normes estatals que afecten les administracions locals i que s'apliquen directament sobre les mateixes. També

s'apliquen als ens locals com a administracions públiques que són les normes administratives generals, com és el cas de la Llei 30/1992 de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i les normes administratives especials, com són, només a títol exemplificatiu, la Llei del patrimoni de les Administracions Públiques en els seus preceptes bàsics, la Llei d'expropiació forçosa o la Llei de contractes de les administracions públiques.

Per la seva banda, les comunitats autònomes, en matèria estrictament de règim local, com es desprèn de la Constitució tenen dues competències. D'una banda, com a legislació compartida amb l'Estat, tenen la competència de desenvolupar les bases que estableixi l'Estat en virtut de l'article 149.1.18 de la Constitució. És precisament a aquest desenvolupament legislatiu al que respon l'Avantprojecte de llei municipal i de règim local de les Illes Balears que se'ns presenta. D'altra banda, les comunitats autònomes tenen, en matèria de règim local, una competència exclusiva, la determinada per l'article 148.1.2a que estableix que les comunitats autònomes podran assumir competències en matèria d'alteracions de termes municipals compresos en el seu territori i, en general, les funcions que corresponguin a l'Administració de l'Estat sobre les corporacions locals i la transferència de les quals autoritzi la legislació sobre règim local. A més, a l'igual que hem assenyalat pel que fa a la legislació de l'Estat, en matèria de règim local, també s'aplica als ens locals, tant la legislació administrativa autonòmica general com la legislació administrativa autonòmica especial, com pot ser el cas, entre d'altres de la Llei del patrimoni de la comunitat autònoma balear, o la Llei de contractes administratius de caràcter autonòmic.

Per tant, en matèria de règim local s'aplica, amb caràcter general, la legislació bàsica de l'Estat i la legislació de desenvolupament que dicti la comunitat autònoma en la matèria.

S'ha de tenir en compte, a més, que hi ha determinades normes de caràcter estatal, dictades específicament pels ens locals, i que tenen una aplicació supletòria, de manera que només s'apliquen en defecte de legislació autonòmica en la matèria. Aquest és el cas del Reglament de Serveis de les Corporacions Locals aprovat per el Decret de 17 de juny de 1955 i del Reglament de Béns de les entitats locals aprovat per el Reial Decret 1372/1986, de 13 de juny.

En matèria de règim local, també s'han de tenir en compte, a més, els reglaments de les pròpies entitats locals, ja que l'autonomia local implica el poder d'autonormació i d'autoorganització. En aquest sentit, no és ocasional que l'article 4.1 a) de la LBRL cita com la primera de les potestats que tenen els municipis, les províncies i les illes, la potestat reglamentària i d'autoorganització, així aquest precepte assenyala que "en la seva qualitat d'Administracions Públiques de caràcter territorial, i dins de l'esfera de les seves competències, correspon, en tot cas, als Municipis, les Províncies i les Illes: a) les potestats reglamentària i d'autoorganització". Aquesta potestat d'autoorganitzar-se, mitjançant reglaments, té la seva màxima expressió en el reglament orgànic de cada entitat local.

Finalment, hem de fer menció a una norma estatal que només s'aplica en defecte de reglament orgànic municipal. Aquesta norma és el Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals (ROF), aprovat per el Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre. El fet que aquest Decret s'apliqui amb caràcter

supletori al reglament orgànic de cada entitat local, posa de manifest, amb gran claredat, el principi de competència, en matèria purament d'organització de les entitats locals, que és precisament el que regula el ROF: ha de prevaler el reglament orgànic municipal perquè precisament la possibilitat d'autonormació i sobretot d'autoorganització de les entitats locals és una de les manifestacions principals de l'autonomia local i, en aquest àmbit, el reglament orgànic municipal preval a un reglament d'origen estatal. De tota manera, el ROF té i ha tingut gran importància, ja que molts reglaments orgànics municipals es fonamenten en les seves precisions i disposicions.

Tot aquest bloc normatiu d'origen estatal és el que es vessa en el cos de les disposicions que conté l'Avantprojecte de llei sotmès al nostre Dictamen. Aquesta norma futura el que fa es recollir-lo, fer-ne les adaptacions pertinents, ordenar-lo i consolidar-lo. Una operació semblant a la que fa el municipi en confegir el seu reglament orgànic: partir de la regulació estatal i, dins dels seus límits, adaptar-la a les necessitats que presenta.

IV. Observacions particulars

I. Com és costum que s'ha convertit en norma tractarem, en primer lloc, les qüestions de caire formal i de procediment i, en les observacions particulars següents, entrarem en els aspectes concrets del text normatiu:

A. En primer lloc, hem de fer present la nostra satisfacció perquè se'ns consulta un avantprojecte de llei que incorpora una norma de transcendència clarament econòmica i social, com hem destacat en les observacions generals d'aquest Dictamen. La regulació de l'Administració local és una qüestió de primer ordre en l'interès del CES que, com hem posat en evidència, analitza a través de la seva *Memòria* la transcendència econòmica de l'activitat administrativa i l'acció econòmica, a nivell d'inversions, de les administracions públiques concurrents en el nostre territori.

B. Sense perjudici d'allò que acabam d'afirmar cal fer constar el nostre rebuig front a la dinàmica de sol·licitud del dictamen. En efecte, una norma importantíssima, extensa i complexa com és l'Avantprojecte de llei municipal i de règim local, precisa d'una atenció específica, d'una anàlisi acurada i meticulosa, la qual no és possible en el breu termini de quinze dies hàbils prevists per el tràmit d'urgència. Molt més quan la conselleria sol·licitant remet el text a dictaminar i prossegueix el seu debat. És a dir, no tramet un text tancat, sinó un text sobre el qual s'hi projecten canvis. Això produeix un greu perjudici a l'activitat consultiva d'aquest CES, al qual es deixa en una posició equívoca amb la certesa que elaboram la nostra opinió sobre un text en mutació. La conformació accelerada del procés d'urgència tampoc no deixa molt de marge per poder articular un consens. Un consens que atorga als dictàmens un valor afegit, ja que les opinions consensuades representen un grau d'utilitat de gran valor que ha de ser respectat. Igualment tampoc ens permet d'arribar a examinar totes les qüestions que rauen en l'Avantprojecte i,

per tant, podem dir que el fet de no fer cap observació sobre determinades matèries no suposa cap conformitat amb el seu contingut, sinó la manca de temps abastament per fer-la. La pressa per poder aprovar el projecte de llei i poder-lo presentar davant el Parlament es pot assimilar com excusa d'aquesta conducta presidida per la frisança però no justifica una urgència perjudicial de l'activitat consultiva.

A aquesta circumstància n'hem d'afegir la minsa documentació que acompanyà la sol·licitud inicial, la qual fou completada, a instància d'aquest CES, el dia 22 de març. És més, el dia 17 de març se'ns va trametre un text d'Avantprojecte renovellat, que conté nombroses variacions respecte del text tramès amb la sol·licitud de dictamen.

II. En l'anàlisi del text de la norma seguirem el seu ordre estructural i, com és habitual en els nostres dictàmens, no reproduirem el seu text més que en els casos que ho considerem necessari. Les aportacions que seguidament es puguin fer, s'han d'entendre com a possibilitats de millora de la norma, tant pel que fa als aspectes purament textuals, com als aspectes jurídics o d'oportunitat de les disposicions que conté. En conseqüència:

A) Pel que fa a l'exposició de motius, volem assenyalar, en primer lloc, alguna referència al principi d'autonomia local que es consagra en els articles 137 i 140 a 142 de la Constitució, ja que és en aquest principi en el qual es fonamenta el règim local espanyol. L'exposició de motius parla del gir copernicà que suposà per a les Administracions locals l'aprovació de la llei de bases de règim local de 1985, però ni tan sols cita el principi d'autonomia local, ja que el reconeixement d'aquest principi en la Constitució de 1978 és l'autèntic gir copernicà que va permetre que les Administracions locals passessin del règim de tutela propi del franquisme al règim d'autonomia.

A l'exposició de motius, també es troba a faltar una referència als títols competencials i estatutaris a l'empara dels quals es dicta l'Avantprojecte de llei municipal i de règim local (ALLMRL). Els articles 149.1.18 i 148.1.2a de la Constitució ni es mencionen, i pel que fa a l'Estatut se citen els articles 10 a 17 d'una manera genèrica. Això no obstant sí que es fa referència a les normes estatals que s'estan projectant i que, lògicament, tendran la seva influència sobre l'aplicació del dret autonòmic.

Finalment volem assenyalar que l'exposició de motius fa referència a la Sentència del Tribunal Constitucional 37/2002, com la sentència que va anul·lar l'antic article 5 de la LBRL per preestablir l'ordre jeràrquic de normes que s'aplicava en l'àmbit local. Pel que fa a aquesta referència jurisprudencial, hem d'assenyalar que no va ser la sentència citada la que va declarar inconstitucional l'antic article 5 de la LBRL, sinó que va ser la STC 214/1989.

Encara a l'exposició de motius, la seva estructura sembla correcta, ja que exposa cada un dels títols de la l'Avantprojecte de llei resumint-ne el seu contingut. De tota manera, sí que volem fer constar que entre el que diu

l'exposició de motius que és l'objectiu de l'Avantprojecte i el que l'Avantprojecte efectivament estableix hi ha algunes llacunes. Especialment rellevant és el fet que l'Exposició de motius parli de l'enfortiment de la institució municipal sense que en l'articulat de l'Avantprojecte s'estableixin competències pròpies a favor dels municipis i existeixen alguns articles que connoten certa voluntat de control de la comunitat autònoma sobre les administracions locals. De tota manera, de la llacuna en matèria de competències pròpies a favor de les entitats locals en farem una al·lusió més detallada quan analitzem el Títol IV de l'Avantprojecte dedicat a les "Relacions Interadministratives".

B) El títol Preliminar comprèn els articles 1 a 5 de l'Avantprojecte. Els articles 1 i 2 regulen respectivament l'organització territorial i les entitats locals. Pròpiament el que es fa en aquests dos articles és la distinció que també es fa en l'article 3 de la LBRL entre ens locals territorials necessaris, com són els municipis i les illes, i els altres ens locals, que són, entre d'altres, les mancomunitats de municipis, les entitats locals menors, i els consorcis.

En l'article 3, sota la rúbrica de principis d'organització, s'estableixen, d'una banda, el principis que han se regir als ens locals i, de l'altra, es fa una breu menció a l'establiment de competències pròpies mitjançant lleis del Parlament balear atenent als criteris de la capacitat de gestió dels ens locals i del principi de suficiència financera. Les competències pròpies de les entitats locals s'analitzen més profundament en les observacions que es fan al Títol IV relatiu a les relacions interadministratives.

L'article 4 estableix que el Ajuntaments i els Consells insulars assumeixen la funció de representants objectius de les comunitats locals. Aquest precepte s'ha d'entendre tenint en compte l'anàlisi que s'ha fet en les observacions generals sobre l'autonomia local, en el sentit que els Ajuntaments i Consells insulars gestionen tots els interessos que afecten la col·lectivitat local i sobre els quals se'ls ha atribuït competències.

Finalment, l'article 5 de l'Avantprojecte estableix sota la rúbrica "Fonts del règim local", les fonts normatives aplicables als ens locals, establint que es regiran per la legislació bàsica de l'Estat, per aquesta llei, pels reglaments autonòmics sobre règim local i per les altres disposicions autonòmiques connexes o complementàries, així com pels Reglaments i Ordenances dels propis ens locals. Sorprèn que s'inclogui un article d'aquest tipus en l'Avantprojecte, quan el legislador té plena consciència, tal i com fa constar en la pròpia exposició de motius, que el primitiu article 5 de la LBRL va ser declarat inconstitucional en considerar el Tribunal Constitucional que l'ordre de fons que regeix en l'àmbit local és el que sorgeix del sistema de distribució de competències, establert en la Constitució i en la resta de l'ordenament jurídic i, per tant, que l'Estat estableixi unilateralment quines són les fonts aplicables, tal com feia l'anterior article 5 de la LBRL, és inconstitucional per innecessari.

C) El títol I regula els Consells Insulars, de manera molt breu, com no podia ser d'altra manera, amb un conjunt de 3 articles, del 6 al 8. És evident que al

legislador de l'Avantprojecte, el que li preocupa regular no són els consells insulars que tenen, com hem vist, la seva Llei 8/2000, de 27 d'octubre, sinó que vol establir una norma per a l'administració local entesa com administració municipal i, si de cas, supramunicipal, però sense arribar a assolir el nivell insular. De fet, l'article 8 fa una remissió en bloc a la llei esmentada i a l'aplicació supletòria de la legislació bàsica sobre règim local procedent de l'Estat. L'article 6 és transposició quasi literal dels articles 18.2 i 36 de l'EAIB, en els quals es reconeix la característica d'institució autonòmica dels consells. De la seva banda, l'article 7 especifica la composició i competència dels consells, reconeixent que els diputats elegits per a cada illa formen els respectius consells insulars i que, a més de tenir les competències que els reconeix l'EAIB, aquestes institucions tenen atribuïdes les que corresponen a les corporacions locals.

Aquesta regulació breu i concisa és prescindible ja que hi ha un remissió a la legislació pròpia dels consells insulars i s'hauria de limitar a aquesta remissió. El cert és que la futura llei, no fa més que confirmar la doble naturalesa de les corporacions insulars i aprofundeix, per tant, la creença que les Illes Balears són una "comunitat de comunitats insulars".[6] És a dir, que convé recordar que els consells no tenen, com les diputacions provincials, una estructuració de base municipal. La seva vocació i tendència és la de ser veritables institucions i administracions autonòmiques que exerceixen, a través del règim jurídic de descentralització o, fins i tot, de traspàs, competències pròpies de la comunitat autònoma entesa com a instància política, institucional i administrativa. És interessant a aquest efecte, tenir en compte que el document anomenat "Proposta de reforma de l'estatut d'autonomia de les Illes Balears",[7] tot i que proposa variar la composició dels consells, deslligant Parlament autonòmic i Ple d'aquestes institucions —vegis la proposta d'un nou article 37.1 o tot l'article 38 ter— no "rebaixa" el nivell competencial de l'article 39 de l'EAIB i, fins i tot, a proposta de vots particulars, en palesa la voluntat d'ampliació.

D) El títol II regula "Els Municipis". Els municipis constitueixen l'entitat local per excel·lència. De fet, la LBRL comença el seu articulat amb la definició dels municipis assenyalant l'article 1 que els municipis són les entitats bàsiques de l'organització territorial de l'Estat i el mitjans immediats de participació ciutadana en els assumptes públics declarant, a continuació, l'autonomia municipal tot assenyalant que els municipis institucionalitzen i gestionen amb autonomia els interessos propis de les corresponents col·lectivitats. El Títol II de l'ALLMRL regula els municipis analitzant de forma separada cada un dels seus elements fonamentals. Com tota Administració de caràcter territorial, els municipis tenen tres elements fonamentals: la població, el territori i l'organització.

---

[6] *Vid*. PAREJO ALFONSO, L. "La organización del gobierno y la administración insular en la CAIB", en l'obra citada *Los consejos…*, pàg. 27 i següents.

[7] Document elaborat per la Comissió Assessora per a la Reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Text refós en data 11 de gener de 2006. Palma: Vicepresidència del Govern i Conselleria de Relacions Institucionals, 2006.

El capítol I del títol II precisament defineix el municipi i n'enumera els seus elements fonamentals, essent fonamental la regulació de l'article 9. L'article 9, reconeix els municipis com una entitat bàsica de l'organització territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears en concordança amb l'article 140 de la Constitució i 1 de la LBRL, que imposen l'existència dels municipis com una entitat local de caràcter territorial bàsica i necessària. També són aclaridors, en aquest sentit, els articles 3 i 4 de la LBRL. L'article 3 de la LBRL es divideix en dos apartats, l'apartat 1 enumera les anomenades entitats locals territorials i necessàries que són el municipi, la província i l'illa, i l'apartat 2 enumera el que es coneixen com "altres entitats locals" ja que la seva existència, com a regla general, no té caràcter necessari sinó que dependrà, en gran mesura, de la legislació de les comunitats autònomes sempre i quan aquesta legislació respecti les bases mínimes establertes per l'Estat. Que el municipi, juntament amb les províncies i les illes, té caràcter necessari i obligatori també es manifesta en l'article 4.1 de la LBRL ja que aquest article els hi reconeix, directament, totes les potestats necessàries per a l'exercici de les seves competències, mentre que, pel que fa a les "altres entitats locals", també dependrà de la legislació posterior que les desenvolupi.

L'article 9, com la legislació estatal, també enumera els elements del municipi, establint que són el territori, la població i l'organització i els defineix. El territori o terme municipal és l'àmbit on l'Ajuntament exerceix les seves competències, la població està constituïda pels residents del municipi i l'organització bàsica del municipi radica a l'Ajuntament compost pel Batle i els regidors, tal com també preveu l'article 140 de la Constitució. L'única objecció que fem a aquestes definicions se centra en el concepte de població, ja que tal com assenyalarem posteriorment, la població, en termes de la LBRL, no està constituïda pels residents sinó pels veïns, essent veïns tots els registrats en el Padró municipal.

El capítol II del títol II regula el primer del elements del municipi, el terme municipal, i ho fa amb la determinació de les principals vicissituds o alteracions que pot sofrir el territori municipal. Aquestes vicissituds són, fonamentalment, la creació d'un nou municipi, la supressió d'un municipi existent, o segregació o agregació d'una part d'un municipi a un altre. Pel que fa a l'alteració de termes municipals hem de recordar que aquesta és una competència exclusiva de les comunitats autònomes en virtut de l'article 148.1.2a de la Constitució, si bé s'ha de tenir en compte que, tot i ser una competència exclusiva de les comunitats autònomes, la LBRL estableix els requisits mínims que han de complir els procediments d'alteració de termes municipals en el seu article 13 i que, fins al moment, en matèria d'alteració de termes municipals s'ha aplicat, amb caràcter supletori, el Reial Decret estatal 1690/1986, d'11 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de Població i Demarcació Territorial. D'altra banda, pel que fa a aquest capítol II del títol II de l'ALLMRL, no analitzarem cada un dels articles ja que consideram que són prou clars. De tota manera sí que s'ha de posar de manifest la gran dificultat que es pugui dur a la pràctica la creació d'un nou municipi per segregació tal i com es regula en l'article 13 de l'ALLMRL,

ja que aquest article estableix un procediment amb uns requisits gairebé impossible de complir. En efecte, un dels principals problemes del règim municipal és l'existència a l'Estat d'una gran quantitat de municipis amb molt poca població, fet que comporta per aquests municipis grans dificultats tant de caràcter financer com a l'hora de prestar serveis als ciutadans. Per tal de resoldre el problema del minifundisme, es plantegen dues possibles solucions, d'una banda, fomentar l'associacionisme municipal, associacionisme que s'analitza en el capítol III en analitzar sobretot les mancomunitats de municipis i els consorcis locals, i d'altra banda, evitar la creació de nous municipis, especialment, per segregació, ja que aquesta segregació suposa l'existència d'un municipi inferior en termes territorials i de població al que existia anteriorment. No passa el mateix amb la creació de nous municipis per fusió de dos o més municipis existents ja que, en aquests casos, el nou municipi sí tendrà un augment tant territorial com en termes de població.

El capítol III del títol II regula l'altre gran element dels municipis, la població. Pel que fa a la població municipal s'han de tenir en compte, principalment, els articles 15 a 18 de la LBRL, on s'estableix la regulació bàsica en la matèria.

L'article 17.1 de l'Avantprojecte, estableix que la població municipal està constituïda pel conjunt de persones inscrites en el Padró municipal, tot assenyalant que aquestes persones que resideixen habitualment en el municipi tenen la consideració de veí. En aquest article, s'hi pot fer una matisació, i és que, de fet, si tenim en compte l'article 15 de la LBRL, els veïns del municipi són els inscrits en el Padró municipal, amb independència de que tinguin o no residència habitual, si bé és cert que per tal d'inscriure's en el Padró d'un municipi determinat s'ha de tenir residència habitual en el mateix. D'altra banda, l'article 17.2, aclareix, pel que fa als estrangers, que la inscripció en el Padró no provarà la residència legal. Aquest precepte té importància, ja que no s'impedeix als estrangers que resideixen d'una forma habitual però no legal a un municipi la inscripció en el Padró municipal corresponent, evitant-se així que en un municipi determinat existeixi una població efectiva però no legal no tinguda en compte. La transcendència que els estrangers en situació no legal es puguin inscriure en el Padró és marcadament econòmica, ja que una gran part dels ingressos municipals i, per tant, dels seus recursos financers depenen de la població municipal i aquesta població és la determinada pel Padró municipal. Així per exemple, la participació dels municipis en els pressuposts generals de l'Estat és una de les fonts principals de finançament municipal i, precisament, en el càlcul de quina serà la participació de cada municipi la població municipal és un element fonamental.

Finalment, pel que fa a aquest capítol III, mereix una especial referència l'article 19, sobretot en una comunitat com la balear on hi ha una gran quantitat de municipis que tenen un marcat caràcter turístic i poden veure incrementada la seva població durant temporades determinades. Concretament, en aquest article es preveu la possibilitat que els municipis creïn un Registre de la població estacional. Precisament suggerim que la creació d'aquest registre sigui obligatòria per atots els municipis i en la llei

s'hauria de fixar les eventuals aplicacions turístiques que es puguin derivar del registre, amb la finalitat d'obtenir una base de dades real i fiable per controlar tota l'oferta turística.

El capítol IV del títol II regula l'altre gran element dels municipis, l'organització municipal. Pel que fa a l'organització municipal s'ha de tenir en compte que, amb caràcter bàsic, la LBRL estructura dos tipus d'organitzacions municipals, d'una banda l'organització dels municipis que podem anomenar de règim comú, als articles 19 a 24 de la LBRL i, d'altra banda, l'organització dels municipis de gran població, als articles 122 a 133 de la LBRL. El règim dels municipis de gran població, s'ha introduït per la modificació operada recentment a la LBRL a través de la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local. Amb aquest règim de municipis de gran població s'ha intentat resoldre un dels principals problemes del règim local: el problema de la uniformitat. En efecte, amb anterioritat a la llei 57/2003, l'organització bàsica de tots els municipis era uniforme, així doncs, a títol exemplificatiu, existia la mateixa organització bàsica als municipis de menys de 5.000 habitants o als municipis de més de 500.000. Precisament, aquest uniformisme organitzatiu és el que pretenia resoldre la llei 57/2003 citada. De tota manera, en l'àmbit de les Balears sembla que només Palma de Mallorca, de moment, s'afegirà al nou règim previst per als municipis de gran població a través d'una llei de capitalitat que sembla d'imminent promulgació. Per aquest motiu, en aquest dictamen ens referirem sobretot a la organització dels municipis de règim comú, ja que sembla que és a aquests municipis a qui va dirigit aquest ALLMRL.

L'article 20 assenyala, amb concordança amb l'article 140 de la Constitució, que el govern i l'administració municipal corresponen a l'Ajuntament com a òrgan suprem i de control, i al Batle com a òrgan executiu. Així mateix s'afegeix que l'Ajuntament està integrat pel Ple i que, també, és òrgan de govern, la Junta de Govern Local allà on n'hi hagi. El Batle actua com a president de l'assemblea municipal. Pel que fa a aquest article s'ha de recordar la legitimitat democràtica de la figura dels regidors i del Batle. Els regidors són escollits pels veïns dels municipis per sufragi universal, igual, lliure, directe i secret i, per la seva banda, el Batle té una legitimitat democràtica de segon grau ja que és escollit pels regidors. La forma d'elecció dels regidors i dels batles es regula a la Llei Orgànica 5/1985 de règim electoral general, de 19 de juny. Precisament aquest caràcter polític que té l'elecció dels principals òrgans dels Ajuntaments és el que ha fet que es considerin els municipis com a entitats polítiques ja que, tradicionalment, s'ha dit que les comunitats autònomes tenen caràcter polític mentre que els municipis —i la resta d'entitats locals— només tenen caràcter administratiu. Dit d'una altra manera, les CA tenen autonomia política perquè tenen potestat legislativa, mentre que els ens locals només tenen autonomia administrativa perquè només ostenten la potestat reglamentària. Per això es diu que, mentre les comunitats autònomes i l'Estat tenen administració, els municipis són administració. Doncs bé, al menys, aquesta legitimitat democràtica dels principals òrgans municipals, dóna una transcendència política inqüestionable als Ajuntaments.

L'article 21 remet les competències dels òrgans municipals a la legislació bàsica de l'Estat. I per això s'ha d'estar a les disposicions dels articles 21 i 22 de la LBRL ja que són aquests articles els que estableixen quines competències corresponen a aquests òrgans.

L'article 22 entra ja en l'organització concreta dels Ajuntaments, enumerant els òrgans municipals de caràcter obligatori, assenyalant que tenen caràcter obligatori el Ple, el Batle, els Tinents de Batle i la Comissió Especial de Comptes, en concordança amb els articles 20.1 a) i e) de la LBRL. Per analitzar el òrgans municipals es distingeix entre òrgans necessaris (o obligatoris) i els òrgans complementaris, els òrgans necessaris són els que obligatòriament han d'existir en tots els Ajuntaments, i són precisament els que se citen en aquest article 22 de l'Avantprojecte.

D'altra banda, existeixen els anomenats òrgans complementaris, que són els que no s'imposen a la LBRL i que, fonamentalment, estaran regulats per la legislació autonòmica que desenvolupi la LBRL i pels reglaments orgànics de cada Ajuntament. Precisament en la regulació dels òrgans complementaris es manifesta, clarament, la potestat d'autoorganització de les CA, ja que l'article 149.1.18 assenyala que l'Estat dictarà les bases del règim jurídic de les Administracions públiques sense perjudici de les especialitats d'organització pròpia de les Comunitats autònomes. I, sobretot, es manifesta en la potestat d'autoorganització dels reglaments orgànics municipals, que podran establir els òrgans que considerin adients, amb respecte a la llei estatal i autonòmica, per poder respondre a les seves necessitats. Precisament als anomenats òrgans complementaris es dediquen els articles 23 a 26 de l'ALLMRL, si bé per veure el seu caràcter necessari o complementari s'ha d'analitzar cada un dels òrgans corresponents:

- La Junta de Govern Local, es regula en l'article 23 de l'Avantprojecte i a l'article 20.1 c) de la LBRL. Aquest òrgan que té com a funció principal assessorar el Batle —i per això els seus membres són nomenats per ell mateix— podria equivaler el que, en l'àmbit estatal, s'entén per Consell de Ministres i, en l'àmbit autonòmic, com a Consell de Govern. Doncs bé, aquest òrgan, té caràcter obligatori en els municipis de més de 5.000 habitants i caràcter complementari en els municipis de menys de 5.000 habitants, ja que en aquests municipis només existiran si així ho preveu el reglament orgànic municipal.

- Les Comissions Informatives es regulen a l'article 24 de l'Avantprojecte i en l'article 20.1 c) de la LBRL. Es tracta d'òrgans que tenen per objecte l'estudi, informe i consulta dels assumptes que hagin de ser sotmesos al Ple. Les comissions informatives tenen caràcter obligatori en els municipis de més de 5.000 habitants i caràcter potestatiu o complementari en els municipis de menys de 5.000 habitants.

- El Consell Social. La regulació d'aquest òrgan es fa en l'article 24.2 de l'Avantprojecte i es configura com un òrgan obligatori en tots els municipis de més de 5.000 habitants. En aquest punt s'ha de tenir en compte que

aquesta exigència constituirà una especialitat del règim local balear, ja que la LBRL només imposa l'existència d'un òrgan similar per als municipis de gran població en el seu article 131. Aquest CES recorda que l'article 131 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, estableix —a partir de la modificació feta per la llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local— que en els municipis de gran població "existirà un Consell Social de la Ciutat, integrat per representants de les organitzacions econòmiques socials, professionals i de veïnats més representatives" i que tendrà les funcions que li assigni el Ple i, a més, haurà d'emetre "informes, estudis i propostes en matèria de desenvolupament econòmic local, planificació estratègica de la ciutat i grans projectes urbans".

Cal destacar que la previsió d'un Consell Social de la Ciutat es reserva als municipis considerats de gran població, als quals es refereix l'article 121 de la Llei 7/1985, segons la modificació de la Llei 57/2003, i que són:

a) municipis de més de 250.000 habitants

b) municipis capitals de província amb més de 175.000 habitants

c) municipis capitals de província, capitals autonòmiques o seus d'institucions autonòmiques

d) municipis amb més de 75.000 habitants, que presentin "circumstàncies econòmiques, socials, històriques o culturals especials".

Aquest CES ha observat que l'article 24 de l'avantprojecte pren com a model els articles citats de la Llei 7/1985, tot referint-se als municipis de més de 5.000 habitants i no als de gran població. En aquest sentit, hem de recordar, en primer lloc, que l'Avantprojecte estatal de llei bàsica del govern i l'administració local, en l'article 39.5.b), eleva el sostre de població de l'esmentada Llei 57/2003, perquè hi hagi d'haver un Consell Social i el fixa en 300.000 habitants, amb la qual cosa redueix la presència d'aquest tipus d'òrgans a les ciutats moderadament grosses. En segon lloc, hem de recordar que a les Illes Balears hi ha més d'una trentena de municipis amb més de 5.000 habitants i, per tant, atesa la redacció actual del precepte, la conformació dels consells resultarà poc viable, tenint en compte que el concepte de "més representatiu" està definit per llei i atribuït a unes determinades organitzacions empresarials i sindicals concretes, que són les que, indubtablement, han de formar part dels consells socials que s'hagin de crear. Consideram que per tal d'evitar presumpcions errònies quant el que són les "entitats ciutadanes més representatives", s'hauria de reconsiderar el precepte.

- La Comissió Especial de Suggeriments i Reclamacions es regula a l'article 24.3 de l'Avantprojecte i també en l'article 20.1 d) de la LBRL, configurant-se, en els municipis de règim comú, com un òrgan complementari. L'existència d'un sistema que permeti avaluar una prestació incorrecta o insuficient dels serveis públics municipals i que reguli els trets generals del

seu tractament hauria de ser general i obligatòria. A aquest criteri hauria de seguir-se en la regulació d'aquesta comissió.

- Finalment els articles 25 i 26 regulen dos òrgans complementaris més: els departaments i la gerència municipal. Pel que fa a la gerència municipal de la regulació s'infereix que només pot existir per gestionar àmbits específics de l'administració municipal.

Per acabar, al capítol V del títol II es regulen els règims municipals especials. D'una banda, l'article 27 preveu un règim especial pel municipi de Palma de Mallorca, règim que serà conseqüència de la regulació que la LBRL ha fet dels municipis de gran població. D'altra banda, l'article 28 preveu, d'una forma molt similar a l'article 30 de la LBRL, l'existència de règims especials a favor de municipis on radiquin les seus dels Consells Insulars o de municipis, les circumstàncies dels quals ho aconsellin. Sorprèn en aquest últim cas que l'Avantprojecte faci referència als municipis on radiquin les seus dels Consells Insulars, però no es faci cap referència als municipis turístics com una problemàtica pròpia de determinats municipis balears i a la possibilitat que, en un futur, s'estableixi un règim especial pels mateixos.

E) El títol III regula les altres entitats locals. Pel que fa a aquest títol, simplement volem recordar el que ja dèiem en analitzar el títol II. Hem de recordar que existeixen entitats locals territorials bàsiques i necessàries, i entitats locals l'existència de les quals dependrà, en gran mesura, de la legislació de la comunitat autònoma. En concret, l'article 3.2 de la LBRL menciona les entitats territorials d'àmbit inferior al municipal, les comarques o altres entitats que agrupin diversos municipis, les àrees metropolitanes i les mancomunitats de municipis. Pel que fa a l'ALLMRL regula, fonamentalment, les mancomunitats i les entitats locals menors i, a més, estableix el règim jurídic dels anomenats consorcis locals.

El capítol I del títol III dedica a les mancomunitats els art. 29 a 41. L'article 29.1 estableix el dret dels municipis d'associar-se entre si per crear mancomunitats per l'execució d'obres i serveis de la seva competència. Per tant, l'objecte de les mancomunitats només pot ser l'execució d'obres i la prestació de serveis en comú per part dels municipis mancomunats. Aquest precepte transcriu el que estableix l'article 44.1 de la LBRL el qual disposa que "es reconeix als municipis el dret a associar-se amb altres en mancomunitats per l'execució en comú d'obres i serveis determinats de la seva competència". D'aquesta definició de les mancomunitats en podem extreure dues idees fonamentals: en primer lloc, les mancomunitats són una manifestació de l'associacionisme municipal de caràcter voluntari i, en segon lloc, no tenen competències de caràcter generalista i, per tant, no tenen la consideració d'administracions territorials de caràcter general, ja que no tenen competències generals. Les mancomunitats tenen un caràcter d'administració pública especialitzada que gaudirà de les competències necessàries per poder complir els seus fins que no són altres que l'execució d'obres i la prestació de serveis en comú sobre matèries determinades.

Una consideració especial mereix el fet que les mancomunitats siguin una manifestació de l'associacionisme municipal de caràcter voluntari. Ja hem assenyalat, quan analitzàvem l'alteració de termes municipals, que hi ha dues maneres tradicionals d'evitar el minifundisme, els problemes que aquest comporta de cara a la prestació dels serveis i, sobretot, la impossibilitat de finançar aquests serveis. D'una banda es tracta d'evitar la segregació de termes municipals i d'altra banda s'ha de fomentar l'associacionisme municipal, i una de les manifestacions d'aquest associacionisme el constitueixen les mancomunitats. Que aquest associacionisme tingui caràcter voluntari és important, ja que no es pot imposar a cap municipi la seva integració en una mancomunitat, ja que la integració o associació en una mancomunitat es configura com un dret i no com una obligació.

L'article 29.2 estableix que no és necessari que entre els municipis que es mancomunen hi hagi una continuïtat territorial. Aquesta és una previsió que s'estableix d'una manera pràcticament idèntica en l'article 35.1 del TRRL. Que no hi hagi una continuïtat territorial suposa que es poden mancomunar, no només municipis que no siguin contigus, sinó que, a més, es poden mancomunar municipis que no pertanyin a la mateixa província o a la mateixa comunitat autònoma. Que poden mancomunar-se municipis que no pertanyen a una mateixa província es preveu en l'article 35.1 del TRRL. En aquest cas, la creació de la mancomunitat requereix l'audiència de la respectiva Diputació Provincial. Que es puguin mancomunar municipis de diferents comunitats autònomes, es preveu en l'article 44.5 de la LBRL, però la LBRL també preveu que aquesta possibilitat es permeti en la legislació de la respectiva comunitat autònoma. En l'ALLMRL no hi ha una declaració expressa sobre aquesta possibilitat. De tota manera, pel que fa a aquesta matèria s'ha de tenir en compte el caràcter insular de la comunitat autònoma de les Illes Balears i, sobretot, la poca eficàcia que, des d'un punt de vista pràctic, podrien tenir mancomunitats de municipis ultracomunitàries en l'àmbit de les Illes Balears. També, des d'un punt de vista únicament pràctic es pot considerar que les mancomunitats de municipis de diferents Illes poden tenir poca eficàcia pràctica, però aquesta possibilitat es podria haver previst d'una manera expressa ja que, precisament, el caràcter insular és una de les principals característiques territorials de les Illes Balears. En conseqüència proposam que l'Avantprojecte obri la possibilitat a l'existència de mancomunitats de municipis de tot el país, ja que pot ser viable i eficaç associar-se per a l'execució d'obres i serveis d'interès comú entre municipis turístics, per exemple, d'altres comunitats autònomes.

L'article 30, preveu els convenis intermunicipals. En aquest cas ens trobam, no tant davant d'un associacionisme municipal, sinó davant de l'aplicació del principi de col·laboració que ha de regir l'activitat de les Administracions públiques. La regulació que es fa aquí d'aquests convenis intermunicipals contrasta amb la regulació que es fa a l'article 43, on es regulen els convenis interadministratius. En aquest sentit, es comprova que l'associacionisme municipal es pot produir entre municipis creant mancomunitats o entre municipis i altres administracions públiques o entitats sense ànim de lucre

creant així els consorcis locals. En ambdós casos es creen noves Administracions Públiques, les mancomunitats o els consorcis. En el cas que no es vulguin crear noves administracions públiques es parla de convenis intermunicipals quan s'associen municipis, i de convenis interadministratius quan s'associen els municipis amb altres administracions públiques o entitats sense finalitat lucrativa.

L'article 31, regula les "competències de les mancomunitats". Malgrat el seu títol, aquest article no només regula les competències de les mancomunitats, sinó que, a més, estableix el seu caràcter d'ens local, les potestats que poden exercir i especifica unes matèries que entenem justifiquen la creació de mancomunitats.

En primer lloc, l'article 31 assenyala que "les mancomunitats gaudeixen del caràcter d'ens locals i tenen capacitat plena i personalitat jurídica independent pel compliment de les seves finalitats pròpies". Que les mancomunitats tenen el caràcter d'ens locals s'estableix d'una manera clara en l'article 3.2 d) de la LBRL. Com a entitats locals que són, també són administracions públiques i, com a persones jurídico-públiques, tenen personalitat jurídica i plena capacitat d'obrar. Aquesta capacitat d'obrar de les entitats locals es concreta en l'article 25 de la LBRL quan diu "Per al compliment dels seus fins i en l'àmbit de les seves respectives competències, les entitats locals, d'acord amb la Constitució i les Lleis, tenen plena capacitat jurídica per adquirir, posseir, reivindicar, permutar, gravar o alienar tota classe de béns, celebrar contractes, establir i explotar obres i serveis públics, obligar-se, interposar recursos establerts i exercitar les accions previstes en les lleis".

L'article 31.1, també estableix les potestats que poden exercir les mancomunitats en l'àmbit de les seves competències. El concepte de potestat s'emmarca dins del dret administratiu i, sobretot, és conseqüència del principi de legalitat que regeix l'actuació de totes les Administracions Públiques. És a dir, les Administracions Públiques poden realitzar en l'àmbit de les seves competències les activitats que les lleis els habilita a realitzar, aquesta habilitació legal o possibilitat legal d'actuar s'anomena potestat. Les potestats que poden exercir les entitats locals s'estableixen en l'article 4.1 de la LBRL, essent aquest un article fonamental. En aquest article s'estableix la consideració de les entitats locals com a Administracions Públiques i les potestats que poden exercir. Ara bé, les potestats que s'atribueixen en l'article 4.1 només s'atribueixen a les entitats locals territorials, o dit d'altra manera, a les entitats locals que han d'existir necessàriament i estan garantides en la Constitució, les de l'article 3.1 de la LBRL, que són els Municipis, les Províncies i les Illes. Les altres entitats locals, les de l'article 3.2 entre les que es troben les mancomunitats, tindran les potestats administratives que determini la legislació autonòmica que les reguli. En el cas de les mancomunitats, com a especialitat, tenen les potestats que els hi atribueixin els seus estatuts, i si els estatuts no diuen res els corresponen totes les potestats de l'article 4.1 de la LBRL, que van des de la potestat reglamentària fins a la potestat sancionadora, sempre que aquestes potestats siguin necessàries pel compliment dels fins de

la mancomunitat. L'article 31, es remet a la legislació bàsica de l'Estat i, per tant, s'ha d'entendre que les potestats que tindran les mancomunitats són totes les de l'article 4.1 de la LBRL.

Finalment, l'article 31.2 regula matèries concretes que justificarien la creació de mancomunitats, si bé no queda clar pel precepte comentat, ja que s'estableix que "Les mancomunitats, en l'exercici de les seves competències i sempre que així ho acordin els municipis que les integren, poden exercir funcions de planificació i de desenvolupament per a la millora de les condicions de vida del seu àmbit territorial". Encara que la redacció es confusa, sembla que al que es refereix l'article és a matèries concretes que justifiquen la creació d'una mancomunitat, aquestes matèries poden ser molt variades: el desenvolupament industrial, l'agrícola, el turístic, el comercial, etc.

L'article 32 fa referència als estatuts de les mancomunitats. En aquest sentit s'ha de fer una consideració de caràcter formal: l'aprovació dels estatuts (art. 35), el seu contingut mínim (art. 32) i la modificació dels estatuts (art. 38) s'haurien d'establir en articles correlatius i per aquest ordre, ja que és l'odre lògic en què es produeixen aquests actes. Entrant en la consideració del contingut mínim dels estatuts, l'article 44.2 de la LBRL estableix com a contingut bàsic dels estatuts l'àmbit territorial de les mancomunitats, el seu objecte i competències, els òrgans de govern i recursos, el termini de duració i quants extrems siguin necessaris pel seu funcionament. Per tant, l'article 32 de l'ALLMRL respectant les bases estatals desenvolupa el contingut mínim que han de contenir els estatuts.

L'article 33, determina el procediment de creació de les mancomunitats, regulant, més que el procediment de creació pròpiament dit, l'acord d'iniciació d'aquesta creació que es duu a terme en cada municipi. Així la iniciativa per a la creació d'una mancomunitat ha d'adoptar-se en el Ple de cada Ajuntament havent-se d'adoptar l'acord per majoria absoluta. Aquestes previsions concorden amb la LBRL on s'estableix que són competència del Ple els acords relatius a la participació en òrgans supramunicipals i s'exigeix majoria absoluta per poder adoptar aquest acord en els art. 22.2 a) i 47.2 g) de la LBRL. L'article 33 de l'ALLMRL continua assenyalant que en l'acord que adopti el Ple s'ha de designar el representant del municipi que ha de formar part de la Comissió Gestora.

L'article 34 sota la rúbrica d'"Organització" regula pròpiament la composició de la Comissió Gestora, per tant, recomanam que porti aquest títol. La Comissió Gestora és l'òrgan provisional per mitjà del qual es crea la mancomunitat. Aquesta Comissió Gestora estarà integrada per un representant de cada Municipi, ja que com s'ha assenyalat, en l'article 33, el Ple a la vegada que acorda per majoria absoluta integrar-se en la mancomunitat ha de designar el seu representant en la comissió gestora.

L'article 35 regula el procediment d'aprovació dels estatuts. Ja hem assenyalat quan analitzàvem el contingut dels estatuts que consideram que l'aprovació dels estatuts (art. 35), el seu contingut mínim (art. 32) i la modificació dels estatuts (art. 38) s'haurien d'establir en articles correlatius i per aquest ordre,

ja que és l'ordre lògic en que es produeixen aquest actes. Pel que fa al procediment d'aprovació del estatuts s'estableixen fonamentalment les següents fases: elaboració del projecte d'estatuts per part de la Comissió Gestora, aprovació provisional del projecte d'estatuts per part d'una Assemblea constituïda per tots els membres dels Ajuntaments afectats, un cop aprovats els estatuts se sotmetran a un tràmit d'informació pública i se sol·licitarà un informe no vinculant als Consells Insulars afectats. També es preveu que es trametin els estatuts de la mancomunitat a la Comunitat Autònoma perquè faci observacions sobre la legalitat de la tramitació i suggeriments sobre l'acomodació del projecte de mancomunitat a les directrius de la política territorial, però no s'estableix si aquestes observacions de la Comunitat Autònoma tenen o no caràcter vinculant. Un cop emesos els informes corresponents l'aprovació definitiva dels estatuts correspon al Ple de cada Ajuntament afectat el qual ha d'adoptar l'acord per majoria absoluta. La inclusió d'aquest article 35 de l'ALLMRL respon al que preveu l'article 44.3 de la LBRL. Aquest article remet a la legislació autonòmica la determinació del procediment d'elaboració dels estatuts sempre que es compleixin unes regles mínimes que tenen la consideració de bàsiques. Aquestes regles són les següents: que l'elaboració dels estatuts ha de correspondre a tots els regidors dels Ajuntaments constituïts en Assemblea, les Diputacions Provincials interessades han d'emetre informe sobre el projecte d'estatuts i el Plens de tots els Ajuntaments afectats han d'aprovar els estatuts corresponents. Pel que fa a la regla de que l'elaboració dels estatuts ha de correspondre a tots els regidors dels Ajuntaments afectats, s'ha de fer notar que l'article 35 a) no estableix pròpiament aquesta regla sinó que estableix una elaboració per part de la Comissió Gestora i l'elevació als Ajuntaments interessats per a una aprovació inicial de caràcter provisional que haurà de ser posteriorment ratificada pel Ple de cada un dels Ajuntaments. Pel que fa a la regla que les Diputacions Provincials han d'emetre informe, s'ha de recordar que segons l'article 41.3 de la LBRL els Consells Insulars de les Illes Balears assumeixen les competències que aquesta llei atribueixi a les Diputacions Provincials.

Els articles 36 i 37 regulen l'adhesió de municipis a una mancomunitat ja constituïda i la separació de la mancomunitat de municipis que ja en formen part. Pel que fa a aquests dos articles simplement destacar que en ambdós casos s'exigeix l'aprovació per majoria absoluta del Ple de la corporació local, ja que l'article 47.2 g) de la LBRL així ho exigeix. D'altra banda, pel que fa a l'article 37, consideram que la separació efectiva de municipis de la mancomunitat de la qual formen part hauria de supeditar-se al compliment dels compromisos contrets.

L'article 38 regula la modificació dels estatuts de la mancomunitat. Simplement recordar aquí el que ja dèiem en analitzar el contingut mínim dels estatuts i és que consideram que l'aprovació dels estatuts (art. 35), el seu contingut mínim (art. 32) i la modificació dels estatuts (art. 38) s'haurien d'establir en articles correlatius i per aquest ordre, ja que és l'ordre lògic en què es produeixen aquests actes.

Finalment els articles 40 i 41 responen a una idea que ja hem analitzat en el text del dictamen en diverses ocasions: la necessitat que es fomentin les associacions de municipis, per tal que aquests puguin prestar els serveis a que estan obligats per la llei amb una major eficàcia, contrarestant els efectes negatius del minifundisme. D'una banda, l'article 40 de l'Avantprojecte preveu mesures de foment en sentit estricte, però les preveu d'una manera molt difosa en assenyalar, simplement, que el Govern de la comunitat autònoma i els Consells Insulars han de prestar especial assessorament i suport a la constitució de les noves mancomunitats, així com a les que ja existeixen. D'altra banda, l'article 41 contempla una competència específica en què es pot manifestar aquest foment de les mancomunitats. Més que una competència es tracta de la possibilitat que a les mancomunitats se'ls atribueixin competències per desenvolupar les directrius d'ordenació territorial contingudes en els plans territorials, aprovats per d'altres administracions, com acostuma a passar en l'àmbit de les competències municipals. Que els plans territorials estableixin aquestes previsions a favor de les mancomunitats dependrà de la bona voluntat de les administracions que els aprovin. En aquest sentit la inseguretat jurídica que afecta l'exercici de les competències públiques en matèria d'ordenació urbanística aconsella eliminar la possibilitat d'atribució de les competències sobre els plans territorial a les mancomunitats de municipis.

El capítol II del títol III, regula els consorcis locals en els articles 42 a 49 de l'ALLMRL. La regulació que fa és semblant a la que s'estableix pel que fa a les mancomunitats, si bé, en el cas dels consorcis, no ens trobam davant d'una associació intramunicipal, sinó davant de l'associació d'un o més municipis o bé amb altres Administracions Públiques o bé amb entitats sense ànim de lucre.

L'article 42 preveu la constitució de consorcis locals, configurant la constitució dels consorcis locals com un dret, per tant, a l'igual que passa amb les mancomunitats no es pot imposar als ens locals la creació de consorcis locals. S'ha de fer notar aquí que la definició del consorci local es fa, sobretot, tenint en compte les seves finalitats, és a dir, realitzar obres, activitats o prestar serveis de caràcter municipal o local, sense que s'estableixi la participació mínima que hi han de tenir els ens locals que hi participen.

D'altra banda, en l'article 43 es preveu que si no es considera necessari constituir un nou ens local es puguin establir convenis interadministratius. Ara bé, consideram que tant la possibilitat d'establir convenis supramunicipals i convenis interadministratius s'hauria de regular en el Títol IV, que es dedica precisament a relacions interadministratives.

Els articles 44 i 45 regulen les competències i el règim jurídic dels consorcis locals. Pel que fa al règim jurídic, l'article 45 es remet al que s'ha establert en el propi Avantprojecte sobre les mancomunitats i, per tant, també ens remetem al que s'ha exposat en aquest Dictamen sobre les competències i potestats de les mancomunitats. L'article 44 configura els consorcis locals com entitats locals amb plena capacitat i personalitat jurídica i els atorga totes les potestats previstes en la legislació bàsica de règim local. Recordem en aquest punt el que ja s'ha dit pel que fa a l'article 4.1 de la LBRL ja que és aquest article el que

regula les potestats administratives dels ens locals. Respecte de l'article 44 de l'ALLMRL només volem assenyalar que consideram que la menció que es fa en el mateix a la potestat tributària dels consorcis locals s'hauria de mencionar en l'article 47, relatiu a la hisenda dels consorcis locals. S'ha de tenir en compte, a més que es parla de potestat tributària fent menció de taxes, contribucions especials, preus públics i tarifes, quan pròpiament els preus públics no són tributs, per tant recomanam, no només que aquests recursos es mencionin en l'article 47 referit a la hisenda dels consorcis locals, sinó que a més es parli de recursos dels consorcis locals i no de potestat tributària, ja que entre els recursos esmentats n'hi ha de caràcter tributari i de caràcter no tributari.

L'article 46, regula la forma de constitució dels consorcis locals. Simplement assenyalar que aquesta constitució es fa mitjançant un conveni i que exigeix majoria absoluta per part del Ple, amb concordança als articles 47 de la LBRL i 92 de l'ALLMRL, ja que els consorcis locals són entitats supramunicipals. S'ha de tenir en compte, a més, que en el cas dels consorcis locals no es pot garantir una representació igualitària dels ens locals amb els altres membres dels consorcis, ja que la representació dels ens locals a l'òrgan de govern de l'entitat local dependrà del conveni i de la participació dels ens locals en la mateixa.

Finalment, els articles 47, 48 i 49 regulen la Hisenda, el Patrimoni i el Personal dels consorcis locals. Només farem una breu observació a l'article referit a la hisenda. D'una banda recordar el que ja s'ha assenyalat en l'article 44 pel que fa a la potestat tributària, i és que la possibilitat d'imposar i establir taxes i contribucions especials i de regular preus públics s'hauria d'establir en l'article 47, d'altra banda aquest article 47 es remet a la Llei reguladora d'Hisendes locals, aprovada per Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març (TRLHL) la qual regula els recursos de les entitats supramunicipals en els seus articles 150 a 152 i, precisament, l'article 152 del TRLHL estableix la possibilitat únicament d'establir taxes, contribucions especials i preus públics als ens supramunicipals, sense que els mateixos tinguin possibilitat d'establir imposts.

El capítol III del títol III regula, d'una banda, les entitats locals menors als articles 50 a 55 i, d'altra banda, regula els ens autònoms locals, els districtes i els delegats territorials de Batlia en l'article 56. Hem d'assenyalar en aquest punt, que els ens autònoms locals, els districtes i els delegats territorials de Batlia no són pròpiament ens locals sinó òrgans que els ens locals poden crear o no, es tracta per tant, d'òrgans complementaris i s'haurien de regular en el capítol corresponent als mateixos.

Pel que fa a les entitats locals menors, en l'ALLMRL, es regulen d'una manera pràcticament idèntica a la regulació que es conté en l'article 45 de la LBRL i als articles 38 a 45 del TRRL. Les entitats locals menors són aquelles que es poden crear en nuclis de població separats del municipi, depenent l'existència d'aquestes entitats locals menors de la legislació de la comunitat autònoma tal i com es desprèn de l'article 3.2 de la LBRL.

L'avantprojecte regula en l'article 50 la creació de les entitats locals menors, aquesta creació pot produir-se a iniciativa del Ple de l'Ajuntament o bé a

petició dels propis veïns afectats, constituint aquest últim supòsit un cas clar de participació ciutadana en la vida municipal. L'única especialitat apreciable que s'estableix en relació amb la legislació estatal és que s'exigeix que el nucli urbà separat, que es constitueixi com a ens local menor, tingui una antiguitat de com a mínim 50 anys.

Els articles 51 i 52 regulen, respectivament, el procediment per a la creació d'entitats locals menors i la modificació i supressió d'aquestes entitats. Pel que fa al procediment de creació, es regulen pròpiament els documents que s'han de presentar amb la proposta d'inici de l'expedient. Dels documents exigits s'extreu la necessitat d'acreditar que les entitats locals menors han de poder prestar els serveis mínims obligatoris locals, ja que la creació d'aquest tipus d'entitats no pot suposar una disminució en la qualitat dels serveis que reben els ciutadans. D'altra banda, en els articles 51 i 52 ens trobam amb un supòsit de control de l'activitat municipal per part del consell insular i de la comunitat autònoma respectivament. Del consell insular, ja que l'expedient de creació de l'entitat local menor ha de ser aprovat per aquest, i de la Comunitat Autònoma, ja que la modificació o supressió d'una entitat local menor pot produir-se a iniciativa del Govern de la Comunitat autònoma quan s'acrediti la insuficiència financera de l'ens local menor per atendre els serveis mínims que té atribuïts.

L'article 53, estableix la naturalesa jurídica de les entitats locals menors. Pel que fa a aquest article només volem assenyalar que consideram que el fet que es tracta d'ens locals, s'hauria d'establir a l'inici del capítol i, d'altra banda, el fet que dins de la potestat tributària s'inclou la possibilitat d'establir preus públics, quan aquests no són pròpiament tributs. És per aquest motiu que recomanam que s'estableixi un article on es regulin precisament els recursos de l'entitat local menor, recursos que poden ser tributaris, l'establiment de taxes i contribucions especials, i recursos que poden ser no tributaris, com és el cas dels preus públics.

L'article 54 i 55, regulen les competències i l'organització de les entitats locals menors. Pel que fa a les competències, s'ha d'assenyalar que les entitats locals menors tindran les competències que els atribueixi el municipi que les crea i, per tant, aquest fet s'hauria d'establir a l'inici de l'article 54. Pel que fa a l'organització de l'entitat local menor, aquesta es regula en l'article 55 sota la rúbrica de la Junta de veïns. Simplement assenyalar que l'organització de l'ens local menor està constituïda pel president i la Junta de veïns, establint-se les competències de cada un d'aquests òrgans de forma gairebé idèntica al que disposen els articles 39 a 41 del TRRL. També les competències que regula l'article 54 de l'Avantprojecte es regulen de manera molt semblant al que estableix l'article 38 del TRRL.

Finalment, l'article 56 regula els ens autònoms locals, els districtes i els delegats territorials. Tal com hem assenyalat en l'anàlisi del capítol corresponent, no es tracta en aquest cas d'ens locals, sinó que pròpiament ens trobem davant d'òrgans locals complementaris regulats per tal d'afavorir la descentralització territorial del municipi. Així, en els nuclis de població

separats, els municipis poden establir, o bé un ens autònom local regulat en l'article 56 apartat 2 i 3, que rebrà el nom de Junta de veïnats, creant-se així un òrgan instrumental del municipi que tindrà personalitat jurídica pròpia, o bé els Batles poden optar per establir les delegacions territorials que s'estableixen en l'article 56.4, sense que s'atribueixin a aquestes delegacions personalitat jurídica. Aquestes delegacions territorials de la Batlia es regulen també en l'estatal, en concret a l'article 119.2 a) i 122 del ROF. Pel que fa als districtes, aquests es regulen en l'article 56.3 de l'Avantprojecte, si bé per aquests no s'exigeix que s'estableixin en nuclis de població separats, es configuren també com a òrgans territorials desconcentrats i es regulen de forma similar a com ho fa l'article 128 de la LBRL.

F) El títol IV de l'Avantprojecte regula les relacions interadministratives, en tres capítols que aborden, d'una banda, les relacions administratives en l'àmbit competencial, centrant-se sobretot en la delegació de competències dels ens locals en les comunitats autònomes i en la comanda de gestió d'activitats i serveis autonòmics als ens locals i, de l'altra banda, les relacions interadministratives que es fan efectives mitjançant el control i supervisió d'actes dels ens locals en l'exercici de les seves competències pròpies i les tècniques de cooperació.

El capítol I del títol IV, regula les relacions interadministratives en l'àmbit competencial en els articles 57 a 63, preveient-se tres tècniques fonamentals per tal que els ens locals puguin assumir competències: la transferència de funcions, la delegació de competències i la comanda de gestió de serveis i activitats de la comunitat autònoma als ens locals. De la lectura d'aquests preceptes es comprova que s'estableix una regulació pràcticament idèntica al que estableixen els articles 7, 8 i 27 de la LBRL. De tota manera sí que s'ha de fer constar aquí, que tal i com disposa l'article 7 i 8 de la LBRL hi ha fonamentalment tres tipus de competències locals: les competències pròpies que són les que s'atribueixen per llei a favor dels municipis, les competències delegades i la comanda de gestió. Les competències delegades i la comanda de gestió es regulen prenent com a referència les relacions interadministratives que aquestes comporten entre la Comunitat autònoma que delega o encomana la gestió de determinats serveis o activitats i l'ens local. Però no s'estableix cap menció expressa i detallada en l'Avantprojecte a les competències pròpies, és a dir, les que les que les lleis autonòmiques han d'atribuir als ens locals; ja que l'Avantprojecte es limita a determinar en l'article 3.2 que el Parlament per llei pot atribuir competències però no en detalla un possible contingut. És cert que probablement les competències pròpies no es podrien emmarcar en l'àmbit de les relacions interadministratives, però no es mencionen en cap dels preceptes de l'Avantprojecte, no se cita cap matèria sobre la qual la comunitat autònoma atribuirà competències pròpies als ens locals, ni tan sols es fa una remissió a l'article 25 de la LBRL, precepte on s'estableixen precisament les matèries sobre les que els ens locals tindran competència de conformitat amb la legislació de l'Estat i la legislació de la comunitat autònoma. La menció a les competències pròpies és rellevant, ja que el Tribunal Constitucional

considera, precisament, que l'existència de competències pròpies forma part del contingut de l'autonomia local. És per això que recomanam que en l'Avantprojecte es faci menció a les competències pròpies, o bé establint els criteris en virtut dels quals el legislador autonòmic atribuirà aquestes competències als ens locals, o bé establint matèries sobre les qual el legislador autonòmic establirà competències a favor dels ens locals, o bé, almanco, fent una remissió a la legislació bàsica de l'Estat, en concret a l'article 25 de la LBRL, remissió que ja es fa en la regulació d'altres matèries al llarg de l'Avantprojecte.

Si entram de forma succinta en el contingut del capítol, cal dir que l'article 57 regula la transferència de funcions. Però no ens trobem davant, pròpiament, d'una delegació de competències, sinó que en aquest cas el que fa el legislador autonòmic és atribuir facultats corresponents a matèries de la seva competència. Els articles 58 a 62 regulen la delegació de competències i la comanda de gestió de manera pràcticament idèntica a la regulació de la LBRL, si bé s'ha d'assenyalar que els termes emprats són confusos, ja que mentre els títols dels articles 58, 59, 60 i 62, fan referència a delegació de funcions i comanda de serveis, de l'articulat d'aquests mateixos preceptes es desprèn que es tracta de delegació de competències i de la comanda de la gestió no només de serveis, sinó també, d'altres activitats de caràcter tècnic o material.

La principal diferència entre la delegació de competències i la comanda de gestió de serveis es troba en la possibilitat de control que tenen els ens que deleguen, en aquest cas l'Administració de la Comunitat autònoma. Així, mentre en la delegació de competències s'atribueixen aquestes pròpiament, i dites competències poden exercir-les els ens locals en règim d'autonomia i sota la seva responsabilitat —encara que és permet que en la delegació s'estableixin mecanismes de control—, en el cas de la comanda de gestió el que s'atribueixen són activitats materials derivades de competències autonòmiques, sense atribuir-se pròpiament la competència. En aquest cas, l'ens local actua com un mandatari de la comunitat autònoma i, per tant, ha de seguir totes les instruccions, actes o reglaments que dicti la comunitat autònoma pel que fa a les actuacions materials que ha de realitzar l'ens local.

Finalment, l'article 63 regula la dispensa de serveis obligatoris. Els serveis obligatoris locals s'estableixen en l'article 26 de la LBRL en funció del número d'habitants dels municipis. Així, a major número d'habitants, més serveis obligatoris està obligat a prestar el Municipi. Els serveis que tot municipi està obligat a prestar són, entre d'altres, l'enllumenat públic, la neteja viària, la recollida de residus, l'accés als nuclis de població o la pavimentació de vies públiques. La dispensa dels serveis obligatoris suposa que els municipis no prestaran aquests serveis, essent substituïts els municipis en aquest cas per una Administració superior, en el cas que ens ocupa, la comunitat autònoma balear o els consells insulars. Es tracta d'un supòsit de substitució en la prestació de serveis d'una Administració per una altra. L'article 63 de l'Avantprojecte preveu, per tant, el que ja preveu la LBRL en l'article 26.2,

però l'article 63 no estableix quina Administració prestarà els serveis dels quals es dispensa al municipi i, per tant, hauria de determinar-se.

El capítol II del títol IV, regula en un únic article, el 64, la supervisió i control d'actes d'ens locals en l'exercici de la seva competència pròpia. Aquest constitueix potser un dels preceptes més paradoxals de l'Avantprojecte, ja que d'una banda, i com ja hem assenyalat, en l'Avantprojecte no s'estableixen ni matèries sobre les que la comunitat autònoma atribuirà competències, ni els criteris que han de servir per atribuir aquestes competències, ni tan sols es remet a la llei de bases de règim local, però, de l'altra banda, sí s'estableixen en l'article 64 els mecanismes de control de les competències pròpies. D'acord amb el principi d'autonomia local, les competències pròpies només poden ser controlades d'acord amb criteris de legalitat i no d'oportunitat, i aquest respecte queda palès en l'article 64 quan es disposa que la supervisió o control dels actes del ens locals, compatible amb la seva autonomia, s'ha de recolzar amb una norma legal i té per objecte tant la garantia de la legalitat com assegurar el respecte dels interessos generals supraordenats als interessos locals.

Finalment, el capítol III del títol IV, fa referència a les tècniques de cooperació, i fa menció a la intercomunicació competencial (delegació de competències i comanda de gestió), a l'assistència tècnica i financera, als convenis interadministratius, als consorcis i a les societats instrumentals en els articles 65 i 66. Juntament amb aquesta regulació, establerta en l'Avantprojecte, també s'haurà de tenir en compte el que estableixen els articles 55 i següents de la LBRL.

G) El títol V constitueix, sens dubte, un dels títols més llargs de l'Avantprojecte, abasta des de l'article 67 fins l'article 121 agrupats en set capítols.

El capítol I del títol V, regula l'estatut dels membres de les corporacions locals distingint-se en dues seccions, els drets i deures dels membres de les Corporacions Locals i els Grups Polítics.

En la secció primera, s'analitzen els drets dels membres de les Corporacions locals, en els articles 67 a 73, de l'Avantprojecte, regulant-se d'una manera molt semblant al que estableixen els articles 73 a 78 de la LBRL, els articles 72 i 73 del TRRL i els articles 6 a 22 del ROF. Així, en l'Avantprojecte es regulen els drets que podem anomenar polítics propis dels membres de les Corporacions locals, com són els drets d'assistència (art. 68), el dret d'intervenir en els debats i votacions (art. 69), el dret d'accés a la informació (art. 70) i el règim d'incompatibilitats (art. 71). Pel que fa a l'article 70 consideram que s'hauria de regular d'una manera més detallada i àmplia el dret a l'accés d'informació dels membres de les corporacions locals, de maneta que tinguessin accés a tota la informació i d'una manera més ràpida (els assumptes de l'ordre del dia ha de disposar de la informació amb antelació suficient). Quant l'article 71, entenem que els membres de les corporacions locals haurien de tenir unes incompatibilitats més àmplies que les regulades incloent-hi a familiar i socis d'empreses de les quals en formin

part o n'hagin estat socis; igualment s'hauria de regular quan es considera que un assumpte té interès directe o quan es produeix abstenció obligatòria per interès indirecte. La llei hauria de recordar que la intervenció en assumptes que hi ha incompatibilitat radical no només produeix la nul·litat de l'acte administratiu acordat sinó també l'obertura d'actuacions penals.

L'article 72 regula els drets de caràcter econòmic dels membres de les Corporacions locals, de manera molt semblant a com s'estableixen en l'article 75 de la LBRL, distingint-se així la retribucions als membres de la Corporació local segons tinguin dedicació exclusiva o dedicació parcial. En cas que no tinguin aquesta dedicació es preveu el pagament d'assistències per l'efectiva concurrència a les sessions i, finalment, tots els membres de les Corporacions locals tenen dret a percebre indemnitzacions per les despeses efectives. Especialment important en l'àmbit dels drets econòmics dels membres de les Corporacions locals és la previsió de l'article 72.1, on es preveu que els Batles de municipis amb una població i un pressupost inferior al que es determini reglamentàriament —se suposa que molt poc—, podran ser retribuïts a càrrec de les ajudes finalistes del Govern de les Illes Balears. Aquest fet pot arribar a suposar un control excessiu sobre els Batles, tot i que, a la vegada, s'estableixi, com a prevenció, que la retribució a càrrec del Govern és voluntària i renunciable.

Finalment, l'article 73 regula el Registre d'interessos de forma semblant a la regulació que s'estableix en els articles 30 i 31 del ROF. Això no obstant, suggerim que s'inclogui al registre els béns dels familiars directes i que es prevegi una sanció en cas que en el registre no es declarin tots els béns.

La secció 2a d'aquest capítol regula els grups polítics en els articles 74 a 76, i ho fan de forma molt similar al que estableix l'article 73.3 de la LBRL i als articles 23 a 29 del ROF. Els grups polítics són una institució obligatòria, ja que s'han de constituir necessàriament, que actuen com a instrument per organitzar d'una millor forma la Corporació Local, ja que s'ha de tenir en compte en tot moment que, atès l'elecció democràtica dels regidors i el principi de representativitat, els regidors no estan sotmesos a mandat imperatiu. D'altra banda, s'ha de fer menció a la figura del regidor no adscrit, aquesta figura es va introduir en la llei de Bases de Règim Local a través de la Llei de Mesures per a la modernització del govern local del 2003, i també es recull en l'Avantprojecte en l'article 74.5. El regidor no adscrit, és una figura creada a fi d'evitar el transfuguisme polític municipal en impedir-se que un regidor que abandoni el grup que representi la candidatura per la qual va ser elegit es pugui integrar en el grup mixt. De tota manera, el regidor no adscrit, tot i que perd els drets que se li atribueixen per pertànyer a un grup polític determinat, manté, en tot moment, els drets individuals com a membre de l'entitat local.

El capítol II del títol V, regula el règim de funcionament de les entitats locals en els articles 77 a 97, dividint-se en tres seccions, regulant-se el règim de sessions, el debat i votacions i les actes. Farem una breu referència

descriptiva del que regulen aquests articles, ja que es fa d'una manera gairebé idèntica al que estableix la legislació estatal bàsica i supletòria.

La secció primera regula el règim de sessions, de forma similar a com ho estableixen els articles 77 a 90 del ROF. Per tant, es regulen així les sessions, distingint les sessions ordinàries i extraordinàries, la convocatòria, establint que les sessions són convocades pel President i regulant el contingut de les mateixes, es regula també l'ordre del dia com a relació d'assumptes que s'han de tractar en la sessió, la publicitat de les sessions del Ple, el quòrum d'assistència a les sessions, els informes previs d'adequació dels acords a la legalitat que han de realitzar el Secretari i l'Interventor municipals, i les esmenes, vots particulars i propostes.

La secció segona regula pròpiament el debat i les votacions. Si en l'anterior secció s'analitzen els passos previs a la celebració d'una sessió, en aquesta secció s'analitza el desenvolupament de la sessió pròpiament dita. La regulació és molt similar a la que estableixen els articles 91 a 103 del ROF, tenint en compte, a més, la regulació bàsica que s'estableixen en els articles 46 i 47 de la LBRL. Així, en l'Avantprojecte es regula com s'ha de desenvolupar el debat i les votacions, s'estableix la forma d'expressió del vot, que pot ser afirmatiu, negatiu o d'abstenció, es regulen les classes de votacions distingint la votació ordinària, la secreta i la nominal, s'estableix el quòrum d'adopció d'acords, adoptant-se els acords com a regla general per majoria absoluta i establint-se, expressament, els supòsits on s'exigirà la majoria absoluta en concordança amb l'article 47 de la LBRL i es regulen també els precs i preguntes que poden formular els membres de les corporacions locals.

Finalment, la secció 3a regula les actes com a document públic solemne en què es fan constar els acords municipals. La regulació que es fa de les actes, del seu contingut i del Llibre d'actes també és molt similar al que estableixen els articles 109 i 110 del ROF. L'única observació que volem fer en aquest punt és de caràcter formal, l'article 97 regula el Llibre de Decrets i Resolucions, i consideram que aquest Llibre s'hauria de regular en el capítol següent que és, precisament, el que tracta els reglaments locals.

El capítol III del títol V determina la potestat reglamentària dels ens locals sota la rúbrica "Reglaments, Ordenances i Bans" en els articles 98 a 101.

L'article 98 regula els Reglaments i Ordenances, de fet, en ambdós casos, es tracta de normes jurídiques de caràcter reglamentari, però l'article 98 recull una distinció doctrinal assenyalant que d'una banda s'anomenaran reglaments les disposicions generals que tinguin contingut organitzatiu, —es tracta doncs de reglaments "ad intra" sent-ne el seu màxim exponent el Reglament Orgànic— i, d'altra banda, les Ordenances, que seran disposicions generals que tenen eficàcia "ad extra", —pensem, per exemple, en les ordenances reguladores de serveis públics municipals. Finalment, l'article 98, recorda que com totes les normes jurídiques, els reglaments municipals es relacionen amb altres subsistemes normatius (normes de l'Estat i les

Comunitats Autònomes) d'acord amb els principis de jerarquia normativa i competència i recorda també l'article 98, el principi d'inderogabilitat singular dels reglaments municipals, refermant així el seu caràcter de normes jurídiques que s'integren en l'ordenament jurídic.

Els articles 99 i 100 regulen, respectivament, el procediment d'elaboració dels reglaments i ordenances i la seva entrada en vigor. Pel que fa al procediment d'elaboració dels reglaments se segueix el procediment que, amb caràcter bàsic, estableix l'article 49 de la LBRL, si bé l'Avantprojecte no només es limita a establir el tràmit d'audiència als interessats com fa la LBRL, sinó que menciona expressament com a interessats a les associacions de veïns i a les associacions de defensa de consumidors i usuaris, quan es tracti de reglament i quan les finalitats d'aquestes associacions tinguin una relació directa amb l'objecte del reglament que s'aprova. En aquest sentit suggerim que en el procediment d'elaboració dels reglaments i ordenances es consideri com a interessats als efectes del tràmit d'audiència a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. Pel que fa a l'entrada en vigor, l'article 100 de l'Avantprojecte assenyala que les ordenances locals no poden entrar en vigor fins que almenys no hagin transcorregut quinze dies de la seva publicació. S'estableix, per tant, la regulació de l'article 70.2 de la LBRL, respectant-se el termini de quinze dies que tenen l'Administració de l'Estat o de la Comunitat autònoma per requerir a l'ens local l'anul·lació del reglament local conforme a l'article 65.2 de la LBRL. Finalment, es regula l'entrada en vigor de les ordenances fiscals, tenint en compte que per les ordenances fiscals no s'estableix el termini de quinze dies, ja que aquestes ordenances no es regulen per la LBRL, sinó que se'ls aplica el Text Refós 2/2004 de la Llei d'Hisendes Locals, en concret l'article 17 de dit text que només exigeix per a l'entrada en vigor de les ordenances fiscals que hagin estat objecte de publicació.

Finalment, l'article 101 regula els Bans del Batle. La doctrina entén que els bans del Batle no tenen caràcter normatiu, no són normes jurídiques, sinó que es configuren com a simples recordatoris que el Batle pot efectuar als veïns per recordar-los quines són les seves obligacions. Així és com es configuren en l'article 101 de l'Avantprojecte. Ara bé, aquests articles també fan referència a unes mesures excepcionals del Batle que són aquelles mesures que aquest pot adoptar en casos de catàstrofe o infortuni públics, mesures que també es preveuen en l'article 21.1 m) de la LBRL. Aquestes mesures que el Batle pot prendre en circumstàncies excepcionals, —pensem en inundacions, terratrèmols o altres catàstrofes naturals—, són l'exemple prototípic dels anomenats, per la doctrina administrativista, reglaments de necessitat, aquests reglaments poden inclús imposar-se a la llei, trencant així el principi de jerarquia normativa, mentre duri la causa catastròfica que justifica les mesures excepcionals adoptades pel Batle.

El capítol IV del títol V, regula el règim jurídic dels actes i acords locals, així com el règim dels recursos que es poden interposar contra aquests actes i acords locals. Pel que fa al procediment i al règim jurídic dels actes i acords,

l'article 102 de l'Avantprojecte es remet fonamentalment a la Llei 30/1992, establint el principi d'executivitat immediata dels actes administratius, tal i com també estableix l'article 51 de la LBRL. Pel que fa a la revisió d'actes i acords, l'article 103 també es remet a la Llei 30/1992, per tant, s'ha d'estar als articles 102 i següents d'aquesta llei. L'article 103.2 aclareix que quan es tracti de la revisió d'un acte anul·lable l'òrgan competent per declarar l'acte local lesiu pels interessos locals serà el Ple. Pel que fa als recursos administratius l'Avantprojecte transcriu pràcticament l'article 52 de la LBRL i estableix la necessitat de les reclamacions administratives prèvies a la via judicial civil i laboral.

Finalment, l'article 105 de l'Avantprojecte preveu l'existència d'un òrgan complementari en els municipis de població superior a 10.000 habitants. Es tracta d'un òrgan especial per a reclamacions i recursos, que únicament coneixeran, no resoldran, sobre els recursos administratius contra actes i acords locals en matèria de gestió tributària, sancions, personal, urbanisme i acció social.

El capítol V del títol V, regula els conflictes d'atribucions entre òrgans d'una mateixa entitat local i els conflictes de competències entre diferents entitats locals en els articles 106 i 107, distingint-se els conflictes positius i negatius tant d'atribucions com de competències. Amb caràcter bàsic aquests conflictes es regulen en l'article 50 de la LBRL.

El capítol VI del títol V, regula d'una banda la impugnació d'actes i acords locals per part de la comunitat autònoma en els articles 108 a 111 i l'exercici d'accions per part de l'ens local contra actes de la comunitat autònoma en l'article 112. No fem comentari pel que fa a aquests articles ja que estableixen una regulació equivalent a la que es fa amb caràcter bàsic als articles 63 a 67 de la LBRL.

El capítol VII del títol V, determina la informació i participació ciutadanes en els articles 113 a 120. La legislació bàsica sobre la matèria la trobam als articles 69 a 72 de la LBRL. En aquesta matèria s'ha de tenir en compte que els ens locals són les Administracions més pròximes als ciutadans, d'aquí que precisament l'article 1 de la LBRL defineixi als municipis com els mitjans immediats per fer efectiva la participació ciutadana. La participació ciutadana es fa efectiva per múltiples mecanismes que van des de la possibilitat de participar en les pròpies eleccions municipals tant com a electors o com a elegibles, fins a d'altres mecanismes més concrets, com pot ser la possibilitat que tenen els veïns d'iniciar la creació d'entitats locals menors. Per tant, les possibilitats de participació ciutadana en la vida local no s'esgoten amb els mecanismes que estableixen als articles 113 a 120 de l'Avantprojecte.

L'article 113, estableix els principis generals en matèria de participació establint, amb caràcter general, els deures de les Corporacions Locals de facilitar informació als ciutadans i de promoure la participació d'aquests en la vida local. Aquest article té una clara connexió amb l'article 9.2 de la Constitució, on s'estableix els deures dels poders públics i, per tant, també de

les Administracions Locals, de facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. L'article 114 preveu la possibilitat, d'acord amb el que disposi el Reglament de la Corporació, que s'estableixin Cartes de Serveis on es determinin els drets dels ciutadans i les obligacions que les Corporacions assumeixen pel que fa als nivells de qualitat dels serveis corresponents. Els articles 115 i 116 regulen drets dels ciutadans, l'article 115 fa una menció als drets fonamentals, si bé en aquest cas el respecte als drets fonamentals consideram que s'haurien de regular en les previsions pròpies de la població municipal ja que no es pot considerar pròpiament un mitja de participació. L'article 116, en canvi sí regula un drets concrets l'exercici dels quals pot fer efectiva la participació ciutadana, es tracta dels drets d'informació; que la ciutadania estigui informada de les activitats municipals és un requisit indispensable per fer possible la participació. A més, s'hauria de preveure la inclusió de terminis en què l'administració local necessàriament hagi de donar la informació sol·licitada i preveure les corresponents sancions en cas d'incompliment.

A aquesta idea de la informació responen els articles 117 i 118, on es regula la publicitat de les sessions del Ple i altres mitjans de participació ciutadana, i són especialment destacables la previsió de les Oficines d'informació al ciutadà i la implantació de mitjans tecnològics que facilitin la participació.

L'article 119 regula les associacions de veïns com una institució representativa d'interessos col·lectius, atribuint-los, l'article 119.2, unes facultats de participació especials.

Finalment, l'article 120 regula les consultes populars o el que també podem anomenar referèndums d'àmbit local. Aquestes consultes populars es van introduir en l'article 71 de la LBRL amb la llei de mesures per a la modernització del govern local, l'article 71 de la LBRL estableix els requisits mínims que han d'acomplir les consultes populars, establint que aquestes consultes populars es podran realitzar d'acord amb el que disposi la legislació de les comunitats autònomes. Precisament, l'article 120 de l'Avantprojecte respon a aquesta previsió de la LBRL regulant els requisits que han de complir les consultes populars a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

H) El títol VI regula els béns de les entitats locals en tres capítols que comprenen els articles 122 a 145 de l'ALLMRL. Pel que fa a la regulació del patrimoni local, s'ha de tenir en compte, no només la legislació bàsica de l'Estat en matèria de règim local continguda als articles 79 a 83 de la LBRL, sinó que també s'ha de tenir en compte la Llei 33/2003, del Patrimoni de les Administracions Públiques que conté els preceptes bàsics assenyalats en la seva disposició final segona. Finalment, s'ha de tenir en compte que s'aplicarà amb caràcter supletori el Reglament (estatal) de Béns de les entitats locals aprovat per Reial Decret 1372/1986, de 13 de juny.

El capítol I del títol VI, regula les disposicions generals relatives als béns locals, definint l'article 121 quins són els béns o el patrimoni local, fent els articles 122 i 123 la clàssica distinció entre béns de domini públic i béns

patrimonials, establint l'article 124 el règim jurídic de cadascun d'aquests béns, i regulant l'article 125 les prerrogatives tradicionals que totes les administracions públiques tenen en relació amb els seus béns, com són la potestat d'investigació, la potestat de recuperar d'ofici la possessió dels béns quan aquesta possessió ha estat pertorbada, la potestat de delimitació, la potestat sancionadora i el desnonament administratiu. Els articles 126, 127 i 128 regulen l'alteració de la qualificació jurídica dels béns, la mutació demanial i la desafectació dels béns de domini públic. S'ha d'assenyalar únicament pel que fa a l'article 126 que aquest no només regula l'alteració de la qualificació jurídica dels béns de les entitats locals, sinó que també regula l'afectació dels béns locals al domini públic en l'article 126.2. Finalment els articles 129 i 130 regulen l'inventari de béns que obligatòriament han de formar tots els ens locals i la inscripció en el Registre de la Propietat de tots els béns immobles i drets reals de l'entitat local, inclosos els béns immobles i drets reals de domini públic els quals també són inscriptibles al Registre de la Propietat.

El capítol II del títol VI, regula l'adquisició i alienació dels béns de les entitats locals, òbviament dels béns patrimonials ja que els de domini públic són inalienables. Pel que fa a l'adquisició, l'article 132 permet qualsevol mitjà admès en l'ordenament jurídic. Pel que fa a l'alienació, l'article 133 estableix la necessària autorització del Consell Insular quan el valor del bé excedeixi el 25% dels recursos ordinaris. L'article 134 regula el cas específic de l'alienació de parcel·les sobrants, concepte que no està definit i que s'hauria de definir per evitar confusions o interpretacions contradictòries. L'article 135 admet el pagament diferit a les entitats locals sempre que aquest no s'estableixi per un període superior a 10 anys. L'article 136 permet la permuta de béns, l'article 137 regula la constitució i posterior cessió per part dels ens locals d'un dret de superfície sobre els seus béns sempre que la cessió d'aquest dret de superfície no sigui superior a 50 anys, i l'article 138 prohibeix, amb caràcter general, que les entitats locals cedeixin de forma gratuïta els seus béns, excepte que ho facin en favor d'institucions públiques o entitats sense ànim de lucre i aquesta cessió gratuïta produeixi beneficis als habitants del terme municipal. Finalment, l'article 139 regula l'adscripció o aportació de béns a organismes, entitats i societats locals.

El capítol III del títol VI, regula l'aprofitament i tutela dels béns de les entitats locals, tant els de domini públic com els patrimonials, regulant-ne, en definitiva, el seu ús. L'article 140, regula l'ús o aprofitament dels béns de domini públic, distingint l'ús comú, que pot ser general o especial i l'ús privatiu. L'ús especial pot estar sotmès a llicència, mentre que l'ús privatiu està sotmès a llicència amb caràcter obligatori, arribant-se a exigir l'atorgament de concessió administrativa quan l'ús privatiu exigeixi la implantació d'instal·lacions fixes i permanents i excedeixi de 10 anys. L'article 141 regula l'aprofitament o ús dels béns de domini públic comunals i l'article 142 l'ús dels béns patrimonials que ha de regular-se per la pròpia entitat local d'acord amb criteris de rendibilitat. Finalment, l'article 143 no regula

l'aprofitament dels béns de les entitats locals, sinó la seva tutela i protecció. En concret, l'article 143 regula l'obligació dels ens locals d'exercir totes les accions necessàries en defensa del seu patrimoni, en cas de que les entitats locals no exerceixin les accions qualsevol veí podrà exercir-les en el seu nom, tractant-se d'un cas de subrogació del veí en el lloc de l'entitat local regulant-se així una vertadera acció pública, aquesta acció pública es preveu en l'article 68 de la LBRL. L'article 143 regula també la recuperació d'ofici de la possessió dels béns locals quan aquesta possessió ha estat pertorbada.

I) El Títol VII regula les obres, serveis i l'activitat econòmica de les entitats locals en els articles 145 a 171, dividint-se aquest títol en tres capítols. Pel que fa a aquesta matèria s'ha de tenir en compte, a més de l'aplicació dels articles 84 a 87 de la LBRL, l'aplicació supletòria del Reglament (estatal) de Serveis de les Corporacions Locals, aprovat per Decret de 17 de juny de 1955.

El capítol I del títol VII inclou les disposicions generals regulant, d'una banda, les obres públiques locals en els articles 145 a 147 i d'altra banda es regulen les disposicions generals sobre els serveis públics locals als articles 148 a 154.

Els articles 145 a 147 estableixen la definició de les obres públiques locals definint-se com aquelles que realitzin els ens locals, si bé només es regularan per aquest Avantprojecte i, supletòriament, pel Reglament de serveis de les Corporacions Locals, les obres de caràcter ordinari, ja que les obres d'urbanització, és a dir, aquelles que són conseqüència de l'execució del planejament urbanístic es regiran per la legislació urbanística. L'article 146 regula els requisits per l'execució d'obres locals, fent referència al projecte tècnic o a la necessitat d'elaborar i aprovar el projecte d'obres corresponents. Finalment l'article 147 estableix que l'aprovació de projecte d'obres inclosos en els plans d'obres i serveis locals duen implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació a efectes de l'expropiació forçosa.

Els articles 148 a 154 regulen els serveis públics locals. L'article 148 defineix els serveis públics locals com aquells que presten els ens locals. L'article 149 en regula la seva creació exigint que l'acord de creació tingui caràcter exprés i que es regulin mitjançant reglament abans d'iniciar-los, si bé en aquest cas l'article 149 hauria de parlar d'ordenances ja que els reglaments de serveis tenen efectes "ad extra" i, segons exigeix el propi article 98 de l'Avantprojecte, s'haurien d'anomenar ordenances i no reglaments. L'article 150 regula la possibilitat que els serveis essencials es puguin prestar en règim de monopoli, de la mateixa manera que preveu l'article 86.3 de la LBRL. Finalment, els articles 151 a 154 regulen la direcció i control dels serveis, l'accés als mateixos, l'exigència de la continuïtat de la prestació del servei i la possibilitat d'establir la obligatorietat de la recepció i ús dels serveis reservats a les entitats locals.

El capítol II del títol VII regula les formes de gestió dels serveis públics en els articles 155 a 169. Els articles 155 i 156 enuncien i defineixen les formes i modalitats de gestió dels serveis públics locals, distingint la gestió directa i la gestió indirecta. La gestió directa es la que es realitza per la pròpia entitat local, per organisme autònom local, per entitat pública empresarial o per

societat mercantil de capital íntegrament local. Es recull així, l'adaptació que ja va fer l'article 85.2 a) de la LBRL al títol III de la llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat (LOFAGE). La LOFAGE regula com a ens instrumentals o organismes públics de l'Estat els organismes autònoms per a la gestió d'activitats administratives i les entitats públiques empresarials per a la gestió d'activitats econòmiques susceptibles de contraprestació. Pel que fa a la gestió indirecta dels serveis públics, l'article 156.2 (tot i que erròniament s'assenyala amb una lletra "a") de l'Avantprojecte, a l'igual que fa l'article 85.2 b) de la LBRL es remet a modalitats contractuals de gestió de serveis públics previstes en la Llei de contractes de les administracions públiques 2/2002, de 16 de juny, és a dir, la concessió, la gestió interessada, el concert i les societats mercantils d'economia mixta.

Els articles 158 a 166 regulen precisament cadascuna d'aquestes modalitats de gestió dels serveis públics. Respecte de la possibilitat previst en l'article 160, s'hauria d'aclarir que l'activitat econòmica que fa l'administració local pot tenir la "forma" d'una societat mercantil, però que no constitueix una activitat mercantil pròpia, és a dir, que no hi ha afany de lucre.

Finalment, mereix una especial atenció l'article 167 que recull com a modalitat de gestió indirecta la figura de l'arrendament, que es regula també en el Reglament de Serveis de les Corporacions Locals. Pel que fa a l'admissió de l'arrendament com a forma de gestió indirecta dels serveis públics, s'ha de tenir en compte que s'han plantejat dubtes sobre si les formes de gestió indirecta que assenyala la LBRL són les úniques que poden existir, o bé la comunitat autònoma pot establir-ne d'altres en la seva pròpia legislació. La mateixa exposició de motius de l'Avantprojecte manifesta de forma expressa els dubtes sobre la vigència de la figura de l'arrendament, de tota manera, la regulació d'aquesta figura s'ha mantingut en aquest article 167, facilitant així que no s'hagin de modificar els arrendaments vigents en l'actualitat per reconvertir-los en una de les modalitats dels contractes de gestió de serveis públics.

El capítol III del títol VII, regula les activitats econòmiques en els articles 170 i 171 de l'Avantprojecte. Es tracta de regular les situacions en què l'ens local participa en l'activitat econòmica assumint el paper d'un particular més i entrant en el mercat sota el principi de la lliure concurrència. Aquesta regulació pràcticament reprodueix els articles 86.1 i 2 de la LBRL.

J) El Títol VIII regula la intervenció administrativa en l'activitat privada en els articles 172 a 182 dividint-se aquesta regulació en dos capítols.

El capítol I del títol VIII regula l'activitat de foment de les entitats locals en els articles 172 a 174, fent una menció expressa a les subvencions, com a mecanisme de foment per excel·lència, i a l'acció concertada o possibilitat que els ens locals estableixin concerts amb els particulars.

El capítol II, regula les modalitats d'intervenció en els articles 175 a 182. En aquest capítol és on es regula pròpiament l'activitat d'intervenció administrativa clàssica, és a dir, l'activitat de policia de l'administració o

activitat mitjançant la qual es limiten els drets dels ciutadans. L'article 175 enumera les modalitats d'intervenció dels ens locals en l'activitat dels ciutadans d'una manera similar a l'enumeració que fa l'article 84 de la LBRL. Així, els ens locals poden intervenir en l'activitat dels ciutadans mitjançant la promulgació d'ordenances i bans, és a dir, exercint la potestat reglamentària, mitjançant l'exigència de llicència o d'altres actes preventius, com poden ser autoritzacions o permisos per tal de poder exercir determinades activitats, mitjançant l'emissió d'ordres de mandat o prohibició i mitjançant l'exercici de la potestat sancionadora. Un cop establertes les modalitats d'intervenció dels ens locals en l'activitat dels ciutadans, els articles 176 a 180 regulen les llicències, autoritzacions i altres actes de control preventiu, i l'article 182 l'exercici de la potestat sancionadora. Pel que fa a les modalitats d'intervenció s'ha d'aclarir, amb coherència al text de l'avantprojecte, que l'activitat sancionadora no pot tenir com a font un Ban municipal i s'han entendre derogables els casos en què això succeeixi. En relació amb la subjecció a l'autorització o llicència hauria de revisar-se tenint en compte l'avantprojecte de llei del règim del sòl i de l'habitatge que incorpora una nova concepció del silenci administratiu. Quant a la regulació prevista en l'article 179.1, hem de cridar l'atenció respecte del tràmit d'expedient de caducitat el qual és necessari amb aquests casos. Pel que fa a la disposició prevista en l'article 180, entenem que atès que moltes de les instal·lacions que fa referència són aèries s'hauria de preveure un termini d'adaptació i que les adaptacions es fessin a càrrec de les companyies subministradores.

La potestat sancionadora que es regula en l'article 182 mereix una especial atenció, ja que degut al principi de legalitat que en matèria sancionadora s'estableix en l'article 25 de la Constitució, les entitats locals han tingut, tradicionalment, problemes per fer complir la seva normativa, ja que les entitats locals al no tenir potestat legislativa no podien establir infraccions ni sancions. Aquests problemes sorgien sobretot quan no existien lleis estatals o autonòmiques que establissin un règim d'infraccions o sancions sobre una matèria sobre la que les entitats locals exercien competències ja que, en aquests casos, no podien ni modular infraccions i sancions perquè no existien. És per aquest motiu que, recents sentències del Tribunal Constitucional, han modulat el principi de legalitat penal en l'àmbit dels municipis, permetent que els ens locals estableixin infraccions i sancions només en el cas que no existeixin lleis estatals o autonòmiques que regulin la matèria. Aquesta modulació del principi de legalitat, s'ha justificat en el caràcter polític i en la legitimitat democràtica dels municipis. A aquestes consideracions, respon l'article 182 de l'Avantprojecte, i també el títol XI de la LBRL en què aquest article es fonamenta i que ha estat introduït per la important reforma que es va efectuar a la LBRL a través de la llei de mesures per a la modernització del govern local del 2003. Pel que fa a les infraccions i sancions, s'ha de tenir en compte l'Avantprojecte de llei del règim del sòl i de l'habitatge que hem esmentat.

K) El Títol IX de l'Avantprojecte regula la contractació en els articles 183 i 184. S'ha de tenir en compte que tota la contractació local, a l'igual que tota la

contractació administrativa, es regeix, principalment, per la Llei de Contractes de les Administracions Públiques 2/2000, de 16 de juny, establint, per tant, l'article 184 de l'Avantprojecte sota la rúbrica de normes generals les poques especialitats aplicables en l'àmbit local. Hem de cridar l'atenció que l'activitat econòmica de les administracions locals, a través d'empreses en forma societària, ha de respectar el principi de lliure concurrència i produir-se en condicions d'igualtat amb l'empresa privada, sense impossibilitar la presència d'aquestes.

L) El Títol X regula el règim del personal de les entitats locals, si bé s'ha d'assenyalar que, juntament amb el que s'estableix en aquest títol, el personal de les entitats locals es regirà sobretot pels articles 89 i següents de la LBRL, els articles 126 i següents del TRRL i també per la normativa bàsica en matèria de funció pública, especialment per la Llei de Mesures per a la Reforma de la Funció Pública de 1984.

M) El Títol XI regula les Hisendes Locals en els articles 199 a 206, regulant l'article 198 el principi de suficiència financera de les entitats locals, com a vessant econòmica del principi d'autonomia local d'acord amb el que disposa l'article 142 de la Constitució. A més dels preceptes que estableix l'Avantprojecte les Hisendes Locals, es remet o és traducció aplicativa del Text refós de la llei reguladora de les Hisendes locals 2/2004 de 5 de març.

Pel que fa a les clàusules finals de l'Avantprojecte, la disposició addicional estableix la possibilitat de l'actualització de les sancions administratives de multa, la disposició transitòria estableix la irretroactivitat de l'avantprojecte sobre els procediments iniciats abans de la seva entrada en vigor, s'estableix un disposició derogatòria que determina l'abast derogador de la vigència normativa de la nova norma, la disposició final primera habilita al Govern a dictar les normes reglamentàries necessàries per desenvolupar la llei i determina que, en el mateix termini, les entitats locals hauran de dictar les disposicions de desplegament a aquesta llei i, finalment, la disposició final segona regula l'entrada en vigor de la llei.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre l'Avantprojecte de Llei municipal i de règim local de les Illes Balears.

Vist i plau

El secretari general — El president

Pere Aguiló Crespí — Francesc Obrador Moratinos

Palma, 27 de març de 2006

DICTAMEN NÚM. 5/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE RÈGIM DEL SÒL I DE L'HABITATGE DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2.1.a), incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer, del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 20 de març de 2006 té entrada en el Registre del Consell Econòmic i Social (en endavant CES) la sol·licitud de dictamen, amb caràcter d'urgència, de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, sobre l'Avantprojecte de llei del règim del sòl i de l'habitatge de les Illes Balears. Juntament amb la sol·licitud només es tramet el document normatiu objecte de consulta, és a dir, el text de l'Avantprojecte.

El dia 21 de març de 2006, la Presidència del CES tramet a la Conselleria sol·licitant escrit amb el qual demana que es completi la documentació que ha d'acompanyar la sol·licitud de dictamen, a l'efecte previst en la disposició addicional primera del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament del CES. La sol·licitud de la Presidència s'atén, en part, el dia 28 de març de 2006 i s'acaba de completar, per correu electrònic, el dia 30 de març de 2006.

Un cop feta la tramitació, l'expedient normatiu tramés per la Conselleria inclou els documents següents:

- Ordre de la consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transports d'inici de l'elaboració de l'Avantprojecte de llei de règim del sòl i de l'habitatge de les Illes Balears, de 7 de març de 2005.
- Memòria justificativa de l'Avantprojecte de llei esmentat procedent de la Direcció General d'Ordenació del Territori, del 8 de març de 2006.
- Text de l'Avantprojecte de llei en versió catalana i castellana, en suport informàtic i en paper.

Segon. El dia 22 de març, a proposta de la Comissió Permanent del CES, reunida en sessió ordinària, el president del Consell adopta una Resolució que disposa el següent:

1. *Manifestar i informar a la Conselleria de referència, sobre la intenció i voluntat del CES d'emetre el corresponent dictamen sobre l'Avantprojecte de llei del règim del sòl i de l'habitatge.*
2. *Manifestar i informar a la mateixa Conselleria, de la impossibilitat de poder atendre la petició per la via d'urgència, en el termini de 15 dies, amb els efectes derivats de l'aplicació de l'article 3.1 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre,*

reguladora del CES i article 43.6 del Reglament d'organització i funcionament d'aquest Consell, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre.

3. *Sol·licitar, com a president d'aquest CES, atès el que disposa l'article 15 l) de l'esmentat Reglament, a la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, l'ampliació del termini per a l'evacuació del Dictamen sobre l'Avantprojecte de llei tramès.*

4. *Ordenar a la Secretaria General del CES, una vegada siguin corregides les esmentades mancances documentals de la sol·licitud, que dugui a terme les gestions necessàries per emetre el dictamen, entre les quals s'inclou la petició d'assessorament extern.*

Aquesta Resolució es notifica a la consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, el dia 23 de març de 2006. Per part de la Conselleria no es dóna resposta expressa i escrita a la dita Resolució.

Tercer. El dia 29 de març de 2006, es comunica l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i a membres d'organitzacions no representades en el CES. A aquests últims se'ls dóna un termini perquè puguin fer les observacions que considerin oportunes. Contesten a la tramesa les entitats Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears (COAIB), amb un informe que té entrada el dia 5 d'abril de 2006, i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears (ICAIB), igualment amb un informe, que té entrada el dia 6 d'abril de 2006.

Es consulta als membres del Ple i es designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient per a que elabori una Proposta de dictamen.

Quart. Atès el punt 4 de la Resolució de la Presidència del 22 de març de 2006, la Secretaria General pren contacte amb assessors externs per tal que ajudin en l'elaboració d'aquest Dictamen.

Cinquè. El dia 7 d'abril de 2006, el Consell de Govern de les Illes Balears, aprova el Projecte de llei de règim del sòl i de l'habitatge de les Illes Balears.

Sisè. El dia 12 d'abril de 2006, es reuneix la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient i, entre altres acords, decideix emetre la proposta del Dictamen en correspondència a la sol·licitud de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, i demanar els informes que s'hagin elaborat respecte de l'avantprojecte objecte d'aquest Dictamen, per part dels Consells Insulars, per les associacions que agrupen les entitats locals, per les associacions empresarials de promotors i de constructors federades a la CAEB i pels representants del sector primari.

Contesten a la sol·licitud per escrit: el Consell de Mallorca que aporta un informe del 27 de març de 2006 emès en la fase d'audiència, el Consell d'Eivissa i Formentera que aporta un informe també del 27 de març de 2006, emès en la dita fase d'audiència.

Setè. El dia 19 d'abril de 2006, la Presidència del CES, a proposta de la Comissió Permanent, aprova una nova Resolució sobre la sol·licitud de dictamen relativa a l'Avantprojecte de llei de règim del sòl i l'habitatge que modifica la Resolució del 22 de

març de 2006 dictada en l'expedient de sol·licitud. La nova Resolució determina en la part dispositiva el següent:

Resolc

I. Reiterar la intenció d'aquest Consell d'emetre dictamen sobre la norma indicada amb independència de l'estat de tramitació del procediment normatiu.

II. Considerar que l'actual situació és una excepció a la regla general de no lliurar còpies dels dictàmens —per iniciativa pròpia o prèvia sol·licitud— que estableix la "Resolució del president del CES pel qual s'aproven les normes per fer públics els dictàmens del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, aprovades pel Ple del 27 de juny de 2002 (BOIB núm. 81, de 6 de juliol de 2002)" i que, per tant, el CES pot fer públic el Dictamen sobre l'Avantprojecte de llei del règim del sòl i de l'habitatge de les Illes Balears de forma immediata a l'emissió.

III. Sol·licitar a la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports còpia del Projecte de llei del règim del sòl i de l'habitatge, que fou aprovat pel Consell de Govern, el dia 7 d'abril de 2006, per poder conèixer les possibles modificacions que s'hagin pogut fer a l'avantprojecte esmentat.

IV. Notificar aquesta Resolució a la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports.

El dia 24 d'abril de 2006, la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, tramet còpia del *Projecte de llei del règim del sòl i de l'habitatge, que fou aprovat pel Consell de Govern, el dia 7 d'abril de 2006.*

Vuitè. Un cop fetes les reunions pertinents, la Comissió de Treball eleva una Proposta de dictamen a la Comissió Permanent. Finalment, aquest òrgan, fetes les esmenes, aprova el Dictamen en la sessió que té lloc el 17 de maig de 2006, tot i que els consellers designats per les organitzacions UGT i CCOO anuncien que en les 48 hores posteriors a l'aprovació del dictamen presentaran els respectius vots particulars, que formen part d'aquest dictamen.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

La Llei s'estructura en un títol preliminar i sis títols que es divideixen en capítols i seccions.

El títol preliminar, de l'article 1 a l'11, es desplega en dos capítols:

- Capítol I dedicat a l'objecte de la Llei i l'atribució de competències.
- Capítol II que determina la regulació dels principis generals d'actuació.

El títol I, que es desplega de l'article 12 al 20, està dividit en tres capítols:

- Capítol I, dedicat a les competències de les diferents administracions públiques en matèria d'ordenació territorial.
- Capítol II, que determina les competències en matèria d'ordenació urbanística.

- Capítol III que tracta de les relacions interadministratives, i institueix la Comissió de Coordinació de Política Territorial.

El títol II, dels articles 21 a 56, està dividit en dos capítols:

- El capítol I que s'ocupa de l'ordenació territorial.
- I el capítol II que desplega el planejament urbanístic municipal.

El títol III, abasta els articles 57 a 84, i té per objecte el règim urbanístic del sòl. Està dividit en quatre capítols:

- El capítol I fa referència a la classificació del sòl.
- El capítol II determina el règim del sòl urbà i de l'urbanitzable.
- El capítol III regula el règim del sòl rústic.
- El capítol IV es dedica a les expropiacions.

El títol IV, que abasta de l'article 85 al 127, regula l'execució del planejament i es divideix en tres capítols:

- El capítol primer s'ocupa de les disposicions generals i de la regulació de parcel·lacions i reparcel·lacions i de les unitats d'actuació.
- El capítol segon preveu els diferents sistemes públics i privats d'execució del planejament, mitjançant la compensació, la reparcel·lació voluntària i la figura de l'agent urbanitzador, com també els sistemes de cooperació i d'expropiació.
- El capítol tercer tracta de la regulació dels terrenys per a dotació i la seva obtenció.

El títol V està dividit en vuit capítols, regula la intervenció administrativa en l'edificació i usos del sòl i de la disciplina de l'ordenació territorial i urbanística. S'estén de l'article 128 a l'article 178:

- El capítol primer regula el règim de llicències i autoritzacions territorials i urbanístiques, les ordres d'execució i les declaracions de ruïna.
- El capítol segon s'ocupa de la Inspecció Territorial i Urbanística i de les administracions i òrgans que la integren.
- El capítol tercer té per objecte regular les infraccions en els camps de l'ordenació territorial i d'urbanisme, els responsables i les seves circumstàncies com també el catàleg de sancions aplicables i regles per crear-lo.
- El capítol quart s'ocupa de les cèdules d'habitabilitat.
- El capítol cinquè regula la suspensió d'actuacions il·legals i mesures complementàries.
- El capítol sisè s'ocupa dels expedients de reposició.
- El capítol setè de la subrogació de competències.
- El capítol octau de la prescripció de les infraccions.

El títol VI, de l'article 179 a 189, s'ocupa de l'habitatge, de la promoció i la intervenció administrativa. Està dividit en quatre capítols:

- El capítol I es dedica a la promoció de l'habitatge públic.
- El capítol II tracta del patrimoni local del sòl.
- El capítol III regula el patrimoni municipal d'aprofitaments.
- El capítol IV es dedica al dret de superfície.

Completen la Llei una disposició addicional, set disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals. Es fixa l'entrada en vigor de la llei el dia següent de publicar-se en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

I. Des del punt de vista econòmic, l'Avantprojecte de llei de règim del sòl i de l'habitatge de les Illes Balears (en endavant ALRSHIB) té un gran interès i causa l'efecte més clar en els sectors de la promoció immobiliària i la construcció. Des d'aquest vessant hem de veure, amb les dades que conté la *Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears*,[1] la gran importància que tenen aquestes activitats econòmiques en la conformació general de l'economia a Espanya i a la nostra comunitat autònoma.

A Espanya, la construcció va tornar a definir-se el 2004 com el sector més dinàmic de l'economia, amb un increment del VAB del 3,7%, i de l'ocupació en un 3,9%.

La conjunció de diversos factors, que són extrapolables al conjunt de CA, explicaria aquest dinamisme del sector de la construcció en general i de l'edificació en particular. En primer lloc, s'ha de subratllar que hi ha una important demanda latent d'habitatge, que ha vist la llum gràcies a què concorren un conjunt de circumstàncies, com ara els baixos tipus d'interès o el major nivell d'ocupació. A més a més, s'hi han sumat l'increment de la demanda dels estrangers no residents i dels immigrants o la utilització d'aquest tipus d'inversió com a valor refugi enfront d'inversions alternatives.

Cal remarcar, però, que al llarg del període 2000-2004 el sector de la construcció a Balears a crescut menys que el seu homònim espanyol, ja que presenta un diferencial negatiu de quasi bé -2 punts (-1,71 punts).

En qualsevol cas, el sector de la construcció s'ha configurat els darrers anys com el sector motor del creixement de les Illes Balears, fet que es pot constatar ja que ha passat de representar, en euros corrents, del 10,9% del PIB el 2001 a representar el 12,2% l'any 2004, mentre la resta de sectors es mantenen o bé perden participació al PIB.

Els dos motors d'aquest creixement han estat l'obra pública i l'habitatge.

---

[1] Usam la corresponent a l'any 2004. Fem reproducció adaptada a les dimensions del Dictamen del text de la *Memòria.*

En relació amb l'obra pública, cal dir que durant l'any 2004, la licitació pública va continuar molt activa i va créixer a un ritme del 53,5%, de manera que va superar la taxa registrada el 2003, que va ser del 48,2%. Va arribar als 931,65 milions d'euros, davant els 607,07 milions d'euros de l'any 2003. Des de l'any 2000, però sobretot a partir del 2003, la licitació pública ha augmentat de manera molt ràpida i ha anat guanyant pes en el sector. Aquesta evolució ha estat conseqüència sobretot del pes i del ritme de creixement de les inversions en obra civil, ja que l'edificació ha mantingut un increment menor durant aquests anys. Al llarg d'aquests cinc darrers anys l'edificació s'havia triplicat, en passar d'invertir-se 114,58 milions el 2000 a 334,49 milions d'euros el 2004, mentre que l'obra civil es va multiplicar per set i va passar de 85,83 milions d'euros el 2000 a 597,16 milions d'euros l'any 2004. Així, doncs, es destaca no tan sols l'evolució de les inversions en obra civil, sinó també el pes que representen en el total de la construcció pública. Durant aquest darrer any, el 64% de la licitació pública, el va generar l'obra civil. En l'edificació, es va passar d'invertir 214,3 milions d'euros durant l'any 2003 a 334,5 milions el 2004, cosa que va suposar una taxa de creixement del 56,1%. En l'obra civil es varen invertir 597,16 milions d'euros, enfront dels 392,74 milions d'euros de l'any 2003. L'obra civil es va incrementar un 52,1% respecte de l'any 2003. Amb referència a l'origen d'aquestes inversions públiques, el 16,9% va procedir de l'Administració central; el 51,0%, de l'Administració autonòmica, i el 32,1% restant, de l'Administració local. L'augment en la licitació pública produït durant l'any 2004 va ser absorbit en un 78,2% per l'Administració autonòmica, que va passar de finançar-ne 221,1 milions d'euros l'any 2003 a 474,5 milions d'euros el 2004. Per àmbits geogràfics, l'augment interanual de la inversió pública de les Illes Balears va superar la mitjana nacional (que va experimentar un increment del 18,0%) i es va situar en la quarta posició en el rànquing per comunitats autònomes. La primera comunitat va ser Madrid, amb un augment de la inversió pública total del 138,0%, seguida de La Rioja, amb el 126,1%; el País Basc, amb el 58,5%, i les Illes Balears, amb el 53,5%.

En relació amb l'habitatge que és el segon gran component de la demanda que explica el major dinamisme del sector de la construcció en relació amb la resta de sectors econòmics a Balears, es pot destacar que l'any 2004, per primera vegada des del 2000, les obres i els habitatges visats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears (COAIB) varen augmentar respecte de l'any anterior. Durant aquests darrers anys es registraven taxes de creixement anuals negatives, situació que va canviar el 2004, amb taxes positives. Així, les obres visades es varen incrementar un 8,1%, enfront de la taxa negativa del -5,5% de l'any 2003, i els habitatges visats ho varen fer un 64,7%, enfront de la taxa negativa del -29,4% de l'any 2003. Un dels indicadors avançats del sector és el nombre d'habitatges la construcció dels quals s'ha iniciat el mateix any. L'any 2004 se'n va registrar un augment important, amb una taxa del 30,8%, de manera que s'arriba als 16.832 habitatges, enfront dels 12.866 de l'any anterior. D'una banda, el nombre d'habitatges de protecció oficial iniciats, que es va situar en 430, va disminuir el 13,3%; de l'altra, el dels habitatges lliures va augmentar el 32,6%, de manera que les Illes Balears varen esdevenir la tercera comunitat autònoma amb una taxa de creixement major, després de Castella-la Manxa, amb un 48,7%, i les Canàries, amb un 41,1%. Es varen registrar 16.402 nous habitatges. El nombre d'habitatges acabats al cap d'un any va disminuir, encara que de manera moderada, un 2,1%. El nombre

d'habitatges de protecció oficial acabats es va multiplicar per més de tres respecte de l'any anterior i es varen registrar 1.034 habitatges enfront dels 304 de l'any 2003. Malgrat això, el nombre d'habitatges lliures es va reduir un -8,3% i es va passar de 11.893 l'any 2003 a 10.906 el 2004. L'any 2004 els habitatges protegits varen seguir tenint un escàs pes en l'edificació residencial, el 2,6% del total dels habitatges iniciats i el 8,6% dels acabats. La proporció d'habitatges començats en relació amb els habitatges acabats, que sintetitza l'impuls existent en la construcció d'habitatges, es va situar en 1,41 i va recuperar l'impuls d'anys anteriors, en què el nombre d'habitatges iniciats superava els acabats. Des de l'any 1998 fins al 2000, en plena fase expansiva, la proporció era major a 1, fins i tot propera a 2 l'any 1998. El 2001 va passar a 0,98, fet que va suposar un punt d'inflexió, a partir del qual es va iniciar una evolució decreixent que va durar fins a l'any 2003. El 2003 i el 2004 ambdues proporcions varen ser superiors a 1. Les obres visades de reforma i d'ampliació varen augmentar respecte de l'any 2003 i s'arribà a un total de 2.950 per a les Illes Balears, cosa que va suposar un 1,8% més que l'any anterior. A Mallorca varen augmentar l'1,3% i a Menorca, el 8,9%. A les Pitiüses es varen reduir un -7,0%, davant l'augment del 7,9% de l'any anterior. Malgrat aquests creixements, les obres visades de reforma i d'ampliació varen perdre pes sobre el total d'obres visades, conseqüència del major increment d'obres visades de nova construcció. Així, el 2003 varen passar de representar el 46,1% sobre el total d'obres visades al 43,5% el 2004, la qual cosa va significar una reducció del -5,8%. La distribució per tipus d'edificació de la superfície visada pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears aporta una descripció aproximada dels segments de la demanda privada del sector. És important mencionar que la superfície residencial va ser el primer gran segment demandat, amb un pes del 80,8% i un augment del 34,8% respecte de l'any 2003. La distribució de la superfície residencial per illes va ser molt similar a totes, amb un pes entorn del 81% i amb augments propers al 35% a Mallorca i a les Pitiüses i al 21% a Menorca. A les Illes Balears es varen visar 2,46 milions de metres quadrats. El segon grup més demandat va ser el d'usos turístics i espectacles, amb un pes del 6,1% i 0,19 milions de metres quadrats. Malgrat això, es va reduir un -24,7% respecte de l'any anterior. Es va reduir tant a Mallorca (-22,3%) com a les Pitiüses (-67,3%), mentre que a Menorca va augmentar de manera important (301,3%).

II. No obstant la gran importància que les dades econòmiques i laborals indiquen respecte del sector de la construcció com a motor econòmic, tant des del punt de vista de l'obra pública com de l'obra de promoció privada, és òbvia la gran importància que té, des del punt de vista social, la demanda d'habitatges de la població de les Illes Balears. Qüestió en la qual pretén influir l'Avantprojecte que se sotmet a la nostra consideració.

En els darrers anys de la passada dècada dels noranta, la demanda d'habitatge a les Balears va evolucionar amb gran dinamisme a causa de la confluència d'un conjunt de factors que varen operar a la vegada. D'aquesta manera, es va configurar un escenari singularment expansiu, en què —a més de factors relacionats amb l'encariment del cost del sòl i amb les expectatives dels agents econòmics i dels consumidors sobre la creixent escassesa futura de sòl— es varen destacar el fort creixement de l'economia de les Balears, l'elevat increment de la població —a causa sobretot de la immigració procedent d'altres comunitats i també de l'estranger—, l'entrada en el nou marc de l'euro, la

inversió estrangera dirigida a adquirir habitatges destinats al turisme residencial, la ràpida reducció dels tipus d'interès hipotecari, l'allargament dels terminis d'amortització dels crèdits hipotecaris i l'augment de l'atractiu dels immobles com a bé d'inversió refugi respecte d'altres actius alternatius, en un escenari de baixos tipus d'interès i d'expectatives de continuïtat de les fortes pujades de preus i de lloguers. Aquesta expansió, en termes generals, ha continuat vigent des d'aquells moments.

En suma, al marge de factors conjunturals i dels relacionats amb l'escassesa del sòl i les expectatives sobre l'evolució dels preus, la intensa demanda d'habitatge que es registra des del final dels noranta és el resultat de la conjunció de tres tipus de factors: econòmics (augment de l'ocupació i de la renda de les famílies), demogràfics (immigració, turisme residencial, canvis socials: augment de les famílies monoparentals, d'un membre, emancipació dels joves) i financers (descens continuat dels tipus d'interès, allargament dels terminis dels préstecs, habitatge com a actiu alternatiu).

Aquesta forta pulsió a l'alça de la demanda d'habitatge no s'ha vist corroborat per un ajustament de l'oferta, que a banda de les moratòries urbanístiques i de l'aprovació dels diferents Plans territorials que han retardat la realització dels projectes d'inversió, el seu creixement ho ha fet principalment en aquells segments de la demanda per a residents i no residents on s'han donat unes millors oportunitats de realització de les vendes. En general però, s'ha donat un desajust entre oferta i demanda, que s'ha traduït en un fort encariment dels preus.

Així, els preus mitjans de l'habitatge lliure es varen mantenir per davall de la mitjana estatal fins al 1997. A partir d'aquest moment va començar una escalada alcista que va dur les Illes Balears a situar-se en el grup capdavanter de les comunitats autònomes amb els preus de l'habitatge més alts i amb major ritme d'augment. El 2004 les Illes ocupaven la quarta posició en preu per metre quadrat, per darrere de Madrid, el País Basc i Catalunya.

Entre el 1995 i el 2004 els preus varen augmentar entorn del 240%, per sobre de qualsevol altra comunitat i molt més que la mitjana espanyola (prop del 150%). Segons les dades del Ministeri de l'Habitatge (amb una nova base el 2000), l'habitatge lliure va tenir a les Balears l'any 2004 un preu mitjà de 1.974,80 euros per metre quadrat (2.065,59 si ens referim a la mitjana del quart trimestre) i va ser un 20,3% més alt que la mitjana espanyola, que es va situar en els 1.641,90 euros. A les Illes Balears els preus varen créixer un 14,9%, fins i tot més ràpidament que l'any anterior (13,5%). Els preus mitjans espanyols varen créixer un 17,3%, taxa lleugerament menor que la de l'any anterior.

A les Balears, el preu mitjà de l'habitatge lliure usat ha crescut un 18% entre el juny del 2003 i el juny del 2004 i se situa en els 1.691,8 euros per metre quadrat. L'any anterior havia augmentat un 20%. La mitjana espanyola ha crescut un 19% i està situada en els 1.458,3 euros per metre quadrat. A les Illes Balears el preu mitjà de l'habitatge usat és superior en un 16% a la mitjana estatal.

Hi ha diferents indicadors de l'accessibilitat a l'habitatge. El Servei d'Estudis Econòmics del BBVA ha elaborat un indicador de síntesi que relaciona el que les famílies poden pagar i els preus de mercat dels habitatges, de manera que, quan l'indicador se situa

per sobre d'1, la capacitat de compra de la família mitjana supera els preus de mercat i, si se situa per sota d'1, la família no pot adquirir un habitatge de preu mitjà sense un esforç addicional.

Encara que la capacitat d'endeutament hagi augmentat de manera important en els darrers anys com a resultat de factors econòmics (augment de l'ocupació i de la renda de les famílies) i financers (reducció del tipus d'interès i allargament dels terminis d'amortització dels préstecs hipotecaris), s'ha manifestat insuficient per contrarestar l'intens creixement dels preus de l'habitatge i s'erosiona any rere any l'accessibilitat a l'habitatge. Aquest procés ha conduït a una situació en què en algunes comunitats (entre les quals hi ha les Balears) l'esforç financer de les famílies s'aproxima al límit de la seva capacitat de compra.

En concret, a les Balears l'indicador corresponent al 2004 va arribar a 1,2 (a l'igual que la comunitat de Madrid i només darrere del País Basc). La mitjana espanyola es va situar en 1,4. Si la mesura es fa en termes de preu de l'habitatge en relació amb les rendes salarials brutes (esforç), la posició de les Balears és anàloga: ocupa el segon lloc, amb un valor sis vegades superior. Com que es tracta d'indicadors mitjans, això significa que per a un creixent segment de la població la possibilitat d'accedir a un habitatge de preu mitjà ja s'ha deixat enrere o s'està allunyat.

Encara que no hi ha dades suficients relatives al mercat d'habitatges de lloguer, alguns indicadors apunten que l'estoc d'habitatges de lloguer podria representar entorn del 10% del parc total d'habitatges a Espanya. Únicament a les grans ciutats pareix que se supera clarament aquesta mitjana. A les Balears, en els darrers anys, s'hi han sumat els efectes de diversos factors que han pressionat la demanda d'habitatge de lloguer i que han provocat un ràpid augment dels preus d'arrendament. Són aquests: l'augment de la població i més específicament del corrent immigratori estranger de baixa renda, per motius laborals; l'escassesa de l'oferta d'habitatges en règim de lloguer i d'habitatge social en propietat, i el progressiu empitjorament de l'accessibilitat a l'habitatge lliure per a capes creixents de la població. Tot això genera greus problemes d'habitatge per a alguns col·lectius i l'aparició del subarrendament i de situacions de precarietat i d'amuntegament associades a llars plurifamiliars.

III. L'evolució del sistema jurídic espanyol regulador de l'ordenació territorial i l'urbanisme es mou en una línia de tensió sobre la consideració de l'estatut jurídic de la propietat privada, en especial del dret de superfície i d'edificació, i la seva funció social, i el repartiment de les competències quant l'ordenació territorial i la gestió del sòl entre les administracions públiques concurrents.

En el seu origen, la Llei del Sòl de 1956 que constitueix, segons la Doctrina més autoritzada, l'acta de naixement del dret urbanístic espanyol, concep un estatut jurídic de la propietat privada del sòl fortament intervingut, de naturalesa pública i, per tant, allunyat de la definició tradicional de la propietat com el dret de gaudir i disposar dels béns sense altra limitació que la legal (article 348 del Codi Civil). A partir d'aquesta llei, el dret de domini es converteix en un dret que té limitat el contingut per allò que la llei urbanística i el plans d'ordenació que la despleguen disposin i que, a més a més, obliga al

titular del dret a complir uns deures específics propis d'aquest tipus d'ordenament jurídic. D'aquí deriva que el dret d'edificació que era, fins aquell moment, el contingut més important del dret de propietat romangués fortament limitat pel planejament urbanístic el qual, pràcticament, en disposava del veritable desplegament. És més, per tal de servar els interessos públics, el desplegament del dret a l'edificació suposà, en primer lloc, el compliment de la condició de contribuir amb les despeses d'urbanització i, en segon lloc, exercitar el dret d'edificació en uns terminis, fixats en el planejament. Era obvi que l'articulació de la coherència del sistema depenia del desplegament a través del planejament. I d'aquí va esdevenir-se el seu fracàs: l'Administració pública va endarrerir-se notablement en l'articulació dels plans i vint anys després, l'any 1976, només un 7,5 per cent del territori espanyol tenia planificació urbanística. D'aquest enorme endarreriment es derivaren —segons Tomás-Ramón Fernández— dos tipus d'efectes: en primer lloc, una perillosa incoherència entre la realitat urbanística i els principis legals i, en segon lloc, una escassesa de sòl apte per ser edificat que va produir l'efecte d'un increment de l'especulació —amb l'increment del preu— i tensions inflacionistes. La legislació posterior que perseguí l'esmena dels defectes apuntats va ser realment una legislació de conjuntura que, de fet, va entrar en incoherència amb els principis del propi sistema legislatiu. Per la ciutadania resultava molt difícil creure amb les lleis que fins i tot la pròpia Administració Pública contribuïa a marginar.

L'actuació dels poders públics va ser decisiva en el fracàs de la llei. La lentitud i manca de capacitat de gestió de l'Administració estatal i local era clamorosa. El 2 de maig de 1975 es va aprovar una reforma de la Llei del sòl que, quan va començar a aplicar-se, va topar-se amb la realitat de la crisi econòmica. L'òptica del creixement, d'un urbanisme basat en un "eixample" permanent dels nuclis urbans va decaure per pures raons econòmiques. El 9 d'abril de 1976 es va publicar un Text refós de la legislació del sòl que intentà crear nou sòl urbà, és a dir, la creació de sòl edificable a partir del sòl rústic, però que no era un bon instrument per fer front a la gestió del sòl urbà existent. El 25 de juliol de 1990 es produeix la reforma del Text refós del 1976 i s'intenta superar el seu esquema excessivament clàssic.

La Constitució Espanyola de 1978 (en endavant CE), inclou una nova conceptuació de la propietat privada en l'article 33. L'article referma clarament el dret a la propietat privada, però, al mateix temps, en l'article 33.2, afirma la funció social de la propietat, "que delimitarà el seu contingut, d'acord amb les lleis". D'aquesta manera, com dèiem en el Dictamen 3/2006: "…el dret de propietat és considera un dret 'estatutari', és a dir, una institució jurídica objectiva amb les limitacions derivades de la funció social que ha d'acomplir. Per això en l'actualitat, més que del dret individual de propietat clàssic, que recull el Codi Civil (Cc),[2] parlam de drets de propietat que tenen una regulació diversa segons l'objecte sobre el qual es projecta l'esmentat dret i, fins i tot, del negoci jurídic pel qual s'obté el dret de propietat (immobiliària, intel·lectual, financera, compartida, etc.). El Tribunal Constitucional ha determinat que la funció social de la propietat és part del mateix dret i no és un límit extern que s'imposa a la

[2] Article 348: "La propiedad es el derecho de gozar y disponer de una cosa, sin más limitaciones que las establecidas en las leyes. (...) El propietario tiene acción contra el tenedor y el poseedor de la cosa para reivindicarla."

tinença i exercici del dret.[3] Dins d'aquesta línia es troba la jurisprudència del Tribunal Suprem, que ha considerat que el dret de propietat és modificable per les lleis i, per tant, qui n'és el titular té únicament les facultats que, en cada cas, la norma reconeix (STS 7-11-1988, 2-11-1989 o 5-11-1996). Per tant, les lleis han de ser sensibles a la funció que, en cada cas, acompleix la propietat obtinguda."

En l'àmbit urbanístic i territorial, la CE determina un contingut possible, de naturalesa nuclear, de la funció social de la propietat privada. Aquest contingut es basa en els preceptes següents:

- En l'article 47 CE, que regula el dret a l'habitatge, on s'obliga als poders públics d'una manera ben clara. En primer lloc, a promoure les condicions necessàries i a establir les normes pertinents per fer efectiu el dret garantit. En segon lloc, a regular la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per tal d'impedir l'especulació. I com a corol·lari, afirma que la comunitat participarà en les plusvàlues que generi l'acció urbanística.
- En l'article 45 CE, que determina el dret de tothom a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, i el deure de conservar-lo. D'altra banda, obliga als poders públics a vetllar per a la utilització racional de tots els recursos naturals.
- En l'article 46 CE, que disposa que els poders públics garantiran la conservació i promouran l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic.

Aquests preceptes constitucionals ens donen la pauta per veure que els poders públics són els encarregats de fixar la funció social i que, per tant, han de delimitar l'exercici del dret. La dita activitat pública ha variat al llarg del temps, tot i que s'han conservat certs aspectes constants.

En la primera època del dret urbanístic espanyol, la centralització política determinava un paper protagonista a l'Estat, en perjudici dels Municipis. L'Estat es reservava l'aprovació definitiva de tota casta de planejament i deixava als ajuntaments un paper de gestió i execució del planejament. Un paper per el qual els Ajuntaments no tenien els mitjans oportuns. D'altra banda, això no vol dir que l'Estat, orgànicament, tingués clar a quin centre directiu corresponia la direcció centralitzada de la matèria (del Ministeri d'Obres Públiques al Ministeri de l'Habitatge, en un procés continu de fricció competencial amb ministeris que volien reservar-se determinades atribucions de control sobre el sòl). Durant els anys setanta, aquest esquema no es va alterar gaire: es refermà el paper de gestor dels Municipis, es va continuar amb el paper central de l'Estat i no es va pensar amb les possibilitats que podien tenir les Diputacions provincials en la matèria, que només tenien atribuïda una funció de cooperació i de substitució dels ajuntaments en casos notoris de negligència en l'exercici de les competències.

---

[3] La Sentencia del TC 37/1987, de 26 de maig, determina respecte del dret de propietat el següent: "su contenido esencial no puede hacerse desde la exclusiva consideración subjetiva del derecho o de los intereses individuales que a éste subyacen, sino que debe incluir igualmente la necesaria referencia a la función social, entendida, no como mero límite externo a la definición de su ejercicio, sino como parte integrante del derecho mismo."

L'aparició de la CE i dels Estatuts d'Autonomia, en un primer moment, va propiciar la substitució de les autoritats estatals per les autonòmiques a cada un dels territoris. En el nivell legislatiu, els Parlaments autonòmics foren molt prudents i respectuosos amb l'ordenament urbanístic i territorial preconstitucional que van retocar en aspectes marginals, sense qüestionar-se el nucli central de la regulació. El Text refós de la Llei del sòl del 1976, es va mantenir fins l'any 1990 en què es va reformar. La reforma feta per la Llei del 25 de juliol de 1990, es va elaborar d'esquena a les autoritats de les comunitats autònomes i locals i, per això, va ser impugnada davant el Tribunal Constitucional (en endavant, TC). A aquesta impugnació es va afegir el Text refós que es va fer l'any 1992. D'aquesta impugnació deriva la STC 61/1997, de 20 de març, la qual va determinar l'anul·lació de més de 200 articles de la legislació urbanística, per una simple qüestió de distribució competencial. La Doctrina de la dita STC, és simple: el legislador estatal no té cap competència en matèria d'ordenació del territori ni d'urbanisme, per la qual cosa no pot promulgar cap casta de norma en aquesta matèria ni tant sols que sigui de caràcter supletori. L'Estat només pot regular —article 149.1.1a CE— les condicions bàsiques de l'exercici del dret de propietat, les garanties generals de l'expropiació forçosa i, per tant, el règim de valoracions del sòl —article 149.1.18a CE— i els aspectes registrals que són part de la legislació civil —article 149.1.8a—. Aquesta Doctrina constitucional s'ha reiterat en la STC 164/2001, d'11 de juliol de 2001. Com a conseqüència d'aquest conjunt de criteris normatius i interpretacions deriva una conseqüència pràctica molt important: les condicions bàsiques per a l'exercici del dret de propietat sobre el sòl són les mateixes a tot Espanya.

El panorama d'anàlisi s'ha de completar amb la capacitat competencial que té l'Administració Local. La CE i la Llei de Bases de Règim Local de 1985, garanteixen el principi de l'autonomia local, la qual té efectes en l'àmbit urbanístic. La legislació en matèria urbanística s'ha de llegir tenint en compte aquest principi. Tot i així aquesta lectura no exclou, des del punt de vista teòric, qualsevol tipus d'intervenció supramunicipal, ja que en l'àmbit de decisió de l'urbanisme concorren interessos de distint nivell que afecten el territori i el desenvolupament urbà. Tot i així, les STC d'11 i 12 de desembre de 1988 i la STC de 2 d'abril de 1992, consideren que el principi d'autonomia municipal està per damunt de qualssevol controls que puguin comportar una potestat de suspensió per part de les autoritats provincials o estatals. És a dir, que és preponderant l'autonomia municipal respecte de la unicitat urbanística. Això no obstant, la Jurisprudència del Tribunal Suprem ha anat configurant una modulació dels "abusos" del principi d'autonomia municipal i ha equilibrat aquesta tensió.

Un cop que hem arribat a aquest punt, s'ha d'entendre que el legislador estatal, a l'any 1998, es plantegés una nova Llei del sòl. Una llei que havia de partir d'una anàlisi nova respecte de la què s'havia fet tradicionalment. De fet, neix d'una reacció contra els mals urbanístics creats a l'ombra del dret urbanístic tradicional. És a dir, del fet de reconèixer que el sistema que existia fins a les hores tenia moltes virtuts, però, que havia anat degenerant progressivament cap a un intervencionisme administratiu anguniós que, en comptes de produir un urbanisme millor, havia provocat l'efecte de perllongar el processos de planificació i de gestió i lliurament al mercat de sòl nou, encarint-ne el preu i, per tant, també el preu de l'habitatge. Dins aquest clima d'opinió, fou com es va elaborar i publicar l'actual Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i

valoracions. Així mateix, aquesta norma fou impugnada davant del TC, el qual l'ha considerat conforme a la CE amb la STC 164/2001, d'11 de juliol, excepció feta de determinants punts que toquen la matèria urbanística que, com es referma en la STC, és pròpia de les comunitats autònomes i no ho és de l'Estat.

La Llei 6/1998, ha obert un procés de reconstrucció del dret urbanístic estatal, ja que referma la consideració de legislació bàsica i, per tant pròpia de l'Estat, de totes aquelles matèries que s'assenyalen en les sentències del TC. I manté una cinquantena d'articles del Text refós del 1992 —aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1992, de 26 de juny— en vigor.

La llei del sòl i valoracions estatal s'ha reformat a través del Reial Decret Llei 4/2000 i per la Llei 10/2003. Tot i així, podem dir que els seus punts descriptius principals són:

- Reconèixer que el paper de l'Estat en matèria urbanística és parcial. És a dir que, per completar-se la tasca d'elaborar una normativa urbanística en tot el territori nacional, és necessària l'activitat legislativa de les comunitats autònomes.
- Facilitar l'increment de l'oferta de sòl, mitjançant la creació de zones àmplies del terme municipal que tenen la classificació de sòl urbanitzable.
- A més dels deures tradicionals exigibles en la legislació anterior, en matèria de cessions, se n'estableix un altre de cessió obligatòria i gratuïta del sòl necessari per a l'execució dels sistemes generals prevists en el planejament general.
- Se simplifica el règim jurídic dels deures i drets urbanístics i s'estableix el deure de cedir obligatòriament i gratuïtament a l'Administració el sòl corresponent al 10% de l'aprofitament.
- En la matèria de valoracions del sòl s'introdueix un sistema que pretén reflectir amb la màxima aproximació el valor real que assigna el mercat a cada classe de sòl.
- Finalment, es marquen unes directrius generals que cerquen una flexibilitat major que elimini les rigideses que s'han anat acumulant al llarg del temps i que pugui permetre als responsables de la política urbanística més capacitat d'adaptació a les conjuntures del mercat.

En conclusió, l'ordenació territorial i l'urbanisme com a matèria de regulació està totalment descentralitzada, la qual cosa no és obstacle a que hi hagi, fins i tot en els territoris de les comunitats autònomes, un cert moviment de centralització que topa, quan parlam dels aspectes urbanístics, amb el principi d'autonomia local. D'altra banda, de la distribució competencial i organitzativa es deriva l'existència d'una tensió entre els distints nivells de l'Administració per controlar la matèria.

IV. A les Illes Balears, l'ordenació territorial es basa en la consideració d'un nivell de visió global propi de la comunitat autònoma entesa com a un sol territori. Seguint la Doctrina del TC, la competència autonòmica d'ordenació del territori, prevista en l'article 10.3 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears (EAIB), suposa la delimitació

dels diversos usos a què s'ha de destinar el sòl o l'espai físic territorial, és a dir, en concret és un conjunt d'actuacions públiques de contingut planificador que tenen per objecte la determinació dels usos del sòl. Aquesta competència àmplia no s'ha de confondre amb altres actuacions territorials que porten endavant les administracions públiques que tot i estar-hi relacionades són distintes, com és ara, l'actuació urbanística. L'ordenació territorial estratègicament projecta el model territorial global —criteris de desenvolupament, sostenibilitat, impacte mediambiental, etc.— i l'urbanisme es desplega dins d'aquest marc, amb el qual n'ha de ser coherent.

L'ordenació territorial a la nostra comunitat autònoma es desplega amb el màxim rang normatiu, a través de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial (en endavant LDOT o DOT). És a dir, una llei del Parlament fixa el model territorial global de les Illes Balears, segons l'article 2 de l'esmentada llei. El procés d'elaboració de les DOT va ser coherent amb la Llei 8/1987, d'1 d'abril, d'ordenació territorial de les Illes Balears vigent a les hores i va ser objecte d'una acurada tasca de consulta i participació. Les DOT tenen la consideració de ser el vèrtex de tota l'ordenació del territori de la comunitat autònoma i volen integrar els aspectes derivats de la conformació física del territori amb l'estructura econòmica, social, cultural i mediambiental que hi concorren, tot corregint els desequilibris que hi són presents.

A través de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, es deroga la Llei 8/1987, d'1 d'abril, i es perfila de manera encara més clara el règim jurídic de l'ordenació territorial. Les DOT formulen els principis que han de guiar les actuacions públiques i privades sobre el territori i, especialment, fixen les pautes i les regles generals adreçades, segons l'article 6, a:

- La determinació dels límits i dels sostres màxims de creixement dels diversos usos del sòl i dels límits de la seva materialització.
- L'establiment de prescripcions per al desenvolupament econòmic que incideixi en el territori.
- La protecció del medi ambient i l'ús sostenible dels recursos naturals.
- La fixació dels criteris que s'han d'observar en la redacció dels plans directors sectorials que s'hi prevegin.
- La localització i l'execució d'infraestructures i d'equipaments.

Per desenvolupar les polítiques territorials de les Illes Balears, a banda de les DOT, tenim els Plans Territorials Insulars (en endavant PTI) i els Plans Directors Sectorials (en endavant PDS).

Els PTI desenvolupen les DOT i són els instruments generals d'ordenació del territori de les Illes de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera. Correspon a cada Consell Insular, l'elaboració, l'aprovació, la revisió i la modificació d'aquests instruments. Els PTI contenen determinacions d'àmbit supramunicipal on es fa el diagnòstic territorial, es fixen usos, s'estudien les possibilitats de desenvolupament, els sostres màxims de creixement, els espais naturals, els sòls d'ús agrícola d'especial interès, els criteris per elaborar els PDS, etc. Per tenir una idea bàsica de l'ordenació territorial de les Illes

Balears, convé repassar el contingut central del PTI de cada illa, la qual cosa ens dóna la idea del diagnòstic territorial esmentat.

A les Illes Balears, cronològicament, tenim els PTI següents:

- El 25 d'abril del 2003, s'aprova el PTI de Menorca. Aquest Pla es concep des d'una perspectiva estratègica orientada a sintetitzar i a integrar l'activitat urbanística en un projecte territorial coherent, més enllà de l'enfocament purament normatiu. Així incorpora els següents trets estratègics:

  1. És un instrument de vertebració territorial, entesa com a acció de concertació dels sectors inversors privats i públics, que s'orienta a promoure les oportunitats d'un desenvolupament sostenible, i també com a corrector dels desequilibris ambientals, socials i econòmics.
  2. És una pauta per dotar l'illa de Menorca d'un projecte possible, viable econòmicament i que fixi unes directrius coordinades entre els objectius plantejats.
  3. Vol ser un procediment de consens, de compromís i de participació de totes les forces socials, econòmiques i administratives de l'illa per aconseguir l'objectiu comú.

  Les actuacions del PTI de Menorca es poden resumir en quatre objectius:

  a. Desenvolupar l'articulació física del territori.
  b. Servir de referència i afavorir un desenvolupament econòmic solidari, equilibrat i sostenible.
  c. Contribuir a incrementar la qualitat de vida, el benestar i l'ús sostenible dels recursos naturals i culturals.
  d. Contribuir al desenvolupament i a l'aprofitament de les capacitats i dels valors propis del conjunt de l'illa.

- El 30 de juliol del 2004 el Consell d'Eivissa i Formentera, aprova el Pla territorial insular d'Eivissa i Formentera. L'objectiu general, definit en el mateix PTI, és:

  > «Promoure el desenvolupament equilibrat dels diferents àmbits territorials i sectorials i la millora de la qualitat de vida dels ciutadans, mitjançant la utilització sostenible del sòl i dels recursos naturals i la millor distribució espacial dels usos i activitats productives, així com garantir la protecció de la qualitat ambiental, el paisatge, la biodiversitat i el patrimoni històric.»

  D'acord amb els criteris establerts per les Directrius d'ordenació del territori (DOT), i també conformement a les mesures particulars dels diferents plans d'ordenació i direcció sectorials, el Pla territorial té com a criteris fonamentals establir:

  – L'equilibri interterritorial.
  – La coordinació supramunicipal entre els ajuntaments.
  – La promoció del patrimoni natural i de les activitats agràries.

- La reconversió territorial i l'estructuració dels processos de desenvolupament urbà.
- La incorporació i la previsió de l'estructura territorial d'ambdues illes, d'acord amb els instruments d'ordenació territorial i el Pla hidrològic de les Illes Balears.

El Pla territorial insular d'Eivissa i Formentera defineix el model territorial, i estableix i analitza els elements bàsics de partida per a l'ordenació.

- Pel que fa a Mallorca, el Consell de Mallorca va aprovar definitivament el Pla territorial de Mallorca en el Ple del 13 de desembre del 2004. En aquest pla s'identifiquen els aspectes més destacats que configuren el model territorial actual de Mallorca i que, en el document definitiu, són els següents:
  - La situació jurídica poc estable.
  - L'antiguitat i la complexitat de l'estructura de planejament, hereva en massa ocasions del desenvolupisme d'èpoques passades.
  - L'excessiu creixement demogràfic i urbanístic.
  - Un model dual d'assentaments, amb escassa interrelació entre els nuclis tradicionals i els turístics.
  - La macrocefàlia que exerceix Palma sobre la resta de l'illa.
  - Un procés de construcció massiva en el litoral que afecta la major part dels municipis costaners.
  - L'ocupació del territori amb noves infraestructures i equipaments perdonar resposta al creixement accelerat de l'illa, amb un fort impacte paisatgístic i els problemes de localització que es plantegen, unit a la manca d'aplicació de polítiques alternatives, en especial quant a l'adopció de mesures per potenciar el transport públic a l'illa.
  - La inadequació de l'oferta d'equipaments i d'infraestructures respecte de l'estacionalitat demogràfica.
  - La pressió urbanitzadora sobre el sòl rústic.
  - La proliferació de les segones residències com a resposta al creixement econòmic sense precedents, que provoca necessitats d'espais d'oci entre els residents.
  - La urbanització encoberta del sòl rústic, producte de l'edificació il·legal.
  - L'important increment els darrers anys del turisme residencial, que provoca un major consum del territori i genera un menor valor afegit per a l'illa.
  - La sobreexplotació dels recursos naturals de l'illa i els efectes negatius sobre el paisatge i el patrimoni natural.

- Tipologies d'edificació que no concorden amb l'urbanisme tradicional. La pressió urbanística posa en perill la preservació del patrimoni urbanístic i arquitectònic i la fisonomia tradicional de pobles i ciutats.
- L'increment del cost del sòl, que, d'una banda, impedeix el desenvolupament d'altres sectors econòmics menys rendibles (sector agrari i industrial) i la dotació de sòl per a activitats econòmiques i, d'altra banda, encareix el preu de l'habitatge, fet que perjudica els residents locals amb menor poder adquisitiu.
- L'escassa diversificació de l'economia i la forta dependència de l'activitat turística, amb la conseqüent problemàtica que genera l'estacionalitat (concentració de l'activitat econòmica en uns mesos de l'any) i l'escàs desenvolupament de la resta de sectors econòmics, llevat del sector de la construcció, unit a la pràctica desaparició del sector agrari.

Quant a les fortaleses i a les oportunitats que serviran per plantejar un nou model territorial, els aspectes més destacats que figuren en el PTI són els següents:

1. Les iniciatives jurídiques territorials i les normes cautelars, que s'han adoptat per frenar el creixement excessiu de l'edificació.
2. La posició estratègica de l'illa en relació amb la resta d'Europa, en especial tenint en compte la reducció de les tarifes aèries.
3. La varietat i la riquesa mediambientals.
4. La infrautilització d'infraestructures utilitzables, a causa de la temporalitat.
5. La diversitat territorial (el Pla, la Tramuntana, la costa...).
6. La creació d'una xarxa de valoració del paisatge per fomentar formes de turisme alternatiu, amb la possibilitat d'aprofitar l'existència de zones naturals protegides d'elevat valor ambiental i paisatgístic.
7. Les noves formes de turisme: esportiu, de senderisme, de salut, etc.
8. La recuperació del patrimoni cultural.

Per desplegar els objectius del Pla territorial i també els que estableixen tant les DOT com el document «Model i estratègies territorials», (aprovat pel Consell Insular el 23 de desembre del 1998), es proposen els cinc pilars bàsics del model, que es despleguen en objectius més concrets i específics que s'han de poder dur a terme a través d'unes actuacions determinades.

PILAR 1. Una distribució coherent del creixement, que ha de reequilibrar el desmesurat procés urbanitzador dels darrers anys, que s'ha concentrat de manera prioritària en els municipis turístics de la costa.

PILAR 2. Un espai protegit. Cal pensar Mallorca com un territori únic i continu, on cada peça té un paper i on els espais tant urbans com rurals i naturals es relacionen harmònicament.

PILAR 3. Reenfocant el desenvolupament. Nous paràmetres per assentar-se sobre el territori, que han de donar fi a la degradació urbanística de l'illa i que han de suposar començar-ne una recuperació. En aquest context són d'una importància vital els plans de reconversió territorial i els projectes de millora territorial, que comporten millorar els espais degradats des d'un punt de vista urbanístic i mediambiental, respectivament.

PILAR 4. Les comunicacions entre tots els punts de l'illa, punt que ha de resoldre els dèficits d'infraestructura (especialment de les comunicacions) que a hores d'ara té Mallorca, dins el respecte obligat al medi natural. Les infraestructures s'han d'implantar pacíficament en el territori, sense ser-ne elements degradadors.

PILAR 5. Vers una nova economia. Calen nous focus d'activitat que donin valor a les potencialitats de desenvolupament econòmic que té l'illa.

Pel que fa als PDS, segons disposa l'article 11 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, són "... els instruments d'ordenació específica que tenen per objecte regular, en àmbits materials determinats, el planejament, la projecció, l'execució i la gestió dels sistemes generals d'infraestructures, d'equipaments, de serveis i d'activitats d'explotació de recursos."

Si ho preveuen les lleis d'atribució de competències i en les matèries que hi són previstes, els PDS són elaborats i aprovats pels Consells Insulars. En la resta de casos aquests instruments són elaborats i aprovats per el Govern. Els PDS, en conseqüència, poden tenir àmbit insular o suprainsular.

L'article 1.2 de la Llei 2/2001, de 7 de març, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'ordenació del territori, determina que els consells tenen competència per elaborar i aprovar els PDS següents:

a) PDS de pedreres.

b) PDS de residus sòlids no perillosos.

c) PDS d'ordenació de l'oferta turística.

d) PDS d'equipaments comercials.

e) PDS de camps de golf.

V. Pel que fa a l'ordenació urbanística a les Illes Balears, cal dir que respon al model comú que existeix a tot l'Estat, tot i les peculiaritats de la insularitat que marquen, com hem vist, la perspectiva de la planificació; és a dir, que els PTI tenen com a objectiu principal l'ordenació territorial però influeixen i condicionen de manera notòria els aspectes urbanístics del planejament i per això, també tenen la consideració de documents urbanístics. Amb això volem dir que la perspectiva estricta i essencial de

l'urbanisme a les Illes Balears, és municipal i, per tant, coherent amb la Doctrina del TC i del TS. Per al TC, l'urbanisme com a matèria susceptible d'atribució competencial té com a objecte l'ordenació de la ciutat ("urbs"), és a dir, les normes que, en sentit ampli, regulen l'activitat d'urbanització i edificació dels terrenys destinats a la creació de la ciutat. És un disciplina jurídica del fet social o col·lectiu dels assentaments de població a l'espai físic, la qual cosa, en el nivell jurídic, es tradueix en l'ordenació urbanística, com a objecte normatiu de les lleis urbanístiques. La concreció dels principis que regulen el conjunt de lleis que formen l'ordenament urbanístic es materialitza a través del planejament urbanístic. El planejament implica la gestió urbanística i, perquè tot plegat tengui coherència, és necessària la disciplina urbanística, que està atenta a les disfuncionalitats de la realitat amb el planejament.

Els instruments de planejament urbanístic en sentit estricte, poden ser classificats, seguint a Estévez Goytre, atenent a dos grans grups:

- Planejament general

  A la vegada en aquest grup hi incloem els instruments següents:

  – Els Plans generals d'ordenació urbana (PGOU).
  – Les Normes complementaries i subsidiàries del planejament (NS).
  – Els Projectes de delimitació del sòl urbà (PDSU).

- Instruments de desenvolupament del planejament general

  Dins d'aquest grup podem distingir:

  ➢ Plans que tenen l'objecte de desenvolupar un determinat sector territorial:
    – Els Programes d'actuació urbanística (PAU).
    – Els Plans parcials (PP).
  ➢ Plans que tenen per objecte la regulació o desenvolupament d'aspectes especials o sectorials del planejament:
    – Els Plans especials d'ordenació (PEO).
  ➢ Instruments que tenen un àmbit territorial molt concret i una finalitat molt específica:
    – Els Estudis de detall (ED).

- Finalment, en la legislació urbanística, hi podem trobar els Projectes d'urbanització, els quals no són pròpiament un pla, sinó un projecte d'obres que pretén la dotació d'infraestructures a una zona. La seva tramitació és molt semblant a la dels Estudis de detall.

IV. Observacions particulars

I. Com és costum que s'ha convertit en norma tractarem, en primer lloc, les qüestions de caire formal i de procediment i, en les observacions particulars següents, entrarem en els aspectes concrets del text normatiu:

A. En primer lloc, hem de fer present la nostra satisfacció perquè se'ns consulta un avantprojecte de llei que incorpora una norma de transcendència clarament econòmica i social, com hem destacat en les observacions generals d'aquest Dictamen. El Consell Econòmic i Social ha destacat en totes les oportunitats en què ha emès dictamen sobre la matèria, la transcendència que té per aquestes illes i les seves organitzacions socials i econòmiques les normes sobre el territori, la seva urbanització, la utilització del sòl i els seus aprofitaments.[4] En aquesta ocasió, hem de reiterar l'opinió i considerar, igualment, que l'Avantprojecte de llei que se sotmet a la nostra consideració obre la porta a un debat fonamental en la vida social, econòmica i política de la comunitat autònoma.

Les normes d'abast general de naturalesa territorial, urbanística i en matèria d'habitatge, afecten els drets i els interessos legítims de les ciutadanes i els ciutadans i mereixen l'atenció de tothom, especialment dels seus destinataris funcionals i dels grups socials afectats. La qüestió imposa prudència al legislador i l'empeny a trobar el màxim consens a través dels conductes prevists en l'ordenament jurídic. El compliment dels tràmits de consulta i informació prèvia, dins del procés d'elaboració de la norma, tenen una gran rellevància i esdevenen passes fonamentals perquè la llei futura assoleixi l'adequació de regulació que és desitjable. Això no obstant, no consta en l'expedient normatiu tramés per la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports que, abans de sol·licitar aquest Dictamen, s'hagin dut a terme els aconsellables, tot i que no preceptius, tràmits d'audiència i participació.

Aquests tràmits no condicionen ni substitueixen els corresponents als informes i dictàmens que s'han d'elaborar, però és obvi que perfilen el text que és l'objecte de la consulta i assenten els criteris del legislador, assegurant l'estabilitat del text articulat que s'ha projectat. Quan el text, prèviament consultat, arriba al CES ja ha passat un sedàs que l'ha alliberat de tot allò que és prescindible, la qual cosa ajuda de manera ben clara a elaborar el Dictamen i dóna la seguretat al CES que està debatent una matèria que és relativament estable. En tot cas, deixa ben clar que la Conselleria autora de l'avantprojecte de llei no es planteja que, en atenció a la sol·licitud de dictamen a una institució de naturalesa consultiva com és el CES, ja cobreix la informació prèvia o la consulta sectorial.

En el cas present sembla que s'han encetat al mateix temps els processos d'audiència prèvia i participació i el de dictamen al CES, amb la qual cosa es produeix un efecte de certa confusió que s'ha de procurar evitar, i es perjudica l'activitat consultiva de la institució. El que acabam de dir, queda clar si ens fixam que l'audiència al Consell de Mallorca, al Consell d'Eivissa i Formentera i a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats es va fer el 27 de març de 2006, quan en aquest

[4] Dictamen 6/2002, relatiu al Projecte de decret sobre programació de l'edificació, Dictamen 9/2002, relatiu a l'Avantprojecte de llei reguladora del creixement urbanístic de les Illes Balears i Dictamen 19/2002, relatiu a l'Avantprojecte de llei reguladora de l'ordenació urbanística de les Illes Balears.

moment s'havia presentat la sol·licitud de dictamen a aquest CES. En tot cas, ha de quedar clar que el CES no substitueix la prèvia audiència i participació. Especialment quan es tracta dels agents econòmics i socials. S'ha de recordar que el paper transcendental que la nostra Constitució atorga als agents econòmics i socials —del qual aquest CES n'és una mostra ben clara—,està recollit en el Títol Preliminar, en el seu article 7, tot atribuint-lo de manera igual als *sindicats de treballadors i a les associacions empresarials*, i que són ambdós tipus d'agents els quals *contribueixen a la defensa i promoció dels seus interessos econòmics i socials*.

Quan la petició de consulta s'adreça al CES, el dictamen que aquesta institució emet és el resultat d'un esforç de consens en les opinions i parers dels consellers que estan integrats en el seu Ple, els quals actuen com a consellers que són del CES, amb independència de la seva procedència sindical, empresarial o institucional. Aquesta potestat bàsica està reconeguda en el Reglament del CES, quan el seu article 9 diu que *Els consellers actuaran en l'exercici de les seves funcions amb plena autonomia i independència…* La conclusió és evident: el dictamen del CES és única i exclusivament l'opinió del CES —article 14 núm. 7 de la Llei 10/2000— la qual no és el parer individual de les institucions i organitzacions que hi poden designar representants ni, en cap cas, la substitueix.

B. D'altra banda, és evident que una norma tan important, extensa i complexa com és l'Avantprojecte de llei de règim del sòl i de l'habitatge, precisa d'una atenció específica, d'una anàlisi acurada i meticulosa, la qual no és possible en el termini breu de quinze dies hàbils, prevists per el tràmit d'urgència. I d'aquí deriva la posició sostinguda per la Presidència en les Resolucions que se citen, literalment, en els antecedents d'aquest Dictamen. Hem de ser conscients que la conformació accelerada del procés d'urgència no deixa molt de marge per poder articular un consens. Un consens que atorga als dictàmens un valor afegit, ja que les opinions consensuades representen un grau d'utilitat de gran valor que ha de ser respectat. Igualment tampoc ens hagués permès d'arribar a examinar totes les qüestions que planteja l'Avantprojecte. La pressa per poder aprovar el projecte de llei i poder-lo presentar davant el Parlament es comprensible, des del punt de vista del calendari parlamentari, però no ha de perjudicar l'activitat consultiva del CES que, amb aquest Dictamen, demostra la voluntat d'emetre la seva opinió, de ser útil fins allà on sigui possible i de servar l'obligació legal que té, amb independència que l'Avantprojecte s'hagi transformat en Projecte de llei gràcies a l'aprovació que n'ha fet el Consell de Govern del proppassat 7 d'abril.

II. És convenient per avaluar de manera adequada les consideracions que fem en les observacions particulars següents fer una valoració global del text que se sotmet a la nostra consideració. En altres paraules, fer un pronunciament sobre la iniciativa legislativa del Govern sobre aquesta matèria tan sensible.

Reafirmam i coincidim amb el COAIB el que ja dèiem en el nostre Dictamen 19/2002, sobre la necessitat de tenir una llei del sòl de les Illes Balears que parteixi d'una consideració del territori insular, és a dir, d'una comunitat pluriterritorial. El nostre territori exigeix disposar d'una normativa innovadora i proteccionista, que contingui mesures de recuperació urbana, paisatgística i mediambiental, amb un model territorial específic i adequat a les característiques pròpies de cada illa. La llei estatal 6/1998, de 13 d'abril, del sòl i valoracions, fa possible un ampli marge de discrecionalitat per als territoris insulars en virtut de la seva disposició addicional quarta, declarada conforme a la Constitució mitjançant la Sentència 164/2001, d'11 de juliol. Aquesta disposició estableix que els territoris insulars podran establir criteris complementaris per classificar sòls no urbanitzables i urbanitzables, tenint en compte que la delimitació del contingut del dret de propietat del sòl es condiciona per la peculiaritat del fet insular, la seva capacitat limitada de desenvolupament territorial i la necessitat de compatibilitzar una oferta suficient de sòl urbanitzable amb la protecció i preservació dels elements essencials del territori.

En aquest sentit, és important remarcar que en el fonament 51 de la sentència esmentada s'afirma que ni tan sols la distinció formal entre sòl peninsular i sòl insular pot ser considerada anticonstitucional, que la pròpia Constitució ha reconegut l'existència de circumstàncies diferencials i que, per tant, resulta adient que no es fixin estàndards jurídics uniformes, atès que degut a les circumstàncies del fet insular contingut en l'article 138.1 CE, es justifica una modulació objectiva de les condicions bàsiques del dret de propietat quan és exercit sobre sòl insular.

Entenem que l'avantprojecte sotmès a dictamen vol assolir aquest objectiu i és molt meritòria la tasca que s'ha fet per tal de tenir una llei nostra que té vocació de codificar el nombre abundant de normes concurrents en la matèria. Però sembla que aquesta voluntat queda frenada i el legislador no va més enllà, i no deroga moltes de les normes que haurien de desaparèixer del panorama legislatiu, per facilitar als operadors funcionals i als ciutadans el coneixement normatiu bàsic de l'ordenació del sòl de les Illes Balears. En altres paraules, als dubtes de vigència que irradia el dret estatal, després de la tortuosa via que s'ha seguit i queda descrita en les observacions generals, s'afegeixen els problemes d'aplicació que derivaran de saber si determinades normes específiques de la comunitat autònoma tenen o no vigència, cosa la qual, com ens fa veure el COAIB, no és un problema de perfil teòric que es mou en l'àmbit de l'especulació jurídica sinó que va més enllà i afecta la vida diària dels ciutadans i de les administracions públiques de les Illes Balears. El que acabam de dir queda molt clar de la simple lectura de la disposició transitòria primera de l'Avantprojecte. La vigència de la llei degrada a nivell reglamentari, i fins que no s'aprovi i entri en vigor el reglament de la futura llei, a un seguit de normes legals que, en l'actualitat, són vigents (la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, la Llei 10/1990, de 23 d'octubre, de disciplina urbanística, la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears) i, al mateix temps, es manté la vigència en el territori de les Illes Balears dels reglaments urbanístics estatals fins que no aparegui el reglament de la futura llei que ara informam. D'altra banda, l'esperit codificador de l'Avantprojecte arriba fins al punt que integra en el seu text aspectes que pertanyen a matèries contingudes en alguns reglaments estatals (RD 2159/1978, de 23 de juny, que aprova el reglament de

planejament urbanístic, RD 3288/1978, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el reglament de gestió urbanística) que, com hem dit, queden amb vigència "interina" fins que sigui publicat l'esmentat reglament de desplegament de la futura llei. Amb la qual cosa, en paraules del COAIB, "... El resultat final serà una llei que conté matèria pròpia d'un reglament, com ara la regulació de les reserves d'aparcament o dels estàndards de zones verdes i dotacionals, i un reglament posterior que completarà encara que no podrà modificar, la part reglamentària de la llei." Per tant ens hem de refermar en l'opinió que emetíem amb el nostre Dictamen 19/2002, aquest reglamentarisme "... 'congela' el rang i que eventuals modificacions en el futur s'hauran de fer mitjançant una llei, impedint la reforma per normes reglamentàries, quan gran part de les matèries que es tracten estaven fins ara regulades precisament a reglaments".

Per tal d'evitar aquests inconvenients una bona solució hagués estat plantejar-se l'aprovació d'una llei del sòl despresa de continguts reglamentaris, després el seu desplegament a través d'un reglament general i, posteriorment, amb l'autorització incorporada al text legal aprovat, elaborar un text refós del conjunt de normes legals de la comunitat autònoma que perfilen el marc normatiu del sòl. I tot plegat en un àmbit de participació i consulta prèvia amb un ampli abast.

III. En l'anàlisi del text de la norma seguirem el seu ordre estructural i, com és habitual en els nostres dictàmens, no reproduirem el seu text més que en els casos que ho considerem necessari. Les aportacions que seguidament es puguin fer, s'han d'entendre com a possibilitats de millora de la norma, tant pel que fa als aspectes purament textuals, com als aspectes jurídics o d'oportunitat de les disposicions que conté. En conseqüència:

A) Pel que fa a l'exposició de motius, podem considerar que cobreix de manera rígidament estricta les exigències bàsiques d'aquest tipus de text. Per això creiem que el legislador hauria de fer un esforç per donar-li un to explicatiu més complet, en el qual s'exposàs més àmpliament les característiques evolutives del dret de l'ordenació territorial i urbanística de les Illes Balears i els motius dels canvis i innovacions es desenvolupassin amb més substància.

B) El títol Preliminar està dedicat a regular l'"Objecte i disposicions generals" i està dividit en dos capítols. En general hem de considerar que es donen les pautes bàsiques de la posició del legislador. Consideram, en el capítol I, un encert la claredat dels paràmetres de definició que conté l'article 1, que regula l'objecte de la llei. En el precepte es reivindiquen les matèries pròpies de la comunitat autònoma, com a objectes de regulació: l'ordenació del territori que es lliga als aspectes mediambientals, de desenvolupament sostenible i de respecte al patrimoni urbà i rural i l'ordenació urbanística que es lliga a la urbanització i a l'edificació. També és molt clara l'atribució competencial de l'article 2: ordenació territorial entre el Govern i els Consells Insulars, i l'urbanisme que roman, essencialment, en mans dels municipis. Pel que fa a l'habitatge i la formació de patrimonis públics de sòl, la competència queda atribuïda al Govern.

En el capítol II del títol Preliminar, s'exposen els principis de l'actuació en la matèria, cosa la qual es fa amb bastant claredat. En tot cas volem fer els comentaris següents:

– Consideram que els principis que s'incorporen en els articles 7.1 i 10.1, que afecten a les relacions institucionals i a l'activitat interadministrativa: claredat, transparència, bona fe, confiança legítima, lleialtat institucional, respecte a l'exercici legítim de les competències, eficiència i serveis als ciutadans, haurien de ser inherents a tota activitat administrativa. Per tant, el fet d'haver de formular-los de manera expressa a la llei posa en evidència el grau de complexitat, foscor, fricció competencial, mala fe, desinformació, etc., que prepondera en aquests àmbits, desgraciadament.

– Consideram que l'article 5, que parla de la funció social del dret de propietat, mereix una atenta reconsideració. En efecte, la matèria en la qual s'endinsa el legislador autonòmic és matèria normativa pròpia de l'Estat. Precisament la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions, regula aquesta matèria i determina la funció social de la propietat. Si el que vol el legislador autonòmic es recordar aquest principi, bastaria que hi afegís una referència a la legislació estatal. Especialment quan parla de la no indemnització, la qual, naturalment es donarà en els casos prevists legalment, com s'observa en l'informe del COAIB. Un exemple d'aquest tipus de norma que proposam es troba en l'article 10 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, de sòl rústic de les Illes Balears.

– En l'article 7.4, es fa referència de manera imperativa a la possibilitat de substituir la iniciativa privada per la pública quan hi ha incompliment dels objectius prevists en el planejament. Sembla que és més adequat formular la possibilitat legal d'una manera més oberta, especificant que la gestió pública "podrà" substituir, en aquests casos, a la privada.

– En l'últim paràgraf de l'article 9, hi ha una referència a l'eliminació, substitució o alteració dels terrenys del planejament destinats a parcs i jardins públics, zones esportives públiques i d'esbarjo i esplai dels ciutadans. Les dites alteracions són nul·les de ple dret llevat del cas que siguin informades favorablement pel Consell Consultiu. Doncs bé, hauria de quedar clar que aquestes alteracions han de projectar-se sobre zones públiques i no respecte de les privades, és a dir, el qualificatiu "públics" hauria d'arribar també a les zones d'esbarjo i esplai. És més, com determina el COAIB, no totes les alteracions que es facin sobre aquestes zones impliquen perjudicis pels ciutadans, amb la qual cosa l'alteració proscrita hauria de ser únicament aquella que causa aquest perjudici. Igualment consideram que la compensació monetària que implícitament incorpora l'article es podria substituir per cessions compensatòries en sòl destinat a equipaments o serveis generals. En definitiva, el precepte s'ha de reconsiderar en clau de claredat.

C) El títol I es dedica a "Les competències de les administracions públiques en matèria d'ordenació territorial i urbanística", i està dividit en tres capítols. En

general els preceptes són clars i recullen disposicions presents a altres normes —Llei 14/2000, de 21 de desembre d'ordenació territorial—. Respecte d'aquest títol volem fer referència a allò que disposa l'article 17, sobre la Comissió de Coordinació de Política Territorial que ja està regulada en l'article 4 de la Llei 14/2000. En aquest òrgan la composició està formada per membres del Govern i dels Consells Insulars. Consideram que aquest és el moment adequat per plantejar-se una modificació de la composició obrint-la, com diu l'informe de l'ICAIB, a les associacions de municipis de les Illes Balears.

D) El títol II, regula l'"Ordenació territorial i urbanística" i està dividit en dos capítols.

Pel que fa al Capítol I volem fer els comentaris següents:

– Pel que fa a l'article 23 que recull el procediment d'elaboració de les DOT, hem de tenir en compte que hauria de quedar clar en quins supòsits es considera que fer-ne una modificació no té caràcter substancial i, per tant, es poden reduir a la meitat els terminis (com ara l'exposició pública).

– Una consideració semblant podem fer respecte de l'article 25 que recull el procediment d'elaboració dels PTI. S'hauria d'especificar millor quan una modificació té o no té caràcter substancial. També seria útil que l'article 25.2 aclarís que els efectes que s'hi preveuen es donen respecte del període d'informació pública de l'aprovació inicial del PTI. En l'article 25.3 s'ha de tenir en compte que si la revisió del PTI és per una modificació substancial, prevista en l'article 25.1, últim paràgraf, el termini d'informació pública és d'un mes com a mínim, per tant, la reducció a la meitat dels terminis prevista en aquest article 25.3 ha d'excloure la modificació substancial, ja que, si no ho fa, es reduirà el termini a 15 dies.

– L'article 27 regula el procediment d'elaboració dels PDS. Sembla que s'hauria de reconsiderar la remissió que es fa al procediment d'elaboració i aprovació de les DOT com a pertinent per elaborar i aprovar els esmentats PDS que corresponguin al Govern. Hem de pensar que per aprovar les DOT intervé el Parlament i no sembla que sigui el que persegueix el legislador. Tampoc no diu res pels casos de modificacions dels PDS.

– L'article 29 regula les normes territorials cautelars. Coincidim amb el COAIB en què resulta atípica la col·locació sistemàtica d'aquesta mesura com si es tractàs d'un instrument d'ordenació territorial. Aquestes normes no ho són segons el propi Avantprojecte que, en l'article 21, reserva aquesta qualificació a les DOT, els PTI i els PDS. Per tant, l'article 29 s'hauria de situar com a contingut d'una possible disposició addicional. Si entram en el seu contingut ens adonam que determina un termini de vigència de la norma cautelar de 3 anys que si l'afegim al termini d'aprovació definitiva d'un PTI que pot arribar als 2 anys, suposa una suspensió del desplegament efectiu d'un Pla General d'Ordenació de 5 anys, la qual cosa resulta excessiva i poc raonable. S'ha de considerar que el període d'efectes suspensius cautelars s'hauria de reduir a, com a

màxim, un any o que el termini de 3 anys s'especificàs i modulàs com un màxim. És més, per tal que no es faci abusiu el dictat de normes territorials cautelars successives, s'hauria de preveure en el precepte que, un cop dictades unes i un cop acabada la seva vigència, el dictat d'unes altres sobre la mateixa matèria hauria d'ajornar-se fins que no hagués transcorregut un termini. L'article 29.4 consideram que hauria de ser revisat perquè té una redacció confusa i que entra en contradicció amb l'article 29.1, especialment no deixa clar quin és el termini, al cap i a la fi, de les normes territorials cautelars.

En el capítol II del títol II, ens ha sobtat comprovar que desapareixen les normes subsidiàries (NS) d'entre els instruments de planejament. Estam d'acord amb el COAIB, que aquesta mancança produirà un increment dels requisits documentals de planejament per a tots els municipis i, per tant, s'allargarà l'elaboració del planejament. Tot i comprendre que el legislador no vol que es perjudiqui el planejament general a través de les NS que tenen una tramitació més ràpida, el cert és que s'hauria de graduar l'exigència de tramitació dels PGOU, quan es tracta de petits municipis, tot establint distints nivells de planejament general. Això resulta greu si tenim en compte que el termini d'adaptació a les prescripcions de la llei futura, segons la disposició transitòria quarta, és d'un any i que és possible que molts de municipis no tenguin temps amb l'any de termini de substituir les NS per un pla. La conseqüència és clara: molts d'aquests ens locals quedaran sense cap casta de planejament. D'altra banda s'ha de tenir en compte, que la Llei 11/2005, de 7 de desembre, de mesures específiques i tributàries en matèria d'ordenació territorial, urbanisme i turisme (BOIB núm. 188, de 15-12-2005) d'aplicació a Eivissa, estableix un règim diferencial en aquesta matèria i permet la substitució dels plans generals per NS, amb la qual cosa, quan entri en vigor la llei futura, desplaçarà la vigència d'una norma que, pràcticament només té un any de vida. Dins d'aquest comentari general volem afegir que la llei futura hauria de fer l'esforç de simplificació en comptes de carregar de tramitacions l'elaboració del planejament. Una fórmula que podria alleugeri els tràmits seria que els ajuntaments definissin el màxim possible i amb detall, en el planejament general, el àmbits de sòl urbanitzable, el qual podria ser d'execució directa sense haver de fer un posterior planejament de desenvolupament del PGOU. A més volem comentar particularment el següent:

– Pel que fa específicament a l'article 30, consideram que l'article 30.1.b, hauria de reconsiderar-se ja que es relaciona entre el desenvolupament dels PGOU als plans de conjunt que poden ser de municipis distints, amb la qual cosa és difícil que puguin desplegar la seva funció. Sembla que els plans de conjunt són instruments propis del desplegament d'aspectes del PTI i dels PDS i s'haurien d'incloure en l'article 30.1.c. Quant l'article 30.2, regula els catàlegs municipals d'edificacions i entenem que s'hauria de concordar amb l'article 40 de l'Avantprojecte, amb la qual cosa quedaria

clar que es tracta d'un instrument de desplegament del PGOU i no un instrument autònom i únic de planejament, com sembla que es desprèn de la col·locació normativa. Tampoc no hem vist que, a banda dels articles 30.2 i 40, hi hagi en la llei futura cap més regulació dels catàlegs: elaboració, tràmits, etc.

– Quant a l'article 31, estem igualment d'acord amb el COAIB, quan manifesta que la distinció entre determinacions estructurals i determinacions de detall amb dues llistes tancades és massa rígida. Potser s'hauria de trobar una fórmula de redacció que fos més integradora d'altres supòsits no prevists però possibles.

– L'article 33 és el paradigma del reglamentarisme del qual hem parlat. De fet aquest precepte importa els estàndards d'edificació del Reglament de planejament urbanístic i, seguint les pautes tècniques de l'informe del COAIB, recomanam que sigui revisat i es faci l'esforç de concordança amb els PTI, especialment el de Mallorca. També ens hem d'afegir al nostre suggeriment anterior: reconsiderar l'existència de planejament general municipal per a municipis petits, els quals són la gran majoria dels municipis de la nostra comunitat autònoma (menys de 10.000 habitants).

– Pel que fa a l'article 34.2, que impedeix l'aprovació dels PP si no hi ha prèviament aprovat un pla general municipal, s'hauria de concordar amb la disposició transitòria quarta i recordar que molts de municipis tenen normes subsidiàries que actuen de planejament general, amb la qual cosa seria millor parlar de "planejament general" que és un concepte més genèric. En l'article 34.3 no s'entén —perquè no s'explica què és— la "modificació de determinacions de detall petites". Entenem que si la modificació té coherència amb el disseny estructural del pla s'ha de permetre, amb la qual cosa la norma és més clara i segura; tot això amb independència que s'hagin de fer les tramitacions de control necessària per veure si hi ha la dita congruència. Així la norma seria conforme amb allò previst per els plans especials, en l'article 35.5, en el qual no es fan distincions (petita/grossa) per les modificacions de determinacions de detall.

– En l'article 35, sobre els plans especials consideram que s'hauria d'establir el procediment de determinació de l'àmbit i no només els supòsits en què són possible.

– Quant els articles 36 i 37, que regulen els plans de reconversió i els plans de conjunt, cal dir que tenen una regulació massa minsa. Aquests instruments, segons els casos, poden ser elaborats i aprovats pels Consells Insulars i, per això, estam d'acord amb l'ICAIB que la llei hauria d'especificar la participació dels municipis en el procés d'elaboració i aprovació, cosa que no fa.

– L'article 38 inclou la regulació dels nuclis rurals. En principi, sorprèn que aquests nuclis siguin regulats en la secció segona del capítol II del títol II que tracta del planejament urbanístic municipal i, posteriorment tornin a

"sortir" en l'article 64. En cap dels casos, com especifica l'ICAIB, es determina quines són les obligacions dels propietaris dels nuclis, que haurien de ser les que corresponen al sòl urbà no consolidat o consolidat, segons sigui el cas. Res no es diu de les condicions d'edificació als nuclis. L'article 38.4 és confús, ja que en principi tot i que es negui la possibilitat de crear nous assentaments en sòl rústic, no hauria de servir per "legalitzar" urbanitzacions fora d'ordenació.

– En l'article 39 que regula els estudis de detall, s'hauria d'especificar què vol dir "ordenació detallada" i, com especifica el COAIB, s'hauria d'atendre a la possible pèrdua de garanties urbanístiques per no integració d'allò previst en l'article 65 de l'actual Reglament de planejament urbanístic.

– En l'article 42.2 hem observat un error. Es parla que els particulars poden elevar als ajuntaments distints instruments de planejament i "nuclis rurals". Entenem que són "plans especials de nuclis rurals".

– L'article 45 que regula la suspensió de llicències té una redacció confusa. Advocam perquè es faci un esforç de claredat en una qüestió tan important. En l'article 45.4 no acabam d'entendre perquè la indemnització dels costs de suspensió de les llicències es limita al "cost oficial" i no abasta el cost real.

– Pel que fa a l'article 46 hem de comentar que usa una terminologia no homogènia: parla d'"Estratègia i model d'utilització" en el títol i el mateix concepte es converteix en el text de l'article en "estratègia i model d'ocupació territorial" i en els articles 33.5 i 42.3, es parla de l'"Estratègia i model d'utilització del sòl". Entenem que s'ha d'unificar la terminologia. D'altra banda s'ha de considerar que el text de l'article és molt imprecís i que no fa més que afegir tràmits a un procediment que per ell mateix ja és llarg.

– L'article 47 hauria d'integrar una fase prèvia d'avenç del Pla perquè, com diu l'ICAIB, té la utilitat de poder fer-ne al·legacions. No s'entén perquè es disposa un termini de caducitat de tres anys que a ningú no beneficia i que és poc realista, ateses les tramitacions que imposa la confecció del pla general municipal.

– Pel que fa l'article 48.1., hauria de distingir clarament els PP d'iniciativa pública i els d'iniciativa privada. En aquest cas, tampoc s'especifica quan estam davant de modificacions substancials i quan no és així.

– En l'article 51, no es determina que el silenci d'aprovació sigui positiu, qüestió que, per coherència amb les altres disposicions reguladores dels instruments de desplegament, s'hauria de determinar.

– En l'article 52, es manegen de manera poc clara els aspectes de l'alteració, la revisió i la modificació del plans, amb la qual cosa resulta molt dificultós de saber quin és el contingut dispositiu de la norma.

- De l'article 55.1 sembla que deriva l'obligació que en el planejament general hagin de constar els edificis i construccions qualificats fora d'ordenació. Pensam que per fer aquesta especificació és necessari que prèviament es faci una feina de camp, de reconeixement de totes les edificacions que és pràcticament inabastable. És necessari, a més, que l'article distingeixi les edificacions legals no adequades al planejament de les construccions il·legals i il·legalitzables en què ha prescrit la possibilitat de sancionar. Pel que fa als edificis fora d'ordenació, consideram que s'hauria de reconsiderar la norma de l'article 55.3, ja que la prohibició radical de no fer-hi cap obra condemna a aquestes edificacions a un absolut deteriorament que perjudica als edificis ordinaris.
- Pel que fa a l'article 56, que regula les instruccions tècniques complementàries, consideram que s'ha d'avaluar si aquesta capacitat reglamentària que es reconeix als Consells Insulars no pot suposar, al cap i a la fi, una invasió normativa del principi d'autonomia local dels municipis.

E) El títol III regula el "Règim urbanístic del sòl" i es divideix en quatre capítols:

El capítol I del títol III està dedicat a la classificació del sòl: sòl urbà, sòl urbanitzable i sòl rústic. Cal dir que aquesta és una matèria que determina l'estatut jurídic del dret de propietat i el seu exercici i, per aquesta raó, roman sota la competència material de l'Estat, amb la qual cosa les definicions que es donen poden entrar en un nivell de certa col·lisió amb les previstes en la Llei 8/1998, del règim del sòl i valoracions estatal. Per aquesta qüestió s'imposa una acurada revisió.

A banda del que hem dit volem comentar que, en determinats preceptes —l'article 60, per exemple—, es fa menció de la fermesa de l'instrument urbanístic que permet l'actuació concreta o un determinat estatut jurídic —consideració de solar, per exemple— i no s'especifica si aquesta fermesa ha de ser administrativa o, en cas d'impugnació judicial de l'instrument urbanístic, s'ha d'esperar a la fermesa de la resolució judicial que confirma l'esmentat instrument. Entenem que s'hauria de limitar a la fermesa administrativa ja que, en cas contrari, el retards de resolució poden ser molt perjudicials.

El capítol II del títol III, regula el règim del sòl urbà i del sòl urbanitzable, respecte del qual volem comentar el següent:

- En els articles 65.1.c i 67.2.h es determina l'obligació tradicional, prevista en la Llei del sòl estatal (article 14.1) d'edificar en els termes establerts en el planejament urbanístic i els que atorgui la llicència urbanística. Al mateix temps aquesta obligació es considerada un dret en els articles 65.2.b i 67.1.d. Volem plantejar la reflexió de modulació de la tensió entre aquests tractaments: si hi ha un dret d'edificar, l'obligació corresponent —de caire social— d'edificar de manera efectiva, no pot desconèixer, atesa la llarga tramitació de tots els permisos i llicències, les circumstàncies del mercat, és a dir, les possibilitats reals d'executar l'obra.

- En l'article 66 i en el 71 es reitera la fermesa a la qual hem al·ludit i no se'n determina la qualificació, a més de mancar-hi contingut que en faciliti l'aplicació pràctica.
- Els articles 68 a 70 contenen les normes que fan referència a la delimitació d'àrees de repartiment i als aprofitaments. Consideram que el sistema projectat és molt complex i de difícil aplicació en la pràctica la qual cosa complicarà el planejament.
- En l'article 71, que regula l'edificació i urbanització simultànies, s'exigeix que el promotor garanteixi "abastament" la totalitat de les obres. Si això suposa una garantia del 100%, incrementarà els costos de la urbanització, cosa la qual afectarà també als municipis promotors que no estan exclosos d'aquesta obligació.
- En l'article 72 es regulen els usos i obres provisionals en sòl urbanitzable amb ordenació detallada. Sembla que aquest mecanisme s'hauria de permetre en el sòl urbà no consolidat en el qual encara no s'ha fet cap edificació.

En el capítol III del títol III es regula el règim del sòl rústic —equivalent al sòl no urbanitzable estatal— i en volem fer els comentaris següents:

- L'article 73 delimita les activitats pròpies del sòl rústic i, a més, preveu activitats diferents a les típiques que es consideren aprofitaments atípics. Per aquests últim es preveu la cessió del 10% d'aquest aprofitament a l'ajuntament respectiu. S'ha de tenir en compte que, en principi, el sòl rústic no pot convertir-se en la plataforma de nous assentaments que desvirtuïn la seva funció inicial i que aquestes cessions poden no ser desincentivadores de les activitats atípiques. En tot cas el que fa aquesta precepte és integrar l'article 17 de l'actual Llei 6/1997, de sòl rústic de les Illes Balears. En l'article 73.3.d, s'hauria d'especificar de manera més acurada els supòsits de segregació o divisió de les finques.
- La distinció d'activitats que fa l'article 74 s'ha de posar en relació amb allò que preveuen els PTI, per evitar contradiccions.
- En l'article 76 s'inclouen com a activitat de l'ús del sòl rústic, l'activitat piscícola que, en principi, no està prevista ni en la legislació estatal ni en la legislació autonòmica.

  El capítol IV del títol III fa referència a les expropiacions. En principi la configuració de l'expropiació és excessiva. Primerament perquè es concep com una obligació ("s'ha d'aplicar"), cosa la qual no deixa a l'Administració oberts els camins alternatius que farien la gestió molt més fàcil. Advocam per determinar que l'Administració "podrà expropiar". També s'haurien de revisar els supòsits que poden ser causa d'alguna infracció administrativa que no mereix —per desproporcionada— l'expropiació.

F) El títol IV determina la regulació de l'"Execució del planejament", i està dividit en tres capítols:

El capítol I del títol IV, es dedica a les disposicions generals i a la regulació de les parcel·lacions i reparcel·lacions, respecte del qual fem els comentaris següents:

- En l'article 88, es fixa la regulació dels projectes d'urbanització i, en canvi, no se n'estableix ni els procediments ni els terminis.
- En l'article 92.1.a, es permet la recuperació de les despeses a través de les quals es beneficien a les empreses de serveis, supòsit que s'hauria de justificar fent referència a l'ordenament estatal que permeti aquesta facultat.
- L'article 93.3, regula el dret de reallotjament i retorn. Respecte del dret de retorn remet la qüestió a la legislació estatal sobre arrendaments, la qual, com ens fa veure l'ICAIB, no preveu cap retorn o estipula normes de gran complexitat. Per tant, aquesta remissió en bloc s'hauria de reconsiderar.
- En l'article 97.1, segon paràgraf, es preveu que en els casos de sòl urbanitzable ordenat directament pel pla general és necessària l'aprovació del PP. Entenem que es tracta d'un error i que, probablement, com observa el COAIB el precepte vol referir-se al projecte de parcel·lació.
- L'article 100, que tracta de la tramitació del procediment de reparcel·lació, hauria de determinar que la suspensió de les llicències que pot acordar l'ajuntament s'ha de donar únicament en els casos prevists en la legislació estatal, és a dir, que la suspensió només es refereix a les llicències que afecten a la configuració física de les finques o que poden pertorbar el resultat de la reparcel·lació.
- La redacció de l'article 104, s'hauria d'apropar als paràmetres de precisió de la legislació estatal, és a dir, el Reglament de gestió urbanística, article 47.3 i al Reglament dels béns de les corporacions locals, article 8.4.a.

El capítol II del títol IV, preveu els diferents sistemes públics i privats d'execució del planejament, mitjançant la compensació, la reparcel·lació voluntària i la figura de l'agent urbanitzador i també els sistemes de cooperació i d'expropiació. Respecte d'aquest capítol volem comentar el següent:

- En els articles 110 a 115 es regula el sistema de compensació. En general, els preceptes són poc precisos i, en algunes ocasions es mesclen conceptes amb poc ordre. Això passa en l'article 111 que no determina tràmits necessaris o en l'article 112 que preveu una expropiació molt poc raonable. I el mateix comentari podem fer respecte de la reparcel·lació voluntària de l'article 116.
- En els articles 117 a 120 es regula l'agent urbanitzador. Aquesta figura, en general, produeix certa polèmica en altres comunitats autònomes en les quals ha rebut un impuls més obert i decidit. En el nostre cas, la regulació que fa la llei és molt prudent i es pot assimilar a la figura de la empresa urbanitzadora representant de la Junta de propietaris. En tot cas, es poden millorar els preceptes que el regulen, determinant els criteris de selecció de l'agent, els requisits formals per constituir-se en agent, etc.

El capítol III del títol IV, tracta de la regulació dels terrenys per a dotació i la seva obtenció. Consideram que la previsió de l'article 126.1.b, d'obtenció de

terrenys mitjançant l'ocupació directa, que desplega l'article 127, és un sistema que pot produir inseguretats i problemes d'aplicació pràctica.

G) El títol V, regula la "Intervenció administrativa en l'edificació i usos del sòl i la disciplina de l'ordenació territorial i urbanística". Esta dividit en vuit capítols:

El capítol I del títol V, determina la regulació de la intervenció en l'edificació i ús del sòl. Respecte d'aquest capítol volem comentar el següent:

- Tot i que és correcte des del punt de vista tècnic la regulació de l'autorització territorial prèvia com a control preventiu dels usos excepcionals del sòl rústic, regulada en els articles 132 i 133, hi ha qüestions que no queden clares, com són la determinació del silenci o la reintroducció de la tècnica de la certificació de l'acte administratiu presumpte que, atesa la reforma de la Llei 30/1992, de procediment administratiu comú, s'ha superat.

- Igualment hem de qualificar de complex i difícil el procediment previst per a l'obtenció de llicències de l'article 138, el peculiar silenci positiu i la certificació d'acte presumpte que vol substituir la denúncia de mora que existeix en l'actualitat. Pensem que aquesta tècnica perllonga un mes més el termini d'obtenció de la llicència.

- En general consideram que en els processos d'obtenció de qualsevol tipus de llicència, tant d'obra major com d'obra menor, en què apareguin constructors s'hauria de sol·licitar l'acreditació que aquest professional està inscrit en el registre de constructors o que acredita els requisits probatoris de la seva professionalitat prevists a la llei.

- L'aval bancari del 40% previst en l'article 144.3, sembla poc raonable. Com diu el COAIB seria millor condicionar la legalització al pagament de les sancions econòmiques derivades de l'incompliment de les normes.

- Així mateix hauria de quedar clar que la possible suspensió de les llicències o de l'execució d'obres per qualsevol motiu, hauria d'estar emparada per la legislació vigent que serà la que determini expressament les causes que poden dur a una Administració a paralitzar una obra o a la suspensió d'una llicència.

- El capítol II del títol V, regula la inspecció territorial i urbanística i rep la seva inspiració de l'actual Llei 10/1990, de 23 d'octubre, de disciplina urbanística. Hem observat que en l'article 150.1 i 153, es parla dels funcionaris que exerceixen la funció inspectora, en matèria d'ordenació territorial i urbanística, respectivament. El precepte és reproducció de l'article 22.1, últim paràgraf, de la Llei 10/1990. Tot i així en l'avantprojecte s'ha obviat que l'actuació dels funcionaris públics i les seves atribucions estan condicionades a "…les disposicions legals que siguin d'aplicació" que poden determinar limitacions quant l'entrada als llocs sotmesos a inspecció en cas de denegació de l'entrada.

El capítol III del títol V, regula les infraccions territorials i urbanístiques i les sancions. Volem fer els comentaris següents:

– En l'article 153 es parla de les infraccions territorials i urbanístiques i, finalment, només es fa referència a les infraccions urbanístiques obviant-se les territorials.

– En l'article 155, sembla inadequat que la diferència entre les infraccions lleus i greus es fixi en 3.000 euros. Pensem que qualsevol infracció que produeixi un perjudici inferior als 3.000 euros és una infracció lleu, segons el precepte, com ens fa veure l'ICAIB.

– Ens ha cridat l'atenció la norma prevista en l'article 157.3, que regula la responsabilitat per l'emissió de llicència en cas de notòries infraccions urbanístiques. En aquests casos s'estén la responsabilitat als membres de la corporació que han votat a favor o s'han abstingut, als lletrats que han fet l'informe i al secretari de la corporació. En coherència al criteri de l'ICAIB s'hauria de perfilar aquesta responsabilitat i reconsiderar-la en atenció a les funcions i atribucions de les persones que intervenen en el procés de concessió de la llicència.

– L'article 165.2, en les sancions en matèria de parcel·lació, determina la sanció de multa dels compradors de parcel·les il·legals. Consideram que en aquest cas hauria de quedar fora de sanció el comprador de bona fe, com ens assenyala raonablement l'ICAIB.

Respecte del capítol IV del títol V, que regula les mesures de protecció de la legalitat territorial i urbanística, no en fem cap comentari.

El capítol V del títol V, determina les normes corresponents a les suspensions d'actuacions il·legals. En aquest capítol volem comentar els aspectes següents:

– En l'article 172, s'haurien de distingir les obres iniciades sense llicència i les l'obres que no s'ajusten a la llicència i reservar la suspensió a les primeres, ja que sembla desproporcionat i poc raonable fer-ne un tractament igual.

– L'article 174.2, atesa la possible aprovació d'una futura llei de règim local de les Illes Balears, ha de tenir una redacció més clara determinant, a més, quines són les autoritats que poden exercir l'acció prevista en l'article.

Pel que fa al capítol VI del títol V, dedicat a l'expedient de reposició, volem comentar que l'article 176 exigeix una fiança del 20% del projecte per realitzar la legalització de les obres, la qual cosa en dificulta i desincentiva la legalització.

El capítol VII del títol V, tracta de la subrogació de competències i determina amb l'article 177 un sistema de subrogació amb un terminis molts breus. La subrogació suposa que el Consell Insular corresponent sap de la inactivitat sancionadora de l'ajuntament, cosa que no es regula en el precepte, és a dir, no es preveu la comunicació de la inactivitat.

El capítol VIII del títol V regula la prescripció de les infraccions, qüestió respecte de la qual no en feim cap comentari.

H) El títol VI es dedica a l'"Habitatge: promoció i intervenció administrativa" i està dividit en quatre capítols.

Consideram, en general, que es tracta de normes que persegueixen l'habilitació d'un patrimoni de sòl públic dedicat a la promoció pública d'habitatge i que, a la llarga, persegueix facilitar l'accés a l'habitatge, cosa amb la qual n'estem completament d'acord.

Quant a les disposicions que clouen el text hem de considerar el següent:

– La disposició addicional s'ha de reconsiderar, determinant-ne una redacció més clara.

– Pel que fa a les disposicions transitòries n'hem fet al·lusió en el moment de fer un comentari general a l'Avantprojecte. Consideram un poc pertorbador el sistema de vigències que s'hi expressa. En alguns casos els terminis d'adaptació són un poc curts (DT sisena).

IV. Per finalitzar, volem fer referència al text del Projecte de llei de règim del sòl i de l'habitatge que fou aprovat el dia 7 d'abril de 2006 pel Consell de Govern.

Ha de quedar clar que els dictàmens del CES s'emeten sobre els avantprojectes de llei i no respecte dels projectes. La conselleria del Govern que impulsa el procediment, ateses les consideracions que siguin pertinents respecte de l'avantprojecte procedeix a les modificacions del text normatiu que consideri pertinents i el sotmet a consideració del Consell de Govern per a la seva aprovació com a projecte. Si el Consell de Govern ho troba oportú l'aprova i el converteix en Projecte de llei. Normalment, el projecte es presentat al Parlament per a la seva tramitació i aprovació com a llei (article 36 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern). Així doncs, la tasca del CES es desplega un cop l'avantprojecte ha passat les fases d'audiència i participació sectorial que, ordinàriament, se solen executar. És a dir, quan la conselleria que impulsa la iniciativa legislativa ha conformat un text normatiu estable i està en disposició de demanar el parer de la nostra institució. La nostra feina s'ha acabat un cop s'ha emès el Dictamen, en el moment immediatament anterior en què la conselleria que impulsa el procediment legislatiu "tanca" la redacció del text legislatiu en el qual s'hi poden integrar les observacions que fa el CES i, la dita conselleria, decideix presentar-lo al Consell de Govern. Aquest és l'àmbit temporal d'actuació. Per les circumstàncies que s'han fet constar al llarg d'aquest Dictamen no s'ha pogut emetre la nostra opinió amb la celeritat que és desitjable. No pertoca al CES emetre dictàmens dels textos que són presentats al Parlament que és l'òrgan on es representa la sobirania popular i que de manera exclusiva té la potestat de fer les lleis.

Això no obstant, de forma excepcional, hem examinat el text del Projecte de llei i podem observar que de les més de 65 observacions puntuals que es fan en aquest Dictamen respecte de l'Avantprojecte, 32 han estat acollides totalment o parcialment en el Projecte. És a dir, que la Conselleria d'Obres Públiques ha fet una revisió crítica important del text normatiu.

En qualsevol cas, volem fer les consideracions finals següents que creim que s'han de tenir en compte per la transcendència econòmica i social de les matèries regulades en la norma, amb independència del seu estat de tramitació:

- El món de l'ordenació territorial i de l'urbanisme ha de servir amb molta cura el principi de seguretat jurídica. L'elaboració de les normes de planejament, el desplegament reglamentari i l'activitat administrativa consegüent han de ser fidels a un marc normatiu estable tant pel que fa al text de les normes, com respecte dels principis estructurals. Aquest aspecte capital de la seguretat jurídica és molt important quant a la tècnica del silenci administratiu positiu —opció per la qual s'ha decantat el projecte—, perquè per damunt dels avantatges que té aquesta manera de resoldre els retards en la tramitació, el més positiu no és el silenci sinó la resolució expressa. Feim vots per tal que no es perdi de vista què és el més important per les administracions públiques, ja que resoldre expressament és una obligació ineludible, segons disposa l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de RJAPPAC. D'altra banda i respecte de l'activitat de les diverses administracions concurrents en l'àmbit de l'ordenació territorial i l'urbanisme —autonòmica, insular i municipal— és garantia d'un tractament igual i, per tant, també, d'una manifestació clara de la seguretat jurídica, que s'adoptin totes i quantes mesures siguin necessàries per tal de coordinar amb eficàcia les actuacions administratives en aquest àmbit. Per això, és obvi que perquè hi hagi seguretat jurídica és necessari que hi hagi també la bona fe que inclou com a principi l'article 7.1 del Projecte de llei. Bona fe per part dels ciutadans, però també, i molt especialment, per part de les Administracions Públiques de les Illes Balears.

- La llei futura ha de tenir en compte que, a nivell estatal, s'està debatent un esborrany de nova Llei del sòl, que pot influir en l'aplicació de la llei autonòmica.

- Ateses les dades que hem reflectit en les observacions generals d'aquest Dictamen, és evident que hi ha dues qüestions molt importants que estan inserides en l'àmbit material i d'aplicació de la futura llei del sòl i l'habitatge de les Illes Balears. La primera és la importantíssima relació que a les Illes Balears tenen l'ordenació territorial i la protecció del medi ambient. Per a la nostra comunitat autònoma és essencial, des del punt de vista econòmic i social, no perdre-la de vista i per això tenir cura que tota activitat urbanística legítima, al mateix temps, ha de ser respectuosa amb l'entorn. La segona qüestió és la carestia de l'habitatge que en dificulta l'accés. Una de les opcions que s'ha de tenir molt en compte és la reserva de sòl per habitatge de protecció pública, la qual s'ha de fomentar per tal d'obtenir habitatges amb preus més assequibles.

- Quant a l'agent col·laborador hem de reiterar el que ja hem dit en les observacions particulars als articles 117 a 120. Consideram que l'esperit de prudència ha de guiar el desenvolupament d'aquesta figura, tractada com a sistema d'actuació urbanística, ateses les experiències conflictives que s'han donat a altres comunitats autònomes.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre l'Avantprojecte de Llei de règim del sòl i de l'habitatge de les Illes Balears.

Vist i plau

El secretari general — El president en funcions

Pere Aguiló Crespí — Francesc Obrador Moratinos

Palma, 17 de maig de 2006

VOT PARTICULAR QUE FORMULEN ELS CONSELLERS DE CCOO PERTANYENTS AL GRUP SEGON

En relació amb el Dictamen 5/2006 aprovat pel Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, en data 17 de maig de 2006, relatiu a l'avantprojecte de llei de Règim del Sòl i de l'Habitatge de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, els consellers del Grup II, de CCOO, presenten el següent vot particular de conformitat amb l'article 41 del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, aprovat pel Ple el 25 de setembre de 2001 – BOIB núm. 140, de 22 de novembre de 2001.

En primer lloc, és convenient indicar que la dispersió de legislació existent en matèria urbanística defineix un escenari que fa necessari, oportú i aconsellable la disposició d'un text legal propi, que respongui a la realitat i els problemes de l'ordenació territorial i social urbanística balear i possibiliti les respostes instrumentals adequades per satisfer els objectius de vertebració territorial, ordenació urbana i cohesió social que els articles 45, 46 i 47 de la Constitució defineixen com a principis rectors en aquesta matèria.

Però, a més a més, cal que hagi la major seguretat jurídica en un assumpte de tanta transcendència per a la ciutadania.

A la vista de la diferent filosofia que inspira l'esborrany divulgat d'Avantprojecte de **llei del sòl de l'Administració central**, hauria d'ajornar-se la tramitació de l'Avantprojecte de llei del sòl autonòmic fins que s'aprovés a les Corts la nova llei estatal, adaptant a aquesta el seu contingut.

Cal tenir en compte que, malgrat les àmplies competències que tenen les Comunitats Autònomes en aquesta matèria, la intervenció de l'Administració central és important perquè s'empara en les competències que la Constitució preveu en el seu art. 47, que s'ocupa de la regulació dels usos del sòl a propòsit de l'efectivitat del dret a l'habitatge, en l'Art. 45 i en el 46, on es regula l'ús del sòl en la seva dimensió medi ambiental i de patrimoni cultural, a més de l'art. 149.1 en diversos apartats referits al caràcter de condicions bàsiques de la igualtat en l'exercici dels drets. Per tot això, aquest avantprojecte, com a mínim, caldria qualificar-lo d'inoportú i desfasat per complir amb les exigències que la societat demana.

Els consellers que emetem aquest vot particular no ens sentim identificats amb la totalitat del Dictamen aprovat sobre el dit Avantprojecte de Llei, per considerar que no recull els plantejaments de la representació que ostentam en el Grup II del CES en matèria d'ordenació del territori, política urbanística i habitatge, perquè entenem que el greu problema social de l'accés a l'habitatge existent en la nostra Comunitat no obté la resposta adequada en l'Avantprojecte que es dictamina, en obviar que l'esmentat Avantprojecte no dóna resposta als problemes territorials, medi ambientals i econòmics de la Comunitat de les Illes Balears, sinó que persisteix a facilitar la generació de negoci per part d'un subsector empresarial molt específic, concretament el dels majors propietaris de sòl en aquesta Comunitat.

L'avantprojecte de llei del sòl que se'ns presenta descansa en els supòsits i en la ideologia que va inspirar la llei 6/1998, que entenia que la qualificació intensa de sòl

urbanitzable provocaria un augment de l'oferta de sòl i que això faria abaixar el preu dels solars i els preus dels habitatges.

Aquesta hipòtesi ha estat refutada per l'evolució dels mercats de sòl i d'habitatge durant l'etapa actual d'auge immobiliari (s'ha qualificat com mai sòl com a urbanitzable residencial), pel que res no justifica continuar endavant amb un avantprojecte inspirat en una llei fracassada en els seus objectius.

En conseqüència, entenem que el text legal resultant hauria d'enquadrar-se dins les coordenades següents:

Des d'una visió assossegada de la situació de l'Urbanisme a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, al marge de la dispersió normativa anteriorment apuntada, hem de destacar diferents problemàtiques, algunes amb caràcter urgent, que no es poden passar per alt a l'hora d'establir un sistema urbanístic harmònic amb la situació socioeconòmica de la nostra Comunitat i les estratègies i polítiques públiques establertes a l'efecte.

1) En matèria de política d'habitatge.

Els elevats preus de l'habitatge i l'escassetat crònica de sòl fan més necessari que mai el foment d'un important volum d'habitatge protegit que, per la capacitat adquisitiva d'importants capes de població i sobretot població jove, és l'únic habitatge que s'adapta en preu a les seves necessitats. Una política d'habitatge amb un enfocament social només pot passar per l'increment significatiu d'aquesta oferta d'habitatge protegit.

D'altra banda, l'esmentada oferta s'obté de forma desequilibrada alhora que l'obligació legal de reserva de sòl per a aquests usos se circumscriu actualment només a determinats municipis, i és des d'aquesta consideració que entenem que la llei ha de disposar l'extensió general de l'obligació dels municipis de reservar sòl per a aquest ús residencial de caràcter protegit en un percentatge determinat. Per a això, entenem que la llei ha d'establir que tots els plans generals municipals contemplin entre les seves determinacions la reserva d'un percentatge mínim de sòl residencial, <u>que amb caràcter general hauria de ser del 50%</u> per atendre la demanda d'habitatges subjectes a algun règim de protecció pública, establint-se reglamentàriament les condicions que eximeixin d'aquesta obligació al municipi quan la demanda d'habitatge protegit estigui satisfeta justificadament.

Segons el nostre parer, en la llei hauria de contemplar-se amb major claredat l'obligació de la reserva <u>en totes i cadascuna de les actuacions</u> i promocions d'habitatge i evitar que l'esmentada reserva es faci en termes generals dins els plans, ja que això contribuiria tant a elevar el nombre últim d'habitatges protegits com la seva distribució homogènia al llarg de tot el planejament general i evitar, així, la constitució de "guetos".

Igualment, segons el nostre parer, tan important com establir legalment la reserva oportuna és establir mecanismes que assegurin el compliment de la norma, donat que en l'actualitat el que ocorre és que encara que la norma reculli la reserva, aquesta no es compleix.

Íntimament lligat a l'anterior, hauria de contemplar-se l'obligació de la cessió a l'Administració competent d'un 15% del sòl ja urbanitzat i, fins i tot, contemplar la possibilitat d'establir el 20% com a coeficient de cessió per a aquelles actuacions que siguin especialment lucratives per a la iniciativa privada.

Totes aquestes mesures són necessàries per donar resposta a les dades que posen de manifest la gravetat per a l'accés a un habitatge en la nostra Comunitat.

Entre 1997 i 2005 els preus dels habitatges varen augmentar a Espanya en un 145,2%, la qual cosa implica un augment mitjà anual de l'11,8% en els vuit anys d'expansió immobiliària. Els majors augments registrats en el període citat han tingut lloc a les Balears (15,3% de mitjana anual).

Quant a l'esforç salarial per adquirir un habitatge, si comparam el salari brut anual i el preu mitjà del metre quadrat de l'habitatge, ocupam el segon lloc darrere Madrid, ja que hem de destinar íntegrament 10,7 salaris bruts anuals per comprar un habitatge de 90 metres quadrats, quan la mitjana estatal està en 8,2 salaris.

El fet que entre 1998 i 2005 s'hagin iniciat a Espanya més de 4,5 milions de nous habitatges (una mitjana anual de 569.100 habitatges a l'any), un 55,2% per sobre dels gairebé 3 milions de llars netes creades en l'esmentat període de temps (unes 367.000 a l'any), confirma l'existència d'una àmplia demanda d'habitatge amb fins d'inversió especulativa.

Així, el Consell Superior dels Col·legis d'Arquitectes d'Espanya, en un ampli estudi realitzat, recull la variació del preu de l'habitatge i dels diferents components que el conformen entre 1996 i 2004. Segons aquest estudi, en 1996, del preu d'un habitatge tipus, el 7,7% anava destinat a pagar el solar, el 8,7% constituïa el marge net de la promotora. Les despeses de l'obra suposaven el 65,1% i eren la major part de les despeses de construcció i venda d'un nou habitatge.

En 2004, vuit anys després, aquest mateix habitatge tipus té un cost d'un 141,2% més. Hi ha dos factors clarament responsables d'aquest espectacular encariment: **en primer lloc, el marge net del promotor ha augmentat un 633,8%, que suposa el 26,6% del preu final de l'habitatge**. En segon lloc, el solar ha apujat el seu cost en un 614,3%, amb una repercussió del 22,7% en el preu final, i el cost de l'obra, malgrat hagi augmentat menys que la resta dels factors, redueix la seva repercussió fins al 37,4% del preu final de l'habitatge.

Segons aquest estudi, la primera causa de l'encariment de l'habitatge cal atribuir-la a l'augment desorbitat i especulatiu del marge net del promotor immobiliari, seguit molt d'aprop per l'augment de preus del terreny sobre el que s'hi construirà. Ambdós factors són responsables de tres quartes parts de l'increment de preus de l'habitatge. És a dir, els propietaris del sòl i les promotores immobiliàries (en molts dels casos, la mateixa persona jurídica) són els grans responsables/beneficiaris de l'increment desorbitat del preu de

l'habitatge en els darrers anys i del fet que, avui per avui, el mandat constitucional de l'accés a un habitatge digne sigui un impossible.

El major creixement econòmic ha estat acompanyat, doncs, de l'agreujament del problema social d'accés a l'habitatge, ja que l'habitatge-actiu té uns preus desproporcionats respecte dels nivells d'ingressos familiars. El problema a Espanya s'hi engrandeix per la baixa proporció existent d'habitatges de lloguer (el 2003 només el 10,6% de les llars residia en habitatges de lloguer) i pel reduït pes dels habitatges protegits (VPO) construïts en els últims anys. En el primer trimestre de 2005, els projectes de VPO visats pels Col·legis d'Arquitectes suposaven a Espanya menys del 8% del total, enfront del 17% del 1997.

L'elevat volum de la construcció residencial en els darrers anys ha fet que Espanya sigui el major consumidor de ciment d'Europa, que la superfície urbanitzada cresqués en un 25% en el període d'auge en qüestió i que hagi tingut lloc un enriquiment extraordinari "dels qui varen especular amb el sòl a la perifèria de ciutats" (*The Economist*, 2005). L'augment de l'oferta de nous habitatges i el creixement espectacular de la superfície urbanitzada no ha contribuït precisament a reduir l'esforç d'accés de les noves famílies a l'habitatge.

L'alt creixement dels preus reals de l'habitatge no és atribuïble a una feble resposta de l'oferta d'habitatges a Espanya ni, per conseqüent, a una escassetat de sòl urbanitzat. El que cal és que aquest sigui destinat a fer efectiu el dret a un habitatge digne per a tota la ciutadania, impedint processos especulatius, tal com recull l'Art. 47 de la Constitució espanyola.

Com a conclusió de tot això, no és desgavellat afirmar que escometre un procés de compra d'un habitatge suposa un endeutament i un esforç sobre el salari excessivament elevat, la qual cosa implica hipotecar el futur del jovent per a un adequat desenvolupament personal i familiar.

2) En matèria de política de Medi Ambient.

En concret, en matèria urbanística convé ressaltar els aspectes següents:

1. La tendència a l'extensió de la pràctica urbanística de creixement urbà en desenvolupaments extensius i de baixa densitat en una Comunitat Autònoma que pràcticament no té sòl apte per urbanitzar en el seu territori, ens porta a la conclusió que el dit model ha de ser revisat en profunditat i amb caràcter urgent, perquè el territori de la Comunitat Autònoma no disposa de capacitat d'acollida suficient per al suport de tal tipus d'urbanització. Per això s'ha d'imposar en aquesta Llei, amb caràcter nou, una utilització racional i intensiva del sòl a través de la prescripció, amb caràcter general, d'una edificabilitat i una ocupació mínimes respecte a la superfície total del sector.

   L'objectiu seria evitar en allò possible l'extensió de la "cultura de l'habitatge unifamiliar i de l'adossat" i els creixements dispersos que, a més de consumir gran quantitat de territori, recurs sempre escàs i de

caràcter no renovable, generen models urbans poc funcionals i, per tant, poc sostenibles.

2. La Llei ha de mostrar també una especial atenció respecte a la correcta preservació i ús racionals de sòl no urbanitzable, i la protecció dels anomenats nuclis rurals, el sòl dels quals es manté en la categoria de sòl no urbanitzable i els seus creixements es restringeixen, amb l'objecte de preservar-los en el seu caràcter històric i econòmic, l'agrari.

3. Malgrat el text de l'avantprojecte fixa com a una de les seves finalitats la de preservar el medi ambient i la conservació del patrimoni urbà i rural mitjançant l'organització d'un desenvolupament sostenible en l'àmbit de les Illes Balears, l'articulat del text no garanteix una ordenació territorial dels espais turístics de les Illes Balears diferent a la practicada en l'actualitat. Per tant, des del punt de vista de CCOO, no es resol un dels problemes més greus per a un futur socioeconòmic sostenible de la Comunitat: el progressiu augment del turisme residencial que s'incrementarà amb les infraestructures viàries avui en construcció.

4. En matèria de polítiques de foment per a la implantació d'activitats i usos lucratius protegits per la Llei; les administracions públiques, especialment davant l'estrepitós fracàs de l'estratègia de liberalització del sòl i l'espectacular increment que ha suposat en els seus preus, han vist compromesa molt seriosament la possibilitat econòmica d'obtenir sòl a preus assequibles per realitzar polítiques de foment en la implantació de determinats usos lucratius d'interès general, tant per a habitatges sotmesos a algun règim de protecció com per al foment de la primera implantació d'activitats econòmiques de nova creació, emparades per programes públics de protecció. A hores d'ara les administracions públiques o les seves societats de desenvolupament es veuen obligades a competir amb els agents privats sobre els preus del sòl marcats pel lliure mercat en l'exercici de competències sectorials de foment.

   Només trencant radicalment amb les fórmules heretades del passat, combatent els capitals especulatius i afavorint les inversions productives pot intentar-se atendre les necessitats de la nostra societat en la demanda de sòl dins un marc de desenvolupament sostenible.

Com a conclusió, entenem que, a més de l'anteriorment exposat, han de contemplar-se i desenvolupar-se en la futura Llei de Règim del Sòl i de l'Habitatge de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears les propostes que es relacionen a continuació:

1) Recuperar la iniciativa pública en les activitats urbanístiques, especialment a través de la iniciativa municipal. L'urbanisme es configura com una funció pública municipal al servei de l'interès general i no com la "forma d'adquisició privada de les plusvàlues urbanístiques". Per a això, es reforcen els instruments en mans de les administracions públiques en el control de la planificació i de l'execució urbanística per part de la iniciativa privada.

2) Assegurar els drets constitucionals de la ciutadania a l'accés a un habitatge digne i adequat, al dret al seu desenvolupament personal i a la qualitat del medi urbà i natural on es mou.

3) Introduir nous mecanismes d'intervenció de les administracions públiques en el mercat del sòl i immobiliari. Així es recupera la regulació de les àrees sotmeses als drets de tempteig i retracte per a operacions de regeneració i rehabilitació urbana i per a la constitució de patrimonis públics de sòl.

4) Garantir a la ciutadania el dret a la participació i el dret a la informació urbanística a través d'assegurar la integritat i la coherència del planejament urbanístic municipal respecte als instruments d'ordenació territorial i sectorial.

5) La Llei ha d'establir un títol específicament destinat a tutelar el compliment de la legalitat urbanística tant amb caràcter preventiu, mitjançant la suspensió cautelar immediata de tota obra u activitat clandestina i sotmetiment a llicència de tota activitat transcendent a aquests efectes, com amb caràcter reparador de l'ordre infringit.

   S'ha consolidat en el nostre entorn una pràctica contrària a la demolició de les construccions clandestines per una falsa entesa del que l'interès públic exigeix. Òbviament aquest requereix tot el contrari, això és, que de forma efectiva s'alliberin els usos ocupats i empleats sense llicència o contravenint les seves prescripcions.

   Amb aquesta finalitat, la Llei ha de garantir l'enderrocament de les construccions il·legalitzables a costa de la propietat infractora i tipificar una sèrie de conductes que han de ser represes amb total respecte a les garanties del dret administratiu sancionador.

6) Un dels aspectes més negatius és l'extensió del silenci administratiu positiu i que afecta totes les fases de tramitació dels Plans urbanístics. Això és absolutament inacceptable i pot afavorir les corrupteles urbanístiques. El planejament urbanístic mai no hauria de poder ser aprovat per silenci administratiu i, per tant, la possibilitat que contempla la Llei és una frivolitat inadmissible en una qüestió tan important i on es dirimeixen enormes interessos econòmics i drets bàsics. És un instrument massa rellevant a nivell social, econòmic, territorial i mediambiental, com per ser aprovat per inactivitat administrativa. Entre d'altres moltes coses, ha de cercar un major equilibri entre interessos i drets força importants. Tal com assenyalen experts urbanístics, atorgar un caràcter aprovatori al silenci administratiu és una tècnica contrària a l'interès públic, a la transparència, a la informació i a l'irrenunciable control de l'Administració.

7) Sembla il·lògic el fet que l'avantprojecte no hagi suprimit la figura de l'agent urbanitzador (ara anomenat agent col·laborador), figura qüestionada fins i tot en denúncies que han arribat al Parlament europeu i que han aconsellat a aquesta Institució demanar una moratòria urbanística

a la Comunitat Valenciana, ja que l'esmentada figura ha generat problemes allí on la seva intervenció ha estat aplicada.

Per tot això, entenem que el sistema d'execució privada configurat en l'avantprojecte de llei que s'inspira en la legislació urbanística de la Comunitat Valenciana (que ha merescut la proposta d'un decret de suspensió per part de la Comissió d'Investigació del Parlament Europeu, a causa de la falta de garanties i de control de l'actuació de la promoció privada) ha de complementar-se amb totes les recomanacions presentades en l'expedient de queixa elaborat pel Defensor del Poble de l'esmentada Comunitat per tal d'establir les garanties i l'equilibri necessari en les relacions entre el promotor (agent col·laborador) i els petits propietaris de sòl.

Conclusions:

La construcció residencial té moltes i variades repercussions socials i econòmiques que permeten afrontar la seva anàlisi des de diferents perspectives. Com a element prioritari, l'accés de les persones a una residència digna, amb un preu raonable, constitueix una premissa bàsica per facilitar la seva integració social i per desenvolupar la seva vida en unes condicions favorables. La transcendència d'aquests objectius fa que l'habitatge sigui un bé bàsic i eleva aquest dret a dret de ciutadania. La Constitució espanyola, en l'apartat declaratiu, fa èmfasi en aquest criteri i afegeix una responsabilitat especial dels poders públics en el compliment del dret d'accés a l'habitatge, així com en la tutela de l'ús del sòl a favor de l'interès general.

Doncs bé, no sembla que aquests siguin els objectius de l'avantprojecte, sinó que es pretén accelerar el procés de qualificació de sòl com a urbanitzable, reduint terminis i tràmits necessaris per aconseguir posar en el mercat un nombre encara major d'habitatges. Encara més, l'objectiu no es persegueix amb el propòsit d'aconseguir un volum major d'habitatges protegits, sinó per reforçar la generació de negoci derivat de la propietat, mitjançant la qualificació.

La incapacitat de l'avantprojecte per donar resposta adequada als problemes reals es comprova quan es compara l'articulat amb els bons propòsits o teòrics objectius declarats en l'exposició de motius, perquè renuncia a regular de forma estricta o programada des de l'Administració pública el creixement urbà o l'oferta dels nous sòls urbanitzables; contravenint, així, el principi de sostenibilitat, l'exigència del qual resulta més urgent en una comunitat autònoma on el sòl és un recurs força escàs.

En resum, un avantprojecte de llei que proposa polítiques on prevalen els interessos de l'oferta sobre les necessitats de la demanda d'un bé de primera necessitat i amb una funció important d'integració social, no pot merèixer la nostra aprovació.

Palma, 19 de maig de 2006

AL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS

Secretaría General

MANUEL PELARDA FERRANDO, Consejero del CES adscrito al Grupo II designado por la Unión General de Trabajadores, al amparo de lo establecido en el artículo 41 del Reglamento de organización y funcionamiento del CES de les Illes Balears, pasa a formular VOTO PARTICULAR al dictamen sobre el Anteproyecto de ley de régimen del suelo y de la vivienda en los siguientes términos:

Consideraciones generales:

A) El Govern ha aprobado este anteproyecto de ley y lo ha remitido al Parlament, mediante procedimiento de urgencia eludiendo, por tanto, el preceptivo proceso de consulta e información previa conculcando con ello las recomendaciones de la Unión Europea en materias tan sensibles como las que regula el anteproyecto y que afectan directamente a los intereses de toda la población.

B) El anteproyecto de ley merma la capacidad de decisión de los ayuntamientos que, siendo la administración más cercana, pueden conocer mejor y dar respuesta a las necesidades de ciudadanos, empresarios y emprendedores en materia de gestión del territorio y vivienda.

C) La ley ha de considerar de una manera más categórica las especiales características del suelo de las Illes Balears tomando en consideración y legislando de acuerdo con las particulares especificidades a las que están sujetos los territorios insulares:

- Legislando, consecuentemente, sobre un bien tan limitado y que siempre ha estado sujeto a fuertes tensiones por su alto valor económico y social a la vez que sostén y valor principal de la actividad económica más importante de nuestra comunidad: el turismo.
- Primando sobre cualesquiera otros intereses el valor social y ecológico del suelo fijando los parámetros de capacidad de carga medioambientales que no se deben sobrepasar y determinando crecimientos y desarrollos acordes a estos requisitos.

Estas connotaciones se agudizan, lógicamente, en las islas menores por ser sus territorios sean aún más frágiles y vulnerables.

Propuestas:

A) Uno de los mayores desequilibrios sociales en nuestra comunidad viene provocado por la carestía de la vivienda. Su alto precio dificulta su adquisición por los trabajadores y muy especialmente por los jóvenes con todo lo que ello supone de obstáculo para el desarrollo de su autonomía y de sus proyectos personales.

A tal efecto proponemos:

- Que esta ley venga a reafirmar que el patrimonio municipal del suelo debe destinarse a vivienda social y que no cabe la aplicación de interés social para destinarlo a otros usos, como lo recogen las leyes estatales del 76 y 93 al igual que la jurisprudencia al respecto. Al ser estas normas de carácter básico no pueden modificarse como han ratificado los tribunales.
- Que la propia ley venga a prever soluciones a la carestía del suelo destinado a vivienda y posibilite expresamente a los municipios la disponibilidad del suelo procedente de suelos rústicos colindantes a núcleos urbanos para destinarlos exclusivamente a vivienda social y los equipamientos que éstas requieran.
- Que en todos los municipios (incluso en los pequeños) se destine para vivienda social como mínimo el 10% del suelo urbano con el fin de evitar que el crecimiento vegetativo normal de cualquier municipio se vea obligado a desplazarse hacia otros municipios y que el precio de la vivienda alcance precios prohibitivos.
- Otras comunidades autónomas han venido aprobando distintos porcentajes de su suelo urbano destinado a vivienda pública al objeto de que el suelo no siga encareciéndose y, con ello, el precio de la vivienda. Proponemos que la ley disponga que el 50% del suelo urbano de todos los municipios, salvo en el caso de los pequeños (rurales), se destine a vivienda pública.

B) El anteproyecto se refiere a la reconversión de suelos aunque no se especifica el destino de los suelos urbanos en zonas turísticas en proceso de reconversión. Sobre esta cuestión formulamos dos propuestas:

- La necesaria incompatibilidad de usos en zonas turísticas al objeto de evitar procesos en los que la implantación de lo residencial expulse a lo turístico como así ha venido produciéndose en tiempos recientes. Con ello se evitarían reconversiones perturbadoras del negocio turístico, principal actividad creadora de riqueza y empleo en nuestra comunidad.
- Imposibilitar el cambio de uso de turístico a residencial y permitir en las zonas de reconversión turística únicamente la demolición del edificio con el objeto de esponjar la zona o eliminar fuertes impactos en primera línea de costa o la cesión del edificio al ayuntamiento para equipamientos públicos compatibles con la tipología turística de la zona.

C) Proponemos, finalmente, la desaparición de la figura del Agente Urbanizador (agente colaborador) que ya ha sido objeto de severas advertencias por la Unión Europea en el caso de la Ley del suelo valenciana que también lo recogió.

Por todo lo expuesto,

SOLICITA AL CES se sirva admitir este escrito, en su virtud, tener por formulado voto particular al dictamen del Anteproyecto de ley del régimen del suelo y la vivienda, y

tramitarlo con arreglo a lo dispuesto en Reglamento de organización y funcionamiento del CES de las Illes Balears.

En Palma de Mallorca, a diecinueve de mayo de 2006

Firmado: Manuel PELARDA FERRANDO

Consejero del Grupo II por UGT

DICTAMEN NÚM. 6/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI INTEGRAL D'ATENCIÓ I DELS DRETS DEL MENOR A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2.1.a), incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4.a), incís primer, del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 30 de març de 2006 té entrada en el Registre del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (en endavant, CES), la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència i Esports sobre l'Avantprojecte de llei integral de l'atenció i dels drets dels menors de les Illes Balears. Juntament amb aquesta sol·licitud s'aporten els documents següents, que conformen l'expedient de la norma:

Documentació administrativa relativa a la fase d'inici del procediment:

- Memòria justificativa sobre l'oportunitat d'elaborar l'Avantprojecte.
- Resolució d'inici.
- Resolució de nomenament dels representants de la Conselleria de Presidència i Esports en el grup de treball.
- Proposició no de llei RGE 7395/05 del Grup Parlamentari Socialista, relativa a la llei de garanties dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.
- Informació d'inici de l'elaboració de l'Avantprojecte a la Direcció General de Relacions amb el Parlament i Coordinació normativa.
- Estudi econòmic de l'avantprojecte.

Participació ciutadana:

- Esborrany inicial de la proposta d'Avantprojecte.
- Tràmit d'audiència pública.
- Anàlisi de les al·legacions i els suggeriments de les associacions i particulars.

Participació institucional:

- Anàlisi de les observacions presentades per la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.
- Estudi de les observacions de les conselleries.
- Estudi dels suggeriments dels consells insulars i ajuntaments.

– Tràmit d'observacions i suggeriments presentats pels membres del Consell d'Infància i Família de les Illes Balears.

Tràmit de sol·licitud de dictamen al CES:

– Text definitiu de l'Avantprojecte.

Segon. El mateix dia d'entrada es comunica als consellers del CES i a membres d'organitzacions no representades en el Consell l'entrada de la sol·licitud i se'ls dóna un termini de set dies naturals perquè facin les observacions que considerin oportunes. Respon a la tramesa el Col·legi d'Advocats de les Illes Balears.

Tercer. La Comissió Permanent designa, d'acord amb l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES; aprovat pel Decret 128/2001, la comissió de treball d'Àrea Social per elaborar la proposta de dictamen.

Quart. La Comissió de Treball d'Àrea Social es reuneix el dia 6 d'abril de 2006 i aprova una proposta de dictamen, la qual és elevada a la Comissió Permanent del CES —en virtut de la delegació feta pel Ple— per a la seva aprovació definitiva.

Cinquè. El dictamen és, finalment, aprovat per la Comissió Permanent en la sessió que té lloc el dia 19 d'abril de 2006.

II. Contingut de la norma sotmesa a dictamen

L'Avantprojecte consta d'una exposició de motius, 142 articles -estructurats en vuit títols-, una disposició addicional única, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

L'exposició de motius descriu la finalitat i objectius de la norma, la seva estructura i el marc jurídic de la matèria que regula.

El títol I, "Disposicions generals", (articles 1 a 7) regula l'objecte i àmbit d'aplicació de la norma, així com les modalitats d'atenció als menors, els principis de l'actuació de les administracions envers els menors, la interpretació de la llei, la col·laboració institucional i el caràcter prioritari, des del punt de vista pressupostari, de l'atenció als menors.

El títol II, "Competències", (articles 8 a 18) regula la distribució de funcions de les diferents administracions de la comunitat autònoma amb competències en matèria de menors.

El títol III, "Reconeixement i protecció dels drets i deures dels menors" (articles 19 a 55) s'estructura en tres capítols: el capítol I, "Protecció genèrica", estableix un conjunt de mesures per facilitar l'exercici dels drets, així com les d'obligacions dels progenitors o persones que exerceixen la tutela o guarda i mesures per conciliar la vida familiar i laboral. El capítol II, "Drets" reconeix de manera detallada els drets dels menors al llarg de 22 articles, estructurats en 17 seccions. I el capítol III, "Deures", n'estableix els deures principals.

El títol IV, "Protecció social i jurídica del menor" (articles 56 a 100) s'estructura en quatre capítols: el capítol I, "Disposicions generals", defineix en què consisteix aquest

tipus de protecció, esmenta els drets específics dels menors protegits i els criteris d'actuació i preveu expressament el deure de comunicació i denúncia. El capítol II, "Situacions de risc", defineix aquest tipus de situacions, la seva valoració i fa una previsió sobre la col·laboració dels pares o la persona que els substitueixi. El capítol III, "Situacions de desemparament", estableix una definició d'aquest concepte i regula el procediment adequat per declarar un menor com a desemparat. El capítol IV, "Mesures de protecció", regula —en sis seccions—, els aspectes generals d'aquestes mesures (classes, durada i causes d'extinció), el règim comú dels acolliments, l'acolliment familiar —simple i permanent—, l'acolliment preadoptiu, l'acolliment residencial i l'adopció. Finalment, el capítol V, "Registres" regula el registre autonòmic de centres d'acolliment, el registre autonòmic de protecció de menors, el registre autonòmic d'adopcions i els registres insulars.

El títol V, "Actuacions en matèria de menors infractors" (articles 101 a 116) s'estructura en quatre capítols: el capítol I, "Disposicions generals", regula les competències, criteris d'actuació, àmbit d'execució i col·laboració en l'execució. El capítol II, "Prevenció", n'estableix els principis generals i les actuacions. El capítol III, "Execució de les mesures", en regula la finalitat i els diferents tipus. El capítol IV, "Centres de menors", preveu els tipus de centres, l'organització interna i la supervisió i inspecció.

El títol VI, "Organització institucional" (articles 117 a 119) té tres capítols, formats per un article cadascun: el capítol I preveu la figura d'un defensor del menor adjunt a la del Síndic de Greuges. El capítol II regula l'objecte, funcions i composició del Consell de la Infància i la Família de les Illes Balears. I el capítol III fa el mateix amb la Comissió Interinsular de protecció de menors.

El títol VII, "Iniciativa social i institucions col·laboradores" (articles 120 i 121) preveu el foment de la iniciativa social i regula les entitats d'integració familiar.

El títol VIII, "Infraccions i sancions" s'estructura en quatre capítols, que regulen, respectivament, la inspecció, les infraccions, les sancions i el procediment sancionador.

A través de la disposició addicional única es crea l'Observatori de la Infància a les Illes Balears, "adscrit a la conselleria competent en matèria de menors, per desenvolupar actuacions d'investigació, estudi i anàlisi tècnica de les matèries relacionades amb l'atenció i drets dels menors".

La disposició transitòria primera preveu l'actuació del director de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor d'acord amb el seu decret regulador i el propi Avantprojecte, "mentre no es disposi el que estableix l'article 108 de la Llei".

D'altra banda, la disposició transitòria segona estableix que "en el termini de sis mesos des que entri en vigor aquesta Llei, s'han de revisar les situacions i les mesures de protecció adaptades fins llavors, amb la finalitat d'adequar-les a les disposicions d'aquesta norma".

La disposició derogatòria única preveu l'eliminació de la Llei 6/1995, de 21 de març, d'aplicació de les mesures judicials sobre menors infractors i de la Llei 7/1995, de 21 de març, de guarda i protecció de menors desemparats i aclareix que les referències a la Llei 7/1995 s'han d'entendre substituïdes per aquesta llei.

Finalment, la disposició final primera faculta el Consell de govern per dictar les disposicions necessàries per desplegar i executar aquesta llei i preveu la seva entrada en vigor als vint dies de la publicació oficial.

III. Observacions generals

I. L'activitat dels menors i les característiques del seu entorn familiar són susceptibles d'observació i de protecció específica per part dels poders públics. Així ho disposa la Constitució Espanyola (CE) en incloure la protecció als menors i a la família entre els principis rectors de la política social i econòmica (article 39). D'altra banda, aquesta actuació dels poders públics envers els menors també té lloc de manera transversal, en la mesura en què es refereix a qüestions com l'educació, la protecció a la salut o al foment de l'activitat física i esport. Però l'objecte d'aquest Avantprojecte no és il·limitat: no regula —sense perjudici de mencions concretes— tot allò que pot afectar els menors de les Illes Balears —la qual cosa ja regulen les respectives normes estatals o autonòmiques—, sinó que gira entorn a dos eixos sobre els quals gira, d'altra banda, l'actuació específica dels poders públics i que han inspirat fins ara la regulació sobre la matèria: la protecció al menor i l'establiment de mesures per als menors que incorren en responsabilitat penal.

D'altra banda, aquesta concepció entén que la protecció es du a terme amb ajuts i serveis específics i a través de les institucions de guarda i tutela de menors, de l'acolliment —en famílies o institucions, de manera temporal i indefinida— o l'adopció dels menors que es trobin en situació de desemparament i d'una sèrie de prerrogatives i de garanties específiques en els procediments sobre responsabilitat penal dels menors.

II. Hi ha dues característiques que s'han de tenir en compte quan es tracta d'analitzar la normativa —en aquest cas, l'aplicable a les Illes Balears— sobre protecció al menor: d'una banda, la dispersió normativa i, d'altra banda i en relació amb aquesta dispersió, l'exercici de competències per part de diverses administracions concurrents.

Pel que fa a la dispersió normativa, cal tenir en compte que a les Illes Balears són aplicables convenis internacionals, normes estatals i normes autonòmiques.

- En l'àmbit internacional, destacam la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant de 20 de novembre de 1989, la qual instaura el principi de l'interès superior del menor, reconeix un conjunt de drets i imposa als estats membres l'obligació d'adaptar les seves legislacions a les exigències de la Convenció, de garantir la protecció que aquesta preveu i de donar-li caràcter prioritari. Igualment, hi ha diversos convenis bilaterals sobre adopció internacional, tot i que creim que s'ha de destacar especialment el Conveni multilateral de la Haia de 29 de maig de 1993, de protecció als infants i protecció en matèria d'adopció internacional.
- En l'àmbit estatal, entenem que són normes essencials el Codi civil —que regula les institucions de la pàtria potestat, tutela, curatela, adopció i

acolliment—, la Llei orgànica (LO) 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor i de modificació del Codi Civil i la Llei d'Enjudiciament Civil i la Llei 5/2000, de 12 de gener, de responsabilitat penal del menor, d'acord amb les línies d'actuació apuntades anteriorment.

– En l'àmbit autonòmic, entenem que són rellevants les lleis 6/1995, de 21 de març, d'aplicació de les mesures judicials sobre menors infractors i la llei 7/1995, de 21 de març, de normes reguladores en matèria de protecció de menors (l'Avantprojecte preveu la derogació d'ambdues) i, a més: el Decret 45/2003, de 2 de maig, d'acolliments familiars i adopció, el Decret 15/2003, pel qual es crea el Consell de la Infància i Família de les Illes Balears, el Decret 45/2002, de 22 de març, pel qual s'ordenen l'acreditació i l'habilitació de les entitats col·laboradores en matèria de menors infractors, el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor, el Decret 46/1997, de 15 d'abril, pel qual es regulen els requisits per a l'acreditació i l'habilitació de les entitats col·laboradores en matèria de guarda de menors i integració familiar, el Decret 187/1996, d'11 d'octubre, pel qual es regula l'habilitació i activitats d'entitats col·laboradores de mediació familiar en matèria d'adopció internacional, el Decret 98/1994, de 21 de setembre, pel qual es regula l'habilitació per actuar com a entitat col·laboradora, l'Ordre de 18 de maig de 2001, per la qual s'aprova el Reglament de règim intern i de funcionament dels centres socioeducatius per a l'execució de mesures privatives de llibertat i l'Ordre de 13 d'abril de 2000, per la qual es regulen els requisits i el procediment per a l'expedició de la conformitat de la venguda i estada de menors estrangers.

Pel que fa a la segona de les característiques, és a dir, l'exercici de competències per diverses administracions, és important tenir en compte que en l'actualitat la protecció al menor es du a terme per l'Administració de l'Estat, la de la Comunitat Autònoma, la dels consells insulars i la dels ajuntaments. Recordam, en aquest sentit, que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació penal (article 149.1.6 CE) i civil (article 149.1.8 CE), que la comunitat autònoma té competència exclusiva en matèria d'institucions públiques de protecció i tutela de menors (article 10.35 de l'Estatut d'Autonomia), i que els consells insulars tenen competència en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors (Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars sobre aquestes matèries). Igualment, recordam que els municipis tenen, en virtut de l'article 25.2 k) de la Llei de Bases del Règim Local, competència en matèria de prestació dels serveis socials. En aquest sentit, no representa cap novetat la manifestació de la necessitat de coordinació i de determinació de l'àmbit d'actuació de cadascuna de les administracions per evitar tant el malbaratament de recursos com la manca de serveis.

III. Ateses les consideracions que s'han fet en les observacions anteriors, i especialment les que es refereixen a la dispersió normativa, aquest CES valora positivament la decisió d'adoptar un text integral sobre la protecció al menor, on s'insereixen els drets que se li reconeixen en el territori de les Illes Balears i es regulen els principals instruments de protecció. Per tant, consideram que l'Avantprojecte és

una eina útil, que, tot i que no realitza innovacions substancials del règim de protecció al menor que actualment és aplicable en virtut de les diferents normes en vigor, realitza un esforç de concreció destacable i en aquest sentit, constitueix un marc jurídic de referència, sobre tot pel que fa a l'exposició de drets i deures, als seus mecanismes de garantia i protecció i a la delimitació d'infraccions i sancions en la matèria i, en general, a la definició dels conceptes que es manegen al text.

IV. Aquest CES vol advertir igualment, sobre la transcendència que té la col·laboració entre les diferents administracions, inclosa l'administració de justícia, en el sentit que no només s'afavoreix l'eficàcia sinó que en molts casos constitueix un factor clau per protegir el menor de perills que l'envolten front als quals s'ha d'actuar amb celeritat. Ens referim a casos com els maltractament o abusos de diversos tipus a menors en el seu propi entorn familiar, sovint detectats quan aquests són molt greus i poden, fins i tot, posar en perill la vida del menor.

V. Aquest CES considera que és oportú aportar algunes dades sobre la protecció als menors a les Illes Balears que la pròpia Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat de les Illes Balears 2004 ha posat de manifest:

> L'any 2004 el Servei de Protecció al Menor i Atenció a la Família de l'Institut de Serveis Socials del Consell de Mallorca va incoar 345 diligències i 283 expedients de protecció. A més, es van atendre 484 demandes sense haver d'iniciar cap procediment. A Menorca, durant aquest període es van incoar 215 casos nous. I a Eivissa i Formentera, durant l'any 2004 es van incoar 134 expedients de protecció.
>
> Pel que fa a les tuteles, a Mallorca es van constituir, l'any 2004, 147 noves tuteles i se'n van donar de baixa 52. A Menorca, es van assumir 14 noves tuteles i a Eivissa i Formentera se'n va efectuar efectuat 9. El nombre total de menors tutelats pel Consell d'Eivissa i Formentera al final de l'any 2004 va ser de 37
>
> El nombre total d'acolliments formalitzats a Mallorca l'any 2004 va ser de 166, mentre que en 70 casos es va produir la baixa de l'acolliment. Del total d'acolliments, 68 van ser temporals; 73, permanents, i 25 preadoptius. A Menorca, durant el període esmentat es van constituir 17 acolliments familiars, 8 dels quals es van constituir com a acolliments familiars simples, 8 de permanents i un de preadoptiu. Igualment, es van arxivar 4 acolliments familiars. Cal destacar que durant l'exercici 2004 només una família es va presentar com a candidata per acollir un menor. A Eivissa i Formentera es van formalitzar l'any 2004 17 acolliments, 12 dels quals es van formalitzar amb caràcter temporal simple i 5 van ser formalitzats amb caràcter «provisional». D'altra banda, van finalitzar per diversitat de motius 26 acolliments. El total de menors en acolliment familiar vigent al final del 2004 era de 3 amb caràcter preadoptiu, 11 amb caràcter temporal simple, 17 de permanents i 7 menors en acolliment familiar «provisional».
>
> En relació amb els acolliments residencials, a Mallorca, es van produir, l'any 2004, 252 altes de menors en centres d'acolliment residencial, mentre que les baixes van

ser 222. A Menorca, el recurs residencial de protecció de menors és el Centre Residencial de Primera Acollida. Es tracta d'un centre de titularitat pública que depèn del Consell Insular de Menorca i que és gestionat per aquest mateix Consell. El nombre d'acolliments residencials efectuats durant l'any 2004 va ser de 26 menors. El motiu principal d'internament va ser la sol·licitud de guarda dels pares. A Eivissa i Formentera, durant l'any 2004 es van produir 36 altes d'acolliment residencial als dos centres del Consell —gestionats per l'Institut Nacional de Treball Social i Serveis Socials (INTRESS) i per l'Orde de les Germanes Trinitàries, respectivament—, 20 menors al centre d'acolliment residencial (CREM) i 16 a la unitat de primera acollida (UPA). Cal destacar que 13 del total dels menors acollits eren menors estrangers no acompanyats, que posteriorment, en virtut d'un conveni subscrit amb el Consell de Mallorca, van ser derivats al centre d'acolliment de menors immigrants (CAMI).

Pel que fa a les adopcions, a Mallorca, durant 2004, es van efectuar 89 adopcions (10 resolucions d'adopció nacional i 79 resolucions d'adopció internacional) i es van rebre 181 sol·licituds. A Menorca es va presentar una proposta judicial d'adopció i es varen constituir judicialment una sentència d'adopció i un acolliment familiar preadoptiu. En la via de l'adopció internacional, es van rebre 19 noves sol·licituds (8 per a la república popular de la Xina, 7 per a la federació Russa, 1 per a Madagascar, 1 per al Marroc, 1 per a Mèxic i 1 per a Ucraïna.). Només en un cas es va denegar la idoneïtat de la família per adoptar. A Eivissa i Formentera, durant l'any 2004 es van formalitzar 3 resolucions d'adopció nacional i 17 d'internacional, de manera que es van adoptar menors provinents de la Xina (10 menors), de Colòmbia (2 menors), d'Etiòpia (1 menor) i de Rússia (3 menors).

Pel que fa als programes de menors infractors (de menys de catorze anys) a Mallorca es van incoar, l'any 2004, 291 expedients relacionats amb conductes delictives. A Menorca es van incoar 61 actuacions vinculades a conductes d'infracció de la llei per part de menors de catorze anys. Pel que fa a les edats dels menors infractors, el grup més rellevant va ser el de catorze anys, seguit relativament de prop pel de tretze anys.

Aconsellam, en relació amb les dades exposades, que el Govern prengui en consideració les mateixes dades en les diferents comunitats autònomes per poder fer una valoració de la posició de Balears respecte a altres territoris. Igualment, creim que seria oportú poder determinar si les característiques socials de les nostres illes, tenint en compte factors com la immigració i la incorporació al treball de les dones, incideixen sobre el número i tipus d'actuacions en matèria de menors.

IV. Observacions particulars

I. Aquest CES vol destacar de manera molt positiva, com ja es va fer respecte a l'Avantprojecte de llei de l'esport, la cura amb què s'ha dut a terme l'expedient de l'Avantprojecte, respectant escrupolosament el procediment i fent una consulta àmplia entre les distintes conselleries, així com entre organitzacions que representen interessos que es poden veure afectats per la norma. Aquesta manera d'afrontar el

procés d'elaboració normativa ens sembla adient, ja que indica que l'actuació de la conselleria es regeix per una voluntat de consens.

II. Igualment, volem destacar que l'Avantprojecte té una estructura adequada, que facilita la lectura i comprensió del text, i que, des del punt de vista de la sistemàtica, segueix uns criteris lògics, la qual cosa permet la localització de disposicions i en permet una lectura àgil.

III. Pel que fa al comentari a cada títol, volem destacar:

– En relació amb el **títol I**, "**Disposicions generals**", feim, en general una valoració positiva del seu contingut. Volem destacar especialment l'extensió —que es fa en l'article 2— de la protecció que atorga la llei als menors estrangers amb una llei personal segons la qual assoleixen la majoria d'edat abans dels 18 anys. En aquest sentit, l'Avantprojecte es desmarca de la Convenció de Nacions Unides sobre protecció dels drets dels infants i de la LO 1/1996, abans esmentada, ja que preveuen la seva aplicació respecte dels menors d'edat i exceptua els casos en què, d'acord amb la seva llei personal hagin assolit la majoria d'edat amb anterioritat.

– En relació amb el **títol II**, "**Competències de les administracions públiques de les Illes Balears**" aquest CES valora positivament, en general, l'esforç que s'ha fet per establir de manera concreta el conjunt de competències de cada administració, la qual cosa facilitarà, quan la norma entri en vigor, la distribució de funcions a cada àmbit territorial i, en definitiva, l'eficàcia de l'actuació administrativa sobre el col·lectiu de menors.

  No obstant, hem de posar de manifest que, en l'article 9, el reconeixement de competència del Govern per dur a terme la iniciativa legislativa i exercir la funció executiva i la potestat reglamentària no s'hauria de fer d'acord amb la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors, sinó a la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern. Igualment, entenem que s'hauria d'establir d'una manera més concreta, per evitar confusions innecessàries, la competència dels ajuntaments prevista en l'article 18.1 a) ("assumir la responsabilitat més immediata sobre el benestar dels menors i la promoció de les accions que afavoreixin el desenvolupament de la comunitat local i molt especialment dels seus membres més joves, i procurar garantir-los l'exercici dels seus drets, oferint-los la protecció adequada i exercint una acció preventiva eficaç").

  Finalment, suggerim que el termini establert en l'article 14.1 per aprovar els plans integrals d'atenció a la infància ("el primer any de cada legislatura") es refereixi també a l'aplicació d'aquests plans, ja que la necessitat de participació de consells insulars i entitats locals, en els termes que indica l'article 14.3, no hauria d'allargar el temps entre aprovació i aplicació d'aquests instruments, sinó que hauria d'anar implícita al seu procés de disseny i aprovació.

– En relació amb el **títol III**, "**Reconeixement i protecció dels drets i dels deures dels menors**", hem advertit que el capítol I, "protecció genèrica" s'inspira, pel que fa a l'article 19, en l'article 10 de la LO 1/1996 i que recull en l'article 20, obligacions que ja estableixen els articles 154 i següents del Codi Civil.

  D'altra banda, el capítol II, "drets", d'aquest títol III reconeix al llarg de les seves 17 seccions un seguit de drets que, de fet, ja estan reconeguts en normes diverses que es troben en vigor. Per exemple, la secció 4a, "Honor, intimitat i pròpia imatge està inspirat en l'article 4 de la LO 1/1996; la secció 5a, "Llibertat ideològica", en l'article 6 de la mateixa llei i la secció 6a, "Llibertat d'expressió", en l'article 8. Pel que fa a la secció 7a, "Promoció i protecció de la salut", constitueix una adaptació a la realitat dels menors de les disposicions de la llei autonòmica de salut (Llei 5/2003, de 4 d'abril) i el mateix ocorre amb la secció 8a, "Serveis socials" respecte a la llei autonòmica d'acció social (Llei 9/1987, d'11 de febrer) i amb la secció 9a, "Educació" respecte a la llei orgànica reguladora del dret a l'educació (LO 8/1985). D'altra banda, la secció 11a de l'Avantprojecte "Lleure, esport, associacionisme i participació social" s'inspira en l'article 7 de la LO 1/1996 pel que fa al dret a l'associacionisme i la participació social. La secció 13a, "Informació i publicitat", recull parcialment el que ja reconeix l'article 5 de la LO 1/1996, la Llei General de Publicitat (Llei 34/1988, d'11 de novembre) i la Llei 25/1994, de 12 de juliol, modificada per la Llei 22/1999, de 7 de juny, d'incorporació de l Directiva 89/552 CEE sobre coordinació de disposicions legals, reglamentàries i administratives els estats membres relatives a l'exercici d'activitat de radiodifusió televisiva. La secció 16a, "Consum" fa el mateix, pel que fa al tabac i consum de drogues, respecte de la Llei autonòmica de drogodependències (Llei 4/2005, de 29 d'abril). I el dret a ser escoltat, establert en la secció 17a recull el que disposa l'article 9 de la LO 1/1996.

  Aquesta codificació és una tècnica normativa que no està exempta de produir la petrificació de les mesures reproduïdes en cas que canviï la norma que les ha inspirat.

  D'altra banda, volem fer algunes observacions en relació amb alguns articles concrets d'aquest capítol II:

  – En primer lloc, creim que no queda prou clar a quins serveis es refereix l'article 26.1, que textualment disposa que "s'entén per serveis d'atenció a la primera infància, sigui quina sigui la denominació, aquells que acullen menors de sis anys i no estan autoritzats com a centres d'educació infantil".

  – En segon lloc, suggerim que a l'article 36.4 b) s'afegeixi una menció a la necessitat d'educar en els valors que fomentin la igualtat.

  – En tercer lloc, aconsellam que l'article 43 c) faci referència a la prohibició de discriminació per raó de gènere.

  Finalment, el capítol III d'aquest títol, dedicat als "Deures" dels menors estableix un seguit d'obligacions que consideram de difícil control, com són el manteniment d'una "actitud d'aprenentatge positiva durant el procés

d'ensenyament obligatori" o la col·laboració activa "d'acord amb les seves possibilitats en les tasques domèstiques".

- Pel que fa al **títol IV**, "**Protecció social i jurídica del menor**", aquest CES ha advertit que du a terme una tasca integradora de les disposicions del Codi civil (articles 172-180) de la Llei autonòmica 7/1995, de 21 de març, de normes reguladores en matèria de protecció de menors —la derogació de la qual preveu l'Avantprojecte—, i del Decret 45/2003, de 2 de maig, pel qual es regulen els acolliments familiars i l'adopció.

- Com en el cas del títol anterior, **el títol V**, "**Actuacions en matèria de menors infractors**" realitza la integració de disposicions que conté la LO 5/2000, de 12 de gener, de responsabilitat penal dels menors, la Llei autonòmica 6/1995, de 21 de març, d'aplicació de les mesures judicials sobre menors infractors —la derogació de la qual preveu l'Avantprojecte— i que preveu, en l'article 115, l'elaboració d'un —suposam que nou, tot i que no preveu la derogació del que està en vigor— reglament de règim intern dels centres de menors. D'altra banda, creim que l'avantprojecte de llei hauria de contenir mesures transitòries que contemplin la situació dels menors que es trobin en aquest tipus de centres si, d'acord amb aquest article, s'ha d'establir un nou reglament regulador.

- Cal tenir en compte, pel que fa al **títol VI**, "**Organització institucional**", que la institució del Síndic de Greuges, regulada en la Llei 1/1993, encara no està en funcionament en aquesta comunitat autònoma. D'altra banda, el Consell d'Infància i Família, al qual fa referència l'article 118 de l'Avantprojecte, es troba regulat en el Decret 15/2003, de manera que seria adequat esmentar-ho a la llei o, en tot cas, preveure'n la seva derogació.

- Pel que fa al **títol VII**, "**Iniciativa social i institucions col·laboradores**" aquest CES adverteix de la vigència de les normes sobre entitats col·laboradores esmentades en l'apartat II de les Observacions generals d'aquest dictamen. Com en el cas del Consell d'Infància i Família, creim que seria adequat fer una referència a aquestes normes o, si es considera convenient, preveure'n la seva derogació i substitució.

- Pel que fa al **títol VIII**, "**Inspeccions i sancions**", hem de cridar l'atenció sobre l'existència de la llei 4/1999, de 31 de març, reguladora de la funció inspectora i sancionadora en matèria de serveis socials, que sembla que aquesta part de l'Avantprojecte pretén complementar per adequar-la als serveis en matèria de menors. En qualsevol cas, entenem que s'hauria de fer referència a aquesta norma en el text i, des del punt de vista del contingut, hauria d'evitar la reiteració innecessària de disposicions existents.

- Finalment, en relació amb les disposicions addicional, transitòries, derogatòria i finals consideram que la disposició derogatòria s'hauria de completar, d'acord amb els comentaris fets al llarg d'aquestes observacions particulars, amb la menció a les disposicions que l'Avantprojecte pretén substituir. Igualment, no entenem la referència feta per la disposició transitòria primera a l'article 108, atès que aquest article no està relacionat amb les funcions del director o

directora de l'Oficina de Defensa dels Drets dels Menors, per la qual cosa suggerim la revisió d'aquest precepte.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre l'Avantprojecte de llei integral de l'atenció i dels drets dels menors de les Illes Balears.

Vist i plau

El secretari general

El president en funcions

Pere Aguiló Crespí

Francesc Obrador Moratinos

Palma, 19 d'abril de 2006

DICTAMEN NÚM. 7/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULEN ELS TRANSPORTS TURÍSTICS TERRESTRES EN L'ÀMBIT DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 18 de maig de 2006 té entrada en el Registre del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports en relació amb el Projecte de decret pel qual es regulen els transports turístics terrestres en l'àmbit de les Illes Balears. Juntament amb la sol·licitud i el projecte de decret esmentat es trameten els documents següents:

- Ordre de la consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transports d'elaboració del procediment de modificació del Decret 87/1997, de 20 de juny, de transport turístic (17 de juny de 2004).
- Ordre del director general d'Obres Públiques i Transports d'incoació del procediment de modificació del Decret 87/1997, de 20 de juny, de transport turístic (21 de juny de 2004).
- Tramesa a la consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transports de la resolució d'iniciació del procediment (22 de juny de 2004).
- Memòria adjunta a l'avantprojecte de modificació del Decret 87/1997, justificadora de la necessitat i l'oportunitat de la modificació (24 de juny de 2004).
- Notificació del tràmit d'audiència en relació amb l'avantprojecte de modificació del Decret 87/1997 (10 de setembre de 2004).
- Avantprojecte de modificació dels articles 1.1 c), amb addenda d'un nou apartat d); 3.1 g), 4.1, 10.1, 11.1, últim paràgraf i del capítol VI del Decret 87/1997 (sense data).
- Avantprojecte de modificació dels articles 1.1 c), amb addenda d'un nou apartat d); 3.1 g), 4.1, 10.1, 11.1, últim paràgraf i del capítol VI, així com la supressió de l'article 13 del Decret 87/1997 (sense data).
- Propostes de redacció de l'avantprojecte de decret (respostes a la consulta sectorial, amb dates del registre d'entrada a la Conselleria que oscil·len entre el 13 d'octubre de 2004 i el 5 de gener de 2005).

- Sol·licitud d'informe a la Conselleria de Turisme sobre l'avantprojecte de decret (17 de novembre de 2004).
- Informe de la Conselleria de Turisme sobre l'avantprojecte de decret (1 de desembre de 2004).
- Tramesa de l'avantprojecte a la Secretaria General de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports perquè sigui remés al Servei Jurídic (17 de novembre de 2004).
- Certificació de la sessió de 13 de desembre de 2005 i acta de la subcomissió de viatgers.
- Informe relatiu a la fase d'informació pública de la modificació del Decret 87/1997 (4 d'abril de 2006).
- Document de tramesa de l'informe a la Secretaria General (5 d'abril de 2006).
- Informe dels Serveis Jurídics de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i transports sobre l'avantprojecte de modificació del Decret 87/1997 (5 d'abril de 2006).
- Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports sobre l'avantprojecte de modificació del Decret 87/1997 (6 d'abril de 2006).
- Resposta de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports a les al·legacions presentades (7 d'abril de 2006).
- Projecte de decret del transport turístic.

Segon. Atès que els Serveis Tècnics observen que la sol·licitud no compleix els requisits que estableix la disposició final primera del Reglament d'organització i funcionament del CES —perquè no s'aporta el Projecte de decret en suport informàtic— i que el termini per emetre el dictamen no es pot iniciar fins que es compleixin els requisits esmentats, mitjançant un escrit del president del CES es requereix la tramesa en suport informàtic del Projecte de decret, la qual es produeix, finalment, el dia 22 de maig.

Tercer. El dia 22 de maig s'anuncia l'entrada als consellers del CES i a diferents organitzacions no representades en la institució perquè facin els comentaris que considerin oportuns fins el 29 de maig. Responen a la tramesa el Col·legi d'Advocats de les Illes Balears, "la Caixa" i el conseller Lluís Vallcaneras (grup III, associacions de protecció del medi ambient).

Quart. Igualment, el dia 22 de maig de 2006 la Secretaria General sol·licita a la Comissió Permanent la designació de la comissió de treball adient per dur a terme l'elaboració de la proposta de dictamen. La Comissió Permanent designa, el dia 24 de maig, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient.

Cinquè. La comissió de treball esmentada du a terme la seva tasca i aprova una proposta de dictamen en la sessió que té lloc el dia 30 de maig, la qual és elevada a la Comissió Permanent, que aprova aquest dictamen en la sessió extraordinària del dia 31 de maig.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte de decret pel qual es regulen els transports turístics terrestres en l'àmbit de les Illes Balears s'estructura en una "exposició de motius", sis capítols, una disposició addicional, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i una disposició final.

L'"exposició de motius" exposa l'estructura del projecte, el motiu de la regulació i les principals novetats de la regulació respecte del decret 87/1997, la derogació del qual està prevista en el text de la norma.

El capítol I, "condicions relatives a la prestació" (articles 1 i 2) pretén delimitar el concepte de transports turístics terrestres i les activitats que realitzen, així com l'obligatorietat de ser oferts, programats, organitzats i contractats per agències de viatges legalment autoritzades.

El capítol II, "condicions relatives a la contractació i documentació" (articles 3 a 6) regula aquestes condicions en els transports que siguin objecte de contractació individual i col·lectiva i s'estableix l'obligació de les agències de viatges de tenir a disposició de la Inspecció de Transports Terrestres i de Turisme els bitllets i les llistes d'excursions o trasllats durant un any des de la seva realització.

El capítol III, "condicions relatives als programes i ofertes dels transports públics" (articles 7 a 9) s'estableix l'obligació de les agències de facilitar informació sobre els transports que ofereixen i de vendre el servei de transports en els punts de venda autoritzats. Igualment, estableix la responsabilitat de les agències respecte a les operacions de compra realitzades pels turistes als establiments comercials que formen part d'un itinerari concertat.

El capítol IV, "condicions en què han de prestar-se els transports turístics coincidents amb serveis regulars de viatgers" (article 10) estableix, com a mesura per evitar la competència deslleial, l'increment del preu dels transports turístics quan coincideixin amb els serveis regulars i defineix en què consisteix la coincidència entre els dos tipus de transports.

El capítol V, "condicions de caràcter general" (articles 11 i 12) estableix un seguit d'obligacions de les agències de viatges amb la Direcció General d'Obres Públiques i Transports per garantir el compliment dels requisits que estableix el Projecte de decret.

El capítol VI, "infraccions" (article 13) estableix les conductes susceptibles de sanció i en distingeix tres tipus: lleus, greus i molt greus.

La disposició addicional única faculta la consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transports perquè dicti "les normes necessàries per al desenvolupament i aplicació" del projecte de decret.

La disposició transitòria única estableix el manteniment de l'Ordre del conseller de Foment de 15 de juliol de 1997 fins que no es dicti la disposició reglamentària de desenvolupament prevista en l'article 11 "relativa al model de comunicació de transports turístics per realitzar amb reiteració d'itineraris i caràcter periòdic o reiteració del calendari".

La disposició derogatòria única preveu l'eliminació del Decret 87/1997, de 20 de juny, regulador dels transports turístics de les Illes Balears, en substitució del qual es formula el projecte de decret.

La disposició final preveu l'entrada en vigor del futur decret "l'endemà de publicar-se en el Butlletí Oficial de les Illes Balears".

III. Observacions generals

I. Com exposa la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat 2004 (pàg. 137), a les Balears l'any 2004 les arribades de turistes espanyols varen sumar 2.215.200, mentre que les de turistes estrangers varen ser de 9.271.500. En percentatges, un 19,3% dels turistes són espanyols, un 32,2% són alemanys i un 31%, britànics. El mercat turístic de les Illes Balears és, per tant, fonamentalment europeu-comunitari. Per tant, cal fer una referència a la política que des de la Unió Europea s'ha dut a terme en els seus estats membres en relació amb els desplaçaments de turistes.

Hem de destacar, com a punt de partida, que la premissa bàsica de qualsevol dret del turista comunitari és la llibertat de desplaçament i de moure's d'acord amb els seus interessos per al territori i, a més, pot ser usuari de serveis d'empreses turístiques, amb la qual cosa tendrà dret a ser informat de forma adequada i suficient per exercir aquesta llibertat.

El reconeixement de la llibertat de desplaçament els turistes i dels drets que els han d'assistir durant les seves vacances s'ha generalitzat en l'àmbit de la Unió Europea (UE) degut a la consciència col·lectiva en aquest àmbit sobre la necessitat de protegir al consumidor i, de manera específica, al turista, que es considera com un tipus de consumidor. Particularment la UE ha anat incorporant a la seva política de consum la protecció de determinats aspectes, com la millora de la informació dirigida als turistes, l'avaluació de problemes considerats d'importància general —com els interessos econòmics i de seguretat dels turistes—, la consolidació d'instruments legals de protecció i adopció de plans d'acció per protegir els turistes.

Durant anys, els consumidors europeus gaudien de drets diferents quan adquirien un viatge i havien de pagar la totalitat dels serveis contractats abans de beneficiar-se d'aquests, ja que la protecció dels seus drets davant el viatge depenia exclusivament de les pràctiques i legislacions nacionals. La Directiva 90/314/CEE, de viatges combinats, establí unes normes mínimes per aproximar les legislacions sobre vacances organitzades, viatges organitzats i circuits combinats, establint una normativa comuna i creant, a la vegada, un conjunt de normes mínimes de protecció als consumidors per establir unes condicions homogènies en els estats membres. D'altra banda, els consumidors poden gaudir, en el cas de comprar els seus viatges combinats, de condicions semblants en tots els estats, sense que el lloc on comprin els viatges pugui ser determinant a l'hora de gaudir de les condicions dels elements integrants del viatge.

Els estats membres han anat aprovant, com a producte de les directrius comunitàries, un seguit de normes perquè el turista europeu tengui protecció suficient quan va de vacances, ja sigui en territori comunitari com fora d'aquest.

II. En l'àmbit estatal i de la comunitat autònoma s'ha dictat, a més de les normes d'aplicació de les directrius europees, normes generals en matèria de turisme que protegeixen els drets dels turistes —consumidors independentment de la seva nacionalitat. En l'àmbit de les Illes Balears destaquen alguns exemples com la Llei General Turística de les Illes Balears, llei 2/1999, de 24 de març o la Llei de l'estatut dels consumidors, llei 1/1998, de 10 de març.

IV. Observacions particulars

I. Com a observació prèvia, aquest CES vol fer una crida a la reflexió sobre algunes qüestions relatives al procediment. En primer lloc, cal recordar que la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES estableix l'obligació de trametre la sol·licitud, el projecte de decret o avantprojecte de llei sobre el qual es demana parer al CES i tota la documentació que es consideri rellevant, tant en paper com en suport informàtic. Aquesta obligació no respon només a una voluntat d'aplicar les noves tecnologies a l'activitat de l'Administració per fer-la més àgil, sinó que ha esdevingut imprescindible per adequar els terminis de l'emissió de dictàmens establerts a la llei i el reglament del CES —un mes amb caràcter ordinari, quinze dies amb caràcter d'urgència— a l'estructura i funcionament de la institució: en aquest sentit, s'ha de tenir en compte que el CES està format per 36 consellers, dividits en 3 grups i estructurats, pel que fa a l'organització de treball, en comissions de treball que aproven les propostes que posteriorment se sotmeten al parer de la Comissió Permanent o el Ple per a la seva aprovació definitiva. Atesa aquesta estructura, la tramesa als consellers de tota la documentació sobre la qual s'han de pronunciar a través de mitjans tradicionals, sense disposar de mitjans telemàtics, perquè emetin una resposta en els terminis que estableix la normativa, és senzillament inviable.

En segon lloc, respecte a la tramitació urgent del procediment per a l'emissió del dictamen, cal ressaltar que, atesa l'estructura descrita, la seva aplicació està prevista per a supòsits excepcionals i que, a més, la conselleria sol·licitant n'hauria de motivar les raons, d'acord amb l'article 43.5 del Reglament d'organització i funcionament del CES, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre. Hem observat que, a banda d'aquesta manca de justificació, l'ordre d'inici del procediment per elaborar el projecte de decret té lloc, tal i com consta en la documentació tramesa al CES, el 17 de juny de 2004, la qual cosa ens permet qüestionar la veritable necessitat d'escurçar en 15 dies un procediment que gairebé fa dos anys que es va iniciar. D'altra banda, la petició de resposta urgent ha d'anar acompanyada d'una extrema diligència en el compliment dels requisits, la qual cosa no s'ha produït en aquest cas, ja que la tramesa en suport informàtic del projecte de decret no té lloc fins el dia 22 de maig, amb el consegüent retard en la capacitat de resposta d'aquesta institució. Això no obstant, el CES queda subjecte a les sol·licituds que li són trameses i, tot i les consideracions d'oportunitat que s'han exposat i atesa la voluntat de respondre, emet el corresponent Dictamen en el termini de quinze dies, d'acord amb la tramitació d'urgència, tenint en compte que aquest termini s'ha de computar a partir del dia en què es va rebre el projecte de decret en suport informàtic.

II. Dins l'àmbit de les qüestions formals, pel que fa a la terminologia del projecte de decret, recomanam que se substitueixi l'expressió "exposició de motius", més pròpia de les normes amb rang de llei, per la de "preàmbul". En aquest sentit, recordam que l'article 39.4 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, estableix que "els reglaments poden incloure un preàmbul, que s'ha de limitar a expressar la finalitat de la regulació i el marc normatiu que l'habilita".

Aquest CES fa una valoració positiva sobre la tècnica utilitzada per modificar el decret 87/1997, mitjançant la reelaboració d'un nou decret. Aquesta tècnica ens sembla que afavoreix la claredat i la viabilitat pràctica de les disposicions que conté la norma i ens sembla, per tant, molt adequada.

III. Pel que fa a la relació de l'activitat de transport regulada en aquesta norma amb el seu impacte sobre el medi ambient, aquest CES adverteix sobre la necessitat de coordinació entre les conselleries competents quan redactin disposicions reglamentàries sobre aquesta qüestió i de manera especial es fa ressò de la importància de tenir cura del paisatge, evitant que en zones d'afluència turística es malmeti aquest paisatge amb presència de residus o abocaments.

IV. En l'anàlisi de l'articulat volem fer les observacions següents:

A) Pel que fa al capítol I del projecte de decret, "condicions relatives a la prestació", ens crida l'atenció, en l'article 1.1, l'establiment de la condició de què es produeixin almenys dos serveis complementaris, conjuntament amb el de transport. En aquest sentit, hem observat que la llei estatal a la qual fa referència l'article 1.1 (la Llei 16/1987, de 30 de juliol) defineix els transports turístics com aquells que amb caràcter periòdic o no periòdic es presten a través de les agències de viatge conjuntament amb altres serveis complementaris, "*tales como alojamiento, manutención, guía turística etcétera para satisfacer de una manera general las necesidades de la personas que realizan desplazamientos relacionados con actividades recreativas, culturales, de ocio u otros motivos coyunturales*".

   D'altra banda, tot i que l'article 2 del projecte de decret fa referència al requisit que el transports siguin oferts, programats, organitzats i contractats per una agència de viatges, creiem que s'hauria d'esmentar aquesta condició en la pròpia definició de l'article 1 i, d'aquesta manera, deixar clar que per considerar un transport com a turístic ha d'oferir-se a través d'una agència de viatges, de la mateixa forma que fa la llei estatal.

   Finalment, la tria de llocs concrets a què fan referència els apartats c), cinquè guió i d) de l'article 1.1 ens sembla que podria resultar aleatòria si no fos perquè, com suposam, probablement és producte d'un consens format en les instàncies corresponents.

B) En relació amb les condicions relatives a la contractació (capítol II del projecte de decret), creim que l'article 5 no és gaire clar ni necessari en els termes de la

redacció actual: S'ha de tenir en compte que en la prestació d'un servei de transport turístic hi ha relacions contractuals entre l'agència i els viatgers però també entre l'agència i els prestadors de serveis o proveïdors (per exemple, en l'article 3.3 es fa una referència a l'obligació del detallista de tornar una còpia del bitllet de transport a l'agència). No entenem, per tant, l'especificació de què les relacions a què es refereixen els articles 3 i 4 són les existents entre els viatgers i les agències, quan, d'una banda, també hi estan involucrats els proveïdors i, d'altra, l'obligació de les agències respecte als viatgers i viceversa ja queda garantida pel propi contracte que aquests signen i per les normes que regulen aquesta relació contractual (normativa sobre viatges combinats, protecció al consumidor, condicions generals de la contractació etc.).

C) Pel que fa a les condicions relatives als programes i ofertes dels transports turístics (capítol III del projecte de decret), advertim que, en l'article 7, l'assumpció de la responsabilitat, per part de l'agència de viatges, de tot "el que es derivi de les operacions de compra que es realitzin entre els participants de l'excursió i els establiments les visites dels quals hi estiguin incloses", comporta una concepció molt àmplia de la responsabilitat i pot abastar múltiples aspectes, des d'aquells inherents a la protecció al consumidor en operacions de compra-venda (com, per exemple, l'acceptació del retorn dels objectes comprats i de l'import abonat o l'exigència de reparació d'objectes defectuosos) a possibles desperfectes que causi un viatger en un comerç o tot tipus de reclamacions als establiments comercials. En aquest sentit, creim que el projecte de decret hauria de fer un esforç per definir l'abast concret de la responsabilitat.

D'altra banda, consideram que s'hauria de substituir l'expressió genèrica "i altres condicions del transport turístic" de l'article 7 per les condicions concretes sobre es quals s'estableix l'obligació d'informar a les agències de viatge, o en tot cas, una remissió a la normativa de protecció als consumidors i de condicions generals de la contractació.

Finalment, pel que fa a l'article 9, volem cridar l'atenció sobre el volum creixent de les operacions de comerç electrònic i, entre elles, la venda de serveis (com per exemple, de paquets turístics) per internet, la qual cosa recomanam que sigui esmentada expressament en l'article per evitar confusions innecessàries.

D) Aquest CES ha d'advertir, pel que fa a les infraccions previstes en el capítol VI del projecte de decret, que l'establiment d'infraccions i sancions s'ha de dur a terme respectant el principi de legalitat, d'acord amb l'article 127, inclòs en el títol IX de la Llei 30/1992, del règim jurídic de les Administracions Públiques i el procediment administratiu comú i l'article 2 del Reglament del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora, aprovat pel Reial Decret 1389/1993, de 4 d'agost. Tot i que la concreció d'infraccions mitjançant una norma reglamentària pot no ser manifestament contrari a aquest principi, hem de manifestar la nostra reticència a aquest tipus de pràctica.

E) Pel que fa a la disposició addicional, recomanam que se substitueixi l'expressió "consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transports" per la de "titular de la conselleria amb competència en matèria de transports", atès que l'estructura

del Govern i les persones que ocupen les conselleries es modifiquen amb els transcurs del temps.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre el Projecte de decret pel qual es regulen els transports turístics terrestres en l'àmbit de les Illes Balears.

Vist i plau

El secretari general — El president

Pere Aguiló Crespí — Francesc Obrador Moratinos

Palma, 31 de maig de 2006

DICTAMEN NÚM. 8/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIX EL CURRÍCULUM DE CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR CORRESPONENT AL TÍTOL DE TÈCNIC SUPERIOR EN RESTAURACIÓ

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 18 de maig de 2006 té entrada en el Registre del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Educació i Cultura en relació amb el Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic superior en Restauració.

Segon. Juntament amb la sol·licitud es tramet el Projecte de decret, en paper i en suport informàtic, en compliment de la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre. Igualment, al Projecte de decret en paper li acompanya un document explicatiu que conté informació sobre l'avantprojecte, així com un quadre comparatiu d'assignatures i hores que s'hi han de dedicar entre la normativa estatal (Reials Decrets estatals 124/1994, de 4 de febrer i 2217/1993, de 17 de desembre) i el Projecte de decret.

Tercer. El dia 19 de maig la Secretaria General notifica l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i els tramet el Projecte de decret. També el tramet a diferents organitzacions socials i econòmiques no representades en el Ple perquè en el termini de 5 dies facin les observacions que considerin oportunes. Responen a la tramesa "La Caixa", la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears.

Quart. Igualment, el dia 19 de maig la Presidència emet una Resolució que determina l'aplicació del procediment especial abreujat previst en la norma de funcionament intern aprovada pel Ple el dia 20 de novembre de 2001. D'acord amb el procediment esmentat, els serveis tècnics elaboren una proposta de dictamen, que se sotmet al parer de la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen, el dia 26 de maig de 2006.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret sotmès a dictamen pretén, segons el document d'informació que s'inclou en la documentació tramesa, "*contextualitzar i adequar els ensenyaments per*

*obtenir el títol de tècnic superior en Restauració a les característiques socials, econòmiques i culturals de les Illes Balear*s, per aconseguir *una millor capacitació per a l'exercici qualificat de la professió, que afavoreixi la incorporació al món laboral i contribueixi a la formació permanent dels ciutadans*" i que, d'altra banda, faciliti "*una capacitació que respongui a les demandes que els agents socials traslladen al món educatiu mitjançant el Consell de Formació Professional de les Illes Balears*".

El Projecte conté un preàmbul –tot i que no consta així formalment–, on es fonamenta la necessitat d'establir la regulació i les seves característiques principals. També conté tres articles –l'article 1 regula l'objecte, que és establir el currículum en qüestió; l'article 2, n'estableix l'àmbit d'aplicació territorial (les Illes Balears); l'article 3 indica que els continguts del currículum es troben en l'annex-. I inclou, a més, dues disposicions addicionals: la primera habilita *l'òrgan competent en matèria d'educació* per dictar la normativa per a l'aplicació del currículum *perquè es pugui impartir el cicle tant en la modalitat d'educació presencial com en l'educació a distància*; la segona preveu que l'òrgan competent en matèria d'educació pugui *adequar l'aplicació del currículum a les característiques dels alumnes amb necessitats educatives especials i a les característiques singulars dels col·lectius d'alumnat segons la disposició addicional segona del Reial Decret 362/2004, de 5 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional específica*. Per acabar, el projecte inclou una disposició final —que preveu l'entrada en vigor de la norma l'endemà de la seva publicació en el BOIB— i un annex que conté el currículum del cicle formatiu de tècnic superior en Restauració.

III. Observacions generals

I. Des d'aquest CES s'ha analitzat l'estat de l'educació —i, per tant, també de la formació professional— a través de la seva Memòria sobre l'Economia, el Treball i la Societat de les Illes Balears, la qual es publica anualment.

Abans de fer referència a fets i dades concrets, cal destacar que un dels trets definitoris del sistema educatiu a les Illes Balears —com exposa la Memòria en totes les seves edicions— és que hi ha un nombre significatiu de joves que no arriben a acabar l'ensenyament secundari no obligatori perquè abandonen abans d'assolir aquest objectiu i que, tot i això, el problema més important el plantegen els adolescents que abandonen els estudis sense haver completat ni tan sols l'etapa d'escolarització obligatòria. D'altra banda, pel que fa als resultats obtinguts pels alumnes, volem destacar que els alumnes de formació professional tenen un alt nivell d'èxit, la qual cosa es conclou de l'observació que entorn a un 80% d'aquests alumnes obtenen el títol corresponent al grau formatiu en què foren matriculats.

II. En l'edició corresponent a 2001, a la Memòria del CES s'afirma (pàg. 560) que *a les Illes Balears durant els darrers anys es constata un descens de l'alumnat d'ensenyament no universitari en general i en particular de l'alumnat de formació professional*, degut, entre d'altres raons, a *una evolució demogràfica marcada pel*

descens de la natalitat, a *l'extensió de l'ensenyament obligatori fins als 16 anys*, a la *menor durada dels nous cicles formatius* o a la *manca de "prestigi social" d'aquesta modalitat educativa*. En l'apartat dedicat a l'accés a la feina des del sistema educatiu i en concret des de la formació professional (apartat 3.2.3.5, pàg. 564), es posa de manifest que *les dades d'ocupació ens demostren les possibilitats d'incorporació laboral que ofereixen aquests estudis*, que *sovint es considera com a tret de debilitat d'aquest sistema formatiu el fet de la manca de coneixement per part de les famílies i de la societat en general de la formació professional específica*, i que *actualment predomina l'opció de la universitat per sobre de l'opció de la formació professional*.

D'altra banda, en la Memòria de 2003 (pàg. 443) es constata que es produeix una *tendència a la baixa en els nivells d'escolarització secundària no obligatòria* i que les Illes Balears *formen part del conjunt de comunitats autònomes que, en contra de la tendència majoritària, no assoleixen l'escolarització total en les etapes no obligatòries del batxillerat i la formació professional*. D'aquesta manera, *les taxes brutes d'escolaritat són de les més baixes de l'Estat Espanyol, tant al batxillerat com a la formació professional de grau mitjà i de grau superior*. No obstant, com afirma la Memòria de 2004 (pàg. 468), durant aquest any hi ha un increment de 344 alumnes en els cicles formatius, 256 en els de grau mitjà i 88 en els de grau superior.

Pel que fa a la "manca de prestigi" d'aquest tipus de formació, estam d'acord amb la consideració feta per la Conferència Nacional de Catalunya l'any 2002,[1] atès que *els professionals implicats en la formació professional consideren que no es tracta d'un "desprestigi de la FP" sinó més aviat de la "manca de reconeixement" per part del sector productiu*.

III. Volem insistir, com ja fèiem en l'esmentada Memòria de 2001 (pàg. 565), que *la necessitat de comunicació entre l'escola i l'empresa es converteix en una oportunitat, perquè el sistema educatiu necessita de les empreses per poder desenvolupar el currículum de la l'especialitat a impartir, que inclou les estades obligatòries de formació pràctica a l'empresa. Les empreses tenen la possibilitat d'incidir en la formació prèvia d'hàbits i tècniques de treball de l'alumnat i també poden trobar persones qualificades una vegada finalitzats els estudis*.

IV. Tenint en compte el que s'ha exposat, aquest CES fa una valoració positiva sobre l'oportunitat de la norma sotmesa a dictamen.

---

[1] A la Conferència Nacional de Catalunya 2000-2002 es marquen els nous desafiaments de la Formació Professional a Catalunya. Conferència Nacional d'Educació (2000-2002), Secció Formació i Inserció Laboral, "Els desafiaments de la Formació Professional a Catalunya: Resultats de l'Anàlisi DAFO", Dr. Francesc SOLÉ PARELLADA. Barcelona: abril, 2001.

IV. Observacions particulars

Pel que fa al contingut del Decret, s'ha comprovat que respecta els mínims exigits a l'article 24 del Decret 33/2001, de 23 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de formació professional específica a les Illes Balears i, per tant, aquest Consell en fa una valoració positiva.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre el Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic superior en Restauració.

Vist i plau

El secretari general

El president en funcions

Pere Aguiló Crespí

Francesc Obrador Moratinos

Palma, 26 de maig de 2006

DICTAMEN NÚM. 9/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES MODIFICA EL DECRET 123/2001, DE 19 D'OCTUBRE, DE DEFINICIÓ I REGULACIÓ DE LES CONDICIONS MÍNIMES D'OBERTURA I FUNCIONAMENT DELS CENTRES I SERVEIS PER A PERSONES MAJORS, TANT PÚBLICS COM PRIVATS, UBICATS EN EL TERRITORI DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 7 de setembre de 2006 té entrada en el Registre del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència i Esports en relació amb el Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 123/2001, de 19 d'octubre, de definició i regulació de les condicions mínimes d'obertura i funcionament dels centres i serveis per a persones majors, tant públics com privats, ubicats en el territori de les Illes Balears.

Segon. Juntament amb la sol·licitud es tramet l'expedient d'elaboració del Projecte de decret, en paper. El dia 8 de setembre, atès el que disposa la Disposició Addicional Primera paràgraf 4t, del Decret 128/2001, de 19 d'octubre, que aprova el Reglament d'organització i funcionament del CES, es requereix que es completi l'esmentat expedient normatiu aportant els documents en suport informàtic. Per correu electrònic, el dia 11 de setembre de 2006, la Conselleria de Presidència i Esports, tramet el Projecte de decret, en compliment de la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES, aprovat pel decret 128/2001, de 9 de novembre.

Tercer. El dia 12 de setembre la Secretaria General notifica l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i els tramet el Projecte de decret. També el tramet a diferents organitzacions socials i econòmiques no representades en el Ple, perquè en el termini de 5 dies facin les observacions que considerin oportunes. Respon a la tramesa l'entitat financera "la Caixa".

Quart. Igualment, el dia 12 de setembre la Presidència en funcions emet una Resolució que determina l'aplicació del procediment especial abreujat, previst en la norma de funcionament intern aprovada pel Ple el dia 20 de novembre de 2001. D'acord amb el procediment esmentat, els serveis tècnics elaboren una proposta de dictamen, que se sotmet al parer de la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen, el dia 20 de setembre de 2006.

II. Contingut del Projecte de decret

La norma objecte de Dictamen suposa una modificació puntual d'aspectes molt concrets del Decret 123/2001, de 19 d'octubre, de definició i regulació de les condicions mínimes d'obertura i funcionament dels centres i serveis per a persones majors, tant públics com privats, ubicats en el territori de les Illes Balears.

Consta d'un preàmbul, tres articles, una disposició addicional i una disposició final.

Les pretensions del projecte de decret, atès el preàmbul, són dues:

a) La primera, fer-ne una adequació a les modificacions de les titulacions acadèmiques esdevingudes des de l'any 2001 fins ara: *Atesos els canvis produïts des que entrà en vigor el Decret 123/2001, pel que fa al règim de titulacions educatives (canvis que, d'altra banda, no són més que efectes d'una realitat àgil i canviant), es fa necessari adaptar-ne la redacció amb la finalitat d'incorporar les noves titulacions, i no deixar-ne d'excloses de possibles degudament homologades.*

b) La segona, constituir-se en recordatori del compliment de les exigències que deriven de l'aplicació de la legislació estatal sobre discapacitats: *Així mateix, es considera oportú recordar el que disposa la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'integració social de minusvàlids (BOE núm. 103, de 30 d'abril de 1982), sobre l'obligatorietat de les empreses públiques o privades de 50 o més treballadors de tenir contractats en plantilla un mínim del 2% de treballadors amb discapacitat.*

III. Observacions generals

I. A la "Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears, 2004", fem una anàlisi del fenomen social de la gent gran a la nostra comunitat autònoma i hi aportam un seguit de dades i informacions que són transcendents per entendre les necessitats d'aquest col·lectiu i per justificar les noves normes que el pas del temps fa necessàries. De manera resumida, des d'aquest Consell hem observat el següent:[1]

1. La població de gent gran ha augmentat substancialment. Segons l'IBAE a les Illes Balears el percentatge de gent gran al cens del 2001 és del 14,68%.

2. Hi ha un augment molt significatiu del nivell de dependència funcional de la gent gran.

3. Per això s'incrementa el nombre de familiars que tenen cura de gent gran, que són un col·lectiu que s'adjunta a mesura que creix la població de més edat.

[1] La versió completa de la nostra anàlisi al paràgraf 9.2.3. "La gent gran" del capítol III de l'esmentada *Memòria*, pàgines 580 a 582.

4. Creix la demanda d'assistència per cobrir aquestes necessitats sobre les institucions públiques amb competències sobre la matèria. Això afecta als indicadors econòmics —costos d'assistència, reducció de jornades, despeses farmacèutiques, etc.—, als recursos tècnics —personal necessari, formació i rotació—, i a les polítiques preventives i d'intervenció comunitària sobre els problemes més importants —limitacions de l'activitat pública, problemes per accedir a l'assistència privada, etc.

5. La responsabilitat principal en atendre a la gent gran recau sobre les famílies i la mateixa gent gran. Comença haver-hi una consciencia pública sobre les tensions que provoca aquesta tasca i s'inicien intervencions pal·liatives tant respecte de la gent de més edat com de les seves famílies.

6. Hi ha poca coordinació i poc treball de xarxa entre els professionals del sector.

7. El moviment associatiu se centra sobretot en aspectes d'oci i socioculturals i es deficitari en activitats de solidaritat, intergeneracional i de suport als ancians més desvalguts.

Entre aquest conjunt de parers i dades que donam a la nostra "Memòria", hi destaca que, atès l'augment de població de gent gran, de dependència i de familiars cuidadors, "…preveiem una manca de formació dels tècnics que treballin en el sector; d'una altra manera, si no una manca, sí que es nota la necessitat d'intercanviar experiències i d'actualitzar les eines de treball per fer front a aquests reptes".

Tot i que —com expressam en les observacions particulars— entenem que aquest Projecte de decret no hauria de tractar de les qüestions laborals lligades als professionals del sector, sí que volem destacar que aquesta norma s'hauria de lligar a una estratègia de formació i qualificació professional —de la qual segons hem vist en tenim carències importants— que augmentàs l'oferta formativa, tant dels cicles mitjans i superiors com de les diplomatures. Per això, si es constata pel Govern la manca de professionals en el sector de referència, suggerim que es dissenyi i es posi en marxa un pla formatiu global que inclogui:

– Formació contínua per a les persones treballadores del sector, o sectors propers, amb l'objectiu d'actualitzar, ampliar i adaptar les seves competències professionals a les necessitats actuals i a les qualificacions establertes en el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals.

– Foment i increment, si escau, de l'oferta de formació professional reglada, cicles formatius mitjans i superiors i diplomatures, de les especialitats que qualifiquen el personal que ha de donar el seu servei professional a les persones majors.

II. D'altra banda, el Consell de Ministres va aprovar el dia 21 d'abril de 2006, el Projecte de Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, en el qual podem veure que es fa esment, en l'article 36, a la qüestió de la formació. La referència és molt difusa, perquè encomana als "poders públics" la determinació de les qualificacions professionals idònies per a l'exercici de

les funcions corresponents al catàleg de serveis que la llei enuncia en l'article 15: serveis de prevenció de les situacions de dependència, de teleassistència, d'ajut a domicili, de centres de dia i de nit i d'atenció residencial. Tot i així, el desplegament de la futura llei estatal no es podrà perdre de vista ja que incidirà, directament, en el contingut de la norma sotmesa a Dictamen.

IV. Observacions particulars

I. En aquesta primera observació farem esment de les qüestions de caire formal i de tècnica normativa, sense perjudici del superior criteri del Consell Consultiu. Aquestes qüestions són, al nostre parer, les següents:

- En primer lloc, tot i que s'ha fet una tasca de consulta prèvia notòria a les diverses conselleries del Govern i als Consells Insulars que tenen execució de la matèria i, fins i tot, a determinats centres que es dediquen a l'activitat que es regula en la norma, hem notat la mancança d'una consulta sectorial prèvia amb les organitzacions empresarials i sindicals que tenen presència en el sector de regulació. S'ha de recordar, com veurem més endavant, que l'article 2 d'aquest Projecte de decret s'endinsa en la matèria de la contractació laboral i fixa uns paràmetres d'actuació de les empreses del sector. La norma que conté aquest article és una norma de gran influència en l'establiment de les pautes de contractació laboral i, al nostre parer, hauria d'haver estat consultada amb els legítims representants de les empreses i treballadors afectats i entenem que no és oportú sol·licitar per la via de la urgència el parer del CES sobre aquesta qüestió atenent que pot suposar l'alteració del marc normatiu de les relacions laborals del sector. El CES ha recordat en moltes ocasions i des de l'inici de la seva activitat —Dictàmens 6 i 9 del 2002—, que el compliment dels tràmits de consulta i informació prèvia tenen una gran rellevància i esdevenen passes fonamentals per tal que la norma projectada assoleixi l'adequació de regulació que és desitjable i, a més, aquests tràmits no condicionen ni substitueixen als corresponents als informes i dictàmens que s'han d'elaborar.

- En segon lloc, consideram que el nom de la norma hauria de ser el de "Projecte de decret de modificació i millora" o el de "Projecte de decret de modificació i actualització" del Decret 123/2001, perquè la intenció del Govern no es limita a modificar el que ja diu l'esmentada norma, sinó que pretén afegir altres aspectes que milloren o actualitzen la lletra del Reglament vigent. Consideram que s'hauria d'atendre l'observació que es fa des de la Secretaria General de la Vicepresidència i Conselleria de Relacions Institucionals, quant a la funció que tenen les normes modificadores. En aquest cas, únicament l'article 1 suposa una modificació del Decret 123/2001 i els articles 2 i 3 són noves disposicions que no estaven previstes en la norma modificada.

- En tercer lloc, consideram que és necessari que cada un dels articles porti la denominació de la matèria que afecta o que els preceptes facin esment de quins aspectes concrets de l'actual Decret 123/2001 es modifiquen. Ens afegim

a l'assenyat comentari que fa, en la tramitació de l'esborrany de la norma, la Secretaria General de la Conselleria de Turisme.

– Finalment, entenem que s'ha de parar esment a les Directrius sobre la forma i estructura dels avantprojectes de llei, aprovades per Acord del Consell de Govern del 29 de desembre de 2000, que, com diu la Vicepresidència i Conselleria de Relacions Institucionals són "…d'aplicació en la mesura en què poden millorar la forma i l'estructura del text de referència."

II. Pel que fa al contingut material del Projecte de decret volem dictaminar sobre els aspectes següents:

1. En l'article 1, s'hauria de concretar de forma més clara el paràgraf "…o a qualsevol titulació oficial emesa per l'organisme competent que certifiqui que la persona té alguna de les titulacions del Catàleg de qualificacions professionals de la família professional que correspongui", perquè la referència normativa es perd dins d'una altra referència que no és concreta. Quin és l'organisme competent que emet la titulació oficial?, i determinar que són l'Administració educativa per a les titulacions acadèmiques i l'Administració laboral per a les titulacions professionals, quin és el catàleg professional?, quan es va aprovar?, on es publica? i senyalar les dades d'identificació formal del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals creat a l'empara de la Llei 5/2002 de Qualificacions i Formació Professional. Igualment, han de constar en el Projecte de decret les famílies professionals i titulacions que seran equivalents a les què, actualment, recull el Decret 123/2001, és a dir, a l'actual del Decret 123/2001 "Cures d'auxiliar d'infermeria (Formació Professional de Cicle Grau Mitjà N2)", la futura de "Família Professional Sanitat: Cures auxiliar d'infermeria i geriatria (N3)", i a l'actual "Atenció Sociosanitària (Formació Professional Cicle de Grau Mitjà N2)", la futura de "Família Professional Serveis Socioculturals i a la Comunitat: Atenció Sociosanitària a persones en institucions socials (N2)" És evident, que totes aquestes informacions farien ben entenedor l'article i no crearien confusió entre les persones que l'han d'aplicar.

2. L'article 2, incorpora tot un conjunt de qüestions més problemàtiques, ja que s'endinsa en la matèria de la contractació laboral que és complexa i que obri la porta a un seguit de dubtes que no es resolen.

   En tot cas, abans d'analitzar aquestes matèries, volem apuntar un comentari de caire general perquè els redactors del projecte de decret parin esment sobre una qüestió de gran importància, qüestió que consideram que, de ben segur, ha de ser analitzada i aclarida a través del criteri autoritzat del Consell Consultiu. Així doncs, sense perjudici del superior criteri del Consell Consultiu, la lectura de l'article 2 posa en evidència que per part de la Comunitat Autònoma, a través d'un reglament, s'ha elaborat una norma de naturalesa purament laboral. En efecte, no és que estem davant d'una regla que determini la configuració mínima de les plantilles de les empreses del

sector —un sector intervingut normativament ateses les especials circumstàncies de l'activitat que desplega—, cosa la qual fa, òptimament, el Decret 123/2001, sinó que l'article 2 és una norma que pretén condicionar la contractació laboral i determinar com i de quina manera precisa s'ha de contractar i quins tipus contractuals s'han d'utilitzar i quina formació pot possibilitar l'ús de la contractació. Aquestes matèries incideixen ben de ple en la matèria laboral ja que determinen i condicionen la constitució de les relacions laborals dins l'àmbit d'activitat de les empreses i dels treballadors del sector. Aquesta incidència no és remota ni precontractual, com ho seria la determinació d'un nombre mínim de persones amb titulació —al nostre parer completament admissibles—, sinó que es converteixen en determinacions presents i actuals del fet de contractar laboralment. Al nostre parer, la norma que conté l'article 2 és una norma pròpia laboral que s'ha d'articular a traves d'una norma estatal i no és possible que es reguli aquesta matèria a través d'una norma autonòmica (article 149.1.7. de la Constitució Espanyola; STC 35/1982, 86/1991, 102/1991 i, en especial, STC 195/1996).

D'altra banda, també seria possible la determinació de les limitacions contractuals a través d'una norma sectorial, és a dir, d'un conveni col·lectiu (article 11.2.b de l'Estatut dels Treballadors per al contracte per a la Formació). I, en efecte, així s'esdevé a nivell nacional. El Conveni Col·lectiu de Residències Privades de la Tercera Edat i d'Assistència Social (CCRP) (BOE 30 de juliol de 2003), conté les normes reguladores de la contractació en el sector de referència, el qual és definit en l'article 1 de manera àmplia i aplega, clarament, l'àmbit d'aplicació del Projecte de decret que dictaminam i el Decret 123/2001 del qual en deriva. Aquest Conveni Col·lectiu, és d'aplicació en l'àmbit de les Illes Balears per dues raons: perquè, segons el seu article 2, s'aplica a tot el territori de l'Estat i perquè, a la nostra comunitat autònoma, no tenim un conveni col·lectiu que el substitueixi. A les Illes Balears únicament consta com a conveni col·lectiu relacionat amb l'activitat però no amb el sector professional formalment definit, el Conveni Col·lectiu del Sector d'Ajuda a Domicili de la CAIB, publicat en el BOIB núm. 31, de 22 de febrer de 2005. Doncs bé, el CCRP determina en l'article 13, dedicat a l'Ocupació, normes específiques de limitació de l'ús del contracte eventual i del contracte per a la formació, que no poden ser ignorades pels treballadors i empresaris del sector.

Així doncs, consideram que l'article 2 seria coherent amb l'àmbit de regulació del Decret 123/2001 que modifica, si limitàs el supòsit de fet que regula a les exigències de titulació. És a dir, si eludís tota referència als aspectes de contractació laboral i determinàs, per exemple, que quan les empreses no puguin cobrir les plantilles mínimes per no haver-hi personal amb la titulació, puguin cobrir-les, durant un termini màxim, amb personal que acrediti una formació mínima de 200 hores, sempre i quan els continguts d'aquesta formació estiguin referits en el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, per tal de garantir-ne la qualitat, a més de possibilitar al treballador o treballadora continuar l'itinerari formatiu que li permeti obtenir la titulació exigida en l'article 1 del Projecte de decret.

Sense perjudici de la modificació del precepte en atenció a la consideració prèvia que hem fet, volem afegir les observacions següents:

a) Quant a la tècnica normativa, respecte del supòsit de fet de l'article 2, entenem que es formula de manera molt incompleta. En el supòsit de fet es parla d'una condició necessària per a que actuï la conseqüència jurídica "Si no es poden cobrir els mínims…", sense especificar quins i on estan regulats aquests mínims. Pensam que la condició normativa hauria de ser més explícita i hauria d'indicar a quins articles del Decret 123/2001 es recullen els esmentats mínims, la qual cosa ens ajudaria a entendre què pretén el legislador. Si el que es vol és cercar un mecanisme per superar els inconvenients de no tenir el personal que exigeix el Decret 123/2001, s'han de senyalar els preceptes dels articles 9, 16, 22 i 38 del dit decret. Igualment, sembla convenient que es determini si aquesta possibilitat de contractació pot actuar en qualsevol moment o és necessària la concurrència d'alguna circumstància en el mercat de treball que no fa possible acudir al personal que ordinàriament ha de cobrir els llocs. És a dir, per què s'exigeix, —segons la Disposició addicional única d'aquesta norma— que, a la finalització de la contractació que s'hagi fet per aplicació de les previsions de l'article 2 i "abans de fer una nova contractació" (…) "les empreses contractants han de comprovar que no hi ha possibilitat de contractar personal amb la titulació indicada en l'article 1" i aquesta exigència no figura, expressament, a l'hora de fer la primera contractació amb persones sense titulació. Quina diferència hi ha? Pretén el redactor de l'article 2 que havent-hi possibilitats de contractar gent titulada i, per tant, podent cobrir els suposats "mínims", es puguin contractar persones sense titulació? Entenem que l'esperit de la norma és contrari a aquesta possibilitat però, en canvi, la seva lletra no l'acompanya. Per això, proposam que la condició de la segona contractació, que expressa la Disposició addicional única, sigui condició general de tota contractació amb persones no titulades. La norma cobraria sentit lògic i hauria coherència entre l'esperit i la lletra de la norma.

b) En l'article 2, es fa al·lusió al contracte per a la formació i sembla que el que persegueix el redactor de la norma es que es pugui contractar, sota aquesta modalitat regulada en l'article 11.2 de l'Estatut dels Treballadors (ET) i en el RD 488/1998, de 27 de març, a persones compreses entre els 16 i els 21 anys que hagin obtingut el certificat d'aprofitament en cursos d'atenció sanitària en l'àmbit geriàtric amb un mínim per curs de 200 hores. Aquesta redacció ens planteja un seguit de dubtes. En primer lloc, s'ha de tenir ben en compte que el contracte per a la formació pretén un objectiu doble: la inserció professional del treballador jove i la formació teòrica i pràctica necessària per acomplir un ofici o un lloc de treball qualificat. Per tant, una de les obligacions de l'empresari és la de donar formació teòrica al treballador perquè pugui acomplir adequadament un ofici o un lloc de treball qualificat. El contracte, té una intenció formativa preponderant. L'article 11.2.e) paràgraf 3r de l'ET, determina que es pot

entendre complit el requisit de la formació teòrica —és a dir que l'empresari no ha d'impartir aquesta formació— en el cas que el treballador acrediti, mitjançant certificació de l'Administració pública competent, que ha realitzat un curs de formació professional adequat a l'ofici o lloc de treball objecte del contracte. Doncs bé, quin és el cas que pretén regular l'article 2 del Projecte de decret objecte d'aquest Dictamen? Si el treballador per ser contractat, ha de demostrar una formació teòrica mínima de 200 hores, és que estam davant d'un treballador suficientment format com per poder substituir a un treballador titulat i, per coherència amb la regulació de l'ET, no és possible que ingressi a l'empresa a través d'un contracte per a la formació, ja que té la formació adequada. Si, per contra, el que vol dir el redactor del precepte és que estam davant del cas d'un treballador que ha rebut una formació del tipus que apunta l'ET, s'hauria de dir expressament. És a dir, els cursos d'atenció sanitària en l'àmbit geriàtric, dels quals parla l'article 2, han de ser cursos certificats per l'Administració pública declarats com adequats a l'ofici o al lloc de treball. Si es tracta d'un treballador que ha rebut una formació, però de les que no exoneren a l'empresari de l'ensenyament teòric en l'àmbit de l'empresa, significa que el 15 per cent de la jornada s'haurà de dedicar a activitats formatives (article 11.2.e) de l'ET) i, aleshores, sembla que no queda garantida l'atenció als usuaris amb la suficiència que pot, en teoria, oferir un treballador titulat. I tot i així, persisteix el dubte de si el treballador que té uns cursos pot substituir a un treballador titulat, i de si respon al perfil del treballador en formació que, per definició, és un treballador jove que està mancat de titulació.

Ateses totes les consideracions que s'han fet, proposam que es repensin en profunditat els aspectes contractuals de l'article 2, en especial els que afecten als aspectes formatius i es trobi una solució normativa que no generi una problemàtica nova.

3. Quant a la norma que conté l'article 3 del Projecte de decret, ens sembla, com s'apunta de manera encertada en l'informe d'al·legacions de la Secretaria General de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, que és una norma prescindible. De fet, no té cap contingut regulatiu concret i és simplement el recordatori d'una obligació que pesa sobre totes les empreses. A més no té relació directa amb la matèria principal que pretén regular el Projecte de decret.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre el Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 123/2001, de 19 d'octubre, de definició i regulació de les condicions mínimes d'obertura i funcionament dels

centres i serveis per a persones majors, tant públics com privats, ubicats en el territori de les Illes Balears.

Vist i plau

El secretari general

El president en funcions

Pere Aguiló Crespí

Josep Oliver Marí

Palma, 20 de setembre de 2006

DICTAMEN NÚM. 10/2006, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE REGULACIÓ DEL REGISTRE ÚNIC DE FUNDACIONS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS I D'ORGANITZACIÓ DE L'EXERCICI DEL PROTECTORAT

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 7 de setembre té entrada en el Registre del Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen —pel procediment ordinari— de la Conselleria de Presidència i Esports en relació amb el Projecte de decret de regulació del Registre Únic de Fundacions de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'organització de l'exercici del Protectorat. Atès que la sol·licitud és incompleta, el dia 8 de setembre, la Secretaria General del CES sol·licita a la Conselleria de Presidència i Esports que trameti la documentació de l'expedient en suport informàtic, en compliment de la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES. La tramesa per part de la conselleria es completa el dia 12 de setembre.

L'expedient tramés conté els documents següents:

- Decret 45/1998, de 14 d'abril, de creació i regulació del Registre Únic de Fundacions de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'organització de l'exercici del Protectorat.
- Memòria del director general de Relacions Europees i d'Entitats Jurídiques i estudi econòmic.
- Resolució de la consellera de Presidència i Esports de 25 d'abril de 2005, per la qual s'ordena l'inici de l'expedient d'elaboració del Decret de modificació del Decret 45/1998.
- Primer esborrany de l'avantprojecte de decret.
- Còpia dels escrits tramesos a les conselleries relacionades amb l'avantprojecte de Decret perquè hi presentin suggeriments i observacions.
- Observacions i suggeriments presentats per les diferents conselleries.
- Sol·licitud de l'informe a l'Advocacia de la comunitat autònoma sobre la incompatibilitat entre el càrrec de titular del Protectorat de fundacions i la de membre del Patronat d'una fundació.

- Informe de l'Advocacia sobre la incompatibilitat entre el càrrec de titular del Protectorat de fundacions i la de membre del Patronat d'una fundació.
- Estudi sobre els suggeriments i observacions presentats per les diferents conselleries.
- Segon esborrany de l'Avantprojecte de decret, que incorpora alguns dels suggeriments fets per les conselleries.
- Tramesa a totes les fundacions inscrites en el Registre Únic de Fundacions de les Illes Balears (fase de participació ciutadana).
- Resolució de la consellera de Presidència i Esports, de 16 de juny de 2006, per la qual se sotmet a l'audiència dels ciutadans l'esborrany de l'Avantprojecte de decret (BOIB núm. 90, de 27 de juny de 2006).
- Al·legacions presentades pels ciutadans.
- Estudi de les al·legacions presentades pels ciutadans en el tràmit d'audiència.
- Tercer esborrany de l'Avantprojecte de decret, que incorpora alguns dels suggeriments fets pels ciutadans.
- Informe preceptiu del servei jurídic de la Conselleria de Presidència i Esports, que incorpora algunes observacions com a millores de tècnica jurídica.
- Informe preceptiu del secretari general de la Conselleria de Presidència i Esports.
- Taula d'equivalències (Decret 45/1998 i Avantprojecte de decret).
- Annex, format per dos documents: d'una banda, la legislació consultada per a l'elaboració de l'Avantprojecte i el Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament del Registre de Fundacions de competència estatal.

Segon. El dia 12 de setembre, la sol·licitud és comunicada a tots els consellers del CES i a organitzacions no representades en el Consell perquè trametin, si ho consideren oportú, les observacions o comentaris corresponents. Responen a la tramesa l'organització CAEB, integrada en el CES i la fundació CARITAS i "La Caixa", organitzacions que no hi estan representades.

Tercer. D'acord amb l'article 24.d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa, en la sessió que té lloc el 20 de setembre de 2006, una comissió *ad hoc*, formada per les comissions de treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient i d'Àrea Social perquè aprovi la proposta de dictamen. D'altra banda, en la sessió del Ple que té lloc el dia 27 de setembre de 2006, la Secretaria General informa sobre la sol·licitud de dictamen i s'acorda la delegació en la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. La comissió de treball es reuneix el dia 6 d'octubre i aprova una Proposta de dictamen. D'acord amb la delegació feta pel Ple, la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen en la sessió extraordinària que té lloc el dia 11 d'octubre de 2006.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret que se sotmet al parer d'aquest Consell pretén substituir el Decret 45/1998, que regulava la mateixa qüestió, atesos els canvis en la regulació sobre fundacions, els buits observats en aquesta regulació i els successius canvis d'adscripció del Registre com a conseqüència de les modificacions estructurals de les conselleries del Govern i l'establiment de les estructures orgàniques corresponents.

El Projecte de decret conté un preàmbul (tot i que no consta així formalment), 37 articles, estructurats en 3 títols, dues disposicions addicionals, una disposició derogatòria única i dues disposicions finals:

- Pel que fa al preàmbul, exposa el marc normatiu en què s'inserirà la norma i justifica els motius per a la seva elaboració.
- El Títol I, "Registre Únic de Fundacions de les Illes Balears" (articles 1 a 20) regula, en quatre capítols, els aspectes generals d'aquest Registre, la seva organització, funcionament i règim jurídic, n'estableix altres funcions i recull els principis registrals.
- El Títol II, "Els protectorats" (articles 21 a 36) estableix, en quatre capítols, l'organització i atribucions del protectorat de la comunitat autònoma, el seu règim jurídic, i regula la Comissió Tècnica de col·laboració entre protectorats i la col·laboració entre les conselleries que tenguin atribuït un protectorat i d'aquestes amb el Registre Únic de Fundacions.
- El Títol III, "Documentació comptable" (article 37) es constitueix d'un sol capítol, que conté un article, dedicat a la documentació comptable que han de prestar les fundacions al protectorat.
- La disposició addicional primera indica les conselleries del Govern que tenen atribuït l'exercici del protectorat. D'altra banda, la disposició addicional segona estableix l'aplicació, en tot el que no reguli el Decret, de la regulació estatal sobre fundacions.
- La disposició derogatòria estableix la derogació de totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin o contradiguin al Decret i, de manera expressa, el Decret 45/1998.
- Finalment, la disposició final primera faculta el conseller competent per dictar les corresponents disposicions de desenvolupament i la disposició final segona preveu l'entrada en vigor del Decret el dia següent de la seva publicació en el Butlletí Oficial.

III. Observacions generals

I. Les característiques pròpies de les fundacions fan aconsellable que des del CES es faci una breu referència al concepte, tipus i requisits d'aquests ens: segons el Centre

Europeu de Fundacions,[1] una fundació és "una organització no governamental, no lucrativa, donant de recursos o executora de projectes que financen tercers, sotmesa a un determinat règim legal, que compta amb un patrimoni propi i/o una font regular d'ingressos i es regeix pel seu propi patronat. Es crea per mantenir o recolzar activitats que serveixin a l'interès general, activitats de molts diferents tipus, a saber: socials, docents, culturals, filantròpiques, religioses, etc.". Pel que fa als tipus de fundacions, hi ha diversos criteris per a la distinció: segons els seus objectius (assistencials, culturals, docents, laborals, etc.), segons el seu àmbit territorial (àmbit autonòmic, estatal, internacional), en funció del seu patrimoni (dotacionals —amb patrimoni inicial suficient per assolir el fi—, gerencials —amb patrimoni suficient per subsistir però no necessàriament per assolir el fi—) o en funció del caràcter privat o públic del fundador (fundacions d'origen privat o d'origen públic). En els darrers anys han aparegut de manera significativa dos nous tipus de fundacions: les corporatives, que sorgeixen de la consciència de responsabilitat social de les empreses, i les comunitàries, de caràcter social, enfocades a afrontar reptes de llarg termini en una comunitat i a aportar solucions per a necessitats immediates.

D'altra banda, la majoria de la doctrina veu en les fundacions un seguit de trets característics que les diferencien d'altres entitats no lucratives:

- **Naturalesa privada**: les fundacions provenen d'un patrimoni privat i neixen de l'acte de voluntat d'un particular.
- **Vocació de servei a la comunitat**: els seus fins i objectius tenen rellevància general i contribueixen a desenvolupar accions en benefici de la societat.
- **Beneficis no distribuïbles**, la qual cosa no es contradiu amb el desenvolupament d'activitats empresarials sempre que es conservin el seu interès general i la seva finalitat altruista.
- **Exercici d'una solidaritat voluntària**, expressió d'un altruisme cívic.

Pel que fa als elements necessaris per a l'existència d'una fundació, cal recordar que aquests són sis: patrimoni, gestió autònoma d'aquest, afectació a fins de caràcter general, personalitat jurídica pròpia, absència d'ànim de lucre i l'autoritat civil (protectorat) encarregada de controlar que no hi ha ànim de lucre i que el patrimoni es gestiona de manera autònoma.

II. Les fundacions estan adquirint una importància creixent en la nostra societat, tenint en compte que, dia a dia, s'incrementa el seu nombre, es diversifiquen les seves actuacions i que han esdevingut matèria estratègica per als poders públics, ateses les seves peculiaritats quant a la seva naturalesa, organització interna i el règim fiscal —intern i dels donatius— i atès que l'Administració Pública realitza una part important de la seva activitat de foment a través d'instruments fiscals.

---

[1] Tal i com afirma I. CAMUÑAS SOLÍS, president de l'*Asociación Española de Fundaciones*, en l'article "Present i futur del món fundacional en el nostre país", inclòs en el núm. 47 de la *Revista Econòmica de Catalunya*.

La importància econòmica del sector és difícil de mesurar, tot i que hi ha estudis relativament recents que en fan una aproximació.[2] Si partim de la base que la tasca de comptabilitzar és complexa degut a les diferents concepcions de sector no lucratiu —i que, per tant, l'anàlisi quantitativa presenta dificultats—, s'han comparat les seves despeses, ingressos i actius. També s'han comparat —atès que amb l'anàlisi de despeses i ingressos no es tenen en compte magnituds no monetàries— indicadors com la imputació del cost del treball voluntari i l'ocupació generada pel sector de les fundacions. Tot això, sense amagar les dificultats metodològiques que impedeixen fer en un estudi afirmacions categòriques, indica que el pes econòmic del sector és rellevant, i, sobretot, si s'hi inclouen les fundacions de les caixes d'estalvis.

III. En relació amb el marc normatiu de les fundacions a les Illes Balears, cal esmentar que l'article 10.29 de l'Estatut d'autonomia estableix la competència exclusiva de la comunitat autònoma en matèria de "fundacions que desenvolupin fonamentalment les seves funcions a la comunitat autònoma", competència que, de moment, no s'ha exercit en la mesura en què no s'ha dictat una llei autonòmica sobre la matèria, la qual cosa consideram que seria convenient. L'any 1998 es va dictar el Decret sobre el Registre Únic de Fundacions i l'exercici del protectorat, norma que aquest Projecte de decret preveu substituir. Les normes de referència són, doncs, estatals: a banda de la Constitució Espanyola i la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, les principals normes en matèria de fundacions són: la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions; la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense fins lucratius i dels incentius fiscals al mecenatge; el Reial Decret 1337/2005, d'11 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de fundacions de competència estatal; el Reial decret 1270/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a l'aplicació del règim fiscal de les entitats sense fins lucratius i dels incentius fiscals al mecenatge; i el Reial Decret 384/1996, d'1 de març, del Registre de Fundacions de competència estatal.

IV. Observacions particulars

I. Aquest CES fa una valoració positiva general sobre la tramitació de l'expedient per part de la Conselleria de Presidència i Esports. De manera especial es destaca el respecte escrupolós dels principis d'audiència i participació i, pel que fa a la tramesa al CES, el seguiment rigorós de la Llei 10/2000, de 30 de novembre del CES i del Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre.

---

[2] Es tracta de dos estudis realitzats pel *Centro de Fundaciones*: "La realidad de las fundaciones en España", que fa servir dades de 1997, i "El sector no lucrativo en España", que fa servir dades referents a 1995.

II. Pel que fa al títol I, "Registre Únic de Fundacions de les Illes Balears", aquest CES fa, en general, una valoració positiva sobre la seva estructura i contingut. No obstant, hi ha algunes qüestions que podrien ser susceptibles de millora, com són:

- Creim que, des del punt de vista organitzatiu, seria recomanable que es poguessin realitzar inscripcions des de les illes de Menorca, Eivissa i Formentera, tenint en compte la realitat territorial d'aquesta comunitat autònoma i la preponderància de Mallorca sobre la resta d'illes pel que fa a l'establiment de seus per realitzar gestions i tràmits burocràtics exigits per la pròpia Administració en l'àmbit de tota la comunitat. Consideram que aquest fet no només no constituiria una fissura en la unitat del Registre sinó que afavoriria el compliment del Decret i reduiria els costos que han de suportar els ciutadans i ens de les illes esmentades.

- D'altra banda, hem advertit que el Projecte de decret no disposa res en relació amb l'extinció de l'actual "Registre Únic de Fundacions i Protectorats de fundacions de caràcter assistencial", per la qual cosa suggerim que es faci una previsió, a banda de la derogació del decret de 1998, sobre la nova denominació o els possibles canvis que, des del punt de vista de la logística, s'hagin de produir.

- S'hauria de fer un esforç per aconseguir una major claredat en algunes disposicions per evitar confusions innecessàries. En aquest sentit, recomenam que es revisi la redacció dels articles següents:

- L'article 3 o), que resulta un tant confós, atès que regula l'obligació d'inscriure "l'establiment en el territori de les Illes Balears de la delegació d'una fundació estrangera quan escaigui la seva inscripció en el Registre Únic de Fundacions de les Illes Balears". En aquest sentit, consideram que és, precisament, aquest Decret que ha de determinar quan és escaient la inscripció en el Registre. Tenint en compte que es tracta d'una norma amb vocació d'exhaustivitat, creim que no resulta massa lògica una remissió com la que fa l'article esmentat. D'altra banda, opinam que s'hauria de contemplar la possibilitat que es tracti d'una fundació estrangera inscrita en altres registres estatals i autonòmics que sol·liciti la seva inscripció en el Registre.

- L'article 8.2, que regula la primera inscripció (en general) i que no fa cap referència a la inscripció de delegacions de fundacions inscrites en altres registres estatals o autonòmics, regulades específicament en l'article 10.

- En relació amb la qualificació de la legalitat dels documents presentats per inscriure en el Registre (article 12), aquest CES considera que es tracta d'una tasca que requereix coneixements específics i recomanam que sigui duta a terme per un funcionari amb formació especialitzada, com, per exemple, un/a lletrat/ada de la comunitat autònoma.

- Pel que fa al nomenament d'auditors externs (article 19), suggerim que s'especifiqui qui ha de sufragar els costos corresponents als honoraris de l'auditor de comptes.

– Referent als llibres de les fundacions i la seva legalització (article 20), creim que s'hauria de fer referència al Llibre de Balanços, que no figura en l'apartat 4 de l'article, així com als llibres que estableix el Pla General de Comptabilitat, aprovat pel Reial Decret 743/1990, de 20 de desembre. D'altra banda, s'hauria de considerar la possibilitat de legalitzar els llibres *a posteriori*, i no amb anterioritat, si tenim en compte que actualment la comptabilitat és duta a terme a través de programes informàtics i no manualment i que, per tant, resulta més lògic que una vegada s'hagi tancat, s'imprimeixi, enquaderni i es legalitzi. Igualment, creim que seria positiu preveure la possibilitat de legalitzar documents en format informàtic, sense necessitat de traslladar-los a paper, atès que en l'actualitat hi ha programes informàtics que permeten fer-ho.

III. Pel que fa al títol II, "Els protectorats" i al títol III, "Documentació comptable", aquest CES fa, com en el cas anterior, una valoració general positiva sobre l'estructura i contingut de les disposicions que els integren. No obstant, hem d'advertir sobre la necessitat de fer les dotacions pressupostàries suficients per dur a terme el mandat de l'article 36 del projecte, relatiu a la dotació de mitjans personals i materials per al correcte funcionament i l'exercici de les competències que el Registre Únic i els diferents protectorats tenguin encomanades, així com a la formació del personal que hi ha de dur a terme la seva feina.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre el Projecte de decret de regulació del Registre Únic de Fundacions de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'organització de l'exercici del Protectorat.

Vist i plau

El secretari general — El president en funcions

Pere Aguiló Crespí — Josep Oliver Marí

Palma, 11 d'octubre de 2006

VOT PARTICULAR QUE FORMULEN ELS CONSELLERS DE CCOO PERTANYENTS AL GRUP SEGON

En relació amb el Dictamen 10/2006 aprovat pel Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, en data 11 de octubre de 2006, relatiu a Projecte de decret de regulació del Registre Únic de Fundacions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i d'organització de l'exercici del Protectorat, els consellers del Grup II, de CCOO, presenten el següent vot particular de conformitat amb l'article 41 del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, aprovat pel Ple el 25 de setembre de 2001 – BOIB núm. 140, de 22 de novembre de 2001.

Tot i que estam d'acord amb el text del dictamen, entenem que en l'apartat II, "observacions generals", on es defineixen les característiques generals de les fundacions, és convenient efectuar algunes consideracions, que avui són motiu de preocupació creixent, sobre el paper cada dia més important que té l'Administració pública en la prestació de determinats serveis a través d'aquest tipus d'organitzacions.

Des de CCOO volem fer una reflexió sobre el creixement de les fundacions públiques, fenomen que es viu amb certa preocupació, ja que, poden constituir un mitjà per defugir de las obligacions de l'Administració pública, en serveis com la sanitat, l'assistència social etc., derivant serveis i retallant drets dels treballadors que presten aquests serveis essencials.

En principi, les fundacions neixen per satisfer l'interès general. Per tant, aporten un *plus* de participació social aborden qüestions col·lectives i a vegades tracten àmbits on les administracions no poden aprofundir. Són, en conseqüència, una de les principals manifestacions de la societat civil, i un sector de primer ordre en el suport a la cultura i l'assistència social i a la solidaritat en general, que no hauria de convertir-se, en el cas de les fundacions públiques, en una tècnica de gestió abusiva.

En segon lloc, consideram que seria convenient introduir en el text del Decret el requisit de què les fundacions inscrites en altres registres estatals i autonòmics que sol·licitin la inscripció en el Registre Únic de Fundacions de les Illes Balears de les delegacions que tinguin obertes a l'àmbit territorial de les Illes Balears i que duguin activitats en aquest territori, presentin amb caràcter anual, certificació de la totalitat dels fons que perceben per a l'àmbit territorial de les Illes Balears, quan siguin perceptores de subvencions de les administracions públiques de les Illes Balears.

DICTÀMENS 2007

DICTAMEN NÚM. 1/2007, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA L'OBTENCIÓ I LA RENOVACIÓ DEL CARNET PROFESSIONAL D'OPERADOR DE MAQUINÀRIA MINERA MÒBIL (OMMM)

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 13 de febrer de 2007 es registra l'entrada en el CES de la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia relativa al Projecte de decret pel qual es regula l'obtenció i la renovació del carnet professional d'operador de maquinària minera mòbil. L'expedient tramès des de la conselleria esmentada inclou, a banda del Projecte de decret i la sol·licitud, els documents següents:

- Resolució del conseller de Comerç, Indústria i Energia per la qual es designa l'òrgan responsable del procediment d'elaboració del Projecte de decret pel qual es regula l'obtenció i renovació del carnet d'operador de maquinària minera mòbil (26-10-2005).
- Memòria del director general d'Indústria en relació amb el Projecte de decret (9-12-2005).
- Document d'audiència (12-12-2005) a les entitats interessades següents: *Asociación de Canteros de Eivissa, Asociación Sindical de Empresarios Canteros de Mallorca, Asociación de Empresarios de Canteras de Menorca*, Delegació Balear del Col·legi Oficial d'Enginyers de Mines, *Asociación de Empresarios de Canteras, Asociación de Fabricantes de Áridos (AFA) de Baleares* i la Delegació del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics de Mines.
- Primer esborrany del Projecte de decret.
- Antecedents normatius: Reial Decret 863/1985, de 2 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera i Ordre de 16 d'abril de 1990, per la qual s'aproven les instruccions tècniques complementàries del capítol VII del Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera.
- Al·legacions formulades per les associacions d'empresaris de pedreres de Menorca i de Mallorca (11-01-2006 i 2-02-2006).
- Segona audiència a les entitats interessades (31-05-2006).
- Informe del cap de Servei d'Indústria sobre la tramitació del Projecte de decret (18-08-2006).

- Tramesa del Projecte de decret a les Secretaries Generals de les conselleries del Govern (29-08-2006).
- Document de suggeriments aportats per les Secretaries Generals esmentades.
- Segon esborrany del Projecte de decret.
- Informe del Servei Jurídic en relació amb el Projecte de decret (16-10-2006).
- Informe del secretari general de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia en relació amb el Projecte de decret (17-10-2006).
- Sol·licitud del dictamen preceptiu al Consell Consultiu de les Illes Balears (18-10-2006).
- Dictamen del Consell Consultiu núm. 199/2006, relatiu al Projecte de decret (14-12-2006).
- Document acreditatiu de la consulta a UGT i CCOO (28-12-2006).

Segon. El mateix dia 13 de febrer de 2007 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i a organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per fer les observacions que considerin oportunes. Respon a la tramesa "La Caixa". Igualment, s'emet l'acord de Presidència del CES pel qual s'aplica el procediment especial abreujat previst en la norma de funcionament intern aprovada pel Ple del Consell en la seva sessió extraordinària del 20 de novembre de 2001, que disposa unes normes especials de procediment per a les sol·licituds de dictàmens en cas de projectes de decrets.

Tercer. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen en la sessió que té lloc el 21 de febrer de 2007.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret consta d'un preàmbul —tot i que no consta així formalment—, set articles, una disposició transitòria, dues disposicions finals i tres annexes.

En el **preàmbul** expressa, d'acord amb el que estableix l'article 39.4 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern, el marc normatiu que l'habilita —article 10.30 de l'Estatut d'autonomia— i la finalitat de la regulació: desenvolupament de la normativa sobre operadors i conductors de maquinària minera mòbil, formada pel Reial Decret 863/1985, de 2 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera i l'Ordre de 16 d'abril de 1990, pel qual s'aproven les instruccions tècniques complementàries del capítol VII del Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera.

L'article 1, "**Objecte**", disposa que el Decret pretén establir, en l'àmbit de la comunitat autònoma, la regulació del procediment per a l'obtenció i la renovació dels carnets de maquinària minera mòbil, en relació amb l'ús de la maquinària d'arrencada i de càrrec i

de la de transport intern. D'altra banda, s'exclouen de l'àmbit del Projecte de decret totes aquelles tasques que corresponen a qualsevol obra civil o que es produeixen fora de l'àmbit de l'activitat d'extracció.

L'article 2, "**Obtenció de nous carnets**", estableix els requisits per a l'accés als nous carnets de maquinària minera mòbil, que són:

a) Ser major d'edat.

b) No patir cap malaltia ni estar afectat per limitació física o psíquica per a l'acompliment de les funcions per les quals habilita el carnet, la qual cosa s'ha d'acreditar amb el corresponent certificat mèdic.

c) Haver rebut la instrucció necessària per conèixer les prestacions, manteniment i limitacions de la maquinària, la qual cosa s'ha d'acreditar amb el certificat de pràctiques, d'acord amb el model que s'adjunta a l'annex del Projecte de decret.

d) Superar un examen teòric davant la Direcció General d'Indústria sobre els coneixements del Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera (RD 863/1985, de 2 d'abril) i en concret, les instruccions tècniques complementàries del capítol VII "treballs a cel obert" o les normes que les substitueixin.

L'article 3, "**Regulació del període de pràctiques**", estableix la consideració que el treballador es troba en aquest període quan es formalitza el corresponent document d'admissió i regula les condicions del període: les condicions prèvies a l'admissió del treballador al període de pràctiques, la proposta d'admissió i el desenvolupament de les pràctiques:

– Pel que fa a les condicions prèvies a l'admissió, es requereix certificat mèdic que acrediti que el treballador no pateixi cap malaltia ni està afectat per limitacions físiques o psíquiques per a l'acompliment de les funcions requerides en l'ús de la maquinària mòbil amb què ha de realitzar les pràctiques. Igualment, el treballador ha de rebre un curs de formació d'una durada mínima de 20 hores, durant el qual "ha de percebre per escrit les tasques que se li assignaran durant el període de pràctiques, informació dels riscs generals en el centre de treball i els específics del lloc de treball, i informació de les mesures de protecció i previsió aplicables (…) així com les instruccions necessàries per a la utilització segura de les màquines durant aquest període de pràctiques": Finalment, s'especifica que aquesta informació ha d'estar subscrita "per un representant de l'empresa de l'activitat extractiva, pel director facultatiu o per la persona encarregada de la supervisió del treballador en pràctiques".

– Pel que fa a la proposta d'admissió, l'article estableix que l'empresa explotadora ha de presentar, una vegada s'hagin acreditat les condicions prèvies a l'admissió i abans d'iniciar el període de pràctiques, el document d'admissió del treballador a la Direcció General d'Indústria, d'acord amb el model que figura en el annex II del Projecte de decret.

– Respecte del desenvolupament del període de pràctiques, l'article estableix una durada mínima de dos mesos i màxima d'un any, "amb el tipus de màquina i a l'explotació minera que figurin en el document d'admissió", tot i que permet que, una vegada iniciat el període de pràctiques, el treballador continuï la realització en una explotació minera distinta, del mateix titular, comunicant-ho a la Direcció General d'Indústria. Igualment, s'estableix una vigència màxima del document d'admissió igual a la durada del període de pràctiques i es determinen les causes de pèrdua de validesa d'aquest document: obtenció del carnet d'operador de maquinària minera mòbil, que el treballador deixi de pertànyer a l'empresa que l'ha admès en pràctiques, l'assignació d'una màquina diferent de la que figura en el document d'admissió o "qualsevol altra (causa) que suposi una alteració dels termes en què s'ha emès el document d'admissió". D'altra banda, es disposa que una vegada hagi acabat el període de pràctiques "i sempre que el treballador hagi adquirit la formació necessària", l'empresa ha d'emetre el corresponent certificat d'instrucció, segons el model que es facilita en l'annex II del Projecte de decret. Aquest certificat té una vigència de 3 anys, "període durant el qual el titular es pot presentar als exàmens que, per obtenció del corresponent carnet, convoqui la Direcció General d'Indústria".

L'article 4 "**Nous carnets**", estableix els requisits formals i documentals de les sol·licituds del carnet d'operador de maquinària minera mòbil, d'acord amb l'annex III del Projecte de decret.

L'article 5, "**Convocatòries d'exàmens**", disposa que la Direcció General d'Indústria convocarà un mínim de dues convocatòries ordinàries anuals i estableix els requisits de contingut de la resolució de convocatòria.

L'article 6, "**Renovació de carnets**", estableix, com en el cas de l'article 4, els requisits formals i documentals de les sol·licituds de renovació.

L'article 7, "**Especialitats**", disposa que les autoritzacions per a l'ús de maquinària minera mòbil "no tenen caràcter general sinó que se n'ha de concedir una per a cada grup de màquina descrita en l'article 1" del Projecte de decret, és a dir, d'arrencada i càrrega i de transport intern. En conseqüència, l'obtenció d'autorització per a un tipus de maquinària no pressuposa l'autorització per a l'altre tipus.

La disposició transitòria estableix que les persones amb carnet en el moment d'entrada en vigor del Decret "ho poden validar pel nou presentant la documentació indicada en els punts b) i c) de l'article 2 o bé esperar-ne a la renovació pel compliment del termini establert".

Les **disposicions finals** estableixen, respectivament, l'habilitació al conseller de Comerç, Indústria i Energia per dictar les disposicions de desenvolupament del Decret i l'entrada en vigor de la norma el dia següent a la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

I, finalment, els **annexos** estableixen el certificat d'instrucció en el maneig de maquinària minera mòbil (annex I), el document d'admissió del treballador al període de pràctiques (annex II) i el model de sol·licitud d'admissió a l'examen (annex III).

III. Observacions generals

I. La totalitat d'espais on es realitza activitat extractiva a Balears estan a cel obert i, per tant, per donar un marc físic on contextualitzar aquest Projecte de decret, cal fer referència a les pedreres: segons el Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balears, aprovat de manera definitiva pel Decret 61/1999, de 28 de maig (BOIB núm. 73 ext., de 5 de juny de 1999), es considera pedrera "tot espai objecte d'activitat minera a cel obert destinat a l'aprofitament de roques o recursos minerals, així com les activitats extractives subterrànies l'execució de les quals pugui deteriorar l'entorn mediambiental circumdant". Aquest mateix Pla crea un catàleg de pedreres, segons una classificació pròpia: actives, incorporades al Pla, en tramitació i fora del Pla i estableix normes generals per regular el planejament, la gestió i la restauració de les pedreres a les Illes Balears. D'acord amb aquest objecte, el Pla té per finalitat la definició i regulació de les àrees d'ubicació de les pedreres, "d'acord amb el principi d'autoproveïment prioritari de cada illa i, en la mesura que sigui possible a Mallorca, de les distintes zones, partint d'uns criteris de protecció del medi ambient", com també "l'establiment del control mediambiental dels plans de restauració de les pedreres, de la seva reexplotació, o dels projectes de reutilització d'aquestes" (article 2 del Pla definitiu).

II. La rellevància social i econòmica de la indústria extractiva a les Illes Balears s'evidencia en la darrera Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat, corresponent a 2005, on s'afirma que el conjunt de les indústries més relacionades amb el sector de la construcció, entre les quals s'inclou l'extracció de minerals, varen donar ocupació, l'any esmentat, a un total de 5.283 persones, la qual cosa suposa el 16,9% del total del sector industrial. Pel que fa a les xifres concretes de la branca industrial extractiva, l'activitat ocupa a un total de 527 persones —un 3,8% més que l'any precedent— (quadre I-42, pàgina 115). D'altra banda, el nombre d'empreses del sector és, d'acord amb el que estableix la Memòria esmentada (quadre I-41, pàgina 114) de 68 empreses industrials extractives i del petroli, 309 indústries de productes minerals no metàl·lics i 771 indústries de metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics. Pel que fa al nombre de pedreres (quadre I-46, pàgina 119), l'any 2005 es comptabilitzen 122 pedreres a Balears: 85 a Mallorca (3 d'arena, 6 d'argiles, 41 calcàries, 28 de marès, 2 de margues, 1 de silicat, 2 de sal i 2 de guix) 25 a Menorca (6 d'arena, 11 calcàries i 8 de marès), i 12 a Eivissa Formentera (1 d'argila, 9 calcàries i 2 de sal). Finalment, pel que fa a les quantitats extretes, en la Memòria esmentada (quadres I-47 i I-48, pàgines 119-120) es posa de manifest que durant el 2005 es varen extreure a les Balears un total de 3.400 milers de metres cúbics de minerals no metàl·lics, 2.521 dels quals es varen extreure a Mallorca, 402 a Menorca i 477 a Eivissa i la majoria dels quals corresponen a roca calcària. Pel que fa al creixement, l'extracció de minerals no metàl·lics ha augmentat en 347 milers de metres cúbics durant el 2005, xifra que representa un increment de l'11,36% respecte l'any 2004. Per illes, Mallorca va augmentar gairebé un 10% l'extracció; Menorca, un 4% i es destaca l'important augment d'Eivissa que, amb un creixement del 28,7% l'any 2005 va extreure 106 milers de metres cúbics més que el 2004.

III. Sense perjudici de les consideracions que sobre competència i conformitat a la llei faci el Consell Consultiu, cal recordar que el Projecte de decret sotmès a dictamen desenvolupa una normativa estatal, el Reial Decret 863/1985, pel qual s'aprova el Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera i l'Ordre del Ministeri d'Indústria i Energia de 16 d'abril de 1990, per la qual s'aproven les instruccions tècniques complementàries del capítol VII del reglament esmentat.[1] Aquest desenvolupament es basa en la competència reconeguda en l'article 10.30 de l'Estatut d'Autonomia, que estableix la competència exclusiva de la comunitat autònoma en matèria d'indústria, "sense perjudici del que determinin les normes de l'Estat per raons de seguretat, sanitàries o d'interès militar, i les normes relacionades amb les indústries que estiguin subjectes a la legislació de mines, hidrocarburs i energia nuclear. L'exercici de la competència es farà d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i la política monetària de l'Estat, en els termes que disposen els articles 38, 131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució".

IV. Aquest Consell Econòmic i Social fa una valoració positiva sobre la consulta feta, d'una banda, als sindicats UGT i CCOO i d'altra, sobre la sol·licitud de dictamen al CES —que recordem que és preceptiva—, tenint en compte que ambdues són producte de la crida que es fa en el dictamen del Consell Consultiu que forma part de l'expedient de la norma. En relació amb aquesta qüestió, volem recordar la importància de la participació dels agents socials en l'elaboració de disposicions generals, la qual fonamenta la tasca consultiva del CES, la preceptivitat d'aquesta consulta i, igualment, el fet que aquesta no substitueix o exclou la que s'ha de fer als agents socials i econòmics. Hi ha nombrosa doctrina d'aquest CES que es reitera en aquest aspecte: en el dictamen 7/2002, sobre el Projecte de decret pel qual es crea la Unitat d'Informació i Tràmit i s'implanta la liberalització industrial en l'àmbit de les Illes Balears el CES recorda "que l'article 46 de la Llei del Govern disposa, en relació amb la tramitació de disposicions reglamentàries, que els projectes de disposicions hauran de ser sotmesos preceptivament, entre altres, als dictàmens "del Consell Consultiu i altres òrgans de consulta i assessorament, en els casos prevists en la legislació que els regula" i que la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social (BOIB núm. 150, de 9 de desembre), estableix en el seu article 1 que correspon a aquest CES emetre dictamen preceptiu i no vinculant "amb relació a projectes de decrets (...) que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació (...)". La sol·licitud tramesa per la Direcció General d'Indústria és, doncs, una sol·licitud de dictamen preceptiu en virtut d'una llei i no una simple petició de parer...". En el dictamen 9/2002, sobre l'Avantprojecte de llei reguladora del creixement urbanístic de les Illes Balears, el CES afirmava que "quan la petició de consulta s'adreça al CES, el dictamen que aquesta institució emet és el resultat d'un esforç de consens en les opinions i parers dels

---

[1] Aquest capítol regula els treballs a cel obert. Pel que fa a la relació amb l'objecte del Projecte de decret, l'article 117 del reglament estableix que "*la utilización y puesta en servicio de la maquinaria estarán debidamente autorizadas. Todo operador de maquinaria móvil estará en posesión del correspondiente certificado de aptitud. Una disposición interna de seguridad regulará las inspecciones periódicas de la maquinaria. El operador de cualquier maquinaria avisará con señales a las personas que trabajan en su proximidad antes de cualquier maniobra*".

consellers que estan integrats en el seu Ple, els quals actuen com a consellers que són del CES amb independència de la seva procedència sindical, empresarial o institucional. Aquesta potestat bàsica està reconeguda en el Reglament del CES, quan el seu article 9 diu que *els consellers actuaran en l'exercici de les seves funcions amb plena autonomia i independència*... La conclusió és evident: el dictamen del CES és única i exclusivament l'opinió del CES —art. 14 núm. 7 de la Llei 10/2000— la qual no és el parer individual de les institucions i organitzacions que hi poden designar representants ni, en cap cas, la substitueix". I en el Dictamen 15/2002 sobre l'Avantprojecte de llei de serveis socials, el CES afirma que "s'ha de recordar que el paper transcendental que la nostra Constitució atorga als agents econòmics i socials —del qual aquest CES n'és una mostra ben clara—, està recollit en el títol preliminar, en el seu article 7, tot atribuint-lo de manera igual als sindicats de treballadors i a les associacions empresarials, i que són ambdós tipus d'agents que contribueixen a la defensa i promoció dels seus interessos econòmics i socials".

V. Finalment, entenem que és necessari fer una observació sobre la necessitat de claredat en la redacció de les normes que, com es desenvoluparà en les observacions particulars d'aquest dictamen, s'hauria de tenir en compte en el Projecte de decret en qüestió. En aquest sentit, hem de recordar la necessitat genèrica que les normes expressin amb senzillesa i claredat el mandat que contenen, especialment quan aquest mandat conté obligacions o estableix condicionaments a l'actuació dels ciutadans.

IV. Observacions particulars

Aquest CES considera, en primer lloc, que en el preàmbul del Projecte de decret s'hauria de completar amb una menció expressa a la justificació de la regulació atesa la perillositat de l'activitat d'extracció que es du a terme amb maquinària minera mòbil i no només en funció del desenvolupament, necessari, de la regulació estatal o la conveniència d'introduir mesures addicionals de seguretat.

Pel que fa a l'article 1, volem cridar l'atenció sobre el fet que l'àmbit material d'aplicació es defineix de dues maneres: d'una banda, s'esmenta el tipus de maquinària que requereix el carnet que regula el Projecte de decret; d'altra, s'exclouen "aquelles tasques que corresponen a qualsevol obra civil o que coincideixen fora de l'àmbit de l'activitat extractiva". Sense entrar en valoracions tècniques sobre aquest tipus d'activitat, entenem que l'objecte al qual es refereix la regulació hauria de definir-se amb major precisió: sense qüestionar la congruència de l'exclusió, s'ha de tenir en compte que com diu el propi títol de la norma, es tracta de la regulació de l'obtenció del carnet professional d'operador de maquinària minera mòbil. Creim que una redacció més precisa del paràgraf segon, tot determinant les exclusions, donaria més claredat al precepte. En aquest sentit, suggerim una possible redacció alternativa: "Els carnets que es regulen en aquest Decret només faculten els qui els posseeixen per desenvolupar les tasques que es realitzen dins les activitats extractives de recursos miners. **Queden excloses aquelles tasques d'arrencada i càrrega i de transport intern que corresponen a**

qualsevol obra civil o que es despleguen fora de l'àmbit de l'activitat extractiva". D'altra banda, entenem que la redacció de l'article es podria millorar indicant, per exemple, per quines activitats concretes faculta el carnet d'operador de maquinària minera mòbil, fent una menció al Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera, aprovat pel Reial Decret 863/1985, abans esmentat, com també al Reial Decret 1389/1997, de 5 de setembre, pel qual s'aproven les disposicions mínimes destinades a protegir la seguretat i la salut dels treballadors en activitats mineres.

Pel que fa a l'article 2, es tracta d'una disposició enumerativa de requisits necessaris per obtenir el carnet d'operador i no presenta, segons el nostre parer, cap objecció. Això no obstant, l'article fa referència difusa a una "instrucció necessària" i no fa cap al·lusió a un nivell de formació reglada concreta. Entenem que és necessari que la disposició inclogui un referència al nivell de formació reglada que ha de tenir la persona que vulgui obtenir el carnet, si més no com a norma pedagògica i referida als qui vulguin obtenir un nou carnet.

Pel que fa a l'article 3, que regula el període de pràctiques, presenta, segons el nostre criteri, algunes dificultats que cal assenyalar, tant pel que fa a les condicions prèvies a l'admissió al període de pràctiques —lletra a) de l'article— com al desenvolupament d'aquest període —lletra c) de l'article—.

En relació amb les condicions prèvies a l'admissió, consideram que s'ha de distingir la formació a què es refereix l'apartat 2 de la que cada treballador ha de rebre d'acord amb l'article 19 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals. En aquest sentit, suggerim que s'inclogui una menció a aquesta qüestió i que, per tant, s'estableixi el caràcter complementari, respecte de la que ha de rebre preceptivament segons la legislació de prevenció de riscos, del curs de formació previst. D'altra banda, recomanem, pel que fa al contingut d'aquest curs, que s'inclogui expressament una menció concreta a la formació sobre les normes de seguretat previstes en el Reglament General de normes bàsiques de seguretat minera i les instruccions tècniques complementàries, com també sobre les prestacions, funcionament i limitacions de la maquinària i es concreti d'aquesta manera la referència a la "utilització segura de les màquines" o a la informació sobre riscs "d'acord amb les normes de seguretat que estableixen el Reglament General de normes bàsiques de seguretat minera i les instruccions tècniques complementàries".

D'altra banda, suggerim que s'inclogui un nou apartat a la lletra a) d'aquest article 3, on s'estableixi que el treballador rebrà per escrit i de forma comprensible les tasques que se li assignaran durant el període de pràctiques, així com la informació sobre els riscs generals i específics del centre de treball i les operacions que pugui realitzar només sota vigilància d'un supervisor o les que no li estigui permès realitzar durant el període de pràctiques.

Finalment, en relació amb l'actual apartat 3 de la lletra a), suggerim que s'inclogui l'obligació que quedi constància del lliurament al treballador de la informació que rep, incloent-ho en el document sobre Seguretat i Salut a què es refereix l'article 3.2 del Reial Decret 1389/1997, de 5 de setembre, pel qual s'aproven les disposicions mínimes destinades a protegir la seguretat i la salut dels treballadors.

I, en relació amb el desenvolupament del període de pràctiques, previst en la lletra c) de l'article 3, advertim el següent: de l'apartat 1 i 2 es dedueix, d'una banda, que el període de pràctiques es pot realitzar durant un període mínim de dos mesos i fins un període màxim d'un any. Durant aquest període, el treballador obté un document d'admissió de l'empresa on realitza les pràctiques. D'altra banda, l'apartat 4 estableix que quan el treballador conclou aquest període obté, per part de l'empresa, un certificat d'instrucció —que és diferent del carnet d'operador de maquinària minera mòbil— sempre que "hagi adquirit la formació necessària" i l'apartat 6 disposa que aquest certificat d'instrucció té una vigència de tres anys, en què el treballador pot presentar-se als exàmens oficials per obtenir el carnet. I, d'altra banda, l'apartat 5 estableix que si transcorre el període màxim per al període de pràctiques (és a dir, un any), sense que el treballador hagi obtingut el carnet, "no podrà continuar exercint cap treball amb maquinària minera mòbil i aquesta empresa no podrà tramitar un nou document d'admissió". Entenem, tenint en compte el contingut dels apartats esmentats, que existeix una incongruència entre els apartats 5 i 6, ja que el període de pràctiques té una durada màxima d'un any i el certificat d'instrucció, previ al carnet, té una vigència de tres anys i, per tant, el treballador pot haver conclòs el període de pràctiques sense haver obtingut el carnet i havent obtingut el certificat d'instrucció que li permet optar-hi. Creiem, vista aquesta mancança, que l'apartat 5 s'està referint a l'obtenció del certificat d'instrucció i no a l'obtenció del carnet i, per tant, suggerim que des de la conselleria impulsora de la norma es revisi aquesta qüestió. A més d'aquesta observació, creim que s'hauria de determinar amb més concreció com s'adquireix la "formació necessària" a què es refereix l'apartat 4.

A banda d'aquestes qüestions, hi ha alguns altres punts d'aquesta lletra c) sobre els quals aquest CES vol fer una crida a la reflexió: en l'apartat 3, els dos darrers supòsits de pèrdua de validesa del document d'admissió haurien de ser precisats d'una manera més clara: en aquest sentit, l'assignació al treballador d'un tipus de maquinària diferent del que figura en el document d'admissió ens sembla, segons la lectura literal del precepte, un supòsit susceptible de conflicte, ja que pressuposam que l'assignació de la maquinària es fa per part de l'empresa i si aquesta actua erròniament és el treballador qui perd el document d'admissió. Igualment, la pèrdua de validesa del document en "qualsevol altre (cas) que suposi una alteració dels termes en què s'ha emès el document d'admissió", sense determinar responsabilitat o qualsevol altra referència específica deixa obert, segons el nostre parer, un ampli marge difícil de concretar i que, a més, no sabem qui ha d'interpretar.

Els articles 4 a 7 contenen, com s'ha esmentat en el corresponent apartat del present dictamen, requisits formals o documentals per obtenir o renovar els carnets o per establir-ne les convocatòries, que són expressats de manera prou clara i entenedora i, per tant, no presenten, segons el criteri d'aquest Consell, objeccions, excepte pel que fa a l'article 6 sobre el qual consideram oportú fer les consideracions següents:

– En relació amb la vigència del carnet, creim que és oportú plantejar un major temps de vigència —per exemple, 10 anys— al menys per a determinats casos, sempre que l'articulació de les normes sobre competència ho permeti. D'altra banda, des d'aquest CES donam per suposat mesures de coordinació per establir criteris de reconeixement per fer vigir el carnet en els diversos territoris de l'Estat.

- Respecte a la comunicació a què es refereix la lletra a) de l'article, consideram que el certificat mèdic podria ser substituït pel certificat mèdic resultant de la revisió específica del Servei de Prevenció corresponent sempre que aquest compleixi amb els protocols adients per acreditar la idoneïtat respecte a l'ús de maquinària minera mòbil. En relació amb aquesta qüestió recomanam, a més, que s'estableixin criteris d'equivalència per donar validesa als certificats que s'emetin, diferents al certificat mèdic oficial, amb aquest objecte.
- Finalment, pel que fa al certificat a què es refereix la lletra b) de l'article, entenem que podria plantejar subsumir-ho en el Pla de Tasques (*Plan de Labores*) que el titular de cada explotació ha de presentar davant el Servei d'Indústria, sempre que en aquest Pla es faci constar informació sobre l'activitat duta a terme per cada treballador amb la maquinària a què fa referència el Projecte de decret, és a dir, que l'exigència del certificat només es faci en cas que en el Pla de Tasques de l'últim any no hi hagi referència concreta a la utilització de la maquinària per part del treballador a qui s'ha de renovar el carnet.

En relació amb la disposició final primera, suggerim que es refereixi al conseller competent en matèria d'indústria i no al conseller de Comerç, Indústria i Energia, ja que l'organització interna de les conselleries i la seva denominació és susceptible de canvis al llarg del temps.

I, finalment, d'acord amb les consideracions fetes respecte de l'article 3, suggerim que en l'annex II s'incloguin dades referents a l'avaluació de riscos, com són la data en què s'ha realitzat la darrera avaluació del lloc de treball que ocuparà el treballador en pràctiques i la indicació del servei de prevenció que ha realitzat l'avaluació del riscos del lloc que ha d'ocupar aquest treballador, fent constància, si s'ha dut a terme per treballadors designats, d'aquesta circumstància i del nom i llinatges d'aquests treballadors.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre el Projecte de decret pel qual es regula l'obtenció i la renovació del carnet professional d'operador de maquinària minera mòbil.

Vist i plau

El secretari general — El president

Pere Aguiló Crespí — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 21 de febrer de 2007

DICTAMEN NÚM. 2/2007, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DE LA CONSELLERIA D'AGRICULTURA I PESCA PER LA QUAL S'ESTABLEIXEN LES BASES REGULADORES DE LA CONCESSIÓ DE SUBVENCIONS EN EL MARC DEL PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT RURAL DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra b), incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra b), incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 d'octubre 2007 es registra l'entrada en el CES de la sol·licitud de dictamen, pel procediment d'urgència, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte d'Ordre per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de les Illes Balears. L'expedient tramès des de la conselleria esmentada inclou exclusivament els documents següents:

- La sol·licitud de dictamen, signada pel secretari general de la conselleria.
- El Projecte d'Ordre.
- La Memòria sobre la necessitat i oportunitat i l'estudi econòmic sobre el Projecte d'Ordre.

Atès que aquests documents només es trameten en format paper, la Presidència del CES tramet un escrit, a través del correu electrònic, a la Secretaria General de la conselleria sol·licitant, requerint la tramesa en suport informàtic del projecte d'ordre, de l'expedient o informes previs a la conclusió del projecte i de tota la informació que pugui considerar-se rellevant, d'acord amb la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES. Aquesta tramesa té lloc el dia 16 d'octubre.

Segon. El dia 16 d'octubre de 2007 s'emet l'acord de Presidència del CES pel qual s'aplica el procediment especial abreujat previst en la norma de funcionament intern aprovada pel Ple del Consell en la seva sessió extraordinària del 20 de novembre de 2001.

Tercer. El mateix dia 16 d'octubre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per fer les observacions que considerin oportunes. Responen a la tramesa "La Caixa" i L'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen en la sessió que té lloc el 24 d'octubre de 2007.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre consta d'un preàmbul —tot i que no consta així formalment—, vint-i-nou articles, tres disposicions addicionals, una disposició transitòria i una disposició final.

En el preàmbul s'expressa, d'acord amb el que estableix l'article 39.4 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern, el marc normatiu que l'habilita —Reglaments comunitari 1698/2005, de 20 de setembre i 1974/2006, de 15 de desembre, el Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de subvencions i articles 30.10 i 115 de l'Estatut d'autonomia— i la finalitat de la regulació: establir, d'acord amb la competència que li és atribuïda, les bases que regulen la concessió de subvencions en el marc del Pla de Desenvolupament Rural de les Illes Balears (PDRIB).

En l'article 1 es regula l'objecte —establir les bases reguladores autonòmiques per a la concessió de subvencions previstes en el PDRIB— i l'àmbit d'aplicació de l'Ordre —territori de les Illes Balears—. Igualment, estableix a quines diverses normes d'àmbit comunitari, estatal i autonòmic (en aquest darrer cas, la pròpia Ordre) es troben les bases reguladores objecte de regulació i recorda la subjecció a la regulació que el Marc Nacional, aprovat per Decisió comunitària, realitzi.

En l'article 2 s'estableixen les mesures susceptibles de subvenció i els eixos d'actuació, d'acord amb el que estableix el PDRIB. D'altra banda, els articles 4 i 5 regulen, respectivament, les despeses subvencionables i la durabilitat de les operacions relatives a inversions.

L'article 3 regula l'acte de convocatòria i els articles 7 a 29 estableixen el procediment de sol·licitud, concessió i control de les subvencions, com també els drets i deures dels beneficiaris i la regulació de les entitats col·laboradores.

Les disposicions addicionals primera i segona tenen contingut fonamentalment organitzatiu i la disposició addicional tercera estableix l'aplicació supletòria de la Llei General de Subvencions (Llei estatal 38/2003, de 17 de novembre) i de del text refós de la llei autonòmica de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre.

La disposició transitòria única disposa l'aplicació de l'Ordre a les subvencions realitzades abans de la seva sol·licitud, sempre que s'hagin realitzat després del dia 1 de gener de 2007.

I, finalment, al disposició final única disposa l'entrada en vigor de l'Ordre el dia següent al de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Sense perjudici del que s'afirma en les observacions particulars d'aquest dictamen, el Consell Econòmic i Social va una valoració general positiva sobre l'oportunitat de la norma consultada i considera que la seva redacció és prou clara i entenedora.

Atès que correspon al Consell Consultiu fer una valoració jurídica sobre la norma i avaluar la seva adequació a la legalitat i, especialment, a la legislació sobre subvencions i la competència de la Comunitat Autònoma per elaborar aquest tipus d'ordres, es considera oportú posar de manifest, en aquest apartat d'observacions generals, algunes de les dades rellevants sobre el sector primari i, dintre d'aquest, el subsector agrari, d'acord amb les dades de la Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat 2006:

I. En primer lloc, segons les dades estadístiques de la Conselleria d'Agricultura i Pesca i de Medi Ambient relatives a l'any 2006, el sector primari gaudeix d'un VAB a cost de factors de 230 milions d'euros, la major part des quals correspon al sector agrari (agricultura més ramaderia), amb el 87,97% del total, la qual cosa supera els 202,95 milions d'euros, mentre que el sector forestal i el pesquer representen, respectivament, el 2,30% i el 9,72%. D'altra banda, en el pressupost de la Conselleria d'Agricultura i Pesca de 2006 destaca de manera especial el pes significatiu de la partida dedicada a foment del sector agrari de les Illes Balears, que suposa gairebé un 40% del total i també són dignes de menció les partides dedicades a infraestructures agràries de les zones rurals (al voltant d'un 16%), al Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrària (FEOGA – GARANTIA) (12,79%) i al Pla de desenvolupament de les zones rurals (9,62%). Pel que fa a les quantitats en milions d'euros destinades a foment de la producció agrària i ramadera, l'any 2006 es varen invertir gairebé 57 milions.

II. En segon lloc, destacam les dades sobre la superfície agrícola de producció que han ocupat els cultius l'any 2006 és de 139.644 hectàrees, extensió que representaria aproximadament el 27% del territori total de les Illes Balears, tot i que hi ha algunes divergències segons les distintes fonts originals. Pel que fa a la distribució de superfícies ocupades, es destaquen els conreus agrupats en la tipologia de cereals i dels farratges que ocupen el 31,85% i el 23,17%. Ambdós tipus de cultius ocupen més del 55% del sòl ocupat agrícolament en el 2006. Si s'afegeixen els fruiters no cítrics, aquestes tres grans agrupacions s'estenen sobre les tres quartes parts del sòl en producció, essent definitòries dels principals trets característics que dominen l'estructura territorial agrària de les Illes Balears.

III. En tercer lloc, recordam que la producció agrícola de 2006 va ser de 778.865 tones. Per grups de cultius, els més productius foren les hortalisses, que amb una extensió de tan sols el 1,64% de la superfície agrícolament ocupada aportaren 36,52 milions d'euros a la producció final agrícola, xifra que representa el 33,22%.

IV. I, en quart lloc, posam de relleu com, en el marc de noves estratègies de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, han aparegut diferents iniciatives de promoció i campanyes de coneixement, com per exemple, el programa Illes Balears Qualitat, des d'on s'impulsa el paper de les denominacions de diferents tipologies de productes

illencs, la qual cosa ha implicat un revifament en la promoció de diferents productes originaris de les Illes Balears i un conseqüent volum considerable de la seva comercialització. En el mateix marc de promoció de productes illencs, també s'hi troba la implantació de les Agrorutes del Bon Gust, que permeten conèixer els productes de les Illes i els seus principals productors, a través d'un seguit de rutes proposades per la Conselleria d'Agricultura i Pesca que permeten la visita a distintes empreses agroalimentàries illenques.

Igualment, aquest Consell Econòmic i Social creu oportú recordar el que disposava el Dictamen 1/2004, sobre l'esborrany d'ordre del conseller de Treball i Formació per la qual s'aproven les bases reguladores de subvencions, la gestió i l'atorgament de les quals correspon a la Conselleria de Treball i Formació, on es feien les reflexions següents:

> "L'activitat de foment de l'Estat com a intervencionisme en la política econòmica comença a ser rellevant a partir del segle XIX, en què els estímuls econòmics comencen a tenir importància en la realització d'obres públiques per part de particulars. En aquest sentit, la Llei General de 13 d'abril de 1877 defineix la subvenció en un sentit ampli, com a qualsevol auxili directe o indirecte de fons públics. En el segle XX, les ajudes públiques a la iniciativa privada en tots els sectors econòmics es racionalitzen després de la Llei 152/1963, de 2 de desembre, sobre Indústries d'Interès Preferent en els Plans de Desenvolupament Econòmic i Social. En la Constitució de 1978 es fan nombroses referències a l'activitat administrativa de foment: d'aquesta manera, quan sanciona els principis rectors de la política social i econòmica, indica que els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport (art. 43.3), les organitzacions de consumidors (art. 51.2), les societats cooperatives (art. 129.2) etc. També en fan referències a l'activitat de foment com a títol competencial específic de l'Estat (art: 149. 1.15: foment i coordinació general de la investigació científica i tècnica) o de les comunitats autònomes (art. 148.1.13: foment del desenvolupament econòmic de la Comunitat).
>
> Els incentius econòmics constitueixen actualment un fet rellevant entre les mesures de foment de l'activitat de particulars per perseguir fins considerats d'interès general. Com assenyala part de la doctrina,[1] aquestes mesures són un dels procediments més eficaços de promoció de la iniciativa econòmica privada i un camí a través del qual els poders públics orienten i corregeixen el sistema de mercat en una determinada direcció.
>
> Gran part de la doctrina administrativista manté un concepte molt estricte de la subvenció caracteritzada, com indica el professor PARADA VÁZQUEZ, per ser una atribució patrimonial a fons perdut, atorgada per una Administració Pública a favor d'un particular i afectada al desenvolupament d'una activitat per part del beneficiari. No obstant, la legislació aplica sovint un concepte més ampli, on caben tot tipus d'estímuls econòmics. En aquest sentit i com s'assenyala a les observacions particulars, la Llei estatal 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (BOE núm. 276, de 18 de novembre) defineix en l'article 2 —considerat legislació bàsica de l'Estat— el concepte de subvenció com a "*toda*

[1] MARTÍN RETORTILLO, S. *Derecho Administrativo Económico*, I. Madrid, 1989.

disposición dineraria realizada por cualesquiera de los sujetos contemplados en el artículo 3 de esta ley,[2] *a favor de personas públicas y privadas, y que cumpla los siguientes requisitos:*

a) *Que la entrega* se realice sin contraprestación directa de los beneficiarios.

b) *Que la entrega esté sujeta al cumplimiento de un determinado objetivo, la ejecución de un proyecto, la realización de una actividad, la adopción de un comportamiento singular, ya realizados o por desarrollar, o la concurrencia de una situación, debiendo el beneficiario cumplir las obligaciones materiales y formales que se hubieran establecido.*

c) *Que el proyecto, la acción, conducta o situación financiada tenga por objeto el fomento de una actividad de utilidad pública o interés social o de promoción de una finalidad pública*".

D'altra banda, l'article 2 del text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre, disposa que "1. A l'efecte d'aquesta llei, té la consideració de subvenció qualsevol disposició dinerària duta a terme per les entitats a què es refereix l'article 3.1[3] a favor de persones públiques. 2. Així mateix, es considera subvenció qualsevol ajuda econòmica prestada amb càrrec als pressuposts generals de la comunitat autònoma, així com les ajudes finançades, totalment o parcialment, amb fons de la Unió Europea o d'altres ens públics".

Des del punt de vista de l'anàlisi econòmica,[4] recordem que "en una economia de mercat, la competència i el mecanisme de preus garanteix l'assignació eficient dels recursos productius per a la producció de béns privats. En el cas dels béns públics no funciona el mecanisme dels preus de mercat i per tant, l'assignació dels recursos públics no es pot fer a partir del mercat.[5]

L'assignació dels béns públics es fa per la via dels pressuposts públics, que són aprovats pels representants democràticament escollits pels ciutadans. Les votacions dels ciutadans poden donar una visió general de les seves preferències, però no donen en cap cas una visió detallada i explícita a partir de la qual es pugui fer una

---

[2] Administració General de l'Estat, entitats que integren l'Administració local, Administració de les comunitats autònomes, organismes autònoms i altres entitats de dret públic de les Administracions Públiques.

[3] L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, les entitats autònomes que en depenen i la resta d'entitats de dret públic que en depenen.

[4] Vegeu STIGLITZ, J. E. *La economía del sector público*. Barcelona: Antoni Bosch Ed., 2002.

[5] Es consideren béns privats aquells que tenen assignats uns "drets de propietat" i per tant permet excloure del seu consum a tots aquells que no gaudeixen dels dits drets de propietat. La demanda de béns privats és, doncs, la demanda per comprar uns "drets de propietat" o un "ús exclusiu" d'un bé si es consumeixi o no. Una altra característica dels béns privats és que són "rivals" en el sentit que si una persona l'utilitza o el consumeix, aquest fet impossibilita el seu consum per part d'un tercer. Per definició, els béns públics no són exclusius ni són rivals. El cas paradigmàtic és la defensa nacional.

assignació de la despesa pública. L'assignació pressupostària és una decisió col·lectiva que prenen els polítics i que és l'expressió d'un determinat sistema de votació.

Per evitar el perill d'entrar en una dinàmica creixent de la despesa pública és fonamental des del punt de vista de l'anàlisi econòmica dissenyar 'regles clares' per controlar el creixement de la despesa pública, tal com ha defensat James Buchanan, Premi Nobel d'Economia de 1986. Per exemple la limitació de finançar la despesa pública mitjançant dèficit, que en el cas, del Pacte d'Estabilitat de la UE, s'ha fixat no superar el límit del 3% del PIB.

En resum des del punt de vista de marcar unes 'regles del joc' clares en el cas de les subvencions, ens sembla recomanable aconsellar:

a) La simplificació de normatives
b) La justificació clara dels objectius
c) Una anàlisi cost-eficàcia de la seva aplicació
d) El control del seu creixement
e) La delimitació temporal que justifica la seva aplicació".

IV. Observacions particulars

Ateses les consideracions inicials de l'apartat precedent, aquestes observacions particulars se centraran, d'una banda, en qüestions que afecten el procediment de sol·licitud del dictamen, que no són de menor importància tenint en compte que aquest procediment és l'instrument a través del qual es realitza la funció consultiva encomanada per l'Estatut d'autonomia a aquest Consell i que, per tant, el rigor en el seu compliment constitueix un barem sobre l'efectivitat de la pròpia tasca consultiva d'aquesta institució. Pel que fa a l'articulat, cal tenir en compte que el contingut de l'ordre ha d'atenir-se al que disposa la normativa comunitària que s'esmenta al preàmbul del Projecte d'ordre.

I. En primer lloc, hem de recordar que la norma sotmesa a dictamen s'ha tramès a aquest CES en virtut de l'article 2.1.b), incís primer, de la seva llei reguladora, la qual cosa implica el caràcter facultatiu de la consulta, atès que es tracta d'un projecte de disposició administrativa que regula una matèria socioeconòmica i la preceptivitat de la sol·licitud de dictamen es reserva, d'acord amb l'article 2.1.a) de la llei esmentada, a avantprojectes de llei i projectes de decret que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, a aquells que afectin substancialment l'organització, competències o funcionament del CES o a aquells sobre els quals sigui obligatòria la consulta d'acord amb una llei. Tenint en compte, doncs, que la consulta al CES no és, en aquest cas, obligatòria, creim que, una vegada feta ha de complir amb el mateix rigor que qualsevol altra els requisits que estableix la regulació a aquest efecte.

II. En segon lloc, hem de fer al·lusió, en relació amb la menció en la sol·licitud de la conselleria a l'"esborrany d'ordre", a la distinció entre les fases d'elaboració i de

tramitació d'una norma, tot recordant que és en aquesta segona fase on es produeix, si s'escau, la consulta al Consell Econòmic i Social. En aquest sentit, l'article 2 núm. 1 b) de la Llei del CES, abans esmentat, és clar quan inclou, entre les funcions de la institució, l'emissió de dictàmens de caràcter facultatiu respecte de "projectes de disposicions administratives que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació". Tot i que es tracta d'una matisació que afecta la terminologia, en la sol·licitud que se'ns ha tramés no s'hauria de fer referència a un "esborrany d'ordre", sinó a un "projecte d'ordre", la qual cosa implica que la fase d'elaboració ja està conclosa i que el text es troba en fase de tramitació.

III. En tercer lloc, hem de recordar que, d'acord amb l'article 1.2 de la llei reguladora del CES i la disposició addicional primera del seu Reglament d'organització i funcionament del CES, la sol·licitud de dictamen ha d'adreçar-se al president de la institució però ha de trametre's a la conselleria competent en matèria de treball, a qui s'ha encomanat la funció de canalitzar les relacions entre el Govern i aquest Consell. Tenint en compte que la sol·licitud indicava la necessitat urgent de resposta, no s'ha considerat oportú en aquesta ocasió retornar la sol·licitud perquè sigui enviada com pertoca per raons d'eficiència. No obstant, creiem que és convenient que la conselleria tengui en compte que, en properes sol·licituds, s'ha de dirigir a la Conselleria de Treball i Formació perquè faci arribar al CES la sol·licitud de dictamen el CES.

IV. En quart lloc, no s'ha pogut valorar la consulta feta als agents socials i les associacions representatives dels interessos del sector agrari en la fase d'elaboració de la norma perquè no s'ha incorporat la corresponent documentació en l'expedient tramès a aquest CES. En relació amb aquesta qüestió, volem recordar la importància de la participació dels agents socials en l'elaboració de disposicions generals, la qual fonamenta la tasca consultiva del CES.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre el Projecte d'ordre sotmès a dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 d'octubre de 2007

DICTAMEN NÚM. 3/2007, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIXEN I IMPLANTEN ELS PROCEDIMENTS DE SEGURETAT I EL SISTEMA DE VIGILÀNCIA ENFRONT DELS ACCIDENTS AMB RISC BIOLÒGIC EN L'ÀMBIT SANITARI DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 24 d'octubre 2007 es registra l'entrada en el CES de la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de Decret pel qual s'estableixen i implanten els procediments de seguretat i el sistema de vigilància en front dels accidents amb risc biològic en l'àmbit sanitari de les Illes Balears. L'expedient tramès des de la conselleria esmentada inclou exclusivament els la sol·licitud de dictamen, signada pel conseller i el Projecte de Decret.

Segon. El mateix dia d'entrada de la sol·licitud, el president emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels Serveis Tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense necessitat que la proposta es tracti en el si d'una comissió de treball.

Tercer. Atès que els documents de l'expedient només es trameten en format paper, el 29 d'octubre la Presidència del CES tramet un escrit, a través del correu electrònic, a la Secretaria General de la conselleria sol·licitant, requerint la tramesa, "en suport informàtic la sol·licitud de dictamen i el projecte de decret, (…) de l'expedient i/o informes previs a la conclusió del projecte que ajudin a l'elaboració del criteri del Consell i igualment tota la informació que pugui considerar-se rellevant entorn de l'objecte del Decret", d'acord amb la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES. Aquesta tramesa té lloc el mateix 29 d'octubre.

Quart. El mateix dia 29 d'octubre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per fer les observacions que considerin oportunes. Respon a la tramesa "La Caixa".

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen en la sessió que té lloc el 14 de novembre de 2007.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret consta d'un preàmbul —tot i que no s'expressa així formalment—, vuit articles, una disposició transitòria única, una disposició derogatòria única, dues disposicions finals i dos annexos, que indiquen, respectivament, la taula indicativa de productes de seguretat i les condicions mínimes que han de reunir els dispositius de seguretat.

En el **preàmbul** expressa, d'acord amb el que estableix l'article 39.4 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern, el marc normatiu que l'habilita i la finalitat de la regulació.

L'article 1, "**objecte**", estableix que aquest és, d'una banda, establir directrius per implantar els productes i procediments de seguretat, amb la finalitat de minimitzar la incidència d'accidents amb risc biològic en el personal dels centres i establiments sanitaris públics i provats de les Illes Balears i, d'altra banda, establir un sistema de registre i vigilància unificat d'accidents amb risc biològics en aquests centres i establiments.

En l'article 2, "**definicions**", es defineixen els conceptes següents, als efectes del Decret: accidents amb risc biològic, accions preventives en matèria d'accident amb risc biològic, productes de seguretat, agent biològic i sistema de vigilància d'accidents com risc biològic.

L'article 3, "**actuació sanitària**", disposa que la Conselleria de Salut i Consum establirà les mesures necessàries per promoure, difondre i implantar de manera efectiva en els centres i establiments sanitaris les accions preventives en matèria de risc biològic i crearà un sistema d'informació únic per al seguiment epidemiològic dels accidents esmentats.

L'article 4, "**accions preventives en matèria d'accident amb risc biològic**" preveu, d'una banda, que els responsables dels centres sanitaris de les Illes Balears adoptin les mesures necessàries per implantar les accions que redueixin l eliminin la incidència i gravetat dels accidents relacionats amb agents biològics. D'altra banda, disposa que els centres implantaran aquestes accions, integrades per un seguit d'activitats que s'enumeren.

L'article 5, "**implantació dels dispositius de seguretat front a l'accident amb risc biològic**", regula els principis sota els quals han d'actuar els responsables dels centres sanitaris, el deure de consulta als treballadors sobre les conseqüències de la introducció de nou material tecnològic i el deure de programar la introducció d'aquest material progressivament, establint criteris per a la implantació que atenen l'impacte del dispositiu tradicional i remetent-se als annexos, on figuren, com s'ha dit, els productes de seguretat i les condicions mínimes que han de reunir els dispositius de seguretat.

L'article 6, sobre "**capacitació, formació i informació**", estableix la funció dels serveis responsables de la prevenció de riscos laborals per informar sobre els perills i adoptar les mesures necessàries per formar i capacitar el personal sanitari, en col·laboració amb la Conselleria de Salut i Consum i amb la participació dels representants dels professionals "a través de les seves respectives organitzacions associatives, corporatives i de representació".

L'article 7, "**sistema de vigilància dels accidents amb risc biològic en els centres sanitaris**", disposa que la Conselleria de Salut i Consum implantarà un sistema

d'informació sobre aquest tipus d'accidents, i que els serveis de prevenció implantaran els seus propis registres, que constituiran les fonts primàries d'informació d'aquest sistema. Igualment, disposa que en cada centre sanitari, el personal sanitari del servei de prevenció de riscos haurà d'analitzar la informació amb criteris epidemiològics i col·laborar amb la resta de components del servei per investigar les causes dels accidents, proposar mesures i avaluar les intervencions adoptades, d'acord amb una planificació on s'integri la tècnica, l'organització del treball i les condicions de treball.

L'article 8, "**sistema d'informació sanitària**", s'estableix el deure de col·laboració amb la Conselleria de Salut i Consum, es recorda el deure de confidencialitat, i s'estableix que el sistema serà centralitzat per la Direcció General d'Avaluació i Acreditació de la Conselleria esmentada, que custodiarà la informació amb un seguit de garanties que s'especifiquen a l'article.

En la **disposició transitòria única** s'estableixen un conjunt de mesures perquè als plecs de prescripcions tècniques dels corresponents procediments d'adjudicació de materials i dispositius es contemplin, pel que fa a determinats materials, les prescripcions de l'annex 2. Igualment, es disposa la introducció progressiva, en el termini d'un any, de tots els dispositius contemplats en l'annex 1, amb la garantia que s'apliquin els criteris de l'annex 2. D'altra banda, s'estableix la implantació del sistema de vigilància dels accidents amb risc biològic en un termini de 6 mesos i, finalment, l'adaptació, en el termini d'un any, dels programes de capacitació i formació del personal sanitari existents abans de l'entrada en vigor del Decret.

La **disposició derogatòria única** preveu la derogació de totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposi el Decret.

La disposició final primera disposa l'habilitació al conseller de Salut i Consum per actualitzar el contingut dels annexos 1 i 2 i per dictar les Ordres necessàries per complir les disposicions del Decret. **La disposició final segona** estableix l'entrada en vigor del Decret l'endemà de la seva publicació oficial en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

I. Com estableix la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat de les Illes Balears 2006 en el capítol dedicat al mercat de treball i, concretament, en relació amb la seguretat i la salut laboral (p. 385 i s.), tot i que des de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears no poden dictar normes "que representin un conjunt normatiu propi en seguretat i salut laboral distint del que estableixen les lleis de l'Estat (…),diverses matèries que són competència de la nostra comunitat poden tenir una gran influència en el desplegament d'accions materials de foment i de fixació de condicions tècniques d'ús de dispositius, de màquines i de tota mena de mecanismes preventius. En definitiva, és competència de la comunitat fomentar l'activitat econòmica i organitzar l'Administració pública, la qual cosa justifica una activitat clara de les autoritats laborals de les Balears en aquesta matèria". Pel que fa a l'activitat de la Inspecció de Treball en matèria de seguretat i salut laboral, la Memòria esmentada posa de manifest que durant l'any 2006 es produeixen un total de 15.860 actuacions en

matèria de prevenció i informa sobre l'activitat privada en la matèria, on es destaquen els gabinets de prevenció de les organitzacions empresarials i sindicals.

II. Aquest CES considera que la norma sotmesa a dictamen té en compte la diversitat sectorial, la qual cosa és necessària quan es tracta prevenció de riscos laborals, si es pretén donar una resposta constant en matèria de seguretat i salut laboral a les renovades exigències que constantment planteja el sector productiu. En aquest sentit, i d'acord amb el que estableix el dictamen del CES de l'Estat 7/2003, sobre l'Avantprojecte de llei de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals, aquest Consell entén que cal tenir en compte les distintes realitats de l'estructura i dimensió empresarial i la diversitat de sectors, preveient mecanismes d'informació i assessorament per facilitar la correcta aplicació de la legislació.

III. Ateses les observacions anteriors, el CES valora de manera positiva l'oportunitat de la norma que se sotmet al parer d'aquesta Institució, tenint en compte que qualsevol mesura encaminada a reduir la sinistralitat s'acull amb satisfacció. En aquest sentit, el CES posa de manifest la seva conscienciació sobre el deure de contribuir a la reducció de la sinistralitat laboral amb mesures com les que preveu aquest Projecte de decret.

IV. Observacions particulars

I. Pel que fa a qüestions sobre el procediment, volem apuntar que la informació tramesa en relació amb el Projecte de decret és escassa, atès que tan sols s'ha enviat el text de la norma, obviant qualsevol altra informació, la qual cosa ens preocupa especialment pel que fa a la valoració sobre la consulta als agents econòmics i socials i les associacions representatives dels interessos del sector sanitari en la fase d'elaboració de la norma, que no hem pogut valorar per no haver-se incorporat la corresponent documentació en l'expedient tramès a aquest CES. En relació amb aquesta qüestió, volem recordar la importància de la participació dels agents econòmics i socials en l'elaboració de disposicions generals, la qual fonamenta la tasca consultiva del CES.

II. Pel que fa al preàmbul, creim que es podria esmentar l'existència del Reial Decret 1299/2006, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el quadre de malalties professionals en el sistema de Seguretat Social i s'estableixen criteris per a la seva notificació i registre (BOE núm. 302, de 19 de novembre de 2006), i, de manera especial, el grup III del seu annex 1, on s'estableix el quadre de malalties professionals causades per agents biològics. Pel que fa a la resta de l'articulat, el CES creu que és adequat i que la redacció és clara i entenedora, per la qual cosa en fa una valoració general positiva.

III. I, finalment, en relació amb l'article 6, en què es fa referència a la participació dels representants dels professionals" a través de les seves respectives organitzacions associatives, corporatives i de representació", recomenam que es faci una menció expressa a les organitzacions sindicals, com a representatives dels interessos dels treballadors.

V. Conclusions

Al llarg del dictamen s'han donat les diverses opinions d'aquest Consell sobre el Projecte d'ordre sotmès a dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president
	(per designació de la C. Permanent)
Núria Garcia Canals	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 14 de novembre de 2007

DICTAMEN NÚM. 4/2007, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI 10/2000, DE 30 DE NOVEMBRE, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL, I EL REGLAMENT D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT, APROVAT PEL DECRET 128/2001, DE 9 DE NOVEMBRE

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís segon de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís segon del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. La Llei del Consell Econòmic i Social (CES), Llei 10/2000, de 30 de novembre, fou aprovada l'any 2001 i ha estat modificada en una ocasió (concretament, l'article 18), a través de la Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives, com a conseqüència de la necessitat de *funcionaritzar* la seva plantilla i com a pas previ a la inclusió d'aquesta en la relació de llocs de treball de la comunitat. D'altra banda, el seu Reglament d'organització i funcionament fou aprovat l'any 2001, mitjançant el Decret 128/2001, de 9 de novembre i ha estat modificat en dues ocasions: a través del Decret 131/2002, de 18 d'octubre, actualment derogat, i a través del Decret 109/2006, de 22 de desembre, per donar la possibilitat que el president del CES no prestàs els seus serveis en règim de dedicació exclusiva, per concretar l'estatut dels vicepresidents i per fer una revisió del règim de les indemnitzacions percebudes pels membres del CES en l'exercici de les seves funcions.

Segon. L'any 2007, mitjançant la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer (BOIB núm. 52, d'1 de març de 2007) es produeix la reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. El capítol IV del Títol IV, dedicat a les institucions de la comunitat autònoma, regula els consells insulars. Entre altres aspectes, preveu la creació del Consell Insular de Formentera (article i reconeix l'exercici de la potestat reglamentària als consells insulars en les competències que li són atribuïdes com a pròpies (article 72.1, en relació amb l'article 70).

Aquestes previsions impliquen un seguit d'efectes sobre la relació entre el Consell Econòmic i Social i els consells insulars, atesa la funció consultiva del CES en relació amb disposicions reglamentàries en matèria econòmica i social i la participació en la institució consultiva de representants dels consells insulars.

Tercer. En la sessió de la Comissió Permanent de 24 d'octubre de 2007, aquest òrgan aprova, a proposta de la Presidència i la Secretaria General, impulsar la reforma de la Llei reguladora del CES per concordar-la amb les previsions de l'Estatut d'autonomia.

Quart. El dia 2 de novembre de 2007, la Secretaria General sol·licita la delegació en la Comissió Permanent per aprovar el text definitiu de la reforma i comunica que, com es

va acordar en la sessió de la Comissió Permanent de 24 d'octubre, aquesta es durà a terme, en la mesura del possible, a través de la Llei de mesures tributàries i administratives, que es troba en fase de tramitació en el Parlament com a Projecte de llei. La delegació és atorgada, d'acord amb l'article 24 j) del Reglament d'organització i funcionament del CES i amb les instruccions comunicades als consellers en la comunicació duta a terme.

D'acord amb l'article 2.1. a), incís segon, de la Llei del CES i l'article 4 a), incís segon, del seu Reglament d'organització i funcionament, sense que hi hagi una sol·licitud per part del Govern, atès que la iniciativa sorgeix del propi òrgan de Govern del CES, s'elabora el present dictamen pel procediment especial abreujat, previst en la norma de funcionament intern aprovada el 20 de novembre de 2001 i que consisteix en l'elaboració d'una proposta que ha de ser debatuda i, si escau, aprovada per la Comissió Permanent. En virtut d'aquest procediment, els Serveis Tècnics elaboren una proposta, que conté el text de la modificació que es pretén dur a terme i que és, finalment, aprovada en la sessió de la Comissió Permanent de 14 de novembre de 2007.

II. Contingut de les normes sotmeses a dictamen

El contingut de les disposicions que es pretenen modificar és el següent:

En primer lloc, l'article 2.1 a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, i article 4 a) del seu Reglament d'organització i funcionament (amb contingut idèntic), que actualment preveuen l'emissió de dictamen preceptiu i no vinculant, en relació amb les matèries següents:

Primer. Avantprojectes de llei i projectes de decret que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, tret de l'avantprojecte de llei de pressuposts generals.

Segon. Avantprojectes de llei o projectes de disposicions administratives que afectin substancialment l'organització, els competències o el funcionament del Consell Econòmic i Social.

Tercer. Qualsevol altra matèria sobre la qual, d'acord amb l'establert en una llei, sigui obligatori consultar-ho.

En segon lloc, l'article 4 de la Llei del CES, que regula la composició del Consell i que preveu el següent:

El Consell Econòmic i Social estarà integrat per un total de trenta-set membres, els quals han de tenir la condició política de ciutadans de les Illes Balears, d'acord amb la distribució següent:

a) El president.

b) EL grup I estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions empresarials.

c) El grup II estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions sindicals.

d) El grup III estarà constituït per dotze membres distribuïts de la manera següent:

Un representant del sector agrari.

Un representant del sector pesquer.

Un representant del sector d'economia social.

Un representant de les associacions de consumidors i usuaris.

Un representant de la Universitat de les Illes Balears.

Un representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals.

Un representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient.

Cinc experts en matèria econòmica i social i mediambiental, elegits entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent. Tres a proposta dels consells insulars i dos a proposta del Govern de les Illes Balears.

En tercer lloc, l'article 6 del Reglament d'organització i funcionament del CES té el mateix contingut que l'article 4 de la Llei, tot i que afegeix:

Cada una de les organitzacions, sectors i administracions representades en els distints grups pot designar un nombre de suplents igual al de vocals titulars que tengui en el Consell, els quals exerciran les funcions dels membres titulars en els supòsits i condicions prevists en aquest Reglament.

El Consell de Govern de les Illes Balears, després d'haver rebut les propostes i les designacions corresponents, atès l'article 5 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, en nomenarà els membres mitjançant decret.

III. Observacions

I. Pel que fa a la iniciativa d'elaborar al dictamen i al procediment aplicat

L'elaboració d'aquest dictamen respon, d'una banda, al seu caràcter d'òrgan de deliberació, proposta i assessorament de la comunitat autònoma i, d'altra, a la conveniència que l'impuls de modificacions del seu règim jurídic es recolzi en el consens dels elements que conformen la institució. Per aquest motiu, es considera que la promoció d'una reforma legislativa (amb conseqüències sobre les corresponents disposicions reglamentàries de desplegament) per iniciativa pròpia, encara que sigui conseqüència de l'aplicació de l'Estatut d'autonomia, s'ha de dur a terme a través d'un dictamen, que constitueix l'expressió formalitzada de l'opinió de la institució, més

enllà de la dels seus òrgans, organitzacions representades o consellers considerats individualment. En aquest sentit, el procediment aplicat i la delegació del Ple en la Comissió Permanent per al debat i aprovació definitiva del dictamen garanteixen plenament el compliment de les premisses esmentades.

Com s'ha dit, els articles 2.1.a), incís segon, de la Llei reguladora del CES i 4.a), incís segon, del seu Reglament d'organització i funcionament preveuen la preceptivitat del dictamen del CES en relació amb aquelles disposicions que n'afectin "substancialment l'organització, les competències o el funcionament".

II. Pel que fa als efectes de l'Estatut d'autonomia sobre la relació entre el Consell Econòmic i Social i els consells insulars

Aquests efectes es despleguen, d'una banda, en la conformació del grup III del CES i, d'altra, en l'exercici de la tasca consultiva de la institució.

A) En relació amb els efectes sobre la conformació del grup III, cal recordar que els articles 4 d) de la Llei reguladora del CES i 6 d) del Reglament d'organització i funcionament estableixen, en concordança amb l'article 5.3 de la llei, que el grup III estarà format per dotze membres designats pel Govern de les Illes Balears, havent consultat les institucions, entitats i associacions de rellevància de cada sector, distribuïts de la manera que s'ha indicat en l'apartat dedicat al contingut de les normes sotmeses a dictamen:

Un representant del sector agrari.

Un representant del sector pesquer.

Un representant del sector d'economia social.

Un representant de les associacions de consumidors i usuaris.

Un representant de la Universitat de les Illes Balears.

Un representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals.

Un representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient.

Cinc experts en matèria econòmica i social i mediambiental, elegits entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent. Tres a proposta dels consells insulars i dos a proposta del Govern de les Illes Balears.

La creació d'un quart consell insular obliga, segons la nostra opinió, a incloure un representant designat pel Consell Insular de Formentera i, per tant, a replantejar la conformació d'aquest grup III i, concretament, la del subgrup format pels cinc experts en matèria social, econòmica o ambiental, ja que la pretensió de la Llei i el Reglament amb la previsió de 3 membres designats pels consells insulars, sembla respondre a la voluntat de designar un representant

per cada consell, d'acord amb l'organització territorial insular prèvia a la reforma de l'Estatut d'autonomia.

El CES opina, d'acord amb aquesta consideració, que la modificació de l'article 4 d) la Llei i 6 d) del Reglament ha de mantenir el nombre actual de consellers, substituint un representant designat pel Govern per un que designi el Consell de Formentera, la qual cosa és coherent amb l'assumpció de competències per part dels consells insulars en detriment del Govern que contempla el nou Estatut d'autonomia.

B) En relació amb els efectes sobre la tasca consultiva del CES, cal analitzar si el nou règim establert per l'Estatut d'autonomia afecta l'àmbit de la preceptivitat dels dictàmens.[1] En aquest sentit, cal tenir en compte el següent:

L'article 1 de la Llei del CES estableix que aquest és un òrgan col·legiat de caràcter consultiu, de participació, d'estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social a les Illes Balears", de la qual cosa es desprèn que la seva tasca es dirigeix al conjunt de les institucions de la comunitat autònoma i no només del Govern.

L'article 2 de la Llei del CES i l'article 4 del Reglament disposen que aquest té, entre altres funcions, l'emissió de dictàmens preceptius i no vinculants sobre avantprojectes de llei i projectes de decret en matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

L'article 47.2 de l'Estatut d'autonomia estableix que " els consells insulars podran sol·licitar del Govern l'adopció d'un projecte de llei o remetre a la Mesa del Parlament una proposició de llei i delegar davant aquesta cambra un màxim de tres delegats encarregats de defensar-la". Aquest article implica la modificació de l'article 111 del Reglament del Parlament, que exigeix l'aval d'una quarta part dels total dels diputats o d'un grup parlamentari.

L'article 65 de l'Estatut d'autonomia reconeix al Ple dels Consells Insulars l'exercici de la iniciativa legislativa davant el Parlament i la funció normativa. Aquesta "funció normativa" dels Consells inclou la potestat reglamentària, fins ara reservada al Govern (article 38 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del govern) i està reconeguda expressament en l'article 72 de l'Estatut, en

[1] Pel que fa a l'emissió d'informes o estudis, l'article 2.1.c) de la Llei del CES i l'article 4.c) del Reglament d'organització i funcionament preveuen que es poden dur a terme per iniciativa pròpia o a sol·licitud del Govern. En aquest sentit, es pot plantejar la possibilitat de modificar aquesta disposició incloent els consells insulars, tot i que això no es desprèn del que disposa l'Estatut d'autonomia, tenint en compte que els dictàmens es refereixen a les normes i que aquestes són l'objecte de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària i que és, precisament, en aquest àmbit i no en un altre que l'Estatut introdueix modificacions que afecten els consells insulars i que, per contra, els informes o estudis als quals es refereixen els articles esmentats tracten "qüestions socioeconòmiques, laborals o socials d'interès per a les Illes Balears" i, per tant, no estan necessàriament relacionats amb la iniciativa legislativa o la potestat reglamentària.

relació amb totes aquelles matèries considerades com a pròpies. Aquestes matèries són, d'acord amb l'article 70 de l'Estatut:

- Urbanisme i habitabilitat.
- Règim local.
- Informació turística. Ordenació i promoció turística.
- Serveis socials i assistència social. Desenvolupament comunitari i integració. Política de protecció i atenció a persones dependents. Complements de la Seguretat Social no contributiva. Voluntariat social. Polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social.
- Inspecció tècnica de vehicles.
- Patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic i paisatgístic en el seu àmbit territorial i dipòsit legal de llibres.
- Activitats classificades. Parcs aquàtics. Infraccions i sancions.
- Tutela, acolliment i adopció de menors.
- Esport i lleure, Foment i promoció de les activitats esportives i d'oci.
- Transports terrestres.
- Espectacles públics i activitats recreatives.
- Agricultura, ramaderia i pesca. Qualitat, traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris que se'n deriven.
- Ordenació del territori, incloent-hi el litoral.
- Artesania. Foment de la competitivitat, la capacitació i el desenvolupament de les empreses artesanes, Promoció de productes artesans. Creació de canals de comercialització.
- Carreteres i camins.
- Joventut. Disseny i aplicació de polítiques, plans i programes destinats a joventut.
- Caça. Regulació, vigilància i aprofitament dels recursos cinegètics.
- Cultura. Activitats artístiques i culturals. Foment i difusió de la creació i producció teatral, musical, cinematogràfica i audiovisual, literària, de dansa i d'arts combinades. Promoció i animació sociocultural.
- Museus, arxius i biblioteques de titularitat autonòmica, en el seu àmbit territorial. Conservatoris de música, serveis de belles arts, hemeroteques i institucions similars, d'àmbit insular.
- Polítiques de gènere. Conciliació de la vida familiar i laboral. Dona.

El caràcter econòmic i Social de la majoria d'aquestes matèries és, d'acord amb el criteri d'aquest CES, indiscutible. En aquest sentit, ens remetem al treball sobre la preceptivitat dels dictàmens presentat per aquest CES en les jornades de Consells Econòmics i Socials que tingueren lloc a Palma el mes de juny de 2004, on s'analitza l'àmbit material de la preceptivitat i els seus efectes i s'aborda amb profunditat la reflexió sobre la consideració d'una matèria com a econòmica i/o social.

De tot l'exposat es desprèn que:

– La potestat d'iniciativa legislativa dels consells insulars no afecta la funció consultiva del CES, ja que els dictàmens són preceptius en relació amb avantprojectes de llei, que només pot elaborar i presentar el Govern.

– Els consells insulars poden establir, en les competències que li són pròpies, disposicions reglamentàries de caràcter general en matèria econòmica i social. L'exercici d'aquesta potestat, reservada al Govern fins l'entrada en vigor de la reforma Estatut d'autonomia, s'insereix en l'àmbit de la preceptivitat de la sol·licitud de dictamen al CES, la qual cosa significa que els consells insulars hauran de trametre obligatòriament tots aquells projectes de reglaments en matèria econòmica i social, en l'àmbit de les seves competències, independentment de la denominació que aquests adoptin, ja que la redacció actual dels articles 2.1.a) de la Llei del CES i 4.a) del Reglament d'organització i funcionament fa referència als projectes de decret perquè aquesta és la forma que, d'acord amb l'article 39 de la Llei 4/2001, del Govern, adopta l'exercici d'aquesta potestat.

III. Com a **observació final**, aquest CES considera oportú suggerir que s'inclogui, en els articles 4 b) i c) de la Llei i 6 b) i c) del Reglament, la menció, en relació amb el grup I II, a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, d'acord amb el que disposa l'article 5.1. i 2 de la Llei.

IV. Conclusions

D'acord amb les observacions exposades, aquest CES proposa la modificació dels articles següents de la seva Llei reguladora i el seu Reglament d'organització i funcionament, en els termes següents (la modificació s'indica en negreta):

A) Pel que fa al contingut dels articles 2.1 a) de la Llei i 4 a) del Reglament, es proposa que la modificació següent:

1. Corresponen al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears les funcions següents:

a) Emetre dictamen amb caràcter preceptiu i no vinculant, en relació amb les matèries següents:

Primer. Avantprojectes de llei, projectes de decret i ***projectes de reglaments dels Consells Insulars, independentment de la denominació que adoptin,*** *que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, tret de l'avantprojecte de llei de pressuposts generals.*

Segon. Avantprojectes de llei o projectes de disposicions administratives que afectin substancialment l'organització, els competències o el funcionament del Consell Econòmic i Social.

Tercer. Qualsevol altra matèria sobre la qual, d'acord amb l'establert en una llei, sigui obligatori consultar-ho.

B) Pel que fa al contingut dels articles 4 de la Llei i 6 del Reglament, en allò en què coincideixen íntegrament:

El Consell Econòmic i Social estarà integrat per un total de trenta-set membres, els quals han de tenir la condició política de ciutadans de les Illes Balears, d'acord amb la distribució següent:

a) El president.

b) El grup I estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions empresarials **més representatives en l'àmbit de la comunitat autònoma**.

c) El grup II estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions sindicals **més representatives en l'àmbit de la comunitat autònoma**.

d) El grup III estarà constituït per dotze membres distribuïts de la manera següent:

Un representant del sector agrari.

Un representant del sector pesquer.

Un representant del sector d'economia social.

Un representant de les associacions de consumidors i usuaris.

Un representant de la Universitat de les Illes Balears.

Un representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals.

Un representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient.

Cinc experts en matèria econòmica i social i mediambiental, elegits entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent. **Quatre** a proposta dels consells insulars i **un** a proposta del Govern de les Illes Balears.

Finalment, es proposa mantenir l'afegit de l'article 6 del Reglament d'organització i funcionament, respecte a l'article 4 de la Llei.

	Vist i plau
La secretària general	El president
	(per designació de la C. Permanent)
Núria Garcia Canals	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 14 de novembre de 2007

DICTAMEN NÚM. 5/2007, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL SISTEMA D'INDICADORS PER A LA GESTIÓ INTEGRADA DE LA ZONA COSTANERA (GIZC) DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra b), la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís segon del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. Durant la fase final del primer mandat del CES es planteja la possibilitat que el Consell Econòmic i Social (CES) i l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA) col·laborin en l'elaboració d'un sistema d'indicadors en el marc de la recerca de l'IMEDEA sobre la gestió integrada de la zona costanera (GIZC) de les Illes Balears, amb l'objecte de desenvolupar una eina que permeti avançar cap a una sostenibilitat real de la zona costanera, basada en el coneixement, en una ciència sòlida, independent, seguint les grans línies internacionals i recollint les necessitats de la societat de les Illes Balears.

Segon. Ja iniciat el segon mandat, l'articulació de la col·laboració CES-IMEDEA es debat en la sessió de la Comissió Permanent de 21 de febrer i es defineix, finalment, en la sessió del Ple de 27 de març de 2007, en què s'acorda iniciar la primera fase del treball. Aquesta fase s'inicia amb la definició d'objectius per assolir la GIZC. En aquest sentit, es classifiquen els objectius en tres categories: governança, socioeconomia i medi ambient. Aquests tres eixos representen els pilars de la sostenibilitat que interactuen en la zona costanera. Per respondre als objectius definits, es consensua, en el marc de les diverses comissions de treball del CES, una llista d'indicadors basada en una anàlisi i avaluació extensiva dels antecedents i estàndards internacionals i classificada en tres grups: indicadors de governança (Taula A), indicadors socioeconòmics (Taula B) i indicadors mediambientals (Taula C). En aquest sentit, la Comissió Permanent del CES acorda, el 25 d'abril, assignar a cada comissió de treball un àmbit d'anàlisi perquè faci propostes relacionades amb les matèries sobre les quals s'ocupa cadascuna d'elles. D'acord amb aquesta assignació, les comissions s'ocupen dels indicadors següents:

<u>CT d'Ocupació i Relacions Laborals</u>:

Indicadors 13, ("patrons d'ocupació sectorial"), 14 ("qualificació de capital humà"), 15 ("desocupació") i 16 ("servei tècnic d'ocupació") de la Taula B

<u>CT d'Àrea Social</u>:

Indicadors de Governança (indicadors 1 a 8 de la Taula A) i els indicadors 49 ("responsabilitat social corporativa") i 50 ("efectes socials de l'estacionalitat").

CT d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient:

Indicadors restants de la Taula B, sobre indicadors socioeconòmics.

Tercer. D'acord amb l'assignació d'indicadors, les propostes de diverses comissions de treball s'aproven en les sessions que tenen lloc en les setmanes subsegüents i a les quals assisteixen els tècnics de l'IMEDEA Guillermo Vizoso i Amy Diedrich. Aquest procés es tanca el 9 de maig de 2007. Les comissions no es pronuncien sobre indicadors mediambientals (Taula C).

Quart. El 23 de maig de 2007, la Comissió Permanent dóna el vist i plau a la proposta d'indicadors examinada per les diverses comissions de treball, tot i que, abans de la seva elevació al Ple, determina que haurà de ser examinada per un grup tècnic ad hoc, format pels presidents de les quatres comissions de treball ordinàries, el secretari general i l'assessor econòmic. Igualment s'acorda que en la proposta que s'elevi al Ple figuri una recomanació on es faci constar la necessitat de dur a terme una priorització d'indicadors, una avaluació de la disponibilitat i una avaluació del cost d'obtenció.

Cinquè. El grup tècnic es reuneix, atès el mandat de la Comissió Permanent, el 8 de juny de 2007 i fa la corresponent revisió de la proposta d'indicadors, la qual és ratificada per la mateixa Comissió el 20 de juny de 2007, donant el document per definitiu i aprovant la seva elevació al Ple.

Sisè. En la sessió del Ple de 27 de juny de 2007, es ratifica la proposta d'indicadors per al Projecte GIZC, aprovada per la Comissió Permanent i revisada pel grup tècnic ad hoc, format pels presidents de les diverses comissions de treball. Igualment, s'acorda que aquesta proposta d'indicadors, es trameti a l'IMEDEA perquè prossegueixi amb la seva activitat de recerca, amb una recomanació expressa sobre la necessitat que es dugui a terme una priorització d'indicadors, així com l'avaluació sobre la seva disponibilitat i sobre el seu cost d'obtenció.

El resultat final del procés es tradueix, doncs, en una proposta de 56 indicadors, cadascun d'ells relacionat amb un objectiu específic definit, dintre d'una de les tres categories. Aquests indicadors constitueixen, per tant, una llista exhaustiva i consensuada, elaborada a partir de l'anàlisi d'experiències i iniciatives internacionals, estudis propis de l'IMEDEA i les aportacions de consens dels membres de les comissions de treball del CES. En aquesta primera fase no s'aborden, no obstant, aspectes importants com la disponibilitat de la informació, metodologia de la mesura o l'estimació del cost.

Setè. D'acord amb el mandat de Ple de 27 de juny, la Comissió Permanent acorda, el 19 de setembre de 2007, iniciar la segona fase del projecte GIZC. Aquesta segona fase pretén que la proposta inicial es materialitzi en accions concretes que realment ajudin a progressar cap a la sostenibilitat en la zona costanera de les Illes Balears. Per dur a terme els corresponents treballs tècnics, la Comissió Permanent designa una comissió ad hoc, formada pels integrants de les tres comissions de treball ordinàries. Igualment, s'acorda que el document resultant serà examinat per la

Comissió Permanent del CES, que l'elevarà al Ple, juntament amb una proposta sobre la forma que aquest document ha d'adoptar (dictamen o informe del CES).

Seguint les recomanacions del CES, les activitats que es duen a terme en aquest fase són, d'una banda, la priorització d'indicadors basada en una anàlisi d'idoneïtat i una estimació del cost (temps, personal, tecnologia) del desenvolupament i/o aplicació de cada indicador i, d'altra banda, un seguit de recomanacions per desenvolupar, mantenir i divulgar la informació relacionada amb cada indicador, i específicament, la identificació del grup, institucions i organismes potencialment responsables per a cadascun d'ells:

A) Pel que fa a la priorització d'indicadors:

L'anàlisi de la idoneïtat, es basa en la utilització de set paràmetres de mesura que es valoren entre 1 (menys idoni) i 3 (més idoni). Aquests paràmetres són: disponibilitat de dades, disponibilitat de les dades a les escales espacials especificades, disponibilitat de les dades a les escales temporals especificades, estat de desenvolupament de la metodologia per calcular l'indicador, complexitat de gestió de l'indicador, facultat de proporcionar tendències amb el temps, i facultat per respondre a un objectiu específic relacionat amb la GIZC.

Pel que fa a l'estimació del cost (principalment personal i tecnològica) del desenvolupament, implementació i medició d'indicadors, es té en compte si les variables necessàries són mesurades o no en l'actualitat, si se requereixen canvis en el format o en l'escala o si s'ha d'establir una nova metodologia.

Independentment de l'anàlisi d'idoneïtat i estimació del cost, es proposa una priorització d'indicadors basada en el seu nivell d'importància (baixa, mitja i alta) per monitoritzar la sostenibilitat i la GIZC, ja que, tot i que el concepte d'importància està relacionat amb la idoneïtat, es diferencia d'aquest amb el fet que no té en compte els recursos addicionals que s'haurien d'invertir per obtenir la mesura. Una primera priorització del nivell d'importància dels indicadors és definida per investigadors de l'IMEDEA i posteriorment, el 7 de novembre de 2007 la comissió ad hoc, formada pels membres de les tres comissions de treball ordinàries du a terme una sessió de treball, dirigida per l'assessor econòmic del CES i membres de l'equip tècnic de l'IMEDEA, per assegurar que la priorització de l'IMEDEA es troba en línia amb les prioritats de la societat de les Illes Balears. Per fer-ho, en la sessió de treball es realitza un estudi DELPHI, on els enquestats expressen la seva opinió personal sobre la importància de cada indicador utilitzant una escala d'1 (molt baixa) a 5 (molt alta). Les puntuacions mitjanes obtingudes es comparen amb els nivells d'importància definits per l'IMEDEA i, en cas d'haver-hi diferències (que es donen només en 11 casos) s'ajusten per poder reflectir l'opinió del CES. En aquest sentit, el nivell d'importància final representa la importància de l'indicador des de la perspectiva economicosocial i científica.

Finalment, la priorització dels indicadors basada en la valoració de la idoneïtat (alta, mitja o baixa) i el nivell d'importància (alt, mig, baix) es presenta en forma de dues taules, que representen dues perspectives complementàries que poden ajudar a la presa de decisions sobre la forma de la implementació dels indicadors: en el cas que els recursos (humans, tècnics, etc.) siguin els factors que limiten la presa d'aquesta decisió, la Taula d'Idoneïtat seria una referència més rellevant. Si hi hagués disponibilitat de recursos per implementar tots els indicadors, s'entén que la Taula d'Importància seria una millor referència per assolir l'objectiu de caracteritzar de forma més completa la sostenibilitat de la zona costanera.

B) Pel que fa a les recomanacions per al desenvolupament d'indicadors, es fan un seguit de suggeriments que s'especifiquen en les observacions del present dictamen.

Vuitè. En la sessió de 14 de novembre de 2007, la Comissió Permanent aprova inicialment la proposta elaborada per la comissió ad hoc i l'eleva, com a proposta de dictamen al Ple, la qual és aprovada per aquest en la sessió de 17 de desembre de 2007. El Ple acorda, finalment, adjuntar el Sistema d'Indicadors per a la Gestió Integrada de la Zona Costanera a les Illes Balears com a annex al dictamen.

II. Observacions

De l'anàlisi de les qüestions plantejades, aquest CES fa, d'acord amb els treballs tècnics esmentats en els antecedents, les recomanacions següents:

Primera. S'hauria d'implementar un sistema d'indicadors per a la GIZC de les Illes Balears, entès com un sistema obert que requereix d'una adaptació i una actualització permanents, d'acord amb la normativa internacional i europea vigent.

Segona. Es recomana emprendre les accions i disposar dels recursos necessaris per implementar el sistema d'indicadors, donant prioritat a aquells amb alta idoneïtat i importància.

Tercera. Se suggereix que es prenguin les accions necessàries per identificar i incorporar treballs directament relacionats amb l'obtenció i implementació dels indicadors (els corrents, els planificats i els passats) per assegurar la màxima eficiència en la implementació del sistema.

Quarta. Es considera oportú adequar i crear la normativa necessària per regularitzar la implementació i execució d'indicadors. En aquest sentit, entenem que l'Institut d'Estadística de les Illes Balears és l'organisme adient per assegurar una coordinació eficaç i eficient del sistema.

Cinquena. És oportú crear un observatori ambiental del medi costaner per analitzar i disposar dels indicadors (Observatori GIZC Balears).

III. Conclusions

Al llarg del dictamen i en el document annex es donen les diverses opinions, recomanacions i conclusions d'aquest Consell sobre el Sistema d'Indicadors per a la Gestió Integrada de la Zona Costanera (GIZC) de les Illes Balears.

	Vist i plau
La secretària general	El president
	(per designació de la C. Permanent)
Núria Garcia Canals	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de desembre de 2007

DICTÀMENS 2008

DICTAMEN NÚM. 1/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA L'APLICACIÓ EN L'ÀMBIT AGRÍCOLA I RAMADER DE LA LLEI 16/2006, DE 17 D'OCTUBRE, DE RÈGIM JURÍDIC DE LES LLICÈNCIES INTEGRADES D'ACTIVITAT DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 29 de gener de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte de decret pel qual es regula l'aplicació en l'àmbit agrícola i ramader de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears. L'expedient tramés des de la conselleria esmentada només inclou la sol·licitud de dictamen signada pel conseller i el Projecte de decret.

Segon. El dia 31 de gener següent, el president emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels serveis tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense que la proposta s'hagi de tractar en el si d'una comissió de treball.

Tercer. El dia 1 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa "La Caixa".

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 18 de febrer de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per tres articles, i una part final distribuïda en una disposició transitòria única i tres disposicions finals.

La part expositiva o Preàmbul, encara que no du aquesta denominació, cosa que es recomana, explica la finalitat del Decret i el marc normatiu que l'habilita, tenint en compte que des de l'entrada en vigor de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la potestat reglamentària del Govern s'ha vista limitada per l'existència d'un camp normatiu propi dels consells

insulars en determinades matèries, d'acord amb els articles 70 i 72 de la dita Llei orgànica. Las facultats del Govern en aquestes matèries s'han vistes restringides a establir els principis generals garantint l'exercici de la potestat reglamentaria per part dels consells (article 58.3 de l'Estatut d'Autonomia).

L'article 1, de **l'objecte i àmbit d'aplicació**, determina, d'una banda, que l'objecte és desplegar l'article 3.3 de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de Règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears, i, de l'altra que l'àmbit d'aplicació són les activitats agràries que es desenvolupin en sòl rústic.

En l'article 2, **definicions**, es defineixen, als efectes del Decret, els conceptes d'explotació agrària i d'activitats necessàries o vinculades directament a una explotació agrària.

L'article 3, **activitats excloses de l'obligació d'obtenir el permís d'instal·lació i la llicència d'obertura i funcionament**, determina que aquestes activitats són les necessàries i vinculades directament a una explotació agrària que reuneixen els següents requisits:

- Que estiguin inscrites en els registres administratius corresponents de la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears o dels consells insulars que en tenguin la competència,
- Que estiguin obertes des de dos anys abans de la publicació de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre,
- Que no disposin de la llicència municipal d'instal·lació, d'obertura i funcionament.

Tot això, sempre que compleixen la normativa sectorial que els hi sigui d'aplicació.

La **disposició transitòria única**, relativa a la regularització de la situació administrativa, estableix un termini de 18 mesos per tal que, les explotacions que no estiguin exemptes per l'article 3, en regularitzin la situació administrativa d'acord amb els criteris que els consells insulars amb competència en la matèria hi estableixin.

La **disposició final primera** disposa que aquest decret es dicta en virtut de l'article 58.3 de l'Estatut d'Autonomia. La **disposició final segona**, que el conseller d'Agricultura i Pesca pot dictar les disposicions que siguin necessàries per desplegar aquest Decret.

Hi ha una altra **disposició final** segona, que hauria de ser **tercera,** que disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

I. Com a observació prèvia, el CES vol fer una crida a la reflexió sobre algunes qüestions de caire procedimental. D'una banda, cal recordar que la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES estableix l'obligació de trametre la sol·licitud, el projecte de decret sobre el qual es demana parer al CES i tota la documentació que es consideri rellevant, tant en paper com en suport informàtic.

Aquesta obligació no respon només a una voluntat d'aplicar les noves tecnologies de la informació a l'activitat de l'Administració per fer-la més àgil, sinó que ha esdevingut imprescindible per adequar els terminis de l'emissió de dictàmens establerts a la llei i el reglament del CES —un mes amb caràcter general, quinze dies amb caràcter d'urgència— a l'estructura i funcionament de la institució. En aquest sentit s'ha de tenir en compte que el CES està format per 36 consellers, dividits en tres grups i estructurats, pel que fa a l'organització de treball, en comissions de treball que aproven les propostes que posteriorment se sotmeten al parer de la Comissió Permanent o el Ple per a la seva aprovació definitiva. Atesa aquesta estructura, la tramesa als consellers de tota la documentació sobre la qual s'han de pronunciar a través de mitjans tradicionals, sense disposar-ne dels telemàtics, per tal que emetin una resposta en els terminis que estableix la normativa, és senzillament inviable.

D'altra banda, i pel que fa a la tramitació urgent del procediment per a l'emissió del dictamen, cal ressaltar que, atesa l'estructura descrita, la seva aplicació està prevista per a supòsits excepcionals i que, a més, la conselleria sol·licitant n'hauria de motivar les raons, d'acord amb l'article 43.5 del Reglament d'organització i funcionament del CES, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre. A mes, la petició d'informe urgent ha de venir acompanyada d'una extrema diligència en el compliment dels requisits, la qual cosa no s'ha produït en aquest cas, ja que la tramesa s'ha limitat al projecte de decret i l'ofici de remissió, sense aportació de cap altre document relatiu a l'expedient d'elaboració.

Pel que fa a l'ofici de remissió, aquest fa referència a l'article 43 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, és a dir, al precepte relatiu a l'audiència i la participació dels ciutadans, directament o per mitjà de les entitats reconegudes per la llei que els agrupin o els representin. Doncs bé, la fase dins la qual el projecte de decret s'ha de sotmetre al parer del CES, és la regulada en l'apartat 3 de l'article 46, dels informes i dictàmens, que disposa que *els projectes de disposicions hauran de ser sotmesos preceptivament als següents informes i dictàmens (...):*

> *3. Els dictàmens del Consell Consultiu i els d'altres òrgans de consulta i assessorament, en els casos prevists en la legislació que els regula.*

És a dir, el Projecte de decret s'ha de sotmetre al dictamen del CES una vegada tramitat tot l'expedient, amb les consultes de l'article 43 ja fetes, amb els informes dels serveis jurídics i de la Secretaria General ja incorporats a l'expedient.

A la vista d'això, es podria considerar que el termini de quinze dies de l'ofici de remissió no fa referència al tràmit d'urgència per emetre el dictamen, sinó a l'ordinari, sobre tot, una vegada vist que l'article 43 a que fa referència disposa que el de quinze dies és el termini ordinari i que pot reduir-se a set dies si es justifica la urgència.

Tot i malgrat aquesta confusió, atesa la voluntat de respondre, el CES emet el corresponent dictamen en el termini de quinze dies, d'acord amb la tramitació d'urgència.

II. Sense perjudici de les consideracions jurídiques competència del Consell Consultiu, i tenint en compte que el CES no disposa de l'expedient complet sinó, únicament, del

text del Projecte de la norma, cal dir que tot decret emès pel Govern de les Illes Balears que afecti les competències pròpies dels consells insulars, ha de comptar, d'acord amb l'article 45 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, amb la participació d'aquests ens territorials.

Malgrat que el Projecte de decret que es sotmet al parer del CES, desplega l'article 3.3 de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, en virtut de l'article 58.3 de l'Estatut d'Autonomia, el qual permet que el Govern estableixi principis generals, no consta enlloc que els consells insulars hagin estat consultats o que n'hagin participat de cap altra manera en l'elaboració de la norma.

Així mateix, cal dir que encara que les competències en matèria d'activitats classificades sí són pròpies dels consells insulars en virtut de la Llei 8/1995, de 30 de març, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'activitats classificades i parcs aquàtics; les corresponents d'agricultura i ramaderia, si bé són competències pròpies dels consells insulars segons l'Estatut d'Autonomia, el cert és que el Consell Insular de Mallorca encara no ha rebut el traspàs, de manera que el termini de 18 mesos establert en la disposició transitòria única per regularitzar les explotacions agràries es pot veure incomplert o notablement reduït, quan els titulars de les explotacions intentin regularitzar i es trobin amb que no s'han establert encara els requisits reglamentaris pertinents. Fet que, des del CES, es considera que s'ha de tenir en compte.

III. Tal i com descriu la part expositiva del Projecte de decret, el pes de l'agricultura en el producte interior brut és molt baix. En efecte, segons les dades facilitades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), el sector primari a les Illes Balears presenta, el 2006, un decreixement del 3.1%, de manera que queda 3,4 punts per sota del que ha registrat l'Estat, fet que posa de manifest la precària situació que viuen actualment tant l'agricultura com la ramaderia, que s'han vistes immerses en una forta crisi que ha posat de manifest que la importància d'aquest sector per les Illes Balears va més enllà de la producció d'aliments, i la seva protecció i conservació va lligada a la protecció del medi ambient i a l'economia del lleure en el medi rural.

Amés, aquest sector, per les seves particularitats, es veu afectat per la regulació de diverses administracions, des de la que emana de la Unió Europea, fins a la del Govern de les Illes Balears i properament dels consells insulars, fet que implica una dificultat afegida a l'hora de encaixar-la tota i concretar la que afecta a una activitat concreta i determinada, dificultat que afecta, principalment, als titulars de les explotacions. Tota aquesta normativa, que regula des de bones pràctiques agràries i mediambientals, fins a seguretat alimentària i sanitat animal ja implica unes considerables dosis de control sobre les explotacions agrícoles i ramaderes, raó per la qual des d'aquest Consell es considera que tota norma autonòmica que vengui a afegir-se a aquest entramat jurídic, ha d'aportar alguna innovació o algun benefici per al sector o els consumidors.

Des del Consell Econòmic i Social es considera que el sector primari, per les seves especialitats tant econòmiques com socials, precisa d'un tractament diferenciat dels altres sectors productius, sobretot quan les activitats que el conformen han estat objecte d'una exhaustiva regulació.

IV. L'article 3.3 de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, disposa:

> *Queden excloses de l'obligació de sol·licitar i obtenir permís d'instal·lació i llicència d'obertura i funcionament les activitats necessàries per a una explotació agrària o vinculades directament a l'explotació, conforme s'estableixi reglamentàriament. (...)*

Aquesta exempció, molt semblant a la que ja apareixia a les anomenades lleis d'acompanyament als pressuposts de 2002 i 2003 en forma de disposició addicional, és la que ve a desplegar el Projecte de decret objecte de dictamen que, una vegada definides les activitats necessàries i vinculades a explotacions agràries, estableix un límit temporal i uns requisits, però no s'aventura més enllà pel que fa a la definició d'unes activitats, que són les que han de quedar exemptes, ni a plantejar-se les conseqüències del termini de 2 anys i dels requisits que exigeix.

Certament, l'atribució de competències als consells insulars per l'Estatut d'Autonomia, implica que el Govern de les Illes Balears hagi d'extremar precaucions per no envair-los el territori competencial. Ara bé, això no pot implicar que es deixin definicions tan obertes que a cada illa es puguin considerar activitats diferents com a necessàries o vinculades directament a una explotació agrària.

En efecte, a la vista de les definicions d'activitats necessàries i vinculades directament que es fan en l'article 2 no arriben, malgrat la seva amplitud, o tal vegada per això, a tenir en compte totes les particularitats de les activitats ramaderes i agrícoles que es desenvolupen a les Illes:

- Activitats **necessàries**: *el conjunt de treballs que es requereixen per obtenir productes agrícoles i/o ramaders i les que contribueixen a la millora paisatgística i mediambiental*.
- Activitats **vinculades directament**: altres *actuacions complementàries estrictament necessàries per obtenir la producció de l'activitat agrària, amb l'informe previ favorable de l'administració competent en matèria d'agricultura, ramaderia i pesca*.

Atès que les activitats agràries i ramaderes han estat objecte d'una exhaustiva definició tant a nivell supranacional i estatal com autonòmic (per exemple el Decret 147/2002, de 13 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 6/1997, de 8 de juliol, de sòl rústic de les Illes Balears, en relació amb les activitats vinculades amb la destinació i naturalesa de les finques i el règim d'unitats mínimes de cultiu), s'hauria d'intentar mantenir una certa coherència enlloc de crear encara més definicions que, per ambigües i extensives que siguin, poden aportar més confusió que claredat.

S'ha de tenir en compte que el sector primari agrupa activitats molt dispars i que les definicions que s'exposen poden no ser tan inclusives com pretenen. Per això, aquest Consell considera que s'hauria de concretar quina és la situació per a les activitats de la ramaderia i de l'agricultura extensiva i de les activitats complementàries. I considera, sense perjudici de l'opinió que emeti el Consell Consultiu, qui en té la darrera paraula, que fer unes definicions que assegurin un tractament igual pels agricultors i ramaders de les quatre illes, dotaria de més seguretat jurídica al sector. La voluntat d'incloure

dins una sola definició activitats tant diferents com la ramaderia extensiva d'un ramat d'ovelles i la apicultura transhumant, pot tornar-se en contra no només dels professionals que s'hi dediquen, sinó de la mateixa Administració a l'hora d'haver d'expedir llicències d'activitats que han estat pensades per un altre tipus d'activitats, tal i com es desprèn del conjunt de la mateixa Llei 16/2006, de 17 d'octubre.

Ara bé, s'han de tenir en compte, igualment, les definicions del Decret 147/2002, de 13 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 6/1997, de 8 de juliol, de sòl rústic de les Illes Balears, en relació amb les activitats vinculades amb la destinació i naturalesa de les finques i el règim d'unitats mínimes de cultiu, que sí detalla amb més rigor (atès que el 2002 les competències sí eren de l'Administració autonòmica) les activitats necessàries i vinculades a una explotació agrària.

V. Així mateix, hem de considerar els requisits exigits per l'article 3 del Projecte de decret a les explotacions agràries per considerar-les exemptes de sol·licitar el *permís* d'instal·lació i la llicència d'obertura i funcionament. El requisit més obvi és que no tenguin la *llicència municipal* d'instal·lació, obertura i funcionament. Pel que fa als altres:

- Que estiguin inscrites en els registres administratius corresponents de la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears o dels consells insulars que en tenguin la competència,
- Que estiguin obertes des de dos anys abans de la publicació de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre.

Respecte al primer requisit val a dir que si bé la inscripció en un registre administratiu és prova de l'existència de l'explotació, pot generar discriminació segons sigui la finalitat de registre. És a dir, si la finalitat de la inscripció es tenir constància dels perceptors d'ajudes, no s'hi registraran els agricultors i ramaders que no tenguin interès o no compleixin els requisits necessaris per percebre'n. De manera que els beneficiaris de l'exempció serien, únicament, les explotacions perceptores d'ajudes. En aquest mateix sentit, s'adverteix que amb aquesta redacció es corre el risc de deixar fora unes explotacions que l'article 3.3 de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, no sembla tenir voluntat d'excloure.

Més encara, si la inscripció en el registre no és obligatòria, la possibilitat de tractar de manera diferent explotacions similars, és certament discriminatòria. Per això entenem que s'han de contemplar vies alternatives de justificar l'existència de l'explotació.

Pel que fa al termini de dos anys que s'estableix en el Projecte de decret, no sembla justificat, encara que en la part expositiva es consideri que *és necessari* que les explotacions inscrites en els registres administratius (...) *que estiguessin* ***obertes des de dos anys abans de la publicació de la Llei 16/2006****, de 17 d'octubre, (...) estiguin exemptes de l'aplicació de la Llei, sense perjudici de complir la normativa sectorial aplicable.* Atès que el sector primari no només compleix la funció de produir aliments, sinó que contribueix amb escreix al manteniment del medi rural, s'hauria de considerar una exempció més ampla que no posés limitacions a la incorporació de joves agricultors i ramaders a l'activitat.

En efecte, aquest Consell considera que pot ser contraproduent en el sentit de limitar la iniciativa de joves agricultors i ramaders en un sector que, com el mateix preàmbul del Projecte reconeix, *té una importància enorme des del punt de vista social, polític i del manteniment del medi rural.* Més encara quan el seu antecedent, la disposició addicional de la Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives, modificada per la Llei 10/2003, de 23 de desembre, establia un termini més ample.

> *Les explotacions agropecuàries inscrites en els registres administratius corresponents de la Conselleria d'Agricultura Pesca del Govern de les Illes Balears o dels consells insulars amb competència en la matèria que estiguin obertes en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei i no disposin de les llicències municipal d'instal·lació, d'obertura i de funcionament estaran exemptes d'obtenir-la sempre que hagi transcorregut un mínim de cinc anys des d'aquesta obertura.*

Entenem que si la voluntat que impulsen aquesta norma i la política del Govern, és la de que el sector ramader sobrevisqui i progressi, que no es perdin les nostres tradicions culturals, la nostra identitat i el nostre paisatge, s'hauria de considerar un altre tipus de regulació que, assegurant un mínim comú per a totes les illes, afavoreixi el desenvolupament del mon rural. S'ha de tenir en compte que si des de l'Administració es vol promoure la incorporació dels joves al mon agrícola i ramader per tal d'evitar o pal·liar la migració cap a altres sectors, no es pot aprovar una norma que obligui a un jove agricultor a demanar uns permisos que altres professionals que fa anys que despleguen l'activitat, no necessiten.

IV. Conclusions

A la vista de tot el que s'ha exposat fins ara, el Consell Econòmic i Social considera que és evident que ens trobam davant d'unes activitats, les agràries i ramaderes, amb unes característiques pròpies que les diferencien de les dels altres sectors econòmics, que viuen un present delicat i precari i que, tal i com diu el mateix preàmbul del Projecte, és evident que han de sobreviure i progressar. Més encara, compten amb normatives específiques supranacionals que les afecten, amb regles de bones pràctiques agràries i mediambientals, bones pràctiques ramaderes, entre d'altres, definides per regulacions d'àmbit europeu, situació aquesta que fa necessari reconsiderar la norma tenint en compte les observacions efectuades.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 18 de febrer de 2008

DICTAMEN NÚM. 2/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE EL PROJECTE DE DECRET DE MEDIACIÓ FAMILIAR

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 4 de febrer de 2008 es registrà d'entrada en el CES la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, relativa al Projecte de decret de Mediació familiar amb còpia compulsada del corresponent expedient, el qual conté els següents documents:

1. Memòria justificativa de la directora general de Menors i Família de 25 d'abril de 2007, relativa a la necessitat i oportunitat de l'elaboració d'un decret de mediació familiar que desenvolupi determinats aspectes de la Llei 18/2006, de 22 de novembre, de Mediació familiar.
2. Memòria econòmica del secretari general de Presidència i Esports de 26 d'abril de 2007, sobre el Projecte de decret de Mediació familiar.
3. Resolució de la consellera de Presidència i Esports de 30 d'abril de 2007, per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del Decret del Consell de Govern de Mediació Familiar.
4. Esborrany de projecte de decret de Mediació familiar.
5. Tramesa del text del Projecte de decret de Mediació familiar, per tal que puguin fer suggeriments i al·legacions, a les conselleries del Govern de les Illes Balears, als consells insulars, a la Federació d'ens locals de les Illes Balears (FELIB) i als col·legis professionals següents:
   - Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de les Illes Balears (CEESIB).
   - Col·legi Oficial de Pedagogia i Psicopedagogia de les Illes Balears.
   - Col·legi Oficial de Treball Social de les Illes Balears.
   - Col·legi Oficial de Psicòlegs de les Illes Balears.
   - Col·legi d'Advocats de les Illes Balears.
6. Resolució de la consellera de Presidència i Esports de 17 de maig de 2007, per la qual es sotmet a informació pública el Projecte de decret de Mediació familiar.

7. Inserció en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de l'anunci indicatiu de la informació pública del text del projecte.
8. Suggeriments presentats per diverses conselleries, i pel Consell Insular d'Eivissa i Formentera.
9. Suggeriments presentats pel Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de les Illes Balears.
10. Suggeriments presentats pel Col·legi Oficial de Treball Social de les Illes Balears.
11. Suggeriments presentats pel Col·legi Oficial de Pedagogia i Psicopedagogia de les Illes Balears.
12. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de 12 de novembre de 2007, relatiu al Projecte de decret.
13. Informe de la secretaria general de la Conselleria d'Afers Social, Promoció o Immigració, relatiu a l'elaboració del Projecte de decret.
14. Sol·licitud, dirigida a l'Institut Balear de la Dona, per tal que emeti un informe d'impacte de gènere del Projecte de decret de mediació familiar.
15. Informe d'impacte de gènere del Projecte de decret, emès per l'Institut Balear de la Dona, de 29 de novembre de 2008.
16. Text del Projecte de decret de mediació familiar una vegada modificat tenint en compte la valoració efectuada sobre els informes i suggeriments presentats al llarg de la tramitació.

Segon. El 5 de febrer següent, el president del CES anuncia l'entrada de la sol·licitud de dictamen a tots els consellers i als membres d'organitzacions no representades en el CES, per tal que trametin les observacions que considerin pertinents. Responen a la tramesa la Federació d'Ens Locals de les Illes Balears (FELIB) i "la Caixa".

Tercer. El mateix dia es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels Serveis Tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball de l'Àrea Social la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Quart. La Comissió de Treball de l'Àrea Social es reuneix el dia 20 de febrer de 2008 i aprova la corresponent proposta de dictamen i l'eleva a la Comissió Permanent que, finalment, l'aprova en la sessió de 26 de febrer de 2008, d'acord amb la delegació feta pel Ple el 17 de desembre de 2007**.**

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret de Mediació familiar tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 27 articles estructurats en cinc capítols, i una part final distribuïda en una disposició transitòria única i dues disposicions finals.

1. La **part expositiva o Preàmbul**, encara que no du aquesta denominació, explica la finalitat del Decret i el marc normatiu que l'habilita. Així, d'una banda, essent la protecció i el suport a la família una de les competències de l'Administració autonòmica, és mitjançant la mediació familiar que s'articula aquesta funció, d'acord amb la Llei 18/2006, de 22 de novembre, de mediació familiar.

D'altra banda, aquest decret respon al mandat de la disposició addicional única de la dita Llei 18/2006, de 22 de novembre, que ordena el desplegament reglamentari de les normes relatives a:

1) l'organització del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears;

2) l'organització, el funcionament i la publicitat del Registre de Mediadors i del Registre de Centres de Mediació de Col·legis Professionals i d'Entitats Públiques i Privades;

3) la capacitació de mediadors i les seves obligacions administratives amb el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears;

4) els requisits de creació i organització que han de complir els centres de mediació per inscriure's. Així com totes les normes de desplegament reglamentari de les quals sigui necessari.

La disposició final primera encarrega al Govern de les Illes Balears per a que desplegui el contingut esmentat en un termini no superior a 6 mesos.

Així mateix, i per tal de garantir el dret a la tutela judicial efectiva, reconeix el benefici de gratuïtat a les persones que compleixin els requisits establerts a la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.

2. La **part dispositiva** està dividida en cinc capítols amb les matèries següents:

Capítol I: Disposicions generals, estructurat en tres seccions en les quals regula els conceptes i matèries objecte de mediació, l'organització y funcionament del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears i el dret a la gratuïtat de la mediació.

Capítol II: Capacitació de les persones mediadores i les seves obligacions administratives amb el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears, estructurat en dues seccions dedicades a la capacitació de les persones mediadores i a les obligacions administratives de les persones mediadores amb el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears.

Capítol III: Requisits de creació i organització dels centres de mediació.

Capítol IV: Organització, funcionament i publicitat del Registre de Mediadors i Mediadores i del Registre de Centres de Mediació de Col·legis Professionals i d'Entitats Públiques o Privades. Aquest capítol dedica la primera secció a disposicions comunes, la segona al Registre de Mediadors i Mediadores i la tercera al Registre de Centres de Mediació de Col·legis Professionals i d'Entitats Públiques i Privades.

Finalment, el **capítol V**, amb un únic article dedicat a l'exercici de **la potestat sancionadora**, amb el qual remet a la Llei 4/1999, de 31 de març, reguladora de la funció inspectora i sancionadora en matèria de serveis socials, pel que fa al procediment a seguir i afegeix una obligació, la de comunicar el resultat del procediment al centre mediador al qual pertanyi la persona afectada.

3. Pel que fa a la part final, el projecte de decret consta d'una **disposició transitòria única**, que disposa que durant el primer any, comptador des de l'entrada en vigor d'aquest decret, el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears pot inscriure en el Registre de Mediadors i Mediadores les persones que acreditin una sèrie de circumstàncies relatives a experiència i a formació. I de **dues disposicions finals**, la primera que faculta al titular del departament competent en matèria de menors i família per desplegar el Decret; i la segona, que fixa l'entrada en vigor de la norma vint dies després de la seva publicació.

III. Observacions generals

I. La introducció i promoció de la institució de la mediació familiar ve afavorida per la mateixa Unió Europea com una via d'aconseguir un grau més elevat de compliment dels acords, de satisfacció dels afectats i de respecte entre les parts en conflicte.

La Recomanació del Consell de Ministres de la Unió Europea, aprovada el 21 de gener de 1998, sobre la Mediació familiar, reconeix que el nombre de conflictes familiars creix, essent les conseqüències pels membres de les famílies, negatives, i el cost social i econòmic pels estats membres, elevat. Així mateix, fa unes reflexions sobre els mètodes de solució alternatius als judicials, considerant que donen lloc a acords amistosos en un període de temps menor, que milloren la comunicació entre la família i redueixen els costos socials i econòmics.

Segons aquesta Recomanació, la mediació familiar pot suposar:

- Millora de la comunicació entre els membres de la família.
- Reducció dels conflictes entre les parts en conflicte.
- Acords amistosos.
- Continuïtat de les relacions personals entre pares i fills.
- Reducció dels costos econòmics i socials de la separació i divorci pels implicats i els Estats.
- Reducció del temps necessari per la solució dels conflictes.

Per això, recomana la institució o promoció de la mediació familiar en els estats membres, deixant ampla llibertat a aquests per tal que la regulin, tenint en compte uns principis com el d'imparcialitat i el de confidencialitat del mediador i l'objectiu del benestar i l'interès superior del menor.

Pel que fa a les persones que han de dur a terme aquesta tasca de mediació, la Carta Europea per a la Formació de Mediadors defineix el mediador com un professional que ha rebut una formació específica sobre totes les múltiples dimensions que afecten a la parella o la família. Aquesta formació els capacita per dur-ne a terme les tasques conjugant els aspectes jurídics, psicològics, ètics i pedagògics que convergeixen en tots els processos de separació conjugal, de parella i conflictes familiars en general.

Així mateix, el Consell Econòmic i Social Europeu, en el dictamen sobre el Llibre Verd sobre les modalitats alternatives de solució de conflictes en l'àmbit del dret civil i mercantil, aprovat en la sessió d'11 de desembre de 2002, va descriure els principis que han de regir la funció del mediador civil i mercantil, que són:

- Imparcialitat respecte de les parts, de manera que no hi hagi cap conflicte d'interessos amb les parts en conflicte.
- Transparència: les parts han de tenir accés a tota la informació relativa al procés que es du a terme.
- Eficàcia: tant en el desenvolupament del procés de mediació, com en la consecució dels acords
- Equitat: tractament equitatiu de les parts pel mediador
- Confidencialitat: les parts han de tenir la garantia de que tots els assumptes que es tracten amb el mediador seran confidencials.

Els professionals que s'hi dediquen són habitualment, persones amb formació jurídica, psicològica o pedagògica. Ara bé, per les característiques especials de les tasques que tenen encomanades, és precís que des de l'Administració s'habiliti un cert control per tal d'assegurar que les persones que presten aquest servei compten amb les competències i la formació adients per desplegar les seves funcions amb garanties per les parts en conflicte i per les altres persones afectades que, normalment, són menors. Per això, i per seguretat jurídica, des d'aquest Consell es considera que era efectivament necessària l'elaboració d'aquest Decret, de manera que quedessin aclarits els requisits que s'havien d'exigir a les persones que volguessin dedicar-s'hi a aquesta professió.

II. Pel que fa al marc normatiu de la mediació familiar, la mateixa Constitució Espanyola disposa en l'article 39 que els poders públics asseguren la protecció social, econòmica i jurídica de la família, així com la protecció integral dels fills. I l'article 148.20 possibilita que les comunitats autònomes assumeixin aquesta competència.

Dins l'àmbit de les Illes Balears, l'article 30 de l'Estatut d'autonomia contempla com a competències exclusives de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears:

15. Acció i benestar social.

16. Protecció social de la família.

39. Protecció de menors.

Dins aquest marc habilitador es va dictar la Llei 9/1987, d'11 de febrer, d'Acció social i, més recentment, la Llei 18/2006, de 22 de novembre, de Mediació familiar, el desplegament de la qual, es contempla en el Projecte de decret objecte d'aquest dictamen.

IV. Observacions particulars

I. Aquest CES vol destacar de manera molt positiva, com ja es va fer respecte d'altres normes, com l'Avantprojecte de llei de l'esport i l'Avantprojecte de llei d'atenció integral i dels drets del menor a les Illes Balears, la cura amb què s'ha dut a terme l'expedient de l'Avantprojecte respectant escrupolosament el procediment i fent una consulta àmplia entre les distintes conselleries, entre organitzacions que representen interessos que es poden veure afectats per la norma, així com a l'Institut de la Dona, que ha emès el corresponent informe d'impacte de gènere. Aquesta manera d'afrontar el procés d'elaboració normativa ens sembla adient, ja que indica que l'actuació de la conselleria es regeix per una voluntat de consens.

Ara bé, s'ha advertit que la Llei 18/2006, de 22 de novembre, de Mediació familiar, de la qual deriva el Projecte de decret objecte de dictamen, no va ser tramesa a aquest Consell per tal que emetés el seu parer, fet que va incomplir l'article 46 de la Llei 4/2001, d'11 de març, del Govern de les Illes Balears i l'article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, de Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

Respecte als aspectes formals, es recomana una revisió del text per tal de millorar la redacció i corregir errors ortogràfics, de concordança de gènere i correcció de les majúscules.

II. Pel que fa al capítol I, relatiu a les disposicions generals, aquest CES fa, en general, una valoració positiva sobre la seva estructura i contingut. I, en especial, es considera que la creació de delegacions insulars a cada illa, adscrites a la conselleria competent en matèria de família és una mostra significativa de l'esforç de l'Administració autonòmica per tenir en compte el caràcter pluriinsular de la nostra comunitat i per afavorir els ciutadans l'accés als serveis administratius.

No obstant, hi ha alguns aspectes que podrien ser susceptibles de millora. Així, l'article 10 fa referència a convenis o acords de col·laboració per tal de *determinar les normes de gestió del servei* de mediació gratuïta.

El CES entén que les normes de gestió del servei de mediació no poden ser objecte de negociació, sinó que és l'Administració qui les estableix, sense que això impliqui que no pugui arribar a acords amb entitats públiques o col·legis professionals per tal de prestar els serveis, però les normes de gestió són indisponibles. Es poden firmar convenis de col·laboració per la prestació del servei, i plasmar, dins els convenis, les clàusules adients per garantir la prestació i la forma de retribució del servei, però això no vol dir que les normes de la gestió del servei es puguin negociar.

Pel que fa al capítol II, "Capacitació de les persones mediadores i les seves obligacions administratives amb el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears", es fa,

igualment, una valoració general positiva. Ara bé, es considera que, tal i com ve acceptat a altres legislacions autonòmiques sobre aquesta matèria, s'ha d'incloure la titulació de pedagogia entre els requisits de l'article 12. Si bé no apareix aquesta titulació entre les exigides, sí és cert que del conjunt de la norma sembla lògic i adient que s'hagi de tenir en compte, més encara quan l'article 17 preveu que el col·legi professional de pedagogs, entre d'altres, pot crear un centre de mediació.

L'article 13, "formació de les persones mediadores", detalla les matèries que han d'esser objecte de la formació, establint un mínim per cada una en relació amb el total d'hores impartides. Ara bé, si es suma el total d'aquests mínims, establerts en percentatges, ens trobam amb el 100 per cent d'hores del curs, de manera que aquests mínims es converteixen en màxims i, pràcticament, l'única opció possible. En conseqüència, si es vol donar un marge als organitzadors dels cursos a l'hora repartir les matèries, s'hauria de suprimir aquesta exigència d'hores en termes de mínims o s'haurien d'establir altres relacions entre les matèries per afavorir una certa flexibilitat.

El capítol III, relatiu als "requisits de creació i organització dels centres de mediació", defineix els centres de formació i delimita les persones jurídiques que els poden crear, tant públiques com privades.

L'article 19 fa referència al *procediment de reconeixement com a centre de mediació*, i estableix que s'aplicarà el procediment comú:

> *19.1 L'atorgament del reconeixement com a centre de mediació correspon a la conselleria competent en matèria de família, i el procediment per obtenir-lo s'inicia mitjançant la sol·licitud corresponent, que dóna lloc a la instrucció d'un expedient que s'ha de tramitar, exceptuant les especialitats que puguin esdevenir, per les normes del procediment comú.*

Per una més acurada i precisa tècnica normativa, hauria de dir procediment *administratiu* comú. En aquest mateix sentit, i en aplicació del principi de seguretat jurídica, aquesta norma hauria de fer un esforç per delimitar les especialitats que, segons l'article 19.1 poden esdevenir, en l'aplicació d'aquest procediment.

Pel que fa al capítol IV, "organització, funcionament i publicitat del Registre de Mediadors i Mediadores i del Registre de Centres de Mediació de Col·legis Professionals i d'Entitats Públiques o Privades", s'ha de tenir en compte que tot arxiu automatitzat que tengui dades de caràcter personal ha de complir amb les exigències de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de dades de caràcter personal i del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En relació amb la potestat sancionadora regulada en l'article 27 del Projecte de decret, únic article del capítol V, i de la lectura conjunta del Projecte de decret, es planteja un dubte pel que fa al tercer apartat.

Aquest precepte disposa que:

> *en cas que el procediment sancionador acabi amb la imposició d'una sanció a una persona mediadora que pertanyi a un centre públic o privat, o a un col·legi*

professional, s'ha de comunicar el resultat del procediment al centre corresponent perquè adopti les mesures pertinents en l'àmbit de les seves competències.

Doncs bé, si entre les dades que la persona mediadora ha d'aportar quan s'inscriu no consta el centre de mediació o el col·legi professional, i si entre les dades que ha d'aportar el centre de mediació no figura la llista de mediadors que hi fan feina, el Servei de Mediació no podrà fer aquesta comunicació prevista en l'article 27.3.

Així mateix, s'adverteix de que aquesta comunicació s'ha de fer més a efectes informatius, per tal d'evitar la vulneració del principi constitucional de *non bis in ídem*.

V. Conclusió

Al llarg del dictamen s'han donat les opinions d'aquest Consell sobre el Projecte de decret de mediació familiar.

Vist i plau

L'assessora jurídica
(en funcions de secretària general
per delegació)

El president

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 26 de febrer de 2008

DICTAMEN NÚM. 3/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE EL PROJECTE DE REGLAMENT DE LES INSTAL·LACIONS DELS CAMPAMENTS JUVENILS DE MENORCA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra b, incís segon, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 1 de febrer de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell de Menorca relativa al Projecte de Reglament de les instal·lacions dels campaments juvenils de Menorca.

Segon. El 5 de febrer següent, el president del CES anuncia l'entrada de la sol·licitud de dictamen a tots els consellers i als membres d'organitzacions no representades en el CES, per tal que trametin les observacions que considerin pertinents. Responen a la tramesa la Federació d'Ens Locals de les Illes Balears (FELIB).

Tercer. El dia 14 de febrer es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels Serveis Tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball de l'Àrea Social la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Quart. La Comissió de Treball de l'Àrea Social es reuneix el dia 20 de febrer de 2008 i aprova la corresponent proposta de dictamen, la qual eleva a la Comissió Permanent que, finalment, l'aprova en la sessió de 26 de febrer de 2008, d'acord amb la delegació feta pel Ple el 17 de desembre de 2007.

II. Contingut del Projecte de reglament

El Projecte de reglament tramès consta d'una exposició de motius, cinc capítols, una disposició addicional, una disposició transitòria i una disposició final.

L'**exposició de motius** conté una justificació de la norma, fent una al·lusió a l'article 70.16 de l'Estatut d'autonomia —que considera les polítiques de joventut com a competència pròpia dels consells insulars—, l'article 9 de la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut, la Llei 21/2006, de 15 de desembre, d'atribució de competències als consells de Menorca, Eivissa i Formentera en matèria de joventut i lleure (articles 5 i 18) i al Pla Territorial de Menorca —que estableix les pautes d'actuació per ordenar les instal·lacions d'acampada educativa—.

En el **capítol I**, "**disposicions generals i àmbit d'aplicació**", s'estableix, en primer lloc, l'objecte de la norma ("establir les característiques i condicions bàsiques que han de complir les instal·lacions d'allotjament destinades a campaments juvenils a l'illa de Menorca, per tal de garantir-ne la funció educativa, la prestació de serveis de qualitat, la seguretat de les persones usuàries, l'estalvi de les molèsties a tercers i evitar els efectes negatius per a l'entorn"); en segon lloc, la definició de campament juvenil ("equipament a l'aire lliure en el qual l'allotjament es fa mitjançant tendes de campanya o altres elements portàtils similars, amb una sèrie d'elements fixos (...); en tercer lloc, l'emplaçament dels campaments (permet que s'estableixin en "les zones permeses per la normativa vigent" i prohibeix un seguit d'emplaçaments) i, en quart lloc, les persones usuàries (menors de 30 anys per dur-hi a terme activitats educatives de temps lliure i majors de 30 anys en determinades condicions).

En el **capítol II**, "**característiques i condicions bàsiques**", es regula la superfície d'acampada (article 5), la capacitat d'allotjament i durada de les activitats (article 6), els cartells demarcacions i accés (article 7), el subministrament d'aigua potable (article 8), els serveis sanitaris (article 9), les instal·lacions per rentar roba i estris de cuina (article 10), la il·luminació nocturna (article 11), la contaminació acústica (article 12), l'evacuació d'aigües residuals (article 13) i la recollida, emmagatzemament i eliminació de deixalles (article 14).

En el **capítol III**, "**mesures de seguretat i emergència**", es preveuen, respectivament, l'establiment d'un pla d'emergència (article 15), l'assegurança de responsabilitat civil (article 16), les mesures de seguretat i prevenció d'incendis (article 17), les zones de cuina i foc (article 18), l'emmagatzematge de combustible (article 19) i la farmaciola (article 20).

En el **capítol IV**, "**autoritzacions**", s'estableixen els requisits i documentació que cal presentar (article 21), l'autorització per al funcionament (article 22) i la documentació de què s'ha de disposar (article 23).

En el **capítol V, "règim sancionador**" es regula l'exercici de la potestat sancionadora (articles 25 i 26), que s'haurà d'ajustar a la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut de les Illes Balears.

La **disposició addicional** del projecte de Reglament estipula que el compliment d'aquest es realitzarà "sense perjudici de la normativa a què es vegin sotmeses les activitats que es realitzen".

La **disposició transitòria** disposa que els campaments juvenil existents en el moment de l'entrada en vigor del Reglament tenen un termini màxim de cinc anys per adaptar les seves instal·lacions a les normes previstes en els capítols II i III.

I, per acabar, la **disposició final**, estableix l'entrada en vigor del Reglament als quinze dies a partir de la seva publicació oficial.

III. Observacions generals

I. Com a comentari previ, cal fer una referència a la significació quantitativa del segment de població jove de les Illes Balears i, en aquest sentit, esmentam que,

d'acord amb el que estableix la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat 2006 de les Illes Balears, segons les xifres oficials de població de dia 1 de gener de 2006 les Illes Balears superaren lleugerament el llindar del milió d'habitants i continuen, per tant, la línia de fort creixement demogràfic iniciat des de la dècada dels noranta, de manera que les taxes de creixement se situen per sobre la mitjana estatal, a causa dels signes positius tant del creixement vegetatiu (diferència entre naixements i defuncions) com del balanç migratori. Del total de la població, entorn un 16% són menors de 16 anys i entorn a un 70% correspon a població entre 16 i 64 anys (no es disposa d'informació sobre la quantitat de població menor de 30 anys sinó que els segments de població es quantifiquen de la forma indicada: menors de 16 anys, franja entre 16 i 64 anys i majors de 64 anys).

D'altra banda, la Memòria esmentada recull que d'entre les associacions inscrites en el Registre d'Entitats Jurídiques de la Comunitat Autònoma (6.027 associacions l'any 2006), 160 són associacions juvenils i que al final d'aquest any hi ha inscrites al Cens d'entitats juvenils i entitats prestadores de serveis a la joventut, 383 entitats. Pel que fa a la manca de coincidència entre les xifres del Registre d'Entitats Jurídiques i el Cens d'activitats juvenils, es justifica en el fet que el primer només es refereix a les entitats constituïdes a l'empara del Decret 397/1988, d'associacions juvenils, mentre que el segon, que depèn de la Direcció General de Joventut, també comptabilitza totes les entitats que d'una manera o altra treballen amb o per a col·lectius juvenils. I, finalment, es fa palès que l'any 2006 no es va registrar, a la Direcció General de Relacions Europees i Entitats Jurídiques, cap associació juvenil, mentre que en el mateix període s'inscriviren en el cens de la Direcció General de la Joventut un total de 16 entitats. Des de la creació del cens l'any 1997, en el qual d'ofici s'inscrigueren un total de 222 entitats, hi ha hagut un increment de 161 noves entitats. Cal destacar, per acabar que l'any 2006 es crea, mitjançant l'article 54 de la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut (BOIB núm. 109, de 3 d'agost de 2006) el Cens de la Xarxa d'Instal·lacions Juvenils de les Illes Balears, "*dependent de la conselleria competent en matèria de joventut, com a instrument de coneixement, planificació, ordenació i publicitat en el qual s'han d'inscriure, d'ofici o a instància de part, les instal·lacions juvenils de titularitat pública i privada que compleixin els requisits i les condicions que s'estableixen reglamentàriament*".

II. En segon lloc, independentment de la potestat del Consell de Menorca per establir aquest projecte de Reglament, atès el reconeixement exprés de l'article 18 de la Llei 21/2006, d'atribució de competències als Consells de Menorca, Eivissa i Formentera, en matèria de joventut i lleure, recordam que —com s'afirma en el dictamen del CES núm. 4/2007, sobre la modificació de la seva llei reguladora i el seu Reglament d'organització i funcionament—, la reforma de l'Estatut d'autonomia que du a terme la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, reconeix l'exercici de la potestat reglamentària als consells insulars en les competències que li són atribuïdes com a pròpies i entre les quals s'inclouen, d'acord amb l'article 70 del nou Estatut, l'esport i lleure i la joventut. La potestat reglamentària del Consell de Menorca en la matèria no es desprèn, per tant, només de l'atribució puntual que estableixi una llei concreta, com la Llei 21/2006, abans esmentada, sinó que es generalitza per a totes les matèries atribuïdes als

consells com a pròpies i el seu reconeixement s'eleva, d'aquesta manera, al rang estatutari, la qual cosa implica una aposta clara del legislador en aquest sentit i suposa un seguit d'efectes sobre la relació entre el Consell Econòmic i Social i els consells insulars, atesa la funció consultiva del primer en relació amb disposicions reglamentàries en matèria econòmica i social, tot i que aquests efectes encara no s'han traduït en la corresponent reforma de la Llei i el Reglament reguladors del CES que es proposa des del dictamen 4/2007.

Per tot l'exposat, aquest CES fa una valoració molt positiva de la tramesa d'aquest projecte de Reglament per al seu dictamen, tenint en compte la reivindicació feta, en el dictamen 4/2007, abans esmentat, sobre la necessitat de considerar aquesta tramesa com a preceptiva i que fonamenta la conseqüent proposta de modificació defensada i des d'on s'afirma, entre altres coses, que "l'exercici d'aquesta potestat (referint-se a la potestat reglamentària), reservada al Govern fins l'entrada en vigor de la reforma Estatut d'autonomia, s'insereix en l'àmbit de la preceptivitat de la sol·licitud de dictamen al CES, la qual cosa significa que els consells insulars hauran de trametre obligatòriament tots aquells projectes de reglaments en matèria econòmica i social, en l'àmbit de les seves competències, independentment de la denominació que aquests adoptin, ja que la redacció actual dels articles 2.1.a) de la Llei del CES i 4.a) del Reglament d'organització i funcionament fa referència als projectes de decret perquè aquesta és la forma que, d'acord amb l'article 39 de la Llei 4/2001, del Govern, adopta l'exercici d'aquesta potestat".

III. En tercer lloc, cal fer una referència, en relació amb les instal·lacions a les quals s'aplica el projecte dictaminat, a l'annex I del Decret 28/2003, de 4 d'abril, pel qual es modifica el Decret 4/1997, de 10 de gener, de creació del consorci Xarxa d'Instal·lacions de les Illes Balears (BOIB núm. 54, de 19 d'abril de 2003) on hi consten els béns i drets que s'adscriuen al consorci Xarxa Jove de les Illes Balears, que són, pel que fa als terrenys, edificis i instal·lacions de temps lliure situats a l'illa de Menorca, els següents:

- REFUGI DE LA TORRE D'EN GANXU, de 145 m^2, ubicat a Punta Prima (Sant Lluís, Menorca), cedit per l'Administració autonòmica de les Illes Balears.
- CAMPAMENT DE BINIPARRATX, de 53.450 m^2, ubicat a Sant Lluís (Menorca), cedit per l'Administració autonòmica de les Illes Balears.
- FINCA ES TORRETÓ, de 60 hectàrees (Finca registral 20.943, foli 181, llibre 483, tom 1567. Registre de la propietat núm. 1 de Ciutadella de Menorca), cedit per l'Administració autonòmica de les Illes Balears.
- CASA DE COLÒNIES ANTIGA ESCOLA DE TREBALÚGER, ubicat a la carretera de Sant Lluís al Castell (urbanització de Trebalúger), cedit per l'Ajuntament del Castell.

IV. En quart lloc, creim que és il·lustratiu recordar que en el BOIB núm. 24, de 13 de febrer de 2007, es publica l'acord de Ple del Consell Insular de Menorca, on es determina com s'exerciran les competències atribuïdes a aquest consell mitjançant la Llei 21/2006, abans esmentada i on s'estableix que es manté l'atribució de

competències realitzada en favor de l'Institut de la Joventut de Menorca pel Decret 35/2006, de 31 de març, "*sens perjudici de què més endavant es duguin a terme, si així es considera necessari, les adaptacions organitzatives que s'escaiguin. Amb aquesta finalitat, adscriure a l'Institut els béns immobles titularitat del CIM que més avall s'assenyalen als efectes d'exercir les competències que li corresponen de conformitat amb allò establert a l'article 2.2 del Decret 35/2006*:

Campament /refugi de Biniparratx ctra. Maó - Ciutadella Km 12 (Sant Lluís)

Casal de colònies Es Torretó ctra. Maó - Ciutadella Km 39'5 (Ciutadella)

Refugi Torre de'n Ganxo Punta Prima (Sant Lluís)

Finca Santa Eularieta ctra. Maó - Ciutadella Km 17 (Alaior/Es Mercadal)

Sa Vinyeta camí de Cala'n Blanes (Ciutadella)".

Igualment, aquest acord estableix que "*els béns adscrits no s'integren en el patrimoni de l'Institut si no que conserven la seva qualificació jurídica originària; corresponent a l'Institut les facultats de conservació i utilització per a les activitats que fonamenten la seva adscripció.*

En el cas de l'Alberg juvenil Sa Vinyeta, únic immoble respecte del qual el Consell Insular no té la titularitat, l'adscripció resta condicionada a la signatura del conveni a què fa referència la disposició addicional setena de la Llei 21/2006, de 15 de desembre".

Finalment, cal esmentar que l'acord crea un seguit de censos insulars en matèria de joventut i lleure: el Cens insular de la Xarxa d'Instal·lacions Juvenils, el Cens insular d'entitats juvenils i d'entitats prestadores de serveis a la joventut de les Illes Balears i el Cens insular de Serveis d'Informació Jove.

V. Com a última observació general, ens fem ressò, de la Resolució de la consellera de Presidència i Esports de 4 de maig de 2007 (BOIB de 10 de maig de 2007), per la qual s'adopten mesures provisionals en relació amb les activitats de temps lliure infantils i juvenils i que, tot i no referir-se a l'objecte del projecte de Reglament, les instal·lacions dels campaments juvenils de Menorca, hi està estretament relacionat i haurien de ser tengudes en compte pel consell insular. Aquesta Resolució pretén establir, per tant, un conjunt de mesures adaptades a la Llei integral de joventut, tenint en compte que la regulació vigent en el moment d'aparició de la Resolució era la que establia un Decret anterior, el Decret 129/2005, de 29 de desembre i que s'estava elaborant un nou decret, adaptat a la llei esmentada.

IV. Observacions particulars

I. En relació amb l'exposició de motius, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència.

II. Pel que fa al capítol I, aquest CES posa de manifest que la definició de campament juvenil de l'article 2 és compatible, en tant que coincideix en gran part, amb la definició que s'estableix en l'article 50.3 *b* de la Llei integral de joventut, la Llei 10/2006, de 26 de juliol, esmentada al llarg d'aquest dictamen i sobre la qual, a més, aquest CES va emetre el Dictamen 13/2005. D'altra banda, la determinació de les persones usuàries de l'article 4 s'insereix en la definició que a tal efecte estableix l'article 51 de la llei, la qual cosa reforça l'argument que apuntàvem en el Dictamen 13/2005, sobre el caràcter reglamentista de la llei: "*Consideram que aquest precepte és també excessivament reglamentarista i que almanco el significat de cadascuna de les instal·lacions juvenils s'hauria de deixar a la regulació reglamentària, més si tenim en compte la importància que s'atorga al desplegament reglamentari en aquest precepte (...)*".

III. Sobre les característiques i condicions bàsiques regulades en el capítol II, aquest CES en fa una valoració general positiva, tot i que suggereix, en relació amb l'article 13, que inclogui de forma expressa l'obligatorietat de canalitzar les aigües residuals a una depuradora o bé que es disposi d'una instal·lació de depuració pròpia.

IV. En relació amb les mesures de seguretat i emergència, constatam que incorporen l'exigència, prevista en l'article 52.2 de la Llei integral de joventut, que les condicions que s'estableixin reglamentàriament per als diversos tipus d'instal·lacions juvenils, incloguin "*l'establiment d'un pla d'emergència i la contractació d'una assegurança de responsabilitat civil per cobrir els riscs derivats de la utilització de la instal·lació davant d'usuaris i tercers amb els límits que es determinin reglamentàriament*". En feim una valoració positiva, tant per aquest fet com per la resta de mesures que s'hi estableixen.

V. La regulació de les autoritzacions del capítol IV respon, segons el nostre criteri de forma adient, a la remissió que a aquest efecte fa l'article 52.1 de la Llei integral de joventut, en la mesura que estableix que "*les instal·lacions juvenils estan subjectes a autorització administrativa i han de complir el que estableix aquesta llei i la normativa que la desplegui, sense perjudici del compliment de les disposicions establertes en la normativa general sanitària, alimentària, de seguretat, medi ambient, supressió de barreres arquitectòniques i qualsevol altre legislació sectorial que hi sigui aplicable*".

VI. Pel que fa a la inspecció i règim sancionador regulats en el capítol V, entenem que hauria de fer una referència al capítol I del títol VII de la Llei integral de joventut, on es regula l'activitat inspectora i s'estableixen les infraccions i corresponents sancions, subjectes responsables, procediment, mesures provisionals i d'execució forçosa i prescripció de les infraccions i sancions.

V. Conclusió

Al llarg del dictamen s'han donat les opinions d'aquest Consell sobre el Projecte de Reglament de les instal·lacions dels campaments juvenils de Menorca.

Vist i plau

L'assessora jurídica (en funcions de secretària general per delegació)	El president
Àngels Bellinfante Torres	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 26 de febrer de 2008

DICTAMEN NÚM. 4/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DE LA CONSELLERA D'AGRICULTURA I PESCA, PER LA QUAL S'ESTABLEIXEN LES BASES REGULADORES DE LA CONCESSIÓ DE SUBVENCIONS EN EL MARC DEL PROGRAMA DEL FONS EUROPEU DE PESCA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 14 de març de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte d'Ordre per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa del Fons Europeu de Pesca. L'expedient tramés des de la conselleria esmentada només inclou la sol·licitud de dictamen signada pel conseller i el Projecte d'ordre.

Segon. El dia 17 de març, a sol·licitud de l'assessora jurídica des CES, es va trametre, per part de la Conselleria, el projecte d'ordre i la memòria econòmica en format electrònic.

Tercer. El mateix dia 17 de març s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa ASAJA, la consellera Sra. Pilar Sánchez-Cuenca, la Caixa i la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB).

Quart. El dia 31 de març, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient es reuneix i prepara una proposta de dictamen que eleva al Ple i aquest l'aprova el dia 2 d'abril de 2008.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per vint i vuit articles, i una part final distribuïda en una disposició addicional, una disposició transitòria i una disposició final.

La part expositiva o Preàmbul, encara que no du aquesta denominació, cosa que es recomana, explica la finalitat del Decret i el marc normatiu que l'habilita que, pel que fa a la normativa europea, és el següent:

- El Reglament (CE) 2371/2002 del Consell, de 20 de desembre, sobre la conservació i l'explotació sostenible dels recursos pesquers.
- El Reglament (CE) núm. 1198/2006 del Consell, de 27 de juliol, relatiu al Fons Europeu de Pesca (FEP).
- El Reglament (CE) 498/2007, de la Comissió de 26 de març de 2007, pel qual s'estableixen les disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 1198/2006.

Dins el marc competencial, aquest Projecte d'ordre ve emparat pels articles 31.8 i 115 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

Pel que fa a la finalitat, s'enfoca a la creació d'un marc normatiu que, respectant el contingut exigit per l'article 13 del Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre, i la normativa estatal i europea, reguli de manera conjunta totes les línies previstes en el Programa del Fons Europeu de Pesca.

L'article 1, de **l'objecte i àmbit d'aplicació**, determina, d'una banda, que l'objecte és l'establiment del marc normatiu dins el qual es podran concedir les ajudes previstes en el Reglament (CE) 1198/2006, i, de l'altra, que serà d'aplicació a tot el territori de les Illes Balears. Finalment, determina el conjunt de normativa aplicable supletòriament.

En l'article 2, **eixos d'actuació i mesures**, estableix els 4 eixos subvencionables per les convocatòries que es despleguin com a conseqüència d'aquesta ordre i que deriven del Reglament (CE) 1198/2006:

- Mesures d'adaptació de la flota pesquera comunitària.
- Aqüicultura, pesca interior, transformació i comercialització de productes de la pesca i l'aqüicultura.
- Mesures d'interès públic.
- Desenvolupament sostenible de les zones pesqueres.

L'article 3 es dedica al finançament de les ajudes i l'article 4 a les resolucions de convocatòria de subvencions, que es deleguen en la presidenta del FOGAIBA, i el contingut de les quals es regula exhaustivament.

Pel que fa al destí de les subvencions, l'article 5 determina les **despeses subvencionables** i n'exclou tota una sèrie expressament. L'article 6 condiciona la subvenció d'inversions a que no es facin modificacions substancials.

Els articles 7 i 8 fan referència a la presentació de sol·licituds i a la documentació que s'hi ha d'adjuntar, mentre que l'article 9 regula els **principis de concessió de les subvencions** i els diferents procediments de concessió que es poden fer servir, delimitant l'article 10 els **criteris genèrics** que podran ser objecte de modulació per les convocatòries.

Les **persones** que poden ser **beneficiàries** de les ajudes que regula aquest Projecte d'ordre venen determinats per l'article 11, essent l'article 12 el que es dedica a les **obligacions** que han de respectar aquests beneficiaris, amés de les establertes pel text refós de la Llei de subvencions.

L'article 13 regula l'**import de la subvenció**, mentre que l'article 14 ve dedicat a la **instrucció del procediment en les convocatòries de subvencions** fins a la resolució de concessió de la subvenció.

Els **controls** estan previstos en l'article 15 i la **reformulació de les sol·licituds**, en el 16.

A continuació (article 17), el Projecte d'ordre regula les **comissions avaluadores** i **les entitats col·laboradores** (article 18)**,** determinant **les condicions de solvència** (article 19) **i d'eficàcia** (article 20) que se'ls requereix. Els **terminis** i la possibilitat de pròrroga es contemplen en l'article 21 i la **modificació de la resolució** en l'article 22. L'article 23 determina els **criteris de graduació de possibles incompliments. La justificació i pagament** apareix en l'article 24. L'article 25 regula la **incompatibilitat** amb altres ajudes. L'article 26, regula la **informació i coordinació amb el Registre de subvencions**, per quan aquest estigui en marxa. Pel que fa al **reintegrament** de les ajudes, l'article 27 es remet a l'article 44 del Text refós de la Llei de subvencions. I, en relació amb la publicitat, l'article 28 preveu la publicació de les ajudes amb periodicitat anual.

La **disposició addicional** es dedica a l'aplicació supletòria.

La **disposició transitòria única**, permet que, en la primera convocatòria de cada una de les mesures, les inversions realitzades amb anterioritat a la presentació de la sol·licitud siguin subvencionables, sempre que s'hagin dut a terme després de l'1 de gener de 2007.

La **disposició final primera** disposa que aquesta ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Sense perjudici del que s'afirma en les observacions particulars d'aquest dictamen, el Consell Econòmic i Social fa una valoració general positiva sobre l'oportunitat de la norma consultada.

Atès que correspon al Consell Consultiu fer una valoració jurídica sobre la norma i avaluar la seva adequació a la legalitat i, especialment, a la legislació sobre subvencions i la competència de la Comunitat Autònoma per elaborar aquest tipus d'ordres, es considera oportú posar de manifest, en aquest apartat d'observacions generals, algunes de les dades rellevants sobre el sector primari i, dintre d'aquest, el subsector pesquer, d'acord amb les dades de la Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat 2006:

I. En primer lloc, segons les dades estadístiques de la Conselleria d'Agricultura i Pesca i de Medi Ambient relatives a l'any 2006, el sector primari gaudeix d'un VAB a cost de factors de 230 milions d'euros, la major part des quals correspon al sector agrari (agricultura més ramaderia), amb el 87,97% del total, la qual cosa supera els 202,95 milions d'euros, mentre que el sector forestal i el pesquer representen, respectivament, el 2,30% i el 9,72%.

II. En concret, i pel que fa a l'activitat de la pesca, s'ha vist com ha anat perdent pes econòmic i social des de fa anys i, a més, presenta poques possibilitats de reconversió en funció de les perspectives econòmiques, de la problemàtica de la comercialització dels productes pesquers i de l'entorn biològic en el que es mou. S'han reduït els llocs de treball en relació amb l'any 2005, molt especialment en quant als afiliats al règim especial de la mar. Per tant aquest subsector no passa a l'actualitat pels seus millors moments degut per una part a la imposició progressiva de les directrius de la Unió Europea i per altra a la problemàtica de la producció biològica de la mar balear. Cal assenyalar que més d'un terç dels afiliats al règim general de la Seguretat Social són de nacionalitat estrangera. El VAB al cost de factors en euros corrents va ser l'any 2006 de 22,44 milions d'euros, quantia que significa un lleuger increment respecte a anys anteriors.

El 82,29% de la producció econòmica del sector pesquer extractiu balear correspon a la producció pesquera, mentre que la producció aqüícola s'ha estabilitzat i, fins i tot, experimenta un cert retrocés. Aquesta darrera necessita de més protecció ja que pot implicar convertir-se en una de les alternatives de futur davant la problemàtica dels alts i baixos d'algunes produccions de determinades espècies, les quanties de les captures de les quals es veuen afectades per qüestions de tipus de comportament biològic. Cal una continuïtat de projectes de recerca que podran desenvolupar en un futur altres aspectes ben interessants, lligats, per exemple a l'agronomia marina o al cultiu i a l'aprofitament industrial de vegetals marins —fonamentalment algues amb aplicacions en la talassoteràpia, dermocosmètica o dietètica— i, fins i tot, a l'ús associat a les piscifactories i a les depuradores, dirigides a reduir-ne l'impacte mediambiental. Quant a les espècies pescades, dominen els peixos, que amb 2.451 tones, representen el 74,20% de la quantitat pescada, si bé aquesta observació no és correspon amb el valor en euros, ja que els crustacis i mol·luscos, amb només el 25,80% de total de tones pescades, generen una producció en euros que representa més de la meitat (52,80%) de la producció pesquera dels peixos, mol·luscos i crustacis.

III. Pel que fa al volum de pesca desembarcada per illes destaca el fet de que totes les illes presenten variacions positives respecte al 2005, essent l'índex més alt el que registra l'Illa de Mallorca amb un 13,9%, seguida per les illes de Formentera i Menorca, mentre que Eivissa és l'illa que registra el percentatge de variació més baix. En quant a pesos cal assenyalar que el pes de Mallorca, que concentra el 72,10% del total de la pesca desembarcada a les Balears, el que provocà el fet de que les Illes Balears registressin una variació de caire positiu del 10,90% en la producció final respecte de l'any 2005. Pel que fa a Eivissa concentra el 14,21% de la pesca desembarcada, mentre que a Menorca s'hi desembarca el 9,91% i a Formentera el 3,76%. El volum en pesca desembarcada no correspon al valor en euros corrents ja que l'illa de Mallorca concentra el 70,40 del valor, mentre que Menorca incrementa, per la qualitat de la seva pesca, fins el 14,18% del valor global de la pesca desembarcada.

IV. Finalment, aquest Consell Econòmic i Social creu oportú recordar el que disposaven el Dictamen 1/2004, sobre l'esborrany d'ordre del conseller de Treball i Formació per

la qual s'aproven les bases reguladores de subvencions, la gestió i l'atorgament de les quals correspon a la Conselleria de Treball i Formació, i el Dictamen 2/2007, relatiu al Projecte d'ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de les Illes Balears, on es feien les reflexions següents:

> *L'activitat de foment de l'Estat com a intervencionisme en la política econòmica comença a ser rellevant a partir del segle XIX, en què els estímuls econòmics comencen a tenir importància en la realització d'obres públiques per part de particulars. En aquest sentit, la Llei General de 13 d'abril de 1877 defineix la subvenció en un sentit ampli, com a qualsevol auxili directe o indirecte de fons públics. En el segle XX, les ajudes públiques a la iniciativa privada en tots els sectors econòmics es racionalitzen després de la Llei 152/1963, de 2 de desembre, sobre Indústries d'Interès Preferent en els Plans de Desenvolupament Econòmic i Social. En la Constitució de 1978 es fan nombroses referències a l'activitat administrativa de foment: d'aquesta manera, quan sanciona els principis rectors de la política social i econòmica, indica que els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport (art. 43.3), les organitzacions de consumidors (art. 51.2), les societats cooperatives (art. 129.2) etc. També en fan referències a l'activitat de foment com a títol competencial específic de l'Estat (art: 149. 1.15: foment i coordinació general de la investigació científica i tècnica) o de les comunitats autònomes (art. 148.1.13: foment del desenvolupament econòmic de la Comunitat).*
>
> *Els incentius econòmics constitueixen actualment un fet rellevant entre les mesures de foment de l'activitat de particulars per perseguir fins considerats d'interès general. Com assenyala part de la doctrina,*[1] *aquestes mesures són un dels procediments més eficaços de promoció de la iniciativa econòmica privada i un camí a través del qual els poders públics orienten i corregeixen el sistema de mercat en una determinada direcció.*
>
> *Gran part de la doctrina administrativista manté un concepte molt estricte de la subvenció caracteritzada, com indica el professor PARADA VÁZQUEZ, per ser una atribució patrimonial a fons perdut, atorgada per una Administració Pública a favor d'un particular i afectada al desenvolupament d'una activitat per part del beneficiari. No obstant, la legislació aplica sovint un concepte més ampli, on caben tot tipus d'estímuls econòmics. En aquest sentit i com s'assenyala a les observacions particulars, la Llei estatal 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (BOE núm. 276, de 18 de novembre) defineix en l'article 2 —considerat legislació bàsica de l'Estat— el concepte de subvenció com a "toda disposición dineraria realizada por cualesquiera de los sujetos contemplados en el artículo 3 de esta ley,*[2] *a favor de personas públicas y privadas, y que cumpla los siguientes requisitos:*

---

[1] MARTÍN RETORTILLO, S. *Derecho Administrativo Económico*, I. Madrid, 1989.

[2] Administració General de l'Estat, entitats que integren l'Administració local, Administració de les comunitats autònomes, organismes autònoms i altres entitats de dret públic de les Administracions Públiques.

a) Que la entrega se realice sin contraprestación directa de los beneficiarios.

b) Que la entrega esté sujeta al cumplimiento de un determinado objetivo, la ejecución de un proyecto, la realización de una actividad, la adopción de un comportamiento singular, ya realizados o por desarrollar, o la concurrencia de una situación, debiendo el beneficiario cumplir las obligaciones materiales y formales que se hubieran establecido.

c) Que el proyecto, la acción, conducta o situación financiada tenga por objeto el fomento de una actividad de utilidad pública o interés social o de promoción de una finalidad pública.

D'altra banda, l'article 2 del Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre, disposa que "1. A l'efecte d'aquesta llei, té la consideració de subvenció qualsevol disposició dinerària duta a terme per les entitats a què es refereix l'article 3.1[3] *a favor de persones públiques. 2. Així mateix, es considera subvenció qualsevol ajuda econòmica prestada amb càrrec als pressuposts generals de la comunitat autònoma, així com les ajudes finançades, totalment o parcialment, amb fons de la Unió Europea o d'altres ens públics".*

Des del punt de vista de l'anàlisi econòmica,[4] *recordem que "en una economia de mercat, la competència i el mecanisme de preus garanteix l'assignació eficient dels recursos productius per a la producció de béns privats. En el cas dels béns públics no funciona el mecanisme dels preus de mercat i per tant, l'assignació dels recursos públics no es pot fer a partir del mercat.*[5]

L'assignació dels béns públics es fa per la via dels pressuposts públics, que són aprovats pels representants democràticament escollits pels ciutadans. Les votacions dels ciutadans poden donar una visió general de les seves preferències, però no donen en cap cas una visió detallada i explícita a partir de la qual es pugui fer una assignació de la despesa pública. L'assignació pressupostària és una decisió col·lectiva que prenen els polítics i que és l'expressió d'un determinat sistema de votació.

Per evitar el perill d'entrar en una dinàmica creixent de la despesa pública és fonamental des del punt de vista de l'anàlisi econòmica dissenyar "regles clares" per controlar el creixement de la despesa pública, tal com ha defensat James Buchanan, Premi Nobel d'Economia de 1986. Per exemple la limitació de finançar la despesa

---

[3] L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, les entitats autònomes que en depenen i la resta d'entitats de dret públic que en depenen.

[4] Vegeu STIGLITZ, J. E. *La economía del sector público*. Barcelona: Antoni Bosch Ed., 2002.

[5] Es consideren béns privats aquells que tenen assignats uns "drets de propietat" i per tant permet excloure del seu consum a tots aquells que no gaudeixen dels dits drets de propietat. La demanda de béns privats és, doncs, la demanda per comprar uns "drets de propietat" o un "ús exclusiu" d'un bé es consumeixi o no. Una altra característica dels béns privats és que són "rivals" en el sentit que si una persona l'utilitza o el consumeix, aquest fet impossibilita el seu consum per part d'un tercer. Per definició, els béns públics no són exclusius ni són rivals. El cas paradigmàtic és la defensa nacional.

pública mitjançant dèficit, que en el cas, del Pacte d'Estabilitat de la UE, s'ha fixat no superar el límit del 3% del PIB.

En resum des del punt de vista de marcar unes "regles del joc" clares en el cas de les subvencions, ens sembla recomanable aconsellar:

a) La simplificació de normatives

b) La justificació clara dels objectius

c) Una anàlisi cost - eficàcia de la seva aplicació

d) El control del seu creixement

e) La delimitació temporal que justifica la seva aplicació."

IV. Observacions particulars

Ateses les consideracions inicials de l'apartat precedent, aquestes observacions particulars se centraran, d'entrada, en qüestions que afecten el procediment de sol·licitud del dictamen, que no són de menor importància tenint en compte que aquest procediment és l'instrument a través del qual es realitza la funció consultiva encomanada per l'Estatut d'autonomia a aquest Consell i que, per tant, el rigor en el seu compliment constitueix un barem sobre l'efectivitat de la pròpia tasca consultiva d'aquesta institució. Pel que fa a l'articulat, cal tenir en compte que el contingut de l'ordre ha d'atenir-se al que disposa la normativa comunitària que s'esmenta al preàmbul del Projecte d'ordre.

I. En primer lloc, hem de recordar que la norma sotmesa a dictamen s'ha tramès a aquest CES en virtut de l'article 2.1.*b*, incís primer, de la seva llei reguladora, la qual cosa implica el caràcter facultatiu de la consulta, atès que es tracta d'un projecte de disposició administrativa que regula una matèria socioeconòmica i la preceptivitat de la sol·licitud de dictamen es reserva, d'acord amb l'article 2.1.*a* de la llei esmentada, a avantprojectes de llei i projectes de decret que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, a aquells que afectin substancialment l'organització, competències o funcionament del CES o a aquells sobre els quals sigui obligatòria la consulta d'acord amb una llei. Tenint en compte, doncs, que la consulta al CES no és, en aquest cas, obligatòria, creiem que, una vegada feta ha de complir amb el mateix rigor que qualsevol altra els requisits que estableix la regulació a aquest efecte.

II. En segon lloc, hem de fer al·lusió, a la distinció entre les fases d'elaboració i de tramitació d'una norma, tot recordant que és en aquesta segona fase on es produeix, si s'escau, la consulta al Consell Econòmic i Social. En aquest sentit, l'article 2 núm. 1 *b* de la Llei del CES, abans esmentat, és clar quan inclou, entre les funcions de la institució, l'emissió de dictàmens de caràcter facultatiu respecte de *projectes de disposicions administratives que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació* la qual cosa implica que la fase d'elaboració ja està conclosa i que el text es

troba en fase de tramitació. És a dir, i pel que fa a l'expedient tramés, el dictamen del CES s'ha de sol·licitar a l'empara de l'article 46 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, i no en virtut de l'article 43, que regula el tràmit d'al·legacions i pel qual concedeix un termini de 15 dies.

El fet que es sol·liciti a l'empara de l'article 43 implica que, per exemple, no es pugui valorar la consulta feta als agents socials i les associacions representatives dels interessos del sector pesquer en la fase d'elaboració de la norma, perquè aquesta consulta es fa de manera simultània amb aquest dictamen i, per tant no es pot incorporar la corresponent documentació en l'expedient tramès a aquest CES. En relació amb aquesta qüestió, volem recordar la importància de la participació dels agents socials en l'elaboració de disposicions generals, la qual fonamenta la tasca consultiva del CES.

III. En tercer lloc, hem de recordar que, d'acord amb l'article 1.2 de la Llei reguladora del CES i la disposició addicional primera del seu Reglament d'organització i funcionament del CES, la sol·licitud de dictamen ha d'adreçar-se al president de la institució però ha de trametre's a la conselleria competent en matèria de treball, a qui s'ha encomanat la funció de canalitzar les relacions entre el Govern i aquest Consell.

IV. Pel que fa als eixos prioritaris d'actuació, el Reglament (CE) 1198/2006, del Consell, de 27 de juliol, relatiu al FEP, preveu l'actuació en els cinc eixos següents:

1. *Mesures d'adaptació de la flota pesquera comunitària.*
2. *Aqüicultura, pesca interior, transformació i comercialització de productes de la pesca i de l'aqüicultura.*
3. *Mesures d'interès públic.*
4. *Desenvolupament sostenible de les zones de pesca.*
5. *Assistència tècnica.*

No obstant això, el Projecte d'ordre preveu actuacions en els 4 primers eixos. Des del CES entenem que, pel que fa al quint eix d'actuació, *assistència tècnica,* la realització d'avaluacions, informes d'experts, estadístiques i estudis relatius a l'acció del FEP pot ser d'interès per les associacions i agrupacions del sector. I, no només això, sinó que, per exemple, el foment de mesures relatives a la constitució de xarxes, a la cooperació e intercanvi d'experiències i d'informació això com l'establiment de xarxes comunitàries i transnacionals poden ser beneficioses.

V. Pel que fa a la redacció d'alguns preceptes, consideram adient fer les següents observacions:

a) En l'article 4 es fa referència al *president o presidenta* del Fogaiba. L'article 7 indica que les sol·licituds han d'adreçar-se a la *presidenta* d'aquest organisme.

No obstant això, l'article 24.8 es refereix a la *directora gerent* del Fogaiba. Recomanam que s'unifiqui la denominació d'aquest càrrec.

b) En el mateix preàmbul del projecte de norma, apareix aquest *Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears* i el seu acrònim, *Fogaiba,* fet que implica que no sigui necessari repetir el nom complet i l'acrònim cada vegada que es fa referència a aquest organisme. Així mateix, de vegades apareix en majúscules, d'altres en minúscules. Es recomana que es faci servir sempre el mateix criteri.

c) L'apartat 5 de l'article 4 relatiu a les resolucions de convocatòria de subvencions manifesta que les dites resolucions indicaran si la notificació s'ha de fer individualment o mitjançant publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Per seguretat jurídica i en consonància amb la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, aconsellam que les notificacions siguin sempre individuals, sense perjudici de que, a més a més, es publiquin en el Butlletí Oficial.

d) L'article 7, relatiu a la presentació de sol·licituds, disposa, en el segon apartat, que *en els supòsits de l'article 8.3 b,* (...). Doncs bé, si aquest article 8.3 és el del mateix Projecte d'ordre, l'apartat *b* no existeix. En cas contrari, s'hauria d'indicar la norma a la qual es fa referència.

e) L'article 8.2 conté un paràgraf sobre la presentació telemàtica de sol·licituds amb al·lusió a la disposició addicional 18 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. A continuació reconeix que aquesta disposició està derogada i que s'ha de substituir el text per un altre que, per cert, és més curt i entenedor:

> *La presentación telemática de solicitudes y documentación complementaria ha de tramitarse de acuerdo con lo previsto en la Ley 11/2007, de 22 de junio, de acceso electrónico de los ciudadanos a los servicios públicos.*

Doncs bé, el paràgraf que fa referència a la disposició derogada no ha estat suprimit encara.

f) A fi de donar major claredat a la redacció del precepte, entenem que al regular els beneficiaris, l'article 11, en el segon paràgraf podria dir, les confraries de pescadors <u>i les seves federacions</u>, tot i que relaciona entitats representatives del sector pesquer.

g) Pel que fa a la disposició addicional, no necessita que s'indiqui que és la primera, atès que no n'hi ha cap altra. D'altra banda, la redacció resulta confusa:

> *El Reglamento de aplicación de la Ley 38/2003, de 17 de noviembre, General de Subvenciones, resultará de aplicación supletoria respecto de las bases reguladoras* previstas en el apartado 3 del artículo 1 de la presente orden y el Texto refundido de la Ley de subvenciones de las Illes Balears.

L'article 1.3 *no preveu* unes bases reguladores, sinó les normes que són d'aplicació a les ajudes que es podran concedir una vegada aquest Projecte

d'ordre sigui aprovat. En el cas que es pretengui regular la supletorietat de la norma estatal, consideram que no és necessari afegir una disposició addicional, ja que es pot incloure en l'article primer. Ara bé, de la redacció de la disposició no resulta clara la pretensió.

h) Tenint en compte que un dels objectius dels ajuts al Fons Europeu de Pesca és promoure la igualtat entre homes i dones en el desenvolupament del sector pesquer i de les zones de pesca, així com la Llei de la dona, les referències als interessats i als beneficiaris que es fan al llarg de tot l'articulat haurien de respectar els criteris d'igualtat de gènere.

V. Conclusions

Al llarg de totes les consideracions s'ha expressat l'opinió d'aquest CES sobre el Projecte d'ordre sotmès a dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 2 d'abril de 2008

DICTAMEN NÚM. 5/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL PLA JOVE DE L'HABITATGE I SOBRE LES AJUDES A LA PROMOCIÓ I ACCÉS A L'HABITATGE A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 25 de març de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Habitatge i obres Públiques relativa al Projecte de decret pel qual es regula el Pla Jove de l'Habitatge i les ajudes la promoció i accés a l'habitatge a les Illes Balears. Atès que no hi constava la documentació el format electrònic, tal i com preveu la disposició addicional primera del Reglament de d'Organització i funcionament del CES, es va sol·licitar telefònicament i va ser tramés el dia 27 de març.

Segon. El mateix dia 27 de març, el president, atenent a la sol·licitud del conseller d'Habitatge i Obres Públiques i a l'informe que consta en el expedient pel qual justifica la conveniència de la tramitació urgent del procediment, emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels serveis tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense que la proposta s'hagi de tractar en el si d'una comissió de treball. Aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa i la Felib.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

- Resolució, del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, d'inici del procediment d'elaboració de la disposició reguladora del pla d'ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge dels ciutadans a les Illes Balears.

- Informe sobre la necessitat i oportunitat de l'elaboració d'un nou reglament sobre les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge dels ciutadans a les Illes Balears, emès per la cap de Departament d'Arquitectura i Habitatge.

- Memòria econòmica del projecte de Decret pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge 2008-2011, emès per la mateixa cap de departament.

- Informe justificatiu de la necessitat de reduir a set dies el termini d'audiència del Projecte de decret pel qual es regula el pla jove de l'habitatge i sobre les ajudes ala promoció i accés a l'habitatge a les Illes Balears, emès pel cap de la secció VII.

- Ofici de tràmit d'audiència del Projecte de decret a les entitats següents, membres de la Mesa de l'Habitatge:
  - Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social.
  - Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.
  - Associació de Consumidors i Usuaris de les Illes Balears.
  - Unió General de Treballadors de les Illes Balears.
  - Col·legi Oficial d'Administradors de Finques.
  - Col·legi Oficial d'Aparelladors de les Illes Balears.
  - Confederació d'Associacions Empresarials de Balears.
  - Associació de Constructors.

- Al·legacions presentades per:
  - Unió General de Treballadors.
  - Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca.
  - Associació Empresarial de Promotors Immobiliaris de Balears.
  - Col·legi d'Administradors de Finques de Balears.
  - Confederació d'Associacions Empresarials de Balears.

- Informe sobre les al·legacions presentades en el tràmit d'audiència, de 16 de març de 2008, pel qual valora les al·legacions presentades per totes les entitats esmentades llevat de la Confederació d'Associacions Empresarial de Balears.

- Certificat de la cap de Departament d'Habitatge i secretària de la Mesa d'Habitatge, pel qual indica que a la reunió de 3 de març de 2008 de la dita Mesa, va presentar l'esborrany de decret d'ajudes a l'habitatge i va donar tràmit d'audiència a les entitats indicades més amunt.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 9 d'abril de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 134 articles, i una part final distribuïda en una disposició addicional, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dos disposicions finals.

La part expositiva o Preàmbul, encara que no du aquesta denominació, cosa que es recomana, explica la finalitat del Decret i el marc normatiu que l'habilita, tenint en compte que l'Estatut d'Autonomia atorga la competència exclusiva en matèria d'habitatge a la Comunitat Autònoma.

La finalitat del Projecte de decret és, d'una banda, millorar les ajudes per facilitar l'accés als ciutadans a un habitatge i, de l'altra, impulsar l'oferta d'habitatges assequibles, amb la promoció de la rehabilitació i amb la incentivació dels promotors per què facin habitatges protegits de nova construcció amb destí a arrendament, entre d'altres mesures.

La part dispositiva està dividida en deu títols amb un total de 134 articles.

El Títol I regula les disposicions generals, en el qual s'estableixen les normes d'aplicació general. El Títol II estableix les línies d'ajuda per al primer accés dels ciutadans de les Illes Balears a l'habitatge, tant en arrendament com en propietat.

En el Títol III s'estableixen les ajudes per impulsar l'oferta d'habitatges assequibles en arrendament: habitatges protegits de nova construcció (Capítol I), rehabilitació d'edificis d'habitatges (Capítol II), rehabilitació d'habitatges lliures pel seu arrendament (Capítol III) i ajudes a propietaris d'habitatges lliures desocupats per arrendar (Capítol IV).

El Títol IV regula las mesures per impulsar la rehabilitació, tant si és una rehabilitació aïllada d'edificis i d'habitatges (Capítol I), ja siguin àrees de rehabilitació integral i de centres històrics (Capítol II), ja siguin mesures per impulsar la renovació urbana (Capítol III).

El Títol V regula les ajudes per a la millora de l'accessibilitat dels edificis i dels habitatges; el Títol VI, la implantació de mesures per l'estalvi energètic en habitatges de protecció oficial, tant per a promotors públics com per privats; i el Títol VII, el foment de la urbanització de sòl per a habitatges protegits.

El Títol VIII està dedicat exclusivament a les ajudes als joves per al primer accés a l'habitatge, fent extensives aquestes ajudes a altres col·lectius com són les famílies nombroses, les persones major de 65 anys, les famílies constituïdes pel pare o la mare i els fills, les persones amb discapacitat reconeguda oficialment i les víctimes de gènere o del terrorisme (Capítol VI). En el Capítol I s'estableixen les disposicions comunes; e Capítol II regula les ajudes per a l'accés dels joves a l'habitatge en arrendament; el Capítol III les ajudes per a l'accés a l'habitatge en propietat: ajudes per a la primera hipoteca, per a l'adquisició d'habitatges protegit de nova construcció, per a l'adquisició d'habitatges usats així com per a l'adquisició d'habitatges per a la seva rehabilitació immediata; el Capítol IV regula les ajudes a la rehabilitació d'habitatges; y el Capítol V, les ajudes per a la rehabilitació d'habitatges destinats a arrendament.

El Títol IX tracta el Registre públic de demandants d'habitatges protegits de nova construcció i el Títol X la tramitació administrativa de les ajudes.

Pel que fa a la part final, la disposició addicional limita la quantia de les ajudes a prestar en funció de les disponibilitats pressupostàries, essent complementàries a les establertes en la normativa del Pla d'Habitatge Estatal.

La disposició transitòria fa referència a les sol·licituds presentades amb anterioritat a l'aplicació d'aquest decret, i a les actuacions de rehabilitació previstes en el marc dels acords de les comissions bilaterals relatives a àrees de rehabilitació integral (ARI).

Mitjançant la disposició derogatòria, s'elimina del panorama normatiu el Decret 9/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el pla jove d'habitatge i les ajudes a la promoció i accés a l'habitatge de les Illes Balears 2005-2008.

La disposició final primera faculta al conseller d'Habitatge i Obres Públiques perquè dicti les disposicions de desenvolupament d'aquesta noma i la disposició final segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Atès el contingut del Projecte de decret, es considera oportú fer esment de les consideracions fetes en la Memòria del CES 2006, sobre l'habitatge, tant pel que fa a l'Estat espanyol, com pel que fa a la situació a les Illes Balears.

I. Pel que fa, doncs, a la situació de l'habitatge a l'Estat espanyol es va advertir durant el 2006, una tendència cap a la moderació del creixement dels preus de l'habitatge, que es va veure afectada pel continu deteriorament del grau d'accessibilitat i pel seu impacte sobre l'endeutament de les llars espanyoles. Tot plegat justifica la intervenció de l'Estat en un intent de millorar l'accessibilitat dels ciutadans a un habitatge digne i de qualitat. En aquest sentit, destaquen l'execució del Pla estatal de l'habitatge i els debats sorgits entorn de dues normes que afecten directament l'accessibilitat: la Llei del sòl i la reforma de la Llei hipotecària.

Durant el 2006 s'ha confirmat la moderació del creixement dels preus de l'habitatge, tendència que es va iniciar a final del 2003. Això va ser un factor comú tant a l'habitatge nou, que va créixer el 9,6%, com a l'habitatge usat, que va créixer el 8,5%. El preu del metre quadrat de l'habitatge usat continua sent superior al del nou: 2.000,6 euros el metre quadrat de l'habitatge usat davant 1.957,6 euros el del nou. S'ha de destacar l'elevat creixement del nombre de llars a Espanya, de manera que, a finals de 2006, se'n varen comptabilitzar 16 milions, el 21,7% més que fa deu anys. Això es deu als fluxos migratoris, al creixement de l'ocupació i als canvis en les estructures familiars. Quant a la producció d'habitatges, l'any 2006 sembla que es consolida la trajectòria alcista, iniciada el 2002, de construcció d'habitatge protegit, que varen representar el 12,5% del total dels habitatges començats. Segons les xifres ofertes pel Ministeri de Foment, durant el 2006 es visaren a Espanya 863.766 habitatges, fet que suposa un creixement anual del 18,4%, la taxa més elevada des del desembre de 2003, i 12,2 punts percentuals més que l'any 2005. D'altra banda, el Ministeri d'Habitatge, a final del 2006, va presentar per primera vegada dades sobre el parc d'habitatges existents a Espanya. Així, el 2005, hi havia a Espanya 23.209.842 llars, el 68,4% de les quals corresponien a habitatges principals. El 2006, el parc va augmentar en 586.874 llars, de les quals 423.606 eren habitatges principals i 163.268 no principals. Del total

d'habitatges, 12.992.650 eren en règim de propietat, 1.879.559 en lloguer, 398.107 en cessió i 613.954 en altres règims de tinença.

La taxa l'accessibilitat ha experimentat un notable deteriorament en els darrers anys. Fa deu anys el preu de l'habitatge mitjà representava la renda anual de 3,5 anys per a una família tipus, mentre que a final de 2006, es necessitaven 7,1 anys de renda per cobrir el preu mitjà de l'habitatge.

Pel que fa al crèdit hipotecari total, el 2006 va créixer a un ritme mitjà anual del 5,6%, una dècima de punt per sota del creixement mitjà del 2005. El crèdit de les llars per a l'adquisició de l'habitatge va créixer a un ritme mitjà anual una mica inferior, el 22,7%, 1,6 punts percentuals menys que l'exercici anterior.

II. De l'execució del Pla d'habitatge estatal, del qual el Projecte de decret preveu ajudes complementàries, cal destacar els punts següents:

- Els elevats graus d'execució, que se situaren entre el màxim pels ajuts atorgats a inquilins, i el mínim marcat per la construcció d'habitatges protegits nous de lloguer.
- El nombre d'habitatges protegits nous per a la venda establerts al Pla era de 46.336; se'n construí el 95,8%. Es mesura com el quocient entre el preu mitjà d'un habitatge i la renda bruta per llar.
- Hi ha una gran disparitat quant al grau de compliment entre regions a la construcció d'habitatge protegit per vendre. Cal destacar Aragó, Castella-la Manxa, Madrid, Castella i Lleó i La Rioja, amb un grau d'execució del 100%; a l'altra extrem, Cantàbria, que només va arribar al 31,9% del compliment. Quant als habitatges protegits per llogar, Canàries i Aragó són les comunitats amb un major nombre de construccions.
- Pel que fa a les actuacions de rehabilitació, tots els territoris varen superar el 100% d'execució, llevat d'Extremadura, que va executar un 81,2% del convingut.
- La creació del Consell del Pla estatal d'habitatge, un nou organisme de caràcter assessor i consultiu dependent del Ministeri, tractarà d'afavorir el control, l'avaluació i el seguiment de les polítiques d'habitatge en un marc de participació social i de col·laboració entre administracions.

III. La Llei de 1998 de règim del sòl i valoracions ha estat font d'un important conflicte de competències en el qual no hi entrarem,, i també objecte de discrepàncies entorn a la qualificació del sòl i al règim de valoracions. La nova Llei tindria com a objectius aquests:

- Augmentar la transparència, l'eficàcia i la participació pública en l'ordenació i la gestió del sòl.

- Augmentar la previsió i informació de les infraestructures i els recursos naturals disponibles i afectats als processos de transformació urbanística.
- Promoure l'eficiència als mercats del sòl i regular, amb garanties, la participació de la iniciativa privada en els processos de transformació.
- Obtenir més sòl per al desenvolupament de la política de l'habitatge per les administracions competents.

En aquest sentit, el CES del Regne d'Espanya, en el Dictamen 10/2006, de 26 de juliol, sobre l'Avantprojecte de la llei del sòl, ha fet un seguit de puntualitzacions, entre d'altres, respecte a l'objectiu d'ampliar el sòl disponible per a l'actuació pública, en què es preveu l'establiment d'una quota de cessió d'entre el 5 i el 15% tant per al desenvolupament urbanístic com per a l'habitatge protegit, i en la reserva d'un mínim del 25% de l'edificabilitat residencial per a l'habitatge protegit. Respecte a les cessions, el CES opina que més enllà de la valoració sobre els percentatges fixats, val la pena cridar l'atenció sobre la necessitat d'una efectiva dedicació dels patrimonis públics de sòl als fins previstos i no a finançar, com s'està fent amb freqüència, la despesa corrent dels ajuntaments. També s'hi fa constar que s'hauria d'intentar evitar una monetarització sistemàtica de les cessions del sòl, i que, respecte a la reserva d'edificabilitat per a l'habitatge protegit, es necessitarien mecanismes que n'assegurassin l'efectivitat.

IV. Pel que fa a la qualitat de vida de la població, aquesta depèn també en gran mesura de l'entorn urbà en el qual viuen. Per aquest motiu, juntament amb l'accessibilitat i la qualitat de l'habitatge, és necessari prestar atenció a factors tan importants com els equipaments urbans, la mobilitat i la seguretat de les ciutats, o de l'entorn natural d'aquestes. La Unió Europea dóna una especial importància als tres objectius de l'Agenda revisada de Lisboa: augmentar l'atractiu de les ciutats com a llocs de feina i inversió, impulsar l'economia de la innovació i el coneixement en els centres urbans, i millorar la qualitat dels llocs de treball. L'enquesta de qualitat de vida posa de manifest que hi ha diferències importants entre els països de la UE dels 15 i els incorporats recentment. A excepció d'Itàlia i Grècia, el percentatge de ciutadans de la UE dels 15 que estan insatisfets amb l'accés a les infraestructures, la seguretat ciutadana i els elements ambientals és baix. En canvi, els països de nova incorporació mostren un grau d'insatisfacció molt més alt. Quant a Espanya, les dades demostren que el grau d'insatisfacció dels ciutadans és lleugerament superior al de la mitjana de la UE dels 15, fet que ens situa en un nivell intermedi, inferior als dels països del sud d'Europa, com Itàlia, Grècia o Portugal, però encara molt per sobre del corresponent als països nòrdics, Alemanya o Àustria.

D'altra banda, les dades de l'enquesta de condicions de vida i el panell de llars mostren que més de la meitat de les llars espanyoles està satisfeta amb les condicions ambientals. L'enquesta mostra uns resultats òptims per a Cantàbria i Astúries, i els pitjors resultats són per a Ceuta i Melilla, Madrid i la Comunitat Valenciana.

V. Pel que fa a l'evolució de l'habitatge a les Illes Balears, durant l'any 2006 es va registrar de nou un gran dinamisme de l'oferta de promocions residencials, que va

resultar particularment agut a Mallorca, i no tant a les Pitiüses. El nombre d'habitatges visats, que constitueix un bon indicador avançat de les expectatives d'inversió i de la futura activitat del sector, va augmentar considerablement: es visaren 15.847 habitatges, el 26,5% més que l'any anterior. Aquesta xifra es situa molt a prop del nivell de 1999, any de referència de la gran expansió residencial de la segona meitat dels anys noranta. A Mallorca, l'increment fou del 32,9%, i es visaren 11.577 habitatges. A Eivissa i Formentera, l'augment fou del 17,8%. A Menorca, on les oscil·lacions tendeixen a ser més reduïdes, l'increment fou del 4,3%. Per la seva banda, la demanda d'habitatge va començar a mostrar alguns indicis de pèrdua d'impuls, motivada per l'ininterromput i cada vegada més insostenible procés d'augment de preus i per la irrupció d'un nou factor: l'augment dels tipus d'interès i el gradual esgotament dels mecanismes que havien anat configurant un mercat hipotecari feble.

El 2006 representa un any que hi ha un procés dual, aparentment contradictori, en el qual augmenta amb rapidesa l'oferta residencial futura, sobretot a Mallorca, i a la vegada, s'aprecien signes de la debilitat de la demanda com a conseqüència de la continuïtat dels elevats increments de preus, però també pel canvi d'escenari financer, un dels mecanismes claus en el model. Entre els elements que podrien contribuir a explicar aquesta situació, convé recordar, en primer lloc, que el procés productiu de l'edificació residencial es caracteritza per un llarg període de maduració, la qual cosa determina ajustaments lents als canvis de la demanda, en especial si aquests són incipients, i que, en segon lloc, el 29 de març de 2006 va entrar en vigor el nou Codi tècnic de l'edificació, que afecta els projectes que no havien demanat llicència municipal d'obres abans del 29 de setembre d'aquest any. Aquesta nova normativa, que segons el consens dels agents del sector generaria millores en certs aspectes de qualitat i ambientals, però acompanyades de costos de producció més elevats, va produir un «efecte avançament», molt comú davant els canvis de normatives tècniques i urbanístiques. Aquest efecte hauria implicat un ràpid augment dels projectes d'habitatges visats i amb llicència municipal tramitada a l'empara de la normativa anterior, amb la qual cosa l'execució efectiva de l'obra, llavors, es va diluint en el temps. En tot cas, els seus efectes serien limitats i només expliquen parcialment l'increment de nous projectes: no pot oblidar-se que tot això succeeix en un marc econòmic expansiu en el qual creixen la població, l'ocupació i la renda, factors que, més enllà de canvis conjunturals, continuen alimentant l'expansió residencial.

Els darrers anys de la passada dècada dels noranta, la demanda de l'habitatge a Balears va créixer intensament a causa de la singular confluència d'un conjunt de factors que varen operar a la vegada, i varen configurar un escenari extraordinàriament expansiu, en el qual a més de factors relacionats amb l'encariment del cost del sòl i amb les expectatives dels agents econòmics i dels consumidors sobre el seu escàs creixement futur, varen destacar: el fort creixement de l'economia balear; l'elevat increment de la població immigrant i altres factors demogràfics determinants de la constitució de noves llars; l'entrada en el nou marc de l'euro; la inversió estrangera dirigida a l'adquisició d'habitatges destinats a turisme residencial; la ràpida reducció dels tipus d'interès hipotecari; l'allargament dels terminis d'amortització dels préstecs hipotecaris, i l'augment de l'atractiu dels immobles com a bé d'inversió refugi respecte a altres actius alternatius, en un escenari de baixos tipus d'interès i

expectatives de continuïtat dels forts creixements dels preus i lloguers. Aquesta expansió, amb ritmes diferents, ha continuat vigent des de llavors.

Al marge de factors conjunturals i dels relacionats amb la escassesa del sòl, el seu progressiu encariment i les expectatives sobre l'evolució dels preus, la intensa demanda d'habitatge que es registra des de final dels anys noranta ha estat fins ara el resultat de la conjunció de tres tipus de factors: econòmics (augment de l'ocupació i de la renda de les famílies), demogràfics (immigració, turisme residencial, canvis socials: augment de les famílies monoparentals, d'un membre, emancipació dels joves, allargament de l'esperança de vida) i financers (descens continuat dels tipus d'interès, allargament dels terminis dels préstecs, habitatge com a atractiu alternatiu).

Pel que fa als factors demogràfics, és oportú recordar que en el darrer quinquenni la població de Balears ha crescut en 122.435 habitants, fet que representa un augment del 13,9%. Dia 1 de gener de 2006 creixia a 1.001.062 habitants. El gener de 2001 el 38,5% de la població resident no havia nascut a les Illes Balears. En la mateixa data de 2006 havia arribat al 44%. La població nascuda a l'estranger, que el 2001 representava l'11%, ja arribava al 18% el 2006, i experimentava un increment net de 95.840 persones en aquest interval. La població nascuda en altres comunitats autònomes, contràriament, en aquest darrer quinquenni ha reduït el seu pes específic, que ha passat del 27% al 25%. En conseqüència, la magnitud i intensitat del procés immigratori procedent de països estrangers s'ha constituït un dels factors més actius d'entre els que configuren l'evolució de la demanda d'habitatge. Però, també ho és i molt principalment la ràpida transformació de la societat, amb diversos processos que han impulsat la formació de llars, tals com: noves unitats familiars pels darrers *baby boomers*, major incidència de llars unifamiliars per l'emancipació de joves, envelliment de la població, elevada freqüència de divorcis i separacions matrimonials, creixent índex de dones cap de família i altres.

Cal recordar que l'any anterior, la demanda d'habitatges pel turisme residencial havia registrat un notable augment d'activitat, superior al 20% en el cas de compradors britànics, i es va recuperar lleugerament el mercat alemany, després de diversos anys d'estancament. Aquesta evolució de creixement s'explica per la millora de les economies dels principals països emissors, juntament amb la contenció de la pèrdua del diferencial de preus relatius dels béns immobles, a més d'altres factors, entre els quals s'hauria de destacar l'ampliació de l'oferta de transport aeri i la reducció dels seus preus. Pel que fa a 2006, la demanda s'ha mantingut activa, impulsada per la consolidació de la recuperació de l'economia alemanya, que va créixer el 3%, i el repunt de la britànica, amb el 2,8%. El mes d'agost de 2005, els tipus d'interès hipotecari, expressats com a valor mitjà corresponent al conjunt de les activitats financeres, arribaren al seu valor més baix des de l'any 2000, amb una taxa del 3,19%. El cicle de reduccions continu s'havia acabat. Des de llavors, iniciaren un lenta però sostinguda pujada que va situar la taxa de desembre d'aquell any en el 3,40%. Els tipus d'interès dels préstecs amb garantia hipotecària, contractats en la seva majoria a interès variable referenciat a indicadors del mercat financer, van anticipar un esperat enduriment de la política monetària. El Banc Central Europeu va obrir pel desembre un nou cicle alcista dels tipus oficials, situats fins aquest moment en el 2%, per contrarestar possibles tensions inflacionistes derivades de l'increment del preu del

petroli, del creixement monetari i de la tèbia recuperació de l'activitat econòmica de la UE. En qualsevol cas, el valor mitjà anual dels tipus encara va continuar descendint el 2005 i es va situar en el 3,28%.

Ara bé, al llarg del 2006, a mesura que s'anava consolidant la recuperació econòmica europea i es moderaven els riscs a l'escenari internacional, el Banc Central Europeu fou augmentant esglaonadament els tipus d'interès, primer amb freqüència trimestral i, en la segona meitat de l'any, amb freqüència bimestral, per afrontar les previsibles tensions inflacionistes i controlar la forta expansió de la liquiditat i el crèdit en la zona euro. Al desembre, el Banc Central Europeu va fixar el tipus oficial REFI en el 3,5%. El tipus mitjà hipotecari espanyol corresponent a aquest mes havia arribat al 4,75%, 135 punts bàsics per sobre del desembre de l'any anterior. En aquest nou escenari alcista, el tipus mitjà de l'any 2006, més ressagat, va créixer fins al 4,17%, 0,9 punts percentuals més elevat que el 2005.

L'enduriment de les condicions creditícies, reflectit sobretot per l'augment dels tipus d'interès, però també pel relatiu esgotament del mecanisme d'extensió dels terminis d'amortització dels préstecs, juntament amb processos més selectius i exigents seguits per les entitats financeres per a les concessions dels nous préstecs, va contribuir al deteriorament del nivell d'accessibilitat a l'habitatge, va afectar la capacitat d'endeutament, va minar les expectatives i va debilitar la demanda residencial. Tot això implica que el 2006 es produeixi un canvi en el model que, en el seu component financer, havia impulsat la demanda residencial el quinquenni anterior i que, en essència, consistia que els continus descensos del tipus d'interès hipotecari i l'allargament dels terminis d'amortització dels préstecs esmorteïen l'impacte de l'intens procés de preus creixents a l'habitatge, feia possible l'ampliació de l'endeutament i alleugeria el pes de la seva càrrega financera. Per tant, el model, en la seva component financera, es va allunyar del patró seguit en els darrers anys, en el qual els preus penalitzaven l'accessibilitat a l'habitatge i les condicions financeres la facilitaven. El 2006, els dos mecanismes passen a treballar junts per dificultar l'accés.

Les dades de l'INE relatives al nombre d'hipoteques immobiliàries constituïdes a Balears durant el 2006, corresponents a habitatges, indiquen una brusca desacceleració dels elevats ritmes de creixement de la demanda residencial que s'havien registrat els dos darrers anys. El nombre d'operacions va créixer el 2% davant el 22,3% de l'any 2005 i el 19,9% del 2004. L'import total dels préstecs hipotecaris constituïts es va incrementar el 13,9%, explicable sobretot per l'augment dels preus, però així mateix molt per sota de les taxes d'augment de anys esmentats, el 39,1% i el 37,2%, respectivament. Al marge d'efectes estacionals, el segon semestre i, especialment, el darrer trimestre s'observen signes d'alentiment, més clars en el nombre d'hipoteques realitzades que en el seu import total. No obstant això, el primer trimestre de 2007 es va produir un repunt respecte del trimestre anterior, encara que el nombre d'operacions disminueix el 0,9% en relació amb el primer trimestre de l'any 2006. L'encara limitada remuneració dels actius de reduït risc, els riscs de l'entrada al mercat de renda fixa, juntament amb el creixement persistent dels preus de l'habitatge, varen mantenir cert atractiu com a actiu alternatiu. No obstant això, la millora de la rendibilitat dels mercats financers de renda variable i, en concret, de la borsa espanyola en els darrers anys, juntament amb l'augment dels tipus d'interès, la

tendència a la desacceleració dels preus creixents de l'habitatge i les expectatives dels inversors relatives a la maduresa del mercat de l'habitatge, apunten a una disminució de la pressió dels diners sobre la demanda d'habitatge en la recerca de rendibilitat com a actiu. Els preus mitjans de l'habitatge lliure es varen mantenir per sota de la mitjana estatal fins al 1998. A partir de llavors es va iniciar un escalada creixent que va portar les Balears a situar-se en el grup de les comunitats autònomes amb els preus de l'habitatge més elevats i amb major ritme d'augment. Entre 1996 i 2006 els preus augmentaren el 264,5%, molt més que la mitjana espanyola (180,8%), i s'acceleraren de manera especialment intensa entre 1998 i 2001.

No obstant això, a partir de 2002, els preus de Balears han crescut a menor velocitat que aquesta mitjana. Segons les dades del Ministeri d'Habitatge (amb una nova base del 2005), l'habitatge lliure va arribar a Balears, el quart trimestre de 2006, a un preu mitjà de 2.264,5 euros per metre quadrat, i va ser el 13,8% més elevat que la mitjana espanyola, que es va situar en 1.990,5 euros. A les Illes Balears, la pujada anual de preus, partint de preus trimestrals, es va moderar molt lleument, que va ser de l'11,5%. El 2005 havia repuntat fins al 12,9% des del 10,1% de l'any anterior. En canvi, el ritme de creixement dels preus mitjans espanyols va continuar desaccelerant-se el 2006, que van passar del 13,9% al 10,4%, la qual cosa una certa contenció de la demanda residencial. El preu mitjà de l'habitatge lliure usat de més de dos anys d'antiguitat, segons dades del Ministeri d'Habitatge referits al darrer trimestre de cada any, ha despuntat en dos punts percentuals el 2006. El preu dels habitatges de menys de 150.000 euros ha crescut el 12,9%, davant el 10,9% de l'any anterior, i s'ha situat en 1.981,8 euros el metre quadrat. En aquest mateix segment, la mitjana estatal ha estat de 1.168,6 euros per metre quadrat i ha augmentat el 3,7%. El preu de Balears és un 69,6% més elevat que la mitjana espanyola. El preu dels d'entre 150.000 i 300.000 euros també han pujat, que s'han situat en 2.139,9 euros/m^2, amb un increment del 9,5% (l'any 2005 havia crescut el 7,3%). La mitjana espanyola és de 1.953,5 euros/m^2 i ha crescut el 5,3%. En aquest segment els preus de Balears s'aproximen a la mitjana estatal, i l'excedeixen en un 9,5%. L'oferta es va segmentant tant per encaixar aquests costs com per ajustar-se als nous requeriments de la demanda, en forma de més proporció d'habitatges de menor superfície, augment de serveis comuns, edificis d'habitatge tutelats per satisfer la demanda de persones jubilades, habitatges per a joves, edificis amb habitatges de superfície modulable, etc. Hi ha diferents indicadors de l'accessibilitat a l'habitatge. El Servei d'Estudis Econòmics del BBVA ha elaborat un indicador de síntesis que relaciona el preu d'un habitatge adquirible (aquell al qual es pot aspirar si s'hi dedica un terç de la renda salarial a pagar una quota d'un préstec hipotecari pel 80% del valor de l'habitatge) i el preu de mercat d'un habitatge de 90 m^2, de manera que quan l'indicador se situa per sobre d'un la capacitat de compra de la família mitjana supera els preus de mercat, i si se situa per sota la família no pot adquirir un habitatge de preu mitjà sense un esforç addicional. La capacitat d'endeutament ha augmentat de manera important els darrers anys com a resultat de factors econòmics (augment de l'ocupació i de la renda de les famílies) i financers (reducció dels tipus d'interès i allargament dels terminis d'amortització dels préstecs hipotecaris), que s'han manifestat insuficients per contrarestar l'intens creixement dels preus de l'habitatge, i s'ha erosionat, any rere any, l'accessibilitat de l'habitatge. El 2006 el repunt dels tipus d'interès hipotecari ha produït el deteriorament de la ràtio

d'accessibilitat més important del darrer decenni. Aquest procés ha conduït a una situació en la qual a algunes comunitats autònomes, entre les quals Balears, l'esforç financer de les famílies s'ha situat al límit de la seva capacitat de compra. El 2005 l'indicador corresponent a la mitjana espanyola es va situar en l'1,4.

Segons l'estimació que efectua aquesta entitat financera per a l'any 2006, va descendir a l'1,2. Encara que no disposam de dades diferenciades per comunitats autònomes des de 2004, podem estimar que l'indicador de Balears s'hauria situat entorn a l'1. La quota del préstec representa el 2006 el 28% de la renda salarial familiar, davant el 24,6% de l'any anterior, amb valors referits a la mitjana espanyola. Tractant-se d'indicadors mitjans, això significa que per a un creixent segment de la població resident a Balears la possibilitat d'accedir a un habitatge lliure de preu mitjà s'allunya una vegada més, especialment per a aquelles famílies que disposen d'un sol salari o es troben en certes situacions de fragilitat.

El deteriorament de l'accessibilitat a l'habitatge s'accentuarà com a conseqüència de l'entrada en escena de l'augment dels tipus d'interès hipotecari, en aquest nou cicle d'enduriment monetari, la qual cosa se suma a la pujada dels preus residencials per sobre dels ingressos, principal causa d'aquest deteriorament els darrers anys. D'altra banda, a pesar d'aquest doble procés, la capacitat d'endeutament de les famílies no es veurà minvada de manera dràstica, sempre que continuïn creixent a ritmes similars l'ocupació i la renda disponible i que l'evolució dels tipus d'interès es mogui amb augments suaus i amb un límit. El nou cicle d'enduriment monetari afavorirà el desplaçament de part de la demanda d'habitatges de compra cap al lloguer. Segons l'enquesta de demanda d'habitatge i lloguers publicada pel Ministeri d'Habitatge el 2005, a les Illes Balears els habitatges principals de lloguer representaven el 13,6% del total. Els darrers anys, s'hi han sumat els efectes de diversos factors que han pressionat la demanda d'habitatge de lloguer i han provocat un ràpid augment dels preus d'arrendament. Entre aquests hi ha l'augment de la població immigrant de baixa renda i per motius laborals, la tradicional escassesa de l'oferta d'habitatges en règim de lloguer, la insuficiència d'oferta d'habitatge social de propietat i el progressiu empitjorament de l'accessibilitat a l'habitatge lliure per a creixents capes de la població. Tot això continua generant greus problemes d'habitatge a alguns col·lectius, en especial als joves, i l'aparició del subarrendament i situacions de precarietat i amuntegament associades a llars plurifamiliars. Aquesta enquesta xifrava en 5.000 habitatges principals llogats, en els quals residia més d'una unitat familiar, cosa que representa el 11,9% dels llogats. S'han produït iniciatives de les administracions públiques que tendeixen a fomentar l'augment de l'oferta d'habitatge de lloguer, per la via de conciliar la seguretat de les transaccions per a propietaris i inquilins i introduir més transparència en el mercat, juntament amb altres iniciatives per afavorir la rehabilitació d'habitatges de lloguer. Entre aquestes iniciatives destaca l'aprovació, per part del Govern de les Illes Balears d'un pla d'ajuts, que s'estén fins al 2008, per la compra d'habitatges de protecció oficial, per la compra d'habitatges usats i per la compra amb finalitats de rehabilitació, especialment orientat a persones joves, que complementa el Pla d'habitatge estatal. És, precisament, aquest pla d'ajudes, que es modifica, amb intenció de millorar-lo, amb el Projecte de decret que es sotmet a dictamen.

IV. Consideracions particulars

I. Com a observació prèvia, el CES vol fer una crida a la reflexió sobre algunes qüestions de caire procedimental. D'una banda, cal recordar que la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES estableix l'obligació de trametre la sol·licitud, el projecte de decret sobre el qual es demana parer al CES i tota la documentació que es consideri rellevant, tant en paper com en suport informàtic. Aquesta obligació no respon només a una voluntat d'aplicar les noves tecnologies de la informació a l'activitat de l'Administració per fer-la més àgil, sinó que ha esdevingut imprescindible per adequar els terminis de l'emissió de dictàmens establerts a la llei i el reglament del CES —un mes amb caràcter general, quinze dies amb caràcter d'urgència— a l'estructura i funcionament de la institució. En aquest sentit s'ha de tenir en compte que el CES està format per 36 consellers, dividits en tres grups i estructurats, pel que fa a l'organització de treball, en comissions de treball que aproven les propostes que posteriorment se sotmeten al parer de la Comissió Permanent o el Ple per a la seva aprovació definitiva. Atesa aquesta estructura, la tramesa als consellers de tota la documentació sobre la qual s'han de pronunciar a través de mitjans tradicionals, sense disposar-ne dels telemàtics, per tal que emetin una resposta en els terminis que estableix la normativa, és senzillament inviable.

D'altra banda, i pel que fa a la tramitació urgent del procediment per a l'emissió del dictamen, cal ressaltar que, atesa l'estructura descrita, la seva aplicació està prevista per a supòsits excepcionals i que, a més, la conselleria sol·licitant n'ha de motivar les raons, d'acord amb l'article 43.5 del Reglament d'organització i funcionament del CES, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre. A més, la petició d'informe urgent ha de venir acompanyada d'una extrema diligència en el compliment dels requisits, la qual cosa no s'ha produït en aquest cas, atès que manca l'informe jurídic i l'informe de la secretària general, exigits per l'article 46.1 i 2 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

Finalment, hem de recordar que, d'acord amb l'article 1.2 de la Llei reguladora del CES i la disposició addicional primera del seu Reglament d'organització i funcionament del CES, la sol·licitud de dictamen ha d'adreçar-se al president de la institució però ha de trametre's a la conselleria competent en matèria de treball, a qui s'ha encomanat la funció de canalitzar les relacions entre el Govern i aquest Consell. Tenint en compte que la sol·licitud indicava la necessitat urgent de resposta, no s'ha considerat oportú en aquesta ocasió retornar la sol·licitud perquè sigui enviada com pertoca per raons d'eficiència. No obstant, creiem que és convenient que la conselleria tengui en compte que, en properes sol·licituds, s'ha de dirigir a la Conselleria de Treball i Formació perquè faci arribar al CES la sol·licitud de dictamen el CES.

II. Pel que fa al procediment d'elaboració de la norma, crida l'atenció que el tràmit d'audiència hagi estat tant restringit. En efecte, com s'ha vist en els antecedents, únicament s'ha consultat el projecte de norma als membres de la Mesa d'Habitatge i per un termini de 7 dies. Certament, es podria argumentar que la Mesa d'Habitatge compta amb la representació social adient i suficient com per valorar el Projecte de decret, i que el principi d'urgència que ha regit la tramitació, imposava aquesta

limitació. No obstant això, es coneguda l'existència de diverses associacions de consumidors, d'altres sindicats, amés de la UGT, amb ampla representativitat, als quals no se'ls ha concedit el tràmit d'audiència. Això sense comptar que els consells insulars i els ajuntaments poden igualment ser considerats parts afectades per aquest Projecte de decret i han estat totalment obviats en la tramitació.

En relació amb això crida l'atenció que en el preàmbul s'indiqui que

> ***Prèviament*** *a l'elaboració d'aquest decret s'han consultat* ***entre d'altres****, l'Associació empresarial de promotors immobiliaris de Balears, l'Associació de constructors de Balears, el Col·legi d'agents de la propietat immobiliària, el Col·legi oficial d'arquitectes de Balears, el Col·legi d'administradors de finques i el Col·legi oficial d'aparelladors i arquitectes tècnics de Mallorca, com també els* ***interlocutors socials****.*

I això per diverses raons:

En primer lloc, perquè a l'expedient consta que la consulta s'ha efectuat una vegada elaborada la norma, i no amb caràcter previ, com es desprèn del fet que no s'hagi modificat ni una coma de la redacció inicial. En segon lloc, perquè s'ha consultat la Mesa de l'Habitatge, sense tenir en compte que aquesta Mesa no compta amb representants d'altres organismes públics, com són les corporacions locals i que, sense dubte, es veuran afectades pel Projecte de decret.

En tercer lloc, perquè les entitats esmentades en el paràgraf transcrit són les úniques que, en el marc de la Mesa de l'Habitatge i dins el termini d'urgència de 7 dies, varen ser consultades i que els únics interlocutors socials que han pogut presentar alguna al·legació, dins aquest marc i termini, han estat la UGT i l'Associació de Consumidors i Usuaris.

Més encara, en el conveni signat el 19 de desembre de 2005, entre el Ministeri d'Habitatge i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per a l'aplicació del Pla estatal 2005-2008 per afavorir l'accés dels ciutadans a l'Habitatge, la Comunitat Autònoma es compromet a donar audiència com a part interessada al Ministeri de l'Habitatge, en l'elaboració de les normes sobre habitatge i sòl relacionades amb el Pla Estatal 2005-2008 (clàusula segona, punt 7.1 del conveni), cosa que no consta en l'expedient tramés a aquest Consell.

Finalment, i pel que fa a la sol·licitud d'informes i dictàmens, s'ha de tenir en compte que l'article 7 *g* de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona obliga a sol·licitar informe d'impacte de gènere, el qual tampoc no consta en l'expedient.

III. Pel que fa a les al·legacions de les entitats representades en la Mesa de l'Habitatge, val a dir que el director general d'Arquitectura i Habitatge, en l'informe del dia 16 de març de 2008, informa desfavorablement totes les al·legacions presentades, llevat de les presentades per la Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB), que, havent estat presentades una vegada exhaurit el termini de 7 dies concedit, és a dir, el dilluns 17 de març, no han estat ni tan sols valorades en concret, si bé, coincideixen amb les presentades per l'Associació Empresarial de Promotors Immobiliaris de Balears, que si han estat valorades i rebutjades expressament.

IV. Pel que fa al contingut del projecte de norma, i sense perjudici de millor criteri del Consell Consultiu, hem considerat oportú fer les següents reflexions:

a) Suggerim la redacció alternativa següent de l'article 4 apartat *d:*

   d) la rehabilitació d'habitatges i edificis **amb la finalitat d'impulsar l'oferta disponible d'habitatges**.

b) Entenem que els article 18, 57 i 97, relatius als beneficiaris de les ajudes poden donar lloc a frau, precisament quan l'article 118, relatiu a la finalitat del registre de demandants, manifesta la voluntat *d'eliminar qualsevol tipus de frau.* Així doncs, partint de l'article 18, que disposa en el segon paràgraf:

   2. No poden ser beneficiaris d'aquesta ajuda aquelles persones que tinguin una relació de parentesc en primer o segon grau de consanguinitat o d'afinitat amb l'arrendador del seu habitatge habitual. Aquest criteri s'aplicarà també en la relació entre l'arrendador i l'arrendatari quan el primer sigui una persona jurídica respecte de qualsevol dels seus socis o persones que hi participin.

   S'adverteix la possibilitat que obre la segona part d'aquest precepte per tal que una persona jurídica arrendi un habitatge a un parent en primer o segon grau d'un soci de la mateixa societat, o es constitueixi una persona jurídica diferenciada amb la qual llogar habitatges a parents, desvirtuant així la primera part del paràgraf. Evidentment, aquesta reflexió serveix, així mateix, respecte del primer paràgraf de l'article 57 i la lletra *a* de l'apartat segon de l'article 97. En aquest sentit, es proposa la redacció següent:

   2. No poden ser beneficiaris d'aquesta ajuda aquelles persones que tinguin una relació de parentesc en primer o segon grau de consanguinitat o d'afinitat amb l'arrendador del seu habitatge habitual. Aquest criteri s'aplicarà també en la relació entre l'arrendador i l'arrendatari quan el primer sigui una persona jurídica respecte de qualsevol dels seus socis o persones que hi participin, ***així com de les persones que en relació amb els socis o persones que hi participin hi guardin idèntica relació****.*

c) L'article 54.2 relatiu a l'import de les ajudes a la rehabilitació d'habitatges per arrendar-los disposa que:

   2. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears podrà atorgar una ajuda a càrrec dels seus pressuposts, complementària a l'estatal, de 3.000 €, i es destinarà a cobrir les despeses de la rehabilitació prèvia a la cessió de l'habitatge en arrendament. <u>En qualque cas</u>, per poder obtenir l'esmentada ajuda és necessari prèviament complir els requisits establerts en el Pla estatal d'Habitatge.

   Doncs bé, "en qualque cas" pot generar inseguretat jurídica atès que no indica ni els casos concrets ni els criteris a seguir per determinar-los. Si estan pendents de determinar, si han de ser desenvolupats per una disposició posterior, s'hauria d'expressar en el Projecte de decret.

d) El títol IV fa referència a les mesures per impulsar la rehabilitació. I estableix tota una sèrie d'actuacions protegibles en l'article 62. De la redacció del precepte sembla que s'han de donar totes i cada una de les actuacions indicades, de manera que un promotor que es disposi a rehabilitar un habitatge per a ús propi, haurà de millorar les condicions d'accessibilitat i suprimir les barreres de tota casta encara que no sigui discapacitat, amb el cost que això suposa sense ser necessari en tots els casos.

   L'article 66, que estableix els requisits de l'actuació, exigeix que *el sol·licitant no hagi obtingut prèviament ajuda financera per a la rehabilitació de l'edifici o l'habitatge, pel mateix concepte, a l'empara de plans estatals d'habitatge, al llarg dels deu anys anteriors a la sol·licitud actual.*

   Amb aquesta redacció es permet que <u>un altre sol·licitant</u> demani l'ajuda pel mateix concepte i el mateix habitatge o edifici, de manera que un parent, fins i tot de la mateixa unitat familiar, o una entitat jurídica diferent podria sol·licitar l'ajuda pel mateix concepte i el mateix edifici. Encara que aquest requisit es pot interpretar sota la llum de l'article 70, entenem que per sí mateix podria ser més aclaridor.

   > *Article 70: L'habitatge pel qual s'ha obtingut l'ajuda a càrrec del Govern de les Illes Balears no podrà ser objecte d'una nova ajuda per la mateixa actuació fins passats deu anys des de la concessió de la qualificació definitiva, excepte en casos concrets com incendi, enfonsament o un altre tipus de catàstrofe.*

e) L'article 130 fa referència a *la inspecció a la qual es refereix el paràgraf anterior*, quan no té més que un paràgraf, fet que s'hauria de corregir per coherència.

f) Pel que fa a l'article 131, relatiu a la *Qualificació definitiva d'habitatge de protecció pública*, és desitjable un escurçament del termini de 3 mesos establert per la concessió o denegació de la qualificació definitiva, tenint en compte que la vocació d'agilitat administrativa i millor servei al ciutadà imperant en l'actualitat, justifica que en el termini màxim d'un mes l'Administració disposi de temps suficient per tramitar l'expedient corresponent i concedir o denegar la qualificació.

g) Finalment, respecte de l'article 132, que disposa que *Quan l'expedient s'arxivi per no haver aportat el promotor els documents o no haver esmenat els defectes en els terminis concedits, no podrà sol·licitar la qualificació provisional de rehabilitació <u>davant</u> cinc anys des de la resolució d'arxiu*; entenem que hauria de dir <u>durant</u> en lloc de davant.

   Ara bé, pel que fa al contingut i sentit de l'article i sense perjudici del superior criteri del Consell Consultiu, entenem que el fet de no presentar documents dins termini només pot afectar el procediment en curs, però que no pot condicionar expedients futurs, atès que suposa un prejudici que l'Administració pública no pot emparar. Així i tot, si aquesta limitació es manté, és fàcilment superable, amb la constitució, per exemple, d'una persona jurídica diferent.

V. Conclusions

Al llarg d'aquest dictamen s'ha exposat l'opinió del Consell Econòmic i Social en relació amb el Projecte de decret pel qual es regula el Pla Jove de l'Habitatge i les ajudes la promoció i accés a l'habitatge a les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 9 d'abril de 2008

DICTAMEN NÚM. 6/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI 6/2005, DE COORDINACIÓ DE LES POLICIES LOCALS DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 3 d'abril de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Interior relativa al Projecte de modificació de la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears.

Segon. El dia 8 d'abril el president anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa i la Felib.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

- Resolució de la consellera d'Interior per la qual es designa la Direcció General d'Interior com a òrgan responsable de l'elaboració d'una proposta de modificació de la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les Policies Locals de les Illes Balears.
- Memòria justificativa relativa a la proposta de modificació de la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les Policies Locals de les Illes Balears.
- Memòria econòmica relativa al projecte de modificació de la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les Policies Locals de les Illes Balears.
- Redacció de l'esborrany inicial de la proposta de modificació de la llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les Policies Locals de les Illes Balears, versió catalana i versió castellana.
- Acta de la sessió de la Comissió de Coordinació de les Policies Locals de les Illes Balears, de 15 de gener de 2008-04-08.
- Tràmit d'informació pública de la proposta de modificació de la Llei 6/2005.
- Diligències de tramesa de l'esborrany inicial de la proposta de modificació de la llei 6/2005, a totes les conselleries del Govern de les Illes Balears, a la Direcció General d'Emergències i a la Direcció General de Funció Pública.

- Diligències de tramesa de l'esborrany inicial de la proposta de modificació de la Llei 6/2005, a tots els ajuntaments de les Illes Balears.
- Diligències de tramesa de l'esborrany inicial de la proposta de modificació de la Llei 6/2005 als sindicats UGT i CCOO.
- Al·legacions presentades per la Conselleria de Presidència, la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, la Conselleria de Turisme, la Conselleria d'Esports i Joventut, la Conselleria de Salut i Consum, la Direcció General d'emergències, la Direcció General de Funció Pública, l'Ajuntament de Binissalem i el sindicat CCOO.
- Informe sobre les al·legacions presentades en el tràmit d'audiència a la proposta de modificació de la Llei 6/2005.
- Esborrany de la proposta de modificació de la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears.

Quart. El dia 8 d'abril es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels Serveis Tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Cinquè. La Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals es reuneix el dia 16 d'abril de 2008 i aprova la corresponent proposta de dictamen, la qual eleva a la Comissió Permanent que, finalment, l'aprova en la sessió de 22 d'abril de 2008, d'acord amb la delegació feta pel Ple el 2 d'abril de 2008.

II. Contingut del Projecte de llei

El Projecte de llei de modificació de la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les policies locals consta únicament, de la redacció de la disposició addicional tercera que es modifica, sense cap preàmbul que expliqui el contingut de la norma o els motius que han dut a la modificació. Aquesta disposició addicional consta de quatre apartats:

> "1. Excepcionalment, en consideració a la realitat socioeconòmica peculiar, els municipis de les Illes Balears amb cossos de Policia Local poden convocar proves selectives per proveir places de policia auxiliar turístic, si han quedat places vacants en la convocatòria anual per proveir les places de policia turístic. Els aspirants han de tenir el curs bàsic de capacitació per a policia local i el nivell de titulació previst en l'article 20.
>
> 2. Els policies auxiliars turístics esmentats, que tenen la consideració d'agents de l'autoritat, poden exercir les funcions indicades en les lletres b), c), d) i e) de l'apartat 1 de l'article 21. Durant la prestació del servei no poden dur armes de foc, si bé el batle pot autoritzar que duguin l'equip bàsic reglamentari.
>
> 3. Aquesta excepció es pot aplicar anualment fins al dia 31 de desembre de l'any 2011, sempre que el municipi acrediti dins l'expedient administratiu per a la

provisió de les places de policia auxiliar turístic la impossibilitat de nomenar policia turístics per manca d'aspirants.

4. Aquesta disposició addicional entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat al Butlletí Oficial de les Illes Balears".

III. Observacions

I. En primer lloc, i pel que fa al procediment d'elaboració, hem de dir que l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES.

Malgrat això, i pel que fa a la forma de la disposició, sí que es troba a faltar una, encara que sigui breu, exposició de motius, un preàmbul que expliqui l'abast de la modificació i la justificació en què es fonamenta. L'informe sobre les al·legacions presentades considera que aquesta modificació ja queda reflectida en el contingut de la pròpia disposició. No obstant això, per una major claredat i formalitat en l'exposició, suggerim que s'hi inclogui.

Així mateix, i com a qüestió formal, es recomana la modificació de la denominació, en el sentit de què es tracta d'un projecte de llei i no d'una proposta, atès que es presenta pel Govern, i, per tant, hauria de dir, projecte de llei de modificació de la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears.

II. Pel que fa a les Forces i Cossos de Seguretat, consideram adient fer les següents consideracions de caire competencial. L'article 104 CE disposa textualment: "*Las Forces i Cossos de Seguretat, sota la dependència del Govern, tendran com a missió protegir el lliure exercici dels drets i llibertats i garantir la seguretat ciutadana. Una Llei orgànica determinarà les funcions, principis bàsics d'actuació i estatuts de les forces i Cossos de Seguretat.*"

Malgrat que de la lectura d'aquest article podria suposar-se que les competències en matèria de seguretat són exclusives de l'Estat, posteriorment, la CE emmarca la distribució competencial entre aquell i les comunitats autònomes en els articles 148.1.22 i 149.1.29. El primer permet a les CCAA assumir competències exclusives en la vigilància i protecció dels seus edificis i instal·lacions, així com la coordinació i altres facultats en relació amb les Policies Locals en els termes que estableixi una Llei orgànica. El segon atorga a l'Estat competència exclusiva sobre "*seguretat pública, sense perjudici de la possibilitat de creació de policies per les Comunitats Autònomes en la forma en que s'estableixi en els respectius Estatuts en el marc del que disposi una llei orgànica*".

No deixa, per tant, de cridar l'atenció que l'article 149.1.29 CE, després d'atorgar l'Estat competència exclusiva en matèria de seguretat pública, adverteixi que s'ha d'entendre "*... sense perjudici de la possibilitat de creació de policies per les Comunitats Autònomes...*", atès que aquesta creació pot afectar, sense dubte, la competència exclusiva de l'Estat. A més, amb l'article 148.1.22 CE a la mà, les CCAA poden desplegar certes competències que també s'incardinen en l'àmbit de la "seguretat pública".

La STC 17/1984, en un esforç per aclarir aquesta contradicció, indica que una cosa és el "servei disponible per garantir la seguretat pública", que es el que la constitució permet repartir, i una altra, "l'aspecte material de la seguretat pública", que és exclusiu de l'Estat.

En aquest sentit, el Preàmbul de la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (en endavant LOFCS), adverteix que, en efecte, el concepte de seguretat pública té una vessant comuna a totes les Administracions públiques (que seria exclusiva de l'Estat) i una altra susceptible de matisacions "que fa que sigui una matèria compartible per tots els poders públics, si bé amb estatuts i poders ben diferents."

III. Pel que fa a les competències de l'Estat, podem dir, d'acord amb l'article 1.1 de la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre protecció de la seguretat ciutadana (en endavant, LOSC), que a l'Estat li correspon la competència exclusiva en matèria de seguretat pública que consistiria en protegir el lliure exercici dels drets i llibertats i garantir la seguretat ciutadana, crear i mantenir les condicions adequades a tal efecte, i remoure els obstacles que ho impedeixen, sense perjudici de les facultats i deures d'altres poders públics."

Això compren les matèria de l'article 1.2 LOSC, es a dir, les potestats administratives previstes en aquesta Llei per tal d'assegurar la convivència ciutadana, l'eradicació de la violència i la utilització de les vies i espais públics, així com la potestat de preveure la comissió de delictes i faltes.

També s'atribueixen les enumerades en l'article 3.1 LOSC relatives a armes i explosius, espectacles públics i activitats recreatives, documentació i identificació personal, si bé la matèria d'espectacles públics i activitats recreatives ha estat transferida a la comunitat autònoma. Finalment, corresponen a l'Estat les matèries de l'article 3.2 LOSC, és a dir, "la planificació, coordinació i control generals de la seguretat de les persones, edificis, instal·lacions, activitats i objectes d'especial interès, proposant o disposant l'adopció de les mesures, o l'aprovació de les normes que siguin necessàries."

Per tal de fer efectives aquestes competències, les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat exerceixen les seves funcions en tot el territori nacional i estan compostes pel Cos Nacional de Policia i la Guardia civil. El primer és un institut armat de naturalesa civil, dependent del Ministre de l'Interior. El segon, un institut armat de naturalesa militar, dependent del ministre de l'Interior pel que fa a les tasques derivades de la LOFCS i del ministre de Defensa, en el compliment de les missions de caràcter militar que aquest o el Govern li encomanin. En temps de guerra i durant l'estat de setge dependrà exclusivament del Ministre de Defensa (articles 9 *a* i *b* de la dita LOFCS).

IV. Juntament amb les esmentades competències exclusives de l'Estat, els apartats 2 i 3 de l'article 1 de la LOFCS adverteixen que en el manteniment de la seguretat pública hi participaran les comunitats autònomes i les corporacions locals. Doncs bé, per tal d'analitzar les competències autonòmiques hem de distingir els tres nivells competencials que aquestes poden trobar:

1. Comunitats autònomes que han assumit en els Estatuts el màxim nivell competencial. És a dir, i pel que a cossos de seguretat es refereix, la creació de cossos de policia propis, i que, amés, els han creat, com Catalunya, País Basc i Navarra (que ja comptava amb el seu cos de policia abans de l'entrada en vigor de la Constitució).

   En aquest supòsits, les disposicions finals 1, 2 3 de la LOFCS disposen que les policies autonòmiques basques, catalana i navarra es regeixen per les disposicions dels seus respectius Estatuts d'Autonomia i per les normes que els despleguin, respecte de les quals la LOGCS tendrà caràcter supletori, si be, pel seu caràcter general, hi són d'aplicació directa alguns preceptes.

   A més, accepta les Juntes de Seguretat creades per la normativa autonòmica i las reconeix com a òrgans de coordinació entre les respectives policies autònomes i les forces i cossos de seguretat de l'Estat.

2. Comunitats autònomes que han assumit la competència de crear el seu propi cos de policia però que no han exercitat aquesta facultat, com Andalusia. Aquestes poden exercitar les competències de vigilància i protecció dels seus propis edificis i la coordinació i altres facultats respecte de les policies locals del seu àmbit territorial. Amés, poden assumir les competències de l'article 38 LOFCS, sol·licitant a aquest efecte al Govern de la Nació, a través del Ministeri de l'Interior, l'adscripció d'unitats del Cos Nacional de Policia.

3. Comunitats autònomes que han accedit al nivell competencial de l'article 148. En aquest cas es troba les Illes Balears. L'Estatut d'Autonomia, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, disposa en l'article 30.19 com a competències *exclusives la vigilància i protecció dels seus edificis i instal·lacions. Coordinació i les altres facultats en relació amb les policies locals, en els termes que estableixi una llei orgànica*.

Inicialment aquesta competència es va desplegar per la Llei 10/1998, de 26 d'octubre, de coordinació de policies locals, que va ser una de les primeres lleis autonòmiques sobre aquesta matèria i va ser durant la seva vigència, punt de referència i instrument de coordinació i homogeneïtzació de les policies locals. Aquesta llei va ser substituïda per la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears, que crea un model de policia local centrat en la formació i el perfeccionament dels agents, com un dels objectius principals de la coordinació.

Aquesta Llei va crear la figura del policia turístic amb la finalitat d'aconseguir una actuació especialitzada en els municipis que estacionalment n'incrementin la població flotant a causa del turisme. Així mateix, estableix el límit de 9 mesos de durada per tal d'evitar-ne la utilització abusiva.

Aquesta figura de la policia turística apareix en l'article 8 que permet que els municipis, en consideració a la seva realitat socioeconòmica peculiar, creïn, en les plantilles de personal funcionari, places de policia turístic. En els municipis sense cos de policia local les places seran de policies auxiliars turístics.

La disposició addicional tercera objecte de modificació obre la via d'excepció i contradiu el mateix article 8 quan permet que *els municipis amb cossos de Policia Local convoquin proves selectives per proveir places de policia auxiliar turístic*.

Aquesta modificació ve justificada, segons el mateix expedient que s'ha aportat en què ha hagut superàvit de persones que superen el curs bàsic de policia local i, per tant, són aptes per exercir les funcions de policia, però no tenen la titulació de batxiller. Això implica que només poden accedir a les places de policies auxiliars a determinats ajuntaments i, en conseqüència amb l'anterior, aquesta situació ha provocat l'existència d'una oferta de persones amb titulació inferior a la demanda de molts Ajuntaments, sobre tot a les Illes de Menorca i Eivissa. A Menorca tots el municipis tenen cos de policia i a Eivissa només queda Sant Joan sense cos.

Malgrat la situació en què es troben alguns municipis, que no disposen de personal de policia turístic amb la titulació de batxiller i no poden convocar places de policia turístic auxiliar perquè sí tenen cos de policia, la solució a què s'ha arribat, tal i com es desprèn de les al·legacions presentades per la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, deixa sense efecte l'article 8 de la mateixa Llei 6/2005, de 3 de juny i pot vulnerar l'article 51 de la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat (LOFCS), en la mesura en què es consideri que els policies auxiliars (turístics o no) només poden existir en els municipis en què no hi hagi cos de policia local.

IV. Conclusions

Al llarg d'aquest dictamen s'ha exposat l'opinió del Consell Econòmic i Social en relació amb la modificació de la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de policies locals de les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 d'abril de 2008

DICTAMEN NÚM. 7/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL RÈGIM D'HABILITACIÓ I D'ORGANITZACIÓ DE PERSONAL TÈCNIC EN PREVENCIÓ DE RISCS LABORALS DE LA DIRECCIÓ GENERAL DE SALUT LABORAL DE LA CONSELLERIA DE TREBALL I FORMACIÓ DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS PER A L'EXERCICI DE LA FUNCIÓ DE COMPROVACIÓ DE LES CONDICIONS DE SEGURETAT I SALUT EN LES EMPRESES I ELS CENTRES DE TREBALL

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 8 de maig de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Treball i Formació relativa al Projecte de Decret pel qual es regula el règim d'habilitació i d'organització de personal tècnic en prevenció de riscs laborals de la Direcció General de Salut Laboral de la Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears per a l'exercici de la funció de comprovació de les condicions de seguretat i salut en les empreses i els centres de treball.

Segon. El mateix dia 8 de maig el president anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa.
2. Resolució d'inici del procediment.
3. Acta de la sessió del Ple del consell de Salut Laboral de les Illes Balears.
4. Observacions de la CAEB a l'esborrany de decret.
5. Informe de la consellera d'Interior relatiu al projecte de decret.
6. Comunicació tràmit d'audiència a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
7. Comunicació tràmit d'audiència als consell insulars.
8. Comunicació tràmit d'audiència a CAEB.
9. Comunicació tràmit d'audiència a PIMEB.

10. Comunicació tràmit d'audiència a CCOO, UGT, USO, CSI-CSIF, STEI-i.
11. Comunicació tràmit d'audiència a Fundació Laboral de la Construcció.
12. Comunicació tràmit d'audiència a AMAT.
13. Comunicació tràmit d'audiència a ASPA.
14. Comunicació tràmit d'audiència a la FELIB.
15. Comunicació tràmit d'audiència a la Inspecció de Treball i Seguretat social.
16. Comunicació tràmit d'audiència al SOIB.
17. Comunicació tràmit d'audiència a la Fundació Prevención Hostelería.
18. Sol·licitud i publicació del tràmit d'informació pública.
19. Suggeriments aportats per les conselleries següents: Esports i Joventut, Habitatge i Obres Públiques, Mobilitat i Ordenació del Territori, Turisme, Economia, Hisenda i Innovació, Comerç, Industria i Energia, Salut i Consum.
20. Suggeriments del sindicat USO i STEI-i.
21. Suggeriments de la CAEB.
22. Suggeriments de la Inspecció de Treball i de la Seguretat Social.
23. Suggeriments de la FELIB.
24. Suggeriments de AMAT.
25. Suggeriments del SOIB.
26. Sol·licitud d'informe a l'Institut Balear de la Dona i el corresponent Informe d'impacte de gènere.
27. Projecte de decret en les versions castellana i catalana.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 16 de maig i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 20 de maig de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 10 articles i tres disposicions finals:

– En el preàmbul s'exposen els principals arguments per fonamentar la conveniència de la norma, incloent la menció a les disposicions jurídiques que en constitueixen el marc normatiu.

– En l'article 1, que regula l'objecte de la norma, que és regular i desenvolupar "les previsions de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscs

laborals (…) en els aspectes d'organització de la funció i del règim d'habilitació i de deshabilitació del personal funcionari públic de l'Administració de la comunitat autònoma que exerceix comeses tècniques en matèria de prevenció de riscs laborals en les tasques de comprovació i control de les condicions materials de seguretat i salut laboral en les empreses els centres de treball de les Illes Balears".

– L'article 2 regula les finalitats i contingut de l'habilitació: pel que fa a la finalitat, disposa que és la de vigilar l'aplicació de mesures i el desenvolupament de les activitats necessàries per prevenir els riscs derivats del treball i a aquests efectes encomana al personal que compleixi amb les condicions del Projecte de decret, la funció de suport i col·laboració amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Pel que fa al contingut de l'habilitació, l'apartat 3 de l'article disposa que "les funcions de comprovació i control respecte de les empreses i dels centres de treball radicats a les Illes Balears es refereixen a les condicions de treball materials tècniques de seguretat i salut laboral, de conformitat amb el que disposen els articles 9.2 i 9.3 de la Llei 31/1995"[1] i explicita que han de fer referència a:

---

[1] Aquests articles disposen el següent:

9.2: Las Administraciones General del Estado y de las comunidades autónomas adoptarán, en sus respectivos ámbitos de competencia, las medidas necesarias para garantizar la colaboración pericial y el asesoramiento técnico necesarios a la Inspección de Trabajo y Seguridad Social que, en el Ámbito de la Administración General del Estado serán prestados por el Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo.

Estas Administraciones públicas elaborarán y coordinarán planes de actuación, en sus respectivos ámbitos competenciales y territoriales, para contribuir al desarrollo de las actuaciones preventivas en las empresas, especialmente las de mediano y pequeño tamaño y las de sectores de actividad con mayor nivel de riesgo o de siniestralidad, a través de acciones de asesoramiento, de información, de formación y de asistencia técnica.

En el ejercicio de tales cometidos, los funcionarios públicos de las citadas Administraciones que ejerzan labores técnicas en materia de prevención de riesgos laborales a que se refiere el párrafo anterior, podrán desempeñar funciones de asesoramiento, información y comprobatorias de las condiciones de seguridad y salud en las empresas y centros de trabajo, con el alcance señalado en el aparado 3 de este artículo y con la capacidad de requerimiento a que se refiere el artículo 43 de esta ley, todo ello en la forma que se determine reglamentariamente.

Las referidas actuaciones comprobatorias se programarán por la respectiva Comisión Territorial de la Inspección de Trabajo y Seguridad Social a que se refiere el artículo 17.2 de la Ley 42/1997, de 14 de noviembre, Ordenadora de la Inspección de Trabajo y Seguridad Social.

9.3: Cuando de las actuaciones de comprobación a que se refiere el apartado anterior, se deduzca la existencia de infracción, y siempre que haya mediado incumplimiento de previo requerimiento, el funcionario actuante remitirá informe a la Inspección de Trabajo y Seguridad Social, en el que se recogerán los hechos comprobados, a efectos de que se levante la correspondiente acta de infracción, si así procediera.

"a) Les característiques dels locals i de les instal·lacions, com també dels equips, eines, productes o substàncies que hi hagi en el centre de treball.

b) La naturalesa dels agents físics, químics i biològics presents en l'ambient de treball i les seves intensitats corresponents, concentracions o nivells de presència.

c) Els procediments per utilitzar els agents esmentats abans que influeixen en la generació de riscs per a la seguretat o la salut dels treballadors.

d) Les característiques i la utilització dels equips de protecció tant individual com col·lectiva.

e) La realització dels reconeixements mèdics i la seva adequació als protocols sanitaris específics de vigilància de la salut, que estableix l'article 37.3.c) del Reglament dels serveis de prevenció, aprovat per mitjà del Reial decret 39/1997, de 17 de gener.

f) L'adaptació dels llocs de treball a les exigències de la naturalesa ergonòmica."

– L'article 3, sobre l'exercici de funcions, estableix les funcions de comprovació de les condicions de seguretat i salut en les empreses i els centres de treball "han de ser desenvolupades per personal funcionari de carrera i interí adscrit a la direcció general competent en matèria de salut laboral de la Conselleria de Treball i Formació que exerceixi comeses tècniques en matèria de prevenció de riscs laborals i que compti amb l'habilitació específica que regula aquest Decret" (apartat 1), que aquest personal ha d'exercir aquestes funcions a les empreses i centres de treball "de caràcter públic i privat, de tot l'àmbit territorial de la comunitat autònoma, inclosos els centres de treball de les diferents administracions local, autonòmica o estatal" (apartat 2) i que aquest personal pot desenvolupar també "funcions en matèria de promoció de la prevenció de riscs laborals, assessorament i assistència tècnica, informació i formació, que li siguin pròpies com a personal tècnic en prevenció de riscs laborals".

– L'article 4 estableix els requisits d'accés a l'habilitació, que són, fonamentalment, ser funcionari —de carrera o interí— dels cossos del grup A, subgrups A1 i A2 i estar adscrit a la direcció general competent en matèria de salut laboral i tenir la titulació universitària i la formació mínima que estableix l'article 37.2 i 37.3 del Reglament de serveis de prevenció.[2]

A estos efectos, los hechos relativos a las actuaciones de comprobación de las condiciones materiales y técnicas de seguridad y salud recogidos en tales informes gozarán de la presunción de certeza a que se refiere la disposición adicional cuarta, apartado 2, de la Ley 42/1997, de 14 de noviembre, Ordenadora de la Inspección de Trabajo y Seguridad Social.

[2] Aquest Reglament està aprovat pel Reial decret 39/1997, de 17 de gener (BOE núm. 27, de 31 de gener). L'apartat 2 de l'article 37 remet al seu annex VI, on s'estableix el contingut mínim del programa de formació per al desenvolupament de funcions de nivell superior. I l'apartat 3 del

- L'article 5, afegeix, a més, el requisit "previ i indispensable" d'haver superat, una vegada obtinguda l'habilitació, el curs de formació específic, "en el qual es tracten aspectes jurídics relacionats amb la normativa aplicable, el règim de responsabilitats i les obligacions dels empresaris sotmesos a actuacions de comprovació i control, les reformes introduïdes per la Llei 54/2003, de 12 de desembre, l'abast i el desenvolupament de les actuacions dels tècnics esmentats, com també el procediment sancionador que es pot iniciar a conseqüència de les seves actuacions i altres continguts que es consideren necessaris per desenvolupar les funcions pròpies de l'habilitació". D'altra banda, estableix que el curs l'han d'impartir, "de manera conjunta, amb la periodicitat necessària segons les necessitats d'habilitació, la Inspecció de Treball i Seguretat Social i la direcció general competent en matèria de salut laboral".
- L'article 6 regula el procediment d'habilitació i estableix, en aquest sentit la previsió d'un procés selectiu i les especificacions pròpies del procediment administratius.
- L'article 7, relatiu a la "durada i efectes de l'habilitació", disposa que l'habilitació té una "durada de dos anys i es prorroga automàticament per períodes anuals, llevat que hi hagi un acord exprés de no renovació adoptat per la mateixa autoritat que el va conferir" i també preveu l'increment retributiu del personal tècnic habilitat i la possibilitat d'haver d'adaptar l'horari de treball "en funció de les necessitats específiques del treball que s'hagi de desenvolupar, per garantir una cobertura adequada dels serveis prestats".
- L'article 8 estableix els supòsits de revocació i suspensió temporal de l'habilitació i disposa, en aquest sentit, que l'habilitació queda sense efecte quan no es compleixin o s'hagin alterat els requisits i l'aptitud o s'incompleixin les obligacions que estableix l'article 63 del Reglament d'organització i funcionament de la Inspecció de Treball.[3] D'altra banda, disposa que

---

mateix article afegeix a la normativa vigent un seguit de regles que ha de seguir el personal que desenvolupi funcions de vigilància i control de la salut dels treballadors.

[3] Aquest article estableix:

> Los técnicos habilitados, en el ejercicio de las actuaciones de comprobación y control de las condiciones materiales o técnicas de seguridad y salud a las que se refiere el artículo anterior:
>
> a. Requerirán al empresario la adopción de medidas para la subsanación de las deficiencias observadas con los mismos requisitos que establece el artículo 43 de la Ley 31/1995, 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales.
>
> b. En el caso de que en el curso de la visita se aprecie la existencia de un riesgo grave e inminente, deberá practicar el requerimiento pertinente para su cumplimiento inmediato por el empresario y, en el caso de que no se adopten o puedan adoptarse puntualmente por el empresario las medidas para su pronta subsanación a lo largo de la visita, deberá ponerse tal circunstancia urgentemente en conocimiento de la Inspección de Trabajo y Seguridad Social para que por ésta se adopten las medidas de paralización

l'habilitació també queda sense efectes quan la persona habilitada no compleixi amb les seves funcions, quan no superi el curs de formació, quan hi renunciï o per resolució de l'autoritat competent degudament motivada i regula el procediment en aquest darrer cas.

– L'article 9 tracta les incompatibilitats, l'abstenció i recusació del personal habilitat. Pel que fa a les incompatibilitats, estableix que són les mateixes que la de la resta de funcionaris, és a dir, les que regula la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les Administracions públiques. Pel que fa a l'abstenció i recusació, remet als supòsits previstos en l'article 28 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú[4] i als articles 22

---

o cautelares correspondientes. En estos casos el inspector a quien se asigne el servicio correspondiente podrá recabar del técnico habilitado actuante el asesoramiento técnico y la colaboración pericial a que se refiere el artículo 63.3, el cual deberá acompañar al inspector actuante en las visitas o comprobaciones posteriores que se realicen, cuando así se requiera.

Los técnicos habilitados, en el ejercicio de las actuaciones de comprobación y control de las condiciones materiales o técnicas de seguridad y salud a las que se refiere el artículo anterior, deberán:

a. Observar la máxima corrección en sus actuaciones y procurar perturbar en la menor medida posible el desarrollo de las actividades de las empresas sometidas a comprobación.

b. Comunicar su presencia al empresario, a su representante, a los trabajadores designados o técnicos del servicio de prevención de la empresa y a los delegados de prevención en los términos previstos en el artículo 40.2 de la Ley 31/1995, 8 de noviembre, para que puedan acompañarle en sus visitas y formular las observaciones que consideren necesarias.

c. Informar a los delegados de prevención y al empresario sobre los resultados de sus visitas, en los términos previstos en el artículo 40.3 de la Ley 31/1995, de 8 de noviembre.

d. Guardar secreto respecto de los asuntos que conozca como consecuencia de su actuación, así como sobre los datos, informes y demás antecedentes de los que hubieren tenido conocimiento en el desempeño de sus funciones, en los términos previstos en el artículo 10.

En todo caso, dichos funcionarios estarán afectados por el régimen general de incompatibilidades de la función pública y no podrán tener interés directo ni indirecto en empresas o grupos empresariales objeto de su actuación, ni asesorar o defender a título privado a personas físicas o jurídicas susceptibles de la acción inspectora, y deberán abstenerse de intervenir en actuaciones comprobatorias si concurre cualquiera de los motivos del artículo 28 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre. La abstención y recusación de funcionarios a que se refieren los artículos 28 y 29 de la citada ley se tramitarán y resolverán conforme a la normativa en su respectiva Comunidad Autónoma.

[4] Aquests supòsits són: tenir interès personal en l'assumpte, tenir parentiu dintre del quart grau o d'afinitat dintre el segon, tenir amistat íntima o enemistat manifesta, haver intervingut com a pèrit o tenir relació de servei.

i 23 de la Llei 3/2002, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma.

– L'article 10, titulat "programació d'actuacions", estableix que l'actuació del personal habilitat ha de ser "ordenada per la direcció competent en matèria de salut laboral en el marc dels acords de la Comissió Territorial de la Inspecció de Treball i Seguretat Social de les Illes Balears".

– Les disposicions finals estableixen, d'una banda, la facultat del titular de la conselleria competent en matèria de salut laboral per dictar les disposicions de desenvolupament necessàries; d'altra, l'aplicació subsidiària del Reial decret 689/2005, de 10 de juny i, finalment, l'entrada en vigor del decret, l'endemà de la seva publicació en el BOIB.

III. Observacions generals

I. Aquest CES valora positivament l'oportunitat de la norma, atesa la importància de l'activitat en matèria de prevenció de riscos laborals, la seva incidència en la seguretat i salut dels treballadors i la seva eficàcia com a instrument per combatre la sinistralitat.

II. L'activitat administrativa pública de les Illes Balears ha estat objecte d'anàlisi per part de la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat de les Illes Balears 2007. En aquest sentit, exposa que:

a) La Direcció General de Salut Laboral (DGSL) és qui exerceix les funcions relatives a la gestió de la política de seguretat i salut laboral a les Illes Balears —incloses l'execució i la promoció de totes les mesures necessàries per elevar el nivell de seguretat i de salut dels treballadors en la seva activitat laboral— i a la instrucció d'expedients sancionadors per infracció de la normativa de prevenció de riscs laborals i que els equips tècnics de l'àrea de seguretat i salut laboral de la Conselleria de Treball i Formació, que són els equips tècnics de seguretat i formació, higiene industrial, medicina laboral i d'ergonomia i psicosociologia, despleguen la seva activitat en aquest àmbit, que s'especifica quantitativament en la Memòria esmentada (pàgines 387 i següents).

b) La Llei ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, adscriu com una comesa de la funció inspectora vigilar i exigir el compliment de les normes legals, reglamentàries i del contingut normatiu dels convenis col·lectius en l'àmbit de la prevenció de riscs laborals. Per tal de complir la tasca inspectora en la matèria preventiva, l'any 2000 es crea a les Illes Balears la Unitat Especialitzada de l'Àrea de Seguretat i Salut Laboral de la Inspecció (UEASSLI), formada per inspectors de treball.

D'altra banda, l'article 22 de la Llei 3/2003 estableix les especificitats de l'abstenció en l'Administració autonòmica de les Illes Balears, i l'article 23, les de la recusació.

c) Les campanyes d'inspecció en seguretat i salut laboral s'articulen a través de l'acord anual a què es pot arribar entre l'Administració general de l'Estat i l'Administració autonòmica en el marc institucional de la Comissió Territorial de la Inspecció (articles 33 i 44 del Reial decret 138/2000, de 4 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament de la Inspecció de Treball i Seguretat Social).

d) Pel que fa a les mútues d'accidents de treball i malalties de la Seguretat Social com a serveis de prevenció, cal esmentar que la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscs laborals, va introduir un enfocament de doble sentit en l'organització de la prevenció en el si de les empreses: d'una banda, s'exigeix que l'activitat preventiva s'integri en tots els nivells d'organització, de decisió i d'activitat de l'empresa i, d'altra banda, permet la creació de mecanismes o d'instruments que permetin a l'empresa conèixer quines necessitats preventives té. L'article 32 de la Llei va autoritzar les mútues d'accidents de treball i de malalties professionals de la Seguretat Social (MATMPSS) a actuar com a serveis de prevenció aliens (SPA) respecte de les empreses que tenien associades, amb les mateixes condicions que els altres serveis aliens. És a dir, les mútues varen afegir a la seva funció originària d'entitats col·laboradores de la Seguretat Social les corresponents als SPA. Tot i que les dades de l'activitat de les mútues com a serveis de prevenció no estan desagregades per comunitats autònomes. Finalment, cal afegir que per assumir les tasques en prevenció de riscs laborals, les mútues han segregat els serveis de prevenció aliens mitjançant la creació de societats mercantils, amb la finalitat que aquestes activitats no tinguin repercussió en les quotes públiques.

e) Quant a la negociació col·lectiva en l'àmbit de la prevenció de riscs laborals, cal tenir en compte en primer lloc, el canvi important que experimenta la normativa de prevenció de riscs laborals arran de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscs laborals, i de les reformes posteriors que s'hi han introduït, a més de l'ampli desplegament reglamentari. L'article 1 d'aquesta Llei determina que entre les fonts del dret de prevenció es troben els convenis col·lectius, als quals l'article 2.2 encomana la tasca de desplegar i millorar el contingut legal. Pel que fa a la negociació col·lectiva sectorial, els dos àmbits de més atenció en la matèria són l'ordenació de determinades comissions sectorials de seguretat i salut i la protecció de la salut. Concretament, el 53% dels convenis col·lectius vigents a les Illes Balears durant el 2006 regulen la participació dels treballadors mitjançant la presència dels delegats de prevenció i també la creació de comissions o comitès de seguretat i salut laboral. Amb referència a la protecció de la salut, és una matèria considerada en el 97,6% dels convenis sectorials. El 57% dels convenis preveuen la revisió o el reconeixement mèdics com a mesura que s'ha d'adoptar per a la vigilància de la salut, sense entrar en la vigilància específica davant determinats riscs del treball. El 33,2% estableix, com a normes generals, obligacions i deures en matèria de prevenció de riscs laborals, adoptar mesures de salut laboral amb relació a l'avaluació dels riscs, l'organització i la planificació de la prevenció, la formació i la informació dels

treballadors, l'atenció al personal i el control de les condicions de treball. El 87,6% regula, en matèria de salut laboral, el vestuari i la uniformitat (incloent aquest aspecte en la matèria de seguretat i salut laboral), i també els equips de treball i de protecció. Quant a les clàusules de seguretat i salut pròpies, el 68,1% dels convenis col·lectius sectorials regulen les condicions de treball i la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors en la prevenció de riscs laborals. D'altra banda, el 65,5% dels convenis col·lectius sectorials recullen l'obligació de l'empresa de subscriure una pòlissa o assegurança d'accidents laborals i/o no laborals (segons els casos). El 18,7% dels convenis preveuen un plus o complements per dur a terme determinades feines. En matèria d'incapacitat temporal, el 89,83% dels convenis regula complements i indemnitzacions en cas d'incapacitat temporal deguda a un accident de treball i també un plus complementari per malaltia i per accident. Respecte de la negociació col·lectiva d'àmbit empresarial, cal dir que la major part de convenis col·lectius d'àmbit empresarial regula, especialment, aspectes com la participació dels treballadors, la salut laboral i la prevenció de riscs laborals, la vigilància de la salut, i les assegurances d'accident de treball. Concretament, el 57% dels convenis d'àmbit empresarial preveu la presència de delegats de prevenció i de comitès de seguretat i salut. El 95,2% conté regulació en matèria de salut laboral i prevenció: el 81,3% reglamenta el tema del vestuari i la roba de treball; el 78,1% fa referència a les assegurances d'accident, i el 72,7% recull, com a mesura per a la vigilància de la salut, les revisions mèdiques i els serveis de medicina preventiva.

IV. Observacions particulars

I. Com a consideració prèvia, aquest Consell valora positivament que s'hagin incorporat nombrosos suggeriments i al·legacions efectuades, tant per la Conselleria competent en matèria de Funció Pública, com per altres conselleries i organismes als quals s'ha sotmès el text del projecte de norma, millorant la redacció i comprensió de la norma i fent efectiu així el principi de participació en les relacions de l'Administració amb el ciutadans.

Malgrat això, entenem que l'excés de referències legals i reglamentàries al llarg de tot el Projecte de decret pot dificultar la lectura i comprensió del text per part dels destinataris atès que obliga a saltar d'una norma a una altra per la lectura de la majoria dels preceptes. Som conscients de què transcriure les normes a què es fa referència no és una solució tècnicament vàlida, i de què aquest Projecte de decret es dicta en desplegament, precisament, de les normes a que es refereix constantment, és a dir:

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscs laborals.
- Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de prevenció de riscs laborals.
- Reial decret 689/2005, de 10 de juny, pel qual es modifiquen el Reglament d'organització i funcionament de la Inspecció de Treball i Seguretat social,

aprovat pel Reial decret 138/2000, de 4 de febrer, i el Reglament general sobre procediments per ala imposició de sancions per infraccions d'ordre social i per als expedients liquidadors de quotes a la Seguretat social, aprovat pel Reial decret 928/2005, de 14 de maig, per regular l'actuació dels tècnics habilitats en matèria de prevenció de riscs laborals.

– Reial decret 37/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció.

Ara bé, no obstant això, per tal de fer efectius els principis de servei al ciutadà i de transparència, el Govern hauria de fer un esforç per tal d'arbitrar un sistema que faciliti la comprensió de la norma per part dels destinataris, amb la difusió, no només d'aquest reglament, sinó també de les normes de les quals en deriva i a les quals es fan continues referències, així com la *normativa vigent* a què fa una referència genèrica l'article 2.1 del projecte de norma.

II. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència suficient al marc competencial del qual deriva la norma i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència. Ara bé, així com s'indica que aquesta norma s'aprova d'acord amb el dictamen de Consell Consultiu, també s'ha de fer referència al dictamen preceptiu d'aquest Consell Econòmic i Social.

Així mateix, pel que fa a l'expedient que s'ha tramés juntament amb el projecte de norma, es troba a faltar el primer esborrany arrel del qual, i amb els suggeriments aportats al llarg del procediment i de les consultes fetes, s'ha arribat al Projecte de decret sobre el qual s'emet el dictamen.

D'altra banda, d'acord amb la Llei 3/2007, de 27 de març, de la Funció Pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, són preceptius l'informe de la consellera competent en matèria de Funció Pública (article 6.2 d) i l'informe de la Comissió de Personal (article 9.2). Així mateix, i d'acord amb l'article 37 de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, s'ha de negociar el contingut de la norma amb les organitzacions sindicals.

Doncs bé, en relació amb aquests documents, consta dins l'expedient un informe de la consellera d'Interior relatiu al Projecte de decret, dictat a l'empara de l'article 6.2 d) de la dita Llei 3/2007, de 27 de març, si bé no figura l'informe de la Comissió de Personal, ni sembla que s'hagin dut a terme negociacions concretes amb les organitzacions sindicals.

Ara bé, i pel que fa a l'informe de la consellera competent en matèria de funció pública, des del CES entenem que aquest informe, que s'ha dictat d'acord amb l'article 6.2 d) de la Llei de Funció Pública, s'ha emès en un moment processal inadequat. És a dir, consideram que aquest informe s'hauria d'haver sol·licitat, a l'igual que es fa amb l'informe d'impacte de gènere de l'Institut de la Dona, a l'empara de l'article 46.3 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears i no en un moment previ, fins i tot, al tràmit d'audiència.

Respecte de les negociacions amb les organitzacions sindicals exigides per l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, és cert que en les reunions del Consell de Salut Laboral de les Illes Balears, hi participen tant representants dels sindicats com de les organitzacions empresarials i que, per tant, podria considerar-se efectuat el tràmit, una vegada que a la sessió 2/2007, de 20 de desembre, d'aquest Consell de Salut Laboral, es va informar sobre aquest Projecte de decret. No obstant això, les funcions d'aquest Consell no corresponen amb les pròpies de la Funció Pública. Per això, les negociacions sobre les condicions de treball s'han de dur a terme en l'òrgan de negociació legalment establert a l'efecte i durant la fase d'elaboració d'aquesta norma, és a dir, abans de què es formalitzi el tràmit de sol·licitud de dictamen al CES.

En aquest sentit, el CES considera oportú recordar el que deia en el dictamen 19/2002, relatiu a l'avantprojecte de llei reguladora de l'ordenació urbanística de les Illes Balears, que és adient en relació amb l'observació precedent, tot i que fa referència al tràmit d'audiència i participació: "…volem palesar que el compliment dels tràmits de consulta i informació prèvia tenen una gran rellevància i esdevenen passes fonamentals perquè la norma projectada assoleixi l'adequació de regulació que és desitjable. No obstant, no consta en l'expedient normatiu tramés per la conselleria sol·licitant que s'hagin dut a terme els aconsellables, tot i que no preceptius, tràmits d'audiència i participació. Aquests tràmits no condicionen ni substitueixen els corresponents als informes i dictàmens que s'han d'elaborar. I igualment la conselleria autora de l'avantprojecte de llei no es pot plantejar que, degut a la seva sol·licitud de dictamen a una institució de naturalesa consultiva com és el CES, ja cobreix la informació prèvia o la consulta sectorial. S'ha de recordar que el paper transcendental que la nostra Constitució atorga als agents econòmics i socials —del qual aquest CES n'és una mostra ben clara—, està recollit en el Títol Preliminar, en el seu article 7, tot atribuint-lo de manera igual als *sindicats de treballadors i a les associacions empresarials*, i que són ambdós tipus d'agents els quals *contribueixen a la defensa i promoció dels seus interessos econòmics i socials*. Quan la petició de consulta s'adreça al CES, el dictamen que aquesta institució emet és el resultat d'un esforç de consens en les opinions i parers dels consellers que estan integrats en el seu Ple, els quals actuen com a consellers que són del CES amb independència de la seva procedència sindical, empresarial o institucional. Aquesta potestat bàsica està reconeguda en el Reglament del CES, quan el seu article 9 diu que *Els consellers actuaran en l'exercici de les seves funcions amb plena autonomia i independència…".*

D'altra banda, hem de fer al·lusió a la distinció entre les fases d'elaboració i de tramitació d'una norma, tot recordant que és en aquesta segona fase on es produeix, si s'escau, la consulta al Consell Econòmic i Social. En aquest sentit, l'article 2 núm. 1 *a, primer,* de la Llei del CES, abans esmentat, és clar quan inclou, entre les funcions de la institució, l'emissió de dictàmens de caràcter preceptiu i no vinculant respecte *d'avantprojectes de llei i projectes de decrets que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació,* la qual cosa implica que la fase d'elaboració ja està conclosa i que el text es troba en fase de tramitació. La conclusió és evident: el dictamen del CES és única i exclusivament l'opinió del CES —article 14 núm. 7 de la Llei 10/2000— la qual no és el parer individual de les institucions i organitzacions que hi poden designar representants ni, en cap cas, la substitueix.

III. Pel que fa a l'anàlisi del contingut del projecte de norma, consideram adient fer els següents suggeriments:

1. L'article 4, sobre els requisits d'accés a l'habilitació disposa que hauran de ser funcionaris dels grups A1 i A2, adscrits a la Direcció General de Salut Laboral, i tenir la titulació universitària i la formació exigida pel Decret 39/1997, de 17 de gener.

   L'article 5, que du per títol, *formació prèvia,* regula la formació que hauran de superar els tècnics una vegada obtinguda l'habilitació i abans d'exercir les funcions pròpies dels tècnics habilitats.

   Finalment, l'article 6.3, que regula el procediment per obtenir l'habilitació disposa que, amb caràcter excepcional es poden habilitar tècnics, *sempre que compleixi els requisits que estableixen els articles 4 i 5 d'aquest Decret.*

   Doncs bé, de la lectura conjunta d'aquests tres preceptes es deriven les consideracions següents:

   - En primer lloc, la referència als articles 22 i següents de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i a l'article 76 i disposició transitòria tercera de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, resulta, tal vegada innecessària i la seva supressió contribuiria a una major claredat del text. En aquest mateix apartat, cal reflexionar sobre si totes les escales dels grups A, subgrups A1 i A2 poden accedir a l'habilitació o si només ho poden fer els de l'escala de prevenció de riscs laborals, per exercir les funcions corresponents dels article 2 i 3 del projecte de norma.

   - En segon lloc, i pel que fa a l'article 5, aquest comença: "una vegada obtinguda l'habilitació...". Doncs bé, per una major claredat del precepte i coherència amb l'article 6, recomanam que s'inclogui, "de l'habilitació provisional", atès que està pendent del curs de formació específic.

     Seguint amb aquest precepte, consideram adient fer la següent reflexió: Certament, la disposició addicional única del Reial decret 689/2005, de 10 de juny, fa referència a la formació dels tècnics habilitats, però no exigeix, com sí fa el Projecte de decret, que aquesta formació sigui la que s'ha d'impartir abans de l'exercici de les funcions corresponents com a tècnics habilitats. Per això suggerim que no es vinculi la formació de l'article 5 del Projecte de decret, amb la d'aquesta disposició addicional, sinó que puguin ser independents i complementàries, en benefici, sempre, de l'interès general.

     Finalment,i pel que fa al títol, la formació, tal i com està regulada en el Projecte que es sotmet a dictamen, no és realment *prèvia*, sinó que s'imparteix a tots aquells als quals se'ls ha concedit l'habilitació provisional, raó per la qual suggerim que es modifiqui el títol en el següent sentit: *formació específica.*

- En tercer lloc, i ja en relació amb l'article 6.3 esmentat més amunt, sembla ser que si les habilitacions es concedeixen excepcionalment amb caràcter imperatiu no es passa per l'estadi entremig de l'habilitació provisional, sinó que s'exigeix haver superat el curs de formació específica de l'article 5. No obstant això, aquest curs, amb la redacció actual de l'article 5, només es podrà rebre una vegada obtinguda l'habilitació, encara que provisional.

- En quart lloc, consideram que seria tal vegada més convenient avançar la formació específica al moment previ a l'obtenció de l'habilitació, és a dir, establir-la com a requisit previ a la concessió de l'habilitació, juntament amb les condicions de l'article 4, tal i com sembla, de les al·legacions formulades per diferents entitats, que ja es trobava en l'esborrany inicial. Tot això sense perjudici del que disposa la disposició addicional única del Reial decret 689/2005, de 10 de juny.

- Finalment, suggerim que, per una més correcta prestació de serveis, es podria exigir un temps mínim d'experiència en el desplegament de funcions tècniques en matèria de prevenció de riscs laborals, que podria ser de dos anys, com sembla que ja establia l'esborrany inicial.

2. L'article 6, relatiu al procediment d'habilitació, fa referència en l'apartat c) del punt 1, disposa que "... la personal titular de la direcció general competent en matèria de salut laboral ha de dictar una resolució en el termini màxim de tres mesos per la qual ha d'autoritzar l'habilitació."

   Aquesta resolució, segons el punt 3 d'aquest mateix article, és provisional, pendent de la realització del curs de l'article 5. Per això consideram que en l'apartat c) esmentat, s'hauria d'indicar també, que es trobam davant d'una resolució provisional.

3. Pel que fa a l'article 9, relatiu a incompatibilitats, abstenció i recusació, el consideram innecessari, atès que tant les incompatibilitats, com l'abstenció i recusació dels personal al servei de l'Administració es troben suficientment regulades, tal i com es desprèn del mateix precepte, que es limita a fer referències a les normes corresponents.

4. Atès que la durada de l'habilitació és de 2 anys, i que hi ha habilitacions provisionals, recomanam la creació d'un registre de personal habilitat, per un més acurat control de les habilitacions vigents.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula el règim d'habilitació i d'organització de personal tècnic en prevenció de riscs laborals de la Direcció General de Salut Laboral de la Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears per a l'exercici de la funció de comprovació de les

condicions de seguretat i salut en les empreses i els centres de treball, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 20 de maig de 2008

DICTAMEN NÚM. 8/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT QUE REGULA L'EXIGÈNCIA DE CONEIXEMENTS DE LLENGUA CATALANA EN ELS PROCEDIMENTS SELECTIUS D'ACCÉS A LA FUNCIÓ PÚBLICA I PER A L'OCUPACIÓ DE LLOCS DE TREBALL QUE ES CONVOQUIN EN L'ÀMBIT DE L'ADMINISTRACIÓ DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 5 de juny de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Interior relativa al Projecte de Decret pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per a l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'administració del Govern de les Illes Balears.

Segon. EL dia 6 de juny el president anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació, tramesa en paper i en format electrònic:

1. Resolució de la consellera d'Interior per la qual s'ordena iniciar l'expedient per a l'elaboració de l'Avantprojecte de decret pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Esborrany del decret pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'administració del govern de les Illes Balears.

3. Memòria de la Direcció General de la Funció Pública sobre l'Avantprojecte de decret pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

4. Estudi del cost i finançament del Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
5. Esborrany de decret pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar de llocs de feina que es convoquin en l'àmbit de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
6. Certificat del secretari de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears sobre la negociació del Projecte de decret en la sessió de dia 13 de maig de 2008.
7. Certificat del secretari de la Comissió de Personal de la comunitat autònoma de les Illes Balears, segons el qual s'ha informat favorablement aquest projecte de decret en la sessió de dia 29 de maig de 2008.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 13 de juny i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 17 de juny de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, encara que no du aquesta denominació, 6 capítols dividits en 8 articles, 6 disposicions addicionals, 1 disposició transitòria, 1 derogatòria i 2 disposicions finals:

I. En el preàmbul s'exposen els principals arguments per fonamentar la conveniència de la norma, incloent-hi la menció a les disposicions jurídiques que en constitueixen el marc normatiu i la Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, d'11 d'abril de 2008, dimanant del recurs contenciós administratiu interposat contra el Decret 162/2003, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Aquesta Sentència declara inadequats amb l'ordenament jurídic els articles 2.1 *a,* paràgraf primer; 3.1, 4.1, 4.2 *b,* i 5.1. Tots aquests articles feien referència a la rebaixa dels nivells de coneixements de llengua catalana, respecte del Decret 25/2001, de 16 de febrer, que va ser substituït pel Decret 162/2003.

Així doncs, aquest projecte de norma objecte de dictamen pretén donar compliment a la Sentència esmentada i recuperar l'esperit del Decret 25/2001.

II. Pel que fa a la part dispositiva, el capítol primer, amb un únic article, regula **l'àmbit d'aplicació** de la norma, que s'estén a tots el processos selectius de personal, ja sigui funcionari, ja sigui laboral, dins l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma, llevat les excepcions previstes en el mateix decret.

El capítol segon, relatiu als **coneixements exigibles per a l'ingrés en els grups, cossos i/o escales de funcionaris**, alberga, igualment, un únic article que contempla els diferents nivells de coneixements de llengua catalana, segons es tracti de l'accés a grups de l'Administració general o especial.

El capítol tercer és el relatiu als **coneixements exigibles per a l'ingrés en les categories professionals de naturalesa laboral**. Així, d'una banda, per a les categories professionals de nivells 1, 2, 3 i 4 del conveni col·lectiu per al personal laboral al servei de l'Administració de la CAIB, s'exigeix el nivell B, coneixements elementals de català, orals i escrits, llevat d'unes especialitats, com la jurídica, per les quals s'exigeix el nivell C.

D'altra banda, pels nivells 5, 6, 7 i 8, s'exigeix el certificat A, coneixements orals de català. També en aquest grup s'estableix una excepció i pel nivell 6, auxiliar administratiu, s'haurà d'acreditar el certificat B.

El capítol quart es dedica als **coneixements exigibles per a l'ocupació dels llocs de treball de funcionaris**, també amb un únic article. El primer apartat regula el nivell de coneixements de català exigible per als cossos o escales de l'Administració general. El segon apartat fa referència al nivell exigit per als cossos o escales de l'Administració especial, i el darrer apartat regula el supòsit de que el lloc de feina estigui adscrit a cossos i escales de l'Administració general i de l'Administració especial i els adscrits a més d'un grup de titulació. En aquests casos, s'exigirà la possessió del certificat de coneixements de català corresponent al cos o escala de major exigència.

Els coneixements exigibles per a l'ocupació de llocs de treball de naturalesa laboral venen regulats en els articles 5 i 6, que conformen el capítol cinquè. Així, exigeix el certificat B de català per als nivells 1,2, 3 i 4 del conveni col·lectiu per al personal laboral al servei de l'Administració de la comunitat autònoma, exceptuant determinades especialitzacions, per a les quals exigeix el certificat C. Per als llocs de treball dels nivells 5, 6, 7 i 8, s'ha d'acreditar el certificat A, llevat del nivell 6, auxiliar administratiu, que haurà d'acreditar el certificat B.

L'article 6 disposa que pels llocs de treball adscrits a més d'una categoria professional exigiran, com a requisit per a ocupar-los, la possessió del certificat de coneixements de català corresponents al nivell de major exigència.

Finalment, el capítol sisè regula **l'acreditació de coneixements de llengua catalana i prova específica** en els articles 7 i 8. Així, estableix la regla general d'acreditació dels coneixements de llengua catalana mitjançant l'aportació del certificat corresponent. Si bé, per als supòsits següents, es podrà preveure una prova específica per acreditar-ne els coneixements:

– Els procediments selectius, amb caràcter individualitzat, per cobrir llocs de feina de personal laboral de duració determinada, mitjançant oferta al SOIB.

- Confecció de borses de treball de personal laboral no permanent.
- Selecció de personal funcionari interí seleccionat mitjançant concurs per absència o exhauriment de borses.

III. Pel que fa a la part final de la disposició, com ja s'ha avançat, consta de 6 disposicions addicionals, una transitòria, una derogatòria i dues finals.

La disposició addicional primera estableix que els coneixements de català de nivell superior a l'exigible en els processos de selecció de personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma s'han de valorar com a mèrit.

La disposició addicional segona disposa que queden exclosos de la regulació establerta per aquesta norma els llocs de treball que no estiguin adscrits amb caràcter exclusiu a l'Administració autonòmica de les Illes Balears. Ara bé, l'empleat públic que accedeixi a aquests llocs de treball queda obligat a assolir i acreditar, en un termini de 2 anys, el nivell mínim de coneixement de català que tindria aquest lloc en el supòsit d'estar adscrit amb caràcter exclusiu a l'Administració autonòmica de les Illes Balears.

La disposició addicional tercera fa referència a aquells supòsits específics en què es pot exigir un nivell de coneixements de català superior al general exigit pel grup o escala de què es tracti.

La disposició addicional quarta encarrega a l'Escola Balear d'Administració Pública la realització de cursos de català.

En la disposició addicional cinquena regula els coneixements de la llengua catalana en les entitats que formen part del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Finalment, en la disposició addicional sisena regula l'exigència de llengua catalana per al cossos, encara no creats, corresponents al grup B de l'article 76 de la Llei 7/2007, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.

Pel que fa a la disposició transitòria, aquesta regula els processos d'oferta d'ocupació pública de l'any 2008, establint una prova específica de coneixements de llengua catalana per acreditar-ne els coneixements.

La disposició derogatòria elimina de l'ordenament jurídic el Decret 162/2003, de 16 de febrer, pel qual s'aprova el reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per a l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració del Govern de les Illes Balears. Així mateix, deroga totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin a aquesta norma.

En les disposicions finals, faculta al conseller d'Interior per a dictar les disposicions necessàries de desplegament i disposa l'entrada en vigor per l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

I. Des del compromís adquirit per la Llei 3/1986, de 19 d'abril, de normalització lingüística, de regular l'ús de la llengua catalana com a llengua pròpia de les Illes Balears, i pel que fa a l'àmbit de l'administració autonòmica, s'han succeït una sèrie de normes emparades en l'Estatut d'autonomia i en aquest compromís de regulació, protecció i promoció de la llengua.

El mateix Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la redacció de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, disposa en l'article 4, que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, tendrà, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial. Continua el paràgraf segon d'aquest precepte establint el dret de tots de conèixer-la i usar-la i que ningú no podrà ser discriminat per raó de l'idioma. Afegeix el tercer paràgraf, que les institucions de les Illes Balears han de garantir l'ús normal i oficial dels dos idiomes, han d'adoptar les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement i han de crear les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües pel que fa als drets dels ciutadans de les Illes Balears.

Seguint amb l'Estatut, l'article 14, relatiu als drets en relació amb les administracions públiques, disposa, en el tercer paràgraf, que els ciutadans de les Illes Balears tendran dret a dirigir-se a l'Administració de la Comunitat Autònoma en qualsevol de les dues llengües oficials i a rebre resposta en la mateixa llengua utilitzada.

En compliment de les prescripcions de l'Estatut d'autonomia, es va dictar la dita Llei 3/1986, de normalització lingüística que, entre els seus objectius destaca el de fer efectiu l'ús progressiu i normal de la llengua catalana en l'àmbit oficial i administratiu.

Així mateix, disposa en l'article 6 que el català, com a llengua pròpia que és de la Comunitat Autònoma, ho és també de l'Administració Pública. I, en consonància amb això, l'article disposa que el Govern de les Illes Balears ha de regular, mitjançant disposicions reglamentàries, l'ús normal, oralment o per escrit, de la llengua catalana en les activitats administratives dels òrgans de la seva competència. I l'article 34.1 que el Govern ha d'assegurar l'ús de la llengua catalana en totes les funcions i activitats de tipus administratiu que en realitzin les institucions i organismes que en depenguin, per afegir, en l'apartat 3 del mateix article, que les bases de convocatòries per a la provisió de llocs de feina en la Comunitat Autònoma i en les corporacions locals, han d'incloure una referència expressa al coneixement de la llengua catalana.

En desplegament d'aquests preceptes, el Govern de les Illes Balears ha redactat una sèrie de normes per tal de garantir els drets dels ciutadans i assegurar l'ús de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, dins l'àmbit de l'Administració autonòmica. Entre aquestes normes ha destacat el ja derogat Decret 25/2001, de 16 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública de l'Administració del Govern de les Illes Balears.

Aquest Decret es proposava elevar el nivell d'exigència de coneixements de la llengua catalana per a aquells funcionaris que tenen una relació més directa amb els ciutadans, per tal de millorar-ne la capacitat d'atenció al públic, així com el treball ordinari del

personal de l'Administració. També regulava la prova específica de llengua catalana en les proves selectives de personal.

Aquesta norma va ser derogada l'any 2003 pel Decret 162/2003, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per l'ocupació de llocs de feina que es convoquin en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Amb aquesta nova regulació es rebaixava el nivell d'exigència per als cossos i escales dels grups A, B i C de l'administració general, que fins aleshores havien d'acreditar el certificat C de llengua catalana. A partir d'aquesta nova norma, els hi bastava el certificat B, al igual que al grup D. Pel que fa als grups de l'administració especial no es modificava el nivell d'exigència general. Respecte de les categories de personal laboral, es mantenien, bàsicament, les mateixes exigències.

I, pel que fa a la prova específica d'acreditació dels coneixements de la llengua catalana, es mantenia com a prèvia a tot procés selectiu de personal, per aquells aspirants que no poguessin acreditar-ne el coneixement.

II. Aquest Decret 162/2003 va ser impugnat davant el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears. Aquest recurs s'ha resolt mitjançant la Sentència núm. 121/2008, d'11 d'abril, que declara no conformes amb l'ordenament jurídic els articles que feien referència a la rebaixa dels nivells de coneixements de català, respecte del Decret anterior 25/2001.

Per tal de donar compliment a aquesta Sentència, la Conselleria d'Interior ha preparat aquest projecte de norma que reprèn l'esperit del Decret de 2001 amb algunes matisacions com, per exemple, la supressió de la prova específica de llengua catalana per a tots els processos selectius de personal, si bé es manté en determinats supòsits taxats.

Així, tot aspirant a ocupar un lloc de feina en l'Administració de la comunitat autònoma haurà d'acreditar documentalment els coneixements de català exigits reglamentàriament. Ja no es podrà acollir a la possibilitat de sotmetre's a una prova prèvia d'acreditació.

Ara bé, la mateixa norma estableix un període transitori segons el qual, en totes les convocatòries d'ingrés corresponents al desenvolupament de l'oferta d'ocupació pública de l'any 2008 els aspirants que no puguin acreditar documentalment els coneixements corresponents de la llengua catalana en les condicions previstes a l'article 7 d'aquest Decret, i amb caràcter previ a l'inici de les proves selectives, podran participar en una prova específica per acreditar-los, el resultat de la qual es qualificarà d'«apte» o «no apte».

La supressió d'aquesta prova específica està plenament justificada, d'una banda, tenint en compte que, des de l'any 1992 el Govern de les Illes Balears, ja sigui a través de la Conselleria d'Educació, ja sigui a través de l'Escola Balear d'Administració Pública, ha invertit esforços i recursos per promoure el coneixement i l'ús de la llengua catalana dins l'àmbit de l'Administració pública. Més encara, quan aquesta supressió no limita

els drets dels ciutadans d'accés a la funció pública, atès que la Direcció General de Política Lingüística de la Conselleria d'Educació i Cultura continua convocant les dues proves anuals per a l'avaluació i acreditació de coneixements de català; els drets dels treballadors públics a la carrera administrativa i a la mobilitat, i atès que l'Escola Balear d'Administració Pública manté dins el seu programa, la convocatòria de cursos de llengua catalana.

D'altra banda, amb l'aprovació del Decret 86/2005, de 29 de juliol, pel qual es regula l'homologació dels estudis de llengua catalana de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat amb els certificats de la Direcció General de Política Lingüística, es va permetre que moltes persones assolissin els nivells exigits pel projecte de norma objecte de dictamen.

IV. Observacions particulars

Ateses les consideracions inicials de l'apartat precedent, aquestes observacions particulars se centraran, d'entrada, en qüestions que afecten el procediment de sol·licitud del dictamen, que no són de menor importància tenint en compte que aquest procediment és l'instrument a través del qual es realitza la funció consultiva encomanada per l'Estatut d'autonomia a aquest Consell i que, per tant, el rigor en el seu compliment constitueix un barem sobre l'efectivitat de la pròpia tasca consultiva d'aquesta institució.

I. En primer lloc, hem de fer al·lusió, a la distinció entre les fases d'elaboració i de tramitació d'una norma, tot recordant que és en aquesta segona fase on es produeix, si s'escau, la consulta al Consell Econòmic i Social. En aquest sentit, l'article 2 núm. 1 *a* de la Llei del CES, és clar quan inclou, entre les funcions de la institució, l'emissió de dictàmens de caràcter preceptiu i no vinculant respecte de (...) *projectes de decrets que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació*, *(...)*, la qual cosa implica que la fase d'elaboració ja està conclosa i que el text es troba en fase de tramitació.

Això suposa que s'han fet les consultes pertinents, s'ha obert el tràmit d'al·legacions, el Servei Jurídic corresponent ha emès el seu informe i la Secretaria General competent s'ha referit, com a mínim a la correcció del procediment seguit i a la valoració de les al·legacions presentades, tal i com exigeix l'article 46, en els apartats 1 i 2, de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

Per tant, i a la vista de l'expedient tramès, sembla que aquest tràmit d'al·legacions no s'ha dut a terme, ni que s'hagin emès els informes del Servei Jurídic i de la Secretaria General, tràmits que s'haurien d'haver complimentat abans de trametre l'expedient al CES per dictamen.

Continuant amb el procediment d'elaboració d'aquest projecte de decret, hem observat que entre la documentació aportada amb l'expedient no consta la consulta als representants del personal laboral, mentre que sí s'ha informat a la Mesa Sectorial de Serveis Generals, òrgan que afecta al personal funcionari. Entenem que, malgrat es

tracti d'executar una sentència, s'ha de respectar la normativa relativa al personal de les administracions públiques i, en concret, l'article 37 de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat per la Llei 7/2007, de 12 d'abril, segons el qual les normes que fixin els criteris general d'accés, carrera, (...), han de ser objecte de negociació col·lectiva.

II. En segon lloc, aquest Consell vol fer esment de l'Acord del Consell de Govern de 22 d'octubre de 2001 (BOIB de 13 de novembre), pel qual s'aproven les recomanacions sobre la redacció, en català, de disposicions generals i d'actes administratius.

Segons aquest Acord, les recomanacions del qual estan recollides en el *Llibre d'Estil* editat pel Govern de les Illes Balears, i pel que fa a la part expositiva, quan es tracta d'una disposició reglamentària, ha de rebre el nom de preàmbul, i, si hi ha apartats, aquests s'han encapçalar amb una xifra romana, en negreta i separada del text amb una línia en blanc.

Respecte dels articles, aquest són l'element principal de l'estructura de les normes articulades. S'han de numerar correlativament i poden incloure epígrafs. Així, i pel que fa al Projecte de decret sotmès a dictamen, en lloc de posar únicament el número de l'article, s'ha d'escriure: *Article 1.* I, segons el precepte tengui o no un epígraf, es deixarà o no una línia en blanc a continuació.

Respecte de la part final del projecte de norma, es recomana que es segueixin les normes recollides en el Llibre d'Estil esmentat més amunt. Així, en el cas de la disposició transitòria, s'ha d'indicar que és la *única.* De la mateixa manera s'ha de procedir pel que fa a la disposició derogatòria.

III. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència suficient al marc competencial del qual deriva la norma i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència. Ara bé, s'ha de tenir en compte que aquest Consell Econòmic i Social emet un *dictamen* i no un *informe.*

Així mateix, pel que fa a l'articulat, entenem que és respectuós amb la Sentència 121/2008, d'11 d'abril.

Pel que fa a la part final, crida l'atenció l'excepció feta en la disposició addicional cinquena, respecte de les entitats i consorcis de l'àmbit sanitari i docent, on les exigències de coneixement de català previstes en aquesta norma no hi seran d'aplicació. En aquest sentit, entenem que si es crea una excepció s'hauria de justificar i explicar, ja sigui en el preàmbul o en la documentació de l'expedient.

Finalment, consideram que la disposició derogatòria hauria de separar-se en dos paràgrafs. El primer, amb la derogació expressa del Decret 162/2003. I, el segon, per recollir la derogació de *totes les normes de rang igual o inferior que entrin en contradicció amb aquesta norma,* que no és una derogació expressa, atès que no s'indiquen quines normes són. Tot això, sense perjudici de què s'intenti concretar al màxim, pel principi de seguretat jurídica, quines són aquestes normes que entren en contradicció amb la que s'aprova.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aprova el reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per a l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració del govern de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de juny de 2008

DICTAMEN NÚM. 9/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DE LA CONSELLERA DE TREBALL I FORMACIÓ, DE MODIFICACIÓ DE L'ORDRE DEL CONSELLER DE TREBALL I FORMACIÓ, DE 10 DE JUNY DE 1998, PEL QUAL S'APROVA EL LLIBRE D'INCIDÈNCIES EN OBRES DE CONSTRUCCIÓ

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 11 de juny de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Treball i Formació relativa al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre del conseller de Treball i Formació, de 10 de juny de 1998, pel qual s'aprova el llibre d'incidències en obres de construcció.

Segon. El dia 12 de juny el president emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels serveis tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense que la proposta s'hagi de tractar en el si d'una comissió de treball.

Tercer. El dia mateix dia 12 de juny s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa, la Felib i el Sr. Manuel Gómez López, en representació de l'Associació de Constructors (conseller del CES per CAEB).

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de la directora general de Salut Laboral.
2. Memòria de la directora general de Salut Laboral sobre la taula de vigències.
3. Estudi econòmic.
4. Resolució d'inici del procediment.
5. Resolució d'obertura de tràmit d'audiència i d'informació pública.
6. Esborrany de la disposició.
7. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears i justificants de recepció.
8. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència als consell insulars i justificants de recepció.

9. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CAEB i justificant de recepció.
10. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a PIMEB i justificant de recepció.
11. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CCOO i justificant de recepció.
12. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a UGT i justificant de recepció.
13. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a USO i justificant de recepció.
14. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a STEI-i i justificant de recepció.
15. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CSI-CSIF i justificant de recepció.
16. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a Fundació Laboral de la Construcció i justificant de recepció.
17. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a AMAT i justificant de recepció.
18. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a ASPA i justificant de recepció.
19. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a FELIB i justificant de recepció.
20. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a la Inspecció de Treball i Seguretat social i justificant de recepció.
21. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència al Col·legi d'arquitectes i justificant de recepció.
22. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència al Col·legi d'aparelladors i arquitectes tècnics i justificant de recepció.
23. Tramesa al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de l'anunci d'obertura del termini d'informació pública i corresponent publicació.
24. Suggeriments de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
25. Suggeriments de la Conselleria d'Esports i Joventut.
26. Suggeriments de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.
27. Suggeriments del consell Insular d'Eivissa.
28. Suggeriments de la Conselleria de Salut i Consum.
29. Suggeriments de la Conselleria de Presidència.
30. Suggeriments de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
31. Suggeriments de la FELIB.
32. Suggeriments de la Conselleria d'Interior.
33. Suggeriments del Col·legi Oficial d'Arquitectes.
34. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
35. Informe de l'Institut Balear de la Dona.

36. Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre del conseller de Treball i Formació, de 10 de juny de 1998, pel qual s'aprova el llibre d'incidències en obres de construcció, en versions catalana i castellana.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 17 de juny de 2008.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per un únic article, una disposició final i un annex.

La part expositiva o Preàmbul, encara que no du aquesta denominació, explica la finalitat de l'Ordre i el marc normatiu que l'habilita.

Dins el marc competencial, aquest Projecte d'ordre ve emparat per l'article 32.11 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, segons el qual correspon a la comunitat autònoma executar la legislació de l'Estat en matèria de treball.

Pel que fa al contingut del Projecte d'ordre, aquest es fonamenta en la modificació del Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i de salut laboral en les obres de construcció, efectuada pel Reial decret 1109/2007, de 24 d'agost, que desplega la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció.

La **disposició final** disposa que aquesta ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

L'**annex** conté el nou model del llibre d'incidències, amb les modificacions exigides per l'article 13.4 del Reial decret 1627/1997, modificat pel Reial decret 1109/2007.

III. Observacions

I. Sense perjudici de les següents observacions, el Consell Econòmic i Social fa una valoració general positiva sobre l'oportunitat de la norma consultada.

II. Dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la Direcció General de Salut Laboral és qui exerceix les funcions relatives a la gestió de la política de seguretat i salut laboral a les Illes Balears. Entre aquestes funcions es troben l'execució i la promoció de totes les mesures necessàries per elevar el nivell de seguretat i de salut dels treballadors en la seva activitat laboral. I, per tant, és la competent per l'elaboració d'aquesta norma.

El Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i de salut laboral en les obres de construcció va disposar que en

cada centre de treball hi ha d'haver un llibre d'incidències, amb la finalitat de controlar el pla de seguretat i salut i fer-ne el seguiment.

En desplegament d'aquest Reial decret, el conseller de Treball i Formació va dictar, el 10 de juny de 1998, l'Ordre per la qual s'aprova el llibre d'incidències en obres de construcció, en la qual es dissenya el model de llibre i es disposa que el col·legi professional al qual pertany el tècnic que ha aprovat el pla de seguretat i salut, o l'oficina de supervisió de projectes o l'òrgan equivalent quan es tracti d'obres de les administracions públiques.

Doncs bé, mitjançant el Reial decret 1109/2007, de 24 d'agost, que desplega la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció, s'ha modificat l'apartat 4 de l'article 13 del dit Reial decret 1627/1997. La redacció original d'aquest precepte disposava que

> *Efectuada una anotació en el llibre d'incidències, el coordinador en matèria de seguretat i salut durant l'execució de l'obra o, quan no sigui necessari la designació d'un coordinador, la direcció facultativa, estaran obligats a trametre, en el termini de 24 hores, una còpia a la Inspecció de Treball i Seguretat Social de la província en que es realitzi l'obra. Igualment, han de notificar les anotacions en el llibre al contractista afectat i als representants dels treballadors d'aquest.*

La modificació efectuada pel Reial decret 1109/2007 suposa que únicament s'ha de trametre còpia de l'anotació en el llibre d'incidències a la inspecció de Treball i Seguretat Social en el termini de 24 hores quan hi hagi un incompliment dels advertiments o de les observacions prèviament anotades en el llibre d'incidències, o quan s'ordeni la paralització dels treballs o, si escau, de la totalitat de l'obra.

I, per tant, aquesta modificació exigia que la Comunitat Autònoma revisés l'Ordre de 10 de juny de 1998, ja esmentada amb una adaptació del model del llibre d'incidències que figura en l'annex.

III. Pel que fa a l'expedient tramés, aquest Consell valora positivament la correcta tramitació duta a terme i la ampla participació dels sectors socials que es poden veure afectats per la norma, les al·legacions dels quals poden obrir pas a una reflexió més profunda sobre la adequació de la norma a la realitat que es pretén regular.

Entre les al·legacions presentades, destaca la presentada pel *Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears,* que fa la següent reflexió:

> *El Reial decret 1109/2007, regulador de la subcontractació en el sector de la construcció, únicament ha introduït com a novetat a la disposició final tercera que l'anotació al llibre d'incidències especifiqui si suposa una reiteració d'una advertència o observació anterior o si, pel contrari, es tracta d'una nova observació.*
>
> *Per tal d'introduir aquesta exigència es considera suficient que a l'annex 2 s'incloguin aquestes especificacions, sense necessitat de deixar constància amb un acta amb presència de tots els possibles afectats, ja que ni aquest és el propòsit de la modificació del Reial decret, ni a la pràctica es duen a terme aquestes reunions.*

Aquesta al·legació no ha estat recollida en la versió final de la norma. De la mateixa manera, tampoc no s'ha justificat el motiu pel qual amb la nova redacció del llibre d'incidències, és necessari redactar un acta que no ve exigida pel Reial decret 1109/2007, cosa que es recomana per tal de millorar la fonamentació de la norma.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre del conseller de Treball i Formació, de 10 de juny de 1998, pel qual s'aprova el llibre d'incidències en obres de construcció, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de juny de 2008

DICTAMEN NÚM. 10/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE REHABILITACIÓ I MILLORA DE BARRIS DE LES CIUTATS I POBLES DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 13 de juny de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques relativa a l'Avantprojecte de llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 13 de juny s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la FELIB i la CAEB.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

- Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, d'inici del procediment d'elaboració de la Llei de barris de les Illes Balears.
- Ofici d'informació de l'acord d'inici del procediment d'elaboració de la Llei de barris de les Illes Balears.
- Estudi econòmic sobre la proposta d'avantprojecte de la llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears.
- Memòria justificativa de l'elaboració de la Llei de barris de les Illes Balears.
- Primer document de treball sobre l'Avantprojecte de llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears.
- Esborrany de l'avantprojecte de llei de millora de barris.
- Convocatòria de la Mesa d'Habitatge de la reunió de 15 de maig de 2008.
- Ofici de tràmit d'audiència del Projecte de decret a les entitats següents:

- Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.
- Associació de Consumidors i Usuaris de les Illes Balears.
- Unió General de Treballadors de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial d'Administradors de Finques.
- Col·legi Oficial d'Aparelladors de les Illes Balears.
- Confederació d'Associacions Empresarials de Balears.
- Associació de Constructors de Balears.
- Càritas.
- Consell de Joventut de les Illes Balears.
- Director insular d'Urbanisme i Litoral del Consell Insular de Mallorca.
- Conseller executiu d'Ordenació del Territori i Habitatge del Consell Insular de Menorca.
- Consell Insular d'Eivissa.
- Consell Insular de Formentera.
- Regidor d'Habitatge de l'Ajuntament de Palma.
- Gerent de l'Ibavi.
- La Caixa.
- Sa Nostra.
- Associació Empresarial de promotors immobiliaris de Balears.
- Col·legi Oficial d'Agents de la Propietat Immobiliària.
- Director general d'Atenció a la Dependència de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

▪ Al·legacions presentades per:

- Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.
- Associació de Constructors de Balears.

▪ Informe de valoració de les al·legacions i suggeriments presentats a l'esborrany inicial de proposta d'avantprojecte de llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears.

▪ Tramesa de la proposta d'avantprojecte de llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears a l'Institut Balear de la Dona per què emeti l'informe d'impacte de gènere.

- Esborrany inicial de la proposta de l'avantprojecte de llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 2 de juliol i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 15 de juliol de 2008.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 16 articles, i una part final distribuïda en una disposició addicional i dues disposicions finals.

La part expositiva explica la finalitat i els objectius de la llei, partint de l'article 47 de la Constitució espanyola i l'article 30.3 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears que atorga a la comunitat autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de territori, urbanisme i habitatge.

La finalitat d'aquesta norma és, literalment*, la rehabilitació i millora dels pobles i barris de les ciutats de les Illes Balears, mitjançant la promoció i l'execució de mesures que comportin una regeneració social, econòmica, urbanística, arquitectònica, d'habitatge i de sostenibilitat.*

La part dispositiva està dividida en 16 articles:

L'article 1 disposa que l'objecte és la rehabilitació i millora dels barris de les poblacions de les Illes Balears que requereixen una atenció especial de les administracions públiques.

L'article 2 ve dedicat als principis informadors de la Llei, y l'article 3 als criteris segons els quals s'ha de determinar el caràcter d'atenció especial d'un barri o poble.

Les actuacions de rehabilitació i millora que s'han de dur a terme podran afectar a aspectes de caire urbanístic, arquitectònic i d'habitatge, i econòmic i social, tot això d'acord amb les especificacions de l'article 4.

Les accions de foment a dur a terme pel Govern de les Illes Balears, mitjançant la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, segons l'article 5, constitueixen en l'obertura de línies de subvencions, la dotació de les quals ha de venir prevista en els pressuposts anuals de l'Administració del Govern de les Illes Balears, sense perjudici d'accions d'altres conselleries destinades a la millora integral dels barris d'especial atenció.

L'article 6 fa referència a la convocatòria de les subvencions, que s'haurà de publicar anualment en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, amb els criteris genèrics que s'assenyalen.

L'article 7 fa referència als beneficiaris de les ajudes, en tot cas entitats del sector públic i, l'article 8, al contingut mínim dels projectes pels quals es sol·licita l'ajuda:

a) La delimitació de l'àrea on es vol intervenir.

b) L'anàlisi de la situació actual del barri així com la proposta d'actuació, d'acord amb els articles següents.

c) La valoració de la necessitat de l'actuació i els requeriments de manteniment.

d) El calendari de desplegament

e) La indicació d'altres possibles intervencions públiques en curs o projectades en el mateix àmbit, els recursos previstos amb l'aportació que es preveu de cada una de elles.

Pel que fa a l'anàlisi de la situació actual del barri ve regulada en l'article 9, que incideix en aspectes urbanístics, arquitectònics, d'habitatge, socials, econòmics i de sostenibilitat.

L'article 10 regula la proposta d'actuació, que haurà d'incloure l'estratègia social, econòmica, urbanística, arquitectònica i d'habitatge, comentant les actuacions de rehabilitació i millora que es pretenen portar a terme.

L'article 11 disposa que en tot cas, els ajuntaments o entitats públiques sol·licitants podran obtenir assistència tècnica a la Conselleria d'Habitatge i Obres Publiques per a l'elaboració dels projectes a presentar.

L'article 12, de l'adjudicació de les subvencions, preveu la creació d'una comissió per estudiar les propostes que es presentin i elevar una proposta al conseller d'Habitatge i Obres Públiques.

L'article 13 regula la titularitat de l'execució de projectes finançats i l'article 14 a la compatibilitat amb altres ajudes.

Es preveu la creació de consorcis entre el Govern de les Illes Balears i els ajuntaments per a la gestió i control dels projectes de rehabilitació i millora que comptin amb subvencions atorgades en base a aquesta llei, en l'article 15.

Finalment, l'article 16 regula la informació i difusió dels projectes finançats amb subvencions creades en base a aquesta llei.

Pel que fa a la part final de la norma, la disposició addicional disposa que la comunitat autònoma reservarà anualment a càrrec del seu pressupost una partida pressupostària mínima de 10.000.000 € per al finançament de les actuacions de rehabilitació i millora que es contemplen en aquesta llei.

La disposició final primera faculta al Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions necessàries per al desenvolupament i aplicació d'aquesta llei, mentre que

la disposició final segona ve dedicada a l'entrada en vigor, que s'estableix a partir de l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

El CES fa, en general, una valoració positiva sobre l'oportunitat de la norma si bé considera que, aprofitant que es tracta d'una llei, el text podria haver estat més ambiciós pel que fa a l'objectiu de rehabilitació i millora dels nuclis de població de les Illes i a l'impuls de l'iniciativa privada. De fet, de la lectura de la memòria justificativa es desprenen pretensions més agosarades:

> *La Llei tendrà per objectiu prioritari la consolidació de polítiques de marcat caràcter social, arquitectònic i de sostenibilitat ambiental, es pretén aconseguir la reconducció dels processos de degradació en els barris de les ciutats i pobles de les Illes. Es fomenta la intervenció integral de les administracions públiques amb el fi de dotar els barris i pobles que presenten problemàtiques específiques, de millores a nivell social, econòmic, urbanístic, arquitectònic i d'habitatge contribuint amb dites actuacions al benestar dels ciutadans i ciutadanes que allà on visquin.*

No obstant això, considera adient fer les següents observacions:

Tal i com reflexa la Memòria del CES 2006, la qualitat de vida de la població depèn en gran mesura de l'entorn urbà en el qual viu. Per aquest motiu, juntament amb l'accessibilitat i la qualitat de l'habitatge, és necessari prestar atenció a factors tan importants com els equipaments urbans, la mobilitat i la seguretat de les ciutats, o de l'entorn natural d'aquestes. La Unió Europea dóna una especial importància als tres objectius de l'Agenda revisada de Lisboa: augmentar l'atractiu de les ciutats com a llocs de feina i inversió, impulsar l'economia de la innovació i el coneixement en els centres urbans, i millorar la qualitat dels llocs de treball. L'enquesta de qualitat de vida posa de manifest que hi ha diferències importants entre els països de la UE dels 15 i els incorporats recentment. A excepció d'Itàlia i Grècia, el percentatge de ciutadans de la UE dels 15 que estan insatisfets amb l'accés a les infraestructures, la seguretat ciutadana i els elements ambientals és baix. En canvi, els països de nova incorporació mostren un grau d'insatisfacció molt més alt. Quant a Espanya, les dades demostren que el grau d'insatisfacció dels ciutadans és lleugerament superior al de la mitjana de la UE dels 15, fet que ens situa en un nivell intermedi, inferior als dels països del sud d'Europa, com Itàlia, Grècia o Portugal, però encara molt per sobre del corresponent als països nòrdics, Alemanya o Àustria.

Malgrat les actuacions que, des de 1975 s'han dut terme per adequar l'entorn a les necessitats de la població, el cert és que, hores d'ara i, en certa mesura com a conseqüència pel ràpid creixement dels nuclis urbans dels darrers anys, i l'augment de la població, els equipaments construïts resulten insuficients per determinats barris. A tall d'exemple, és oportú recordar que en el darrer quinquenni la població de Balears ha crescut en 122.435 habitants, fet que representa un augment del 13,9%. Dia 1 de gener de 2006 creixia a 1.001.062 habitants. La població nascuda a l'estranger, que el 2001 representava l'11%, ja arribava al 18% el 2006, i experimentava un increment net

de 95.840 persones en aquest interval. La població nascuda en altres comunitats autònomes, contràriament, en aquest darrer quinquenni ha reduït el seu pes específic, que ha passat del 27% al 25%. En conseqüència, la magnitud i intensitat del procés immigratori procedent de països estrangers s'ha constituït un dels factors més actius d'entre els que configuren l'evolució de la demanda d'habitatge. Però, també ho és i molt principalment la ràpida transformació de la societat, amb diversos processos que han impulsat la formació de llars, tals com: noves unitats familiars pels darrers *baby boomers*, major incidència de llars unifamiliars per l'emancipació de joves, envelliment de la població, elevada freqüència de divorcis i separacions matrimonials, creixent índex de dones cap de família i altres.

Tot això fa que sigui necessària una intervenció, tant administrativa, com privada, per garantir el dret a gaudir d'un habitat digne i adequat a les necessitats de la població.

Més encara, si tenim en compte la situació econòmica actual de desacceleració, les actuacions en matèria d'obra pública es configuren com un important mecanisme d'impuls de l'activitat econòmica que, per l'efecte en cadena que provoca, en reduirà els efectes negatius i redundarà en benefici de la població general. Així, amb la intervenció pública, es permetrà recuperar espais en processos de regressió urbanística i dèficits d'equipaments i serveis. Per això, el CES posa de manifest la importància estratègica de desenvolupar i instrumentar polítiques d'abast territorial dirigides al desenvolupament local però que alhora repercuteixin en la millora de l'entorn socioeconòmic de l'espai urbà i la sostenibilitat. Com ara la millora de dotacions públiques —sanitàries, educatives, assistencials o de transport públic—, la millor gestió de l'aigua, la producció d'energies netes, la gestió i tractament de residus o la dotació d'espais verds.

IV. Consideracions particulars

En aquest apartat de consideracions particulars passarem a analitzar unes qüestions de caire procedimental per continuar amb algunes observacions pel que fa a la redacció i al contingut de la norma.

I. Així doncs, el CES vol fer una crida a la reflexió sobre algunes qüestions de caire procedimental.

D'una banda, el fet que, d'acord amb l'article 1.2 de la Llei reguladora del CES i la disposició addicional primera del seu Reglament d'organització i funcionament del CES, la sol·licitud de dictamen ha d'adreçar-se al president de la institució però ha de trametre's a la conselleria competent en matèria de treball, a qui s'ha encomanat la funció de canalitzar les relacions entre el Govern i aquest Consell. Malgrat això, i per raons d'economia processal no s'ha considerat oportú en aquesta ocasió retornar la sol·licitud perquè sigui enviada com pertoca per raons d'eficiència. No obstant, creiem que és convenient que la conselleria tengui en compte que, en properes sol·licituds, s'ha de dirigir a la consellera de Treball i Formació perquè faci arribar al CES la sol·licitud de dictamen el CES.

D'altra banda i pel que fa al procediment d'elaboració de la norma, crida l'atenció que el tràmit d'audiència hagi estat tant restringit. En efecte, com s'ha vist en els antecedents, únicament s'ha consultat el projecte de norma als membres de la Mesa d'Habitatge. Certament, es podria argumentar que la Mesa d'Habitatge compta amb la representació social adient i suficient com per valorar la proposta d'avantprojecte de llei. No obstant això, és coneguda l'existència de diverses associacions de consumidors, d'organitzacions representatives d'organitzacions en defensa del medi ambient, d'altres sindicats, amés de la UGT, amb ampla representativitat, als quals no se'ls ha concedit el tràmit d'audiència. Això sense comptar que hi ha a les Illes Balears més ajuntaments que el de Palma, a més de les Federacions que els agrupen i que són un mitjà molt útil de recaptar el seu parer.

En aquest sentit, recordam la doctrina del CES, manifestada en diversos dictàmens i que posa de manifest que quan la petició de consulta s'adreça aquesta institució, el dictamen que emet és el resultat d'un esforç de consens en les opinions i parers dels consellers que estan integrats en el seu Ple, els quals actuen com a consellers que són del CES amb independència de la seva procedència sindical, empresarial o institucional. Aquesta potestat bàsica està reconeguda en el Reglament del CES, quan el seu article 9 diu que *Els consellers actuaran en l'exercici de les seves funcions amb plena autonomia i independència…* Per tant, el dictamen del CES és única i exclusivament l'opinió del CES —article 14 núm. 7 de la Llei 10/2000— la qual no és el parer individual de les institucions i organitzacions que hi poden designar representants ni, en cap cas, la substitueix.

Amb la documentació tramesa amb l'expedient s'adjunta la convocatòria de la reunió de la Mesa d'Habitatge en la qual s'havia de presentar l'esborrany d'avantprojecte i obrir el tràmit d'al·legacions. No obstant això, no s'adjunta l'acta, o un extracte en el qual es reflexin les aportacions o suggeriments de les entitats representades i que, sense dubte, hi serien d'utilitat per valorar aquesta norma.

Pel que fa a les al·legacions presentades dins el termini atorgat a l'efecte, es troben les de l'Associació de constructors de Balears i les del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears, al·legacions que han estat valorades pel Servei Jurídic de la Conselleria.

Finalment, crida l'atenció el títol del text que ha estat tramés al CES: *esborrany inicial de la proposta de l'avantprojecte de llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears*.

Doncs bé, si atenem a la distinció entre les fases d'elaboració i de tramitació d'una norma, és en aquesta segona fase, quan l'esborrany esdevé avantprojecte, on es produeix, si s'escau, la consulta al Consell Econòmic i Social. En aquest sentit, l'article 2 núm. 1 *a* primer de la Llei del CES, és clar quan inclou, entre les funcions de la institució, l'emissió de dictàmens de caràcter preceptiu i no vinculant respecte *d'avantprojectes de llei i projectes de decrets que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació* la qual cosa implica que la fase d'elaboració ja està conclosa i que el text es troba en fase de tramitació. És a dir, i pel que fa a l'expedient tramés, el text que es tramet al CES ha de ser el definitiu, l'Avantprojecte de llei i no un esborrany de proposta d'avantprojecte.

II. Pel que fa al text i a la redacció de la norma trobam a faltar, d'una banda, una definició del concepte de barri, concepte essencial per una adequada comprensió de la llei. En efecte, no apareix definit en cap precepte ni en el preàmbul, llevat de la definició del primer paràgraf que identifica barri amb *l'espai col·lectiu on habiten les persones*, definició aquesta que abasta des d'un carrer fins al conjunt de la ciutat, atès que l'article 45 de la Llei 7/1985, de bases de règim local el considera com a una entitat local menor. Aquesta manca de definició sembla ser que és deliberada, amb la pretensió de *no limitar ni restringir les zones o barris que podran ser objecte d'ajudes,* com s'assenyala en l'informe jurídic. És a dir, la voluntat de la norma és desplegar les actuacions que es considerin necessàries per promoure *la rehabilitació i millora dels pobles i barris de les ciutats de les Illes Balears, mitjançant la promoció i execució de mesures que comportin una regeneració social, econòmica, urbanística, arquitectònica, d'habitatge i de sostenibilitat*. No obstant això, seria desitjable una tècnica legislativa més depurada, de tal manera que si les ajudes van destinades a agrupacions diferents dels barris, així es designi.

D'altra banda, aquest mateix vocable "barri", es fa servir en expressions diferents que poden induir a confusió i que s'haurien de revisar per dotar-les de coherència. Així, de vegades apareix en "barris de les ciutats i pobles" (en el títol i en l'article 7), o com a "pobles i barris de les ciutats" (en l'exposició de motius), o en el "caràcter d'atenció especial d'un barri o poble" (epígraf de l'article 3).

És a dir, no queda clar si, pel que fa als pobles, la llei i les ajudes que se'n derivin, s'aplicaran en projectes que afectin a pobles sencers o a barris, o si és indiferent mentre el projecte pel qual es sol·licita la subvenció fomenti la millora i rehabilitació del barri o poble. Per això, recomanam una revisió que doni coherència al text, reflexionant sobre si realment és necessària aquesta distinció entre pobles i ciutats atès que, tal vegada, seria suficient fer referència als municipis.

III. Pel que fa al caràcter d'atenció especial, l'article 4 disposa que les actuacions s'han de dur a terme una vegada s'hagi establert la *condició de barri d'atenció especial*, d'acord amb els criteris de l'article 3. D'això deduïm que per adoptar les mesures previstes en aquesta llei, és necessària una declaració prèvia de barri d'atenció especial, declaració que exigeix un procediment administratiu del qual no es dóna cap altre dada, fet que ens duu a pensar, encara que la norma no es pronuncia, que es desplegarà mitjançant decret de Consell de Govern.

Ara bé, quan els articles següents regulen els aspectes mínims de les convocatòries de subvencions, sorgeixen dubtes en quant a la vinculació entre la condició de barri d'atenció especial i la possibilitat d'obtenir una subvenció per part dels ajuntaments, és a dir, no queda clar si, en tot cas, la declaració de barri d'atenció especial és *conditio sine qua non* per obtenir una subvenció. Més encara, després de la lectura del segon paràgraf de l'article 7, relatiu als beneficiaris de les ajudes, ja no queda clar quin és el moment en el qual s'ha de declarar la condició d'atenció especial. Aquest precepte disposa:

Les entitats públiques interessades podran sol·licitar, en el marc de les convocatòries públiques que a tal efecte es convoquin per part de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, el finançament del projecte d'intervenció integral per a la rehabilitació i millora dels barris de les ciutats i pobles que, mitjançant la realització d'un estudi previ, es considerin susceptibles per a ser qualificats d'atenció especial.

Doncs bé, sembla ser que no és necessària la declaració d'atenció especial abans de la sol·licitud de subvenció. Ara bé, exigeix un estudi previ del poble o barri, però no queda clar si l'estudi el fa la pròpia Conselleria per determinar les àrees susceptibles d'actuacions públiques, o l'entitat pública amb la sol·licitud de la subvenció. Ni es preveuen conseqüències per al cas en què, finalment, no es declari el barri d'atenció especial. I sorgeix el dubte sobre si les *entitats públiques* del segon paràgraf tenen res a veure amb els *ens públics* del primer paràgraf, que només poden ser beneficiaris *en cas justificat,* si bé no s'estableix cap criteri per enfocar aquesta justificació.

En tot cas, consideram que la declaració de barri d'atenció especial hauria de ser independent del procediment de concessió de subvencions. Més encara, la subvenció és, sense dubte, un instrument imprescindible per a l'actuació pública, ara bé, la inexistència de fons suficients per dur a terme tots els projectes que es presentin pot impedir la renovació de barris que necessiten actuacions amb caràcter urgent. Per això, el Govern hauria de tenir en compte que les mesures per dinamitzar i rehabilitar un barri no poden limitar-se a la concessió de subvencions, sinó que es podrien contemplar altres tipus d'activitats que afavorissin la iniciativa privada, com ara beneficis fiscals per a l'adquisició o rehabilitació d'habitatge en el barri, actuacions urbanístiques a realitzar per la iniciativa privada, increment de la edificabilitat,...

IV. En relació amb els comentaris fets en l'observació anterior, crida l'atenció que l'existència d'una sola d'aquestes causes sigui suficient per la declaració de barri d'atenció especial, sense una vinculació directa a la degradació efectiva de la zona. Per això, recomanam que els criteris que estableix l'article 3 de l'avantprojecte es vinculin a l'existència de necessitats socials o de processos de degradació, tenint en compte que aquest fet no s'infereix de manera implícita si es considera cada criteri de manera aïllada. D'altra banda, creim que seria positiu que l'article ordenàs els criteris segons un ordre de prioritats. Per exemple, entenem que l'envelliment de la població (criteri de l'article 3 b) no implica per si mateix l'existència d'un barri degradat o de mancances socials, sinó que pot ser un condicionant.

V. Pel que fa a l'article 4, relatiu a les actuacions de rehabilitació i millora dels barris, consideram que les actuacions sobre els barris han d'establir mecanismes, en especial en promoció de lloguer i oferta d'habitatges, per afavorir la inclusió dels habitants del barri mateix sobre el qual s'actua i evitant així que la millora del barri empitjori les seves possibilitats d'accés. En aquest sentit, suggerim que en l'actuació a nivell arquitectònic i d'habitatge destinada a *impulsar l'oferta d'habitatges en règim de lloguer, d'acord amb les necessitats de la població*, s'afegeixi *del barri.*

VI. El tercer paràgraf de l'article 5 encomana a totes les administracions públiques la missió de vetllar per la millora integral dels barris considerats d'especial atenció.

Doncs bé, la tasca de vetllar per la millora integral del tots els barris, siguin o no d'atenció especial, és ja una missió pròpia de totes les administracions públiques, dins el marc de les seves competències, que no poden limitar-se als barris o pobles d'atenció especial. Més encara, el Govern no pot oblidar que els principis inspiradors i actuacions de millora que contempla aquest Avantprojecte, són obligacions de l'Administració que no es poden limitar als barris amb la condició d'atenció especial, sinó que són obligacions aplicables a tots els pobles i ciutats de les illes.

VII. L'article 8, sobre el contingut mínim dels projectes fa referència en l'apartat a) a l'àrea en la que es vol intervenir, mentre que en l'apartat b) reprèn "el barri" com a objecte del projecte. L'article 9, en canvi, parla de "barri de la ciutat o poble". Recomanam que es revisin les referències a barris i pobles per tal de dotar la norma de coherència.

VIII. Pel que fa a la sol·licitud d'assistència tècnica a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques per a l'elaboració dels projectes a presentar, si bé consideram lloable aquesta previsió de l'article 11, atesa l'amplitud d'aspectes a tractar en els projectes i la mancança de mitjans suficients en alguns municipis, consideram que també es podria tenir en compte la possibilitat d'assistència tècnica per part d'altres conselleries, en atenció a la concreta matèria de que tractés el projecte i, en el supòsit de què fos necessària l'assistència de diverses conselleries, deixar en mans de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques la coordinació entre totes les que intervinguin.

IX. Finalment, es faran algunes precisions ortogràfiques:

a) L'article 1 fa referència a la rehabilitació i millora dels barris de les poblacions (...), i tal vegada seria més correcte l'expressió "... dels barris dels municipis...".

b) L'article 2 hauria de dir "... promoció de la rehabilitació d'us residencial" si es pretén fomentar la rehabilitació d'aquest tipus d'ús.

c) Es proposa la següent redacció per a l'apartat d) de l'article 3: una persistència de dèficits socials i urbans importants i una problemàtica de desenvolupament *social del barri o poble.*

d) Quan l'article 7, relatiu als beneficiaris de les ajudes, fa referència a "d'altres ens públics" i a "entitats públiques interessades", entenem que hauria de dir, d'altres administracions públiques i entitats de dret públic interessades.

e) L'article 13 fa referència a l'execució per l'ajuntament o entitat *adjudicatària*. Doncs bé, ens trobam en seu de subvencions i, per tant, hauria de dir, *beneficiàries.*

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 15 de juliol de 2008

DICTAMEN NÚM. 11/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE MODIFICACIÓ DEL DECRET 36/2004, DE 16 D'ABRIL, PEL QUAL ES REGULA L'ACCÉS, LA PROMOCIÓ INTERNA I LA PROVISIÓ DE LLOCS DE TREBALL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT A LA FUNCIÓ PÚBLICA DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de juliol de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Interior relativa al Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 2 de juliol, el president emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels serveis tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense que la proposta s'hagi de tractar en el si d'una comissió de treball. Aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució de la consellera d'Interior d'inici del procediment per a l'elaboració del projecte de decret, de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
2. Esborrany de l'Avantprojecte de decret, de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
3. Memòria de la Direcció General de la Funció Pública sobre el Projecte de decret, de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb

discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

4. Estudi del cost i finançament del Projecte de decret, de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

5. Obertura del tràmit d'audiència i tramesa a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, a l'Associació de promoció del minusvàlid físic (ASPROM), l'Associació cultural de sords, l'ONCE, APROSCOM, Unió d'Associacions i centres d'assistència a minusvàlids de Balears (UNAC), Associació mallorquina per a persones amb discapacitat (AMADIP-ESMENT), Associació per a la rehabilitació i integració sociolaboral de persones amb trastorn mental (ARISPAM), Associació per al desenvolupament de persones amb esquizofrènia (ADIPE), Associació mallorquina de salut mental Girasol, Associació de paralítics cerebrals d'Espanya (ASPACE), Coordinadora Federació Balear de persones amb discapacitat, Associació de pares i amics del sord (ASPAS).

6. Escrits d'al·legacions presentats per:

   – Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques

   – Conselleria de Salut i Consum

   – Conselleria de Turisme

   – Conselleria d'Agricultura i Pesca

   – Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

   – Conselleria d'Esports i Joventut

   – ONCE

   – Asociación de persones sordas de Mallorca

   – Escola d'Administració Pública (EBAP)

7. Informe relatiu a les al·legacions presentades per les conselleries i per les entitats representatives dels ciutadans respecte del Projecte de decret modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma.

8. Informe jurídic relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

9. Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones

amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

10. Certificat del secretari de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears, segons el qual a la reunió de 13 de maig de 2008, es va negociar el Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

11. Certificat del secretari de la Comissió de Personal de la comunitat autònoma de les Illes Balears, segons el qual a la reunió de 29 de maig de 2008, es va informar favorablement el projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

12. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren na proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 15 de juliol de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 5 articles i una disposició final.

En el preàmbul s'exposen els principals arguments per fonamentar la conveniència de la norma. Així, d'una banda, s'adverteix la necessitat d'actualitzar la composició del Consell Assessor per a la Integració Laboral de Persones amb Discapacitat en l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, per tal de donar veu a totes les associacions i entitats representatives dels col·lectius de discapacitats físics, psíquics i sensorials.

D'altra banda, s'aprofita per adaptar la denominació de determinats càrrecs del Govern, a l'estructura orgànica actual, i la mateixa redacció del Decret a la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 5 articles que modifiquen els articles 2, 8 i 11 del Decret 36/2004.

La modificació de l'article 2 és més una actualització, atès que substitueix la referència al derogat article 44 de la Llei 2/1989, de funció pública, pel corresponent i actualment en vigor de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Pel que fa a la disposició final, aquesta estableix l'entrada el vigor de la norma l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

I. Aquest CES es va pronunciar, a través del Dictamen 3/2004 respecte d'un Projecte de decret que es va publicar com a Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

En general, aquest CES va valorar de manera molt positiva la iniciativa reguladora i el contingut de la norma. Així, d'una banda, es va considerar, respecte de la conveniència de la norma projectada, que la seva aparició era pertinent i necessària ateses les deficiències que es descrivien en la Memòria que l'acompanyava i, d'altra banda, que era un pas decisiu i un instrument eficaç per procurar l'aplicació efectiva del principi d'igualtat en l'accés a la funció pública.

L'any 2005, i mitjançant el dictamen 10/2005, aquest CES es va pronunciar sobre una modificació del dit Decret 36/2004 i del Decret 68/2005, de 24 de juny, pel qual s'aprova el procediment de selecció del personal funcionari interí al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Pel que fa a la part que interessa en aquest dictamen, el CES va valorar positivament la reforma del Decret 36/2004 que implicava una millora en la terminologia de designació dels col·lectius afectats, adoptant denominacions més respectuoses i més d'acord amb el corrent de correcció i actualitat que sempre ha d'impregnar qualsevol producció normativa.

II. Pel que fa al Projecte de decret que és objecte de dictamen i que modifica el Decret 36/2004, es valora positivament l'ampliació de 5 a 8 dels representants de les associacions i entitats de discapacitats físics, psíquics i sensorials més representatives en l'àmbit de la Comunitat Autònoma, atès que això obre la porta a una presència més heterogènia i mostra que el Govern és conscient de què les persones amb discapacitat no composen un grup homogeni de població, sinó que tenen necessitats diverses, totes elles susceptibles de ser preses en consideració per adaptar els llocs de feina de l'Administració i per adequar les proves per l'accés a la funció pública.

III. L'adaptació del decret a la normativa vigent i a l'estructura actual de l'Administració del Govern de les Illes Balears si bé és lloable, pel que implica de compliment del principi de seguretat jurídica, no justifica, per sí mateixa la posada en marxa del procediment de modificació de normes. Ara bé, no tendria sentit modificar un article i no aprofitar per donar-li una major claredat i coherència amb el conjunt de l'ordenament jurídic, motiu pel qual es valora positivament.

IV. Observacions particulars

I. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fonamenta adequadament les modificacions que proposa. Així, d'una banda, i pel que fa a la composició del Consell Assessor per a la Integració Laboral de Persones amb Discapacitat en l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, ve

motivada per la voluntat de garantir l'adequada representació de totes les associacions i entitats representatives dels col·lectius de discapacitats físics, psíquics i sensorials.

D'altra banda, s'aprofita l'expedient de modificació per adaptar la denominació de determinats càrrecs a la nova estructura orgànica del Govern de les Illes Balears i per adequar la norma a la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

II. Així mateix, pel que fa a l'expedient que s'ha tramés juntament amb el projecte de norma, destaca la correcció del procediment, amb ple respecte i atenció als preceptes de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, l'acceptació de determinades al·legacions que responen millor a la finalitat de la norma i el rebuig motivat d'aquelles que no s'han considerades adients.

III. Pel que fa a l'articulat del Projecte de decret, feim les següents recomanacions:

- D'una banda, i tenint en compte la voluntat d'adaptar el Decret 36/2004 a l'estructura orgànica del Govern, es podrien modificar les referències que fa en els articles 1.5, 3.3 i 4.3 a la Direcció General de Serveis Socials, atès que aquesta direcció general ha desaparegut de l'actual organigrama del Govern de les Illes Balears. Així, s'hauria de substituir per la direcció general corresponent de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
- D'altra banda, i per una mera qüestió d'estil, entenem que no és necessari repetir en cada article que es modifica el Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Així, i d'acord amb les recomanacions del Llibre d'Estil editat pel Govern de les Illes Balears, seria suficient la redacció següent:

  Es modifica l'article... del Decret 36/2004, que queda redactat de la manera següent:
- Finalment, l'any 2005 es va modificar aquest Decret 36/2004 per substituir-ne la denominació de retard mental, per la de discapacitat intel·lectual, atès que es considera una denominació més respectuosa amb la dignitat de les persones. Ara bé, no es va modificar l'article 6, que fa referència als *llocs vacants per a persones amb discapacitat física, sensorial o psíquica que no tengui origen en* <u>*retard mental*</u> *(...)*. Per tant, consideram que aquest Projecte de decret és una oportunitat per modificar i actualitzar la denominació.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció

interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general | El president

Núria Garcia Canals | Llorenç Huguet Rotger

Palma, 15 de juliol de 2008

DICTAMEN NÚM. 12/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES DESPLEGUEN I ES REGULEN ELS PROCESSOS ELECTORALS DE LES FEDERACIONS ESPORTIVES DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de juliol de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Esports i Joventut relativa al Projecte de decret pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 2 de juliol, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. Malgrat la sol·licitud del conseller d'Esports i Joventut i l'informe que consta en el expedient mitjançant el qual justifica la conveniència de la tramitació urgent del procediment, vist que la propera reunió de la Comissió Permanent és el 15 de juliol i que es disposa de temps suficient fins aleshores per elaborar una proposta de dictamen, s'aplica el procediment ordinari. Per això, es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels serveis tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball de l'Àrea Social la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general d'Esports sobre la necessitat d'elaborar un decret que reguli el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears.
2. Estudi econòmic sobre la despesa que suposa per a la Comunitat Autònoma l'aprovació de l'Avantprojecte de decret que regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears.
3. Resolució, del conseller d'Esports i Joventut, de 13 de maig de 2008, d'inici del procediment d'elaboració del Decret del Consell de Govern pel qual es

desplega y regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears.

4. Resolució del conseller d'Esports i Joventut de 14 de maig de 2008, per la qual se sotmet a audiència dels ciutadans l'Avantprojecte de decret del Consell de Govern pel qual es desplega i es regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears.

5. Resolució del conseller d'Esports i Joventut de 14 de maig de 2008, per la qual se sotmet a informació pública l'Avantprojecte de decret del Consell de Govern pel qual es desplega i es regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears i tramesa al BOIB per a la seva publicació.

6. Avantprojecte de decret del Consell de Govern pel qual es desplega i es regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears, en castellà i en català.

7. Còpia de la tramesa de l'Avantprojecte de decret a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, amb els corresponents justificants de recepció.

8. Còpia de la tramesa de l'Avantprojecte de decret als membres de l'Assemblea Balear de l'Esport i justificant de recepció.

9. Còpia de la tramesa de l'Avantprojecte de decret a les diferents federacions esportives i justificant de recepció:

   - Federació balear de Activitats subaquàtiques
   - Federació d'Atletisme de les Illes Balears
   - Federació balear d'Automobilisme
   - Federació balear de Badminton
   - Federació de Bàsquet de les Illes Balears
   - Federació balear de Billar (retornat per correus)
   - Federació balear de Billes
   - Federació de Boxa de les Illes Balears
   - Federació balear de Caça
   - Federació de Ciclisme de les Illes Balears
   - Federació balear de Columbicultura
   - Federació balear de Columbofília
   - Federació balear de Dards
   - Federació balear d'Esports per a persones amb discapacitats
   - Federació balear d'Escacs

- Federació balear d'Esports Aeris (retornat per correus)
- Federació balear d'Espeleologia
- Federació de Futbol de les Illes Balears
- Federació balear de Futbol Sala
- Federació de Gimnàstica de les Illes Balears
- Federació balear d'Handbol
- Federació balear de Golf
- Federació d'Hípica de les Illes Balears
- Federació balear de Judo
- Federació de Karate de les Illes Balears
- Federació balear de Kickboxing
- Federació balear de Lluita Olímpica i DDAA
- Federació balear de Motociclisme
- Federació balear de Motonàutica
- Federació balear de Muntanyisme i Escalada
- Federació balear de Natació
- Federació balear d'Orientació
- Federació balear de Patinatge
- Federació balear de Pilota
- Federació balear de Pesca i Casting
- Federació balear de Petanca
- Federació balear de Piragüisme
- Federació balear de Rugbi
- Federació balear de Salvament i Socorrisme
- Federació balear d'Squash
- Federació balear de Taekwondo
- Federació balear de Tir amb Arc
- Federació balear de Tir amb Fona
- Federació balear de Tir Olímpic
- Federació de Tennis de les Illes Balears

- Federació de Tennis de Taula de les Illes Balears
- Federació balear de Trot
- Federació balear de Vela
- Federació de Voleibol de les Illes Balears

10. Al·legacions presentades per les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, pels consells insulars, pels ajuntaments i per la FELIB.
    - Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
    - Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
    - Conselleria de Salut i Consum
    - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
    - Conselleria d'Agricultura i Pesca
    - Consell Insular de Menorca
    - Ajuntament de Sant Lluís
    - FELIB
11. Al·legacions presentades per les federacions i altres membres de l'Assemblea Balear de l'Esport:
    - Federació de Ciclisme de les Illes Balears
    - Federació balear de Motociclisme
    - Federació balear de Natació
    - Federació balear de Patinatge
    - Federació balear d'Automobilisme
    - Federació balear de Golf
    - Federació de Futbol de les Illes Balears
    - Domingo Aparicio Fontirroig
12. Informe sobre les al·legacions presentades per les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, pel Consell Insular de Menorca, per l'Ajuntament de sant Lluís i per la FELIB.
13. Estudi de les al·legacions presentades per les federacions esportives i pels membres de l'Assemblea Balear de l'Esport.
14. Text de l'Avantprojecte de decret pel qual es despleguen i regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears, amb les modificacions incorporades arrel de les al·legacions.
15. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Esports i Joventut relatiu al projecte de decret.

16. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Esports i Joventut relatiu a l'elaboració del projecte de decret.
17. Tramesa del projecte de decret i sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 9 de juliol i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 15 de juliol de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 40 articles estructurats en 4 capítols i una part final distribuïda en una disposició addicional, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El preàmbul explica la finalitat del Decret i el marc normatiu que l'habilita. Així, des de la publicació de la Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'esport de les Illes Balears, es feia necessari dotar d'una nova regulació els processos electorals de les federacions esportives, sobretot per la introducció d'una novetat essencial, com era la participació d'entitats lucratives en les esportives.

La Llei 14/2006 atorga més autonomia a les federacions esportives i els permet acollir-se a dos sistemes electorals:

- El denominat opció 1 és el sistema atribuït als clubs i a altres entitats privades entre les finalitats de les quals es trobi el foment i la pràctica de l'activitat física i esportiva i que estan representats pel president o presidenta dels respectius clubs o per la persona que la junta directiva de les entitats privades hagi designat.
- El denominat opció 2 és un sistema de representació integrat pels estaments següents: clubs esportius i seccions esportives de les entitats no esportives de cada federació inscrits en el Registre d'Entitats Esportives, esportistes, tècnics, jutges o àrbitres i altres col·lectius interessats en l'àmbit esportiu, d'acord amb les previsions dels estatuts de cada federació.

Aquests dos sistemes són els regulats pel projecte de decret objecte de dictamen.

La part dispositiva està dividida en quatre capítols amb un total de 40 articles.

El capítol I, amb 22 articles, regula les disposicions generals aplicables als dos sistemes electorals, contemplant, per tant, des de la convocatòria d'eleccions, que ha de tenir lloc cada quatre anys i ha de coincidir amb l'any olímpic; els òrgans de les federacions esportives, la proporcionalitat per illes en la composició de l'Assemblea general, segons el nombre de clubs esportius i entitats privades adscrits a cada federació; la junta i la mesa electorals; el vot, que ha de ser lliure, personal, directe i secret, sense

que es permeti el vot per delegació; els requisits dels candidats a president de les federacions esportives; així com circumstàncies excepcionals com ara la possibilitat de què es presenti una candidatura única o de què no se'n presenti cap.

El Capítol II, del sistema de representació per clubs i altres entitats privades, regula els processos electorals de l'opció 1.

En el capítol III, del sistema de representació per estaments, es desplega el procediment de l'opció 2, on determina la proporcionalitat dels estaments en la composició de l'assemblea general, amés de tot el procés electoral.

El capítol IV, amb un únic article, regula la manca de convocatòria o nul·litat d'actuacions del procés electoral. Així, es preveu l'actuació d'una junta gestora nomenada per la direcció general competent en matèria esportiva, que es farà càrrec de dur a terme el procés electoral.

Pel que fa a la part final, la disposició addicional regula supòsits excepcionals relatius a la impossibilitat de dur a terme processos electorals a causa d'un funcionament intern deficient dels òrgans de govern, de gestió, d'administració i de representació de les federacions. En aquest cas, la direcció general competent en matèria esportiva pot determinar que les eleccions es duguin a terme pel sistema de l'opció 1.

La disposició transitòria primera fa referència als processos electorals del període 2008-2012; i la segona a l'assumpció, pel Comitè Balear de Disciplina Esportiva de les funcions en matèria de recursos electorals del Tribunal Balear de l'Esport, mentre aquest no es constitueixi.

Mitjançant la disposició derogatòria, es suprimeixen els articles 30 a 53 del Decret 33/2004, de 2 d'abril, regulador de les federacions esportives de les Illes Balears, amés de totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Decret.

La disposició final primera faculta el conseller d'Esports i Joventut perquè dicti les disposicions de desenvolupament d'aquesta norma i la disposició final segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Aquest Consell va tenir ocasió de pronunciar-se en relació amb l'Avantprojecte de llei de l'esport de les Illes Balears, on ja va fer esment de la importància que, com a fenomen social, estava adquirint l'esport. De fet, les innovacions es produeixen de manera constant i l'intercanvi d'experiències es produeix a nivell mundial, degut a l'era de les noves tecnologies. Contínuament apareixen noves pràctiques d'activitat física i la seva demanda és creixent en els països desenvolupats degut a factors com la prosperitat econòmica, augment del temps lliure i reconeixement dels efectes positius de l'esport en el benestar i la salut.

Lligada a la importància de l'esport es troba, per tant, la seva transcendència en l'àmbit social: com a pràctica que ha d'incidir i complementar l'educació d'infants i

joves; com a pràctica amb efectes positius sobre la salut —física i psíquica— de les persones i, de manera especial, com a factor integrador de persones amb discapacitat o amb algun risc d'exclusió, és a dir, com a factor corrector de desigualtats. Així mateix, l'esport aporta valors importants (esforç, joc net, igualtat, competitivitat, respecte a les normes, etc.) i promou principis per a la convivència i la cohesió social, com la participació, la integració, el respecte i la solidaritat. En aquest sentit es presenta com un instrument essencial per a la promoció social i com element bàsic per a la lluita contra la intolerància, la xenofòbia, la violència o la drogoaddicció.

L'esport és concebut com un sistema format per diversos components: les persones que practiquen esport, les instal·lacions on es practica, els responsables tècnics, els gestors… tots ells contribueixen, de manera directa o indirecta, a què es duguin a terme activitats esportives. Per tant, l'ordenació de l'esport implica una atenció especial a aquests components i al seu equilibri en el conjunt del sistema, fet que cobra especial rellevància en la regulació dels òrgans de govern, gestió i representació de les federacions esportives. També, cal tenir en compte que la presència de la iniciativa privada en l'ordenació i la promoció de l'esport és fonamental, atès que es tracta d'una activitat lliure i voluntària que té la seva base en la societat i constitueix una àrea de gran importància econòmica.

Pel que fa al context del qual deriva el Projecte de decret que es sotmès a dictamen, cal tenir en compte que la Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'esport de les Illes Balears, preveu les eleccions del president de les federacions per sufragi lliure, secret i directe dels membres de l'assemblea general, que és el màxim òrgan de govern d'una federació esportiva. La competència de la comunitat autònoma per elaborar aquesta llei es basa en l'article 148.1.19 de la Constitució, el qual estableix que les comunitats autònomes podran assumir competències, d'acord amb el que estableixin els estatuts d'autonomia respectius, pel que fa a la promoció de l'esport. En virtut de l'article 30.12 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aquesta comunitat autònoma assumeix competència exclusiva en matèria d'*esport i lleure, foment, planificació i coordinació de les activitats esportives i d'oci, i regulació i declaració d'utilitat pública de les entitats esportives*.

La normativa autonòmica més rellevant en matèria esportiva està conformada, en l'actualitat, amés de per la dita Llei 14/2006, pel Decret 33/2004, de 2 d'abril, pel qual es regulen les federacions esportives, el Decret 147/1997, de 21 de novembre, pel qual es regulen la constitució i funcionament dels clubs esportius i el Decret 23/1984, de 22 de març, pel qual s'estableix el Registre d'Associacions esportives.

És precisament la Llei 14/2006, la que obliga a l'aprovació d'aquest Decret, atès que la nova visió de les federacions esportives i el reconeixement d'una major autonomia, impliquen que el Decret 33/2004, regulador, entre d'altres, d'aquesta matèria, no pugi aplicar-se en les eleccions que s'han de convocar enguany. I, l'exigència legal de què les eleccions es convoquin cada quatre anys i coincidint amb l'any olímpic, implica que el Govern hagi d'elaborar un decret únicament per regular els processos electorals, sense poder dedicar-se a una regulació més completa i exhaustiva de tota la matèria federativa, si bé, aquesta necessitat es va fer palesa ja l'any 2006 amb la promulgació de la Llei de l'esport.

IV. Consideracions particulars

I. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, obrint fins i tot la fase d'informació pública, malgrat la urgència amb que s'ha tramitat, que ha suposat la reducció dels terminis a la meitat.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat totes les al·legacions presentades, i que s'hagin incorporat aquelles que milloraven el text, donant així sentit ple al tràmit d'audiència. Així mateix, consideram positiu que s'hagin tengut en compte les dificultats que poden experimentar les federacions en determinats moments d'inactivitat o de manca de candidats.

S'ha advertit que al llarg del text es fa referència a la *direcció general competent en matèria esportiva* en determinats preceptes, i a la *Direcció General d'Esports*. Doncs bé, no tan sols consideram que s'hauria d'homogeneïtzar la nomenclatura, sinó que s'hauria de fer servir el nom de l'òrgan competent en temps present, tal i com disposa el dictamen 19/2006, de 26 de gener, del Consell Consultiu.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència.

II. Pel que fa al capítol primer, volem fer una sèrie de consideracions:

- L'article 2, dels òrgans de les federacions esportives, repeteix íntegrament l'article 62 de la Llei 14/2006, cosa que creim que no és necessària, ni tan sols convenient, encara que serveix d'introducció al desplegament dels òrgans que enumera.

- Una de les al·legacions més freqüents entre els clubs afecta a l'article 3, de l'assemblea general, en el qual s'adverteix la voluntat de solucionar els problemes a què dóna lloc la baixa d'algun membre de l'assemblea i que pot repercutir en la distribució de forces en el si de l'òrgan de govern. Aquest precepte disposa, en el segon apartat, que *correspon un vot a cada membre de l'assemblea general. Si un membre de l'assemblea deixa de ser-ho, no podrà ser substituït per un altre. Si l'assemblea perd més del 50% dels membres, s'ha de tornar a iniciar el procés electoral*.

  Les al·legacions proposen que el lloc que queda vacant pugui ser ocupat pel candidat següent per número de vots, per tal d'afavorir la vida democràtica de la federació i obrir l'assemblea general als altres candidats.

  No obstant això, des de la Direcció General d'Esports no s'accepten aquestes propostes per tal d'evitar els problemes sorgits en les darreres eleccions, essent aquest el fonament de la regulació per la qual s'ha optat.

- L'article 4, dels sistemes de representació, disposa que els estatuts de cada federació esportiva han d'optar per un dels dos sistemes de representació. Ara bé, l'article 5 es dedica únicament a establir que cada federació esportiva ha de determinar el sistema de representació pel qual opta, essent una repetició que consideram innecessària i que es podria suprimir.

- L'article 6 estableix que la distribució dels membres de l'assemblea general per illes s'ha d'establir en funció del nombre de clubs esportius i entitats privades entre les finalitats socials de les quals s'inclogui el foment i la pràctica de l'activitat física i esportiva, adscrits a cada federació i que compleixin els requisits que s'exposen a continuació.

  Doncs bé, només s'estableixen requisits per als clubs esportius, però no per a les entitats privades, cosa que consideram s'hauria de clarificar.

- L'apartat 2 de l'article 8 disposa que *la junta electoral* ha d'elaborar una papereta per votar (...). No obstant això, l'apartat 2 de l'article 17, relatiu al vot, disposa que la *junta directiva* ha d'elaborar una papereta per votar. Entenem que aquests dos preceptes s'haurien d'harmonitzar per evitar confusions evidents.

- Consideram que no és necessari numerar l'article 10, atès que només té un apartat.

- Pel que fa a l'article 18, de l'admissió de candidatures, entenem que la referència que es fa als articles 25 i 34, hauria de ser amb una conjunció disjuntiva atès que, segons el sistema de representació que s'hagi triat, s'hauran de complir els requisits d'un precepte o de l'altre, però no de tots dos.

III. Pel que fa a la regulació concreta de cada sistema de representació, feim, en general una valoració positiva, si bé, s'haurien de revisar els apartats 4 i 5 de l'article 32. Sembla que, conseqüència de les al·legacions presentades per la Federació Balear d'Automobilisme s'ha modificat l'apartat quart del precepte, però no s'ha suprimit la redacció primitiva, que ha quedat com apartat cinquè.

IV. La disposició transitòria segona preveu l'assumpció de les competències del Tribunal Balear de l'Esport, per part del Comitè Balear de Disciplina Esportiva. Consideram que aquesta disposició, si bé correcta i necessària per tal d'evitar buits procedimentals i competencials, no hauria de ser necessària, després de quasi dos anys des que es va aprovar la Llei de l'esport en la qual es creava el Tribunal Balear de l'Esport, com a òrgan suprem jurisdiccional esportiu en els àmbits electoral, competitiu i disciplinari. En efecte, el Tribunal Balear de l'Esport ja hauria d'estar en funcionament i consideram que la seva posada en marxa hauria de ser, atès el temps transcorregut, una prioritat del Govern en matèria esportiva per tal de donar ple compliment a la Llei 14/2006.

V. Conclusions

Al llarg d'aquest dictamen s'ha exposat l'opinió del Consell Econòmic i Social en relació amb el Projecte de decret pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 15 de juliol de 2008

DICTAMEN NÚM. 13/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE MODIFICACIÓ DEL DECRET 33/1994, DE 28 DE MARÇ, I DE DESPLEGAMENT DE LES PREVISIONS CONTINGUDES A LA DISPOSICIÓ ADDICIONAL DESENA DE LA LLEI 7/2007, DE 12 D'ABRIL, DE L'ESTATUT BÀSIC DE L'EMPLEAT PÚBLIC (EBEP), I A L'ARTICLE 65 DE LA LLEI 3/2007, DE 27 DE MARÇ, DE FUNCIÓ PÚBLICA DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de juliol de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Interior relativa al Projecte de decret de modificació del Decret 33/1994, de 28 de març, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 9 de juliol, el president emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels serveis tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense que la proposta s'hagi de tractar en el si d'una comissió de treball. Aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa, el sindicat CSI-CSIF.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució de la consellera d'Interior d'inici del procediment per a l'elaboració del projecte de decret, de modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, de 28 de març, de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Esborrany de l'Avantprojecte de decret, de modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, de 28 de març, de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

3. Memòria de la Direcció General de la Funció Pública sobre el Projecte de decret, de modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, de 28 de març, de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

4. Estudi del cost i finançament del Projecte de decret, de modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, de 28 de març, de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

5. Obertura del tràmit d'audiència i tramesa a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears.

6. Escrits d'al·legacions presentats per:

   – Direcció General de l'Advocacia

   – Conselleria de Presidència

   – Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques

   – Conselleria de Salut i Consum

   – Conselleria de Turisme

   – Conselleria d'Agricultura i Pesca

   – Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

   – Conselleria d'Esports i Joventut

   – Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració

   – Conselleria de Comerç, Indústria i Energia

7. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona i el corresponent informe.

8. Avantprojecte de decret de modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, de 28 de març, pel qual s'aprova el Reglament de proveïment de llocs de feina i de promoció professional dels funcionaris al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

9. Certificat del secretari de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears, segons el qual a la reunió de 13 de maig de 2008, es va negociar el Projecte de decret de modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de

l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

10. Certificat del secretari de la Comissió de Personal de la comunitat autònoma de les Illes Balears, segons el qual a la reunió de 29 de maig de 2008, es va informar favorablement el projecte de decret de modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

11. Informe relatiu a les al·legacions presentades per les conselleries i per les entitats representatives dels ciutadans respecte del Projecte de decret modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

12. Informe jurídic relatiu al Projecte de decret de modificació de l'article 37 del Decret 33/1994, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 23 de juliol de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 2 articles i una disposició final.

En el preàmbul s'exposen els principals arguments per fonamentar la conveniència i necessitat de la norma. Així, d'una banda, s'expliquen tots els esdeveniments rellevants en matèria de graus, carrera professional i consolidació de nivells personals, des de l'aprovació del Decret 33/1994, objecte de modificació, entre els quals destaquen l'Acord de Consell de Govern de 21 de desembre de 2001, de modificació de la relació de llocs de feina corresponent al personal funcionari de l'Administració del Govern de les Illes Balears, que va suposar la pujada dels nivells mínims de tots els llocs de la relació de llocs de feina; i les recents lleis de funció pública, tant la de l'Estat com la de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

D'altra banda, s'expliquen les conseqüències en matèria de graus i carrera professional, de l'entrada en vigor de les dites lleis de funció pública, tant pel que fa a la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic (EBEP), com a la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Així, ens trobem amb un nou grup, el grup B, que encara no ha estat creat

però pel qual ja es preveuen unes condicions mínimes, que seran d'aplicació una vegada hagi estat desenvolupat.

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 2 articles.

L'article 1 modifica l'article 37 del Decret 33/1994, intervals de nivells. L'apartat primer estableix els nivells mínims per cada grup i subgrup, i determina que aquest nivell mínim és el que determinarà l'inici de la carrera administrativa, amb independència del lloc de feina que s'ocupi.

L'apartat segon determina els nivells mínims i màxims de cada grup o escala. I l'apartat tercer disposa que el personal funcionari no pot ocupar cap lloc de feina que no estigui inclòs en els nivells corresponents al grup en el qual figuri classificat el seu cos o escala.

L'article 2 afegeix una disposició addicional segona al Decret 33/1994, relativa al grup B, determinant que les previsions relativa a aquest grup no seran efectives fins que no sigui creat.

Pel que fa a la disposició final, aquesta estableix l'entrada el vigor de la norma l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions

Pel que fa al Projecte de decret tramés per dictamen, aquest Consell fa tota una sèrie de consideracions relatives, tant a qüestions de caire formal com a la necessitat de què s'abordi la modificació de la Llei 3/2007, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en allò que sigui essencial per tal d'adaptar-la a l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, actuació aquesta que és, al nostre parer, d'execució prèvia a la modificació de tots els decrets que la despleguen, tal i com es veurà a continuació.

I. Amb aquesta modificació del Decret 33/1994, s'adequa l'article 37 del Reglament a la normativa vigent en matèria de funció pública, atès que l'any 2007 varen aparèixer dues lleis, la de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP), aprovat per la Llei 7/2007, de 12 d'abril, i la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

A la vista de la importància que té la modificació que es pretén pel conjunt de la funció pública, aquest Consell considera que s'hauria d'haver aprofitat per adequar tot el Decret 33/1994 a les lleis de funció pública i l'EBEP, en un esforç racionalitzador que estalviaria posteriors reformes i que donaria coherència a tota la norma, plena de referències a la derogada Llei 2/1989. Així mateix, se li podria dotar d'un títol menys descriptiu i més definidor del contingut de la norma. Més encara quan ja s'està fent amb una altra norma de funció pública, com és el Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Però, no només això, sinó que tenint en compte el nou marc legal constituït per l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, aquest CES considera que s'hauria d'abordar, en

primer lloc, l'adaptació de la Llei 3/2007, que es va aprovar poques setmanes abans que l'EBEP, a aquesta norma bàsica i, a continuació, adaptar, modificar o substituir tots els reglaments que desenvolupen aquesta matèria amb una regulació consistent amb el conjunt, enlloc d'anar reformant decrets de manera parcial.

En aquest sentit, consideram, amb caràcter preventiu, que la necessària adaptació de la Llei 3/2007 no pot dur-se a terme via llei d'acompanyament als pressuposts anuals, sinó que la transcendència que té, exigeix que es respecti el procediment establert per l'aprovació de normes de rang legal.

I així, insistim, una vegada la Comunitat Autònoma compti amb una llei plenament adaptada a l'EBEP, recomanam que s'abordi la complexa i necessària tasca de reformar tot el conjunt de les normes reglamentàries que la despleguen.

II. Ara bé, i delimitant aquest dictamen a la concreta modificació que es vol dur a terme, aquesta afecta, d'una banda a la denominada carrera administrativa, i, de l'altra, als grups de classificació professional del personal funcionari de carrera.

Així i pel que fa a la carrera administrativa, aquesta es pot definir com el progrés professional dins de l'Administració orientat pels principis d'igualtat, mèrit i capacitat, els quals orienten, també, l'accés a la funció pública. Una adequada regulació de la carrera administrativa pot determinar una millora en la motivació i actuacions del personal al servei de l'Administració.

Volem destacar que un bon disseny de la carrera professional permet millorar el rendiment i la productivitat de l'empleat públic i, en conseqüència, l'eficàcia de l'Administració. És evident que, en bona mesura, de les possibilitats que tenguin els funcionaris de promocionar, dependrà la motivació i la satisfacció professional dels empleats públics i, en definitiva, la satisfacció del ciutadà destinatari dels serveis públics.

En el dictamen 1/2006 es varen exposar les opinions d'aquest Consell en relació amb l'Avantprojecte de llei de funció pública de les Illes Balears, i pel que fa a la carrera administrativa ja s'advertia de què la rigidesa de la carrera *no reconeixia, en molts de casos, l'esforç individual, ni la preparació superior, ni la més ampla dedicació. La qual cosa té efectes perniciosos pels serveis públics i pels servidors que en són la seva ànima. Per això, tots els esforços normatius que es facin per trobar fórmules d'estímul i fidelització dels millors funcionaris, han de ser acollits amb satisfacció.*

El Decret 33/1994 regula, en el capítol IV, la promoció professional, dins la qual en distingeix tres categories: promoció intracorporativa, una intercorporativa i l'accés a cossos del mateix grup funcionarial.

La promoció intracorporativa, que es la que es veu afectada per la modificació, es tradueix en el reconeixement al funcionari d'un grau professional, és a dir, d'una mena d'especial qualificació professional personal, de "succedani de categoria professional" (Parada Vázquez). Aquest grau no és més que l'adquisició individual i pròpia, pel funcionari en concret, d'un dels trenta nivells de retribució. Això garanteix que els llocs que s'ocupen pel funcionari han d'estar compresos en l'interval dels nivells atribuïts al seu cos o escala i, a més, que ha de percebre el complement retributiu de destinació

corresponent al grau. El grau s'adquireix inicialment per nou ingrés, per ocupar llocs de nivell superior o per superar cursos o altres formes d'avaluació.

En tot cas el més necessari és que els empleats públics puguin obtenir nivells de formació que els permetin la promoció i la carrera professional, que suposi una millor preparació i que, per tant, això es reflecteixi en el servei que presten als ciutadans.

La disposició addicional desena de l'EBEP disposa que:

> *La carrera professional dels funcionaris de carrera s'inicia en el grau, nivell, categoria, escaló i altres conceptes anàlegs corresponents al lloc inicialment assignat al funcionari una vegada superat el corresponent procés selectiu, que tendran la consideració de mínims. A partir d'aquells es produiran els ascensos que procedeixin segons la modalitat de carrera aplicable en cada àmbit.*

La Llei 3/2007, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, dedica a la carrera administrativa el títol VI, articles 62 a 72, essent l'article 65, essencial per entendre la modificació que es duu a terme:

> *El personal de nou ingrés adquireix, juntament amb la condició de personal funcionari amb caràcter automàtic, un grau personal inicial que correspon al nivell mínim de l'interval establert per al cos o per a l'escala d'accés, amb independència del lloc de feina que ocupi i de la forma de provisió d'aquest.*

De la lectura d'aquests preceptes es desprèn que la modificació que es fa de l'article 37 s'adapta només a l'article 65 de la Llei 3/2007, però no, malgrat el títol del Projecte de decret, a la disposició addicional desena de l'EBEP. I això atès que disposa que, amb independència del lloc de feina que s'ocupi, el funcionari de nou ingrés adquireix el grau corresponent al nivell mínim del cos o escala d'accés, mentre que, per l'EBEP, la carrera administrativa comença amb el grau del lloc que s'assigni al funcionari de nou ingrés, grau que no té perquè ser el del nivell mínim.

En conseqüència, i en la Comunitat Autònoma, el personal de nou ingrés iniciarà la carrera administrativa en el nivell mínim del cos al qual hagi accedit, amb independència de que se li adjudiqui un lloc de feina de nivell superior.

En relació amb això, aquest CES considera que aquestes discrepàncies entre la normativa bàsica i la autonòmica s'haurien evitat si s'hagués adaptat la Llei 3/2007 a l'EBEP en un primer moment i, per tant, no ens trobaríem amb una modificació d'un decret que, a judici d'aquest CES i sense perjudici de superior criteri del Consell Consultiu, podria ser contrari a la norma bàsica.

III. Finalment, el Projecte de decret adapta els intervals de nivells a la situació actual derivada de l'Acord del Consell de Govern de 21 de desembre de 2001 que, a efectes pràctics, va incrementar en un nivell tots els llocs de feina, fet que suposava la pujada dels nivells mínims de tots els llocs de la relació de llocs de feina, encara que no es va canviar l'article 37 que es modifica ara.

IV. Pel que fa als grups i subgrups de la classificació professional, una de les novetats més destacables de l'EBEP és, precisament la nova classificació:

- Grup A: dividit en dos subgrups, A1 i A2
- Grup B: títol de tècnic superior
- Grup C: dividit en dos subgrups, C1 i C2
  - C1: títol de batxiller o tècnic
  - C2: títol de graduat en educació secundària obligatòria
- Agrupacions professionals

Aquesta modificació ve motivada per la voluntat d'adaptar-se al sistema de titulacions nascut del procés de Bolonya i provoca que, una vegada adaptats els grups de la Llei 2/1989, queda un grup, el B, pel qual es preveuen uns nivells mínim i màxim, i que està a l'espera de creació. Per això en l'article 2 de la norma que s'informa, es preveu que l'efectivitat de les previsions contingudes a l'article 37 relatives al grup B queda diferida a la creació dels corresponents cossos i escales d'aquest grup. Previsió que es considera encertada, tenint en compte que la creació del nou cos es difereix, d'acord amb l'EBEP.

V. En relació amb el preàmbul, d'una banda consideram que si, en principi, compleix amb el seu objecte, atès que fonamenta les modificacions que proposa, el cert és que no acaba de clarificar la regulació de l'article 37 en relació amb la disposició addicional desena de l'EBEP, com s'ha vist més amunt.

D'altra banda, es troba a faltar una justificació, no només al preàmbul, sinó també dins l'expedient, de per què no s'ha aprofitat tot el procediment de modificació per adaptar el conjunt del Decret 33/1994 a la nova situació creada per les Lleis 3/2007 i 7/2007, repetidament esmentades. Malgrat això, i pel que fa a l'expedient que s'ha tramés juntament amb el projecte de norma, destaca la correcció del procediment, amb respecte i atenció a les disposicions de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears. Ara bé, i pel que fa a la preceptiva negociació amb els representants del personal funcionari afectat pel Decret, consideram d'una banda, que per una millor valoració de la norma a més del certificat del secretari de la Mesa Sectorial de Serveis Generals, hagués estat més apropiat trametre l'acta de la sessió en la qual es va negociar. D'altra banda, aquesta Mesa representa el personal funcionari dels Serveis Generals, però el Projecte de decret afecta tots els funcionaris de l'Administració de la Comunitat Autònoma, motiu pel qual s'hauria d'haver sotmès a negociació col·lectiva amb representants de tots els sectors afectats, d'acord amb l'article 37 de l'EBEP, segons el qual les normes que fixin els criteris general d'accés, carrera, (...), han de ser objecte de negociació col·lectiva.

És a dir, consideram que aquest projecte de norma s'hauria d'haver negociat amb els representants legítims del personal funcionari en el si de la Mesa General de Negociació, òrgan competent per entendre i negociar tots els assumptes comuns al personal funcionari.

VI. Finalment, per una mera qüestió d'estil, i d'acord amb les recomanacions del Llibre d'Estil editat pel Govern de les Illes Balears, entenem que no és necessari repetir cada vegada el nom complet del Decret que es modifica, essent suficient *Decret 33/1994.*

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret de modificació del Decret 33/1994, de 28 de març, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 23 de juliol de 2008

DICTAMEN NÚM. 14/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES CREA EL REGISTRE D'EMPRESES ACREDITADES EN EL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 16 de juliol de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Treball i Formació relativa al Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades en el Sector de la Construcció de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 16 de juliol, el president emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels serveis tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense que la proposta s'hagi de tractar en el si d'una comissió de treball. Aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa PIMEB.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de la directora general de Salut Laboral.
2. Memòria de la directora general de Salut Laboral sobre la taula de vigències.
3. Estudi econòmic.
4. Resolució d'inici del procediment.
5. Resolució d'obertura de tràmit d'audiència i d'informació pública.
6. Esborrany de la disposició.
7. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears i justificants de recepció.
8. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència als consell insulars i justificants de recepció.
9. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CAEB i justificant de recepció.
10. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a PIMEB i justificant de recepció.

11. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CCOO i justificant de recepció.
12. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a UGT i justificant de recepció.
13. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a USO i justificant de recepció.
14. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a STEI-i i justificant de recepció.
15. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CSI-CSIF i justificant de recepció.
16. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a Fundació Laboral de la Construcció i justificant de recepció.
17. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a AMAT i justificant de recepció.
18. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a ASPA i justificant de recepció.
19. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a FELIB i justificant de recepció.
20. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a la Inspecció de Treball i Seguretat social i justificant de recepció.
21. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència al Col·legi d'arquitectes i justificant de recepció.
22. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència al Col·legi d'aparelladors i arquitectes tècnics i justificant de recepció.
23. Tramesa al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de l'anunci d'obertura del termini d'informació pública i corresponent publicació.
24. Suggeriments de la Conselleria de Salut i Consum.
25. Suggeriments de la Conselleria de Presidència.
26. Suggeriments de la Conselleria d'Esports i Joventut.
27. Suggeriments de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.
28. Suggeriments de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.
29. Suggeriments de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
30. Suggeriments de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
31. Suggeriments de l'associació Intersectorial de Petits i Mitjans Empresaris de Formentera.
32. Suggeriments de la FELIB.
33. Suggeriments del Col·legi Oficial d'Arquitectes
34. Suggeriments de la CAEB.
35. Suggeriments de la Fundació Laboral de la Construcció.
36. Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades en el Sector de la Construcció, en versió castellana i catalana.
37. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 23 de juliol de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 12 articles, una disposició addicional, tres disposicions finals i 8 annexes.

En el preàmbul s'exposa el marc normatiu que habilita la norma objecte de dictamen. D'una banda, pel que fa a la normativa estatal, fa referència a la Llei 32/2006, de 28 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció, que disposa que perquè una empresa pugui intervenir en el procés de subcontractació en el sector de la construcció com a contractista o subcontractista, prèviament s'ha d'inscriure en el Registre d'Empreses Acreditades. Així mateix, l'article 10 del Reial decret 1109/2007, de 24 d'agost, pel qual es desplega la Llei 32/2006, estableix que les dades que figurin en el registre creat per cada comunitat autònoma s'han d'incorporar en una base de dades la gestió de la qual correspon al Ministeri de Treball i Immigració.

D'altra banda, i pel que fa a la fonamentació competencial, l'article 32.11 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears disposa que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears l'execució de la legislació de l'Estat en matèria de treball.

Finalment, l'objectiu que es pretén assolir amb la creació d'aquest registre és el d'aconseguir una millora en la qualitat de les empreses i del treball en el sector, com a mitjà decisió en la millora de la salut i la seguretat dels treballadors.

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 12 articles.

L'article 1 crea el Registre d'Empreses Acreditades i l'adscriu a la Direcció General de Salut Laboral, mentre que l'article 2 delimita l'àmbit d'aplicació d'aquesta norma, fet que implica que les empreses amb domicili en el territori de la Comunitat Autònoma i que s'incloguin dins l'àmbit d'aplicació de la Llei 32/2006, s'hi hagin d'inscriure.

L'article 3 determina la finalitat i les funcions del Registre. Així, la finalitat és garantir l'accés a la informació que correspongui sobre les dades de les empreses que s'inscriguin. Les funcions són, en general, les pròpies de qualsevol registre i que ja consten als Reial decret 1109/2007: tramitar els expedients de sol·licitud d'inscripció, renovació, modificació i cancel·lació; custòdia de documents, expedició de certificats, donar accés públic a les dades que hi constin, llevat de les relatives a la intimitat de les persones, incorporar dades a la base de dades general creada pel Ministeri de Treball i Immigració, i mantenir actualitzades les dades de les empreses inscrites.

A partir de l'article 4 es regulen qüestions de caire procedimental, com la presentació de sol·licituds al Registre, el contingut de la sol·licitud i de la documentació que l'ha d'acompanyar (article 5), el procediment d'inscripció (article 6), el efectes de la inscripció i de la renovació (article 7), la cancel·lació de la inscripció (article 8), els procediments de renovació i cancel·lació de la inscripció i comunicació de variació de dades (article 9).

L'article 10 s'ocupa del certificat de la inscripció, que s'ha d'emetre en el termini de 10 dies comptadors a partir de la sol·licitud.

L'article 11 fa referència a la publicitat registral i a la protecció de dades. Així, essent el registre de caràcter públic, les dades que conté són de lliure accés, llevat d'aquelles que afecten a la intimitat de les persones i, per tant, la gestió de les dades s'ha de fer amb compliment de la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

El darrer precepte, regula les relacions entre els registres d'empreses acreditades, establint que les dades d'aquest Registre s'han d'incorporar a la base de dades dependent del Ministeri de Treball i Immigració. L'apartat segon disposa que el Registre d'Empreses Acreditades ha de fer servir la base de dades del Ministeri com a suport informàtic.

Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició addicional única fa referència a la publicació dels models de sol·licitud en llengua catalana, d'acord amb el que disposa la disposició addicional tercera del Reial decret 1109/2007.

Les tres disposicions finals es dediquen a facultar la consellera de Treball i Formació per tal que desplegui les normes que siguin necessàries, a establir l'aplicació supletòria del Decret 1109/2007 i a determinar l'entrada en vigor de la norma el dia següent al de la publicació del Decret en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

Finalment, i pel que fa als annexos, s'estableixen els models de certificats, de declaració responsable, de sol·licituds d'inscripció o renovació, de comunicació de variació de dades, de cancel·lació, de sol·licitud presencial de certificat d'inscripció.

III. Observacions generals

El projecte de decret objecte de dictamen és conseqüència de l'aplicació (de fet, és una reproducció del seu contingut) d'una norma estatal, en aquest cas, el Reial Decret 1109/2007, de 24 d'agost, pel qual es desplega la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció. En la mesura que el Govern compleix, per tant, amb l'obligació d'adaptar el seu ordenament jurídic a la regulació estatal, aquest CES fa una valoració general positiva sobre el projecte presentat.

Sense entrar a valorar l'origen de les obligacions establertes en la normativa estatal, es considera oportú recordar que la Llei 32/2006, abans esmentada, estableix tres tipus de mesures per regular la subcontractació en la construcció: en primer lloc, es defineixen un seguit de condicions o causes objectives perquè estigui permesa la subcontractació en certs graus i s'estableix com a norma general, la subcontractació lliure o il·limitada, tot i que s'han de tenir en compte les restriccions que conté l'article 5.1 (es prohibeix, per exemple, que el tercer subcontractista o autònom pugui subcontractar). En segon lloc, tot el procés de subcontractació es veu afectat per unes determinades exigències de transparència i documentació especials, com per exemple, l'obligació de qualsevol contractista de disposar d'un Llibre de Subcontractació, que ha de trobar-se permanentment a l'obra i on s'han de fer constar totes les

subcontractacions realitzades durant la durada de la mateixa, amb l'objecte de fomentar la qualitat en el treball i garantir el compliment la normativa en matèria de salut i seguretat laboral. I, en tercer lloc, la llei preveu un seguit de requisits de qualitat i solvència que han de reunir totes les empreses i professionals que participen en la subcontractació, entre les quals s'inclou la creació del Registre d'Empreses Acreditades, sota la dependència de l'autoritat laboral competent en cada comunitat autònoma, tot i que les inscripcions tenen efectes jurídics en tot l'estat.

IV. Observacions particulars

En relació amb el procediment, s'ha constatat la realització de la consulta als diversos agents econòmics i socials, la qual cosa es valora de manera positiva. A banda de la consulta, hem observat que manquen alguns altres documents que són preceptius en el procés d'elaboració d'una norma reglamentària, com són l'informe dels Serveis Jurídics de la Conselleria i l'informe de la Secretaria General en el qual, com a mínim, fa referència a la correcció del procediment seguit i a la valoració de les al·legacions presentades tal i com exigeix l'article 46, en els apartats 1 i 2, de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

Pel que fa a les al·legacions presentades per les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, destaca la relativa al títol de l'Avantprojecte de decret. En efecte, en un principi es va denominar *projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears,* sense determinar el sector d'activitat al qual s'aplicava el registre. Els serveis jurídics de les conselleries de Salut i Consum i d'Agricultura i Pesca varen advertir que una referència tan genèrica podia induir a confusió, raó per la qual proposaren que s'afegís *en el sector de la construcció,* suggeriment que ha estat acceptar per la Conselleria de Treball i Formació.

Pel que fa a l'articulat, fem les consideracions següents:

- L'article 6, relatiu al procediment d'inscripció, descriu i explica el significat de la clau que s'assigna a cada empresa inscrita. Així, la clau té onze dígits, essent els dos primers els que identifiquen la autoritat competent, i els dos següents els que identifiquen la illa de domicili de la empresa. Doncs bé, pel que fa a aquests dos dígits, crida l'atenció que el codi de la illa de Formentera sigui el mateix que el de la Illa de Eivissa, quan a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears es reconeix la illa de Formentera com a illa separada, amb consell insular propi. Per això, com a mostra de respecte i reconeixement de la illa de Formentera com a illa amb una identitat pròpia, el CES considera que s'hauria d'atribuir uns dígits diferents als de la illa de Eivissa.

- Pel que fa a la inscripció en el Registre, la disposició transitòria primera del Reial decret 1109/2007, disposa que només es podrà exigir després que hagin transcorregut dotze mesos des què hagi entrat en vigor. No especifica si l'entrada en vigor és la del mateix Reial decret, si bé sembla que aquesta ha de ser la interpretació correcta. Aquesta norma es va publicar el 25 d'agost de 2007 i està en vigor des de l'endemà. Per tant, a partir del 26 d'agost de 2008

(dotze mesos després) és podrà exigir la inscripció en el Registre. Ara bé, la disposició transitòria diu *podrà exigir,* i no que s'exigirà necessàriament, raó per la qual des del CES consideram que s'hauria d'incloure en el Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades, alguna precisió en atenció al moment a partir del qual la inscripció ha de ser necessàriament exigible, i, per tant, el moment a partir del qual les empreses compreses en l'àmbit d'aplicació de la norma han d'haver-se inscrit obligatòriament en el Registre; o, un règim transitori que permeti a totes les empreses de les illes fer les inscripcions pertinents amb el mínim d'inconvenients possibles, sobre tot, per aquelles que optin pel sistema presencial.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades en el Sector de la Construcció de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 23 de juliol de 2008

DICTAMEN NÚM. 15/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET SOBRE DRETS D'INFORMACIÓ DELS PASSATGERS EN EL TRANSPORT MARÍTIM ENTRE ILLES

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 de juliol de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret sobre drets d'informació dels passatgers en el transport marítim entre illes.

Segon. El dia 17 de juliol, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa CAEB i la Caixa.

Tercer. El mateix dia es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels serveis tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball de l'Àrea Social la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
3. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
4. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
5. Taula de vigències i derogacions.
6. Estudi econòmic.
7. Tramesa del Projecte a la Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB), al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
8. Tramesa del Projecte a AFEDECO.
9. Tramesa del Projecte a PIMEB.
10. Tramesa del Projecte a Grupo Umafisa Lines-Pitra.

11. Tramesa del Projecte a APEAM (Asociación provincial de empresarios de actividades marítimas de Balears), al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
12. Tramesa del Projecte a Transmediterránea, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
13. Tramesa del Projecte a Eurolíneas Marítimas (Baleària), al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
14. Tramesa del Projecte a Interilles exprés.
15. Tramesa del Projecte a Iscomar, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
16. Tramesa del Projecte a Mediterránea Pitiusa.
17. Tramesa del Projecte a Trasmapi-Baleària.
18. Al·legacions presentades per l'associació de naviliers espanyols (ANAVE) i resposta a les al·legacions.
19. Tramesa del Projecte a l'Asociación general de consumidores (ASGECO).
20. Tramesa del Projecte a l'Asociación de amas de casa y consumidores de Ibiza y Formentera.
21. Tramesa del Projecte a UNAE.
22. Tramesa del Projecte a Cooperativa de consumo San Crispin.
23. Tramesa del Projecte a La Defensa.
24. Tramesa del Projecte a Nuredduna al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
25. Tramesa del Projecte a l'Asociación Insular de amas de casa y consumidores de Menorca (ACM).
26. Tramesa del Projecte al Grup d'Ornitologia i defensa de la naturalesa (GOB).
27. Tramesa del Projecte a Facua-Balears.
28. Tramesa del Projecte a FEPAE.
29. Tramesa del Projecte a Associació d'usuaris i amics del Tren de Sóller.
30. Al·legacions presentades per Autoritat portuària de Balears i resposta a les al·legacions.
31. Tramesa del Projecte al Consell de Consum de les Illes Balears i informe emès.
32. Tramesa del Projecte a la Direcció de l'Advocacia i informe emès per aquesta.
33. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta.
34. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Presidència i ofici enviat per aquesta Conselleria.

35. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació i ofici enviat per aquesta Conselleria.
36. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Turisme, suggeriments presentats i resposta.
37. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori, suggeriments presentats i resposta.
38. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Educació i Cultura.
39. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Medi Ambient.
40. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Afers Socials i ofici enviat per aquesta Conselleria.
41. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, suggeriments presentats i resposta.
42. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Treball i Formació.
43. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.
44. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Agricultura i Pesca i ofici enviat per aquesta Conselleria.
45. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Interior, suggeriments presentats i resposta.
46. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Esports i Joventut i ofici enviat per aquesta Conselleria.
47. Informació pública.
48. Esborrany final, versió catalana.
49. Esborrany final, versió castellana.
50. Informe jurídic.
51. Informe de la secretaria general.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 3 de setembre i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 16 de setembre de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 4 articles i una part final distribuïda en una disposició addicional i una disposició final.

I. El preàmbul explica la finalitat i els motius del projecte de decret, així com el marc normatiu que l'habilita. Així, d'una banda, posa de manifest l'escassetat de regulació en aquesta matèria si es compara, per exemple, amb els drets dels passatgers en el transport aeri. D'altra banda, destaca la importància d'aquest tipus de transport per una comunitat autònoma insular, sobre tot quan és l'únic mitjà per entrar o sortir de l'illa de Formentera.

En relació amb la legislació vigent, destaca que la regulació en matèria de transport marítim duta a terme per la Unió Europea (UE) és més aviat parca i que parteix del principi general de liberalització del cabotatge marítima l'Europa comunitària. Ara bé, pel que fa a la legislació estatal, el Codi de Comerç regula el transport de passatgers i dedica els articles 697 i 698 als drets que els hi corresponen en cas de suspensió del viatge, d'interrupció o de retard en la sortida del vaixell.

Respecte a la normativa autonòmica, l'Estatut d'Autonomia, aprovat per Llei orgànica 1/2007,de 28 de febrer, atorga a la Comunitat Autònoma d'una banda, competència exclusiva envers el transport marítim, exclusivament entre ports o punts de la comunitat autònoma sense connexió amb altres ports o punts d'altres àmbits territorials (apartat 6è); i de l'altra, competència en matèria de defensa dels consumidors i usuaris, en el marc de les bases i la coordinació de l'activitat econòmica general (apartat 47è).

Aquesta segona competència és la que fonamenta la Llei 1/1998, de 10 de març, de l'Estatut dels consumidors i usuaris de la comunitat autònoma de les Illes Balears i autoritza el Govern a dictar les normes reglamentàries que la desenvolupin.

Finalment, i ja en matèria de defensa dels consumidors i usuaris, el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, disposa en l'article 60 que *abans de contractar l'empresari ha de posar a disposició del consumidor i usuari, de forma clara, comprensible i adaptada a les circumstàncies, la informació de relleu vertadera i suficient envers les característiques essencials del contracte, en particular, envers les seves condicions jurídiques, econòmiques i dels béns o serveis objecte d'aquest.*

II. La part dispositiva del Projecte de decret que, com s'ha dit, consta de 4 articles, dedica el primer a definir l'objecte de la norma, que és regular els drets dels passatgers dels serveis de transport marítim prestats per empreses navilieres o armadors comunitaris, sempre que els esmentats usuaris tenguin aquesta condició i exclusivament pels desplaçaments que es duguin a terme mitjançant línies de transport que uneixin punts del territori de les Illes Balears.

L'article 2 es dedica a definir tota una sèrie de conceptes, com ara passatger, navilier o armador comunitari, als efectes del Projecte de decret.

L'article 3 delimita els tipus de transports marítims que queden exclosos de l'àmbit d'aplicació de la norma, desplegats en 6 apartats, com els transports d'excursions marítimes i els noliejaments de vaixells.

Finalment, és l'article 4 el que desplega la llista de drets dels passatgers dels serveis de transport marítim en cabotatges interinsulars, o en línies de cabotatge interinsular als quals fa referència la norma. Així mateix, disposa que el responsable del compliment de les obligacions establertes en aquest article és el navilier o l'armador.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició addicional estableix que a la contractació i a les navegacions a les quals fa referència aquest Decret, els naviliers restaran sotmesos a la normativa autonòmica en matèria de fulls de reclamacions, i la seva disponibilitat a favor dels usuaris dels serveis que prestin. I la disposició final, que el Decret entra en vigor als tres mesos d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

I. Aquest Consell valora de manera molt positiva que el Govern de les Illes Balears abordi la regulació dels drets dels usuaris del transport marítim interinsular.

Val a dir que per una comunitat autònoma pluriinsular el servei de transport marítim és molt important, malgrat la tendència dels ciutadans a fer servir preferentment el transport aeri. I això cobra una especial rellevància quan una de les illes, com és ara Formentera, no compta amb aeroport, fet que implica que l'atenció de les autoritats a les condicions de la prestació del servei de transport marítim és de vital importància per millorar la qualitat del servei i l'adequada prestació als usuaris.

Es troba a faltar, malgrat això, una regulació més completa, no només pel transport interinsular, sinó pel que fa als drets dels usuaris del transport marítim a nivell estatal o europeu, atès que una regulació a escala més ampla atorga unes garanties reforçades, encara que sigui, només, pel fet que les empreses han d'incorporar el compliment d'una mateixa legislació de manera uniforme per a tots els països que formen part de la UE.

Naturalment, el Govern de les Illes Balears només pot regular allò que és de la seva competència, d'acord amb l'Estatut d'autonomia, raó per la qual consideram que concretar i protegir els drets dels usuaris a nivell autonòmic és molt positiu. No obstant això, no és suficient per poder considerar que es troben equiparats als usuaris del transport aeri, que compten amb una protecció que abasta tots els trajectes comunitaris, amb les garanties que això implica.

II. Segons les dades de la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat corresponent a 2006, el transport de passatgers per via marítima va assolir aquest any els 2,4 milions de passatgers, dades que no es limiten al transport interinsular, sinó al transit a tots els ports de les illes. D'altra banda, segons les dades d'EUROSTAT ("Statistics in Focus", based on data collected in the frame of EU Maritime statistics directive (95/64/EC, of 8/12/95), el port de Palma és el més important de les Illes i el

segon més important de l'Estat espanyol, darrera d'Algeciras, en termes de passatgers embarcats i desembarcats, fet que el situa entre els vint primers d'Europa.

Si a això afegim, com ja s'ha dit, que pels ciutadans de Formentera la via marítima és l'única opció per moure's més enllà dels límits de l'illa, la regulació dels drets que els emparen, com a concreció dels drets dels consumidors i usuaris reconeguts en la normativa sobre la matèria, pot suposar una major confiança dels usuaris d'aquest servei i, per tant, un increment de l'ús.

III. Pel que fa a l'activitat de la UE en la defensa dels drets dels usuaris del servei de transport, destaca la diferencia de tractament entre els drets de transport aeri i els de transport marítim. Pel que fa al primer, trobam tres reglaments que protegeixen els passatgers:

- Reglament (CE) núm. 889/2002 del Parlament europeu i del Consell, de 13 de maig de 2002, pel qual es modifica el Reglament (CE) 2027/97 del Consell sobre la responsabilitat de les companyies aèries en cas d'accident.
- Reglament (CE) núm. 261/2004 del Parlament Europeu i del Consell, de 11 de febrer de 2004 pel qual s'estableixen normes comunes sobre compensació i assistència als passatgers aeris en cas de denegació d'embarcament i de cancel·lació o gran retràs dels vols, i es deroga el Reglament (CEE) 295/91.
- Reglament (CE) núm. 1107/2006 del Parlament europeu i del Consell, de 5 de juliol de 2006 sobre els drets de les persones amb discapacitat o mobilitat reduïda en el transport aeri.

En canvi, la regulació del transport marítim apareix en el Reglament (CEE) 3577/1992, de 7 de desembre, del Consell Europeu, que estableix un principi general de liberalització del cabotatge marítim a l'Europa comunitària, només limitat per les possibles necessitats de serveis, ordre, seguretat o interès públic. I, també, en el conveni d'Atenes relatiu al transport de passatgers i del seu equipatge per via marítima, 2002 *(Athens convention relating to the carriage of passengers and their luggage by sea, 2002)*.

Així mateix, arrel d'uns accidents marítims *(naufragi del Herald of Free Enterprise, tragèdia del Estonia)*, que varen posar de manifest la necessitat de millorar la seguretat del transport de passatgers, es va dictar la Directiva 98/41 CE del Consell, de 18 de juliol de 1998, sobre el registre de persones que viatgen a bord de vaixells de passatge procedents de o amb destinació a ports dels Estats membres de la Comunitat. Aquesta directiva estableix l'obligació general de fer un recompte de totes les persones a bord, recompte que s'ha de comunicar al capità i a una persona designada per la companyia, i la finalitat del qual és assegurar-se que el número de persones a bord no supera el màxim autoritzat.

Més enllà d'aquesta directiva, els passatgers del transport marítim han de acollir-se als drets generals com a usuaris que són d'un servei, sense especificacions pel concret i

específic servei que se'ls presta, sense tenir en compte els riscos afegits que el desplaçament per via marítima suposa.

Ara bé, la mateixa UE es troba en vies de posar remei a aquesta situació amb la proposta conjunta del 2005 del Consell i del Parlament europeu de regulació de la responsabilitat dels transportistes de passatgers per via marítima i en vies aquàtiques interiors en cas d'accidents *(Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the liability of carriers of passengers by sea and inland waterways in the event of accidents)*. Però, com es pot advertir, només afecta als supòsits en què hi hagi accidents.

IV. Dins el marc de la regulació estatal, és el codi de Comerç el que recull, dins el seu articulat, un grup de preceptes dedicats als drets i deures dels passatgers del transport marítim, entre els quals destaquen els articles 697 i 698, els quals regulen els drets que corresponen als usuaris en cas de suspensió, interrupció o retard de la sortida del vaixell. Aquests articles regulen, en definitiva, els drets bàsics del passatgers i crida l'atenció que apareguin en una llei que va ser aprovada el 1885, encara que ha anat sofrint modificacions per tal d'adaptar-se a la realitat social de cada moment.

Més d'això, el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual es va aprovar el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, s'ocupa dels drets dels usuaris en general, destacant, pel que aquí interessa, l'article 60, el qual disposa que *abans de contractar l'empresari ha de posar a disposició del consumidor i usuari, de forma clara, comprensible i adaptada a les circumstàncies, la informació de relleu, vertadera i suficient envers les característiques essencials del contracte, en particular, envers les seves condicions jurídiques i econòmiques i dels béns o serveis objecte d'aquest.* I qualifica com a de relleu totes les obligacions d'informació que derivin de la mateixa Llei o d'aquelles normes que siguin d'aplicació.

És, per tant, en desplegament d'aquest precepte, i tenint en compte la importància que el transport marítim té per a una comunitat insular (de fet, és significatiu que només les comunitats autònomes insulars hagin regulat aquesta matèria), que el Govern de les Illes Balears redacta el projecte de norma sotmès a dictamen, contemplant preceptes que nomes afecten al dret d'informació.

V. Finalment, la comunitat autònoma de Canàries va aprovar una Llei d'ordenació del transport marítim, dins la qual dedica un capítol als drets i deures dels passatgers. És una llei més completa i ambiciosa que el Projecte de decret sotmès a dictamen per la Conselleria de Salut i Consum.

Tot i que, ateses les peculiaritats de la nostra comunitat autònoma, seria desitjable que el Govern tendís a regular aquest servei en tot el seu conjunt. Ara bé, com ja s'ha dit, la voluntat de protegit els passatgers de transport marítim, en la mida de les competències de la Comunitat Autònoma és valorada per aquest Consell de manera positiva.

IV. Consideracions particulars

I. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, obrint fins i tot la fase d'informació pública, atesa la rellevància del contingut de la norma pel conjunt de la societat.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment totes les al·legacions presentades, raonant en respostes individualitzades els motius pels quals s'acceptaven o no les aportacions fetes pels distints entitats i organismes als quals es va donar audiència, i que s'hagin incorporat aquelles que milloraven el text, donant així sentit ple a la participació ciutadana.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència. No obstant això, s'ha afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i el dictamen emès per aquest Consell.

II. Pel que fa al capítol primer, volem fer una sèrie de consideracions:

a) L'article 2.5 defineix el concepte de *línia de transport marítim de cabotatge interinsular,* en un extens paràgraf que inclou, així mateix, altres definicions. Es percep l'esforç per incloure en l'àmbit d'aplicació qualsevol trajecte que toqui un port o punt de les illes, encara que el trajecte complet no es limiti a atracar a ports insulars. Així, sembla que es pretén abastar fins i tot aquells trajectes que acabin o comencin en algun port de la Península però que embarqui i/o desembarqui passatgers en més d'un port balear.

   L'esforç abastador d'aquesta definició és tal, que inclou també la definició de punt d'arribada. Ara bé, quan aquest concepte es torna a fer servir, cosa que passa una sola vegada, apareix abreujat: *línies de cabotatge interinsular* (art. 4). Des del CES entenem que l'article 1, sobre l'objecte de la norma ja és prou aclaridor quan disposa que:

   > *El present Decret té per objecte regular els drets dels passatgers dels serveis de transport marítim prestats per empreses navilieres o armadors comunitaris, sempre que els esmentats usuaris tenguin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'article 2 de la Llei 1/1998, de 10 de març, per la qual s'aprova l'Estatut dels consumidors i usuaris de les Illes Balears, i exclusivament pels desplaçaments que es duguin a terme mitjançant línies de transport que uneixin punts del territori de les Illes Balears.*

   És a dir, deixa molt clar que només afecta als desplaçaments que uneixen punts del territori de les Illes Balears, sense que la qualificació com a punt d'arribada, que fa l'article 2.5 sigui, des del nostre punt de vista, necessària. Sinó que, més aviat, produeix confusió. Per això, recomanam que es suprimeixi la definició de *línia de transport marítim de cabotatge interinsular.*

b) L'article 4 contempla tota una sèrie de drets d'informació dels passatgers, entre els quals es troba (apartat *i*) el de disposar d'informació detallada de les incidències, com retard respecte de l'horari previst, (...). Aquesta informació s'ha de donar als usuaris, al més aviat possible, i tan bon punt se'n tengui coneixement, i s'ha d'oferir *en tot moment de forma presencial i continuada* fins al començament de la navegació, a l'objecte que puguin decidir si volen continuar el viatge en les condicions que se'ls ofereixen o decideixen no viatjar.

Aquest CES considera oportú advertir que l'exigència d'informació *en tot moment de forma presencial i continuada* en tot cas, pot provocar problemes atès que exigeix un lloc físic en el qual es trobin passatgers i empresa o el seu representant. Evidentment, quan es tracta d'un retard breu que no dóna peu a que els passatgers que tenen el seu domicili en l'illa on es troba el port, vagin a casa seva, és raonable que la informació es doni en el vaixell mateix o en el port, de forma presencial i continuada. Ara bé, por haver-hi casos on altres mitjans de comunicació i informació siguin més pràctics i còmodes, tant per a l'empresa com per als usuaris.

Així mateix, la informació sobre els drets que els hi corresponen ja ve exigida en els apartats *g* i *h,* raó per la qual consideram que es podria suprimir aquesta reiteració.

Certament, entenem que la voluntat de la norma és que els passatgers no quedin desemparats al port sense saber si el vaixell sortirà o no, ni quan, i que passin les hores sense que se'ls aporti cap tipus d'informació. Però, de la mateixa manera, cal permetre un cert marge de maniobra a l'empresa per trobar mitjans alternatius per posar a l'abast dels seus clients, de la manera més còmoda possible per ambdues parts, la informació precisa. Si bé consideram positiu que s'exigeixi la posada a disposició dels usuaris de personal o representants de la naviliera per tal de mantenir la informació actualitzada. I de fet, proposam la següent redacció alternativa:

i) Tenir accés a la informació detallada sobre les incidències, com retard respecte de l'horari previst, suspensió, interrupció, cancel·lació de la navegació o substitució del vaixell per un de característiques manifestament inferiors. Aquesta informació s'ha de posar a l'abast dels usuaris el més aviat possible, una vegada l'empresa en tengui coneixement, mitjançant la posada a disposició del públic per qualsevol mitjà, a fi de què puguin decidir si volen continuar el viatge en les condicions que se'ls ofereixen o decideixen no viatjar.

c) Consideram, així mateix, que la redacció d'aquest mateix article 4 podria revisar-se per dotar-li de coherència. És a dir, els passatgers tenen tota la llista de drets que s'enuncia, però, per exemple (apartat g), *informar els passatgers dels drets que els corresponen*, està redactat en termes d'obligació més de que dret, encara que s'entén, pel context del mateix precepte, que és del navilier o armador.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret sobre drets d'informació dels passatgers en el transport marítim entre illes, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 16 de setembre de 2008

DICTAMEN NÚM. 16/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE PER LA QUAL S'ESTABLEIXEN ELS CRITERIS PER HABILITAR EL LLIBRE DE SUBCONTRACTACIÓ EN EL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 16 de juliol de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Treball i Formació relativa al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen els criteris per habilitar el Llibre de la Subcontractació en el sector de la construcció.

Segon. El dia 17 de juliol, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa PIMEB i la Caixa.

Tercer. El mateix dia es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels serveis tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de la directora general de Salut Laboral.
2. Memòria de la directora general de Salut Laboral sobre la taula de vigències.
3. Estudi econòmic.
4. Resolució d'inici del procediment.
5. Resolució d'obertura de tràmit d'audiència i d'informació pública.
6. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears i justificants de recepció.
7. Esborrany de la disposició en català i castellà.
8. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència als consell insulars i justificants de recepció.
9. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CAEB i justificant de recepció.
10. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a PIMEB i justificant de recepció.

11. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CCOO i justificant de recepció.
12. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a UGT i justificant de recepció.
13. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a USO i justificant de recepció.
14. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a CSI-CSIF i justificant de recepció.
15. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a Fundació Laboral de la Construcció i justificant de recepció.
16. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a AMAT i justificant de recepció.
17. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a ASPA i justificant de recepció.
18. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a FELIB i justificant de recepció.
19. Comunicació d'obertura del tràmit d'audiència a la Inspecció de Treball i Seguretat social i justificant de recepció.
20. Tramesa al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de l'anunci d'obertura del termini d'informació pública i corresponent publicació.
21. Suggeriments de la Conselleria de Turisme.
22. Suggeriments de la Conselleria de d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
23. Suggeriments de la Conselleria d'Esports i Joventut.
24. Suggeriments de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.
25. Suggeriments de la Conselleria de Salut i Consum.
26. Suggeriments del SOIB.
27. Suggeriments d'AMAT
28. Suggeriments de la Conselleria de Presidència.
29. Suggeriments de la FELIB.
30. Suggeriments de la CAEB.
31. Suggeriments de la Inspecció Provincial de Treball i Seguretat Social.
32. Suggeriments de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
33. Projecte d'ordre per la qual s'estableixen els criteris per habilitar el Llibre de la Subcontractació en el sector de la construcció, en versió castellana i catalana.
34. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona i el corresponent informe.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 3 de setembre i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 16 de setembre de 2008.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 4 articles i una part final distribuïda en una disposició addicional i una disposició final.

I. El preàmbul explica la finalitat del Projecte d'ordre, així com el marc normatiu que l'habilita. Aquesta norma es dicta en execució del Reial decret 1109/2007, de 24 d'agost, pel qual es desplega la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, i d'aquesta mateixa llei, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció.

La Llei 32/2006 estableix l'obligació dels contractistes de disposar d'un llibre de subcontractació en cada obra de construcció en la qual intervinguin. El Reial decret 1109/2007 exigeix que, amb caràcter previ a la subcontractació, el contractista, obtengui el llibre de subcontractació amb subjecció al model i als requisits que s'estableixen en l'annex III. I és aquest mateix Reial decret que disposa que les condicions del llibre s'han de determinar reglamentàriament, pel que fa a l'habilitació per l'autoritat laboral competent.

En compliment d'això, i atès l'article 32.11 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, la Conselleria de Treball i Formació ha preparat aquest Projecte d'ordre que es sotmet a dictamen.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre que, com s'ha dit, consta de 4 articles, dedica el primer a definir l'objecte de la norma, que és establir les normes necessàries per habilitar el llibre de la subcontractació en el sector de la construcció.

L'article 2, estableix l'òrgan competent per habilitar el llibre de la subcontractació.

L'article 3, llocs de presentació a efectes de registre, disposa les oficines de les Illes de Mallorca, Menorca i Eivissa on es poden presentar els llibres, amés de la presentació d'acord amb la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

L'article 4, habilitació dels llibres de subcontractació, defineix l'habilitació i el procediment per dur-la a terme, establint-ne un termini màxim de dos dies hàbils.

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició addicional disposa la publicació del model de llibre de subcontractació traduït a la llengua catalana, d'acord amb la previsió feta pel Reial decret 1109/2007, mentre que la disposició final disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

I. El Projecte d'ordre objecte de dictamen és conseqüència de l'aplicació, com ja s'ha dit, d'una norma estatal, en aquest cas, el Reial decret 1109/2007, de 24 d'agost, pel

qual es desplega la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció. En la mesura que el Govern compleix, per tant, amb l'obligació d'adaptar el seu ordenament jurídic a la regulació estatal, aquest CES fa una valoració general positiva sobre el projecte presentat.

Així mateix, es valora molt positivament la sol·licitud de dictamen atès que es fa amb caràcter facultatiu, d'acord amb l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, segons els quals, *correspon al CES emetre dictamen amb caràcter facultatiu i no vinculant, en relació amb projectes de disposicions administratives que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.*

II. Sense entrar a valorar l'origen de les obligacions establertes en la normativa estatal, es considera oportú recordar que la Llei 32/2006, abans esmentada, estableix tres tipus de mesures per regular la subcontractació en la construcció: en primer lloc, es defineixen un seguit de condicions o causes objectives perquè estigui permesa la subcontractació en certs graus i s'estableix com a norma general, la subcontractació lliure o il·limitada, tot i que s'han de tenir en compte les restriccions que conté l'article 5.1 (es prohibeix, per exemple, que el tercer subcontractista o autònom pugui subcontractar). En segon lloc, tot el procés de subcontractació es veu afectat per unes determinades exigències de transparència i documentació especials, com per exemple, i pel que aquí interessa, l'obligació de qualsevol contractista de disposar d'un llibre de subcontractació, que ha de trobar-se permanentment a l'obra i on s'han de fer constar totes les subcontractacions realitzades durant la durada de la mateixa, amb l'objecte de fomentar la qualitat en el treball i garantir el compliment la normativa en matèria de salut i seguretat laboral. I, en tercer lloc, la llei preveu un seguit de requisits de qualitat i solvència que han de reunir totes les empreses i professionals que participen en la subcontractació, entre les quals s'inclou la creació del Registre d'Empreses Acreditades, sota la dependència de l'autoritat laboral competent en cada comunitat autònoma, tot i que les inscripcions tenen efectes jurídics en tot l'estat.

Aquesta Llei 32/2006 deixa en mans del reglament el desplegament de quatre aspectes: el Registre d'Empreses Acreditades, el Llibre de Subcontractació, les regles del còmput dels percentatges de treballadors indefinits marcats per la Llei i la simplificació documental de les obligacions establertes per a les obres de construcció en l'ordenament jurídic. El reglament encarregat de desplegar aquests aspectes ha estat el Reial decret 1109/2007, de 24 d'agost. Pel que fa a la creació d'aquest Registre, aquest Consell ja es va pronunciar en el Dictamen núm. 14/2008. Respecte del Llibre de Subcontractació, aquest Reglament determina el format, l'habilitació per l'autoritat laboral i el règim de funcionament. I, pel que fa a les regles del còmput dels percentatges de treballadors, estableix, així mateix, una escala temporal. Finalment, es fa un esforç, al llarg del Reial decret, per incorporar la simplificació documental en tots els procediments.

III. En relació amb el procediment, s'ha constatat la realització de la consulta als diversos agents econòmics i socials, la qual cosa es valora de manera positiva. A banda de la consulta, hem observat que manquen alguns altres documents que són preceptius en el procés d'elaboració d'una norma reglamentària, com són l'informe dels Serveis Jurídics de la Conselleria i l'informe de la Secretaria General en el qual, com a mínim, fa referència a la correcció del procediment seguit i a la valoració de les al·legacions presentades tal i com exigeix l'article 46, en els apartats 1 i 2, de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial en què es crea la norma i fonamenta adequadament la seva existència. No obstant això, s'ha afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i el dictamen emès per aquest Consell.

IV. Pel que fa a qüestions d'estil, consideram que la referència a la Llei 4/1999, de 13 de gener, es pot suprimir, essent suficient la referència a la Llei 30/1992, sense afegir la llei de modificació, atès el temps transcorregut des de l'any 1999. Com ja ho va indicar el Consell Consultiu, només és necessari esmentar la llei de modificació quan aquesta és recent.

V. Finalment, recomanam, per agilitar l'habilitació del Llibre, i tenint en compte que cada obra ha de tenir un Llibre de Subcontractació, que la Conselleria de Treball i Formació impulsi la signatura de convenis amb els ajuntaments de major població. Fruit d'aquests convenis, els empresaris no haurien de desplaçar-se obligatòriament a Palma, Maó o Eivissa cada vegada que haguessin d'habilitar un Llibre, sinó que podrien presentar-lo als municipis més propers.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual s'estableixen els criteris per habilitar el Llibre de la Subcontractació en el sector de la construcció, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 16 de setembre de 2008

DICTAMEN NÚM. 17/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL PROCEDIMENT PER PUBLICAR LES SANCIONS PER INFRACCIONS MOLT GREUS EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ DE RISCS LABORALS A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de setembre de 2008 es registrà d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Treball i Formació relativa al Projecte de Decret pel qual es regula el procediment per publicar les sancions per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears.

Segon. El dia 11 de setembre el president anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa.
2. Taula de vigències.
3. Estudi econòmic.
4. Resolució d'inici del procediment.
5. Avantprojecte de decret en versions castellana i catalana.
6. Resolució de la consellera de Treball i Formació per la qual es sotmet a informació pública i a audiència.
7. Comunicació tràmit d'audiència a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
8. Comunicació tràmit d'audiència als consell insulars.
9. Comunicació tràmit d'audiència a CAEB.
10. Comunicació tràmit d'audiència a PIMEB.
11. Comunicació tràmit d'audiència a CCOO, UGT, USO, CSI-CSIF, STEI-i.
12. Comunicació tràmit d'audiència a Fundació Prevenció Hoteleria Illes Balears.

13. Comunicació tràmit d'audiència a AMAT.
14. Comunicació tràmit d'audiència a ASPA.
15. Comunicació tràmit d'audiència a la FELIB.
16. Comunicació tràmit d'audiència a la Inspecció de Treball i Seguretat social.
17. Comunicació tràmit d'audiència al SOIB.
18. Sol·licitud i publicació del tràmit d'informació pública.
19. Suggeriments aportats per les conselleries següents: Habitatge i Obres Públiques, Economia, Hisenda i Innovació, Comerç, Industria i Energia, Salut i Consum, Agricultura i Pesca, Afers Socials, Promoció i Immigració, Presidència.
20. Suggeriments de la CAEB.
21. Suggeriments de la Inspecció de Treball i de la Seguretat Social.
22. Suggeriments de la FELIB.
23. Suggeriments de l'Associació de Constructores de Balears.
24. Suggeriments del SOIB.
25. Sol·licitud d'informe a l'Institut Balear de la Dona i el corresponent Informe d'impacte de gènere.
26. Tramesa del Projecte de decret al Servei Jurídic de la Conselleria de Treball i Formació per tal que emeti l'informe jurídic i el corresponent informe.
27. Informe de la Secretaria General de la Conselleria de Treball i Formació.
28. Projecte de decret en les versions castellana i catalana.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 17 de setembre i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 24 de setembre de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 4 articles, una disposició transitòria i dues disposicions finals:

En el preàmbul s'exposa el marc normatiu on s'insereix el Projecte de decret, des del mandat constitucional de l'article 149.1.7 que estableix la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació laboral, sense perjudici de que l'executin els òrgans de les comunitats autònomes, fins el Reial decret 597/2007, de 4 de maig, sobre publicació de les sancions per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals, pel que fa a normativa estatal. I, ja en l'àmbit de les Illes Balears, destaca

l'article 32.11 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que disposa que correspon a la Comunitat Autònoma, executar la legislació de l'Estat en matèria de treball; així com el Decret 11/2007, d'11 de juliol, del president de les Illes Balears, pel qual s'estableix l'estructura orgànica bàsica de les conselleries, amb totes les seves modificacions, així com la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

En l'article 1, que regula l'objecte de la norma, que és determinar la forma en què han de fer-se públiques les sancions administratives imposades per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals, d'acord amb el que disposa el Reial decret 597/2007, de 4 de maig.

L'article 2 regula la competència i el procediment per fer públiques les sancions, d'acord amb les particularitats organitzatives pròpies de la Comunitat Autònoma.

L'article 3, sobre les dades objecte de la publicació, que són les identificatives del responsable, de la infracció comesa i la sanció imposada.

L'article 4 crea un registre de consulta pública d'empreses sancionades per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals. Aquest registre s'adscriu a la Direcció General de Salut Laboral de la Conselleria de Treball i Formació. La inscripció en el registre es farà d'ofici i es cancel·larà als cinc anys comptadors des de l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

La disposició transitòria regula el règim aplicable als expedients sancionadors ja iniciats en la data d'entrada en vigor d'aquesta norma i disposa que els hi serà d'aplicació sempre que no s'hagi formulat proposta de sanció.

Les disposicions finals estableixen, d'una banda, la facultat del titular de la conselleria competent en matèria de salut laboral per dictar les disposicions de desenvolupament que siguin necessàries; i de l'altra, l'entrada en vigor del decret l'endemà de la seva publicació en el BOIB.

III. Observacions generals

I. La peculiar conformació de les font del dret laboral i, per tant, del dret que regula la prevenció de riscs i la seguretat i salut laboral, està marcada per la clara especificació de la matèria com a exclusiva de l'Estat, atès l'article 149.1.7a de la Constitució (CE). Arrel d'aquest repartiment competencial, la comunitat autònoma de les Illes Balears té limitada la capacitat normativa en la matèria als aspectes d'execució de la legislació laboral que, normalment, són aspectes de caire organitzatiu o de detall. Per la dita circumstància, l'exigència normativa al Govern de les Illes Balears no pot ultrapassar aquests límits. Molt més en aquest cas que suposa l'adequació procedimental a les particularitats pròpies de l'Administració de la comunitat Autònoma.

II. L'activitat administrativa pública de les Illes Balears ha estat objecte d'anàlisi per part de la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat de les Illes Balears 2006. En aquest sentit, exposa que:

a) La Direcció General de Salut Laboral (DGSL) és qui exerceix les funcions relatives a la gestió de la política de seguretat i salut laboral a les Illes Balears —incloses l'execució i la promoció de totes les mesures necessàries per elevar el nivell de seguretat i de salut dels treballadors en la seva activitat laboral— i a la instrucció d'expedients sancionadors per infracció de la normativa de prevenció de riscs laborals i que els equips tècnics de l'àrea de seguretat i salut laboral de la Conselleria de Treball i Formació, que són els equips tècnics de seguretat i formació, higiene industrial, medicina laboral i d'ergonomia i psicosociologia, despleguen la seva activitat en aquest àmbit, que s'especifica quantitativament en la Memòria esmentada (pàgines 387 i següents).

b) La Llei ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, adscriu com una comesa de la funció inspectora vigilar i exigir el compliment de les normes legals, reglamentàries i del contingut normatiu dels convenis col·lectius en l'àmbit de la prevenció de riscs laborals. Per tal de complir la tasca inspectora en la matèria preventiva, l'any 2000 es crea a les Illes Balears la Unitat Especialitzada de l'Àrea de Seguretat i Salut Laboral de la Inspecció (UEASSLI), formada per inspectors de treball.

c) Les campanyes d'inspecció en seguretat i salut laboral s'articulen a través de l'acord anual a què es pot arribar entre l'Administració general de l'Estat i l'Administració autonòmica en el marc institucional de la Comissió Territorial de la Inspecció (articles 33 i 44 del Reial decret 138/2000, de 4 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament de la Inspecció de Treball i Seguretat Social). Igualment, cal destacar el compromís de diàleg entre Govern i agents econòmics i socials en matèria de prevenció de riscs laborals, instrumentat a través de la Comissió Consultiva Tripartida de la Inspecció de Treball i Seguretat Social de la comunitat autònoma, creada per l'Ordre de la consellera de Treball i Formació de 10 de març de 2008 (BOIB núm. 40, de 22 de març).

III. La Llei de prevenció de riscs laborals 31/1995, va suposar, entre d'altres coses, l'adequació de la legislació espanyola a la legislació comunitària sobre seguretat i salut en el treball. D'ençà, i a la vista de les debilitats i insuficiències de la Llei, s'ha produït tot un marc normatiu tendent a millorar les condicions de treball, a ordenar les responsabilitats dels actors relacionats amb el fet laboral i, sobre tot, a fomentar una nova cultura de la prevenció.

La publicitat de les sancions més greus no és sinó una eina més en aquesta direcció de foment d'una nova cultura preventiva, que ve prevista en el Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social. En desplegament d'aquesta previsió, el Reial decret 597/2007, de 4 de maig, sobre publicació de les sancions per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals, venia a ocupar el buit creat per la Llei i que impedia la publicació de tota sanció per infracció molt greu, des del punt que va remetre a un desplegament reglamentari.

IV. Observacions particulars

A la vista de que es tracta d'un Projecte de decret pel qual es regulen aspectes de caire organitzatiu en virtut de l'article 148.1.1 de la Constitució, es valora positivament atès que pot suposar més claredat i eficàcia en l'execució del Reial decret 597/2007.

I. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència suficient al marc competencial del qual deriva la norma i a la seva raó de ser.

Així mateix, pel que fa a l'expedient que s'ha tramés juntament amb el projecte de norma, destaca la correcció procedimental i l'observança de tots el tràmits legals, incorporats igualment l'informe jurídic i l'informe de la secretaria general sobre la valoració de les al·legacions presentades, arrel de les quals, s'han incorporat correccions i modificacions per millorar el text.

II. Pel que fa al contingut, consideram positiu l'ús del web de la Conselleria de Treball i Formació com a eina per donar publicitat a les sancions, d'acord amb l'article 2.3 del Reial decret 597/2007, segons el qual es podran fer servir altres mitjans públics amés del Butlletí Oficial.

Finalment, s'ha advertit que es fa referència al *conseller o consellera competent en matèria de Treball i Formació (article 2), i a la Conselleria de Treball i Formació (article 2.4 i 2.5)*. Doncs bé, no tan sols consideram que s'hauria d'homogeneïtzar la nomenclatura, sinó que s'hauria de fer servir el nom de l'òrgan competent en temps present, tal i com disposa el dictamen 19/2006, de 26 de gener, del Consell Consultiu.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de Decret pel qual es regula el procediment per publicar les sancions per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de setembre de 2008

DICTAMEN NÚM. 18/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE SERVEIS SOCIALS DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del seu Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 3 d'octubre de 2008 es registra en el Consell Econòmic i Social (d'ara endavant, CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials relativa a l'Avantprojecte de llei de serveis socials de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia, el president anuncia l'entrada de la sol·licitud als conseller del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa "La Caixa".

Tercer. L'expedient tramés al CES consta, a banda de l'avantprojecte i la sol·licitud de dictamen, de la següent documentació:

- Informe del director general de Planificació i Formació de Serveis Socials (8 de maig de 2008).
- Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de 7 de maig de 2008, per la qual s'inicia el procediment.
- Memòria econòmica del director general de Planificació i Formació de Serveis Socials (30 de maig de 2008).
- Primer esborrany de l'avantprojecte.
- Justificants de la tramesa de l'avantprojecte a les secretaries generals de les conselleries del Govern (10 de juny de 2008).
- Justificants de la tramesa de l'avantprojecte a les organitzacions i grups representatius d'interessos econòmics i socials (14 de juny de 2008).
- Resolució de la consellera per la qual se sotmet l'Avantprojecte a la participació ciutadana (4 de juliol de 2008).
- Documents d'al·legacions presentades per les conselleries següents a l'Avantprojecte: Presidència, Economia, Hisenda i Innovació, Habitatge i Obres Públiques, Agricultura i Pesca, Esports i Joventut.
- Documents d'al·legacions presentades per entitats, persones i/o organitzacions i grups representatius d'interessos econòmics i socials.

- Informe del Servei Jurídic relatiu als suggeriments a l'Avantprojecte presentats per la Mancomunitat del Pla de Mallorca i EAPN-Illes Balears, carca per a la inclusió social (8 d'agost de 2008).
- Informe jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració (24 de setembre de 2008).
- Esborrany definitiu de la proposta d'Avantprojecte.

Quart. En la sessió de 16 de setembre de 2008, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta de dictamen, atès que, tot i que en el moment de la designació el dictamen no ha estat sol·licitat formalment, la Secretaria General informa als membres que la sol·licitud esmentada és imminent.

Cinquè. La Comissió de Treball d'Àrea Social es reuneix el dia 8 d'octubre de 2008 i aprova la proposta de dictamen, la qual eleva a la Comissió Permanent que, finalment, l'aprova en la sessió de 14 d'octubre, d'acord amb la delegació feta pel Ple el 24 de setembre.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei de serveis socials conté una exposició de motius —tot i que consta amb la denominació de "preàmbul"—, 139 articles estructurats en nou títols, dues disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i devuit disposicions finals.

Pel que fa a l'exposició de motius, exposa l'objecte i raó de ser de la norma, les competències en virtut de les quals s'elabora i resumeix el seu contingut. Es fa una referència especial a la realitat social de les Illes Balears, molt diferent de la de l'any 1987, en què es va aprovar la llei actualment vigent, i també a la diferència del model de prestació de serveis, que ha evolucionat, igualment, des de la dècada dels 80.

El Títol I, regula les disposicions generals i s'agrupa en dos capítols: el primer (articles 1 a 6) està dedicat a l'objecte de la llei i els principis i definició del sistema de serveis socials. L'objecte que estableix la llei és, en aquest sentit, "regular i ordenar el sistema de serveis socials de les Illes Balears, per tal de promoure-hi i garantir-hi l'accés universal, i contribuir al benestar i a la cohesió social". El sistema de serveis socials s'entén, d'acord amb l'article 2.1, com el conjunt de recursos, equipaments, programes i prestacions de titularitat pública i privada destinats als objectius que defineix la pròpia norma, en una exhaustiva llista, prevista en l'article 3, on s'inclou la millora de la qualitat de vida, la cohesió social, la promoció de l'autonomia personal, la prevenció de situacions de vulnerabilitat, la detecció de necessitats, el respecte a la diversitat o l'atenció de situacions de manca de recursos bàsics. Igualment, s'estableix, en l'article 4, una llista de 17 principis rectors del sistema públic de serveis socials: responsabilitat pública, universalitat-igualtat, equitat territorial, descentralització-desconcentració, planificació, coordinació, prevenció, globalitat normalització-integració, avaluació de processos i resultats, solidaritat, participació cívica,

participació ciutadana, qualitat, intervenció comunitària, atenció personalitzada, foment de l'autonomia personal i respecte pels drets de la persona. Les persones destinatàries del sistema són, d'acord amb l'article 5, "tota la població", on s'inclouen els estrangers residents, els exiliats, refugiats i apàtrides, sense perjudici dels requisits addicionals per a l'accés a determinades prestacions. L'article contempla, igualment, la possibilitat que les persones que es trobin en una situació de necessitat personal bàsica, independentment de la seva condició de residents, puguin accedir a les prestacions del sistema. D'altra banda, l'article 6 determina un seguit de situacions considerades d'atenció prioritària: discapacitats, dificultats d'integració a causa de malalties cròniques o condicions laborals precàries, desocupació, pobresa o addicions, les necessitats derivades de manca d'habitatge o desestructuració familiar, la vulnerabilitat dels adolescents i dels qui corren perill d'exclusió o aïllament social, les emergències per catàstrofe, la violència masclista o els diversos tipus de discriminació. El capítol segon d'aquest títol (articles 7 a 9) regula els drets i deures dels destinataris i els usuaris dels serveis, amb una referència específica, en l'article 9, als drets específics de les persones usuàries dels serveis residencials.

El Títol II està dedicat al "sistema públic de serveis socials" i està conformat per quatre capítols: el capítol primer (article 10) defineix el sistema públic de serveis socials, com aquell "integrat pel conjunt de recursos, prestacions, activitats, programes, projectes i equipaments destinats al benestar social de la població, de titularitat del Govern de les Illes Balears, dels consells insulars, i de les entitats locals, i també els que l'administració concerti amb les entitats d'iniciativa social o privada". El capítol segon (articles 11 a 19) estableix l'estructura dels serveis, tot distingint entre serveis comunitaris bàsics i específics i els serveis socials especialitzats. El capítol tercer (articles 20 a 28) està dedicat als elements del sistema públic de serveis socials: prestacions tècniques, econòmiques, tecnològiques, cartera de serveis socials, prestacions bàsiques garantides. Igualment, es preveu el procediment d'elaboració i aprovació de la cartera bàsica de serveis socials i es preveu l'establiment, per part dels consells insulars i dels ens locals, de carteres de serveis en cada àmbit territorial. I es preveuen un seguit de criteris d'intervenció, com són la circumscripció a projectes o programes "per acomplir millor l'atenció social i la inserció", la garantia de la globalitat i integritat de les intervencions, l'aplicació adequada de recursos, la valoració, per part de les administracions competents, de les situacions de necessitat, i el dret de la persona usuària a escollir el centre d'atenció, "d'acord amb la naturalesa del serveis, la disponibilitat de places i la valoració del professional de referència assignat". I, finalment, el capítol quart (articles 29 a 33) es dedica a la planificació i distingeix la planificació general, que correspon a la comunitat autònoma, "en col·laboració amb els consells insulars en el marc de la Conferència Sectorial de Serveis Socials, i la planificació d'àmbit insular i local, que correspon, respectivament als consells insulars i a les corresponents entitats locals. D'altra banda, estableix, com a criteris per a la planificació, la necessitat que els plans incloguin una avaluació d'impacte de gènere i una memòria econòmica que garanteixi l'aplicació i que els procediments per elaborar els plans garanteixin la participació de les administracions competents per executar-los. Igualment, s'estableix la definició, contingut i avaluació dels instruments de planificació, és a dir, del pla estratègic de serveis socials de les Illes Balears i dels plans sectorials.

El Títol III regula el règim competencial i organitzatiu i s'estructura en tres capítols: el capítol primer (articles 34 a 38) estableix les competències de les diverses administracions públiques en cada nivell territorial —autonòmic, insular i municipal—. El capítol segon (articles 39 a 42) tracta l'organització territorial i preveu, en aquest sentit, els principis de l'organització territorial —descentralització, desconcentració, proximitat, eficàcia, eficiència, equilibri territorial, accessibilitat, coordinació i treball en xarxa— l'estructuració en zones bàsiques, àrees i illes, les unitats de treball social i l`àmbit territorial de prestació dels serveis especialitzats. El capítol tercer (articles 43 a 49) regula la coordinació i col·laboració interadministrativa. S'estructura en una disposició general, que preveu el deure de coordinació entre administracions, i dues seccions: la secció primera està dedicada als òrgans de coordinació —Consell de Coordinació de Benestar Social, Comitè d'Avaluació de Necessitats, Comitè d'Ètica i Conferència Sectorial— i la segona a la col·laboració interadministrativa, incloent el sistema informatiu de serveis socials.

El Títol IV (articles 50 a 60) regula la participació en els serveis socials i els òrgans de participació, amb l'establiment dels principis generals de la participació, els canals de participació —en caràcter general, les entitats associatives en els òrgans de participació— i la previsió dels òrgans de participació ciutadana i associativa: el Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, del qual se'n regulen les funcions, organització, estructura i funcionament, i els consells de serveis socials insulars i els consells de serveis socials locals. En aquest títol també es fa referència als processos de participació dels usuaris dels i a l'activitat de voluntariat social, regulada de manera específica en la Llei 3/1998, de 18 de maig.

El Títol V (articles 61 a 65) està dedicat als professionals dels serveis socials, amb una disposició general que preveu que el sistema públic de serveis socials "ha de tenir en personal suficient amb la formació, la titulació, els coneixements, les capacitats, les aptituds i l'estabilitat laboral i el reconeixement social i laboral per garantir l'eficiència, l'eficàcia, i la qualitat en la prestació dels serveis socials" i un seguit de disposicions concreten aspectes de l'activitat dels professionals, com la necessitat que es garanteixi la disponibilitat i l'adscripció dels personal professional, estable, acreditat laboralment i necessari per a una atenció social de qualitat; les mesures de suport i protecció als professionals; la figura del professional de referència; i l'obligació de complir els deures relatius a la deontologia professional.

El Títol VI (articles 66 a 74) regula el finançament del sistema públic de serveis socials i preveu, amb aquest objecte, les fonts de finançament (que són públiques i privades), els principis de finançament. Igualment, conté previsions específiques sobre el finançament de les prestacions, de les infraestructures, dels serveis comunitaris bàsics, dels centres de serveis socials comunitaris específics i dels serveis socials especialitzats. I regula les obligacions de l'administració —universalitat, tendència a la gratuïtat, garantia d'un nivell de finançament proporcional a la demanda de serveis i necessitats— i la participació dels usuaris en el finançament, a través del que és conegut com a "copagament" de la prestació.

El Títol VII, dedicat a la iniciativa privada, s'agrupa en tres capítols. El capítol primer (articles 75 a 77) conté les disposicions generals, amb la previsió dels principis generals

o definició del que s'ha de considerar iniciativa privada, les seves formes (d'iniciativa social i mercantil) i els seus drets i deures. El capítol segon (articles 78 a 84) preveu el règim d'autorització administrativa i la creació del Registre Unificat de Serveis Socials. Finalment, el capítol tercer (articles 85 a 91) regula l'acreditació administrativa, és a dir, aquella que garanteix que les entitats d'iniciativa privada de serveis socials compleixen amb les condicions necessàries per poder formar part de la xarxa pública de serveis socials.

El Títol VIII tracta la qualitat, la formació i la recerca en l'àmbit dels serveis socials. Aquest títol s'estructura en dos capítols que regulen, respectivament, la qualitat (articles 92 a 95: àmbit d'aplicació, establiment de criteris de qualitat, pla de qualitat,) i la formació i recerca (articles 96 a 99: formació de professionals, planificació d'activitats formatives, recerca i innovació tecnològica, col·laboració en la recerca).

El Títol IX, dedicat a la inspecció i el règim sancionador, s'agrupa en tres capítols. El capítol primer (articles 100 a 107) estableix les disposicions generals relatives a la inspecció i control: actuacions sotmeses a inspecció, funcions bàsiques de la inspecció, planificació i procediment d'inspecció, personal, actes i requeriments. El capítol segon (articles 108 a 123) regula el procediment administratiu sancionador i el capítol tercer (articles 124 a 139), titulat "infraccions administratives", estableix, en cinc seccions, les infraccions i subjectes responsables, la tipologia d'infraccions de les entitats, les sancions administratives per a les entitats, la tipologia d'infraccions dels usuaris i les corresponents sancions i l'execució de les sancions.

La disposició addicional primera, disposa que els centres i serveis de titularitat pública han de complir els requisits establerts d'acord amb la seva tipologia, han d'estar inscrits en el Registre Unificat de Serveis Socials, han d'acreditar-se i s'han de sotmetre a les actuacions de la inspecció tant en cas d'explotació directa com concertada mitjançant qualsevol fórmula de les que s'estableixin legalment.

La disposició addicional segona preveu que el Consell Insular de Formentera, amb l'acord previ del seu òrgan de govern, i per raons d'eficàcia, pot unificar les funcions de planificació, participació, coordinació i consulta en un únic òrgan, del qual ha de regular la composició, el nombre de membres, l'organització i el funcionament.

La disposició transitòria primera manté l'aplicació, mentre no es dictin els reglaments de desplegament de la llei, dels decrets 66/1999, de 4 de juny, pel qual s'aprova el Reglament regulador del Sistema Balear de Serveis Socials, i el Decret 123/2001, de 19 d'octubre, de definició i regulació de les condicions mínimes d'obertura i funcionament dels centres i serveis de persones majors, modificat pel Decret 10/2007, de 16 de febrer.

La disposició transitòria segona preveu que els expedients en tràmit en el moment d'entrada en vigor de la llei, continuen la seva tramitació d'acord amb la normativa vigent en el moment d'iniciar-se i que en el cas dels expedients sancionadors, es tendrà en compte la normativa més beneficiosa per a l'infractor.

La disposició transitòria tercera estableix la pervivència del Registre Central de Serveis Socials, fins que no es creï el Registre Unificat, se'n aprovi el desplegament reglamentari i es posi en funcionament.

La disposició derogatòria disposa la derogació general de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix la llei i la derogació específica de la Llei 9/1987, d'acció social, la Llei 4/1999, de 31 de març, reguladora de la funció inspectora i sancionadora en matèria de serveis socials, el Decret 66/1999, de 4 de juny, pel qual s'aprova el Reglament regulador del Sistema Balear de Serveis Socials, el Decret 48/1997, de 7 de febrer, de creació del Consell Social de Persones Majors, el Decret 123/2001, de 19 d'octubre, de definició i regulació de les condicions mínimes d'obertura i funcionament dels centres i serveis de persones majors, modificat pel Decret 10/2007, de 16 de febrer.

La disposició final primera estableix l'obligació que el Govern aprovi el reglament de principis generals i coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics: titulacions i ràtios, i de la figura del professional de referència la seva relació amb els usuaris, en el termini màxim de dotze mesos des de l'entrada en vigor de la llei.

La disposició final segona estableix l'obligació que els consells insulars aprovin les normes reglamentàries de l'estructura directiva i de suport tècnic i administratiu, dels requeriments tècnics i humans dels serveis socials comunitaris bàsic i específics. Com en el cas anterior, titulacions i ràtios, i la figura del professional de referència, en el termini de devuit mesos des de l'entrada en vigor de la llei.

La disposició final tercera preveu l'aprovació, per part del Govern, en el termini de devuit mesos des de l'entrada en vigor de la llei, de la cartera bàsica de serveis socials de l'Administració autonòmica.

La disposició final quarta estableix l'obligació en el termini de dos anys des de l'entrada en vigor de la llei, de la cartera bàsica de serveis socials del consells insulars, a excepció del Consell Insular de Formentera, que disposa de quatre anys.

La disposició final cinquena preveu l'aplicació del Pla estratègic de serveis socials en el termini de devuit mesos des de l'entrada en vigor de la llei, que ha d'incloure el Pla de qualitat i que ha de ser aprovat pel Consell de Govern i tramés al Parlament perquè "s'hi pronunciï".

La disposició final sisena estableix el termini de 8 mesos per a la constitució del Consell de Coordinació de Benestar Social, del Comitè d'Avaluació de Necessitats de Serveis Socials i del Comitè d'Ètica.

La disposició final setena preveu la constitució de la Conferència Sectorial en el termini d'un mes des de l'entrada en vigor de la llei.

La disposició final vuitena disposa el termini de vint-i-quatre mesos, des de l'aprovació de la llei per a la creació del Sistema Informatiu de Serveis Socials.

La disposició final novena estableix l'obligació que el Govern aprovi per decret el desplegament reglamentari del Consell de Serveis Socials en el termini de dos anys des que s'aprovi la llei i mentre, exerceixen les funcions de participació i consulta els òrgans de participació i consulta creats per la Llei 9/1987.

La disposició final desena preveu l'aprovació en el termini màxim de deu mesos els reglaments de principis generals, per tal de desplegar els requisits i procediment per a l'autorització dels centres i serveis socials en l'àmbit de la comunitat autònoma.

La disposició final onzena preveu el termini màxim de dotze mesos perquè el Govern i els consells insulars aprovin les normes reglamentàries per fixar els requisits i el procediment per a l'autorització dels centres i serveis de serveis socials en el seu àmbit respectiu.

La disposició final dotzena estableix l'obligació que el Govern aprovi, en el termini de vint-i-quatre mesos, del reglament de principis generals i coordinació, i el reglament propi del Registre Unificat de Serveis Socials i que desplegui els requisits i procediment d'inscripció de les entitats, centres i serveis de serveis socials en l'àmbit suprainsular.

La disposició final tretzena disposa que els consells insulars han d'aprovar, en el termini màxim de trenta mesos, les normes reglamentàries del Registre Unificat.

La disposició final catorzena estableix que les administracions competents per al desplegament reglamentari dels requisits, procediment d'inscripció i del registre d'entitats, centres i serveis, han de tenir en compte les normes referides a les autoritzacions específiques regulades en l'article 83 i s'hi ha d'incloure.

La disposició final quinzena preveu l'obligació que el Govern aprovi el reglament de principis generals i el reglament propi i desplegui els requisits i el procediment per a l'acreditació de les entitats d'iniciativa privada d'àmbit suprainsular, en un termini màxim de vint-i-quatre mesos.

La disposició final setzena regula l'obligació dels consells insulars d'aprovar les normes reglamentàries per fixar els requisits i el procediment per a l'acreditació de les entitats d'iniciativa privada d'àmbit insular, en el termini màxim de trenta mesos.

La disposició final dissetena faculta el Govern per dictar les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per desplegar i aplicar aquesta llei, dins el marc competencial que estableix l'Estatut d'autonomia.

I, finalment, la disposició final divuitena estableix l'entrada en vigor de la llei als dos mesos de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES considera que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears és cabdal per a la població i, en aquest sentit, valora molt positivament la iniciativa, atès que la llei vigent sobre la matèria data de 1987. Passats més de 20 anys, l'estructura demogràfica de Balears, les necessitats socials de la població i el concepte de la gestió pública han variat i evolucionat notòriament.

Segona. Com estableix la Memòria socioeconòmica i laboral del CES d'Espanya 2007, la situació social, en termes de benestar i qualitat de vida, manté una estreta relació amb les variables econòmiques i de mercat de treball. En aquest sentit, les polítiques econòmiques, d'ocupació i socials cada vegada estan més interrelacionades i cal que es donin suport mutu. I a les Illes Balears, com a territori que forma part d'un país desenvolupat, cal que s'afrontin els reptes que planteja el creixement i la diversitat de

la població lligats a fenòmens com la immigració, l'envelliment i longevitat de la població, el descens de la natalitat, els canvis en les estructures familiars i formes de convivència o l'adaptació a la societat de la informació i del coneixement. En aquest context, es posa a prova la capacitat redistributiva de les polítiques socials per compaginar principis com la universalitat, l'accessibilitat, l'adequació, la qualitat i sostenibilitat d'un ampli ventall de prestacions i serveis.

Tercera. El sistema de serveis socials s'inclou en el conjunt de la política social, on actuen les administracions dels diversos àmbits territorials —estatal, autonòmic, local, i, en el nostre cas, també insular—, per la qual cosa ho han de fer necessàriament de forma coordinada. Particularment, en el cas de les Illes Balears cal tenir en compte que l'entrada en vigor de la reforma de l'Estatut d'autonomia duta a terme a través de la Llei orgànica 1/2007, a partir de la qual s'atorga potestat reglamentària normativa, fins ara atorgada en exclusiva al Govern, als consells insulars, en les matèries considerades com a pròpies, i es faculta a aquest per establir reglaments de principis generals respecte a aquestes matèries.

Quarta. El CES adverteix que un to excessivament programàtic de l'avantprojecte, que, en certa manera, resulta inevitable atesa la matèria que es regula, el seu caràcter transversal i la necessitat de desplegament posterior, pot posar en perill l'aplicació efectiva de la norma i, en definitiva, la consecució dels objectius que planteja. En aquest sentit, considera essencial que l'administració posi en funcionament, una vegada s'aprovi el text, tots els mecanismes de què disposa per elaborar els instruments de planificació i normatius previstos sense esgotar els terminis màxims previstos.

Cinquena. Finalment, el CES considera oportú exposar algunes de les dades que conté la Memòria sobre l'Economia, el Treball i la Societat 2007, aprovada pel Ple el 24 de setembre de 2008 (pendent de publicació), respecte de les necessitats i serveis socials de les Illes Balears:

– En relació amb la vulnerabilitat i l'exclusió social a Balears, cal recordar que el concepte d'exclusió s'utilitza per descriure les situacions en les quals els ciutadans afectats caminen per un itinerari de pobresa i /o aïllament de difícil retorn. Els factors que influeixen més decisivament en la vulnerabilitat de la població són, la manca o precarietat laboral i/o d'habitatge, la manca de formació, o la desestructuració familiar. L'actuació desenvolupada per les administracions es continua inclinant pels programes vinculats a activitats. En aquest sentit, el pressupost per destinat l'any 2007 a persones amb risc d'exclusió va ser de més de 3,5 milions d'euros. Pel que fa a un dels principals instruments econòmics per combatre l'exclusió, la renda mínima d'inserció, que té caràcter de prestació no contributiva, va suposar l'any 2007 uns 2,8 milions d'euros. A banda dels programes d'activitats i la renda mínima d'inserció, la intervenció pública de l'Administració en tots els nivells

territorials es concentra en els itineraris d'inserció específics per a persones en situació de risc. La despesa prevista amb aquest objecte l'any 2007 va ser de més de 7 milions d'euros.

– En relació amb el col·lectiu de persones majors, és necessari tenir en compte que hi ha problemes característics del col·lectiu que es manifesten en tres aspectes fonamentals: l'econòmic, el funcional o sanitari i el social. L'evolució demogràfica ha conduit a l'envelliment de la població, la qual cosa implica una pressió creixent en la demanda de serveis i prestacions, de caràcter sanitari, econòmic (pensions) i de serveis socials. Una de les prestacions que ha assumit una importància fonamental són els centres d'estades diürnes. En aquest sentit, l'esforç realitzat el 2007 ha estat rellevant, amb 42 convenis signats per més de 2,5 milions d'euros, quantitat que representa un augment del 167,52% respecte l'any 2002 i l'increment de 1.500 persones beneficiàries. La Direcció General d'Atenció a la Dependència també ha concedit ajudes a 20 anys per a la millora de centres de dia a 15 ajuntaments per un valor total de més de 5 milions d'euros. Aquesta línia de finançament es completa amb diversos programes i plans de dotació i millora de serveis. D'altra banda, a través del "PLA 10", que és un conveni de col·laboració pluriennal, es pretén establir una xarxa de centres d'atenció per a la gent major que arribi a tots els municipis.

– Pel que fa a la discapacitat i dependència, el CES destaca que la major visibilitat de les situacions de discapacitat i dels drets de les persones amb discapacitat, l'augment de la consciència social, les noves línies d'actuació i la capacitat de la iniciativa social i la millora de la qualitat de l'atenció contribueixen a l'assumpció amb èxit dels reptes. D'acord amb les dades de la nostra Memòria 2007, els plans de suport vigents, en el marc de l'Administració autonòmica, són, fonamentalment, els convenis per finançar diverses actuacions socials i de suport psicològic, la millora de centres per a les persones amb discapacitats, on també es desenvolupa el "PLA 10", i el suport a les associacions i entitats.

– I, finalment, pel que fa a l'activitat d'entitats privades, que poden tenir finalitat mercantil (amb ànim de lucre) o social (sense ànim de lucre), la Memòria del CES recorda que a la Llei 9/1987, d'acció social, les referències a la participació de la iniciativa privada eren constants i sempre es vinculaven a la insuficiència de recursos per part de l'Administració pública. Amb el temps, aquesta col·laboració, plantejada en un context d'evolució de la gestió pública des del model burocràtic al gerencial, ha anat assumint diverses fórmules (subvenció, conveni, concert, contracte...) i també ha anat incrementant el seu pes sobre el conjunt d'actuacions pròpies del sistema de serveis socials. Des de finals dels anys noranta, a Balears conviu una administració pública dels serveis socials en procés de normalització i homologació estatal amb una millora del procés de concertació amb iniciatives socials, que cada cop tenen un pes més important com a proveïdors de serveis públics i com a identificadors de necessitats i població vulnerable. En aquest sentit, sembla que les entitats mercantils tendeixen més a créixer que les socials. Factors com l'increment d'estàndards de vida, la disponibilitat de més temps lliure, l'augment d'iniciatives voluntàries, els nivells educatius cada vegada més alts o els canvis de rols

dintre de la família han contribuït al replantejament de les formes de proveïment de béns i serveis públics i al disseny de noves fórmules de col·laboració entre l'Estat, la societat i el mercat, la qual cosa ha potenciat la descentralització de serveis, ha ofert noves formes de participació i ha creat un conjunt d'organitzacions diverses, diferenciades i heterogènies, que es coneix com a "tercer sector". Les entitats i organitzacions que el conformen són, en principi, organitzacions properes al territori que han nascut a partir d'iniciatives dels ciutadans, per tal de respondre a les necessitats que ha de satisfer la societat civil. Es tracta d'un sector en creixement, que gestiona més de 60 milions d'euros de pressupost anual i supera els 3.500 treballadors.

IV. Observacions particulars

Abans d'encetar les observacions particulars, el CES considera oportú fer una consideració que, tot i que afecta aspectes formals de l'avantprojecte, podria tenir implicacions respecte a la tasca consultiva d'aquest Consell. Cal recordar, una vegada més, que els textos que siguin tramesos al CES per al seu dictamen, en el cas de projectes normatius, són els Avantprojectes de lleis, és a dir, textos tancats, i no esborranys en procés de revisió. Reiteram, en aquest sentit, la doctrina establerta en el dictamen 9/2002, relatiu l'Avantprojecte de llei reguladora del creixement urbanístic, on s'afirmava que "*d'una banda, que la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del CES, estableix a l'article 2.1 a), paràgraf primer, que el CES té com a funció l'emissió de dictàmens preceptius i no vinculants amb relació a "avantprojectes de llei (…) que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació". D'altra banda, l'article 36 de la Llei del Govern, que s'ocupa del procediment d'iniciativa legislativa, disposa que aquest procediment s'inicia a la "conselleria competent mitjançant la redacció d'una proposta d'avantprojecte"que és elevat pel conseller competent al Consell de Govern com a avantprojecte. Aquestes normes permeten la distinció entre la fase de proposta de l'avantprojecte i la fase de tramitació de l'avantprojecte. En la primera fase la norma està sotmesa a canvis i no té un text fixat que reflecteixi la intenció del legislador. En la fase de tramitació de l'avantprojecte, en canvi, allò que el promotor de la norma vol està ben reflectit en el seu text i els canvis possibles esdevenen de les consultes que fa als òrgans corresponents. Però s'entén que el text ja s'ha conclòs*."

Primera. Sobre l'exposició de motius

Tot i que, com s'ha dit, l'exposició de motius està qualificada com a "preàmbul", aquest CES considera oportú fer una consideració formal i, en aquest sentit, recordar que en el cas de les lleis el text introductori que n'explica la finalitat, context normatiu i marc competencial la denominació correcta és, precisament, "exposició de motius". En aquest sentit, cal tenir en compte que l'article 112 del Reglament del Parlament, de 4 de juny de 1986 estableix que "els projectes de llei remesos pel Govern de la Comunitat Autònoma han d'anar acompanyats d'una exposició de motius i dels antecedents necessaris perquè hom s'hi pugui pronunciar" i que, per contra, l'article 39.4 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern, disposa que "els reglaments poden

incloure un preàmbul, que s'ha de limitar a expressar la finalitat de la regulació i el marc normatiu que l'habilita".

Segona. Sobre el Títol I: "Disposicions generals"

En general, l'establiment d'objectius, principis, drets i deures al llarg del títol és certament ambiciós i, en aquest sentit, demostra un esperit garantista que ha d'anar necessàriament acompanyat de la previsió dels recursos pressupostaris suficients i una gestió eficient dels mateixos.

En relació amb el capítol primer, en la definició del sistema de serveis socials que conté l'article 2 s'inclouen, en els apartats 4 i 5, mencions a la finalitat de serveis socials i a les situacions que han de prevenir, compensar i promoure. Tenint en compte que l'article 3 estableix els objectius de les polítiques de serveis socials i l'article 4, els principis rectors dels serveis, i que ambdós pertanyen al mateix capítol primer, el CES considera que els apartats esmentats són redundants i que, en qualsevol cas, hauria de replantejar-se la seva ubicació.

D'altra banda, aquest CES entén, pel que fa a l'article 3h), que es pretén expressar que el sector dels serveis socials constitueix un factor productiu tan important com a qualsevol altre i, en aquest sentit, suggereix que els termes de l'apartat s'adeqüin al seu objecte i es reconsideri el qualificatiu d'essencial.

Tercera. Sobre el Títol II: "El sistema públic de serveis socials"

En l'article 10 es torna a definir el sistema públic de serveis socials, reiterant el previst en l'article 2.2., integrat en el capítol primer del títol anterior. D'altra banda, al llarg del capítol segon d'aquest títol II es defineixen les diverses classes de serveis integrants en el sistema públic: els serveis socials comunitaris —bàsics i especialitzats— i els serveis socials especialitzats. Atesa l'exhaustivitat que caracteritza el conjunt de l'avantprojecte, entenem que una menció als tipus de serveis contribuiria a la claredat del capítol, com es fa, en relació amb les prestacions, a l'article 20.2.

Pel que fa a la cartera de serveis socials, prevista en els articles 24 a 27, aquest CES considera que es tracta d'un instrument essencial per a l'operativitat del sistema i incideix en la importància de la seva elaboració, en el termini previst en l'avantprojecte.

Finalment, suggereix, per tal de millorar la sistemàtica del la norma, que l'article 28, que preveu els criteris d'intervenció, s'ubiqui en les disposicions generals, o, si escau, en el capítol primer del títol, atès que la seva actual ubicació ens sembla un tant dispersa des del punt de vista de l'estructura de la norma.

Quarta. Sobre el Títol III: "Règim competencial i organitzatiu"

En relació amb aquest títol, el CES considera que els articles 40 a 42 haurien de constituir un capítol o una secció independent, la qual cosa milloraria l'estructura interna del títol i, per tant, del conjunt de la norma.

Els llistats de competències de les diverses instàncies territorials resulta prou detallat, tot i que haurà d'anar acompanyat de la corresponent dotació pressupostària, per cobrir les corresponents necessitats econòmiques i de personal, per a la seva correcta execució. En relació amb aquesta qüestió, cal tenir en compte especialment la càrrega que assumeix l'administració municipal, ja que sol ser la primera instància on els ciutadans recorren o des d'on es poden detectar en primer lloc les seves necessitats.

Igualment, el CES considera que, tot i que l'articulat sembla donar resposta a la coordinació en la gestió i planificació dels serveis, no proposa un model conjunt de govern i de responsabilitats respecte dels serveis socials entesos com a sistema.

Cinquena. Sobre el Títol IV: "La participació en els serveis socials i els òrgans de participació"

En general, aquest CES considera que cal evitar la tendència a impregnar el conjunt de l'articulat de disposicions excessivament programàtiques, tenint en compte que hi ha una part específica de la norma, les disposicions generals, dedicada a aquesta funció. En aquest sentit, entén que cal plantejar que atès que l'article 4, ubicat en les disposicions generals, està dedicat a l'establiment dels principis que han de regir el conjunt del sistema dels serveis socials, i que es ho de manera profusa, l'article 50 resulta redundant i suggereix, en conseqüència, que el seu contingut s'integri en aquesta disposició generalista.

Pel que fa a les funcions del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, regulades en l'article 54, aquest CES suggereix que la funció recollida en l'apartat d) es circumscrigui expressament a les matèries que afectin els serveis socials i recomana que s'inclogui la funció de valorar l'evolució dels diferents instruments de planificació.

Sisena. Sobre el Títol V: "Els professionals dels serveis socials"

Aquest CES considera molt positiva la previsió de dotació de personal suficient, amb "la formació, la titulació, els coneixements, les aptituds i l'estabilitat laboral i el reconeixement social i laboral que calgui per garantir l'eficiència, l'eficàcia, i la qualitat en la prestació dels serveis socials" i que "l'organització del sistema públic de serveis socials garanteixi la disponibilitat i l'adscripció del personal professional estable, acreditat laboralment i necessari per a una atenció social de qualitat". Tot i que el text fa una remissió a una posterior reglamentació sobre les titulacions, les ràtios de cada equip de treball i les principals funcions dels seus components, aquest CES considera que, a banda del benefici de les previsions per als usuaris dels serveis, la configuració d'un sistema de serveis socials professionalitzat comporta beneficis, a banda de per als usuaris, per al conjunt del sistema econòmic a causa de la creació de llocs de treball qualificats i reconeguts socialment i laboralment i que ocupen persones que reben el suport i la protecció de l'Administració.

El CES considera especialment important, pel que fa a la titulació dels professionals, que, d'acord amb l'article 61.2, ha de ser objecte de desenvolupament reglamentari, hi

hagi una valoració rigorosa dels requisits de formació, atenent el seu caràcter reglat i que s'atorgui una consideració especial a la formació universitària.

D'altra banda, recomana la utilització d'un llenguatge no sexista.

Setena. Sobre el Títol VI: "Finançament del sistema públic de serveis socials"

En general, les previsions que conté el títol tendeixen a ser garantistes, tot i que depenen en gran mesura del desplegament reglamentari i l'elaboració dels instruments de planificació posteriors a la llei, la qual cosa en fa dependre, alhora, el seu efectiu compliment:

- L'article 67, on es preveuen els principis del finançament, estableix que les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir els recursos necessaris per assegurar els drets dels ciutadans a rebre les prestacions que els corresponguin. Aquesta previsió, implica, com es posa de manifest en la Memòria econòmica que acompanya a l'avantprojecte, un esforç pressupostari considerable per part de totes les administracions, sense el qual esdevé inviable el compliment dels principis esmentats. En aquest sentit, la contundència de la previsió de l'article 68 respecte de l'obligació que totes les administracions prevegin en els seus pressuposts els crèdits suficients —i, si no és el cas, els ampliïn— per garantir les prestacions garantides en les carteres de serveis reforça la necessitat de compromís institucional.

- Pel que fa al finançament de les infraestructures, l'article 69 es remet als corresponents plans estratègics, per la qual cosa, com passa amb les carteres de serveis, s'ha d'estar a l'espera de l'elaboració dels corresponents instruments. En qualsevol cas, el CES valora positivament la menció que es fa en l'article 69.4 a la necessitat de tenir en compte els costs derivats de la doble insularitat.

- En relació amb el finançament dels serveis socials comunitaris bàsics, es preveu l'establiment de convenis entre l'Administració autonòmica i la local, tot i que la manera de determinar el cost dels programes i l'establiment de criteris diferents per a les zones d'actuació preferent es remet al desenvolupament reglamentari posterior.

- Pel que fa al finançament dels serveis socials especialitzats i dels centres on es proporcionin, correspon a l'administració que en sigui titular, tot i que en el cas del finançament dels serveis, es remet a la fixació dels corresponents mòduls en la cartera de serveis socials i en el pla estratègic de serveis socials.

- I, pel que fa a la participació dels usuaris en el finançament de les prestacions, també es remet al posterior desenvolupament reglamentari i a l'elaboració de les carteres de serveis per determinar-ne els criteris. Tot i això, el CES valora positivament que l'article 73 estableixi, amb caràcter general, la tendència a la gratuïtat, ja que entén que la participació dels usuaris hauria de formar part d'una etapa transitòria fins que aquesta gratuïtat pogués ser garantida al conjunt dels usuaris.

Vuitena. Sobre el Títol VII: "La iniciativa privada"

Aquest CES considera que s'hauria de millorar la sistemàtica del títol i que caldria establir una distinció més clara, si escau, entre les entitats d'iniciativa privada que formen part del sistema públic de serveis socials i les que no en formen, atès que de la lectura sistemàtica dels articles que conformen el títol sembla que s'infereix que les autoritzacions perquè les entitats privades actuïn en l'àmbit dels serveis socials es refereixen a la xarxa pública de serveis, mentre que es reserven les autoritzacions especials, per actuar fora d'aquesta xarxa, però en l'àmbit dels serveis socials, a les persones físiques o jurídiques que no es considerin entitats d'iniciativa privada, d'acord amb l'article 83. Recomana, en aquest sentit, que es determini si les entitats d'iniciativa privada que es defineixen en l'article 76 poden dur a terme la seva actuació fora del sistema públic de serveis socials.

En relació amb els procediments prevists, es remeten al desenvolupament reglamentari posterior, per la qual cosa no poden ser avaluats fins que aquest no es produeixi.

Novena. Sobre el Títol VIII: "La qualitat, la formació i la recerca en l'àmbit dels serveis socials"

Pel que fa a la qualitat, a què es refereix el capítol primer, el CES considera que és adequat que es plantegin estàndards mínims i òptims de qualitat, juntament amb els mecanismes de control i garantia de compliment, tot i que l'establiment dels corresponents criteris mitjançant un futur pla de qualitat fa difícil una avaluació més profunda d'aquesta qüestió.

En relació amb la formació i la recerca previstes en el capítol segon, el CES considera, igualment, que es tracta d'una previsió recomanable, tot i que no s'estableix cap mesura concreta i, en aquest sentit, s'haurà d'estar a l'espera de les mesures de desplegament del text legal.

Desena. Sobre el Títol IX: "Inspecció i règim sancionador"

En general, el CES considera que la regulació d'aquest títol compleix les exigències de la legislació inspectora i sancionadora i de la normativa en matèria de procediment administratiu. No obstant, recomana que, en la mesura del possible, la competència inspectora es determini amb més claredat, atès que l'article 103.1 fa referència al "personal funcionari degudament acreditat, que ocupi llocs de feina que comportin l'exercici de funcions d'inspecció i que estiguin adscrits a òrgans administratius que en tinguin atribuïda la competència" i que en la determinació de les competències de les administracions dels diversos nivells territorials, s'atorga a totes la capacitat d'inspecció.

Onzena. Sobre les disposicions transitòries, derogatòria i finals

En general, el CES considera que el contingut de les disposicions finals és especialment rellevant, atès que preveu els terminis màxims per al desplegament normatiu i

planificador de la llei i l'establiment de les carteres de serveis, transcorregut el qual, si s'ha escomès l'objecte previst, la comunitat autònoma contarà amb una regulació completa i sistematitzada dels serveis socials.

D'altra banda, el CES considera oportú fer els suggeriments següents per a la millora del text:

- En la disposició derogatòria, es proposa incloure "sense perjudici de la disposició transitòria primera i la disposició final novena", per salvar la possible contradicció entre el que disposen.
- En les disposicions finals vuitena i novena, els terminis per a l'elaboració, respectivament, del Sistema Informatiu de Serveis Socials i del decret de desplegament del Consell de Serveis Socials, haurien d'establir-se, com en la resta de casos, respecte al moment d'entrada en vigor de la llei o, si es prefereix, des de la seva publicació i no a partir de l'aprovació de la llei.
- En les disposicions finals desena, onzena, dotzena, tretzena, quinzena i setzena es proposa que s'inclogui a partir de quan s'han de comptar els terminis establerts, que es recomana que sigui el moment d'entrada en vigor de la llei.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei de serveis socials i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 14 d'octubre de 2008

DICTAMEN NÚM. 19/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE DESENVOLUPAMENT DE LA LLEI 5/2008, DE 14 DE MAIG, D'ACTUACIONS URGENTS DESTINADES A L'OBTENCIÓ DE SÒL PER A HABITATGES DE PROTECCIÓ PÚBLICA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel Decret 128/2001, de 9 de novembre, modificat pel Decret 109/2006, de 22 de desembre, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 8 d'octubre de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques relativa al Projecte de decret de desenvolupament de la Llei 5/2008, de 14 de maig, d'actuacions urgents destinades a l'obtenció de sòl per a habitatges de protecció pública. L'expedient tramés al CES consta, a banda de la sol·licitud i del Projecte de decret, de la següent documentació:

- Resolució d'inici (01/09/2008).
- Memòria sobre la necessitat d'elaborar el decret (02/09/2008).
- Diligència de 5 de setembre de 2008, per la qual s'adjunta a l'expedient la Llei 5/2008, de 14 de maig i la convocatòria pública per a la creació de reserves estratègiques de sòl a l'empara de la llei esmentada.
- Memòria econòmica de la repercussió financera de la norma.
- Primer document de treball de decret.
- Segon document de treball de decret.
- Informe justificatiu de la necessitat de reduir el termini d'audiència del Projecte de decret.
- Esborrany de decret.
- Document de precisions sobre la convocatòria pública d'oferta de sòl per a la creació de reserves estratègiques de sòl a l'empara de la Llei 5/2008.
- Certificat de la reunió de la Mesa de l'Habitatge.
- Escrits de tràmit d'audiència de la Llei 5/2008, dirigits als sectors interessats amb el corresponent acusament de recepció: FELIB, CAEB, UGT, CCOO Associació de constructors, Col·legis Oficials d'Arquitectes, Aparelladors i

Arquitectes tècnics, APIs, Administradors de Finques, Diplomats en Treball Social Caritas, Associació de promotors immobiliaris, Ajuntament de Palma, IBAVI, Consell de Joventut, Conselleries de Medi Ambient, Afers Socials, Promoció i Immigració, Consells Insulars de Mallorca, Menorca, i Eivissa, "Sa Nostra" i "La Caixa".

- Comunicació a les Secretaries Generals de l'esborrany per a la formulació de suggeriments i recomanacions (15/09/2008).
- Acusament de rebuda de la comunicació esmentada.
- Al·legacions i suggeriments a l'esborrany.
- Informe sobre les al·legacions i suggeriments presentats.
- Projecte de decret.
- Escrit de remissió del projecte a d'Institut de la Dona per a la formulació de l'informe d'impacte de gènere.

Segon. El mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. Mitjançant la Resolució de la Presidència de 9 d'octubre de 2008, i atesa la urgència de l'evacuació del dictamen, fonamentada per la conselleria sol·licitant, es determina l'aplicació del procediment especial abreujat previst en la norma de funcionament intern de 20 de novembre de 2001, de la qual cosa se n'informa posteriorment, el 14 d'octubre, a la Comissió Permanent.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 15 d'octubre i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 22 d'octubre de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret consta d'un preàmbul, catorze articles agrupats en cinc capítols i dues disposicions finals.

El preàmbul exposa l'objecte del projecte de decret i el títol competencial que l'habilita, que és l'article 6 de la Llei 5/2008, de 14 de maig, d'actuacions urgents destinades a l'obtenció de sòl per a habitatges de protecció pública.

El capítol I, dedicat a les disposicions generals, comprèn els articles 1 a 4:

- L'article 1 estableix l'objecte del Projecte de decret, definit com el desenvolupament de la Llei 5/2008, de 14 de maig.

- L'article 2 disposa que la creació, ordenació i execució de les reserves estratègiques de sòl, previstes en aquesta llei,[1] s'ajustarà "a l'establert a la legislació i el planejament territorial i urbanístic aplicables en cada cas en el territori de què es tracti, amb excepció única de les particularitats en la Llei 5/2008, desenvolupades en el present decret".
- L'article 3 estableix que els habitatges de protecció pública resultants de les actuacions previstes en la llei 5/2008 i en el propi decret s'han d'ajustar als requisits i característiques establerts en el Reial Decret 801/2005, d'1 de juliol, i el Reial Decret 3148/1978, de 10 de novembre "i demés normativa vigent sobre habitatges de protecció pública".[2]
- El contingut de l'article 4 es basa en l'article 1.4 de la Llei 5/2008,[3] de 14 de maig, al qual s'afegeixen les qüestions següents: en primer lloc, que la superfície útil màxima dels habitatges de preu taxat serà de 90 metres quadrats, mesurats amb els criteris d'amidament de l'article 4 del Reial Decret 3148/1978, de 10 de novembre;[4] en segon lloc, precisa que la prohibició de

---

[1] L'apartat 1 de l'article 1 de la Llei 5/2008, de 14 de maig, disposa que aquesta "regula la planificació i l'execució d'actuacions i l'objecte directe de les quals és aconseguir d'una manera extraordinària i urgent sòl urbanitzat destinat a la construcció d'habitatges sotmesos a un règim de protecció pública o de preu taxat..." i l'apartat 2 del mateix article estableix que aquestes actuacions "reben el nom de reserves estratègiques de sòl i tindran la consideració d'actuacions d'interès general, atès que es tracta d'actuacions urgents i necessàries per fer front a la manca constatada de sòl de desenvolupament urbà destinat a habitatge de protecció pública a les Illes Balears".

[2] Aquest article és igual que l'article 1.3 de la Llei 5/2008, de 14 de maig, excepte pel que fa a la menció al decret de desenvolupament.

[3] Aquest article disposa el següent: "Els habitatges de preu taxat tindran a tots els efectes la consideració d'habitatges lliures, i les seves qualitats d'acabament es correspondran amb les de la resta d'habitatges lliures del sector de reserva estratègica en què s'ubiquen. S'entendrà per preu taxat un preu màxim de venda per metre quadrat construït, que haurà de ser inferior al preu màxim de l'habitatge de protecció de règim especial regulat en el Reial Decret 801/2005, d'1 de juliol, pel qual s'aprova el Pla estatal 2005-2008 per afavorir els drets dels ciutadans a l'habitatge. Aquests habitatges no es podran transmetre inter vivos ni se'n podrà cedir l'ús per cap títol, durant el termini mínim de vint anys des de la data de la formalització de l'adquisició, llevat de les excepcions justificades que s'estableixin reglamentàriament. El Govern de les Illes Balears establirà per decret la regulació i les fórmules de control d'aquests tipus d'habitatges".

[4] Aquest article estableix el següent: "*Se entiende por superficie útil la del suelo de la vivienda, cerrada por el perímetro definido por la cara interior de sus cerramientos con el exterior o con otras viviendas o locales de cualquier uso. Asimismo incluirá la mitad de la superficie de suelo de los espacios exteriores de uso privativo de la vivienda tales como terrazas, miradores, tenderos, u otros hasta un máximo del 10% de la superficie útil cerrada. Del cómputo de la superficie útil queda excluida la superficie ocupada en la planta por los cerramientos interiores de la vivienda, fijos o móviles, por los elementos estructurales verticales y por las canalizaciones o conductos con sección horizontal superior a cien centímetros cuadrados, así como la superficie del suelo en la que la altura libre sea inferior a 1,50 metros cuadrados. Cuando se trate de viviendas iguales y dispuestas en columna vertical, dentro de un mismo edificio para el cómputo de las superficies ocupadas en planta por los elementos estructurales verticales y por las canalizaciones o*

disposar dels habitatges inter vivos pot deixar-se sense efecte per part de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, en els mateixos supòsits establerts en l'article 13.5 del Reial Decret 801/2005:[5] en tercer lloc, puntualitza que el preu de venda de l'habitatge, en el cas anterior, serà el preu taxat a què es refereix l'apartat 1 de l'article; i, en quart lloc, estableix que la condició d'habitatge de preu taxat, la prohibició de disposar i les limitacions establertes en l'article s'han de fer constar expressament en la corresponent escriptura de compravenda, d'adjudicació o de declaració d'obra nova i s'han d'inscriure en el Registre de la Propietat.

El capítol II, dedicat a "les normes subsidiàries i complementàries de planejament" abasta els articles 5 a 8, que regulen les qüestions següents:

– L'article 5 reprodueix el primer paràgraf de l'article 2.1 i part de l'apartat b) de l'article 2.2. de la Llei 5/2008,[6] de 14 de maig, en la mesura en què estableix que la planificació urbanística de les reserves estratègiques de sòl es realitzarà mitjançant unes normes subsidiàries i complementàries de planejament del municipi de què es tracti, i que si el sòl on es projecten és

---

conductos con sección horizontal superior a cien centímetros cuadrados, se tomará la media aritmética de los valores correspondientes a las viviendas situadas en las plantas inferior y superior de la columna, siempre que la divergencia entre aquellos valores no sea superior al 100%. En el caso de las edificaciones a las que se extienda la protección oficial de acuerdo con el artículo 2 del presente Real Decreto, se entenderá por superficie útil la que resulte de multiplicar la superficie construida por 0,80".

[5] Aquests supòsits són: "*a) Familias numerosas que necesiten adquirir una vivienda de mayor superficie por el incremento del número de miembros de su unidad familiar; u otra vivienda más adecuada a sus necesidades específicas, por discapacidad sobrevenida de uno de sus miembros. b) Personas mayores de 65 años, que deseen trasladar su domicilio habitual y permanente. c) Personas con discapacidad y las víctimas de violencia de género o del terrorismo que deseen trasladarse a otro alojamiento más adecuado a sus necesidades específicas. d) Aquellas personas que por sus circunstancias personales justificadas necesiten trasladar su domicilio habitual y permanente a otra vivienda de menores dimensiones*."

[6] L'article 2.2 b) estableix: "Si el sòl en què es projecta la reserva estratègica de sòl és sòl rústic de transició, les normes esmentades el classificaran com a urbanitzable programat o apte per a la urbanització i, sigui quin sigui el tipus de sòl, el qualificaran assignant un mínim d'un 50% de l'edificabilitat total prevista o de preu taxat, a elecció del promotor, i es reservarà en tot cas com a mínim el 15% del total per a les de protecció pública. El 50% del sòl restant de la reserva es podrà destinar a l'edificació d'habitatge de preu lliure. El sòl destinat a la construcció d'aquests habitatges de protecció pública serà cedit urbanitzat a l'Administració pels propietaris i promotors dels terrenys de manera gratuïta./En el supòsit que existeixi habitatge de preu taxat, els propietaris i els promotors dels terrenys hauran d'efectuar, a més de la previsió a què es refereix l'apartat anterior, les cessions de sòl que legalment procedeixin, amb la particularitat que la cessió de l'aprofitament urbanístic a què es refereix l'article 16.1 b) de la Llei 8/2007, de sòl, serà del 15% del total de la reserva. Aquesta cessió es durà a terme assignant a l'ajuntament respectiu el sòl corresponent a l'esmentat percentatge a cada un dels usos d'habitatge lliure, habitatge taxat i habitatge de protecció pública. El sòl esmentat serà destinat a la construcció d'habitatges de protecció pública. Els terrenys corresponents a aquesta cessió s'hauran de lliurar urbanitzats a l'Administració".

sòl rústic de transició, les normes esmentades el classificaran com a urbanitzable programat o apte per a la urbanització, d'acord amb el que estableixen els articles següents.

– L'article 6 estableix que les normes esmentades contindran "les determinacions de caràcter general i els usos globals dels terrenys de què es tracti, com també l'ordenació de detall ni els usos pormenoritzats d'aquests, sense que sigui necessari el seu desenvolupament per plans parcials" i que "les normes hauran de contenir totes les determinacions, previsions de sòl per dotacions públiques i la documentació que la legislació urbanística requereixi per als plans parcials". D'altra banda, l'article disposa que els terrenys de cada reserva estratègica de sòl "hauran de constituir una unitat d'execució o un sector complets del planejament vigent, en cas de ser sols urbans o urbanitzables sectoritzats" i que "en el cas que els terrenys de la reserva estratègica de sòl corresponent no procedeixin de sectors establerts en el planejament urbanístic municipal, seran considerats con a una sector independent amb assenyalament de l'aprofitament urbanístic mitjà que correspongui en funció de les intensitats i usos dels terrenys de la reserva (...) que tinguin aprofitament lucratiu, així com la delimitació de les zones o unitats d'execució en què es divideix el territori planificat".

– L'article 7 disposa (apartat 1) que, d'acord amb l'article 2.2 de la Llei 5/2008, de 14 de maig, les normes subsidiàries i complementàries de planejament distribuiran l'edificabilitat total prevista en la reserva, de la manera següent: 35% de l'edificabilitat destinada a la construcció d'habitatges de protecció pública o preu taxat, a elecció del promotor que guanyi el concurs per a l'obtenció i transformació dels terrenys necessaris per a la creació de la reserva; 15% de l'edificabilitat necessàriament destinats a la construcció d'habitatges de protecció pública; i el 50% de l'edificabilitat es podrà destinar a l'edificació d'habitatges de preu lliure. D'altra banda, l'article preveu (apartat 2) per al cas que no existeixi habitatge de preu taxat, que el sòl previst per aquest tipus d'habitatge i per al de protecció pública serà "de cessió obligatòria i gratuïta a l'Administració (15% per a l'ajuntament, 15% al Govern, concretament a l'IBAVI per a la seva edificació, 20%, que ha de ser edificat per concurs per entitats promotores) per part dels promotors i propietaris que desenvolupin la reserva estratègica, una vegada els terrenys estiguin totalment urbanitzats i acabades les operacions d'execució de la corresponent norma subsidiària o complementària i que els habitatges resultants seran "en tot cas habitatges de protecció pública de règim especial o de preu general".[7] Finalment, per al cas que existeixi habitatge de preu taxat, l'article preveu (apartat 3) que "el sòl de cessió obligatòria segons l'article 7 de la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears, correspondrà a l'ajuntament respectiu. Aquesta cessió es durà a terme assignant a l'ajuntament el sòl corresponent al 15% de

[7] Aquest apartat de l'article 7 reprodueix el contingut de l'article 2.2.c) de la Llei 5/2008, de 14 de maig.

cada un dels usos d'habitatge de preu lliure, habitatge de preu taxat i habitatge de protecció pública i demés usos lucratius possibles de la reserva estratègica. Els habitatges resultants d'aquesta cessió seran en tot cas habitatges de protecció pública de règim especial o preu general".[8]

– L'article 8 estableix que, als efectes del còmput de densitat màxima regulada en l'article 2.2.e) de la Llei 5/2008, de 14 de maig,[9] "es considerarà que un habitatge de tres dormitoris alberga tres habitants,; el de dos dormitoris alberga 2 habitants, i el d'un dormitori alberga 1,5 habitants". D'altra banda, disposa que "l'habitatge de protecció pública haurà de tenir un mínim de 60 metres quadrats construïts, incloses les parts proporcionals d'elements comuns, comptabilitzats d'acord amb la legislació vigent en matèria d'habitatges de protecció pública".

El capítol III, que agrupa els articles 9 a 12, tracta el "procediment d'aprovació de les normes subsidiàries i complementàries":

– L'article 9[10] disposa que aquest procediment serà el previst en la legislació urbanística i ambiental general, amb les particularitats que contenen els articles següents.

– L'article 10 estableix el procediment següent: elaboració de l'avanç de norma (Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques) per a cada reserva que es vulgui constituir, amb informe vinculant del municipi i del consell insular respectiu (el silenci és positiu). Si l'informe és desfavorable, el procediment finalitza; si suggereix modificacions, s'han d'incloure. D'altra banda, s'estableix que quan "en el concurs públic d'oferta de terrenys a què es refereix l'article 3 de la Llei 5/2008, de 14 de maig, s'hagin presentat ofertes d'actuació en el mateix municipi sobre diferents àmbits immediats o confrontants sense criteris o previsions d'interconnexió i continuïtat urbana entre elles, es podrà iniciar un procés de concertació entre els promotors de les diferents ofertes i l'ajuntament respectiu, a fi de concretar una proposta que, essent la més adequada des del punt de vista de l'interès general, resolgui les qüestions d'equipaments i estructura urbana de manera harmònica".

---

[8] Vegeu nota 6, sobre el contingut de l'article 2.2.b), ja que el Projecte de decret gairebé reprodueix en aquest punt el segon paràgraf de l'article esmentat.

[9] Aquest article estableix: "La densitat màxima que es podrà assolir en la regulació que estableixin les normes serà de 225 habitants per hectàrea amb una edificabilitat màxima de 0.9 m^2/m^2 per al cas del municipi de Palma. Els índexs esmentats seran de 180 per hectàrea i de 0,75 m^2/m^2 en els municipis de Calvià, Ciutadella, Eivissa, Inca, Llucmajor, Manacor, Maó i Marratxí; de 150 habitants per hectàrea i de 0.60 m^2/m^2 en la resta de municipis considerats del grup A pel Reial Decret 801/2005, d'1 de juliol,pel qual s'aprova el Pla estatal 2005-2008, mentre que els municipis dels grups B i C serà de 120 habitants per hectàrea i de 0,50 m^2/m^2 d'edificabilitat. De les edificabilitats assenyalades, es podran destinar a altres usos diferents al d'habitatge un màxim de 0,15 m^2/m^2 en els dos primers casos i de 0,10 m^2/m^2 en els altres.

[10] Aquest article es basa en l'article 4, primer paràgraf de la Llei 5/2008, de 14 de maig.

- L'article 11[11] estableix que, una vegada es disposi de tota la informació recopilada, el conseller d'Habitatge i Obres Públiques elevarà una proposta al Govern, que aprovarà "inicialment" les normes que pertoquin, la qual cosa implicarà "la suspensió, en els àmbits territorials afectats, de les determinacions del planejament general respectiu que siguin contràries al contingut de les normes". Les normes aprovades inicialment seran sotmeses a informació pública i a consulta d'acord amb la legislació urbanística i sectorial aplicable. En aquest període els municipis i consells insulars afectats han d'emetre un nou informe vinculant (i, per tant, si és desfavorable no es pot procedir a l'aprovació definitiva) i les normes s'han de sotmetre al dictamen de l'òrgan ambiental corresponent, que en cas contenir discrepàncies ha de seguir el procediment de resolució de les mateixes previst en la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears.
- L'article 12 preveu, finalment que, un cop finalitzats aquests tràmits, les normes seran aprovades definitivament pel Govern, a proposta del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, "oïda la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori".

El capítol IV, dedicat a l"execució de les normes subsidiàries i complementàries", està format per l'article 13, el qual desenvolupa l'article 5 de la Llei 5/2008, de 14 de maig, i disposa que en el supòsit regulat en l'article 5.1 de la llei,[12] el Govern podrà optar entre expropiar els terrenys o deixar sense efecte el procediment de la creació de la reserva de què es tracti. D'altra banda, estableix que en el supòsit regulat en l'article 5.2 de la llei,[13] "l'informe respectiu sobre els projectes d'execució urbanística s'haurà de limitar a comprovar la concordança entre els referits projectes i la norma subsidiària i complementària aprovada, sense que en aquest moment es pugui oposar a les determinacions d'aquesta norma ni a la creació de la reserva". Igualment, disposa que en el cas que s'autoritzi la urbanització i edificació simultànies, la fiança que ha de prestar el propietari-promotor és la prevista en l'article 5.3 de la llei, que és el cent per cent del cost de les obres d'urbanització. I, finalment, estableix que una vegada el propietari-promotor hagi lliurat els terrenys urbanitzats en cada unitat d'execució a

---

[11] Aquest article desenvolupa l'article 4 de la Llei 5/2008, de 14 de maig.

[12] L'article 5.1 de la llei estableix: "Una vegada aprovades definitivament les normes subsidiàries i complementàries de planejament, el propietari dels terrenys de cada reserva estratègica de sòl, associat a un promotor urbanístic en el cas que no ho sigui també, haurà de presentar en el termini de cinc mesos el projecte d'urbanització, com també el projecte de distribució de beneficis i càrregues. Si el propietari dels terrenys incompleix el termini esmentat, el Govern de les Illes Balears podrà expropiar els terrenys per incompliment de la funció social de la propietat".

[13] Aquest article disposa: "Aquests projectes han de contenir les determinacions exigides en la legislació urbanística general i seran tramitats segons el que s'hi estableix, amb la particularitat que la seva tramitació i aprovació seran efectuades per la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, amb informe previ vinculant de l'ajuntament respectiu. L'informe esmentat s'emetrà en el termini d'un mes i s'entendrà emès per silenci positiu en cas contrari".

l'Administració, aquesta n'ha d'aixecar acta, on consti l'efectiu acabament total de les obres d'urbanització i de les tasques d'execució jurídica de la unitat d'execució.

El capítol V, dedicat a l"índex d'intensitat d'ús en solars aïllats de sòl urbà consolidat" està format per l'article 14, que disposa que l'índex d'intensitat residencial establert en la disposició addicional segona de la Llei 5/2008, de 14 de maig[14] és "d'aplicació directa als solars aïllats de sòl urbà consolidat en el qual no sigui necessària una execució sistemàtica del planejament mitjançant unitats d'actuació o execució". I disposa, igualment, que en les condicions determinades en la disposició addicional esmentada, "l'índex prevaldrà, en tots els municipis de les Illes Balears, sobre els índexs fixats en el respectiu planejament territorial o municipal".

III. Observacions generals

Primera. El CES de les Illes Balears valora positivament la iniciativa, que, de fet, es desprèn del que disposa la Llei 5/2008, de 14 de maig, atès que ressalta la funció social de l'habitatge i el considera un dret i no només un bé econòmic o d'inversió.

Segona. El creixement constant del preu de l'habitatge està impedint l'accés a cada vegada més ciutadans de les Illes Balears i ha deixat de ser un problema associat a determinats col·lectius, per la qual cosa és recomanable que aquesta comunitat compti amb un parc d'habitatges assequibles per permetre aquest accés amb caràcter general al conjunt de la població.

Tercera. El CES ha constatat aquesta progressiva dificultat per accedir a l'habitatge en la seva Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat de les Illes Balears, que en la darrera edició publicada, corresponent a 2006, posa de manifest els fets següents:

- Els habitatges lliures acabats entre els anys 2002 i 2006 són, respectivament, 12.090, 11.537, 8.888, 10.372 i 10.172, mentre que els habitatges protegits acabats en aquest mateix període són, respectivament, 382, 304, 1.034, 411 i 405.
- El preu del metre quadrat de l'habitatge l'any 2006 és de 2.000,6 euros el metre quadrat de l'habitatge usat davant 1.957,6 euros el del nou. Quant a la producció d'habitatges, l'any 2006 sembla que es consolida la trajectòria alcista, iniciada el 2002, de construcció d'habitatge protegit, que varen representar el 12,5% del total dels habitatges començats.

[14] Aquesta disposició estableix que "l'índex d'intensitat d'ús residencial del corresponent decret autonòmic, en el sòl urbà consolidat per la urbanització de les àrees d'ús residencial, serà de 60 m^2 de superfície construïda mínima per habitatge, sempre que la totalitat de l'edificabilitat permesa pel planejament municipal per a tal ús, en cada solar, es destini a construir habitatges de protecció pública de règim especial o de preu general".

- La taxa d'accessibilitat a l'habitatge (que es mesura com el quocient entre el preu mitjà d'un habitatge i la renda bruta per llar) ha experimentat un notable deteriorament en els darrers anys, tenint en compte que fa deu anys el preu de l'habitatge mitjà representava la renda anual de 3,5 anys per a una família tipus, mentre que a final de 2006, es necessitaven 7,1 anys de renda per cobrir el preu mitjà de l'habitatge.

- Pel que fa al crèdit hipotecari total, s'afirma que "el 2006 va créixer a un ritme mitjà anual del 25,6%, una dècima de punt per sota del creixement mitjà del 2005. El crèdit de les llars per a l'adquisició de l'habitatge va créixer a un ritme mitjà anual una mica inferior, el 22,7%, 1,6 punts percentuals menys que l'exercici anterior. D'acord amb l'estadística registral immobiliària, l'import mitjà per hipoteca va experimentar un creixement interanual del 10,2%, i es va situar en 146.683,41 euros. La quota hipotecària mensual mitjana va arribar a 902,07 euros per als crèdits a tipus fix (20 anys) i 745,87 per als de tipus variable".

- En relació amb l'evolució de l'habitatge a les Illes Balears, s'exposa que "el 2006 Balears es va registrar de nou un gran dinamisme de l'oferta de promocions residencials, que va resultar particularment agut a Mallorca, i no tant a les Pitiüses. El nombre d'habitatges visats (...) va augmentar considerablement: es visaren 15.847 habitatges, el 26,5% més que l'any anterior. Aquesta xifra es situa molt a prop del nivell de 1999, any de referència de la gran expansió residencial de la segona meitat dels anys noranta. A Mallorca, l'increment fou del 32,9%, i es visaren 11.577 habitatges. A Eivissa i Formentera, l'augment fou del 17,8%. A Menorca, on les oscil·lacions tendeixen a ser més reduïdes, l'increment fou del 4,3%. Per la seva banda, la demanda d'habitatge va començar a mostrar alguns indicis de pèrdua d'impuls, motivada per l'ininterromput i cada vegada més insostenible procés d'augment de preus i per la irrupció d'un nou factor: l'augment dels tipus d'interès i el gradual esgotament dels mecanismes que havien anat configurant un mercat hipotecari feble. El 2006 representa un any que hi ha un procés dual, aparentment contradictori, en el qual augmenta amb rapidesa l'oferta residencial futura, sobretot a Mallorca, i a la vegada, s'aprecien signes de la debilitat de la demanda com a conseqüència de la continuïtat dels elevats increments de preus, però també pel canvi d'escenari financer, un dels mecanismes claus en el model."

- "Al marge de factors conjunturals i dels relacionats amb la escassesa del sòl, el seu progressiu encariment i les expectatives sobre l'evolució dels preus, la intensa demanda d'habitatge que es registra des de final dels anys noranta ha estat fins ara el resultat de la conjunció de tres tipus de factors: econòmics (augment de l'ocupació i de la renda de les famílies), demogràfics (immigració, turisme residencial, canvis socials: augment de les famílies monoparentals, d'un membre, emancipació dels joves, allargament de l'esperança de vida) i financers (descens continuat dels tipus d'interès, allargament dels terminis dels préstecs, habitatge com a atractiu alternatiu)".

- "Pel que fa als factors demogràfics, és oportú recordar que en el darrer quinquenni la població de Balears ha crescut en 122.435 habitants, fet que representa un augment del 13,9%. Dia 1 de gener de 2006 creixia a 1.001.062 habitants. El gener de 2001 el 38,5% de la població resident no havia nascut a les Illes Balears. En la mateixa data de 2006 havia arribat al 44%. La població nascuda a l'estranger, que el 2001 representava l'11%, ja arribava al 18% el 2006, i experimentava un increment net de 95.840 persones en aquest interval. La població nascuda en altres comunitats autònomes, contràriament, en aquest darrer quinquenni ha reduït el seu pes específic, que ha passat del 27% al 25%. En conseqüència, la magnitud i intensitat del procés immigratori procedent de països estrangers s'ha constituït un dels factors més actius d'entre els que configuren l'evolució de la demanda d'habitatge. Però, també ho és i molt principalment la ràpida transformació de la societat, amb diversos processos que han impulsat la formació de llars, tals com: noves unitats familiars pels darrers *baby boomers*, major incidència de llars unifamiliars per l'emancipació de joves, envelliment de la població, elevada freqüència de divorcis i separacions matrimonials, creixent índex de dones cap de família i altres".
- Pel que fa a l'habitatge de lloguer, "segons l'enquesta de demanda d'habitatge i lloguers publicada pel Ministeri d'Habitatge el 2005, a les Illes Balears els habitatges principals de lloguer representaven el 13,6% del total. Els darrers anys, s'hi han sumat els efectes de diversos factors que han pressionat la demanda d'habitatge de lloguer i han provocat un ràpid augment dels preus d'arrendament. Entre aquests hi ha l'augment de la població immigrant de baixa renda i per motius laborals, la tradicional escassesa de l'oferta d'habitatges en règim de lloguer, la insuficiència d'oferta d'habitatge social de propietat i el progressiu empitjorament de l'accessibilitat a l'habitatge lliure per a creixents capes de la població. Tot això continua generant greus problemes d'habitatge a alguns col·lectius, en especial als joves, i l'aparició del subarrendament i situacions de precarietat i amuntegament associades a llars plurifamiliars. Aquesta enquesta xifrava en 5.000 habitatges principals llogats, en els quals residia més d'una unitat familiar, cosa que representa el 11,9% dels llogats. S'han produït iniciatives de les administracions públiques que tendeixen a fomentar l'augment de l'oferta d'habitatge de lloguer, per la via de conciliar la seguretat de les transaccions per a propietaris i inquilins i introduir més transparència en el mercat, juntament amb altres iniciatives per afavorir la rehabilitació d'habitatges de lloguer. El Govern de les Illes Balears va aprovar un pla d'ajuts, que s'estén fins al 2008, per la compra d'habitatges de protecció oficial, per la compra d'habitatges usats i per la compra amb finalitats de rehabilitació, especialment orientat a persones joves, que complementa el Pla d'habitatge estatal. Així mateix es varen adoptar altres mesures que tendeixen a facilitar l'accés al finançament de l'habitatge per als joves."

Quarta. El CES d'Espanya, en el Dictamen 10/2006, de 26 de juliol, sobre l'Avantprojecte de la llei del sòl, ha fet un seguit de puntualitzacions, entre d'altres,

respecte a l'objectiu d'ampliar el sòl disponible per a l'actuació pública, en què es preveu l'establiment d'una quota de cessió d'entre el 5 i el 15% tant per al desenvolupament urbanístic com per a l'habitatge protegit, i en la reserva d'un mínim del 25% de l'edificabilitat residencial per a l'habitatge protegit. Respecte a les cessions, el CES opina que més enllà de la valoració sobre els percentatges fixats, val la pena cridar l'atenció sobre la necessitat d'una efectiva dedicació dels patrimonis públics de sòl als fins previstos i no a finançar, com s'està fent amb freqüència, la despesa corrent dels ajuntaments. També s'hi fa constar que s'hauria d'intentar evitar una monetarització sistemàtica de les cessions del sòl, i que, respecte a la reserva d'edificabilitat per a l'habitatge protegit, es necessitarien mecanismes que n'assegurassin l'efectivitat.

Cinquena. D'acord amb les dades de l'estudi sobre el sector de la construcció a les Illes Balears (1987-2006), aprovat pel Ple del CES el 2 d'abril de 2008, "la *matèria primera* bàsica perquè es pugui produir el procés productiu de l'edificació és el sòl disponible per a aquests usos, que rep el nom de sòl urbanitzable". En aquest sentit, es posen de manifest les dades següents:

- Les Illes Balears és la sisena comunitat autònoma pel pes de la superfície edificada i que se situa 4 punts per sobre de la mitjana espanyola pel que fa al pes de les parcel·les edificable sobre el total de parcel·les urbanes. De les 50.194 parcel·les sense edificar, les Illes Balears presenta, respecte d'Espanya, una major proporció de parcel·les de 500 a 1.000 m^2 i menor proporció en parcel·les de menys de 500 m^2. En el cas de les 56.132 parcel·les edificades, el tall proporcional que diferència a les Illes Balears per sobre d'Espanya es produeix a partir de més de 100 m^2. D'altra banda, es pot veure que a les Illes Balears, respecte d'Espanya, es fa molta més rehabilitació.

- Pel que fa a l'habitatge protegit, en el període entre 1995 i 2005 la caiguda ha estat molt més intensa a les Illes Balears que a Espanya.

- El preu és la principal variable d'ajust a curt termini entre l'oferta i la demanda d'habitatge. L'anàlisi de la dècada 1995-2005 mostra unes taxes de creixement dels preus superiors a les Illes Balears respecte d'Espanya a partir del tercer trimestre de l'any 1996 fins al primer trimestre de l'any 2002, amb un màxim al segon trimestre del 2000 d'un 24,8%. A partir del segon trimestre de l'any 2002 les taxes de creixement del preus han estat superiors a Espanya, excepte al segon trimestre de l'any 2005.

- Pel que fa als nivells de preus en valors absoluts, aquests han estat inferiors a les Illes Balears fins el quart trimestre de 1998. A partir d'aquest any el nivell diferencial de preus a favor de les Illes Balears presenta un màxim el quart trimestre de l'any 2001 amb un 40,7% superior, disminuint aquest diferencial a partir de l'any 2002.

- Sobre el tema dels preus de l'habitatge el Consell Superior dels Col·legis d'Espanya (CSCAE) va realitzar un estudi, l'any 2005, sobre la variació del preu de l'habitatge a Espanya i dels seus diferents components que el conformen

entre 1996 i 2004. Segons aquest estudi, el 1996, el preu de l'habitatge de tipus mitjà a Espanya (120 m^2) podia assolir un preu de 91.350 euros, dels quals 7.000 euros (7,7%) anaven destinats a pagar el sòl i 8.000 euros (8,7%) constituïen el marge net de les promotores. Les despeses de l'obra (59.500 euros, el 65,1%) suposaven la major part de les despeses de construcció i venda del nou habitatge. L'any 2004, vuit anys després, aquest mateix habitatge tenia un cost de 220.300 euros (un 141,2% més). Dos factors apareixen clarament responsables d'aquest fort increment: en primer lloc, el marge net del promotor que assoleix els 58.700 euros, amb un augment del 633,8% fins a suposar el 26,6% del preu final de venda de l'habitatge; en segon lloc, el solar ha augmentat els seu cost fins als 50.000 euros, amb un augment del 614,3% i un 22,7% de repercussió en el preu final de l'habitatge. El cost de l'obra de l'habitatge també ha augmentat, però menys que la resta de factors, fins els 82.500 euros, reduint llur repercussió sobre el preu final fins a un 37,4%.

– A les Illes Balears el mercat d'hipoteques presenta un biaix a favor de les finques rústiques respecte d'Espanya. A Mallorca es pot observar que la concentració urbana de Palma i Marratxí acumulen els percentatges més alts d'edificació (38,7%). La segueixen, per ordre d'importància, els municipis del litoral de la Badia de Palma i Andratx, 17,5%, Llucmajor, 7,2%, Calvià, 6,8% i Andratx, 3,5%. A continuació ve la concentració edificatòria de la Badia d'Alcúdia i Litoral (14,2%) (Capdepera, 3,1%; Alcúdia, 3,1%; Pollença, 2,3%; Santa Margalida, 2,1%; Artà, 1,5%; Sa Pobla, 1,4% i Muro, 0,7%). Segueix la zona de Llevant (11,4%) (Santanyí, 2,8%; Campos, 2,1%; Felanitx, 1,7%; Son Servera, 1,7%; Sant Llorenç, 1,7%;, Ses Salines, 1,4%). Li segueixen les ciutats de Manacor i Inca (9,1%)(Manacor (5,4% i Inca (3,7%)). Finalment, la resta de municipis de l'illa representen el 9,1% restant. A Menorca, Ciutadella i Maó concentren més del 61% del total de l'edificació. A Eivissa més del 78% de l'edificació es concentra a tres municipis: Eivissa, Santa Eulàlia i Sant Josep. Mallorca concentra el 76% del total edificat, Menorca, el 10,5% i les Pitiüses, el 13,5%.

– Pel que fa a la licitació pública, s'observa que el dèficit recau bàsicament sobre l'Administració central. En aquest sentit, es pot observar que, respecte a Espanya, es dóna:

  - un major creixement de les zones urbanes i menys de les zones industrials i d'infraestructures públiques
  - un major creixement de les zones discontínues a les zones urbanes, la qual cosa denota un tipus d'ocupació de l'espai més extensiu que a Espanya, i això es dóna en un territori físicament molt més limitat
  - un major creixement de les iniciatives amb fort protagonisme de l'àmbit privat a les zones industrials, cas dels polígons, zones comercials i de transport. A Espanya, en canvi, creixen més les d'àmbit públic protagonitzat pels equipaments públics de ferrocarrils, ports i aeroports

  - un major creixement de les zones extractives (cas de pedreres) per la tipologia de zones extractives o abocadors
  - un creixement nul de les zones verdes urbanes, mentre a Espanya creixen un 32%, però creixen molt més a Balears les superfícies destinades a equipaments esportius i recreatius.

- En relació amb l'evolució del preu de l'habitatge i els habitatges iniciats per al període 1996-2006 es mostra per al període 1996-1999 un comportament d'efecte especulatiu, ja que els preus i la demanda d'actius immobiliaris, que és la contrapartida dels habitatges iniciats, presenten un comportament procíclic i es retroalimenten mútuament.
- Pel que fa a la relació entre els tipus d'interès hipotecari i els habitatges iniciats per al període 1991-2006, es pot observar una relació inversa clara per al període 1996-1999. A partir d'aquest any les relacions entre les dues corbes són procícliques.
- En el cas de Balears, també s'ha tingut molt en compte els aspectes legislatius que han jugat en molts casos, pel seu elevat grau de variació, un paper determinant que ha condicionat molt directament l'activitat del sector a Balears.

Finalment, l'estudi afirma que "aquest és un tema al què el CES li ha donat la màxima importància en tots els seus Informes de suggeriments 2001 al 2005, on es pot llegir per la seva vigència i actualitat el següent suggeriment: "els responsables públics han (...) d'habilitar plans de contingència (...) per tal que les empreses, amb les ajudes públiques necessàries, puguin planificar i adaptar les seves estructures, una vegada més, a les noves demandes de la societat", i en aquest sentit, cal fer una "aprovació urgent dels instruments legislatius que permetin una agilització important de la gestió urbanística (Memòria del CES 2002, pàg. 15)". En aquest sentit, es considera que els ajuntament tenen un paper cabdal perquè, d'acord amb les seves competències en matèria urbanística, poden facilitar l'homogeneïtzació de barris degradats, millorar-ne les condicions d'habilitabilitat i evitar, d'aquesta manera, el consum excessiu de territori.

IV. Observacions particulars

Primera. Aquest CES considera, en primer lloc, que el caràcter urgent de la sol·licitud de dictamen està degudament justificat, atesa la convocatòria pública, publicada en el BOIB de 22 de juliol de 2008, d'oferta de sòl per a la creació de reserves estratègiques de sòl a l'empara de la Llei 14/2008. No obstant, entén que la norma projectada s'hauria d'haver tramitat amb anterioritat a la convocatòria esmentada, tenint en compte que, una vegada aprovada, serà d'aplicació al procediment de selecció de les ofertes de sòl. En aquest sentit, crida l'atenció el document de precisions sobre la convocatòria pública, disponible a la web de la conselleria sol·licitant, de naturalesa jurídica indeterminada, on s'inclouen matisacions que no preveu la llei, que s'apliquen, per tant, a la convocatòria i que es reprodueixen, només parcialment, en el decret.

Considera, en aquest sentit, que cal preservar la seguretat jurídica, de manera especial quan es preveu la intervenció de particulars en processos selectius de tota mena i que la pràctica duta a terme per la conselleria hauria tenir un especial esment en aquest aspecte.

Segona. El CES constata que el projecte de decret presenta algunes mancances des del punt de vista de la claredat, la qual cosa, com en el cas de la seguretat jurídica, considera essencial atesa la matèria que es regula. En aquest sentit, es fan les observacions concretes següents:

a) Es recomana la inclusió d'un article amb definicions dels principals conceptes manejats en el projecte de decret i, de fet, també a la Llei que aquest pretén desenvolupar. Recordem que, en aquest sentit, que l'article 1 del el Reial Decret 3148/1978, de 31 d'octubre, defineix el concepte d'habitatge de protecció oficial i que l'article 2 del Reial Decret 801/2005, d'1 de juliol, estableix les definicions dels principals conceptes tractats en la norma i que en l'article 19 estableix les diverses classes d'habitatges protegits. Tot i que de la lectura sistemàtica dels preceptes es pot arribar a una conclusió respecte al concepte d'habitatge de preu taxat i d'habitatge protegit, un article destinat a la definició d'aquests conceptes i també a la de la resta de figures que es regulen aportaria un millor enteniment de la disposició i una major seguretat jurídica. Igualment, se suggereix que s'aclareixi si, en el cas dels habitatges de preu taxat, s'ha d'aplicar el criteri establert en l'article 14 del decret, en relació amb la disposició addicional segona de la llei 5/2008 (mínim de 60 m^2 construïts per habitatge).

b) Igualment, es recomana que s'incloguin, en la mesura del possible, les referències concretes a les normes aplicables i es redueixi l'ambigüitat de certes referències, a, per exemple, "la legislació i el planejament territorial i urbanístic aplicables" (article 2), "la normativa reguladora dels habitatges de protecció oficial" (article 4) o "els àmbits territorials afectats" (article 11).

c) Se suggereix la inclusió d'una article —atès al silenci sobre la qüestió de l'article 8 del projecte de decret—, que aclareixi si s'aplica la precisió núm. 2 relativa a la convocatòria, en relació amb l'aplicació de l'article 2.2 e) de la Llei, atès que presenten una manca de concordança: així, mentre que l'article esmentat de la llei, quan regula la densitat màxima, disposa que "de les edificabilitats assenyalades, es podran destinar a altres usos diferents al d'habitatge un màxim de 0,15 m^2/m^2 en els dos primers casos" (edificabilitat màxima de 0,90 m^2/m^2 i de 0,75 m^2/m^2) i de 0,10 m^2/m^2 en els altres (edificabilitat màxima de 0,60 m^2/m^2 i de 0,5 m^2/m^2), la precisió esmentada de la convocatòria disposa que "aquestes edificabilitats corresponent a l'edificabilitat global de la reserva sobre la superfície total sense incloure l'edificabilitat sobre sòls de cessió per equipaments públics", la qual cosa comporta quatre casos, on s'indica que es poden destinar, respectivament, com a màxim 0,75 m^2/m^2, 0,60 m^2/m^2, 0,5 m^2/m^2 i 0,40 m^2/m^2 a habitatge, la qual cosa resulta de restar l'edificabilitat màxima permesa, segons el tipus de municipi, a l'edificabilitat màxima que, d'acord amb la llei "es podrà destinar a altres usos". D'acord amb la precisió de

la convocatòria, per tant, no es contempla el cas que es pugui edificar el màxim permès i l'expressió, aparentment facultativa de l'article 2.2. e) de la llei, de destinar un màxim a altres usos esdevé, en el document interpretatiu de la convocatòria, una obligació. D'altra banda, no queda clar i, entre els altres usos possibles s'inclouen usos privats o si s'està referint als usos públics (equipaments per a centres docents, sanitaris, etc.) que són obligatoris d'acord amb les normes aplicables.

d) Pel que fa a la previsió de l'article de què l'ajuntament rebrà el sòl corresponent al 15% de cadascun dels usos d'habitatge de preu lliure, taxat i de protecció pública, el CES planteja la possibilitat que s'incloguin altres usos, i que es prevegi que l'ajuntament no rep materialment un 15% de cadascun dels usos, sinó l'aprofitament corresponent al 15% de cada ús, que, d'altra banda, es podrà concretar en un únic tipus de sòl, amb la realització de la corresponent homogeneïtzació. En cas contrari, es podria donar lloc a pro indivisos, parcel·les petites i atès que els habitatges resultants de la cessió seran destinats, en tot cas, a habitatges de protecció pública de règim especial o general, no té gaire sentit assignar parcel·les en cadascun dels usos o tipus d'habitatge.

e) En relació amb l'article 14, es proposa que es determini amb major precisió el seu contingut i la relació amb la disposició addicional segona de la Llei 5/2008, de 14 de maig, la qual, d'altra banda, presenta algunes mancances en aquest sentit, com es desprèn dels documents d'al·legacions que formen part de l'expedient tramès. En aquest sentit, entenem que l'índex d'intensitat d'ús a què es refereix el precepte, que és de 60 m^2 de superfície construïda mínima per habitatge, "sempre que la totalitat de l'edificabilitat permesa pel planejament municipal, per a tal ús, en cada solar, es destini a construir habitatges de protecció pública de règim especial o de preu general", és d'aplicació en tots els casos, d'acord amb el que disposa l'article 14, tenint en compte que disposa la seva "aplicació directa als solars aïllats de sòl urbà consolidat en el qual no sigui necessària una execució sistemàtica del planejament mitjançant unitats d'actuació i execució" i que a més, prevaldrà "en tots els municipis de les Illes Balears, sobre els índexs fixats en el respectiu planejament territorial o municipal".

Tercera. Aquest CES considera, sense perjudici del criteri del Consell Consultiu, que l'apartat 2 de l'article 6 restringeix el contingut de la Llei 5/2008 i, en aquest sentit, podria ser-hi contrari, atès que podrien presentar-se al procediment convocat abans de la tramitació del present projecte, terrenys que no constituïssin un sector complet del planejament, atès que la llei no ho prohibeix expressament.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret de desenvolupament de la Llei 5/2008, de 14 de maig, d'actuacions urgents destinades a

l'obtenció de sòl per a habitatges de protecció pública, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general | El president

Núria Garcia Canals | Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 d'octubre de 2008

DICTAMEN NÚM. 20/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULEN LES ACTIVITATS DE FORMACIÓ ESPORTIVA QUE IMPARTEIXEN LES FEDERACIONS ESPORTIVES A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 d'octubre de 2008 es registrà d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Esports i Joventut relativa al Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears.

Segon. Atès que l'expedient només constava en paper, es va sol·licitar la tramesa en format electrònic, cosa que es va fer el dia 20 d'octubre. El mateix dia 20 d'octubre, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. Malgrat la sol·licitud del conseller d'Esports i Joventut, vist que la propera reunió de la Comissió Permanent és l'11 de novembre i que es disposa de temps suficient fins aleshores per elaborar una proposta de dictamen, s'aplica el procediment ordinari. Per això, es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels serveis tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball de l'Àrea Social la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general d'Esports sobre la necessitat d'elaborar un decret que reguli la formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears.
2. Resolució del conseller d'Esports i Joventut, de 21 d'abril de 2008, d'inici del procediment d'elaboració del Decret que reguli la formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears.
3. Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears, en versions castellana i catalana.
4. Resolució del conseller d'Esports i Joventut d'11 de juliol de 2008, per la qual se sotmet a audiència de les entitats relacionades amb el seu objecte, el

Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears.

5. Resolució del conseller d'Esports i Joventut de 14 de juliol de 2008, per la qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears i tramesa al BOIB per a la seva publicació.

6. Anunci publicat en el BOIB d'informació pública sobre el Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears.

7. Informació pública en la web de la Direcció General d'Esports del Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears.

8. Còpia de la tramesa de l'Avantprojecte de decret a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, amb els corresponents justificants de recepció.

9. Còpia de la tramesa de l'Avantprojecte de decret a les diferents federacions esportives i justificant de recepció:

   - Federació balear de Activitats subaquàtiques
   - Federació d'Atletisme de les Illes Balears
   - Federació balear d'Automobilisme
   - Federació balear de Bàdminton
   - Federació de Bàsquet de les Illes Balears
   - Federació balear de Billar (retornat per correus)
   - Federació balear de Billes
   - Federació de Boxa de les Illes Balears
   - Federació balear de Caça
   - Federació de Ciclisme de les Illes Balears
   - Federació balear de Columbicultura
   - Federació balear de Columbofília
   - Federació balear de Dards
   - Federació balear d'Esports per a persones amb discapacitats
   - Federació balear d'Escacs
   - Federació balear d'Esports Aeris (retornat per correus)
   - Federació balear d'Espeleologia

- Federació de Futbol de les Illes Balears
- Federació balear de Futbol Sala
- Federació de Gimnàstica de les Illes Balears
- Federació balear d'Handbol
- Federació balear de Golf
- Federació d'Hípica de les Illes Balears
- Federació balear de Judo
- Federació de Karate de les Illes Balears
- Federació balear de Kickboxing
- Federació balear de Lluita Olímpica i DDAA
- Federació balear de Motociclisme
- Federació balear de Motonàutica
- Federació balear de Muntanyisme i Escalada
- Federació balear de Natació
- Federació balear d'Orientació
- Federació balear de Patinatge
- Federació balear de Pilota
- Federació balear de Pesca i Càsting
- Federació balear de Petanca
- Federació balear de Piragüisme
- Federació balear de Rugbi
- Federació balear de Salvament i Socorrisme
- Federació balear d'Squash
- Federació balear de Taekwondo
- Federació balear de Tir amb Arc
- Federació balear de Tir amb Fona
- Federació balear de Tir Olímpic
- Federació de Tennis de les Illes Balears
- Federació de Tennis de Taula de les Illes Balears
- Federació de Triatló de les Illes Balears

- Federació balear de Trot
- Federació balear de Vela
- Federació de Voleibol de les Illes Balears

10. Tramesa del Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears a les federacions esportives d'àmbit nacional:

    - Federación Española de Actividades subacuáticas
    - Real Federación Aeronáutica Española
    - Federación Española de Ajedrez
    - Real Federación Española de Atletismo
    - Real Federación Española de Automovilismo
    - Federación Española de Bádminton
    - Real Federación Española de Baloncesto
    - Real Federación Española de Balonmano
    - Real Federación de Béisbol y Softbol
    - Real Federación Española de Billar
    - Federación Española de Bolos
    - Federación Española de boxeo
    - Real Federación Española de Caza
    - Real Federación Española de Ciclismo
    - Real Federación Española de Colombicultura
    - Real Federación Española de Colombofilia
    - Federación Española de Deportes para personas con discapacidad intelectual
    - Federación deportiva Española de deportes para personas con discapacidad física
    - Federación Española de deportes para ciegos
    - Federación Española de deportes para sordos
    - Federación Española de deportes de paralíticos cerebrales
    - Federación Española de deportes de Hielo
    - Federación Española de Deportes de Invierno
    - Real Federación Española de Esgrima

- Federación Española de Espeleología
- Federación Española de Esquí Náutico
- Real Federación Española de Fútbol
- Federación Española de Galgos
- Real Federación Española de Gimnasia
- Real Federación Española de Golf
- Federación Española de Halterofilia
- Federación Española de Hípica
- Real Federación Española de Hockey
- Real Federación Española de Judo
- Real Federación Española de Karate
- Federación Española de kickboxing
- Federación Española de Luchas Olímpicas
- Federación Española de Montaña y Escalada
- Real Federación de motociclismo Española
- Real Federación Española de Motonáutica
- Real Federación Española de Natación
- Federación Española de Orientación
- Federación Española de Pádel
- Real Federación Española de Patinaje
- Federación Española de Pelota
- Federación Española de Pentatlón Moderno
- Federación Española de Pesca y Casting
- Federación Española de Petanca
- Real Federación Española de Piragüismo
- Real Federación Española de Polo
- Federación Española de Remo
- Federación Española de Rugbi
- Federación Española de salvamento y socorrismo
- Real Federación Española de Squash

- Federación Española de Surf
- Federación Española de Taekwondo
- Real Federación Española de Tenis
- Real Federación Española de Tenis de Mesa
- Federación Española de Tiro a Vuelo
- Real Federación Española de Tiro con Arco
- Real Federación Española de Tiro Olímpico
- Federación Deportiva Española de Triatlón
- Real Federación Española de Vela
- Real Federación Española de Voleibol

11. Tramesa del Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears a altres entitats:
    - Consejo Superior de Deportes
    - Consell Insular de Mallorca
    - Consell Insular de Menorca
    - Consell Insular d'Eivissa
    - Consell Insular de Formentera
    - FELIB
    - Associació de Municipis de les Illes Balears
    - Col·legi Oficial de Llicenciats en Educació Física i en Ciències de l'activitat Física i l'Esport
12. Contestació de les conselleries sense presentar al·legacions o suggeriments al Projecte de decret:
    - Conselleria de Salut i Consum
    - Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori
    - Conselleria de Presidència
    - Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
    - Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
    - Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
    - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
13. Al·legacions i suggeriments presentats al Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears:

- Informe del servei jurídic de la Conselleria d'Esports i Joventut sobre el Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears
- EBAP
- Col·legi Oficial de Llicenciats en Educació Física i en ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Sr. Gabriel Morey Porcel
- Consell Superior d'Esports

14. Informe sobre les al·legacions presentades durant el tràmit d'audiència en relació amb el Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears.
15. Annex a l'Informe sobre les al·legacions presentades durant el tràmit d'audiència en relació amb el Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears, amb els canvis marcats.
16. Annex a l'Informe sobre les al·legacions presentades durant el tràmit d'audiència en relació amb el Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears, amb els canvis marcats en la versió castellana.
17. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Esports i Joventut relatiu al projecte de decret.
18. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Esports i Joventut relatiu a l'elaboració del projecte de decret.
19. Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears, en versions castellana i catalana, una vegada introduïdes les al·legacions rebudes i corregit per l'assessora lingüística de la Conselleria.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 5 de novembre i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 11 de novembre de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 27 articles estructurats en 4 títols i una part final distribuïda en quatre disposicions addicionals, una disposició transitòria i quatres disposicions finals.

El preàmbul explica la finalitat del Decret i el marc normatiu que l'habilita. Així, d'una banda emmarca aquest Projecte de decret en la necessitat de regular els ensenyaments esportius declarats de règim especial per la Llei 2/2006, de 3 de maig de l'educació, i en el reconeixement de la tasca de les federacions esportives com a col·laboradores de l'Administració en aquesta matèria fet pel Reial decret 1363/2007, de 24 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments esportius de règim especial.

Destaca també la vocació transitòria d'aquesta norma, dictada per regular les modalitats esportives no regulades per l'Estat, fet que implicarà que es deixi d'aplicar a mesura que es vagi desplegant la normativa estatal.

D'altra banda, l'esport és competència exclusiva de la Comunitat Autònoma, d'acord amb l'article 30.12 de l'Estatut d'Autonomia. I la Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'esport de les Illes Balears, disposa que l'Escola Balear de l'Esport és el centre docent de l'administració esportiva de la Comunitat Autònoma, amb les competències necessàries per impartir i autoritzar la formació i l'ensenyament esportius, sense perjudici de les competències que, en matèria d'ensenyament reglat, pertoquin a un altre departament de la conselleria corresponent.

Finalment, aquesta mateixa llei destaca que un dels objectius de les polítiques esportives de les administracions públiques és formar adequadament i de manera completa el personal tècnic professional necessari per aconseguir augmentar la qualitat tècnica de l'esport en general, amb una actualització constant i un perfeccionament permanent.

La part dispositiva està dividida en quatre títols amb un total de 27 articles.

El títol I consta d'un sol article que defineix l'*objecte i àmbit d'aplicació* de la norma, que és regular els procediments relatius a les activitats de formació esportiva que pretenguin impartir, durant el període transitori i en el territori de la Comunitat Autònoma, les federacions esportives tant d'àmbit nacional, com d'àmbit autonòmic.

El títol II, el més extens, amb 14 articles (del 2 al 15), regula *l'autorització de les activitats de formació esportiva, convocatòria i seguiment de les activitats autoritzades*, en tres capítols. El capítol primer, *procediment, requisits i documentació,* regula la sol·licitud d'autorització, establint els terminis de sol·licitud i de realització dels cursos, així com els requisits tant de les instal·lacions i la càrrega horària dels cursos, com del professorat que els ha d'impartir. L'article 4 estableix la llista de documents a presentar amb la sol·licitud, i la resta d'articles es dedica al procediment que s'ha de seguir per tal d'aconseguir l'autorització del curs, amb els terminis corresponents i el sentit del silenci, que serà positiu.

El Capítol segon d'aquest primer títol, abasta els articles 11 al 14 i regula la *convocatòria dels cursos y l'assegurança*, prestant atenció tant a la convocatòria ordinària com a la de cursos per a determinats col·lectius. Pel que fa a l'assegurança, aquesta ha de cobrir la responsabilitat civil, l'assistència sanitària de primers auxilis i els danys per accident, incloent-hi la invalidesa i la mort.

L'article 15, que conforma el capítol tercer i darrer, és el relatiu al seguiment de l'activitat autoritzada per part de l'Escola Balear de l'Esport. Aquest seguiment, en cas

de detectar incompliments que no s'esmenin en termini, pot provocar la revocació de l'autorització i, en conseqüència que el curs en qüestió, en cas de fer-se, tengui efecte merament federatius.

El títol III abasta dels articles 16 al 25, i regula les incorporacions i compensacions d'àrees. El capítol primer (articles 16 al 21) es dedica a les incorporacions a l'activitat de formació esportiva, contemplant distints supòsits destinats a tenir en compte situacions anòmales, com la d'aspirants amb formació prèvia o amb formació de caràcter federatiu, per als quals es preveu un tractament diferenciat. Mentre que el segon capítol (articles 22 a 25) regula les compensacions d'àrees, que s'han de sol·licitar pels interessats, davant l'Escola Balear de l'Esport (en endavant, EBE), que és l'òrgan competent per resoldre.

El títol IV regula el *seguiment d'activitats, diplomes i custòdia dels documents d'avaluació* en els articles 26 i 27. Així, les federacions han d'expedir els diplomes acreditatius de la formació, d'acord amb el model posat a disposició per l'Escola Balear de l'Esport. Una vegada emès el diploma, la federació l'ha de trametre a l'EBE per tal que efectuï la diligència amb les claus identificatives, a les signatures i als segells. Per dur a terme aquest tràmit, l'EBE té quinze dies.

L'article 27 estableix l'obligació de les federacions de custodiar tota la documentació relativa a les activitats formatives, així com la de trametre una còpia acarada a l'EBE, una vegada finalitzada l'activitat, pel registre de l'avaluació de les activitats de formació.

Si la federació no lliura la documentació a l'EBE en els terminis indicats a la norma, es dictarà una declaració de caducitat, fet que implica que no es pugui demanar al Consell Superior d'Esports, el reconeixement de les formacions esportives.

Pel que fa a la part final, el Projecte de decret compta amb quatre disposicions addicionals, una disposició transitòria quatre disposicions finals.

La disposició addicional primera preveu la signatura de convenis entre l'EBE i les federacions per al desenvolupament dels ensenyaments conduents a la titulació de tècnic esportiu.

La disposició addicional segona preveu la possibilitat de que part de la formació es faci de forma no presencial, si bé, en tot cas l'avaluació s'ha de fer de forma presencial.

La disposició addicional tercera disposa que l'EBE ha de sol·licitar al Consell Superior d'Esports el reconeixement de les activitats de formació esportiva impartides per les federacions que hagin estat convocades amb l'autorització prèvia de l'EBE, tot això, d'acord amb la normativa estatal.

Finalment, la disposició addicional quarta disposa que l'EBE, pel que fa a les competències i als procediments descrits en aquesta norma, s'ha d'ajustar a l'ordenament jurídic públic.

La disposició transitòria fa referència als terminis de sol·licituds d'activitats de formació previstes per a l'any 2009, que començarà amb l'entrada en vigor del reglament i finalitza el 15 de novembre de 2008, essent un termini prorrogable pel conseller d'Esports i Joventut.

La disposició final primera disposa que els preceptes d'aquest Decret que reprodueixen preceptes de la normativa bàsica estatal, s'entenen sense perjudici de les competències estatals i de les modificacions que s'hi puguin produir. I que en tot allò no previst per aquesta norma, serà d'aplicació el Reial decret 1363/2007.

La disposició final segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.* La disposició final tercera fa referència a l'extinció de la vigència d'aquest decret, atès el seu caràcter de transitorietat. Finalment, es faculta el conseller d'Esports i Joventut perquè dicti les disposicions de desenvolupament d'aquesta norma.

III. Observacions generals

I. Aquest Consell va tenir ocasió de pronunciar-se en relació amb l'Avantprojecte de llei de l'esport de les Illes Balears, on ja va fer esment de la importància que, com a fenomen social, estava adquirint l'esport. De fet, les innovacions es produeixen de manera constant i l'intercanvi d'experiències es produeix a nivell mundial, degut a l'era de les noves tecnologies. Contínuament apareixen noves pràctiques d'activitat física i la seva demanda és creixent en els països desenvolupats degut a factors com la prosperitat econòmica, augment del temps lliure i reconeixement dels efectes positius de l'esport en el benestar i la salut.

De fet, el Llibre Blanc de l'Esport presentat per la Comissió Europea reconeix que l'esport es un fenomen social i econòmic creixent que fa una contribució important als objectius estratègics de solidaritat i prosperitat. L'esport atreu ciutadans europeus i contribueix a promoure valors con l'esperit d'equip, solidaritat, tolerància, joc net, així com satisfacció personal. Això no obstant, reconeix que l'esport s'enfronta a amenaces i reptes sorgits en la societat europea, com ara l'explotació de joves jugadors, dopatge, racisme, violència, corrupció i blanqueig de diners.

II. D'aquí deriva, també, la importància d'una formació reglada eficaç que, a més de les competències pròpies corresponents al perfil professional de que es tracti, desplegui i transmeti una sèrie de valors ètics com ara els vinculats al joc net, respecte als altres, la pràctica saludable de la modalitat esportiva i el respecte i cura del propi cos. I això és el que procuren tant la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, com el Reial decret 1363/2007, de 24 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments esportius de règim especial.

Pel que fa a la participació de les federacions esportives en l'expansió de la pràctica esportiva es veu com el dit Reial decret 1363/2007 les promou com a col·laboradores de l'Administració en la formació esportiva i declara vigents les formacions impartides pels òrgans competents de les comunitats autònomes i per les federacions esportives a l'empara del Reial decret 1913/1997, de 19 de desembre, reconeixent així que, en efecte, les federacions són els pilars de la promoció i el desenvolupament de l'esport en la societat.

Això implica una creixent importància a nivell social i la necessitat de comptar amb professionals formats amb garanties per cobrir la demanda. Lligada a la importància de l'esport es troba, per tant, la seva transcendència en l'àmbit social: com a pràctica que ha d'incidir i complementar l'educació d'infants i joves; com a pràctica amb efectes positius sobre la salut —física i psíquica— de les persones i, de manera especial, com a factor integrador de persones amb discapacitat o amb algun risc d'exclusió, és a dir, com a factor corrector de desigualtats. Així mateix, l'esport aporta valors importants (esforç, joc net, igualtat, competitivitat, respecte a les normes, etc.) i promou principis per a la convivència i la cohesió social, com la participació, la integració, el respecte i la solidaritat. En aquest sentit es presenta com un instrument essencial per a la promoció social i com element bàsic per a la lluita contra la intolerància, la xenofòbia, la violència o la drogoaddicció.

IV. Consideracions particulars

En aquest apartat es faran, en primer lloc, unes observacions relatives al procediment dut a terme i a tot el text per passar, a continuació, a analitzar l'articulat del projecte de norma.

I. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, possibilitant la participació per part de totes les federacions esportives d'àmbit autonòmic així com de les d'àmbit estatal i obrint fins i tot la fase d'informació pública, fent així realitat el principi de participació dels ciutadans en l'elaboració de les normes que els hi afecten. Malgrat això, trobam a faltar l'informe sobre impacte de gènere del Institut Balear de la Dona.

Així mateix, es valora positivament la minuciositat de l'informe sobre les al·legacions presentades i que s'hagin incorporat aquelles que milloraven el text, donant així sentit ple al tràmit d'audiència. Ara bé, vistes les funcions que s'encomanen a l'Escola Balear de l'Esport, aquest CES considera que, tal vegada, s'hauria de valorar si l'estructura i recursos actuals són suficients per a dur a terme les noves funcions amb l'eficàcia pròpia d'una Administració moderna i compromesa amb el servei als ciutadans. I que, tal vegada, sí seria necessari un estudi econòmic del cost que podria suposar aquesta norma.

S'ha advertit que al llarg del text es fa referència a la *direcció general competent o al conseller o consellera en matèria d'esports*. Doncs bé, consideram que s'hauria de fer servir el nom de l'òrgan competent en temps present, tal i com disposa el dictamen 19/2006, de 26 de gener, del Consell Consultiu.

Per acabar aquest apartat, volem fer una consideració de caire general sobre les conseqüències que es poden derivar, per exemple, de revocacions d'autoritzacions (art. 15) i de caducitats del procediment (art. 27) per als alumnes que es matriculen i assisteixen a l'activitat formativa. Certament, aquest projecte de decret pretén regular els procediments de les activitats formatives dutes a terme per les federacions

esportives i no les relacions entre les federacions i els alumnes, o entre la mateixa Administració o l'EBE i els alumnes. No obstant això, aquesta regulació no afecta únicament les federacions, sinó que es veuen implicats tots aquells estudiants que assisteixen a les activitats formatives i que es poden trobar, per exemple, que la seva titulació, una vegada superades les proves d'avaluació, només té caràcter federatiu.

Entenem que els alumnes que assisteixen, paguen els imports de matrícula corresponents i superen les proves d'avaluació de les activitats formatives prèviament aprovades per l'Administració autonòmica, no haurien de trobar-se en la situació d'indefensió en què es trobarien si, en virtut de l'article 15.3, l'Administració revoca l'autorització atorgada inicialment. Evidentment, s'han de prendre mesures per evitar i corregir els incompliments que es puguin produir per part de les federacions, però consideram que s'hauria de fer un esforç per trobar solucions que no perjudiquin a tercers.

II. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, fent esment a la vocació de transitorietat de la norma.

Malgrat això, en el darrer paràgraf, al igual que es fa referència al dictamen del Consell Consultiu, s'ha d'afegir el dictamen d'aquest Consell Econòmic i Social, igualment obligatori, encara que no vinculant.

III. Pel que fa a l'articulat, volem fer les següents consideracions:

1. L'article 7 disposa que l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma en matèria educativa ha d'emetre un informe sobre la sol·licitud federativa. Aquest informe és, segons aquest precepte, preceptiu i s'ha d'emetre en el termini màxim de 15 dies.

   D'una banda i tal i com ja s'ha dit més amunt, seria més clar i conforme al Dictamen del Consell Consultiu 19/2006, substituir *òrgan competent de la Comunitat Autònoma,* per *Conselleria d'Educació i Cultura*.

   D'altra banda, considerant que es tracta d'un informe sobre formació esportiva i que la Conselleria d'Educació i Cultura és la competent en aquesta matèria, entenem que l'informe hauria de tenir una importància major dins el procediment. És a dir, l'informe hauria de ser no només preceptiu, sinó vinculant. Igualment, consideram que s'haurien d'establir els mecanismes de coordinació i col·laboració adients per què aquest informe no suposés un entrebanc en el procediment d'autorització de les activitats de formació esportiva.

2. L'article 12.4 fa referència a les persones que es trobin en una *determinada* situació acadèmica o esportiva. I disposa que es poden autoritzar convocatòries per a col·lectius que tenguin els requisits generals i específics per accedir-hi i es trobin en aquesta *determinada situació.*

Des del CES no entenem les característiques d'aquesta determinada situació esportiva o acadèmica, considerant que s'hauria de precisar en ares a una major i millor comprensió de la norma. És a dir, si es refereix a l'article 13, relatiu a convocatòries de cursos per a determinats col·lectius, recomanam que així s'aclareixi en l'apartat 4 de l'article 12.

3. Finalment, han de tenir en compte que el termini de sol·licituds d'activitats de formació previstes per a l'any de 2009, previst en la disposició transitòria, s'haurà de modificar.

V. Conclusions

Al llarg d'aquest dictamen s'ha exposat l'opinió del Consell Econòmic i Social en relació amb el Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 11 de novembre de 2008

DICTAMEN NÚM. 21/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI 10/2000, DE 30 DE NOVEMBRE, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís segon de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís segon del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El 14 de novembre de 2007 el Consell Econòmic i Social (CES) emet un dictamen sobre la modificació de la seva llei reguladora —la llei 10/2000, de 30 de novembre— i la conseqüent modificació del seu Reglament d'organització i funcionament. En el dictamen esmentat es proposa, d'una banda, la inclusió en el grup III del Consell, d'un membre designat pel Consell Insular de Formentera, en substitució d'un dels dos membres designats pel Govern. D'altra banda, es proposa ampliar l'àmbit d'aplicació de la preceptivitat dels dictàmens del CES als projectes de reglament (independentment de la seva denominació) dels consells insulars, atès el reconeixement de la potestat reglamentària atorgada per l'article 72 l'Estatut d'autonomia en relació amb les matèries considerades com a pròpies d'acord amb l'article 70 de l'Estatut. Finalment, el dictamen del CES suggereix que s'afegeixi una menció expressa la condició de més representatius en l'àmbit de la comunitat autònoma pel que fa als membres designats dels grups I i II del CES.

Segon. El 30 de gener de 2008, el CES tramet a la Conselleria de Treball i Formació, una proposta de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, juntament amb el dictamen 4/2007, abans esmentat, i un informe dels Serveis Jurídics —del qual s'informa a la Comissió Permanent— on s'argumenta, d'acord amb el dictamen 1/2006 del CES, sobre l'Avantprojecte de Llei de Funció Pública, la necessitat de modificar l'article 10 de la llei reguladora del CES per tal d'elevar a rang legal la previsió del Decret 79/2001, d'1 de juny, de mesures organitzatives transitòries per al desplegament del Consell Econòmic i Social, amb l'objectiu d'"evitar les confusions derivades d'un decret que, encara que vigent, es va dictar amb vocació de provisionalitat, i dotar d'una major seguretat jurídica a aquesta consideració orgànica d'alt càrrec".

Tercer. Després de la tramitació del corresponent expedient normatiu per part del Govern, el dia 4 de novembre de 2008 es registra en el CES la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Treball I Formació, relativa a la Llei de modificació de la Llei del Consell Econòmic i Social (CES).

Quart. El dia 6 de novembre, a sol·licitud dels Serveis Tècnics del CES, es tramet, per part de la Conselleria, l'Avantprojecte de Llei en format electrònic.

Cinquè. El mateix dia, el president anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa d'ambdós anuncis, "La Caixa", la CAEB i el Col·legi Oficial d'Advocats de les Illes Balears.

Sisè. L'expedient tramés consta, a banda de l'Avantprojecte i la sol·licitud de dictamen, de la següent documentació:

- Sol·licitud del CES d'inici de la reforma de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, amb la proposta de modificació, dictamen 4/2007 modificació i informe del Serveis Jurídics.
- Memòria justificativa de la necessitat d'elaborar un avantprojecte de llei de modificació del la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.
- Estudi econòmic de l'esborrany d'avantprojecte de llei de modificació del la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.
- Resolució d'inici del procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de llei de modificació del la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i designació de l'òrgan responsable de la tramitació.
- Documentació complementària a la sol·licitud del CES de modificació de la Llei 10/2000.
- Esborrany d'Avantprojecte de llei de modificació del la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del CES.
- Sol·licitud del director general de Treball al President del CES d'observacions o modificacions que es considerin oportunes a la reforma de la Llei 10/2000 i resposta del President del CES.
- Comunicació a la directora general de Relacions amb el Parlament i Coordinació normativa de l'inici del procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de Llei de modificació de la Llei del CES.
- Tràmit d'audiència pública i ofici de la consellera de Treball i Formació als consellers i conselleres de l'Administració del govern de les Illes Balears en relació amb l'Avantprojecte de Llei de modificació de la llei 10/2000, amb les al·legacions i suggeriments presentats.
- Ofici de la consellera de Treball i Formació a les associacions i entitats interessades en relació amb l'esborrany d'avantprojecte de Llei de modificació de la Llei 10/2000:
    - Consell insular de Mallorca
    - Consell insular de Menorca
    - Consell insular d'Eivissa
    - Consell insular de Formentera

- Col·legi de Graduats Socials
- CAEB
- PIMEB
- CCOO
- UGT
- Associació agrària
- Unió de Pagesos
- AELIB
- GOB
- UCABAL
- UCTAIB
- REAS
- Associació de consumidors, Nuredduna
- UNAE
- Col·legi d'Advocats
- Col·legi d'Economistes

- Informe sobre les observacions rebudes a l'Avantprojecte de Llei de modificació de la Llei 10/2000.
- Informe sobre les observacions de les conselleries del Govern de les Illes Balears a l'Avantprojecte de llei de modificació de la Llei 10/2000.
- Segon esborrany de l'Avantprojecte de llei de modificació de la Llei 10/2000.
- Tramesa a la directora general de Relacions amb el Parlament i coordinació normativa del segon esborrany amb els informes sobre les observacions presentades.
- Segon ofici de la consellera de Treball i Formació a les associacions i entitats interessades en relació amb l'esborrany d'Avantprojecte de llei de modificació de la Llei 10/2000.
- Escrit d'actuacions practicades en la tramitació de la versió inicial de l'Avantprojecte de llei de modificació de la Llei 10/2000, enviat a la consellera de Treball i formació pel Sr. Albert Moragues Gomila.
- Ofici a la directora general de Relacions amb el Parlament i Coordinació normativa de manca de suggeriments al segon esborrany per part de les associacions.
- Tramesa d'actuacions del conseller de Presidència, a la consellera de Treball i Formació.

- Tramesa d'actuacions de la conselleria de Presidència al director general de Treball.
- Tercer esborrany d'Avantprojecte de llei.
- Informe sobre el text definitiu de l'esborrany d'Avantprojecte de llei.
- Avantprojecte de llei de modificació de la Llei 10/2000.
- Ofici tramesa a la consellera de Treball i Formació.
- Ofici tramesa a l'Institut Balear de la Dona.
- Ofici tramesa al Consell Econòmic i Social.

Setè. En la sessió d'11 de novembre de 2008, la Comissió Permanent es designa a si mateixa, d'acord amb l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, perquè elabori la corresponent proposta de dictamen, en atenció al caràcter transversal de la norma i la seva transcendència per al propi CES.

Vuitè. D'acord amb el procediment establert, la Comissió Permanent es reuneix el dia 9 de desembre de 2008 i aprova la proposta de dictamen, la qual eleva al Ple que, finalment, aprova el dictamen en la sessió de 17 de desembre.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei sotmès a dictamen consta d'una exposició de motius, quatre articles i una part final conformada per tres disposicions finals.

L'exposició de motius justifica les reformes que conté l'Avantprojecte i n'argumenta la seva necessitat. En aquest sentit, s'esmenta la repercussió per al CES de les previsions de l'Estatut d'autonomia respecte a la creació del Consell Insular de Formentera i el reconeixement de la potestat reglamentària als consells insulars en relació amb les competències que li són atribuïdes com a pròpies. D'altra banda, s'aprofita per precisar l'àmbit material i funcional d'actuació del CES, determinant el tipus i la procedència de normes reglamentàries respecte de les quals ha d'emetre dictamen preceptiu, i delimitant l'àmbit de matèries que es consideren de caràcter econòmic, social, laboral o d'ocupació. Així, es pretén garantir el principi de seguretat jurídica i reforçar la tasca consultiva de la institució. Finalment, s'aborda la justificació de les modificacions que afecten qüestions orgàniques, com la menció expressa al caràcter més representatiu en l'àmbit de la comunitat autònoma de les organitzacions que integren els grups I i II, en concordança amb el que disposa l'article 5 de la Llei, i l'elevació a rang legal de la consideració orgànica d'alts càrrecs del president i del secretari general, reconeguda actualment en el Decret 78/2001, d'1 de juny, de mesures organitzatives transitòries per al desplegament del Consell Econòmic i Social.

Pel que fa a la part dispositiva, la Llei està formada per 4 articles, que regulen les qüestions següents:

L'article primer modifica profundament l'article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del CES, afegint un seguit de consideracions a les que es proposaven en el dictamen 4/2007 del CES.

Aquest article disposa, textualment, el següent:

1. «Es modifica l'incís primer de l'article 2.1a i l'incís primer de l'article 2.1 b que passen a tenir la redacció següent:

a) Primer. Avantprojectes de llei, tret de l'avantprojecte de llei de pressuposts generals, així com projectes de decret legislatiu, de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, sempre que els esmentats avantprojectes i projectes regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

b) Primer. Projectes d'ordre dels consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars, no inclosos en l'apartat a incís primer d'aquest article, que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

2. S'afegeix un nombre 4 en l'article 2, amb el text següent:

4. Es consideren que formen part de les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, amb independència que siguin matèries que es vulguin regular en avantprojectes de normes legals o projectes de normes reglamentàries, respecte de les quals sigui preceptiva la sol·licitud de dictamen del Consell Econòmic i Social, les següents:

– *Planificació de l'activitat econòmica, desenvolupament dels sectors econòmics i desenvolupament regional*

– *Ordenació dels sectors econòmics (agricultura, ramaderia, pesca, sector marítim, indústria i serveis)*

– *Tributs i finances públiques*

– *Sector públic*

– *Promoció i ordenació del turisme*

– *Transports i comunicacions*

– *Ordenació del territori i urbanisme*

– *Cambres de comerç, indústria i navegació*

– *Col·legis professionals*

– *Fundacions i associacions*

– *Propietat privada i llibertat d'empresa*

– *Mercat Únic Europeu*

– *Economia Social*

- *Política d'ocupació, relacions laborals, inserció laboral i immigració*
- *Polítiques de rendes*
- *Seguretat Social*
- *Condicions laborals i negociació col·lectiva*
- *Dret de vaga i llibertat sindical*
- *Dret de participació*
- *Família, filiació i dret al matrimoni*
- *Cultura, patrimoni cultural, fet religiós, esport i oci*
- *Consum i protecció al consumidor*
- *Educació, universitat i formació professional*
- *Salut, sanitat i prevenció de riscs laborals*
- *Serveis socials i cooperació al desenvolupament, polítiques d'integració*
- *Habitatge*
- *Entitats i corporacions locals*
- *Medi ambient i aprofitament dels recursos naturals*

3. *S'afegeix un nombre 5 en l'article 2, amb el text següent:*

   Queda exclòs el dictamen preceptiu respecte dels avantprojectes de llei, projectes de decret legislatiu i de decret del Govern de les Illes Balears, així com de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, que tractin de matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació en els casos següents:

   a) *Quan es tracta de disposicions normatives que no regulin de manera directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, sempre i quan no afectin directament a les institucions i òrgans en els quals s'exerceix el dret a la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.*

   b) *Quan es tracta de disposicions reglamentàries excloses del tràmit d'audiència, perquè ho exigeixin raons greus d'interès públic apreciades per resolució del conseller competent, les quals hauran de posar-se de manifest en l'expedient d'elaboració de la norma.*

   c) *Quan suposin la modificació o reforma puntual, indirecta i no estructural de normes que han estat sotmeses a dictamen preceptiu del Consell Econòmic i Social.»*

L'article segon modifica l'article 4 de la Llei, incloent en el grup III un conseller designat pel Consell Insular de Formentera en detriment d'un designat pel Govern i afegint la menció a la condició de més representatius en l'àmbit de la comunitat autònoma pel que fa a les organitzacions que integren els grups I i II.

L'article disposa, textualment, el següent:

«Es modifica l'article 4 que passa a tenir la redacció següent:

Article 4: Composició

El Consell Econòmic i Social estarà integrat per un total de trenta-set membres, els quals han de tenir la condició política de ciutadans de les Illes Balears, d'acord amb la distribució següent.

a) El president o presidenta

b) El grup I estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions empresarials més representatives en l'àmbit de la comunitat autònoma

c) El grup II estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions sindicals més representatives en l'àmbit de la comunitat autònoma

d) El grup III estarà constituït per dotze membres distribuïts de la manera següent:

Una persona representant del sector agrari

Una persona representant del sector pesquer

Una persona representant del sector d'economia social

Una persona representant de les associacions de consumidors i usuaris

Una persona representant de la Universitat de les Illes Balears

Una persona representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals

Una persona representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient

Cinc persones expertes en matèria econòmica i social i mediambiental, elegides entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent. Quatre a proposta dels consells insulars i una a proposta del Govern de les Illes Balears».

Els articles tercer i quart de l'Avantprojecte reconeixen, respectivament, la consideració orgànica d'alts càrrecs de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, del president i del secretari general del CES.

Aquests articles disposen, respectivament i textualment, el següent:

«S'afegeix un nou apartat en l'article 10, amb la redacció següent:

3. La persona titular de la Presidència del Consell Econòmic i Social té la consideració orgànica d'alt càrrec de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

S'afegeix un nou apartat en l'article 12 amb la redacció següent:

4. La persona titular de la Secretaria General té la consideració orgànica d'alt càrrec de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears».

Pel que fa a la part final de l'Avantprojecte de llei, la disposició final primera afecta, en concordança amb la modificació proposada en els articles tercer i quart, el president i el secretari general del CES, en la mesura que modifica la Llei de funció pública de les Illes Balears, per tal d'incloure'ls en la llista de la disposició addicional novena. La disposició final segona habilita el Govern per què dicti, prèvia consulta al CES, les disposicions reglamentàries i administratives necessàries per al desplegament i l'aplicació de la llei. I, finalment, la disposició final tercera disposa que aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES fa una valoració positiva sobre l'oportunitat de l'Avantprojecte sotmès a dictamen, tenint en compte que es produeix després que aquest mateix Consell, en el dictamen 4/2007, proposàs un seguit de reformes de la seva normativa reguladora i que les consideracions fetes en aquella ocasió han estat tengudes en compte a l'hora de redactar l'Avantprojecte analitzat en el present dictamen. De fet, han estat superades en alguns casos respecte a la proposta inicial del CES, la qual cosa es valora, sense perjudici de les observacions particulars, de forma igualment positiva, especialment pel que fa a la necessitat que les normes que es dictaminen siguin de caràcter estructural i a l'esforç per determinar l'àmbit concret de les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

Segona. Aquest CES considera que la tramitació de l'expedient ha estat rigorosa i ha respectat escrupolosament les exigències del procediment administratiu, la qual cosa és desitjable en tots els casos, tot i que malauradament no sempre es du a terme. Es valora especialment la garantia de la participació de totes les institucions i organitzacions representades en el Consell, que han pogut pronunciar-se —com ha de ser—, al llarg del procés normatiu prèviament a la sol·licitud de dictamen. En aquest sentit, és oportú recordar la doctrina del CES, expressada en el dictamen 9/2002 i reiterada en nombrosos dictàmens posteriors, d'acord amb la qual "els tràmits d'audiència i participació no condicionen ni substitueixen els corresponents als informes i dictàmens que s'han d'elaborar. I igualment la conselleria autora de l'avantprojecte de llei no es pot plantejar que la seva sol·licitud de dictamen a una institució de naturalesa consultiva, com és el CES, ja cobreixi la informació prèvia o la consulta sectorial. Quan la petició de consulta s'adreça al CES, el dictamen que aquesta institució emet és el resultat d'un esforç de consens en les opinions i parers dels consellers que estan integrats en el seu Ple, els quals actuen com a consellers que són del CES amb independència de la seva procedència sindical, empresarial o institucional. Aquesta potestat bàsica és reconeguda en el Reglament del CES, quan el seu article 9 diu que *els consellers actuaran en l'exercici de les seves funcions amb plena autonomia i independència…* La conclusió és evident: el dictamen del CES és

únicament i exclusivament l'opinió del CES —article 14 núm. 7 de la Llei 10/2000— la qual no és el parer individual de les institucions i organitzacions que hi poden designar representants ni, en cap cas, no la substitueix".

Tercera. El CES vol fer constar la importància de la seva independència i autonomia per a la realització de les funcions que li són encomanades. Com a òrgan consultiu, de participació, d'estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social a les Illes Balears, és fonamental que actuï al marge de la influència del poder executiu, i que ho faci d'acord amb les decisions dels seus òrgans, en virtut dels procediments decisoris previstos en les seves normes reguladores i, per descomptat, respectant totes les obligacions i limitacions que es deriven de la seva qualitat d'òrgan que actua en l'esfera de la gestió pública. En aquest sentit, ha de comptar amb un pressupost adequat a les seves necessitats materials i de personal, que pugui garantir el compliment de les seves funcions en les condicions esmentades.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació amb l'article primer, aquest CES considera oportú fer les consideracions següents:

– Pel que fa a la modificació de l'incís primer de l'article 2.1.*a*, que estableix els casos de sol·licitud preceptiva, es valora positivament la inclusió dels projectes de reglament dels consells insulars, seguint un criteri material, amb independència de la seva denominació formal, atès que es correspon amb la proposa feta en el dictamen 4/2007, on el CES afirmava que "*els consells insulars poden establir, en les competències que li són pròpies, disposicions reglamentàries de caràcter general en matèria econòmica i social. L'exercici d'aquesta potestat, reservada al Govern fins l'entrada en vigor de la reforma Estatut d'autonomia, s'insereix en l'àmbit de la preceptivitat de la sol·licitud de dictamen al CES, la qual cosa significa que els consells insulars hauran de trametre obligatòriament tots aquells projectes de reglaments en matèria econòmica i social, en l'àmbit de les seves competències, independentment de la denominació que aquests adoptin, ja que la redacció actual dels articles 2.1a de la Llei del CES i 4 a del Reglament d'organització i funcionament fa referència als projectes de decret perquè aquesta és la forma que, d'acord amb l'article 39 de la Llei 4/2001, del Govern, adopta l'exercici d'aquesta potestat.*" D'altra banda, és oportuna la inclusió dels projectes de decret legislatiu, tenint en compte que està prevista actualment en el Reglament d'organització i funcionament. Pel que fa al fet que els avantprojectes i projectes sobre els quals s'ha de consultar al CES regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, també es considera una previsió adequada,[1] sempre que

[1] En aquest sentit, vegeu la nota 2 d'aquest dictamen i l'annex d'aquest (http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=NTCS020338ZI42859&id=42859).

la utilització d'aquest concepte indeterminat no es faci servir, per part de qui està obligat a sol·licitar dictamen, per evitar la consulta de forma arbitrària.

– Pel que fa a la modificació de l'incís primer de l'article 2.1.b, que preveu les sol·licituds facultatives, es considera encertat i es valora, en conseqüència, positivament.

– El CES considera molt profitós l'esforç per definir les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, a través de la inclusió d'un nou apartat 4 de l'article 2. En aquest sentit, el propi CES va emetre, l'any 2004, en el marc d'una trobada de consells econòmics i socials per tractar la preceptivitat dels dictàmens, un informe sobre la qüestió on determinava el que entenia que formava part d'aquestes matèries —que, d'altra banda, se situava en la línia que indica l'Avantprojecte[2]— i recomanava la modificació de les lleis reguladores dels CES per establir llistats de matèries per solucionar els problemes derivats de la indeterminació de les diverses normes reguladores dels CES, especialment el baix nombre de sol·licituds de dictamen. Per tant, i tot i que no es va suggerir inicialment en el dictamen 4/2007, el llistat proposat es considera adequat, en el sentit que totes les matèries incloses formen part, d'acord amb el criteri d'aquest CES, de l'àmbit socioeconòmic, laboral i d'ocupació. D'altra banda, es dóna per suposat que es refereix a matèries que s'han d'interpretar en un sentit ampli, la qual cosa es traduiria en la inclusió de conceptes o activitats diversos en cada matèria, com per exemple, les normes sobre determinació de serveis mínims respecte a la matèria de dret de vaga.

– En relació amb les exclusions previstes en la proposta d'introducció d'un nou apartat 5 en l'article 2, contribueixen, d'acord amb el parer d'aquest CES, a la clarificació de l'àmbit material d'aplicació de la llei i són conseqüents amb el sentit de les modificacions proposades en l'Avantprojecte i amb les recomanacions fetes pel CES a les conselleries nen l'informe esmentat en el paràgraf anterior[3] en el seu manual sobre l'elaboració de dictàmens.

Segona. En relació amb l'article segon, el CES es manifesta conforme a la modificació proposada, atès que es recomanava en els mateixos termes en el dictamen 4/2007, on s'afirmava, pel que fa al grup III, que "*la creació d'un quart consell insular obliga, segons la nostra opinió, a incloure un representant designat pel Consell Insular de Formentera i, per tant, a replantejar la conformació d'aquest grup III i, concretament, la del subgrup format pels cinc experts en matèria social, econòmica o ambiental, ja que la pretensió de la Llei i el Reglament amb la previsió de 3 membres designats pels consells insulars, sembla respondre a la voluntat de designar un representant per cada*

[2] L'extracte de l'informe on es tracta aquesta qüestió s'acompanya com a annex d'aquest dictamen (concretament, la conclusió primera) en http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=NTCS020338ZI42859&id=42859.

[3] Vegeu l'annex del dictamen (conclusió segona de l'extracte) en http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=NTCS020338ZI42859&id=42859.

consell, d'acord amb l'organització territorial insular prèvia a la reforma de l'Estatut d'autonomia. El CES opina, d'acord amb aquesta consideració, que la modificació de l'article 4 d la Llei i 6 d del Reglament ha de mantenir el nombre actual de consellers, substituint un representant designat pel Govern per un que designi el Consell de Formentera, la qual cosa és coherent amb l'assumpció de competències per part dels consells insulars en detriment del Govern que contempla el nou Estatut d'autonomia". D'altra banda, pel que fa als grups I i II, se suggeria la inclusió de la menció expressa al caràcter representatiu, en l'àmbit de la comunitat autònoma, de les organitzacions que integren els grups I i II, en concordança amb l'article 5.1 i 2 de la pròpia Llei i, pel que fa al cas concret del grup I, amb la previsió sobre la representació institucional dels empresaris prevista en la disposició addicional sisena de l'Estatut dels Treballadors, on es defineix la capacitat representativa d'aquestes organitzacions per defensar els seus interessos davant les Administracions Públiques i altres organismes d'àmbit estatal o autonòmic.

Tercera. En relació amb les modificacions previstes en els articles tercer i quart, responen al criteri establert pels Serveis Tècnics del CES, ratificat per la Comissió Permanent, en la mesura en què pretenen, per raons de seguretat jurídica, elevar a rang legal una previsió continguda en una norma reglamentària, concebuda amb vocació de provisionalitat, com és el Decret 79/2001, d'1 de juny, esmentat en els antecedents. En conseqüència, les considera oportunes.

Quarta. En relació amb les disposicions finals, es consideren adequades a les previsions de l'articulat i a l'organització i funcionament del CES.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de modificació de la Llei del Consell Econòmic i Social, el considera oportú i adequat, subscriu els termes de la reforma que proposa i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de desembre de 2008

DICTAMEN NÚM. 22/2008, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIXEN ELS PRINCIPIS GENERALS PER A LA UTILITZACIÓ AGRÍCOLA DELS FEMS A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 21 de novembre de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals per a la utilització agrícola dels fems a les Illes Balears.

Segon. El dia 24 de novembre, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa.

Tercer. El mateix dia es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels serveis tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Quart. El 26 de novembre la Conselleria d'Agricultura i Pesca envia, per correu electrònic, una nova versió del Projecte de decret, amb la revisió lingüística i correccions menors.

Cinquè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Proposta d'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Resolució d'inici.
3. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
4. Normativa:
    a. Reial decret 261/1996, de 16 de febrer, sobre protecció de les aigües contra la contaminació produïda pels nitrats procedents de fonts agràries
    b. Llei 1/1998, de 21 d'abril, de residus

   c. Reial decret 324/2000, de 3 de març, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les explotacions porcines
   d. Reial decret 378/2001, de 6 d'abril, pel qual es regula el Pla Hidrològic de les Illes Balears
5. Esborrany inicial del projecte de decret i tràmit d'audiència.
6. Projecte de decret tramés al Consell Consultiu.
7. Informe del Departament Jurídic Econòmic.
8. Informe de la Secretaria General.
9. Remissió del Projecte de decret al Consell Consultiu.
10. Dictamen 104/2007, del Consell Consultiu.
11. Esborrany de la nova versió de decret.
12. Tramesa del Projecte a les entitats següents:
   a. FAGME
   b. AGRAME
   c. Unió de Pagesos de Menorca
   d. ASAJA BALEARES
   e. UCABAL
   f. Associació intersectorial Agrària
   g. Associació municipal de les Illes Balears (AMIB)
   h. Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)
   i. Unió de Pagesos de Mallorca
   j. Consell Insular d'Eivissa
   k. Consell Insular de Formentera
   l. Consell Insular de Mallorca
   m. Consell Insular de Menorca
13. Tramesa del Projecte a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
14. Tramesa del Projecte al Consell Econòmic i Social.
15. Tramesa del Projecte a la directora gerent de l'Institut Balear de la Dona.
16. Al·legacions presentades per:
   a. Conselleria d'Esports i Joventut
   b. Consell Econòmic i social
   c. Conselleria de Comerç, Indústria i Energia

d. Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració

e. Conselleria de Presidència

f. ASAJA BALEARS

g. FELIB

h. Consell Insular d'Eivissa

i. Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques

j. Consell Insular de Menorca

k. Conselleria de Medi Ambient

l. Institut Balear de la Dona

m. Conselleria de Salut i Consum

17. Contestació a les següents al·legacions:

    a. FELIB

    b. Conselleria de Medi Ambient

    c. Consell Insular de Menorca

    d. ASAJA BALEARS

    e. Conselleria de Salut i Consum

18. Projecte de decret després d'al·legacions.

19. Informe del Departament Jurídic Econòmic.

20. Informe de la Secretaria General.

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 3 de desembre i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 17 de desembre de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 10 articles i una part final distribuïda en una disposició transitòria i dues disposicions finals.

I. El preàmbul desplega el marc normatiu que l'habilita i fa una breu exposició del contingut de la norma.

Així, d'una banda, d'acord amb la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus, la normativa bàsica en aquesta matèria, ha de fixar els tipus i les quantitats de residus que poden

ser utilitzats com a fertilitzant, així com les condicions en què l'activitat queda dispensada de l'autorització.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears disposa que el Govern de les Illes Balears pot establir els principis generals sobre les matèries que els consells insulars hagin assumit com a pròpies, per tal de garantir-los l'exercici de la potestat reglamentària

D'acord amb això, pretén regular un marc jurídic bàsic basat en aspectes d'interès suprainsular a partir del qual els consells insulars puguin desplegar completament aquesta matèria.

II. La part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, consta d'un total de 10 articles:

L'article 1 defineix l'objecte de la norma, que és l'aprovació dels principis generals als que ha d'ajustar-se la regulació de la gestió i producció de fems i del nitrogen que en generen per a la seva utilització agrícola en l'àmbit territorial de les Illes Balears.

L'article 2 defineix tota una sèrie de conceptes, als efectes del decret, com ara explotació ramadera i agrícola, fems, adob o fertilitzant.

L'article 3 estableix els requisits dels sistemes d'emmagatzematge de fems, que hauran de regular els consells insulars, incloent la capacitat mínima dels dipòsits, el temps d'emmagatzematge permanents i les condicions tècniques, garantint-se la impermeabilització dels mateixos i el no escorregut a l'exterior dels líquids.

L'article 4, relatiu a les característiques del sòl de les instal·lacions ramaderes i evacuació de les aigües pluvials, exigeix garanties per a la impermeabilització del sòl. Així mateix, exigeix que en les explotacions de gran capacitat, les aigües pluvials recollides s'han d'evacuar separades de les aigües residuals i dels adobs sòlids i purins.

L'article 5 regula l'aplicació dels fems a les parcel·les agrícoles, establint l'obligació de respectar les aportacions màximes de nitrogen en el cas de valorització de fems sòlids o purins com a fertilitzant, que s'estableixen en 170 quilograms de nitrogen per hectàrea i any per a les zones oficialment declarades vulnerables i 210 quilograms de nitrogen per hectàrea i any per a la resta de les zones.

L'article 6 està dedicat a l'autorització administrativa de valorització dels fems com a fertilitzant, que ha d'atorgar el consell insular que pertoqui, sempre que les explotacions tenguin un pla de valorització de fems. No obstant això, el mateix precepte estableix unes excepcions a l'autorització.

D'acord amb l'article 7, els consells insulars en la forma en que estableixin autoritzaran els centres de distribució de fems; en tot cas s'haurà de garantir la impermeabilització de les instal·lacions, l'existència de fosses adequades i l'aïllament de les aigües pluvials.

L'article 8 crea el registre autonòmic d'explotacions agràries autoritzades per la valorització dels fems per a usos agraris i de centres de distribució de fems, el qual es regularà mitjançant ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca. I l'article 9 disposa que la Conselleria d'Agricultura i Pesca coordinarà l'activitat dels consells insulars en tot allò que pugui afectar els interessos de la Comunitat Autònoma, d'acord amb l'article 72 de l'Estatut d'autonomia.

Finalment, el règim sancionador ve previst en l'article 10, que es remet a la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus i a la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal i la normativa que les despleguin.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició transitòria disposa que les explotacions existents que han d'obtenir l'autorització administrativa de valorització de l'adob com a fertilitzant per aquest Decret han de regularitzar la seva situació administrativa en un termini de 18 mesos comptadors a partir de l'entrada en vigor de la normativa de desplegament que aprovin els consells insulars.

La disposició final primera disposa que aquest norma es dicta en virtut de l'article 58.3 de l'Estatut d'Autonomia i la disposició final segona, que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Aquest Consell valora de manera molt positiva, en termes generals, tota acció que suposi una millora i un major control sobre la producció y la gestió dels residus. Dit això, també vol expressar la seva preocupació pel sector primari al qual se li ha de prestar, des de les administracions públiques, especial atenció per facilitar-li el compliment de la normativa que li afecta i, en cas que la nova normativa impliqui costs econòmics, tècnics o administratius, les administracions públiques haurien d'establir línies de finançament així com de suport tècnic i administratiu.

1. La Unió Europea està fent esforços per implementar mesures de lluita contra el canvi climàtic des de tots els fronts possibles, inclosos tots els sectors econòmics. Si bé reconeix que la contribució del sector primari a la desestabilització del clima és menor que la d'altres sectors, i que, a més, està minvant, considera que per aconseguir resultats efectius, s'ha de lluitar des de tots els sectors econòmics. Així, només un 9% del total de gasos d'efecte hivernacle deriven de l'activitat agrària, percentatge que el 1990 estava en el 11%. D'aquest 9%, un 5% deriva dels nitrats aplicats com a fertilitzant, essent el 4% restant del metans produït per la ramaderia.

Segons dades de la Comissió Europea, durant el període 1990-2005, a conseqüència de la disminució del ramat, aplicació més eficient dels fertilitzants i millor gestió dels fems agrícoles. De fet, la reducció d'emissions derivades de l'activitat agrícola ha estat superior que la reducció dels conjunt de les emissions, que s'ha situat en un 8%.

Així mateix, des de la Unió Europea es considera que tant l'increment de la preocupació social pel canvi climàtic, com els objectius europeus de reducció d'emissions d'efecte hivernacle, obligaran l'agricultura a jugar un paper important en la lluita contra el canvi climàtic. Més encara quan és, també, un dels sectors més durament afectat per les variacions climàtiques.

Hi ha una sèrie de pràctiques de gestió agrària que poden reduir les emissions contaminants, essent l'optimització de l'aplicació de fertilitzants i la millora en la gestió dels fems agrícoles, les més destacables als efectes del projecte de decret objecte de dictamen.

2. Dins l'àmbit estatal, pot destacar-se una doble vessant del paper dels poders públics. D'una banda, la mateixa Constitució de 1978 estableix en l'article 45, l'obligació dels poders públics de vetllar per la utilització racional de tots els recursos naturals, amb el fi de protegir i millorar la qualitat de la vida i defensar i restaurar el medi ambient. De l'altra, l'article 38 reconeix la llibertat d'empresa en el marc d'una economia de mercat, i estableix l'obligació dels poders públics de garantir i protegir l'execució i la defensa de la productivitat, d'acord amb les exigències de l'economia general. I, en aquest mateix sentit, l'article 130 disposa que els poders públics han d'atendre a la modernització i desenvolupament de tots els sectors econòmics i, en particular de l'agricultura, la ramaderia, la pesca i l'artesania a fi d'equiparar la vida de tots els espanyols.

Així doncs, l'Estat espanyol ha de vetllar per la protecció del medi ambient i, a la vegada, pel desenvolupament de tots els sectors econòmics, posant especial cura en la modernització i desenvolupament del sector primari, cosa que es procura coordinar des del Ministeri del Medi Ambient i Medi Rural i Marí.

Així, ha dictat diverses normes d'entre les quals destaca, per la matèria que ens ocupa, la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus i el Reial decret 261/1996, de 16 de febrer, sobre protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats procedents de fonts agràries. Aquest Reial decret preveu la determinació de zones vulnerable, l'elaboració de codis de bones pràctiques agràries que, si bé són d'aplicació voluntària, tenen com a finalitat la reducció de la contaminació i la protecció de les aigües; i l'establiment de programes d'actuació per tal de prevenir i reduir la contaminació causada per nitrats d'origen agrari. Totes aquests actuacions s'han de dur a terme per les comunitats autònomes, en exercici de les seves competències.

3. Pel que fa a la comunitat autònoma de les Illes Balears, s'han designat zones vulnerables mitjançant ordres del conseller d'Agricultura, s'han elaborat codis de bones pràctiques agràries i actuacions per reduir la contaminació, essent aquest Projecte de decret una norma dirigida també en aquesta direcció de protegir el medi ambient de la contaminació produïda per l'activitat agrària.

IV. Consideracions particulars

1. En general, pel que fa a l'expedient, i salvades les errades inicials que varen dur el projecte de decret al Consell Consultiu amb deficiències de procediment, podem dir que s'ha elaborat amb correcció si bé, una vegada tramés al CES, quan aquest dictamen ja es trobava en fase d'elaboració, varem rebre una segona versió, sota la justificació de què només hi havia modificacions d'estil provocades per la revisió lingüística. No obstant això, es va aprofitar aquesta revisió per modificar dos articles:

Així, d'una banda, l'article 8, relatiu al registre autonòmic d'explotacions agràries autoritzades per a la valorització de fems, en la versió tramesa el 21 de novembre, disposava:

> *Es crea el Registre autonòmic d'explotacions agràries autoritzades per a la valorització del fems, constituït pels registres corresponents creats a aquest efecte pels consells insulars, als quals en correspon també la gestió en l'àmbit territorial propi, segons el que disposa l'article 70.12 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.*

Ara bé, novament tramés, el 26 de novembre, afegia una frase:

> *Es crea el Registre autonòmic d'explotacions agràries autoritzades per a la valorització de fems, <u>que s'ha de regular mitjançant una ordre del conseller competent en matèria d'agricultura</u>, constituït pels registres corresponents creats a aquest efecte pels consells insulars, als quals en correspon també la gestió en l'àmbit territorial propi, segons el que disposa l'article 70.12 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.*

Si bé consideram que precisar el rang de la norma que haurà de regular el registre afavoreix el text, des d'un punt de vista formal, s'hauria d'haver previst abans de donar per tancada la fase d'elaboració del projecte de decret.

D'altra banda, l'article 9 també ha sofert una modificació, si bé en aquesta ocasió ha vist suprimida una frase. Així, en la primera versió:

> *De conformitat amb l'article 72 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la Conselleria d'Agricultura i Pesca coordina l'activitat del consells insulars en tot allò que pugui afectar els interessos de la comunitat autònoma. En aquest cas —atès que es tracta de coordinar una activitat en què els consells insulars en tenen la competència pròpia— ha de comptar necessàriament amb la participació d'aquests.*

En la segona, s'ha suprimit a partir de "en aquest cas", que sembla una explicació de les tasques de coordinació.

També en relació amb el procediment, i vist el dictamen 104/2007 que el Consell Consultiu va emetre respecte d'un primer Projecte de decret que no va veure la llum, crida l'atenció que no s'hagin seguit les recomanacions respecte a la participació dels òrgans assessors que el mateix govern té establerts reglamentàriament. *Per exemple, seria desitjable sol·licitar el parer del Consell Agrari Interinsular, òrgan de caràcter interadministratiu que inclou la representació dels consells insulars i de diferents*

representants del sector. Tampoc no hi seria sobrer, per exemple, saber que n'opina la Comissió d'Agroturisme, creada per l'Ordre del conseller de Turisme de 28 de setembre de 2004, atesa la naturalesa del projecte a examinar.

2. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència i la limitació imposada per l'Estatut d'autonomia en el sentit de què, amb el reconeixement de les matèries d'agricultura i ramaderia com a matèries pròpies del consells insulars, la regulació del Govern s'ha de limitar a establir-ne els principis generals.

Dit això, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i el dictamen emès per aquest Consell, amb caràcter preceptiu, d'acord amb l'article 2.1 *a* primer, de la Llei reguladora d'aquesta institució.

3. Pel que fa a l'articulat, començarem amb un comentari genèric que afecta a les funcions de coordinació del Govern, per assenyalar, a continuació, una sèrie d'aspectes concrets que entenem que es podrien millorar:

En efecte, tenint en compte que els consells insulars són els que han de completar i regular la utilització agrícola dels fems, per a cada illa, aquest CES vol mostrar la seva preocupació per les desigualtats que es podrien produir si la tasca de coordinació del Govern no es duu a terme de manera compromesa i eficient.

Així el Projecte de decret (per imperatiu estatutari) deixa en mans dels consells insulars aspectes tan importants com:

- La determinació dels requisits mínims que han de complir els sistemes d'emmagatzematge permanents i temporals, inclosa la capacitat mínima dels dipòsits, els temps d'emmagatzematge, les condicions tècniques que en garanteixin la impermeabilització i la impossibilitat que el líquid s'escorri a l'exterior (art. 3).
- Les característiques del sòl de les instal·lacions ramaderes i la forma d'evacuació de les aigües pluvials, que han de garantir la impermeabilització del sòl (art. 4).
- L'autorització administrativa per a la valorització dels fems que requereixen les explotacions agràries (art. 6.1), si bé el mateix Projecte de decret estableix unes excepcions a aquesta autorització.
- Les autoritzacions com a centre de distribució de fems (art. 7).
- La creació i la gestió dels registres insulars d'explotacions agràries autoritzades per a la valorització de fems, base i fonament del registre autonòmic (art. 8).

D'acord amb això, els consells insulars tenen l'oportunitat i la responsabilitat de regular els aspectes concrets de manera més eficient, prenent en consideració les característiques de les explotacions agràries existents a cada illa i de la situació del sòl i

de les aigües. Ara bé, això també pot implicar la creació de situacions desiguals e injustificades entre illes per a explotacions de característiques similars, cosa que s'hauria d'evitar si les desigualtats perjudiquen la competitivitat de les empreses agràries de les illes o a la qualitat ambiental. Situacions que s'agreujarien si alguna illa no regula o retarda més que les altres la regulació d'aquesta matèria. Per això entenem que aquesta serà, d'acord amb l'article 9 del Projecte de decret, part de la tasca del Govern, com a garant dels interessos de la comunitat autònoma.

4. Respecte a l'article 1, regulador de l'objecte i àmbit territorial d'aplicació, aquest fa referència a *la gestió i la producció de fems i de nitrogen per a la seva utilització agrícola*. L'article 2 defineix, entre d'altres, el concepte de *fems*, i reconeix que, *en funció del bestiar i del sistema de producció té diferents continguts d'aigua i nitrogen*. Doncs bé, si la definició de fems n'inclou el nitrogen com a component, entenem que es pot eliminar *nitrogen* de l'article 1. En l'expedient consta que aquesta precisió, feta per ASAJA en el tràmit d'al·legacions, es considerava apropiada i era acceptada per la Conselleria d'Agricultura i Pesca. Així es proposa en l'informe jurídic pel qual es valoren les al·legacions presentades. No obstant això, en la redacció final no consta la supressió de *nitrogen* de l'article 1.

A la vista d'això, entenem que en l'article 1 és suficientment aclaridor fer referència a la gestió i producció de fems per a la seva utilització agrícola, sense haver de concretar que el nitrogen també hi forma part, ja que apareix en la definició de l'article 2.

5. Seguint amb l'article 2, en la definició de valorització de fems com a fertilitzant, en relació amb l'article 5.1, es limiten les quantitats màximes de nitrogen permeses en 170 quilograms per hectàrea i any per a les zones oficialment declarades vulnerables, i 210 quilograms per hectàrea i any per a la resta de zones. Aquestes limitacions eren, fins ara, recomanacions de la Unió Europea i de l'Estat espanyol que apareixen en els codis de bones pràctiques agràries, els quals són d'aplicació voluntària. Aquest Projecte de decret pretén convertir-les en preceptives, cosa que consideram s'hauria de consensuar amb els representants del sector primari, per tal d'aconseguir, més que una aplicació coercitiva, un compromís per part dels agricultors i ramaders.

Crida l'atenció, així mateix, l'omissió del concepte de factor agroambiental, concepte important i que es pot fer servir de referència en el moment de determinar les excepcions a les obligacions de disposar d'autorització administrativa de valorització de fems com a fertilitzants. La definició d'aquest concepte apareixia en el text de 2007 i ha estat suprimit en la versió tramesa. Ara bé, consideram que seria convenient recuperar-lo en la versió definitiva.

6. L'article 8, relatiu al registre autonòmic d'explotacions agràries autoritzades per a la valorització de fems, disposa que s'ha de regular mitjançant ordre del conseller competent en matèria d'Agricultura i que està constituït pels registres insulars. L'informe de la cap del Departament Jurídic Econòmic indica que aquest Registre no

implica cap tràmit addicional per a l'agricultor o ramader, sinó que pel sol fet d'esser autoritzat per la valorització de fems, ja implica l'automàtica inscripció en el registre.

No obstant aquest informe, del text del Projecte de decret no es desprèn aquesta inscripció automàtica, motiu pel qual recomanam que, per seguretat jurídica i, a fi de aconseguir la desitjada coordinació entre illes, es faci constar en la part dispositiva de la norma. Més encara, es podrien establir unes pautes mínimes, en concepte de principis generals, a seguir pels consells insulars, a fi de què els agricultors i ramaders de les illes no es trobin amb tractaments diferents sense cap justificació.

7. Pel que fa al termini atorgat a les explotacions agràries per a obtenir l'autorització administrativa de valorització, s'estableix en 18 mesos, comptadors des que el consell insular corresponent hagi regulat aquesta matèria. No obstant això, al no establir-se cap termini per a què els consells insulars despleguin aquest Decret, consideram que des del govern s'hauria de fer un esforç per fomentar la regulació per part dels consells insulars. I això, en defensa dels interessos de la comunitat autònoma que, d'una banda, ha de procurar un mateix tracte a les explotacions agràries de les illes, modulat per les diferències que es puguin observar entre elles, i, de l'altra, té el mandat de protegir el medi ambient i procurar-ne la regeneració.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals per a la utilització agrícola dels fems a les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de desembre de 2008

DICTÀMENS 2009

DICTAMEN NÚM. 1/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA L'EXIGÈNCIA DE CONEIXEMENTS DE LLENGUA CATALANA EN ELS PROCEDIMENTS SELECTIUS D'ACCÉS I DE MOBILITAT, RELATIUS A LA FUNCIÓ PÚBLICA ESTATUTÀRIA I PER OCUPAR LLOCS DE TREBALL QUE ES CONVOQUIN EN EL SECTOR PÚBLIC SANITARI DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El dia 7 de gener de 2009 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
3. Estudi econòmic.
4. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
5. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
6. Certificació acreditativa de la negociació del projecte de decret en la Mesa Sectorial de Sanitat de 14 d'octubre de 2008.
7. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta de la Conselleria.
8. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Presidència i ofici enviat per aquesta Conselleria.

9. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació i ofici enviat per aquesta Conselleria.
10. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Turisme, suggeriments presentats i resposta.
11. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori, suggeriments presentats i resposta.
12. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Educació i Cultura i ofici enviat per aquesta Conselleria.
13. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Medi Ambient.
14. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Afers Socials i ofici enviat per aquesta Conselleria.
15. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, suggeriments presentats i resposta.
16. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Treball i Formació.
17. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia i ofici enviat per aquesta Conselleria.
18. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
19. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Interior, suggeriments presentats i resposta.
20. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Esports i Joventut i ofici enviat per aquesta Conselleria.
21. Tramesa del Projecte a la Comissió de Personal per l'emissió d'informe.
22. Esborrany final, versió catalana.
23. Esborrany final, versió castellana.
24. Certificació acreditativa de la negociació del Decret en la Mesa Sectorial de Sanitat de 5 de desembre de 2008.
25. Certificació acreditativa de l'informe favorable al Projecte de la Comissió de Personal de la comunitat autònoma.
26. Informe jurídic.
27. Informe de la secretaria general.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 21 de gener i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 27 de gener de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 8 articles i una part final distribuïda en quatre disposicions addicionals, una disposició transitòria i dues disposicions finals.

I. El preàmbul exposa el marc normatiu que l'habilita, tant pel que fa a l'àmbit autonòmic, amb l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la normativa sobre normalització lingüística i la Llei 5/2003, de salut de les Illes Balears, segons la qual el servei de Salut de les Illes Balears ha d'adoptar les mesures necessàries per normalitzar l'ús de la llengua catalana en els centres que en depenen; com pel que fa a les lleis estatals que hi puguin afectar con ara la Llei 55/2003, de 16 de setembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut, que preveu la possibilitat que la normativa autonòmica reguli l'exigència de coneixements de la llengua oficial de la comunitat autònoma en els procediments selectius del personal estatutari dels serveis de salut.

Del conjunt de la regulació que afecta el personal estatutari sanitari, s'ha de tenir en compte les singularitats pròpies de la funció pública estatutària i el principi de lliure circulació del personal estatutari en el conjunt del sistema de salut.

També es posen de manifest factors socials com ara el dèficit de professionals sanitaris que pateix la sanitat balear i l'elevat índex de personal estatutari temporal procedent d'altres comunitats autònomes.

Finalment, atès que el Decret 114/2008, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, exclou del seu àmbit d'aplicació tant el personal estatutari com el personal de les entitats i els consorcis de l'àmbit sanitari, es fa necessari escometre aquesta regulació.

II. La part dispositiva del Projecte de decret que, com s'ha dit, consta de 8 articles, es divideix en cinc capítols.

El primer, sobre l'objecte i àmbit d'aplicació, consta de 3 articles que regulen l'objecte, l'àmbit d'aplicació relatiu al personal estatutari i l'àmbit d'aplicació relatiu al personal laboral.

El capítol segon, coneixements exigibles en els procediments de selecció per ingressar en les categories de personal estatutari, conté l'article 4, que regula la selecció del personal estatutari, establint el nivell de llengua catalana exigible en els procediments de selecció, segons es tracti dels grups A1, A2 i C1 (on s'ha d'acreditar el nivell de coneixements elementals orals i escrits, certificat B), o dels grups C2 i d'agrupacions professionals (on s'ha d'acreditar el nivell de coneixements orals, certificat A).

El capítol tercer, coneixements exigibles en els procediments de mobilitat per ocupar places de personal estatutari, consta d'un article, el cinquè, que determina els següents coneixements exigibles segons el grup al qual estigui adscrita la plaça del personal estatutari. Si està adscrita als grups A1, A2 i C1, s'ha d'exigir el nivell de coneixements corresponents als certificat B. I si la plaça està adscrita al grup C2 i d'agrupacions professionals, s'ha d'exigir els coneixements corresponents als certificat A.

Pel que fa al capítol IV, sobre els coneixements exigibles en els procediments de selecció i mobilitat del personal laboral inclòs en l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret, distingeix segons la titulació acadèmica exigible per la plaça que s'hagi d'ocupar. Així, si s'exigeix titulació superior o de grau mitjà o batxillerat superior o equivalent, s'hauran d'acreditar els coneixements de llengua catalana corresponents al certificat B. I si s'exigeix titulació acadèmica de formació professional de segon grau o batxillerat, formació professional de primer grau, graduat escolar o certificat d'escolaritat o equivalent, s'hauran d'acreditar els coneixements de llengua catalana corresponents al nivell A.

El capítol V, de l'acreditació de coneixements de llengua catalana i prova específica, dedica l'article 7 a l'acreditació dels coneixements en els processos selectius i en els de mobilitat, i l'article 8 a la prova específica en els procediments selectius per cobrir llocs de treball de personal laboral, per formar borses de treball de personal laboral o en el cas de personal estatutari temporal seleccionat mitjançant un concurs per absència o exhauriment de borses.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, consta de 4 disposicions addicionals, una transitòria i dues finals.

La primera disposició addicional regula l'acreditació de nivells superiors als exigibles, cosa que es valorarà com a mèrit.

La disposició addicional segona preveu la possibilitat de no exigir l'acreditació dels coneixements de llengua catalana en els casos en què la prestació assistencial es vegi afectada.

La disposició addicional tercera disposa que el Servei de Salut, així com la resta d'entitats del sector públic sanitari, han de promoure la realització de cursos de llengua catalana per tal que el personal pugi assolir tots els nivells de coneixements de català.

La disposició addicional quarta contempla el grup B de titulació previst en la Llei 7/2007, de l'estatut bàsic de l'empleat públic i encara no creat, al qual se l'exigiran els coneixements de llengua catalana corresponents al nivell B.

La disposició transitòria regula la prova prèvia de nivell de català per a les convocatòries d'oferta d'ocupació dels anys 2008, 2009 i 2010.

Les disposicions finals disposen, en primer lloc que el conseller o consellera competent en matèria de sanitat està facultat per desplegar i executar aquest decret

i, en segon lloc, que el Decret entra en vigor l'endemà de publicar-se en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

I. Aquest Consell considera oportú que el Govern de les Illes Balears estableixi una regulació per determinar els coneixements de llengua catalana que els treballadors del sector públic sanitari han d'acreditar, tenint en compte que aquests varen quedar exclosos de l'àmbit d'aplicació del Decret 114/2008, de 17 d'octubre, regulador de l'exigència de coneixements d'aquesta llengua en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma. En aquest sentit, l'establiment d'una regulació —que entenem que té vocació de permanència, independentment de la decisió política conjuntural que la sustenta— atorga seguretat jurídica.

No obstant, en el procés d'informació i negociació seguit per l'Administració, d'acord amb la documentació que consta en l'expedient tramès des de la Conselleria sol·licitant, entenem que s'ha omès el dret a la negociació col·lectiva respecte del personal que dóna servei en algunes entitats sanitàries del sector públic, atès que la Mesa Sectorial de Sanitat, a qui s'ha encomanat la negociació del Projecte de decret i de la qual formen part els representants dels sindicats representatius en l'àmbit de l'Ibsalut no representa els treballadors de les fundacions.

D'altra banda, la manca d'acord del conjunt de les organitzacions sindicals representades en la Mesa Sectorial de Sanitat obliga, segons el nostre parer, a fer una reflexió sobre el fet que el Projecte de decret sigui un instrument adequat per a la normalització lingüística en l'àmbit sanitari.

II. En l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, tota regulació que afecti el personal estatutari sanitari ha de tenir en compte la regulació estatal, presidida, a més de per la Llei General de Sanitat, per l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut, aprovat per la Llei 55/2003, de 16 de desembre; i la normativa autonòmica, a la qual ja s'ha fet referència, i les necessitats pròpies d'aquesta comunitat insular. Això implica que s'han de conjugar els principis aprovats en l'Estatut marc, entre els quals destaca el principi de lliure circulació del personal estatutari en el conjunt del Sistema Nacional de Salut, i els drets dels ciutadans de les Illes Balears de fer servir la llengua pròpia de la Comunitat Autònoma. Aquest CES considera, per tant, que una regulació com la prevista en el Projecte de decret ha de tenir especial cura per conjugar aquests principis i ha de tenir en compte fets com el dèficit de personal sanitari en determinades àrees. En aquest sentit, valora positivament previsions com la modulació de l'exigència (atorgant un termini de 2 anys) del personal estatutari amb plaça en un altre servei de salut que participi en un procediment de mobilitat o del personal estatutari que es vegi obligat a participar en un concurs de trasllats (article 2) i en el cas que la prestació assistencial pugui resultar afectada per la manca o insuficiència de professionals (disposició addicional segona).

III. Recordem que l'Estatut d'autonomia disposa en l'article 4, que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, tendrà, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial i estableix el dret de tots de conèixer-la i usar-la i que ningú no podrà ser discriminat per raó de l'idioma. Igualment, afegeix que les institucions de les Illes Balears han de garantir l'ús normal i oficial dels dos idiomes, han d'adoptar les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement i han de crear les condicions que permetin arribar a d'igualtat plena de les dues llengües pel que fa als drets dels ciutadans de les Illes Balears. D'altra banda, l'article 14 de l'Estatut, relatiu als drets en relació amb les administracions públiques, disposa en el paràgraf tercer, que els ciutadans de les Illes Balears tendran dret a dirigir-se a l'Administració en qualsevol de les llengües oficials i a rebre resposta en la mateixa llengua utilitzada.

Igualment, la Llei 3/1986, de 19 d'abril, de normalització lingüística, disposa en l'article 6 que el català, com a llengua pròpia que és de la Comunitat Autònoma, ho és també de l'Administració Pública. I, en consonància amb això, l'article disposa que el Govern de les Illes Balears ha de regular, mitjançant disposicions reglamentàries, l'ús normal, oralment o per escrit, de la llengua catalana en les activitats administratives dels òrgans de la seva competència. I l'article 34.1 que el Govern ha d'assegurar l'ús de la llengua catalana en totes les funcions i activitats de tipus administratiu que en realitzin les institucions i organismes que en depenguin, per afegir, en l'apartat 3 del mateix article, que les bases de convocatòries per a la provisió de llocs de feina en la Comunitat Autònoma i en les corporacions locals, han d'incloure una referència expressa al coneixement de la llengua catalana.

D'acord amb això, el Govern de les Illes Balears ha redactat una sèrie de normes per tal de garantir els drets dels ciutadans i assegurar l'ús de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, dins l'àmbit de l'Administració autonòmica. Entre aquestes normes destaca actualment el Decret 114/2008, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i que deroga, en compliment de la Sentència 121/2008, d'11 d'abril, el Decret 162/2003, de 5 de setembre, decret que derogava el Decret 25/2001, de 16 de febrer i que rebaixava el nivell de català exigible en els diversos cossos de l'Administració.

Tenint en compte tot l'exposat, aquest CES adverteix que, independentment de la conveniència de regular l'exigència de l'acreditació de coneixements de llengua catalana, l'articulació que proposa del Projecte de decret no té en compte la complexitat de l'àmbit sanitari, i presenta algunes mancances importants que podrien donar lloc a situacions de desigualtat i de manca de proporcionalitat entre els requisits i les funcions dels llocs de treball, contràriament al que disposa l'article 50 de la Llei de Funció Pública i la Sentència 121/2008, d'11 d'abril, del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.

IV. Pel que fa a l'establiment del català com a requisit —i no com a mèrit específic— per a accedir a un lloc de feina públic, cal esmentar que la doctrina del Tribunal Constitucional (concretament la Sentència 46/1991, de 28 de febrer) considera que no només no contradiu els principis de mèrit i capacitat exigibles en la selecció del

personal, sinó que a més constitueix una manifestació del principi constitucional d'eficàcia, recollit en l'article 103 de la Constitució. Per tant, i sense perjudici del criteri del Consell Consultiu, la regulació proposada és respectuosa amb l'ordenament jurídic. No obstant, es recomana que es dugui a terme una revisió general, d'acord amb l'exposat en l'observació anterior, que tengui en compte la complexitat del sistema i que articuli, d'acord amb els principis d'igualtat i proporcionalitat, la forma d'acreditació de l'exigència de coneixements per a cada categoria professional.

IV. Observacions particulars

I. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció formal, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, si bé es troba a faltar la participació de les organitzacions sindicals, així com el sentit de la negociació del Projecte de decret en el sí de la Mesa Sectorial de Sanitat on, segur, es va dur a terme un debat enriquidor.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment totes les al·legacions presentades, raonant en respostes individualitzades els motius pels quals s'acceptaven o no les aportacions fetes per les conselleries del Govern, a les qual sí se'ls ha donat l'oportunitat de participar.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència.

II. Pel que fa al text del Projecte de decret, ens remetem a les observacions fetes respecte a les mancances en l'articulació proposada en el Projecte de decret i recomanam que, en cas que el Govern dugui a terme una adequació de la regulació a la composició i les característiques del sector sanitari públic pel que fa al seu personal, s'estableixin uns nivells exigibles adequats a cada categoria professional, en coherència amb la normativa sobre la matèria que s'ha esmentat al llarg del dictamen i que també figura en el preàmbul del Projecte de decret.

En qualsevol cas, des del CES consideram que l'obligació que tenen el Servei de Salut i les entitats del sector públic sanitari de promoure els cursos que permetin assolir no tan sols els nivells de coneixement de català exigits pel Projecte de decret, sinó tots els nivells de coneixement, hauria de ser suficient per tal que tot el personal es poses al dia en el termini que se li concedeix.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar

llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 27 de gener de 2009

DICTAMEN NÚM. 2/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES MODIFICA EL DECRET 42/2008, D'11 D'ABRIL, PEL QUAL ES REGULA LA BONIFICACIÓ EN LES TARIFES DELS SERVEIS REGULARS DE TRANSPORT MARÍTIM ENTRE LES ILLES D'EIVISSA I FORMENTERA PER ALS RESIDENTS EN L'ILLA DE FORMENTERA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 13 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori relativa al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 42/2008, d'11 d'abril, pel qual es regula la bonificació en les tarifes dels serveis regulars de transport marítim entre les illes d'Eivissa i Formentera per als residents en l'illa de Formentera.

Segon. El mateix dia 13 de gener s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa "la Caixa", la CAEB i la FELIB.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Text del Projecte de Decret, versió catalana.
3. Text del Projecte del Decret, versió castellana.
4. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma, que inclou la memòria econòmica.
5. Distribució del Padró de Formentera per nacionalitats.

6 a 12. Informes de les conselleries del Govern.

13. Informe del Consell d'Eivissa.
14. Informe de l'*APEAM.*
15. Informe de la naviliera *Mediterránea Pitiusa S.L*.
16. Text del Decret 42/2008, d'11 d'abril, que es modifica.
17. Text de l'Ordre FOM/2554/2006, de 27 de juliol.
18. Informe del Servei Jurídic.
19. Informe de la Secretaria General.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient per elaborar la corresponent proposta de dictamen. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 23 de gener i eleva una proposta a la Comissió Permanent que, finalment, aprova el dictamen en la sessió de 27 de gener de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per un article únic i una part final formada per una única disposició final.

El preàmbul exposa el marc normatiu que l'habilita i fa una menció especial a la problemàtica de la doble insularitat que afecta els residents en l'illa de Formentera, la qual cosa fonamenta una regulació que corregeixi la diferència de tracte entre nacionals de països de la Unió Europea, de l'Espai Econòmic Europeu o Suïssa i els qui no ho són. D'altra banda, exposa la necessitat de garantir la "màxima correcció" de les actuacions, mitjançant la implantació de sistemes electrònics o informàtics de control i verificació per al reconeixement dels drets de reintegrament a les navilieres dels descomptes efectuats.

La part dispositiva del Projecte de decret que, com s'ha dit, consta d'un únic article, que modifica, en quatre apartats, els articles 2, 3 i 4 i la disposició final del Decret 42/2008, d'11 d'abril, abans esmentat:

- Pel que fa a la modificació de l'article 2, referent als beneficiaris de la bonificació a les tarifes dels serveis de transport marítim regular de viatgers en els trajectes Eivissa-Formentera i Formentera-Eivissa, suposa l'ampliació del seu àmbit a tots els residents de Formentera, independentment de quina sigui la seva nacionalitat, mentre que en la redacció anterior la bonificació es limitava als nacionals de països membres de la Unió Europea, Espai Econòmic Europeu i Suïssa.
- La modificació de l'article 3 consisteix en l'eliminació del paràgraf que aclaria que la quantia del 39% de bonificació s'acumula a la bonificació del 25% regulada en el Decret 43/2008, d'11 d'abril, regulador de la bonificació a les tarifes dels serveis regulars de transport marítim interinsular per als residents a la comunitat autònoma i que estableix com a requisit per a ser-ne beneficiari la nacionalitat en un dels països de la Unió Europea, Espai Econòmic Europeu i Suïssa. El motiu de l'eliminació sembla ser l'ampliació de l'àmbit d'aplicació del Decret 42/2008, alhora que es manté l'àmbit —limitat als ciutadans dels països esmentats— la del Decret 43/2008.
- La modificació de l'article 4 suposa l'eliminació puntual de la previsió de lliurament de la "documentació que periòdicament han de presentar les navilieres per al reintegrament dels descomptes efectuats i la verificació i les comprovacions que realitzi la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del

Territori". Igualment s'inclouen dos nous apartats: en el nou apartat 2, es preveu, excepcionalment, l'acreditació de la residència a Formentera per part dels nacionals de països diferents als de la Unió Europea, Espai Econòmic Europeu i Suïssa, amb la presentació de la targeta de residència. En el nou apartat 3, es preveu que el procediment de control i verificació per al reconeixement dels imports a reintegrar a les empreses navilieres es durà a terme mitjançant sistemes electrònics o informàtics d'acord amb el que s'especifica en els articles 3 i 4 i els annexos 1 i 2 de l'ordre FOM/2554/2006 de 27 de juliol, per la qual s'estableix el procediment de control per al reintegrament a les empreses navilieres de l'import de les bonificacions al transport marítim per als residents a les comunitats autònomes de Canàries, de les Illes Balears i a les ciutats de Ceuta i Melilla (BOE núm. 185, de 4 d'agost de 2006).

- La modificació de la disposició final consisteix en l'ampliació de l'autorització als consellers de Mobilitat i Ordenació del Territori i d'Economia, Hisenda i Innovació per dictar les disposicions oportunes per al desenvolupament del Decret per modificar la manera d'acreditació de la condició de resident a l'illa de Formentera i els procediments de seguiment i control que introdueixi el decret per adequar-los als procediments que pugui establir l'Administració estatal per al reintegrament dels imports al seu càrrec.

Pel que fa a la part final del Projecte de decret, preveu la seva entrada en vigor, als 30 dies des de la seva publicació oficial.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES considera oportú reiterar part de la reflexió feta en el dictamen núm. 23/2002, relatiu a la Proposta de declaració d'obligacions de servei públic en les rutes aèries interbalears, amb la península i marítimes: en aquest sentit, recorda que "*tant des del punt de vista constitucional, com des del Dret comunitari, com des de les lleis ordinàries, la qüestió del transport en aquest nivell afecta l'exercici de la llibertat dels ciutadans de les illes, els quals no gaudeixen de les mateixes condicions d'exercici dels ciutadans continentals de la UE, en condicions econòmiques i socials semblants. Per això la qüestió és essencial i justifica la intervenció pública tractant — sempre dins els límits que la* llei *imposa a tota intervenció d'aquesta naturalesa — de garantir la mobilitat dels ciutadans.* (…) *Pel que fa a les raons socials són evidents. L'exercici de determinats drets constitucionals relacionats amb la mobilitat demanden la possibilitat d'un transport interinsular amb freqüència i preu suficient per tal que no es faci més gran la discontinuïtat territorial de la nostra comunitat. Igualment respecte d'un mínim de connexió amb el continent*". Pel que fa al punt de vista constitucional, en el dictamen es relaciona la llibertat de moviment amb dos valors superiors de l'ordenament jurídic, la llibertat i la igualtat (art. 1.1 CE), argumentant que el transport s'ha d'entendre com a "*condició necessària per a l'exercici de la llibertat i com a garantia de la igualtat*". En aquest sentit, s'afirma que "*la CE, en el núm. 2 de l'article 9, disposa que "correspon als poders públics*

promoure les condicions per a que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en el què s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que impedeixen o dificultin la seva plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social". Des d'aquest punt de vista l'exercici de la llibertat pels ciutadans —i de les llibertats que la composen— és un camí obligat, una compulsió categòrica sobre els poders públics. La llibertat de moviments, la mobilitat de les persones, es formulada en l'article 19 de la CE com una llibertat política què permet circular pel territori nacional, tot entenent-la com a condició positiva que s'ha de preservar front a una limitació possible. És a dir, s'entén que tot ciutadà té el dret de circular pel territori nacional i de residir allà on vulgui —un dret que avui té dimensió europea, segons veurem— i ningú no li pot limitar. No entenem que la possibilitat d'exercici d'aquesta llibertat materialitzada en un transport que la faci possible és la llibertat en si, però sí que és condició necessària i indispensable de l'exercici. Per això quant al transport, ateses les condicions geogràfiques que viuen els illencs, no podem entendre que el fet insular per ell mateix vagi contra l'exercici de la llibertat —com una acció objectiva de limitació què ofèn l'exercici de la llibertat— sinó que és una condició objectiva la qual limita les opcions d'exercici. En efecte, mentre que un ciutadà d'un territori continental de la UE, què gaudeixi de condicions econòmiques semblants a les nostres, quan vol exercir la seva mobilitat territorial pot escollir diversos mitjans de transport, el ciutadà de les illes quan vol circular per la seva comunitat autònoma o pel territori de la UE no té altre remei que fer servir el mode de transport aeri o marítim. Si aquest ciutadà viu a Formentera només té la possibilitat de fer servir el mode marítim per tal de poder assolir les mateixes condicions d'exercici d'un resident de qualsevol altra illa de l'arxipèlag. Fins aquí és possible una primera conclusió, les condicions de mobilitat —entesa com a instrument necessari de l'exercici de la llibertat— pel que fa a tots els ciutadans de les Illes Balears respecte dels ciutadans continentals que gaudeixin de la mateixa situació social i econòmica no són les mateixes i sempre incorporen un esforç econòmic i de temps superior. Per tant, no són iguales les condicions d'exercici, entre ciutadans essencialment iguals. I aquesta desigualtat es manifesta objectivament, amb independència de l'actuació, condició econòmica o social de cada ciutadà en particular i per això hem de concloure que és obvi que l'exercici de la llibertat queda traspassat per la desigualtat. Tal com diu l'article 14 de la CE, s'ha de garantir la igualtat davant de la llei i el desterrament de la discriminació". Juntament amb la llibertat i la igualtat, s'han de complementar amb la solidaritat com a factor d'unió i cohesió. En aquest sentit, afirmàvem que "*la comunitat autònoma de les Illes Balears, en ser una comunitat geogràficament discontinua mereix la solidaritat financera per poder atendre els sobrecosts econòmics de la insularitat. Igualment que tots els ciutadans de les illes a través dels seus imposts contribueixen al progrés que aporten les infraestructures públiques dedicades al transport que es fan als territoris continentals, la resta de comunitats han de ser sensibles als factors objectius que posen als ciutadans i empreses de la nostra comunitat amb una situació de desavantatge. La solidaritat és en aquest cas un imperatiu què la CE adreça als poders públics per tal d'evitar la desigualtat objectiva la qual obstaculitza l'exercici de la llibertat. No és que els ciutadans de les illes siguin davant la llei menys iguals que els ciutadans del continent. El que passa és que els ciutadans de les illes*

tenen menys oportunitats físiques d'exercir les seves llibertats quan l'exercici depèn de la seva mobilitat i degut en aquesta mancança de llibertat pateixen desigualtat".

Segona. Aquest Consell és conscient que del fet insular se'n deriven innombrables avantatges què precisament constitueixen les característiques essencials de la nostra economia, de la nostra societat, cultura i població. Tot i així, recordem l'afirmat en el dictamen 23/2002, abans esmentat, en el sentit que "*les condicions bàsiques o instrumentals de l'exercici de la lliure circulació van condicionades per la discontinuïtat territorial de la comunitat autònoma. La concepció de la resolució dels problemes de la insularitat que fa la CE —amb independència del que diem en parlar de les raons econòmiques— forma part d'una concepció de la igualtat territorial i els efectes perversos que la seva manca provoca, especialment els de caire econòmic. En els articles 138 i 139 de la CE és on es conté el nucli d'aquesta concepció. L'article 139 disposa que tots els espanyols tenen els mateixos drets i obligacions a qualsevol banda del territori nacional i que cap autoritat podrà adoptar mesures que directament o indirecta obstaculitzin la llibertat de circulació i l'establiment de les persones i la lliure circulació de bens en tot el territori nacional. Aquest precepte és un corol·lari de l'article 19 de la pròpia CE, tot atorgant-li uns aspectes de franca prohibició a les autoritats públiques respecte de qualsevol activitat que pugui comprometre la mobilitat i l'establiment dels espanyols en tot el territori nacional i admetent que aquesta llibertat abraça els aspectes econòmics que se concentren en la lliure circulació dels bens. L'article 138 determina que l'Estat garanteix l'efectiva realització del principi de solidaritat consagrat en l'article 2 de la CE i vetlla per l'establiment d'un equilibri econòmic, adequat i just entre les diverses parts del territori espanyol, atenent en particular a les circumstàncies del fet insular. Igualment determina que les diferències entre els diversos estatuts d'autonomia no poden implicar, en cap cas, privilegis econòmics i socials. L'article 138 toca ben de ple els aspectes de la igualtat i l'equilibri territorial i reconeix implícitament la problemàtica de desigualtat objectiva en l'exercici de la llibertat de moviment que tenen els ciutadans dels territoris insulars quan parla de les "circumstàncies del fet insular". Aquests articles fonamenten allò que el Tribunal Constitucional denomina "unicitat de l'ordre econòmic nacional" dins de la part econòmica de la CE. El concepte persegueix l'equilibri entre el dret de l'autonomia de les diverses parts del territori i el manteniment d'un mercat únic intern, a banda de l'obligació de manteniment del mercat únic a nivell de la UE. En ambdós casos el que prepondera és el concepte de lliure circulació dels factors productius i la persecució d'un espai territorial sense obstacles econòmics.*"

Tercera. En el dret intern espanyol, a banda dels fonaments constitucionals que s'han enunciat, ha palesat la qüestió del transport i el fet de la insularitat. Aquí volem destacar especialment el que disposa la Llei 30/1998, del Règim Especial de les Illes Balears (REB): l'exposició de motius reconeix que de la formulació constitucional del fet insular (article 138.1 de la Constitució) s'ha de deduir que "*la*

existencia del hecho insular como conjunto de circunstancias específicas cuya determinación se encomienda al Estado y la conclusión de que tal hecho insular debe ser atendido al formular las políticas concretas cuyo objetivo no es otro que la materialización del equilibrio económico"; i que "*una correcta interpretación de las circunstancias que concurren en el hecho insular debe considerar que las mismas configuran esta especificidad como un conjunto de factores que provocan un desequilibrio, que ha de ser contrarrestado con la acción del Estado*". També es reconeix, en relació amb les característiques de les Illes Balears, que la insularitat genera un conjunt de desavantatges "*que deben ser corregidas o compensadas, y que afectan, entre otros ámbitos, al transporte (…)*".

Quarta. Finalment, pel que fa a les dades sobre els fluxos de passatgers, en el dictamen esmentat es posa de manifest que el tràfic marítim residencial "*té el seu principal flux en els desplaçaments interinsulars, què representen el 95% del total (...) de desplaçaments. La resta del tràfic s'estableix amb la península (...). El tràfic marítim interinsular té el seu principal flux en el tràfic de badia entre Eivissa i Cala Savina (Formentera), que representa el 68,6% del total del tràfic marítim interinsular (...) que són en una part important turistes interior (...). Hem de destacar que el tràfic Eivissa-Cala Savina representa el 49% del total del tràfic interinsular, què és el principal flux del transport interinsular inclòs el tràfic aeri, i que en el caso de Formentera és l'únic mitjà de transport amb l'exterior*".

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, aquest CES valora positivament que se l'hagi consultat sobre la modificació del Decret 42/2008, d'11 d'abril, tot i que hagués estat més coherent la tramesa amb motiu de la tramitació del decret esmentat no de la seva modificació aïllada. En aquest sentit, recorda el seu criteri, expressat en el manual per a l'elaboració de dictàmens i recollit en el dictamen 21/2008, relatiu a la modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, que la tramesa d'un projecte de norma al CES exclou la de les modificacions puntuals —no substancials— que pugui experimentar en el futur.

Segona. Pel que fa al contingut dispositiu del Projecte de decret, aquest CES fa una valoració positiva sobre el fet d'ampliar a tots els residents, independentment de la seva nacionalitat, la bonificació prevista. No obstant, fa les recomanacions següents:

- En l'apartat dedicat a la modificació de l'article 3 es recomana que es faci una menció al Decret 43/2008, d'11 d'abril, encara que la bonificació que aquest preveu es refereixi als ciutadans dels països membres de la Unió Europea, Espai Econòmic Europeu i Suïssa.
- En relació amb la modificació de la disposició final, es recomana que en el desplegament del Decret per modificar la manera d'acreditació de la condició

de resident a l'illa de Formentera i els procediments de seguiment i control per al reintegrament dels imports a les navilieres es tenguin en compte les dificultats que es poden plantejar com a conseqüència de l'ampliació de l'àmbit d'aplicació del Decret 42/2008 als residents no comunitaris (entesos com els nacionals de països diferents als de la UE, EEE o Suïssa), mentre que la resta de normes estatals aplicables, que afecten el procediment establert per dur a terme la bonificació, no ho fan i, per tant, limiten el seu àmbit als nacionals de països comunitaris:

- En primer lloc, pel que fa a l'acreditació de la residència dels ciutadans no comunitaris, cal tenir en compte que el Reial Decret 1340/2007, d'11 d'octubre pel qual es modifica el Reial Decret 1316/2001, de 30 de novembre, pel qual es regula la bonificació en les tarifes dels serveis regulars del transport aeri i marítim per als residents de les comunitats autònomes de Canàries i les Illes Balears i les Ciutats de Ceuta i Melilla, exigeix la constància del domicili de residència. En aquest sentit, es planteja el problema de què quan en la targeta de residència no consti el domicili a Formentera —ja que els ajuntaments no expedeixen certificats de residència a ciutadans no comunitaris, sinó certificats d'empadronament— s'haurà d'arbitrar algun mecanisme per distingir entre els diversos residents objecte de la bonificació, amb la conseqüent plasmació en el sistema de tarifes. Per aquest motiu, caldrà la generació d'un volum de documentació molt superior a l'existent amb la corresponent inversió en sistemes i equips informàtics.

- En segon lloc, pel que fa als procediments d'inspecció i control previstos en l'article 12 (sobre control de certificacions per mostreig) de l'Ordre FOM 2554/2006, de 27 de juliol, esmentada en els antecedents, fan referència als ciutadans als quals s'aplica la bonificació prevista en el Reial Decret 1316/2001, de 30 de novembre, igualment esmentat, entre els quals no s'inclouen els ciutadans no comunitaris. Per tant, els mecanismes de control previstos poden general dificultats per al reintegrament de la bonificació a les navilieres en relació amb aquests ciutadans, ja que l'àmbit d'aplicació del Projecte de decret és més ampli que el de les normes estatals aplicables, que es circumscriuen en tots els casos als ciutadans comunitaris.

- En tercer lloc, cal considerar que actualment no hi ha mecanismes de control de la identificació dels passatgers en els trajectes marítims entre Eivissa i Formentera, la qual cosa s'hauria de plantejar als efectes de comprovar la condició de residents.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 42/2008, d'11 d'abril, pel qual es regula la bonificació en les tarifes dels serveis regulars de transport marítim entre les illes d'Eivissa i

Formentera per als residents en l'illa de Formentera, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general | El president

Núria Garcia Canals | Llorenç Huguet Rotger

Palma, 27 de gener de 2009

DICTAMEN NÚM. 3/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET SOBRE ELS FULLS DE RECLAMACIÓ O DE DENÚNCIA EN MATÈRIA DE CONSUM

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 16 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret sobre els fulls de reclamació o de denúncia en matèria de consum.

Segon. El dia 19 de gener, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
3. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
4. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
5. Taula de vigències i derogacions.
6. Estudi econòmic.
7. Tramesa del Projecte a l'Ajuntament de Palma, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
8. Tramesa del Projecte al Consell Insular de Mallorca.
9. Tramesa del Projecte al Consell Insular de Menorca.
10. Tramesa del Projecte al Consell Insular d'Eivissa, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
11. Tramesa del Projecte al Consell Insular de Formentera.
12. Tramesa del Projecte a la FELIB, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.

13. Tramesa del Projecte a l'AMIB.
14. Tramesa del Projecte a la Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB), al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
15. Tramesa del Projecte a PIMEB.
16. Tramesa del Projecte a ASGECO-Asociación general de consumidores.
17. Tramesa del Projecte a Asociación de amas de casa y consumidores de Ibiza y Formentera.
18. Tramesa del Projecte a UNAE.
19. Tramesa del Projecte a Cooperativa de consumo San Crispin.
20. Tramesa del Projecte a La Defensa.
21. Tramesa del Projecte a Nuredduna al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
22. Tramesa del Projecte a l'Asociación Insular de amas de casa y consumidores de Menorca (ACM).
23. Tramesa del Projecte al Grup d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).
24. Tramesa del Projecte a Facua-Balears.
25. Tramesa del Projecte a FEPAE.
26. Tramesa del Projecte a Associació d'usuaris i amics del Tren de Sóller.
27. Tramesa del Projecte al Consell de Consum de les Illes Balears i informe emès.
28. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials Superiors de les Illes Balears, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
29. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Procuradors dels tribunals de Balears.
30. Tramesa del Projecte al Col·legi Notarial de les Illes Balears.
31. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Advocats de les Illes Balears.
32. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Biòlegs de les Illes Balears.
33. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears.
34. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Agents de la Propietat Immobiliària.
35. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Psicòlegs de les Illes Balears i ofici enviat per aquest.
36. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de titulats mercantils i empresarials de les Illes Balears.
37. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Pèrits i Enginyers Tècnics Industrials de les Illes Balears, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
38. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Mediadors d'Assegurances Titulats de les Illes Balears.

39. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Administradors de Finques de les Illes Balears.
40. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Decoradors/Dissenyadors de les Illes Balears.
41. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears.
42. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Fisioterapeutes de les Illes Balears.
43. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Podòlegs de les Illes Balears.
44. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.
45. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Pedagogia i Psicopedagogia de les Illes Balears.
46. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de les Illes Balears.
47. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Diplomats en treball social i assistents socials de les Illes Balears.
48. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Agents Comercials de Mallorca i Eivissa-Formentera.
49. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Guies Turístics de les Illes Balears.
50. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Economistes de les Illes Balears.
51. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de les Illes Balears.
52. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Enginyers en Informàtica de les Illes Balears.
53. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de les Illes Balears.
54. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica.
55. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Químics de les Illes Balears.
56. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Educadores i Educadors Socials de les Illes Balears.
57. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Infermeria de les Illes Balears.
58. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears i ofici enviat per aquest.
59. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Terapeutes Ocupacionals de les Illes Balears.
60. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia de les Illes Balears.
61. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Delineants de les Illes Balears, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.

62. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Menorca.
63. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics d'Eivissa i Formentera.
64. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Agents Comercials de Menorca.
65. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial d'Enginyers tècnics agrícoles i perits agrícoles de Balears.
66. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Protètics dentals de les Illes Balears, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
67. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Logopedes de les Illes Balears.
68. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Dietistes-Nutricionistes de les Illes Balears.
69. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Secretaris, Interventors i Dipositaris de les Illes Balears.
70. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles de Balears, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
71. Tramesa del Projecte al Col·legi Oficial de Publicitaris i Relacions Públiques de les Illes Balears.
72. Tramesa del Projecte a la Direcció de l'Advocacia i informe emès per aquesta.
73. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta.
74. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Presidència.
75. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, suggeriments presentats i resposta.
76. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Turisme, suggeriments presentats i resposta.
77. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori, suggeriments presentats i resposta.
78. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Educació i Cultura i ofici enviat per aquesta Conselleria.
79. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Medi Ambient.
80. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Afers Socials i ofici enviat per aquesta Conselleria.
81. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
82. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Treball i Formació.
83. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia i ofici enviat per aquesta Conselleria.

84. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Agricultura i Pesca i ofici enviat per aquesta Conselleria.
85. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Interior, suggeriments presentats i resposta.
86. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Esports i Joventut i ofici enviat per aquesta Conselleria.
87. Informació pública.
88. Esborrany final, versió catalana.
89. Esborrany final, versió castellana.
90. Informe jurídic.
91. Informe de la secretaria general.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 11 de febrer i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 18 de febrer de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 16 articles i una part final distribuïda en una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

I. La part expositiva explica l'objecte del projecte de decret, així com el marc normatiu dins el qual s'insereix. Així, posa de manifest la creixent importància de la defensa dels consumidors i usuaris per a l'Administració, tant de l'Estat, com de la Comunitat Autònoma, que s'ha anat reflectint en un seguit de normes legals.

En relació amb la legislació vigent, destaca l'evolució que s'ha produït des de la Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris fins al Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries.

Respecte a la normativa autonòmica, l'Estatut d'Autonomia, aprovat per Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, atorga a la Comunitat Autònoma competència en matèria de defensa dels consumidors i usuaris, en el marc de les bases i la coordinació de l'activitat econòmica general (apartat 47è). En exercici d'aquesta competència es va dictar la Llei 1/1998, de 10 de març, de l'Estatut dels consumidors i usuaris de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que disposa, entre d'altres, l'obligació de tots els comerços, serveis i professionals de les Illes Balears de tenir fulls de reclamació a disposició dels consumidors, com també que el Govern de les Illes Balears ha de

determinar reglamentàriament el format del model i altres aspectes derivats de la implantació dels sistema de fulls de reclamació.

II. Pel que fa a la part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, consta de 16 articles.

L'article 1 delimita l'objecte del decret, d'acord amb l'article 11 de la Llei 1/1998, de 10 de març, de l'Estatut de Consumidors i usuaris de les Illes Balears. Així, aquesta norma regula:

a. Les característiques del model únic de full de reclamació o denúncia en matèria de consum, que obligatòriament ha de trobar-se a disposició de les persones consumidores i usuàries de béns i serveis en el territori de les Illes Balears.

b. La forma en què obligatòriament ha d'informar-se de la seva existència.

c. El procediment de tramitació de reclamacions i denúncies.

L'article 2 delimita l'àmbit d'aplicació, defineix el concepte de persones consumidores i usuàries, d'acord amb els articles 2 i 3 de la Llei 1/1998, així com les persones obligades a disposar dels fulls de reclamació o denúncia. Així mateix exclou expressament les administracions públiques de l'obligació de tenir fulls de reclamació.

L'article 3 defineix la reclamació i la denúncia, i l'article 4 descriu la forma dels fulls, que han d'estar redactats tant en català com en castellà.

L'article 5, sobre la disponibilitat dels fulls de reclamació, regula diferents situacions en què es poden trobar els professionals que han de disposar dels fulls si no presten els serveis al seu propi local, con ara els casos de prestació de serveis a domicili o a distància, i com els han de resoldre.

L'article 6, regula la forma en què s'ha d'informar sobre l'existència dels fulls, és a dir, als establiments s'ha d'exposar permanentment un cartell informatiu, redactat en català i en castellà, amb la llegenda *hi ha fulls de reclamació o de denúncia a disposició del consumidor o usuari.* També regula les situacions en què no es presten serveis en un establiment fix, o es presten per mitjans electrònics o telemàtics.

L'article 7, sobre el lliurament dels fulls de reclamació, regula les condicions en què s'ha de lliurar al consumidor o usuari, i preveu la possibilitat de què no es lliuri el full. En aquest cas, el consumidor o usuari pot presentar la reclamació directament davant l'Administració de consum.

En l'article 8 descriu la formulació de la reclamació o denúncia, on s'han de fer constar els fets amb claredat, així com la pretensió en cas de que es tracti d'una reclamació. L'empresari pot fer les al·legacions o donar la seva versió i pot manifestar si accepta parcialment o rebutja la pretensió. També recull aquest precepte la possibilitat de que ambdues parts accepten el sotmetiment a l'arbitratge de consum. L'encarregat de presentar el full de reclamació o denúncia a l'Administració de consum és el reclamant o denunciant.

L'article 9, sobre la presentació de reclamacions i mediació prèvia potestativa, habilita un termini de 20 dies per presentar la reclamació o denuncia a l'Administració per part del reclamant, i permet les parts cercar una solució directament. Igualment, obre la porta a la intervenció de les oficines municipals d'informació als consumidors i a les associacions de consumidors.

L'article 10 regula la presentació de les denúncies, i concedeix igualment un termini de 20 dies al denunciant per presentar la denúncia davant l'Administració.

Pel que fa a la tramitació, l'article 11 regula el procediment relatiu a les reclamacions i l'article 12 el de les denúncies. Les causes de finalització d'ambdós procediments venen recollides en l'article 13.

L'article 14, relatiu a infraccions i sancions disposa que l'*incompliment de les obligacions i de les prohibicions que es deriven de les disposicions d'aquest reglament, especialment les obligacions del reclamat de disposar de fulls de reclamació o de denúncia o de lliurar-los quan se'ls sol·liciti, es considera una infracció, d'acord amb allò que disposen els articles 47 i següents de la Llei 1/1998, de 10 de març.*

L'article 15 prohibeix el lliurament de fulls no oficials i l'article 16 disposa que *els òrgans i les unitats de l'Administració de la Comunitat Autònoma competents per raó de la matèria han de dur a terme la vigilància i la inspecció del compliment de les disposicions d'aquest Decret, sense perjudici que els òrgans competents de les administracions locals apliquin aquesta norma dins les seves competències en matèria de consum envers la venda ambulant o en els mercats permanents o temporals en el seu territori.*

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició transitòria estableix un calendari d'aplicació i distingeix entre els establiments, serveis i activitats que ja estaven obligats a disposar de fulls de reclamació i aquells que encara no disposaven de regulació aplicable.

La disposició derogatòria fa una derogació genèrica, de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin o contradiguin allò que es disposa en aquest Decret. També deixa sense efecte dins el territori de la comunitat Autònoma les disposicions en matèria de protecció dels consumidors contingudes a normes que, per àmbits sectorials o per activitats determinades, regulin la forma que han de revestir els fulls de reclamacions o de denúncia per aquests sectors concrets d'activitat.

Finalment, i pel que fa a les disposicions finals, la primera es dedica al desplegament del decret, i la segona a l'entrada en vigor, establint una *vacatio legis* de 6 mesos.

III. Observacions generals

Primera. Aquest Consell considera oportú que finalment es regulin els fulls de reclamació i considera que el retard en el compliment de la previsió legal, si bé no és desitjable, pot derivar en una norma que es beneficiï de l'experiència, tant d'altres administracions com dels sectors que ja comptaven amb regulació específica.

Segona. La protecció dels consumidors i usuaris és una preocupació compartida per tots els nivells d'Administració Pública. Així, la política de la Unió Europea tracta de fer dels consumidors i usuaris el nucli de polítiques de la Unió tals com sanitat, empresa, indústria, medi ambient o transport, especialment l'aeri. De fet, ha creat una xarxa d'oficines d'informació i atenció al consumidor que pretén anar més enllà de la protecció dins l'àmbit de cada Estat i fomentar la cooperació entre estats membres.

L'Estat espanyol, per la seva banda, ha aprovat diverses normes, generals i específiques, en la direcció de protegir a la part més dèbil de la relació de consum. Així, amés del text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, s'han aprovat normes sectorials destinades a regular aspectes concrets de la relació de consum, com ara la prestació fora d'establiment comercial o a domicili, o a assegurar l'adequació als drets dels consumidors i usuaris de les clàusules contractuals no negociades individualment.

Però l'Administració tal vegada més propera al ciutadà en aquesta relació és l'autonòmica, que posa al seu abast eines de mediació i solució de conflictes, compleix la funció d'informació i formació als consumidors, i que, amb l'equip d'inspecció, lluita per detectar productes defectuosos abans de que arribin als consumidors, així com fraus al consumidor i usuari. Així mateix, les entitats locals, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, col·laboren en les funcions de mediació, solució de conflictes i formació i informació, i d'inspecció sobre els mercats municipals.

Tercera. Finalment, i pel que fa a les observacions de caire general, volem deixar constància que l'associacionisme en matèria de consum i la promoció de la participació d'aquestes associacions per part de l'Administració pública és indicador de maduresa social i democràtica i que, per tant, com més s'obri el camp d'acció d'aquests grups i es fomenti la seva participació en matèries com són les d'informació i formació als consumidors, i intervenció en la mediació i solució de conflictes, més es guanyarà en maduresa ciutadana i en formació i informació, tant dels consumidors i usuaris com dels empresaris i professionals que, al cap i a la fi, són igualment consumidors i usuaris.

De fet, la Llei general de defensa de consumidors i usuaris les considera com el mecanisme bàsic de representació i participació dels consumidors.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, obrint fins i tot la fase d'informació pública, atesa la rellevància del contingut de la norma pel conjunt de la societat.

Així mateix, es valora positivament l'amplitud de les consultes efectuades, no tan sols sotmetent el text de la norma al Consell de Consum, sinó aprofitant les aportacions

d'associacions de consumidors, de patronals empresarials, així com de col·legis professionals que, al cap i a la fi, es veuran afectats pel projecte de decret. Consideram una pràctica exemplar la valoració individualitzada de totes les al·legacions presentades, raonant en respostes individualitzades els motius pels quals s'acceptaven o no les aportacions fetes pels distints entitats i organismes als quals es va donar audiència, i que s'hagin incorporat aquelles que milloraven el text, donant així sentit ple a la participació ciutadana.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial del qual deriva el Projecte de decret i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència. No obstant això, s'ha matisar, en el darrer paràgraf, que l'opinió del CES s'instrumenta en un dictamen i no en un informe.

Segona. Pel que fa a l'articulat, volem fer una sèrie de consideracions:

a) Es valora positivament la definició dels conceptes de reclamació i de denúncia, i la clara delimitació entre ells en funció de l'efecte compensatori que es pretén per part de la persona que reclama o denuncia.

b) El Projecte de decret conté diverses referències a les oficines municipals d'informació als consumidors que resultin competents (art. 9, 10...). Si bé consideram positiu que les entitats locals formin part de la xarxa de defensa i informació en matèria de consum, també és cert que no tots els ajuntaments de les Illes Balears compten amb oficines d'atenció al consumidor, motiu pel qual entenem que s'hauria de tenir en compte en al redacció del Projecte de decret, afegint, tal vegada, *en els termes municipals on l'oficina existeixi.*

   Igualment, pel que fa a l'obligació que estableix l'article 10.1 per tal que aquesta oficina municipal trameti el full de reclamació o denúncia a la Direcció General de Consum. S'ha de tenir en compte que aquesta obligació només és exigible en els termes de l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, és a dir, si s'ha subscrit el corresponent conveni.

c) L'article 5.2, relatiu a la disponibilitat de fulls de reclamació disposa que:

   En els supòsits de comercialització de béns o de prestació de serveis a domicili o, en general, fora de l'establiment comercial o d'un local professional, els comercializadors, operaris o, en general, prestadors del servei, han de dur els fulls de reclamació o de denúncia per poder-los lliurar, si així se'ls sol·licita.

   Consideram que aquesta disposició afecta les prestacions de serveis via telefònica i telemàtica i que, en aquests casos, no sempre és possible lliurar els fulls de reclamació en el moment en el qual se'ls hi demana, motiu pel qual consideram que s'hauria d'afegir que la tramesa, en el seu cas, del full de reclamació no ha tenir cap cost per l'usuari ni li pot suposar cap desplaçament o molèstia addicional al motiu de la pròpia reclamació.

d) L'article 7.5 disposa que h*a de tenir la mateixa consideració que la negativa a lliurar el full de reclamació o* de *denúncia l'emplenament de les seves dades identificatives per part de l'obligat a lliurar-la, feta de forma intencionadament incomplerta o errònia.*

Doncs bé, consideram difícil de provar l'element subjectiu intencional d'emplenar les dades de forma incomplerta o errònia i no creiem que sigui possible ni raonable presumir aquesta intenció dels empresaris o professionals.

e) Els articles 11 i 12 regulen els procediments de tramitació de les reclamacions i denúncies, però no contenen cap previsió relativa als terminis de què disposa l'Administració per resoldre i notificar la resolució del procediment. Certament, i en relació amb l'article 13 que fa referència a la finalització dels procediments, podem entendre que el termini és de 3 mesos, atès que l'apartat 1 *e* disposa com a una de les causes de finalització del procediment de reclamació *el transcurs de 3 mesos, comptadors des de la presentació de la reclamació sense que hi hagi hagut una avinença entre les parts o hagin concorregut cap de les altres circumstàncies que posen fi a aquest procediment*.

Ara bé, pel que fa a les denúncies no es preveu cap termini, atès que només es preveu l'arxiu o la iniciació d'un procediment sancionador.

f) L'article 11.5 del Projecte de decret, disposa:

> *L'oficina municipal d'informació als consumidors que resulti competent, una vegada rebuda la reclamació i concloses les seves accions mediadores, o immediatament si de la reclamació formulada resulta la possible existència d'una infracció de la normativa vigent en matèria de consum, la inspecció i la sanció de la qual sigui competència de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atesos els termes de l'article 59.3 de la Llei 1/1998, de 10 de marc, mitjançant la qual s'aprova l'Estatut dels consumidors i usuaris de les Illes Balears, ha de trametre tot seguit a la Direcció General de Consum la reclamació o la còpia acarada d'aquesta, per què, pugui emprendre les accions inspectores i, si n'és el cas, sancionadores que esdevenguin adients.*

Doncs bé, consideram que en aquest paràgraf s'hauria d'afegir el següent:

> *L'oficina municipal d'informació als consumidors que resulti competent, una vegada rebuda la reclamació i concloses les seves accions mediadores, <u>sempre que aquestes hagin estat sol·licitades pels consumidors,...</u>*

I això en consideració a què els consumidors poden igualment sol·licitar la mediació a alguna associació de consumidors i usuaris de la seva elecció i atès que consideram que des de l'Administració s'ha de potenciar l'actuació d'aquests organismes.

g) Pel que fa a l'article 15, sobre prohibició de fulls no oficials, i que disposa en el segon apartat que *el lliurament d'un full d'aquestes característiques ha de tenir la consideració de negativa de lliurament del full, d'acord amb els termes de l'article 7 d'aquest Decret,* consideram que es podria admetre el lliurament

d'un full de reclamació distint del model oficial en determinats casos. O al manco, no considerar-lo tan greu com la negativa a lliurar cap mitjà de reclamació. Si l'empresari posa a l'abast del consumidor un mitjà a través del qual poder deixar constància de la reclamació o denúncia, no hauria de tenir les mateixes conseqüències que si manté una actuació obstructiva.

h) Pel que fa a la disposició derogatòria, d'una banda, es troba a faltar, per seguretat jurídica, una derogació expressa de les *normes de rang igual o inferior que s'oposin o contradiguin allò que es disposa* en el Projecte de decret, i per tant, tal vegada una plasmació en la norma de l'estudi efectuat en la *taula de vigències i derogacions que es derivaran de l'aprovació del nou reglament dels fulls de reclamació o denúncia en matèria de consum*, que forma part de l'expedient com a document núm. 5.

   De l'altra, i respecte al paràgraf 2 de la disposició derogatòria, consideram que deixar sense efecte tota una sèrie de normes en el territori de la Comunitat Autònoma *contingudes a normes que, per àmbits sectorials o per activitats determinades, regulin la forma que han de revestir els fulls de reclamacions o de denúncia per aquests sectors concrets d'activitat*, sense indicar quines normes concretes són, no és desitjable, sinó que des de la Conselleria haurien de dedicar un esforç per enumerar-les de manera expressa.

Tercera. Finalment, i pel que fa al model de full de reclamació o denúncia que s'incorpora com annex, consideram que podria fer-se més entenedor i facilitar la lectura per part del consumidor que l'hagi d'emplenar. Tot això, pels motius següents.

a) A part de qüestions d'estil, com ara fer servir una tipus de lletra més grossa, encara que això impliqui l'ocupació d'una segona fulla; consideram que podrien afegir-se una sèrie d'indicacions o instruccions per al consumidor, ja sigui en full apart o en el mateix full de reclamació. No es pot esperar de la persona que es troba en la necessitat d'emplenar el full uns amplis coneixements en matèria de consum, ni una mínima experiència en l'emplenament d'aquests documents. Més encara, es troba normalment en una situació tensa o incòmoda que un full de reclamació de difícil lectura no fa més que empitjorar.

b) En concret, consideram que les caselles destinades a firma, en cas de que les parts arribin a un acord, o decideixen sotmetre la controvèrsia a la Junta Arbitral de Consum, donen a entendre que aquestes són les úniques possibilitats, quan, hi cap la possibilitat de que no hi hagi cap acord o de que el consumidor decideixi recavar l'assessorament i la mediació d'una associació de consumidors de la seva elecció, cosa que consideram que s'hauria d'afegir.

c) Així mateix, atès que és el consumidor qui ha de presentar la reclamació davant l'Administració, seria adient que a l'imprès hi figurés el domicili i telèfon de la Direcció General de Consum.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret sobre els fulls de reclamació o de denúncia en matèria de consum, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 18 de febrer de 2009

DICTAMEN NÚM. 4/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA LA PRESTACIÓ ORTOPROTÈTICA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 22 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret pel qual es regula la prestació ortoprotètica.

Segon. El dia 23 de gener, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa, la FELIB i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
3. Memòria econòmica.
4. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
5. Remissió de l'esborrany al col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears, al col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears, a l'Associació d'Ortopèdics de Balears, a totes les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears i confirmació de que s'ha rebut l'annex per correu electrònic.
6. Ofici de remissió a l'Institut Balear de la Dona.
7. Publicació del tràmit d'informació pública al BOIB
8. Informes jurídics i suggeriments de les conselleries i de l'Associació d'Ortopèdics de Balears.
9. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.
10. Diligències de compareixença en el tràmit d'informació pública.
11. Escrit de contestació a les al·legacions i suggeriments
12. Esborrany final, versió catalana i annex del catàleg de material ortoprotètic.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de

Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 11 de febrer i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 18 de febrer de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 7 articles, una part final amb dues disposicions finals i un annex amb el catàleg de material ortoprotètic.

I. La part expositiva comença amb una explicació sobre el marc normatiu del projecte de decret, tant estatal com autonòmic i recorda la definició del catàleg de prestacions que apareix en la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, com *el conjunt de serveis preventius, diagnòstics, terapèutics, rehabilitadors i de promoció de la salut, dirigits als ciutadans, que comprenen les prestacions de salut pública, atenció primària i especialitzada, sociosanitària, urgències, farmàcia, ortopròtesis, productes dietètics i transport sanitari.*

II. Pel que fa a la part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, consta de 7 articles.

L'article 1 defineix l'objecte, que és aprovar el catàleg de material ortoprotètic i regular la forma en què el Servei de Salut de les Illes Balears ha de facilitar als pacients inclosos en el seu àmbit de cobertura les pròtesis externes, cadires de rodes, ortesis i pròtesis especial que necessitin.

L'article 2 defineix el contingut del catàleg i l'article 3 la prescripció i dispensació dels productes ortoprotètics, regulant les persones que la poden fer.

L'article 4 delimita les obligacions dels establiments dispensadors de material ortoprotètic.

L'article 5, sobre la comprovació dels productes prescrits, encomana al personal mèdic especialista que prescriu els productes a mida o que requereixen una adaptació específica a l'usuari, que comprovin que els articles dispensats s'ajusten amb rigor a les seves indicacions i que s'adapten a la persona usuària. Així mateix, obliga els dispensadors a fer totes les rectificacions que siguin necessàries, i regula les discrepàncies que hi puguin sorgir entre els prescriptors i els dispensadors.

L'article 6 preveu un termini de garantia, la forma de computar-lo i les excepcions.

L'article 7 crea la Comissió Ortoprotètica i en regula la composició, les reunions mínimes anuals i les funcions que ha de exercir.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició final primera faculta el conseller de Salut i consum a dictar les disposicions necessàries per desenvolupar i executar el Decret, així com per actualitzar el contingut del catàleg.

La disposició final segona disposa l'entrada en vigor del decret l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. L'annex conté el catàleg de material ortoprotètic del Servei de Salut de les Illes Balears, on, a banda dels productes i prestacions, juntament amb la part de finançament que correspon al Servei de Salut i la part que correspon, si escau, a l'usuari del servei, es regulen els termes generals, relatius al finançament, la prescripció dels productes, les garanties i els establiments sanitaris que elaboren ortopròtesis a mida i que les adapten individualment.

III. Observacions generals

Primera. La Cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salud és el conjunt de tècniques, tecnologies o procediments, entenent per aquests cada un dels mètodes, activitats i recursos basats en el coneixement i experimentació científica, mitjançant els quals es fan efectives les prestacions sanitàries.

La Cartera conté els serveis bàsics i comuns, necessaris per dur a terme una atenció sanitària adequada, integral i continuada a tots els usuaris del Sistema Nacional de Salut; i ha de garantir l'atenció integral i la continuïtat de l'assistència prestada als usuaris, independentment del nivell assistencial que es presta en cada moment.

Segona. Les comunitats autònomes, així com les mutualitats de funcionaris, poden elaborar una cartera de serveis complementaris, en l'àmbit de les seves respectives competències. Aquestes carteres han d'incloure, com a mínim la Cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut. Ara bé, si la Cartera de serveis d'una comunitat autònoma inclou serveis o prestacions no contemplats en la Cartera de Serveis Comuns del Sistema Nacional de Salut, haurà d'establir recursos addicionals per finançar-los.

Dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es va dictar el Decret 94/2008, de 12 de setembre, pel qual s'aproven les bases i s'estableix el contingut de la cartera de serveis complementària del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears. Aquest Decret té per objecte, d'una banda, establir les bases per a l'establiment de la cartera de serveis complementària del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears i, per l'altra, fixar una relació dels serveis que formen part de la dita cartera. A l'annex, s'estableixen els serveis complementaris relatius a transport, prestació bucodental i prestació farmacèutica dels medicaments postcoitals.

Així mateix, determina, en l'article 3 que tot nou servei complementari s'ha d'incorporar a l'annex del dit Decret, amb indicació de la norma de creació.

Tercera. Hi ha, per tant, una cartera de serveis bàsics i comuns en tot el territori de l'Estat Espanyol, que ha d'estar garantit per les comunitats autònomes i, una cartera de prestacions complementàries, responsabilitat de la comunitat autònoma que l'aprovi i per la qual la mateixa comunitat autònoma ha de aportar el finançament necessari.

Així doncs, dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, s'aplica, amb caràcter transitori, el catàleg que va aprovar l'extint INSALUD el 2001, pel que fa a la cartera de prestacions bàsiques i, pel que fa a les prestacions complementàries, el Decret 94/2008, de 23 de desembre, que no inclou cap prestació ortoprotètica.

El fet que s'hagi estat aplicant el catàleg de 2001, en règim de transitorietat fins ara, no és una situació desitjable i apreciam que des de la Conselleria de Salut i Consum hagin pres les mesures oportunes per aprovar-ne un autonòmic, amb actualització dels imports màxims de finançament als usuaris per cada article i amb l'establiment de condicions d'accés, de prescripció, de gestió i de recuperació dels articles.

IV. Consideracions particulars

En aquestes consideracions de caire particular farem unes observacions relatives a aspectes formals del Projecte de decret per passar, tot seguit, a les corresponents al text tramés per dictamen.

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient adoleix d'algunes mancances, com són l'informe jurídic i l'informe de la secretaria general sobre la correcció del procediment, exigits per l'article 46.1 i 2 de la Llei 4/2001, de 14 de març del Govern de les Illes Balears. Hem de recordar, per tant, la distinció entre les fases d'elaboració i de tramitació d'una norma, tot recordant que és en aquesta segona fase on es produeix, si s'escau, la consulta al Consell Econòmic i Social. En aquest sentit, l'article 2 núm. 1 *a* de la Llei del CES, abans esmentat, és clar quan inclou, entre les funcions de la institució, l'emissió de dictàmens de caràcter preceptiu respecte de *projectes de decret que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació* la qual cosa implica que la fase d'elaboració ja està conclosa i que el text es troba en fase de tramitació. És a dir, i pel que fa a l'expedient tramés, ja s'han emès tots els informes, incloent-hi l'informe jurídic i el de la Secretaria General.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial del qual deriva el Projecte de decret i emmarca el catàleg de productes ortoprotètics en la Cartera de Serveis Comuns del Sistema Nacional de Salut.

No obstant això, en el darrer paràgraf s'ha d'incloure el dictamen del CES com una de les consultes fetes, juntament amb el dictamen del Consell Consultiu.

Tercera. Pel que fa a l'articulat, volem fer una sèrie de consideracions:

a) Pel que fa a l'article 5, relatiu a la comprovació dels productes prescrits, entenem que, tractant-se d'un assumpte que afecta a la salut i a la qualitat de vida dels ciutadans, consideram que tota discrepància que sorgeixi entre el prescriptor i el dispensador s'ha de resoldre el més aviat possible i amb les mínimes molèsties per a l'usuari. L'apartat 3 d'aquest article preveu que *les discrepàncies que puguin sorgir entre els establiments dispensadors i els especialistes prescriptors, en relació amb les rectificacions dels productes sanitaris prevists en l'apartat anterior, han de ser informades degudament pels serveis d'inspecció encarregats de la supervisió de la prestació ortoprotètica en l'àrea corresponent i han de ser resoltes per l'òrgan de gestió de l'esmentada prestació.*

A la vista de que no es preveu cap termini ni per l'informe dels serveis d'inspecció ni per la resolució per part de l'òrgan de gestió proposam que les discrepàncies quedin resoltes, amb l'informe corresponent dels serveis d'inspecció en un termini màxim de 3 dies.

b) En relació amb la Comissió Ortoprotètica, recomanam la introducció d'algun requisit de competència per formar-hi part, en ares a la seguretat jurídica, per tal d'acotar el marge de discrecionalitat, i ampliar i garantir la competència de la Comissió per desplegar les tasques que se li encomanen.

c) L'annex recull el catàleg de material ortoprotètic del Servei de Salut de les Illes Balears i estableix unes condicions generals de les prestacions ortoprotètiques.

Entre aquestes condicions, contempla els articles recuperables i disposa que aquests articles, com ara crosses, es poden lliurar a les unitats determinades pel Servei de Salut quan deixin de ser necessaris per al pacient. Ara bé, no es desprèn d'aquest Projecte de decret, quines són aquestes unitats a les quals es poden lliurar els articles. Per això, consideram que seria oportú aclarir-ho o, en tot cas, indicar que s'ha de determinar en el moment de la prescripció.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula la prestació ortoprotètica, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 18 de febrer de 2009

DICTAMEN NÚM. 5/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE EL PROJECTE DE NOU CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE MENORCA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del seu Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel Decret 128/2001, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 23 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular de Menorca respecte a la reforma del Consell Econòmic i Social de Menorca (CESM).

Segon. El mateix dia, la sol·licitud és anunciada als consellers del CES i a un seguit d'organitzacions no representades en el Consell perquè trametin, si ho consideren oportú, observacions al projecte esmentat.

Tercer. La Comissió Permanent designa, en virtut de l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals perquè aprovi la proposta de dictamen. En compliment del procediment establert, la comissió es reuneix els dies 11 de febrer, 4 de març i 18 de març, i aprova una proposta, que s'eleva al Ple, el qual aprova definitivament aquest dictamen en la sessió que té lloc el 24 de març de 2009.

II. Contingut de la proposta

La proposta presentada defineix l'objectiu de la reforma del CESM i en proposa una definició i naturalesa, un seguit de funcions, unes directrius de funcionament i la configuració d'uns òrgans unipersonals i col·legiats:

Pel que fa a l'**objectiu** de la reforma, es fa referència a la consecució d'un "ens més autònom, més independent i més adaptat al teixit socioeconòmic" de Menorca, la qual cosa es considera necessària per "construir una institució amb prou capacitat per articular la nostra societat civil organitzada i suficients recursos per elaborar opinió econòmica i social amb objectivitat, independència i rigor tècnic". D'altra banda, en la definició de l'objectiu s'afirma que aquesta tasca "ha d'estar basada en el principi del consens creatiu que aporti reflexió, capacitat de diagnosi, afegint valor a tot allò que es objecte de consulta en un àmbit de democràcia participativa. Al mateix temps, la seva estructura de funcionament haurà de comptar amb el suport de les noves tecnologies de la comunicació i de la informació".

En relació amb la **definició i naturalesa** del nou CESM, la proposta el defineix com a "òrgan col·legiat de participació, deliberació, estudi, anàlisi i proposta en matèria

econòmica i social". Igualment, proposa la seva configuració com a "ens de dret públic, dotat de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'actuar, el qual disposarà de la suficient autonomia orgànica i funcional per acomplir les seves finalitats." Aquesta configuració es fonamenta en el desig d'aconseguir "la seva independència del Consell de Menorca, d'associacions o d'institucions públiques o privades, objectiu que esdevé imprescindible per tal que pugui desplegar la seva activitat de manera objectiva i autònoma".

Pel que fa a les **funcions**, se'n distingeixen tres tipus: les consultives, les informatives i les autoorganitzatives:

Les funcions CONSULTIVES són, d'acord amb la proposta, les següents:

1. Emetre dictàmens preceptius i no vinculants en relació amb les matèries següents:
   - Disposicions administratives que puguin afectar substancialment l'organització, les competències o el funcionament del propi CESM.
   - Instruments de planificació d'àmbit insular en matèria socioeconòmica.
2. Emetre dictàmens facultatius i no vinculants en relació amb qüestions socioeconòmiques quan així ho sol·licita alguns dels membres del propi CESM.

Les funcions INFORMATIVES són, d'acord amb la proposta, les següents:

1. Elaborar informes o estudis de caire socioeconòmic que resultin d'interès per a Menorca.
2. Elaborar un informe anual amb propostes i recomanacions abans de l'aprovació de l'avantprojecte dels pressupostos del Consell de Menorca.

I, finalment, les funcions AUTOORGANITZATIVES, són les següents:

1. Elaborar la seva pròpia proposta pressupostària anual.
2. Elaborar els seu propi reglament d'organització i funcionament.

En relació amb el **funcionament**, la proposta només fa referència al fet que el CESM actua a través del Ple i la Comissió Permanent per emetre dictàmens, que constitueixen l'expressió de la seva opinió. Igualment, es fa referència a dos tipus de procediments prevists per a la seva emissió. D'una banda, el procediment ordinari, del qual s'especifica que té un termini màxim d'un mes i que té les fases següents: SOL·LICITUD → COMISSIÓ DE TREBALL → PLE o COMISSIÓ PERMANENT (per delegació) → EMISSIÓ DICTAMEN. D'altra banda, el procediment d'urgència, condicionat a la justificació d'aquesta urgència, i que té un termini de 15 dies, en què es segueixen les fases següents: SOL·LICITUD → COMISSIÓ DE TREBALL (es fixa data del Ple) → EMISSIÓ PROPOSTA DICTAMEN (48 hores abans Ple) → DEBAT PLE (esmenes fins 2 hores abans).

Finalment, pel que fa a la **configuració orgànica**, es proposa l'existència de tres òrgans unipersonals: la Presidència, la Vicepresidència i la Secretaria General i un seguit d'òrgans col·legiats: el Ple, la Comissió Permanent i les Comissions de Treball permanents, que són la Comissió social, la Comissió econòmica i la Comissió del treball. Pel que fa a la composició del Ple, la proposta preveu la divisió en grups: el

grup I estaria format per 8 membres designats "per les organitzacions empresarials més representatives (4 CAEB i 4 PIME)"; el grup II, per "les organitzacions sindicals més representatives (4 CCOO i 4 UGT)"; i, el grup III, per 8 membres designats per les organitzacions sectorials i institucions públiques següents:

- Un representant del sector primari (tres anys a proposta del Consell Agrari de Menorca i l'altra a proposta del Consell Pesquer).
- Un representant de l'economia social (cooperatives, laborals, autònoms i empreses d'inserció).
- Un representant de les organitzacions que tinguin com a finalitat la protecció del medi ambient proposat pel Consell social de la Agència de la Reserva de Biosfera.
- Un representant dels interessos del Consell de Menorca proposat per la seva Presidència.
- Un representant dels consumidors i veïns (un any proposat per l'Associació de Consumidors i els altres tres a proposta de la Federació d'Associacions de Veïns).
- Un representant proposat per l'Institut Menorquí d'Estudis (IME).
- Dos representants dels interessos dels municipis proposats per la Comissió de Presidents de Corporacions locals (1 municipis +20.000 hab. i 1 municipis – 20.000)

III. Observacions

Primera. Aquest CES ha constatat com, amb la proposta de nou CESM, es pretén reproduir, en certa manera, la forma i funcions del CES de les Illes Balears en l'àmbit de l'illa de Menorca. Sense qüestionar la importància i la conveniència que els agents econòmics i socials es reuneixin per arribar a acords en les matèries que els afecten en qualsevol àmbit territorial, per fomentar l'autonomia local i la democràcia participativa i conscients del fet que hi ha altres casos en consells econòmics i socials creats en àmbits territorials infra-autonòmics, fonamentalment en l'esfera dels municipis i províncies, cal fer una distinció clara entre la naturalesa d'uns i altres, que implica, al mateix temps, la necessitat de fer una distinció conceptual i, fins i tot, semàntica.

Hem de recordar, en relació amb aquesta consideració, que el CES de les Illes Balears es configura com a òrgan estatutari consultiu de la Comunitat Autònoma, la qual cosa suposa, a banda de les funcions que li són atorgades amb caràcter facultatiu, l'obligació institucional de consultar-li els projectes de normes i disposicions que regulin les matèries de les quals s'ocupa, és a dir, d'aquelles matèries de caràcter econòmic i social. La doctrina del CES en aquest aspecte és àmplia: els dictàmens 4/2007 i 21/2008, ambdós sobre la modificació de la Llei i el Reglament reguladors del Consell reflexionen de manera extensa sobre el que es consideren matèries econòmiques i socials i inclouen la recomanació —recollida en un avantprojecte de llei, actualment en tramitació— d'incloure en l'àmbit de la preceptivitat de la consulta, als

consells insulars, atès el reconeixement de la potestat reglamentària dut a terme per l'Estatut d'autonomia a través de la reforma aprovada l'any 2007.

D'altra banda, els consells econòmics i socials de l'àmbit provincial i local responen, amb caràcter general, a la inquietud d'aquests ens per fomentar la participació dels agents econòmics i socials en les qüestions d'aquest àmbit territorial i reforçar l'autonomia dels ens locals i es configuren com a espais de diàleg permanent que vincula aquests agents amb les polítiques actives de desenvolupament econòmic, social i de millora de qualitat de vida. No tenen, per tant, com és el cas d'aquest CES — i d'altres CES autonòmics— un origen estatutari que els atorgui una posició determinada dintre del sistema institucional, sinó que responen a una voluntat determinada, que es conforma en funció de criteris diversos. Com a manifestació pràctica d'aquesta circumstància cal tenir en compte la creació, l'any 2002, de la Federació Espanyola de consells econòmics i socials locals, amb els objectius següents:

> Promoure la cultura del diàleg, la participació i el consens entre Administracions i agents econòmics i socials del territori per elaborar propostes de millora del desenvolupament econòmic, l'ocupació de qualitat, la cohesió social, la qualitat de vida i la sostenibilitat.
>
> El foment i la defensa de l'autonomia dels CES d'àmbit local.
>
> La prestació de serveis als CES i ens locals dels quals depenen.
>
> El desenvolupament i consolidació de l'esperit europeu en l'àmbit local, basat en el principi de proximitat, autonomia i solidaritat entre totes les entitats locals i, per extensió, entre tots els òrgans que en depenen.
>
> La promoció i afavoriment de les relacions d'amistat i cooperació amb els CES i les organitzacions de les entitats locals en l'àmbit internacional, especialment l'europeu, iberoamericà i àrab.
>
> La gestió de programes i activitats en el marc de les respectives competències dels CES.
>
> Promoure accions en l'àmbit local en col·laboració amb els CES autonòmics, el CES de l'Estat i el CES Europeu.

D'altra banda, el plantejament de reivindicacions per part dels consells locals com l'establiment d'un marc jurídic o la modificació de la Llei de Bases de Règim Local per al reconeixement generalitzat de la seva personalitat jurídica demostra que presenten, respecte als CES autonòmics, diferències importants que afecten la seva consideració com a institució, i les repercussions que se'n deriven, com, per exemple, la seva posició respecte del Govern del territori en què actuen. Això fa que es qüestioni, a més, la definició plantejada ("ens de dret públic, dotat de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'actuar"...), pel que fa a la base legal sobre la qual s'hauria de substanciar.

Segona. Sense perjudici de l'observació anterior, aquest CES considera oportú recordar, pel que fa a la participació de les organitzacions empresarials en els òrgans de

l'Administració pública de la comunitat autònoma, que la Resolució de la consellera de Treball i Formació de 25 de juny de 2008 (BOIB núm. 94, de 5 de juliol) constata la condició de més representativa en l'àmbit de la comunitat autònoma de la PIMEB i li atorga la proporció de participació reconeguda abans de l'execució de la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de 26 de novembre de 2003 i la del Tribunal Suprem de 13 d'octubre de 2006, que és, en general, d'un 25%, front al 75% de la CAEB. Per aquest motiu, s'hauria de reconsiderar la menció a PIME, que no té reconeguda aquesta condició, atès que es tracta d'una organització que opera en l'àmbit insular i no autonòmic, en què es produeix el reconeixement legal de la condició de més representatiu.

I, pel que fa a la participació de les organitzacions sindicals, partint del fet que no hi ha dubte de la condició de més representatives que gaudeixen UGT i CCOO a tot l'Estat espanyol, aquest CES considera que la proporció de membres de cada organització en els òrgans de l'Administració s'hauria de sotmetre a l'acord intersindical.

Tercera. De les consideracions anteriors es deriva el qüestionament de la necessitat de reproduir l'organització i composició dels membres que han de conformar el CESM. En aquest sentit, entenem que la naturalesa del CESM hauria de traduir-se en una estructura distinta, que tengués en compte:

a) la participació exclusivament de les organitzacions empresarials i sindicals que tenen la consideració legal de més representatives.

b) la inclusió de més representants de l'Administració.

c) la seva configuració en funció de la seva condició de fòrum permanent de diàleg social i concertació a Menorca.

Quarta. Aquest CES ha observat, igualment, la conformació d'una funció consultiva preceptiva amb pocs precedents en l'àmbit local o provincial i que correspon, amb caràcter general, atesa la seva naturalesa i condició institucional, al CES de les Illes Balears. Tot i que l'àmbit de la preceptivitat no coincideix plenament amb el que estableix la llei reguladora d'aquest CES, que és molt més ampli, la previsió de l'obligatorietat crida l'atenció i es considera, en qualsevol cas, qüestionable. Cal tenir en compte, d'altra banda, que aquesta funció consultiva ja està prevista —amb caràcter preceptiu o facultatiu, depenent dels casos— respecte al CES de les Illes Balears i que, en conseqüència, es pot produir una juxtaposició de competències entre aquest CES i el CESM.

Cinquena. Pel que fa a la conformació de la funció consultiva facultativa, aquest CES considera que, com en el cas anterior, podria donar lloc a la juxtaposició de competències entre aquest CES i el CESM i, d'altra banda, considera que la previsió de què qualsevol membre del CESM pugui sol·licitar un dictamen en relació amb qüestions socioeconòmiques resulta peculiar en un òrgan concebut per a l'articulació de propostes en un context de diàleg amb el poder executiu.

Sisena. Aquest CES considera necessari posar de manifest que proposta de nou CESM ha de dur implícita la dotació de recursos materials i personals necessaris, sense els quals resulta inviable l'articulació dels fins que se li pretenen atribuir.

IV. Conclusions

Ateses les observacions exposades, aquest CES fa les recomanacions següents:

Primera. Atesa la naturalesa que entenem que el CESM té, com a fòrum de diàleg social permanent en l'àmbit de l'illa de Menorca, des del qual es fomenti la participació dels agents socials i econòmics en la presa de decisions i la concertació social es proposa que el CESM adopti una denominació distinta, que eviti confusions respecte de la institució consultiva que constitueix en Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, en virtut de l'article 78 de l'Estatut d'autonomia.

Segona. Es recomana, en coherència amb la conclusió anterior, la revisió de la funció consultiva projectada, en el sentit exposat en les observacions i eliminant, en qualsevol cas, la preceptivitat de la consulta.

Tercera. Es proposa la revisió de la composició proposada, tenint en compte les observacions segona i tercera del present dictamen.

Quarta. Es recomana la previsió de la dotació pressupostària suficient per proporcionar mitjans personals i materials al nou CESM, iniciativa que recomanam, en qualsevol cas, que sigui revisada en els termes exposats.

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat la proposta de nou CES de Menorca i sol·licita al Consell Insular de Menorca que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president
Núria Garcia Canals	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de març de 2009

VOT PARTICULAR DELS REPRESENTANTS DE PIMEB AL DICTAMEN 5/2009

Llegida la proposta de Dictamen 5/2009, sobre el projecte de Decret del nou Consell Econòmic i Social de Menorca, els representants de PIMEB al grup I volen deixar per escrit el seu vot particular.

Haguda compta de la inexactitud i tendenciositat del contingut a la segona observació, volem fer constar les següents consideracions:

1. Si bé es cert que la Resolució de vint-i-quatre de juny de la conselleria de Treball i Formació, recollida parcialment al BOIB 94 de 5 de juliol, resol com a tercera qüestió:

   "*3. La representativitat constatada permet a la PIMEB de posseir la proporció de participació que tenia reconeguda abans de l'execució de la Sentència 937/2003, de 26 de novembre, i la del TS de 13 d'octubre de 2006 que la confirma, en tots els òrgans públics esmentats.*"

   En cap cas fixa aquesta proporció al 25% de la part patronal, de fet a la pròpia Comunitat Autònoma existeixen organismes amb múltiples proporcions encara avui respectats, i al cas del CES de Menorca aquest precedent no és del 25%.

2. No entenem perquè s'ha de reconsiderar la menció a PIME (en tot cas es podria recollir la menció explícita a PIME Menorca, Federació de l'àmbit menorquí integrant de PIMEB) si es reconeix, per part d'aquest propi CES, la representativitat d'una organització que no ha acreditat davant el Govern Balear la seva representació a Balears, i que se li reconeix només per estar integrada dins una patronal d'àmbit superior (que tampoc ho ha acreditat el 10% que exigeix l'Estatut dels Treballadors a l'àmbit estatal). Aleshores aquesta mateixa radiació a l'àmbit inferior ha de ser perfectament vàlida per les Federacions integrants de PIMEB.

3. L'àmbit del CES de Menorca és el de l'Illa de Menorca, i la institució de referència no és el Govern Balear sinó el Consell de Menorca, de la mateixa manera pensem que és imprescindibles que els agents socials que hi prenguin part siguin els propis de l'Illa, millors coneixedors de la realitat insular.

Ho lliura a Palma a 24 de març de dos mil nou, en nom dels representants de PIMEB,

Sgt. Joan Josep Díez Moya

DICTAMEN NÚM. 6/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES CREA I REGULA L'AUTORITZACIÓ I EL REGISTRE DE TRANSPORTISTES I MITJANS DE TRANSPORT D'ANIMALS DE LES ILLES BALEARS I SE'N REGULEN LES AUTORITZACIONS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 26 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte de decret pel qual es crea i es regula el Registre de Transportistes i Mitjans de Transport d'Animals de les Illes Balears i se'n regulen les autoritzacions.

Segon. El dia 27 de gener, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa Asaja, la Felib.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe sobre la necessitat d'iniciar la tramitació d'un decret, pel qual es crea i regula l'autorització i el registre de transportistes i mitjans de transport d'animals a les Illes Balears.
2. Proposta d'inici del procediment d'elaboració de la norma.
3. Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca d'inici del expedient.
4. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
5. Estudi econòmic.
6. Normativa:
    a. Reial decret 1041/1997, de 27 de juny, pel qual s'estableixen les normes relatives a la protecció dels animals durant el transport.
    b. Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal.
    c. Reglament (CE) 1/2005, del Consell de 22 de desembre de 2004, relatiu a la protecció dels animals durant el transport i les operacions connexes pel qual es modifiquen les Directives 64/432/CEE, i 93/119/CE i el Reglament (CE) 1255/97.

d. Reial decret 751/2006, de 16 de juny, sobre autorització i registre de transportistes i mitjans de transport d'animals i pel qual es crea el Comitè espanyol de benestar i protecció dels animals de producció.

7. Tramesa del Projecte a les entitats següents:
   a. FAGME
   b. AGRAME
   c. Unió de Pagesos de Mallorca
   d. Unió de Pagesos de Menorca
   e. ASAJA BALEARES
   f. UCABAL
   g. UCABAL-Menorca
   h. Consell Insular d'Eivissa
   i. Consell Insular de Formentera
   j. Consell Insular de Mallorca
   k. Consell Insular de Menorca
   l. Ajuntament de Formentera
   m. Ministeri de Medi Ambient, Rural i Marí
   n. President de CAEB
   o. President de PIME
   p. President de la Petita i Mitjana Empresa de Menorca
   q. President de la CAEB, Eivissa
   r. President de la Petita i Mitjana Empresa d'Eivissa
   s. President de la Petita i Mitjana Empresa de Formentera
8. Tramesa del Projecte a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
9. Tramesa del Projecte a la directora gerent de l'Institut Balear de la Dona.
10. Al·legacions presentades per:
    a. Associació intersectorial de petits i mitjans empresaris de Formentera
    b. Conselleria d'Esports i Joventut
    c. Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
    d. Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
    e. Conselleria de Presidència
    f. Conselleria de Salut i Consum

g. Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

h. ASAJA BALEARS

i. UCABAL-Baleares

j. Consell Insular d'Eivissa

k. Consell Insular de Menorca

l. Ministeri de Medi Ambient, Rural i Marí

m. Institut Balear de la Dona

11. Projecte de decret després d'al·legacions.
12. Informe del Servei de Ramaderia sobre les al·legacions presentades pel Ministeri de Medi Ambient, Rural i Marí.
13. Informe del Departament Jurídic Econòmic.
14. Informe de la Secretaria General.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 17 de febrer i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 24 de febrer de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 12 articles i una part final distribuïda en una disposició transitòria i dues disposicions finals. Així mateix, consta de 6 annexos.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, tant pel que fa a la normativa estatal com comunitària. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta a l'empara de l'article 30.10 de l'Estatut d'Autonomia, que atribueix la competència exclusiva en matèria d'agricultura i ramaderia, d'acord amb l'ordenació general de l'economia, a la Comunitat Autònoma. I, finalment, que s'han fet les consultes oportunes als consells insulars i les entitats representatives del sector afectat.

II. La part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, consta d'un total de 12 articles:

L'article 1 defineix l'objecte de la norma, que és doble. D'una banda, desenvolupar el Reial decret 751/2006, de 16 de juny, sobre autorització i registre de transportistes i mitjans de transport d'animals i pel qual es crea el Comitè Espanyol de Benestar i Protecció dels Animals de Producció. I, de l'altra, regular la formació obligatòria en matèria de benestar animal per al personal conductor o cuidador

d'animals de vehicles destinats al transport per carretera d'animals de les espècies bovina, ovina, cabrum, equina i aus de corral, com també l'expedició dels certificats de competència.

L'article 2 defineix l'àmbit d'aplicació del Projecte de decret i ho fa de manera positiva (transportistes i mitjans de transport als quals els hi és aplicable) i negativa (transportistes i mitjans de transport als qual no els hi és aplicable).

L'article 3, relatiu a les definicions, fa una remissió a les establertes pel Reial decret 751/2006.

L'article 4, relatiu al Registre de Transportistes, Contenidors i Mitjans de Transport d'Animals de les Illes Balears, crea el Registre, el qual queda integrat en el Registre General de Transportistes, Contenidors i Mitjans de Transport d'Animals del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació i està constituït pels registres dels consells insulars, responsables de la gestió en l'àmbit territorial propi. El registre ha d'estar informatitzat i té caràcter públic pel que fa al nom i nombre d'autorització del transportista.

L'article 5 regula l'estructura del Registre i el divideix en dues seccions, de transportistes i de mitjans de transport, amb les seves corresponents subseccions.

L'article 6 està dedicat a l'autorització i inscripció en el Registre, les quals es fan mitjançant una resolució del director general d'Agricultura o de la persona que designi el consell insular competent en matèria de ramaderia, una vegada comprovat que compleixen els requisits de la legislació vigent, especialment el Reglament (CE) 1/2005, del Consell, de 22 de desembre de 2004. També preveu la possibilitat de suspendre o retirar l'autorització, en cas de la comissió d'infraccions de la normativa de protecció d'animals o d'incompliment dels requisits que varen donar lloc a l'autorització.

L'article 7 regula l'adjudicació del nombre d'autorització, el qual ha de garantir la identificació de l'autorització de manera única dins el territori nacional i ha de seguir l'estructura que es determina en l'apartat 3.

L'homologació de cursos de formació en matèria de benestar animal durant el transport està regulada en l'article 8, que permet la impartició d'aquests cursos per entitat privades si han estat prèviament homologats per l'Administració.

L'article 9 regula el certificat de competència del personal conductor o cuidador dels vehicles destinats al transport d'animals per carretera incloses en l'autorització T1 i T2 de les espècies bovina, ovina, cabrum, equina i aus de corral, que té una validesa de 5 anys renovable.

L'article 10 disposa quines són les obligacions dels transportistes, a més del compliment de la normativa en matèria de benestar animal durant el transport d'animals vius.

L'article 11 regula el registre d'activitat, el qual ha d'estar a disposició de l'autoritat competent durant un període de 3 anys. Aquest registre també s'ha de mantenir per part dels mitjans de transport per abelles de mel, aus domèstiques i conills, encara que els contenidors per a aquests transports no s'inscriguin en el registre general.

Finalment, l'article 12 contempla el règim sancionador i es remet a les lleis 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, 32/2007, de 7 de novembre, per a la cura d'animals en la seva explotació, transport, experimentació i sacrifici, i el Reial decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la producció agroalimentària.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició transitòria concedeix als transportistes que venen exercint l'activitat de transport d'animals, autoritzats d'acord amb el Reial decret 1041/1997, de 27 de juny, fins l'1 de desembre de 2008 per adaptar-se a les condicions i requisits d'aquest Projecte de decret.

La disposició final primera faculta el titular de la Conselleria d'Agricultura i Pesca per dictar les disposicions necessàries per al desplegament i compliment d'aquest Decret i la disposició final segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Pel que fa als annexos, aquest Projecte de decret compta amb els següents:

- Annex I: Dades mínimes de la sol·licitud de la persona transportista.
- Annex II: Documentació per sol·licitar l'homologació de cursos en matèria de benestar animal durant el transport.
- Annex III: Contingut mínim dels cursos per al personal conductor o cuidador d'animals durant el transport per carretera.
- Annex IV: Certificat de competència per al personal conductor i cuidador.
- Annex V: Dades mínimes del transportista, que han de figurar en el Registre general, segons l'article 4.4.
- Annex VI: Registre d'activitat.

III. Observacions generals

Primera. L'interès pel benestar animal durant el transport no és nou dins les polítiques de la Unió Europea. De fet, ja el 1971 es va signar el Conveni europeu sobre la protecció dels animals durant el transport internacional. La versió actualitzada d'aquest conveni es va firmar el 2004 per tots els Estats membres de la UE-15, més de Xipre, Islàndia, Noruega, Polònia, la República Txeca, Romania, Rússia, Suïssa i Turquia.

El primer acte legislatiu de la Comunitat Econòmica Europea es va adoptar el 1974 en relació amb els animals en el moment del seu sacrifici. I, pel que fa al Tractat de la Unió, la versió del Tractat d'Amsterdam va afegir com annex el Protocol sobre protecció i benestar dels animals. Aquest Protocol estableix diverses línies d'acció d'abast diferent en matèria de benestar animal. Així tant contempla el benestar dels animals destinats a sacrifici, com el dels destinats a experimentació científica, com les condicions de la captura d'animals silvestres o les accions a dur a terme per a la protecció de les espècies en perill d'extinció.

L'activitat legislativa en aquesta matèria s'ha volgut establir sobre una base científica, que és la que aporten diversos organismes consultius, com el Comitè científic veterinari, el comitè científic de la salut i el benestar dels animals, el Grup d'assessors sobre les implicacions ètiques de la biotecnologia (GAIEB) i l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària. I, en el Llibre Blanc sobre la seguretat alimentària la Comissió ha reconegut la relació existent entre seguretat alimentària i benestar animal i, pel que fa a la política agrària comú (PAC), el nou marc ha establert normes més estrictes relatives al benestar animal.

Segona. Dins d'aquest marc europeu de protecció del benestar dels animals, el Comitè científic de salut i benestar dels animals va emetre un dictamen el 2002 sobre el benestar dels animals durant el transport. En base a aquest dictamen, l'experiència acumulada fins aleshores i altres consultes efectuades, es va considerar necessari modificar la legislació comunitària a fi de tenir en compte les proves científiques aportades, mantenint com a prioritat la necessitat que l'aplicabilitat es pogués garantir adequadament en un futur immediat. Així mateix, per tal d'evitar problemes i divergències en l'harmonització, es va descartar la via de la directiva comunitària, en favor del reglament.

D'acord amb això, es va aprovar el Reglament (CE) 1/2005, de 22 de desembre, del Consell, relatiu a la protecció dels animals durant el transport i les operacions connexes i modifica les directives 64/432/CEE, de 26 de juny i 93/119/CE, de 22 de desembre i el Reglament (CE) 1255/1997, de 25 de juny, el qual és aplicable en tots els Estats membres de la Unió Europea des del 5 de gener de 2007 llevat de l'apartat 5 de l'article 6, pel qual es va establir que s'aplicaria a partir del 5 de gener de 2008.

Aquest Reglament te, com a principi fonamental, a la llum del qual s'han d'interpretar els seus preceptes, el fet que els animals no ha de ser transportats de forma que els causi lesions o sofriment. I entén que, de vegades, l'absència d'un nivell de benestar adequat es deu a la manca de formació. Per això, tota persona que manipuli animals durant el transport ha d'haver seguit prèviament una formació, impartida únicament per organismes autoritzats per les autoritats competents.

Així mateix, també considera que les condicions de benestar dels animals durant el transport depèn essencialment del comportament diari dels transportistes i que, per tant, aquests han de mostrar una major transparència pel que fa a la seva situació i les seves operacions davant les autoritats competents de cada Estat membre. Per facilitat això, els transportistes han de comptar amb una autorització per a operar i notificar sistemàticament tota dificultat així com mantenir un registre detallat de les seves accions i dels resultats.

Tercera. Aquest Reglament, per la seva pròpia naturalesa és directament aplicable sense que sigui necessària cap transposició. Ara bé, el fet que no sigui necessària cap transposició no vol dir que els Estats membres no n'hagin de fer cap regulació. Així, i pel que fa al transport d'animals es va aprovar el Reial decret 751/2006, de 16 de juny, sobre autorització i registre de transportistes i mitjans de transport d'animals i pel qual

es crea el Comitè espanyol de benestar i protecció dels animals de producció. L'objecte d'aquest decret és:

- Crear un Registre informàtic de transportistes, contenidors i mitjans de transport d'animals vius;
- Determinar la informació mínima que ha de contenir l'autorització del transportista, dels contenidors i dels mitjans de transport d'animals;
- Determinar el contingut mínim dels cursos de formació en matèria de protecció dels animals durant el seu transport;
- Determinar la informació mínima que ha de contenir el registre d'activitat del transportista;
- Crear el Comitè espanyol de protecció i benestar dels animals de producció.

En l'article 4, relatiu a registres autonòmics estableix que les autoritats competents inscriuran en un registre els transportistes d'animals vius el domicili social dels quals, estigui ubicat dins el seu àmbit territorial, així com els seus contenidors i mitjans de transport.

D'acord amb això les comunitats autònomes han de crear i regular aquests registres les dades dels quals s'han d'incorporar al Registre general adscrit a la Direcció General de Ramaderia del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (ara, Ministeri de Medi Ambient, Rural i Marí).

Aquest Reial decret estableix una sèrie d'obligacions per a les comunitats autònomes, com la de fixar el procediment i requisits específics per a l'autorització i registre tant de transportistes com de mitjans de transport i contenidors i la d'homologar els cursos de formació.

En compliment de tot això, i malgrat el Reglament 1/2005 (CE) va entrar en vigor el 5 de gener de 2007, han estat poques les comunitats autònomes que han elaborat normes pròpies sobre Registre de transportistes i mitjans de transport d'animals, essent les Illes Balears una d'aquestes, amb el Projecte de decret que es dictamina.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES. Així mateix, es valora positivament l'amplitud de les consultes efectuades, sotmetent el text de la norma a les associacions representatives del sector i a les patronals d'empresaris, a les administracions dels consells insulars, a les conselleries del Govern de les Illes Balears i al Ministeri de Medi Ambient, Rural i Marí.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència, si bé no justifica el retràs en la seva elaboració. És a dir, el Reglament (CE) 1/2005 va entrar en vigor el 5

de gener de 2007 i, si bé és cert que és d'aplicació directa, també ho és que les necessàries adaptacions per aplicar-lo a les Illes Balears ja s'haurien d'haver fet.

Dit això, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i al dictamen emès per aquest Consell, amb caràcter preceptiu, d'acord amb l'article 2.1 *a* primer, de la Llei reguladora d'aquesta institució.

Tercera. Pel que fa a l'estructura del Projecte de decret, i a la vista del títol consideram que es faria més entenedor si es fes una divisió en dos capítols, un per la regulació del Registre i un altre per la formació i la homologació dels cursos.

Quarta. Pel que fa a l'articulat, començarem amb un comentari genèric relatiu a la redacció de la norma, per assenyalar, a continuació, una sèrie d'aspectes concrets que entenem que es podrien millorar:

Així, en primer lloc, consideram que hi ha un excés de remissions a la normativa vigent o la legislació vigent. Amb aquest Projecte de decret es tracta, en part, de fer entenedora aquesta *legislació vigent* als destinataris, en la part que els hi afecta. Si en l'article 6.3 es disposa que *els mitjans de transport utilitzats per als viatges llargs (T2) han de complir els requisits que s'estableixen en la legislació vigent i especialment en el Reglament (CE) 1/2005, de 22 de desembre, relatiu a la protecció dels animals durant el transport i les operacions connexes i modifica les Directives 64/432/CEE, de 26 de juny i 93/119/CE, de 22 de desembre i el Reglament (CE) 1255/1997, de 25 de juny, està o*bligant als titulars d'aquests mitjans de transport a revisar tota la normativa vigent en matèria de transport d'animals vius i de benestar animal, a la recerca d'aquests requisits. Per complexa que en resulti la tasca de cercar aquests requisits, consideram que l'Administració competent en matèria de ramaderia hauria de facilitar-la als transportistes i ramaders.

En el mateix sentit, reiteradament es fa referència a "l'autoritat competent" o a "la Direcció General d'Agricultura o l'autoritat competent (art. 8.2)". Si segons l'article 3, de definicions, l'autoritat competent és *la Direcció General d'Agricultura de la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears o els consells insulars competents en la matèria segons el que disposa l'article 2.4 b de la Llei 8/1999, de 12 d'abril, d'atribucions de competències als consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera i l'article 70.12 de la Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, reformada per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer;* no s'entén per què es distingeix Direcció General i autoritat competent com si la Direcció General no fos competent.

Més encara, ja que es cita la Direcció General d'Agricultura, com la competent en l'Administració del Govern de les Illes Balears, consideram que es podria fer l'esforç d'esbrinar quins òrgans en l'àmbit dels consells insulars són els competents, enlloc de enumerar articles i lleis que, en puritat no delimiten cap òrgan, sinó que fa referència a la distribució de competències i que, per tant, no poden aclarir quina és l'autoritat competent, sinó l'Administració pública competent.

Cinquena. Pel que fa a l'articulat, volem fer les següents consideracions:

a) L'article 2 delimita l'àmbit d'aplicació de la norma i en l'apartat 2 reprodueix el mateix article 2.2 del Reial decret 751/2006, si bé sembla que s'oblida l'apartat b, relatiu als ramaders. Asaja va advertir en les seves al·legacions aquest extrem i l'informe de la cap de servei de Ramaderia va considerar que, en efecte, aquest apartat *b* s'havia d'incorporar al Projecte de decret. No obstant això, en la versió aportada al CES no ha estat així. Per tant, sol·licitam que es faci.

   En coherència amb això, s'hauria de suprimir, igualment, l'apartat *b.4* de l'article 5.

b) L'article 3, es dedica a les definicions, si bé imita la tècnica del Reial decret 751/2006 i fa una remissió a aquest Reial decret, el qual fa una remissió al Reglament (CE) 1/2005. Seria desitjable una relació de definicions, tal i com ha fet la Comunitat Autònoma de Catalunya en el Decret 268/2006, de 20 de juny, pel qual es crea el Registre de transportistes i mitjans de transport d'animals vius i el Registre d'operadors comercials de ramat, i n'estableix les normes d'autorització, inscripció i funcionament.

   Així mateix, i en el mateix precepte, crida l'atenció que es concentri en un sol paràgraf la remissió normativa i el que s'ha de considerar autoritat competent quan seria més entenedor la separació en dos apartats. I, en concret pel que fa a l'autoritat competent, es recomana que es substitueixi Direcció General per director general o titular de la Direcció General que és, realment, l'autoritat competent. I, enlloc de consells insulars, les persones o els càrrecs que ostentin aquesta competència.

c) Pel que fa a l'autorització i inscripció en el Registre consideram que s'haurien d'establir uns terminis de resolució i notificació i es recomana que, com a màxim, s'estableixi un termini d'1 mes, en atenció a la necessitat manifestada pel propi Govern de simplificar i agilitar els tràmits administratius. S'ha de tenir en compte que el transportista ha de sol·licitar la inscripció abans d'iniciar l'activitat i que no és desitjable que hagi d'estar pendent d'una resolució administrativa *sine die.* Més encara, consideram que la mera sol·licitud de la inscripció hauria de servir com a autorització provisional.

   Així mateix, aquest article 6 fa un abús de la tècnica de remissió normativa, cosa que consideram que es podria evitar o, com a mínim, reduir. Així, l'apartat 2, de la secció de personal transportista, remet en cada paràgraf al Reglament (CE) 1/2005, si bé el tercer paràgraf remet a *aquest Reglament.* Certament, repetir en cada paràgraf el mateix Reglament pot semblar excessiu, però l'expressió *aquest Reglament* pot inclinar a pensar que es refereix al Decret que es pretén aprovar. Per tant consideram que s'hauria d'homogeneïtzar. Així mateix, una vegada s'ha citat el Reglament europeu amb el títol complet, en endavant és suficient referir-se a ell amb l'expressió Reglament (CE) 1/2005.

d) Crida l'atenció que l'article 8 només faci referència a l'homologació de cursos de formació d'entitats privades. En primer lloc, vol dir això que els cursos de les entitats públiques no s'hauran d'homologar o que no podran fer-ne cap i

la formació queda en mans privades? Consideram que, o bé s'haurien d'incloure les entitats públiques o establir-ne el règim que se'ls aplicarà.

En segon lloc, no s'ha de confondre homologació amb autorització, conceptes que sembla que es confonen al llarg d'aquest Projecte de decret. Així, d'una banda, s'homologa un curs amb el temari corresponent, és a dir, es verifica el compliment de determinats requisits i condicions. I, una vegada està homologat, l'entitat que el vol impartir hauria de comunicar a la Conselleria, en un termini, per exemple, de 15 dies, el lloc i les condicions en què el fa, de manera que la Conselleria pot controlar que efectivament s'imparteix o autoritzar-lo, és a dir, consentir que s'imparteixi.

En tercer lloc, el segon apartat fa referència a la Direcció General d'Agricultura o a l'autoritat competent. Ja hem dit que hauria de ser la directora general i, pel que fa a autoritat competent, hauria d'afegir, *del consell insular,* en cas que faci referència a aquesta.

Finalment, pel que fa als cursos, crida l'atenció que no s'estableixi l'obligació d'atendre aquests cursos, de formar-se en matèria de benestar animal, en cap article d'aquest Projecte de decret. Només en l'article 9, del certificat de competència, se n'exigeix la presentació del certificat que acrediti que la persona ha superat el curs. Per això consideram que, ja que es regula l'homologació i es preveu el certificat, se n'hauria d'establir l'obligació d'assistir a activitats formatives fins al punt, tal vegada, d'exigir formació per inscriure's al Registre. Tot això, en benefici del propi sector.

e) L'article 10 del Projecte de decret, sobre les obligacions dels transportistes obliga a dur una sèrie de documents en el mitjà de transport o contenidor. Entre aquests documents figura una còpia de l'autorització del i de la transportista. Doncs bé, recomanam a la consellera l'expedició de carnets amb on consti el tipus d'autorització concedida.

f) La disposició transitòria ha d'adaptar la data límit que tenen els transportistes i mitjans de transport i contenidors per adaptar-se als requisits d'aquest Decret, com a mínim d'1 any des de l'entrada en vigor del Decret.

g) Consideram que s'haurien de tenir en compte els cursos de formació fets abans de l'entrada en vigor d'aquest Decret, i homologats per la Conselleria d'Agricultura i Pesca en especial quan el Reglament (CE) 1/2005 ja fa dos anys que és aplicable. Així, recomanam que s'estableixi una disposició addicional per contemplar aquest supòsit. Aquells transportistes i ramaders que ja hagin adoptat les passes pertinents per adaptar-se a la normativa europea abans que la pròpia Conselleria no poden veure's penalitzats per aquesta norma.

Sisena. Pel que fa als annexos us feim les següents observacions:

a) l'Annex I fa referència al Reial decret 1041/1997, de 27 de juny, si bé, segons el Ministeri de Medi Ambient, Rural i Marí s'ha d'entendre derogat des de

l'entrada en vigor del Reglament (CE) del Consell 1/2005 i la cap del Servei de Ramaderia en el seu informe indica que s'ha de suprimir tota referència a aquest Reial decret.

b) Així mateix, una de les declaracions del transportista és la relativa a *no haver estat sancionat per infraccions greus de la normativa en matèria de benestar animal.*

   Doncs bé, per coherència amb el Reglament (CE) 1/2005 aquesta declaració només pot afectar als tres anys anteriors, és a dir, s'ha d'afegir aquest període en la declaració.

c) L'annex II enumera la documentació a presentar per sol·licitar l'homologació de cursos en matèria de benestar animal durant el transport. Entre aquesta documentació s'estableix *la descripció de l'equip de formació.* Sobre aquest apartat volem fer la següent reflexió:

   El professorat amb titulació universitària en l'àmbit de enginyeria agrícola o en veterinària no hauria de menester acreditar formació específica en matèria de benestar animal, atès que per la seva pròpia formació general ja hauria de tenir els coneixements necessaris. I, per tant, consideram que s'hauria de distingir entre aquells formadors que tenen formació universitària en aquesta matèria dels que tenen un altre tipus de formació que sí haurien d'acreditar formació en la matèria específica sobre la qual s'imparteix el curs.

d) L'annex IV té una nota al peu que no apareix. És a dir, després de *1. Identificació del conductor/a/cuidador/a,* s'hauria d'explicar el superíndex 1 que l'acompanya. O suprimir-lo si no té raó de ser.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es crea i es regula el Registre de Transportistes i Mitjans de Transport d'Animals de les Illes Balears i se'n regulen les autoritzacions, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president
Núria Garcia Canals	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de febrer de 2009

DICTAMEN NÚM. 7/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'EFICÀCIA DEL SISTEMA EDUCATIU DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra b), la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís segon del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El mes de maig de 2006, la Fundació *Conocimiento y Desarrollo* (CYD) es dirigeix a la Presidència del CES per manifestar-li el seu interès perquè el Consell Econòmic i Social (CES) presti la seva col·laboració en l'acte de presentació a Palma de l'informe anual de la fundació esmentada, conjuntament amb la Fundació Sa Nostra, previst per a l'11 de maig de 2006. El CES accepta la invitació i s'aprofita l'ocasió perquè la fundació *CYD* exposi, el mateix dia 11 de maig, els seus principals treballs a la Comissió de Treball d'Àrea Social del CES. Aquesta exposició és realitzada per Francesc Santacana, vicepresident de la fundació *CYD*.

Segon. En la sessió d'11 de maig de 2006, la Comissió de Treball d'Àrea Social acorda, atesa l'exposició de la fundació *CYD*, estudiar la conveniència d'elaborar un estudi sobre l'educació a les Illes Balears. La Comissió Permanent és informada sobre aquest acord en la sessió de 17 de maig de 2006. El dia 18 de maig de 2006, la Comissió de Treball d'Àrea Social acorda proposar l'elaboració d'estudi sobre l'educació a les Illes Balears i proposa, com a ponents de l'estudi al doctor Joaquim Prats (UB) i Andreu Crespí. Per incompatibilitat sobrevinguda, Joaquim Prats delega la seva tasca a Francesc Santacana. Igualment, s'acorda que l'àmbit de l'estudi serà l'educació pre-universitària i es proposa fer una reunió d'experts a la UIB, que són designats per la Comissió Social en la sessió de 31 de maig de 2006. La Comissió Permanent és informada sobre aquesta decisió, com també del nom dels ponents, en la sessió que té lloc el mateix 31 de maig.

Tercer. En la sessió de 30 d'agost de 2006, la Comissió Permanent queda informada de les gestions que, d'acord amb el criteri de la Comissió de Treball d'Àrea Social, s'han fet per preparar la reunió d'experts prevista per al 21 de setembre de 2006 a la UIB.

Quart. El dia 21 de setembre de 2006 té lloc la trobada amb els experts designats. De la reunió sorgeixen les pautes de l'informe que han de redactar els ponents designats.

Cinquè. En la sessió de la Comissió Permanent de 25 d'octubre de 2006, s'aprova el pressupost presentat per Andreu Crespí i per Francesc Santacana per a l'elaboració de l'informe sobre l'educació a les Illes Balears.

Sisè. Andreu Crespí presenta l'informe a la Comissió de Treball d'Àrea Social en la sessió que té lloc el 13 de novembre de 2006. En aquesta sessió, s'acorda el següent:

"Es fa una valoració molt positiva de l'informe presentat del senyor Andreu Crespí, que és complet i satisfactori i reuneix, des d'un punt de vista quantitatiu, les característiques per servir de base a una aproximació més qualitativa, territorialitzada i centrada sobre el rendiment escolar, que es considera necessària". Igualment s'aprova que "els consellers Orte i Tejero elaborin una proposta concreta, que inclogui un pressupost sobre els seus costos, per elaborar un informe tècnic més qualitatiu que faci un diagnòstic, defineixi objectius i fixi línies d'actuació i que, per tant, serveixi per complementar l'informe presentat pel senyor Andreu Crespí. No s'estableix un termini concret per fer-ho".

Setè. La proposta esmentada és presentada per a la Consellera Orte a la Comissió de Treball d'Àrea Social en la sessió de 15 de gener de 2007, en què s'acorda que "es considera adient l'esborrany de la proposta presentada per la consellera Orte, al qual s'incorporaran les observacions fetes en la sessió d'avui. La proposta resultant serà tramesa als membres de la comissió de treball per a la seva aprovació. Aquesta proposta es traslladarà a la Comissió Permanent, que haurà de donar el vist i plau al pressupost que es presenti".

Vuitè. Les esmenes a la proposta queden aprovades per la Comissió de Treball d'Àrea Social el 14 de febrer de 2007, en no haver-se rebut observacions al document tramès una setmana abans, d'acord amb les instruccions de la Secretaria General comunicades amb la tramesa. Per tant, resta pendent l'aprovació definitiva de la Comissió Permanent.

Novè. La Comissió Permanent aprova en la sessió de 21 de març de 2007, un acord segons el qual es ratifica la proposta aprovada per la Comissió de Treball d'Àrea Social per a l'elaboració de l'estudi sobre l'educació a les Illes Balears que es tituli "L'Eficàcia del sistema educatiu a les Illes Balears 2001-2006: fortaleses, debilitats i propostes de millora". Aquesta ratificació està supeditada, no obstant, al compliment de dues condicions: d'una banda, que la Conselleria d'Educació i Cultura accepti col·laborar en l'elaboració de l'estudi i d'altra, que es compti amb recursos econòmics per assumir el pressupost previst, tenint en compte que no hi ha, en l'actualitat, dotació pressupostària.

Desè. El 30 de novembre de 2007 té lloc un seminari d'experts, organitzat pel Consell Econòmic i Social, on es reflexiona sobre les fortaleses i debilitats del sistema educatiu. En aquest sentit, es parla de les dimensions del fracàs escolar, les seves conseqüències i es debat sobre possibles mesures a seguir, entre les quals s'esmenta la potenciació de l'autonomia del centre educatiu, la desregularització del sistema, la promoció del professorat, el foment de les TIC o la utilització de models de valor afegit.

Onzè. Al llarg de 2008 s'enllesteix la proposta d'estudi per part dels experts designats, la qual és presentada pels autors el 15 de desembre de 2008 a la Comissió d'Àrea Social. Posteriorment, aquesta mateixa comissió acorda, en la sessió de 15 de gener de 2009 proposar l'elaboració d'un dictamen, acord que ratifica la Comissió Permanent el 27 de gener de 2009.

Dotzè. En compliment del procediment aplicable a l'emissió de dictàmens, la Comissió d'Àrea Social aprova una proposta de dictamen en la sessió de 18 de febrer de 2009, que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, d'acord amb la delegació feta pel Ple el 17 de desembre de 2008, el dictamen sobre l'eficàcia del sistema educatiu en la sessió de 24 de febrer de 2009.

II. Observacions

Primera. L'anàlisi del sistema educatiu de les Illes Balears és una qüestió prou complexa, sobre la qual cal reflexionar pausadament, i que a més constitueix un dels àmbits d'estudi considerats prioritaris pel Consell Econòmic i Social, com així ho demostren —vegeu, en aquest sentit, els antecedents— les iniciatives i treballs duts a terme des de fa més de dos anys. El present dictamen recull l'opinió dels agents econòmics i socials representats en aquesta institució, basada en les aportacions tècniques dels informes dels experts Andreu Crespí i els integrants del grup GIFES-UIB a qui es va encomanar la tasca d'analitzar el sistema educatiu des de múltiples punts de vista, i que s'adjunten com a annex a aquest dictamen.

Segona. A partir de l'objectiu estratègic marcat pel Consell Europeu en la sessió de Lisboa (23 i 24 de març de 2000), de reforçar l'ocupació, la reforma econòmica y la cohesió social com a part d'una economia basada en el coneixement, el Consell Europeu ha anat prenent decisions en l'àmbit de l'educació que s'han concretat en la definició de cinc objectius concrets:

1. El percentatge d'estudiants d'educació bàsica que abandonin el sistema educatiu no ha de superar el 10%.
2. Com a mínim el 85% de las persones majors de 22 anys hauran d'haver completat l'educació secundària.
3. El percentatge de persones majors de 15 anys amb dificultades en la lectura (alfabetització) hauria d'haver descendit al menys un 20% en comparació amb el nivell de l'any 2002.
4. La mitjana de participació en la formació continua haurà de situar-se, com a mínim, en el 12,5% de la població activa.
5. El numero de titulats superiors en matemàtiques, ciències i tecnologia s'incrementarà un 15%, anivellant-se el desequilibri entre els sexes.

Tenint en compte aquest context, el CES considera oportú destacar els principals reptes amb què s'enfronta el sistema educatiu de les Illes Balears, d'acord amb les dades aportades en l'informe d'Andreu Crespí. En aquest sentit es posa de manifest que:

– Els resultats assolits pel sistema educatiu de les Illes Balears, comparats amb el conjunt de l'estat i les altres comunitats són notablement deficients i no es corresponen amb els nostres indicadors econòmics. En aquest sentit, s'hauria de plantejar la reducció del diferencial existent entre la nostra comunitat i la mitjana estatal, especialment pel que fa a l'escolarització als 2 anys, la tasca d'idoneïtat a educació primària i el percentatge de titulats en ESO. Igualment s'haurien d'acostar postures entre les els valors de l'Estat i els de la Comunitat Autònoma pel que fa a abandó escolar i a graduats en educació secundària superior.
– L'Estat Espanyol no es situa tampoc en una posició acceptable en comparació als altres estats membres de la Unió Europea.

- A la nostra comunitat, les estratègies s'han de dirigir a la obtenció d'objectius comparables al conjunt de la Unió Europea i no tan sols al de l'Estat Espanyol, perquè és amb la Unió amb qui cal comparar-se en termes de competitivitat.
- El Govern de l'Estat, complint les resolucions del Consell de la Unió, ha aprovat el denominat "*Programa Nacional de Reformas*" que en el eix 3 estableix els objectius que s'han d'assolir en el període de vigència del pla en relació amb l'educació infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat i formació professional i també en relació amb aspectes com la integració de l'alumnat immigrant, l'augment de l'eficiència en la utilització dels recursos educatius, la política de beques i ajudes, la promoció de la utilització de les noves tecnologies. La coincidència que existeix entre les propostes que es fan en el *Programa Nacional de Reformas* i les que s'han fet des dels agents socials són evidents com no podia ésser d'una altra manera, ja que els diferencials entre Espanya i La Unió són els mateixos que es donen entre les Illes Balears i el conjunt de l'Estat.
- Un dels elements imprescindibles que cal potenciar, tenint en compte els resultats de la nostra comunitat és, sense dubte, el professorat. La corresponsabilització dels professors i professores en el procés educatiu és imprescindible per que aquest assoleixi taxes d'èxit notables. En aquest sentit, el docent no només ha de ser un especialista que transmeti coneixements, sinó, també, ha de contribuir a facilitar l'aprenentatge dels seus alumnes, ajudant-los a desenvolupar hàbits y actituds, ésser cultes, afectuosos i compromesos socialment, per la qual cosa han de ser educadors amb vocació personal i professional. Igualment, és essencial determinar amb claredat les responsabilitats de cada un, atenent al que es pot exigir i esperar de tots els agents educatius i socials. A més, cal revertir la percepció de fer de tots els problemes socials, problemes educatius. Els primers han de tenir una base de responsabilitat col·lectiva, en la que el sistema educatiu no sigui el responsable del problema, sinó que formi part de les solucions, de la mà d'altres instàncies i institucions socials. D'aquesta manera es perfilen els deures (com la participació en l'educació integral dels alumnes i en la formació al llarg de la carrera, avaluació i rendició de comptes) i els drets (com la llibertat de càtedra, reconeixement de la tasca, entorn favorable) dels docents.
- S'hauria de fer un notable esforç inversor perquè els centres públics disposin de l'equipament informàtic i de les connexions a Internet equiparables a la mitjana estatal en quantitat i en qualitat, la qual cosa serà possible només si es realitza un esforç considerable de recursos i s'apliquen tant els criteris com les estratègies que han estat proposades pels agents socials i també les contingudes al *Programa Nacional de Reformas*, abans esmentat.

Tercera. El CES considera oportú destacar les dades dels principals indicadors del sistema escolar de les Illes Balears 2000-2008 en relació amb el context educatiu, els recursos educatius, l'escolarització i els resultats educatius, que es desprenen de l'informe tècnic GIFES-UIB (pàg. 1 a 83), a les quals ens remetem.

Quarta. Es considera, igualment, fer una menció expressa a les dades de l'estudi GIFES-UIB (pàg. 85 a 200) relatives a les enquestes realitzades als agents educatius (directors, professorat i famílies) en relació amb la valoració de les instal·lacions, la direcció i professorat dels centres, el funcionament dels organismes dels centres, l'adequació de les tasques dels departaments d'orientació, l'atenció a la diversitat, les famílies i l'alumnat, a les quals ens remetem. Igualment, s'han d'esmentar les dades que es desprenen de les enquestes a consultors (pàg. 227 a 248). Aquestes dades ofereixen per una visió completa sobre la percepció dels qui actuen en l'àmbit educatiu i constitueix una informació útil que cal que el Govern tengui en compte.

Cinquena. Aquest Consell considera rellevant l'anàlisi dels centres públics i concertats de secundària que du a terme l'informe tècnic GIFES-UIB (pàg. 201 a 228), que comprèn l'anàlisi de la tipologia dels centres públics i també una anàlisi factorial sobre indicadors de tots els centres públics i concertats de les Illes Balears que ofereixen cursos d'ESO.

III. Conclusions

El Consell Econòmic i Social, basant-se ens els informes tècnics que s'acompanyen en l'annex del present dictamen, emet les conclusions següents en relació amb l'eficiència del sistema educatiu de les Illes Balears:

Primera. El punt de partida per analitzar el sistema educatiu de les Illes Balears ha de tenir en compte tres factors: en primer lloc, el reconeixement del creixement que ha experimentat la quantitat i la qualitat de l'ensenyament a les Illes Balears i en general a l'Estat en els darrers trenta anys. En segon lloc, el grau de riquesa i desenvolupament econòmic de les illes contrasta amb el reduït esforç que s'ha fet i es fa en matèria d'inversió pública en ensenyament. I, en tercer lloc, la necessitat que les Illes Balears assoleixi un sistema d'indicadors de l'ensenyament que permeti mesurar, tant com sigui possible, el que els alumnes aprenen i de quina manera les oportunitats d'educació es distribueixen amb equitat, tant des d'un punt de vista territorial com social.

Segona. Anàlisi del sistema educatiu de les Illes Balears:

Es pot afirmar que el sistema educatiu de les Illes Balears té, a partir de la informació aportada, els trets definitoris següents:

a. **Inestabilitat**, a causa de tres factors: 1) Els canvis polítics i legislatius que hi ha hagut tant en l'àmbit estatal com autonòmic. 2) Els canvis demogràfics, des de la perspectiva de la immigració escolar, que ha romput l'estabilitat del sistema educatiu a tots els nivells. 3) Els canvis en la composició interna dels centres, sobretot, de determinats centres públics. Inestabilitat a causa, doncs, de la diversitat social, cultural dels centres.

b. **Insuficiència**, a dos nivells: 1) Des de la perspectiva del nombre de places escolars a infantil, primària i secundària,[1] amb tot el que ha implicat d'esforç per aconseguir l'increment del nombre de centres educatius a primària, secundària i, darrerament, a infantil. 2) Des de la perspectiva del finançament: efectivament tenim un finançament autonòmic insuficient que repercuteix en la qualitat i resultats educatius.

c. **Tendència a la dualització escolar i social**

Igualment, es fan les consideracions següents:

L'Ensenyament Secundari Obligatori es troba en un moment de profunds canvis en el seu desenvolupament legislatiu, tant a nivell curricular com organitzatiu. Canvis que vénen donats per nous requeriments socials en un context social també canviant i que deriven en nous reptes educatius com és l'intent de conjugar els principis de qualitat i equitat als ensenyaments obligatoris. La intenció és prou complexa: elevar el nivell de resultats mitjans i reduir les desigualtats entre l'alumnat sense renunciar a l'excel·lència educativa ni afavorint una rebaixa de la qualitat educativa mitjana.

En aquest sentit, i segons un dels darrers informes del MEC (Calero, 2006) sobre equitat i educació, les principals problemàtiques del sistema educatiu espanyol són, entre d'altres, l'accés a l'educació infantil en la franja de 0 a 3 anys, el baix nivell de participació a secundària postobligatòria, l'elevat nivell de fracàs escolar, els problemes d'integració educativa de l'alumnat immigrant, la intensificació de les desigualtats entre centres públics i privats, la feblesa i falta de qualitat dels estudis vocacionals (concretament els corresponents al nivell de secundària no suposen una alternativa atractiva ni per la seva qualitat ni pel seu rendiment econòmic), la limitada cobertura del sistema de beques i eficàcia redistributiva reduïda i, per últim, les asimetries en la despesa pública educativa per alumne que efectuen les diferents comunitats autònomes. D'acord amb les dades del MEC corresponents al darrer informe de l'Institut d'Avaluació del Sistema d'Indicadors de 2006, i de les Estadístiques dels ensenyaments no universitaris, hi ha alguns aspectes a destacar.

En primer lloc, el nivell d'estudis de la població adulta és mitjà, tot i que hagi crescut significativament entre 1991 i 2005. En aquest període de temps, ha augmentat el percentatge de persones amb estudis secundaris obligatoris, secundaris postobligatoris i superiors, i paral·lelament, ha minvat el de persones que com a màxim tenen estudis primaris. L'any 2005 la meitat de la població espanyola entre els 20 i 64 anys té estudis de nivell més alt als obligatoris. Tot i així, en relació amb el conjunt de països de l'OCDE, atenent les dades de 2003, la mitjana de la població entre 25 i 64 anys que ha assolit almenys el nivell de segona etapa d'educació secundària a Espanya és d'un 43%, front un 66% dels països de l'OCDE. Malgrat això, les dades mostren que quant més jove és la població, més s'acosta la mitjana espanyola a la de l'OCDE.

[1] Aquesta insuficiència, al nivell de l'educació secundària ja s'ha superat en bona part, aconseguint *ràtios* comparativament homologables a les europees.

En segon lloc, l'educació infantil (0-5 anys) és voluntària tot i que progressivament més generalitzada. L'augment de les taxes d'escolarització en aquest nivell es deu a la implantació d'aquesta etapa educativa i l'augment progressiu de la seva rellevància a nivell nacional i internacional. En educació infantil, als darrers anys s'està produint un continu increment de les taxes netes d'escolarització al primer cicle (0-3 anys) i s'ha generalitzat pràcticament al segon cicle. Al curs 2003/04, el nombre mitjà d'anys d'escolarització en educació infantil és de 3,3: al curs 2003/04 el 96% dels nins/es de la franja de 3 a 5 anys estan escolaritzats i als 4 i 5 anys ho estan al 100%. Espanya es troba al conjunt dels països de la Unió Europea amb les taxes més altes d'escolarització als 3 i 4 anys.

En tercer lloc, amb l'ampliació de l'educació obligatòria fins als 16 anys, l'escolarització entre els 16 i els 19 anys ha augmentat. De la població de 16 anys, un 88% està escolaritzada i baixa a un 55% als 19 anys. En relació amb la Unió Europea, Espanya es troba prop de la mitjana d'escolarització als 16 anys però per sota de la mitjana corresponent als 17 anys. A l'educació superior, entre 1996/97 i 2003/04 la taxa neta d'escolarització i el percentatge d'alumnes universitaris als 20 anys ha minvat a Espanya. Al curs 2001/02 Espanya ocupa un lloc entremig entre els països de la UE en la taxa neta d'escolarització als 18 anys, amb un 59%.

En quart lloc, respecte el finançament de l'ensenyament cal destacar que al 2002 la despesa pública en educació, en relació amb el PIB, està 0,9 punts percentuals per sota la mitjana dels països de l'OCDE i 0,8 punts percentuals per sota la mitjana de la UE. De fet, entre 1995 i 2003, el percentatge del PIB destinat a l'educació ha baixat de 5,78% a 5,32%. L'any 2003 un 11,5% de la despesa pública total es destina a educació, del qual, un 9,6% prové de les comunitats autònomes, un 0,5 del MEC i un 1,4% d'altres Administracions i partides. L'any 2002 aquest percentatge fou d'un 11,3%, 1,8 punts percentuals per sota de la mitjana dels països de l'OCDE.

Les societats tecnològicament avançades, perllonguen cada vegada més l'escolarització dels joves al finalitzar l'educació obligatòria per a millorar la seva qualificació professional i el seu desenvolupament personal. De fet, la definició actual d'abandonament escolar primerenc inclou els joves de 18 a 24 anys que no assoleixen la primera etapa de l'Ensenyament Secundari i no segueixen cap estudi o formació. Si a Espanya aquesta situació és desfavorable, ja que les taxes d'escolarització als cicles formatius de grau mitjà són més baixes que als altres països de la UE, a les Balears la situació s'agreuja encara més: la població amb estudis superiors als obligatoris no arriba al 45%. L'escolarització a l'ensenyament secundari no obligatori es troba sota la mitjana estatal, havent-se produït un descens de les taxes als darrers anys.

- Entre un 62% i un 65% dels joves de 17 anys al conjunt de l'Estat són estudiants de secundària no obligatòria; a les Illes Balears només ho són entre un 49% i un 53%. La diferència s'accentua en el cas dels homes: al curs 2006/07, solament un 47% dels homes de 17 anys cursen aquests estudis, un 8% menys que les dones de Balears i un 11% menys que els homes del conjunt de l'Estat.
- Entre un 33% i un 35% dels joves de 18 anys al conjunt de l'Estat són estudiants de secundària no obligatòria; a les Balears solament ho són entre un 28% i un 31%. Aquesta diferència és encara més accentuada en el cas del homes: al curs

2006/07 només un 27,4% dels homes de 18 anys ha cursat aquests estudis, un 2% menys que les dones de Balears i un 5% menys que els homes del conjunt de l'Estat.

En relació amb les taxes d'idoneïtat a les Illes Balears, a tots els nivells educatius obligatoris, aquestes es troben per sota de les taxes estatals. A partir dels 8 anys, els alumnes de la CAIB en menor mesura que a la resta de l'Estat, cursen els estudis que teòricament corresponen a la seva edat. L'any 2007, aquesta diferència fou de 3 punts als 8 anys, 5 punts als 10 anys, 8 punts als 12 anys, 4 punts als 14 anys i 5 punts als 15 anys. Aquestes diferències s'accentuen més en el cas dels nins que, a tots els nivells, tenen taxes d'idoneïtat inferiors a les nines.

1. Millorar les taxes d'idoneïtat de l'alumnat és una de les principals prioritats del sistema educatiu a l'etapa dels ensenyaments obligatoris. Els resultats de l'estudi PISA mostren molts punts de diferència entre els alumnes que cursen quart d'ESO amb 15 anys i aquells que amb aquesta edat han repetit un curs o més (sent més preocupant el cas dels al·lots homes). A Balears, el percentatge d'alumnat repetidor segons les dades GESTIB, en primer cicle i segon cicle d'ESO és elevat. Al curs 2006/2007 i en els centres públics hi ha un 48,53% en els centres educatius de Mallorca (sense Palma) i un 32,29% en els centres educatius de Palma en primer cicle de l'ESO; en segon cicle de l'ESO un 47,34% a Mallorca (sense Palma) i un 31,62% a Palma. Aquest desfasament es relaciona també amb la baixa taxa de titulats i incideix en l'abandonament escolar primerenc. Referent a això, la taxa de titulats de 16 anys a Balears és baixa. Al curs 2006/2007, del total de titulats hi ha un 48,78% a Mallorca (sense Palma), un 28,62% a Palma, un 12,89% a Eivissa, un 8,72% a Menorca i un 0,99% a Formentera. Respecte a l'abandonament, a les Balears el percentatge d'abandonament educatiu primerenc és superior al promig de tot l'Estat. Un percentatge molt més alt en el cas dels homes que en el de les dones: un 24,3% de les dones i un 44,7% dels homes.

A més, en relació amb altres comunitats autònomes, destaca la presència de la gestió privada concertada als ensenyaments obligatoris, principalment a ESO. Si bé Espanya es situa lleugerament per sobre la mitjana de l'OCDE quant a despesa pública en educació a institucions privades, en el cas de les Balears la tendència s'accentua encara més. Al curs 2006/07, la relació entre gestió pública i privada és de 63,6% a 36,4%. Es manté la tendència dels darrers cursos: l'oferta privada-concertada és quatre punts superior a la del conjunt de l'Estat. La CAIB, juntament amb Navarra i País Basc, és una de les comunitats autònomes que destinen el major percentatge de la seva despesa pública a concerts educatius. Els concerts entre 1998 i 2004 s'han incrementat principalment als nivells d'infantil i post-obligatòria.

Mentrestant, la CAIB es troba al conjunt de les set comunitats autònomes per damunt la mitjana estatal del PIB *per càpita.* L'any 2005, el PIB per càpita va arribar a 22.947 euros, superant en quasi 2000 euros la mitjana espanyola. D'acord amb els indicadors de benestar econòmic, la taxa d'activitat laboral supera el 60%, igual que Catalunya i País Basc. Pot resultar contradictori que una societat amb indicadors econòmics i laborals tan favorables mostri mancances quant a nivell d'escolarització i resultats educatius, respecte a altres comunitats autònomes. En relació amb aquesta qüestió, A.

Marchesi (2006, 408) apunta com a factors explicatius el fet de la insularitat, l'àmplia oferta ocupacional i la percepció per part dels joves que poden progressar en la vida sense necessitat d'estudiar de forma perllongada. Però, a més, destaca com a element aglutinant dels anteriors, "*l'insuficient compromís de la societat i les seves institucions amb l'educació*". Aquesta dificultat no ens resulta aliena i seria massa agosarat per la nostra part fer una afirmació com aquesta sense valorar els avenços fets en aquest sentit (de part de les institucions educatives i la comunitat educativa en general) per tal de promoure, entre d'altres qüestions, la participació i la coordinació de totes les parts implicades amb l'educació. Als següents apartats ens aproximem a tots aquells elements normatius i de funcionament orientats amb aquesta finalitat.

2. El marc legislatiu i les polítiques educatives estatals

A Espanya, des de la transició a la democràcia, s'han donat un conjunt de polítiques generals i específiques relacionades amb l'equitat de l'educació. D'acord amb l'Informe del MEC sobre educació i equitat (Calero, 2006), en elles s'ha alternat l'universalisme (mesures que afecten a tots els usuaris) amb principis que defensen la capacitat dels usuaris per a elegir. Dins del primer tipus, els elements clau han estat la comprensivitat i gratuïtat; dins del segon tipus, han estat els programes de segona oportunitat, el programa de beques i crèdits i els programes d'educació compensatòria.

En relació amb l'equitat, les posicions s'han fonamentat en principis com "l'equitat segons l'elecció" o "la cultura de l'esforç". El primer element s'ha traduït en propostes legislatives: la mesura dels itineraris en el segon cicle d'ESO i la preservació de la llibertat de les famílies a l'hora d'elegir entre centres públics i privats. El segon element es traduïa en l'impuls de la repetició de curs amb més de dues assignatures suspeses i la realització de la prova general de batxillerat (que es sumaven a les proves específiques per a cada centre d'educació superior).

Des d'altres posicionaments, la tendència és cap a l'igualitarisme en les propostes referides a equitat educativa, però cedint espai a la presència de la llibertat d'elecció. Des d'aquesta posició, els centres privats concertats es consideren dins d'una xarxa única integrada per centres finançats amb fons públics, que deuen atendre a una mateixa regulació. Actualment, la relació entre centres concertats i públics és un dels principals obstacles a l'equitat, donat que arran de l'augment de l'alumnat estranger, els centres concertats s'han convertit en el "refugi" de les classes mitjanes (Calero, 2006).

Els darrers anys s'ha viscut un intens debat i un constant treball legislatiu que han derivat en modificacions successives de les estratègies guia de les polítiques educatives. La consolidació de l'escola de masses a partir de la LGE (Ley General de Educación, 1970) inspirada en els principis meritocràtics, incorporant l'obligatorietat i gratuïtat de l'educació fins els 14 anys (EGB) i establint la responsabilitat de la seva provisió sobre el sector públic. La LODE (1985), amb orientació igualitària, que contempla per primera vegada la figura del consell escolar com a espai representatiu per a la gestió dels centres públics. La LOGSE (Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo, 1990), que amplia l'escolaritat obligatòria fins als 16 anys implantant l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO), reconeix el caràcter educatiu de la franja 0-5 anys, reforma la formació professional i disminueix les ràtios

alumnes/aula. Aquesta llei va posar èmfasi en la lluita contra la desigualtat. La comprensivitat és un dels elements fonamentals d'aquesta llei, tot i que estableix mesures compensadores com els Programes de Garantia Social (PGS) destinats a l'alumnat de 16 anys que no assoleix els objectius marcats per l'ESO.

La Llei Orgànica de Qualitat de l'Educació (2002) emfatitzava la necessitat de millorar el nivell mitjà dels coneixements i pretenia desenvolupar la "cultura de l'esforç", incorporant entre d'altres mesures: l'increment del nombre permès de repeticions de curs. Davant plantejaments comprensius, establia itineraris entre els 15 i 16 anys, amb l'objectiu d'adaptar-se a les necessitats individuals de l'alumnat. Entrava en vigor a gener de 2003 però el seu calendari d'aplicació es va ajornar per Real Decret amb el canvi de govern de 2004.

La LOGSE (1990), LOCE (2002) i LOE (2006) als seus preàmbuls presenten el repte de la qualitat de l'ensenyament com un dels objectius prioritaris del procés de reforma educativa. La Llei Orgànica d'Educació (2006) esmenta explícitament els atributs de qualitat i equitat educatives. Es basa en primer lloc en la qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, independentment de les seves condicions i circumstàncies; en segon lloc, en l'equitat que ha de garantir la igualtat d'oportunitats, la inclusió educativa i la no discriminació: sistema educatiu compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials.

De totes les propostes de la LOE, les que estan directament relacionades amb l'equitat són: el plantejament de l'educació infantil com a element clau per a la prevenció de les desigualtats (reintegrant el cicle 0-3 anys al sistema educatiu), la substitució dels itineraris de segon cicle d'ESO per un model flexible de diversificació curricular i el desenvolupament de programes de compensació educativa a zones o centres d'atenció preferent.

Tot i la defensa del principi d'equitat per part de la LOE, R. Feito (2005) es qüestiona aquells punts de la llei que no responen als reptes de la societat del coneixement. En aquest sentit, apunta la inexistència d'una fonamentació teòrica de la llei basada en un diagnòstic previ (cosa que tampoc es va donar amb la LOCE), la inexistència d'una visió crítica del sistema educatiu i la no atenció suficient a les desigualtats educatives. L'autor també posa en qüestió el caràcter comprensiu de l'ESO. Segons les seves paraules: "*degut a la invasió de l'escola per part dels exclosos, aflora un enfocament de l'educació obligatòria —principalment l'ESO— com a una espècie de travessa del desert abans d'arribar al paradís del moderadament selecte batxillerat*". A la llei es plantegen objectius tendents a la transmissió de coneixements i a la passivitat que no tenen a veure amb el desenvolupament del judici autònom i la creativitat, objectius més propis del batxillerat. Potser la idea de l'educació com a procés permanent d'aprenentatge per a tota la vida es reserva per a aquells que han cursat el batxillerat, però no per als que surtin del sistema educatiu des de l'ESO.

L'estructura de cicles de l'ESO (LOGSE) deixa pas als cursos de diversificació curricular, destinats als alumnes que hagin repetit un curs de secundària i es consideri que no estan preparats per a passar al tercer curs. D'aquest forma, es perd la possibilitat que els cicles oferien d'ampliar la perspectiva de l'avaluació a etapes i no reduir-les a un únic curs. També es perd la promoció automàtica que tenia l'ESO (LOGSE). Amb la intenció de

conèixer l'evolució general de l'alumnat, es proposen proves d'avaluació a quart de primària i segon d'ESO. Els riscs d'aquestes proves, d'acord amb Rafael Feito (2005) són dos. El primer, que puguin servir per a crear una jerarquia de centres basada en el rendiment d'aquestes proves. El segon, que amb l'aplicació de proves estandaritzades es sobrevalori l'adquisició de coneixements, per sobre d'altres aprenentatges.

Recentment, el Ministerio de Educación, Política Social y Deporte (MEPSYD) ha assumit els tres grans objectius de l'estratègia de Lisboa: millorar la qualitat i eficàcia del sistema educatiu, facilitar l'accés de tots a l'educació i formació i obrir el sistema educatiu al món exterior. Concretament, en relació amb l'ESO: millorar el rendiment de l'alumnat en competències clau de comprensió lectora, llengües estrangeres i matemàtiques; reduir l'abandonament escolar primerenc. Aquests reptes venen formulats al document *Objectius europeus i espanyols 2010: combatre el fracàs escolar, incrementant la taxa d'alumnat titulat en ESO.*

3. El desenvolupament de la LOE i l'elaboració d'un currículum propi a les Balears[2]

El desenvolupament de la LOE ha suposat l'elaboració de currículums dels diferents nivells d'ensenyament d'acord amb unes competències bàsiques de partida. El Real Decret 1631/2006, de 29 de desembre, estableix els ensenyaments mínims i les competències corresponents a l'Educació Secundària Obligatòria (BOE del 22-06-2007). Aquest Real Decret estableix els ensenyaments mínims a ESO i defineix 8 competències bàsiques indicant el que ha de saber i ha de saber fer un individu en acabar l'educació obligatòria. Aquestes són: resolució de problemes, actitud crítica, gestió d'emocions, iniciativa creativa i presa de decisions. El decret defineix el currículum de l'ESO: objectius, competències bàsiques, continguts i criteris d'avaluació.

Amb la llei es proposa una formació comú per a tot l'alumnat dins del sistema educatiu espanyol, respectant uns ensenyaments mínims que varien en funció de si tenen o no llengües cooficials: un 55% per a aquelles Comunitats Autònomes que tinguin, juntament amb la castellana, una altra llengua pròpia cooficial i un 65% en el cas de les comunitats que no la tinguin.

La Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educativa de la Conselleria d'Educació del Govern de les Illes Balears ha establert el currículum de l'ESO per a la CAIB. El Decret 73/2008, de 27 de juny, estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears. Aquest decret, a l'article 9, defineix el currículum de l'educació secundària obligatòria com el conjunt d'objectius, competències bàsiques, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació que han de guiar la pràctica educativa en aquesta etapa. Aquest decret s'emmarca a la legislació estatal vigent i segueix les pautes marcades per la Unió Europea i l'OCDE.

---

[2] Tot i que el desenvolupament de la LOE i l'elaboració d'un currículum propi de les Balears és necessari, cal tenir en compte una sèrie de consideracions. És necessari donar al desenvolupament normatiu a les Balears, la importància que mereix; s'ha de fer un desenvolupament de mínims, que sigui realista, que es pugui aplicar de forma flexible, que es pugui adaptar a les diverses realitats de la comunitat, que doni possibilitats i autonomia als centres, que possibiliti al professorat una aplicació adequada a les necessitats de l'alumnat i de l'entorn.

L'OCDE entén les competències com la capacitat de respondre a demandes complexes i de portar a terme tasques diverses de forma adequada. Suposa una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivació, valors ètics, actituds, emocions i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per aconseguir una acció eficaç. Les tres competències bàsiques són: utilitzar eines de manera interactiva, interactuar en grups heterogenis i actuar amb autonomia.

La Unió Europea (2006), en aquest sentit, considera que les competències clau són aquelles que totes les persones precisen per a la seva realització i desenvolupament personal, així com per a la ciutadania activa, la inclusió social i la feina. Aquestes competències haurien d'estar desenvolupades a la fi de l'ensenyament o formació obligatòria per tal de facilitar el trànsit a la vida adulta i haurien de continuar desenvolupant-se, mantenint-se i actualitzant-se, com part d'un aprenentatge al llarg de la vida.

A l'article 10 es defineix la competència com la capacitat d'utilitzar els coneixements i les habilitats, de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers. Tenen la consideració de competències bàsiques aquelles que permetin a l'alumnat assolir la seva realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta de manera satisfactòria i ser capaç de desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

Les competències bàsiques que l'alumnat ha de treballar són: comunicació lingüística, matemàtiques, coneixement i interacció amb el món físic, tractament de la informació i competència digital, social i ciutadana, cultural i artística, per aprendre a aprendre, autonomia i iniciativa personal.

Pel que fa als principis metodològics i pedagògics del currículum, aquests venen recollits a l'article 5:

- Atenció a la diversitat, metodologia didàctica adreçada a l'assoliment dels objectius, especialment els aspectes més relacionats amb les competències bàsiques.
- Integració dels aprenentatges posant de manifest les relacions entre les matèries i la seva vinculació amb la realitat.
- Foment del treball en equip de l'alumnat i de l'autonomia dels alumnes que contribueixi a desenvolupar la capacitat d'aprendre per si mateixos.
- Activitats que fomentin la comprensió lectora,[3] l'expressió oral i escrita i el desenvolupament de la capacitat per dialogar i expressar-se en públic a totes les matèries.

[3] La lectura és considerada a tots els nivells com un factor primordial per al desenvolupament de les competències bàsiques i per això es recomana que es consideri per part dels centres educatius l'efectivitat de la pràctica docent a totes les assignatures de tots els cursos. En aquest sentit, és precís que la lectura estigui connectada amb els continguts curriculars de l'aula i, per tant, prevista a les programacions didàctiques.

- L'educació en valors ha de formar part dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
- La comunicació audiovisual i les TIC s'han de tractar a totes les matèries.
- Treball en equip del professorat i coordinació dels integrants dels equips docents.

Amb finalitat comprensiva es planteja un aprenentatge que no es basa exclusivament en l'escolta al professor i el treball amb llibres de text. Creiem necessari prestar tanta atenció als hàbits d'estudi com als hàbits d'investigació i descoberta, així com l'espai per a la crítica i la discussió. Tot considerant la importància de l'esforç en el procés d'aprenentatge, cal no perdre de vista principis com el mateix plaer per aprendre i la motivació i la curiositat com a elements essencials per a l'aprenentatge.

L'avaluació es planteja de forma contínua i diferenciada segons les matèries del currículum. A part dels aprenentatges de l'alumnat, el professorat avaluarà processos d'ensenyament i la seva pràctica docent. La promoció de curs serà possible quan l'alumne assoleixi els objectius de les matèries cursades o tingui una avaluació negativa en dues matèries com a màxim i, excepcionalment, amb avaluació negativa en tres matèries, quan així ho decideixi la junta avaluadora perquè la naturalesa de les matèries no impedeixi a l'alumne seguir amb èxit el curs següent o bé perquè tingui expectatives favorables de recuperació i la promoció beneficiï la seva evolució acadèmica.

D'acord amb l'article 22, l'avaluació de diagnòstic regulada a l'article 29 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, l'han de realitzar tots els alumnes en finalitzar el segon curs de l'educació secundària obligatòria. Aquesta avaluació no té efectes acadèmics, té caràcter formatiu i orientador pels centres i informatiu per a les famílies i per al conjunt de la comunitat educativa. Aquestes avaluacions de diagnòstic[4] que preveu la LOE tracten sobre les competències bàsiques de l'alumnat i han de donar lloc a compromisos de revisió i millora educativa a partir dels resultats. Els resultats d'aquestes avaluacions no poden ser utilitzats per a l'establiment de classificacions dels centres ja que fomentaria la diferenciació per categories entre centres.

L'educació secundària obligatòria s'organitza d'acord amb els principis d'educació comú i atenció a la diversitat de l'alumnat. El Real Decret 1631/2006 planteja la necessitat d'atenció a la diversitat de l'alumnat amb situacions de discapacitat, malaltia o risc d'exclusió social. Per altra banda, contempla la possibilitat d'anticipar la incorporació a l'etapa o la reducció de i durada de la mateixa, quan es preveu que és el més adient pel desenvolupament de l'equilibri personal i la socialització d'alumnat amb altes capacitats.

Les mesures d'atenció a la diversitat en aquesta etapa estaran orientades a respondre a les necessitats educatives concretes de l'alumnat i a la consecució de les competències bàsiques i els objectius de l'Educació secundària obligatòria. És necessari regular les diferents mesures organitzatives i curriculars d'atenció a la diversitat que permetin als centres, en l'exercici de la seva autonomia, una organització dels ensenyaments adequada a les característiques del seu alumnat.

---

[4] Les avaluacions generals de diagnòstic tindran una periodicitat triennal, s'iniciaran el curs 2009-2010 a l'educació secundària obligatòria.

Entre aquestes mesures es troben: els agrupaments flexibles, el suport en grups ordinaris, els desdoblaments de grup, l'oferta de matèries optatives, les mesures de reforç, les adaptacions del currículum, la integració de matèries en àmbits (que deu respectar objectius, continguts i criteris d'avaluació de totes les matèries que s'integren, així com el conjunt de l'horari assignat al conjunt d'elles) (*Consejo Escolar de Estado, 2008*).

En els Programes de diversificació curricular poden participar alumnes des del tercer curs d'ESO i aquells que han cursat segon curs i no estan en condicions de promocionar a tercer i hagin repetit ja una vegada en l'etapa en qüestió, després d'una avaluació acadèmica i psicopedagògica i una vegada escoltat l'alumne i la seva família. Cada programa de diversificació curricular haurà d'especificar la metodologia, continguts i criteris d'avaluació que garanteixin l'assoliment de les competències bàsiques, que seran el referent de l'avaluació. L'alumnat que finalitzat el programa no estigui en condicions d'obtenir el títol de graduat en ESO, podrà romandre un any més en el programa (fins els 18 anys d'edat complits a l'any que finalitzi el curs).

Les adaptacions curriculars es realitzaran cercant el màxim desenvolupament possible de les competències bàsiques. L'escolarització d'aquest alumnat a l'etapa de l'Educació secundària obligatòria en centres ordinaris podrà perllongar-se un any més, sempre que això pugui afavorir l'obtenció del títol. Una de les finalitats de l'interès per allargar la permanència al centre educatiu no només és ajudar a l'obtenció del títol de secundària sinó també motivar i ajudar l'estudiant per a que opti per continuar els estudis.

El Real Decret, a l'article 24, tracta sobre la coordinació entre l'educació primària i secundària. Per tal de facilitar la continuïtat del procés educatiu, els centres d'educació secundària han d'establir mecanismes de coordinació amb els centres d'educació primària. La Direcció General de Planificació i Centres preveu les mesures necessàries per fer efectiva aquesta coordinació.

La llei també contempla que als dos primers cursos d'ESO l'alumnat cursarà un màxim de dues matèries més que a l'últim cicle de l'Ensenyament Primari. Facilitar el trànsit entre els nivells és una de les propostes del Decret. Els tres primers cursos d'ESO responen a un model comú mentre que el quart curs té un caràcter orientador; a tots es combinen les matèries comuns i optatives. Des del *Consejo Escolar de Estado* es considera necessari garantir l'oferta suficient de matèries optatives.

Un dels principals objectius per tal de millorar la qualitat dels sistemes educatius és millorar el rendiment de l'alumnat en competències clau als 15 anys: comprensió lectora, llengües estrangeres i matemàtiques. Els resultats de PISA 2003 situen l'alumnat espanyol per sota el promig OCDE en quant a l'adquisició de la competència matemàtica. Tot i així, a nivell general, a Espanya sembla que hi ha major equitat que a altres països ja que hi ha una menor diferència entre els millors i els pitjors resultats. Es podria dir que el sistema educatiu espanyol aconsegueix un èxit relatiu als entorns més desfavorables (considerant la variable entorn socioeconòmic i cultural al valorar el rendiment de l'alumnat).

4. Alumnat estranger i d'incorporació tardana

L'increment de l'alumnat estranger als darrers anys ha estat espectacular. Als darrers 10 anys a Espanya hem passat d'un total de 72.335 alumnes estrangers al curs 1996/97 a 608.040 al curs 2006/07. És a dir, en deu anys la xifra d'alumnat estranger ha augmentat en 535.705 persones, un 88,10%.

Balears és una de les comunitats autònomes amb una major presència d'alumnat estranger per cada 1.000 alumnes matriculats. Amb la finalitat de facilitar la incorporació de l'alumnat estranger, s'enfoquen bona part de les iniciatives destinades a compensar les desigualtats educatives. Considerem preferents aquelles mesures, que en contra de la segregació dels estudiants immigrants a aules separades (o centres específics) parteixin de la convivència amb l'alumnat autòcton, és a dir, d'una veritable proposta d'integració.

Una de les crítiques més freqüents a la gestió de les administracions educatives per a afrontar l'increment accelerat de l'alumnat estranger és la concentració del mateix als centres públics. Els centres públics són els principals receptors de la major part de l'alumnat estranger tant a Espanya com a la CAIB: al voltant d'un 82% de l'escolarització recau sobre ells.

D'acord amb el Consejo Escolar de Estado (2008, 77), davant la considerable diferència d'estudiants estrangers matriculats a centres públics i privats, es considera necessari posar en marxa iniciatives per evitar aquesta diferència, invertir recursos suficients per a la integració d'aquests alumnes i l'atenció a les seves necessitats educatives, bé siguin lingüístiques o d'un altre tipus.

A més, bona part d'aquest alumnat s'incorpora tardanament al sistema educatiu. El Real Decret 1631/2006, indica que l'escolarització d'aquest alumnat es realitzarà atenent les seves circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic i que rebran una atenció específica, simultàniament a la seva escolarització als grups ordinaris, quan es presentin mancances en la llengua d'escolarització del centre.

En aquest sentit cal tenir en compte que la recerca d'una distribució més equitativa, entre la xarxa pública i la xarxa concertada, en relació amb l'alumnat estranger o d'incorporació tardana, només es pot realitzat si es té en compte la necessitat d'incrementar els recursos dels centres concertats que són els que tenen unes ràtios més elevades i, comparativament, menys recursos humans. Per tant, partint de la idea que la distribució perfectament equitativa entre xarxes és impossible en el curt i mig termini, cal avançar progressivament amb aquest enfocament mitjançant acords entre la Conselleria d'Educació i Cultura i els centres concertats.

L'Administració educativa ja ha posat en funcionament mesures d'acollida i integració, sobretot en relació amb la immersió lingüística i integració sociocultural. Creiem necessari insistir en la necessària col·laboració entre institucions i administracions amb responsabilitats diverses sobre les famílies i la infància, així com amb entitats socials que fan feina amb col·lectius immigrants. El coneixement de la realitat educativa i cultural de la nostra comunitat per part de les famílies i l'accés a la participació i implicació en l'educació dels fills, són aspectes imprescindibles per a la integració de l'alumnat.

5. ESO i accés al món laboral

D'acord amb les taxes espanyoles, europees i d'OCDE, el nivell d'atur disminueix a mesura que augmenta el nivell educatiu. A la nostra comunitat, aquesta correlació es fa encara més palesa amb la conjuntura econòmica actual. El retrocés en la dinàmica ocupacional i l'increment de les xifres d'atur deixen enrere les anteriors facilitats que un jove no qualificat tenia a l'hora de trobar una feina, sobretot en el cas dels homes. Els efectes més negatius d'aquesta crisi afectaran principalment els sectors de l'activitat econòmica més accessibles pels joves amb baixes qualificacions: construcció i serveis. D'acord amb el *Consejo de Estado* (2008), és convenient parar encara més atenció que abans, a aquells joves amb risc d'abandonar el sistema educatiu sense una qualificació mínima i, en general, per a retardar la sortida del sistema educatiu, continuant els estudis postobligatoris una vegada acabada l'ESO.

A més, la relació nivell educatiu i atur és encara més intensa en el cas de les dones i les diferències salarials entre homes i dones són molt significatives. Aquestes diferències per gènere confirmen la necessitat de continuar treballant per a garantir la igualtat de gènere dins i fora de les aules.

El Decret 73/2008,[5] de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, a l'article 19, estableix els Programes de qualificació professional inicial. La finalitat d'aquests programes és afavorir la inserció social, educativa i laboral dels joves majors de setze anys que no hagin obtingut el títol de graduat en ESO. Els mòduls per a l'obtenció del títol de graduat en ESO s'organitzen entorn de: àmbits cientifico-tecnològic, comunicació i àmbit social.

Els Programes de Qualificació Professional Inicial han substituït els anteriors Programes de Garantia Social. La seva finalitat és assolir les competències professionals pròpies d'una qualificació de nivell 1 de l'estructura del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals.[6] Són destinataris d'aquests programes l'alumnat de 16 anys que no ha obtingut el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria. Excepcionalment, es poden incorporar alumnes amb 15 anys que no es troben en situació de promocionar a tercer i han repetit ja una vegada a ESO, sempre que estigui d'acord la família, l'alumne i amb el compromís de cursar els mòduls dels programes de diversificació curricular.

---

[5] Resolució de la Conselleria d'Educació i Cultura de 10 de març de 2008 per la qual s'organitzen els programes de qualificació professional inicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per al curs 2008/2009.

[6] L'Institut de Qualificacions Professionals de les Illes Balears és l'òrgan encarregat de definir l'estructura de les qualificacions i establir i mantenir el sistema integral de les qualificacions professionals a les Illes Balears en alts nivells de qualitat i valoració social. Aquest Institut depèn del Consell de Formació Professional de les Illes Balears (Decret 39/2000, de 10 de març) i s'emmarca a la legislació estatal LOGSE 1990. A aquesta llei ja s'afirma que la formació professional és la capacitació per a l'exercici qualificat de les diverses professions. Des d'una perspectiva global la formació professional comprèn tant la formació inicial o específica, anomenada també formació reglada, com la denominada no reglada; és a dir, la formació ocupacional que s'adreça a la inserció o reinserció laboral dels treballadors i la formació continuada a les empreses.

La LOE estableix que els PQPI s'integren per tres tipus de mòduls: específics, formatius de caràcter general i formatius de caràcter voluntari, que condueixen a l'obtenció del títol de Graduat en ESO i que podran cursar-se simultàniament amb els mòduls abans esmentats o una vegada superats aquests.

D'acord amb l'informe del *Consejo Escolar de Estado* (2008, 80), creiem convenient una oferta suficient i eficaç dels Programes de Qualificació Professional Inicial, que hauria d'impartir-se amb caràcter gratuït a tots els centres de secundària, facilitant en la mesura del possible l'accés als cicles formatius de grau mitjà amb la finalitat d'augmentar el nombre d'alumnes titulats en educació secundària postobligatòria, tenint en compte criteris com l'entorn socioeconòmic i les necessitats reals de formació i ocupació. La formació per a l'accés al món laboral en condicions dignes és cada vegada més important. Per això, l'obtenció de la titulació en Educació Secundària Obligatòria s'ha convertit en requisit imprescindible per a aquests joves. És precís, doncs, que l'oferta dels PQPI siguin una alternativa accessible i viable de qualificació professional i una possible via de titulació en ESO.

6. L'atenció a la diversitat

La llei actual orienta les Administracions educatives cap a la intervenció i la inversió dels recursos necessaris als centres públics i concertats per atendre els alumnes amb necessitats educatives especials, bé siguin dificultats específiques d'aprenentatge, per altes capacitats intel·lectuals o per condicions personals o història escolar. L'atenció a la diversitat (article 17) es planteja des d'aquestes pautes:

- Les adaptacions curriculars s'han de realitzar cercant el màxim desenvolupament possible de les competències bàsiques i dels objectius.
- Possibilitat d'integració de matèries en àmbits, en els dos primers cursos de l'etapa. No té efecte en les decisions associades a l'avaluació i a la promoció.
- L'escolarització dels alumnes que s'incorporen tardanament es fa atenent les seves circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic.
- Poden ser escolaritzats en un o dos cursos inferiors al que els correspondria per edat, sempre que els permeti completar l'etapa en els límits d'edat establerts, quan presentin un desfasament de dos o més anys.
- Quan presentin greus mancances en el coneixement de la llengua i cultura catalana i/o castellana, han de rebre atenció. La matèria optativa es pot substituir pel programa d'acolliment lingüístic i cultural corresponent.
- Les mesures d'atenció a la diversitat que adopti cada centre han de formar part del seu projecte educatiu.

A part de les mesures ordinàries i extraordinàries d'atenció a la diversitat (adaptacions curriculars, programes de diversificació curricular i programes de qualificació professional), es proposen mesures de suport i reforç complementari destinades a la compensació de desigualtats.

El Pla de Reforç, Orientació i Suport (PROA), promogut pel MEC i cofinançat al 50% per les comunitats autònomes, té com a objectiu fer front a la desigualtat, garantir

l'atenció als col·lectius més vulnerables i prevenir el risc a l'exclusió social. Consisteix en programes d'acompanyament i programes de suport i reforç, amb la finalitat de millorar aprenentatges.

El programa d'Acompanyament escolar està pensat per a cobrir les necessitats d'un centre educatiu quan l'alumnat que necessita atenció diferent a l'ordinària és elevat. Amb aquest programa es pretén evitar el risc a l'abandonament primerenc del sistema educatiu per part de l'alumnat que no pot rebre suport suficient i acompanyament al si de la família. Planteja intervenir als tres primers cursos de l'ESO a través del treball organitzat en horari extraescolar per a l'adquisició de destreses bàsiques, millora dels hàbits lectors i la incorporació plena al ritme de treball ordinari. La finalitat: obtenir millors resultats i augmentar expectatives d'èxit escolar de l'alumnat amb dificultats. Els nivells de compensació són tres: organització/funcionament de centres, familiar i entorn.

El programa ALTER és un model de programa adreçat a joves menors de 16 anys que són absents o han abandonat. Amb una durada de 2 anys, al programa solen participar joves majoritàriament de segon d'ESO i d'ells el percentatge de joves estrangers s'aproxima al 37-40%. La via d'accés al programa és Serveis Socials i, una vegada finalitzat el programa, tenen l'opció de continuar els seus estudis al Sistema educatiu formal, iniciar cursos d'inserció sociolaboral o inserir-se al mercat laboral.

Amb cada alumne es dissenya un pla individualitzat i treballen a empreses col·laboradores, tallers i en àmbits com: escoletes, perruqueries, centres d'estètica, mecànica, fusteria, jardineria, informàtica… La major part de la setmana fan feina al centre de treball i un dia estan a l'IES amb el seu professor-tutor seguint un projecte de caràcter més teòric. La demanda ha crescut i actualment hi ha llistat d'espera als ajuntaments. Al curs passat varen assistir 220 al·lots en 7 grups. Les ràtios han augmentat: de 15/20 alumnes per grup, han passat a 25/30.

El programa està coordinat per la Conselleria d'Educació, Serveis Socials i la Direcció General de menors. La intervenció d'Inspecció educativa en la derivació dels casos és primordial. El risc, en aquest moment, és el desbordament de la demanda i la manca de capacitat econòmica per a oferir resposta a la mateixa. El programa és costós i està finançat per ajuntaments (60%), DG Menors (40%) i compta amb voluntariat empresarial-social.

Aquests programes es combinen amb els PISE, programes de la Conselleria d'Educació (aules externes relacionades amb els centres educatius). A part, a les Balears s'han iniciat nous plans d'acord amb les noves demandes que es presenten a les escoles i els IES: Plans de Convivència, Plans d'Atenció a la Diversitat, Protocols d'Absentisme, etc.

Els Plans de convivència (Decret 112/2006) de qualitat de la convivència en els centres públics es plantegen, a partir d'un diagnòstic previ sobre les necessitats de cada centre: integració efectiva de tot l'alumnat, promoure la implicació de les famílies, impulsar relacions entre els membres de la comunitat educativa, prevenir els conflictes i la gestió positiva d'aquests.

Les Adaptacions curriculars individuals (ACI), individuals o grupals, són elaborats pel Departament d'Atenció a la Diversitat, plantegen la intervenció de l'equip de suport majoritàriament dins l'aula ordinària. Sols en aquells casos en què s'hagi justificat

l'adaptació curricular, es podran treballar fora de l'aula alguns continguts concrets i en períodes determinats de la jornada.

El Pla d'Acollida lingüística, amb els següents eixos: interculturalitat i mediació (fer possible que puguin accedir als recursos, establir ponts de comunicació, crear programes o jornades interculturals), llengua i integració, educació i integració (l'acolliment lingüístic inicial, adaptació a les necessitats dels nouvinguts), visió política: distribució de competències, recursos bàsics i recursos per a aprendre el català: guies d'acollida.

El Programa d'educació intercultural, pretén aconseguir la implantació de continguts referents a la interculturalitat, l'educació per a la pau, el desenvolupament i la cooperació dins el currículum acadèmic i la vida quotidiana dels centres. Els objectius que es plantegen són:

- Millorar la convivència en els centres educatius i prevenir actituds de xenofòbia i racisme facilitant un punt de diàleg i reflexió als alumnes, les famílies, el professorat i a la societat en general sobre el fet de la interculturalitat.
- Potenciar el paper dels centres educatius com a llocs de convivència i la seva interacció en l'entorn social i cultural.
- Facilitar l'intercanvi d'experiències educatives.
- Coordinar actuacions per afavorir les relacions entre els centres de la nostra comunitat autònoma i d'altres comunitats.
- Oferta: Tallers interculturals per a l'alumnat.

Protocols d'Absentisme.[7] Les actuacions per a la prevenció i la detecció de l'absentisme contemplen: pla d'acollida per als alumnes nouvinguts, relació amb les famílies mitjançant les reunions de principi de curs i en les tutories, el treball sobre la motivació escolar dels menors, atenció als canvis d'etapa, el traspàs d'informació, el seguiment de l'absentisme amb intervenció dels serveis socials per evitar l'expulsió del centre educatiu, el control diari de les faltes d'assistència a les sessions lectives a l'educació secundària.

Els programes d'intervenció educativa s'elaboren en el marc del projecte curricular d'etapa. En ells, es poden dissenyar mesures singulars relacionades amb l'actuació coordinada del professorat, la coherència entre les intervencions pedagògiques i els propòsits educatius que figuren en el PEC, l'atenció a les especificitats de l'alumnat. Han de ser una resposta organitzativa del centre a les necessitats educatives de l'alumnat, partint dels recursos humans i materials dels que disposa el centre.

Aquests plans i programes requereixen professionals que facilitin la relació i el treball en xarxa, el coneixement dels al·lots i les seves famílies, que puguin intervenir en cas de conflicte, desenvolupar programes d'habilitats i capacitats transversals, intervenir

[7] L'absentisme es presenta fonamentalment a l'educació secundària obligatòria, generalment és la manifestació d'un problema familiar, socioeconòmic o sociocultural. És un indicador de risc social i d'inadaptació escolar. La no-assistència a l'escola té com a conseqüència un incorrecte procés de socialització, que pot generar conductes asocials i antisocials, autoexclusió i marginació i el fracàs escolar.

en casos absentistes des de la prevenció i el treball quotidià i diari amb els joves i el seu entorn.

Participació i autonomia dels centres. Els centres docents, d'acord amb el principi d'autonomia pedagògica, organització i gestió, juguen un paper actiu en la determinació del currículum, tenen la funció de desenvolupar i completar allò establert per l'Administració Educativa. A més, al decret s'apunten aquells altres aspectes de l'organització i el funcionament dels centres que han d'ajudar a facilitar el desenvolupament de les competències bàsiques: l'organització i el funcionament dels centres, les activitats docents, les formes de relació que s'estableixin entre els integrants de la comunitat educativa i les activitats complementàries i extraescolars.

A la nova llei, la participació representa un "*valor bàsic per a la formació dels ciutadans*", tant pels alumnes com pels seus pares i mares, el professorat i el personal d'administració i serveis. El Consell Escolar recupera les competències pel que fa a la representació del professorat, personal de serveis, pares i alumnes. Els centres que tenen millors resultats en participació compten amb instàncies intermèdies de participació, de forma que les propostes dels alumnes i pares consellers responen a processos d'elaboració col·lectiva des de la base.

Per a una bona pràctica de la participació, d'acord amb R. Feito (2005), és recomanable desenvolupar figures intermèdies que puguin articular les propostes entre el Consell i les persones representades. Al cas de l'alumnat, la figura del delegat de curs podria tenir connexió orgànica amb els representants d'alumnes del Consell Escolar. Al cas dels pares caldria representació per cada curs, a part de les associacions de centres. Per aquest motiu, creiem convenient potenciar el paper dels alumnes delegats de curs i els pares representants de curs, que puguin actuar com a instàncies intermèdies fent arribar propostes al Consell Escolar.

Referent a la figura del director, aquest assumeix noves competències en relació amb la direcció pedagògica, la innovació educativa i l'impuls de plans per a la consecució dels objectius del projecte educatiu del centre. L'avenç important és la proposta d'elaboració del projecte educatiu seguint les directrius marcades pel Consell Escolar.

Quant a la cooperació amb els pares, mares i tutors, l'article 23 del Decret estableix el següent:

- Els pares, mares o tutors han de saber les decisions relatives a l'avaluació, promoció i, si és procedent, titulació dels seus fills o tutelats i col·laborar en les mesures de suport o reforç que adoptin els centres per facilitar el seu progrés educatiu.
- Els centres d'educació secundària han de cooperar amb les famílies com a primeres responsables fonamentals de l'educació de l'alumnat, a fi d'assegurar-ne el desenvolupament integral i harmònic.
- Els centres d'educació secundària han d'adoptar mesures de comunicació periòdica amb els pares, mares o tutors, per tal d'informar-los i orientar-los sobre els processos d'ensenyament, aprenentatge i avaluació de l'alumnat, a fi d'aconseguir una millora de tots els processos.

- Els centres han de promoure, així mateix, compromisos amb els pares, mares o tutors i amb els mateixos alumnes en què s'especifiquin les activitats que uns i altres es comprometin a desenvolupar per facilitar el progrés educatiu.
- El projecte educatiu dels centres ha d'estar a l'abast dels pares, mares o tutors.

7. Conclusions de les propostes sobre el conjunt del sistema

La complexitat inherent a l'anàlisi de la qualitat del sistema educatiu, respon a la mateixa complexitat de la societat actual. El caràcter ambigu del concepte de qualitat dificulta el consens sobre la legislació i les estratègies més adients per a la seva millora. Malgrat tot, hi han aspectes de la mateixa que han de coincidir en totes les legislacions democràtiques que, al marge de l'arbitrarietat, responguin a plantejaments teòrics imprescindibles per a una pràctica equitativa i, conseqüentment, de qualitat.

La diferenciació d'oportunitats és la primera prova de la falta de qualitat a un sistema educatiu. Al nostre país, la tendència cap a la dualització del sistema educatiu és un dels majors obstacles a l'equitat educativa: la separació entre una xarxa de centres concertats i una xarxa de centres públics (que rep una proporció elevada de l'alumnat estranger i amb baix rendiment). Aquesta tendència a la guetització, d'acord amb Calero (2006), es deu per un costat, a la demanda de les classes mitjanes de capacitat d'elecció i millores als serveis complementaris i, per l'altre costat, a la falta de dinamisme de l'oferta pública.

Entre les propostes de millora encaminades a evitar els efectes negatius d'aquesta concentració, destaca la intervenció activa en l'admissió dels alumnes dels centres mantinguts amb fons públics per tal d'assegurar condicions més equitatives, que equilibrin en la mesura del possible la composició social dels alumnes dels centres d'una zona determinada.

En principi, la normativa referent a la gratuïtat i l'accés de l'alumnat és idèntica en centres privats i públics. La legislació ha combinat els dos principis d'igualitarisme i llibertat d'elecció, però el resultat d'aquesta conjunció s'ha decantat més cap a la llibertat d'elecció. Cal evitar el distanciament entre la xarxa pública i concertada, garantint el compliment de la normativa que obliga a l'admissió no segregadora i la gratuïtat de la docència.

Un model d'escolarització equilibrada és possible si tot l'alumnat rep atencions similars, sense fer cap distinció per estar escolaritzat a un col·legi públic o concertat, per estar a una escola rural o a una gran ciutat, per estar a un barri del centre o a la perifèria.

El sistema educatiu té un paper socialitzador fonamental i condiciona en bona mesura les possibilitats futures d'accés al mercat laboral, així com facilita l'inici de processos d'exclusió social entre l'alumnat. Freqüentment, entre els factors causants del baix rendiment, absentisme o l'abandonament escolar es considera la limitació i parcialitat dels models d'intervenció escolars i la falta d'atenció per part de la mateixa escola, però no hem de perdre de vista les polítiques no educatives que complementen les educatives.

Tot i l'avenç des dels anys 60-70, el desenvolupament de polítiques no educatives a Espanya no ha estat tan satisfactòria com a altres països de la UE. Tradicionalment, el sistema de protecció social espanyol no ha tingut el mateix impuls que altres països europeus. La dedicació del PIB a despesa pública en protecció social, és insuficient i es destina majoritàriament a prestacions monetàries i no de serveis. La despesa privada substitueix la manca d'inversió pública, principalment als serveis destinats a les famílies, fet que fa difícil conciliar vida familiar i laboral. Amb la Llei de Dependència (39/2006, de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència) comptem amb un dispositiu que es suma a les polítiques no educatives de protecció a la família i en favor de l'equitat. Del seu desenvolupament depèn en bona mesura que les famílies puguin comptar amb un suport suficient per a compartir les responsabilitats que ara només recauen sobre elles.

La investigació educativa mostra com els sistemes educatius democràtics poden amagar situacions de desigualtat. Si reconeixem el dret a l'educació en igualtat de condicions per a la població, hem d'evitar plantejaments parcials i lluitar per l'equitat sense renunciar a la qualitat. Creiem convenient tenir presents les dificultats amb les que comptem i les possibilitats que tenim a nivell d'organització, política i pràctica educativa amb la finalitat d'assolir un major grau de qualitat i equitat per a tot l'alumnat.

Pel que fa al caràcter comprensiu de l'educació, la legislació actual, després de reformes anteriors, torna a atendre l'entorn socioeconòmic (no tant en l'esforç individual) de l'alumnat a l'hora d'explicar el fracàs escolar. Tot i així, cal no perdre de vista els principis comprensius que guien la llei actual i, tot i les opinions desfavorables quant a l'estructura de cicles i la promoció automàtica (que afirmen que incentiva la passivitat de l'alumnat) hem de considerar les investigacions existents sobre els efectes de la repetició de curs. D'acord amb Grisas (a Marchesi i Hernández Gil —comp—, 2003), la repetició, com a mesura pal·liativa no és recomanable i les investigacions mostren els seus efectes negatius i, en el millor cas, neutres. Segons Feito (2005), els països amb sistema de promoció automàtica la promoció d'alumnes que accedeix a l'ensenyament postsecundària sol ser superior a la mitjana dels països industrialitzats.

Per tot això, cal mantenir la comprensivitat però assegurant que els nivells de qualitat siguin equitatius: incentivant l'accés als estudis postobligatoris als grups més desafavorits; desenvolupant el sistema de beques; fomentant que els programes de segona oportunitat promoguin el retorn al sistema educatiu.

A més, d'acord amb el *Consejo Escolar de Estado* (2008), és necessari continuar amb la tasca ja iniciada de millora a l'atenció a la diversitat amb programes de diversificació, aprofundint en l'aplicació dels principis d'inclusió, igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal, tant mitjançant recursos materials i humans necessaris, com a través de programes de diversificació, mesures de compensació educativa, Plans de Lectura, Plans de Reforç, Orientació i Suport, desdoblaments i reforç d'àrees instrumentals, disminució de les ràtios alumnes/aula a un màxim de 20 alumnes, potenciació de l'acció tutorial i orientació acadèmica-professional i reforçament de

l'orientació vocacional-laboral als dos darrers cursos d'ESO, principalment amb l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.[8]

També considerem destacable la necessitat de fer efectiva l'autonomia dels centres al diagnòstic de les necessitats, al disseny de les mesures a adoptar i en l'elaboració dels plans de convivència encaminats a millorar el clima escolar en els centres de secundària. Amb l'anàlisi de la situació concreta de cada centre es pot desenvolupar amb eficàcia el treball cooperatiu dels equips docents així com la cooperació entre centres educatius i famílies a partir de l'esforç de les tutories i l'orientació escolar.

Referent a la inversió pública en educació i d'acord amb Marchesi (2006), fent referència a l'estudi PISA: no sempre una major inversió es correspon amb un major rendiment. La despesa ha de considerar-se com una condició necessària però no suficient per a la millora de l'educació. No hi ha dubte que l'increment de la despesa afavoreix la millora de les condicions de l'ensenyament: permet incrementar la plantilla dels centres, reduir el nombre d'alumnes per aula, augmentar el personal d'orientació i suport, així com tenir cura dels centres i serveis educatius. Tot i així, és destacable la incidència d'un factor menys tangible però de "*creixent impacte positiu: la sensibilitat social davant l'educació i el compromís de les múltiples institucions i associacions, especialment els ajuntaments, amb la millora de l'ensenyament*" (Marchesi, 2006).

Considerem necessari que l'administració pública continuï fent els esforços suficients, però també cal optimitzar la despesa pública en educació, aplicant formes d'organització i gestió que, des de l'administració i des dels centres, s'ha demostrat que poden ser considerades com a "bones pràctiques". A més, cal que la societat en conjunt prengui part i es faci conscient de la problemàtica educativa actual. Tot i la voluntat expressa de la llei per a aconseguir una educació de qualitat per a tots, el nostre model educatiu continua beneficiant a uns més que a uns altres: les investigacions mostren no només el manteniment sinó l'increment de les desigualtats als darrers anys, les possibilitats d'obtenir un títol universitari es troben estretament vinculades a l'origen social.

L'enquesta a l'alumnat mostra que hi ha una relació significativa entre el nivell socioeconòmic i cultural de les famílies i els resultats de l'alumnat. Moltes de les problemàtiques relacionades amb l'atenció a la diversitat tenen per tant un evident origen social i d'acord amb l'Informe 2004 de la Fundació Hogar del Empleado, aquestes problemàtiques només es podran resoldre de forma satisfactòria amb una intervenció coordinada des de diversos sectors i instàncies com els ajuntaments, institucions relacionades amb les polítiques socials i els centres escolars. Degut a la multiplicitat de factors que incideixen en determinats alumnes, qualsevol intervenció

---

[8] Entre altres recursos, a la CAIB existeix la figura de la Unitat Volant d'Atenció Individualitzada (UVAI) que acudeix als centres a fer suport específic a alumnat amb deficiències específiques. Ho solen fer associacions o organismes com l'ONCE (per alumnat amb deficiències visuals), ASPAS (per a alumnat amb deficiències auditives), Gaspar Hauser (per a alumnat amb trets autistes) i altres. La seva intervenció és directa i en horari escolar. Aquestes UVAI es negocien any per any, és a dir, es tracta d'un programa que es renova cada any acadèmic.

que no tengui aquestes característiques sempre serà insuficient. Algunes de les propostes d'aquesta institució (FHE, 2004, 340):

- Establir competències educatives que progressivament podrien ser assumides per les administracions locals així com els mecanismes de coordinació entre les administracions local, autonòmica i estatal.
- Establir mecanismes i garantir finançament per a la participació en la planificació i gestió de l'educació infantil, primària i secundària.
- Obertura dels centres educatius a activitats pels alumnes i les seves famílies fora de l'horari escolar.
- Impuls i coordinació de programes de cooperació entre centres educatius.
- Coordinació de tots els recursos comunitaris, dels treballadors socials i mediadors culturals, així com de les institucions de benestar social, per a l'atenció dels alumnes i les seves famílies.
- Promoció del plans educatius municipals que organitzin, racionalitzin i rendibilitzin recursos.

Una de les primeres passes a fer seria revisar els espais i formes de representació existents per tal de donar sentit als mateixos. En aquest sentit i, en relació als resultats de les enquestes, la baixa satisfacció en relació al consell escolar com a òrgan de representació,[9] fa necessari un replantejament del seu funcionament.

Bona part d'aquestes recomanacions incideixen en la promoció de la participació i l'autonomia dels centres, en definitiva, acostar els centres educatius als ciutadans i promoure la seva participació als espais de representació principals. Aquesta aproximació redundaria en un major coneixement de les necessitats i, conseqüentment, en l'eficàcia (assoliment dels objectius establerts) i eficiència (assignació i ús dels recursos existents) a l'hora de donar resposta a les mateixes. En definitiva, es tractaria d'un procés que ens permetria avançar cap a un major compromís social amb l'educació.

Una primera passa estructural que hauria de permetre modificar l'estat de coses actual, pot ser la subscripció d'un *Pacte per l'Educació* que doni estabilitat al sistema i l'allunyi de discussions interessades, motivades per estratègies electorals i partidistes que, en el si del propi sistema educatiu, es consideren poc importants i insubstancials per tal d'afrontar la millora del rendiment escolar. Cal aprovar un nou contracte de col·laboració entre l'administració educativa i l'escola; realitzar un nou compromís de col·laboració entre la institució escolar i la família i posar en marxa convenis de col·laboració de l'escola amb els serveis socials, amb els serveis comunitaris i amb el teixit associatiu de la comunitat. Aquest pacte, hauria de comptar amb la col·laboració dels professionals de l'educació, especialment, per a la seva concreció en Plans estratègics d'actuació.

[9] Només valorat positivament per un 25,3% dels pares i, en general, valorat negativament per part dels directors i professorat.

Tercera. Anàlisi de la comunitat educativa

1. Alumnat

En general, es considera que els problemes observats a l'educació secundària són, en part, conseqüència d'altres generats a etapes anteriors. Entre aquests, l'abandonament escolar és central. També la manca d'hàbits d'estudi i habilitats socials, així com la falta de domini de matèries instrumentals (especialment llengua, matemàtiques i llengua estrangera).

Molts d'alumnes presenten una actitud de desinterès i desmotivació cap els estudis. Només aconseguint que els centres docents constitueixin, pels joves i els seus pares, un lloc atractiu al qual val la pena participar, podrà millorar l'actitud i motivació dels joves, especialment dels més desafavorits. Ens sembla evident que, com més distància existeixi entre les expectatives vitals dels alumnes de secundària (existencials, laborals, residencials, personals, etc.) i el que poden aconseguir i trobar mitjançant l'educació reglada, major serà la desmotivació d'aquests.

Amb això, no proposem una escola a la carta dels "desitjos" dels joves sinó que la tasca educativa, essent la que ha de ser, tingui en consideració la realitat dels seus alumnes i integri en el currículum de forma intel·ligent, progressiva i processal, aspectes que pels joves si que són significatius. Entre aquests aspectes, autors com ara Marchesi (2005) proposen els següents:

- Un ensenyament en el qual s'incorpori una llengua estrangera.
- Un ensenyament on l'ordinador i Internet siguin eines utilitzades habitualment per professors i alumnes. La informàtica i Internet obren noves possibilitats que poden ser aprofitades, tant a nivell didàctic com motivacional.[10]
- Un ensenyament en el qual s'asseguri que tots els alumnes podran aprendre un instrument musical, participar en un cor i desenvolupar la seva expressió artística en qualsevol àmbit de l'art.
- Un ensenyament atent a les dificultats d'aprenentatge dels alumnes, en el qual existeixi un compromís de coordinació amb les famílies, d'orientació i seguiment dels alumnes i de suport extraordinari a aquells amb majors problemes.
- Un ensenyament participatiu, en el qual hi siguin presents activitats culturals o esportives obertes als ciutadans i per a les quals es compti amb la col·laboració de totes aquelles persones i institucions que vulguin aportar alguna cosa a l'educació dels joves.

A més, considerem que cal assolir una forma d'ensenyar més activa, flexible, accessible, oberta i que atorgui major protagonisme als alumnes. Per això, proposem la flexibilització de l'organització del currículum perquè es pugui adequar a la realitat dels centres i de les necessitats educatives del seu territori.

---

[10] En aquest sentit ja hi ha, a la CAIB, el projecte Xarxipèlag, que juntament amb el programa RED.ES del *Ministerio de Educación, Política Social y Deporte*, està dotant de material informàtic als centres (ordinadors de sobretaula, portàtils, pantalles digitals, canons de video-projecció i altres).

Les dificultats en relació amb les necessitats formatives dels joves, s'inicien a l'Educació Primària i la seva existència s'arrossega al llarg de tota l'escolaritat. Factors lligats amb l'origen sociocultural dels joves i les expectatives de l'escola en relació amb la zona de procedència de la seva població són factors que tradicionalment han estat presents en totes les investigacions al respecte. Les expectatives socials dels centres vénen, doncs, en gran mesura, condicionades per les característiques del seu alumnat. Per aquest motiu, l'accés i la selecció dels alumnes no és només una qüestió de "distribució" de l'alumnat en funció de les places disponibles a cada un dels centres. Pensem que les concentracions d'alumnes, en funció de les característiques pròpies de l'"efecte composicional" esmentat abans, no satisfan la millora del rendiment global dels alumnes, més bé ho fan només en relació als menys desafavorits, però aquesta concentració penalitza als centres, gestionats amb doblers públics, que concentren determinada població amb més necessitats.

Els alumnes que presenten dificultats en la lectura o que no compten amb estímuls suficients per a llegir, es concentren especialment en els sectors socials més desafavorits. En aquest sentit, és prou coneguda la línia d'investigacions que evidencia que les diferències en la lectura són expressió de les desigualtats socials que tendeixen, a més, a perpetuar-les. És més, aquestes fan referència al rendiment escolar global dels alumnes, més enllà de la seva capacitat lectora, però és evident la correlació existent entre ambdós factors.

La participació de l'alumnat en la vida dels centres és un factor de millora qualitativa del sistema educatiu. D'una part, aquesta participació de l'alumnat aporta una major cohesió de tota la comunitat educativa del centre i, de l'altra, afavoreix el compromís de l'alumnat amb la pròpia formació i potencia l'educació en valors i el desenvolupament de determinades habilitats socials com són la corresponsabilitat, l'organització o el treball en equip.

1.1. **Promoure la participació de l'alumnat en la vida dels centres com a factor de millora qualitativa del sistema educatiu**. La Conselleria d'Educació i Cultura hauria de promoure estratègies que, atenent l'edat de l'alumnat d'ESO, facilitin aquesta participació. Amb aquesta finalitat i especialment en aquest nivell, cal reconèixer la figura del delegat o delegada de classe, així com altres fórmules que afavoreixin una major participació i compromís dels estudiants, tant pel que fa a les activitats lectives del centre com en aquelles altres adreçades a afavorir un bon clima de convivència entre els membres de la comunitat educativa, com ara les tutories entre iguals, les tasques de mediació i els consells d'alumnes o les juntes de delegats i delegades.

1.2. S'hauria de facilitar el **retorn recursiu al sistema educatiu** mitjançant les següents actuacions:

- Flexibilitzar l'oferta educativa dels ensenyaments postobligatoris.
- Actualització i modernització dels títols professionals existents.
- Flexibilitzar l'accés al sistema educatiu i el sistema de certificacions per afavorir l'entrada o el retorn al sistema educatiu.

1.3. Cal estudiar la forma de possibilitar la Compatibilitat entre estudi i treball:

- Promovent les ajudes a joves i empresaris que contractin joves de menys de 20 anys i els permetin comptabilitzar la feina i la formació.
- Oferint fórmules mixtes d'educació i treball
- Realitzant convenis que impliquin a organitzacions empresarials.

2. Famílies

La incorporació de les famílies al procés educatiu dels seus fills, tant en un sentit global com en aquest cas específic, també és un factor de vital importància per la millora del rendiment dels joves. En primer lloc, caldrà que les famílies valorin l'educació, l'escola i a tots els membres de la comunitat educativa. Només si les famílies tenen consciència de les *virtuts* i aspectes positius de l'educació, valoraran l'educació dels seus fills. El suport familiar a l'aprenentatge, la importància que dóna la família a l'educació, el temps que hi dediquin, les valoracions de l'escola i l'educació que aquestes verbalitzen en presència dels seus fills, etc., constitueixen aspectes d'una importància cabdal en la imatge que els fills s'aniran forjant, ja des de l'Educació infantil i Primària, de la institució escolar. El menor nivell educatiu i cultural dels pares limita les seves estratègies d'acció a la llar i els sòl conduir a distanciar-se del centre educatiu, de manera que la influència educadora de la família es ressent. En aquests centres, reforçar la formació dels pares, les relacions amb ells i obrir noves formes de participació, adaptades a la preparació dels pares, hauria de ser un objectiu prioritari de l'acció educativa.

Alguns autors proposen col·laborar amb els pares perquè aquests dediquin un temps diari[11] a llegir amb els seus fills quan estiguin escolaritzats en les etapes d'educació infantil i primària. Tan sols amb aquest factor, els canvis en el rendiment dels nins i nines serien notoris. D'altra banda, sembla que si no s'aconsegueix la incorporació dels pares a la dinàmica del centre educatiu, difícilment es podrà aconseguir aquest objectiu. Això, implica un canvi de concepció de la institució escolar en el sentit de considerar-la una comunitat educativa en la que els pares estan integrats, juntament amb altres recursos de la comunitat (biblioteques, institucions, etc.). En aquest sentit, la col·laboració i implicació de les *Associacions de pares i mares* —en un sentit didàctic— pot constituir un aliat efectiu. La idea de generar "comunitats d'aprenentatge" on s'impliquin tots els agents de la comunitat educativa és un factor central cap al qual s'ha d'avançar.

També la figura del tutor/a pot jugar un paper important al respecte. Juntament amb la tradicional funció d'informar als pares del rendiment escolar i comportament dels seus fills, poden assumir també una funció d'incentivació a la presència dels pares en la realització de tasques de "suport" escolar a casa. Cal, en primer lloc, que els pares entenguin la seva importància cabdal en relació al procés educatiu dels seus fills. Després, poden proporcionar tècniques senzilles, subministrar o proposar determinat

[11] Marchesi (2005) proposa 15 minuts diaris.

material didàctic i, a la fi, orientar cap a la incorporació efectiva dels pares en el procés educatiu dels seus fills.

No és una tasca aliena als centres que aquests es plantegin i acordin estratègies d'informació als pares que consisteixin en la transmissió dels missatges expressats abans. Òbviament, l'ampliació de les funcions dels tutors implica l'adaptació de la seva jornada laboral a aquestes dedicacions.

Altres intervencions en relació amb les famílies impliquen l'obertura o concertació de les accions de l'escola amb les pròpies d'altres sectors concurrents. En aquest sentit, cal impulsar programes i serveis educatius participatius amb les famílies en contextos desafavorits.

Propostes prioritàries:

2.1. **Compromís de les famílies amb l'educació**. El compromís de les famílies amb l'escolarització i amb l'evolució dels seus fills i filles requereix, també, de la seva participació en la vida escolar. Amb la finalitat d'arribar a acords educatius amb les famílies, també és necessari que els centres promoguin protocols de cooperació adreçats a les famílies, en especial quan aquestes s'incorporen per primera vegada al centre.

2.2. **Compromís dels centres educatius amb les famílies**. La millora de l'acció tutorial i una major corresponsabilitat educativa fan necessari situar l'atenció a les famílies com un factor de millora qualitativa del sistema educatiu. En aquest sentit, a través de la normativa corresponent, s'hauria de preveure que els centres i el professorat puguin oferir:

- Assessorament i una adequada atenció a les famílies amb la finalitat que aquestes puguin compartir amb els professionals l'evolució educativa dels seus fills i filles i establir canals eficaços de comunicació i intercanvi.
- Desenvolupament de les competències familiars. Impulsar programes i serveis educatius participatius amb les famílies en contextos desafavorits.
- Crear programes formatius diversificats, de caire socioeducatiu i vinculats a l'escola adreçats a l'alumnat que es troba amb el risc de no assolir els objectius de l'escolaritat obligatòria.

2.3. **Compatibilitat de l'activitat laboral amb les obligacions educatives de les famílies**. El Govern i les organitzacions patronals i sindicals han de promoure la regulació de permisos laborals per als treballadors i treballadores amb fills i filles en edat escolar, així com altres beneficis socials, que permetin fer compatibles l'activitat laboral amb les obligacions educatives de les famílies.

2.4. **Col·laboració en la conciliació de la vida laboral i la familiar**. Amb la finalitat de col·laborar en la conciliació de la vida laboral i la familiar i amb el personal degudament qualificat per a aquestes activitats, s'hauria de promoure que els centres que presten el servei públic educatiu (públics i concertats) puguin oferir:

- El servei d'acollida matinal.
- L'obertura de centres educatius. Obertura del centre a primers de setembre, a finals de juny i, si cal, el mes de juliol perquè es puguin dur a terme activitats socioeducatives.

En relació amb aquestes propostes, caldria emmarcar-les en la regulació de l'horari escolar, diferenciant entre l'horari laboral dels docents —que podria ésser diferent en funció de l'horari de classe dins l'aula i de la resta de les activitats a realitzar—, l'horari de l'alumnat i l'horari de l'escola. Sobre aquest triple enfocament seria possible un horari adequat als alumnes, a la conciliació de la vida familiar i laboral, etc. Així mateix, els serveis dels centres públics s'han d'incrementar, no només amb escoles matineres o l'obertura dels centres, sinó també amb servei de menjadors, d'obertura del centre al municipi al barri o municipi fora de l'horari acadèmic, amb una concepció comunitari dels centres escolars.

2.5. **Reconeixement del paper de les AMIPA**. Les AMIPA són una important via de participació de les famílies i sovint el seu compromís les ha portat a assumir la gestió de determinats serveis i activitats complementàries i extraescolars. S'hauria d'impulsar, per part de la Conselleria d'Educació i Cultura, una sèrie d'actuacions:

- El reconeixement del paper de les AMIPA com a associacions d'utilitat pública i hauria de promoure mesures fiscals i de suport a la seva tasca.
- Incloure el grau de participació de les AMIPA a l'avaluació dels centres educatius. El centres i serveis del territori han de fomentar i promoure la participació activa de les famílies en les AMIPA, i el grau de participació ha de ser també objecte d'avaluació dels centres educatius.
- Suport i assessorament a les activitats formatives organitzades per les federacions d'AMIPA. La participació i la corresponsabilitat en educació requereixen, entre altres, instruments de formació i d'espais de debat conjunt de la comunitat educativa dels centres i del seu entorn. Amb la finalitat de potenciar i afavorir una participació real, efectiva i de qualitat de les famílies en l'educació dels seus fills i filles i en la vida dels centres educatius, la Conselleria d'Educació i Cultura continuarà donant el seu suport i assessorament a les activitats formatives organitzades per les diverses federacions d'AMIPA.

2.6. **Formació específica adreçada al professorat per millorar les relacions amb les famílies**. En el marc dels acords de formació permanent del professorat, cal preveure una formació específica adreçada a donar al professorat la capacitació necessària per millorar les relacions amb les famílies.

3. Professorat

Caldria modificar el marc legal de provisió de places docents, potenciant i incentivant l'ocupació dels millors professionals en els contextos socioeducatius més difícils. El postgrau, substitut del CAP, hauria de ser selectiu i professionalitzar.

Reforçar els sistemes d'accés a la funció pública. Professors experimentats tutoren als novells i el període de pràctiques selectiu.

Reorganització de la dedicació dels professors. Si el professorat ha de dedicar més temps a assessorar als pares, a coordinar-se amb altres centres i elements de les xarxes socials i reciclar-se professionalment, és indiscutible que cal una redistribució dels horaris de les dedicacions dels docents, que els permeti compatibilitzar docència i les tasques esmentades.

L'aprenentatge de la lectura no hauria de constituir una tasca exclusiva de tots els professors/es dintre del marc escolar i tampoc competent només al professor/a de llengua. Per això, s'ha de modificar la formació inicial dels professors, així com també les seves estratègies d'ensenyament.

Per això, també pensem que a l'Educació Secundària s'ha de produir un canvi en el perfil i la formació inicial del professorat. Aquests, han de rebre formació didàctica eficaç que integri també formació en aspectes com ara l'educació en valors, relacions afectives, habilitats per a la vida, resolució de conflictes, etc.

Avui en dia, per impartir docència a Educació Secundària no és suficient amb el domini de la matèria a impartir. Les formes tradicionals d'incorporació a la funció docent a Secundària han deixat de ser funcionals. En aquest sentit, es requereix tant la seva modificació com també oferir més temps per a garantir una millor formació, especialment didàctica, i aprendre també a posar l'èmfasi en l'ensenyament dels alumnes amb més risc de fracàs.

Propostes prioritàries:

3.1. **Formació i incentivació del professorat**. Una vegada constatada la importància de la formació del professorat i la necessitat de realitzar alguns canvis, es proposen les següents mesures.

- Cal donar tot el suport a la formació inicial que habiliti per a l'exercici de la professió docent, adequada als requeriments específics del nivells d'ESO. Millora de la qualitat i augment de la durada de la formació docent dels professors d'educació secundària, a les illes, amb la instauració del "Máster Universitario en Formación del Profesorado por la *Universitat de les Illes Balears*", en el curs 2009-2010.
- Període de pràctiques. Mentre no es modifiqui l'actual model de formació inicial del professorat, durant el primer curs d'exercici professional, el professorat novell hauria de disposar del seguiment d'un tutor experimentat. Finalitzat aquest període, s'hauria d'avaluar la pràctica docent realitzada per aquest professorat. La Conselleria d'Educació i Cultura, d'acord amb les organitzacions sindicals, escoltats els diversos àmbits professionals i les universitats, ha de determinar els requisits i les capacitats professionals que ha de reunir el professorat dels centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics per dur a terme les tasques de tutorització corresponents.

3.2. **Millora de la formació permanent**. El Govern i els agents socials, en el marc del pla de formació permanent, concretaran els canvis que cal introduir en la formació permanent, estudiant la possibilitat de donar prioritat a la formació en el centre. Aquests canvis hauran de considerar:

- les prioritats de formació (TIC, gestió pacífica dels conflictes, llengües modernes, etc.),
- el model de gestió (autoformació, formació a càrrec del centre, dels CEP, de l'ICE, altres agents)
- el model educatiu de la formació permanent (formació presencial, a distància; formació participativa, seguint el model dels seminaris permanents; etc.),
- l'avaluació de la formació introduint-hi el concepte d'avaluació diferida o d'impacte,
- les relacions entre la formació, la innovació i la recerca educatives.

El Govern i els representants dels titulars dels centres concertats han d'establir acords de col·laboració per promoure la formació permanent del professorat i la resta de personal d'aquests centres.

3.3. **Avaluació i promoció professional**. La promoció professional del professorat ha d'estar vinculada a la seva avaluació. L'avaluació del professorat i la resta del personal, s'ha d'emmarcar en el context de l'avaluació general del centre, en el marc d'una filosofia de la cultura de l'avaluació. L'avaluació no té perquè ésser voluntària: l'avaluació del professorat ha de servir, per una part, per a la millora del professorat mitjançant programes de formació i, a més, ha de servir com a mesura de promoció, juntament amb altres criteris. Se tracta, en qualsevol cas, d'una mesura que s'ha de consensuar amb els sindicats i amb les associacions de directors, per part de la Conselleria d'Educació i Cultura, amb una perspectiva de progressivitat en la seva aplicació. Aquesta avaluació, s'hauria de referir a un o més d'aquests criteris:

- El reconeixement i la promoció de bones pràctiques educatives han de ser mereixedores d'una més gran atenció de les administracions educatives i han de ser tingudes en compte de manera preferent a l'hora de determinar la promoció professional del professorat.
- La recerca i la innovació educatives —ja sigui en un context de desenvolupament dels projectes de centre com de caire individual— constitueixen un important factor de millora del sistema educatiu i de la pràctica docent i, alhora, són un estímul des del punt de vista de la promoció professional dels docents dels nivells no universitaris.
- La formació inicial de les noves generacions de professionals ha de poder comptar amb el concurs de professorat en actiu experimentat i degudament reconegut professionalment, sigui com a docents o com a tutors en els processos de pràctiques.

4. Professionals d'atenció psicopedagògica i socioeducativa

Cal considerar la incorporació de nous professionals al sistema educatiu, especialment educadors socials, tradicionalment allunyats d'aquest. La vinculació de l'escola amb la comunitat més propera, amb altres professionals i institucions, implica la incorporació de nous col·laboradors a la institució escolar. En aquesta línia, recentment, la Conselleria d'Educació i Cultura, ha engegat el *Programa experimental per a la millora*

de la convivència en els centres educatius de secundària, mitjançant la inclusió de la figura professional del tècnic d'intervenció social (TIS). Per aquest motiu, l'any acadèmic 2008-2009 s'ha signat un acord entre la Conselleria d'Educació i Cultura i la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, per desenvolupar *treball socioeducatiu en els centres de secundària.* Aquest programa ha significat, en la seva primera fase (inici al llarg del 1r trimestre de l'any acadèmic), la incorporació de 8 educadors socials als IES de les Illes Balears.

El ventall de col·laboracions es pot ampliar clarament: entitats de tota mena, empreses, recursos públics i privats amb espais d'actuació concorrent, etc., constitueixen agents que poden arribar allà on l'escola no arriba. Per aconseguir aquesta configuració de l'escola com un nucli central de les xarxes d'intervenció comunitària, cal que l'Equip Directiu del centre tingui una comunicació fluïda amb l'Ajuntament corresponent, mitjançant els òrgans que pertoquin, que aquest es senti proper a l'escola i actuï en conseqüència i que el primer sigui actiu en la recerca de nous recursos i col·laboradors.

4.1. **Participació d'altres professionals de l'educació en els processos educatius**. La millora de l'atenció educativa i la prevenció del fracàs escolar requereix, entre d'altres mesures, la col·laboració d'altres professionals de l'educació. S'ha de reconèixer la seva participació en els processos educatius, així com els requisits de titulació.

5. Personal d'administració i serveis

5.1. **Participació del personal d'administració i serveis**. No cal oblidar que en la millora dels diversos processos dels centres estan implicats altres professionals d'administració i serveis. S'ha de reconèixer la seva participació en els processos educatius, la seva formació i coordinació amb la resta de professionals dels centres.

6. Instruments per a la participació i la representació de la comunitat educativa. El consell escolar

Una gestió democràtica i responsable dels centres públics és compatible amb una atribució clara de responsabilitats i una delimitació de les funcions encomanades als diferents òrgans de participació. El consell escolar de centre s'hauria de definir com a òrgan de govern, participació, trobada i diàleg de les iniciatives de la comunitat educativa, de participació i control en l'admissió d'alumnes i de control de la gestió, que correspon a la direcció i a l'equip directiu d'acord, en tot cas, amb el que determini la normativa bàsica vigent.

7. Propostes adreçades al conjunt de la comunitat educativa

S'ha pogut comprovar que hi ha un conjunt d'actuacions que afecten, de forma conjunta, al diversos agents que formen part de la comunitat educativa. S'han

prioritzat els que se consideren més rellevants per part dels diversos agents consultats, així com pels resultats dels estudis realitzats.

7.1. **Programes socioeducatius i activitats més enllà de l'horari lectiu**

7.1.1. Augmentar i millorar la qualitat de l'oferta dels programes socioeducatius, de formació per a la inclusió (nouvinguts, escola inclusiva) i d'inserció sociolaboral, per tal d'aproximar l'oferta existent a la demanda potencial, que en molts casos resulta insuficient, afavorint la coordinació i la transversalitat de les polítiques que desenvolupen les conselleries d'Educació i Cultura, d'Afers Socials, Promoció i Immigració i de Treball i Formació.

7.1.2. Participació d'ajuntaments, AMIPA i alumnat en la planificació de les activitats més enllà de l'horari lectiu. Les activitats que els centres ofereixen a l'alumnat més enllà de l'horari lectiu han adquirit una gran importància pel gran nombre de centres que les ofereixen i per la seva rellevància educativa. Cal destacar que aquestes activitats complementen el treball educatiu dels centres i suposen una part important del desenvolupament integral de l'alumnat. En aquest sentit, els ajuntaments haurien de participar en la planificació d'aquestes activitats, mitjançant el compromís de les AMIPA i la participació de les famílies i alumnat, per tal d'aconseguir que tots els centres educatius ofereixin aquestes activitats educatives a l'alumnat, vetllant en tot moment perquè cap alumne pugui quedar-ne exclòs.

7.1.3. Ajuts a la participació en activitats més enllà de l'horari lectiu. La Conselleria d'Educació i Cultura hauria d'establir una línia d'ajuts per garantir la participació de l'alumnat de famílies amb menys recursos, amb aquesta finalitat hauria de destinar una partida específica perquè els ajuntaments, en col·laboració de les AMIPA o dels centres, puguin implantar aquests serveis. Al seu torn, les famílies han de participar, en la mesura de les seves possibilitats, en el finançament d'aquestes activitats.

7.1.4. Regulació de les activitats socioeducatives i extraescolars. Les han de realitzar professionals especialitats. El Govern ha de procedir a regular legalment les condicions de prestació d'aquests serveis a les famílies i alumnat, els perfils professionals de les persones que els prestin i les condicions socioeducatives de les activitats.

7.2. **Treball en xarxa entre els centres educatius i entre els centres i l'entorn**

Entre altres actuacions prioritàries, és necessari plantejar-se diverses actuacions, en el marc de plans educatius d'entorn.

7.2.1. Donar un impuls a la coordinació entre els centres de primària i de secundària en el territori potenciant un treball transversal i en xarxa. Increment de la relació entre els centres d'un territori, mitjançant el treball conjunt de les administracions amb responsabilitats educatives (autonòmica i local). S'ha de facilitar el trànsit entre primària i secundària mitjançant les següents mesures:

- Adscripció única de centres públics d'EP a IES per facilitar el traspàs. Escolarització centralitzada.
- Treball en xarxa EP-IES. Coordinacions periòdiques.

7.2.2. Més col·laboració sobre el territori entre centres públics i privats concertats a partir d'iniciatives conjuntes. Acords entre centres, o agrupacions territorials de centres (xarxes de centres), i l'Administració educativa. En aquest aspecte, com d'altres, es troben a faltar espais compartits amb l'administració local.

7.2.3. Desenvolupament del treball en xarxa.

- Constitució de comissions de treball en xarxa, en tots els IES, intentant implicar les xarxes territorials i les verticals, explicades abans. Aquesta responsabilitat s'ha d'assignar als equips de direcció, amb el suport dels educadors socials del centre.
- L'administració educativa ha de considerar el treball en xarxa com a part del treball dels educadors socials i membres dels equips de direcció, donant reconeixement dins la jornada laboral a les activitats de manteniment de la xarxa, reconeixent els efectes socioeducatius positius del treball en xarxa.
- L'administració educativa ha d'assumir la formació dels professionals com quelcom necessari, essencial.
- Desenvolupar el treball en xarxa amb mètode, mitjançant programacions i eines d'actuació operatives, en especial orientades al treball preventiu i de promoció socioeducativa.
- Mantenir els processos iniciats, fent el seguiment dels acords de les comissions d'articulació.
- Compartir els protocols de treball col·laboratiu de les diferents àrees territorials i comissions d'articulació. Facilitar els intercanvis entre xarxes.

7.3. **Millora de les condicions de l'entorn**

7.3.1. Desenvolupar programes de reforç escolar, potenciant la implicació dels educadors socials, dels centres d'esplai i la participació de joves formadors amb trajectòries d'èxit escolar.

a) plans educatius d'entorn, projectes educatius d'àmbit municipal o altres mecanismes equivalents que, a banda de les finalitats específiques que puguin tenir en cada cas, contribueixin a fer efectiva la igualtat d'oportunitats dels alumnes en l'accés a les activitats educatives que s'organitzen més enllà de l'horari lectiu.

b) l'obertura progressiva dels centres educatius fora de l'horari escolar i l'establiment d'una oferta d'activitats extraescolars amb finalitats educatives i de cohesió social en el territori. Aquesta oferta pot estar oberta a la població infantil i juvenil de l'entorn dels centres d'un àmbit territorial concret i pot comptar amb la participació d'altres associacions culturals i educatives sense finalitat de lucre.

7.3.2. Elaborar un mapa de recursos formatius en el territori (de la formació escolar i ocupacional i de l'oferta d'activitats i serveis extraescolars, culturals, esportius i de lleure) que contribueixi a ordenar l'oferta existent i a la detecció de mancances formatives i a una major transparència de l'oferta disponible en el territori.

Quarta. Anàlisi dels centres educatius

La gran heterogeneïtat existent entre els centres fa que no existeixin solucions úniques i homogènies per a tots ells. Per això, en determinats casos caldria reduir les ràtios de les aules, per davall inclús de les ràtios legals establertes en l'actualitat. Les dades recollides expressen que a Secundària no es solen superar els 25 alumnes per aula, però en determinades aules on es concentren alumnes amb necessitats i/o problemàtiques de característiques i origen divers, i que tenen com a denominador comú que requereixen una atenció més individualitzada, aquestes dimensions són encara excessives. Una reducció d'aquestes permetria major eficàcia i una millora dels resultats.

Ja hem assenyalat que tot i que l'estudi que es presenta està centrat en l'Educació Secundària, l'educació dels nins i nines és un continu que s'ha de plantejar com a tal, de forma progressiva i integrada alhora. L'inici d'un bon sistema educatiu comença, com no pot ser d'altra manera, amb l'educació infantil. Tot i que la nostra Comunitat Autònoma ha fet un important esforç en aquest sentit, les necessitats sorgides recomanen augmentar encara més l'oferta pública de places escolars a l'etapa de 0-5 anys, donant prioritat a les zones i territoris amb una població escolar més desafavorida. Cal avançar en la implantació de l'extensió educativa de 0 a 5 anys, entesa aquesta etapa com a un recurs important tant per a les famílies com per als nins. És un bon moment per generar dinàmiques de participació dels pares en tot el que respecta a l'educació dels seus fills i la seva pròpia responsabilitat.

Concretant les propostes considerades prioritàries, a partir de les dades i de les opinions dels consultors, són les següents.

1. Millora del funcionament dels centres educatius

Un dels factors fonamentals per a la millora dels processos d'ensenyament-aprenentatge, la millora de tots els processos socioeducatius i la millora de tots els resultats es relaciona amb el funcionament dels centres.

1.1. S'ha pogut constatar la conveniència de **potenciar la dinàmica dels centres** en dues direccions complementàries:

- Potenciació dels equips directius: increment d'hores de gestió i formació específica. Professionalització de la funció directiva. Acompanyament de la inspecció i dels serveis educatius als equips directius dels centres que posin en marxa un pla de millora.
- Reforçament de les estructures horitzontals de l'organització dels centres: increment de les hores per assolir responsabilitats addicionals de coordinació, en funció de la grandària del centre, i millora del complement econòmic dels càrrecs de coordinació i de tutoria.

1.2. **Autonomia en els centres públics**. Cal estudiar el reconeixement de l'autonomia dels centres docents públics i el marc normatiu que empari el seu exercici participatiu i responsable, així com els mecanismes de seguiment dels processos, d'avaluació dels resultats i d'informació i transparència.

1.3. **Paper de l'administració local en la millora dels centres**. És necessari arribar a convenis amb els ajuntaments per tal de:

- Regular l'horari, jornada i calendari escolar en tots els centres finançats amb fons públics.
- Regular les activitats socioeducatives i extraescolars.
- Garantir serveis socioeducatius en els centres educatius situats en zones socialment desfavorides. En el cas d'aquells centres educatius ubicats en zones socialment desafavorides i amb majors dificultats per a implantar aquests serveis a les famílies, aquests han de ser promoguts per part de la Conselleria d'Educació i Cultura mitjançant convenis amb els ajuntaments i amb la col·laboració dels agents socials del territori.

1.4. **Afavorir l'accés a determinats recursos i serveis** (material escolar, menjador, etc.), i a d'altres recursos educatius més enllà de l'horari escolar (reforç; escolar, activitats extraescolars, serveis culturals i esportius, activitats de lleure, etc), mitjançant fórmules flexibles de gratuïtat. Són especialment significatius els relatius als llibres de text. L'adquisició de llibres de text suposa per a les famílies amb fills i filles escolaritzats en les etapes obligatòries una despesa important. A més, la major complexitat que avui presenten els processos educatius ha incrementat de manera significativa les despeses derivades de l'escolarització que han d'afrontar les famílies. D'altra banda, les polítiques compensatòries no han assolit plenament els seus objectius i s'han quedat per sota de les creixents necessitats socials. Es necessari impulsar mesures concretes d'equitat educativa que garanteixin la igualtat d'oportunitats en el marc d'un sistema educatiu de qualitat. Aquestes mesures han ser compatibles amb aportacions de les famílies i han d'assegurar la gratuïtat efectiva per a aquelles que disposen de menys recursos econòmics.

1.5. **Suport als centres d'ensenyament secundari obligatori**. La complexitat que presenta l'alumnat de secundària, per raons pròpies de l'edat i de la diversitat de necessitats d'aprenentatge i d'interessos d'aquest alumnat, planteja la necessitat d'oferir-li una orientació tutorial, acadèmica i professional de qualitat, de manera que li permeti superar amb èxit l'educació secundària obligatòria i que li sigui possible continuar estudis postobligatoris, tant de batxillerat com de formació professional. La Conselleria d'Educació i Cultura hauria d'estudiar la viabilitat de desenvolupar una tipologia específica dels IES i centres concertats que imparteixen cursos d'ESO, atenent el nivell socioeconòmic de les famílies i de complexitat de l'alumnat que escolaritzen. Aquesta tipologia hauria de servir com a base per a la dotació progressiva de recursos per millorar l'atenció a l'alumnat.

1.6. **Avaluació de la totalitat de l'oferta escolar com a base de la planificació**. L'Administració educativa ha de valorar periòdicament, el grau de cobertura de les necessitats educatives que hi ha en el territori (estructura, processos i resultats). Caldria elaborar un Pla d'Avaluació de la situació, centre a centre, que permeti elaborar un diagnòstic de cada un dels centres, les característiques dels alumnes i les seves famílies, el tractament que es fa de la diversitat, els recursos de que es disposen i els que serien necessaris, les estratègies innovadores posades en marxa al centre, etc. Aquest Pla, hauria de comptar amb alguns indicadors de procés que permetin als

gestors efectuar el seguiment i evolució de la dinàmica del centre, en relació amb diferents aspectes considerats rellevants en cada cas.

El resultat d'aquesta avaluació ha de ser la base de la planificació de l'oferta. L'equitat educativa, l'eficàcia i l'excel·lència del servei educatiu i l'eficiència són objectius de la gestió dels recursos públics. L'assumpció de les seves responsabilitats per part dels centres públics ha d'incloure un major compromís i sistemes de seguiment dels processos, avaluació de resultats, informació i transparència.

2. Organització pedagògica en l'educació obligatòria

2.1. S'ha de treballa específicament per a:

- educar en la responsabilitat, suport i hàbits d'estudi de l'alumnat;
- fer possible l'avaluació objectiva del rendiment escolar, tot delimitant els resultats i els efectes de l'avaluació de processos d'ensenyament i d'aprenentatge;

Es considera, també, que el salt entre els aspectes conceptuals treballats a primària i els exigits a ESO és massa alt i que no existeix prou coordinació entre ambdós nivells. En aquest sentit, s'han d'integrar millor els objectius de cada una de les etapes. A més, el principal problema rau en el **currículum**: inapropiat i massa extens per a la majoria de l'alumnat que cursa ESO, per la diversificació de matèries que inclou. La dispersió d'assignatures dificulta l'aprenentatge, per això les assignatures haurien d'estar més integrades en àrees, especialment en els primers cursos de la ESO. D'altra banda, el contingut del currículum és massa extens. Es passa d'un ensenyament divertit a primària a un ensenyament academicista a ESO. Cal, doncs, donar un impuls a la coordinació entre els centres de primària i de secundària en el territori, potenciant un treball transversal i en xarxa que, a més, impliqui l'increment de la relació entre els centres d'un territori, mitjançant el treball conjunt de les administracions amb responsabilitats educatives (autonòmica i local).

2.2. En les etapes que integren l'educació obligatòria, el **projecte educatiu de centre** estableix els criteris pedagògics. En aquest context cal inserir les accions per a la millora de la **convivència**. Cal revisar i anar seguint la implantació dels Plans de Convivència, analitzant les diferents experiències engegades i valorant-les a partir de les seves possibilitats de generalització a altres centres.

2.3. En l'organització dels centres s'han d'establir els mecanismes necessaris per garantir, sota la responsabilitat del tutor o la tutora, la **comunicació entre el centre educatiu i la família**, per tal de facilitar i fer efectiu el compromís de les famílies en el procés educatiu

2.4. En l'educació secundària obligatòria l'atenció docent s'organitza tot equilibrant **l'especialització curricular del professorat** amb la necessària globalitat de l'acció educativa i es potencia la tutoria i l'orientació acadèmica i professional. De manera concordant es promou la **polivalència curricular** en l'exercici docent del professorat que actua sobre el mateix alumnat.

3. Innovació educativa i atenció a la diversitat

3.1. Potenciar els **programes d'innovació educativa i d'augment de l'èxit educatiu** de caràcter integral i d'abast local. En aquest sentit cal estudiar la possibilitat de flexibilització de les orientacions curriculars per facilitar una atenció educativa integradora. L'objectiu d'aquesta flexibilització hauria de ser millorar la qualitat educativa i facilitar als centres l'atenció educativa integradora i no discriminatòria que resulti adient a les característiques del seu alumnat.

3.2. Dotar de més **recursos els centres de primària i secundària** per afavorir millors estratègies metodològiques que permetin el desplegament de **mesures d'atenció a la diversitat**, com ara desdoblaments, agrupaments flexibles i suports a l'aula, reducció de ràtios en determinats contexts, particularment difícils.

3.3. També s'ha de treballar per millorar la **corresponsabilitat en l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques**. Tots els centres sostinguts amb fons públics haurien d'assumir el grau de corresponsabilitat que els hi pertoca pel que fa a l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques. En aquest sentit, els centres que presten el servei públic educatiu han d'adequar la seva acció educativa per atendre la diversitat, les necessitats educatives especifiques i promoure la inclusió de tot l'alumnat.

3.4. **Estratègies per incrementar l'escolarització postobligatòria**. La Conselleria d'Educació i Cultura i els ajuntaments haurien d'impulsar estratègies per possibilitar una escolarització fins als 18 anys a través del batxillerat o la formació professional específica, de manera que, d'acord amb les recomanacions del Consell d'Europa, l'any 2010 s'assoleixi que un 85% de cada generació obtingui un títol de secundària obligatòria o postobligatòria. Així mateix, per als joves que acaben l'ensenyament obligatori sense assolir el graduat d'educació secundària s'organitzaran programes de transició que facilitin el seu accés a la vida activa i/o la seva reinserció educativa. Aquests programes es podran realitzar amb la col·laboració de les administracions locals, de les empreses i dels agents socials.

3.5. **Programes preventius del fracàs escolar.** Les següents conselleries del Govern de les Illes: Conselleria d'Educació i Cultura, la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, la Conselleria de Treball i Formació, juntament amb els consells insulars i els ajuntaments impulsaran, de manera concurrent, la coordinació general de programes relatius als deures de l'escolaritat obligatòria i la prevenció del fracàs escolar i el seu finançament. Un dels programes que cal millorar notablement és el relatiu a l'absentisme escolar, completat per accions orientades a evitar l'abandonament del sistema educatiu.

3.6. **Programes de suport a matèries específiques**. La concreció de les de bona part de les dificultats de l'alumnat dels darrers cursos de primària i d'ESO s'articula en relació amb Llengua i Matemàtiques atès que, a més dels aspectes específics de cadascuna d'elles, constitueixen matèries transversals bàsiques en tot el procés educatiu. Per aquest motiu, la lluita contra el fracàs escolar i contra les desigualtats passa necessàriament per aconseguir que tots els alumnes desenvolupin hàbits lectors i apreciïn la lectura. Això, s'ha de realitzar en un context en el qual els joves estan més familiaritzats amb un llenguatge molt diferent com ara és l'audiovisual. No es tracta de

contraposar ambdós llenguatges, el lector-comprensiu[12] i el que podríem denominar audiovisual-"*aprehensiu*", sinó més bé combinar-los de forma que en la mesura del possible es reforcin mútuament.

3.7. **Programes de suport**. L'escola actua de forma acumulativa i incremental, és a dir, en els cursos successius, per part del professorat, es van donant per assolits determinats continguts propis dels cursos anteriors. Quan el nivell d'assumpció d'aquests continguts per part d'un alumne és insuficient, aquest fet el situa en risc de fracàs escolar. El fenomen esmentat es dóna molt prest i està basat en la importància que tenen la lectura i el càlcul, com a factors estructurants de tot el procés d'aprenentatge. Per això, les actuacions preventives del fracàs i l'abandonament escolar s'han d'iniciar molt prest i s'han de compatibilitzar amb mesures socials de suport a les famílies i una política de beques eficaç. Per això, l'objectiu a assolir ha de ser el d'aconseguir que tots els alumnes, a la finalització del tercer curs de l'Educació Primària comprenguin textos escrits senzills i siguin capaços d'entendre problemes aritmètics simples i utilitzar els procediments adequats per a resoldre'ls utilitzant sumes, restes, multiplicacions i divisions senzilles.

Aquest objectiu implica:

- Prestar especial atenció durant els dos primers cicles de l'Educació Primària a aquells alumnes amb majors dificultats en la lectura i el càlcul en el temps escolar.
- Suport especial als mestres que treballen en aquests cicles perquè comparteixin experiències i materials sobre els mètodes d'ensenyament més adequats per a aquests alumnes. Obrir una pàgina web o espai virtual on es pugui accedir a aquests materials i compartir amb altres mestres les seves experiències i/o dubtes, etc.
- Disposar de mestres de suport que, en estreta relació amb els tutors, dediquin almenys dues hores a la setmana, inserit al temps lectiu i en grups no superiors a tres alumnes a completar l'ensenyament dels que tenen més dificultats. El seguiment i el suport constant a aquests alumnes és la condició necessària perquè puguin seguir aprenent.

3.8. En el marc dels **plans de convivència**, desenvolupar i millorar els **protocols de prevenció i intervenció** en situacions de maltractament entre iguals, prestant atenció especial als següents criteris:

- El centre educatiu ha de tenir una política educativa de tolerància zero cap a qualsevol tipus de violència.
- Definir i prendre consciència del fenomen i posicionar-se públicament i clarament en contra d'aquestes formes de maltractament i d'abús de poder.

[12] Comprensió lectora i expressió. Lectoescriptura i el raonament lògic. Hàbits lectors. Competències comunicatives, especialment per escrit.

- Avaluar mitjançant observació, entrevistes i qüestionaris la naturalesa i la magnitud del fenomen i dissenyar estratègies d'intervenció més concretes segons el cas.
- Instal·lar bústies, informació de telèfons i direccions d'ajuda.
- Incloure en el currículum el tractament sistemàtic de l'educació socioemocional, la competència social, la resolució de conflictes, la mediació, etc.
- Treballar la gestió de les emocions i la prevenció dels conflictes.
- Fomentar el treball en grups cooperatius com a metodologia que permet practicar i aprendre a fons els beneficis de la convivència pacífica i democràtica.
- Utilitzar un codi disciplinari positiu, amb poques normes, definides clarament, consensuades i aplicar-lo de manera contundent (sempre i a tothom).

4. Col·laboració amb altres administracions territorials (ens locals). Connexió en xarxa en el territori

Cal més col·laboració sobre el territori entre centres públics i privats concertats a partir d'iniciatives conjuntes. Acords entre centres o agrupacions territorials de centres (xarxes de centres) i l'Administració educativa. En aquest aspecte, com d'altres, es troben a faltar espais compartits amb l'administració local.

La formació de xarxes d'escoles i la transmissió d'experiències i bones pràctiques, ha de permetre difondre i generalitzar les actuacions d'èxit. Aquestes xarxes poden tenir unes dimensions molt àmplies i no es tenen perquè circumscriure a l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Han d'existir canals de comunicació i de transferència d'informació entre el professorat més àgils. En aquesta línia, proposem la constitució de comissions de treball en xarxa.

5. Col·laboració amb altres administracions territorials (Afers Socials; Treball i Formació; Salut i Consum). Connexió amb altres sistemes

És necessari arribar a convenis amb els Ajuntaments, per al menys:

- Garantir serveis socioeducatius als centres educatius situats en zones socialment desfavorides.
- Regular les activitats socioeducatives i extraescolars.
- Incrementar les beques de menjadors (un 100% en 4 anys).
- Generalitzar la reutilització dels llibres de text.
- Regular l'horari, jornada i calendari escolar en tots els centres finançats amb fons públics.
- Potenciar la figura del Policia Tutor, com un recurs més pròxim a la comunitat escolar.

És considera molt important un tractament adequat de l'absentisme escolar. Una de les actuacions on s'ha demostrat més eficaç la col·laboració entre els Ajuntaments (Serveis d'Atenció Primària i Policia Local, especialment) i l'Escola, és en el tractament de l'absentisme escolar cada vegada que aquest es produeix. Òbviament, el primer que cal considerar és aconseguir que l'escola sigui prou interessant pels joves, per tal que no valorin positivament la seva absència del centre, però quan ja es produeix el fenomen cal disposar d'uns protocols articulats amb altres serveis que recondueixin la situació.

6. Cooperació amb empreses i sindicats

Un avenç al respecte pot consistir en la implicació de les organitzacions empresarials per mediar i establir acords amb les empreses, per tal que contractin persones amb major qualificació. Segurament, això pot suposar una oportunitat de millora en l'ampliació de l'oferta pel sector serveis i, especialment, pel sector turístic.

Cinquena. S'adjunten, com a annex[13] al dictamen, els estudis tècnics d'Andreu Crespí i de l'estudi l'equip GIFES-UIB, sobre els quals es basa el seu contingut.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 6 de març de 2009

[13] Vegeu en http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST16ZI46964&id=46964.

DICTAMEN NÚM. 8/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE REGLAMENT PEL QUAL S'ESTABLEIX EL RÈGIM JURÍDIC QUE REGULA LA PRESTACIÓ DELS SERVEIS D'ACOLLIMENT RESIDENCIAL DE MENORS A MALLORCA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 30 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell insular de Mallorca relativa al Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.

Segon. El dia 4 de febrer, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Felib i la Caixa

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe per a l'aprovació del Reglament de centres.
2. Esborrany inicial del Projecte de reglament.
3. Informe proposta del director d'àrea de Protecció al Menor i Atenció a la Família.
4. Informe jurídic.
5. Proposta d'aprovació del Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.
6. Aprovació inicial del Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.
7. Tramesa de l'aprovació inicial del Projecte al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
8. Sol·licitud d'informació a la Secretaria General del Consell Insular de Mallorca, relativa a les associacions inscrites en el Registre d'entitats de participació ciutadana del Consell de Mallorca i contestació per part del secretari general.
9. Diligència del secretari general del Consell Insular de Mallorca per la qual es fa constar que al Ple ordinari de 6 d'octubre de 2008 es va tractar la proposta

d'aprovació del Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.

10. Tràmit d'informació pública i publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
11. Diligència per la qual es fa constar que s'ha exposat en el teuler d'anuncis de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials l'aprovació inicial del Projecte de reglament.
12. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
13. Tramesa del Projecte de reglament a la Fundació Aldaba.
14. Tramesa del Projecte de reglament a la Fundació Minyones.
15. Tramesa del Projecte de reglament a l'Associació Amés.
16. Tramesa del Projecte de reglament a la Xarxa d'iniciatives d'atenció a la infància i famílies.
17. Tramesa del Projecte de reglament a l'Associació Espiral.
18. Tramesa del Projecte de reglament a les Germanes de la Caritat de sant Vicenç de Paül.
19. Tramesa del Projecte de reglament al Grup d'educadors de carrer (GREC).
20. Tramesa del Projecte de reglament a Llars el Temple, Religiosas Terciarias Trinitarias.
21. Tramesa del Projecte a l'Associació Padre Montalvo para niños sin hogar.
22. Tramesa del Projecte de reglament a la Fundació Natzareth.
23. Tramesa del Projecte de reglament a la Fundació Diagrama.
24. Tramesa del Projecte de reglament al Patronat de l'agrupació pro-minusvàlids psíquics de la comarca d'Inca.
25. Tramesa del Projecte de reglament a les Germanes Franciscanes Filles de la Misericòrdia.
26. Tramesa del Projecte de reglament a l'Institut de Treball Social i Serveis Social (INTRESS).
27. Tramesa del Projecte de reglament a les Adoratrius Esclaves del Santíssim Sacrament i de la Caritat.
28. Al·legacions presentades pel Grup d'Educadors de Carrer (GREC)
29. Al·legacions presentades pel Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de les Illes Balears.
30. Al·legacions presentades pel Grup Socialista al Consell de Mallorca
31. Al·legacions presentades pel Grup de Consellers del Partit Popular del Consell de Mallorca.
32. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.

33. Esborrany final del Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 11 de febrer i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 24 de febrer de 2009.

II. Contingut del Projecte de reglament

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva dividida en quatre títols i 45 articles i una part final distribuïda en una disposició derogatòria i una disposició final.

I. La part expositiva justifica la necessitat de regular el règim jurídic del centres propis del Consell de Mallorca i concertats amb entitats col·laboradores, d'acollida, residencials, com a servei públic de protecció de menors. Així, tenint en compte que la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i adolescència de les Illes Balears, regula els serveis d'acollida residencial i en fa una classificació; i que els consells insulars són titulars de la potestat reglamentària en aquelles competències atribuïdes com a pròpies, en virtut de l'article 72 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i que en virtut de l'article 70 de l'Estatut, tenen com a pròpia la competència en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors, correspon als consells insulars, fer el desplegament reglamentari.

II. Pel que fa a la part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, s'estructura en quatre títols, amb un total de 45 articles.

Pel que fa al títol I, disposicions generals, compta amb 10 articles dividits en els següents capítols:

– Capítol I, Objecte i àmbit d'aplicació (art. 1 i 2), on disposa que l'objecte és regular el règim general d'organització i funcionament dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat a l'Illa de Mallorca.

  Així mateix, estableix que l'aplicació s'estén a l'acolliment residencial de menors sotmesos a mesures jurídiques de protecció del Consell de Mallorca, a centres d'acollida residencial gestionats directament pel Consell de Mallorca i als centres concertats.

– Capítol II, Objectius, principis i prestacions generals (art. 3 a 5), on estableix els següents objectius:

a) Proporcionar als i a les menors que ho precisin un context segur, nutritiu, protector, educatiu i terapèutic i respondre a les seves necessitats de salut, emocionals, socials i educatives, d'acord amb el seu desenvolupament.

b) Oferir a les famílies un context que esdevengui model d'intervenció educativa amb els seus propis fills i filles, afavorint la modificació de les condicions, així com dels comportaments paternals i filials que han obstaculitzat una adequada vida familiar, possibilitant, d'aquesta forma, la millora de les relacions familiars i, si és possible, la reunificació familiar.

c) Preparar als i a les menors, als pares i mares i als tutors i tutores per a les alternatives a la reunificació familiar (acolliment residencial, acolliment familiar, adopció, emancipació) quan aquesta no sigui possible o no convingui a l'interès del menor.

d) Proporcionar als i a les adolescents i als i a les joves els recursos i les habilitats necessàries per a una adequada transició a la vida adulta i, en el seu cas, per iniciar una vida autònoma.

– Capítol III, protecció de dades personals dels arxius dels centres (art. 6 a 8), on estableix les garanties a adoptar per tal de protegir els expedients i la documentació relativa als menors dels centres d'acollida i l'accés al dossier personal del menor.

– Capítol IV, del personal del centres (art. 9 a 10), que organitza el personal segons la següent estructura: personal de direcció, personal educatiu, equip tècnic personal d'administració i serveis general, voluntariat i personal en pràctiques acadèmiques, professionals i altres estudis d'investigació. El projecte de reglament determina la titulació requerida per cada grup, les condicions en les quals han d'exercir les seves funcions i les obligacions a que estan sotmesos com a ara, la de guardar secret sobre les informacions personals dels menors.

El títol II regula la classificació i el tipus de centres d'acollida residencial i s'estructura en un sol capítol, el qual està subdividit en quatre seccions, amb un total d'11 articles. Així, classificats els centres d'acollida segons la titularitat del centre, el nombre de menors acollits i el tipus de programa d'atenció residencial, passa a regular, en cada secció, els centres segons aquesta darrera classificació:

– Secció primera, centres de primera acollida i diagnòstic, articles 12 a 14.

– Secció segona, centres residencials genèrics, articles 15 a 17.

– Secció tercera, centres residencials per adolescents i de preparació per a l'emancipació, articles 18 i 19.

– Secció quarta, centres residencials d'acció educativa especial, articles 20 i 21.

El títol III, organització general dels centres, compta amb cinc capítols:

– Capítol I: Ingrés a un centre, que serà determinat pel Servei competent en matèria de protecció de menors del Consell de Mallorca (art. 22). L'article 23 regula el procés d'acollida, on es considera que l'acollida del menor sense

traumes afegits a la seva problemàtica d'origen és el principi que ha de regir el procés, per damunt dels tràmits administratius.

- Capítol II: L'activitat diària del menor en el centre. Elements bàsics de l'atenció residencial, abasta els articles 24 a 33. Aquest capítol estableix tota una sèrie de regles encaminades a dotar de normalitat la vida del menor, des d'un punt de vista integral, i la vida als centres d'acollida amb intenció de potenciar la convivència i l'autonomia i la responsabilitat dels menors. Així mateix, es contemplen les reclamacions que els menors i les famílies poden presentar i el procediment per resoldre-les, així com les activitats lúdiques i el descans.
- Capítol III: Activitats escolars, formatives i laborals, regula les condicions de les escolars i formatives en l'article 34 i de les laborals en l'article 35.
- Capítol IV: Relacions dels i de les menors amb les seves famílies i amb els companys. En aquest capítol, l'article 36 disposa que s'ha de garantir el manteniment de la identitat familiar dels menor, atès que constitueix un element bàsic per a la seva identitat personal i pel seu adequat desenvolupament, i estableix una sèrie d'accions amb aquesta finalitat.

  Així mateix, l'article 37 disposa que els centres ha de facilitar les relacions socials, d'amistat i de joc, pròpies de cada edat, als menors acollits.
- Capítol V: Organització de l'acció educativa, que compta amb els articles 38 a 41. L'article 38 contempla els instruments generals per a l'acció educativa, que són el projecte educatiu del centre o pla del centre, el reglament d'organització i funcionament del centre, la programació anual del centre i la memòria anual. L'article 39 disposa que cada centre ha de comptar amb un dossier personal i individual de cada menor i l'article 40 estableix les obligacions dels centres per tal de protegir les dades personals dels menors que consten en els dossiers.

Finalment, el títol IV, regula les relacions del centre amb altres entitats en els articles 42 a 45.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició derogatòria fa una derogació genèrica, de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin o contradiguin allò que es disposa en aquest Reglament, així com del Reglament que determina el règim jurídic que ordena la prestació dels servei d'acollida institucional de menors que depenen del Departament de Serveis Socials del Consell de Mallorca, aprovat pel Ple del Consell de Mallorca en sessió de 4 de novembre de 2002.

Finalment, la disposició final disposa que la entrada en vigor tendrà lloc als 30 dies, comptadors des de la publicació del Reglament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. Tal i com es va posar de manifest en el dictamen 6/2006 d'aquest Consell, relatiu a l'Avantprojecte de llei integral de l'atenció i dels drets dels menors de les Illes Balears, l'activitat dels menors i les característiques del seu entorn familiar són

susceptibles d'observació i de protecció específica per part dels poders públics. Així ho disposa la Constitució Espanyola (CE) en incloure la protecció als menors i a la família entre els principis rectors de la política social i econòmica (article 39). Així mateix, aquesta actuació dels poders públics envers les persones menors també té lloc de manera transversal, en la mesura en què es refereix a qüestions com l'educació, la protecció a la salut o al foment de l'activitat física i esport.

Aquesta concepció entén que la protecció es du a terme amb ajuts i serveis específics i a través de les institucions de guarda i tutela de menors, de l'acolliment —en famílies o institucions, de manera temporal i indefinida— o l'adopció dels menors que es trobin en situació de desemparament i d'una sèrie de prerrogatives i de garanties específiques en els procediments sobre responsabilitat penal dels menors.

L'Avantprojecte que va donar lloc al dictamen esmentat, es va aprovar que com a Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears. Pel que fa al Projecte de reglament objecte d'aquest dictamen, regula el règim jurídic del servei d'acolliment residencial dels menors a Mallorca, en desplegament de la dita llei, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.

Segona. Hi ha dues característiques que s'han de tenir en compte quan es tracta d'analitzar la normativa —en aquest cas, l'aplicable a les Illes Balears— sobre protecció al menor: d'una banda, la dispersió normativa i, d'altra banda i en relació amb aquesta dispersió, l'exercici de competències per part de diverses administracions concurrents.

Pel que fa a la dispersió normativa, cal tenir en compte que a les Illes Balears són aplicables convenis internacionals, normes estatals i normes autonòmiques.

- En l'àmbit internacional, destacam la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant de 20 de novembre de 1989, la qual instaura el principi de l'interès superior del menor, reconeix un conjunt de drets i imposa als estats membres l'obligació d'adaptar les seves legislacions a les exigències de la Convenció, de garantir la protecció que aquesta preveu i de donar-li caràcter prioritari.
- En l'àmbit estatal, entenem que són normes essencials el Codi civil —que regula les institucions de la pàtria potestat, tutela, curatela, adopció i acolliment—, la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor i de modificació del Codi Civil i la Llei d'Enjudiciament Civil i la Llei 5/2000, de 12 de gener, de responsabilitat penal del menor.
- En l'àmbit autonòmic, com ja hem indicat, es fonamental la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears; el Decret 15/2003, pel qual es crea el Consell de la Infància i Família de les Illes Balears, el Decret 45/2002, de 22 de març, pel qual s'ordenen l'acreditació i l'habilitació de les entitats col·laboradores en matèria de menors infractors, el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor, el Decret 46/1997, de 15 d'abril, pel qual es regulen els requisits per a l'acreditació i l'habilitació de les entitats col·laboradores en matèria de guarda de menors i integració familiar, el Decret

187/1996, d'11 d'octubre, pel qual es regula l'habilitació i activitats d'entitats col·laboradores de mediació familiar en matèria d'adopció internacional, el Decret 98/1994, de 21 de setembre, pel qual es regula l'habilitació per actuar com a entitat col·laboradora.

Pel que fa a la segona de les característiques, és a dir, l'exercici de competències per diverses administracions, és important tenir en compte que en l'actualitat la protecció al menor es du a terme per l'Administració de l'Estat, la de la Comunitat Autònoma, la dels consells insulars i la dels ajuntaments. Recordam, en aquest sentit, que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació penal (article 149.1.6 CE) i civil (article 149.1.8 CE), que la comunitat autònoma té competència exclusiva en matèria de protecció de menors (art. 30.39 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears), i que els consells insulars compten, com a competència pròpia, la matèria de tutela, acolliment i adopció de menors (art. 70 de l'Estatut d'Autonomia). Finalment, recordam que els municipis tenen, en virtut de l'article 25.2 k) de la Llei de bases del règim local, competència en matèria de prestació dels serveis socials. Pel que fa als consells insulars, el mateix Estatut disposa en l'article 72 que tenen la potestat reglamentària d'aquelles matèries atorgades com a pròpies. En aquest sentit, la coordinació i la determinació de l'àmbit d'actuació de cadascuna de les administracions per evitar tant el malbaratament de recursos com la manca de serveis es converteix en una necessitat i una obligació. O, com la mateixa Llei 17/2006 indica en l'article 4 *j*, *s'han d'establir i aplicar per part dels poders públics els criteris de coordinació interinstitucional que impedeixen la duplicitat d'actuacions per a la satisfacció del mateix servei, limitant aquelles actuacions que afectin la intimitat personal o familiar a aquelles indispensables que resultin d'interès per a la persona menor d'edat.*

Tercera. La dita Llei 17/2006 es va ocupar de distribuir les competències entre les diverses administracions públiques que actuen en l'àmbit de la Comunitat Autònoma. Així mateix, va establir els mecanismes de protecció dels menors, no ja com a incapaços en l'ordenament jurídic, sinó com a titulars d'una sèrie de drets tant civils, com educatius, sanitaris, socioculturals entre d'altres que han de ser objecte de protecció.

Paral·lelament amb aquests drets, aquesta Llei també estableix uns deures dels menors dins l'àmbit familiar, educatiu, social i mediambiental, contemplant així els infants i adolescents com a membres de la societat en la qual s'han d'integrar.

Pel que fa a l'acolliment residencial de menors, la Llei el regula en la secció cinquena del capítol IV, del títol IV, relatiu a la protecció social i jurídica de la persona menor d'edat. L'article 91 contempla la classificació i tipus de centres d'acolliment residencial amb tres criteris, segons la titularitat del centre, ja sigui pública o privada en règim de concert; segons el tipus de programa d'atenció residencial, poden ser centres d'atenció de dia, de primera acollida, d'acolliment a persones menors d'edat estrangeres no acompanyades, centres d'acolliment residencial, centres residencials d'atenció a la primera infància, centres de preparació per a l'emancipació, i centres residencials d'acció educativa especial.

IV. Consideracions particulars

En aquestes consideracions de caire particular farem unes observacions relatives a aspectes formals del Projecte de reglament per passar, tot seguit, a les corresponents al text tramés per dictamen.

Primera. Pel que fa al procediment, s'ha de tenir en compte que està subjecte a la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local. L'article 49 d'aquesta llei contempla les fases d'aprovació de les ordenances locals d'acord amb el següent procediment:

a) Aprovació inicial del Ple.

b) Informació pública i audiència als interessats durant un termini mínim de 30 dies per la presentació de reclamacions i suggeriments.

c) Resolució de totes les reclamacions i suggeriments presentats dins termini i aprovació definitiva pel Ple.

Aquesta regulació s'ha d'encaixar amb la sol·licitud de dictamen al Consell Econòmic i Social, no preceptiu segons la Llei reguladora d'aquest Consell, si bé, s'ha signat un conveni de col·laboració entre el Consell Insular de Mallorca i el Consell Econòmic i Social, la clàusula segona del qual disposa que:

> *El Consell de Mallorca es compromet a sol·licitar al Consell Econòmic i Social el corresponent dictamen en relació amb els projectes de disposicions reglamentàries de caràcter general que elabori en matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, en virtut de la potestat reglamentària reconeguda en els articles 70 i 72.1 de l'Estatut d'autonomia. Aquesta tramesa es realitzarà una vegada la disposició estigui elaborada i es trobi en la fase de tramitació, d'acord amb les normes de procediment del Consell de Mallorca, tal i com es desprèn de l'article 2.1.a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre del Consell Econòmic i Social en relació amb els projectes de disposicions reglamentàries elaborades pel Govern.*

Atès això, entenem que la sol·licitud de dictamen s'ha de fer una vegada s'han resolt les reclamacions i els suggeriments presentats, i ha finalitzat la fase d'elaboració. Hem de recordar, per tant, la distinció entre les fases d'elaboració i de tramitació d'una norma, tot recordant que és en aquesta segona fase on es produeix, si s'escau, la consulta al Consell Econòmic i Social. En aquest sentit, la clàusula transcrita del conveni de col·laboració és clara quan disposa a*questa tramesa es realitzarà una vegada la disposició estigui elaborada i es trobi en la fase de tramitació, d'acord amb les normes de procediment del Consell de Mallorca, tal i com es desprèn de l'article 2.1.a de la Llei 10/2000, de 30 de novembre del Consell Econòmic i Social en relació amb els projectes de disposicions reglamentàries elaborades pel Govern,* la qual cosa implica que la fase d'elaboració ja està conclosa i que el text es troba en fase de tramitació. És a dir, i pel que fa a l'expedient tramés, ja s'han emès tots els informes i s'han resolt tots les reclamacions i suggeriments.

Així mateix, atès que es tracta d'un projecte normatiu de caràcter reglamentari, es troba a faltar una memòria explicativa de l'objecte i la finalitat de la norma o, al

manco, un preàmbul que motivi la regulació posterior i faci entenedores les modificacions advertides entre l'esborrany inicial i el definitiu tramés per dictamen.

Pel que fa al tràmit d'audiència, hagués estat més adient trametre el projecte de reglament, amés de a les entitats a les quals s'ha tramés, als col·legis oficials els professionals dels quals es poden veure afectats, com ara el de psicòlegs, el de metges i el de pedagogs i psicopedagogs. És cert que es va obrir un tràmit d'informació pública i que aquesta han tengut l'oportunitat de pronunciar-se per aquesta via, però la seva consideració d'interessats els col·loca en la mateixa posició que els educadors socials el col·legi oficial dels quals sí ha gaudit d'un tràmit d'audiència.

Segona. Pel que fa al títol, proposam una simplificació per tal d'evitar redundàncies:

> *Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.*

En relació amb l'exposició de motius, recomanam que es canviï la denominació per *preàmbul,* ja que les exposicions de motius són pròpies de les lleis i no de disposicions reglamentàries. Així mateix, s'ha d'afegir un paràgraf on es faci constar que s'han fet les consultes tant al Consell Econòmic i Social, com al Consell Consultiu:

Es proposa la redacció següent:

> *Després d'escoltar les aportacions de diferents professionals i equips, de rebre el dictamen del Consell Econòmic i Social i d'haver escoltat/d'acord amb el Consell Consultiu, el Ple del Consell de Mallorca, a la sessió de dia… ha aprovat…*

Així mateix, i pel que fa al preàmbul, crida l'atenció el paràgraf següent per les consideracions que es faran a continuació:

> *Per tot l'anterior es fa necessari establir el marc legal regulador dels Centres Residencials d'Atenció a la Infància i Adolescència en el territori de Mallorca, mitjançant el present Reglament, que estableix les línies bàsiques de l'organització i el funcionament de les institucions residencial, fruit, d'una banda, de les orientacions de la legislació internacional, estatal i autonòmica sobre protecció social i educativa a la infància i adolescència i, d'altra, de l'experiència institucional al llarg de molts d'anys de pràctica a l'atenció residencial a Mallorca.*

a) El text que es sotmet a dictamen és un projecte de reglament, per tant no es pot pretendre *establir un marc legal* amb un reglament. Els marcs legals els estableixen les lleis i, pel que aquí interessa, principalment la Llei 17/2006, de 13 de novembre. El Projecte de reglament que s'analitza desplega aquesta llei en alguns aspectes o estableix un marc reglamentari, mai legal.

b) Es recomana una revisió ortogràfica i d'estil. A tall d'exemple, els genèrics com ara els *centres residencials d'atenció a la infància i a l'adolescència*, o d*irector del centre,* no requereixen majúscules.

Tercera. Pel que fa a l'estructura del Projecte de reglament, es valora positivament que es racionalitzi en títols i capítols, si bé en el títol segon es podria suprimir el capítol

I, ja que només hi ha un. Es podria simplement suprimir i convertir les seccions en capítols, amb l'article 11 com a frontispici de tots. Això, ja que l'existència d'un capítol I, dóna peu a pensar que darrera n'hi ha més.

Quarta. Pel que fa a l'articulat, volem fer les següents observacions:

a) Pel que fa a la protecció de dades de caràcter personal del menor, volem recordar que la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal va ser desplegada pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, i que, per tant, s'han de crear, si no ho estan, els fitxers d'acord amb els articles 52 i següents del dit Reglament de desplegament.

b) En diversos articles es fa referència al servei competent en matèria de protecció de menors del Consell de Mallorca i al departament corresponent que exerceix les competències d'inspecció del Consell de Mallorca. Consideram que, d'acord amb la doctrina del Consell Consultiu, seria més adient posar la denominació actual d'aquests serveis.

c) L'article 11 recull la classificació i tipus de centres d'acollida residencial segons la titularitat, segons el nombre de menors acollits i, segons el programa d'atenció residencial. Pel que fa al criteri del programa residencial contempla quatre tipus de centres: Centres de primera acollida i diagnòstic, centres residencials genèrics, centres residencials per adolescents i de preparació per a l'emancipació i centres residencials d'acció educativa especial.

   La Llei 13/2006, com s'ha indicat en les observacions generals, contempla la classificació segons la titularitat i segons el programa d'atenció residencial i, pel que fa a aquesta darrera classificació, contempla 7 tipus de centres que són els següents: centres d'atenció de dia, de primera acollida, d'acolliment a persones menors d'edat estrangeres no acompanyades, centres d'acolliment residencial, centres residencials d'atenció a la primera infància, centres de preparació per a l'emancipació, i centres residencials d'acció educativa especial.

   Crida especialment l'atenció, d'una banda, que el Projecte de reglament no reculli els centres d'atenció de dia, els d'atenció a la primera infància, els de persones menors d'edat estrangeres no acompanyades, en aquest darrer cas, quan la Llei 17/2006 disposa que entre les competències dels consells insulars està el exercici de la tutela en casos de menors d'edat estrangers desemparats (art. 15.1 i). I es troba a faltar, dins l'expedient, una explicació justificativa de la diferent classificació. Més encara quan el primer esborrany que apareix en l'expedient sí que contempla tots aquests centres.

   D'altra banda, els centres residencials genèrics del reglament coincideix amb els centres d'acolliment residencial de la llei, atès que la definició és pràcticament idèntica, i per seguretat jurídica, és a dir, per evitar confusions al lector de les normes, consideram que s'hauria de respectar la denominació legal. Tot això, sense ànim de limitar la competència d'elaboració normativa reglamentària del Consell Insular de Mallorca.

Certament, l'article 21, en el segon paràgraf del segon apartat conté la salvaguarda següent:

> *La classificació i tipologia de centres establerta en aquest reglament s'ha d'entendre d'aplicació sense perjudici del posterior desenvolupament, si n'és el cas, de l'article 91 de la Llei 17/2006, de 13 de novembre.*

Sobre aquest paràgraf es poden fer les següents observacions. La primera, que sembla que aquesta no és la seva ubicació apropiada, entre els destinataris i durada dels centres d'acció educativa especial, sinó que seria més convenient, per una mera qüestió de tècnica jurídica, que es situés en l'article 11 o en un article independent. La segona, que essent la potestat reglamentària titularitat del Consell Insular, des de la promulgació de la Llei orgànica 1/2007, podria aprofitar aquest Projecte de reglament, per fer aquesta classificació de centres, amb respecte a la classificació legal.

d) Pel que fa als centres residencials per a adolescents i de preparació per a l'emancipació, la definició té una certa semblança amb els centres de preparació per a l'emancipació de la Llei. I, de fet, en la delimitació que en fa dels destinataris (art. 19), es dedica, únicament, als adolescents que es troben en fase de preparació per l'emancipació i no, per exemple, al retorn amb la seva família, que sí es contempla en la definició de l'article 18 de Projecte de reglament. També aquí recomanam un ajustament amb la Llei 17/2006.

e) L'article 9 se dedica a l'organització del personal cels centres i distingeix entre direcció, personal educatiu, equip tècnic, administració i serveis generals i voluntariat.

En relació amb aquest precepte consideram que s'ha de tenir en especial consideració la *ràtio* de professionals d'atenció directa i menors en els centres, per tal d'oferir les millors prestacions possibles. Així mateix, s'han de considerar les necessitats especials que puguin tenir els menors, necessitats que puguin donar lloc a una assistència especialitzada.

En concret, pel que fa a l'equip tècnic, entenem que es podria millorar la redacció i la cura en la utilització del llenguatge. Per exemple, la mediació cultural no és una professió oficialment reconeguda, sense que això impliqui cap valoració ni prejudici sobre la necessitat de la seva existència ni la necessitat de que existeixen places en el catàleg de llocs de feina amb aquesta denominació. Així mateix, s'ha d'entendre que la llista de professions que es detalla no és exhaustiva ni tancada, sinó que pot donar lloc a la presència d'altres professionals si es posen de manifest les necessitats.

Com a reflexió final volem fer una crida d'atenció al fet de que el personal que estigui en contacte directe amb els menors ha de tenir, igualment, la titulació necessària i que, si bé consideram que les tasques de voluntariat s'han de fomentar, aquestes no poden substituir llocs de feina ni funcions habituals dels centres.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca, i sol·licita al Consell de Mallorca que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de febrer de 2009

DICTAMEN NÚM. 9/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'APROVA EL PROCEDIMENT DE SELECCIÓ DE PERSONAL FUNCIONARI INTERÍ AL SERVEI DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 11 de febrer de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Interior relativa al Projecte de decret pel qual s'aprova el procediment de selecció de personal funcionari interí al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Segon. El dia 13 de febrer, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa, la Felib i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears.

Tercer. El president emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels serveis tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense que la proposta s'hagi de tractar en el si d'una comissió de treball.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Antecedents:
   a) Decret 68/2005, de 24 de juny, que regula el procediment de selecció de funcionaris interins al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
   b) Decret 136/2005, de 28 de desembre, l'article 2 del qual modifica el Decret 68/2005.
2. Memòria justificativa de l'oportunitat de regulació de 02/06/08.
3. Annex normatiu.
4. Resolució d'inici de l'expedient de 02/06/08.
5. Informe sobre el cost del projecte de decret de 02/06/08.
6. Avantprojecte de decret tramès per al·legacions 14/10/08.

7. Tràmit d'audiència:
   a) Oficis de tramesa del Projecte de decret a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
   b) Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere.
8. Al·legacions rebudes:
   a) Direcció de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma.
   b) Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
   c) Conselleria de Salut i Consum.
   d) Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
   e) Departament de Gestió de Personal de la Direcció General de Funció Pública.
   f) Cap de Servei de Règim Jurídic de l'EBAP.
   g) Conselleria de Treball i Formació.
   h) Conselleria de Turisme.
   i) Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori.
   j) Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.
   k) Conselleria de Presidència.
9. Informe d'impacte de gènere de l'IBdona de 17 de novembre de 2008.
10. Informe del Departament Jurídic de la Direcció General sobre la valoració de les al·legacions proposades de 26 de novembre, amb el vistiplau del director general de Funció Pública de dia 27 de novembre.
11. Avantprojecte de decret lliurat a la part social en la sessió de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de 4 de desembre de 2008, que inclou com a punt 7è de l'ordre del dia el de "Informació sobre la tramitació del projecte de Decret pel qual s'aprova el procediment de selecció del personal funcionari interí al servei de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears".
12. Escrits d'al·legacions de la part social sobre el text de l'avantprojecte tramès.
13. Acta de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de 15 de desembre de 2008 i de la continuació de les reunions el dia 18 de desembre amb els corresponents annexes.
14. Certificat del secretari de la Mesa Sectorial de Serveis Generals sobre que s'ha negociat i votat el text del projecte de decret a la sessió de dia 15 de desembre de 2008.
15. Informe del Departament Jurídic de la Direcció General sobre la valoració de les al·legacions proposades per la part social de 18 de desembre amb el vistiplau del director general de Funció Pública.

16. Avantprojecte resultant després de les negociacions en la Mesa Sectorial de Serveis Generals amb els canvis assenyalats, amb l'exposició de motius.
17. Correcció d'errades en el text apreciades després de la reunió de la votació.
18. Certificat del secretari de la Mesa de que s'ha informat a la part social d'aquesta correcció d'errades.
19. Projecte de Decret tramés a la Comissió de Personal.
20. Certificat del secretari de la Comissió de Personal de que s'ha informat favorablement el projecte el dia 5 de febrer de 2009.
21. Redacció definitiva del Projecte de decret en versió catalana, amb les modificacions consensuades a la Comissió de Personal.
22. Informe jurídic.
23. Informe de la Secretaria General.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 24 de febrer de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 12 articles, 3 disposicions addicionals, 4 disposicions transitòries, 1 de derogatòria i dues de finals.

I. En el preàmbul, que s'estructura en dues parts, s'exposen els principals arguments per fonamentar la conveniència i la necessitat de la norma. Així, d'una banda, el marc legal de la funció pública es va veure modificat arrel de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic. D'altra banda, s'aprofita l'experiència de l'aplicació del Decret 68/2005, que es deroga mitjançant aquest nou decret.

En la segona part del preàmbul s'expliquen i justifiquen les novetats més destacables en relació amb la regulació vigent i agrupades segons la seva finalitat:

- S'elimina el procediment excepcional, que no s'havia fet servir mai.
- S'introdueixen canvis per fer la gestió més transparent i donar més garanties i atendre als mèrits i a les capacitats de les persones aspirants.
- Es cerca guanyar agilitat i eficàcia en la tramitació.
- Es preveuen situacions que abans no es preveien, com la llicència per lactància, per tal de millorar la gestió de les borses d'interins.
- Finalment, s'introdueixen canvis provocats per la nova situació normativa i, en particular per l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

II. La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 12 articles.

L'article 1 regula l'objecte i l'àmbit d'aplicació del decret. Així regula els procediments de selecció de personal funcionari interí al servei de la Comunitat Autònoma i determina que el personal funcionari interí s'ha de seleccionar mitjançant borses amb convocatòria pública i per un dels procediments de selecció prevists en aquest decret. Exclou del seu àmbit d'aplicació les seleccions de personal docent, de personal estatutari al servei de la sanitat pública autonòmica i del personal funcionari amb destinació en el complex hospitalari de Mallorca.

L'article 2 classifica els procediments de selecció del personal funcionari interí en procediment ordinari, extraordinari i específic per subvenir a necessitats temporals i urgents de determinats cossos, establint la preferència d'unes borses respecte a les altres i una preferència general de les borses formades pel procediment ordinari.

Els articles 3, 4 i 5 regulen específicament cada un dels procediments enumerats en l'article 2. El procediment ordinari consisteix en el sistema de borses de persones aspirants provinents d'haver aprovat alguna prova en una convocatòria pública de selecció, ordenades d'acord amb les puntuacions obtingudes en els diferents exercicis.

El procediment extraordinari és el que se segueix mitjançant convocatòria pública de concurs, per exhauriment de les borses formades per mitjà del procediment ordinari. I, l'específic per subvenir a necessitats temporals i urgents de determinats cossos està prevists per als casos següents:

a) Substitució de personal funcionari en situació de llicència, quan tengui una duració prevista no superior a 6 mesos.

b) Substitució de personal funcionari en situació de reducció de jornada.

c) Subvenció de necessitats urgents, extraordinàries i circumstancials d'increment de l'activitat per un termini màxim de 6 mesos dins un període de dotze.

L'article 6, contempla la situació de les persones aspirants a les borses de feina i defineix les situacions de *disponible* i de *no disponible* així com les conseqüències que se'n deriven de l'una i de l'altra.

L'article 7 regula les disposicions generals relatives al funcionament de les borses creades mitjançant els procediments ordinari i extraordinari. I l'article 8, les relatives a les borses creades mitjançant el procediment específic per subvenir a necessitats temporals i urgents.

L'article 9 es refereix a la selecció de personal funcionari interí amb discapacitat i disposa que la Conselleria competent en matèria de funció pública ha d'adoptar les mesures necessàries per complir el que preveu la normativa vigent amb la finalitat de facilitar l'accés com a personal funcionari interí a les persones aspirants amb discapacitat.

L'article 10 regula la gestió i control de les borses, i estableix l'obligació de fer servir mitjans informàtics i de què siguin de lliure accés per les persones interessades a través de la pàgina web de la Conselleria.

El cessament del personal funcionari apareix en l'article 11, que ho farà per les causes previstes en la legislació de funció pública i no donarà lloc a cap tipus d'indemnització.

Finalment, i pel que fa a la part dispositiva del Projecte de decret, l'article 12 estableix la vigència de les borses en un màxim de 3 anys des que es publiquen en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta de 3 disposicions addicionals, 4 transitòries, 1 derogatòria i 2 finals.

Les tres disposicions addicionals regulen, respectivament, les retribucions del personal funcionari interí, la consideració del dissabte com a dia inhàbil i la situació administrativa dels funcionaris de carrera que accedeixin a un lloc de feina amb caràcter interí. Pel que fa a la tercera disposició, es preveu l'aplicació del Reial decret 365/1995, de 10 de març, pel qual s'aprova el Reglament de situacions administratives dels funcionaris civils de l'Administració General de L'Estat, modificat pel reial decret 255/2006, de 3 de març.

Les quatre disposicions transitòries van referides, cadascuna, a la preferència de les borses del Pla d'Estabilitat Laboral, la vigència i gestió de les borses actuals, l'acreditació dels nous nivells de català exigits i l'aplicació del Decret a les borses d'aspirants formades com a conseqüència dels processos selectius de l'oferta pública d'ocupació del 2008.

La disposició derogatòria deixa sense efecte l'anterior decret de selecció de funcionaris interins, el Decret 68/2005, de 24 de juny.

Finalment, la disposició final primera autoritza al conseller de Funció Pública per a què desplegui les previsions d'aquest decret; i la segona, estableix l'entrada en vigor de la norma l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES es va pronunciar en el dictamen 2/2005, sobre el Projecte de decret que es va aprovar com el Decret 68/2005, de 24 de juny, i que ha regit la selecció de personal funcionari interí fins ara. Ja amb aquell dictamen es va destacar la cura i el respecte escrupolós, per part de la Conselleria d'Interior, a la Llei i al Reglament d'organització i funcionament del CES, així com al procediment d'elaboració normativa; les quals s'han de tornar a destacar i valorar positivament, amés del ple respecte i atenció a les disposicions de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

En general, aquest CES va valorar de manera molt positiva la iniciativa reguladora i el contingut de la norma. Així, d'una banda, es va considerar, respecte de la conveniència de la norma projectada, que la seva aparició era pertinent i necessària ateses les deficiències que es descrivien en la Memòria que l'acompanyava i, d'altra banda, que

era un pas decisiu i un instrument eficaç per procurar l'aplicació efectiva del principi d'igualtat en l'accés a la funció pública.

Passats més de tres anys des de l'entrada en vigor del Decret 68/2005, l'Estatut bàsic de l'empleat públic (EBEP), la Llei de funció pública de les Illes Balears aprovats el 2007 i l'experiència derivada de la mateixa aplicació del decret, fonamenten aquesta nova norma que pretén ajustar la selecció del personal funcionari interí a les necessitats reals i quasi quotidianes de l'Administració de la Comunitat Autònoma.

Segona. La possibilitat de nomenar un funcionari interí no es limita a la necessitat d'ocupar llocs de feina vacants que corresponen a personal funcionari, sinó que la Llei de funció pública ha introduït altres possibilitats que són les següents:

- Substitució de personal funcionari amb reserva de lloc de feina o en situació de llicència, quan la durada d'aquesta llicència ho requereixi;
- Substitució de la reducció de jornada del personal funcionari, quan les necessitats del servei ho requereixin;
- Desenvolupament de programes temporals que responen a necessitats no permanents de l'Administració i
- Subvenció de necessitats urgents, extraordinàries i circumstancials d'increment de l'activitat

L'EBEP, amés d'aquests supòsits estableix, en el d'acumulació de tasques i increment d'activitat, un termini màxim de sis mesos d'un període de dotze.

De l'experiència acumulada en els darrers anys de gestió de borses d'interins s'han advertit circumstàncies millorables i necessitats a les quals aquestes borses no s'adaptaven o no es podien fer servir, amb la conseqüència de perjudicis al normal funcionament dels serveis públics. Així, les vacant provocades per situacions d'incapacitats temporals per maternitat o qualsevol altre causa de llarga durada, en la qual el funcionari de carrera continua percebent la retribució que el correspon, no podien cobrir-se per funcionaris interins, sinó que continuaven vacants fins que el titular del lloc de feina es reincorporava. Per tant, es valora positivament que amb la regulació que es proposa, es procuri que el normal funcionament dels serveis no es vegi afectat per vacants temporals.

L'Administració Pública d'una banda, s'ha de regir pel principi de legalitat, havent de complir i respectar els principis de mèrit i capacitat en la selecció del personal; d'altra banda el principi d'eficàcia l'obliga a seleccionar amb celeritat el personal necessari per la cobertura de vacants temporals i urgents, per tal de mantenir operativa l'actuació administrativa.

És de l'equilibri d'aquests dos principis d'on sorgeixen els sistemes de selecció de personal interí, que han de respectar els principis constitucionals de mèrit capacitat, publicitat i igualtat i, a la vegada, ser àgils per permetre la cobertura de les vacants el més aviat possible.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fonamenta adequadament les modificacions que proposa. Així, d'una banda, fa referència al marc legal vigent des de 2007 i, de l'altra, exposa i justifica les principals modificacions efectuades, en relació amb la normativa vigent fins ara.

Segona. Pel que fa a l'articulat del Projecte de decret, feim les següents recomanacions:

- Es valora positivament la possibilitat de convocar noves borses abans de que estiguin exhaurides, atès que així les vacants que es vagin produint es podran cobrir amb major agilitat i eficàcia. Així i tot, consideram que es podria preveure que, en cas de que l'Administració es trobés sense borses i amb vacants, pogués acudir al Servei d'Ocupació de les Illes Balears.
- Pel que fa a l'article 3.5, relatiu als criteris de preferència en casos d'empat, el primer, més que ser una *dona* víctima de violència de gènere, suggerim que es consideri, *persona víctima.*
- Crida l'atenció que l'òrgan de selecció hagi de tendir a la paritat en la seva composició i que, a la vegada, els quatre vocals es designin per sorteig entre el personal funcionari en situació de servei actiu. Podria ser que l'única manera de tendir a la paritat fos mitjançant el nomenament del president pel conseller competent en matèria de Funció Pública, de manera que, amés de l'experiència reconeguda, haurà de tenir en compte la paritat de sexe.
- Es considera, així mateix, que cinc persones, més, tal vegada, alguna altra representant de les organitzacions sindicals, són excessives per l'elaboració de les borses, tenint en compte que els membres dels òrgans de selecció, per participar-hi, han de deixar les seves tasques pròpies, cosa que pot incidir en el rendiment del seu departament.
- En relació amb això, es recomana que els funcionaris que hagin format part d'òrgans de selecció en els darrers dos anys es puguin excloure del sorteig de l'any corrent, per tal de promoure la rotació de personal en els òrgans de selecció.
- Es valora molt positivament el règim de publicitat de les convocatòries que es duguin a terme amb un procediment abreujat i es recomana l'extensió a les que es duguin a terme amb una tramitació ordinària, sempre que sigui possible.
- Pel que fa al procediment específic per subvenir a necessitats temporals i urgents de determinats cossos, entenem que els subalterns i auxiliars no són els únics que poden sentir la necessitat de comptar amb necessitats temporals urgents i que, per tant, es podria ampliar aquesta possibilitat a tots els grups i els cossos, amb independència de què, si aquestes necessitats no es produeixen, no es crein els cossos però que si es donen, l'Administració compti

amb un instrument per atendre-les. Pensi's en canvis de normativa que requereixin un esforç addicional en determinades àrees de l'Administració durant un període de temps per tal de posar al dia tots el procediments que els hi afecta, i que poden requerir coneixements o competències pròpies de cossos superior, de gestió o administratiu o dels cossos de l'administració especial.

Pel que fa a les situacions de les persones que formen part de les borses, s'aprecia la introducció de mecanismes per donar agilitat al procés de cobrir les vacants, així, no serà necessari cridar a persones en situació de *no disponible*. Ara bé, en l'article 8.6, es suggereix que en cas que s'exhaureixi la borsa i hi hagi persones en situació de *no disponible*, se les passi a situació de disponible en cas que sigui necessari cobrir alguna vacant, atès que pel funcionament de l'Administració és més recomanable una persona que hi tengui alguna experiència que haver d'esperar la formació d'una nova borsa.

– Valoram molt positivament l'article 11.3 i 4 que preveu situacions en les quals es possible que el funcionari interí continuï en el mateix lloc de feina. Ara bé, podria donar-se el cas de què, si aquest interí ho és de la borsa creada pel procediment específic, aquest arribés a acumular més de 6 mesos de feina efectiva dins un període de 12 i consideram que es millor que es superi aquest límit que no que es cessi el funcionari per haver arribat als 6 mesos, tot això en benefici del funcionament de l'Administració i, en definitiva, de la prestació de serveis al ciutadà.

  Així i tot, entenem que deriva d'una previsió bàsica estatal i que, per tant, no es pot modificar mitjançant un decret.

– Pel que fa a la vigència de les borses, suggerim que es doni publicitat a la pèrdua de vigència de les borses mitjançant la publicació, al menys en la pàgina web de la Conselleria d'Interior, d'un anunci en aquest sentit.

– Pel que fa a la disposició addicional tercera, consideram que l'aplicació de l'article 15 del Reial decret 365/1995, de 10 de març, pel qual s'aprova el Reglament de situacions administratives dels funcionaris civils de l'Administració General de l'Estat, pot generar situacions indesitjables.

  Aquest article disposa que els funcionaris de carrera que prestin serveis com a funcionaris interins i personal laboral temporal, no es poden acollir a la situació d'excedència voluntària per prestació de serveis en el sector públic, i que permet que el funcionari, una vegada acabi la relació de servei com a interí, pugui sol·licitar el reingrés en seu cos o escala. Consideram que l'Administració es veu beneficiada per la prestació de serveis d'un funcionari interí que ho és, amés, de carrera d'un altre cos, ja que implica que ha aprovat una oposició, encara que sigui d'un cos diferent. Amés, els funcionaris que es troben en aquesta situació solen lluitar i es veuen més motivats, per millorar la seva posició dins l'Administració, per convertir la interinitat en una prestació de serveis com a funcionaris de carrera, cosa que, en definitiva, millora la prestació de serveis.

Així mateix, amb l'aplicació del Reial decret 365/1995, es perjudica la carrera professional del funcionari de carrera, que no pot prestar serveis en altre cos o escala sense cap garantia de què, en acabar la prestació de serveis, pugui tornar a la seva plaça com a funcionari de carrera. Entenem que l'Administració ha de conjugar la seva tasca com a garant de la prestació dels serveis públics amb la d'empleador i tenir en compte el benestar i la motivació dels seus treballadors.

– Finalment, i pel que fa a l'àmbit d'aplicació, consideram que s'han de tenir en compte els següents preceptes de la Llei 3/2007, de 27 de març:

→ Disposició addicional primera, que disposa que

"*Les referències d'aquesta llei al <u>personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears</u> s'han d'entendre fetes també al personal al servei dels consells insulars, al de les entitats locals i al de les universitats públiques, situats en el territori autonòmic, en tots els preceptes que els són aplicables*."

→ L'article 15 estableix que:

"*1. És <u>personal funcionari interí</u> el que, en virtut d'un nomenament legal, s'incorpora a <u>l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears</u> mitjançant una relació professional de caràcter temporal, regulada estatutàriament i subjecta a dret públic, per dur a terme amb caràcter temporal les funcions reservades al personal funcionari de carrera. (...)*

3. Els procediments de selecció d'aquest personal s'han d'establir reglamentàriament i han de respectar els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat, i també han d'obeir a criteris de celeritat i eficiència."

A la vista d'aquests dos preceptes, i per dotar de coherència interna al sistema de la funció pública, entenem que les referències fetes al personal funcionari interí al servei de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'entendre fetes també al personal al servei dels consells insulars, al de les entitats locals i al de les universitats públiques, situats en el territori autonòmic, encara que amb caràcter supletori.

Per tant, i a fi de completar l'àmbit d'aplicació del Projecte de decret, consideram que, ja en l'article 1, que fa referència a l'àmbit d'aplicació, o en una disposició addicional, s'hauria d'afegir el següent:

Aquest decret té caràcter supletori per a tot el personal funcionari interí al servei de les administracions públiques incloses en la disposició addicional primera de la Llei 3/2007, de FPCAIB.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aprova el procediment de selecció de personal funcionari interí al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de febrer de 2009

DICTAMEN NÚM. 10/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES CREA L'ESPECIALITAT D'ESTADÍSTICA DINS L'ESCALA DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ DEL COS FACULTATIU SUPERIOR I DEL COS FACULTATIU TÈCNIC DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decreto 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 20 de febrer de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Interior relativa al Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Segon. El dia 23 de febrer, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Menorca i la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució d'inici de l'expedient de 12 de setembre de 2008.
2. Primera versió del Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
3. Memòria de la Direcció General de la Funció Pública sobre el Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
4. Informe sobre el cost i finançament del Projecte de decret.
5. Avantprojecte de decret tramès per al·legacions 14/10/08.
6. Tràmit d'audiència:
   - Oficis de tramesa del Projecte de decret a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears.
   - Oficis de tramesa del Projecte als següents Col·legis professionals:
     - Col·legi d'Economistes de les Illes Balears.
     - Col·legi Oficial de Titulats Mercantils i Empresarials de les Illes Balears.

  - Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia de les Illes Balears.
- Ofici de tramesa del Projecte de decret a la Gerent de la Universitat de les Illes Balears.

7. Al·legacions rebudes:
   - Conselleria d'Esports i Joventut.
   - Institut d'Estadística de les Illes Balears.
   - Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.
   - Col·legi Oficial d'Economistes de les Illes Balears.
   - Conselleria de Salut i Consum.
   - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
   - Col·legi Oficial de Biòlegs de les Illes Balears.
   - Conselleria de Medi Ambient.
8. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere i Informe emès per l'Institut Balear de la Dona.
9. Sol·licitud d'informe relatiu als suggeriments i observacions recaiguts en el tràmit d'audiència del Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
10. Informe sobre els suggeriments i observacions recaiguts en el tràmit d'audiència del Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'Escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears, emès pel director de l'Abestiat el 5 de novembre de 2008.
11. Informe sobre els suggeriments i observacions recaiguts en el tràmit d'audiència del Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'Escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears, emès per l'Ibestat el 3 de desembre de 2008.
12. Segona versió del Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears
13. Ofici del director general de la Funció Pública, dirigit al director de l'Ibestat, mitjançant el qual es tramet la segona versió del projecte de decret i es valoren les al·legacions presentades.
14. Contestació del director de l'Ibestat dirigida al director general de la Funció Pública.

15. Tercera versió del Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
16. Certificat del secretari de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears, relatiu a la negociació i votació efectuada en la dita Mesa el 2 de febrer de 2009.
17. Certificat del secretari de la Comissió de Personal de la comunitat autònoma de les Illes Balears, de 6 de febrer de 2009.
18. Informe sobre la valoració de les al·legacions presentades per les diferents conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears i pels col·legis professionals, en relació amb el Projecte de decret, amb el vistiplau del director general de Funció Pública.
19. Informe jurídic.
20. Informe de la Secretaria General.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 4 de març i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 24 de març de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 3 articles, 3, 1 disposició derogatòria i dues de finals.

I. En el preàmbul, dividit en tres apartats, comença amb la delimitació del marc legal que l'habilita. És a dir, l'Estatut d'Autonomia i la Llei 3/2002, de 17 de maig, d'estadística de les Illes Balears i la Llei 2/2007, de 16 de març, de cossos i escales de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. A continuació, justifica la necessitat de la creació d'aquesta especialitat d'estadística en l'exigència legal de produir informació estadística de qualitat i de posar en marxa el Sistema Estadístic de les Illes Balears.

II. La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 3 articles.

L'article 1 crea les especialitats d'estadística en les escales de recerca, desenvolupament i innovació, tant del cos facultatiu superior com del cos facultatiu tècnic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

L'article 2 regula les titulacions que permeten l'accés a les especialitats d'estadística.

L'article 3 regula les funcions que han de dur a terme els funcionaris que ocupin els llocs de feina d'aquestes especialitats. Així, d'una banda els hi corresponen les genèriques de l'escala a la qual estan vinculades, d'acord amb els article 31 i 32 de la Llei 2/2007, de 16 de març, de cossos i escales de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. D'altra banda, a l'especialitat vinculada al cos facultatiu superior li correspon la direcció, coordinació i execució de les operacions estadístiques que tenen assignades, en particular les relatives a qüestions metodològiques. I a la vinculada al cos facultatiu tècnic, li correspon l'execució de les operacions estadístiques que tinguin assignades, en particular les referents a qüestions metodològiques.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta d'1 disposició derogatòria i dues de finals.

La disposició derogatòria disposa la derogació de totes les disposicions de rang igual o inferior que entrin en contradicció amb aquesta norma.

Finalment, la disposició final primera autoritza el conseller de Funció Pública per a què desplegui les previsions d'aquest decret; i la segona, estableix l'entrada en vigor de la norma l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions

Primera. L'aprovació de la Llei 3/2002, de 17 de maig, d'estadístiques de les Illes Balears regula l'activitat estadística d'interès per a la Comunitat Autònoma i crea el sistema estadístic de les Illes Balears i l'Institut d'Estadística de les Illes Balears que té com a finalitat bàsica el desenvolupament i l'exercici de les competències en matèria d'estadística reconegudes per l'article 30.32 de l'Estatut d'Autonomia, així com la planificació, normalització, coordinació i la gestió del sistema estadístic de les Illes Balears.

Per tal de dur a terme les seves tasques, l'Institut d'Estadística i, per extensió, tot el sistema estadístic de les Illes Balears, necessita, entre d'altres recursos, un equip humà amb sòlids coneixements d'estadística, cosa que no és exclusiva d'una sola titulació acadèmica. Essent, per tant, l'organització de la funció pública autonòmica matèria competència de la pròpia Comunitat Autònoma, es valora positivament la creació d'aquesta especialitat, dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació dels cossos facultatiu superior i facultatiu tècnic; així com la col·laboració de l'Institut d'Estadística de les Illes Balears en la valoració de les al·legacions, malgrat el canvi d'opinió en el termini d'un mes. Si bé entenem que aquest canvi ha estat motivat per una més acurada informació i una millor anàlisi de les titulacions proposades per les diverses entitats consultades. Així mateix, s'aprecia que en la determinació de les titulacions exigibles als aspirants a ingressar en aquesta especialitat s'hagi analitzat, per part dels serveis tècnics encarregats de l'elaboració de la norma, el catàleg oficial de titulacions del Ministeri de la Ciència i la Innovació, fet que atorga un criteri objectiu a la decisió d'incloure o no les diverses titulacions dels sistema educatiu espanyol.

No obstant això, consideram que aquest criteri podria haver estat més definit i tenir en compte que la formació en estadística d'aquestes titulacions, encara que sigui matèria troncal, difereix bastant en quant al número de hores. A tall d'exemple, entenem que el nivell de formació serà molt diferent entre un llicenciat en estadística i un llicenciat en ciències ambientals amb 6 crèdits dedicats a estadística, un enginyer de monts, amb 12 crèdits repartits entre estadística i investigació operativa i matemàtiques aplicada, un arquitecte amb 9 crèdits distribuïts entre anàlisis matemàtic, ciència de la computació i intel·ligència artificial, estadística i investigació operativa i matemàtica aplicada, i un psicòleg amb 19 crèdits entre estadística e investigació operativa i metodologia de les ciències del comportament. Tot això, sense perjudici de les matèries obligatòries o optatives dels plans d'estudi corresponents.

Un segon element a prendre en consideració es que no tota la formació estadística de caràcter troncal proporciona formació sobre l'estadística des de la seva orientació pública, la qual té unes característiques que li són pròpies, tan des d'una òptica científica d'elaboració de models de reducció de la informació i anàlisi en termes de representativitat poblacional com de l'una vessant de tractament amb usos estadístics de registres administratius produïts per unitats de gestió de l'administració, perspectiva que es concreta en conceptes, metodologies i tècniques específiques i homologades.

A fi d'evitar que aquestes diferències afectin les tasques que tendran encomanades aquest personal, recomanam que es dediquin els recursos que siguin necessaris a la formació, tant inicial, com continua, amb un pla coherent que tengui en compte tant la vessant científica com de tractament estadístic. Certament per accedir a aquestes places, el personal ha d'aprovar una oposició, tot i això, la importància de la funció estadística pública exigeix que les persones que s'hi dediquin tenguin la formació adient per tal de garantir que es proporcionen estadístiques representatives, vàlides i fiables basades en metodologies i tècniques científiques homologades.

Així mateix, entenem que en la creació de les unitats estadístiques de les conselleries i per tal de garantir la producció i el tractament d'una estadística pública de qualitat, s'ha de tenir en compte que no es poden assignar funcions estadístiques a qualsevol lloc de feina, sinó als que es creïn emparats en aquest Projecte de decret.

Segona. Finalment, s'ha comprovat que respecta la legislació estatal i Autonómica relativa a la funció pública, així com els preceptes aplicables a l'elaboració de la normativa reglamentaria recollits en la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, i, per tant, aquest Consell en fa una valoració positiva.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat

autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general | El president

Núria Garcia Canals | Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de març de 2009

DICTAMEN NÚM. 11/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT D'ORDENACIÓ DE LA INSPECCIÓ DE SERVEIS SANITARIS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 25 de febrer de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament d'ordenació de la Inspecció de Serveis Sanitaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 25 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa i la FELIB.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa sobre la necessitat i l'oportunitat de dur a terme la regulació objecte de la norma.
3. Memòria econòmica.
4. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
5. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
6. Tramesa del Projecte a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
7. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona i informe d'impacte de gènere.
8. Tramesa del Projecte a la PIMEB a la CAEB.
9. Tramesa del Projecte al CES.
10. Tramesa de l'anunci de la informació pública del Projecte al *Butlletí Oficial de les Illes Balears,* i publicació.
11. Informes jurídics i suggeriments de les conselleries d'Economia, Hisenda i Innovació; d'Afers Socials, Promoció i Immigració; de Turisme; d'Esports i Joventut; de Comerç, Indústria i Energia; d'Interior i de Treball i Formació.

12. Ofici del CES.
13. Contestació a les al·legacions i suggeriments efectuats per les conselleries de Treball i Formació i d'Interior.
14. Informe jurídic.
15. Informe de la secretaria general.
16. Esborrany final, versió castellana.
17. Esborrany final, versió catalana.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball de l'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 18 de març i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 24 de març de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per un article únic, una part final formada per una disposició derogatòria i dues disposicions finals, i un annex, amb el Reglament, el qual està compost per un total de 21 articles distribuïts en 2 títols.

I. El preàmbul exposa el marc normatiu que l'habilita. Així, d'una banda, en l'àmbit autonòmic, fa referència a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i a la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, la qual atribueix al Servei de Salut la gestió dels serveis públics sanitaris de caràcter assistencial de tot el Sistema Sanitari Públic i, en conseqüència li atribueix les competències de control, inspecció i avaluació dels centres sanitaris on es presta assistència sanitària i l'avaluació i el control dels convenis amb entitats i centres concertats.

De l'altra banda, i pel que fa a les lleis estatals contempla la normativa estatal des de l'article 43 de la Constitució espanyola, que disposa el dret a la protecció de la salut i una correlativa obligació dels poders públics d'organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis que siguin necessaris. També fa referència a la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat i a la més recent Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat de l'assistència sanitària, que estableix que tots els centres i els establiments sanitaris han d'estar sotmesos a la inspecció i control sanitaris.

Així doncs, per dur a terme les tasques que aquestes lleis encomanen l'Administració, és necessari dotar d'un marc ordenador els serveis d'inspecció dels serveis sanitaris i això és el que es pretén amb aquest Projecte de decret.

II. La part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, consta d'1 únic article amb el qual s'aprova el Reglament d'ordenació de la Inspecció dels Serveis Sanitaris del Servei de Salut de les Illes Balears.

III. Pel que fa a la part final, la disposició derogatòria disposa que queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquest decret. I les disposicions finals disposen, en primer lloc que s'autoritza el conseller de Salut i Consum per desplegar i aplicar aquest decret i, en segon lloc, que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. L'annex que es pretén aprovar mitjançant aquest Projecte de decret és el Reglament d'ordenació de la Inspecció del Servei de Salut de les Illes Balears i consta, com ja hem dit, de 21 articles ordenats en dos títols.

El primer, el qual regula les disposicions generals conté 7 articles distribuïts en 3 capítols que són els següents:

- Capítol I, sobre l'objecte i l'àmbit d'aplicació, consta de 2 articles. L'article 1 defineix un doble objecte. D'una banda, l'ordenació de la Inspecció de Serveis Sanitaris del Servei de Salut de les Illes Balears. I, de l'altra, la regulació de les seves activitats de vigilància, control, inspecció i avaluació.
- Capítol II, relatiu a les competències, conté un sol article el qual atribueix a la Inspecció dels Serveis Sanitaris del Servei de Salut de les Illes Balears, les competències de vigilància, control, avaluació i inspecció.
- Capítol III, sobre el personal i mitjans de la Inspecció dels Serveis Sanitaris.

El títol segon, relatiu al funcionament i a l'actuació de la Inspecció de Serveis Sanitaris, consta igualment de 3 capítols, amb els articles 8 a 21:

- Capítol I, principis de funcionament. Aquest capítol regula els objectius, els principis d'actuació, el deure de sigil professional que ha de guardar el personal que presti serveis en la Inspecció de Serveis Sanitaris. També contempla les facultats del personal de la inspecció en l'exercici de les seves funcions i l'autonomia funcional de què gaudeix, per tal d'assegurar la independència de les seves tasques d'inspecció. Finalment, l'article 13 disposa que les persones responsables dels centres, dels establiments i dels serveis sanitaris del sistema sanitari públic i el personal que hi presti servei han de proporcionar a la Inspecció de Serveis Sanitaris la col·laboració i l'auxili necessaris perquè acompleixi les seves funcions.
- Capítol II, de l'ordenació funcional, conté un sol article, el 14, amb la relació de 56 funcions pròpies de la Inspecció de Serveis Sanitaris classificades segons el tipus: generals, en matèria de centres i establiments sanitaris del sistema públic de salut, relatives als drets de la ciutadania en el sistema sanitari, en matèria de prestacions sanitàries del Sistema Sanitari Públic, en

relació amb les prestacions del Sistema de Seguretat Social, en matèria de responsabilitat, en matèria d'inspecció farmacèutica, relatives als sistemes d'informació i, finalment, altres funcions de la Inspecció de Serveis Sanitaris, com a fórmula de tancament.

- Capítol III, del procediment d'actuació de la Inspecció de Serveis Sanitaris, regula les modalitats d'actuació, la col·laboració i el suport a la Inspecció, la sol·licitud d'informes i de proves complementàries, la comunicació dels fets, les actes i els informes de la Inspecció i el Pla d'inspecció dels Serveis Sanitaris.

III. Observacions generals

Com a dret reconegut per la Constitució espanyola, en el context d'un estat del benestar, la protecció de la salut obliga els poders públics a regular i garantir les prestacions sanitàries. Configurada aquesta protecció amb un sistema, el Sistema Nacional de Salut, amb vocació universal, descentralitzat, i de finançament corresponsable, cada comunitat autònoma assumeix la responsabilitat de la gestió i de la qualitat dels serveis que presta.

Això implica una responsabilitat en la prestació dels serveis sanitaris a l'usuari, basada en els principis d'equitat, qualitat i participació ciutadana, essent la qualitat, amés, un objectiu comú de tot el Sistema Nacional de Salut.

Aquest Consell valora de manera positiva que el Govern de les Illes Balears reguli el règim jurídic de la Inspecció dels Serveis Sanitaris atesa la funció de defensar i protegir la salut pública i la de garantir la qualitat del sistema sanitari públic dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma i considera que tota actuació inspectora i tot pla d'inspecció que es desplegui ha de tenir en compte aquests principis i, per damunt de tot, el benestar dels ciutadans, de manera que les tasques d'inspecció no afectin el normal funcionament dels serveis als ciutadans.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, si bé consideram que, en ares a una major participació dels sectors afectats hagués estat raonable trametre el projecte de decret als col·legis oficials de metges, de farmacèutics i d'infermeria, en tant que representants dels interessos d'aquests col·lectius i atès que sí s'ha tramés a les organitzacions empresarials. Crida l'atenció igualment, que no s'hagi sotmès el text al Consell de Salut, com a òrgan que és de participació i consulta del sistema sanitari públic. També es troba a faltar la participació de les organitzacions sindicals, en tant que representants del personal al serveis de les administracions públiques. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que l'obertura del tràmit d'informació pública no supleix el necessari d'audiència dels col·lectius afectats.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència. Ara bé, de la mateixa manera que disposa *d'acord/oït el Consell Consultiu de les Illes Balears*, s'ha de fer referència a l'emissió d'aquest dictamen del CES.

Segona. Pel que fa al text del Projecte de decret, volem fer una sèrie de consideracions:

a) Tant l'article 1 com el títol del Decret coincideixen en què s'aprova el *Reglament d'ordenació de la Inspecció dels Serveis Sanitaris del Servei de Salut de les Illes Balears.* En canvi, l'annex que conté el text del Reglament disposa que és el *Reglament d'ordenació de la Inspecció del Servei de Salut de les Illes Balears.* Per tant, recomanam que es faci servir la mateixa denominació i sembla que la primera és la més adient, atès que la Inspecció ho és dels *Serveis Sanitaris* del Servei de Salut.

b) La Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, dedica el capítol I del Títol IV, a la funció inspectora. L'article 53.2 disposa que *els inspectors sanitaris tenen la condició d'agent de l'autoritat a tots els efectes.*

   En canvi, el Projecte de decret que es dictamina, té una concepció de les actes i del personal inspector, tan vegada, més debilitada. Així, l'article 4 disposa que *els metges inspectors i els farmacèutics inspectors tendran —en l'acompliment de les seves funcions— la consideració d'autoritat pública quan s'estableixi legalment (...) Els infermers subinspectors tindran —en l'acompliment de les seves funcions— la consideració d'agents de l'autoritat quan ho estableixi expressament una llei.*

   Aquesta redacció planteja dubtes. Si segons la Llei 5/2003, els inspectors sanitaris tenen la condició d'autoritat a tots els efectes, per què el Reglament matisa *quan ho estableixi expressament una llei*, si, de fet, la Llei 5/2003 fa cinc anys que ho estableix amb caràcter general?

c) L'article 52 de la dita Llei 5/2003 enumera una llista de funcions de l'administració sanitària en exercici de la funció inspectora i, en l'apartat 2 disposa que *les actes i diligències complimentades pel personal que exerceix les funcions de control i inspecció, formalitzades d'acord amb els requisits legals pertinents, tenen la consideració de document públic i fan prova, excepte acreditació o prova en contra, dels fets continguts en aquestes*.

   En canvi, l'article 20.2 del Projecte de reglament disposa que e*ls fets consignats a les actes que estengui la Inspecció de Serveis Sanitaris tenen presumpció de certesa <u>sempre que hagin estat constatats personalment pels inspectors i els subinspectors que hi actuïn</u> i que es formalitzin observant els requisits legals pertinents. En aquest cas tenen valor probatori, sense perjudici de les proves que aportin les persones interessades en defensa del seu dret.*

Entenem que la redacció de la Llei és més clara i entenedora que la del Projecte de reglament i recomanam que es revisi d'acord amb la Llei.

d) Pel que fa a l'article 14, relatiu a les funcions de la Inspecció de Serveis Sanitaris, i a la vista de que es fa una relació de més de cinquanta funcions, agrupades en 8 apartats, recomanam la separació d'aquests apartats en articles, per tal de fer-lo més entenedor.

e) En l'article 17, relatiu a la sol·licitud d'informes, seria convenient introduir-hi un termini d'emissió, tant pel que fa als que es sol·liciten amb caràcter ordinari, com els que s'han d'emetre amb urgència. L'article 83 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, estableix un termini d'evacuació d'informes de 10 dies i no n'estableix cap pels informes sol·licitats amb caràcter d'urgència.

f) L'article 19, relatiu a la comunicació de fets, distingeix entre els que poden ser constitutius d'una infracció administrativa i els que poden ser constitutius d'una infracció penal.

En cas que un fet pugi constituir delicte o falta, es disposa que *cal informar-ne el superior jeràrquic, que ha de remetre l'assumpte —si escau— a la jurisdicció competent o al Ministeri Fiscal, d'acord amb la Llei d'enjudiciament criminal.*

L'article 262 de la Llei d'enjudiciament penal estableix que els que per raó del seu càrrec, professions o oficis tenguin coneixement de qualque delicte públic, estan obligats a denunciar-lo immediatament al Ministeri Fiscal, al Tribunal competent, al jutge d'instrucció (...).

L'article 7 del Decret 14/1994, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el reglament del procediment a seguir per l'Administració de la comunitat autònoma en l'exercici de la potestat sancionadora, contempla també la possibilitat de què apareguin fets que puguin constituir falta o delicte. En aquest cas, amés de donar trasllat de les actuacions al Ministeri Fiscal, s'ha d'acordar la suspensió de les actuacions fins que es dicti resolució judicial.

Certament, no són supòsits totalment equiparables, atès que el Decret 14/1994 regula el procediment sancionador i el Projecte que es sotmet a dictamen, la Inspecció dels Serveis Sanitaris, que no té per què donar lloc, en tot cas, a un expedient sancionador. Ara bé, consideram que s'haurien de preveure mecanismes de relació en cas de concurrència de l'Administració i la Jurisdicció penal. Entenem que no es tracta només de posar en coneixement del Ministeri Fiscal la possibilitat de què uns fets siguin constitutius de delicte, sinó que s'han de preveure les actuacions a dur a terme en cas que s'iniciï un procés judicial.

g) L'article 21, relatiu al Pla d'inspecció dels serveis sanitaris preveu l'emissió d'informes d'avaluació periòdics, però no n'estableix la periodicitat, cosa que seria desitjable.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es s'aprova el Reglament d'ordenació de la Inspecció de Serveis Sanitaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de març de 2009

DICTAMEN NÚM. 12/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE PER LA QUAL S'ESTABLEIXEN LES ZONES DE PRODUCCIÓ DE MOL·LUSCS I ALTRES INVERTEBRATS MARINS A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 19 de març de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears.

Segon. El dia 20 de març, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa el Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Proposta d'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca d'inici del expedient.
3. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
4. Normativa:
    a. Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.
    b. Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 10 de març de 2005, per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears.
5. Avantprojecte d'ordre.
6. Tramesa del Projecte a les entitats següents:
    a. Confraria de pescadors de Fornells
    b. Confraria de pescadors de Palma
    c. Federació Balear de Confraries de Pescadors
    d. Confraria de pescadors de Formentera
    e. Confraria de pescadors de Sant Antoni

f. Confraria de pescadors de Ciutadella
g. Confraria de pescadors de la Colònia de Sant Jordi
h. Confraria de pescadors de Pollença
i. Confraria de pescadors d'Andratx
j. Confraria de pescadors de Sóller
k. Confraria de pescadors d'Alcúdia
l. Confraria de pescadors de Portocolom
m. Confraria de pescadors Porto Cristo
n. Confraria de pescadors de Maó
o. Confraria de pescadors d'Eivissa
p. Consell Insular d'Eivissa
q. Consell Insular de Menorca
r. Consell Insular de Formentera
s. Consell Insular de Mallorca
t. Institut Balear de la Dona

7. Al·legacions presentades per:
   a. Federació Balear de Confraries de Pescadors
   b. Consell Insular de Menorca
   c. Consell de Mallorca
8. Informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
9. Informe sobre les al·legacions presentades al Projecte d'ordre.
10. Projecte d'ordre.
11. Informe del Servei Jurídic.
12. Informe de la Secretaria General.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 1 d'abril i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 7 d'abril de 2009.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, un article, una disposició derogatòria, una disposició final i un annex.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta a l'empara de l'article 30.22 de l'Estatut d'Autonomia, que atribueix la competència exclusiva en matèria de cria i recollida de marisc, a la Comunitat Autònoma.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta d'un sol article pel qual declara les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins de les Illes Balears que figuren en l'annex de l'Ordre.

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Ordre i una expressa de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 10 de març de 2005, per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears.

La disposició final disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Pel que fa a l'annex, aquest Projecte d'ordre estableix dues zones:

1. Zona BAL 1/01: Denominació: Port de Maó.
2. Zona BAL 1/02: Denominació: costa est de Menorca.

III. Observacions generals

Primera. La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears de sotmetre els avantprojectes de llei i projectes de decret a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu, i de disposicions administratives que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb caràcter facultatiu (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).

Encara que es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura i Pesca trameti els projectes de norma a aquest Consell, consideram oportú recordar que aquesta tramesa s'ha de fer tenint en compte que el CES es pronuncia sobre matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb la pretensió de valorar la incidència de les normes que s'aproven.

Per tant, i a diferència del que disposa la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, segons la qual tant els projectes de llei com les normatives dictades per les distintes administracions, han de dur un informe d'impacte de gènere elaborat per l'Institut Balear de la Dona, sense donar peu a cap tasca interpretativa prèvia relativa a la incidència de la norma sobre la igualtat entre homes i dones, en el cas del dictamen del Consell Econòmic i Social és a la vista de la matèria objecte de la

norma, que s'ha de decidir si requereix o si, no requerint-lo, podria ser enriquidor per la norma, tal dictamen.

En la regulació actual del CES no hi ha una definició del que s'ha d'entendre per matèria econòmica, social i d'ocupació. Aquesta va ser una opció conscient, ja que es tenien exemples d'altres CES que sí feien una delimitació mitjançant un llistat de matèries concreta. Aquesta opció, que no té per què ser considerada una mancança, obliga a interpretar en cada cas si el projecte normatiu o administratiu regula aquestes matèries o no, cosa que, de vegades, pot resultar difícil.

Tot això ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del CES és, no ja tan sols, de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per la norma de què es tracti. No es tracta de fer una remissió automàtica al Consell de tota norma o disposició administrativa que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquelles amb rellevància econòmica i social, aquelles que poden afectar (pel que fa a les de sol·licitud facultativa, com és el cas) de manera directa i estructural el sector econòmic de que es tracti.

Aquest mateix sentit és el que inspira la modificació de la Llei del CES que es troba actualment pendent d'aprovació parlamentària. Així, l'avantprojecte de Llei del CES, en la versió que va ser presentada davant aquest òrgan per dictamen delimita les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, amb un llistat dins el qual destaquen les següents:

– *Planificació de l'activitat econòmica, desenvolupament dels sectors econòmics i desenvolupament regional*

– *Ordenació dels sectors econòmics (agricultura, ramaderia, pesca, sector marítim, indústria i serveis)*

A més a més, s'afegeix un paràgraf a l'article 2 de la Llei que delimita aquestes matèries en sentit negatiu, determinant unes exclusions respecte de la preceptivitat dels dictàmens. Entre aquestes exclusions es troba la següent:

> *Queda exclòs el dictamen preceptiu respecte dels avantprojectes de llei, projectes de decret legislatiu i de decret del Govern de les Illes Balears, així com de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, que tractin de matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació en els casos següents:*
>
> *a) Quan es tracta de disposicions normatives que no regulin de manera directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, sempre i quan no afectin directament a les institucions i òrgans en els quals s'exerceix el dret a la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.*

El Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears, es dicta en exercici de la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria de cria i recollida de marisc, pròpia de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, clarament relacionada amb el sector econòmic de la Pesca. Ara bé, no es tracta d'una regulació que desplegui o ordeni el sector, o afecti el conjunt del sector pesquer de les Illes Balears, sinó que es tracta d'establir dues zones

de producció, cosa que no té una repercussió rellevant sobre el sector econòmic de pesca, ni l'afecta de manera *directa i estructural.*

Tot això, sense ànim de desincentivar les consultes que s'efectuïn al CES, que són sempre ben rebudes, sinó amb la pretensió de delimitar l'àmbit d'actuació d'aquest òrgan estatutari, millorar les aportacions del CES a la iniciativa normativa de les Illes Balears.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES. Així mateix, es valora positivament l'amplitud de les consultes efectuades, ja que s'ha sotmès el text de la norma a les confraries de pescadors així com a les administracions dels consells insulars.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és establir les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears.

Dit això, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i al dictamen emès per aquest Consell, d'acord amb l'article 2.1 *b* primer, de la Llei reguladora d'aquesta institució.

Tercera. Pel que fa al text del Projecte d'ordre, volem fer les següents consideracions:

1. Tal i com fa constar la Federació Balear de Confraries de Pescadors, i el Consell Insular de Mallorca, l'eliminació de la zona BAL 1/03 suposa eliminar la única zona que quedava a Mallorca. Si bé és cert, com sembla que tant la Conselleria d'Agricultura i Pesca com la Federació de Confraries i el Consell Insular de Mallorca admeten, que no hi ha activitat marisquera a Mallorca, també ho és que s'haurien d'analitzar les causes que han dut a aquesta situació i si són definitives, abans de suprimir la zona de producció.

   Sembla ser que el motiu que justifica aquesta supressió és principalment econòmic, és a dir, estalviar-se les despeses derivades dels costosos controls que ha de fer la Conselleria en compliment de la normativa europea. Si bé l'Administració ha de vetllar per la reducció de despeses innecessàries, entenem que abans de suprimir aquesta zona hauria de comprovar que les causes que justifiquen l'absència d'activitat són definitives.

   En el mateix sentit, si és cert que el Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí està preparant un projecte per instal·lar muscleres en la zona sud de Mallorca, la Conselleria hauria de considerar la possibilitat de tornar a establir la zona com de producció de mol·luscs, o de no eliminar-la.

2. Pel que fa a la zona BAL 1/01, port de Maó, crida l'atenció que la classificació que se li atorga sigui tipus A, ja que d'acord amb el Pla Hidrològic de les Illes

Balears, hi ha alts percentatges de plom i mercuri. Ara bé, entenem que és la normativa europea, Reglaments (CE) 853/2004 i 854/2004, la que regula les condicions per a aquestes qualificacions. Per tal que la Conselleria d'Agricultura i Pesca qualifiqui la zona com a tipus A, el Reglament 853/2004 exigeix una sèrie de requisits sanitaris, relatius tant a les característiques organolèptiques pròpies del frescor i viabilitat, com de límits de quanties de biotoxines marines. Si bé no s'acredita en l'expedient, hem d'entendre que, malgrat els alts percentatges de plom i mercuri, s'ha comprovat es compleixen els requisits exigits en el Reglament (CE) 853/2004.

Així i tot, i pel que fa a aquesta zona BAL 1/01, port de Maó, s'hauria de comprovar que les espècies que es destinen a consum humà no contenen nivells de plom i mercuri perillosos per a la salut.

Quarta. Finalment, recomanam que es tenguin en compte factors com la transparència i salubritat de les aigües, atès que tenen conseqüències sobre el turisme.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 7 d'abril de 2009

DICTAMEN NÚM. 13/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES MODIFICA EL DECRET 68/2008, DE 6 DE JUNY, PEL QUAL ES REGULEN LES AJUDES PER AFAVORIR L'ACCÉS A L'HABITATGE EN EL MARC DEL PLA ESTRATÈGIC D'HABITATGE 2008/2011 DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decreto 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 20 de març de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques relativa al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008-2011 de les Illes Balears.

Segon. El dia 23 de març, el president, atenent a la sol·licitud del conseller d'Habitatge i Obres Públiques i a l'informe que consta en l'expedient pel qual justifica la conveniència de la tramitació urgent del procediment, emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part de la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent. Aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa La Caixa i la CAEB.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, d'inici del procediment d'elaboració del decret.
2. Memòria de la directora general d'Arquitectura i Habitatge relativa a la necessitat de l'elaboració del decret de modificació del Decret 68/2008.
3. Informe justificatiu de la necessitat de reduir a set dies el termini d'audiència del Projecte de decret.
4. Diligència per la qual s'adjunta a l'expedient la normativa afectada pel procediment:
   - Decret 68/2008, de 6 de juny, que regula les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008/2011 de les Illes Balears.

- Reial decret 2066/2008, de 12 de desembre, que regula el Pla Estatal d'Habitatge i Rehabilitació 2009-2012.

5. Esborrany del projecte de decret pel qual es modifica el Decret 68/2008.
6. Ofici de la secretària de la Mesa de l'Habitatge pel qual acredita que s'ha donat audiència als membres que en formen part.
7. Certificat de la secretària de la Mesa de l'Habitatge relativa a l'al·legació presentada el Sr. Damià Calvet en representació de l'Associació empresarial de promotors immobiliaris de Balears i que va ser acceptada pel conseller.
8. Escrit d'al·legacions presentat per la CAEB.
9. Escrit d'al·legacions presentat per la Direcció General d'Obres Públiques.
10. Escrit d'al·legacions presentat per la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge.
11. Suggeriments presentats per l'IBAVI.
12. Memòria econòmica del Projecte de decret.
13. Obertura del tràmit d'audiència i justificant de recepció per part de totes les conselleries del Govern de les Illes Balears.
14. Tramesa de l'esborrany del projecte de decret a l'Ajuntament de Formentera i justificant de recepció per part del Consell Insular de Formentera i de la Federacions d'Entitats Locals de les Illes Balears.
15. Esmenes presentades pel Consell Insular de Menorca.
16. Suggeriments de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
17. Suggeriments de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.
18. Informe jurídic sobre l'esborrany del projecte de decret.
19. Diligència en la que es fa constar el resultat d'una conversa telefònica amb el CES, sobre el procediment de tramesa de l'expedient per dictamen.
20. Informe sobre el procediment d'elaboració i les al·legacions, suggeriments i recomanacions presentades en el tràmit d'audiència, de 16 de març de 2008, pel qual valora les al·legacions presentades durant el tràmit d'audiència.
21. Projecte de decret de modificació del Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008-2011, de les Illes Balears.

Quart. El dia 30 de març es va rebre via correu electrònic una *darrera versió* en la qual es corregien alguns dels errors detectats per aquest CES.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 7 d'abril de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'un preàmbul, una part dispositiva composta per un article únic amb 76 apartats, i una part final distribuïda en una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dos disposicions finals.

El preàmbul, explica la finalitat del Decret i el marc normatiu que l'habilita, tenint en compte que l'Estatut d'Autonomia atorga la competència exclusiva en matèria d'habitatge a la Comunitat Autònoma.

La finalitat del Projecte de decret és adaptar la normativa autonòmica al Reial decret 2066/2008, de 12 de desembre, pel qual es regula el Pla estatal d'habitatge i rehabilitació 2009-2012, tot tenint en compte les greus dificultats que té gran part de la població de les Illes Balears per accedir a un habitatge. De fet, les modificacions s'introdueixen tenint en compte el marc econòmic i social actual, amb l'objectiu de pal·liar-ne al màxim les conseqüències desfavorables sobre els ciutadans.

Com a novetat que introdueix aquesta norma, el preàmbul destaca les ajudes per rehabilitar façanes dels edificis, tant com a mesura directa com indirecta per incrementar l'ocupació en el sector de la construcció.

Justifica, així mateix, l'elaboració de la norma per via urgent, amb reducció de tots els terminis del procediment, amb la finalitat que els ciutadans es puguin acollir a les mesures que en regula el més aviat possible.

II. La part dispositiva està estructurada, com s'ha vist, en un únic article, el qual consta de 76 apartats amb els quals va modificant l'estructura i diversos articles del Decret 68/2008.

En els primers apartats modifica el títol, que passa a denominar-se *Decret 68/2008, de 14 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla d'Habitatge 2008-2012 de les Illes Balears,* i l'índex sistemàtic del Decret, afegint alguns apartats i disposicions addicionals.

Pel que fa al títol I del Decret 68/2008, es modifiquen els articles 1 a 10, i 14. Amés s'afegeixen els articles 7 bis, 9 bis.

En el títol II, es modifiquen els articles 17 al 20, 27, 30, 31, 35, 38, s'afegeixen els articles 24 bis, 29 bis, una secció 4a bis, amb els articles 33 duo, 33 ter, 33 quator, 33 quinque, i 33 sex, i un article 39 bis.

En el Títol III, relatiu a les ajudes per impulsar l'oferta d'habitatges assequibles en arrendament, es fan tota una sèrie de modificacions en els apartats trenta-u al quaranta: articles 40, 41, 45, 50, 54, 55, 56, 57 i s'afegeix el precepte 53 bis.

El Títol IV regula les mesures per impulsar la rehabilitació, tant si és una rehabilitació aïllada d'edificis i d'habitatges (Capítol I), ja siguin àrees de rehabilitació integral i de centres històrics (Capítol II), ja siguin mesures per impulsar la renovació urbana (Capítol III). Doncs bé, en aquest títol es modifiquen els articles següents: 62, 63, 65, 66, 70, a 78 i 80, i s'afegeixen els articles 73 bis, 76 bis, 77 bis. Així mateix, s'afegeix

un nou capítol, el quart, relatiu a les ajudes per a l'eradicació del barraquisme, i l'article 86 bis.

El Títol V regula les ajudes per a la millora de l'accessibilitat dels edificis i dels habitatges. Aquest títol que constava de dos articles, el 87 i el 88, veu modificat el 87 i afegit el 88 bis.

El Títol VI, contempla la implantació de mesures per l'estalvi energètic en habitatges de protecció oficial, tant per a promotors públics com per privats i veu modificat l'article 89 i afegit l'article 92 bis.

L'article 93, únic article del Títol VII, relatiu al foment de la urbanització de sòl per a habitatges protegits també es modifica. A més, es crea l'article 93 bis.

El Títol VIII, dedicat a les ajudes als joves i altres col·lectius que accedeixen per primera vegada a l'habitatge, no sofreix cap modificació. En el Títol IX, que tracta el Registre públic de demandants d'habitatges protegits de nova construcció s'afegeix l'article 119 bis.

Pel que fa al Títol X, relatiu a la tramitació administrativa de les ajudes, s'aprofita per modificar el títol del capítol III, que passa a ser de tramitació administrativa de les ajudes per adquirir habitatges per a la seva rehabilitació immediata, per rehabilitar edificis d'habitatges lliures per arrendar, per fer la rehabilitació aïllada d'habitatges, per a la rehabilitació aïllada d'edificis: façanes i per millorar l'accessibilitat en edificis i habitatges.

Pel que fa a la part final del Decret 68/2008, es veu també modificada en els apartats setanta-tres a setanta-cinc. Així, modifica la disposició addicional, la qual passa a ser la primera, ja que s'afegeixen dues més, relatives a la publicitat institucional i a ajudes a altres grups de protecció preferent.

L'apartat setanta-tres de l'article únic del Projecte de decret de modificació, disposa que la disposició addicional actual passa a ser la quarta.

L'apartat setanta-quatre modifica la disposició transitòria, que passa a ser la disposició transitòria primera. L'apartat setanta-cinc afegeix una disposició transitòria segona.

L'apartat setanta-sis afegeix un annex XI relatiu a les condicions que han de complir les actuacions objecte de qualificació situades en nuclis urbans, centres històrics i cascs antics, per obtenir les ajudes reconegudes en matèria de rehabilitació.

III. Finalment, el Projecte de decret de modificació del Decret 68/2008, disposa, en la disposició transitòria, que les modificacions operades en aquest decret són d'aplicació a les sol·licituds presentades a partir de l'1 de gener de 2009.

Mitjançant la disposició derogatòria, elimina diversos preceptes del mateix Decret 68/2008 i que són: articles 11, 12, 13, 21, 42, 58 a 61 (capítol IV del títol III), 67, 82, 84, tot el títol VIII (articles 94 a 118), l'article 119 i l'article 131.

La disposició final primera faculta el conseller d'Habitatge i Obres Públiques perquè dicti les disposicions de desenvolupament d'aquesta norma i la disposició final segona

disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Com a observació prèvia volem recordar que el Consell Econòmic i Social és un òrgan de consulta al qual s'han de trametre els projectes de norma una vegada ha finalitzat la seva tramitació i que es pronuncia sobre aspectes de caire econòmic i social, és a dir, fa una valoració sobre la incidència de la norma en la societat, cosa que no es pot fer quan el Projecte de decret té contradiccions internes.

Això implica que la norma que es sotmet a consulta ha de ser tramitada amb cura i coherència i que no es pot substituir la tasca dels serveis interns de la conselleria pel dictamen del CES.

Primera. És inevitable que cridi l'atenció el fet que es produeixi una modificació tan extensa d'un decret que va ser aprovat en juny de 2008 i que el CES va dictaminar també i, a instància del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, aplicant el procediment urgent.

Certament, l'aprovació del Reial decret 2066/2008, de 12 de desembre, pel qual es regula el Pla Estatal d'Habitatge i Rehabilitació 2009-2012, obliga el Govern de les Illes Balears a adequar la normativa pròpia. I, també és cert que aquesta revisió s'hauria de fer amb la màxima celeritat possible. Ara bé, aquesta celeritat no pot justificar els defectes de forma que s'han advertit al llarg del text del Projecte de decret i que denoten una modificació amb preses i poc meditada, ni, molt menys, l'elecció d'una tècnica jurídica que dificulta la lectura i, que per molt que es posin a l'abast fulletons informatius, crea indefensió en els ciutadans. La Conselleria no pot justificar, com ha fet en la resposta a les al·legacions presentades per la CAEB, que la manca de claredat es suplirà mitjançant fullets informatius. Si el Decret no és clar, els ciutadans patiran indefensió a l'hora de defensar els seus drets i no sabran reclamar en cas de resolucions contràries als seus interessos perquè hauran d'anar llegint dos decrets a la vegada, amb contradiccions fruit de les preses, com ja mostrarem més endavant.

Més encara, aquesta celeritat pot donar lloc, si no es torna a revisar, a un seguit de decrets de modificació per corregir els errors d'aquest i que dificultaran la tramitació dels procediments corresponents.

Així, la finalitat per a la qual es tramita aquest Projecte de decret per la via d'urgència, que no és altra que agilitar la concessió d'ajudes, es tornarà contra els ciutadans i els gestors dels procediments de concessió, atès que no tendran un instrument jurídic vàlid i hauran de dedicar temps a modificar el que ara es fa. És a dir, la urgència només es viable si hi ha una estructura suficient i àgil dins la Conselleria per garantir un text de qualitat. En cas contrari és més recomanable avançar més a poc a poc però amb la seguretat de què el text que s'aprovarà ho farà amb garanties.

Finalment, no podem passar per alt que el dia 30 de març el CES va rebre, per correu electrònic, una versió modificada del Projecte de decret enviat amb l'expedient i

amb la sol·licitud de dictamen, en la qual es corregeixen errors, encara que no tots, que feien el text inintel·ligible. Entenem la voluntat de la Conselleria de què el CES no hagi de trobar-se amb els errors que la mateixa Conselleria hagi detectat, però el Govern ha de tenir en compte que l'estructura del CES, format per 36 consellers estructurats en tres grups que es reuneixen en comissions de treball per preparar les propostes de dictamen que posteriorment aprovaran el Ple o la Comissió Permanent, l'impedeix de fer un estudi de qualitat i útil al Govern i a la societat en un termini de 7 dies, que és el que ens queda des de la darrera versió tramesa a aquest Consell.

Entenem que el Govern de les Illes Balears hauria de posar més interès en fer normes coherents i útils als ciutadans que en fer-les aviat, que hauria de posar per davant la diligència en l'activitat normativa, que no pas la celeritat. La Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques hauria de posar més atenció a fer una norma clara i coherent encara que necessités més temps, abans que no pretendre que el Govern aprovi un decret ple d'errors i discordances.

Evidentment l'agilitat administrativa i normativa és un objectiu derivat del principi d'eficàcia de l'actuació administrativa. Però deixa de ser-ho si va en perjudici de la coherència i la diligència que és exigible a l'Administració.

Segona. Pel que fa al procediment d'elaboració de la norma, en relació amb la celeritat de la tramitació, crida l'atenció, el breu termini concedit a les consultes. La dificultat de la lectura del text derivada de la complexitat de la tècnica triada (recordem que és la modificació de prop d'un 70% del contingut), juntament amb el breu termini de 7 dies, provoca l'efecte contrari al propi del tràmit d'audiència, és a dir, gairebé impedeix la presentació de propostes de millora i detecció d'errors i defectes.

Així mateix, i pel que fa a la sol·licitud d'informes i dictàmens, s'ha de tenir en compte, com s'assenyala en l'informe jurídic, que l'article 7 *g* de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona obliga a sol·licitar informe d'impacte de gènere, el qual tampoc no consta en l'expedient.

Tercera. El Projecte de decret sotmès a dictamen modifica, com s'ha dit, el Decret 68/2008, que consta de 134 articles. D'aquests 134 només 44 han quedat intactes, 38 han estat derogats, 52 modificats i s'han afegit 20 nous articles mitjançant el recurs dels bis, ters, etc.

És a dir, poc més del 30% del Decret original es conserva. Aquesta dada justifica, per sí mateixa, la necessitat de derogar el Decret 68/2008 i fer-ne un de nou, cosa que es recomana especialment.

IV. Observacions particulars

Primera. Tal i com hem avançat en les consideracions generals, s'han advertit errors i discordances, els quals entenem que, amb una tramitació més atenta i pausada, no s'haurien produït:

1. En general es recomana una revisió ortogràfica del text per tal de corregir errors com el detectat en el quart paràgraf del preàmbul on diu:

   "Així, (...) o a aquelles separades o divorciades sempre *hi* quan estiguin al corrent (...)"

   Aquest *hi* pronom, hauria de ser *i* conjunció.

   Així mateix, en la versió catalana del text no hauria d'aparèixer entre cometes la paraula "mamposterías", que apareix en l'annex XI, de nova creació. Encara que no és la missió del CES vetllar per la correcció lingüística i que segur que la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques compta amb un servei d'assessorament lingüístic, recomanam l'ús de la paraula *maçoneria.*

2. Els quatre primers paràgrafs de l'article únic, fan referència a la modificació del Decret 68/2008, de *14 de juny.* Doncs bé, no s'hauria de confondre la data de publicació amb la data d'aprovació del Decret, que va ser *6 de juny*.

Segona. Els errors i incoherències detectades en l'índex sistemàtic justifiquen, per sí mateixos un apartat propi en aquestes observacions:

1. És, en efecte, d'agrair que es torni a redactar l'índex enlloc de deixar en mans del lector el descobriment de la nova estructura de la norma, però també s'hauria de revisar. Així, en el Capítol II del títol II apareix una secció 4a bis, *ajudes per a la constitució de la Primera Hipoteca del Govern de les Illes Balears.* Ara bé, en el text aquesta nova secció apareix sota el títol de *ajudes per als joves per constituir la primera hipoteca del Govern de les Illes Balears.*

   Entenem que, a fi d'evitar els apartats bis, ters, etc, seria més adequat que fos la secció cinquena, ja que n'és la darrera; i que es fes servir el mateix títol en l'índex i en el desplegament de la norma.

2. També en l'índex apareix un capítol IV en el títol III que la disposició derogatòria elimina. Passa el mateix amb el títol VIII, que la disposició derogatòria suprimeix però l'índex manté. La Conselleria hauria de decidir si el vol suprimir o no.

3. L'índex, en el títol II, crea un capítol I bis, relatiu als allotjaments protegits per a col·lectius especialment vulnerables i altres col·lectius específics. Però no es pot saber quins articles formen part d'aquest nou capítol. Ara bé, l'apartat denou de l'article únic del Projecte de decret, crea una secció tercera amb aquest mateix enunciat, si bé no queda clar on s'ha de situar ni on són les seccions primera i segona.

4. L'apartat quaranta-sis modifica el títol de la secció 3a del capítol I del títol IV, que queda de la manera següent:

   Secció 3a. Ajudes a la rehabilitació aïllada d'edificis: façanes d'edificis d'habitatges.

   En l'índex aquest títol apareix un poc més breu:

   Secció 3a. Ajudes a la rehabilitació aïllada d'edificis: façanes.

Entenem, com ja hem comentat més amunt, que s'hauria de fer servir el mateix enunciat.

5. Finalment pel que fa a l'índex i al posterior desplegament, hi ha una creixent confusió en les disposicions addicionals.

   Així, d'una banda, la disposició addicional que era única, es modifica i passa a ser primera. D'altra banda, el apartat setanta-tres estableix que la disposició addicional actual passa a ser la quarta.

   És a dir, i si ho hem entès correctament, es modifica la disposició addicional única del Decret 68/2008, que passa a ser la primera. A la vegada, i amb la redacció actual passa a ser la quarta.

   Recomanam, a fi de simplificar, que s'introdueixi una nova disposició addicional primera i que l'actual passi a ser la quarta. O bé, que la primera es deixi com està la única addicional en el decret 68/2008, i que s'afegeixi una quarta nova. Amb la redacció del Projecte de decret, en la qual la vigent disposició addicional es modifica i, a la vegada i conservant-ne la redacció, es trasllada a ser la quarta, indueix a confusió.

Tercera. En relació amb el desplegament de l'articulat, entenem que la proliferació d'articles duo, bis, ter i quater no és la millor opció en la redacció de la norma. Això en especial quan ens trobarem que els articles 61 i 119 desapareixen però es creen els 61 bis i el 119 bis, amb una tècnica jurídica deficient.

Una altra vegada, no ens correspon fer observacions relatives a la correcció lingüística. Ara bé, recomanam una revisió en profunditat per tal de corregir, entre d'altres, les numeracions dels articles. És a dir, les expressions que s'han de fer servir són bis (que no duo), ter, quater (que no quator) quinque i sextier (que no sex).

Quarta. Ara passarem a fer algunes observacions relatives a l'articulat.

1. L'apartat vint afegeix un article 24 bis, el qual fa referència a tota una sèrie de lletres de l'article 6, entre elles la *m,* que aquest mateix Projecte de decret elimina en l'apartat vuit.

2. En relació amb l'ordre amb el qual es van fent les modificacions, seria més adient seguir l'ordre dels articles del mateix Decret 68/2008 i evitar, per tant, modificar l'article 35 abans de modificar el 31 i d'afegir una secció 4a bis, amb tot un seguit d'articles 33 duo, ter, etc. La redacció ja és complexa a abastament com per haver de botar cap enrere.

   Pel que fa a això, s'hauria de corregir, com ja s'ha dit, duo per bis, quator per quater, i sex per sextier.

   Si aquesta secció ha de situar-se després de l'article 33 hauria de ser la secció 2a bis, i no la 4a bis (o cinquena, com s'ha recomanat més enrere). Si, en canvi és la secció 4a bis (o cinquena), hauria d'anar darrera de l'actual article 39, cosa que causaria més confusió encara tenint en compte que l'apartat vint-i-vuit de l'article únic del Projecte de decret introdueix un article 39 bis.

3. L'apartat trenta-nou de l'article únic del Projecte de decret modifica els apartats *c, d* i *e* de l'article 62. Doncs bé, en la redacció vigent del Decret 68/2008, l'apartat *e* no existeix i, per tant, no es susceptible de modificació. Si de cas, el que s'ha de fer és afegir-lo o afegir el *d* i traslladar l'actual *d* a l'*e*, tal i com sembla que és el resultat.
4. L'apartat seixanta-u crea un capítol IV, però no el situa sistemàticament, de manera que obliga el lector a repassar l'índex. De la mateixa manera, no indica quins articles hi formen part i, encara que es pot deduir que l'article 86 bis hi forma part, no és desitjable deixar a la interpretació de cada lector una qüestió com aquesta que és fàcilment delimitable pel redactor de la norma.
5. L'apartat seixanta-set modifica el paràgraf primer de l'article 93, segons l'enunciat. Ara bé, al llegir-lo es detecta que s'està modificant també el segon paràgraf.
6. La disposició derogatòria elimina determinats articles, *secció,* capítol i títol. Ara bé, en la concreció posterior no hi ha cap secció concreta derogada.

Cinquena. Pel que fa al fons del Projecte de decret, l'observació principal a fer és que la dificultat en la lectura gairebé impedeix no ja que s'entengui, sinó que es valori, tenint en compte tots els defectes de forma que s'han enumerat fins ara.

1. Entenem que en la voluntat del Govern de fer arribar les ajudes a un grup més ample de beneficiaris i atesa la situació econòmica actual es podrien elevar els límits màxims dels articles 27.1 *a* i de l'article 30, del Decret 68/2008, establerts en 8.000 fins als 10.000 euros. Aquests articles són objecte de modificació en els apartats vint-i-u i vint-i-tres del Projecte de decret objecte de dictamen.
2. Tenint en compte que aquest Projecte de decret tracta d'adaptar el Reial decret 2066/2008, de 12 de desembre, a la realitat de les Illes Balears, hem advertit que no considera, com a col·lectiu específic, la comunitat universitària, la qual sí apareix com a tal en l'article 35.2 del Reial decret quan disposa que *els allotjaments protegits per a altres col·lectius específics es destinaran a albergar persones relacionades amb la comunitat universitària, o investigadors o científics*.

   Consideram que la menció a aquesta comunitat, així com l'atenció a les seves característiques particulars, és necessària atès que determinades restriccions i condicions que apareixen al llarg del Projecte de decret són d'impossible compliment pel col·lectiu universitari. Així, s'ha de tenir en compte que pel caràcter insular d'aquesta Comunitat els estudiants experimenten dificultats a l'hora de trobar habitatge assequible durant els períodes escolars i que la Universitat ha d'estar en condicions d'oferir habitatge adient per acollir estades curtes de professorat convidat, cada cop més freqüents i enriquidores per a la comunitat universitària.

   Per tant, i en concret, proposam la incorporació d'un precepte nou, en la secció tercera del capítol I del títol II, relativa als allotjaments protegits per a col·lectius especialment vulnerables i altres col·lectius específics, que tengui en

compte les especials característiques de la que és la única Universitat radicada en les Illes Balears, que el col·lectiu que la forma té necessitats variables i que, a tall d'exemple, els contractes d'arrendament han de poder ser inferiors a l'any per acollir-se als beneficis del Pla d'habitatge.

3. Així mateix, en atenció a la situació actual del mercat de l'habitatge a les Balears, consideram que la quantia màxima del preu de la primera hipoteca es podria incrementar fins els 250.000 euros.
4. Finalment, entenem que, en el context econòmic actual seria desitjable una agilitació dels terminis i dels procediments administratius i que, si bé en determinats preceptes, com ara l'article 131 del Decret 68/2008, contemplen terminis llargs (3 mesos) per resoldre, l'Administració hauria de fer un esforç per no exhaurir-los.

Sisena. Per acabar, i amb la finalitat de reduir, dins els marges del que és possible, la confusió que aquest Projecte de decret pot generar, recomanam que, mitjançant una disposició final, s'autoritzi o s'encomani el Govern, l'aprovació d'un text refós del Decret 68/2008 i d'aquest Projecte decret de modificació.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008-2011 de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 7 d'abril de 2009

DICTAMEN NÚM. 14/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'ESPORT A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El 16 de març de 2006, en l'àmbit de la discussió sobre la proposta de dictamen relatiu a l'Avantprojecte de llei de l'esport per part de la comissió d'Àrea Social del Consell Econòmic i Social (CES), el president de la comissió, Antoni Fuster (grup III, ens locals), exposa, davant el suggeriment plantejat en l'acte de presentació de la Memòria del CES 2005 a la FELIB, per la consellera d'Esports del Consell de Menorca sobre la manca d'anàlisi en matèria d'esports, que és convenient elaborar un treball sobre l'esport a les Illes Balears i presenta, amb el suport tècnic del secretari general i l'assessor econòmic, un esborrany d'estudi, per a l'elaboració del qual s'estableixen diversos contactes amb la Direcció General d'Esports del Govern. En la sessió de la Comissió Permanent de 22 de març s'aprova l'esborrany presentat i s'encomana a la Comissió de Treball d'Àrea Social la tasca d'elaboració i aprovació del treball, sense perjudici de la facultat de la Comissió Permanent per aprovar-ne el pressupost.

Segon. En les sessions de la Comissió Permanent de 17 i 31 de maig de 2006, el conseller Antoni Fuster (grup III, ens locals), president de la Comissió d'Àrea Social, informa del procés d'elaboració de l'índex del treball: d'una banda, el 17 de maig informa que aquest índex ha estat elaborat, que s'han mantingut reunions amb la Direcció General d'Esports del Govern i que resten pendents les reunions amb els consells insulars: d'altra banda, el 31 de maig informa que ha acabat la ronda de consultes amb les direccions generals d'Esport dels consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera per perfilar aquest índex.

Tercer. En la sessió de 12 de juliol de 2006, la Comissió Permanent aprova el pressupost presentat pels professors Pere Palou i Xavier Ponsetí i, per tant, els encarrega l'elaboració d'una proposta d'estudi.

Quart. El 28 de juliol de 2006 es constitueix el nou Ple del CES, corresponent al segon mandat. I en la sessió de la Comissió Permanent de 30 d'agost, en què el president Obrador comunica la seva dimissió, es dóna compte de l'índex i del pressupost de l'estudi i s'aproven un seguit de modificacions a l'índex, les quals es traslladen als experts designats.

Cinquè. Entre el 30 d'agost de 2006 i el 7 de febrer de 2007, el vicepresident primer, Josep Oliver (grup I, CAEB) exerceix de president en funcions del CES i tant les comissions de treball com la Comissió Permanent reprenen els treballs iniciats durant el primer

mandat. Aquesta represa provoca, en relació amb l'estudi sobre l'esport, que se sotmeti a un nou vist i plau de la Comissió de Treball d'Àrea Social i la Comissió Permanent.

Sisè. El 15 de gener de 2007, la Comissió de Treball d'Àrea Social dóna el vist i plau a l'índex de l'estudi i al pressupost presentat pels professors Palou i Ponsetí. La Comissió Permanent ratifica l'acord de la Comissió de Treball d'Àrea Social en la sessió de 24 de gener de 2007 i dóna el seu vist i plau perquè el treball inicii la seva fase d'execució.

Setè. En el procés d'elaboració de l'estudi, el 23 de novembre de 2007 s'organitza per part del CES un seminari d'experts, coordinat pels professors Palou i Ponsetí, on es tracten els temes següents:

1. Esport i turisme.
2. Esport i activitat física.
3. Esport i salut.
4. Esport i educació.
5. Hàbits esportius.
6. Joves i esport.
7. Esport i valors.
8. Federacions esportives.
9. Esport i alt rendiment.
10. Esport i discapacitat.
11. Esport i gent gran.
12. Esport i instal·lacions esportives.

Pel que fa als participants a la reunió, foren els següents:

- Llorenç Huguet Rotger, president del Consell Econòmic i Social.
- Mateu Cañellas i Martorell, conseller d'Esports i Joventut del Govern.
- Gabriel Gili Nadal, director general d'Esports del Govern.
- Dolça Mulet i Dezcallar, consellera d'Esports i Promoció Sociocultural del Consell de Mallorca.
- Miquela Salvà, cap de gabinet Departament d'Esports i Promoció Sociocultural del Consell de Mallorca.
- Antoni Seguí Cabanellas, director insular d'Esports del Consell de Mallorca.
- Àngela Caulés Fuentes, consellera d'Esports i Cooperació Internacional del Consell Insular de Menorca.
- Mario Avellaneda Soriano, conseller de Política Esportiva i Lleure del Consell Insular d'Eivissa.

- Jaume Ferrer Ribas, president i conseller d'Esports del Consell Insular de Formentera.
- Miguel Angel Milla, director insular d'Esports del Consell Insular de Menorca.
- Antoni Moragues, president de l'Institut Municipal d'Esports de l'Ajuntament de Palma.
- Josep Lluís Berbel Vallés, cap de l'Àrea Esportiva de l'Institut Municipal d'Esports de l'Ajuntament de Palma.
- Josep Lluís Frau, representant Institut Balear de la Dona.
- Miquel Garro, subdirector de la Fundació Reial Mallorca.
- Natividad Company, d'Illes Centres de Fitness.
- Vicenç Tur i Tur, conseller del CES (grup I, CAEB).
- José Antonio Sancha, membre del Consell Rector INEF de Catalunya.
- Mario Gestoso García, director de la Fundació Kovacs.
- Francesc de Puig Viladrich, director del Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat.
- Miquel Bestard Cabot, president de la Federació Balear de Futbol.
- Jaume Estarellas Servera, president Federació Balear de Bàsquet.
- Pau Verd Llop, de la Federació d'Atletisme de les Illes Balears.
- Xavier Torres, esportista olímpic.
- Ricardo Ferrer d'Espona, president de l'Associació d'Instal·lacions Nàutiques i Esportives de Balears (CAEB), expert designat pel grup I del CES.
- Sebastià Moll, tècnic en qualitat i avaluació i gestor esportiu, expert designat pel grup II del CES.
- Toni Bauçà Vegara, llicenciat en INEF i entrenador personal, expert designat pel grup III del CES.
- Ferran Navinés Badal, assessor econòmic del CES.

Vuitè. El 12 de juny de 2008, els professors Palou i Ponsetí presenten els primers resultats de l'estudi a la Comissió d'Àrea Social, que fa un seguit de suggeriments i acorda una proposta de calendarització per concloure el treball.

Novè. En la sessió de la Comissió de l'Àrea Social de 15 de desembre de 2008, els autors presenten el contingut definitiu de l'estudi i el 4 de març de 2009 aquesta mateixa comissió, després d'haver-lo examinat, aprova un seguit d'esmenes que es traslladen als autors per a la seva incorporació. En aquesta mateixa sessió, es proposa l'elaboració d'un dictamen que es basi en l'estudi dels professors Palou i Ponsetí, la qual cosa és ratificada per la Comissió Permanent el 17 de març de 2009, que afegeix que l'elaboració del dictamen ha de realitzar-se d'acord amb la metodologia que aprovi la Comissió d'Àrea Social.

Desè. La Comissió d'Àrea Social aprova, el 18 de març de 2009, que el contingut del dictamen es conformi a través d'un qüestionari elaborat pels Serveis Tècnics a partir de les principals conclusions fetes pels experts en el seminari del CES. D'acord amb aquesta metodologia, els membres de la comissió esmentada responen, en la sessió de 22 d'abril de 2009, el qüestionari elaborat pels Serveis Tècnics. En l'esmentat qüestionari, es planteja la valoració (d'1 a 5, de menor a major acord i 0, no sap o no contesta) de les conclusions de l'estudi en relació amb els àmbits següents: conclusions de tipus general, concepte i definició d'esport, esport i salut, esport i valors, esport en edat escolar, federacions esportives i esport federat, esport i gent gran, esport i discapacitat, esport i mitjans de comunicació, esport i instal·lacions, esport d'alt rendiment i esport i turisme.

Onzè. En la sessió de 20 de maig de 2009, la Comissió d'Àrea Social aprova la proposta de dictamen, que és, finalment, ratificada per la Comissió Permanent el 9 de juny.

II. Observacions

D'acord amb la valoració feta per la Comissió d'Àrea Social del Consell Econòmic i Social, aquest fa les valoracions següents sobre els àmbits relacionats amb l'esport que considera més rellevants, tal i com es posa de manifest en el document annex amb els resultats del qüestionari plantejat, sobre la base del seminari d'experts i l'estudi dels experts Palou i Ponsetí, esmentats en els antecedents.

1. De tipus general:

1.1. Aquest CES considera prioritària la formació per a l'especialització en la gestió professional de les instal·lacions, equipaments i activitats esportives.

1.2. Igualment, es manifesta d'acord amb les valoracions generals següents:

- Cal destacar el paper de la iniciativa privada en l'increment de la pràctica d'activitat física de la població, sobre tot amb la constant recerca de tècniques esportives no reglades (pilates, fitness, stretching, etc).
- Cal fomentar i promoure la necessitat de recerca, desenvolupament i innovació en el camp de les ciències de l'activitat física i l'esport.
- Des d'una perspectiva històrica a partir dels anys 70 l'esforç de les entitats públiques (sobre tot els ajuntaments) per donar serveis esportius, tant d'activitats com d'instal·lacions, a la creixent demanda de la ciutadania ha estat molt important.

2. Sobre el concepte i definició d'esport:

2.1. Aquest CES accepta i aprova utilitzar la definició d'Esport que utilitza la Carta Europea de Ministres de l'Esport del Consell d'Europa l'any 1992;"*S'entén per esport tota mena d'activitats físiques que mitjançant una participació organitzada o d'altra mena, tinguin per finalitat l'expressió o la millora de la condició física i*

psíquica, el desenvolupament de les relacions socials o l'assoliment de les competicions a tots els nivells. Inclou fer-lo tant en un entorn organitzat (club) com les realitzades pel seu compte".

2.2. Cal utilitzar conceptes clars i de fàcil comprensió per a tota la població, destacar l'aspecte lúdic en la terminologia esportiva i incloure les noves tendències de la pràctica esportiva (com *wellness*, *fitness* o *pilates*).

3. <u>Sobre la relació entre l'esport i la salut</u>:

3.1. Es considera essencial mantenir informada la població sobre la perillositat de mantenir el rendiment mitjançant substàncies dopants.

3.2. Es considera important promocionar la pràctica esportiva com a eina preventiva de malalties i com a instrument per aconseguir un millor estat de salut i qualitat de vida i que cal potenciar els projectes de promoció de la salut pública mitjançant l'activitat física i esportiva.

3.3. Cal efectuar un reconeixement públic de l'Educació Física com a una educació per a salut de les persones a totes les edats, que per la prevenció de malalties passa per la creació i formació de personal especialitzat en aquest àmbit, que cal promoure investigacions i publicacions en el camp de les Ciències de l'activitat física i l'esport (CAFE) per prendre consciència de la seva incidència sobre la salut i que és necessari tenir en compte que no tot l'esport és saludable.

4. <u>Sobre la relació entre l'esport i l'educació, els valors i la integració</u>:

4.1. Es consideren essencials la introducció d'un codi ètic de l'esport en l'edat escolar —d'acord amb el model que ja aplica el Consell de Menorca—, la diferenciació de l'esport base i el d'alt rendiment, la potenciació dels valors positius inherents a l'esport (autoconfiança, respecte, cooperació, tolerància, etc.) i del seu caràcter educatiu per als infants en edat escolar, tot tenint en compte que hi ha pràctiques errònies en aquesta transmissió de valors i que les famílies són els principals transmissors de valors. Els programes de promoció de la pràctica esportiva són, igualment, mitjans per a una integració real.

4.2. Cal millorar les infraestructures esportives dels centres escolars, fer arribar a tota la població, des de l'àmbit públic i el privat, la necessitat de concebre l'esport com a eina socialitzadora i integradora, com a part fonamental de l'educació integral, que transmet valors a la vida quotidiana, formar professionals en l'esport base, traslladar la responsabilitat educativa a pares en primer lloc, vincular l'esport al currículum escolar, potenciar el seu efecte integrador i evolucionar al mateix ritme que la societat.

5. <u>Sobre l'esport en edat escolar</u>:

5.1. Es considera prioritari incrementar i fomentar la participació, especialment femenina, respectar la diversitat entre gèneres, i fomentar l'educació en la cultura de l'esforç.

5.2. Es recomana fer una normativa unificada que reguli l'esport escolar, que pressuposi la coordinació i unificació de criteris entre les diferents institucions implicades. Igualment, es considera que l'esport en edat escolar té un valor fonamentalment pedagògic i no tant centrat en els aspectes competitius, i que cal recolzar el professorat d'Educació Física com a lligam entre l'escola i l'esport, de la mateixa manera que els diferents agents implicats han de realitzar un treball conjunt amb els centres educatius.

6. <u>Sobre les federacions esportives i l'esport federat</u>:

6.1. Es considera que les federacions esportives necessiten professionalització i modernització en la gestió per evolucionar al mateix ritme que la societat, evitant errors com l'aplicació del model d'esport d'adults als infants i diferenciant, dins cada federació, una divisió per a l'esport adaptat. Igualment, el CES opina que les federacions han de millorar el servei i l'oferta als usuaris i que han de tenir per objecte l'optimització del rendiment esportiu i la millora qualitativa i quantitativa de tècnics. Igualment, es considera imprescindible que els equips d'alt nivell disposin d'una xarxa d'equips inferiors per garantir la continuïtat pràctica dels diferents esports.

6.2. Tot i reconèixer la seva funció social, no es considera que les federacions juguin un paper essencial en la formació i l'educació. Tampoc no es considera prioritària la dotació dels centres de tecnificació ni es valora com a essencial l'esport màsters.

7. <u>Sobre l'esport i la gent gran</u>:

7.1. Es considera essencial millorar l'activitat física habitual i de pràctica esportiva d'aquest col·lectiu i facilitar-los l'accés a les instal·lacions esportives en horaris de baixa ocupació.

7.2. Cal potenciar la presència de professionals especialitzats en aquest col·lectiu, fer campanyes de promoció per incrementar la presència de persones majors en l'activitat física —com ha fet el programa pilot del Consell de Menorca—, fomentar i potenciar el treball d'equips multidisciplinars.

8. <u>Sobre l'esport i la discapacitat</u>:

8.1. Es considera essencial l'eliminació de barreres arquitectòniques, la formació de professionals per atendre la diversitat i l'augment progressiu de l'oferta dirigida a persones amb discapacitat.

8.2. Es constata que la majoria de programes esportius no contemplen la participació de persones amb discapacitat. En aquest sentit, cal equiparar la importància de l'esport per a tots els col·lectius, perquè tots puguin gaudir dels seus beneficis i cal que es formin especialistes en aquest col·lectiu.

9. <u>Sobre l'esport i els mitjans de comunicació</u>:

9.1. Es considera prioritari que els mitjans realitzin la funció de promoure l'activitat física entre la població, destacant-ne els valors positius per sobre dels negatius.

9.2. Es considera oportú recomanar que s'incrementin i potenciïn, amb la col·laboració de les institucions públiques, les informacions sobre esports minoritaris, esport femení i esport base.

10. <u>Sobre les instal·lacions esportives</u>:

10.1. Es considera prioritària la creació d'un Pla d'instal·lacions esportives per a les Illes Balears. Igualment, es recomana especialment que s'arbitrin mesures per a la racionalització i optimització de recursos, com mancomunar les instal·lacions i els serveis, l'establiment d'acords entre entitats públiques i privades per a la utilització d'instal·lacions.

10.2. Es considera oportú, igualment, recomanar la promoció de formació dels responsables en política esportiva i la participació dels tècnics municipals.

11. <u>Sobre esport i l'alt rendiment</u>:

11.1. Es considera essencial reforçar els programes d'informació sobre la perillositat d'augmentar el rendiment físic a través de substàncies il·legals.

11.2. Es considera important la cooperació entre el Govern i les federacions —estatals i autonòmiques— per al funcionament correcte dels projectes esportius, com també la creació d'equips inferiors que assegurin, juntament amb els de màxim nivell, la continuïtat en totes les categories. Es recomana, igualment, que es millori la dotació de recursos per als esportistes d'elit, especialment en les modalitats amb dificultats per a la professionalització.

12. <u>Sobre la relació entre l'esport i el turisme</u>

12.1. Es considera essencial que la construcció de noves instal·lacions esportives es dugui a terme amb respecte absolut al medi ambient. Igualment, cal fomentar l'activitat esportives en l'entorn natural. Pel que fa a les infraestructures, caldria analitzar les instal·lacions existents i planificar-ne la creació de noves, amb vocació de permanència, d'acord amb un instrument planificador i seguint criteris com la rendibilitat econòmica i social. En relació amb la promoció d'activitats esportivo-turístiques, cal tenir en compte la singularitat de cada illa i tots aquells factors que puguin millorar la promoció turística de la comunitat.

12.2 L'esport constitueix una eina a tenir en compte per a la desestacionalització turística. En aquest sentit, hi ha activitats relacionades amb el medi natural que poden tenir-se en compte a l'hora de promocionar les Illes Balears com a destinació turística. Igualment, cal que els gestors i tècnics en aquest àmbit estiguin convenientment formats.

III. Conclusions

El Consell Econòmic i Social ha valorat, com es posa de manifest en les observacions, els aspectes que considera més rellevants respecte a l'estudi *L'Esport a les Illes Balears* i es remet al que s'ha exposat.

Igualment, es considera oportú adjuntar, annexos al dictamen, el document que recull els resultats del qüestionari plantejat a la Comissió d'Àrea Social sobre els diferents aspectes relacionats amb l'esport recollits en l'estudi sobre *L'Esport a les Illes Balears*.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 9 de juny de 2009

DICTAMEN NÚM. 15/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET SOBRE EL RÈGIM JURÍDIC DE LES SALES DE JOC

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 16 d'abril de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Interior relativa al Projecte de decret sobre règim jurídic de les sales de joc.

Segon. El dia 17 d'abril, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la Felib.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució d'inici de l'expedient.
2. Memòria justificativa de l'oportunitat de regulació.
3. Estudi econòmic del projecte.
4. Relació de disposicions afectades pel projecte.
5. Avantprojecte de decret en versió castellana i catalana.
6. Tràmit d'audiència:
   - Relació d'organitzacions a les quals s'ha donat audiència.
   - Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere.
7. Al·legacions rebudes:
   1. Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
   2. Conselleria de Turisme.
   3. Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.
   4. Conselleria d'Agricultura i Pesca.
   5. Servei d'Activitats Classificades de la Conselleria d'interior.
   6. Associació d'Empresaris de Sales Recreatives i de Joc de les Illes Balears (SAREIBA).

7. Associació d'usuaris de serveis públics de l'Administració Pública del Joc (AUSJOC).
8. Gran Casino Mallorca.
9. Confederació Petita i Mitjana Empresa de Balears (PIME).
10. Associacions de Bingos (ASBA).

8. Informe d'impacte de gènere de l'IBdona.
9. Informe sobre la valoració de les al·legacions.
10. Avantprojecte de decret amb la incorporació de les al·legacions acceptades.
11. Tramesa de l'expedient a la Secretaria General de la Conselleria d'Interior.
12. Informe dels serveis jurídics.
13. Informe de la Secretaria General.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 19 de maig de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 24 articles, 4 disposicions addicionals, 1 de derogatòria i 1 de final, amés de 2 annexes.

I. La part expositiva explica quin és el marc normatiu del joc i destaca la importància del Decret 84/2004, d'1 d'octubre, sobre el règim jurídic de les sales de joc, el qual va ordenar jurídicament situacions de fet preexistents i va legalitzar les sales mixtes de joc, d'acord amb les demandes socials.

Atesa la experiència proporcionada per l'aplicació d'aquest Decret de 2004, s'ha considerat oportú introduir una sèrie de modificacions, així com tenir en compte la Llei 4/2005, de 29 d'abril, de drogodependències i altres addiccions i la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de llicències integrades activitat.

II. La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 24 articles, estructurats en cinc capítols:

El capítol I fa referència a les disposicions generals, amb un total de 7 articles, regula l'objecte, les classes de sales, les limitacions que hi són aplicables i les conversions de sales tipus B a sales mixtes.

El capítol II, sobre autoritzacions de funcionament consta de 3 seccions, relativa la primera a la consulta prèvia de viabilitat, la segona al procediment d'autorització i la tercera al règim de l'autorització.

El capítol III, regula la publicitat de les sales, amb els articles 14 i 15, la qual requereix autorització administrativa prèvia.

El capítol IV, contempla el règim de funcionament, amb dues seccions, la primera relativa als aspectes generals, amb els articles 16 a 19 i la segona, sobre el règim d'instal·lacions de màquines, amb els articles 20 a 22, on es regula bàsicament el regim de les màquines i sales de tipus B, el servei de bar i la instal·lació d'altres elements.

El capítol V, contempla les garanties que han de prestar les empreses de sales, amb l'exigència d'una fiança per a la seva inscripció en el Registre Autonòmic d'Empreses, amés d'unes garanties addicionals segons el tipus de sala i el nombre de màquines.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta de 4 disposicions addicionals, 1 de derogatòria i 1 de final.

La disposició addicional primera regula l'ús de targetes electròniques, magnètiques o de codi de barres homologades pròpies de l'establiment.

La segona fa referència als preus de les partides de cada màquina. Així mateix, estableix l'obligació de fer constar la següent indicació de manera visible al frontal de les màquines de tipus C: l'ús d'aquesta màquina pot crear addicció al joc i està prohibida per als menors de 18 anys".

La disposició addicional tercera afegeix aquesta darrera obligació per a les apostes externes i els jocs de promoció del trot, mitjançant un nou punt en l'article 11 de l'ordre de 9 d'abril de 2002.

La disposició addicional quarta modifica la lletra *b* de l'article 4 del decret 103/2006, d'1 de desembre, sobre mesures tècniques de les màquines de joc de tipus B.

La disposició derogatòria deixa sense efecte el Decret 84/2004, d'1 d'octubre, sobre règim jurídic de les sales de joc i el nombre dos de l'article 6 del Decret 132/2001, de 30 de novembre, de mesures reguladores en matèria de joc.

Finalment, la disposició final primera estableix que la norma entrarà en vigor als vint dies d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

IV. Els annexes que acompanyen aquest Projecte de decret són els relatius, d'una banda, a la regulació de les condicions i requisits tècnics dels locals i instal·lacions de les sales recreatives o de tipus A, de les sales de joc o de tipus B i de les sales mixtes de joc; i, de l'altre, al certificat tècnic per renovar una sala recreativa o de tipus A, una sala de joc o de tipus B o una sala mixta.

Pel que fa a l'annex 1, consta d'11 articles dividits en dos capítols. El primer relatiu a les disposicions generals, amb l'article 1, regulador de l'objecte. I el segon capítol, regulador de les condicions i requisits dels locals i instal·lacions, on es contemplen aspectes tals com la superfície, l'altura mínima dels locals, l'aforament, el nombre de màquines en funció dels metres quadrats del local i la distribució. També delimita la zona d'influència del públic, tant pel que fa al bar o cafeteria, com a les màquines de

joc i altres elements de joc. Fa referència, així mateix, a l'obligació de comptar amb sanitaris i elements contra incendis.

L'annex 2, contempla el model de certificat tècnic per renovar una sala recreativa o de tipus A, una sala de joc o de tipus B o una sala mixta de joc.

III. Observacions generals

Primera. Aquest Projecte de decret sobre el règim jurídic de les sales de joc, ve a substituir, sense grans modificacions, el Decret 84/2004, d'1 d'octubre, el qual va ser aprovat amb l'objecte d'integrar i unificar en un sol cos reglamentari tota la normativa existent en matèria de sales de joc. El CES valora de manera positiva que en ares a la claredat expositiva i seguint l'exemple del dit Decret 84/2004, s'hagi optat per l'elaboració d'un nou decret i la derogació de l'anterior.

Segons el tipus de gestió, el joc es divideix, principalment, en tres grups:

- Jocs desenvolupats per empreses de gestió privada.
- Jocs de gestió estatal, encomanats a l'Entitat Pública Empresarial Loterías y Apuestas del Estado (LAE).
- Jocs gestionats mitjançant autorització administrativa especial per l'Organització Nacional de Cecs (ONCE).

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en exercici de la seva autonomia, és competent en matèria de casinos, jocs i apostes, amb exclusió de les apostes mútues esportivobenèfiques (article 30.29 de l'Estatut d'autonomia), que s'emmarquen en el primer bloc esmentat més amunt.

Pel que fa a les màquines de joc i a efectes d'aquest Projecte de decret, estan classificades en els següents tipus:

- Les màquines tipus A són les purament recreatives que no ofereixen cap tipus de benefici econòmic directe al beneficiari, a les quals poden tenir accés els menors d'edat.
- Les màquines tipus B són les recreatives amb premi, que ofereixen, a canvi del preu de la partida, un temps d'ús o de joc i, eventualment, un premi el valor del qual no pot excedir mil vegades el preu màxim de la partida.
- Les màquines tipus C o d'atzar, són les que a canvi del preu de la partida poden oferir un premi de fins a 5.000 vegades el valor de la partida.

El Projecte de decret objecte de dictamen regula el règim jurídic de les sales de joc de tipus A, de tipus B i mixtes, tal i com fa el Decret 84/2004, si bé introdueix algunes modificacions, la majoria de tipus tècnic, com permetre l'ús de targetes electròniques, magnètiques o amb codi de barres.

Segona. L'Informe anual del joc elaborat pel Ministeri de l'Interior recopila la informació corresponent als jocs d'àmbit autonòmic gestionats per particulars amb

autorització prèvia de les comunitats autònomes, amés dels de gestió estatal i els gestionats mitjançant autorització administrativa especial per l'ONCE. Segons les dades publicades per l'any 2007, el seixanta per cent del diners jugats es concentra, precisament, en aquest primer grup la regulació del qual és competència de les comunitats autònomes.

I, pel que fa a les Illes Balears, es varen jugar un total de 557,62 milions d'euros, la majoria en màquines de tipus B, d'un global de 831,04 milions. Aquestes quanties donen idea de la importància de la regulació i control d'aquest tipus d'activitat.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, hem de dir que s'ha elaborat amb total correcció formal, amb audiència a les entitats representatives del sector, si bé trobam a faltar l'audiència a la CAEB, com a organització representativa d'interessos empresarials.

La part expositiva fa una acurada descripció de la competència i els motius que han dut a l'elaboració d'aquesta norma. Ara bé, en el darrer paràgraf s'ha de fer constar la consulta feta al CES.

Així, emparant-se en l'article 30.29 de l'Estatut d'autonomia i en l'experiència que aporta l'aplicació del Decret 84/2004, es pretén, amb aquesta nova norma, el següent:

- Introduir modificacions en les variables tècniques de l'annex.
- Permetre l'ús de targetes magnètiques, electròniques i amb codi de barres.
- Modificar els límits quantitatius en els jocs operats a través de les màquines d'atzar específiques de casinos o de tipus C.
- Permetre, per raons tècniques, que les màquines de joc de tipus B denominades cascades puguin ser accionades amb monedes de 0,50 euros.

Així mateix, s'adapta als postulats de la Llei 4/2005, de 29 d'abril, de drogodependències i altres addiccions.

Segona. Pel que fa a l'articulat del Projecte de decret, feim les següents recomanacions:

- L'article 6, relatiu a les limitacions, exigeix, per tal de sol·licitar autorització com a sala de joc o de tipus B, o sala mixta de joc, que s'aporti *documentació fefaent* que acrediti uns extrems concrets.

  Recomanam que es concreti quina és la documentació que s'ha d'aportar, tenint en compte l'experiència derivada de l'aplicació del Decret 84/2004. És a dir, si ha de ser un certificat de l'Ajuntament en el que es vulgui instal·lar, o una és suficient una declaració jurada del sol·licitant.

- En general, trobam a faltar terminis màxims de resolució i notificació per part de l'Administració. Així, en l'article 8, relatiu a la consulta prèvia de viabilitat, en l'article 9, sobre el procediment d'autorització, i en l'article 12, que regula la

renovació i modificació, recomanam que s'estableixi un termini màxim per resoldre, per evitar així situacions d'inseguretat jurídica.

– Es recomana una revisió d'estil, d'acord amb el Llibre d'estil publicat pel Govern, per tal d'evitar expressions com la de l'article 11, relatiu al nombre màxim de màquines que disposa "d'acord amb l'establert", quan hauria de ser "d'acord amb el que estableix".

– El darrer paràgraf de l'article 24, sobre les empreses titulars de sales i de màquines de joc, s'hauria de numerar, en coherència amb el primer apartat.

– Pel que fa a l'ús de les targetes electròniques, magnètiques o de codi de barres, es podria preveure que, mitjançant ordre, el conseller competent, pogués afegir-ne aquelles que, per avenços tecnològics, també es poguessin fer servir en el futur. Així s'evita haver de modificar aquest decret més endavant per aquest motiu.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret sobre règim jurídic de les sales de joc, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 19 de maig de 2009

DICTAMEN NÚM. 16/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DE MODIFICACIÓ DE L'ORDRE DE LA CONSELLERA D'AGRICULTURA I PESCA DE 21 DE NOVEMBRE DE 2005, PER LA QUAL S'APROVA EL REGLAMENT DE LA DENOMINACIÓ D'ORIGEN BINISSALEM, DEL SEU CONSELL REGULADOR I DEL SEU ÒRGAN DE CONTROL

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 14 de maig de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control.

Segon. El mateix dia 19 de maig, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la Unió de Pagesos de Mallorca.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Escrit del Consell Regulador Binissalem de la Denominació d'Origen (CRDO)-Mallorca pel qual sol·licita la modificació de l'article 2 del Reglament.
2. Escrit del CRDO Binissalem-Mallorca pel qual sol·licita la modificació de l'article 5.2 del Reglament.
3. Requeriment de documentació al CRDO Binissalem-Mallorca, per tal de donar inici a la tramitació de la modificació proposta.
4. Informe jurídic de la cap del Servei Jurídic.
5. Escrit del director general d'Agricultura al CRDO Binissalem-Mallorca adjuntant l'informe jurídic.
6. Escrit del CRDO Binissalem-Mallorca amb el qual aporta els següents documents:
    a) Certificat emès per la secretària del CRDO, amb inclusió de l'acord pres pel Ple de dia 18 de març de 2008.
    b) Memòria justificativa de la reducció del percentatge de manto negre en els vins negres de la DO Binissalem.

7. Escrit del CRDO Binissalem-Mallorca pel qual aporta els següents documents:

   a) Certificat emès per la secretària del CRDO, amb la convocatòria i l'ordre del dia de la sessió de 18 de març de 2008.

   b) Sol·licitud de tramitació de la menció especial CLÀSSIC i inclusió al reglament.

8. Escrit del CRDO, pel qual aporta documents per efectuar les modificacions al reglament de la DO Binissalem: certificat de la secretària del CRDO Binissalem pel qual adjunta la convocatòria i l'ordre del dia del Ple de 12 de juny de 2008 amb les sol·licituds de modificació i autorització d'articles del reglament de la DO Binissalem.

9. Escrit del CRDO Binissalem-Mallorca pel qual aporta els següents documents:

   a) Certificat emès per la secretària del CRDO, amb la convocatòria i l'ordre del dia del Ple de la sessió de 12 de juny de 2008.

   b) Informe d'aprovació del ple del CRDO de 12 de juny de 2008 del text de l'article 2 del reglament.

10. Escrit del CRDO pel qual sol·licita resposta a la sol·licitud de modificació de l'article 5.2 del Reglament de la DO, a les modificacions dels articles 6, 8, 10, 13, 22, 23, 24, 26 i 39, i la incorporació de la menció CLÀSSIC i modificació de l'article 2 del dit Reglament.

11. Escrit del CRDO pel qual sol·licita resposta a la sol·licitud relativa a l'article 5.2 del Reglament.

12. Escrit del secretari general de la conselleria d'Agricultura i Pesca, pel qual es requereix al CRDO l'aportació de certificats d'acord del ple.

13. Escrit del CRDO aportant 5 certificats d'acords del Ple.

14. Memòria i proposta d'inici de l'expedient de modificació de l'Ordre de 21 de novembre de 2005.

15. Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca d'inici del expedient.

16. Normativa aplicable i afectada per la norma.

17. Audiència a les següents entitats:

   a) Consell Insular d'Eivissa

   b) Consell Insular de Menorca

   c) Consell Insular de Formentera

   d) Consell Insular de Mallorca

   e) Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí

   f) CRDO Binissalem-Mallorca

g) UCABAL

h) Unió de Pagesos de Menorca

i) Unió de Pagesos de Mallorca

j) FAGME

k) ASAJA BALEARS

l) AGRAME

m) Institut Balear de la Dona

18. Al·legacions presentades per:

    a) CRDO Binissalem Mallorca

19. Esborrany de l'Ordre de modificació tramés a les esmentades entitats.
20. Escrit de l'IBD sobre l'impacte de gènere de les Illes Balears.
21. Informe sobre impacte de gènere emès per l'IBD.
22. Al·legacions i observacions presentades pel CRDO Binissalem Mallorca.
23. Informe relatiu a les al·legacions presentades pel CRDO Binissalem Mallorca.
24. Projecte d'ordre amb incorporació de les al·legacions.
25. Informe del Servei Jurídic.
26. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 27 de maig i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 9 de juny de 2009.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, dos articles, una disposició derogatòria i dos disposicions finals.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària, estatal i autonòmica. Així mateix, exposa els motius que duen a la modificació de l'Ordre de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control, i que són fonamentalment, la iniciativa del mateix Consell Regulador i la comprovació de que les modificacions que es proposen es poden dur a terme.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta de dos articles. El primer disposa que es modifiquen els articles 2, 5, 8, 10, 13, 22, 24, 26, 29 i 39 de l'Ordre de la consellera de 21 de novembre de 2005, i disposa la nova regulació per a aquests articles. Aquestes modificacions afecten l'àmbit de protecció de la denominació geogràfica "Binissalem", les varietats de ceps, les produccions màximes admeses per hectàrees, les característiques dels vins emparats per la denominació d'origen Binissalem, els titulars de drets i obligacions, l'etiquetatge, la comercialització i el sistema de control i certificació.

L'article segon declara sense contingut l'article 23 de l'Ordre, relatiu a la reserva de noms i de marques.

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Ordre i una expressa de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 19 de juny de 2007, de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control.

La disposició final primera ordena la tramesa d'aquesta Ordre al Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí per tal que ordeni la publicació en el BOE i n'informi la Comissió Europea.

La disposició final segona disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. La comarca de Binissalem, que té una dilatada tradició vitivinícola, va obtenir la categoria de Denominació d'Origen a finals de l'any 1990. D'acord amb les dades del Consell Regulador, hi formen part de la zona de producció, per ordre d'hectàrees, els municipis de Sencelles, Binissalem, Santa Maria, Consell i Santa Eugènia.

Les varietats de vi que es produeixen són les següents: blanc, rosat, negre i escumós. I les varietats de raïm que es produeixen es classifiquen en blanques o negres, entre les blanques es cultiven chardonnay, macabeu, moll o premsal blanc, moscatell i parellada. Entre les negres, trobam cabernet sauvignon, callet, manto negre, monestrell, sirà, ull de llebre i merlot.

L'extensió de les vinyes per varietats viníferes, d'acord amb les dades del Consell Regulador, és la següent:

NEGRES	HECTÀREES	% SOBRE TOTAL	**BLANQUES**	HECTÀREES	$ SOBRE TOTAL
Manto negre	220.60	43.63	**Moll/premsal blanc**	61.80	61.31
Callet	22.34	4.42	**Macabeu**	2.33	2.31

NEGRES	HECTÀREES	% SOBRE TOTAL	**BLANQUES**	HECTÀREES	$ SOBRE TOTAL
Ull de llebre	28.14	5.57	**Parellada**	1.60	1.58
Monestrell	4.27	0.84	**Chardonnay**	21.45	21.28
Cabernet sauvignon	122.37	24.20	**Moscatell**	9.52	9.45
Sirà	54.59	10.80			
Merlot	49.97	9.88			
Altres	3.35	0.66	**Altres**	4.09	4.06
TOTAL N	505.5		**TOTAL B**	100.79	

Pel que fa a les varietats negres, que són les afectades per la modificació de l'Ordre que s'ha sotmès a dictamen, s'ha advertit una progressiva reducció del percentatge de cultiu de la varietat manto negre. Així, si el 1990 es cultivaven 182,61 hectàrees, el 2008 ha augmentat a 220,24, ara bé, el 1990 representava el 80,80% del total de varietats negres, contra el 43,57% que representa el 2008. Aquesta reducció ha vengut acompanyada d'un progressiu increment de la producció de les vinyes merlot, sirà i cabernet sauvignon.

El 1990 només s'acceptaven les varietats manto negre, callet, ull de llebre i monestrell per a elaborar vi amb denominació d'origen Binissalem. No obstant això, s'han anat introduint altres varietats com la sirà, merlot i cabernet sauvignon. L'evolució de la producció de ceps i l'experiència acumulada és el que ha dut al mateix Consell Regulador a sol·licitar les modificacions de l'Ordre de 21 de novembre de 2005.

D'acord amb el Reglament 2008/479/CE, de 29 d'abril, les normes relatives a les denominacions d'origen entre d'altres, s'han de basar en la protecció dels interessos legítims dels consumidors i dels productors; la garantia del correcte funcionament del mercat comú dels productes de què es tracta i el foment de la producció de productes de qualitat, al temps que permeten les mesures nacionals de política de qualitat.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu i exposa les causes que han dut a aquesta modificació.

Dit això, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i al dictamen emès per aquest Consell, d'acord amb l'article 2.1 *b* primer, de la Llei reguladora d'aquesta institució.

Tercera. Pel que fa al text del Projecte d'ordre, valoram positivament que s'hagin redactat els articles sencers, inclosos aquells paràgrafs que no s'han vist modificats, atès que facilita la contextualització de cada precepte.

Quarta. Hem advertit que el Consell Regulador proposava, al igual que la modificació de tots els preceptes que es modifiquen amb aquest Projecte d'ordre, la derogació dels apartats 2, 4 i 6 de l'article 6, relatiu a les pràctiques de cultiu. No obstant aquesta proposta, la Conselleria ha optat per no derogar-los, sense que consti en l'expedient els motius que han dut a aquesta decisió. La justificació al·legada per part del Consell Regulador fa referència principalment a la noves tècniques de viticultura.

De fet, en la part expositiva de la norma es fa referència a aquesta proposta de modificació, juntament amb tots els altres articles que sí que es modifiquen. I, mentre que en l'articulat del Projecte d'ordre es precedeix a donar nova redacció a gairebé tots els preceptes proposats, el 6 queda al marge sense que es pugui saber perquè.

Consideram que es podria haver aprofitat la memòria justificativa sobre la necessitat d'elaborar l'ordre de modificació per explicar els motius que han dut a la nova redacció d'aquests preceptes, més que per al·ludir a la competència del Consell Regulador per proposar modificacions. D'una primera lectura de l'expedient, sembla que l'article 6, simplement, ha estat oblidat.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 9 de juny de 2009

DICTAMEN NÚM. 17/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE REFORMA DE LA LLEI 11/2001, DE 15 DE JUNY, D'ORDENACIÓ DE L'ACTIVITAT COMERCIAL A LES ILLES BALEARS PER A LA TRANSPOSICIÓ DE LA DIRECTIVA 206/123/CE DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL, DE 12 DE DESEMBRE DE 2006, RELATIVA ALS SERVEIS DEL MERCAT INTERIOR

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 10 de juny de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, relativa a l'Avantprojecte de llei de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis del mercat interior.

Segon. El dia 11 de juny, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa, la Felib i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució de la consellera de Comerç, Indústria i Energia per la qual s'acorda l'inici del procediment d'elaboració de l'avantprojecte de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior i es designa l'òrgan responsable del procediment d'elaboració de la disposició normativa.

2. Estudi econòmic de la modificació de la taxa per a la tramitació i la resolució sobre la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

3. Memòria justificativa sobre l'Avantprojecte de llei de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior.

4. Acta del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears de dia 11 de maig de 2009.

5. Acta del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears de dia 24 d'abril de 2009.

6. Llistat de normativa identificada en relació amb el comerç a les Illes Balears.
7. Proposta d'avantprojecte de llei de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 28 de juliol de 2009, per majoria, en sessió extraordinària. Juntament amb el dictamen, s'adjunta un vot particular que presenta la Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB).

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva —l'exposició de motius— una part dispositiva, formada per trenta-dos articles, i una part final, que conformen la disposició addicional i dues disposicions finals.

Part expositiva:

Pel que fa a l'exposició de motius, aquesta exposa els principals arguments per fonamentar la conveniència i la necessitat de la norma.

Així, comença destacant l'objectiu principal de la Directiva 2006/123/CE, que és avançar cap a un autèntic mercat interior dels serveis, de manera que en aquest sector, que és el majoritari de l'economia europea, tant les empreses com els consumidors puguin aprofitar plenament les seves oportunitats mitjançant el desenvolupament d'un mercat interior dels serveis vertaderament integrat.

D'acord amb l'exposició de motius, la Directiva, pel que fa a la Llei 11/2001, obliga a modificar tota una sèrie d'aspectes:

- La prohibició expressa d'implantar establiments comercials en sòl que no tengui el caràcter i la condició d'urbà consolidat, amb les excepcions que estableix la legislació urbanística general.
- El Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears.
- La definició dels establiments comercials, individuals o col·lectius.
- El concepte de gran establiment comercial.
- El règim jurídic de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.
- La presentació i els requisits de la sol·licitud de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.
- La tramitació de la sol·licitud de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

- La caducitat i la revocació de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.
- L'aplicació a les Illes Balears de la Llei 1/2004, de 21 de desembre, d'horaris comercials.
- L'adaptació del Registre General de Comerç de les Illes Balears.
- La regulació de l'ordenació territorial de determinats equipaments comercials.
- Els objectius de l'ordenació territorial de determinats equipaments comercials.
- L'ordenació urbanística dels usos comercials.
- La disminució substancial de la taxa per a la prestació de l'activitat administrativa de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.
- La simplificació administrativa en matèria de comerç.
- La vinculació de l'activitat comercial amb el planejament de desenvolupament urbanístic municipal.
- El règim dels actes ferms, dels expedients sancionadors en tràmit i de les sol·licituds de llicències de gran establiment comercial en tràmit.
- La derogació expressa de la Llei 8/2005, de 21 de juny, de mesures transitòries per a l'atorgament de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

Finalment, disposa que aquesta llei pretén aconseguir un equilibri entre l'existència d'un camp d'actuació per als prestadors i per als destinataris dels serveis del sector comercial de les Illes Balears.

Part dispositiva:

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 32 articles:

- L'article 1 afegeix un apartat a l'article 7, relatiu a les prohibicions i restriccions al comerç, amb el qual prohibeix la implantació d'establiments comercials en sòl que no tengui el caràcter i la condició d'urbà consolidat.
- L'article 2 suprimeix l'apartat c de l'article 11, relatiu al Consell Assessor de Comerç. I l'article 3 modifica l'apartat 3 d'aquest mateix article.
- Els articles 4 a 9 es dediquen a modificar els articles 12 a 17 del títol IV de la Llei, relatiu al règim administratiu dels establiments comercials.
- Amb l'article 10 s'afegeix un article 17 bis relatiu a la caducitat i revocació de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.
- L'article 11 suprimeix de l'article 21.1 *b* la frase següent: *en tot cas, els grans establiments comercials només podran obri els diumenges i festius fins a les 16.00 hores.* I afegeix un apartat 3 al mateix article 21, relatiu a la aplicació de la Llei estatal 1/2004, de 21 de desembre, d'horaris comercials.

- Els articles 12 i 13 suprimeixen algunes frases: *Aquesta exclusió no afectarà les 12 hores diàries màximes d'obertura dels comerços, esmentades al punt 2 de l'article 18 d'aquesta llei,* de l'article 22.1, i *En tot cas, les dates de les rebaixes hauran d'exhibir-se en els establiments comercials en un lloc visible al públic, fins i tot quan siguin tancats,* de l'article 25.3.
- L'article 14 estableix una nova redacció per l'article 30.2 *a* sobre la venda a distància: *a) La identitat de l'oferent i el seu número d'inscripció en el registre corresponent.*
- Els articles 15 i 16 eliminen l'apartat *a* de l'article 32.2 i l'apartat *b* de l'article 34.1.
- L'article 17 dóna nova redacció als apartats 1 i 2 de l'article 36, relatiu al Registre general de comerç:*1. Amb la finalitat de disposar de les dades necessàries per conèixer i valorar les estructures comercials a les Illes Balears i de garantir els drets dels consumidors i dels usuaris, es crea el Registre General de Comerç de les Illes Balears, adscrit a la conselleria competent en matèria de comerç del Govern de les Illes Balears, el qual ha d'estar integrat per les seccions que es determinin reglamentàriament. 2. El Registre és públic i la inscripció hi és obligatòria, gratuïta i considerada condició imprescindible per optar a qualsevol de les línies d'ajuda convocades per l'Administració de la Comunitat Autònoma o per participar activament en els programes específics. També és obligatori comunicar la variació de les dades inscrites.*
- L'article 18 suprimeix els articles 37 a 42 de la Llei, relatius a les diferents seccions del Registre.
- L'article 19 afegeix un apartat a l'article 49, d'infraccions greus: *e) L'incompliment de la prohibició que descriu l'article 7.2 d'aquesta Llei.*
- L'article 20 modifica l'article 50 b) de la Llei 11/2001, relatiu a infraccions molt greus, per coherència amb la resta de les modificacions.
- Els articles 21 a 23 modifiquen els articles 58 a 60 de la Llei 11/2001, que regulen l'ordenació territorial de determinats equipaments comercials.
- Amb els articles 24 i 25 es passa a modificar la Llei 11/1998, de 14 de desembre, sobre règim específic de taxes de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, reformant el fet imposable i la quantia de la taxa relativa a la llicència autonòmica de gran establiment comercial.
- Els articles 26, 27 i 28 afegeixen una disposició addicional tercera relativa a la simplificació administrativa, amb una definició de via electrònica, una disposició addicional quarta sobre la vinculació amb el planejament de desenvolupament urbanístic municipal; i una disposició addicional cinquena sobre el règim dels actes ferms dictats en aplicació de les normes que es deroguen o modifiquen mitjançant aquesta llei.
- L'article 29 modifica la disposició transitòria tercera.
- Els articles 30 i 31 creen les disposicions transitòries sisena i setena.

– L'article 32 modifica la disposició derogatòria on, a més d'una derogació tàcita i genèrica de totes les disposicions d'igual o d'inferior categoria contràries a aquesta Llei, elimina de l'ordenament jurídic les lleis i decrets següents:

  a) La Llei 2/1994, de 18 de maig, d'infraccions i sancions en matèria de calendaris i horaris comercials. Se'n reitera la derogació per evitar dubtes interpretatius.

  b) La Llei 8/2005, de 21 de juny, de mesures transitòries per a l'atorgament de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

  c) El Decret 217/1996, de 12 de desembre, pel qual s'aprova definitivament el Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials de les Illes Balears.

  d) El Decret 128/2005, de 16 de desembre, pel qual es crea un carnet professional que habilita per a l'obertura d'establiments de perruqueria i estètica.

  e) El Decret 140/2001, de 14 de desembre, pel qual es regula l'adscripció, la composició i el règim de funcionament del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears.

Part final:

Aquesta part consta, com s'ha dit, d'una disposició addicional, i dues finals:

– La disposició addicional modifica el segon apartat de la disposició addicional cinquena de la Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives en el sentit següent: *2. L'òrgan competent per exercir les competències executives del Servei de Defensa de la Competència de les Illes Balears és la conselleria que tengui atribucions en matèria de comerç interior.*

– I, finalment, la disposició final primera estableix que el Govern ha de dictar, en el termini de sis mesos, les disposicions reglamentàries necessàries per aplicar i desplegar la llei. La disposició final segona estableix l'entrada en vigor de la norma l'endemà de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES considera oportú recordar algunes de les dades sobre l'activitat comercial a les Illes Balears, d'acord amb la informació que es posa de manifest a la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat 2007: aquesta activitat constitueix, en termes d'aportació al PIB, el quart sector en importància, darrere l'hoteleria, el sector immobiliari i la construcció. D'altra banda, les dades corresponents a aquest any indiquen que l'any 2007 hi ha al voltant de 20.000 empreses dedicades al comerç a les Illes Balears, tot i que el pes d'aquesta activitat ha anat disminuint des de 2003. D'aquestes empreses, aproximadament dos terços es dediquen al comerç al detall i la resta, al comerç a l'engròs i a la venda, manteniment i reparació de vehicles. Pel que fa al nombre d'assalariats, l'any de referència es

registren un 45,28% d'empreses sense assalariats i un 45,14% amb 1 a 5 assalariats. I, finalment, pel que fa a la superfície mitjana dels establiments de comerç, tenen una superfície mitjana de 118 m^2 en al cas dels establiments de comerç al detall i de 190 m^2 en el cas dels establiments de comerç mixt (com grans magatzems, hipermercats, mercat i comerç ambulant).

Pel que fa a les dades corresponents a la Memòria de 2008 (actualment en fase d'elaboració), l'any 2008 hi havia a les Illes Balears 19.800 empreses del sector del comerç, és a dir, el 21,21% del total d'empreses, disminuint més de mig punt respecte del 2007. Un 67,45% d'aquestes empreses es dedicaven al comerç al detall, un 23% al comerç a l'engròs i un 9,55% a la venda, manteniment i reparació de vehicles On s'ha produït la disminució percentual respecte al any 2007, és precisament en les empreses que es dediquen al comerç al detall.

Si ens fixam en l'evolució conjuntural del sector, podem comprovar com, a les Illes Balears, les vendes del comerç al detall varen decréixer durant el 2008 un 1,32%, a un ritme lleugerament superior al del conjunt de l'Estat espanyol (1,03%). L'ocupació en el comerç al detall es va disminuir al llarg de l'any un 3,41%, cinc dècimes per sobre del nivell de l'Estat espanyol, on l'ocupació va disminuir el 2,91%.

Segona. També consideram oportú recordar que el passat 11 de febrer de 2009 el Govern de les Illes Balears i els Interlocutors Socials més representatius de la Comunitat Autònoma varen firmar, en el marc del Pacte per la Competitivitat, l'Ocupació i la Cohesió Social, "l'Acord en matèria de comerç". En aquest acord ja es posava de manifest la preocupació per la translació de la Directiva Europea a l'activitat comercial illenca: És prou il·lustratiu que a l'esmentat acord es digui: "*No podem perdre de vista la repercussió de la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis en el mercat interior, amb la modificació obligada de la normativa, entre d'altres, de comerç, molt especialment de la Llei autonòmica 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears. Aquest fet és una de les principals amenaces per al model comercial actualment vigent a les Illes Balears, el qual es basa en el comerç urbà de proximitat. El comerç tradicional es veu obligat a millorar la seva competitivitat per afrontar la nova situació, agreujada per l'expansió de les TIC per a la distribució*".

Tercera. La Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis en el mercat interior, pretén impulsar el sector serveis establint els principis necessaris per garantir el lliure accés i l'exercici de les activitats del sector, simplificant els procediments i reduint els obstacles injustificats o desproporcionats per a aquest exercici. Particularment, estableix el principi general de no subjecció a un règim d'autorització per a l'accés i l'exercici d'una activitat —i, en cas de preveure's una autorització, se sotmet a determinades condicions, expressades en l'article 9.1[1]— i la simplificació dels procediments administratius amb la

[1] Aquest article disposa que els Estats membres només podran supeditar l'accés a una activitat de serveis i el seu exercici a un règim d'autorització quan es reuneixin les condicions següents: a) el règim d'autorització no és discriminatori per al prestador; b) la necessitat d'un règim

implantació de la finestreta única. La transposició a l'ordenament jurídic de les Illes Balears, duta a terme per l'Estat o la Comunitat Autònoma, en virtut de les seves competències, d'una directiva comunitària com aquesta és, com és sabut, obligada i ha de respectar les seves directrius de forma escrupolosa. Per aquest motiu, l'opinió d'aquest CES no s'ha de centrar en la conveniència de les mesures que estableix la Directiva —la qual cosa ha estat objecte del corresponent dictamen del Consell Econòmic i Social Europeu (CESE), disponible a http://www.eesc.europa.eu/documents/opinions— sinó al resultat de la transposició, en relació amb l'activitat de comerç, que du a terme l'avantprojecte de llei que ens ocupa. D'altra banda, d'acord amb el criteri del CES de l'Estat, aquest Consell considera que en el marc de l'adequada regulació dels mercats i de la cohesió social, per al millor desenvolupament del sector comercial haurien de tenir una especial consideració el foment de la competitivitat i la millora de la qualitat en l'ocupació. I tenint en compte la nostra realitat insular de petites extensions territorials, l'avantprojecte atorga un paper fonamental que la ordenació del territori juga a l'hora de ordenar l'activitat comercial.

Quarta. En relació amb l'exposat en l'observació anterior, aquest CES posa de manifest que, tot i que com estableix l'exposició de motius de l'avantprojecte sotmès a dictamen, la comunitat autònoma de les Illes Balears té la competència exclusiva en matèria de comerç interior (sense perjudici del que disposen els articles 38, 131 i 149.1. 11 i 13 de la Constitució) i que, en virtut de l'article 109 de l'Estatut d'autonomia, també li correspon desplegar i executar el dret comunitari, d'acord amb les seves competències, cal tenir en compte que des de l'Estat s'estan elaborant dues lleis, les quals ja han esta dictaminades pel CES estatal, relacionades amb l'activitat comercial. Es tracta de l'avantprojecte de llei sobre el lliure accés i exercici de les activitats de serveis, i del projecte de llei de modificació de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç minorista i altres normes complementàries, que pretén adequar-se a la directiva esmentada. En aquest sentit, i sense pretendre qüestionar el sistema de distribució de competències que estableix la Constitució, aquest CES considera que l'Estat i la Comunitat Autònoma han d'actuar coordinadament, procurant la concordança de les normes generals que es dictin en virtut dels respectius títols competencials.

Cinquena. Atesa la documentació que consta a l'expedient tramès per la conselleria sol·licitant, aquest CES posa de manifest que l'avantprojecte ha estat consultat en la mesura en què s'han dut a terme reunions del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears, on estan representades diverses associacions empresarials, sindicals i de consumidors. No obstant, aquesta consulta no hauria de substituir la que es podria haver fet a les diverses organitzacions i sectors implicats de manera individualitzada, en un procés participat. En aquest sentit, es considera oportú recordar la doctrina reiterada

---

d'autorització està justificada per una raó imperiosa d'interès general, i c) l'objectiu perseguit no es pot aconseguir mitjançant una mesura menys restrictiva, en concret perquè un control a posteriori es produiria massa tard per ser realment eficaç.

d'aquest Consell[2] sobre aquesta qüestió, que entén que els tràmits d'audiència i participació no condicionen ni substitueixen els corresponents als informes i dictàmens preceptius en el procés d'elaboració d'una norma, i que la conselleria que trameti un avantprojecte de llei al CES no es pot plantejar que amb la sol·licitud a aquesta institució consultiva supleix els tràmits esmentats d'audiència i participació.

Per tant, com s'ha posat de manifest en diverses ocasions, "*quan una petició de consulta s'adreça al CES, el dictamen que aquesta institució emet és el resultat d'un esforç de consens en les opinions i en els parers dels consellers que estan integrats en el seu Ple, els quals actuen com a consellers que són del CES amb independència de la seva procedència sindical, empresarial o institucional. Aquesta potestat bàsica és reconeguda en el Reglament del CES, quan en el seu article 9 diu que "els consellers actuaran en l'exercici de les seves funcions amb plena autonomia i independència". La conclusió és evident: el dictamen del CES és únicament i exclusivament l'opinió del CES —article 14 núm. 7 de la Llei 10/2000— la qual no és el parer individual de les institucions i les organitzacions que hi poden designar representants i en cap cas no la substitueix*".

Sisena. Aquest CES considera que les mesures que estableix l'avantprojecte sotmès a dictamen no haurien de d'anar en detriment de la conciliació de la vida familiar i laboral. En aquest sentit, entén que les mesures en relació amb la limitació horària d'obertura de grans establiments els dies festius haurien de tenir en compte aquesta consideració.[3]

Setena. Aquest CES considera, igualment, que les mesures que estableix l'avantprojecte no haurien d'anar en detriment dels drets dels consumidors i usuaris.

IV. Observacions particulars

Primera. La Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, ha estat modificada, des de la seva entrada en vigor, en diverses ocasions: les lleis 11/2002, de 23 de desembre, 8/2004, de 23 desembre, 10/2003, de 22 de desembre, 8/2004, de 23 de desembre, 8/2005, de 21 de juny, 13/2005, de 27 de desembre i 25/2006, de 27 de desembre, han afegit, suprimit o modificat part del seu articulat. Juntament amb les nombroses modificacions previstes en l'avantprojecte que se sotmet a dictamen, fan recomanable l'elaboració d'un text refós que les incorpori i faciliti el coneixement sobre les disposicions que el conformen. El CES trasllada, per tant, al Govern aquesta recomanació, entenent que milloraria considerablement la comprensió per als destinataris de la norma i els ciutadans en

[2] Vegeu, en aquest sentit, el Dictamen 19/2002, sobre l'Avantprojecte de llei reguladora de l'ordenació urbanística de les Illes Balears (observació general primera).

[3] Sobre aquesta qüestió es presenta el vot particular de la CAEB que s'adjunta al dictamen.

general i, en certa manera, la seguretat jurídica, en la mesura en què evitaria la necessitat de manejar múltiples textos legals per comprovar la vigència de cada disposició i el seu contingut real.

Segona. En general, es recomana una revisió dels encapçalaments de cada article, atès que es classifiquen en tres grups, "de modificació", "d'addició" i "de supressió", com si es tracta's d'una esmena a un text i no pròpiament de l'articulat d'una norma. En aquest sentit, recomanem que se suprimeixin aquests encapçalaments, si escau, se substitueixin per uns nous encapçalaments on s'indiqui l'article al qual afecten en cada cas.

Tercera. En relació amb la modificació de l'article 13 de la Llei 11/2001, prevista en l'article 5 de l'avantprojecte, i que tracta el concepte de gran establiment comercial, aquest CES valora positivament que la determinació de la superfície indicada en termes generals (700 m^2 a Mallorca, 400 m^2 a Menorca i Eivissa i 200 m^2 a Formentera) com a màxim per a condicionar la determinació d'una establiment com a gran establiment comercial —la qual cosa comporta la submissió a un règim específic per a l'obtenció de la corresponent llicència— sigui el producte d'un consens.

D'altra banda, aquest CES recomana, d'acord amb el que ha afirmat en l'observació general tercera, que l'avantprojecte tengui en compte les modificacions previstes de la Llei (estatal) 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç minorista, actualment en fase de tramitació parlamentària. En aquest sentit, es recorda que el projecte de llei esmentat preveu la modificació de l'article 2 de la Llei 7/1996, afegint en la definició d'establiment comercial la matisació "de forma individual o en un espai col·lectiu" i suprimint l'apartat 3, on es remet a la legislació autonòmica a l'hora de determinar els requisits en virtut dels quals es considera un establiment com a gran establiment comercial. Aquest apartat de la llei 7/1996 disposa que, en qualsevol cas, tendran aquesta consideració, els de superfície superior a 2.500 m^2.

Quarta. En relació amb el règim jurídic de la llicència autonòmica de gran establiment comercial, previst en els articles 15 a 17 de la llei 11/2001, la modificació dels quals es preveu en els articles 7 a 11 de l'avantprojecte, aquest CES recorda, com ja ha esmentat en les observacions generals, que la Directiva 2006/123 estableix com a principi general la no subjecció al règim d'autorització, exceptuant els casos d'interès general —incloent, en qualsevol cas, aquells que es refereixin a la protecció del medi ambient i l'entorn urbà i ordenació del territori—, que en qualsevol cas han de respectar els principis de proporcionalitat i no discriminació.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del

Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis del mercat interior, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 28 de juliol de 2009

VOTO PARTICULAR QUE FORMULA LA REPRESENTACIÓN DE CAEB (GRUPO I) AL DICTAMEN NÚM. 17/2009, EMITIDO POR EL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIVO AL ANTEPROYECTO DE LEY DE REFORMA DE LA LEY 11/2001, DE 15 DE JUNIO, DE ORDENACIÓN DE LA ACTIVIDAD COMERCIAL A LAS ILLES BALEARS POR LA TRANSPOSICIÓN DE LA DIRECTIVA 206/123/CE DEL PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO, DE 12 DE DICIEMBRE 2006, RELATIVA AL SERVICIO DE MERCADO INTERIOR

Para objetar la admonición contenida en la Sexta Observación general del dictamen que de forma innecesaria e improcedente especula gratuitamente sobre la eventual afectación de las medidas que establece el anteproyecto sometido a dictamen a la conciliación de la vida familiar y laboral, a la que se ha añadido la expresión "personal" con la pretensión de expandir ilimitadamente el ámbito que se quiere proteger para desfigurar haciendo irreconocible la obligada transposición de la Directiva que persigue el desarrollo de un mercado interior integrado.

La observación que se objeta parte erróneamente del principio de que las normas sobre la conciliación de la vida familiar y laboral tienen carácter itinerante, que debe seguir paso a paso todo el recorrido de la producción normativa para obtener su plena aplicación, dando a la Ley que las incorporó en nuestro ordenamiento el carácter de ley "ómnibus", olvidando que la Ley 39/1999, de 5 de noviembre, de conciliación de la vida familiar y laboral introduce la regulación de tal principio en todos los ámbitos en que se garantiza su observancia y así modifica el Estatuto de los Trabajadores, la Ley de Prevención de Riesgos Laborales, la Ley General de la Seguridad Social, la Ley de Medidas para la reforma de la Función Pública, La Ley de Procedimiento Laboral, etc., para conseguir la plena efectividad y consolidación del principio que se quiere proteger, y ello sin perjuicio de formar parte del contenido de la negociación colectiva en orden a su concreción y aplicación en los distintos sectores de la actividad económica, en el que pueden incidir las Organizaciones Sindicales promotoras de la observación si es que aprecian el valor de lo que pretenden defender.

Palma, 29 de julio de 2009

DICTAMEN NÚM. 18/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI D'ORDENACIÓ DEL TRANSPORT MARÍTIM DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de juliol de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori, relativa a l'Avantprojecte de llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears.

Segon. El dia 10 de juliol s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Ordre del conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori, d'inici del procediment i de formació inicial de l'expedient per a l'elaboració d'un avantprojecte de llei de transport marítim de les Illes Balears.
2. Memòria justificativa sobre l'Avantprojecte de llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears.
3. Estudi econòmic sobre l'Avantprojecte de llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears.
4. Primera versió de l'avantprojecte, en català i en castellà.
5. Oficis de tramesa, amb justificant de recepció, tramesos a les conselleries del Govern de les Illes Balears, als consells insulars, als ajuntaments de les Illes Balears, a AMIB, a la FELIB, a l'Autoritat Portuària de les Illes Balears, a les capitanies marítimes amb seu a Balears, a les cambres de comerç, indústria i navegació, a les patronals AVIBA, APEAM, CAEB, PIMEM, a les empreses Baleària, Iscomar, Acciona, Mediterránea Pitiusa, Trasmapi, als sindicats UGT, CCOO, STEI, USO, CSI-CSIF, al Consell Balear de Consum.
6. Escrits d'al·legacions presentats per la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Menorca, per APEAM, per ANAVE, per Eurolineas Marítimas, SA, per Transmediterranea, SA, pel Ministeri de Foment, per Ports de les Illes Balears, per la FELIB, pel Consell de Mallorca, per les conselleries d'Interior, de Medi Ambient, d'Esports i Joventut, d'Economia, Hisenda i Innovació, de Presidència, de Salut i Consum, d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

7. Darrera versió de l'Avantprojecte de llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears.

Quart. El dia 31 de juliol es va rebre un ofici del conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori, pel qual sol·licitava que es suspengués l'estudi de l'Avantprojecte de llei, atès que havien de fer modificacions al text. En atenció a aquest escrit, es va suspendre la tramitació a l'espera de què es presentés el nou text de l'Avantprojecte de llei així com la documentació complementària.

Cinquè. El dia 9 de setembre va tenir entrada en el CES la nova redacció de l'Avantprojecte de Llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears.

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, aprova una proposta de dictamen que es elevada al Ple. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 30 de setembre de 2009.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva —l'exposició de motius— una part dispositiva, formada per quaranta-tres articles, i una part final, que conformen dues disposicions addicionals i dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

Part expositiva:

L'exposició de motius es divideix en quatre parts. La primera exposa el marc jurídic dins el qual s'insereix, esmentant reglaments de la Unió Europea que estableixen la llibertat de prestació de serveis de transport marítim i sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea que resolen conflictes sobre aquesta matèria, i també normativa estatal com la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de ports i de la marina mercant i les modificacions que l'afecten. Així mateix, i pel que fa a la normativa autonòmica i la competència per dictar aquesta Llei, fa referència a l'article 148.1.6a CE i l'article 30.6 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que estableix la competència exclusiva de les Illes Balears en matèria de transport marítim exclusivament entre ports o punts de la comunitat autònoma, sense connexió amb altres ports o punts d'altres àmbits territorials.

La segona part exposa, d'una banda, el principi sota el qual s basa la regulació d'aquesta llei, la lliure prestació de serveis de transport marítim, tot i que,i per tal de garantir el transport marítim regular i en supòsits en que les línies es considerin insuficients, preveu la possibilitat d'establir un règim d'autorització administrativa prèvia i reglada en la línies considerades indispensables pel Govern de les Illes Balears. Finalment, si aquest règim fos insuficient, es preveu un contracte de servei públic, en règim d'exclusivitat, durant un període curt de temps.

La tercera part fa referència a la inclusió de normes relatives als drets i deures dels passatgers, amb assimilació al règim establert per al transport aeri.

Termina l'exposició de motius amb una referència a altres béns d'interès públic que s'han de tenir en compte en aquesta regulació, com ara la protecció del medi marí, de la qualitat de les aigües i de les costes de les illes. Això justifica, si escau, la possibilitat d'imposar restriccions, obligacions i prohibicions quan sigui necessari per protegir aquells béns.

Part dispositiva:

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 43 articles, els quals s'estructuren en 5 capítols:

Capítol I, disposicions generals (articles 1 a 4): regula l'objecte d'aquesta llei, l'àmbit d'aplicació, estableix una sèrie de definicions als efectes d'aquesta llei i la competència executiva de l'Administració del Govern de les Illes Balears.

Capítol II, règim de prestació dels serveis de transport marítim (articles 5 a 22). Aquest capítol es divideix en 4 seccions:

- Secció primera (articles 5 i 6): regula els principis. En aquest sentit, estableix la llibertat de prestació de serveis de transport marítim així com les limitacions, tant per garantir el servei com per protegir altes béns jurídicament protegibles, com l'ecosistema marí. L'article 6 regula els vaixells que poden prestar els serveis de transport.
- Secció segona (articles 7 a 13): regula el règim jurídic general de l'activitat, sotmès a comunicació prèvia amb una antelació de 15 dies a l'inici de la prestació de l'activitat, amb acreditació dels requisits legals. L'article 8 contempla els requisits per exercir l'activitat. En cas que amb la comunicació prèvia no s'acrediti el compliment dels requisits de l'article 8, i superat el termini d'esmena legal, la conselleria competent podrà prohibir l'inici de l'activitat o la paralització immediata fins que se'n corregeixi l'omissió. L'article 10 regula el Registre Balear de Navilieres i l'article 11 les obligacions d'informació a la conselleria per part de les empreses.

  Aquesta secció regula també les causes d'impossibilitat legal de prestació del transport marítim, que són:

  - La cessació de l'activitat de l'empresa després de la notificació a la conselleria.
  - L'extinció de la personalitat del transportista.
  - La sanció administrativa ferma que així ho estableixi.
- Secció tercera (articles 14 a 20): s'ocupa del règim jurídic de l'activitat en casos especials. Així, encomana el Govern la determinació de les línies de transport que han de ser considerades bàsiques per la comunicació entre les illes, així com la determinació de les condicions necessàries per garantir-ne el servei. L'article 15 regula les obligacions que, excepcionalment, es poden imposar a les empreses navilieres, per causa de protecció mediambiental o altres motius greus d'utilitat pública o d'interès social de competència autonòmica.

L'article 16 permet que el Govern de les Illes Balears estableixi obligacions de servei públic en les línies que atenguin necessitats bàsiques de comunicació.

El règim d'autorització prèvia apareix regulat en l'article 17 a 20, en els quals es preveu audiència als interessats, el període mínim de revisió d'aquest règim excepcional, els requisits per obtenir l'autorització, que no és exclusiva, el contingut de l'autorització, la concessió de la qual obliga a prestar el servei, almenys durant un any, i el procediment de concessió de l'autorització.

– Secció quarta (articles 21 i 22): regula els contractes d'obligació de servei públic, previst per al supòsit de què cap empresa presti adequadament el servei de les línies que atenguin necessitats bàsiques.

Capítol III: Règim particular dels transports marítims amb finalitat turística o recreativa (articles 23 i 24). Aquesta activitat queda sotmesa al règim d'autorització prèvia, si bé amb particularitats, algunes de les quals han de ser desplegades per reglament del Govern de les Illes Balears.

Capítol IV: Drets i obligacions dels passatgers (articles 25 a 27). En aquest capítol s'estableixen uns drets generals i uns drets en cas d'incidències en la prestació del servei, no degudes a força major o cas fortuït. Reconeix els drets dels passatgers regulats en la legislació de consumidors i usuaris i estableix les obligacions que han de complir. La redacció tramesa en setembre a aquest CES modifica l'article 25, relatiu als drets, amb una més precisa descripció d'aquests drets.

Capítol V: Les potestats administratives de control, inspecció i sanció (articles 28 a 43).

– Secció primera (articles 28 i 29), sobre control i seguiment. Regula les mesures i els documents de control de les empreses navilieres. D'una banda, les empreses s'han de sotmetre als mecanismes i exigències de control que estableixi la conselleria competent. De l'altra, han de disposar d'un llibre oficial de reclamacions, d'acord amb la normativa de protecció de consumidors i usuaris, la certificació d'inscripció al Registre Balear de Naviliers i altres documents de control.

– Secció segona (articles 30 i 31): regula les potestats de vigilància i inspecció dels serveis d'inspecció de la conselleria.

– Secció tercera (articles 32 a 40): regula el règim d'infraccions i sancions i estableix, en aquest sentit, un llistat de infraccions lleus, greus i molt greus, regula les sancions aplicables, la prescripció, el procediment i la caducitat de l'expedient.

Part final:

Aquesta part consta, com s'ha dit, de dues disposicions addicionals, dues de transitòries, una de derogatòria i tres de finals:

Disposicions addicionals:

– La disposició addicional primera disposa que, en cas que la liberalització del transport marítim produeixi pertorbacions greus en els transports marítims, el

Govern de les Illes Balears pot dirigir-se a la Comissió Europea en sol·licitud de mesures de salvaguarda.

– La disposició addicional segona disposa que a l'efecte de la percepció de les bonificacions en els transports de viatgers establertes per raó de la residència a les Illes Balears, cal ajustar-se al Reial decret 1340/2007, d'11 d'octubre, o norma que el substitueixi.

Disposicions transitòries:

– La disposició transitòria primera manté la vigència dels contractes d'obligació de servei públic vigents a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, fins que expirin.

– La disposició transitòria segona regula la conversió de les autoritzacions existents en comunicacions prèvies, llevat que es tractin de línies declarades d'interès públic.

Disposició derogatòria:

Aquesta disposició deroga les normes de rang igual e inferior que s'oposin a aquesta llei. Pel que fa a l'Ordre de 25 d'octubre de 2007 que regula l'activitat d'arrendament d'embarcacions d'esbarjo, mantendrà la seva vigència llevat del capítol III, sobre el règim sancionador.

Disposicions finals:

– La disposició final primera encomana el govern el desplegament reglamentari d'aquesta Llei.

– La disposició final segona autoritza el Govern per què actualitzi les sancions d'acord amb l'índex dels preus al consum o índex que el substitueixi.

– La disposició final tercera disposa l'entrada en vigor d'aquesta llei als dos mesos comptadors des de la publicació en el BOIB.

III. Observacions generals

Primera. En el dictamen 15/2008, relatiu al Projecte de decret sobre drets d'informació dels passatgers en el transport marítim entre illes (aprovat com a Decret 136/2008), aquest CES ja va manifestar la seva opinió relativa a la necessitat de comptar amb un marc regulador del transport marítim a les illes:

"*Val a dir que per una comunitat autònoma pluriinsular el servei de transport marítim és molt important, malgrat la tendència dels ciutadans de fer servir el transport aeri. I això cobra una especial rellevància quan una de les illes, com és ara Formentera, no compta amb aeroport, fet que implica que l'atenció de les autoritats a les condicions de la prestació del servei de transport marítim és de vital importància per a millorar la qualitat del servei i l'adequada prestació als usuaris*".

També en aquell dictamen es va manifestar la conveniència de que, al igual que havia fet la Comunitat Autònoma de Canàries, la de les Illes Balears, fes un esforç per regular aquest sector.

Per tot això, es valora positivament que el Govern de les Illes Balears hagi preparat aquest Avantprojecte de llei d'ordenació del transport marítim, inspirat en la llei canària esmentada.

Segona. Aquest CES considera oportú, amb l'objectiu de contextualitzar l'impacte social i econòmic del sector que es pretén regular, fer referència a les dades de la Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears de 2007 i de 2008.

Segons les dades de la Memòria del CES 2007, el transport de passatgers per via marítima va assolir els 2.583.991 passatgers, dades que no es limiten al transport interinsular, sinó al transit a tots els ports de les illes.

El transport de passatgers de creuers es va incrementar durant l'any 2007, amb un total de 1.219.886 viatgers, el 85% del qual va embarcar i desembarcar al port de Palma, el 7,4% al de Maó i el 6,5% al de Eivissa.

El trànsit de passatgers de badia va ser de 4.791.901, essent el port més important el de Eivissa amb un total de 1.847.784 passatgers.

Pel que fa al transport de mercaderies, amb un total de 14,5 milions de tones, representa un increment del 3,79%. El port de més trànsit de mercaderies és el de Palma amb el 61% del total.

Pel que fa a les dades corresponents a la Memòria de 2008 (actualment en fase d'aprovació), el total de passatgers transportats per via marítima regular en règim de cabotatge va arribar als 2.160.097. Un 46,62% d'aquest total corresponia a l'illa de Mallorca, amb 1.007.830 passatgers, un 16,75% a l'illa de Menorca (362.801 passatgers) i un 36,52% a les Pitiüses (789.466 passatgers). Les dades globals del total de les Illes (2.160 mil passatgers) ens mostren una notable caiguda d'un 16,4% en el total del transport de cabotatge. Aquesta forta caiguda contrasta amb les xifres de creixement positiu del cinc darrers anys, en el que únicament es va donar un petit endarreriment l'any 2004 (caiguda d'un 0,64%).

Si analitzem amb més profunditat les variacions percentuals ens trobem que les caigudes més fortes es varem donar a l'illa de Mallorca amb un notable retrocés d'un 17,54% (una caiguda de més de dos-cents mil viatgers, de 1.222.272 fins als 1.007.830), i principalment a les Pitiüses amb una caiguda d'un 19,45%. Globalment les diferencies negatives varien entre un mínim d'un 7,89% pel port d'Alcúdia i un 22,23% pel port d'Eivissa.

A Menorca és on la variació per Illes és menor, amb una disminució de tan sols un 4,95%. De fet, l'únic port que té una variació positiva en tot l'any 2008 va esser el de Maó, amb una pujada d'un 4,48% (es va incrementar dels 173.808 passatgers als 181.588). La dada és més sorprenent encara si tenim en compte que el port de Maó fou l'únic que l'any passat va tenir un descens molt acusat, amb una caiguda del 13,1%.

Respecte al turisme de creuers val a dir que ha experimentat un notable creixement, d'un 7,87% l'any 2008, fins arribar a una xifra global de 1.315.933 passatgers. S'ha de

tenir en compte que les dades dels darrers cinc anys ens mostren uns valor molt irregulars, amb caigudes i pujades que varien entre un retrocés del 82% l'any 2004 i un augment de més del 15,4% l'any 2007. En referència a les xifres de l'any 2008 el port de Palma té un creixement molt semblant a la mitjana, un 7,84% de variació positiva. És fonamental la importància del port de Palma ja que per les seves instal·lacions es distribueix un 86% del total de turisme de creuers. Molt més lluny apareix el port de Maó amb un 7,8% del total, i finalment el d'Eivissa amb un 6%. La resta de ports tenen una importància marginal. S'ha de remarcar el notable creixement del port de Maó, que aconsegueix xifres superiors al doble de la mitjana global, un 14,35%.

El trànsit de badia, en canvi, va experimentar una caiguda de l'1,26% respecte a l'any 2007. Comparades les dades dels últims 6 anys podem veure que totes les variacions anuals, exceptuant a l'any 2006, foren negatives i, a més a més, amb dades de variació molt divergents. De fet les estadístiques varien des d'un creixement positiu d'un cinquanta per cent l'any 2006 (exactament un 52,84%) fins a un creixement negatiu d'un 15,79% l'any 2004.

És molt indicativa la situació del transport de mercaderies a les Illes. D'una situació de creixements sempre positius en els últims anys hem passat a una caiguda generalitzada. En concret el total de les Illes Balears es situa en els 13,416 milions de tones, és a dir una reducció d'un 8,01%. D'aquest total un 75,04% correspon als ports de Mallorca, un 15,55% als de les Pitiüses, i un 9,4% als de Menorca. Les caigudes respectives per illes són: un 11,95% a les Pitiüses i un 11,33% a Menorca. Mallorca, amb una caiguda inferior a la mitjana, perd un 6,71%.

Finalment, segons les dades d'EUROSTAT ("Statistics in Focus", based on data collected in the frame of EU Maritime statistics directive (95/64/EC, of 8/12/95), el port de Palma és el més important de les Illes i el segon més important de l'Estat espanyol, darrera del port d'Algeciras, en termes de passatgers embarcats i desembarcats, fet que el situa entre els vint primers d'Europa.

Tercera. També consideram oportú recordar que el passat 11 de febrer de 2009 el Govern de les Illes Balears i els Interlocutors Socials més representatius de la Comunitat Autònoma varen firmar, en el marc del Pacte per la Competitivitat, l'Ocupació i la Cohesió Social, una sèrie d'acords relacionats amb el transport marítim i la mobilitat. En aquest acord ja es posava de manifest la necessitat de desenvolupar el marc normatiu de transport marítim pel que fa a les Illes Balears i la necessitat de millorar i incrementar els serveis per tal de fer del transport marítim una alternativa viable al transport aeri. La submesa de transports i infraestructures de la mesa d'economia del dit pacte expressà així el reconeixement de la importància fonamental i estratègica del transport marítim pel desenvolupament econòmic d'una comunitat autònoma insular com la nostra.

Quarta. L'ordenació del transport marítim és matèria inclosa en l'àmbit competencial de la Unió Europea, afectada per una de les quatre llibertats econòmiques bàsiques, com és la llibertat de prestació de serveis. D'acord amb això, el Reglament (CEE)

3577/1992, de 7 de desembre, del Consell Europeu, estableix un principi general de liberalització del cabotatge marítim a l'Europa comunitària, només limitat per les possibles necessitats de serveis, ordre, seguretat o interès públic.

Dins el marc de la regulació estatal, la Llei 27/1992, de ports i de la Marina Mercant, juntament amb el Codi de Comerç, inclouen preceptes que regulen el transport marítim, com els articles 80 i següents de la dita Llei 27/1992, relatius a la navegació interior i de cabotatge. El Codi de Comerç regula el transport de passatgers i dedica els articles 697 i 698 als drets que els hi corresponen en cas de suspensió del viatge, d'interrupció o de retard en la sortida del vaixell.

Respecte a la normativa autonòmica, l'Estatut d'autonomia, aprovat per Llei orgànica 1/2007,de 28 de febrer, atorga a la Comunitat Autònoma d'una banda, competència exclusiva envers el transport marítim, exclusivament entre ports o punts de la comunitat autònoma sense connexió amb altres ports o punts d'altres àmbits territorials (apartat 6è); i de l'altra, competència en matèria de defensa dels consumidors i usuaris, en el marc de les bases i la coordinació de l'activitat econòmica general (apartat 47è). I són aquestes dues competències les que fonamenten aquest Avantprojecte de llei.

IV. Observacions particulars

Primera. Aquest CES reitera, pel que fa a l'establiment de limitacions a la lliure prestació de serveis, el que ja va afirmar en el dictamen 17/2009, sobre l'Avantprojecte de llei de reforma de la Llei 11/2001, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, "*la Directiva 206/123/CE, relativa als serveis en el mercat interior, pretén impulsar el sector serveis establint els principis necessaris per garantir el lliure accés i l'exercici de les activitats del sector, simplificant els procediments i reduint els obstacles injustificats o desproporcionats per a aquest exercici. Particularment, estableix el principi general de no subjecció a un règim d'autorització per a l'accés i l'exercici d'una activitat —i, en cas de preveure's una autorització, se sotmet a determinades condicions, expressades en l'article 9.1*[1]*— i la simplificació dels procediments administratius amb la implantació de la finestreta única. La transposició a l'ordenament jurídic de les Illes Balears, duta a terme per l'Estat o la Comunitat Autònoma, en virtut de les seves competències, d'una directiva comunitària com aquesta és, com és sabut, obligada i ha de respectar les seves directrius de forma escrupolosa*".

[1] Aquest article disposa que els Estats membres només podran supeditar l'accés a una activitat de serveis i el seu exercici a un règim d'autorització quan es reuneixin les condicions següents: a) el règim d'autorització no és discriminatori per al prestador; b) la necessitat d'un règim d'autorització està justificada per una raó imperiosa d'interès general, i c) l'objectiu perseguit no es pot aconseguir mitjançant una mesura menys restrictiva, en concret perquè un control a posteriori es produiria massa tard per ser realment eficaç.

Segona. Aquest CES creu convenient recordar que les competències de la Comunitat Autònoma no s'estenen a aspectes propis de la normativa civil i mercantil i que, per tant, l'àmbit en què actua en relació amb el transport marítim es limita a aquells aspectes sobre els quals pot establir una regulació.

Tercera. Cal fer una crida d'atenció en relació al procediment d'elaboració de la norma i la tramitació del present dictamen per part de la Conselleria sol·licitant. En aquest sentit, com ja hem dit als antecedents, es va sol·licitar el dictamen el mes de juliol, per manifestar amb posterioritat la voluntat de retirar la sol·licitud atès que la tramitació no estava conclosa i era previsible la modificació d'alguns articles de l'avantprojecte. En relació amb aquest fet es troba la consulta a la Mesa de Transport Marítim, que calia fer abans de la tramesa al CES per al dictamen de l'avantprojecte i que, per contra, no consta entre la informació de l'expedient tramès. En relació amb aquesta qüestió, el CES recorda la necessitat d'adjuntar tota la documentació que acompanya a la norma sobre la qual se sol·licita dictamen, i de forma especial tots aquells documents que es refereixen al procés d'elaboració i permeten valorar si s'han fet les consultes adients en el procés d'elaboració. Per aquest motiu entenem que s'haurien d'haver tramès al CES les corresponents actes de la Mesa del Transport Marítim, juntament amb la justificació, mitjançant un informe complementari, dels canvis efectuats respecte de la primera versió.

Quarta. Es considera oportú fer les següents observacions i recomanacions que afecten el conjunt de l'articulat de la norma:

A) El títol de l'Avantprojecte hauria de fer referència al seu àmbit d'aplicació, és a dir, la regulació del transport marítim interior, entre punts de l'arxipèlag, i no el transport marítim en general, referit a actuacions que es produeixin en el territori de les Illes Balears.

B) Les referències al Govern Balears s'haurien de substituir per referències al Govern de les Illes Balears.

C) Al llarg del text s'adverteix la concurrència de conceptes jurídics indeterminats que requeririen un esforç de concreció, atès que la indeterminació actual pot provocar inseguretat jurídica. Alguns exemples detectats són els conceptes de "servei insuficient", "necessitats bàsiques de comunicació entre illes", "serveis de transport marítim segurs, assequibles i de qualitat" o, fins i tot el concepte d"obligacions de servei públic" (art. 3).

Cinquena. Es considera, igualment, oportú, fer les observacions i recomanacions que afecten articles concrets de l'Avantprojecte:

A) L'article 14, relatiu a l'establiment de necessitats bàsiques, encomana al Govern l'establiment de les línies de transport marítim que satisfan les necessitats bàsiques de comunicació entre les illes i les condicions mínimes per

garantir una prestació del servei suficient. Des del CES entenem, d'una banda, que s'hauria de determinar la forma jurídica en què el Govern ha d'establir aquestes necessitats bàsiques. D'altra banda, consideram que aquesta encomana al Govern hauria de venir limitada o condicionada a l'audiència prèvia a les empreses del sector afectades i als consells d'usuaris, especialment quan es deixa en mans del poder executiu la determinació de totes les condicions, incloent el preu, fet que pot dur a que cap companyia es trobi en condicions econòmiques de prestar el servei. Igualment, entenem que la Mesa de Transport Marítim hauria de participar en la determinació d'aquestes condicions. En aquest sentit, s'evitaria que l'establiment de necessitats bàsiques dugués implícites, *de facto,* alteracions de la lliure competència.

B) Es valora positivament l'article 15, que imposa obligacions específiques per motius de protecció mediambiental i per causes greus d'utilitat pública o d'interès social, si bé aquests motius haurien d'estar, segons el nostre parer, degudament justificats i, per seguretat jurídica, haurien de ser coneguts prèviament a la imposició de les obligacions. Entenem que, igual que l'article 16 remet a un reglament posterior la determinació de les obligacions de servei públic, també hauria de determinar o establir uns criteris clars per determinar les causes greus d'interès públic o interès social.

C) Pel que fa al termini de 3 mesos per a la concessió de l'autorització prèvia, es valora positivament la previsió de què es pugui concedir una autorització provisional per assegurar la continuïtat i regularitat del servei. Tot i això, entenem que, en aplicació dels principis d'eficàcia i eficiència de l'actuació de l'Administració pública, aquest termini hauria de ser menor. Suggerim, en aquest sentit, el termini d'un mes.

D) En relació amb els drets i obligacions dels passatgers, regulats en el capítol IV, s'haurien d'evitar, d'acord amb l'observació particular quarta, lletra C), la subjecció a condicions indeterminades com "sempre que fos possible" o "si es poden subministrar raonablement per garantir la protecció efectiva dels consumidors i usuaris, d'acord amb la normativa general, comunitària, estatal i autonòmica, de protecció a aquest col·lectiu". El Govern també ha de tenir en compte la regulació del codi de comerç i sobre consumidors i usuaris, tant estatal com autonòmica, i en especial el Decret 136/2008, de 5 de desembre, sobre els drets d'informació dels passatgers del transport marítim entre illes, que, encara de rang inferior, haurien de ser coherents. Es tracta, en definitiva, de crear un conjunt normatiu coherent i intel·ligible, que no doni peu a errors ni a dificultats interpretatives. D'altra banda, el CES és conscient de què la configuració dels drets dels passatgers del transport marítim s'ha de fer des de les circumstàncies pròpies d'aquesta activitat i en atenció a les necessitats d'aquest col·lectiu més que des del model del transport aeri, tenint en compte la diferent incidència que tenen, per exemple, les condicions meteorològiques.

E) S'ha observat que la disposició final primera ha quedat redactada de la manera següent: *El Govern de les Illes Balears ha de dictar les normes reglamentàries i les disposicions administratives que requereixi el desplegament i l'aplicació*

d'aquesta Llei. Per contra, en la redacció anterior (mes de juliol) aquesta disposició final continuava establint un termini per l'aprovació d'aquestes normes, *de sis mesos des de l'entrada en vigor de la Llei*. En relació amb aquesta qüestió,des del CES suggerim que aquest termini s'hauria de tornar a incorporar a la redacció de la disposició, atès que obliga el Govern a actuar amb celeritat i dóna seguretat jurídica als afectats per aquesta Llei, que poden veure desplegades les normes de desenvolupament en un termini raonable de temps.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 30 de setembre de 2009

DICTAMEN NÚM. 19/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES CREA L'OBSERVATORI DE LA JOVENTUT DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 de juliol de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Esports i Joventut relativa al Projecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.

Segon. El dia 16 de juliol s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la Felib.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general de Joventut relatiu a l'oportunitat d'elaborar un decret de creació de l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.
2. Resolució del conseller d'Esports i Joventut d'inici del procediment d'elaboració del decret de creació de l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.
3. Estudi econòmic relatiu a l'esborrany de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.
4. Avantprojecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears.
5. Oficis de tramesa de l'esborrany als consells insulars i a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
6. Suggeriments o observacions sobre l'avantprojecte de decret, presentades per:
   - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
   - Conselleria d'Interior
   - Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
   - Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
   - Conselleria de Presidència
   - Conselleria de Treball i Formació

- Conselleria de Salut i Consum
- Consell Insular de Mallorca
- Institut Balear de la Joventut

7. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (IBD).
8. Informe d'impacte de gènere de l'IBD.
9. Informe dels serveis jurídics.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 6 d'agost de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva, 10 articles, 1 disposició addicional i dues de finals.

I. La part expositiva explica quin és el marc normatiu que empara la creació d'aquest Observatori i destaca la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de joventut. També fa referència a la proposta d'Observatori Social que ha servit de guia per elaborar aquest projecte de decret que pretén crear un Observatori com a eina d'observació, d'anàlisi i d'estudi de les característiques actuals de la condició juvenil a les Illes Balears.

II. La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 10 articles:

L'article 1, sobre l'objecte, disposa que es *crea un òrgan col·legiat, de caràcter consultiu i assessor en matèria de joventut, adscrit a la Conselleria d'Esports i Joventut del Govern de les Illes Balears, amb l'objectiu de desenvolupar el programa d'investigació, informació i documentació per tal de conèixer la realitat juvenil i contribuir a orientar i actualitzar les polítiques de joventut i les actuacions que es duen a terme en matèria juvenil des de les administracions públiques i la societat civil*.

L'article 2 exposa els objectius de l'Observatori i l'article 3, les funcions, entre les quals es troben la de recollir informació i analitzar-la, realitzar investigacions, estudis preparatoris i de viabilitat de les mesures i propostes d'actuació.

L'article 4 crea la figura del coordinador de l'Observatori i estableix les seves funcions.

L'article 5 regula la composició del Ple de l'Observatori amb un president, que serà el director general de Joventut, i 18 vocals. Com a secretari actua una persona designada de l'Institut Balear de la Joventut amb veu però sense vot.

L'article 6 disposa que els vocals seran nomenats per resolució del conseller d'Esports i Joventut per un mandat de dos anys.

Les funcions del president venen regulades en l'article 7, les dels vocals en l'article 8 i les del secretari en l'article 9. L'article 10 està dedicat al funcionament del Ple.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta d'una disposició addicional única i de dues disposicions finals.

La disposició addicional disposa que l'Observatori de la Joventut ha de ser atès amb els mitjans materials, tècnics i humans de l'àrea d'Investigació de la realitat juvenil de l'Institut Balear de la Joventut (IB Jove).

La disposició final primera faculta el conseller d'Esports i Joventut per dictar totes les disposicions necessàries per al desenvolupament, l'execució i el compliment del que disposa aquest Decret.

La disposició final segona estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions

Primera. La joventut és una matèria transversal i, a la vegada, un col·lectiu que es veu afectat per tota mena de polítiques i actuacions públiques com ara les d'ocupació, les d'educació, les de formació, les d'esport, les d'habitatge, les de salut, etc. Tal és la importància que està adquirint que disposa de portal propi a la Unió europea, http://ec.europa.eu/youth, amb informació sobre assumptes i actuacions que els hi poden afectar o interessar, sobre tot les relatives a la mobilitat entre els estats membres de la Unió Europea, i amb la possibilitat de participar-hi.

La joventut, com a concepte separat, no va aparèixer a la UE fins el Tractat de Maastricht de 1993 i, des de llavors, les polítiques dirigides a aquest col·lectiu han anat creixent, amb l'objectiu últim de convertir el jovent en ciutadans actius de la Unió, conscients de que són una generació que creix i viu en una Europa sense fronteres.

Dins aquest marc de convertir la joventut en ciutadans efectius de la Unió Europea tant com dels seus països, es valora positivament aquesta iniciativa del Govern, que permetrà conèixer millor aquest sector de la població i enfocar les polítiques públiques que l'afectin.

D'acord amb això, entenem que l'Observatori ha de comptar amb representació de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) en atenció a que les entitats locals també tenen competències en matèria de joventut i duen a terme actuacions que els hi afecten, d'acord amb la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de joventut. Trobam a faltar, igualment, representants de la Conselleria d'Educació, de la Conselleria de Salut i Consum, i de la Direcció General d'Esports.

Segona. Pel que fa a l'expedient tramés i al procediment que s'ha dut a terme, crida l'atenció l'existència d'una sola versió del projecte de decret, sense que s'apreciïn

modificacions motivades per les al·legacions presentades en la fase d'audiència pública, ni cap valoració d'aquestes, ja que no hi ha cap informe del secretari general que valori la correcció del procediment seguit i les al·legacions rebudes, tal i com prescriu l'article 46.2 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

De fet, la finalitat del tràmit d'audiència és conèixer la opinió dels sectors que es poden veure afectats i millorar el text, cosa que només es pot fer si les al·legacions presentades són preses en consideració, tant sigui per acceptar-les com per rebutjar-les, deixant-hi constància a l'expedient.

S'ha de tenir en compte que algunes al·legacions qüestionen fins i tot la competència de l'Administració de la Comunitat Autònoma per posar en marxa un Observatori de la Joventut quan les competències, des de l'aprovació de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i segons l'article 70.16 d'aquest Estatut, són pròpies dels consells insulars. Consideracions com aquesta no poden quedar recollides en l'expedient sense cap valoració per part de la Conselleria. De fet, l'informe jurídic només fa referència als articles 30.12 i 30.13 de l'Estatut, sense esmentar el dit article 70.

Tercera. Així mateix, i pel que fa a l'expedient, entenem que l'estudi econòmic no valora realment les despeses que aquest organisme pot suposar per a la Conselleria i pel Govern de les Illes Balears. Encara que es recolzi en mitjans de la pròpia Direcció General de Joventut, el cert és que les funcions que ha de dur a terme poden implicar més despesa, ja sigui mitjançant contractes per fer estudis, ja sigui amb increment de la plantilla de personal o, fins i tot, amb compensacions econòmiques als membres del ple o de les comissions que es puguin crear, per les assistències o despeses en què puguin incórrer en l'exercici de les funcions pròpies de l'Observatori.

En aquest sentit, consideram que la creació d'un Observatori implica l'aportació d'idees i la posada en marxa d'iniciatives noves per conèixer millor el jovent i per atendre les necessitats que sorgeixen en aquest col·lectiu. Si totes aquestes actuacions es volen dur a terme amb garanties de qualitat, s'han d'invertir altres recursos, a més dels que la Direcció General de Joventut hi pugui aportar des del seu pressupost.

S'ha de tenir en compte també que l'article 10, sobre el funcionament del Ple, disposa que *tant a les sessions del Ple com a les comissions o grups de treball poden convocar-se experts i personal de les administracions públiques i dels sectors implicats*. No fa cap comentari sobre la possibilitat de què aquestes compareixences impliquin despeses o remuneracions, cosa que entenem que s'hauria de valorar, ja sigui per regular-lo com per descartar l'abonament de dietes o qualsevol quantitat en concepte d'indemnització o retribució.

Més encara, les funcions de l'Observatori són molt ambicioses: recollir informació, analitzar informació, realitzar investigacions, estudis preparatoris i de viabilitat, constituir un fons de documentació, definició d'indicadors, etc. Certament algunes d'aquestes funcions ja les duen a terme els serveis de la Conselleria d'Esports i Joventut i pel Consell de la Joventut de les Illes Balears (CJIB). En aquest sentit,

recordam que la Llei 2/1985, de 28 de març, per la qual es crea el CJIB, disposa que les seves funcions són, entre d'altres, les següents (art. 2):

a) *Col·laborar amb l'Administració autonòmica mitjançant la preparació i realització d'estudis, emissió d'informes i qualssevol altres activitats relacionades amb la problemàtica i els interessos juvenils, tant a iniciativa pròpia com dels òrgans de l'Administració autonòmica.*

b) *Participar en els consells o organismes consultius que l'Administració de la comunitat autònoma estableixi per a l'estudi de la problemàtica actual.*

c) *Proposar als poders públics, autonòmics o nacionals, l'adopció de mesures relacionades amb la finalitat que li és pròpia.*

I pel que fa a l'Observatori, el seu objectiu és (art. 1):

"*desenvolupar un programa d'investigació, informació i documentació per tal de conèixer la realitat juvenil i contribuir a orientar i actualitzar les polítiques de joventut i les actuacions que es duen a terme en matèria juvenil des de les administracions públiques i la societat civil.*"

Més encara, si observam les funcions trobam, entre d'altres, les següents:

a) *Recollir la informació que de forma directa o indirecta pugui servir per conèixer i entendre la condició juvenil a la nostra comunitat i els factors associats.*

b) *Analitzar la informació obtinguda, estudiar les noves tendències i els canvis que es produeixin.*

c) *Realitzar investigacions, estudis preparatoris i de viabilitat de les mesures i propostes d'actuació.*

d) *Dur a terme propostes per a l'elaboració de polítiques públiques pels joves Illencs.*

D'acord amb això, l'Observatori es dedicaria a realitzar estudis i informes, i a fer propostes d'actuació, funcions que ja exerceix el CJIB, motiu pel qual no entenem la necessitat de crear una altra entitat per exercir les mateixes tasques.

Consideram que la creació d'un Observatori de la Joventut en el marc conjuntural actual, suposaria un augment de la estructura de l'administració, quan en realitat el que resulta necessari es que l'administració s'aprimi, millori en eficiència i qualitat de servei. Tal vegada seria més profitós i rendible reforçar les funcions del CJIB, de la mateixa Direcció General de Joventut o, si es considera realment necessari la creació d'un altre organisme, sembla més adient amb la naturalesa i la composició que es preveu, una Comissió Interdepartamental, amb previsió expressa, en el mateix decret de creació, de que no suposarà cap despesa addicional per al pressupost de la comunitat autònoma, tal i com preveu el director general de Joventut en l'estudi econòmic que consta en l'expedient.

Quarta. Entenem que si l'Observatori vol conèixer la realitat juvenil no pot deixar fora a la societat civil. Podria argumentar-se que el representant del CJIB que hi forma part ja aporta aquesta visió de la societat civil. No obstant això, un membre entre devuit de les administracions públiques no és representatiu. Per tant, consideram que hauria de comptar, tal i com ho fa el Consell de Joventut de les Illes Balears, amb membres de la societat civil i no només de les administracions públiques, per tal d'integrar punts de vista diferents i enriquir, amb això, l'activitat i les funcions de l'Observatori.

Ara bé, si aquest organisme es transformés, com hem suggerit en la observació tercera, en una comissió interdepartamental, amb l'objectiu de coordinar polítiques públiques i no duplicar esforços i despeses, entendríem la presència majoritària dels membres de les administracions.

Cinquena. Pel que fa als vocals, crida l'atenció que el mandat dels membres del Ple sigui per dos anys, quan la majoria ho són per raó del càrrec que ocupen, com el gerent del Consorci Turisme Jove, el director de l'IB Jove o els coordinadors dels diferents programes de la Direcció General de Joventut. Per tant, la renovació bianual només té sentit pels membres nomenats en representació de les entitats alienes a la Direcció General. El director de l'IB Jove serà vocal del Ple de l'Observatori durant el temps que sigui director de l'IB jove i, per tant, haver de fer nomenaments i cessaments cada dos anys sembla innecessari. En relació amb les funcions d'aquests vocals, seria útil afegir *qualsevol altre que els encomani el Ple.*

Pel que fa a les funcions del president i del secretari, entenem que s'hauria de revisar la corresponent a la convocatòria. És a dir, si convoca el president, a través del secretari, no pot convocar el secretari amb el vistiplau del president, si de cas, per ordre o per indicació del president. S'hauria de tenir en compte, en aquest sentit, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

I, en relació amb el funcionament del Ple, la reunió anual pot convertir-lo en un òrgan poc operatiu o amb poca capacitat de controlar o coordinar les tasques que ha de dur a terme, si no compta amb una comissió executiva responsable d'impulsar les funcions de l'Observatori. I entenem que aquesta comissió, si es crea, no es pot deixar a la voluntat del Ple, sinó que hauria de crear-se en aquest mateix Decret, amb definició de les seves funcions i de la composició.

Sisena. D'acord amb les observacions anteriors, consideram que el més adient i eficient seria la creació d'una comissió interdepartamental, que posés en comú les necessitats del jovent i les polítiques públiques dirigides a aquest col·lectiu, amb la possibilitat d'encarregar estudis, ja sigui a la mateixa Direcció General de Joventut o al CJIB, tenint en compte les aportacions que poden fer organismes com l'IBESTAT, l'IBdona i la UIB (tots ells prevists com a membres del nou òrgan).

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 6 d'agost de 2009

DICTAMEN NÚM. 20/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA LA COMPOSICIÓ, L'ORGANITZACIÓ I EL FUNCIONAMENT DEL CONSELL DE SERVEIS SOCIALS DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 4 de novembre de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració relativa al Projecte de decret pel qual es regula la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears.

Segon. El dia 5 de novembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la CAEB i la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe del director general de Planificació i Formació de Serveis Socials motivant l'elaboració d'un decret pel qual es reguli la composició, el funcionament i les atribucions del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears.
2. Esborrany del projecte de decret.
3. Memòria econòmica relativa a l'esborrany de decret pel qual es regula la composició, el funcionament i l'organització del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears.
4. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i immigració de 12 d'agost de 2009, per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del decret pel qual es regula la composició, el funcionament i les atribucions del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears i es designa l'òrgan responsable de tramitar-lo.
5. Oficis de tramesa de l'esborrany d'avantprojecte de decret a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
6. Suggeriments o observacions sobre l'avantprojecte de decret, presentades per:
   - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
   - Conselleria d'Interior

- Consellera de Turisme
- Conselleria d'Esports i Joventut
- Conselleria d'Educació i Cultura
- Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
- Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
- Conselleria de Medi Ambient
- Conselleria de Salut i Consum
- Consell Insular de Mallorca
- Consell Insular de Menorca
- CCOO de les Illes Balears
- EAPN-Illes Balears. Xarxa per a la Inclusió Social
- Col·legi Oficial de Treball Social de les Illes Balears
- Col·legi Oficial de Psicòlegs de les Illes Balears
- Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de les Illes Balears
- Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears
- Federació d'Entitats i Serveis de Salut Mental de Mallorca (FESSMM)

7. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 19 d'agost de 2009, per la qual se sotmet a l'audiència dels ciutadans el Projecte de decret pel qual es regula la composició, el funcionament i les atribucions del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, i justificants de les trameses efectuades.
8. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 19 d'agost de 2009, per la qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret pel qual es regula la composició, el funcionament i les atribucions del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears.
9. Sol·licitud d'inserció en el BOIB.
10. Ofici de l'assessora lingüística de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració pel qual fa constar que ha revisat i corregit el text.
11. Còpia de la pàgina del BOIB on apareix l'anunci d'informació pública.
12. Informe del Servei Jurídic relatiu a l'elaboració del projecte de decret pel qual es regula la composició, el funcionament i les atribucions del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears.
13. Informe de la secretària general relatiu a l'elaboració del projecte de decret pel que es regula la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears.

14. Projecte de decret pel qual es regula la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears.
15. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (IBD).

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquest òrgan es reuneix amb aquest objecte el dia 18 de novembre i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 30 de novembre de 2009.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 19 articles, 1 disposició addicional, 1 de derogatòria i dues de finals.

I. La part expositiva explica quin és el marc normatiu que empara aquest Projecte de decret i destaca la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears. Aquesta Llei creà el Consell de Serveis Socials com a òrgan consultiu i de participació social en matèria de serveis socials en l'àmbit de les Illes Balears, si bé n'estava pendent de desplegament reglamentari.

Així mateix, exposa que, com a finalitat, la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració pretén mantenir i potencial les tasques dels altres òrgans consultius de caràcter sectorial i, a la vegada, propiciar un espai de trobada i anàlisi intersectorial, sumant-hi la resta de sectors que no tenen espais propis. Amb això, es possibilita un debat general sobre els serveis socials en els seus aspectes estratègics i de planificació global.

II. La part dispositiva apareix estructurada en quatre capítols, amb un total, com ja s'ha dit, de 19 articles:

1) Capítol I, disposicions generals: recull els articles 1 a 3, amb la regulació de la naturalesa i adscripció, el règim jurídic i les funcions del Consell de Serveis Socials. Així doncs, estableix el caràcter consultiu i la naturalesa col·legiada de l'òrgan i l'adscripció a la conselleria competent en matèria d'afers socials. Pel que fa a les funcions, transcriu literalment les que li atribueix l'article 54 de la Llei 4/2009.

2) Capítol II, composició: Els articles 4 a 6 regulen la següent composició: president o presidenta, que serà el titular de la conselleria competent en matèria de serveis socials, un secretari o secretària, que serà una persona funcionària, i els vocals, que venen integrats per representants de les administracions públiques i de col·legis professionals, de persones usuàries dels serveis socials i de les entitats representatives dels interessos dels

ciutadans, de representants d'entitats socials sense ànim de lucre, de xarxes d'entitats socials sense ànim de lucre, que col·laborin en la gestió dels serveis socials, representants de les organitzacions patronals i sindicals i de la Universitat de les Illes Balears.

3) Capítol III, selecció de vocals: En aquest capítol (articles 7 a 9) es regulen els requisits que han de complir les entitats sense ànim de lucre per obtenir la condició de vocal, el procediment per a l'adquisició de la condició de vocal i les causes per les quals els vocals perden aquesta condició.

4) Capítol IV, estructura i organització: Aquest darrer capítol és el més llarg, amb els articles 10 a 19, i comença per recordar quins són els òrgans del Consell, d'acord amb l'article 56 de la Llei 4/2009. A continuació estableix les funcions del president o presidenta i les del secretari o secretària. Els articles 13 i 14 fan referència al Ple, on, definit com l'òrgan superior de decisió del Consell de Serveis Socials i integrat per tos els membres, regula tant les funcions com el funcionament.

   L'article 15 regula les comissions funcionals, que són les encarregades de fer el seguiment, de manera permanent, del desenvolupament de la gestió i la programació dels serveis socials. Pel que fa al nombre i funcions, ho deixa en mans del Reglament de règim intern, que ha de ser aprovat pel Ple.

   Les comissions sectorials són les que tracten de manera especialitzada la planificació, la programació i l'ordenació de sectors concrets dels serveis socials. L'article 16 crea la Comissió de Persones Grans i la Comissió de Persones amb Discapacitat i deixa en mans del Ple la creació d'altres comissions i la determinació de les funcions.

   En l'article 17 s'estableixen una sèrie d'obligacions d'informació que ha de complir la conselleria competent en matèria de serveis socials.

   L'article 18 disposa que la seu del Consell és la de la mateixa conselleria competent en matèria de serveis socials i l'article 19 estableix que el Consell de Serveis Socials s'ha de constituir en un termini màxim de 3 mesos comptadors a partir de la publicació del Decret en el BOIB.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta d'una disposició addicional, d'una de derogatòria i de dues disposicions finals.

La disposició addicional disposa que els membres del Consell de Serveis Socials que no pertanyin a les administracions públiques, quan s'hagin de desplaçar per a l'exercici de les seves funcions a una illa diferent de la de residència, tenen dret a percebre les indemnitzacions que preveu l'article 35.1 del Decret 75/2004, de 27 d'agost, de desplegament de determinats aspectes de la Llei de finances i de les lleis de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La disposició derogatòria deroga els decrets 13/1988, d'11 de febrer, de Creació del Consell Superior d'Acció Social, i 53/2001, de 30 de març, pel qual es crea i regula el

Consell de Persones amb Discapacitat de les Illes Balears, amés de totes aquelles disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que es disposa en aquest Decret, ho contradiguin o siguin incompatibles.

La disposició final primera faculta el conseller o consellera competent en matèria de serveis socials per dictar les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret.

La disposició final segona estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de Serveis Socials, va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears és cabdal per a la població i, en aquest sentit, va valorar molt positivament la iniciativa, atès que la llei aleshores vigent sobre la matèria datava de 1987 i considerava que passats més de 20 anys, l'estructura demogràfica de Balears, les necessitats socials de la població i el concepte de la gestió pública havien variat i evolucionat notòriament.

En consonància amb això, aquest CES entén que la regulació del Consell de Serveis Socials permetrà que aquest assumeixi les seves tasques el més aviat possible, cosa que fa efectiu el mandat de la Llei 4/2009, de promoure la participació cívica en la programació, avaluació i control de tots els nivells administratius de les Illes Balears i, en especial, la participació de les persones destinatàries dels serveis socials.

Segona. Des d'un punt de vista formal, aquest CES valora de manera positiva la sol·licitud d'aquest dictamen no preceptiu, la correcció de l'expedient tramés i el respecte a les diverses fases de tramitació del procediment fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, obrint fins i tot la fase d'informació pública, en aplicació, no només de l'article 43 de la Llei 4/2001, de 14 de març del Govern de les Illes Balears, sinó del mandat de participació ciutadana i en coherència amb l'article 50 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials. Aquest precepte disposa que *el sistema de serveis socials, per a la consecució dels seus fins, compta amb la participació de la ciutadania al llarg de tot el cicle comprès entre la planificació, la gestió i l'avaluació de la seva actuació. Sempre que sigui possible les decisions relatives al sistema de serveis socials s'han de prendre amb la participació de la ciutadania.*

En aquest sentit, es valora positivament l'amplitud de les consultes efectuades, que abasta no només les diferents instàncies administratives de les Illes, sinó col·legis professionals i nombroses associacions i entitats ciutadanes que es poden veure afectades per la posada en marxa del Consell de Serveis Socials.

Tercera. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial del qual deriva el Projecte de decret i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència en compliment del

mandat de la dita Llei 4/2009. No obstant això, s'ha d'incloure una referència a la consulta feta a aquest CES i el dictamen que s'emet.

Quarta. Pel que fa a l'articulat, s'ha observat un error en la numeració, amb l'existència de dos articles 4 en el capítol II. Així mateix, i pel que fa a la disposició addicional, s'hauria d'afegir "única".

Cinquena. Pel que fa al contingut del Projecte, consideram oportú fer les següents consideracions:

1) Entenem, d'acord amb les al·legacions presentades pels serveis jurídics de la Conselleria d'Economia i Hisenda, que els preceptes relatius a la seu i la constitució del Consell encaixen millor en el capítol I, de les disposicions generals, més que en el relatiu a l'estructura i organització, ja que realment, ni la seu ni la constitució formen part de l'estructura ni de l'organització. De fet, fins i tot, i en relació amb la constitució del Consell, es podria considerar la redacció d'una disposició addicional, ja que es tracta d'un mandat per què es posi en marxa en un termini concret.

2) L'article 6, relatiu als vocals, els agrupa en sis categories. Pel que fa a la primera, els representants del Govern de les Illes Balears, disposa:

   1r. Dos directors o dues directores generals de la conselleria competent en matèria de serveis socials, <u>que substitueixen el president o la presidenta en cas d'absència</u>.

   Entenem que s'hauria d'establir un ordre de prelació en la substitució del president o presidenta almenys en el reglament de règim intern que s'aprovi o, en tot cas, preveure un mecanisme de prelació en el moment del nomenament.

   Pel que fa a la lletra g), relativa a la representació de les organitzacions patronals i sindicals més representatives, aquest CES considera oportú recordar, pel que fa a la participació de les organitzacions empresarials en els òrgans de l'Administració pública de la comunitat autònoma, que la Resolució de la consellera de Treball i Formació de 25 de juny de 2008 (BOIB núm. 94, de 5 de juliol) constata la condició de més representativa en l'àmbit de la comunitat autònoma de la PIMEB i li atorga la proporció de participació reconeguda abans de l'execució de la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de 26 de novembre de 2003 i la del Tribunal Suprem de 13 d'octubre de 2006, que és, en general, d'un 25%, front al 75% de la CAEB. Tot això, s'hauria de tenir en compte a l'hora de determinar la representació d'aquestes entitats en el Consell de Serveis Socials, fent possible l'aplicació del criteri de la proporcionalitat representativa mitjançant l'ampliació dels 2 representants assignats a les organitzacions empresarials més representatives fins arribar a 4, nombre que igualment s'ha d'atribuir a les organitzacions sindicals per observar la paritat.

3) Entre l'article 6 i el 7 es produeix una subtil discordança. Així, el 6 considera vocals *les persones* representants de determinades entitats, mentre que l'article 7, que regula els requisits que han complir les *entitats* sense ànim de lucre per obtenir la condició de voca*l*, és a dir, considera que els vocals ho són les mateixes entitats. S'ha de tenir en compte que vocal d'un Consell només ho pot ser una persona física, ja que una persona jurídica no pot assistir a reunions sinó és mitjançant un representant persona física, que és el vocal. Aquest concepte és el que sembla encaixar amb la redacció de l'article 8, segons el qual,

   1. Els vocals del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, els nomena el conseller o la consellera competent en matèria de serveis socials per designació de les diferents administracions i entitats que representen.

4) L'article 7.1 *c* preveu que les entitats sense ànim de lucre de la lletra *d* de l'article 6 han de complir entre d'altres, el següent requisit:

   c) Demostrar activitat en projectes i programes d'intervenció almenys un any abans de la constitució del Consell.

   Doncs bé, sobre aquest requisit tenim dues consideracions a fer. D'una banda, la redacció pot induir a error ja que implica que les entitats sense ànim de lucre, un any abans de la constitució del Consell, s'han de presentar davant la Conselleria i demostrar que han dut a terme les activitats a què fa referència. Si el Consell s'ha de constituir en el termini de 3 mesos comptadors a partir de la publicació d'aquest Decret en el BOIB, aquestes entitats es troben amb un entrebanc.

   D'altra banda, entenem que, en el futur, pot presentar problemes en el supòsit de què entitats sense ànim de lucre, constituïdes amb posterioritat a la constitució del mateix Consell, no puguin *mai* formar-ne part, encara que puguin demostrar anys d'experiència, ja que aquesta no complirà el requisit de l'article 7.1 *c*.

   Fins i tot, el Consell de Serveis Socials es podria trobar sense vocals de la lletra *d* de l'article 6 si, per exemple, els membres que ho siguin en la constitució del Consell, desapareixen al cap d'uns anys i no hi ha cap entitat que pugui demostrar activitats anteriors (o amb anterioritat) a la constitució del Consell.

   En conseqüència, proposam la redacció següent:

   c) Demostrar que, des d'almenys un any abans del nomenament com a membre del Consell, s'han dut a terme projectes i programes d'intervenció.

5) Finalment, i també en relació amb els vocals, volem fer una crida d'atenció. Els apartats e) i f) de l'article 6 fan referència al "reconegut prestigi en el sector". I l'article 7.2 exigeix una sèrie de requisits per obtenir la condició de vocal. Doncs bé, consideram que els requisits que s'exigeixen no atorguen per sí mateixos "el reconegut prestigi" de l'article 6 i, per tant, queda aquesta acreditació indeterminada. S'ha de tenir en compte que el prestigi d'un ens

depèn, en bona mesura, del prestigi dels membres que en formen part i que el doten, amb les seves decisions, de l'autoritat i reputació que fan que sigui un òrgan de referència en el camp en el qual actua.

Proposam, per tant, que s'aprofiti aquest Reglament per introduir els elements que es considerin acreditatius d'aquest prestigi, ja sigui la declaració d'utilitat pública de l'entitat, l'acreditació dels programes duts a terme en el termini que es consideri suficient per considerar que l'entitat de què es tracta té prestigi social en el sector en el qual opera. I anar, així, més enllà de les exigències formals d'estar inscrits a un registre públic o l'àmbit d'actuació. Ja que, per exemple, es pot tenir un àmbit d'actuació superior a l'exigit però un ventall d'activitats reduït o de poc impacte social.

6) L'article 7.3 fa referència a l'apartat 1r de la lletra e) de l'article anterior. Doncs bé, aquest apartat no existeix, motiu pel qual consideram que s'hauria de revisar i posar l'article 7.3 en relació amb l'apartat al qual fa realment referència.

7) L'article 9, que regula la pèrdua de la condició de vocal hauria d'incloure com a causa, l'incompliment sobrevingut de les condicions previstes en l'article 7 d'aquest Decret.

8) Aquest CES considera que hi ha aspectes de la regulació del Consell de Serveis Socials que no s'haurien de deixar en mans d'un reglament de règim intern, sinó que s'hauria d'aprovar en aquest mateix Decret. I això, atesa la publicitat que atorga un decret (que es publica en el butlletí oficial) front a un reglament de règim intern (que regula les relacions internes entre els membres del Consell, entre els òrgans que en formen part i els procediments interns). Ara bé, no s'hauria de deixar en mans d'un reglament de règim intern la determinació de terminis o de relacions que afecten a tercers aliens al Consell.

   Aquests aspectes tenen relació, principalment, amb terminis d'execució de les seves tasques. Per exemple, si el Consell ha de *debatre sobre els projectes de normativa general autonòmica i els projectes de plans d'actuació, plans sectorials i plans estratègics en matèria de serveis socials d'àmbit autonòmic abans que s'aprovin, i emetre'n els informes preceptius* (art. 3 *c*), ho ha de fer dins un termini concret, de manera que s'eviti que els procediments s'eternitzin i de manera que els responsables de la tramitació dels expedients puguin dur un control sobre les seves pròpies funcions.

   Així mateix, l'article 17 estableix que la conselleria competent en matèria de serveis socials ha d'informar periòdicament sobre una sèrie d'actuacions d'interès per al Consell. Ara bé, no en concreta la periodicitat, de manera que en cas que no compleixi amb aquesta obligació serà difícil exigir-li sense que hagi transcorregut un termini ampli de temps.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 30 de novembre de 2009

DICTAMEN NÚM. 21/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DEL SECTOR PÚBLIC INSTRUMENTAL DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 16 de novembre de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Economia i Hisenda, relativa a l'Avantprojecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 16 de novembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria de l'interventor general per la iniciació del procediment d'elaboració d'un projecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat autònoma de les Illes Balears.
2. Resolució del conseller d'Economia i Hisenda per acordar l'inici del procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
3. Publicació al BOIB núm. 105, de 21 de juliol de 2009, del tràmit d'audiència i d'informació pública.
4. Oficis de tramesa d'inici del tràmit d'audiència a les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears, a l'interventor general i al director de l'Advocacia.
5. Informe d'impacte de gènere.
6. Escrits d'al·legacions i suggeriments presentats per les conselleries d'Esports i Joventut, de Salut i Consum, d'Habitatge i Obres Públiques, de Turisme i de Presidència; per la Direcció General de la Funció Pública, per la Direcció de l'Advocacia, per l'Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental (IBAQUA), per l'Institut Balear de la Natura (IBANAT), per Ports de les Illes Balears, per Espais de Natura Balear, pel Servei de Salut i per UGT.

7. Quadre resum de les observacions i suggeriments formulats a l'Avantprojecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
8. Esborrany de projecte de llei del sector públic instrumental de la comunitat Autònoma de les Illes Balears (català i castellà).
9. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Economia i Hisenda en relació amb les observacions i suggeriments formulats a l'Esborrany d'avantprojecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori una proposta de dictamen. Aquesta comissió aprova la proposta en la sessió de 2 de desembre de 2009 i l'eleva al Ple, que aprova finalment el dictamen el dia 17 de desembre de 2009.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva —l'exposició de motius— una part dispositiva, formada per seixanta dos articles, i una part final, que conformen tretze disposicions addicionals i dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i sis de finals.

Part expositiva:

Pel que fa a l'exposició de motius, aquesta es divideix en cinc parts. Comença amb una breu descripció del marc jurídic i dels motius que han dut a l'elaboració d'aquest Avantprojecte de Llei amb un recorregut històric pels fets més destacables en el desenvolupament del que es va anomenar *administració instrumental*. En aquest recorregut destaquen, dins el període constitucional, l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i, en exercici de la competència d'autoorganització, la Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i, sobre tot, la Llei 3/1989, de 29 de març, d'entitats autònomes i empreses públiques i vinculades de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que va establir una regulació de caràcter general dels diversos ens instrumentals de la Comunitat Autònoma.

En l'àmbit estatal destaca la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat (LOFAGE) que, entre d'altres, pretenia racionalitzar i actualitzar la normativa dedicada a la denominada Administració institucional de l'Estat. Aquesta llei ha servit de model de referència per a les comunitats autònomes que han regulat aquesta matèria fins ara i serveix també de model a l'Avantprojecte de Llei que es presenta a dictamen.

En la regulació del sector públic concorren dues finalitats. D'una banda, recollir el model estatal i completar la regulació amb altres tipus d'ens del sector públic que queden fora del concepte d'organisme públic. D'altra banda, la norma insisteix en el

règim de control i tutela de tots els ens instrumentals per tal d'aconseguir una actuació transparent en la gestió dels interessos públics presidida pels criteris del bon govern, de professionalitat i d'integritat dels gestors públics.

Part dispositiva:

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 62 articles, els quals s'estructuren en un títol preliminar i tres títols més:

Títol preliminar, amb sis capítols, regula les disposicions generals aplicables a tots els ens instrumentals del sector públic autonòmic. El capítol I fa referència a l'objecte, l'àmbit d'aplicació i la classificació dels ens instrumentals. Classifica els ens en tres categories:

a) el sector públic instrumental administratiu, integrat pels organismes autònoms i els consorcis

b) el sector públic instrumental empresarial, integrat per les entitats públiques empresarials i les societats mercantils públiques

c) el sector públic fundacional, integrat per les fundacions del sector públic.

El capítol II regula els requeriments previs a la creació dels ens instrumentals, on exigeix l'elaboració d'un pla d'actuació inicial en el qual s'expressin els objectius i línies d'actuació de l'ens i la conveniència i oportunitat de la seva creació; la forma juridicoorganitzativa que es proposa i una anàlisi de las formes descartades i els òrgans de govern.

El capítol III fa referència al règim economicofinancer, en tots els seus vessants (pressupostari, de tresoreria i endeutament, comptable i de control intern) i el capítol IV, als òrgans de direcció i recursos humans, en un intent de racionalitzar aquesta matèria.

El capítol V regula el règim de contractació (amb una remissió a la normativa vigent en la matèria) i de patrimoni, i el capítol VI al règim d'assessorament jurídic i de defensa en judici.

El títol I (art. 28 a 46) regula els organismes públics en tres capítols, referits, el primer, a les disposicions comunes que els hi són aplicables, i el segon i el tercer, al règim propi dels organismes autònoms i de les entitats públiques empresarials, respectivament.

Pel que fa a les disposicions comunes, la secció 1a s'encarrega de fixar les normes i els criteris generals de règim jurídic aplicables a ambdós tipus d'ens, mentre que la secció 2a s'ocupa del règim aplicable a la creació, la modificació, la refosa, l'extinció i la liquidació d'aquests ens.

Determinades les normes comunes a ambdós tipus d'ens, els capítols II i III es dediquen a concretar-ne les especificitats de règim jurídic en matèria de personal, de règim economicofinancer i d'actes administratius amb la intenció de crear un sistema homogeni d'organismes públics en el sector públic autonòmic.

El títol II (art 47 a 57) es dedica als organismes de naturalesa privada de titularitat pública, és a dir, les societats mercantils públiques i les fundacions del sector públic, i s'estructura, a l'igual que el títol I, en 3 capítols. El primer regula les disposicions

generals i recorda que aquests ens en cap cas no poden exercitar potestats públiques reservades a les administracions públiques, és a dir, a entitats de dret públic. Els capítols II i III delimiten els criteris determinants de la seva integració en el sector públic autonòmic i regulen les particularitats de règim jurídic de cadascun pel que fa, fonamentalment, a la seva creació, modificació i extinció.

El títol III (arts 58 a 62) s'ocupa dels consorcis amb una regulació molt més breu que la dedicada als altres tipus d'ens. Regula, després de definir els consorcis sotmesos a aquesta Llei, alguns aspectes concrets, com el règim de personal i el pressupostari i de control.

Part final:

Aquesta part consta, com s'ha dit, de tretze disposicions addicionals, i dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i sis de finals:

Disposicions addicionals: les tretze disposicions addicionals es dediquen, entre d'altres, a adaptar la situació dels organismes existents a la nova llei. Així mateix, pretén que s'estableixin determinats paràmetres que homogeneïtzin els molt diversos ens del sector públic autonòmic i estableix normes concretes de gestió economicofinancera i de gestió de personal.

Disposicions transitòries:

– La primera encomana al Consell de Govern la creació d'una comissió per analitzar els ens integrants del sector públic i proposar-ne la supressió, refosa o modificació.

– La segona fa referència a l'adaptació dels ens del sector públic ja existents a la nova Llei.

Disposició derogatòria única:

A més de derogar totes les disposicions de rang inferior o igual que s'oposin al que estableix aquesta Llei, aquesta disposició deroga expressament la Llei 3/1989, de 29 de març, d'entitats autònomes i empreses públiques i vinculades de la Comunitat Autònoma, a més d'altres disposicions legals vigents, molt més específiques, en matèria d'Administració instrumental i control del sector públic.

Disposicions finals:

– La primera disposa que en el termini de 12 anys s'ha de crear una central d'informació i de gestió del sector públic instrumental.

– La segona encarrega Govern què presenti un Projecte de llei de finances de la Comunitat Autònoma que substitueix l'actual.

– La tercera modifica determinats articles del Text refós de la Llei de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2005, de 24 de juny; la quarta modifica l'article 8.3 g) de la Llei 3/2008, de 14 d'abril, de creació i regulació de l'Agència Tributària de les Illes Balears i la cinquena, l'article 70.3 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears.

– La sisena disposa l'entrada en vigor d'aquesta llei el dia 1 de gener de 2010, sense perjudici del que disposa la disposició transitòria segona.

III. Observacions generals

Primera. Des del CES volem recordar una idea que ja va ser plasmada en la Constitució espanyola en relació amb l'Administració pública i que ha de regir tota regulació que n'afecti l'estructura i les funcions: L'Administració pública està al serveis dels interessos generals. Tenint en compte aquesta idea, la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat va exposar que, l'Administració General de l'Estat, a través de les seves diferents modalitats d'actuació havia de tenir present que el servei als ciutadans és el principi bàsic que justifica la seva existència i que ha de presidir tota la seva actuació.

A partir d'aquests interessos dels ciutadans, l'Administració pública ha d'organitzar la seva estructura i ha de regir la seva activitat per una sèrie de principis, entre els quals destaquen l'objectivitat, la transparència de l'activitat administrativa i l'eficàcia. Per tant, els titulars dels diferents òrgans administratius, en tant que gestors d'interessos aliens (els públics) han de retre comptes de la seva gestió davant els ciutadans. I això, que es va redactar per a una llei estatal, és plenament vigent avui i en l'àmbit de l'administració pública autonòmica.

La Llei 6/1997 va suposar un esforç per sistematitzar i simplificar la normativa de l'Administració pública estatal i dels seus organismes autònoms, als quals va dotar d'una regulació bàsica. Ara bé, la realitat posterior ha dut a la proliferació d'ens amb règim jurídics singulars, bàsicament de dret privat, cosa que escenifica una vegada més la fugida del dret administratiu. A la vista d'això, la Llei 28/2006, de 18 de juliol, d'agències estatals per a la millora dels serveis públics, va introduir aquesta nova forma jurídica, la de les agències, amb la pretensió no de simplement introduir un nou tipus d'organisme públic, sinó, com la mateixa exposició de motius de la llei disposa, de crear una nova fórmula organitzativa cap a la qual, progressivament, es vagin reconduït els organismes públics existents en l'actualitat, les activitats i funcions dels quals, s'ajustin al concepte d'agència estatal (...).

Segona. En l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, la regulació dels ens de l'Administració institucional bàsicament va emparada per la Llei 3/1989, de 29 de març, d'entitats autònomes i empreses públiques i vinculades de la CAIB, el Decret legislatiu 2/2005, de 24 de juny, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances de la Comunitat Autònoma, i nombrosos preceptes dispersos en lleis d'acompanyament dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma, a més de la normativa específica de cada ens que no sempre els encaixen en les categories de la mateixa Llei 3/1989.

Tenint en compte, doncs, els interessos dels ciutadans i la necessitat d'implantar un sistema que permeti una millor gestió d'aquests interessos i un acurat control d'aquesta gestió, es feia necessària una actualització de la regulació i una

racionalització dels ens existents, tot això, en benefici d'una millor gestió dels interessos generals. Per això, el CES rep amb interès aquesta sol·licitud de dictamen.

Segons el Decret 11/2007, d'11 de juliol, del president de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (modificat en diverses ocasions), de la Comunitat Autònoma en depenen 105 ens de diversa naturalesa. A la vista d'aquesta realitat des d'aquest Consell consideram més que justificada i necessària una nova ordenació del sector que el racionalitzi. Però, abans de continuar amb la creació de noves entitats, consideram que l'ordenació ha de venir precedida d'una anàlisi rigorosa de les funcions i competències i del nivell d'eficiència dels ens actuals.

Tercera. D'acord amb les dades de la darrera Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat de les Illes Balears, corresponent a 2008, la despesa dels ens de dret públic i de les societats públiques per a l'exercici 2007 (dades disponibles en el moment de publicació) arribava a un total de 699,42 milions d'euros, un percentatge considerable de la despesa pública total que posa de manifest la rellevància econòmica d'aquest sector.

IV. Observacions particulars

Com ja s'ha indicat, el CES fa, en general, una valoració positiva respecte a l'elaboració d'aquesta norma, que es considera necessària i, amb l'objectiu de contribuir a aquest esforç de dotar de racionalitat al sector públic, es fan una sèrie de suggeriments, començant pels de caire formal i continuant amb els de contingut, agrupats per títols.

Primera. Pel que fa a l'expedient, crida l'atenció l'existència d'un sol text del projecte de norma, de manera tal que resulta impossible valorar-ne l'evolució durant la tramitació de l'expedient, ni és possible conèixer el text inicial sobre el qual s'han presentat les al·legacions, observacions i informes. En aquest sentit, recordem que la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES estableix que la sol·licitud de dictamen ha d'anar acompanyada de "tota la documentació i informació complementària que sigui necessària per a l'emissió del dictamen" i que "l'avantprojecte de llei o decret legislatiu, el projecte de decret tots els informes previs a la sol·licitud i la resta de documentació complementària necessaris per fer-ne el dictamen o l'informe sol·licitats, s'aportaran necessàriament en suport informàtic".

Segona. Respecte del contingut de l'Avantprojecte de llei, es fan les consideracions següents, començant pel títol preliminar:

– L'article 5.4 disposa que *amb caràcter general, les noves entitats del sector públic autonòmic hauran d'autofinançar-se, de manera que els ingressos que es*

generin per la realització de les activitats pròpies del seu objecte o finalitat siguin suficients per cobrir majoritàriament les despeses i inversions que tenguin previst fer.

D'una banda, si bé sembla que s'aposta per l'autofinançament de les entitats del sector públic, amb les expressions "amb caràcter general" i "cobrir majoritàriament" es fa referència més a un principi general que a una norma d'aplicació directa, i deixa la porta oberta a l'establiment d'excepcions que, en qualsevol cas, haurien d'estar justificades.

D'altra banda, seria desitjable que l'autofinançament fos un principi d'actuació de tots els ens del sector públic autonòmic, els que s'han de crear i els que ja existeixen en l'actualitat.

– L'article 11.3, en seu de tresoreria i endeutament, estableix què es consideren pagaments preferents, essent *els relatius a nòmines del personals i càrregues de la Seguretat Social, els tributaris i, en general, els relatius a ingressos de dret públic, com també els vinculats amb entitats financeres*. D'aquesta relació crida l'atenció que en l'ordre de prelació el pagament a proveïdors, al sector privat, queda totalment desplaçat a un darrer lloc, amb el risc que un retard en el compliment de les obligacions del sector públic pot suposar per a les empreses del sector privat, risc que pot dur al tancament d'empreses i acomiadament de treballadors o que perjudica seriosament els sectors productius.

  Sense ànim de menyscabar els ingressos públics, entenem que s'hauria de fer un esforç addicional per tal que el sector privat, com a proveïdor de serveis al sector públic instrumental, i generador de riquesa i creixement econòmic, no es trobés indefens. És per tot això que aquest CES considera que, en un exercici de responsabilitat i en una època de crisis com l'actual, s'ha de tenir en compte la importància per la salut de l'economia de complir amb rigorositat els terminis de pagament establerts.

– Pel que fa al règim de control intern (articles 15 a 19), consideram que, entre les mesures addicionals de control, s'hauria de preveure la substitució dels òrgans de govern, de direcció o del personal directiu professional. I això, en atenció a que el control d'eficàcia i d'eficiència indiquin un deficient grau de compliment al llarg de dos exercicis o més. Entenem, d'una banda, que una incorrecta o deficient direcció pot ser la responsable de què, per exemple, l'informe d'activitat no sigui satisfactori, o de les deficiències que pugui detectar una auditoria.

  D'altra banda, si una entitat del sector públic autonòmic no serveix a l'objecte o a les finalitats per a les quals s'ha creat, en aplicació del principi de racionalitat que vol impregnar aquesta Llei i per optimitzar els recursos públics, hauria de suprimir-se.

– Es valora positivament l'establiment de límits a les retribucions de la gerència i dels òrgans unipersonals de direcció, i al personal directiu professional. Ara bé, suggerim que, pel que fa als membres del Consell d'Administració, Patronat, Junta de Govern o òrgan equivalent, en cas que tenguin dret a retribucions o

indemnitzacions, s'estableixi un règim de control o autorització per part de la conselleria tutelant sobre aquestes indemnitzacions.

– Pel que fa al règim de personal i, tenint en compte que s'està preparant una llei de la funció pública autonòmica, recomanam que, per evitar contradiccions entre normes de igual rang i àmbit, s'ajustin els preceptes d'ambdós avantprojectes de llei o es prevegi un precepte semblant al previst per al règim de contractació:

El règim de personal del sector públic instrumental és el que es preveu en la legislació de l'estatut bàsic de l'empleat públic i la corresponent legislació autonòmica, sense perjudici de les particularitats previstes en aquesta Llei.

Tercera. Pel que fa als títols I i II, es valora positivament l'esforç de racionalització dels ens del sector públic i la utilització de les denominacions de la LOFAGE.

Quarta. Pel que fa al títol III, relatiu als consorcis, aquest CES considera que s'hauria de fer una aposta més decidida pel control dels recursos públics i, per tant, no excloure de l'aplicació d'aquesta Llei els consorcis el finançament dels quals *no* sigui aportat majoritàriament, directament o indirectament, per l'Administració de la Comunitat Autònoma o pels seus ens públics instrumentals, i aquells els membres dels òrgans de direcció dels quals *no* són designats en més d'un 50% per l'Administració de la Comunitat Autònoma o pels seus ens instrumentals.

És a dir, un consorci format per quatre administracions públiques a parts iguals, cor el risc de no comptar amb els mateixos nivells de control i fiscalització (depenent també de la regulació a que les altres administracions sotmetin els seus consorcis).

Per tant, el CES recomana que abans de declarar que un consorci queda fóra de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, es comprovi si se li aplica algun mecanisme de control, equivalent als establerts en aquesta llei.

Cinquena. La disposició addicional quarta, relativa al règim jurídic de determinats ens disposa que

1. El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, el Consell Audiovisual de les Illes Balears i l'Agència Tributària de les Illes Balears, s'han de regir per la seva legislació específica i supletòriament per les disposicions d'aquesta Llei aplicables als organismes autònoms.

Pel que fa al Consell Econòmic i Social, s'ha de tenir en compte que l'aplicació d'un règim supletori no pot vulnerar la independència i l'autonomia del CES, d'acord amb el que disposa l'article 1.2 de la Llei reguladora del CES —Llei 10/2000, de 30 de novembre—, segons el qual aquest es configura com a *ens de dret públic, dotat de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'actuar, que disposa d'autonomia orgànica i funcional per acomplir-ne les finalitats.*

Sisena. La disposició transitòria primera disposa que el Consell de Govern *ha de crear una comissió que s'encarregui d'analitzar el conjunt d'ens integrants del sector públic autonòmic i de proposar la supressió, refosa o modificació dels ens en què ho facin recomanable raons de simplificació, economia, eficàcia i eficiència en la gestió*.

Des del CES volem remarcar la importància de les tasques que ha de dur a terme aquesta comissió per aconseguir un sector públic regit per criteris de racionalitat, transparència i eficiència. Així mateix, volem recordar que les possibles supressions o modificacions d'entitats del sector públic no poden afectar els compromisos adquirits, com els laborals i mercantils. En cas que aquesta anàlisi comportés l'eliminació de llocs de feina, es podria, per exemple, constituir un borsí amb els treballadors afectats, amb preferència per ocupar els llocs de feina que es puguin crear en el sector públic instrumental.

Setena. Pel que fa a l'entrada en vigor, prevista per al dia 1 de gener de 2010, entenem que en l'estat de tramitació en el que es troba l'Avantprojecte de llei, serà difícil que l'1 de gener s'hagi aprovat en el Parlament i no creim que sigui recomanable una aplicació amb caràcter retroactiu.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de desembre de 2009

DICTAMEN NÚM. 22/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'ACORD DE MODIFICACIÓ DE L'ARTICLE QUART I LA DISPOSICIÓ FINAL DE L'ORDENANÇA FISCAL DE LA TAXA PER SERVEIS D'INSPECCIÓ TÈCNICA DE VEHICLES DEL CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 24 de novembre de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell insular de Mallorca relativa a la modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles.

Segon. A la vista de que falta la documentació en format electrònic, es reclama per via telefònica i el dia 25 es tramet des del Consell de Mallorca i el president del CES resol aplicar el procediment abreujat en atenció a la sol·licitud del Consell de Mallorca.

Tercer. El dia 26 de novembre dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Estudi de les taxes a aplicar a la inspecció tècnica de vehicles durant l'any 2010.
2. Proposta de modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles, del conseller executiu d'Hisenda i Innovació.
3. Sol·licitud d'informe a la interventora general.
4. Informe d'Intervenció.
5. Esmena de deficiència núm./ref. 470/09 d'Intervenció.
6. Estudi de les taxes a aplicar a la inspecció tècnica de vehicles durant l'any 2010.
7. Informe jurídic sobre la modificació de l'article quart i la disposició final de l'ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles.
8. Informe del secretari general sobre la proposta de modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal reguladora de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles per a l'any 2010.

9. Sol·licitud d'informe a la interventora general.
10. Informe d'Intervenció.
11. Esmena al dictamen de la Comissió Informativa relativa a la proposta de modificació de l'article quart i la disposició final de l'ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles.
12. Obertura del període d'exposició pública de l'acord de modificació de l'article quart i la disposició final de l'ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles, tramesa al BOIB i publicació.
13. Notificació de l'Acord de modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles.
14. Diligència per la qual es fa constar que al Ple ordinari del Consell Insular de Mallorca, a la reunió del dia 1 d'octubre de 2009, es va tractar la proposta de modificació objecte de l'expedient.
15. Sol·licitud de publicació al diari "Diario de Mallorca" i còpia de la pàgina, de dia 20 d'octubre, en la qual s'insereix l'anunci d'exposició pública.
16. Diligència per la qual es fa constar que l'Acord de modificació de quart i la disposició final de l'ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles aprovat pel Ple del Consell de Mallorca en sessió d'1 d'octubre de 2009 ha estat exposat des del dia 7 d'octubre fins al 20 de novembre de 2009 en el tauler d'anuncis de la seu del Consell de Mallorca.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 2 de desembre i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 9 de desembre de 2009.

II. Contingut del Projecte de reglament

El Projecte de modificació de l'Ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles consta de la proposta d'Acord de modificació amb un annex on figura la tarifa de l'article 4 i la disposició final que es modifiquen.

La proposta d'acord exposa l'aprovació inicial de la modificació i l'obligatorietat d'exposar la proposa públicament i de sol·licitar dictamen del CES, amb caràcter d'urgència, atès que aquesta modificació ha d'entrar en vigor el dia 1 de gener de 2010.

L'annex conté d'una banda, la modificació de l'article 4, que regula les tarifes aplicables i, respecte de l'exercici 2009, implica una reducció d'1,4%, en aplicació de l'Índex de Preus al Consum interanual de juliol de 2009, d'acord amb les previsions del contracte de concessió. I, de l'altra, la disposició final, relativa a l'entrada en vigor, que es preveu per a l'1 de gener de 2010.

III. Observacions

Única. La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears i també dels consells insulars (des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social), de sotmetre els avantprojectes de llei, els projectes de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, i sempre que regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació, a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu; i de projectes d'ordre de les conselleres i consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb caràcter facultatiu (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).

Així doncs, els dictàmens poden ser preceptius o facultatius, en funció del rang de la norma i de com afecti les matèries econòmiques i socials.

Per tal que aquest dictamen es dicti amb caràcter preceptiu, el projecte de norma ha de regular d*e forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació.* I això és així perquè aquest Consell es pronuncia sobre matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb la pretensió de valorar la incidència de les normes que s'aproven.

La dita Llei 5/2009, de modificació de la Llei del CES, en un esforç per delimitar el que s'ha d'entendre per matèria econòmica, social i d'ocupació, va introduir un paràgraf nou a l'article 2 de la Llei 10/2000 que disposa

> *4. A l'efecte de determinar les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, que composen l'àmbit material de les funcions del Consell Econòmic i social, s'hi entenen incloses totes aquelles que són pròpies de les organitzacions més representatives dels treballadors i dels empresaris i que afectin, entre d'altres, el desenvolupament regional, l'economia i els sectors productius, la fiscalitat, les relacions laborals i la seguretat i la salut laboral, la responsabilitat, la recerca, la sanitat i el consum, l'habitatge, el medi ambient, l'ordenació territorial, els serveis socials i la família.*

Certament, aquestes matèries ho són *entre d'altres,* però entenem que comptar amb una relació material ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del CES és, no ja tan sols de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per a la norma de què es tracti. No es tracta de fer una remissió automàtica al Consell de tota norma o disposició reglamentària que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquelles amb rellevància econòmica i social, aquelles que *regulen* (pel que fa a les de sol·licitud facultativa, com és el cas) matèries econòmiques, socials o d'ocupació.

Així mateix, i pel que fa a la modificació de l'ordenança fiscal de la taxa de la inspecció tècnica de vehicles, ens trobam amb una actualització de les tarifes a cobrar per les inspeccions que s'efectuïn durant l'exercici 2010, d'acord amb les previsions del contracte de concessió, actualització que s'ha de fer cada any, sense que això impliqui

una regulació, pròpiament, matèries econòmiques o socials. Més encara, aquest dictamen es sol·licita amb caràcter d'urgència amb la justificació que l'entrada en vigor ha de produir-se el dia 1 de gener de 2010. Tenint en compte que el CES disposa fins el dia 15 de desembre per emetre el dictamen (malgrat que agilita les seves tasques per emetre'l abans), som conscients que al Consell de Mallorca el queden pocs dies laborables per aprovar definitivament la modificació de l'Ordenança fiscal, i publicar-la en el BOIB.

Tot això, sense ànim de desincentivar les consultes que s'efectuïn al CES, que són sempre ben rebudes, sinó amb la pretensió de delimitar l'àmbit d'actuació d'aquest òrgan estatutari i millorar les aportacions del CES a la iniciativa normativa de les Illes Balears.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat la modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles a Mallorca, i sol·licita al Consell de Mallorca que tengui en compte les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Núria Garcia Canals — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 9 de desembre de 2009

DICTAMEN NÚM. 23/2009, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE PER LA QUAL ES MODIFICA LA CLASSIFICACIÓ DE VARIETATS DE VINYA AUTORITZADES A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 1 de desembre de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 1 de desembre, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Així mateix, el president del CES resol aplicar el procediment abreujat per tal què el Plenari pugui aprovar el dictamen dins el termini d'1 mes.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa sobre la necessitat de modificar la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears per incloure la varietat garnatxa blanca.
2. Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca per la qual s'inicia el procediment d'elaboració d'una ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears.
3. Normativa:
    a. Reial decret 1244/2008, de 18 de juliol, pel qual es regula el potencial de producció vitícola.
    b. Ordre APA/1281/2005, de 28 d'abril, per la qual s'actualitza l'annex V de la classificació de les varietats de cep a cada comunitat autònoma.
    c. Reglament CE 479/2008, de 29 d'abril, pel qual s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola.
    d. Ordre APA/748/2002, de 21 de març, que disposa la inscripció de varietats i portaempelts de vinya a la llista de varietats comercials de plantes.

   e. Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa de determinades matèries vitivinícoles.

4. Esborrany de l'ordre sotmès a tràmit d'audiència.
5. Tramesa del Projecte a les entitats següents:
   a. Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí
   b. Consell Insular d'Eivissa
   c. Consell Insular de Menorca
   d. Consell Insular de Formentera
   e. Consell Insular de Mallorca
   f. Consell Regulador de la DO Binissalem
   g. Consell Regulador de la DO Pla i Llevant
   h. UCABAL
   i. Unió de Pagesos de Mallorca
   j. Unió de Pagesos de Menorca
   k. FAGME
   l. ASAJA
   m. AGRAME
   n. UPA-AIA
   o. Institut Balear de la Dona
6. Informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
7. Projecte de l'ordre en català i el castellà.
8. Informe del Servei Jurídic.
9. Informe del secretari general.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, els Serveis Tècnics del CES, prèvia consulta a la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, elabora una proposta i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 17 de desembre de 2009.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, un article únic i una disposició final.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta en atenció a les peticions dels vinicultors de la comunitat autònoma, d'acord amb la normativa vigent.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta d'un sol article pel qual s'inclou com a varietat autoritzada la varietat de vinya garnatxa blanca.

III. Finalment, la disposició final disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura i Pesca trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

Pel que fa a la introducció de la garnatxa blanca entre les vinyes autoritzades a les Illes Balears, aquest CES ho valora positivament tenint en compte que és la resposta a la petició dels vinicultors i que hi ha un estudi que ho avala, si bé ni les sol·licituds dels vinicultors ni l'estudi formen part de l'expedient tramés per dictamen. En aquest sentit, i si bé l'expedient s'ha elaborat amb correcció, hagués estat desitjable que les peticions dels vinicultors i l'estudi d'aptitud per la vinificació de la varietat garnatxa blanca, cultivada a Formentera, realitzat per les tècniques Susana Juan Mayans i Rosalina Marí Ribas, es trobessin a l'expedient ja que ajudarien a entendre i valorar els motius que han conduit a la inclusió d'aquesta varietat en la llista de vinyes autoritzades i, tal vegada, a conèixer la funció d'aquesta vinya en el marc vinicultor.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és incloure la garnatxa blanca com a varietat de vinya autoritzada en les Illes Balears. Ara bé, ens crida l'atenció que no faci referència a l'Ordre APA/1819/2007, de 13 de juny, per la qual es modifica l'annex V, sobre la classificació de les varietats de vinya, del Reial decret 1472/2000, de 4 d'agost, pel qual es regula el potencial de producció vitícola.

Dit això, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i al dictamen emès per aquest Consell, d'acord amb l'article 2.1 *b* primer, de la Llei reguladora d'aquesta institució.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de desembre de 2009

DICTÀMENS 2010

DICTAMEN NÚM. 1/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET SOBRE ELS DRETS D'INFORMACIÓ DELS USUARIS DE CENTRES DOCENTS QUE IMPARTEIXEN ENSENYAMENTS QUE NO CONDUEIXEN A L'OBTENCIÓ D'UN TÍTOL AMB VALIDESA ACADÈMICA OFICIAL

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 11 de gener de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret sobre els drets d'informació dels usuaris de centres docents que imparteixen ensenyaments que no condueixen a l'obtenció d'un títol amb validesa acadèmica oficial.

Segon. El mateix dia 11 de gener, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa i la FELIB.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
3. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
4. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
5. Taula de vigències i derogacions.
6. Estudi econòmic.
7. Informe del Consell de Consum de les Illes Balears.
8. Tramesa del Projecte a la Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB).
9. Tramesa del Projecte a PIMEB.
10. Tramesa del Projecte a ASGECO - Asociación general de consumidores.
11. Tramesa del Projecte a Asociación de amas de casa y consumidores de Ibiza y Formentera.
12. Tramesa del Projecte a UNAE.

13. Tramesa del Projecte a Cooperativa de consumo San Crispin.
14. Tramesa del Projecte a ABACEF.
15. Tramesa del Projecte a AEF, associació d'ensenyament i formació.
16. Tramesa del Projecte a La Defensa.
17. Tramesa del Projecte a Nuredduna al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
18. Tramesa del Projecte a l'Asociación Insular de amas de casa y consumidores de Menorca (ACM).
19. Tramesa del Projecte al Grup d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).
20. Tramesa del Projecte a FACUA - Baleares.
21. Tramesa del Projecte a FEPAE.
22. Tramesa del Projecte a Associació d'usuaris i amics del Tren de Sóller.
23. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta.
24. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Presidència, suggeriments presentats i resposta.
25. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Economia i Hisenda, ofici enviat per aquesta Conselleria.
26. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Turisme.
27. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori, suggeriments presentats i resposta.
28. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Educació i Cultura.
29. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Medi Ambient.
30. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Afers Socials, suggeriments presentats i resposta.
31. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, suggeriments presentats i resposta.
32. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Treball i Formació, suggeriments presentats i resposta.
33. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia i ofici enviat per aquesta Conselleria.
34. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
35. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, i ofici enviat per aquesta Conselleria.
36. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Esports i Joventut suggeriments presentats i resposta.

37. Informació pública.
38. Esborrany final, versió catalana.
39. Esborrany final, versió castellana.
40. Informe jurídic.
41. Informe de la secretaria general.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 2 de febrer i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 10 de febrer de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 7 articles i una part final distribuïda en una disposició addicional i una disposició final.

I. La part expositiva explica l'objecte del projecte de decret, així com el marc normatiu dins el qual s'insereix. Així, posa de manifest la creixent importància de la defensa dels consumidors i usuaris per part de l'Administració, tant de l'Estat, com de la Comunitat Autònoma, que s'ha anat reflectint en un seguit de normes legals.

En relació amb la legislació vigent, el títol competencial ve donat per l'Estatut d'autonomia, aprovat per Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, el qual atorga a la Comunitat Autònoma competència en matèria de defensa dels consumidors i usuaris, en el marc de les bases i la coordinació de l'activitat econòmica general (apartat 47è).

Respecte a la normativa relativa a la defensa dels consumidors i usuaris, destaquen els articles 17.1 i 60 del Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries. El primer fa referència al deure dels poders públics de vetllar perquè els consumidors i usuaris disposin d'informació comprensible. L'article 60, en aquest mateix sentit, disposa que abans de contractar, l'empresari ha de posar a disposició del consumidor i usuari, de forma clara, comprensible i adaptada a les circumstàncies, la informació de relleu, vertadera i suficient envers les característiques essencials del contracte, en particular, envers les seves condicions jurídiques i econòmiques i dels béns o serveis objecte d'aquest.

L'exposició de motius incideix en la importància de la informació correcta, completa i comprensible, per evitar conflictes, ja que aquesta informació permet al consumidor o usuari determinar si vol contractar, tenir plena consciència d'allò que contracta i conèixer els riscs que assumeix.

II. Pel que fa a la part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, consta de 7 articles.

L'article 1 delimita l'objecte del decret, és a dir, regular el contingut dels drets d'informació que corresponen als alumnes dels centres docents que imparteixen ensenyaments que no condueixen a l'obtenció d'un títol amb validesa acadèmica oficial. Aquests centres docents han d'estar en el territori de les Illes Balears.

El darrer apartat exclou les accions formatives per a l'ocupació finançades totalment per alguna administració pública.

L'article 2 delimita l'abast i contingut de la publicitat, amb una sèrie de normes dirigides a evitar confusions o termes que puguin induir a error en l'usuari.

El darrer apartat indica expressament que, en cas que la informació es faciliti per mitjans telefònics o telemàtics, s'ha incloure menció expressa dels extrems que s'indiquen en aquest precepte.

L'article 3, informació als usuaris, disposa el caràcter d'irrenunciable dels drets d'informació d'aquest decret. Indica, amés, la informació que ha de constar juntament amb l'oferta dels cursos.

L'article 4, integració de les publicitats i la informació en el contracte, obliga l'empresari a lliurar juntament amb el contracte, la informació indicada en l'article 3.

L'article 5, dedicat a la informació sobre el finançament, no només regula la informació a aportar en cas de que el curs estigui parcialment o totalment finançat, sinó l'obligació d'informar sobre la possibilitat de què s'obtengui un finançament amb qualsevol entitat de crèdit. Pel que fa a la fórmula de finançament sota la modalitat de crèdit al consum, concreta i completa alguns aspectes de la Llei 7/1995, de 23 de març, de crèdit al consum.

L'article 6, regula l'acreditació del compliment de les obligacions i disposa que és d'exclusiva responsabilitat de l'empresari.

L'article 7, sobre el règim d'infraccions, disposa que l'incompliment del que estableix aquest reglament es considera infracció en matèria de consum i es remet a la normativa reguladora tant en el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, mitjançant el qual s'aprova el Text refós de la llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris, com en la Llei 1/1998, de 10 de març, per la qual s'aprova l'estatut dels consumidors i usuaris de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició addicional disposa que els centres col·laboradors amb la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de formació professional ocupacional, que duguin alhora a terme activitats sotmeses a aquest Decret, s'han de regir, pel que fa a les seves activitats homologades o relatives a ensenyaments reglats per la normativa específica que els reguli.

La disposició final d'una banda autoritza el conseller competent en matèria de consum per dictar les disposicions de desenvolupament que resultin necessàries i, de l'altra,

disposa una vacatio legis de dos mesos comptadors des de l'endemà de la publicació de la norma.

III. Observacions generals

Primera. Aquest Consell considera que tot allò que suposi una millora en la protecció dels consumidors ha de ser benvinguda i que des de la Direcció General de Consum s'han de dur a terme aquelles activitats de formació i d'informació als consumidors i als empresaris, de manera que es redueixin els conflictes en les relacions de consum.

Segona. La protecció dels consumidors i usuaris és una preocupació compartida per tots els nivells d'Administració Pública. Així, la política de la Unió Europea tracta de fer dels consumidors i usuaris el nucli de polítiques de la Unió tals com sanitat, empresa, indústria, medi ambient o transport, especialment l'aeri. De fet, ha creat una xarxa d'oficines d'informació i atenció al consumidor que pretén anar més enllà de la protecció dins l'àmbit de cada Estat i fomentar la cooperació entre estats membres. I darrerament ha aprovat, entre d'altres, la Directiva 2008/48/CE del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'abril de 2008, relativa als contractes de crèdit al consum i per la qual es deroga la Directiva 87/102/CE del Consell.

L'Estat espanyol, per la seva banda, ha aprovat diverses normes, generals i específiques, en la direcció de protegir la part més dèbil de la relació de consum. Així, amés del Text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, s'han aprovat normes sectorials destinades a regular aspectes concrets de la relació de consum, com ara la prestació fora d'establiment comercial o a domicili, la relació derivada de la contractació de crèdit al consum, o a assegurar l'adequació als drets dels consumidors i usuaris de les clàusules contractuals no negociades individualment.

Però l'Administració tal vegada més propera al ciutadà en aquesta relació és l'autonòmica, que posa al seu abast eines de mediació i solució de conflictes, compleix la funció d'informació i formació als consumidors, i que, amb l'equip d'inspecció, lluita per detectar productes defectuosos abans de que arribin als consumidors, així com fraus al consumidor i usuari. Així mateix, les entitats locals, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, col·laboren en les funcions de mediació, solució de conflictes i formació i informació, i d'inspecció sobre els mercats municipals.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, obrint fins i tot la fase d'informació pública.

Així mateix, es valora positivament l'amplitud de les consultes efectuades, i, com ja s'ha posat de manifest en altres dictàmens relatius a projectes de normes de la Conselleria de Salut i Consum, consideram una bona pràctica la valoració

individualitzada de totes les al·legacions presentades, raonant en respostes individualitzades els motius pels quals s'acceptaven o no les aportacions fetes pels distints entitats i organismes als quals es va donar audiència, i que s'hagin incorporat aquelles que, a judici de la conselleria, milloraven el text, donant així sentit ple a la participació ciutadana si bé, en aquest cas, les úniques aportacions han estat de les administracions públiques.

En relació amb la part expositiva, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial del qual deriva el Projecte de decret i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència. Entenem que, així com fa esment a la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació i al Reial decret 1004/1991, de 14 de juny, pel qual s'estableixen el requisits mínims dels centres que imparteixen ensenyaments del règim general no universitari, amb més raó, hauria de fer referència a l'encara vigent Reial decret 401/1979, de 13 de febrer, pel qual es regulen les denominacions i la publicitat dels centres docents no estatals.

Segona. Pel que fa a l'articulat, volem fer una sèrie de consideracions:

a) L'article 1.3, fa referència a l'exclusió de l'àmbit d'aplicació d'aquest decret de l'oferta, la promoció, la publicitat i la informació de les accions formatives per a la ocupació finançades totalment per alguna administració pública.

   Amb la redacció del Projecte de decret, entenem que inclou, dins el seu àmbit d'aplicació, les accions formatives dutes a terme per associacions d'entitats locals com la FELIB, que tenen com a finalitat única la millora de la formació professional de les persones que treballen al servei de les entitats associades (ajuntaments i consells insulars). Aquest servei, es prestat d'una forma completament gratuïta, sense cap tipus de contraprestació, i és amés una de les seves principals activitats. Per això suggerim que hauria de quedar exclòs de l'aplicació d'aquest decret. Per això proposam la inclusió d'un quart punt a l'article primer del projecte de decret, que quedaria redactat de la següent forma:

   Article 1.4: "*Queden excloses de l'aplicació d'aquest Decret, l'oferta, la promoció, la publicitat i la informació de les accions formatives que duguin a terme les entitats locals o associacions d'entitats locals destinades a millorar la formació del personal que presta en elles els seus serveis.*"

b) L'apartat 4 de l'article 2 no té subapartat b), de manera que passa del subapartat a) al c), error que s'hauria de corregir.

c) Suggerim que la referència de l'article 3 al títol s'hauria de substituir per una altra paraula, como ara certificat que correspongui, per tal de no confondre amb els títols oficials.

d) En l'article 3.2 es desplega tot un seguit d'informació que els centres han de lliurar als interessats, a iniciativa pròpia, és a dir, sense que aquests els hagin de sol·licitar. Entre aquests extrems es troba, en el subapartat l) el preu, *inclosos tots els conceptes, del curs i forma de pagament. S'ha d'indicar el preu de la matrícula o inscripció i del material didàctic, així com l'import de cada*

mensualitat o període de facturació establert amb data de venciment, si n'és el cas, i preu total del curs.

Recomanam que entre els conceptes que integren el preu, quan aquest és ajornat, s'afegeixi el *cost del finançament* entre els conceptes que el formen, d'acord amb l'article 60.2 b) del Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries.

e) L'article 5, regula la informació sobre el finançament i preveu en l'apartat 3 tot una sèrie d'extrems sobre els quals s'ha d'informar l'usuari, entre els quals es troba el següent:

Si el centre té concertat una assegurança o aval per garantir les quantitats anticipades ha d'informar de quina és la companyia asseguradora i del nombre de pòlissa corresponent, o, si pertoca, de l'entitat financera avaladora.

En qualsevol cas, ha d'expressar-se amb claredat les conseqüències econòmiques derivades de l'incompliment del contracte per qualsevol de les parts.

Doncs bé, consideram que en cas de pagament anticipat del curs, sense finançament per part de l'empresa ni d'un tercer, també s'hauria de preveure la informació sobre l'assegurança o la garantia que presti l'empresa, per al cas que no compleixi la prestació que es deriva del contracte.

La disposició addicional es refereix a la formació professional ocupacional. Consideram que s'hauria de corregir el terme i substituir-lo per *formació professional per a l'ocupació*.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret sobre els drets d'informació dels usuaris de centres docents que imparteixen ensenyaments que no condueixen a l'obtenció d'un títol amb validesa acadèmica oficial, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres (suplent) — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 11 de febrer de 2010

DICTAMEN NÚM. 2/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de febrer de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa a l'Avantprojecte de llei de salut pública de les Illes Balears.

Segon. El dia 3 de febrer següent, el president emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part dels serveis tècnics i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent, sense que la proposta s'hagi de tractar en el si d'una comissió de treball.

Tercer. El mateix dia 3 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa i la FELIB.

Quart. El dia 8 de febrer, el Govern de les Illes Balears aprova el Projecte de llei de salut pública i el tramet al Parlament per al seu debat i, si escau, aprovació com a llei. A la vista d'això, la urgència sota la qual havia estat sol·licitat el dictamen desapareix i s'adopta la decisió de trametre aquest dictamen pel procediment ordinari, amb debat en el si d'una comissió de treball i posterior aprovació per la Comissió Permanent.

Cinquè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria de l'Avantprojecte de llei.
3. Memòria econòmica.
4. Esborrany inicial de l'Avantprojecte de llei, versió catalana.
5. Tramesa del Projecte a les conselleries del Govern de les Illes Balears i als sectors afectats
6. Informes jurídics i suggeriments de les conselleries d'Economia, Hisenda i Innovació; de Turisme; d'Interior i Justícia, d'Habitatge i Obres Públiques i de Presidència.

7. Suggeriments presentats pel Col·legi Oficial de Farmacèutics, Col·legi Oficial de Veterinaris, Col·legi Oficial de Metges i de l'Associació UBES.
8. Esborrany final, versió catalana.
9. Contestació a les al·legacions i suggeriments efectuats per les conselleries de Treball i Formació i d'Interior.
10. Marc normatiu de l'Avantprojecte de Llei de Salut Pública de les Illes Balears.
11. Normativa específica sobre salut pública d'altres comunitats autònomes.

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable, i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el 19 de febrer i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 23 de febrer de 2010.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 58 articles, una part final formada per sis disposicions addicionals, una disposició derogatòria i una disposició final.

I. El preàmbul exposa el marc normatiu que l'habilita. Així, d'una banda, en l'àmbit autonòmic, fa referència a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i a la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, la qual atribueix al Servei de Salut la gestió dels serveis públics sanitaris de caràcter assistencial de tot el Sistema Sanitari Públic i, fonamenta adequadament la seva existència.

De l'altra banda, i pel que fa a les lleis estatals contempla la normativa estatal des de l'article 43 de la Constitució espanyola, que disposa el dret a la protecció de la salut i una correlativa obligació dels poders públics d'organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis que siguin necessaris. També fa referència a la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

II. La part dispositiva de l'Avantprojecte de llei, com s'ha dit, consta de 58 preceptes estructurats en nou títols.

El títol I (articles 1 a 5) estableix les disposicions generals, que inclouen l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la Llei, les definicions dels conceptes més importants, els principis rectors i les funcions de la salut pública, així com la planificació de les polítiques de salut a través del Pla de Salut de les Illes Balears i dels plans i programes que els complementen.

El títol II, amb un únic article, defineix i enuncia les prestacions en matèria de salut pública, com a activitats dirigides a fomentar, protegir i promoure la salut.

El títol III (article 7) es refereix a la cartera de serveis de salut pública, aprovada per decret del Consell de Govern, a través de la qual es fan efectives les prestacions de salut pública.

El títol IV (articles 8 a 10) regula el sistema d'informació en salut pública, com un sistema organitzat d'informació sanitària, orientat a la vigilància i a l'acció en salut pública, la gestió del qual correspon a l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears. Aquest sistema ha d'oferir informació sobre la salut de la població, la seva actitud cap a la salut, la malaltia i els sistemes sanitaris.

El títol V (article 11) es refereix al sistema de formació, recerca i innovació en salut pública, com una activitat essencial del sistema sanitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears i descriu les seves activitats i la necessitat de col·laboració de totes les persones i entitats en aquesta matèria.

El títol VI (articles 12 a 15) regula les competències de les administracions en matèria de salut pública, tenint en compte l'àmbit competencial de l'Administració de la Comunitat Autònoma, dels consells insulars i dels ajuntaments.

El títol VII, el més extens d'aquest Avantprojecte de llei i dividit en quatre capítols (articles 16 a 33) crea l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears com un organisme autònom. El capítol primer n'estableix la naturalesa, el règim jurídic, les finalitats i les competències, així com les formes de gestió. El segon n'estableix l'estructura, crea un Consell Rector com a òrgan superior col·legiat i una direcció executiva com a òrgan unipersonal. Es preveuen, a més, els centres insulars i uns consells sectorials de caràcter obert, flexible i dinàmic, que reflecteixen la participació de la societat la regulació dels quals s'ha de fer per norma reglamentària. El capítol tercer estableix el règim econòmic, pressupostari, comptable i patrimonial, que pretén dotar l'Agència dels mitjans i de l'agilitat necessaris en el funcionament per a l'adequat desenvolupament de les seves competències. Finalment, els recursos humans de l'Agència es regulen en el capítol IV. Així, el personal de l'agència estarà integrat per personal funcionari i laboral de l'Administració de la comunitat autònoma, personal procedent d'altres administracions públiques que se li adscrigui, personal estatutari que se li adscrigui i el personal que s'incorpori a l'Agència de Salut Pública.

El títol VIII (articles 34 a 47) fa referència a la intervenció administrativa en matèria de salut pública, dóna especial importància a la responsabilitat i a l'autocontrol, i sotmet les actuacions dels poders públics a uns principis informadors, amb preferència a la col·laboració dels ciutadans amb l'Administració. Així mateix, s'estableixen els òrgans que tenen la condició d'autoritat sanitària i les funcions dels seus agents, així com les mesures cautelars que es poden adoptar per a la protecció de la salut pública.

Finalment, el títol IX (articles 48 a 58) estableix el règim sancionador, tipifica i qualifica les infraccions i estableix les sancions corresponents i la seva graduació, així com les normes bàsiques en matèria de procediment i competència.

III. Pel que fa a la part final, hi ha 6 disposicions addicionals, una disposició derogatòria i una de final.

Les disposicions addicionals fan referència a diferents aspectes que afecten la creació i la posada en funcionament de l'Agència de Salut Laboral.

La disposició derogatòria elimina de manera genèrica, de l'ordenament jurídic, totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

Finalment, la disposició final disposa, que aquesta Llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. Com a primera observació aquest CES vol mostrar el seu descontent amb l'actuació del Govern de les Illes Balears per diversos motius.

En primer lloc, la sol·licitud de dictamen va fer-se per via d'urgència. No obstant això, el Govern no va esperar els quinze dies de què disposa aquest Consell per elaborar el dictamen, sinó que va aprovar l'Avantprojecte de llei en la sessió del Consell de Govern de dia 8 de febrer. A la vista d'això, el president del CES va decidir que per acomplir millor les tasques que té encomanades aquest Consell que són, recordarem, d'assessorament en matèria econòmica i social, era més convenient elaborar el dictamen pel procediment ordinari.

En segon lloc, consideram que el Govern no pot pretendre que un Avantprojecte de llei com aquest, amb vocació de regular la salut pública de les Illes Balears sigui examinat pel CES amb preses ja que això el priva de la necessària reflexió i l'adopció d'una opinió amb la fonamentació necessària per tal que resulti d'utilitat no només al Govern sinó a la societat.

Ha de tenir en compte que el procés d'elaboració de dictàmens implica la intervenció dels 36 consellers, la reunió d'una comissió de treball composta per sis membres, encarregada de discutir i elaborar una proposta i l'aprovació final, amb el debat previ corresponent en el si del Ple o de la Comissió Permanent. És, per tant, un procediment que exigeix un temps de reflexió i que, no és en cap cas recomanable en els casos d'Avantprojectes de llei per la importància i conseqüències que tenen envers la societat de les Illes Balears.

Segona. Com a dret reconegut per la Constitució espanyola, en el context d'un estat del benestar, la protecció de la salut obliga els poders públics a regular les prestacions i els serveis sanitàries i garantir-ne l'adequat servei. Configurada aquesta protecció amb un sistema, el Sistema Nacional de Salut, amb vocació universal, descentralitzat, i de finançament corresponsable, cada comunitat autònoma assumeix la responsabilitat de la gestió i de la qualitat dels serveis que presta.

Això implica una responsabilitat en la prestació dels serveis sanitaris a l'usuari, basada en els principis d'equitat, qualitat i participació ciutadana, essent la qualitat, amés, un objectiu comú de tot el Sistema Nacional de Salut. I, en una comunitat autònoma pluriinsular, suposa una responsabilitat afegida en la coordinació dels diferents nivells administratius implicats en la prestació de serveis relacionats amb la salut.

Tercera. Amb l'Avantprojecte que es sotmet a dictamen, advertim un cert solapament amb la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de Salut de les Illes Balears, el qual comença ja en el títol. Així, mentre que la llei de 2003 és de Salut, l'Avantprojecte ho és de Salut Pública. I, si bé l'objecte de cada una d'aquestes normes no és el mateix, el cert és que hi ha preceptes de l'Avantprojecte que semblen destinats a substituir articles de la Llei 5/2003, si bé de l'exposició de motius i de la memòria de l'Avantprojecte no se'n desprèn.

D'una banda, la Llei 5/2003 té per objecte l'ordenació i la regulació del sistema sanitari per tal de fer efectiu, en l'àmbit territorial de les Illes Balears, el dret a la protecció de la salut reconegut a l'article 43 de la Constitució.

D'altra banda, l'Avantprojecte de llei de Salut Pública té per objecte la regulació de les actuacions, de les prestacions i dels serveis en matèria de salut pública que es desenvolupen en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears i garanteix una adequada coordinació i cooperació entre les diverses administracions públiques implicades, d'acord amb l'article 43 i concordants de la CE, en l'exercici de les competències estatutàriament i legalment atribuïdes.

Així mateix, defineix el concepte de "salut pública" com el conjunt organitzat d'actuacions de les administracions públiques i de la societat dirigit a vigilar, promoure i protegir la salut de les persones en l'esfera individual i col·lectiva i prevenir-ne la malaltia, mitjançant la mobilització i l'optimització de tots els recursos humans i materials.

D'acord amb això, la Llei de 2003 regula el sistema sanitari i l'Avantprojecte de llei de Salut pública regula les actuacions de les administracions públiques i de la societat.

D'una lectura sistemàtica de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, de la dita Llei 5/2003 i de l'Avantprojecte de llei que es sotmet a dictamen, es pot deduir que el sistema sanitari és el Sistema Nacional de Salut, que està format pels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels Serveis de Salut de les comunitats autònomes. I que aquest sistema sanitari ordenat i regulat per la Llei 5/2003 és el que executa les actuacions dirigides a vigilar, promoure i protegir la salut i prevenir-ne la malaltia, de l'Avantprojecte de llei.

No obstant això, tant la Llei 5/2003 com l'Avantprojecte de llei objecte de dictamen regulen les competències de les administracions públiques en matèria de sanitat i la potestat sancionadora. En aquest sentit, entenem que alguns dels preceptes d'aquest Avantprojecte coincideixen o sembla que haurien de substituir a d'altres preceptes de la Llei 5/2003, de 4 d'abril de Salut de les Illes Balears, com ara els del Títol III, relatiu a les competències de les diferents administracions, o preceptes dels títols VIII i IX, relatius a la intervenció administrativa en matèria de salut pública de les Illes Balears i a la potestat sancionadora, respectivament. Aquests tres títols sembla que reprodueixen en certa manera i amb actualitzacions, el capítol II del títol III, i el títol IV de la dita Llei 5/2003.

Entenem que la memòria de l'avantprojecte de Llei, o una disposició addicional, hauria estat un bon document per explicar aquesta duplicitat, o aparent duplicitat, i la relació que ha d'haver-hi entre aquestes normes.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, consideram que si bé s'ha elaborat amb correcció formal, el tràmit d'audiència ha estat limitat. Així, per exemple, de l'expedient es desprèn que només s'ha consultat un sindicat. Així mateix, consideram que en el procés d'elaboració d'una norma d'una incidència com aquesta és fonamental dur a terme un procés real de debat i cerca de consens entre les administracions públiques i els interlocutors socials més representatius. També crida l'atenció que no s'hagi sotmès el text al Consell de Salut, com a òrgan que és de participació i consulta del sistema sanitari públic.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència.

També crida l'atenció que el títol de l'Avantprojecte sigui pràcticament idèntic am títol de la Llei 5/2003, amb el perill de confusió que això suposa, cosa que suggerim que es podria corregir.

Segona. Pel que fa al text de l'Avantprojecte de llei, volem fer una sèrie de consideracions:

1. En primer lloc, es valora positivament les referències que el text fa a la Salut Laboral —com no podia ser d'altra manera per al compliment de la legislació bàsica—, però hem notat a faltar una major concreció dels mecanismes per a la implementació de les actuacions de les administracions publiques competents en matèria sanitària referents a salut laboral, previstes en l'article 10 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

2. Títol I, disposicions generals. Pel que fa a aquest títol, es valora positivament la bateria de definicions establerta que contribueix a eliminar possibles ambigüitats.

3. Títol II, prestacions en matèria de salut pública. Advertim la vocació de globalitat d'aquesta Llei atès que no es limita a prestacions estrictament sanitàries, sinó que, en aplicació dels principis de la Estratègia Europea per la Salut, penetra en aspectes de la vida humana que poden afectar la salut, com la pràctica de l'esport i l'adopció d'hàbits alimentaris saludables, i ofereix una bona explicació dels conceptes atès que va més enllà del que és estrictament sanitat i higiene.

4. Títol III, Cartera de serveis de salut pública, fa una remissió al desplegament reglamentari, d'aquesta cartera de serveis, cosa que es justifica en el mateix fet de la necessitat de dinamisme dels serveis i activitats amb els quals es fan efectives les prestacions de salut pública.

5. Títol IV, Sistema d'informació en salut pública. La importància d'un sistema d'informació eficaç s'adverteix amb major claredat quan veiem la integració en xarxa dins la Unió Europea. És a dir, aquest sistema ha de facilitar informació útil i

àgil amb desagregació a nivell de municipi i, a la vegada, s'ha de posar cura per què aquest sistema serveixi per les accions en matèria sanitària a nivell europeu. A la vegada, aquest sistema ha de servir als professionals de la salut i ha de proveir informació suficient per als ciutadans. Per tant, aquest CES recomana que no s'escatimin esforços per construir un sistema veritablement eficaç.

6. Títol V, Sistema d'informació, recerca i innovació en salut pública. L'article 11 estableix tota una sèrie de funcions per a les quals és necessari una inversió econòmica considerable. Des del CES entenem que en matèria de salut la inversió en recerca, innovació i formació dels professionals és vital.

7. Títol VI, competències de les administracions públiques en matèria de salut pública. A la vista de la distribució de competències, advertim que per a la protecció i adequada cura de la salut pública, una correcta coordinació entre totes les implicades és de vital importància.

   Comparat aquest títol amb el Títol III de la Llei 5/2003, de 4 d'abril de salut de les Illes Balears, entenem que per donar seguretat a l'usuari i a l'aplicador de la norma, o bé s'hauria de derogar expressament el Títol III de la llei 5/2003, o en l'exposició de motius s'hauria d'establir amb major claredat, la relació entre ambdues normes.

8. Títol VII, l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears. Si bé es denomina "Agència", a la vista de l'article 16, que la defineix com a organisme autònom, entenem que aquesta "Agència" no es correspon amb les agències de la Llei 28/2006, de 18 de juliol, d'agències estatals per a la millora dels serveis públics. De fet, l'exposició de motius de l'Avantprojecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ja renunciava a recollir les agències entre els organismes del sector públic autonòmic *perquè es considera adequat i suficient, en l'àmbit de la Comunitat Autònoma, el marc jurídic que ofereixen les altres dues figures típiques que s'han indicat.*

   Pel que fa a la composició de l'Agència, recomanam l'eliminació de la figura del vicepresident de l'Agència, atès que coincideix en la persona del director executiu i s'evitarien ambigüitats. D'una banda, l'article 23.2 b) disposa que el Consell Rector està format pels membres següents:

   > *b) el vicepresident, que és el director general competent en matèria de salut pública, a qui correspon, a més, la direcció executiva de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears.*

   D'altra banda, d'acord amb l'article 22.3 el president pot delegar, amb caràcter temporal o permanent, determinades funcions en el director executiu.

   Finalment, l'article 25 regula la figura de la direcció executiva, però no apareix la regulació del vicepresident.

   A la vista d'això, aquest CES considera que seria més aclaridor fer servir una sola denominació pel càrrec: o director executiu o vicepresident i que, per tant, si es tria per la primera opció, entre els membres del Consell Rector ha de constar el director executiu.

Pel que fa a l'article 22.3, recomanam que les "determinades" funcions que poden ser delegades es defineixin per una major seguretat jurídica.

Pel que fa als vocals del Consell Rector, consideram que les conselleries l'exercici de les competències de les quals tengui major incidència en matèria de salut pública, s'haurien d'especificar. Millor dit, s'hauria d'aclarir quines competències són aquestes que més incidència tenen en matèria de salut pública, pel mateix motiu de seguretat jurídica.

Així mateix, i a la vista de les finalitats, funcions i competències de l'Agència, consideram que el Consell Rector es troba incomplert sense una adequada representació de la societat civil a la qual l'Agència de Salut Pública ha de servir. Per tant, recomanam que, juntament amb els representants de les diverses administracions públiques, es doti el Consell Rector de vocals representants dels agents socials, que podrien ser els vuit vocals designats pel conseller competent en matèria de salut, a proposta de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives més dos dels col·legis professionals corresponents.

En relació amb els recursos humans de l'Agència, entenem que per una millor gestió, es podria estudiar una fórmula d'homogeneïtzar la diversitat de règims jurídics que es veuran obligats a aplicar en aquesta matèria.

9. Títol VIII i Títol IX, intervenció administrativa en matèria de Salut Pública de les Illes Balears i potestat sancionadora. També aquí trobam que la relació amb la Llei 5/2003 hauria d'aclarir-se.

10. Disposicions addicionals. Aquests preceptes regulen les condicions i procediment de la posada en funcionament de l'Agència de Salut Pública. D'entre aquestes disposicions crida l'atenció la cinquena, segons la qual *el personal funcionari i laboral que, a la data d'inici d'activitats de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, ocupi llocs de feina a la Direcció General de Salut Pública i Participació, s'adscriu a l'Agència de Salut Pública i passa a dependre orgànicament i funcionalment dels òrgans d'aquesta entitat*.

    Entenem que aquesta previsió contradiu la Llei 3/2007 de funció pública pel que fa a la dependència orgànica, ja que l'article 13.3 de la dita Llei disposa que el personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma depèn orgànicament del conseller o consellera competent en matèria de funció pública. Aquesta dependència orgànica no pot ser modificada.

    Aquesta observació ja es va fer des de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia. No obstant això, la Conselleria de Salut i Consum ha optat per mantenir la dependència orgànica de l'Agència de Salut Pública, considerant que l'Agència és un organisme autònom, *la qual cosa no obsta perquè actuï dins el marc general establert per la normativa en matèria de funció pública.*

    Des del CES entenem que, justament per això, perquè és un organisme autònom, que forma part del sector públic i, segons l'Avantprojecte de llei que es dictamina, integrat per personal funcionari i laboral, s'ha d'aplicar la Llei de funció pública i s'ha de respectar la dependència orgànica del personal, segons

aquesta Llei, motiu pel qual, la disposició addicional cinquena s'hauria d'adaptar a la Llei de funció pública vigent.

Consideram que en l'esforç del Govern de les Illes Balears per racionalitzar el sector públic, el qual es reflecteix en l'Avantprojecte de Llei del Sector Públic, s'ha de procurar que tot organisme de nova creació s'ajusti a alguna de les categories ja previstes i, en conseqüència al seu règim jurídic.

11. Disposició derogatòria. Aquesta disposa que queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que contradiguin el que s'estableix en la present Llei. Des del CES entenem que el Govern hauria de fer l'esforç per determinar quines són les normes que contradiuen aquest Avantprojecte i derogar-les expressament.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei de salut pública de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 23 de febrer de 2010

DICTAMEN NÚM. 3/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI D'ORDENACIÓ DEL TERRITORI I DE L'URBANISME DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 5 de febrer de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Mobilitat i Ordenació de Territori (des del 8 de febrer, Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat) relativa a l'Avantprojecte de llei d'ordenació del territori i de l'urbanisme de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 5 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Sol·licituds per a la designació de representants pel grup de treball.
3. Comunicacions de nomenament de representants.
4. Grup de treball: informe jurídic i resolució del conseller per la qual es crea el Grup.
5. Convocatòria per a l'inici de les reunions del grup de treball.
6. Esborrany inicial de l'avantprojecte.
7. Canvi de representants en el grup de treball.
8. Esborrany resultant de les reunions del grup de treball, versió catalana.
9. Roda de reunions sobre l'esborrany de l'avantprojecte amb les institucions i els agents socials.
10. Comunicació a les institucions i entitats sobre la seva publicació.
11. Al·legacions dels organismes i entitats següents:
    - Agrupació de Cadenes Hoteleres
    - Ajuntament de Lloseta

- Caeb
- Il·lustre Col·legi d'advocats de les Illes Balears
- ARCA
- Consell Insular de Menorca
- Col·legi oficial de Registradors de la Propietat
- AGRAME
- Consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració
- Conselleria de Presidència
- Consell insular d'Eivissa
- Col·legi Oficial d'enginyers tècnics de mines
- Unió de Pagesos de Mallorca
- Conselleria d'Innovació, Justícia i Interior
- Col·legi Oficial d'Arquitectes
- Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
- Direcció General de Recursos Hídrics de la Conselleria de Medi Ambient
- Comissió Balear de Medi ambient
- Conselleria d'Economia i Hisenda
- Consell insular de Menorca
- Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
- Vicenç Escandell
- FELIB
- GOB

12. Avantprojecte de llei d'ordenació del territori i de l'urbanisme a les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 17 de febrer i la Comissió Permanent aprova,finalment, el dictamen el dia 3 de març de 2010.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 318 articles, una part final formada per setze disposicions addicionals, vuit disposicions transitòries, una disposició derogatòria i cinc de finals.

I. Pel que fa a l'exposició de motius, aquesta s'estructura en tres apartats. La primera justifica els motius que han dut a elaborar aquesta norma i exposa els principis que la informen, posant especial esment en el de desenvolupament sostenible en el sentit de satisfer les necessitats actuals sense comprometre les necessitats de les generacions futures. Justifica la regulació, així mateix, en l'article 30 de l'Estatut d'autonomia, que configura com a competència exclusiva l'ordenació del territori, incloent-hi el litoral, l'urbanisme i l'habitatge. Raona, també els motius, principalment l'experiència, que han dut a la decisió d'elaborar una norma conjunta sobre l'ordenació del territori i l'urbanisme, contra la tradició de regular aquestes disciplines per separat. Considera que ambdues matèries *s'adrecen a canalitzar l'exercici d'una mateixa funció pública: la delimitació dels usos i la destinació del sòl en sentit ampli, amb l'objectiu de la millora de la qualitat de vida de la ciutadania i la gestió responsable dels recursos naturals, principis recollits igualment a la norma fonamental*.

El segon apartat de l'exposició de motius explica les línies bàsiques de l'Avantprojecte de llei i la pretensió de donar resposta a les característiques pròpies d'una comunitat autònoma insular i de dimensió reduïda. Així mateix té en compte polítiques i paràmetres de caire transversal que han de tenir-se en compte en l'ordenació del territori, com la conservació del patrimoni cultural i paisatgístic i el dret a un habitatge digne.

El tercer apartat entra ja en la exposició del contingut de la norma d'acord amb l'estructura del mateix Avantprojecte de llei.

II. Aquest Avantprojecte de llei s'estructura, com ja hem dit en 318 articles i 8 títols.

El títol preliminar, amb els articles 1 a 12, es refereix a l'objecte i als principis comuns i generals que la inspiren, entre els quals destaca el principi de desenvolupament sostenible del territori. A més, es reconeixen les activitats d'ordenació territorial i urbanística com a manifestacions d'una mateixa funció pública; així com la integració de l'ordenació i del planejament conformant un sistema jeràrquic i amb connexió amb la legislació sectorial. Destaca finalment, la regulació de l'acció pública com precepte que tanca el títol.

El títol I (articles 13 a 28) regula l'ordenació territorial i recull, segons la mateixa exposició de motius, el bagatge de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial. Es troba dividit en dos capítol, una de disposicions generals i el segon, amb els instruments d'ordenació territorial.

Pel que fa al primer capítol, estableix els objectius d'ordenació territorial comuns als instruments de l'ordenació territorial i regula la Comissió de Coordinació de Política Territorial. Es mantenen els tres instruments prevists a la legislació anterior: unes directrius d'ordenació territorial comunes a tot el territori de les Illes Balears, els plans territorials insulars i els plans directors sectorials, però respectant el nou sistema de distribució competencial establert per l'Estatut d'autonomia en favor dels consells insulars. El capítol segons regula el contingut i els procediment d'elaboració de cada un d'aquests instruments i les relacions entre ells.

El títol segon regula les disposicions generals relatives a l'activitat urbanística (articles 29 a 40), en tres capítols. El primer contempla els fins específics i els principis generals, el segon les competències administratives i el darrer els convenis urbanístics. Comença el capítol primer amb la definició de l'activitat urbanística com a funció pública que dissenya el model territorial local i determina les facultats i els deures del dret a la propietat del sòl, d'acord amb la seva destinació; compren l'ordenació, la transformació, la conservació i el control de l'ús del sòl, del subsòl i del vol, la seva urbanització i edificació tenint en compte les conseqüències per a l'entorn; així com la regulació de l'ús, de la conservació i de la rehabilitació de les obres, els edificis i les instal·lacions.

El capítol segon determina les competències administratives en matèria urbanística, reconeixent una concurrència de competències residuals en favor del Govern de les Illes Balears, dels consells insulars i les competències locals sobre l'urbanisme, aquestes darreres exercides essencialment pels municipis. Així mateix, aquesta Llei aborda el paper de les entitats urbanístiques especials que es poden constituir, i que poden gaudir de la condició d'administració actuant en els casos que la Llei regula, amb els drets i deures inherents a aquesta condició. Es regula, en el tercer capítol, la figura dels convenis urbanístics, que poden ser sobre planejament o sobre gestió, i el règim de publicitat.

El Títol III, Règim urbanístic del sòl (articles 41 a 91), es divideix en cinc capítols. El primer categoritza el sòl urbà en consolidat i no consolidat, i el sòl urbanitzable en delimitat i no delimitat. Així mateix, l'Avantprojecte de llei reconeix la condició de sòl rústic als terrenys classificats com a tals pel planejament, tenint en compte el criteri de la seva inadequació per al desenvolupament urbà a partir de la utilització racional del territori d'acord amb el model de desenvolupament urbanístic sostenible.

El capítol segon regula els sistemes urbanístics que poden ser generals i que configuren l'estructura general del territori i determinen el desenvolupament urbà; i locals, definits per cada municipi.

L'aprofitament urbanístic ve regulat en el capítol tercer, on es definit com la magnitud resultant de ponderar l'edificabilitat, els usos i la intensitat dels usos que assigni al sòl el planejament urbanístic i estableix que no s'han de ponderar l'edificabilitat i els usos dels equipaments públics.

El capítol IV regula els drets i els deures dels propietaris de sòl, delimitant el contingut urbanístic del dret de propietat del sòl i el règim urbanístic del subsòl. S'ha optat per mantenir un règim jurídic extens i detallat dels drets i deures dels propietaris el qual recull també la regulació de les activitats que hi seran admissibles, manté les limitacions de règims de protecció especial més restrictives. Això no obstant, s'aclareix que aquesta regulació en positiu, i pel que fa a les activitats que es puguin desenvolupar en la categoria de sòl rústic de forma condicionada, es consideraran en qualsevol cas de caràcter excepcional i en conseqüència no derivades de cap dret inicialment reconegut de forma directa per aquest Avantprojecte. Es regulen així mateix els procediments d'autorització per a les diferents activitats que s'hi admeten, fet expressa previsió de les activitats extractives per incardinar-les en qualsevol cas en la planificació d'ordenació territorial i amb garantia de la reposició a l'estat natural del

sòl rústic afectat. L'Avantprojecte de llei especifica igualment, en el capítol V, els supòsits en què es poden autoritzar usos i obres provisionals.

El títol quart regula els instruments de planejament urbanístic (articles 92 a 161). Així, estableix que el planejament urbanístic de caràcter general es conforma pels plans d'ordenació urbanística municipal complementats pels programes d'actuació urbanística municipal. El planejament derivat, sotmès jeràrquicament al planejament general, s'integra pels plans especials urbanístics, els plans especials de millora urbana, específics per al sòl urbà, i els plans parcials urbanístics. En compliment de la legislació estatal es regula el règim de les consultes prèvies a la presentació a tràmit dels plans parcials de delimitació, per al sòl urbanitzable no delimitat. El planejament general urbanístic s'insereix específicament en el marc integral que hagin establert els instruments d'ordenació territorial prevists en aquesta Llei, que poden concretar l'emplaçament de les grans infraestructures i equipaments, protegir el sòl rústic, incloure determinacions sobre desenvolupament urbanístic sostenible i programar polítiques supramunicipals de sòl i d'habitatge. En aquest context, els plans d'ordenació urbanística municipal es conformen en un instrument flexible, de planificació urbanística integral del municipi, i el seu grau de complexitat es definirà en funció de les necessitats i peculiaritats municipals i en funció de l'estratègia que defineixi cada ajuntament. Per al sòl urbanitzable no delimitat, els plans d'ordenació contenen els paràmetres, els indicadors i les disposicions pertinents per a resoldre les consultes prèvies i els plans parcials de delimitació. Els municipis decideixen si incorporen o no incorporen en el seu planejament general un programa d'actuació urbanística. Pel que fa als actes preparatoris del planejament (secció primera del capítol II), la suspensió de llicències inclou també les d'activitats i altres autoritzacions municipals connexes, regulades per la legislació sectorial. La Llei també regula la possibilitat de suspendre la tramitació d'instruments de planejament derivat i de gestió. La competència d'aprovació definitiva dels instruments de planejament es distribueix entre els consells insulars i els ajuntaments, en funció de l'entitat del pla, del seu abast territorial i del nombre d'habitants del municipi. Les modificacions de planejament que afectin zones verdes, espais lliures o zones esportives segueixen una tramitació específica que permet més agilitat en el tràmit, sense minva de les garanties per a l'interès públic, raó per la qual s'exigeix la justificació del manteniment dels aspectes quantitatius i qualitatius concurrents. El capítol III regula, entre els efectes de les figures del planejament urbanístic, la publicitat, l'execució i l'obligatorietat del planejament i la legitimació de les expropiacions, on regula així mateix, el procediment de taxació conjunta, enumera els supòsits d'expropiació, i admet l'alliberament condicionat de l'expropiació.

El Títol V s'ocupa de la gestió urbanística (articles 162 a 209) en sis capítols. Defineix la gestió urbanística integrada com la que inclou tant la distribució equitativa de beneficis i càrregues com l'execució de la urbanització. L'Avantprojecte de llei acota la distribució equitativa de beneficis i càrregues per sectors o polígons d'actuació i perfila la reparcel·lació com a únic instrument adequat per a la distribució equitativa dels beneficis i les càrregues del planejament. El capítol II configura dos sistemes d'actuació: el de reparcel·lació i el d'expropiació. La primera modalitat del sistema d'actuació per reparcel·lació s'anomena de compensació bàsica, i per dur-la a terme

n'hi ha prou amb la iniciativa de propietaris que representin un percentatge de la propietat de la superfície del polígon o el sector. En totes les modalitats del sistema de reparcel·lació, els propietaris afectats poden optar pel pagament de les seves quotes en metàl·lic o amb terrenys. El projecte de reparcel·lació també pot regular directament aquesta forma de pagament per als propietaris que no s'hi hagin adherit. En la modalitat de compensació per concertació, poden prendre la iniciativa propietaris que representin, com a mínim, el 30% de la propietat de la superfície de l'àmbit d'actuació, que han d'atorgar un conveni urbanístic amb l'ajuntament, el contingut del qual ha d'incloure el projecte de bases per al concurs d'adjudicació de la gestió urbanística integrada. L'administració ha de fer l'expropiació dels propietaris no adherits al conveni, la beneficiària de la qual és el concessionari, que, prèviament, ha d'haver redactat el projecte de taxació conjunta, el de reparcel·lació i, fins i tot, la figura de planejament corresponent. En la modalitat de cooperació, l'associació administrativa que es constitueixi pot redactar, també, el projecte de reparcel·lació i l'ajuntament pot decidir sotmetre a concurs la gestió urbanística integrada. El capítol V regula l'ocupació directa dels sistemes generals i locals, inclosos en sectors o polígons d'actuació als efectes de la gestió, mitjançant el reconeixement del dret a la distribució equitativa dels beneficis i les càrregues del planejament, sense perjudici de la indemnització corresponent i d'altres garanties.

El títol sisè regula els instruments de política de sòl i d'habitatge (articles 210 a 232) en dos capítols. D'una banda configura els patrimonis públics de sòl, el dret de superfície, els drets de tempteig i retracte i el règim d'alienació o substitució forçosa. De l'altra, l'obligació d'edificar i d'urbanitzar i les conseqüències de l'incompliment d'aquesta obligació.

El títol setè, en relació amb la intervenció en l'ús del sòl i del subsòl (articles 233 a 264) recull essencialment el règim de les llicències urbanístiques introduït a l'ordenament autonòmic balear per part de la Llei 10/1990, de 23 d'octubre, de disciplina urbanística, amb algunes precisions. Destaca així mateix la definició de parcel·lació urbanística de l'article 251 que no es vincula exclusivament al perill de formació de nucli de població i passa a dependre, del fet que es tracti d'una divisió que faciliti o tingui per finalitat facilitar la construcció d'edificacions per a destinar-les a usos propis d'assentaments urbans. El capítol segon s'ocupa de les ordres d'execució i dels supòsits de ruïna, establint un procediment de 6 mesos de duració per a la declaració de l'estat de ruïna, llevat del cas de ruïna imminent.

El títol vuitè es refereix a la protecció de la legalitat urbanística (articles 265 a 318). Com a reacció davant els indicis de comissió d'infracció urbanística, la incoació d'un expedient de protecció de la legalitat urbanística pot comportar la instrucció i la resolució d'un únic procediment o bé de diversos procediments per a resoldre les sancions a imposar, la restauració de la realitat física alterada i el rescabalament dels danys i els perjudicis causats, en termes semblants als que va preveure l'esmentada Llei 10/1990, de 23 d'octubre, de disciplina urbanística. El capítol II reconeix la condició d'autoritat al personal que exerceix les facultats d'inspecció urbanística i estableix l'obligatorietat d'aquest serveis per part dels municipis. També s'ha ampliat el concepte de persona responsable de la comissió d'una infracció urbanística, als promotors o constructors de les obres i instal·lacions, als titulars, directors i

explotadors dels establiments, als tècnics titulats directors de les obres o instal·lacions, i als notaris i registradors de la propietat. Així mateix, es determina la responsabilitat dels titulars o membres dels òrgans administratius i funcionaris públics, en raó de les seves competències i tasques. Pel que fa a la classificació d'infraccions, el capítol V estableix unes bàsiques i unes específiques, segons la matèria que infringeixen. En els tipus específics d'infraccions i sancions, juntament amb els de parcel·lació, els referits a la matèria d'execució contravenint l'ordenació urbanística i els atinents a l'edificació i ús del sòl, s'incorporen els relatius a actuacions en béns protegits per l'ordenació urbanística, per raons de valor arquitectònic, històric o cultural, així com els que incideixin en espais o béns de valor natural o paisatgístic, concloent amb una referència als que suposin obstaculització a la funció inspectora.

Entre les mesures complementàries davant la comissió d'infraccions, el capítol VII estableix la suspensió de la tramitació de les cèdules d'habitabilitat i de les llicències de primera ocupació dels edificis. Es regulen també els terminis de prescripció de les infraccions i de les sancions, amb interacció expressa amb el règim d'edificis i instal·lacions fora d'ordenació. La Llei s'ajusta igualment a les determinacions de la legislació aplicable sobre procediment sancionador, i estableix finalment les competències dels consells insulars sobre la matèria, distingint entre competències en matèria d'inspecció, competències sancionadores per raó de la quantia, les competències d'actuació generals en matèria de protecció de la legalitat urbanística per inactivitat municipal, i els casos d'actuacions concurrents i preferents.

III. Pel que fa a la part final, hi ha, com ja s'ha dit, 16 disposicions addicionals, 8 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i cinc de finals.

Les disposicions addicionals es refereixen als municipis sense planejament general i als que compten amb delimitacions de sòl urbà sense normes urbanístiques; a la necessitat de determinació immediata del patrimoni separat de la resta de béns municipals que integren el patrimoni municipal de sòl, als incentius a la redacció del planejament municipal, així com una referència a alguns aspectes de regulació d'anteriors normes legals de necessari manteniment, a la previsió de la figura de les instruccions tècniques, i igualment a determinades modificacions a Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries, que exigeix el sistema de distribució de competències en favor dels consells insulars i una regulació dels instruments per executar la reconversió territorial que sistemàticament té millor encaix a la pròpia llei de directrius que preveu l'existència d'àrees de reconversió on actuaran dits instruments.

Amb les disposicions transitòries es pretén la introducció de normes d'equivalència i d'aplicació transitòria fins a l'adaptació dels planejament urbanístic a les determinacions d'aquesta Llei, així com de precisió de la normativa aplicable en els procediments iniciats abans de la seva entrada en vigor. Igualment, determina les disposicions reglamentàries aplicables amb caràcter transitori.

La disposició derogatòria aclareix les normes legals i reglamentàries que queden expressament derogades i les que mantenen la seva vigència; disposició que es complementa amb una disposició final que efectua el simple desplaçament de la

normativa estatal aplicable a les Illes Balears, que no es pot entendre en cap cas com una derogació de l'ordenament jurídic estatal en vigor fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, per imperatiu de la clàusula constitucional de supletorietat.

Finalment, mitjançant les disposicions finals, s'autoritza als consells insulars per a dur a terme amb caràcter general el desenvolupament reglamentari d'aquesta Llei, sense perjudici del reconeixement al Govern de les Illes Balears d'una habilitació específica en els aspectes en concret que per la seva pròpia naturalesa requereixen un tractament unitari, i s'estableix l'entrada en vigor de la Llei.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES és conscient de la transcendència que tenen per a aquestes illes i les seves organitzacions socials i econòmiques les normes sobre el territori, la seva urbanització, la utilització del sòl i els seus aprofitaments. Les normes d'abast general de naturalesa urbanística afecten els drets i els interessos legítims dels ciutadans i mereixen l'atenció de tothom, especialment dels seus destinataris funcionals i dels grups socials afectats. Aquesta qüestió imposa prudència i recerca del màxim consens a través dels conductes prevists en l'ordenament jurídic.

En aquest sentit consideram que continua plenament vigent el que va dir aquest Consell en el dictamen núm. 6/2002, de 6 de juny de 2002, "…aquest CES considera essencial que es faci un esforç per part de totes les autoritats públiques de tots els nivells d'aquesta comunitat autònoma per elaborar un consens que sigui eficaç sobre l'ordenació del territori, que proporcioni una seguretat jurídica per als agents econòmics i els ciutadans en general que els instruments actuals no garanteixen plenament. En aquest sentit, i més enllà de l'avaluació tècnica de la norma que se sotmet a dictamen, consideram que aquesta és una qüestió cabdal per a les Illes Balears, a causa del fet obvi que aquest és un territori amb recursos limitats".

Així mateix, som conscients de la necessitat d'incorporar com a eix de la legislació en matèria d'ordenació del territori i urbanisme el principi de desenvolupament sostenible,[1] que ens ve definit ja per l'ordenament comunitari i que ha d'inspirar les actuacions públiques més enllà d'aquestes matèries, atès que respon a una exigència de millora de la qualitat de vida.

Segona. Volem recordar unes dades posades de manifest en l'informe d'aquest CES sobre el sector de la construcció, aprovat per acord del Plenari de dia 2 d'abril de 2008:[2]

[1] Analitzat en el dictamen del CES 5/2007, del sistema d'indicadors per a la gestió integrada de la zona costanera, CES, 2008.

[2] El sector de la construcció a les Illes Balears, CES, 2008.

En primer lloc, i pel que fa als diferents usos del sòl a les Illes Balears en relació amb la resta de comunitats autònomes es desprèn el següent:

1. Balears és la tercera comunitat autònoma per pressió de parcel·les urbanes després de Madrid i Canàries.
2. Balears és la sisena pel pes de la superfície de les parcel·les edificades sobre el total de parcel·les, després de Melilla, Aragó, Extremadura, Astúries i Galícia.
3. Balears se situa 4 punts per sobre de la mitjana espanyola pel que fa al pes de les parcel·les edificades sobre el total de parcel·les urbanes.
4. De les 50.194 parcel·les sense edificar, les Illes Balears presenta, respecte d'Espanya, una major proporció de parcel·les de 500 a 1.000 m^2 i menor proporció en parcel·les de menys de 500 m^2.
5. En el cas de les 56.132 parcel·les edificades, el tall proporcional que diferencia a les Illes Balears per sobre d'Espanya es produeix a partir de més de 100 m^2.

En segon lloc, en relació als ratis d'edificació, cal destacar que:

1. A Balears es fa més rehabilitació respecte a Espanya.
2. També es fa una major proporció d'habitatges familiars en bloc i menor en unifamiliar.
3. Presenta respecte a Espanya una major proporció d'habitatges secundaris i sense ocupar.
4. El procés de caiguda de l'habitatge protegit ha estat molt més intens a les Illes Balears que a Espanya.
5. El nivell de preus en valors absoluts es situen per sobre a Balears respecte a Espanya.
6. El mercat d'hipoteques presenta un biaix a favor de les finques rústiques respecte d'Espanya.
7. A Mallorca es pot observar que la concentració urbana de Palma i Marratxí acumulen els percentatges més alts d'edificació (38,7%). La segueixen, per ordre d'importància, els municipis del litoral de la Badia de Palma i Andratx, (17,5%), Llucmajor (7,2%), Calvià (6,8%) i Andratx (3,5%). A continuació ve la concentració edificatòria de la Badia d'Alcúdia i Litoral (14,2%): Capdepera (3,1%), Alcúdia (3,1%), Pollença (2,3%), Santa Margalida (2,1%), Artà (1,5%), Sa Pobla (1,4%) i Muro (0,7%).Segueix la zona de Llevant (11,4%): Santanyí (2,8%), Campos (2,1%), Felanitx (1,7%), Son Servera (1,7%), Sant Llorenç (1,7%) i Ses Salines (1,4%). Li segueixen les ciutats de Manacor i Inca: Manacor (5,4%) i Inca (3,7%). Finalment, la resta de municipis de l'illa representen el 9,1% restant.
8. A Menorca, Ciutadella i Maó concentren més del 61% del total de l'edificació.
9. A Eivissa més del 78% de l'edificació es concentra a tres municipis: Eivissa, Santa Eulària del Riu i Sant Josep.

10. Mallorca concentra el 76% del total edificat, les Pitiüses el 13,5% i Menorca el 10,5% restant.

En tercer lloc, en relació amb la licitació oficial, destaca el dèficit de licitació pública, sobre tot pel que fa a l'Administració General de l'Estat, i la destinació d'aquesta licitació que va majoritàriament destinada a edificació i en una menor proporció a Obra civil.

Finalment, pel que fa als indicadors de sostenibilitat l'informe indica que:

1. A Balears ha crescut més que a Espanya la superfície construïda o artificial, situant-se 4 punts per sobre de la mitjana espanyola.
2. En contrapartida ha disminuït la superfície de les zones agrícoles, forestal i d'espais oberts.
3. En relació amb la tipologia de creixement de l'ocupació de les superfícies artificials a les Illes Balears i a Espanya es dóna:
   i) Un major creixement de les zones urbanes i menys de les zones industrials i d'infraestructures públiques.
   ii) Un major creixement de les zones discontínues a les zones urbanes, la qual cosa denota un tipus d'ocupació de l'espai més extensiu que a Espanya, i això es dóna en un territori físicament molt més limitat.
   iii) Un major creixement de les iniciatives amb fort protagonisme de l'àmbit privat a les zones industrials, cas dels polígons, zones comercials i de transport. A Espanya, en canvi, creixen més les d'àmbit públic protagonitzat pels equipaments públics ferrocarrils, ports i aeroports.
   iv) Un major creixement de les zones extractives (cas de pedreres) per la tipologia de zones extractives o abocadors.
   v) Un creixement nul de les zones verdes urbanes, mentre a Espanya creixen un 32%, però creixen molt més a Balears les superfícies destinades a equipaments esportius i recreatius.
4. En relació amb la variació del canvi de superfície ocupada per superfície artificial, Balears presenta un major pes de les zones urbanes sobre el total de superfície artificial en detriment dels equipaments públics.
5. El creixement de la superfície artificial a Balears se situa en cinquena posició darrera de Murcia, València, Madrid i Navarra.

Tercera. Aquest CES valora l'esforç del Govern de les Illes Balears per elaborar una norma comprensiva tant de l'ordenació del territori com de l'urbanisme. Valoram positivament, doncs, la presentació d'aquest Avantprojecte de llei que, independentment del seu contingut ha de modernitzar la legislació autonòmica en matèria de territori, sòl i urbanisme, que en molts de sentits data dels anys setanta.

D'acord amb això, consideram que podria haver anat més enllà, si bé per això hauria d'haver fet una anàlisi amb més profunditat i amb una dedicació major de temps. Entenem, per tant, que podria haver estar un autèntic compendi de la normativa d'ordenació del territori i urbanisme de rang legal amb inclusió també de les lleis que la disposició derogatòria deixa en vigor, encara que algunes parcialment i que podria haver incorporat.

Quarta. Dit això, també volem expressar la nostra preocupació per una norma complexa que no té en compte les directrius emanades de la Unió Europea en relació amb la simplificació i agilitació de procediments i reducció de càrregues administratives als ciutadans que obligarien els ajuntaments a recuperar tràmits suprimits en compliment de la Directiva 2006/123/CE, de Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre, relativa als serveis de mercat interior, que propugna, precisament la simplificació de procediments, l'eliminació de tràmits i la reducció de terminis.

En general, les administracions públiques i les entitats locals en especial pel que fa a la matèria d'ordenació del territori i urbanisme, han hagut de revisar els seus procediments a la llum d'aquesta Directiva i, a resultes d'això han simplificat i agilitat procediments. Des del CES entenem que aquests esforços, dirigits a suprimir els obstacles en les relacions entre les administracions i els ciutadans no poden sofrir passes enrere, més aviat al contrari: és un camí en el que s'ha de continuar aprofundint.

Cinquena. Entenem així mateix, que tota delimitació del dret de la propietat privada ha de tenir en compte, amés de l'Estatut d'autonomia, l'article 33 de la Constitució espanyola.

Sisena. Consideram que la normativa sobre ordenació del territori i sobre urbanisme ha de ser transparent i coneguda pels ciutadans, motiu pel qual suggerim que s'estableixi una obligació general per als municipis i consells insulars de publicar i mantenir actualitzades en els punts d'accés electrònics de les seves administracions, tota la informació relativa a aquestes matèries i la normativa vigent i que es trobi en tramitació, l'estat de tramitació d'aquesta, els efectes suspensius que puguin implicar i el termini de vigència. És a dir, els ciutadans han de poder conèixer la història de cada norma, des dels antecedents i l'aprovació inicial, fins l'aprovació definitiva, les modificacions que pugui sofrir i els efectes que suposi.

Així mateix, s'ha de garantir l'accés a tota aquesta informació a les mateixes dependències de cada administració.

Setena. Pel que fa a la regulació del silenci administratiu, si bé entenem que s'han de dotar les administracions perquè puguin complir amb l'obligació legal de resoldre, ho facin dins termini i el silenci adopti caràcter residual, mentre això no es faci, s'haurien

d'adoptar mesures per a què el certificat d'acte presumpte sigui conforme a la normativa de règim jurídic de les administracions públiques, en especial l'article 43.5 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

IV. Consideracions particulars

Pel que fa a les observacions de caire particular, i atesa la complexitat de l'Avantprojecte de llei, no només pel contingut de la regulació en sí, sinó també per l'extensió de la norma, presentarem els suggeriments i observacions seguint la mateixa estructura de la norma, si bé començam amb una observació relativa al procediment.

Primera. Així doncs pel que fa al procediment, consideram que una norma d'aquesta importància, una llei amb vocació de permanència i que per a la seva elaboració precisa la dedicació de temps i recursos tant de les diferents administracions com d'altres entitats i organismes afectats i interessats, hauria d'incloure una valoració de les al·legacions i suggeriments presentats. Quan el que es pretén és regular en una mateixa llei dues matèries, relacionades encara que diferents, de la complexitat que mostren aquestes, urbanisme i ordenació del territori, amb uns efectes directes sobre l'economia i la societat, l'òrgan responsable està obligat no només a escoltar els sectors afectats, sinó a fer una valoració transparent de les opinions i propostes que es presenten, que quedi reflectida en l'expedient. D'aquesta manera l'òrgan encarregat de la tramitació es veu obligat a fer una reflexió meditada i, per tant, les possibilitats de millorar el text amb les aportacions d'altres entitats, augmenten.

Així mateix, hauríem agraït una memòria més aclaridora de les novetats concretes que aporta aquesta norma, no només amb un llistat de la normativa actualment en vigor, que també és una mesura a adoptar, ja que per regular una activitat, primer s'ha de conèixer la situació vigent.

Finalment, pel que fa al procediment, trobam a faltar algun document en el que hagi quedat constància de les reunions del grup de treball designat per elaborar aquesta norma, dels motius que han dut del primer esborrany al segon, y del segon al tercer, una història que faci entenedora l'evolució de la tramitació.

Segona. L'exposició de motius justifica, en el primer paràgraf, la regulació conjunta de l'ordenació del territori i de l'urbanisme, emparant-los sota el paraigües del principi de desenvolupament sostenible, amb vocació *d'assegurar les necessitats del present sense comprometre la capacitat per enfrontar-se les necessitats del futur.*

Doncs bé, entenem que aquest principi no té per objectiu assegurar les necessitats del present, ja que aquestes venen definides per se, sinó la capacitat de *donar resposta* a aquestes necessitats, cosa que s'hauria d'afegir.

Continua el primer apartat de l'exposició de motius amb la justificació que ha dut a renovar la normativa en matèria d'urbanisme i considera que la pròpia experiència aconsella la renovació de la regulació urbanística i la integració efectiva amb l'ordenació del territori, sense que acabi d'explicar com l'experiència ha conduït a aquesta conclusió d'integració, cosa que hauria estat desitjable, si bé exposa quina ha estat la normativa aplicable des de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia el 1983, tant en matèria d'urbanisme com d'ordenació de territori. En definitiva, la regulació conjunta d'aquestes disciplines sembla més una opció del legislador, totalment legítima com a tal, que una decisió derivada de l'experiència.

Crida l'atenció que es destaqui la importància de l'ordenació de l'activitat turística i que, en el desenvolupament de la llei no es trobin més que escasses referències a aquesta activitat.

El segon bloc de l'exposició de motius comença amb el reconeixement de les característiques pròpies del territori balear, que destaca per la insularitat i les reduïdes dimensions de les illes, així com per l'ordenació i la protecció del litoral i del sòl rústic exclòs del desenvolupament urbà. Considera que la diversitat del territori justifica que l'instrument de planificació sigui el propi pla d'ordenació urbanística de cada municipi, si bé dins del marc establert per la normativa supramunicipal.

En un intent per definir els eixos claus de l'Avantprojecte de llei, destaca la preocupació per la conservació del paisatge, considerada patrimoni cultural, territorial i ambiental, i dels assentaments urbans existents, en contraposició a la implantació de noves urbanitzacions. En aquest sentit, prioritza la rehabilitació sobre la nova construcció, amb la intenció d'atendre el dèficits de serveis i equipaments que presenten alguns assentaments. Així mateix, avança la supressió de les reserves de sòl, que creaven inseguretat i confusió, i la regulació dels drets i deures dels propietaris de sòl.

Tercera. Pel que fa al títol preliminar, que abasta 12 articles volem fer les observacions següents:

1. L'article 4, apartat *n,* fa referència a allotjaments, sense concretar-ne més. Pel context, sembla que es tracta de allotjament turístic i consideram que si es així s'hauria de precisar.

2. L'article 6.2 in fine fa referència a la prestació de la cooperació i assistència *actives*, terme que pot induir a confusió per la seva contraposició a *passives*. Entenem que aquest adjectiu s'hauria de suprimir, en atenció a que o es presta assistència o no es presta, sense que es pugui determinar diferents graus d'assistència, sobre tot, si es tracta de passiva-activa.

3. L'article 7, del sistema jeràrquic disposa que:

   Els instruments d'ordenació que desenvolupin la planificació territorial i urbanística, així com les actuacions sectorials amb rellevància sobre el territori, conformen un únic sistema integrat i jerarquitzat. L'abast i contingut de cada instrument i les seves relacions per complir els fins específics integrats en el sistema global són els prevists en aquesta llei.

D'una lectura atenta es desprèn que és un article sense contingut o, al menys, reiteratiu i prescindible. Per això, i amb la intenció de millorar la comprensió de l'Avantprojecte recomanam la seva supressió.

4. Pel que fa als criteris de coherència en la interpretació de les normes contemplats en l'article 8, recomanam que el Govern consideri l'adopció d'un criteri diferent al de la menor edificabilitat i cerqui un criteri, com el de la major protecció, més objectiu i amb un abast major.

   El segon paràgraf estableix una norma que podria ser considerada contraria al principi de jerarquia normativa ja que pretén que en el supòsit de diverses normes (...) *amb independència del rang normatiu i del grau d'especialitat*.

   Entenem que el territori ha de ser protegit i que el criteri de la major protecció ha de ser un criteri informador de la normativa relativa a urbanisme i ordenació del territori. No obstant això, consideram que el que s'ha de fer, enlloc de forçar un principi constitucional, és posar especial esment en evitar col·lisions com la que es descriu en aquest precepte i confiar en què les administracions implicades en la tasca de la protecció del territori i el desenvolupament sostenible, duguin a terme les seves funcions amb diligència i respecte a la llei, més encara tenint en compte que la Comissió de Coordinació de Política Territorial de l'article 15 té com a funció *vetllar per la coordinació necessària de les actuacions territorials de les distintes administracions públiques que ostentin competència en la matèria.*

5. Pel que fa a l'article 11, relatiu a la participació ciutadana, iniciativa privada i publicitat d'actuacions, recomanam que, d'acord amb la Llei d'administració electrònica i la promoció de l'ús de les noves tecnologies, s'incorpori l'obligació de les administracions de facilitar en les seves pàgines web la informació urbanística completa, la documentació a que fa referència l'apartat segon i tota la normativa aplicable actualitzada. D'aquesta manera és fa més efectiu el dret a la informació i a la participació ciutadana.

Quarta. El títol I, de l'ordenació territorial compren els article 13 a 28 que estan estructurats en 2 capítols, el primer dedicat a disposicions generals i el segon als instruments d'ordenació territorial.

1. Pel que fa al procediment d'elaboració de les directrius d'ordenació territorial no s'ha de perdre de vista que, malgrat les seves especials característiques, l'instrument jurídic utilitzat per a la seva aprovació és una llei i que, per tant, no es pot obviar el dictamen del Consell Econòmic i Social, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, (recentment modificada per la Llei 5/2009, de 17 de juny), que ha de ser sol·licitat prèviament a la tramesa de l'Avantprojecte de llei al Consell de Govern. En relació amb això, consideram innecessari l'apartat *g* de l'article 18.1, que disposa que correspon al Parlament l'aprovació del projecte de llei de directrius d'ordenació territorial, per dues raons, la primera i principal, perquè una de les funcions primordials del Parlament és precisament l'aprovació de les lleis i, la segona perquè el Parlament no aprova projectes de llei, sinó lleis.

En aquest mateix sentit, l'article 21, que regula el procediment d'elaboració dels plans territorials insulars per part dels consells insulars i l'article 24 que regula el procediment d'elaboració dels plans directors insulars, ometen el tràmit preceptiu a que s'ha de sotmetre qualsevol norma de caràcter reglamentari que reguli matèria econòmica o social, i que sigui emesa pels consells insulars, de sol·licitar un dictamen al Consell Econòmic i Social. En tot cas, s'ha de tenir en compte que l'omissió d'aquest tràmit en els preceptes assenyalats en aquest Avantprojecte no eximeix les administracions respectives, ja sigui el Govern de les Illes Balears en la tramitació de les directrius d'ordenació territorial, ja sigui els consells insulars en la tramitació dels plans territorials insulars, de sol·licitar el corresponent dictamen al CES.

2. L'article 25 regula les relacions entre els instruments d'ordenació. El primer apartat és totalment prescindible des del moment que disposa que els reglaments no poden contradir les determinacions establertes en la llei, fet que és evident en el nostre ordenament jurídic pel principi constitucional de jerarquia normativa.

Cinquena. El títol II, relatiu a les disposicions generals relatives a l'activitat urbanística abasta els articles 29 a 40, en 3 capítols.

1. Entre les finalitats i atribucions de l'activitat urbanística (art 30) destaca la de *delimitar el contingut del dret de propietat del sòl, i els usos i les formes d'aprofitament, d'acord amb la seva funció social i utilitat pública*. Suggerim que s'afegeixi*, així com l'article 30 de la Constitució espanyola*.

   En l'apartat 3 d'aquest mateix precepte es contempla la facultat de les administracions, de facilitar als propietaris el compliment de les seves obligacions urbanístiques, en els termes definits en aquesta llei, facultat que, atesa la complexitat de la normativa en matèria urbanística, és ben rebuda per aquest Consell.

2. Pel que fa a l'article 35, que regula el règim de les relacions interadministratives, entenem que aquestes relacions ja estan regulades en la normativa de règim jurídic de les administracions, motiu pel qual aquest precepte, al menys pel que fa al primer apartat, és prescindible. En cas que es vulgui mantenir, s'hauria de modificar la seva redacció:

   > *Les relacions interadministratives entre els municipis i les administracions insulars i autonòmica en l'exercici de les competències urbanístiques respectives s'ajusten al que disposen la normativa de règim local, la normativa <u>de règim jurídic de les administracions públiques</u> i, si escau, la normativa* reguladora *de la jurisdicció contenciosa administrativa.*

   I això en atenció a que aquestes relacions interadministratives venen regulades, com ja hem dit, en les normes de règim jurídic no en les de procediment.

3. Pel que fa als convenis urbanístics del capítol III, consideram excessiva la previsió de l'article 38.4 segons la qual en el cas que s'hagi produït una cessió de béns a favor del municipi amb anterioritat a l'aprovació definitiva del canvi de planejament, i en el cas que el planejament no s'aprovàs, l'ajuntament podrà optar entre la devolució dels béns o del seu valor que, en el cas de terrenys, com a màxim s'ajustarà a la valoració resultant de l'aplicació de la legislació estatal sobre valoracions del sòl.

   S'ha de tenir en compte que l'aprovació o no de la modificació del planejament depèn, en determinats casos, de la mateixa administració a favor de la qual s'han cedit els béns, fet que deixa en mans d'una de les parts el compliment del conveni. En el convenis urbanístics conflueixen interessos d'ambdues parts. No obstant això, la modificació del planejament correspon a l'administració pública i no al particular, motiu pel qual aquesta opció de l'article 38.4 s'hauria de modular.

Sisena. El títol III regula el règim urbanístic del sòl en cinc capítols y cinquanta articles.

1. L'article 44, els serveis urbanístics bàsics, disposa que ho són (...), b) les xarxes d'abastament d'aigua i de sanejament. Suggerim que s'afegeixi, potable, *és a dir, les xarxes d'abastament d'aigua potable i de sanejament.*

   Així mateix entenem que aquest Avantprojecte de llei hauria de reconèixer situacions que, encara que no ideals, sí són reals, com l'existència de sòl urbà consolidat sense xarxes de sanejament, motiu pel qual recomanam que es prevegi la possibilitat de reconèixer altres sistemes de sanejament que no sigui la pròpia xarxa municipal. I això en atenció a què en cas contrari ens trobam amb sòl urbanitzat i edificat que queda fora de la consideració de solar, amb les conseqüències indesitjables d'aquesta situació.

2. Pel que fa al concepte de solar regulat en l'article 45, hem de dir que genera inseguretat. Aquest precepte disposa que:

   Tenen la consideració de solar, als efectes d'aquesta llei, els terrenys classificats com a sòl urbà que siguin aptes per a l'edificació, segons la seva qualificació urbanística, i que compleixin els requisits següents:

   a) Que les vies publiques amb què confrontin disposin d'enllumenat públic, estiguin pavimentades, amb voravies solades i encintades i amb els serveis urbanístics d'acord amb les determinacions establertes pel planejament urbanístic o, en tot cas, si aquest no les especifica, com a mínim amb els bàsics assenyalats a l'article 44.1 d'aquesta llei.

   b) Que puguin arribar a assolir les condicions d'urbanització del punt anterior mitjançant la realització d'obres accessòries i prèvies o, en tot cas, simultànies, a les d'edificació.

   c) Que tenguin assenyalades alineacions i rasants.

d) Que siguin susceptibles de llicència d'edificació immediata perquè no estiguin inclosos en un sector sotmès a un règim urbanístic de remodelació o millora urbana pendent de desenvolupament.

Entenem que pot generar confusió en el sentit de què els requisits de l'apartat a) i b) semblen contradictoris, si bé s'han de reunir tot dos: o es disposa d'enllumenat públic o es pot tenir, però les dues condicions alhora no es poden complir. Per tant, recomanam que s'aclareixi la redacció d'aquest precepte.

3. L'article 53 regula l'aprofitament urbanístic amb una redacció de difícil comprensió, motiu pel qual recomanam que es revisi i es cerqui una redacció més entenedora.

4. L'article 55 delimita el contingut urbanístic del dret de propietat del sòl. En aquest sentit, proposam la redacció següent:

   Els drets i deures dels propietaris del sòl són els que estableix aquesta llei, <u>en el marc de la Constitució espanyola</u> i la legislació estatal aplicable, i s'han d'exercir i complir, respectivament, d'acord amb les determinacions d'aquesta llei pel que fa al planejament, la gestió i l'execució en matèria urbanística.

5. Recomanam que, per seguretat jurídica, s'aprofiti aquesta llei per definir el concepte de nucli rural.

6. L'article 76 regula les activitats relacionades amb la destinació o amb la naturalesa de sòl rústic i de conservació del medi natural. Aquest precepte considera que les activitats extractives en les condicions que determinin els instruments d'ordenació territorial són activitats relacionades. I, en l'apartat 3, en atenció a la transformació del sòl inherent a aquestes activitats, disposa que els instruments d'ordenació territorial i de planejament urbanístic hauran de preveure necessàriament les actuacions de *reposició a* l'estat originari dels terrenys que hagin estat objecte d'aquestes activitats.

   Per la pròpia naturalesa de les activitats extractives, la reposició a l'estat originari és materialment impossible, motiu pel qual la legislació sectorial de mines preveu la restauració i exigeix, per a la concessió de l'autorització corresponent per part de la Direcció General d'Indústria, la presentació d'un pla de restauració, què no de reposició. En atenció a això, recomanam la següent redacció:

   No obstant el previst en el punt anterior, i atesa la inherent transformació del sòl afectat per activitats extractives, els instruments d'ordenació territorial i de planejament urbanístic hauran de preveure, <u>d'acord amb la legislació sectorial aplicable</u>, necessàriament les actuacions de <u>restauració</u> a l'estat originari dels terrenys que hagin estat objecte d'aquestes activitats, el cost de les quals seran a càrrec íntegrament dels propietaris titulars de les expressades activitats.

7. Pel que fa a l'índex d'edificabilitat bruta, en sòl urbanitzable, recomanam una regulació més flexible, en consonància amb el vigent del Decret 2/1996, de 16

de gener, sobre regulació de les capacitats de població en els instruments de planejament general i sectorials.

Setena. El títol IV regula el planejament urbanístic en els article 92 a 161 estructurats en quatre capítols.

1. Pel que fa a les reserves d'habitatge de protecció pública s'hauria de flexibilitzar el seu règim per tal d'adequar-se a la realitat de les illes i per evitar situacions que desincentivin les inversions.

2. Entre les determinacions relatives a l'ordenació i la protecció del paisatge, l'article 96.4 b) preveu que els plans d'ordenació municipals estableixin determinacions que permetin el control de l'escena urbana. Exigeix que els elements publicitaris no podran ocultar façanes o elements arquitectònics protegits o catalogats pel seu interès. Aquesta previsió pot entrar en col·lisió amb exigències de normativa sectorial que requereix, precisament, la instal·lació d'aquests elements publicitaris per la concessió d'una subvenció de rehabilitació, per exemple. Per tant, a fi d'evitar conflictes, es recomana que es defineixi el concepte d'element publicitari als efectes d'aquesta llei o que es prevegi la possibilitat d'excepcions.

3. Atesa l'eliminació dels estudis de detall com a instruments de desenvolupament urbanístic, les administracions hauran de suplir aquesta manca amb plans especials. En aquest sentit, s'hauria de recordar que els ajuntaments de les Illes Balears sofreixen una crònica manca de recursos, tant materials, com financers i personals, i que, per tant, a l'hora de legislar, hauria de cercar els procediments i els instruments menys costosos també per a les administracions.

4. La suspensió de tramitacions i llicència de l'article 121 ha de tenir en compte que aquesta suspensió no afectarà als atorgaments de llicències per silenci positiu, cosa que s'hauria de fer constar per seguretat jurídica.

   Així mateix, entenem que, essent aquesta matèria d'especial interès per al benestar dels ciutadans, les administracions públiques haurien de fer un esforç per reduir els terminis de suspensió, per aplicar criteris de racionalitat i de protecció dels drets i interessos dels ciutadans, de compromís i d'agilitat processal, de manera que aquests terminis es poguessin veure reduïts, en línia amb els esforços d'altres comunitats autònomes.

5. L'article 129, relatiu als terminis per a la formulació dels plans d'ordenació urbanística municipal i dels plans urbanístics derivats deixa en mans de normativa posterior la determinació d'aquests terminis i, en cas que aquesta normativa no ho prevegi, ho encomana al consell insular que correspongui. Recomanam que, així i tot, la llei estableixi, al menys, un termini amb caràcter subsidiari.

6. El termini d'1 mes per informar del règim urbanístic aplicable a una finca o sector de sòl o per informar-ne sobre l'aprofitament urbanístic es podria reduir a la meitat (articles 147 i 148).

7. L'article 152.3 disposa que els terrenys de qualsevol classe que s'expropiïn per raons urbanístiques *han de ser destinats a les finalitats determinades pel planejament urbanístic i hauran de ser revertits en els supòsits que estableixi la legislació aplicable.*

   Entenem que, per seguretat jurídica i poder fer efectiu aquest dret de reversió, aquest precepte hauria d'establir un termini dins el qual els terrenys expropiats s'han de destinar a la finalitat que sigui.

Vuitena. La gestió urbanística apareix regulada en el títol V (articles 162 a 209), posant especial esment a la distribució equitativa dels beneficis i de les càrregues i recollint la regulació dels sistemes d'actuació vigents.

1. Quan regula la tramitació dels instruments de gestió urbanística (article 165) estableix un termini de 3 mesos per acordar i notificar l'aprovació definitiva des de l'acabament del termini d'informació pública. Si aquesta resolució no es produeix dins termini, el sentit del silenci és negatiu per al projecte de reparcel·lació, cosa que entenem que s'hauria de modificar en el sentit d'establir, així mateix, el sentit positiu del silenci.

2. La secció quarta del capítol tercer regula els sectors d'urbanització prioritària i estableix que el sistema d'actuació urbanística ha de ser el de reparcel·lació per cooperació. Consideram que no s'hauria d'excloure per llei l'altre sistema de reparcel·lació, el de compensació bàsica, ja que les administracions competents poden considerar en cada cas quin sistema els resulta més convenient.

   En relació amb això, valoram positivament que no s'hagi inclòs la figura de l'agent urbanitzador que tants de problemes està suscitant en altres comunitats autònomes i consideram que es una figura que hauria de desaparèixer definitivament del panorama urbanístic.

3. L'article 208, relatiu al procediment de recepció de les obres d'urbanització, disposa que *a aquests efectes, també s'ha d'adjuntar la documentació gràfica on es precisi l'obra realment executada amb una memòria justificativa de les <u>possibles</u> modificacions que s'hagin hagut de realitzar respecte del projecte aprovat, i la valoració econòmica dels diferents serveis a cedir a l'ajuntament.*

   Consideram que la memòria s'ha de referir a les modificacions realment executades, no a les "possibles", motiu pel qual recomanam que es suprimeixi aquest vocable.

Novena. En relació als instruments de la política de sòl i habitatge regulats en el títol VI, apareixen els mateixos vigents en l'actualitat, com el patrimoni públic de sòl, dret de superfície i dret de retracte.

Pel que fa al dret de superfície, quan el tercer apartat de l'article 216 estableix que *Els aspectes substantius del dret de superfície no regulats en aquest article, inclosa*

l'extinció, i també els aspectes procedimentals d'aquest dret, <u>són regulats per la legislació que els sigui aplicable</u>, suggerim que, per seguretat jurídica, seria desitjable que la remissió al Text refós de la Llei del Sòl aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2008, de 20 de juny, o normativa que el substitueixi.

Desena. Pel que fa a la intervenció en l'edificació i l'ús del sòl i del subsòl, regulada en el títol VII volem fer les següents consideracions.

1. L'aplicació de la Directiva 2006/123/CE de serveis ha suposat que en els darrers mesos, si no anys, les administracions públiques fessin esforços per catalogar els seus procediments, simplificar-los i suprimir els tràmits innecessaris, tot això amb la finalitat d'eliminar els entrebancs que els ciutadans sofreixen en les seves relacions amb les administracions i agilitar l'activitat administrativa. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte, també, la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de llicències integrades d'activitat de les Illes Balears. Igualment, el fet que algunes administracions ja han substituït la certificació de final d'obres per la declaració responsable del tècnic que ha executat les obres, sense perjudici de la facultat d'inspeccionar de l'administració. Amb aquesta declaració responsable es simplifica el procediment corresponent i s'eliminen càrregues administratives als ciutadans. Entenem doncs, que també per llicències d'entitat menor hauria de ser possible descarregar de tràmits innecessaris, preveure que per la simple comunicació a l'administració competent, amb l'aportació de la documentació que correspongui en cada cas, els ciutadans haurien de poder iniciar les activitats de què es tracti, sense haver d'esperar mesos a que el silenci administratiu cobri caràcter d'acte administratiu.

   A més, amb el dit certificat de final d'obra, es podria sol·licitar i obtenir la cèdula d'habitabilitat, amb el qual l'activitat privada no hauria de suportar retards imputables a l'administració pública, i els recursos públics es podrien dedicar a altres funcions com, per exemple, la concessió de llicències prèvies en termini o l'activitat d'inspecció.

2. Pel que fa als terminis de resolució de les llicències, l'article 239 disposa que per a actuacions d'obra menor i per a les sol·licituds de llicència de primera utilització, el termini màxim és d'un mes i que per les altres actuacions és de 3 mesos. Pel que fa a les actuacions d'obra menor, i en la línia de l'observació anterior, insistim que amb la sol·licitud amb declaració responsable i la documentació necessària, davant l'ajuntament competent hauria de ser suficient per poder iniciar l'activitat corresponent. Pel que fa a la resta, entenem que el termini de resolució s'hauria d'acurçar per donar compliment a la Directiva de serveis. I, sobretot, les administracions públiques haurien de complir els terminis de resolució. No té sentit establir uns terminis que després no es compleixen, encara que s'hagi establert el sentit del silenci, el cert és que l'administració té una obligació inexcusable de resoldre. Consideram que l'administració pública ha de posar els mitjans per complir les seves pròpies normes, ja que el contrari priva de legitimitat moral els seus funcionaris com a encarregats de vetllar pel compliment de la legalitat.

Encara que el sentit del silenci sigui positiu, el cert és que la resolució expressa és l'única que genera autèntica seguretat jurídica.

3. Així mateix, i a fi de simplificar i agilitar procediments, suggerim que es prevegi la possibilitat de tramitar en un mateix expedient projectes d'obra i projectes d'activitats. Això evitaria valoracions paral·leles, duplicitat de projectes i es reduiria espai destinat a emmagatzematge.

4. L'article 249 regula la caducitat de les llicències i n'estableix uns terminis de començament i de finalització de les obres que s'han d'aplicar en el cas que la llicència no n'estableixi. Consideram que aquests terminis haurien de ser més amplis, en atenció, sobre tot, a la possibilitat de que les llicències es concedeixin per silenci administratiu i que, per tant, aquests terminis siguin directament aplicables en la majoria dels casos i que, per tant, la data de l'atorgament presenti dubtes.

   Pel que fa a la caducitat i ja que aquesta només pot operar una vegada ha estat declarada, l'apartat 5 s'hauria de modificar per deixar clar aquest extrem. Proposam la següent redacció:

   > *Una vegada notificada la declaració de caducitat*, les obres no es poden iniciar ni prosseguir (...).

Onzena. El darrer títol de l'Avantprojecte de llei es refereix a la protecció de la legalitat urbanística (articles 265 a 318).

1. L'article 281.1 disposa que en el cas dels municipis, la competència per iniciar i resoldre els procediments sancionadors correspon a l'òrgan competent *en qui delegui,* d'acord amb la legislació de règim local (...).

   Entenem que l'expressió "en qui delegui" és un error i s'hauria de suprimir.

2. Pel que fa a la prescripció de les infraccions, si bé valoram positivament l'establiment de terminis de prescripció, consideram que l'article 295.4, relatiu a les infraccions urbanístiques realitzades sobre terrenys qualificats com a zones verdes, espais lliures públics, sistemes generals, vials, equipaments públics, sòl rústic protegit, elements protegits per la legislació protectora dels béns integrants del patrimoni històric i cultural, monuments historicoartístics i edificis i conjunts catalogats, hauria d'establir un termini, si bé, llarg, de 20 o 30 anys, més que declarar-ne la imprescriptibilitat.

   Pel que fa a les cèdules d'habitabilitat, i atès que es preveu la substitució del Decret 145/1997, suggerim que l'Avantprojecte de llei estableixi el termini de 10 dies previst en el dit Decret com a termini màxim de resolució, així com el sentit positiu del silenci administratiu.

   Així mateix, i en línia amb el que s'ha dit en relació amb les llicències, entenem que amb una certificació de final d'obra emesa per tècnic competent, sigui el que ha executat la obra o un tercer, hauria de ser suficient per obtenir la cèdula d'habitabilitat, agilitant així l'activitat privada.

Dotzena. Pel que fa a les disposicions addicionals, la cinquena, en l'apartat segon disposa que *l'Arxiu depèn de la conselleria competent del Govern de les Illes Balears (...).* Suposam que es tracta d'una conselleria competent en una matèria concreta, com ara ordenació del territori, cosa que s'hauria de corregir.

La disposició addicional novena modifica 14 dels 26 articles que quedaven en vigor de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. Així mateix, en deroga l'article 25. Per tant, aquesta llei de protecció es veu reduïda en més d'un cinquanta per cent d'extensió quan, també, ja va ser modificada amb la Llei 4/2008 de 14 de maig de mesures urgents. Entenem que les disposicions addicionals no estan pensades per modificacions tan extenses de les lleis vigents i que per tant s'hauria d'evitar aquesta tècnica legislativa.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei d'ordenació del territori i de l'urbanisme de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 3 de març de 2010

DICTAMEN NÚM. 4/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL PROCEDIMENT PER AL RECONEIXEMENT DE LA SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA, LA INTENSITAT DE PROTECCIÓ DELS SERVEIS, I EL RÈGIM DE COMPATIBILITAT DE LES PRESTACIONS DEL SISTEMA PER A L'AUTONOMIA I ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA EN L'ÀMBIT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS I ES CREA LA XARXA PÚBLICA D'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 11 de març de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració relativa al Projecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears.

Segon. El dia 12 de març s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la FELIB i la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de 4 de setembre de 2009 del director general d'atenció a la Dependència.
2. Esborrany del Projecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears.
3. Memòria econòmica relativa a l'esborrany de decret.
4. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 8 de setembre de 2009, per la qual s'ordena iniciar el procediment d'elaboració del decret i es designa l'òrgan responsable de tramitar-lo.

5. Oficis de tramesa de l'esborrany d'avantprojecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears, a les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears, dels consells insulars, federacions d'entitats locals i l'Ajuntament de Palma i justificants de recepció per part d'aquests.

6. Suggeriments o observacions sobre l'avantprojecte de decret, presentades per:
   - Conselleria d'Innovació, Justícia i Interior
   - Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
   - Conselleria de Medi Ambient
   - Conselleria de Presidència
   - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
   - Conselleria d'Esports i Joventut
   - Consell Insular de Menorca

7. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 19 de novembre de 2009, per la qual se sotmet a l'audiència de les conselleries el Projecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears, i justificants de les trameses efectuades.

8. Suggeriments presentats per les conselleries.

9. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 29 d'octubre de 2009, per la qual se sotmet a l'audiència de les entitats interessades el Projecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears.

10. Notificacions fetes a les entitats interessades i els corresponents justificants de recepció.

11. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de 16 de novembre de 2009, per la qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret.

12. Sol·licitud d'inserció en el BOIB.

13. Còpia de la pàgina del BOIB on apareix l'anunci d'informació pública.
14. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (IBD).
15. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona (IBD).
16. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Immigració i Promoció.
17. Informe de la secretària general relatiu a l'elaboració del projecte de decret.
18. Sol·licitud de dictamen al CES sobre el projecte de decret.
19. Projecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social es reuneix el dia 31 de març i elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 12 d'abril de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 46 articles, 2 disposicions addicionals, 3 disposicions transitòries, dues de finals i 1 de derogatòria.

I. La part expositiva explica quin és el marc normatiu que empara aquest Projecte de decret i destaca la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència i l'Estatut d'autonomia, en especial l'article 19 que estableix que les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir en tot cas a qualsevol persona dependent el dret a les prestacions públiques necessàries per assegurar la seva autonomia personal, la seva integració socioprofessional i la seva participació en la vida social de la comunitat. També fa referència a la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, en la qual s'estableix com a via d'accés als serveis socials, i en concret als de la dependència, l'aprovació d'un procediment mitjançant un decret de Consell de Govern.

Destaca, així mateix, la participació dels consells insulars, de les entitats locals i dels òrgans assessors de participació i representació de les persones grans i de les persones amb discapacitat.

II. La part dispositiva apareix estructurada en vuit capítols, amb un total, com ja s'ha dit, de 46 articles:

1) Capítol I, disposicions generals: recull els articles 1 a 6, amb la regulació de l'objecte i àmbit d'aplicació, titulars dels drets i competències de les distintes

administracions públiques, les regles que han de regir la gestió del sistema informatiu del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SISAAD).

Així, estableix un triple objecte:

– Regular, dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el procediment per al reconeixement de la situació de dependència i del dret a les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD);

– Establir la intensitat de protecció dels serveis, el règim de compatibilitats entre les prestacions i serveis, i

– Crear i establir la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència (XPAD).

Pel que fa a les regles que han de regir el SISAAD, estableix les següents:

a) La Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració posarà a disposició dels ajuntaments, mancomunitats i consells insulars el SISAAD per tal de facilitar la gestió dels expedients de dependència de manera descentralitzada i fiable, mantenint la privacitat de les dades personals protegides constitucionalment.

b) Els ajuntaments de més de 20.000 habitants registraran al sistema la informació corresponent a les sol·licituds dels residents al seu municipi, a la seva validació i al pla individual d'atenció (PIA), així com el seu seguiment.

c) Els consells insulars registraran al sistema la informació corresponent a les sol·licituds i a la seva validació i al pla individual d'atenció, així com el seu seguiment, dels sol·licitants residents als municipis de menys de 20.000 habitants.

2) Capítol II, òrgans de valoració, amb un sol article, disposa que *l'Equip Tècnic de Valoració de la situació de dependència de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears és l'òrgan de valoració competent per emetre el dictamen proposta per determinar el grau i el nivell de dependència i també l'especificació de l'assistència que la persona necessiti, als efectes de l'article 27 de la Llei 39/2006.*

3) Capítol III, procediment per al reconeixement de la situació de dependència (articles 8 a 23) designa els treballadors socials com a professionals de referència en els casos de sol·licitud de dependència. Regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència i per ala revisió del grau o nivell de dependència, amb respecte al procediment administratiu general de la Llei 30/1992, de 26 de novembre. Estableix un termini per resoldre y notificar de 3 mesos com a màxim a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

L'article 20 disposa que els efectes de la resolució de reconeixement de la situació de dependència, en grau i nivell, es retrotreuen al moment de la sol·licitud, si bé la seva eficàcia a efectes de prestacions o serveis, queda condicionada a l'aprovació del programa individual d'atenció (PIA)

corresponent. Així mateix, disposa que la resolució de reconeixement de la situació de dependència, en grau i nivell,té validesa a tot el territori de l'Estat.

4) Capítol IV, Programa individual d'atenció (PIA) abasta els articles 24 a 31, on es regula el procediment que ha de dur a la resolució de cada PIA, amb el contingut propi i el termini màxim de resolució. Regula, també, els supòsits de revisió del PIA i les obligacions de l'Administració en el cas de traslat de residència de la persona beneficiària des d'una altra comunitat autònoma cap a les Illes Balears.

5) Capítol V, seguiment i control (articles 32 i 33), disposa que les prestacions reconegudes poden ser modificades o extingides, segons la situació personal de la persona beneficiària, en els casos següents:

   a) Quan es produeix variació essencial de qualsevol dels requisits establerts per al seu reconeixement.

   b) Per incompliment de les obligacions de l'usuari, segons la regulació de la Llei 39/2006 i l'article 37 d'aquest mateix Decret.

   c) Renuncia o mort de la persona beneficiària.

   Estableix, també, l'obligació de fer un seguiment de l'aplicació correcta del PIA, ja sigui pels serveis socials comunitaris o pels equips tècnics del servei on es rebi el servei.

6) Capítol VI, catàleg de serveis i Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència (articles 34 a 37). Pel que fa al catàleg, l'article 34 disposa que als serveis del catàleg de l'article 15 de la Llei 39/2006 s'hi aplica el règim d'ordenació, acreditació, registre i inspecció dels serveis i centres de serveis socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Així mateix, hi són aplicables les disposicions vigents quant a les condicions i el règim de prestació dels serveis. Formen part del Catàleg de dependència tots els centres i serveis acreditats per l'administració competent.

   L'article 35 crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència dins el Sistema Públic de Serveis Socials, la pertinença a la qual està directament relacionada amb la font de finançament públic i la disponibilitat per part de les administracions competents de les places i dels serveis de què es tracti.

   L'article 37 estableix les següents obligacions de les persones beneficiàries:

   a) Facilitar directament o mitjançant la persona que n'exerceix la representació legal tota la informació, veraç, que els sigui requerida i que resulti necessària per reconèixer i mantenir la condició de persona en situació de dependència i el dret a les prestacions del sistema, llevat que consti en poder de les administracions públiques i sempre que segons la legislació vigent puguin obtenir-la pels seus propis mitjans.

   b) Destinar les prestacions econòmiques a les finalitats per a les quals van ser reconegudes, així com justificar-ne l'aplicació si escau.

c) *Comunicar a l'òrgan competent en matèria de dependència qualsevol variació de circumstàncies que pugui afectar el dret, el contingut o la intensitat de les prestacions que tingui reconegudes en el PIA, en un termini de trenta dies comptadors des que l'esmentada variació es produeixi.*

d) *Iniciar el procediment de revisió de la situació de dependència i del PIA en els termes establerts a les respectives resolucions.*

Finalment, disposa que si la persona beneficiària incompleix les obligacions establertes en l'apartat anterior i d'això es deriven quanties indegudament percebudes de la prestació econòmica reconeguda, o una participació insuficient en el cost dels serveis, estarà obligada al seu reintegrament o a l'abonament de la diferència que correspongui, sense perjudici de les actuacions sancionadores que siguin procedents.

7) Capítol VII, Intensitat dels serveis del catàleg (articles 38 a 45), recull les prestacions i serveis que, d'acord amb l'article 10.3 de la Llei 39/2006 correspon a cada grau i nivell de dependència.

Defineix els serveis assistencials com els que ha de rebre la persona en situació de dependència per a la seva atenció i cura personal en la realització de les activitats de la vida diària, així com els que tenen com a finalitat la promoció de la seva autonomia personal, inclòs el transport adaptat per a l'assistència al centre de dia o de nit.

Els articles 40 a 43 delimita la intensitat dels serveis de teleassistència, d'ajuda a domicili, del centre de dia i del serveis d'atenció residencial.

L'article 44 regula les prestacions econòmiques i el 45 la suspensió temporal de les prestacions del SAAD i substitució per mesures transitòries de respir.

8) El capítol VIII, regula el règim d'incompatibilitats dels serveis i prestacions econòmiques, en l'article 46.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta de dos disposicions addicionals, tres de transitòries, una de derogatòria i dues de finals.

La disposició addicional primera disposa que totes les referències als treballadors socials en aquest Decret, s'han d'entendre fetes a titulats universitaris en treball social o a assistents socials.

La disposició addicional segona estableix un deure de confidencialitat per a totes les persones que intervenen en els processos de dependència.

Les disposicions transitòries regulen la situació dels centres i serveis privats que presten serveis a persones reconegudes en situació de dependència, l'entrada en vigor del règim de compatibilitats, que se demora fins l'1 de gener de 2011 i el règim dels expedients ja iniciats a l'entrada en vigor d'aquest decret.

La disposició derogatòria deroga la Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 8 de novembre de 2007.

La disposició final primera faculta el conseller o consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per desplegar aquest Decret i la disposició final segona estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de Serveis Socials, va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears és cabdal per a la població i, en aquest sentit, va valorar molt positivament la iniciativa, atès que la llei aleshores vigent sobre la matèria datava de 1987 i considerava que passats més de 20 anys, l'estructura demogràfica de Balears, les necessitats socials de la població i el concepte de la gestió pública havien variat i evolucionat notòriament.

Així mateix, el dictamen del CES d'Espanya núm. 3/2006, relatiu a l'Avantprojecte de llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, va valorar que la creació del Sistema Nacional d'Atenció a la Dependència (SND) representava un avanç fonamental en el procés de modernització del sistema espanyol de protecció social, que respon així, a una necessitat cada vegada més palpable en la nostra societat. També considerava que la configuració d'atenció a la dependència com un dret subjectiu de caràcter universal el confereix un substrat normatiu superior, essent aquest un dels seus principals elements diferenciadors respecte a la protecció que s'ha anat prestant fins ara de manera fragmentària amb diferents instruments, dispositius i prestacions públiques, especialment des dels Serveis Socials. El caràcter integral del SND afavoreix la resposta més adequada davant aquestes situacions, motiu pel qual s'ha de veure reforçat amb la necessària coordinació de serveis en tots els nivells, en especial, entre els diferents nivells de l'Administració.

En consonància amb això, aquest CES entén la conveniència i la necessitat de regular el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis i el regim de compatibilitat de les prestacions del SAAD i de complir així amb el mandat de la Llei 39/2006, de 14 de desembre.

Segona. Consideram la importància d'entendre quina és la situació de les persones dependents en relació amb el total de la població i, per això, passarem a fer una referència a les dades que consten a la Memòria del CES 2008 en relació amb la situació de dependència a les Illes Balears:

> "El progressiu reconeixement social de les situacions derivades dels problemes de dependència i de la manca d'autonomia personal va desembocar en l'aprovació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, anomenada de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD)".

La principal característica de la LAPAD és que reconeix el dret subjectiu de les persones en situació de dependència a rebre les prestacions necessàries per a la promoció de la seva autonomia personal o a ser ateses de la seva dependència.

La segona característica bàsica és la creació d'un nou sistema que ha de coordinar i regular les prestacions i la cooperació entre administracions i entre els serveis sanitaris i socials. Es tracta del Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència (SAAD).

Segons l'enquesta de discapacitat, autonomia i dependència (EDAD 2008), la taxa de discapacitat a Espanya és del 8,5%, la qual cosa representa un descens de mig punt percentual en relació amb l'enquesta anterior (EDDES) del 1999. A les Illes Balears la taxa és lleugerament inferior a la taxa espanyola i se situa en el 7,10%. En xifres absolutes, parlam de 3.847.900 persones amb discapacitat en el conjunt de l'Estat espanyol i de 76.172 per a les Illes Balears.

El col·lectiu amb discapacitat més nombrós és el format per les persones més grans de 65 anys, que a les Illes Balears són un total de 39.829. En pràcticament deu anys el nombre de persones grans amb discapacitat a les Illes Balears ha augmentat un 34%. Això no obstant, convé tenir en compte que no totes les persones grans amb discapacitat es troben en situació de dependència. A les Illes Balears, la població de persones més grans de 65 anys amb dependència arribaria el 2008 a les 23.994 la qual cosa significa un augment del 17,66% en xifres absolutes en relació amb el 1999.

Es desprèn una tendència a l'alentiment en el percentatge de dependència entre la població de persones més grans de 65 anys. Les causes hauríem de cercar-les en:

a) L'augment de la població total (la taxa de dependència ha passat de 2,48 a 2,24 en pràcticament 10 anys).

b) L'augment de la població de persones grans es mou en unes xifres consolidades, ja que la taxa d'envelliment segueix un creixement constant però sostingut perquè no es veu influït per una alta mortalitat ni per la immigració, factors aquests que, com és sabut, juntament amb la taxa de fecunditat, determinen l'envelliment o el rejoveniment d'una població.

c) L'increment del nombre de persones grans dependents és del 17,66% en relació amb el 1999; es pot parlar que no hi ha un augment gaire significatiu de la necessitat d'ajuda en les activitats per a la vida diària, i això tot i haver-hi més persones més grans de 65 anys. En conseqüència, s'observa un retard en l'aparició de la dependència.

Pel que fa als familiars curadors, segons l'Informe del 2007, la xifra global de familiars curadors de persones grans a partir d'alguns indicadors internacionals i d'altres d'elaborats per a aquest informe no és preocupant pel que fa al potencial d'ajuda familiar: hi ha prou familiars per tenir cura de la gent gran.

La dificultat pot venir perquè cada vegada és menys nombrosa la població de dones curadores més grans de 65 anys i perquè hi ha més poca disponibilitat familiar per atendre les persones grans a causa de les noves tipologies familiars, de les exigències del mercat de treball, de la dispersió geogràfica dels familiars propers, dels costs econòmics associats a l'atenció a la dependència severa i absoluta tant funcional com per deteriorament cognitiu, etc.

Per això, és important plantejar tres camins de suport als familiars curadors mitjançant:

- Serveis de proximitat vinculats a la comunitat, com l'ajuda a domicili i, sobretot, els centres de dia.
- Programes de suport psicosocial amb línies de formació, suport emocional i seguiment comunitari dels casos en els quals l'atenció familiar presenta més risc.
- Les prestacions econòmiques per cures en l'entorn familiar, amb la derivada de la possibilitat d'alta a la Seguretat Social mitjançant un conveni especial per a curadors no professionals.

A mesura que la implantació de la Llei arribi als graus i als nivells de menor dependència, serà ineludible concertar i potenciar les accions que actualment duen a terme el Govern, els consells insulars, els ajuntaments i les associacions. Al llarg del 2008, el focus ha estat dirigit als casos més delicats, els dels graus II i, sobretot, III.

Tercera. Pel que fa al desplegament del SAAD a les Illes Balears, la Memòria del CES 2008, fa les següents aportacions:

> "La LAPAD es desenvoluparà progressivament fins a l'any 2014 seguint un ordre descendent de grau i nivell, que s'inicia amb l'atenció dels casos més greus (GIII i N2) i acabarà amb l'assistència dels casos més lleugers (GI N1). Durant el 2007, any d'implantació de la Llei, s'atengueren els casos de gran dependència de grau III nivells 2 i 1. Al llarg dels anys 2008 i 2009, s'incorporen les dependències severes, que corresponen als graus II nivells 2, i durant els anys 2009 i 2010, el mateix grau II però nivell 1. En la darrera fase, correspondrà atendre la dependència moderada. Així, el grau I nivell 2 serà atès els anys 2011 i 2012, i el nivell 1, els anys 2013 i 2014. Es preveu avaluar l'aplicació de la Llei l'any 2010".

Pel que fa a les característiques d'insularitat i de capitalitat pròpies de les Illes Balears, aquestes creen una legislació a les Illes Balears que ha de procurar distribuir la titularitat de les competències i de les transferències de gestió entre els distints ens institucionals: govern autonòmic, consells insulars, mancomunitats i ajuntaments.

Aquesta especificitat fa que el seguiment de les competències respectives, la gestió de les dades produïdes i el traspàs d'informació, aspecte fonamental per a les transferències de recursos públics, sigui una tasca delicada i sotmesa a un equilibri de forces no sempre estable.

Durant l'any 2008, el desplegament de la Llei s'ha dut a terme bàsicament des de la Direcció General de Dependència de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració del Govern de les Illes Balears.

Hi ha hagut converses i reunions multilaterals amb el Govern de l'Estat i amb els consells insulars i els municipis, tant per temes de finançament i gestió com per ordenar el traspàs de competències als consells insulars i als ajuntaments, associat aquest traspàs a diversos moments del procés d'execució dels serveis i les prestacions per a la dependència.

Durant l'any 2008, no s'ha transferit cap paquet important de competències o de personal als ens municipals o supramunicipals. Ara bé, l'any 2009 es va provar la Llei de Serveis Socials, amb la qual s'ha renovat la legislació marc autonòmica i s'ha derogada la Llei del 1987, ja desfasada, per integrant-hi els components que marca la Llei 39/2006 (LAPAD), considerant els aspectes de relacions, obligacions i competències respectives de les diverses institucions implicades en el desplegament de la Llei 39/2006 a tot el territori.

Quarta. Pel que fa a les dades econòmiques vinculades al desplegament de la Llei 39/2006, la Memòria del CES recull que les despeses arriben a un total de 77.471.829,10 euros. Amb la suma de les despeses generals, s'arriba a 80.790.829 euros. Els ingressos, en canvi pugen a 17.507.484,30 euros, de manera que el balanç és de 63.283.344,80.

> "Amb més detall, els conceptes imputables a despeses tenen quatre capítols: prestacions de la Llei, ajudes econòmiques per facilitar l'autonomia personal (tal com recull la disposició addicional tercera per a les comunitats autònomes), despeses generals i altres despeses. L'apartat més elevat fa referència a les despeses derivades de les prestacions de la Llei de dependència, que arriba als 68.257.288,64 euros i significa percentualment el 88,11% de les despeses de dependència, excloses les generals; aquestes, amb 3.319.000 euros, són el 4,11% del total de despeses. Dins l'apartat d'altres despeses s'hi inclouen les relatives al suport a la valoració i a la gestió, així com les despeses d'inversió. És important considerar l'esforç fet en temes de gestió i de suport perquè, com recull el seguiment mensual de les sol·licituds i les valoracions, s'ha aconseguit invertir la tendència del 2007, que mostrava un volum de sol·licituds més elevat que el de valoracions, per la qual cosa la cadena administrativa per obtenir la prestació sempre havia de dur retard perquè el sistema no absorbia les sol·licituds que entraven".

La despesa de més quantia (un 68,88%) és la referida a les prestacions per a centres residencials, amb 2.366 places. La xifra en euros arriba als 47.020.590,56, amb una relació gairebé d'1 a 2 entre la despesa per a gent gran i la despesa per a discapacitats. El quocient de cost per plaça se situa, en aquest darrer col·lectiu, en els 23.810 euros a l'any, mentre que en el cas de les places residencials per a gent gran el cost any és de 18.230 euros.

Pel que fa als centres de dia, destaca l'esforç pressupostari, si bé cal reconèixer-lo encara insuficient. La despesa arriba als 8.160.985,25 euros, pràcticament el 12%. La plaça té un cost de 7.563 euros a l'any, atesos els 1.079 usuaris.

Aquesta dedicació a l'actuació més propera a l'entorn creix també per l'assignació de la partida de prestació econòmica per a cures dins l'entorn familiar, amb un total d'11.335.059,57 euros, que arriben al 16,61% del total de despesa en prestacions.

Les dades anteriors confirmen una modificació de la tendència dominant, pràcticament fins al 2007, i observam una tendència incipient a canviar el model d'atenció a les persones dependents per fer-lo més sostenible econòmicament i socialment. En aquest sentit, cal considerar amb certa preocupació, i per això encara convé treballar-hi molt més, l'escassesa de centres de dia i nit, i la presència gairebé

testimonial, o residual segons es miri, de les despeses per a programes de prevenció i autonomia personal. És necessari treballar més entre les institucions i les entitats del tercer sector. En concret, només l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS), els ajuntaments que hi col·laboren i algunes de les associacions d'afectats implanten programes preventius al territori; en el cas de l'IMAS d'ençà el 1994.

IV. Observacions particulars

En aquesta part del dictamen, començarem per unes consideracions referents al procediment d'elaboració de la norma, per continuar amb el preàmbul i, finalment, unes breus observacions relatives a l'articulat mateix del Projecte de decret.

Primera. El procediment que s'ha dut a terme respecta les prescripcions legals sobre elaboració normativa de la Llei 4/2001, del Govern de les Illes Balears. No obstant això ens crida l'atenció, d'una banda, la memòria econòmica i de l'altra, el tràmit d'audiència.

Pel que fa a la memòria econòmica, aquesta conclou que *la regulació del procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, el règim de compatibilitat de les prestacions del SAAD en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i la creació de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears no suposa noves despeses dels pressuposts de l'Administració de la comunitat de les Illes Balears i, per tant, no és necessari l'estudi econòmic previst en l'article 42.1 de 4/2001*.

Entenem que, certament, la regulació d'aquesta norma no suposa despeses, però l'aplicació de la norma, en canvi, sí, ja que implica tramitar i resoldre nombrosos procediments en terminis màxims de 3 mesos, per als quals són necessaris recursos personals i materials que generen inevitablement despesa pública, tal i com s'ha posat de manifest en les observacions generals. Tot això sense perjudici de considerar com a necessàries aquestes despeses destinades a millorar la qualitat de vida de les persones dependents.

Recomanam, per tant, una major diligència i rigorositat a l'hora d'elaborar les memòries econòmiques.

D'altra banda, pel que fa al tràmit d'audiència, crida l'atenció que només s'hagi tramés l'esborrany de la norma a les administracions públiques i a les entitats representatives dels interessos de les entitats locals, quan és una norma que, malgrat regula un procediment, afecta de manera directa els interessos de la ciutadania. Som conscients que les associacions, els col·legis professionals i altres interessats poden participar i presentar al·legacions des del moment que la norma s'ha exposat al públic via BOIB. Ara bé, el grau de difusió no és el mateix que amb una tramesa directa.

Finalment, pel que fa a la tramesa a les administracions públiques, entenem que tal vegada hagués estat enriquidor escoltar els ajuntaments de manera directa, sobre tot pel que fa als de municipis de més de 20.000 habitants ja que es veuen directament afectats pel desplegament del decret i no només perquè el preveu que els registres en els quals es presentin les sol·licituds siguin els municipals, sinó perquè es generarà

despesa, cosa preocupant en especial quan es palesa la greu situació pressupostaria que pateixen actualment les administracions municipals.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial del qual deriva el Projecte de decret i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència en compliment del mandat de la Llei 39/2006 i de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. No obstant això, s'ha d'incloure una referència a la consulta feta a aquest CES i el dictamen que s'emet.

Finalment, recomanam que es revisi la redacció del paràgraf següent:

> *Aprovada la Llei 4/2009, de 11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, en la qual s'estableix com a via d'accés als serveis socials, i en concret als de la dependència, els serveis socials comunitaris és convenient i necessari regular sota l'empara normativa d'un decret del Consell de Govern el procediment per a l'accés de la ciutadania de les Illes Balears al Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, la intensitat de protecció dels serveis i el règim de compatibilitat de les prestacions, i crear la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, com a part del sistema que preveu l'article 2 de la Llei 4/2009 (...).*

Si bé entenem que el que es pretén és posar de manifest que ha de ser un decret de Consell de Govern el que reguli el procediment d'accés al SAAD, la intensitat de protecció o el règim de compatibilitats, el paràgraf és sintàcticament incorrecte.

Tercera. Pel que fa a l'articulat, volem fer les consideracions següents:

1) Pel que fa a l'article 19 que regula el termini per resoldre, entenem que en cas que la Conselleria no pugui resoldre dins el termini de 3 mesos, el sentit del silenci es positiu.

   Respecte d'aquest precepte, i en relació amb l'article 5, que regula la cooperació interadministrativa, i atès que els registres a través dels quals es volen canalitzar les sol·licituds de reconeixement de la situació de dependència són els municipals, recomanam que s'adoptin instruments de coordinació que siguin realment necessaris i efectius i que es dugi a terme un seguiment per assegurar que no es produeixen diferències de tracte en els procediments segons el municipi d'origen de la sol·licitud. Consideram que per tal d'evitar aquestes diferències de tracte per raó del municipi s'hauria d'establir un termini breu dins el qual l'ajuntament respectiu ha de trametre les sol·licituds a la conselleria.

   En aquest sentit, consideram que atesa la intervenció de diverses administracions en el procediment, es necessari un sistema informàtic en xarxa en el qual els ajuntaments puguin donar entrada als expedients i on puguin trobar la informació sobre la situació dels expedients per poder informar als interessats. Entenem que una administració vertaderament propera als ciutadans passa per permetre que aquests puguin accedir a l'estat dels seus expedients des de l'ajuntament des del qual han fet la sol·licitud. Més encara un sistema informàtic permetria detectar sol·licituds duplicades, dur un control més efectiu sobre els procediments i agilitar-los, de manera que el termini de 3 mesos per resoldre sigui una realitat.

Finalment, consideram que s'hauria de fer feina per apropar l'Administració electrònica també a aquests procediments i permetre la presentació de sol·licituds *online*. El Govern ha de tenir en compte que en molts de casos són els familiars més propers els que s'encarreguen de tramitar les sol·licituds i que l'administració pública, en la seva vocació de servei, ha de facilitar les tasques dels ciutadans.

2) Pel que fa als recursos de l'article 21, recordam que també es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu i que així s'hauria d'indicar.

3) L'article 29, relatiu al desacord amb la proposta de PIA disposa que qui estigui en desacord greu amb la proposta (...) s'ha de fer constar. Volem deixar constància de la dificultat de determinar quan el desacord és greu i quan és lleu i, per tant, consideram que es podria suprimir el qualificatiu, de manera que es faci constar simplement el desacord.

4) L'article 31 regula els supòsits de revisió del programa individual d'atenció, i passa de l'apartat c) a l'apartat e).

5) Pel que fa a la part final, recomanam que la disposició derogatòria es situï abans de la primera disposició final i a continuació de les transitòries, no entre la primera i la segona finals.

6) Finalment, volem incidir en la necessitat de comptar amb les corporacions locals no només com a canals de recepció de documents, sinó en el sentit de preveure el necessari finançament que les obligacions que es deriven d'aquest decret generaran.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres (suplent) — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 12 d'abril de 2010

DICTAMEN NÚM. 5/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULEN ELS CRITERIS PER CALCULAR LA CAPACITAT ECONÒMICA A FI D'ESTABLIR LA PARTICIPACIÓ ECONÒMICA DE LES PERSONES BENEFICIÀRIES DE LES PRESTACIONS ASSISTENCIALS QUE FORMEN PART DE LA XARXA PÚBLICA D'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA DE LES ILLES BALEARS I CONCRETAR LES PRESTACIONS ECONÒMIQUES DEL SISTEMA PER A L'AUTONOMIA I ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA (SAAD)

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 de març de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració relativa al Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD).

Segon. El dia 16 de març s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de 4 de setembre de 2009 del director general d'Atenció a la Dependència.
2. Esborrany del Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD).
3. Memòria econòmica de la secretària general de 10 de setembre de 2009, relativa a l'esborrany de decret.
4. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 23 de setembre de 2009, per la qual s'ordena iniciar el procediment d'elaboració del decret i es designa l'òrgan responsable de tramitar-lo.

5. Oficis de tramesa de l'esborrany d'avantprojecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD), a les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears, i justificants de recepció per part d'aquestes.

6. Suggeriments o observacions sobre l'avantprojecte de decret, presentades per:

   – Conselleria d'Innovació, Justícia i Interior

   – Conselleria de Comerç, Indústria i Energia

   – Conselleria de Mobilitat i Medi Ambient

   – Conselleria de Presidència

   – Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques

   – Consell Insular de Menorca

7. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 16 de novembre de 2009, per la qual se sotmet a l'audiència de les entitats interessades el Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD).

8. Notificacions fetes a les entitats interessades i els corresponents justificants de recepció.

9. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de 16 de novembre de 2009, per la qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret.

10. Sol·licitud d'inserció en el BOIB.

11. Còpia de la pàgina del BOIB on apareix l'anunci d'informació pública.

12. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (IBD).

13. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona (IBD).

14. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Immigració i Promoció.

15. Informe de la secretària general relatiu a l'elaboració del projecte de decret.

16. Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les

prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD).

17. Sol·licitud de dictamen al CES sobre el projecte de decret.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social, reunida el 31 de març, elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 12 d'abril de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 28 articles, 1 disposició addicional, 1 disposició transitòria i dues de finals.

I. La part expositiva explica quin és el marc normatiu que empara aquest Projecte de decret i destaca la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, en especial l'article 33, que preveu la participació de les persones beneficiàries en el finançament del serveis, segons els tipus i cost d'aquests i de la seva capacitat econòmica. i l'Estatut d'autonomia, en especial l'article 30.15 que atorga a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria d'acció i benestar social, així com la política d'atenció a les persones dependents.

També fa referència a l'Acord del Consell Territorial del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, sobre determinació de la capacitat econòmica de la persona beneficiària i sobre els criteris de participació d'aquests en les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

II. La part dispositiva apareix estructurada en vuit capítols, amb un total, com ja s'ha dit, de 28 articles:

1) L'article 1 disposa que l'objecte és regular, en l'àmbit territorial de les Illes Balears, els criteris per calcular la capacitat econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions derivades de la seva situació de dependència, a fi d'establir els criteris de participació econòmica (copagament) en el cost dels serveis i determinar la quantia individual de les prestacions econòmiques reconegudes del SAAD.

2) El Capítol I, capacitat econòmica de la persona beneficiària de les prestacions del SAAD, amb els articles 2 a 6, recull el càlcul de la capacitat econòmica, què s'entén per renda de la persona beneficiària i els criteris de participació econòmica de la persona beneficiària en les prestacions del SAAD.

3) El capítol II, indicadors de referència dels serveis assistencials de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears, amb un sol article, estableix que:

1. Els costs dels serveis assistencials de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears es determinen a partir dels indicadors de referència per a cada servei.

2. Els indicadors de referència dels serveis assistencials de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears inclouen, si n'és el cas, els costs assistencials i els de manutenció i hotelers.

3. Anualment el conseller o consellera competent en matèria de dependència actualitzarà, mitjançant una resolució que es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears, els indicadors de referència dels serveis assistencials de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears. Aquesta actualització es farà d'acord amb els increments o disminucions reals dels costs dels serveis, per qualsevol motiu i degudament justificats i, en tot cas, amb la previsió de variació de l'índex de preus de consum (IPC).

4. També s'autoritza al conseller o consellera competent en matèria de dependència perquè fixi els indicadors de referència dels serveis que es creïn arran de les demandes socials.

4) Capítol III, participació econòmica de les persones beneficiàries en els serveis del SAAD, abasta els articles 8 a 14 i estableix unes taules en les quals es barema la participació de les persones beneficiàries en els diferents serveis del SAAD, sempre amb uns percentatges mínims i uns de màxims. També regula la suspensió dels serveis i de les prestacions econòmiques i determina, en l'article 14, que:

1. L'absència temporal del domicili suspèn el servei de teleassistència i d'ajuda a domicili pel temps que duri aquella. L'absència superior a sis mesos causa l'extinció del servei.

2. El servei de centre de dia o de nit se suspendrà temporalment per l'ingrés de la persona beneficiària en institucions sanitàries o socials amb caràcter temporal.

3. El servei d'atenció residencial permanent es suspendrà temporalment per l'ingrés de la persona beneficiària en institucions sanitàries o per convivència familiar.

4. Les prestacions econòmiques es suspendran per l'ingrés de la persona dependent en un centre hospitalari, una vegada transcorregut un mes des de l'ingrés i fins a la data de l'alta hospitalària, llevat que concorri una causa d'extinció.

5) Capítol IV, prestacions econòmiques del SAAD, articles 15 a 28, regula les següents classes de prestacions econòmiques, les quals es regulen en tres seccions d'aquest capítol:

a) Vinculada al servei, que s'ha de reconèixer, en els termes que s'estableixen, únicament quan no sigui possible l'accés a un servei públic o concertat d'atenció i cura.

b) Per a cures en l'entorn familiar i el suport a cuidadors no professionals, que s'ha de reconèixer quan es compleixen les condicions establertes.

c) D'assistència personal.

L'article 16 regula l'accés a les prestacions, que es fa a partir de les resolucions de programa individual d'atenció (PIA). I, a partir de l'article 17, es dedicar a la determinació de la quantia de les prestacions, deduccions aplicables i al reintegrament de les quanties indegudament percebudes.

L'article 20 obre la secció primera, dedicada a la prestació econòmica vinculada al servei, on regula el concepte, els beneficiaris i el reconeixement. La secció segona (articles 23 a 25) regula la prestació econòmica per a atencions en l'entorn familiar i suport a cuidadors no professionals, i la secció tercera (articles 26 a 28), la prestació econòmica d'assistència personal.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta d'una disposició addicional, una altra de transitòria i dues de finals.

La disposició addicional disposa que l'indicador públic de renda de efectes múltiples (IPREM) anual per a l'any 2010 és de 6.390,13 euros. Aquesta quantia s'actualitza anualment a la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat.

La disposició transitòria regula la situació de les persones beneficiàries que, a l'entrada en vigor d'aquest decret, ja gaudeixen de prestacions o serveis del SAAD.

La disposició final primera estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i la disposició final segona faculta el conseller o consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per desplegar aquest Decret.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de Serveis Socials, va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears *és cabdal per a la població* i, en aquest sentit, va valorar molt positivament la iniciativa, atès que la llei aleshores vigent sobre la matèria datava de 1987 i considerava que passats més de 20 anys, l'estructura demogràfica de Balears, les necessitats socials de la població i el concepte de la gestió pública havien variat i evolucionat notòriament.

Així mateix, el dictamen del CES d'Espanya núm. 3/2006, relatiu a l'Avantprojecte de llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, va valorar que la creació del Sistema d'Atenció a la Dependència representava un avanç fonamental en el procés de modernització del sistema espanyol de protecció social, que respon així, a una necessitat cada vegada més palpable en la nostra societat. També considerava que la configuració d'atenció a la dependència com un dret subjectiu de caràcter universal el confereix un substrat normatiu superior, essent aquest un dels seus principals elements diferenciadors

respecte a la protecció que s'ha anat prestant fins ara de manera fragmentària amb diferents instruments, dispositius i prestacions públiques, especialment des dels Serveis Socials. El caràcter integral del Sistema d'Atenció a la Dependència afavoreix la resposta més adequada davant aquestes situacions, motiu pel qual s'ha de veure reforçat amb la necessària coordinació de serveis en tots els nivells, en especial, entre els diferents nivells de l'Administració.

Segona. Consideram la importància d'entendre quina és la situació de les persones dependents en relació amb el total de la població i, per això, passarem a fer una referència a les dades que consten a la Memòria del CES 2008 en relació amb la situació de dependència a les Illes Balears:

> "El progressiu reconeixement social de les situacions derivades dels problemes de dependència i de la manca d'autonomia personal va desembocar en l'aprovació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, anomenada de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD)."

La principal característica de la LAPAD és que reconeix el dret subjectiu de les persones en situació de dependència a rebre les prestacions necessàries per a la promoció de la seva autonomia personal o a ser ateses de la seva dependència.

La segona característica bàsica és la creació d'un nou sistema que ha de coordinar i regular les prestacions i la cooperació entre administracions i entre els serveis sanitaris i socials. Es tracta del Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència (SAAD).

Segons l'enquesta de discapacitat, autonomia i dependència (EDAD 2008), la taxa de discapacitat a Espanya és del 8,5%, la qual cosa representa un descens de mig punt percentual en relació amb l'enquesta anterior (EDDES) del 1999. A les Illes Balears la taxa és lleugerament inferior a la taxa espanyola i se situa en el 7,10%. En xifres absolutes, parlam de 3.847.900 persones amb discapacitat en el conjunt de l'Estat espanyol i de 76.172 per a les Illes Balears.

El col·lectiu amb discapacitat més nombrós és el format per les persones més grans de 65 anys, que a les Illes Balears són un total de 39.829. En pràcticament deu anys el nombre de persones grans amb discapacitat a les Illes Balears ha augmentat un 34%. Això no obstant, convé tenir en compte que no totes les persones grans amb discapacitat es troben en situació de dependència. A les Illes Balears, la població de persones més grans de 65 anys amb dependència arribaria el 2008 a les 23.994 la qual cosa significa un augment del 17,66% en xifres absolutes en relació amb el 1999.

Es desprèn una tendència a l'alentiment en el percentatge de dependència entre la població de persones més grans de 65 anys. Les causes hauríem de cercar-les en:

a) L'augment de la població total (la taxa de dependència ha passat de 2,48 a 2,24 en pràcticament 10 anys).

b) L'augment de la població de persones grans es mou en unes xifres consolidades, ja que la taxa d'envelliment segueix un creixement constant però sostingut perquè no es veu influït per una alta mortalitat ni per la immigració,

factors aquests que, com és sabut, juntament amb la taxa de fecunditat, determinen l'envelliment o el rejoveniment d'una població.

c) L'increment del nombre de persones grans dependents és del 17,66% en relació amb el 1999; es pot parlar que no hi ha un augment gaire significatiu de la necessitat d'ajuda en les activitats per a la vida diària, i això tot i haver-hi més persones més grans de 65 anys. En conseqüència, s'observa un retard en l'aparició de la dependència.

Pel que fa als familiars curadors, segons l'Informe del 2007, la xifra global de familiars curadors de persones grans a partir d'alguns indicadors internacionals i d'altres d'elaborats per a aquest informe no és preocupant pel que fa al potencial d'ajuda familiar: hi ha prou familiars per tenir cura de la gent gran.

La dificultat pot venir perquè cada vegada és menys nombrosa la població de dones curadores més grans de 65 anys i perquè hi ha més poca disponibilitat familiar per atendre les persones grans a causa de les noves tipologies familiars, de les exigències del mercat de treball, de la dispersió geogràfica dels familiars propers, dels costs econòmics associats a l'atenció a la dependència severa i absoluta tant funcional com per deteriorament cognitiu, etc.

Per això, és important plantejar tres camins de suport als familiars curadors mitjançant:

- Serveis de proximitat vinculats a la comunitat, com l'ajuda a domicili i, sobretot, els centres de dia.
- Programes de suport psicosocial amb línies de formació, suport emocional i seguiment comunitari dels casos en els quals l'atenció familiar presenta més risc.
- Les prestacions econòmiques per cures en l'entorn familiar, amb la derivada de la possibilitat d'alta a la Seguretat Social mitjançant un conveni especial per a curadors no professionals.

A mesura que la implantació de la Llei arribi als graus i als nivells de menor dependència, serà ineludible concertar i potenciar les accions que actualment duen a terme el Govern, els consells insulars, els ajuntaments i les associacions. Al llarg del 2008, el focus ha estat dirigit als casos més delicats, els dels graus II i, sobretot, III.

Tercera. Pel que fa al desplegament del SAAD a les Illes Balears, la Memòria del CES 2008, fa les següents aportacions:

> "La LAPAD es desenvoluparà progressivament fins a l'any 2014 seguint un ordre descendent de grau i nivell, que s'inicia amb l'atenció dels casos més greus (GIII i N2) i acabarà amb l'assistència dels casos més lleugers (GI N1). Durant el 2007, any d'implantació de la Llei, s'atengueren els casos de gran dependència de grau III nivells 2 i 1. Al llarg dels anys 2008 i 2009, s'incorporen les dependències severes, que corresponen als graus II nivells 2, i durant els anys 2009 i 2010, el mateix grau II però nivell 1. En la darrera fase, correspondrà atendre la dependència moderada.

Així, el grau I nivell 2 serà atès els anys 2011 i 2012, i el nivell 1, els anys 2013 i 2014. Es preveu avaluar l'aplicació de la Llei l'any 2010."

Pel que fa a les característiques d'insularitat i de capitalitat pròpies de les Illes Balears, aquestes creen una legislació a les Illes Balears que ha de procurar distribuir la titularitat de les competències i de les transferències de gestió entre els distints ens institucionals: govern autonòmic, consells insulars, mancomunitats i ajuntaments.

Aquesta especificitat fa que el seguiment de les competències respectives, la gestió de les dades produïdes i el traspàs d'informació, aspecte fonamental per a les transferències de recursos públics, sigui una tasca delicada i sotmesa a un equilibri de forces no sempre estable.

Durant l'any 2008, el desplegament de la Llei s'ha dut a terme bàsicament des de la Direcció General de Dependència de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració del Govern de les Illes Balears.

Hi ha hagut converses i reunions multilaterals amb el Govern de l'Estat i amb els consells insulars i els municipis, tant per temes de finançament i gestió com per ordenar el traspàs de competències als consells insulars i als ajuntaments, associat aquest traspàs a diversos moments del procés d'execució dels serveis i les prestacions per a la dependència.

Durant l'any 2008, no s'ha transferit cap paquet important de competències o de personal als ens municipals o supramunicipals. Ara bé, l'any 2009 es va provar la Llei de Serveis Socials, amb la qual s'ha renovat la legislació marc autonòmica i s'ha derogada la Llei del 1987, ja desfasada, per integrant-hi els components que marca la Llei 39/2006 (LAPAD), considerant els aspectes de relacions, obligacions i competències respectives de les diverses institucions implicades en el desplegament de la Llei 39/2006 a tot el territori.

Quarta. Pel que fa a les dades econòmiques vinculades al desplegament de la Llei 39/2006, la Memòria del CES recull que les despeses arriben a un total de 77.471.829,10 euros. Amb la suma de les despeses generals, s'arriba a 80.790.829 euros. Els ingressos, en canvi pugen a 17.507.484,30 euros, de manera que el balanç és de 63.283.344,80.

"Amb més detall, els conceptes imputables a despeses tenen quatre capítols: prestacions de la Llei, ajudes econòmiques per facilitar l'autonomia personal (tal com recull la disposició addicional tercera per a les comunitats autònomes), despeses generals i altres despeses. L'apartat més elevat fa referència a les despeses derivades de les prestacions de la Llei de dependència, que arriba als 68.257.288,64 euros i significa percentualment el 88,11% de les despeses de dependència, excloses les generals; aquestes, amb 3.319.000 euros, són el 4,11% del total de despeses. Dins l'apartat d'altres despeses s'hi inclouen les relatives al suport a la valoració i a la gestió, així com les despeses d'inversió. És important considerar l'esforç fet en temes de gestió i de suport perquè, com recull el seguiment mensual de les sol·licituds i les valoracions, s'ha aconseguit invertir la tendència del 2007, que mostrava un volum de

sol·licituds més elevat que el de valoracions, per la qual cosa la cadena administrativa per obtenir la prestació sempre havia de dur retard perquè el sistema no absorbia les sol·licituds que entraven."

La despesa de més quantia (un 68,88%) és la referida a les prestacions per a centres residencials, amb 2.366 places. La xifra en euros arriba als 47.020.590,56, amb una relació gairebé d'1 a 2 entre la despesa per a gent gran i la despesa per a discapacitats. El quocient de cost per plaça se situa, en aquest darrer col·lectiu, en els 23.810 euros a l'any, mentre que en el cas de les places residencials per a gent gran el cost any és de 18.230 euros.

Pel que fa als centres de dia, destaca l'esforç pressupostari, si bé cal reconèixer-lo encara insuficient. La despesa arriba als 8.160.985,25 euros, pràcticament el 12%. La plaça té un cost de 7.563 euros a l'any, atesos els 1.079 usuaris.

Aquesta dedicació a l'actuació més propera a l'entorn creix també per l'assignació de la partida de prestació econòmica per a cures dins l'entorn familiar, amb un total d'11.335.059,57 euros, que arriben al 16,61% del total de despesa en prestacions.

Les dades anteriors confirmen una modificació de la tendència dominant, pràcticament fins al 2007, i observam una tendència incipient a canviar el model d'atenció a les persones dependents per fer-lo més sostenible econòmicament i socialment. En aquest sentit, cal considerar amb certa preocupació, i per això encara convé treballar-hi molt més, l'escassesa de centres de dia i nit, i la presència gairebé testimonial, o residual segons es miri, de les despeses per a programes de prevenció i autonomia personal. És necessari treballar més entre les institucions i les entitats del tercer sector. En concret, només l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, (IMAS) els ajuntaments que hi col·laboren i algunes de les associacions d'afectats implanten programes preventius al territori; en el cas de l'IMAS d'ençà el 1994.

IV. Observacions particulars

En aquesta part del dictamen, començarem per unes consideracions referents al procediment d'elaboració de la norma, per continuar amb el preàmbul i, finalment, unes breus observacions relatives a l'articulat mateix del Projecte de decret.

Primera. El procediment que s'ha dut a terme respecta les prescripcions legals sobre elaboració normativa de la Llei 4/2001, del Govern de les Illes Balears. No obstant això ens crida l'atenció, d'una banda, la memòria econòmica i de l'altra, el tràmit d'audiència.

Pel que fa a la memòria econòmica, i en el mateix sentit del dictamen 5/2010, aquesta conclou que *la regulació dels criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD), no suposa noves despeses imputables a l'estat de despeses dels pressuposts de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i, per tant,*

no és necessari l'estudi econòmic previst en l'article 42.1 de la Llei 4/2001, atès que l'aplicació de la disposició proposada no té, directament, cap implicació financera.

Entenem que, certament, la regulació d'aquesta norma no suposa noves despeses, però l'aplicació de la norma, en canvi, sí, ja que a partir d'aquest Decret es derivarà la concreció de prestacions econòmiques cap a les persones dependents. Tot això sense perjudici de considerar com a necessàries aquestes despeses destinades a millorar la qualitat de vida de les persones dependents.

Recomanam, per tant, una major diligència i rigorositat a l'hora d'elaborar les memòries econòmiques, que no les converteixin en simples documents formals sense contingut material.

D'altra banda, pel que fa al tràmit d'audiència, crida l'atenció que només s'hagi tramés l'esborrany de la norma a les administracions públiques i a les entitats representatives dels interessos de les entitats locals, quan és una norma que, malgrat regula un procediment, afecta de manera directa els interessos de la ciutadania. Som conscients que les associacions, els col·legis professionals i altres interessats poden participar i presentar al·legacions des del moment que la norma s'ha exposat al públic via BOIB. Ara bé, el grau de difusió no és el mateix que amb una tramesa directa.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial del qual deriva el Projecte de decret i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència en compliment del mandat de la Llei 39/2006 i de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. No obstant això, s'ha d'incloure una referència a la consulta feta a aquest CES i el dictamen que s'emet.

Tercera. Abans d'entrar en les observacions relatives a aspectes concrets de l'articulat, volem fer una consideració d'abast general que afecta el sentit de tot el decret. Aquesta norma regula la participació econòmica dels usuaris de diversos serveis en el cost d'aquests. Doncs bé, consideram que si bé estem d'acord en que s'apliqui aquest règim de participació en els serveis de manutenció i allotjament, consideram que els serveis de professionals o d'assistència haurien de ser coberts íntegrament amb recursos públics quan es prestin a persones amb rendes baixes i que la tendència hauria de ser cap a la cobertura universal.

Quarta. Pel que fa a l'articulat, volem fer les consideracions següents:

1) L'article 3.4 disposa que

   Sobre les rendes derivades de les assegurances privades de dependència, a les quals es refereix l'article 51.5 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost de la renda sobre les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels imposts sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, cal atenir-se a la regulació fiscal estatal o autonòmica sobre la matèria.

Consideram que atès que ens trobam davant un Projecte de decret que s'ha d'aplicar en les Illes Balears, seria convenient fer una remissió menys genèrica a la regulació aplicable, sigui aquesta estatal o autonòmica.

2) L'article 9 regula la participació econòmica en el servei d'atenció residencial i estableix una taula en la qual, i en funció de la capacitat econòmica, es delimita el percentatge de participació, entre el 80 i el 90 per cent.

   L'Acord sobre la determinació de la capacitat econòmica del beneficiari i sobre els criteris de participació d'aquest en les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD), publicat en el *Butlletí Oficial de l'Estat* de 17 de desembre de 2008, estableix que aquests percentatges de participació en el cas d'atenció residencial estaran compresos entre el 70 i el 90 per cent de la prestació.

   També disposa que les comunitats autònomes poden regular condicions més avantatjoses. I no sembla que incrementar la participació mínima al 80 per cent sigui més avantatjosa.

3) L'article 12 disposa la participació econòmica en el servei d'ajuda a domicili, i fixa uns percentatges entre el 10,01% i el 65%. Estableix que per a 5 vegades l'IPREM la persona beneficiària aportarà el 65,01% del cost del servei, mentre que a partir d'aquesta quantitat de renda, és a dir, més de 5 vegades l'IPREM, la participació serà del 65%. Entenem que per coherència, s'hauria de corregir la participació corresponent a 5 vegades l'IPREM i establir-la com a màxim en el 65%.

   L'article 13, relatiu a la participació econòmica en el servei de teleassistència està redactat en els mateixos termes, motiu pel qual entenem que també s'ha de modificar en els termes de l'apartat anterior.

4) L'article 14.1 disposa que

   L'absència temporal del domicili suspèn el servei de teleassistència i d'ajuda a domicili pel temps que duri aquella. <u>L'absència superior a sis mesos causa l'extinció del servei</u>.

   En relació amb l'extinció del servei, suggerim que la conselleria es plantegi un mecanisme de recuperació dels serveis més àgil que la sol·licitud inicial. Es tracta, al cap i a la fi, de millorar la qualitat de vida de persones que formen part, en molts de casos, de col·lectius vulnerables.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència

(SAAD), i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Àngels Bellinfante Torres

(suplent)

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 12 d'abril de 2010

DICTAMEN NÚM. 6/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE LA FUNCIÓ PÚBLICA DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 24 de març de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Interior, Funció Pública i Innovació, relativa a l'Avantprojecte de llei de la Funció Pública de les administracions públiques de les Illes Balears.

Segon. El dia 26 de març, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa el Col·legi Oficial d'Advocats de les Illes Balears i la Caixa.

Tercer. El dia 8 d'abril de 2010, la Conselleria d'Interior, Funció Pública i Innovació va trametre documentació complementària relativa a l'Avantprojecte de llei.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució de la consellera de Interior, de 23 d'abril de 2009, per la qual s'inicia el procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears.
2. Memòria justificativa de l'esborrany inicial de la proposta de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears, de 4 de setembre de 2009.
3. Estudi econòmic de l'esborrany inicial de la proposta de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears, de 4 de setembre de 2009.
4. Comunicació de l'Acord d'inici de l'expedient a la Direcció General de Relacions amb el Parlament i Coordinació Normativa, de 10 de setembre de 2009.
5. Esborrany inicial de la proposta de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les Administracions públiques de les Illes Balears.
6. Comunicacions del director general de Funció Pública de 25 de setembre de 2009, del tràmit d'audiència en el procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de llei a diferents òrgans i entitats i als agents socials.

7. Sol·licitud del director general de Funció Pública, de 25 de setembre de 2009, de l'informe sobre l'impacte de gènere de l'avantprojecte de llei.

8. Resolució de la consellera d'Interior de 14 de setembre de 2009, per la qual se sotmet a l'audiència pública de la ciutadania l'esborrany inicial de l'Avantprojecte de llei de la funció pública.

9. Publicació al BOIB núm. 143, d'1 d'octubre de 2009, de la Resolució de la consellera d'Interior de 14 de setembre de 2009, per la qual se sotmet a l'audiència pública de la ciutadania l'esborrany inicial de l'Avantprojecte de llei de la funció pública.

10. Al·legacions evacuades pels diferents òrgans i entitats de l'Avantprojecte de llei sotmès a l'audiència pública.

11. Informe de la directora de l'Institut de la Dona, de 20 d'octubre de 2009, sobre l'impacte de gènere de l'Avantprojecte de llei de la funció pública.

12. Diligència de la cap del Departament de Règim jurídic, d'1 de desembre de 2009, de constància de les reunions del grup de treball tècnic de la Direcció General de Funció Pública i de l'Escola Balear de l'Administració Pública.

13. Informe de la cap del Departament de Règim jurídic de 25 de gener de 2010, sobre les al·legacions presentades dins el tràmit d'audiència pública a l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears.

14. Segon esborrany de la proposta d'Avantprojecte de llei (desprès del tràmit d'audiència).

15. Certificació del secretari de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de negociació i votació de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears a la sessió de 2 de febrer de 2010.

16. Certificació del secretari de la Mesa de Negociació dels Empleats Públics de l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de negociació i votació de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears a la sessió de 5 de febrer de 2010.

17. Diligència de la cap de Departament de Règim Jurídic, de 10 de febrer de 2010, per fer constar la incorporació de les modificacions negociades a les dues meses, les correccions lingüístiques i de tipus tècnic de millora de la redacció del text.

18. Tercer esborrany de la proposta de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears.

19. Ofici del director general de Funció Pública, de 18 de març de 2010, pel qual sol·licita la revisió de l'informe d'impacte de gènere d'aquest Avantprojecte.

20. Actualització de l'estudi econòmic de l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears.

21. Diligència de l'assessor tècnic de la Direcció General de Funció Pública, de 23 de març de 2010, per la qual fa constar la convocatòria dels següents òrgans per ser informats sobre l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears: Comissió de Personal de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per al 25 de març, la Comissió Interdepartamental de Retribucions de les Illes Balears per al 26 de març, i el Consell Balear de la Funció Pública, el 31 de març de 2010.

22. Informe de la directora de l'Institut Balear de la Dona, de 24 de març de 2010, de revisió de l'Informe de 20 d'octubre de 2009 sobre l'impacte de gènere de l'Avantprojecte de Llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears.

23. Al·legacions i suggeriments presentats per diversos òrgans a l'efecte de la seva discussió en la Comissió de Personal de la CAIB.

24. Certificat del secretari de la Comissió de Personal de la comunitat autònoma de les Illes Balears reunida el 25 de març de 2010, d'informe favorable de l'avantprojecte amb les modificacions introduïdes en aquest tràmit.

25. Annex al certificat anterior amb les modificacions introduïdes.

26. Informe de 25 de març de 2010, sobre les modificacions introduïdes en l'Avantprojecte de llei en els tràmits d'informació a les Comissions de Personal i Interdepartamental de Retribucions de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i al Consell Balear de la Funció Pública.

27. Certificat del secretari de la Comissió Interdepartamental de Retribucions de les Illes Balears reunida el 26 de març de 2010, d'informe favorable de l'avantprojecte amb les modificacions introduïdes en aquest tràmit.

28. Annex al certificat anterior amb les modificacions introduïdes.

29. Certificat de la secretària del Consell Balear de la Funció Pública reunit el 31 de març de 2010, d'informe favorable de l'avantprojecte amb les modificacions introduïdes en aquest tràmit.

30. Annex al certificat anterior amb les modificacions introduïdes.

31. Quart esborrany de la proposta de l'Avantprojecte de Llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals, elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 20 d'abril de 2010.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva —l'exposició de motius— una part dispositiva, formada per 203 articles estructurats en onze títols, i

una part final, que conformen 22 disposicions addicionals 22 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 5 disposicions finals.

Part expositiva:

Pel que fa a l'exposició de motius, es justifica àmpliament la conveniència i la necessitat de la norma, amb una presentació dividida en catorze apartats que, abasten des de l'habilitació constitucional i legal, fins a una justificació de tots i cada un dels títols de l'Avantprojecte de llei.

En primer lloc, fa un relat de la situació jurídica actual de la funció pública, amb una clara explicació de la distribució competencial i dels motius que han dut a optar per una regulació que abasti la funció pública de totes les administracions públiques de la Comunitat Autònoma, incloent-hi així el personal dels consells insulars i de les entitats locals, amb respecte, assenyala l'exposició de motius, a l'autonomia local i a les previsions de la legislació estatal que tenguin una indubtable naturalesa bàsica.

Continua la redacció amb les novetats d'aquesta llei en relació amb la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, bona part d'elles motivades pel necessari desplegament de l'Estatut bàsic de l'empleat públic aprovat per la Llei 7/2007, de 12 d'abril, si bé aprofita també per adaptar-se i donar compliment a les previsions en matèria d'igualtat entre homes i dones de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, i de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Finalment, defineix aquesta com una norma de consens, per l'esforç dut a terme, tant per les organitzacions sindicals com per la mateixa Administració.

Pel que fa a l'articulat, en l'apartat cinquè de l'exposició de motius comença a fer una breu anàlisi de cada títol de l'Avantprojecte de llei, amb la justificació dels canvis i les novetats que es produeixen en relació amb la vigent Llei 3/2007, la majoria justificats en la necessitat d'adaptar-se a l'EBEP (Estatut Bàsic de l'Empleat Públic).

Part dispositiva:

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, d'onze títols:

1) Títol I, Objecte, principis i àmbit d'aplicació de la Llei:

   Aquest títol, que abasta els articles 1 a 3, presenta com a novetat la regulació de l'àmbit d'aplicació que no es limita al personal funcionari ni a l'Administració del Govern de la Comunitat Autònoma, sinó que inclou, d'una banda, tot el personal al servei de les administracions públiques i, de l'altra, l'Administració de la Comunitat Autònoma, les administracions locals i els consells insulars, i les entitats de dret públic que en depenen. Així mateix, preveu una sèrie d'especificitats per al personal docent i per al personal estatutari.

2) Títol II, òrgans i ens competents en matèria de funció pública:

   Aquest títol es troba dividit en 4 capítols que, en total, comprenen els articles 4 a 17.

   El capítol I, contempla els òrgans competents en matèria de funció pública i l'atribució legal de competències. Dins l'àmbit de l'Administració autonòmica distingeix entre òrgans executius (el president del Govern, Consell de Govern, el conseller o consellera competent en matèria de funció pública, el conseller o consellera competent en matèria d'educació, el conseller o consellera competent en matèria de sanitat, el conseller o consellera competent en matèria d'Administració local, els consellers o les conselleres i els òrgans directius de les entitats o organismes autònoms que en depenen), òrgans de consulta (el Consell Balear de la Funció Pública i la Comissió de Personal de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears) i òrgans de control (la Inspecció General de Serveis i la Comissió Interdepartamental de Retribucions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears).

   Pel que fa a l'Administració local i dels consells insulars, la Llei ho deixa en mans de la normativa corresponent.

   El capítol II, dels òrgans consultius en matèria de funció pública dependents de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, regula el Consell Balear de la Funció Pública, com a òrgan col·legiat superior de consulta, de coordinació de la política en matèria de funció pública i de participació del personal, en les qüestions que en relació amb aquesta mate`ria puguin afectar les diverses administracions públiques de l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears; i la Comissió de Personal de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

   El capítol III, regula els òrgans de control en matèria de funció pública, que són la Comissió Interdepartamental de Retribucions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i la Inspecció General de Serveis de la Comunitat Autònoma

   El capítol IV, regula les escoles de formació del personal, així, en coherència amb l'enfocament de la Llei, reconeix les escoles que puguin tenir altres administracions, amés de l'Escola Balear de l'Administració Pública.

3) Títol III, Personal empleat públic al servei de les administracions públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

   Els articles 18 a 26 adapten la normativa autonòmica representada per la Llei 3/2007, a les previsions de l'EBEP. Així, aclareix quan s'entén que un lloc de treball es troba dins l'àmbit de reserva previst en l'article 9.2 de l'EBEP, en implicar una participació directa o indirecta en l'exercici de la potestat pública o en la salvaguarda dels interessos generals, atès que si té alguna d'aquestes entre les seves funcions, ha de ser ocupat necessàriament per personal funcionari. Aquesta obligació arriba als ens de dret públic, que hauran de tenir personal funcionari si exerceixen potestats públiques.

L'article 20 regula el personal funcionari interí incloent-hi les circumstàncies concretes que permeten nomenar aquest tipus de personal i les de cessament en l'article 21.

Pel que fa al personal laboral, regula la figura del fix, del temporal i de l'indefinit no fix. Aquest ho és a conseqüència d'un reconeixement exprés per imperatiu legal o per sentència judicial, i manté una relació professional caracteritzada per les notes d'alienitat, dependència, voluntarietat i retribució, de naturalesa indefinida i amb caràcter d'interinitat, fins que el lloc que ocupa o les seves funcions siguin assumides per personal laboral fix o per funcionaris de carrera.

El personal eventual és el que, en virtut d'un nomenament legal, ocupa, amb caràcter temporal, llocs de treball considerats de confiança o d'assessorament especial no reservats a personal funcionari de carrera. Així, el personal eventual no podrà acomplir funcions directives ni executives, ni tampoc funcions reservades a personal funcionari o laboral.

4) Títol IV, Estructura i ordenació de l'activitat professional (articles 27 a 51). Aquest títol conté 3 capítols.

El capítol primer regula els instruments d'ordenació i de planificació dels recursos humans (art. 27 a 30) i crea l'Observatori de l'Ocupació Pública, òrgan format per les administracions de les Illes Balears i les organitzacions sindicals més representatives, com a òrgan de caràcter consultiu, per a l'estudi, diagnosi, assessorament i orientació sobre l'ocupació pública i l'ordenació dels recursos humans. Els instruments de planificació dels recursos humans seran els següents: a) Programes d'ordenació de recursos, b) Plans d'ordenació dels recursos humans, c) Oferta Pública d'Ocupació.

El Capítol II (art. 31 a 33) regula els registres de personal i contempla tant el Registre general de personal de la Comunitat Autònoma com l'obligatorietat, prevista a l'EBEP, de que les entitats locals també en constitueixin un. Així mateix, dins la regulació de l'accés a les dades es recorda que els membres de les organitzacions sindicals, i aquestes en el seu conjunt, han d'observar sigil professional en tot el que es refereix a les dades de caràcter personal que puguin conèixer sobre els empleats públics, encara després de deixar el seu càrrec.

El capítol III (art. 34 a 51), relatiu a l'estructuració de l'ocupació pública, dedica una primera secció als grups, cossos i escales funcionarials i una segona a regular els llocs de treball i llur ordenació.

Pel que fa a la primera secció, els articles 34 a 41 disposen que la funció pública autonòmica s'ordena mitjançant cossos, escales i especialitats, i que els cossos i escales s'agrupen d'acord amb la titulació exigida per accedir-hi, el nivell de responsabilitat de les funcions a acomplir i les característiques de les proves d'accés en els grups i subgrups que s'enumeren, d'acord amb la nova regulació establerta per l'Estatut bàsic.

Respecte al personal funcionari de les administracions locals que no tengui habilitació de caràcter estatal, s'integra en les escales d'administració general i d'administració especial de cada corporació i s'agrupa, d'acord amb la titulació exigida per a l'ingrés, en els grups i subgrups abans indicats d'acord amb el que estableix la legislació bàsica estatal.

La segona secció tracta del lloc de treball, així com de les relacions de llocs de treball, les plantilles i les ordres de funcions. El lloc de treball es defineix mitjançant l'atribució a cada empleat, de conformitat amb el que disposa la relació de llocs de treball i l'ordre de funcions, d'un conjunt de funcions o responsabilitats que ha d'exercir una persona a través de diferents processos i mitjançant la realització de tasques que les satisfacin, per a l'acompliment de les quals siguin exigibles determinats mèrits, capacitats i experiència professional.

L'article 45 regula, al llarg de 22 apartats, els llocs de treball de naturalesa directiva, deixant un marge d'actuació a les distintes administracions per determinar si introdueixen aquest concepte o no, quins llocs d'entre els que encaixen en el concepte establert tenen aquest caràcter, si han de ser o no coberts per personal funcionari, entre d'altres aspectes. Pel que fa al sistema de designació es té en compte el perfil del lloc i el dels candidats i intervé una comissió o òrgan tècnic independent, si bé, es deixa un cert marge de discrecionalitat en el procés de designació a l'autoritat que ha de nomenar finalment la persona adient. Així mateix, s'ha considerat que si la persona du a terme les seves funcions amb compliment dels objectius marcats, el cessament no pot ser discrecional.

5) El títol V, relatiu al naixement i extensió de la relació de servei (articles 52 a 74) s'estructura en dos capítols, el primer, de la selecció del personal i el segon, sobre l'adquisició i pèrdua de la condició de personal funcionari.

Pel que fa a la selecció del personal (art. 52 a 67), s'equiparen els sistemes d'oposició i de concurs oposició, i es limita la valoració dels mèrits en aquest segon sistema per tal de garantir els principis d'igualtat, mèrit i capacitat de les persones aspirants. Configura el concurs com a forma d'accés excepcional i regula la selecció del personal laboral del sector públic.

L'article 60 preveu la possibilitat d'homogeneïtzar els sistemes selectius entre les administracions publiques. D'acord amb això, previ informe del Consell Balear de la Funció Pública, el Consell de Govern pot establir els programes homogenis i continguts mínims exigibles per als cossos, escales especialitats o categories de les administracions de la comunitat autònoma, els quals poden ser assumits per les administracions publiques de les Illes Balears. També es preveu que els ajuntaments puguin concertar amb el consell insular corresponent o amb la Comunitat Autònoma perquè el desplegament de la seva oferta pública la duguin a terme aquestes administracions. L'accés a l'ocupació pública per part de les persones amb discapacitat també es fa més pormenoritzada per arribar a totes les administracions i entitats del sector

públic. Finalment, també es regula l'accés a l'ocupació pública de persones amb la nacionalitat d'altres estats, d'acord amb la normativa de l'Estatut bàsic.

El capítol II regula l'adquisició i pèrdua de la condició de personal funcionari (art. 68 a 74). Així, regula el règim general de la jubilació, la prolongació o pròrroga de la permanència en el servei actiu, més enllà del 65 anys d'edat i fins el 70 com a màxim, i la rehabilitació de la condició de personal funcionari.

6) El títol VI (art. 75 a 93) regula la carrera professional i la promoció interna, així com l'avaluació de l'acompliment en cinc capítols. Pel que fa a la carrera professional, es distingeix entre carrera professional vertical (ascens en l'estructura de llocs de treball pels procediments de provisió establerts amb l'assumpció de nivells superiors dins el mateix cos o escala al qual es pertany i es materialitza en la possessió d'un grau personal) i carrera professional horitzontal (progressió de nivell o esglaó, sense necessitat de canviar de lloc de treball). Així, en les administracions que decideixin implantar-la, cada persona funcionària tendrà un nivell de carrera vinculat a la seva trajectòria professional, amb la previsió de què, per a cada grup o subgrup, s'ha d'establir una retribució complementària, anomenada complement de carrera horitzontal, que estarà vinculada al nivell professional assolit pel funcionari, un cop avaluat l'acompliment, en els termes que s'estableixin reglamentàriament. També aclareix la Llei la qüestió del grau inicial, que correspondrà al nivell mínim de l'interval de nivells dels llocs de treball d'acord amb el grup o subgrup en què figurin classificats els cossos o escales de les places convocades.

   La carrera horitzontal va lligada a l'avaluació de l'acompliment, la regulació de la qual s'haurà de desplegar via reglamentària amb respecte a unes garanties mínimes, com són l'audiència a la persona interessada i la possibilitat de recurs o que en les diverses comissions d'avaluació que es creïn necessàriament hi haurà un representant sindical nomenat a proposta de les organitzacions sindicals de l'àrea corresponent.

   Aquest títol també regula la promoció interna, amb el límit màxim de valoració dels mèrits situat en el 30% de la puntuació màxima assolible.

   Pel que fa a la formació, el capítol V regula tant el dret a la formació i el perfeccionament del personal empleat públic, com el deure de formar-se, com a mitjà de contribuir a la millora de la qualitat dels serveis públics.

7) El títol VII, es dedica a la mobilitat i a l'ocupació dels llocs de treball (arts 94 a 119) i consta de 6 capítols. Per garantir la mobilitat del personal funcionari obliga les administracions de les Illes Balears a obrir almenys un 5% dels seus llocs de treball per al personal d'aquestes administracions. Així mateix, s'introdueix com a nou mèrit a valorar en els concurs la major permanència ininterrompuda com a funcionari de carrera amb destinació definitiva en el mateix lloc que està ocupant en el moment de concursar. Pel que fa a la provisió mitjançant el sistema de lliure designació, es regulen de manera taxada els supòsits que permeten aquesta forma de provisió a la comunitat

autònoma de les Illes Balears, i desapareix d'aquests el del lloc directiu, ja que ara es regula el procés de designació del personal que ha d'ocupar aquest tipus de llocs.

Els preceptes dedicats a les comissions de servei preveuen les causes de finalització i regulen les comissions de servei en altres administracions i en entitats del sector públic. Preveu que el personal que hagi obtingut destinació per participar en un sistema de provisió en una altra administració es pot integrar en aquesta, sempre que ho sol·liciti i compleixi tots els requisits del cos o escala corresponent.

8) El títol VIII (art. 120 a 136) es dedica a les situacions administratives i classifica les següents: servei actiu, serveis especials, servei en altres administracions, excedència, en qualsevol de les seves modalitats, expectativa de destinació i suspensió de funcions. Introdueix una nova regulació de l'excedència voluntària per prestació de serveis en el sector públic. Aquesta situació està prevista per als supòsits d'ocupació de llocs mitjançant un nomenament de personal funcionari interí o com a personal amb contracte laboral temporal. En la resta de casos ha de ser declarat en la situació d'excedència voluntària per interès particular.

   L'excedència voluntària rebaixa el temps de prestació de serveis previs i s'introdueix el límit de 20 anys en la seva durada. L'excedència per agrupament familiar s'estén també a l'ascendent o descendent de primer grau, igual que la que es dóna per la cura del cònjuge també inclou ara la d'un familiar a càrrec directe fins al segon grau de consanguinitat o afinitat inclusivament, o d'una persona a càrrec quan se'n tengui la guarda legal.

9) Els drets i deures i incompatibilitats es regulen en el títol IX, en el qual es recull la normativa bàsica de l'EBEP.

   Pel que fa a la regulació concreta dels permisos horaris o per dies, llicències, reduccions o flexibilitzacions de jornada o absència del treball, per causes justificades, es preveuen les situacions a considerar o protegir i es deixa la regulació completa a una posterior regulació reglamentària o per pacte. En qualsevol cas, la Llei estableix que cada una de les administracions de les Illes Balears ha de determinar per reglament o per acord del ple, o per pacte o acord amb els representants del personal, els requisits, la durada i els efectes dels permisos o llicències del seu personal funcionari, així com si tenen caràcter retribuït o no, si bé sempre amb respecte al que estableix l'EBEP. En matèria retributiva, es canvia l'estructura de les retribucions complementàries, per adequar-se a la regulació de la carrera professional. La productivitat es lliga a l'avaluació de l'acompliment, si bé transitòriament continua amb la regulació actual fins que aquesta es posi en funcionament, amb un límit percentual. També es regulen les incompatibilitats del personal al servei de les administracions publiques de manera que la relació de llocs de treball ha d'incloure el factor d'incompatibilitat, en l'Administració de la Comunitat Autònoma, per evitar diferències de tracte, en tots els llocs de nivell 23 o superior, sense perjudici que es pugui afegir aquest factor a altres

llocs per raó de les seves funcions. El mateixos criteris s'han de seguir en el sector públic autonòmic.

10) El règim disciplinari es regula en el títol X (articles 182 a 197), el qual està estructurat en 3 capítols en els quals tracta l'exercici i els principis del règim disciplinari, les infraccions i sancions disciplinàries i el procediment disciplinari.

11) Finalment, el títol XI (articles 198 a 203) recull unes normes específiques de les administracions locals, com la pròpia del personal funcionari d'habilitació estatal.

Part final:

Aquesta part consta, com s'ha dit, de 22 disposicions addicionals, 22 transitòries, 1 de derogatòria i 5 de finals:

Disposicions addicionals

Les disposicions addicionals precisen qüestions relatives als òrgans competents i al personal del Consell Econòmic i Social i Consell Consultiu, l'estatut dels treballadors que ocupin càrrecs públics i els efectes del silenci en els procediments en matèria de personal, així com diverses qüestions de gestió de personal. La disposició addicional sisena preveu l'elaboració d'un pla per a la igualtat del gènere.

La disposició addicional vuitena delimita el concepte d'alt càrrec i la novena regula el complement de directors generals i altres càrrec superiors. La indemnització per insularitat ve regulada en la disposició addicional desena, la qual ha d'absorbir el complement de productivitat compensada previst en el Decret 85/1990.

També es fan referències a les mesures contra la violència de gènere i a les fórmules de teletreball en els sectors o col·lectius on sigui possible.

Disposicions transitòries

Com ja hem dit més amunt, hi ha 22 disposicions transitòries que fan referència a assumptes tals com les delegacions de competència en vigor, els llocs de lliure designació, l'ampliació del permís de paternitat, l'avaluació de l'acompliment o les titulacions com a requisit d'accés.

Disposició derogatòria única

Aquesta disposició deroga expressament determinades disposicions, com ara l'actual llei de funció pública, 3/2007, amb les seves modificacions i el Decret 111/1990, de 13 de desembre, pel qual es regula la situació del personal de l'Administració de la Comunitat Autònoma que presta serveis a les entitats de dret públic que actuen en règim de dret privat.

Disposicions finals

La disposició final primera modifica la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

La disposició final segona estableix unes regles relatives a l'Agencia Tributària de les Illes Balears.

La disposició final tercera estableix uns terminis, comptadors des de l'entrada en vigor de la llei, per adaptar determinades relacions de lloc de treball, per aprovar un reglament sobre l'avaluació de l'acompliment i per adaptar els sistemes informàtics a la nova estructura de retribucions, entre d'altres.

La disposició final quarta autoritza el Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions que siguin necessàries per desplegar aquesta Llei.

Finalment, la disposició final cinquena disposa l'entrada en vigor de la norma tres mesos després que s'hagi publicat íntegrament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES en el dictamen 13/2008, relatiu a Projecte de decret de modificació del Decret 33/1994, de 28 de març, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, va manifestar que la primera passa que s'havia de fer era adaptar la Llei 3/2007, a l'EBEP. Així, considerava que:

"*tenint en compte el nou marc legal constituït per l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, aquest CES considera que s'hauria d'abordar, en primer lloc, l'adaptació de la Llei 3/2007, que es va aprovar poques setmanes abans que l'EBEP, a aquesta norma bàsica i, a continuació, adaptar, modificar o substituir tots els reglaments que desenvolupen aquesta matèria amb una regulació consistent amb el conjunt, enlloc d'anar reformant decrets de manera parcial.*

En aquest sentit, consideram, amb caràcter preventiu, que la necessària adaptació de la Llei 3/2007 no pot dur-se a terme via llei d'acompanyament als pressuposts anuals, sinó que la transcendència que te, exigeix que es respecti el procediment establert per l'aprovació de normes de rang legal.

I així, insistim, una vegada la Comunitat Autònoma compti amb una llei plenament adaptada a l'EBEP, recomanam que s'abordi la complexa i necessària tasca de reformar tot el conjunt de les normes reglamentàries que la despleguen."

D'acord amb això, manifestam ara la nostra satisfacció per l'oportunitat de valorar aquest Avantprojecte de llei. Així mateix, es valora positivament que s'hagi optat per una nova llei, que substitueixi la vigent Llei 3/2007, enlloc d'una llei de modificació per dur a terme l'adaptació a l'EBEP, ja que d'aquesta manera es facilita i aclareix l'estudi i la consulta de la normativa en aquesta matèria.

Mitjançant el dictamen 1/2006 aquest CES va valorar la Llei 3/2007 de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En aquell dictamen es va valorar la

diferència entre funcionari i empleat públic, les especials relacions entre els treballadors públics i el seu "empresari" i les diferències entre el sistema obert o el sistema tancat de funció pública.

Atès que la finalitat principal d'aquest avantprojecte és adaptar la llei de funció pública autonòmica a l'EBEP, no repetirem consideracions que ja varen aparèixer en el dictamen 1/2006 i que estan a disposició del Govern i de qui vulgui consultar-les en la pàgina web d'aquest Consell.

Segona. El sistema de funció pública que s'estableix respon a la pregunta de quina administració pública volem, ja que per atendre els interessos generals la part més important i més visible de l'administració és precisament la humana. Aquest Avantprojecte de llei, sense ser especialment innovador, ja que el que fa principalment és adaptar la Llei 3/2007 a l'EBEP, continua en la línia de canvi de direcció, de posar en primer lloc els interessos generals, motiu pel qual consideram que és imprescindible un acurat i valent desplegament reglamentari.

Si bé és cert que les novetats respecte a la Llei 3/2007 són poques, també es desprèn que és ara quan comença la renovació completa de la regulació en matèria de funció pública, renovació que va quedar en suspens a l'espera d'aquesta actualització. Aquesta norma fa nombroses remissions a regulacions reglamentàries de desenvolupament, fet que suposa que aquest Avantprojecte és el principi d'un procés que serà previsiblement llarg. No només s'haurà de regular la carrera horitzontal, l'avaluació de l'acompliment, o el règim del personal directiu, sinó què tots els decrets existents s'han de sotmetre a una revisió en profunditat per tal d'adaptar-los a aquest Avantprojecte. És a dir, el Govern ha de tenir present que en aplicació dels principis d'eficàcia i eficiència, ha de mostrar-se àgil en l'actualització de la normativa, més àgil de què ha estat per adaptar la Llei 3/2007 a l'EBEP, i, per tant, ha d'aplicar-hi els recursos necessaris per convertir el sistema de funció pública actual en el que aquesta llei propugna. I, sobre tot, més enllà de l'adaptació normativa, haurà d'adoptar decisions coherents amb les possibilitats que aquestes normes li obren i amb el concepte d'administració pública que propugna.

Crida l'atenció la vocació holística de la llei. D'una banda abasta tot el personal que presta serveis en el sector públic, i no només les administracions públiques; i, d'altra banda, inclou totes les administracions radicades a les Illes Balears: autonòmica, consells insulars i entitats locals, d'acord amb la competència derivada de l'Estatut d'autonomia. Aquesta voluntat implica un procés de regulació llarg en el qual s'han hagut de tenir en compte molts de factors alhora, i en el qual la negociació ha hagut de ser llarga i multilateral, és a dir, amb els agents socials i amb totes les administracions territorials implicades.

L'article 2 de l'avantprojecte comença indicant que "la funció pública és un instrument per gestionar i satisfer els interessos generals que té encomanats l'administració". Aquesta perspectiva ja apareix en la Llei 3/2007 i també apareix en l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP) cosa que reflexa la voluntat d'ordenar i de posar, sense cap mena de dubte, la funció pública al servei dels interessos generals

que són, al cap i a la fi, els interessos que ha d'atendre. De fet l'EBEP comença la seva exposició de motius amb una declaració de principis que és la que ha de regir tota actuació en la matèria: "(...) la finalitat primordial de qualsevol reforma en aquesta matèria ha de ser millorar la qualitat dels serveis que el ciutadà rep de l'Administració)".

A la vista d'això, consideram que tota regulació que afecti la funció pública ha de tenir en compte aquesta vocació de servei als ciutadans, vocació de servei que no pot quedar després diluïda en procediments llargs, sinó que s'ha de veure reflectida en agilitat procedimental i en col·laboració amb els ciutadans en el compliment de les seves obligacions com a tals.

Tercera. La remissió a normativa posterior de rang inferior és també prova de l'esforç d'elaborar una norma de consens, atès que això permet arribar a acords en matèries claus i deixar a negociacions posteriors assumptes més concrets que, introduïts en aquesta llei haguessin dificultat la tramitació.

Ateses les pròpies funcions i objectius d'aquest Consell, on la negociació per trobar punts de trobada i consens forma part de la vida diària, valoram especialment la redacció d'una norma com aquesta amb el concurs de totes les parts implicades.

Si bé la funció pública està al servei dels interessos generals, també és cert que està conformada per persones, per treballadors que tenen reconeguts una sèrie de drets i d'obligacions i que són els qui, al cap i a la fi, han de dur a bon port els designis dels interessos generals. Això fa que l'administració pública, com a garant d'aquests interessos, redactor material de la norma i, a la vegada, com a empleador dels empleats públics, es trobi en una situació de privilegi a l'hora de redactar un avantprojecte de llei per conèixer, orientar i conformar el futur de la funció pública en atenció als interessos generals que ha de servir.

Quarta. Enguany, tal vegada com a culminació de la tasca realitzada en aquesta legislatura, el Govern de les Illes Balears està presentant tot un seguit de normes amb rang legal, algunes de les quals exigeixen o, com a mínim, seria recomanable, un cert grau de coordinació entre elles.

En aquest sentit, s'adverteix i es valora l'esforç per adequar aquest Avantprojecte de llei, més aviat per harmonitzar-lo amb el Projecte de llei del sector públic que va ser aprovat recentment pel Consell de Govern. La tramitació de dues normes amb continguts, encara que de manera tangencial, coincidents, obliga el Govern primer i després el Parlament, a fer un esforç addicional per evitar discordances. Igualment, pel que fa a la Llei de salut pública, actualment en fase de tramitació en el Parlament.

Finalment, consideram encara que com a recomanació a futur, s'han d'evitar discordances amb la futura llei de bon govern i bona administració, que encara es troba en fase d'elaboració i de consultes, en el cas que aquesta continuï la seva tramitació com a projecte de llei.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, valoram les memòries explicatives amb les quals exposen les novetats derivades d'aquesta norma i els motius que han dut a la seva elaboració, així com l'extens informe relatiu a les al·legacions presentades en els tràmits d'audiència i d'informació pública.

Així mateix, consideram que el tràmit d'audiència ha estat ampli i valoram positivament que, amés d'aquest, s'hagi obert un tràmit d'informació pública al qual tots els ciutadans han tengut accés. Som conscients de la limitació material d'aquests tipus de tràmits, atès que el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, malgrat ser accessible, no és una de les publicacions a les quals accedeixen normalment els ciutadans, però el fet de què hi puguin accedir permet que els interessats participin en l'activitat normativa emanada del Govern, la qual cosa es reflecteix en l'expedient tramés, on el Col·legi Oficial de Pèrits i Enginyers Tècnics Industrials de les Illes Balears i una persona física han presentat al·legacions en fase d'informació pública.

Crida l'atenció, no obstant això, la memòria econòmica. Certament de la mateixa llei de funció pública no es deriven costs addicionals ni càrregues per als pressuposts de les administracions públiques. Ara bé, amb tot el seguit de remissions reglamentàries es van apuntant noves despeses no quantificables però de difícil elusió futura. En efecte, s'adverteix que a mida que es vagin aprovant aquests decrets de desenvolupament, se generaran despeses addicionals. Així, l'avaluació de l'acompliment implicarà unes despeses ineludibles que es quantificaran quan es reguli reglamentàriament, al igual que l'Observatori de l'Ocupació Pública i d'altres decrets de desplegament, els quals sí hauran de venir acompanyats de memòries econòmiques en les quals es concreti i quantifiquin els imports que suposaran per als pressuposts de les administracions públiques. Com a recomanació, volem recordar que una bona manera de reduir despeses públiques i de complir amb el mandat de servir els interessos generals és la reassignació d'efectius, mecanisme que es podria aprofitar un poc més.

En relació amb això volem recordar que actualment s'està lluitant per contenir i reduir les despeses derivades de les administracions públiques i de tot el sector públic en general i que, per tant, abans de crear noves despeses i de comprometre'n els pressuposts de les administracions públiques, s'ha de tenir en compte el Pla Marc sobre Sostenibilitat de Finances Públiques, atès que respon als interessos generals als quals ha de servir la funció pública.

Segona. Pel que fa a l'articulat, consideram que determinats preceptes són excessivament llargs, cosa que els fa més difícils d'entendre. Els articles relatius a les funcions dels diferents òrgans executius competents en matèria de funció pública en són un exemple clar, amb llistats inabastables de funcions. Som conscients de la dificultat de redactar-los d'una manera més senzilla i entenem que amb aquest sistema es pot saber sense cap mena de dubte què correspon a quin òrgan, enlloc de, per exemple, anar indicant les competències a mida que van apareixent les matèries en la llei.

Un altre exemple és l'article 45, el qual, al llarg de 22 apartats posa les bases del que serà l'avaluació de l'acompliment, abans de deixar-ne el desplegament a regulació reglamentària. En aquest cas, es podria haver dividit en, al menys dos articles, alleugerant-ne la lectura i la comprensió. En aquest mateix sentit, l'article 85, de la carrera horitzontal, que conté 10 apartats.

Tercera. El títol IV regula l'estructura i ordenació de l'activitat professional i determina quins són els instruments de planificació i ordenació d'aquests recursos, així com els objectius a que han de servir, és a dir, *eficàcia en la prestació dels serveis i l'eficiència en la utilització dels recursos econòmics disponibles, mitjançant la dimensió adequada dels seus efectius, una millor distribució, formació, promoció professional i mobilitat*, (...).

Els instruments de què disposa l'administració són els programes d'ordenació de recursos humans, els plans d'ordenació dels recursos humans i l'oferta d'ocupació pública.

Consideram que si l'Administració pública que volem ha de estar al servei dels interessos generals, en la societat en què vivim, és necessari que sigui un reflex de la societat actual i no d'una societat que ja no existeix. Per això, necessitam una Administració dinàmica i amb capacitat d'adaptació a l'entorn. Aquesta adaptació és impossible sense la voluntat i la capacitat de la força humana que conforma l'Administració i és l'encarregada d'executar els programes. Per tant, consideram que els instruments de planificació dels recursos humans han de ser mecanismes vius i amb capacitat d'adaptació, amb la possibilitat de redimensionar les unitats administratives sense que això impliqui, sempre, un increment dels recursos humans, de tal manera que si un moment donat, com és l'actual, són necessaris més recursos humans en les oficines destinades a tramitar expedients en matèria d'ocupació, sigui possible traslladar-los des d'altres unitats que, si n'és el cas, hagin reduït el nivell de feina. És a dir, la mobilitat dels funcionaris ha de ser àgil i ha d'estar en funció tant dels interessos generals com de la carrera professional i dels drets dels empleats.

L'eficiència requereix agilitat, capacitat de previsió i visió de conjunt de l'Administració, com un conjunt l'estructura del qual es pot modificar i redimensionar en funció de les necessitats dels interessos generals. Certament, el sector públic ha crescut molt en els darrers anys i això implica una major dificultat de control. No obstant això, és imprescindible que s'estableixin els mecanismes necessaris per a què aquest creixement sigui racional i en funció de necessitats reals i que, per tant, abans d'incrementar l'Administració es plantegi la possibilitat de traslladar efectius, com a tècnica de racionalitzar i sense menyscapte dels drets dels empleats públics, d'acord amb el procediment de reassignació d'efectius.

Quarta. Pel que fa als òrgans de selecció (art. 65) per a l'accés a la funció pública o a llocs de treball de naturalesa laboral, i a les comissions avaluadores en els concursos de trasllats, consideram que s'hauria d'establir algun mecanisme per tal d'evitar que algunes unitats administratives es quedin paralitzades per processos de selecció o de provisió, en atenció a que bona part del seu personal resulta seleccionat per formar

part de tribunals o comissions avaluadores. Consideram que, al menys, s'hauria d'establir algun límit que permetés la renuncia dels vocals seleccionats si en les seves unitats administratives hi ha més del 30% del personal afectat.

Tot això, des de la perspectiva de l'article 2 del mateix Avantprojecte de llei, segons el qual *la funció pública és un instrument per gestionar i satisfer els interessos generals que té encomanats l'administració.* Consideram que una unitat administrativa difícilment podrà servir els interessos generals per als quals ha estat creada si bona part dels seus recursos humans s'han de destinar a processos aliens a les seves funcions pròpies, fet que, amés, afectaria els resultats dels processos d'avaluació de l'acompliment, una vegada aquests processos es posin en marxa. Som conscients que si bé aquesta mesura és fàcilment executable en l'Administració autonòmica, implicarà més dificultats en administracions més reduïdes. Així i tot, atès que aquestes poden requerir la col·laboració dels consells insulars, entenem que es pot adoptar aquesta mesura de salvaguarda amb caràcter general.

Cinquena. El capítol III del títol VI regula, en dos articles, la carrera professional horitzontal. L'article 85 estableix els criteris i principis que han de regir aquesta modalitat de carrera professional i es remet al desplegament reglamentari. En relació amb això, esperam que el complement de carrera horitzontal esdevingui una autèntica font de motivació de l'empleat públic i que no s'automatitzi i es converteixi en un complement més en la nòmina, associat al pas del temps.

Pel que fa a la carrera horitzontal i l'avaluació de l'acompliment, mostram l'acord del CES amb l'article 86.2 segons el qual *els objectius principals dels sistemes d'avaluació de l'acompliment estaran relacionats amb la millora del rendiment, la motivació i la formació del personal empleat públic. Així mateix, les dades que s'obtinguin amb les avaluacions realitzades s'utilitzaran en la revisió dels llocs de treball i en el disseny i la revisió dels processos de formació i selecció.*

Així mateix, entenem que aquests objectius no poden quedar en simples declaracions sinó que s'ha d'abordar un desplegament reglamentari que, en efecte i materialment, millori el rendiment, la motivació i la formació de l'empleat públic i, a la vegada, millori la prestació de serveis públics als ciutadans. L'avaluació de l'acompliment ha de suposar un vertader sistema de cerca de l'excel·lència dins el sector públic. Es tracta, doncs, de que es reconeguin els mèrits i els esforços del personal que fa feina al sector públic i, a la vegada, racionalitzi la carrera professional. L'empleat públic s'ha de trobar motivat i la carrera professional ha de dependre més del mèrit i la productivitat, elements que es transformen en una autèntica millora dels serveis als ciutadans i en un servei real als interessos generals, que de l'antiguitat, que depèn únicament del pas del temps i no d'accions o actuacions del personal.

L'establiment d'un sistema d'avaluació implicarà un increment de les despeses dels pressuposts públics, motiu pel qual consideram que s'ha de fer amb prudència i amb garanties de què, en efecte, els interessos generals es veuran beneficiats.

Sisena. L'article 115 regula les causes de remoció d'un lloc de treball. En l'apartat 1.b) disposa com a causa *la manca de capacitat sobrevinguda o manca d'adequació al lloc de treball que impedeixi dur a terme amb eficàcia les funcions atribuïdes al lloc.*

En relació amb això, la disposició addicional dotzena disposa que *a l'efecte de l'article 115.1 b no es considerarà manca de capacitat o d'adequació al lloc de treball la manca sobrevinguda de qualsevol requisit que s'afegeixi o es modifiqui amb posterioritat a la provisió del lloc.*

Si bé aquesta precisió es lloable pel que fa a la protecció del dret del treballador, no entenem que s'hagi de crear una disposició addicional només per això, quan seria més lògic i sistemàtic que es traslladés al mateix article 115. Per això, suggerim que es canviï d'ubicació i que s'aclareixi els efectes sobre el treballador i les funcions públiques que desplega, d'una modificació dels requisits del lloc de treball amb posterioritat a la provisió. Si no és possible la remoció, d'alguna manera s'ha de preveure la possibilitat de què la persona que ocupa el lloc de feina pugui desenvolupar-ne les funcions amb garanties tant per a ella mateixa com per als interessos generals als quals serveix.

Setena. El títol X regula el règim disciplinari i, en el capítol II, desplega la bateria d'infraccions administratives, que poden ser lleus, greus i molt greus. De la lectura de totes aquestes infraccions trobam a faltar una relativa a la vulneració de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

La Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, ja preveu aquesta possibilitat, en l'article 46, que les infraccions en aquesta matèria es duguin a terme en l'àmbit de les administracions públiques. En aquest supòsit disposa que el director de l'Agència de Protecció de Dades podrà proposar l'inici d'actuacions disciplinàries i que el procediment i les sancions a aplicar hauran de ser les que estableixi la legislació sobre el règim disciplinari de les administracions públiques.

Per tant, proposam la incorporació de les següents infraccions en els articles 189, 190 i 191 de l'Avantprojecte de llei de funció pública:

Article 189 *bb:*

L'incompliment de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal quan no constitueixi falta lleu o greu, d'acord amb la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

Article 190 *w*:

L'incompliment de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal quan no constitueixi falta lleu o molt greu, d'acord amb la Llei 15/1999.

Article 191 *i*:

L'incompliment de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal quan no constitueixi falta greu o molt greu, d'acord amb la Llei 15/1999.

Vuitena. En relació amb les disposicions addicionals volem fer les següents consideracions:

1. La disposició quarta estableix el sentit del silenci en tota una sèrie de procediments en matèria de funció pública. Si bé consideram encertat que estableixi aquesta relació de procediments i el sentit del silenci, entenem que aquest hauria de ser positiu. I això en atenció a l'obligació de resoldre que tenen totes les administracions i com una mesura més de garantir l'esforç de les mateixes administracions per resoldre dins termini tots els assumptes que se'ls sotmeten.

2. La disposició addicional tretzena, relativa a la incompatibilitat, té una redacció confusa, en especial pel que fa a l'apartat 3 que habilita per a la cessió als col·legis professionals de les dades dels empleats públics que tenguin reconeguda o no la compatibilitat per a l'exercici de l'activitat professional corresponent. Per això, i amb la voluntat de simplificar la redacció i fer-la més comprensible, en proposam la següent:

   3. Als únics efectes de garantir el compliment del règim d'incompatibilitats legalment establert, les administracions públiques i els col·legis professionals de l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, s'hauran de comunicar mútuament les dades personals dels professionals col·legiats i dels empleats públics i, si escau, els acords de reconeixement o denegació de la compatibilitat.

3. En relació amb l'article 171, la disposició addicional onzena i la disposició final tercera, punt 4, si bé consideram encertat que es prevegi la possibilitat que els conflictes derivats de la negociació, aplicació i interpretació de pactes i acords de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, dels consells insulars i de la resta de les entitats locals podran ser sotmesos al TAMIB, consideram que esperar dos anys al desplegament reglamentari (disposició final tercera) va en contra dels principis d'eficàcia i eficiència i que, per tant, el Govern hauria d'agilitar-ne el desplegament.

Novena. Finalment, consideram ambiciosos els terminis establerts en la disposició final segona, pels quals s'han dur a terme les adaptacions de les relacions de llocs de treball d'entitats de dret públic, per aprovar un reglament sobre procediment d'avaluació de l'acompliment, un reglament sobre mobilitat per motius de salut, un reglament sobre els procediment de solució extrajudicial de conflictes col·lectius a que fa referència l'article 171 i per adaptar els sistemes informàtics a la nova estructura de retribucions. Ara bé, esperam que el Govern posi a disposició de la conselleria competent els mitjans necessaris per complir amb aquest mandat de la disposició final segona, tenint en compte que al llarg de l'articulat s'han anat anunciant regulacions i modificacions de normes existents que també s'haurien de dur a terme amb agilitat el més aviat possible per poder aplicar aquesta norma amb totes les conseqüències.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen, en especial pel que fa al compliment dels principis d'eficàcia i eficiència en l'adaptació normativa de desplegament i en l'aplicació efectiva de les disposicions d'aquesta llei.

Vist i plau

La secretària general

El president

Àngels Bellinfante Torres

(suplent)

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 20 d'abril de 2010

DICTAMEN NÚM. 7/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI D'HABITATGE

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 23 d'abril de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Obres Públiques i Habitatge, relativa a l'Avantprojecte de llei d'habitatge.

Segon. El mateix dia 23 d'abril, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la CAEB, la FELIB i la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa del projecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears del director general d'Arquitectura i Habitatge de 25 de juny de 2009.
2. Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, d'inici del procediment d'elaboració de la proposta de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, de 26 de juny de 2009.
3. Informació a la Direcció General de Relacions amb el Parlament i Coordinació Normativa, de l'acord d'inici del procediment d'elaboració de la Llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, de 17 de novembre de 2009.
4. Document de treball: Esborrany elaborat per l'empresa PAU Urbanismo, proyectos de actuacions urbanes de l'Avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, de gener de 2010.
5. Esborrany inicial de la proposta de l'Avantprojecte de llei d'habitatge a les Illes Balears, de 25 de febrer de 2010.
6. Remissió al Consell Insular de Mallorca de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
7. Remissió al Consell Insular de Menorca de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.

8. Remissió al Consell Insular d'Eivissa de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
9. Remissió al Consell Insular de Formentera de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
10. Remissió a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
11. Remissió a l'Ajuntament de Palma de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
12. Remissió al Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de les Illes Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
13. Remissió a la Caixa de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
14. Remissió a Sa Nostra de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
15. Remissió al Consell de Joventut de les Illes Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
16. Remissió al Col·legi Oficial d'Agents de la Propietat Immobiliària de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
17. Remissió al Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social de les Illes Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
18. Remissió a FACUA, Associació de Consumidors i Usuaris de les Illes Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
19. Remissió al Col·legi Oficial d'Administradors de Finques de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
20. Remissió a Cáritas de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.

21. Remissió a CAEB de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
22. Remissió a l'Associació Empresarial de Promotors Immobiliaris de Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
23. Remissió a UGT de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
24. Remissió a CCOO de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
25. Remissió al Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
26. Remissió a l'Associació de Constructors de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
27. Remissió a l'IBAVI de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
28. Remissió a les conselleries del Govern de les Illes Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
29. Remissió al Col·legi Oficial de Registradors de la Propietat i Mercantils de les Illes Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
30. Remissió al Col·legi Notarial de les Illes Balears de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
31. Remissió al Ministeri de l'Habitatge de l'esborrany inicial de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears, sol·licitant al·legacions i suggeriments, de 10 de març de 2010.
32. Informe del servei jurídic de la direcció General d'Arquitectura i Habitatge relatiu a l'avantprojecte de llei d'habitatge de 12 de març de 2010.
33. Escrit de la Conselleria de Treball I Formació indicant que no consideren necessari fer cap suggeriment a l'Avantprojecte de llei.
34. Contestació al tràmit d'audiència de la Conselleria de Presidència, de 17 de març de 2010.

35. Contestació al tràmit d'audiència del Col·legi Oficial de Treball Social de les Illes Balears, de 18 de març.
36. Sol·licitud del Consell de Mallorca d'ampliació de termini per presentar al·legacions.
37. Contestació al tràmit d'audiència del Col·legi Oficial d'Agents de la Propietat Immobiliària de les Illes Balears de 19 de març.
38. Contestació al tràmit d'audiència del Consell de Mallorca, de 19 de març.
39. Contestació al tràmit d'audiència d'IBAVI, de 23 de març i de 25 de març.
40. Contestació al tràmit d'audiència del Consell Insular de Menorca, de 25 de març.
41. Contestació al tràmit d'audiència del Il·lustre Col·legi Notarial de les Illes Balears, de 30 de març.
42. Contestació al tràmit d'audiència de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de 6 d'abril.
43. Informe del servei jurídic de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, de 6 d'abril de 2010.
44. Segona contestació al tràmit d'audiència del Consell Insular de Menorca, de 9 d'abril de 2010.
45. Contestació al tràmit d'audiència de la Conselleria de Medi ambient i Mobilitat, de 9 d'abril de 2010.
46. Contestació al tràmit d'audiència de la Conselleria de Salut i Consum, de 13 d'abril de 2010.
47. Contestació al tràmit d'audiència de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, de 14 d'abril de 2010.
48. Tercera contestació al tràmit d'audiència del Consell Insular de Menorca, de 20 d'abril de 2010.
49. Proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge de 21 d'abril de 2010.
50. Remissió de la proposta d'avantprojecte de llei d'accés a l'habitatge per a l'elaboració de dictamen o informe d'impacte de gènere a l'Institut de la Dona, de 22 d'abril de 2010.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 20 de maig de 2010.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva —l'exposició de motius— una part dispositiva, formada per 54 articles estructurats en sis títols, i una

part final, que conformen 6 disposicions addicionals, una disposició derogatòria i 2 disposicions finals.

Part expositiva:

Pel que fa a l'exposició de motius, fa una breu exposició de la normativa que ha dut a considerar la necessitat d'elaborar aquesta norma, que es justifica també en l'aspiració de resoldre el problema de l'habitatge que es concreta, actualment, en la dificultat de les famílies per accedir-hi.

Amb aquest Avantprojecte s'aborda per primera vegada a les Illes Balears, el règim jurídic de l'habitatge protegit en una norma de rang legal, a fi de reforçar l'acció pública per garantir-ne la funció social. Reforça les potestats públiques, com el dret de tempteig i retracte, i es regules així mateix, les infraccions i sancions en aquesta matèria.

Part dispositiva:

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 6 títols:

1) Títol I, Disposicions generals:

   Aquest títol, que abasta els articles 1 a 4, regula l'objecte de la llei, el qual és fer efectiu, dins l'àmbit territorial de les Illes Balears, el dret reconegut en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'autonomia, d'accedir a un habitatge digne i adequat, protegir els adquirents i usuaris d'habitatges i també dur a terme les actuacions de foment i administratives en aquesta matèria.

   L'article 2 exposa les finalitats de la política d'habitatge de la Comunitat Autònoma, l'article 3, tot un seguit de definicions, i el 4, les competències de les administracions públiques.

2) Títol II, l'habitatge, amb els articles 5 a 9, disposa que les administracions públiques han de vetllar perquè l'habitatge compleixi els requisits d'habitabilitat, qualitat i seguretat legalment exigibles. Regula la cèdula d'habitabilitat que ha d'expedir el consell insular que correspongui i que acredita que un habitatge compleix les condicions de qualitat que s'estableixen en aquesta llei i en les normes d'habitabilitat.

   L'article 7 estableix que s'ha d'entendre per qualitat de l'habitatge, què és el conjunt de característiques i prestacions en matèria de funcionalitat, seguretat, habitabilitat, accessibilitat i sostenibilitat que ha de tenir un habitatge per complir la seva funció social, d'acord amb el que estableix la legislació vigent.

   L'article 8 regula el deure de conservar i rehabilitar i l'article 9, la inspecció periòdica d'edificis i habitatges.

3) Títol III, l'habitatge protegit, amb els articles 10 a 19, estructurats en 3 capítols. En el capítol I se'n fixa el concepte, la destinació i els preus; a més s'hi estableixen

les limitacions pròpies d'aquest règim, les clàusules d'inserció obligatòria en els contractes i un registre públic de demandants. En el capítol II s'estableixen els tipus d'habitatge protegit i en el capítol III la qualificació i el període de protecció, així com la creació d'un Registre de demandants d'Habitatge que ha de regular-se per Ordre del conseller competent en matèria d'habitatge.

4) Títol IV, les potestats sobre l'habitatge protegit, (articles 27 a 34) està dividit en 3 capítols en els quals regula el dret de tempteig i retracte, el desnonament i l'expropiació forçosa.

5) Títol V, la fiança, disposa en els articles 35 i 36, l'obligatorietat d'exigir i dipositar les fiances als contractes d'arrendament d'habitatge i locals de negoci així com els usuaris de subministraments o serveis complementaris de l'habitatge o local de negoci, i la creació del Registre de Fiances de Contractes d'Arrendament que es regularà per ordre del conseller competent en matèria d'habitatge.

6) Títol VI, el règim sancionador, conté quatre capítols, el primer relatiu a les disposicions generals, articula el procediment, la competència, les facultats i les mesures, en els capítols II i III se'n tipifiquen les infraccions i les sancions, i en el capítol IV se n'estableix l'execució, la prescripció i la caducitat.

Part final:

Aquesta part consta, com s'ha dit, de 6 disposicions addicionals, 1 de derogatòria i 2 de finals:

Disposicions addicionals

Les disposicions addicionals preveuen actuacions conjuntes de la conselleria competent en matèria d'habitatge amb altres administracions, organitzacions, entitats o col·legis professionals. També, estableix l'obligació que els notaris, registradors de la propietat, entitats de crèdit, agents de la propietat immobiliària i la resta d'intervinents en el procés de transmissió dels habitatges vetllin per l'aplicació de les disposicions d'aquesta Llei. Regula el sentit del silenci en els procediments de qualificació provisional i definitiva d'habitatge protegit i, pel que fa a la cèdula d'habitabilitat, l'obligatorietat d'acreditar-la a efectes d'inscripció registral, respecte dels edificis, a llicència de primera ocupació dels quals sigui de data posterior a 1 de gener de 2011.

Disposició derogatòria

Aquesta disposició fa una derogació genèrica de les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposin a allò que preveu aquesta Llei.

Disposicions finals

La disposició final primera autoritza el Consell de Govern perquè dicti les disposicions de desplegament que siguin necessàries.

La disposició final segona estableix una vacatio legis de 20 dies.

III. Observacions generals

Primera. El 24 de novembre de 2007 es va firmar les *Bases per al diàleg sobre el Pacte per la competitivitat, l'ocupació i la cohesió social a les Illes Balears.* En el marc d'aquestes bases es va crear pel Consell de Govern, la Mesa d'Ocupació i Cohesió Social la finalitat específica de la qual és el diàleg i la concertació social entre l'Administració de la Comunitat Autònoma i les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

Aquesta Mesa d'Ocupació i Cohesió Social es constitueix com un espai de diàleg i concertació social, que inclou, entre d'altres, el sòl i l'habitatge com a tema que s'ha de tractar per aconseguir acords que contribueixin a una major cohesió social, tenint en compte, a més, que la dificultat d'accés a un habitatge s'ha constituït en un dels problemes més importants de la societat actual.

El 21 de maig de 2008, en el marc de la concertació social i la Mesa d'Ocupació i Cohesió Social, es va firmar el Pacte per un habitatge adequat i assequible entre el Govern de les Illes Balears, els sindicats UGT, CCOO i la patronal CAEB on es posava de manifest, entre d'altres, que *l'objectiu prioritari d'una política d'habitatge és fer complir el dret previst en la Constitució espanyola pel qual s'obliga els poders públics a garantir l'accés de tots els espanyols i espanyoles a un habitatge digne. Aquest dret ha de ser cobert amb un grau d'esforç raonable i mesurat en termes de renda.*

Un dels acords d'aquest Pacte per l'Habitatge disposa que es garantirà *consensuar la normativa que es desprèn del que s'estableix en les mesures o accions concretes i, posteriorment, difondre i promocionar les actuacions que sorgeixen del seu desenvolupament*.

La línia 6 del marc 2: impuls d'una oferta d'habitatge nou que propiciï un desenvolupament d'un nova ciutat socialment i mediambientalment sostenible, fa referència a les actuacions per incentivar la creació d'un parc suficient d'habitatge protegit, amb varietat de tipologies, programat per cobrir les necessitats actuals i futures. I, la primera d'aquestes mesures és la d'elaborar una llei d'habitatge amb el màxim de consens social, que reguli la creació d'habitatges protegits en condicions adequades a la demanda de col·lectius diversos i que estableixi, a més, el règim sancionador que garanteixi l'ús i l'ocupació dels habitatges d'acord amb la legislació vigent.

Segona. El problema de l'habitatge actualment es concreta en la dificultat de les famílies per accedir-hi, motiu pel qual en els darrers anys s'han adoptat diverses mesures tant a nivell estatal, com el Pla Estatal d'Habitatge i rehabilitació 2009-2012, com a nivell de Comunitat Autònoma, com la Llei 5/2008, de 14 de maig d'actuacions urgents destinades a l'obtenció de sòl per a habitatges de protecció pública, el Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen els ajuts per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla estratègic d'Habitatge de les Illes Balears 2008-2011, modificat en diverses ocasions.

Tercera. El dret d'accedir a un habitatge digne és un dret reconegut per la Constitució espanyola i per l'Estatut d'autonomia que no pot únicament fer-se efectiu amb les eines de què disposa una conselleria. És a dir, és un dret que necessita la intervenció de diverses competències, les quals no tan sols es troben atribuïdes a diverses administracions públiques, sinó que dins d'una administració, intervenen distints òrgans.

Així, la protecció dels propietaris o posseïdors d'un habitatge en tant que consumidors i usuaris, s'ha de fer efectiva amb la col·laboració activa de la Direcció General de Consum. La cèdula d'habitabilitat l'expedeix el consell insular de la illa en la qual es trobi l'habitatge, en virtut de les seves competències urbanístiques i d'habitabilitat. Per tant, totes les administracions han d'actuar de manera coordinada en benefici dels ciutadans per fer efectiu el dret a un habitatge digne.

En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que, per exemple, la cèdula d'habitabilitat ja ve regulada en el Projecte de llei d'ordenació del territori i urbanisme de les Illes Balears i que no és desitjable una regulació dispersa. Així mateix, quan s'abordi la protecció dels usuaris i adquirents d'habitatges s'ha de tenir en compte que la Conselleria competent en matèria de protecció dels consumidors i usuaris és la de Salut i Consum i que, per tant, s'han d'elaborar normes o accions coordinades.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, si bé és correcte, trobam a faltar informació relativa a les reunions dutes a terme en el marc de la Mesa d'Habitatge en la qual, segons es desprèn d'altres documents que sí hi figuren, sembla ser es varen discutir extrems d'aquest Avantprojecte.

Aquests debats serien la concreció del Pacte per un habitatge adequat i sostenible, en el qual, com s'ha vist, es va acordar elaborar una llei d'habitatge amb el màxim de consens social.

Pel que fa al títol de l'Avantprojecte, s'hauria de decidir si és *d'accés a l'habitatge de les Illes Balears* o simplement, *de l'habitatge*. Entenem que el primer seria més adequat.

L'exposició de motius explica les causes que han dut a l'elaboració d'aquesta norma, les competències que la fonamenten. En aquest sentit, consideram que es podria afegir el Pacte per un habitatge adequat i assequible de 21 de maig de 2008, com a mostra del consens de les forces socials d'aquesta Comunitat Autònoma.

Segona. Pel que fa a l'articulat volem fer les següents consideracions:

1. L'article 3 conté tota una sèrie de definicions, com la d'habitatge desocupat, sobreocupat i infrahabitatge. Pel que fa a habitatge desocupat, ho deixa en mans d'un desplegament reglamentari, si bé consideram desitjable que es defineixi ja en la llei el termini.

Crida l'atenció que el concepte d'habitatge sobreocupat depengui de les relacions de parentiu dels habitants en general. Suggerim que es limiti el parentiu, per exemple, fins al segon grau.

Finalment, pel que fa a aquest article, consideram que les definicions de rehabilitació i rehabilitació integral podrien ser més precises.

2. L'article 4, relatiu a les competències de les distintes administracions públiques en aquesta matèria no aporta claredat. Pel que fa a les competències del Govern de les Illes Balears, aquest *ha de contribuir a garantir el dret dels ciutadans de les Illes Balears a accedir a un habitatge digne i adequat*, cosa que, en puritat, ha de fer tota administració pública, amb les limitacions i els mitjans amb que cada una compta.

   Pel que fa a les entitats locals i els consells insulars, no se'n deriva cap competència d'aquesta llei, sinó que es fa una remissió genèrica a la normativa de règim local, d'urbanisme i d'habitabilitat.

   Finalment, pel que fa a les cèdules d'habitabilitat, l'apartat 3 d'aquest article, disposa que en són competents per a l'expedició els consells insulars. Ara bé, ho són en virtut de la normativa d'urbanisme, no d'aquesta llei, per tant, consideram que aquest apartat és innecessari.

   En general, pel que fa a les competències de les administracions públiques, trobam a faltar una reflexió meditada que faci una distribució clara i precisa, sense ambigüitats, de les que s'atribueixen a cada administració i que contribuiria a millorar la seguretat jurídica en aquesta matèria i a millorar les tasques que desenvolupi cada administració. Si la competència per dictar disposicions reglamentàries és del Govern de les Illes Balears, consideram que aquest és el moment per reflectir-ho. Aquest precepte ha de ser clau en la Llei d'habitatge que s'aprovi perquè és el que delimitarà les actuacions de cada administració pública. La redacció actual és supèrflua i consideram que si s'eliminés no es trobaria a faltar. Sense que això impliqui que no es trobi a faltar una delimitació competencial clara.

   Encara més, si no es deriva cap competència concreta de les entitats locals i dels consells insulars, consideram que no s'hauria d'intentar ocultar-ho amb una remissió a altres àmbits en els quals sí tenen competències. Tota llei, ha d'aportar seguretat jurídica i ha de millorar el marc legal existent, per tant, els redactors tenen la responsabilitat i l'oportunitat de contribuir-ne amb claredat i precisió.

3. L'article 5 disposa que el Govern de les Illes Balears ha de dictar les disposicions reglamentàries que siguin necessàries relatives, entre d'altres, a les condicions d'habitabilitat. Doncs bé, aquesta regulació ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 70 de l'Estatut d'autonomia, les competències d'habitabilitat són pròpies dels consells insulars. Això vol dir, d'acord amb l'article 72 de l'Estatut, que són els consells insulars els que tenen la potestat reglamentària i que, d'acord amb la doctrina del Consell Consultiu, el Govern no pot regular més que principis generals.

4. L'article 6 regula la cèdula d'habitabilitat. Consideram que el Govern, com autor de l'Avantprojecte, ha de procurar que aquesta regulació no s'oposi a la prevista en el Projecte de llei d'ordenació del territori i urbanisme. Així mateix, consideram que seria més adient que s'evités la dispersió i que tota la regulació que afecta les cèdules d'habitabilitat estigués en la mateixa norma.

   Aquest article planteja el dubte següent: Hem de considerar que els preceptes del Decret 145/1997, relatius a la cèdula d'habitabilitat seran derogats per aquesta llei quan s'aprovi? Si és així, recomanam que s'aprofiti la disposició derogatòria per aclarir-ho expressament i fugir de derogacions tàcites.

   A més, aquest precepte fa referència a les condicions de qualitat que s'estableixen en aquesta Llei, on no s'han establert cap tipus de condicions de qualitat vinculades a la cèdula.

   També proposam que es consideri la possibilitat de què la cèdula d'habitabilitat i el final d'obra municipal puguin fusionar-se en un document únic. D'aquest manera es genera més seguretat jurídica, en tant en quant, l'òrgan que ha de vetllar per la correcció de les obres i les condicions d'habitabilitat és el mateix. Així mateix, s'optimitzen els recursos públics. Això és especialment factible en els casos en què els consells insulars deleguin l'atorgament de les cèdules d'habitabilitat en els ajuntaments.

   Finalment, consideram que vincular l'acreditació de l'existència de la cèdula per transmetre, llogar o cedir l'ús de l'habitatge és excessiu. Es tracta de simplificar tràmits, de facilitar les transaccions als ciutadans, i no de complicar-los innecessàriament les relacions comercials i amb l'Administració.

   L'apartat tercer d'aquest article obliga a la presentació de la cèdula d'habitabilitat per a la transmissió, lloguer o cessió d'ús de qualsevol habitatge. Consideram que aquesta prescripció pot generar problemes en molts de casos, ja que no té en compte la transmissió mortis causa, la possibilitat de transmissió d'habitatges per rehabilitar, és a dir, sense complir les condicions de habitabilitat però comprats amb intenció de dotar-lis d'aquestes condicions amb posterioritat a l'operació de compra-venda. Per això, consideram que s'hauria de suprimir o, al menys, permetre excepcions, clarificar l'abast d'aquesta obligació o supòsits específics.

5. L'article 16.2 disposa que *correspon a la conselleria competent en matèria d'habitatge visar aquests contractes a fi de verificar que s'hi insereixen aquestes clàusules obligatòries.*

   Recomanam que, quan es reguli aquest visat s'estableixi, si no pot ser immediat, un termini que no sigui superior a deu dies, per agilitar-ne tot el procés.

6. L'article 19, del registre de demandants d'habitatge estableix que per ordre de la *conselleria* competent en matèria d'habitatge (...). Doncs bé, ha de ser per ordre del *conseller o consellera* competent en matèria d'habitatge.

   En relació amb aquest registre, s'ha de tenir en compte la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal i s'ha de facilitar, així mateix, la

inscripció mitjançant medis electrònics, d'acord amb la Llei d'administració electrònica.

7. L'article 28.4 relatiu al dret de tanteig, disposa que e*ls municipis, en el planejament territorial i urbanístic, poden delimitar zones en què les transmissions oneroses de béns immobles estiguin subjectes, en favor seu, al dret de tanteig i, si és el cas, al de retracte.*

   D'aquesta redacció sembla que els municipis poden crear un dret de tanteig en tota classe de transmissions oneroses, amés del dret que té l'Administració autonòmica, cosa que pot generar conflictes entre les diferents administracions. Qui té preferència quan dues administracions exercitin aquest dret?

   El dret de tanteig i retracte de l'Administració pública és un dret prou important per a què quedin delimitats en la mateixa llei aspectes com el de la preferència entre administracions i forma i termini d'exercici.

8. L'article 31 regula el desnonament administratiu i disposa que é*s procedent el desnonament administratiu contra <u>beneficiaris, arrendataris o ocupants</u>.*

   El concepte d'arrendatari i ocupant és clar. Ara bé, planteja dubtes el de beneficiari, com a diferent del d'arrendatari o ocupant. Consideram que s'hauria d'aclarir.

9. Pel que fa a l'expropiació forçosa, no té sentit que l'Administració expropiï habitatges "de titularitat pública". Si ja són seus, l'expropiació no té sentit. Si el que pretén és expropiar habitatges protegits de "promoció pública" ho hauria d'expressar així.

10. Pel que fa a l'article 35, de la fiança, consideram que s'hauria de suprimir per diversos motius. En primer lloc perquè la fiança està regulada en la llei d'arrendaments urbans; en segon lloc, perquè aquest avantprojecte de llei pretén regular l'accés a l'habitatge i, per tant, no correspon aquí regular les fiances de locals. I, finalment, perquè les fiances per subministraments no suposen més que un entrebanc en les relacions d'arrendament. Consideram que les fiances per arrendament de la Llei d'arrendaments urbans ja són suficients.

11. L'article 39.2, relatiu a la competència i procediment sancionadors, disposa que la instrucció i la resolució dels procediments sancionadors correspon al titular de la direcció general competent en matèria d'habitatge.

    Recordam aquí l'article 134.2 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, segons el qual els procediments que regulin l'exercici de la potestat sancionadora han d'establir la deguda separació entre la fase d'instrucció i la sancionadora, les quals s'han d'encomanar a òrgans diferents. El Tribunal Constitucional s'ha pronunciat també en aquest sentit (per totes, STC 22/1990, de 15 de febrer).

    Per tant, el titular de la Direcció General competent en matèria d'habitatge no pot ser el responsable d'ambdues fases del procediment.

12. L'article 45, relatiu a les infraccions greus, estableix la següent:

    4. Utilitzar com a residència més d'un habitatge protegit o lliure.

    Suggerim la següent redacció:

    4. Utilitzar com a residència habitual més d'un habitatge protegit o lliure.

    I això en atenció que utilitzar com a residència habitual un habitatge lliure i com a segona residència una altre habitatge lliure no pot ser considerat una infracció administrativa.

13. En aquest mateix article l'apartat 10 considera que és infracció greu t*ransmetre de manera no autoritzada, per qualsevol títol, els habitatges lliures que hagin estat objecte d'ajuts públics, sens perjudici de la devolució dels ajuts obtinguts.*

    No tots els ajuts públics per a l'adquisició d'habitatge impliquen una limitació de disposar de l'habitatge sense autorització. De fet, si bé solen venir acompanyats de certes condicions, n'hi ha que només limiten la transmissió en un període temps, però no exigeixen cap autorització. Per això, recomanam al Govern que reconsideri aquesta infracció i proposam la següent redacció:

    10. transmetre, per qualsevol títol, els habitatges lliures que hagin estat objecte d'ajuts públics, amb incompliment de les condicions imposades en el moment de la concessió de l'ajut i sens perjudici de la devolució dels ajuts obtinguts.

14. Entre les infraccions molt greus es troba, en l'apartat 4, la de *no ocupar l'habitatge protegit*. Entenem que s'hauria d'establir un termini dins el qual l'habitatge no es troba ocupat. Així mateix, s'ha de tenir en compte la possibilitat de traslats de residència per motius laborals. També consideram que aquesta infracció es confon, en certa manera amb la de l'apartat 11: *no destinar a domicili habitual permanent l'habitatge protegit*. I això en atenció a que si no es destina a domicili habitual l'habitatge no s'ocupa amb assiduïtat.

    Però amb la infracció amb la qual més es confon és amb la següent:

    12. mantenir desocupat l'habitatge protegit durant més de dos mesos sense autorització de l'Administració.

    És cert que, pel que fa a la qualificació de la infracció, són totes 3 igualment molt greus i, per tant, no es trobarà l'Administració amb concurrència d'infraccions amb termini de prescripció diferent i sanció associada diferent. Ara bé, no ocupar l'habitatge protegit, sense més precisió, sense delimitar un període de temps concret, pot col·lidir amb no ocupar-lo durant més de dos mesos sense autorització, ja que sembla ser que és possible no ocupar-lo durant un mes i mig sense autorització, malgrat la infracció de l'apartat 4.

    L'apartat 4 es podria referir tal vegada, a no ocupar-lo d'entrada. És a dir, a no arribar a ocupar-lo una vegada lliurades les claus. Si és aquest el supòsit al qual es fa referència, consideram que s'hauria d'aclarir i establir un termini raonable dins el qual l'habitatge s'ha d'ocupar.

Entenem que el règim sancionador ha de ser especialment clar i precís i que no pot deixar oberta la porta a interpretacions. De la redacció d'aquests articles relatius a les infraccions es desprèn la voluntat del Govern de contemplar totes les possibles infraccions d'aquest règim, cosa lloable atès que es tracta, al cap i a la fi, de gestionar interessos generals i recursos públics.

15. Finalment, pel que fa a quest precepte relatiu a les infraccions molt greus, la darrera infringeix la doctrina del Tribunal Constitucional relativa al principi de *non bis in ídem*, la qual apareix perfectament perfilada en la sentència 188/2005, de 7 de juliol.

    Aquest darrer apartat de l'article 46 disposa que és infracció molt greu *reincidir en la comissió de dues o més faltes greus en els darrers cinc anys.*

    Doncs bé, segons el Tribunal Constitucional, aquest pot servir com a criteri de graduació de les sancions, però el principi de non bis in ídem no permet que una infracció ja sancionada torni a sancionar-se, encara que sigui conjuntament amb d'altres. Una vegada sancionada i complerta la sanció corresponent, s'extingeix la responsabilitat, sense que sigui possible mantenir una espècie de registre de responsables d'infraccions, més encara quan, per exemple, les infraccions lleus prescriuen als 2 anys i les greus als 4 anys.

16. Consideram positiu que es valori la possibilitat, en l'article 48.2, que el benefici de la infracció sigui superior a la sanció que correspongui i es pugui actuar en conseqüència.

17. Pel que fa a l'article 50, proposam la següent redacció de la primera frase:

    Amb independència de les sancions econòmiques, <u>s'imposaran</u> a la persona responsable de la infracció, les següents mesures complementàries, <u>segons correspongui per la naturalesa de la infracció</u>.

    Amb aquesta redacció, queda clar que, per exemple, qui hagi obtingut ajuts econòmics sense tenir-ne dret, els ha de retornar.

Tercera. En relació amb les disposicions amb les quals es tanca aquest Avantprojecte de llei, volem fer les següents consideracions:

1. La disposició addicional tercera disposa que *A fi d'afavorir la transparència en el sector de l'habitatge i garantir la protecció dels consumidors, la conselleria competent en la matèria pot dictar les disposicions reglamentàries que regulin l'activitat de prestació de serveis immobiliaris.*

   Entenem que tractant-se d'un Avantprojecte de llei, seria recomanable que aquesta competència s'atribuís al Consell de Govern, que pot dictar reglaments mitjançant decrets, instrument que consideram més adient, en aquest cas, que una ordre d'un conseller.

2. Finalment, pel que fa a la disposició derogatòria, entenem que d'una banda, s'hauria d'indicar que és la única i, de l'altra, consideram que una acurada

tècnica legislativa exigeix una revisió amb profunditat de la normativa vigent i la derogació expressa de la que correspongui.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei d'habitatge, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Àngels Bellinfante Torres

(suplent)

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 20 de maig de 2010

DICTAMEN NÚM. 8/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL PROCEDIMENT D'AUTORITZACIÓ SANITÀRIA DELS CENTRES, SERVEIS I ESTABLIMENTS SANITARIS I EL FUNCIONAMENT DEL REGISTRE DE CENTRES, SERVEIS I ESTABLIMENTS SANITARIS DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 30 d'abril de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret pel qual es regula el procediment d'autorització sanitària dels centres, serveis i establiments sanitaris i el funcionament del Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears.

Segon. El dia 3 de maig s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa sobre la necessitat i l'oportunitat de dur a terme la regulació objecte de la norma.
3. Memòria econòmica.
4. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
5. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
6. Estudi econòmic de la Direcció General de Planificació i Finançament.
7. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de protètics dentals, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
8. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial d'infermeria.
9. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de dentistes.
10. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial d'òptics i optometristes.
11. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de veterinaris.

12. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial d'apotecaris, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
13. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de químics.
14. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de podòlegs.
15. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de dietistes i nutricionistes, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
16. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de terapeutes ocupacionals.
17. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de pedagogs i psicopedagogs.
18. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de psicòlegs.
19. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de metges, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
20. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de fisioterapeutes.
21. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de biòlegs, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
22. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de logopedes.
23. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de audioprotesistes.
24. Tramesa del Projecte de decret a l'Associació d'higienistes (HIDES).
25. Tramesa del Projecte de decret a l'Associació d'ortopèdies, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
26. Tramesa del Projecte de decret a FEDOP ortopèdies, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
27. Tramesa del Projecte a ASIB.
28. Tramesa del Projecte de decret a UBES, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
29. Tramesa del Projecte a Biopharm.
30. Tramesa del Projecte de decret a Oxidoc.
31. Tramesa del Projecte a Suministros farmacéuticos y hospitalarios Egara, SA.
32. Tramesa del Projecte a DIBASA.
33. Tramesa del Projecte a FARMUNID.
34. Tramesa del Projecte a Cooperativa d'apotecaris.
35. Tramesa del Projecte a la Asociación de empresarios farmacéuticos de Baleares.
36. Tramesa del Projecte a DEX Comercial.
37. Tramesa del Projecte a COFARME.
38. Tramesa del Projecte a BAMESA.

39. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta.
40. Tramesa del Projecte a GESMA.
41. Tramesa del Projecte de decret al Servei de Salut de les Illes Balears, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
42. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Presidència, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
43. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Economia i Hisenda.
44. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Turisme.
45. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori.
46. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Educació i Cultura.
47. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Medi Ambient i ofici tramés per aquesta Conselleria.
48. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració i ofici enviat per aquesta Conselleria.
49. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
50. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Treball i Formació.
51. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Agricultura i Pesca, i ofici enviat per aquesta Conselleria.
52. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia i ofici enviat per aquesta Conselleria.
53. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia.
54. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Esporta i Joventut, i ofici enviat per aquesta Conselleria.
55. Informació pública.
56. Esborrany final, versió castellana.
57. Esborrany final, versió catalana.
58. Informe jurídic.
59. Informe de la secretaria general.
60. Ofici del CES.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball de l'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 10 de maig i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 20 de maig de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 22 articles i una part final formada per tres disposicions addicionals, dues de transitòries, una de derogatòria i una de final.

I. El preàmbul exposa el marc normatiu que l'habilita. Així, d'una banda, en l'àmbit autonòmic, fa referència a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i a la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, la qual en l'article 50 estableix que l'Administració sanitària ha d'exigir autorització administrativa per a la creació, el funcionament i les modificacions dels centres i serveis sanitaris i ha de controlar i inspeccionar els centres i els serveis sanitaris assistencials, així com les seves activitats de promoció i publicitat, especialment la publicitat medicosanitària. En un primer moment, el Govern de les Illes Balears va aprovar el Decret 163/1996, de 26 de juliol, pel qual es regula l'autorització per a la creació, la modificació, el trasllat i el tancament de centres, establiments i serveis sanitaris.

De l'altra banda, i pel que fa a les lleis estatals contempla la normativa estatal des de l'article 43 de la Constitució espanyola, que disposa el dret a la protecció de la salut i una correlativa obligació dels poders públics d'organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis que siguin necessaris. També fa referència a la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat i a la més recent Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat de l'assistència sanitària, i el Reial decret 1277/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'estableixen les bases generals sobre autorització de centres, serveis i establiments sanitaris.

II. La part dispositiva del Projecte de decret es troba estructurada en 5 capítols:

- Capítol I: disposicions generals (articles 1 a 3), on s'estableix el doble objecte d'aquest Projecte de decret. D'una banda, establir el procediment per a l'autorització sanitària d'instal·lació, funcionament, modificació i tancament dels centres, serveis i establiments sanitaris, públics i privats ubicats a les Illes Balears. I, de l'altra, regular el Registre Autonòmic de Centres, Serveis i Establiments Sanitaris de les Illes Balears, en desenvolupament de la normativa bàsica estatal continguda en el Reial decret 1277/2003, de 10 d'octubre, que estableix les bases generals sobre autorització de centres, serveis i establiments sanitaris.

  En l'article 2 s'estableixen tota una sèrie de definicions, d'acord amb el Reial decret 1277/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'estableixen les bases generals sobre autorització de centres, serveis i establiments sanitaris.

- Capítol II: les autoritzacions administratives (articles 4 a 7): es classifiquen i defineixen els tipus d'autoritzacions, que són la d'instal·lació, la de funcionament, la de modificació i la de tancament. L'article 5 disposa les conseqüències de la manca de la corresponent autorització. I l'article 6 disposa l'òrgan competent per atorgar o denegar les autoritzacions d'aquesta norma.

- Capítol III: procediment d'autorització (articles 8 a 19). Aquest capítol es troba dividit en 8 seccions dedicades, respectivament a l'autorització d'instal·lació de centres amb internament, autorització de funcionament de centres amb internament, centres sense internament, serveis i establiments sanitaris, autorització de modificació dels centres amb o sense internament, resolució, renovació i extinció de l'autorització, revocació de les autoritzacions, comunicació o autorització de tancament de centres, serveis o establiments sanitaris.
- Capítol IV: Registre de Centres, Serveis i Establiments Sanitaris, amb un sol article, disposa que aquest Registre ha de ser gestionar i adscrit a la Direcció General d'Avaluació i Acreditació, a més de tota una sèrie de tràmits i actuacions que s'han d'inscriure, el caràcter públic del Registre, i les responsabilitats que corresponen a la Direcció General esmentada.
- Capítol V: règim sancionador (articles 21 i 22), on fa una remissió a la regulació prevista en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat i a la Llei 3/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears.

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional primera es dedica a la autorització dels centres sanitaris de tractament de toxicomanies; la segona a la protecció de dades de caràcter personal; i la tercera a la igualtat de gènere.

Pel que fa a les disposicions transitòries, preveuen la transició dels centres, establiments i serveis ja autoritzats, al canvi normatiu previst en aquest Projecte de decret.

La disposició derogatòria disposa que queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquest decret i, en concret, deroga el Decret 163/1996, de 26 de juliol, pel qual es regula l'autorització per a la creació, modificació, trasllat i tancament dels centres, establiments i serveis sanitaris, i manté en vigor la normativa tècnica de desenvolupament del dit Decret en tant no es dicti de nova.

Per acabar, les disposicions finals disposen, en primer lloc que s'autoritza el conseller de Salut i Consum per desplegar i aplicar aquest decret i, en segon lloc, que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Com a dret reconegut per la Constitució espanyola, en el context d'un estat del benestar, la protecció de la salut obliga els poders públics a regular i garantir les prestacions sanitàries. Configurada aquesta protecció amb un sistema, el Sistema Nacional de Salut, amb vocació universal, descentralitzat, i de finançament corresponsable, cada comunitat autònoma assumeix la responsabilitat de la gestió i de la qualitat dels serveis que presta.

Això implica també una responsabilitat en la prestació dels serveis sanitaris a l'usuari i en la vigilància dels centres, serveis i establiments que presten serveis d'aquesta naturalesa.

Aquest Consell valora de manera positiva que el Govern de les Illes Balears hagi optat per la derogació del Decret 163/1996 i l'elaboració d'un decret nou, enlloc de modificar el decret de 1996 per adaptar-lo als canvis legislatius, atès que aquest nou decret facilita la consulta i, per tant, el compliment i dota el sector de seguretat jurídica.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, amb una àmplia fase d'audiència amb la participació de nombrosos sectors professionals i la possibilitat, mitjançant del tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

També valoram de manera positiva la taula de vigències, que denota un esforç per sistematitzar la normativa que regula el sector.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència, així com l'opció de redactar un decret nou enlloc de modificar el vigent en l'actualitat.

Segona. Pel que fa al text del Projecte de decret, volem fer una sèrie de consideracions:

1. Hem advertit que les definicions de l'article 2 són reproduccions literals de les definicions contingudes en l'article 2 del Reial decret 1277/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'estableixen les bases generals sobre autorització de centres, serveis i establiments sanitaris, motiu pel qual ens demanam si és realment necessària aquesta reproducció, ja que amb aquest criteri es podrien reproduir altres preceptes, cosa que no seria desitjable.

2. L'article 9, relatiu a la sol·licitud d'autorització d'instal·lació de centres amb internament, disposa en l'apartat 3:

   Prèviament a la resolució del procediment, els serveis tècnics corresponents de la Conselleria de Salut i Consum han d'emetre un informe al respecte <u>en el qual s'han d'establir les mesures correctores per esmenar les deficiències detectades</u>.

   Amb aquesta redacció es transmet la idea que sempre hi hauran deficiències a corregir. Per aquest motiu, consideram que seria més adient introduir "si escau", tenint en compte que és possible que no es detecti cap deficiència. Així, el precepte disposaria el següent: *(...) en el qual s'han d'establir, si escau, les mesures correctores (...).*

3. Pel que fa a la disposició derogatòria valoram positivament la derogació expressa del Decret 163/1996, i la precisió relativa a les ordres de desplegament d'aquest Decret. Amb aquesta redacció es dota el sector de seguretat jurídica i denota, així mateix, un acurat coneixement, per part del personal redactor de la norma, de la normativa que afecta el sector.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula el procediment d'autorització sanitària dels centres, serveis i establiments sanitaris i el funcionament del Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Àngels Bellinfante Torres

(suplent)

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 20 de maig de 2010

DICTAMEN NÚM. 9/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES MODIFICA EL DECRET 93/2004, DE 5 DE NOVEMBRE, SOBRE FÓRMULES MAGISTRALS I PREPARATS OFICINALS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 29 d'abril de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 93/2004, de 5 de novembre, sobre fórmules magistrals i preparats oficinals.

Segon. El dia 3 de maig s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa sobre la necessitat i l'oportunitat de dur a terme la regulació objecte de la norma.
2. Memòria econòmica.
3. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
4. Antecedents legislatius.
5. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
6. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
7. Tramesa del Projecte de decret a les conselleries del Govern de les Illes Balears, Col·legi oficial de farmacèutics de les Illes Balears i Associació d'empresaris de farmàcia de Balears.
8. Escrits d'al·legacions i oficis de conselleries del Govern de les Illes Balears.
9. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.
10. Marc normatiu i taula de vigències.
11. Informe del servei jurídic.
12. Informe de la Secretaria General.
13. Esborrany final, versió castellana.

14. Esborrany final, versió catalana.

15. Ofici del CES.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball de l'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 10 de maig i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 20 de maig de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 2 articles i una part final formada per una disposició addicional, una de transitòria i una de final.

I. El preàmbul exposa el marc normatiu que l'habilita, principalment la Llei 29/2006, de 26 de juliol, de garanties i us racional dels medicaments i productes sanitaris i el Decret 93/2004, de 5 de novembre que és el que modifica.

Així mateix, justifica la modificació que du a terme en els articles 42 i 43 de la Llei 29/2006, que disposen que en aquells supòsits que les oficines de farmàcia i els serveis de farmàcia no disposin els mitjans necessaris, excepcionalment, i sense perjudici del que estableix en l'article 67.2, puguin encomanar a una altra entitat de les previstes en la mateixa Llei, la realització d'una o vàries fases de l'elaboració i/o el control de fórmules magistrals i/o preparats oficinals que responguin a una prescripció facultativa.

II. La part dispositiva del Projecte de decret consta, com ja s'ha dit, de dos articles, amb els quals es modifiquen els articles 3 i 8 del Decret 93/2004.

Així doncs, l'article primer afegeix dos apartats nous a l'article 4 del Decret 93/2004, de 5 de novembre, amb la redacció següent:

> 3. Excepcionalment, aquelles oficines de farmàcia que no han d'elaborar fórmules magistrals i preparats oficinals, han de contractar la seva elaboració i el seu control a altres oficines de farmàcia, prèviament autoritzades per la Direcció General de Farmàcia.
>
> 4. En tot cas, les oficines de farmàcia que no han d'elaborar fórmules magistrals i preparats oficinals han de comptar amb els registres exigits i realitzar la fase d'etiquetatge i d'informació al pacient de les fórmules o dels preparats que dispensin en els termes prevists en aquest Decret i a la legislació d'aplicació.

L'article segon modifica els apartats 4 i 5 de l'article 8 del Decret 93/2004.

> 4. L'adscripció a un dels nivells d'elaboració dels prevists a les lletres b), c) i d) de l'article 3.1 té una vigència de dos anys, excepte dels supòsits de l'apartat 1.a) i de l'apartat 3) que tenen una durada indefinida.

5. Una vegada transcorregut el termini d'un any, es pot sol·licitar el canvi a un altre nivell, i s'ha d'acompanyar la documentació necessària acreditativa del compliment dels requisits exigits per al nivell del qual es tracti.

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional eximeix les oficines de farmàcia que no elaboren fórmules magistrals i preparats oficinals del compliment de les obligacions previstes en el Decret 93/2004, al Decret 64/2001, de 27 d'abril, pel qual s'estableixen els requisits tècnics sanitaris que han de reunir les oficines de farmàcia.

La disposició transitòria, preveu un període d'adaptació de 3 mesos per a les oficines de farmàcia afectades per l'apartat 4 de l'article 3.

La disposició final disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Volem començar aquestes observacions generals amb una reflexió sobre el caràcter dels dictàmens del CES arrel de la darrera modificació de la Llei del CES, mitjançant la Llei 5/2009, de 17 de juny.

Aquesta Llei, entre d'altres, ha perfilat i concretat en la mesura del que és possible, amb aprofitament de l'experiència del CES des de la seva creació i posada en funcionament, el concepte de matèria econòmica i social. Aquest concepte és determinant a l'hora de determinar el caràcter de preceptiu o facultatiu del dictamen que aquest Consell emet.

Així, l'article 2.1 a) primer, disposa que són preceptius els dictàmens quan els avantprojectes de llei, llevat el de la llei de pressuposts generals, els projectes de decret legislatiu, de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, regulin de manera directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

L'apartat 4 d'aquest mateix article fa una aproximació al que s'ha de considerar matèria socioeconòmica, laboral i d'ocupació, entenent que ho són les pròpies de les organitzacions més representatives dels treballadors i dels empresaris, i que afecten, entre d'altres, al desenvolupament regional, l'economia i els sectors productius, la fiscalitat, les relacions laborals i la seguretat i salut laboral, la responsabilitat, la investigació, l'economia, social, l'educació les competències i la formació professional la sanitat i el consum, l'habitatge, el medi ambient, l'ordenació del territori, els serveis socials i la família.

Amb aquesta redacció es facilita la interpretació dels projectes de normes que han de ser sotmesos a dictamen del CES, cobrant importància el fet que regulin de manera directa i estructural les matèries de l'apartat 4 on es troba la de sanitat.

A la vista del contingut del Projecte de decret sotmès a dictamen, que modifica dos articles d'un Decret de 2004 sobre fórmules magistrals i preparats oficinals, entenem

que el dictamen que emetem és de caràcter facultatiu ja que no regula de manera directa i estructural aquesta matèria.

IV. Consideracions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, amb una fase d'audiència restringida però suficient i justificada atès el contingut de la norma. També valoram de manera positiva l'elaboració de la taula de vigències, que denota un esforç per sistematitzar la normativa que regula el sector.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Decret i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència. No obstant això, falta incloure la referència al dictamen d'aquest Consell Econòmic i Social.

Tercera. Pel que fa al text del Projecte de decret, el consideram en general adient, si bé, en la disposició final, s'hauria de modificar "primera" per" única" atès que no n'hi ha més.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 93/2004, de 5 de novembre, sobre fórmules magistrals i preparats oficinals, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 20 de maig de 2010

DICTAMEN NÚM. 10/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI D'IGUALTAT DE DONES I HOMES DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 4 de maig de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració relativa a l'Avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 4 de maig s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa La Caixa, CAEB i CCOO.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de la necessitat d'elaborar l'esborrany d'avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears, de la directora de l'Institut Balear de la Dona.
2. Memòria econòmica.
3. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
4. Ofici de la tramesa de documentació de l'Institut Balear de la Dona a la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i immigració.
5. Publicació de la tramitació normativa en diaris i revistes.
6. Primer esborrany de l'Avantprojecte de llei, versió catalana.
7. Resolució de la conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual se sotmet a informació pública el procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes.
8. Publicació en el BOIB de la tramitació de l'Avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes en el tràmit d'informació pública.
9. Tramesa de l'esborrany d'avantprojecte a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
10. Tramesa de l'esborrany d'avantprojecte de llei als consells insulars.

11. Tramesa de l'esborrany d'avantprojecte de llei a organitzacions i grups representatius d'interessos econòmics i socials.
12. Suggeriments de les organitzacions i grups representatius d'interessos econòmics i socials.
13. Suggeriments dels consells insulars.
14. Suggeriments i oficis de les conselleries del Govern de les Illes Balears.
15. Segon esborrany de la proposta de l'avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes, una vegada introduïdes les al·legacions formulades.
16. Informe de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 17 de maig i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 20 de maig de 2010.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 94 articles, una part final formada per una disposició addicional, una disposició derogatòria i dues disposició finals.

I. El preàmbul exposa el marc normatiu que l'habilita amb un recorregut històric des que la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona, de l'Assemblea General de Nacions unides de 1979 va proclamar el principi d'igualtat de dones i homes i la ratificació per l'Estat espanyol l'any 1983. Aquest principi va ser consagrat en la Unió Europea mitjançant el Tractat d'Amsterdam de 1999 i, a conseqüència d'això, es varen dictar diverses directives con la Directiva 2004/113/CE sobre l'aplicació del principi d'igualtat de tracte entre homes i dones en l'accés als béns i serveis i el seu subministrament.

Pel que fa a la legislació espanyola, es fa referència a l'article 14 i al 9.2 de la Constitució espanyola i a la Llei 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, que exigeix la incorporació, amb caràcter transversal, del principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats de dones i homes al conjunt d'activitats de tots els poders públics.

En l'àmbit autonòmic, la reforma de l'Estatut d'autonomia va consagrar, en l'article 17 que *totes les dones i els homes tenen dret al lliure desenvolupament de la seva personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia.* Arrel d'aquest precepte es varen aprovar dues lleis, la 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona i la Llei 12/2006, de 12 se setembre, per a la dona, la qual va quedar superada per la legislació estatal, essent aquest el motiu principal per substituir-la.

Així mateix, fa referència a l'evolució històrica del paper que han jugat els homes i les dones i a la necessitat de vetllar per a què les desigualtats encara existents es suprimeixen.

Considera que és necessari aprofundir en l'aplicació de tots els preceptes legislatius en tots els àmbits, en el món laboral, educatiu, sanitari, social en general i també en allò que fa referència a la necessària corresponsabilitat a les unitats familiars, amb la finalitat que les dones gaudeixin completament de tots els drets cívics, de ciutadania.

II. La part dispositiva de l'Avantprojecte de llei, com s'ha dit, consta de 94 preceptes estructurats en vuit títols.

El títol preliminar (articles 1 a 3) estableix l'objecte, l'àmbit d'aplicació i els principis generals i disposa que aquesta llei és aplicable a tot l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears i a totes les administracions públiques de les Illes Balears.

El títol I, polítiques públiques per a la promoció de la igualtat de gènere (articles 4 a 11) i fa referència a les mesures que s'han d'implantar per a la integració de les polítiques de gènere a les administracions, com ara la representació equilibrada de dones i homes en els òrgans col·legiats i directius.

També regula els plans d'igualtat, que s'han d'aprovar a cada legislatura i en totes les administracions públiques.

El títol II, competències, funcions, organització institucional i finançament (articles 12 a 22) està estructurat en 2 capítols. El primer regula les competències de les administracions públiques. El capítol II, de l'organització institucional i coordinació de les administracions públiques, es divideix en dos seccions. La primera crea l'Observatori per a la Igualtat i les unitats per a la igualtat, que s'han de crear a totes les conselleries i els consells insulars, i també als municipis de més de 20.000 habitants.

La segona secció, crea òrgans de coordinació i consultius, com la Comissió del Govern per a la Igualtat i el Consell per a la Igualtat de Gènere, que serà l'encarregat de la coordinació interinstitucional de les administracions autonòmiques, insulars i locals.

L'article 22 inclou el Consell de Participació de les Dones, el qual va ser creat pel Decret 49/2008, del 18 d'abril.

El títol III, mesures per a la integració de la perspectiva de gènere en l'actuació de les administracions públiques de les Illes Balears (articles 23 a 25), disposa en l'article 23 que cada dos anys, el Govern de les Illes Balears ha d'elaborar un informe sobre el conjunt de les seves actuacions amb relació a l'efectivitat del principi d'igualtat entre dones i homes, que s'ha de presentar al Parlament de les Illes Balears. En aquest sentit, els consells insulars han d'incloure en les memòries respectives les accions dutes a terme en matèria d'igualtat.

L'article 24 fa referència a la contractació pública i el 25 a la capacitació del personal al servei de les administracions públiques en matèria d'igualtat de dones i homes.

El títol IV (articles 26 a 64) és el més extens de l'avantprojecte i regula les mesures per promoure la igualtat i àrees d'intervenció. Està dividit en 7 capítols i, alguns d'aquests

en seccions. Els capítols I i II fan referència a l'educació, la cultura i l'esport i disposen que s'ha de promoure la formació integral de les persones sense discriminació per motius de sexe i s'ha de garantir una orientació acadèmica i professional no esbiaixada pel gènere.

L'article 27 fa referència als materials curriculars i el 28, als materials didàctics. D'acord amb la Llei orgànica 3/2007, es preveu la necessària presència als consells escolars d'una persona que impulsi el seguiment de les mesures per eradicar les discriminacions per raons de sexe i a favor de la igualtat real i efectiva.

Pel que fa a l'àmbit universitari, disposa que és necessari que s'incloguin ensenyaments en matèria d'igualtat entre dones i homes en els plans d'estudis universitaris.

El capítol III tracta de l'ocupació i de les mesures per a l'accés de les dones a la feina, a la qualitat d'aquesta i a la igualtat en el sector privat. També inclou el foment i el suport per a l'elaboració dels plans d'Igualtat a les empreses, i en la negociació col·lectiva. Així mateix, en les organitzacions empresarials i sindicals s'ha de procurà la presència equilibrada de dones i homes en els llocs de direcció.

El capítol IV fa referència a la Salut i s'obre indicant que les administracions públiques de les Illes Balears han de promoure l'aplicació de la transversalització de gènere a les polítiques de salut i han d'impulsar polítiques específiques de salut de les dones. També disposa, en l'article 48 que L'Administració sanitària ha d'adoptar les mesures necessàries per incloure la perspectiva de gènere en salut en els plans de formació inicial i continuada del personal sanitari.

Pel que fa a la investigació en matèria sanitària, estableix que s'ha d'impulsar la inclusió de la perspectiva de gènere en totes les investigacions així com el desenvolupament d'investigacions específiques sobre les desigualtats de gènere en salut i que la Universitat de les Illes Balears ha d'afavorir la investigació, la producció, la publicació i la difusió d'informació sobre la influència del gènere en l'atenció de la salut.

El capítol V tracta de la conciliació de la vida familiar, laboral i personal i la necessària corresponsabilitat de dones i homes en l'àmbit públic i privat. També es refereix a nous usos del temps imprescindibles per poder harmonitzar la dedicació laboral i familiar.

En la conciliació en la funció pública balear regula el permís de paternitat individual i no transferible, de fins a quatre setmanes, en els casos de naixement d'una filla o d'un fill, i d'adopció o acolliment permanent de menors de fins a sis anys.

El capítol VI fa referència al drets socials bàsics de salut, inclusió social i serveis sociocomunitaris. El capítol VII tracta dels mitjans de comunicació, la publicitat i les noves tecnologies.

El títol V (articles 65 a 78) de la violència sexista i masclista, defineix aquesta com la manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones que s'exerceix sobre aquestes pel fet mateix de ser dones. Continua precisant que aquesta violència comprèn qualsevol acte de violència basada en el sexe que tengui com a conseqüència, o que pugui tenir com a conseqüència, un perjudici o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona, i inclou les amenaces d'aquests actes, la coerció o les privacions arbitràries de la seva llibertat,

tant si es produeixen en la vida pública com en la privada. Finalment, també considera víctimes les filles o els fills que conviuen amb la mare víctima de violència.

Aquest títol disposa mesures d'investigació, formació i prevenció i s'hi regula el dret a la protecció efectiva, a l'atenció i l'assistència psicològica a través dels centres d'informació i assessorament a les dones i dels serveis d'acollida per a víctimes de violència masclista o sexista.

L'article 72 inclou la possibilitat que l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es personi en els procediments per actes de violència masclista comesos a les Illes Balears en què s'hagi causat la mort o lesions greus a les dones.

El títol VI (articles 79 a 82) crea la figura de la síndica per a la igualtat de dons i homes amb l'objectiu de vetllar pel compliment del principi d'igualtat de tracte en el sector privat i defensar la ciutadania davant possibles situacions o pràctiques discriminatòries per raó de sexe. Està previst a la Directiva europea 2002/73/CE, i a l'Estat espanyol només la recull la legislació del País Basc. Es preveu que aquest òrgan s'adscrigui al Síndic de Greuges.

El títol VII, (articles 83 a 94) estableix el règim d'infraccions i sancions en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes.

III. Pel que fa a la part final, hi ha 1 disposició addicional que modifica l'article 3 de la Llei 5/2000, de 20 d'abril de l'Institut Balear de la Dona, relatiu a les funcions d'aquesta entitat.

La disposició derogatòria elimina la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, del panorama jurídic, i qualsevol altra disposició de rang inferior que s'oposi al contingut d'aquesta Llei o la contradigui.

La disposició final primera estableix que en el termini d'un any, comptador a partir que entri en vigor aquesta Llei, els òrgans competents de les administracions públiques de les Illes Balears han de promoure les modificacions normatives necessàries per al compliment del que disposa aquesta Llei. A afegeix que l'obligació establerta per a les empreses o organitzacions participades majoritàriament amb capital públic relativa a l'elaboració de plans d'igualtat s'ha de complir en el termini màxim d'un any.

Finalment, la disposició final segona disposa que aquesta Llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. Des del CES consideram aquest Avantprojecte de llei d'igualtat, d'acord amb la Llei orgànica 3/2007, amb l'objectiu d'afavorir la igualtat entre dones i homes a les Illes Balears, i recolzam tota acció positiva en aquesta matèria.

Pel que fa al sector empresarial, El CES recorda que amb independència de l'obligat compliment de la normativa nacional i autonòmica, aquest serà més sensible a les

accions positives, de foment i promoció, que sempre seran més àgils i adaptades a les necessitats concretes.

Segona. Som conscients de què aquest Avantprojecte pretén ser una llei transversal i que, com a tal, afecta a altres àmbits que ja es troben regulats. Com exemple tenim la Llei de subvencions, la Llei de contractes del sector públic, la Llei de funció pública, tota la normativa laboral, totes elles afectades en major o menor mesura per aquest Avantprojecte de llei que es sotmet a dictamen.

Certament la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, com a llei transversal que és també afecta altres lleis i, de fet, aprofita les disposicions addicionals per modificar nombroses lleis i adequar-les a aquesta, de manera que l'ordenament jurídic formi un conjunt el més coherent i ordenat possible.

Justament per això, consideram que s'ha de tenir especial cura a l'hora d'entrar a regular aquestes altres matèries que es veuen afectades o tàcitament modificades. Aquesta tècnica legislativa provoca dispersió normativa i, en conseqüència inseguretat jurídica ja que no arriba a modificar cap norma però les hi afecta.

Si l'Avantprojecte de llei d'ordenació del territori i de l'urbanisme, o l'Avantprojecte de llei de salut pública, o l'Avantprojecte de llei de funció pública, haguessin fet servir aquesta mateixa tècnica legislativa, en aprovar-se pel Parlament ens trobaríem amb una confusió normativa que dificultaria notablement les tasques dels funcionaris públics que han d'aplicar les lleis, de les empreses que es presenten a les licitacions, i dels ciutadans i ciutadanes en general que són, en definitiva, els perjudicats últims de les disfuncions que sorgeixen en les administracions públiques.

Per això, suggerim al Govern que posi especial cura en coordinar l'elaboració dels diferents avantprojectes que elabora, aprova i presenta al Parlament, tenint en compte el conjunt de l'ordenament jurídic i sempre amb la finalitat última d'agilitar els procediments, reduir despeses i millorar la vida dels ciutadans i ciutadanes, de manera que, en aquest cas particular de l'avantprojecte de llei d'igualtat es promogui la igualtat efectiva entre dones i homes en tots els àmbits.

IV. Consideracions particulars

Començarem aquestes consideracions particulars amb unes observacions referides al procediment que s'ha dut a terme, per continuar amb el preàmbul i amb cada un dels títols de l'avantprojecte.

Primera. En general, i pel que fa al procediment, consideram que s'ha elaborat amb correcció, amb un tràmit d'audiència ampli i l'exposició pública. Es valora positivament l'existència d'una memòria econòmica, si bé sembla parcial ja que no valora l'impacte econòmic que les previsions contingudes en tota la llei tendran en els pressuposts de la

Comunitat Autònoma i de les altres administracions, cosa que pot induir a confusió. És a dir, només fa esment a l'impacte del capítol I del Títol V.

En relació amb el preàmbul, ens crida l'atenció la proliferació de dades estadístiques com a justificació de la regulació. Es tracta d'un avantprojecte de llei on en un Estat complex, pel que fa al repartiment competencial i les múltiples administracions públiques on, en conseqüència, una referència al repartiment competencial en aquesta matèria, d'acord amb l'Estatut d'autonomia i tenint en compte que, al cap i a la fi es tracta d'una norma dirigida a la ciutadania, i que, per tant i per facilitar-ne el compliment i la comprensió, s'ha de deixar ben clar quin és el marc jurídic dins el qual es mouen i amb quina legitimitat actua cada administració.

Segona. Títol Preliminar. L'article 2, apartat 3 disposa que:

> *Així mateix, els principis generals d'aquesta Llei són aplicables a les persones físiques i jurídiques privades que subscriguin contractes o convenis de col·laboració o siguin beneficiàries dels ajuts o les subvencions que concedeixen els poders públics i, en general, a totes les actuacions que promouen o duen a terme persones físiques i jurídiques privades, en els termes que estableix aquesta Llei.*

Des del CES som conscients de què tota persona que, sota la relació jurídica que sigui, actuï per compte de l'Administració, ha de respectar els principis d'actuació d'aquesta i, per tant, també, les disposicions d'aquesta llei. Ara bé, els principis generals de l'article 3 semblen més declaracions d'intencions destinades a orientar les polítiques públiques que normes directament aplicables en tots els àmbits de la societat, motiu pel qual consideram que seria més útil i aplicable l'eliminació d'aquest precepte i la incorporació, si escau, en aquells àmbits en què es consideri, d'articles més específics i realment aplicables i, sobretot, mesurables. És a dir, és més entenedora l'exigència del distintiu empresarial en matèria de contractació que la d'aplicar tota la bateria de principis.

Tercera. Títol I, polítiques públiques per a la promoció de la igualtat de gènere.

1. L'article 5, perspectiva de gènere i avaluació de l'impacte de gènere, disposa en l'apartat 4 que:

   > *El Govern de les Illes Balears ha d'aprovar, a proposta de l'Institut Balear de la Dona, normes o directrius en què s'estableixin les pautes que s'han de seguir per dur a terme l'avaluació de l'impacte de gènere esmentada abans, i també les disposicions o actes administratius que queden exclosos d'aquesta avaluació.*

   D'acord amb la Llei 12/2006, per a la dona, tot projecte normatiu ha de dur un informe d'impacte de gènere, fet que ha obligat a sol·licitar informes d'impacte de gènere relatius a normes que regulaven fets o situacions totalment alienes a la igualtat o desigualtat entre dones i homes com, per

exemple, el Decret pel qual s'estableixen els principis generals per a la utilització dels fems agrícoles a les Illes Balears.

En casos com aquests, l'informe d'impacte de gènere suposa un entrebanc en la tramitació i provoca l'emissió d'un document merament formal, amb la corresponent destinació de recursos humans a tasques innecessàries. Per tant, consideram adient que es deixi per a una norma posterior, de rang reglamentari, i recomanam que es faci un estudi acurat de les matèries on és realment necessari, útil i eficient un informe d'impacte de gènere per tal que els principis de l'article 3 siguin respectats el més fidelment possible.

2. L'article 6, relatiu a estadístiques i estudis, preveu la incorporació de la perspectiva de gènere en les estadístiques, enquestes i registres autonòmics, introducció de nous indicadors i altres mesures que permetran tenir un millor coneixement de les situacions, condicions, aspiracions i necessitats de dones i homes, cosa que valoram positivament.

   Així mateix, proposam la següent redacció de l'apartat *f* i la inclusió d'un nou apartat en el sentit següent:

   f) Revisar i, si és necessari, adequar les definicions estadístiques existents amb l'objectiu de contribuir al reconeixement i la valoració del treball de les dones i evitar els estereotips negatius de determinats col·lectius de dones.

   g) Revisar i adequar les definicions estadístiques per evitar els estereotips de gènere i la identificació de les dones com a col·lectiu.

3. L'article 7, informe d'impacte de gènere en els avantprojectes de llei de pressuposts regula això en el primer apartat, però en el segon ja tracta d'altre tipus de normes no pressupostàries i de la realització d'auditories de gènere. L'apartat 3 si bé fa referència a matèria pressupostària, els avantprojectes de pressuposts dels consells insulars, no són aquests, pròpiament, avantprojectes *de llei*. Per tot això recomanam o bé que es modifiqui el títol de l'article o que es modifiqui el contingut, per coherència.

Quarta. Títol II, competències, funcions, organització institucional i finançament.

1. Atesa la situació de dispersió competencial entre diverses administracions consideram encertat aquest títol en el que es delimiten les competència de cadascuna. No obstant això, i en consideració a la situació actual, suggerim que enlloc de "crear estructures, programes i procediments" es faci el possible per "adequar estructures, programes i procediments", en la línia manifestada pel mateix Govern de reestructurar el sector públic amb criteris d'eficiència i transparència.

2. Pel que fa al capítol II, volem expressar la nostra preocupació pel que podria ser un notable increment de recursos i despeses públiques, en un moment com el actual en què s'hauria de lluitar més per establir les bases d'un creixement econòmic sostenible més que per incrementar les despeses públiques.

Aquest capítol crea els següents organismes d'igualtat: l'Observatori per a la igualtat, les unitats per a la igualtat; i els següents òrgans de coordinació i consultius: la Comissió del Govern per a la Igualtat, el Consell per a la Igualtat de Gènere i el Consell de Participació de les Dones (si bé aquests ja existeix, pel Decret 49/2008).

Per a tots aquests òrgans, llevat les unitat per a la igualtat, preveu que no han de suposar un increment del personal empleat públic ni de càrrecs de designació en la coordinació, gerència o direcció, cosa que consideram lloable per l'esforç de contenció que suposa.

Sense perjudici de considerar la necessitat de lluitar contra tot tipus de discriminació en les administracions públiques i d'implementar les actuacions previstes en aquesta llei, consideram que, posats a crear organismes, seria més adient mantenir l'estructura actual i atribuir a l'Institut Balear de la Dona, el lideratge i la coordinació de les polítiques d'igualtat que es vulguin implementar en les diferents conselleries del Govern de les Illes Balears i ens instrumentals. Consideram, així mateix, que més que crear unitats administratives en totes les conselleries per prescripció legal, s'hauria de valorar, en cada cas concret, en atenció a les necessitats i als recursos personals amb que compti cada conselleria, si és realment necessari crear una unitat nova o si les funcions poden ser atribuïdes a unitats administratives ja creades (com ja s'ha fet en alguns òrgans administratius).

En aquest sentit, suggerim al Govern que introdueixi una disposició addicional mitjançant la qual modifiqui la Llei 5/2000, de 29 d'abril, de creació de l'IBD, en el sentit de definir les relacions entre aquest i les unitats que es creïn.

Cinquena. Títol III, mesures per a la integració de la perspectiva de gènere en l'actuació de les administracions públiques de les Illes Balears.

1. L'article 24 conté algunes prescripcions en matèria de contractació pública. Analitzarem en primer lloc l'apartat 2:

   Els òrgans de contractació de les administracions públiques de les Illes Balears poden d'establir en els plecs de clàusules administratives particulars la preferència de l'adjudicació dels contractes per a les proposicions que presentin les empreses que, en el moment d'acreditar la solvència tècnica i professional, disposin del distintiu empresarial en matèria d'igualtat o despleguin mesures destinades a aconseguir la igualtat d'oportunitats, i les mesures d'igualtat aplicades romanguin en el temps i mantenguin l'efectivitat, d'acord amb les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

   Pel que fa a aquest paràgraf, s'ha de tenir en compte que l'aplicació de criteris de desempat s'ha de guiar pel principi d'objectivitat. En aquest sentit, la disposició addicional sisena de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, estableix una sèrie de criteris de desempat que s'apliquen de forma totalment objectiva. I això perquè la mateixa llei determina el criteri i la forma d'acreditar-lo. Així, s'ha d'acreditar un determinat percentatge de

treballadors amb minusvalidesa en la plantilla de l'empresa, la inscripció en un determinat registre oficial, etc.

No obstant això, l'article 24.2 de l'avantprojecte de llei d'igualtat, fixa un criteri objectiu (l'acreditació de disposar d'un distintiu empresarial en matèria d'igualtat), però també un de subjectiu respecte del qual no s'indica la forma d'acreditació (que l'empresa desplegui mesures destinades a aconseguir la igualtat d'oportunitats). Així, no s'estableix si el licitador ha d'acreditar aquestes mesures mitjançant un compromís, una declaració responsable o un pla concret, el contingut del qual ha de valorar la mesa de contractació. Atès que aquest criteri subjectiu pot donar lloc a situacions de manca d'objectivitat, de desigualtat entre empresaris i entrebancs en els procediments de contractació administrativa, consideram que s'ha d'eliminar i mantenir únicament el distintiu empresarial. S'ha de tenir en compte que en el moment en què una mesa de contractació ha de proposar a una de les empreses en situació d'empat, per a l'adjudicació del contracte que sigui, està adoptant la decisió més important del procediment que, si depèn de factors subjectius, derivarà quasi segur en la paralització de l'expedient per recursos administratius i contenciosos i, per tant, en un considerable retard en l'execució de l'interès general de què es tracti.

Consideram, així mateix, que suprimint les consideracions de caire subjectiu, es fomenta l'obtenció del distintiu empresarial.

A més d'això, la referència a què les mesures han de romandre en el temps i mantenir l'efectivitat, manca de sentit ja que afecta al criteri de desempat, que s'ha d'aplicar amb anterioritat a l'execució del contracte, por la qual cosa es tracta de qüestions que no es poden valorar en el moment del desempat. Què farà l'Administració si no es mantenen en el temps? Resoldrà el contracte?

El segon paràgraf de l'apartat segon disposa que:

> *Aquesta preferència en l'adjudicació s'aplicarà sempre que aquestes proposicions igualin en els seus termes a les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris objectius que serveixen de base a l'adjudicació i respectant, en tot cas, el que estableix l'apartat 1 de la disposició addicional sisena de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic.*

Entenem que la paraula "objectius" s'hauria de suprimir ja que el desempat té lloc una vegada s'ha valorat íntegrament la proposició dels licitadors, ja sigui per l'aplicació de criteris objectius o subjectius (mitjançant un judici de valor), i això amb coherència amb la redacció de la disposició addicional sisena de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic.

Finalment pel que fa a aquest article 24, l'apartat 4 conté alguna referència a qüestions alienes a la contractació pública (subvencions, ajuts) que s'haurien d'ubicar en l'article corresponent, és a dir, l'article 11.

2. L'article 25.3 disposa que *Per complir el que disposen els apartats anteriors, mitjançant els plans de formació pertinents, s'han d'establir programes específics d'actualització i reciclatge del personal adscrit als organismes responsables en matèria d'igualtat, que han de ser obligatoris quan es duguin a terme en horari laboral.*

Entenem que, tal vegada, aquests programes específics d'actualització i reciclatge del personal han de dur-se a terme en horari laboral quan siguin obligatoris. I això en atenció a què ha de ser l'obligatorietat o no del curs la que determini l'horari i no al revés. No per què un curs sigui en horari laboral ha de considerar-se obligatori sinó que, al contrari, quan es consideri obligatori s'establirà en horari laboral, encara que podria fer-se parcialment en horari laboral per no pertorbar la prestació dels serveis de què es tracti ja que, al cap i a la fi, l'Administració està al servei de la ciutadania i aquesta no té per què veure's perjudicada per la realització de cursos al personal.

Sisena. Títol IV, mesures per promoure la igualtat i àrees d'intervenció.

1. En relació amb l'article 31 i, en especial l'apartat 6, recomanam que *l'especial valoració dels projectes liderats per dones en branques de la investigació en què estiguin infrarepresentades, els que tenguin equips d'investigació amb presència equilibrada o els que plantegin mesures destinades a comprendre i eradicar la desigualtat entre dones i homes* es concreti com a criteri de desempat en les convocatòries d'ajuts i subvencions.

2. L'article 37, relatiu als incentius per a la contractació de dones, proposam que s'afegeixi, sense menyscapte dels criteris tècnics i de qualificació professional.

   L'article 45, relatiu a la seguretat i salut laboral contempla la protecció del dones embarassades, cosa que és innecessària ja que es troba regulada en la Llei 31/1995, de prevencions de riscs laborals i en la Llei orgànica 3/2007.

   Pel que fa a l'article 46, relatiu a l'assetjament sexual i per raó de gènere, proposam que s'elimini de l'apartat 5 la referència al sector privat, atès que ja es troba regulat en la Llei orgànica 3/2007.

3. L'article 53, sobre la conciliació a les empreses, hauria de tenir en compte que la negociació col·lectiva és pròpia dels agents socials i que, per tant, tota mesura que s'adopti en aquest sentit per part de les administracions públiques, s'ha de fer respectant l'autonomia dels agents socials en la negociació.

4. Els articles 54 i 55 preveuen mesures de conciliació a l'ocupació pública i el permís de paternitat. Tenint en compte que aquesta és matèria de funció pública i que s'ha aprovat el Projecte de Llei de funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears, en el qual hi ha previstes mesures de conciliació i un permís de paternitat específic, entenem que per coherència i coordinació del mateix Govern, seria desitjable que es suprimissin aquests articles o que es fes una remissió genèrica a la Llei de funció pública.

La imatge del Govern es veurà perjudicada si en el termini de setmanes s'aproven projectes de llei amb continguts que es trepitgen. És una situació no desitjable en cap moment, però en aquests en què la confiança de la ciutadania en la vida pública s'ha vist perjudicada, encara més.

5. L'article 60.2 disposa que *els mitjans de comunicació de titularitat pública han de garantir la difusió de les activitats polítiques, culturals i socials promogudes o dirigides per dones.*

   Suggerim que s'afegeixi "esportives", ja que els activitats esportives en els quals les dones hi són protagonistes no solen gaudir de cobertura mediàtica.

Setena. Títol V, Violència sexista o masclista. L'article 65 defineix la violència masclista en l'apartat 1 i en l'apartat 4 estableix que es considera violència masclista o sexista, tota una sèrie de conductes contra les dones.

D'aquesta redacció no s'infereix si la violència masclista i sexista són sinònims o si, tal vegada entre ells, hi ha una relació de gènere a espècie, cosa que s'hauria d'aclarir.

Vuitena. Títol VI, Síndica per a la igualtat de dones i homes.

1. Consideram que, si bé estem d'acord amb les funcions que l'article 80 atribueix a aquest organisme, consideram innecessària la creació d'una sindicatura específica, ja que aquestes funcions són perfectament assumibles, i així s'hauria de fer constar de manera explícita, per la Sindicatura de Greuges de les Illes Balears.

2. D'acord amb algunes de les al·legacions que consten a l'expedient, consideram que, si bé el Govern té potestat per nomenar una dona en aquest càrrec, s'ha de fer servir un títol neutre per tal d'evitar situacions de discriminació per raó de sexe en la pròpia llei i per tal de no restar-li, ja abans de nomenar-la, credibilitat ja que, sigui qui sigui la síndica, des del moment que un requisit per al seu nomenament és el sexe i no la seva carrera o mèrits professionals, mancarà de l'autoritat que un lloc com aquest necessita per dur a terme les seves tasques amb èxit.

   L'article 80, dedicat a les seves funcions, fa referència al "sector privat". Suggerim que s'aclareixi aquest terme, si fa referència a relacions laborals, o a relacions entre clients, empreses i proveïdors, o entre particulars sense relació laboral o professionals, o en l'àmbit familiar (quan no afecti la intimitat, per l'article 81.1).

   Finalment, pel que fa a aquest òrgan, consideram que s'hauria d'establir el procediment de nomenament o l'òrgan competent per nomenar-lo.

Novena. Títol VII, infraccions i sancions.

Pel que fa a les infraccions, s'ha de tenir cura de no vulnerar el principi de non bis in ídem. En aquest sentit, el Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en la Sentència

188/2005, segons la qual la el principi de non bis in ídem no permet que una infracció ja sancionada torni a sancionar-se, encara que sigui conjuntament amb d'altres. Una vegada sancionada i complerta la sanció corresponent, s'extingeix la responsabilitat, sense que sigui possible mantenir una espècie de registre de responsables d'infraccions en el qual anotar les faltes.

En conseqüència, la reiteració de conductes infractores no pot suposar el canvi de categoria d'una infracció lleu a una greu, ni d'una greu a molt greu, ja que la primera infracció ja ha estat sancionada i, per tant, no es pot tornar a sancionar per aquesta. Altra qüestió és que, com disposa l'article 86 de l'Avantprojecte, es tengui en compte com a criteri de graduació de les sancions.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 20 de maig de 2010

VOTO PARTICULAR QUE FORMULA LA REPRESENTACIÓN DE CAEB (GRUPO I) AL DICTAMEN 10/2010, EMITIDO POR EL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIVO A "AVANTPROJECTE DE LLEI D'IGUALTAT DE DONES I HOMES DE LES ILLES BALEARS

La CAEB sostiene que el proyecto normativo que se está considerando es superfluo, inoportuno y contraproducente, al estar en plena vigencia la Ley Estatal que no sólo hace efectivo el derecho de igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres, sino que proscribe radicalmente la discriminación de la mujer en todos los ámbitos de la vida, estableciendo los principios de actuación pública y regulando exhaustivamente derecho y deberes de las personas físicas y jurídicas, tanto públicas como privadas, Ley que ha fecundado todo el marco normativo del Estado, para inspirar y asentar cada una de las piezas del ordenamiento en los principios y en la regulación que la propia Ley Estatal ofrece.

El Govern de la CAIB tiene, por tanto, instrumento inmejorable para el despliegue del derecho a la igualdad, ejerciendo sus propias competencias y aplicando las prescripciones de la Ley Estatal, sin necesidad de introducir su propio elemento regulador, que producirá superposición de normas que incluso puede ser perturbador para la clara interpretación que ofrece la Ley Estatal. Además, al tener carácter transversal la norma que se proyecta y tener la pretensión de crear distintos órganos, producirá un elevado gasto público del todo innecesario e incompatible con la imperativa política de reducción del gasto que hoy toda Administración responsable debe decididamente acometer.

Teniendo en cuenta lo anterior, a continuación planteamos las observaciones concretas:

Artículo 2. Ámbito de aplicación y Artículo 3. Principios generales

Los principios generales de esta Ley no aportan nada más que una declaración de intenciones, una formulación de carácter más filosófico que realista. Además, en estos artículos, así como a lo largo de esta Ley en general, se exceden ciertos límites en cuanto a la imposición de ciertas reglas en la gestión de las empresas privadas. Como se ha comentado en la observación general, se valora como suficiente la legislación estatal en materia de igualdad.

Asimismo, consideramos que cabe eliminar el punto 3 del artículo 2: "*Los principios generales de esta Ley son aplicables a las entidades privadas que suscriban contratos o convenios de colaboración o sean beneficiarios de ayudas a las subvenciones que concedan a los poderes públicos y, en general, a todas las actuaciones que promuevan o lleven a término personas físicas y jurídicas privadas, en los términos que establece esta Ley*".

Los motivos son los siguientes:

En primer lugar, en el caso de que una entidad privada quiera firmar un convenio con la Administración Pública deberá demostrar que cumple los requisitos legales para la solicitud de la subvención correspondiente. En caso de no cumplirlos o de que, desde el punto de vista de la Administración, no se cumplan de forma suficiente, la entidad privada no firmará el convenio.

Además consideramos que se debe eliminar la referencia al distintivo empresarial como valoración en materia de contratación con la administración.

En segundo lugar, la Administración debería actuar como garante del cumplimiento de esos principios generales, sin embargo, no tienen un carácter mesurable.

Artículo 4. Competencias, funciones, organización institucional y financiación. Apartado 2.)

"Aquest capítol crea els següents organismes d'igualtat: l'Observatori per a la igualtat, les unitats per a la igualtat; i els següents òrgans de coordinació i consultius: la Comissió del Govern per a la Igualtat, el Consell per a la Igualtat de Gènere i el Consell de Participació de les Dones (si bé aquests ja existeix, per decret 49/2008)".

Artículo 11. Ayudas y subvenciones

La redacción de este artículo no contempla los principios o criterios de eficiencia y rentabilidad o de aprovechamiento de la subvención, centrándose única y exclusivamente en aspectos relacionados con el género. "*El Gobierno de las Islas Baleares, los consejos insulares y las demás administraciones públicas deben incorporar a las bases reguladoras de las subvenciones la valoración de actuaciones de consecución efectiva en la igualdad de género por parte de las entidades solicitantes, quitando de los casos, en qué, por la naturaleza de la subvención de las entidades locales, esté justificado no incorporarlas*". Proponemos, pues, su eliminación.

Artículo 24. Contratación pública

Proponemos la eliminación del punto 2 que establece que se dará preferencia de adjudicación de los contratos a aquellas empresas que dispongan del distintivo empresarial en materia de igualdad o que desarrollen medidas destinadas a conseguir la igualdad de oportunidades (...). Este tipo de medidas suponen un freno al desarrollo económico del tejido empresarial, hecho que se agrava especialmente en la situación de actual crisis económica. Además, la redacción de este artículo premia los aspectos relativos a la igualdad en detrimento de los técnicos y profesionales, hecho que puede considerarse contrario a los principios de contratación. Proponemos, pues, eliminar en su totalidad este artículo.

Artículo 31. Sisena. Títol IV, mesures per promoure la igualtat i àrees d'intervenció

En relació amb l'article 31 i, en especial l'apartat 6, recomanam que l'especial valoració dels projectes liderats per dones en branques de la investigació en què estiguin infrarepresentades, els que tenguin equips d'investigació amb presència equilibrada o els que plantegin mesures destinades a comprendre i eradicar la desigualtat entre dones i homes es concreti com a criteri de desempat en les convocatòries d'ajuts i subvencions.

Consideramos que lo que debe primar para la valoración de proyectos en las ramas de la investigación debe ser la calidad y la relevancia de la investigación, y no discriminar aquellos proyectos por no disponer de investigadores de sexo femenino.

Artículo 37. Incentivos para la contratación de mujeres

Habría que completar la redacción del artículo "*Se han de establecer incentivos a la contratación estable y al ascenso profesional a niveles superiores de las mujeres, atendiendo con carácter prioritario los sectores y las categorías laborales en qué estén infrarepresentados, y también las situaciones singulares*".

En este sentido, proponemos completar la redacción del mismo con el siguiente texto "*siempre que estas mujeres estén cualificadas profesionalmente y de forma objetiva para el desempeño de las funciones propias del lugar o categoría profesional. En este caso, se deberá tener en cuenta la descripción objetiva tanto del puesto de trabajo como de las funciones correspondientes para su desarrollo*".

Artículo 38. Promoción Empresarial

El punto 1 de este artículo establece que "*Las administraciones públicas de las Islas Baleares, en el marco de sus políticas de fomento empresarial, deben incluir ayudas específicas para mujeres para crear empresas o ayudas al autoempleo. Asimismo, deben establecer medidas de formación, asesoramiento y seguimiento que permitan la consolidación de los proyectos empresariales*".

Consideramos que la creación y consolidación de empresas no tiene relación con el género del emprendedor. Este artículo está limitando la posibilidad de incrementar el tejido productivo por cuestiones de género. Por otro lado, no se tiene en cuenta las motivaciones personales y/o profesionales de emprender y crear una empresa.

Artículo 39. Calidad en la ocupación

Un comentario similar al anterior merece el punto 1 de este artículo, puesto que no valora las motivaciones personales y/o profesionales en los procesos de formación continua y en el desarrollo de la trayectoria profesional.

Artículo 40. Planes de igualdad y presencia equilibrada en el sector empresarial

En relación al punto 1 de este artículo, con objeto de dotar a la redacción de una mayor claridad, proponemos el siguiente texto: "*El Gobierno de las Illes Balears ha de fomentar la <u>implantación voluntaria</u> de planes de igualdad en las empresas privadas que no estén obligadas por la Ley Orgánica 3/2007...*". Además, donde indica "... estos planes, sin perjuicio de lo que dispone la normativa básica sobre la materia, han de incluir medidas para...", debería decir "estos planes... <u>podrán incluir medidas</u> para...", atendiendo a lo expuesto en el eje de actuación 5.1. del Pla d'Ocupació de les Illes Balears 2009-2011.

Por otra parte, proponemos la eliminación del <u>punto 2</u> de este artículo, que establece que "*las empresas han de procurar la presencia equilibrada de mujeres y hombres en los órganos de dirección*", atendiendo a los siguientes argumentos:

Pretender que un porcentaje importante de mujeres ocupen puestos de responsabilidad implica tener que prescindir de un número significativo de

trabajadores varones que actualmente ocupan dichos puestos. La redacción da a entender que no estamos hablando de creación de nuevos puestos de trabajo, por lo que se trataría de una sustitución por razones de género, lo cual tiene un carácter discriminatorio (hacia en género masculino) y atenta contra los principios de igualdad que motivan esta Ley.

Además, la selección de personal se tiene que efectuar sin tener en consideración el criterio "género". No se puede condicionar la selección de un/a trabajador/a a la cuestión de género sino que debe efectuarse exclusivamente en función de su perfil profesional y, entendemos que ése debe ser el objetivo.

Por tanto, consideramos que, si bien es cierto que hay que fomentar la presencia de mujeres, ésta deberá estar motivada por la capacidad profesional y adecuación de la experiencia y formación de los miembros del equipo de dirección, no por su género, además de tener presente las motivaciones profesionales de éstas.

Artículo 41. Negociación colectiva

No corresponden al Gobierno funciones relativas a la negociación colectiva, ya que ésta corresponde exclusivamente a los temas sociales. Por tanto, nos oponemos a cualquier referencia a la negociación colectiva en esta Ley.

Además, como se ha comentado anteriormente, los miembros de los órganos de dirección deberán acreditar experiencia y/o capacidades profesionales válidas para ocupar los puestos de dirección, más allá de ser hombres o mujeres.

Artículo 45. Seguridad y salud laboral

Puesto que la protección de la maternidad ya viene recogida en la Ley 31/1995, de prevención de riesgos laborales, así como en la Ley Orgánica 3/2007, consideramos innecesario hacer de nuevo referencia a esta medida en esta Ley autonómica. Proponemos, pues, eliminar este artículo.

Artículo 46. Acoso sexual o por razón de sexo

El punto 5 de este artículo indica que el "*Govern de les Illes Balears ha de adoptar las medidas necesarias para una protección eficaz ante el acoso sexual y por razón de sexo, tanto en el ámbito de la Administración Autonómica como en las empresas privadas*". En lo que respecta al sector privado, éste ya debe cumplir lo establecido en materia de acoso en la Ley Orgánica 3/2007 y en la Ley de prevención de riesgos laborales, en cuanto a evaluación y tratamiento de los riesgos psicosociales. Además, la redacción de este punto es poco concreta y no aporta nada en especial. Por tanto, proponemos eliminar la referencia a las empresas privadas.

Artículo 53. Conciliación en las empresas privadas

Las medidas de conciliación en la empresa privada están condicionadas por la actividad económica y, en cualquier caso, deben ser objeto de la negociación colectiva.

Y para dejar constancia del voto particular de CAEB respecto al arriba mencionado Dictamen sobre la Ley de Igualdad de hombres y mujeres en Baleares, en Palma, a 25 de mayo de 2010.

DICTAMEN NÚM. 11/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'INTRODUEIXEN MESURES TRANSITÒRIES EN EL PLA D'HABITATGE DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decreto 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'Organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 28 de maig de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques relativa al Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'Habitatge de les Illes Balears.

Segon. Atès que l'expedient tramés no és complet i que no s'ha tramés per via electrònica, la Secretaria General del CES tramet un ofici a la secretària general de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques pel qual s'informa d'aquests fets. L'1 de juny es completa l'expedient amb aportació dels informes jurídic i de la secretària general.

Tercer. El 2 de juny, el president, atenent a la sol·licitud del conseller d'Habitatge i Obres Públiques i a l'informe que consta en l'expedient pel qual justifica la conveniència de la tramitació urgent del procediment, emet una Resolució per la qual considera aplicable el procediment abreujat previst en la norma de funcionament intern, la qual cosa implica l'elaboració d'una proposta per part de la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient i el debat i, si escau, aprovació per part de la Comissió Permanent. Aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa de la necessitat d'elaborar un decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'Habitatge de les Illes Balears, de 6 de maig de 2010.
2. Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, d'inici del procediment d'elaboració del decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.
3. Resolució del director general d'Arquitectura i Habitatge per la qual es justifica la necessitat de reduir a set dies el termini d'audiència del Projecte de decret.

4. Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques per la qual es sotmet a audiència el projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

5. Esborrany del projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

6. Ofici de remissió als consells insulars del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

7. Ofici de remissió a la Federació d'entitats locals de les Illes Balears (FELIB) del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

8. Ofici de remissió a l'Ajuntament de Palma, del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

9. Ofici de remissió al Col·legi oficial d'Aparelladors i Arquitectes tècnics de les Illes Balears del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

10. Ofici de remissió a la Caixa i a Sa Nostra, del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

11. Ofici de remissió al Consell de Joventut de les Illes Balears del projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

12. Ofici de remissió del Projecte de decret al Col·legi Oficial d'Agents de la Propietat Immobiliària.

13. Ofici de remissió del Projecte de decret de diplomats en Treball Social al Col·legi Oficial d'Agents de la Propietat Immobiliària.

14. Ofici de remissió a FACUA, associació de consumidors i Usuaris de les Illes Balears, del projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

15. Ofici de remissió al Col·legi Oficial d'Administradors de Finques del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

16. Ofici de remissió a CAEB del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

17. Ofici de remissió a CARITAS del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

18. Ofici de remissió a l'Associació Empresarial de Promotors Immobiliaris de Balears, del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

19. Oficis de remissió a UGT i a CCOO del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

20. Ofici de remissió al Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.
21. Ofici de remissió a l'Associació de Constructors del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.
22. Ofici de remissió a l'IBAVI del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.
23. Oficis de remissió a les conselleries del Govern de les Illes Balears del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.
24. Ofici de remissió a l'Institut Balear de la Dona del Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.
25. Escrit d'al·legacions presentat pel col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears, de 20 de maig de 2010.
26. Escrit de la Conselleria d'Agricultura i Pesca pel qual indiquen que no consideren necessari fer cap tipus d'al·legació.
27. Escrit de la Conselleria de Treball i Formació pel qual consideren que no es necessari fer cap tipus d'al·legació.
28. Informe jurídic sobre l'esborrany del projecte de decret, de 27 de maig de 2010.
29. Informe de la secretària general sobre el procediment d'elaboració i les al·legacions, suggeriments i recomanacions presentades en el tràmit d'audiència, de 27 de maig de 2010.
30. Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'habitatge de les Illes Balears.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 15 de juny de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per dos articles, i una disposició final.

El preàmbul, explica la finalitat del Decret, en sintonia amb el Reial decret 1961/2009, de 18 de desembre, pel qual s'estableixen mesures transitòries en el Pla Estatal d'habitatge i rehabilitació 2009-2012, destinades a la mobilització de l'estoc d'habitatges amb la pretensió de contribuir a solucionar el problema de l'accés a l'habitatge per part de gran nombre de ciutadans.

II. La part dispositiva consta de dos articles. El primer d'ells amb 7 apartat, reprodueix, amb alguna precisió, l'article 1 del Reial decret 1961/2009, de 18 de desembre, pel qual s'introdueixen noves mesures transitòries en el Pla Estatal d'Habitatge i Rehabilitació 2009-2010.

L'article 2 reprodueix l'article 2 del dit Reial decret 1961/2009.

III. La disposició final disposa que el Decret entra en vigor el mateix dia de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. El problema de l'habitatge actualment es concreta en la dificultat de les famílies per accedir-hi, malgrat l'existència d'habitatges buits en la Comunitat Autònoma, motiu pel qual en els darrers anys s'han adoptat diverses mesures tant a nivell estatal, com el Pla Estatal d'Habitatge i rehabilitació 2009-2012, com a nivell de Comunitat Autònoma, com la Llei 5/2008, de 14 de maig d'actuacions urgents destinades a l'obtenció de sòl per a habitatges de protecció pública, el Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen els ajuts per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla estratègic d'Habitatge de les Illes Balears 2008-2011, modificat en diverses ocasions. Així, aquest Projecte de decret no és més que una altra passa en aquesta direcció, d'acord amb el Reial decret 1961/2009, de 18 de desembre, pel qual s'introdueixen noves mesures transitòries en el Pla Estatal d'Habitatge i Rehabilitació 2009-2012.

Segona. Pel que fa al procediment, recomanam que no es generalitzi la utilització dels tràmits d'urgència. El Reial decret 1961/2009 va ser aprovat el 18 de desembre de 2009, és a dir, gairebé 5 mesos abans de què es posés en marxa aquest decret autonòmic. Entenem que la declaració d'urgència s'ha de reservar per supòsits d'urgència reial. És evident que tota mesura que afavoreixi els ciutadans s'ha de poder gaudir el més aviat possible, però per triar una tramitació urgent i reduir tots els tràmits a la meitat, els quals, hem de recordar, són manifestacions de la garantia de participació pública i de motivació de les actuacions administratives, la urgència ha de estar motivada i no només amb una resolució que afirmi que és urgent, sinó amb indicació de les circumstàncies concretes que justifiquen l'escurçament dels terminis.

A la vista dels organismes als quals s'ha donat audiència, ens demanam quin criteri s'ha seguit per triar l'associació de consumidors FACUA i no, per exemple, Nuredunna, l'ACUIB, associació de consumidors de Balears, o l'OCU, Organització de Consumidors i Usuaris.

Som conscients, així mateix, que l'abast d'aquest Projecte de decret és limitat en quant que repeteix, dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma, un Reial decret vigent en tot l'Estat des del 31 de desembre de 2009, i amplia la superfície màxima dels habitatges

que poden ser qualificats com a protegits, fins a 120 metres quadrats útils. I que, per tant, la reducció de terminis té uns efectes pràctics de poc ressò, però volem deixar constància d'aquesta advertència, segons la qual aquest procediment urgent no s'ha de generalitzar.

Tercera. Pel que fa al contingut del Projecte de decret, el trobam adient, tant pel que fa a l'ampliació dels terminis fins al 31 de desembre de 2010, com pel que fa a l'ampliació de la superfície útil.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'Habitatge de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 15 de juny de 2010

DICTAMEN NÚM. 12/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE EL PROJECTE DE REGLAMENT PER A LA REGULACIÓ DE LES ACTIVITATS DE TEMPS LLIURE INFANTIL I JUVENIL A L'ÀMBIT TERRITORIAL DE L'ILLA D'EIVISSA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del seu Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel Decret 128/2001, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 31 de maig de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular d'Eivissa respecte al Projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa d'Eivissa.

Segon. A la vista que falta la documentació en format electrònic, la secretària general tramet, el dia 1 de juny de 2010, un ofici al conseller executiu de Política Esportiva i de Lleure, pel qual sol·licita que sigui tramès l'expedient en format electrònic, d'acord amb la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES.

Tercer. El dia 2 de juny, es rep, per correu electrònic la documentació sol·licitada i el mateix dia, la sol·licitud és anunciada als consellers del CES i a un seguit d'organitzacions no representades en el Consell perquè trametin, si ho consideren oportú, observacions al projecte esmentat. Respon a la tramesa La Caixa.

Quart. L'expedient consta de la següent documentació:

1. Providència d'inici de l'expedient per a l'elaboració d'un reglament en relació amb les activitats de temps lliure infantil i juvenil, de 17 de març de 2008.
2. Informe proposta de 19 de març de 2008.
3. Informe jurídic relatiu a l'aprovació d'un reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenils per a l'illa d'Eivissa, de 25 de març de 2008.
4. Proposta del conseller executiu del Departament de Política esportiva i de Lleure al Ple del Consell d'Eivissa de 31 de març de 2009.
5. Informe jurídic relatiu a l'aprovació d'un reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenils per a l'illa d'Eivissa, de 4 de desembre de 2009.
6. Memòria per a l'aprovació inicial del Reglament regulador de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'illa d'Eivissa.

7. Informe proposta de 4 de desembre de 2009.
8. Proposta del conseller executiu del Departament de Política esportiva i de Lleure al Ple del Consell d'Eivissa, de 9 de desembre de 2009 i certificat expedit per la Secretària accidental del Consell Insular d'Eivissa.
9. Publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, de l'edicte d'informació pública de l'aprovació inicial del Reglament de regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa d'Eivissa.
10. Comunicació de l'edicte d'informació pública a les següents entitats:
    - Àrea de Joventut d'Esquerra Unida d'Eivissa i Formentera
    - Consell de la Joventut d'Eivissa
    - Associació Centre Portinatx
    - ASDE Scouts de Balears
    - Centre Socioeducatiu BETANIA, Cáritas diocesana d'Eivissa
    - Centre Recreatiu i Cultural Ses Salines
    - Creu Roja Joventut Eivissa
    - Asociación Ibiza Mundo Activo
    - Grup d'Estudi de sa Natura (GEN)
    - Grup Pitiús d'Espeleologia (GEP)
    - Taller de Flauta Dolça Albarca
    - Ajuntament de Santa Eulària del Riu
    - Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia
    - Ajuntament de sant Antoni de Portmany
    - Punt d'informació jove de Sant Jordi
    - Asociación de familias por una Ibiza y Formentera sin drogas
    - Grup Gent Jove
    - Asociación Juvenil y Cultural "Joves Pitiüsos"
    - Associació Cultural Labritja
    - Asociación de padres de niños y adolescentes discapacitados de Ibiza y Formentera (ASPANADIF)
    - Juniors Movimiento Diocesano
    - Fundació Diocesana Isidor Macabich S'Espurna
    - Asociación Personas Necesidades Especiales Eivissa i Formentera (APNEEF)
    - Ajuntament de Sant Joan de Labritja

- Associació de Lluita anti-sida de les Illes Balears (ALAS-Eivissa)
- Associació 8 d'agost
- Asociación para discapacitados y Mayores (ADIMA IBIZA)
- Associació d'Altes Capacitats i Talents d'Eivissa i Formentera (ACTEF)
- Asociación de Madres y Padres del Morna International College
- Centre d'Informació Jove de l'ajuntament d'Eivissa (CIJAE)
- Centre d'informació Jove de Sant Antoni de Portmany
- Punt d'informació Jove de Sant Joan de Labritja
- Ajuntament d'Eivissa
- Grup Cultural Sant Vicent de Sa Cala
- Centre d'informació Jove de Sant Josep de sa Talaia
- Associació cultural Alhadros
- S'Estel Associació de Professionals de Temps Lliure i Serveis Culturals
- Associació Cultural Quatre
- Asociación Pitiusa de Familiares de enfermos mentales
- Associació Juvenil Exploradores Vía Púnica
- Associació de Voluntaris Magna Pityusa
- Asociación Nómadas
- Asociación Inspiral
- Col·lectiu Cultural Ràdio UC Eivissa
- Asociación Ibiza 4 Patas

11. Al·legacions presentades pel Sr. Jordi Escandell Salvador.
12. Al·legacions presentades pel Consell de Joventut de les Illes Balears.
13. Informe relatiu a l'estimació o desestimació de les Al·legacions presentades pel Consell de la Joventut de les Illes Balears i proposta de modificació del text del Reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantils i juvenils per a l'illa d'Eivissa, amb la finalitat d'adaptar-lo a la nova Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (Llei 17/2009, de 23 de novembre) que emet la lletrada del Consell d'Eivissa.
14. Projecte de reglament de regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil en l'àmbit territorial de l'illa d'Eivissa.

Cinquè. La Comissió Permanent designa, en virtut de l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió de Treball de l'Àrea Social perquè

aprovi la proposta de dictamen. En compliment del procediment establert, la comissió es reuneix el dia 16 de juny i aprova una proposta, que s'eleva al Ple, el qual aprova definitivament aquest dictamen en la sessió que té lloc el 23 de juny de 2010.

II. Contingut del reglament

Aquest reglament, aprovat inicialment pel Ple del Consell d'Eivissa, consta d'una part expositiva, una part normativa amb un total de 25 articles dividits en sis capítols, i una part final composta per dues disposicions addicionals, una disposició transitòria i una disposició final.

I. El preàmbul fa una exposició de la normativa vigent en matèria de temps lliure i joventut i de la seva evolució, i justifica amplament les seves competències per l'elaboració d'aquest Reglament, tenint en compte l'aprovació de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la Llei integral de joventut aprovada pel Parlament de les Illes Balears en el 2006 i la Directiva 2006/123/CE, del Parlament europeu i del Consell, de 12 de desembre, relativa als serveis de mercat interior, transposada a l'ordenament jurídic espanyol principalment per la Llei 25/2009, de 22 de desembre.

II. La part dispositiva del Reglament s'estructura, com ja s'ha dit, en 6 capítols.

Capítol I: àmbit d'aplicació i definicions de les activitats de temps lliure (articles 1 a 3). En aquest capítol es regula l'objecte (establir les normes que han de regular les activitats de temps lliure infantils i juvenils que es desenvolupin a la illa d'Eivissa), tota una sèrie de definicions de les activitats de temps lliure i les activitats excloses de l'aplicació d'aquest Reglament, com l'esport escolar i o les de caràcter familiar.

Capítol II: Règim de comunicació o d'autorització de les activitats de temps lliure (articles 4 a 10). Estableix dos tipus de comunicació segons les activitats es duguin a terme en instal·lacions juvenils autoritzades, d'acord amb el capítol VI de l títol IV de la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de joventut, o en qualsevol altres o a l'aire lliure.

Capítol III: Projecte educatiu i condicions d'execució de les activitats de temps lliure (articles 11 a 15). Aquest capítol regula els tràmits previs a la posada en marxa d'una activitat de lleure, classifica les activitats programades en ordinàries, extraordinàries i en extraordinàries d'aventura i risc, en funció del grau de dificultat i risc. Estableix així mateix les condicions per a l'execució de les activitats programades, com ara la preparació del participants i la titulació dels personal tècnic, i les normes de caràcter sanitari relatives a les condicions de l'aigua, els aliments i l'eliminació de residus.

Capítol IV: Equip dirigent de les activitats de temps lliure (articles 16 a 21). L'article 16 defineix què s'ha d'entendre per equip dirigent i al llarg del capítol desplega les obligacions i els requisits exigibles als diferents membres de l'equip.

Capítol V: Obligacions i documentació a disposar pel director o la directora de l'activitat (articles 22 a 24). En aquests 3 preceptes disposa que el director o directora de l'activitat ha de garantir la qualitat educativa, complir i fer complir la normativa sanitària vigent i estar en possessió de la documentació que preveu l'article 23, entre la qual es troba la comunicació efectuada a l'Administració, la llista de participants i les titulacions de l'equip.

Capítol VI: Seguiment i assessorament d'activitats de temps lliure (article 25). Aquest article disposa que els tècnics del departament competent en matèria de lleure podran visitar els llocs on es duguin a terme les activitats.

III. La part final consta de dues disposicions addicionals, la primera relativa a l'adaptació a l'Espai Únic d'Educació Superior, i la segona, al tractament de dades de caràcter personal, que s'ha de fer d'acord amb la Llei 15/1999, de 13 de desembre.

La disposició transitòria adapta a aquest Reglament les sol·licituds presentades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reglament.

La disposició final estableix una vacatio legis de 20 dies per a l'entrada en vigor del Reglament.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES valora de manera positiva aquest Reglament en tant que desenvolupa amb cura la Llei integral de joventut i s'adapta a la normativa emanada de la Unió Europea pel que fa a la simplificació de tràmits.

Segona. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de l'Estatut d'autonomia implica que els consells insulars gaudeixen de competències pròpies sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària, essent les activitats de temps lliure infantil i juvenil una d'aquestes. Això implica, per tant, que, dins el marc de la Llei 10/2006, integral de joventut, el consell insular corresponent pot dictar el reglament de desenvolupament que consideri adient per a la seva illa. No obstant això, el Govern de les Illes Balears va dictar el Decret 129/2005, de 16 de desembre, pel qual es regulen les activitats de temps lliure infantils i juvenils, decret que es troba vigent en l'actualitat i que pot generar dubtes entre els usuaris i destinataris de la norma.

Per això, recomanam que, en ares de la seguretat jurídica, o bé mitjançant una disposició final, o per qualsevol altre mecanisme, es disposi, expressament, no ja la derogació d'aquest Decret autonòmic, cosa per a la qual no compta amb la competència adient, sinó per a establir la no aplicabilitat d'aquest Decret 129/2005 en l'àmbit de l'illa d'Eivissa, o l'aplicabilitat subsidiària, mentre es trobi vigent.

Certament la memòria que justifica l'elaboració d'aquesta norma ja indica que aquest Decret autonòmic deixarà d'aplicar-se en l'àmbit de l'illa d'Eivissa, però no consta en el text del Reglament, que és el que té eficàcia jurídica.

Certament no trobarem moltes discrepàncies entre el decret de 2005 i el Projecte de reglament que es vol aprovar ara, però n'hi ha d'importants ja que, a tall d'exemple, afecten a terminis de comunicació de les activitats.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, valoram l'esforç d'aquest Consell Insular per promoure la màxima participació, amb la tramesa de l'esborrany del Reglament a un gran nombre d'associacions i interessats en o afectats per activitats de lleure. Consideram així mateix que han posat especial cura en l'elaboració dels informes.

Segona. La part expositiva del Projecte de reglament fa una exposició del que ha estat la regulació de les activitats de lleure infantil i juvenil i de les normes que les afecten i que aconsellen una nova regulació i, sobre tot, la regulació pel mateix Consell Insular d'Eivissa, competent per elaborar normes reglamentàries en aquesta matèria a la llum de l'Estatut d'autonomia.

D'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar la consulta feta a aquest Consell.

Tercera. El text del Reglament respecta la Llei integral de la joventut i el Decret 129/2005 emès pel Govern de les Illes Balears, que, essent anterior a la Llei no es troba totalment adaptat, motiu principal d'aquest Reglament. A continuació passam a fer tot un seguit d'observacions amb la voluntat de millorar el text i la seva aplicació posterior:

1. El capítol II, relatiu al règim de comunicació o d'autorització de les activitats de temps lliure només regula el règim de comunicació, motiu pel qual recomanam que es suprimeixi del títol la referència a l'autorització.

   En aquest mateix sentit, l'article 9, sobre la informació a les administracions locals i departaments interessats, fa referència a "les activitats comunicades o autoritzades", quan sembla que el règim d'autorització ha estat suprimit, motiu pel qual recomanam que s'eliminin totes les referències a les autoritzacions.

2. L'article 7, del règim de comunicació, es desplega en cinc apartats. No obstant això, l'apartat 4 no existeix, motiu pel qual recomanam que l'apartat 5 passi a ser l'apartat 4.

3. L'article 15, regula les normes de caràcter sanitari i comença amb un apartat 1 que, a la vegada, es divideix en els apartats a) aigua, b) aliments, c) eliminació de residus i restes, d) farmaciola. Ara bé, no hi ha un apartat 2, i alguns dels subapartats es subdivideixen, a la vegada, en altres, cosa que dificulta la lectura i la comprensió de l'article. Més encara, el darrer paràgraf d'aquest article disposa que *les activitats que regula aquest <u>títol</u> que es facin en instal·lacions o edificis s'han de sotmetre a les normes de caràcter sanitari i a la*

resta de condicions que s'estableixin reglamentàriament per a les instal·lacions infantils i juvenils, precepte aquest que sembla formar part de l'apartat farmaciola però que és de caràcter general. En relació amb aquest mateix paràgraf, s'ha de substituir "títol" per "capítol" o "reglament", segons sigui el sentit que se li vulgui donar, ja que no hi ha cap títol en aquest Reglament.

Així mateix, l'apartat dedicat a l'aigua exigeix aigua potable. En coherència amb això, hauria de permetre no només el subministrament d'aigua mineral embotellada, sinó també aigua potable embotellada.

L'apartat dedicat als aliments conté un apartat, el 3, relatiu als aliments perible. La darrera frase disposa que *si no es disposa de sistemes de fred, aquests aliments s'han de consumir el mateix dia que es comprin i els que sobrin, si s'escau, s'han de rebutjar.*

Recomanam que s'elimini "si s'escau", ja que sembla donar opció a que quan s'interrompi la cadena de fred o no es disposi de frigorífic, els aliments peribles es puguin conservar. Entenem que, per motius higiènics i de salut, si sobren aliments peribles, s'han de rebutjar sense més consideracions.

Per tot això, recomanam que es refaci aquest article i recomanam les redacció i estructura següents:

1. El director o directora responsable de les activitats ha de garantir el compliment de les mesures sanitàries quant a l'aigua, els aliments i l'eliminació adient dels residus i de les restes orgàniques, d'acord amb les condicions següents:

a) Aigua

(...)

b) Aliments

(...)

c) Eliminació de residus

(...)

2. Durant tot el temps de duració de l'activitat de què es tracti, es disposarà d'una farmaciola de primers auxilis, sota la responsabilitat de la direcció responsable de les activitats o del/de la responsable sanitari/sanitària. La dotació inicial de la farmaciola estarà en funció del nombre de participants, característiques de l'activitat i la distància existent entre l'emplaçament i el centre sanitari més pròxim.

3. Durant tot el temps de duració de l'activitat, estarà present un membre de l'equip de monitors o una persona amb formació en primers auxilis degudament acreditada, que disposarà d'informació sobre els horaris i centres d'assistència sanitària de la zona.

4. Les activitats que regula aquest Reglament/capítol que es facin en instal·lacions o edificis s'han de sotmetre a les normes de caràcter sanitari i a

la resta de condicions que s'estableixin reglamentàriament per a les instal·lacions infantils i juvenils.

4. L'article 16, relatiu a l'equip dirigent defineix en l'apartat 3 el concepte de director o directora de l'activitat i el concepte d'equip de monitors. En ambdós casos es refereix a la formació i a les titulacions que han de tenir. Recomanam que es faci referència als articles 18 i 19, que versen sobre la formació exigible al director o directora i als monitors de temps lliure, respectivament.
5. La disposició transitòria és única, per tant, es pot modificar primera per única.
6. En coherència amb el que s'ha dit en les observacions generals, recomanam que es creï una disposició final relativa a la inaplicació en l'illa d'Eivissa del Decret 129/2005, de 16 de desembre, pel qual es regulen les activitats de temps lliure infantils i juvenils, o que se'n declari l'aplicació subsidiària.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa d'Eivissa, i sol·licita al Consell Insular d'Eivissa que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 23 de juny de 2010

DICTAMEN NÚM. 13/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES DEROGA EL DECRET 149/1997, DE 21 DE NOVEMBRE, PEL QUAL ES RECONEIX LA DENOMINACIÓ GEOGRÀFICA "GIN DE MENORCA" I S'APROVA EL SEU REGLAMENT I AL PROJECTE D'ORDRE PEL QUAL ES RECONEIX LA INDICACIÓ GEOGRÀFICA "GIN DE MAHÓN" I SE N'APROVA EL REGLAMENT

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de juny de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica "Gin de Menorca" i se n'aprova el Reglament i al Projecte d'ordre pel qual es reconeix la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i se n'aprova el Reglament.

Segon. El mateix dia 2 de desembre, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Antecedents: Sol·licitud del director insular de Promoció de Productes de Qualitat, del Departament d'Economia i Medi Ambient del Consell Insular de Menorca.

2. Informe sobre l'oportunitat de regular mitjançant una ordre de la conselleria d'Agricultura i Pesca, el reconeixement i la regulació de la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i procedeix la derogació del Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeixia la denominació geogràfica "Gin de Menorca" i s'aprova el seu reglament.

3. Proposta de resolució per la qual s'inicia el procediment d'elaboració d'una ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, pel reconeixement de la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i s'aprovi el seu reglament, i la derogació del Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix denominació geogràfica "Gin de Menorca" i s'aprova el seu reglament.

4. Memòria sobre l'oportunitat d'elaborar una Ordre per la qual es reconegui el indicació geogràfica "Gin de Menorca" i s'aprovi el seu reglament i l'elaboració d'un decret pel qual es derogui el Decret 149/1997, de 21 de

novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica “gin de Menorca” i se n’aprova el reglament.

5. Resolució de la consellera d’Agricultura i Pesca per la qual s’inicia el procediment d’elaboració d’una ordre per la qual es reconeix la indicació geogràfica “Gin de Menorca” i s’aprova el seu reglament i l’elaboració d’un decret pel qual es derogui el Decret 149/1997, de 21 de novembre.

6. Normativa:

   a. Reglament CE 1576/1989, de 29 de maig, pel qual es regulen les normes generals relatives a la definició, designació i presentació, de les begudes espirituoses.

   b. Reglament CE 110/2008, del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de gener, relatiu a la definició, designació, presentació, etiquetat i protecció de la indicació geogràfica begudes espirituoses.

   c. Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica “Gin de Menorca”, i s’aprova el seu reglament.

   d. Decret 106/2002, de 2 d’agost, d’autorització al conseller d’Agricultura i Pesca a dictar disposicions reglamentàries en matèria de denominacions de qualitat de productes agroalimentaris.

7. Esborrany del decret i de l’ordre sotmesos a tràmit d’audiència.

8. Tramesa dels projectes a les entitats següents:

   a. Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí

   b. Consell Insular d’Eivissa

   c. Consell Insular de Menorca

   d. Consell Insular de Formentera

   e. Consell Insular de Mallorca

   f. UCABAL

   g. Unió de Pagesos de Menorca

   h. FAGME

   i. ASAJA Balears

   j. CAEB Menorca

   k. PIME Menorca

   l. AGRAME Menorca

   m. Destil·leries Xoriguer

   n. FAGME Menorca

   o. Institut Balear de la Dona

9. Informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
10. Al·legacions presentades pel Consell Insular de Menorca.
11. Informe del Servei Jurídic.
12. Informe del secretari general.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 23 de maig de 2010.

II. Contingut dels projectes normatius

Aquest dictamen versa sobre dos projectes normatius relacionats entre ells. D'una banda, el Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica "Gin de Menorca" i, de l'altra, el Projecte d'ordre pel qual es reconeix la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i se n'aprova el Reglament, el contingut dels quals exposarem tot seguit:

I. Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica "Gin de Menorca".

Aquest projecte de decret consta d'una part expositiva on repassa la normativa aplicable i els motius concret que han dut a la seva elaboració, com ara el Reglament (CE) 110/2008, del Parlament europeu i del Consell, relatiu a la definició, designació, presentació, etiquetatge i protecció de la indicació geogràfica de begudes espirituoses, que deroga el Reglament (CE) 1576/1989, però manté el reconeixement del Gin de Mahón com a indicació geogràfica en la categoria de beguda espirituosa aromatitzada amb ginebró.

A continuació, l'article únic del Projecte de decret deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, i la disposició final disposa l'entrada en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

II. Projecte d'ordre pel qual es reconeix la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i se n'aprova el Reglament.

Aquest Projecte d'ordre consta d'una part expositiva que fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la derogació del Reglament 1576/89 i l'aprovació del Reglament (CEE) 110/2008 del Parlament europeu i del Consell, de 15 de gener, relatiu a la definició, designació, presentació, etiquetatge i protecció de la indicació geogràfica de begudes espirituoses.

III. La part dispositiva del Projecte d'ordre, consta d'un sol article pel qual s'aprova el reglament.

IV. La part final conté una disposició addicional (Totes les despeses que origina el control del Gin de Mahón són a càrrec de les persones que utilitzen l'esmentada indicació geogràfica), una de transitòria, relativa als productes etiquetats com a Gin de Menorca al temps de la publicació d'aquesta norma, i tres de finals.

V. Finalment, en l'annex es desplega el Reglament de la indicació geogràfica "Gin de Mahón".

III. Observacions

Primera. Es valora positivament la tramitació conjunta d'ambdues normes atesa la relació que hi ha entre elles. Si bé ens hem plantejat la conveniència de fer dos dictàmens, atès que es tracta de dues normes diferents i amb rang legal distint, el cert és que consideram més adient una valoració conjunta, conscients de què la diferència en el rang de les normes és una qüestió formal, derivada del Decret 106/2002, de 2 d'agost pel qual s'autoritza el conseller d'Agricultura i Pesca per dictar disposicions reglamentàries en matèria de denominacions de qualitat de productes agroalimentaris, i que, d'altra manera, s'hagués preparat una única norma.

Segona. En relació amb el procediment, crida l'atenció que l'expedient s'iniciï a sol·licitud del director insular de Promoció de Productes de Qualitat del Departament d'Economia i Medi Ambient del Consell Insular de Menorca i que, d'altra banda, el mateix Departament d'Economia i Medi Ambient presenti al·legacions a l'expedient, mitjançant les quals reclama la competència per regular aquesta matèria.

Així mateix, les al·legacions del Consell Insular d'Eivissa fan referència a uns documents que podrien ser d'interès en aquest procediment, de maig de 2009, els quals no s'han incorporat a l'expedient i que tal vegada explicarien el retard en l'inici del procediment des de l'ofici del director insular (registre d'entrada en la Conselleria d'Agricultura i Pesca de 10 de març de 2009) i el primer document d'aquest expedient (1 de febrer de 2010).

Tercera. Pel que fa al Projecte de decret, entenem que compleix amb el seu objecte, que és, únicament, derogar el Decret 149/1997 per així, poder adaptar la regulació i la protecció del Gin de Mahón, a la legislació europea prevista en el Reglament CE 110/2008 del Parlament europeu i del Consell de 15 de gener, relatiu a la definició, designació, presentació, etiquetatge i protecció de la indicació geogràfica de begudes espirituoses.

Quarta. Finalment, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf del preàmbul la referència a la consulta feta i al dictamen emès per aquest Consell.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica "Gin de Menorca" i se n'aprova el Reglament i al Projecte d'ordre a d'ordre pel qual es reconeix la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i se n'aprova el Reglament, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 23 de juny de 2010

DICTAMEN NÚM. 14/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULEN ELS CENTRES INTEGRATS DE FORMACIÓ PROFESSIONAL DINS L'ÀMBIT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *a*, incís primer del seu Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel Decret 128/2001, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 3 de juny de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Educació i Cultura relativa al Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. A la vista que falta la documentació en format electrònic, l'assessora jurídica tramet, el dia 4 de juny de 2010, un ofici al director general de Formació Professional de la Conselleria d'Educació i Cultura, pel qual sol·licita que sigui tramès l'expedient en format electrònic, d'acord amb la disposició addicional primera del Reglament d'organització i funcionament del CES.

Tercer. El dia 8 de juny es registra d'entrada en el CES la documentació sol·licitada i, el president, en atenció a la sol·licitud inicial, resol aplicar el procediment d'urgència, fet que implica l'emissió del dictamen en un termini màxim de 15 dies.

Quart. Aquest mateix dia, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Cinquè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa del Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
2. Estudi econòmic sobre el Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
3. Resolució de la consellera d'Educació i Cultura, de 30 d'octubre de 2008, per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració del decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

4. Versions successives del Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
5. Convocatòria de reunió del Ple del Consell de Formació Professional de 23 de març de 2009.
6. Acta de la reunió ordinària del Ple del Consell de Formació Professional del dia 23 de març de 2009.
7. Convocatòria de reunió ordinària de la Comissió Permanent del Consell de Formació Professional d'1 d'abril de 2009.
8. Documentació adjunta a la convocatòria de reunió ordinària de la Comissió Permanent del Consell de Formació Professional d'1 d'abril de 2009.
9. Acta de la reunió ordinària de la Comissió Permanent del Consell de Formació Professional d'1 d'abril de 2009.
10. Aportacions fetes per l'UGT-FETE, CCOO, la Conselleria de Treball i Formació, l'IQPIB, i la CAEB, lliurades a la reunió de la Comissió Permanent del Consell de Formació Professional d'1 d'abril de 2009.
11. Convocatòria de reunió de la Comissió de treball de Centres Integrats de 28 d'abril.
12. Acta de la reunió de la Comissió de Treball de Centres Integrats del 28 d'abril.
13. Observacions de la CAEB de 5 de maig de 2009, sobre la versió del 29 d'abril de 2009, de l'Avantprojecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
14. Acta de la Comissió Permanent del Consell de Formació Professional del dia 6 de maig.
15. Convocatòria de la reunió de la CT de Centres Integrats del 12 de maig de 2009.
16. Correu electrònic que justifica la tramesa a la Conselleria de Treball i Formació, de l'esborrany del 12 de maig de 2009 del Projecte de decret, el qual inclou les aportacions que havien arribat fins a la data esmentada.
17. Aportacions que fa la Direcció General de Política Lingüística el 29 de maig de 2009 sobre la versió de 9 de març, de l'avantprojecte de decret.
18. Convocatòria de la reunió del Ple del Consell de Formació Professional de 3 de juny.
19. Certificació de l'aprovació de la versió del 13 de maig del Projecte de decret, per consens del Ple del Consell de Formació Professional.
20. Text de la versió del 13 de maig pel projecte de decret.
21. Text de la versió de 13 de maig del Projecte de decret, amb correccions ortogràfiques i altres.

22. Sol·licitud a l'Institut de la Dona de l'informe sobre l'impacte de gènere del Projecte de decret.
23. Informe sobre l'impacte de gènere del Projecte de decret.
24. Ofici de tramesa de l'expedient del Decret al Consell Escolar de les Illes Balears (25 de juny) per demanar-li l'informe preceptiu sobre el Projecte de decret i còpia de la versió del projecte de decret de 22 de juny.
25. Petició de l'ESTEI-i, com a membre del Consell Escolar de les Illes Balears, de concreció sobre l'informe econòmic. La mateixa petició es va fer via telefònica per part del president del Consell Escolar.
26. Tramesa de concreció sobre l'informe econòmic al Consell Escolar de les Illes Balears.
27. Informe del Consell Escolar de les Illes Balears.
28. Informe de la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent d'avaluació sobre les observacions i els suggeriments proposats pels diferents organismes consultats.
29. Ofici de tramesa de l'informe a la Secretaria General de la Conselleria d'Educació i Cultura per obtenir-ne la signatura de conformitat.
30. Ofici de tramesa de l'expedient al Servei Jurídic de la Conselleria d'Educació i Cultura.
31. Nota del Servei Jurídic amb observacions jurídiques, formals i de contingut sobre el projecte de Decret.
32. Informe de la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent d'avaluació de les observacions realitzades pel Servei Jurídic i de la Secretaria General.
33. Ofici de la tramesa de l'expedient a la Secretaria General de la Conselleria d'Educació i Cultura per obtenir-hi els informes preceptius del Servei Jurídic i de la Secretaria General.
34. Informe del Servei Jurídic relatiu al Projecte de decret pel qual es regules els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
35. Informe de la Secretaria General relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
36. Ofici de la tramesa de l'expedient al president de les Illes Balears perquè l'enviï al Consell Consultiu perquè emeti dictamen sobre el Projecte de decret.
37. Versió de 23 de novembre de 2009, en català, del Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que es va trametre, per primera vegada, al Consell Consultiu de les Illes Balears.

38. Versió de 23 de novembre, en castellà, del Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que es va trametre, per primera vegada, al Consell Consultiu de les Illes Balears.
39. Sol·licitud del president de les Illes Balears d'emissió de dictamen amb caràcter d'urgència tramesa a la presidenta del Consell Consultiu.
40. Comunicació que la sol·licitud anterior no s'ha de considerar urgent.
41. Comanda de ponència a la senyora Maria Dolores Romeo Pérez, del Consell Consultiu.
42. Escrit de la presidenta del Consell Consultiu en què demana l'emissió de determinats documents per part de la Conselleria de Treball i Formació entre altres aspectes.
43. Ofici de devolució de l'expedient sense emetre'n dictamen.
44. Ofici de la cap del Gabinet del conseller d'Educació i Cultura a la secretària general de la mateixa conselleria.
45. Ofici de la secretària general al director general de Formació Professional i Aprenentatge Permanent.
46. Ofici de tramesa de l'expedient des de la Conselleria d'Educació i Cultura cap a la Conselleria de Treball i Formació que inclou la petició que emeti determinada documentació relativa al Projecte de decret.
47. Ofici de tramesa de documentació des de la Conselleria de Treball i Formació cap a la Conselleria d'Educació i Cultura.
48. Resolució del conseller de Treball i Formació - president del SOIB, d'inici de l'expedient.
49. Informe de la Secretaria General de la Conselleria de Treball i Formació sobre el Projecte de decret.
50. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria de Treball i Formació sobre el Projecte de decret.
51. Documentació relativa a la tramesa al BOIB de l'anunci pel qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret, perquè s'hi publiqui.
52. Informe de la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent d'avaluació sobre les observacions i els suggeriments que figuren a la nota del Servei Jurídic de la Conselleria de Treball i Formació relativa al Projecte de decret.
53. Ofici de tramesa de l'informe d'avaluació cap a la conselleria de Treball i Formació.
54. Informe favorable del Servei Jurídic del SOIB sobre el Projecte de decret.

55. Informe favorable de la Secretaria General de la Conselleria de Treball i Formació sobre el Projecte de decret.

56. Versió de 17 de març de 2010, en català, del Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, anunciada en BOIB i tramesa a la Conselleria de Treball i Formació i, posteriorment, al Consell Consultiu de les Illes Balears.

57. Versió de 17 de març de 2010, en castellà, del Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, anunciada en BOIB i tramesa a la Conselleria de Treball i Formació i, posteriorment, al Consell Consultiu de les Illes Balears.

58. Ofici de tramesa de l'expedient a la secretària general de la Conselleria d'Educació i Cultura perquè es facin els tràmits per demanar el Dictamen preceptiu del Consell Consultiu, amb caràcter d'urgència.

59. Ofici de tramesa de l'expedient des del conseller cap al president del Govern de les Illes Balears perquè es facin els tràmits per demanar el Dictamen preceptiu del Consell Consultiu, amb caràcter d'urgència.

60. Ofici de devolució de l'expedient des del Consell Consultiu cap al president del Govern de les Illes Balears.

61. Ofici de devolució des del conseller de Presidència cap al conseller d'Educació i Cultura.

62. Ofici de devolució de l'expedient des del cap de gabinet del conseller cap a la secretària general de la Conselleria d'Educació i Cultura.

63. Ofici de devolució de l'expedient des de la secretària general de la Conselleria d'Educació i Cultura cap al director general de Formació Professional i Aprenentatge Permanent.

64. Informe de la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent sobre les modificacions realitzades al text del Projecte de decret.

65. Versió de 26 de maig de 2010, en català, del Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears tramesa al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

66. Versió de 26 de maig de 2010, en castellà, del Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears tramesa al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

67. Ofici de tramesa de l'expedient al conseller d'Educació i Cultura perquè es facin els tràmits per demanar el dictamen preceptiu del Consell Econòmic i Social, amb caràcter d'urgència.

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de

Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 16 de juny i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 23 de juny de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 17 articles, una part final distribuïda en 3 disposicions addicionals, 4 disposicions transitòries i 2 disposicions finals, i un annex de centres integrats de formació professional.

I. La part expositiva explica l'objecte del projecte de decret, així com el marc normatiu dins el qual s'hi insereix. Així, fa referència al Catàleg nacional de qualificacions professionals i a l'obligació establerta en la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de garantir als diferents col·lectius l'accés eficaç a la formació professional.

Així mateix, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, fa una aposta per l'aprenentatge al llarg de la vida, i potencia l'educació permanent com a principi bàsic del sistema educatiu. I el Reial decret 395/2007, de 23 de març, pel qual es regula el subsistema de formació professional per a l'ocupació assenyala en el preàmbul el fet de convertir l'aprenentatge permanent en el nostre país en un element fonamental, no sols per a la competitivitat i l'ocupació, sinó també per al desenvolupament personal i professional dels treballadors.

En rang reglamentari, el Reial decret 34/2008 regula els certificats de professionalitat i disposa que les accions formatives corresponents a certificats de professionalitat es podran impartir en els centres integrats de formació professional d'acord amb el que disposa el Reial decret 1558/2005.

Acabades les referències normatives, el Projecte de decret analitza la figura i les funcions dels centres integrats, els quals es conceben com a institucions al servei de les persones i del sector productiu que han de contribuir a la qualificació i requalificació de les persones. Es desenvolupen com a dispositius amb capacitat de resposta a situacions del mon laboral que demanden una organització formativa competent per formar les persones en una situació de normalitat i quan es demanden respostes ràpides en temps limitat.

Destaca també la importància de la innovació en la formació professional com a tret d'identitat dels centres integrats i la concepció d'aquests com a organització que ha de donar resposta a les necessitats formatives de caràcter sectorial o multisectorial en un territori econòmic.

II. La part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, consta de 17 articles.

L'article 1 delimita l'objecte del decret, és a dir, regular els requisits bàsics que han de tenir els centres integrats de formació professional en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, d'acord amb la LO 5/2002 i el Reial decret 1558/2005.

L'article 2 defineix el centre integrat de formació professional i exposa les seves característiques i funcions. Així, estableix que han d'incloure, dins l'àmbit de les famílies professionals o àrees que tenguin autoritzades, els ensenyaments propis de la formació professional inicial, les accions formatives d'inserció i de reinserció laboral i les de formació permanent dirigides a la població amb edat laboral. Exigeix també que aquests centres incorporin serveis d'informació i d'orientació professional i que potenciïn la relació amb els sectors en aspectes de col·laboració mútua.

L'article 3, tipologia de centres integrats de formació professional, disposa que aquests poden ser públics o privats, de nova creació o per transformació de centres ja existents. L'article 4, creació de centres integrats de formació professional, en regula la creació dins el marc del Reial decret 1558/2005. Disposa que la programació de l'oferta integrada de formació professional ha de ser tenint en compte que la formació al llarg de la vida és un dret de les persones que els poders públics ha d'assegurar. I que, per facilitar l'exercici d'aquest dret, les administracions competents han d'organitzar una xarxa balear de centres integrats de titularitat pública.

L'article 5, finalitats dels centres integrats de formació professional, disposa una sèrie de nou apartats segons els quals les finalitats són respondre a les necessitats de formació de les persones i del mercat laboral dins el marc de la formació professional que emana de la Llei orgànica de les qualificacions i de la formació professionals i la Llei orgànica 2/2006, d'educació, prestar els serveis d'informació i d'orientació professionals perquè les persones prenguin les decisions més adequades respecte de les seves necessitats de formació professional, i cooperar amb l'entorn socioproductiu, reforçant els vincles entre el sistema formatiu i el productiu.

L'article 6 regula les funcions dels centres integrats de formació professional, com ara organitzar i impartir les ofertes formatives que hagin estat autoritzades i que es corresponguin amb el Catàleg nacional de qualificacions professionals, promoure accions de formació contínua del professorat, expert i expertes, i promoure la cultura emprenedora a través de la formació i l'assessorament en la creació d'empreses, especialment les que treballin models sostenibles, solidares i democràtics, i col·laborar amb l'organisme competents que es determini en el seu moment, en els procediments d'avaluació i d'acreditació de les competències professionals adquirides per les persones mitjançant l'experiència professional o les vies no formals de formació. El segon apartat habilita els centres per desenvolupar acords i convenis amb empreses, organitzacions empresarials i sindicals, institucions i altres organismes i entitats per a l'aprofitament de les infraestructures i recursos.

L'article 7, sobre la llengua catalana com a llengua de l'ensenyament, de l'aprenentatge i de comunicació, l'estableix com a llengua vehicular de l'aprenentatge. L'article 8 estableix els requisits dels centres integrats, d'acord amb el Reial decret 1558/2005, de 23 de desembre.

L'article 9 disposa que els centres integrats de formació professional tenen autonomia organitzativa, pedagògica, de gestió econòmica i de personal, dins el marc de la normativa vigent, i és l'article 10 el que regula la planificació, gestió i finançament d'aquests centres integrats, el qual deixa en mans de les conselleries competents en matèria d'educació i de formació professional, juntament amb els agents socials

representats al Consell de Formació, la definició del model de planificació, si bé, estableix uns criteris mínims.

Els articles 11 a 14 regulen el projecte funcional i els òrgans de govern, de coordinació i de participació dels centres integrats. El projecte funcional es l'instrument fonamental per a l'organització i la planificació del centre. Els òrgans de govern són el o la director/a, el cap o la cap d'estudis i el o la secretari/a. Els òrgans de coordinació són els departaments de família professional que correspongui, el departament d'informació i orientació professional. Els òrgans col·legiats de participació són el Consell Social i el claustre del professorat.

El professorat ve regulat en l'article 15 i el Departament d'Informació i Orientació Professional, en el 16, on permet la contractació d'un expert com a personal eventual, previ informe del Consell Social.

Finalment, l'article 17 disposa que correspon a les administracions educativa i laboral, cada una dins l'àmbit de les seves competències, la inspecció dels centres integrats de formació professional.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, es troba distribuïda en 3 disposicions addicionals, 4 disposicions transitòries i 2 disposicions finals.

Les disposicions addicionals fan referència als centres integrats sectorials i als privats i a la transformació de centres en centres integrats.

Entre les disposicions transitòries, la primera estableix el règim aplicable en la transformació de centres educatius d'ensenyament secundari en centres integrats de formació professional, la segona regula la creació de seccions específiques dins un institut d'educació secundària; la tercera la vigència de les ofertes formatives dels centres integrats sorgits de la transformació d'un IES, fins a la substitució pels títols corresponents que es regulin d'acord amb el Catàleg nacional de qualificacions professionals, i la quarta les accions formatives vinculades al Catàleg nacional de les qualificacions professionals.

La disposició final primera autoritza el conseller d'Educació i Cultura per dictar les disposicions de desenvolupament que resultin necessàries, i la segona, disposa l'entrada en vigor del Decret l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

IV. L'annex, centres integrats de formació professional, disposa la transformació en centres integrats de formació professional dos centres educatius dependents de la Conselleria d'Educació i Cultura: l'Escola de Formació Professional Nauticopesquera i l'Institut d'Educació Secundària Joan Taix.

III. Observacions generals

Primera. Aquest Consell és conscient de la importància de la formació al llarg de la vida de les persones i de la necessitat d'actualitzar els coneixements i d'adquirir facultats i competències noves al llarg de tota la carrera professional. Per això, valora

positivament aquest Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional.

Segona. Més encara, el CES considera positiu que els poders públics facilitin i fomentin el desenvolupament així com la reorientació de carreres professionals, amb la finalitat de fer professionals adaptables, millorar la competitivitat i la qualitat de vida.

Tercera. La formació permanent ha adquirit caràcter d'essencial i consideram per tant adient que es configuri com a dret de les persones la formació al llarg de la vida. D'acord amb això, consideram necessària la regulació d'aquests centres integrats als quals se'ls ha de dotar de facultats suficients per adaptar-se a les necessitats canviants de la nostra societat. Això implica, des del nostre punt de vista, una participació activa dels agents socials i econòmics i un control i avaluació del grau d'inserció laboral dels alumnes.

Quarta. S'ha de tenir en compte que en els centres integrats conviuran estudiants de diferents edats i amb diferents objectius. En efecte, es trobaran joves estudiants sense experiència professional, treballadors desocupats i treballadors en actiu. Les motivacions i els objectius de cada un d'aquests grups són evidentment diferents i, no obstant això, el centre els ha de donar resposta a tots, i tots els estudiants han de trobar que el centre integrat és la solució o, com a mínim, el camí, a l'objectiu que es proposa. Aquesta no és una feina fàcil, motiu pel qual recomanam que s'estableixin una reglamentació interna, unes normes clares que ajudin a resoldre els conflictes de convivència i aprofitin la diversitat com a instrument mateix de transferència de coneixement entre els estudiants mateixos, així com uns horaris flexibles que permetin conciliar la feina amb l'estudi, cosa que contribuirà a atreure treballadors en actiu i millorar, per tant, la competitivitat i la satisfacció en els respectius llocs de treball.

Cinquena. Així mateix, consideram positiu que des dels poders públics es fomenti l'esperit emprenedor i que aquest foment es reconegui com a funció dels centres integrats. La cultura emprenedora, juntament amb l'incentiu per la mobilitat i el foment de projectes d'innovació d'àmbit internacional són elements que impulsaran i diversificaran el teixit productiu de les Illes Balears.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, s'ha dut a terme una ampla fase de consultes en la qual s'ha donat audiència als diferents òrgans de participació de la Conselleria d'Educació i Cultura, en un esforç per arribar a punts de trobada en la regulació dels centres integrats, cosa que es valora de manera molt positiva.

En relació amb la part expositiva, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial del qual deriva el Projecte de decret i a la

seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència, tenint en compte la Llei orgànica 5/2002 i la Llei orgànica 2/2006.

Segona. Pel que fa a l'articulat, volem fer una sèrie de consideracions:

a) En general, s'ha de tenir en compte que en el període que ha transcorregut des què la sol·licitud de dictamen va tenir entrada en aquest Consell i l'emissió efectiva del dictamen la Conselleria de Treball i Formació, com a tal a desaparegut, assumint-ne les competències la nova Conselleria de Turisme i Treball, atesa la nova estructura del Govern de les Illes Balears aprovada pel Decret 18/2010, de 4 de juny, del president de les Illes Balears, motiu pel qual, abans de continuar amb la tramitació d'aquest expedient que es troba ja en la fase final, s'han de modificar totes les referències a la Conselleria de Treball i Formació i substituir-les per Conselleria de Turisme i Treball.

b) Recomanam, així mateix, que s'eviti la referència genèrica a les "administracions competents" ja que consideram que a nivell de decret ja s'hauria de concretar l'administració que n'és competent en cada cas. Es tracta de què els aplicadors d'aquest decret trobin una eina de fàcil maneig que doni lloc a pocs exercicis d'interpretació més enllà del sentit de les seves paraules.

c) Recomanam evitar la reiteració de normes ja vigents i aplicables i, per tant, entenem més adient fer remissions a la normativa vigent quan ja hi hagi alguna llei o reglament que reguli alguns dels aspectes que apareixen en aquest Decret, tal i com fa l'article 8.7 que disposa que el procediment de selecció i contractació del professorat i dels experts o expertes dels centres públics va determinat per la normativa vigent.

d) L'article 10, en el darrer apartat, disposa que aquests centres no poden concórrer a subvencions*, concerts o convenis per finançar una mateixa acció formativa o servei*, precepte que manca de sentit i que, amés, sembla contradictori amb l'article 3.3, que estableix que *els centres integrats poden rebre subvencions i altres ajudes per finançar les accions formatives i els serveis que ofereixen, incloses les de règim de concerts educatius, en el cas de centres integrats privats.*

   És evident que si no concorren a convocatòries de subvencions, no en podran rebre, motiu pel qual advertim una contradicció entre aquests dos preceptes. Si l'article 10 vol dir que no poden *finançar* una mateixa acció formativa amb més d'una subvenció o conveni, s'hauria d'aclarir la redacció. Però concórrer sí que podria concórrer a més d'una subvenció, ja que les sol·licituds no impliquen una concessió automàtica. Ara bé, si el que pretén es que cap acció formativa es pugui finançar amb subvencions, concerts o convenis, hauria de modificar l'article 3.

   D'altra banda, tal vegada, seria més recomanable fer una remissió a la normativa vigent en matèria de subvencions, que preveu la possibilitat de finançar un projecte amb més d'una subvenció, sempre que totes les despeses estiguin justificades, la quantia de les subvencions no superin la del finançament i es respectin les condicions de totes les ajudes que es concedeixin.

És a dir, es podria finançar un 20% d'una acció formativa amb càrrec a una subvenció i un 40% mitjançant un conveni. Mentre no superi el 100% del cost de l'acció, no es produiria cap contradicció amb la normativa en matèria de subvencions.

e) L'article 11.3 recomanam la supressió de "tipus EFQM", ja que "model de millora continuada i d'excel·lència amb la gestió com a eina per assegurar la qualitat i el reconeixement de la formació" és suficientment entenedor i no limita l'aplicació de models distints de l'EFQM que puguin aparèixer.

f) L'article 16 regula el Departament d'Informació i Orientació Professional i en el segon apartat disposa que *en casos excepcionals, previ informe del Consell Social, es pot contractar algun expert o experta com a personal eventual, en les condicions i amb el règim que determini la normativa aplicable*. Tal vegada, i per tal que l'opinió del Consell Social tingués sentit, s'hauria de preveure que el sentit de l'informe fos favorable a la contractació. Encara que no es prevegi, el cert és que contractar un expert amb informe desfavorable del Consell Social obligaria l'òrgan de contractació a justificar la separació de l'opinió del Consell Social, al menys en els centres de titularitat pública.

g) Consideram que l'article 17, relatiu a l'exercici de la funció inspectora dels centres integrats, hauria de ser aplicable no només als centres públics sinó també als privats, tenguin o no un concert educatiu, per raons de protecció als usuaris, de seguretat jurídica i per garantir uns estàndards mínims de qualitat, en consonància amb el que disposa el Reial decret 1558/2005, pel qual es regulen els requisits bàsics dels centres integrats de formació professional. Per tant, recomanam que s'inclogui l'article 17 en la relació d'articles que, segons la disposició addicional segona s'ha d'aplicar als centres privats (apartat primer) i als centres privats que tenguin concert educatiu (apartat segon).

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres (suplent) — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 23 de juny de 2010

DICTAMEN NÚM. 15/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA LA PARTICIPACIÓ INSTITUCIONAL DE LES ORGANITZACIONS EMPRESARIALS I SINDICALS MÉS REPRESENTATIVES I ES CREA LA MESA SOCIAL TRIPARTIDA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 6 de juliol de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Turisme i Treball relativa al Projecte de decret pel qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives i es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears.

Segon. El dia 6 de juny s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria de 22 de febrer de 2010 justificativa de l'oportunitat de la norma.
2. Memòria econòmica de 22 de febrer, relativa a l'esborrany de decret.
3. Taula de disposicions afectades
4. Resolució del conseller de Treball i Formació per la qual s'ordena l'inici de l'expedient.
5. Esborrany del Projecte de decret.
6. Oficis de tramesa de l'esborrany de projecte de decret pel qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives i es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears, a les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears, als consells insulars, a la CAEB, a la PIMEB, als sindicats CCOO i UGT i justificants de recepció per part d'aquestes.
7. Resolució de tramesa del Projecte de decret a informació pública i publicació al BOIB núm. 47.
8. Trameses de l'esborrany a diverses entitats que s'han mostrat interessades.

9. Escrit de la CAEB de sol·licitud d'aprovació del Decret de participació institucional.
10. Al·legacions i suggeriments al Projecte de decret presentades per les següents entitats:
    - Conselleria d'Innovació, Justícia i Interior
    - Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
    - Conselleria de Presidència
    - Consellera de Salut i Consum
    - CAEB
    - PIMEB
    - CCOO
    - USO
    - STEI-i
    - FELIB
    - APTA
11. Informe jurídic relatiu a les al·legacions presentades al Projecte de decret.
12. Projecte de decret modificat d'acord amb l'informe jurídic.
13. Sol·licitud d'informes a la Secretaria General i al Servei Jurídic de la Conselleria de Turisme i Treball.
14. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (IBD).
15. Revisió lingüística del Projecte de decret.
16. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona (IBD).
17. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria de Turisme i Treball.
18. Informe de la Secretaria General relatiu a l'elaboració del Projecte de decret.
19. Projecte de decret pel qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives i es crea la Mesa Sectorial Tripartida de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals, reunida el 21 de juliol, elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 27 de juliol de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 14 articles, quatre disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues de finals.

I. La part expositiva explica quines són les línies i els fonaments d'aquest Projecte de decret que actua en tres àmbits. Primer, regula la participació institucional dels agents socials més representatius, amb la finalitat d'organitzar amb coherència les instàncies actuals de participació de naturalesa sociolaboral i cobrir les llacunes que hi pugui haver; en segon lloc, reconeix que la Mesa de Diàleg Social ha exhaurit el seu recorregut institucional i crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears com a òrgan central de participació institucional en l'àmbit sociolaboral, destinada a revitalitzar i orientar, sobre unes bases més sòlides, les formes tradicionals de participació institucional a les Illes Balears. Finalment, regula els ajuts públics destinats a fomentar el fet sindical a totes les organitzacions sindicals i al manteniment d'estructures organitzatives de les associacions empresarials més representatives.

II. La part dispositiva apareix estructurada en sis capítols, amb un total, com ja s'ha dit, de 14 articles:

1) Capítol I: objecte.

   L'article 1 estableix un doble objecte. D'una banda, la regulació del marc de la participació institucional de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives a les Illes Balears, en tots els organismes i entitats públiques integrats en el sistema institucional autonòmic que tinguin atribuïdes competències en matèria laboral, social o econòmica, que afectin els interessos econòmics i socials de la població laboral, de les empreses i de la ciutadania en general. I, de l'altra, la creació i regulació d'un òrgan de participació institucional en matèria de relacions laborals, adscrit a la Conselleria de Turisme i Treball, anomenat Mesa Social Tripartida.

2) Capítol II: disposicions generals sobre participació institucional (articles 2 a 4).

   L'article 2 defineix què s'ha d'entendre per participació institucional, l'exercici de tasques i activitats de defensa i promoció, per part de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, dels interessos generals, que corresponen a totes les persones treballadores i les empreses, en el si de l'Administració autonòmica i els organismes i entitats públiques.

   Pel que fa als criteris de representativitat i participació, l'article 3 es remet als articles 6.2. i 7.1 de la Llei Orgànica 11/1985 i la Disposició Addicional Sisena del Reial decret legislatiu 1/1995 i disposa que les organitzacions sindicals i empresarials més representatives han de participar en totes les entitats públiques i organismes de l'Administració autonòmica, que existeixin o que es creïn, amb competències en les matèries indicades en l'article 5.

   L'article 4 estableix l'àmbit d'aplicació d'aquest Projecte de decret amb un doble vessant. D'una banda, els àmbits on s'aplicarà i, de l'altra, els àmbits dins els quals aquesta norma no serà d'aplicació, on inclou el Consell Econòmic i Social i els processos de negociació de convenis col·lectius laborals.

3) Capítol III: contingut de la participació institucional. Drets i deures (articles 5 i 6). L'article 5 contempla el contingut de la participació institucional, la qual es

du a terme de dues maneres, amb presència en organitzacions en els consells i òrgans similars, i mitjançant el seguiment dels acords o pactes entre el Govern de les Illes Balears i les organitzacions sindicals i empresarials més representatives. L'article 6 regula la forma d'exercici de la participació institucional i els drets i deures dels participants, on estableix els principis de bona fe negociadora i confiança legítima abans d'establir un llistat de drets i deures concrets.

4) Capítol IV: foment i avaluació de la participació institucional (articles 7 a 9), comença amb l'establiment d'un dret de compensació econòmica per les despeses derivades de la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. Aquesta compensació figurarà en la secció pressupostària de la Conselleria de Turisme i Treball i s'adjudicarà per concessió directa. La destinació d'aquesta compensació ve delimitada per l'article 8, així com el repartiment, que es farà primer en dues parts iguals, corresponents a la representació sindical i a l'empresarial i, dins cada una d'aquestes, de manera proporcional als components de la representació en la Mesa Social Tripartida.

   L'article 9 sotmet les organitzacions beneficiàries de les subvencions a les actuacions de control de l'activitat econòmica i financera que correspongui per part dels òrgans de control de l'Administració Pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de la Sindicatura de Comptes.

5) Capítol V: la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears (articles 10 a 13). L'article 10 crea aquest òrgan, la composició i les funcions del qual es regulen en els articles següents.

6) Capítol VI: els òrgans de participació institucional en matèria de treball i formació (article 14), disposa que la creació d'òrgans especialitzats de participació institucional dels agents socials i econòmics determinats en aquest Decret, en l'àmbit de les matèries de treball i formació de la qual és titular la Conselleria de Turisme i Treball, s'ha de supervisar i aprovar prèviament per la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears. Igualment la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears, estudiarà les possibles mancances de l'actual estructura de participació institucional i recomanarà, en cada cas, la creació o supressió d'òrgans de participació institucional en matèria de treball i formació adscrits a la Conselleria de Turisme i Treball.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta de quatre disposicions addicionals, tres de transitòries, una de derogatòria i dues de finals.

La disposició addicional primera disposa que si es modifica la representativitat d'alguna de les organitzacions que formen part de la Mesa Social Tripartida, aquesta ha d'adaptar-ne la configuració en el termini de dos mesos. La segona, relativa al foment del fet sindical, regula les subvencions destinades a aquest fi entre les organitzacions sindicals que acrediten be una representació superior a l'1%, o entre les que no arribant a l'1%, tenen com a mínim 10 representants i determina la consignació

d'una partida pressupostària en la llei anual dels pressuposts. La tercera regula l'assignació pressupostària destinada a les associacions empresarials més representatives per al manteniment de les estructures organitzatives i determina la consignació d'una partida pressupostària en la llei anual dels pressuposts. La disposició addicional quarta disposa la publicació dels ajuts integrats en el decret en el BOIB.

En les disposicions transitòries es regula l'adaptació de la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives en les entitats públiques i organismes autònoms de les Illes Balears, que s'ha de dur a terme en un termini màxim de 6 mesos.

La disposició derogatòria elimina de l'ordenament jurídic el Decret 59/1997, de 25 d'abril, de creació de la Mesa de Diàleg Social.

La disposició final primera autoritza el Govern de les Illes Balears a adoptar les disposicions que siguin necessàries per desplegar aquest Decret. Igualment s'autoritza la persona titular de la Conselleria de Turisme i Treball perquè dicti les normes necessàries per desplegar i aplicar aquest Decret pel que fa referència a la Mesa Social Tripartida.

La disposició final segona estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES valora de manera positiva la regulació de la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, en el sentit què suposa la plasmació del mandat de l'article 7 de la Constitució espanyola, segons el qual els sindicats de treballadors i les associacions empresarials contribueixen a la defensa i promoció dels interessos econòmics i socials. Amb aquest Projecte de decret s'escenifica l'apropament de les institucions a la societat i es dóna carta de naturalesa a la participació constant de les institucions representatives dels interessos dels treballadors i dels empresaris que són, en definitiva, una ampla representació de la societat.

Així mateix, recolzam tota actuació que suposi el foment del diàleg social ja que és un factor important de progrés econòmic i cohesió social.

Segona. El diàleg social, per tal que sigui efectiu, i segons la definició de l'Organització Internacional del Treball, exigeix unes organitzacions de treballadors i d'empresaris sòlides e independents, amb voluntat política i compromís, amb la capacitat tècnica i l'accés a la informació necessàries i un recolzament institucional adequat. En tot cas, s'ha de respectar la llibertat sindical i la negociació col·lectiva.

Així mateix, el paper de l'administració pública, en tant que instrument del poder polític, ha de ser no tant de participació directa, sinó de promoció de les condicions adequades polítiques i socials per a què aquest diàleg pugui dur-se a terme, i de recolzament a les iniciatives de les parts. És a dir, es tracta de crear el clima adequat

per a què les parts puguin debatre i negociar, i adoptar acords que millorin les condicions econòmiques i socials dels ciutadans.

El reconeixement del diàleg social com a factor vertebrador de la societat apareix en l'Estatut d'autonomia, en la redacció donada per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia. L'article 27.2, en seu de drets, deures i llibertats dels ciutadans de les Illes Balears, *proclama el valor de la concertació i del diàleg social com instrument indispensable de cohesió social, i del paper institucional que en aquest resultat tenen els interlocutors socials més representatius; per això es reconeixen als que compleixen les condicions previstes a l'ordenament jurídic les facultats i prerrogatives institucionals que tenen assignades i la seva ineludible participació en la vida administrativa pública, ja que amb això contribueixen a la satisfacció dels interessos generals mitjançant l'exercici de la seva funció.*

Aquest reconeixement implica un progrés destacable cap a la democràcia participativa en la nostra Comunitat, la qual s'està consolidant en les societats desenvolupades com a complement de la democràcia representativa. En aquesta línia aquesta funció l'ha assumida la Mesa de Diàleg Social, la qual ve a ser substituïda, arrel d'aquest Decret, per la Mesa Social Tripartida.

D'altra banda, la regulació de la Mesa Social Tripartida, crea el marc necessari per a què aquest diàleg constant es pugui dur a terme per tal d'arribar a compromisos i acords, amb la creació d'un òrgan de trobada i discussió dels agents econòmics i socials més representatius de la Comunitat Autònoma, cosa que suposa el reconeixement ple d'una realitat existent en les societats més avançades, com ara la cada vegada major participació de la societat civil organitzada en la presa de decisions polítiques.

IV. Observacions particulars

En aquesta part del dictamen, començarem per unes consideracions referents al procediment d'elaboració de la norma, per continuar amb el preàmbul i, finalment, unes breus observacions relatives a l'articulat mateix del Projecte de decret.

Primera. El procediment que s'ha dut a terme respecta les prescripcions legals sobre elaboració normativa de la Llei 4/2001, del Govern de les Illes Balears, de manera que no només s'ha donat audiència als interessats, sinó que el tràmit d'informació pública ha permès que altres entitats, representatives d'interessos socials i econòmics, no considerades més representatives, hagin pogut fer sentir la seva veu en el procediment d'elaboració normativa.

Segona. Pel que fa a l'articulat, crida l'atenció l'article 8, segons el qual:

> *En la llei de pressuposts de la Comunitat Autònoma, s'hi ha de consignar una partida pressupostària en forma de subvenció destinada a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, tal com defineix l'article 3.1, per*

compensar econòmicament l'exercici de les funcions i escomeses que deriven de la participació institucional que desenvolupen. Aquesta partida s'ha d'incloure en la secció pressupostària de la Conselleria de Turisme i Treball del Govern de les Illes Balears.

Entenem que una norma de rang reglamentari no pot pretendre crear un mandat pel Parlament de les Illes Balears, seu de la sobirania popular. Per tant, recomanam que aquest precepte modifiqui la seva redacció de manera que el mandat vagi dirigit al Govern, en el sentit què aquest inclogui aquesta partida en el Projecte de llei de pressuposts, sense condicionar la voluntat final del Parlament. En el mateix sentit, s'haurien de modificar les disposicions addicionals segona i tercera.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives i es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària

El president

Àngels Bellinfante Torres

(suplent)

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 27 de juliol de 2010

VOT PARTICULAR DE LA CONFEDERACIÓ SINDICAL DE CCOO DE LES ILLES BALEARS AL DICTAMEN 15/2010 del CES-IB RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA LA PARTICIPACIÓ INSTITUCIONAL DE LES ORGANITZACIONS EMPRESARIALS I SINDICALS MÉS REPRESENTATIVES I ES CREA LA MESA SOCIAL TRIPARTIDA DE LES ILLES BALEARS

La CS de CCOO de les Illes Balears discrepa del contingut del Dictamen sobre el Projecte de Decret de participació institucional i considera que hi manquen algunes observacions, pels motius següents:

– PRIMERA, sobre el rang de la norma, la qual es planteja com a decret i no com a llei. La participació de les organitzacions més representatives en l'activitat de l'Administració Pública té el seu suport normatiu, probablement el màxim, encara que indirecte, en l'article 129.1 de la Constitució i representa una de les primeres manifestacions de la representació institucional. El citat precepte encomana a les ***lleis*** l'establiment de formes de "*participació dels interessats en la Seguretat Social i en l'activitat* ***dels organismes públics la funció dels quals afecti directament la qualitat de la vida o el benestar general***." Així, CCOO, sent conscients que la forma de decret és vàlida i legítima, considerem que la forma de llei estableix un marc normatiu general que atorga a la participació institucional major permanència, estabilitat i consolidació. A més, el reconeixement que la nostra Constitució atorga als agents socioeconòmics en virtut de l'article 9.2 de la CE així com d'altres preceptes constitucionals, i del Conveni 150 de l'OIT subscrit pel nostre país, justifica una particular posició jurídica, tal com ho han fet les comunitats autònomes de Galícia, Castella-Lleó, Extremadura, Madrid o Cantàbria, comunitats que han regulat aquesta matèria al nostre país.

– SEGONA, que a la norma que se sotmet a dictamen, a més de la participació institucional s'hi inclouen les activitats pròpiament sindicals o patronals, i així es regulen de manera unitària les diferents subvencions a concedir per part de l'Administració Pública a les organitzacions sindicals i empresarials per a la promoció i la defensa dels interessos que els són propis. Aquesta regulació es veu reflectida en les disposicions addicionals segona i tercera i al paràgraf deu de l'exposició de motius. En aquest darrer cas, l'exposició és incompleta ja que únicament fa referència a la integració en el decret dels ajuts que s'atorguen per fomentar el fet sindical a totes les organitzacions sindicals, i s'obvia el reconeixement que es fa a la clàusula addicional tercera relativa al dret que també tenen les organitzacions empresarials a rebre compensacions per a la promoció i la defensa dels interessos que els són propis.

  A més, en aquest sentit considerem que el Dictamen, quan afirma que a la part expositiva "es regula els ajuts públics destinats a fomentar el fet sindical a totes les organitzacions sindicals ***i al manteniment d'estructures organitzatives de les associacions empresarials més representatives***", no és fidel al contingut de la part expositiva del Projecte de Decret, que tan sols menciona els ajuts a les organitzacions sindicals.

– TERCERA, mitjançant aquest decret l'Administració autonòmica reuneix en una única norma totes les ajudes que reben les organitzacions sindicals i patronals,

i inclou dites partides al Projecte de llei dels pressuposts. Entenem que es fa una aposta decidida per la transparència, ja que la norma regula la publicitat, la justificació i el control de les compensacions econòmiques rebudes, que han de quedar sotmeses a "les actuacions de control de l'activitat econòmica i financera que correspongui als òrgans de control competents de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de la Sindicatura de Comptes", que "la concessió de la subvenció s'ha de fer en règim de concurrència a través de convocatòria", que "els ajuts s'han de justificar mitjançant l'acreditació de les despeses corresponents" i que "la concessió de les subvencions i dels ajuts integrats en aquest Decret s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*". Entenem que el dictamen hauria de valorar de forma positiva aquesta qüestió.

Tot i això, Comissions Obreres considera que la regulació de la participació institucional dels sindicats i de les organitzacions empresarials situa el Diàleg Social en l'àmbit que li és propi, el de la participació institucional, dotant-lo de la consistència i el reconeixement que precisa.

Palma, 26 de juliol de 2010

Per la CS de CCOO de les Illes Balears

Francesc Mellado Serra

Conseller del grup II designat per CCOO

DICTAMEN NÚM. 16/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE PER LA QUAL ES MODIFICA L'ORDRE DE LA CONSELLERA D'AGRICULTURA I PESCA DE 3 D'AGOST DE 2004, PER LA QUAL ES REGULA LA DENOMINACIÓ "VI DE LA TERRA DE FORMENTERA" PER A LA DESIGNACIÓ DE VINS DE TAULA PRODUÏTS A L'ILLA DE FORMENTERA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 de juliol de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència relativa al Projecte d'ordre per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "vi de la terra de Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera.

Segon. El mateix dia 15 de juliol, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Així mateix, el president del CES resol aplicar el procediment abreujat per tal què la Comissió Permanent pugui aprovar el dictamen dins el termini d'1 mes.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Antecedents:
   a. Estudi d'aptitud per la vinificació de la varietat garnatxa blanca a Formentera, tramés per Agrolaimo, SL.
   b. Estudi per l'autorització de la varietat moscatell de gra menut en l'elaboració de vins sota la designació vi de la terra de Formentera.
   c. Estudi d'aptitud per a la vinificació de la varietat moscatell de gra menut a l'illa de Formentera.
2. Informe de la cap de servei jurídic sobre la competència en la tramitació de la modificació.
3. Informe del cap de servei de Qualitat Agroalimentària.
4. Memòria justificativa sobre la necessitat de modificar Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la

denominació “vi de la terra de Formentera” per a la designació de vins de taula produïts a l’illa de Formentera.

5. Proposta de Resolució de la directora general d’Agricultura d’inici del procediment.
6. Resolució de la consellera d’Agricultura i Pesca per la qual s’inicia el procediment d’elaboració d’una ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears.
7. Normativa afectada.
8. Esborrany de l’ordre sotmès a tràmit d’audiència.
9. Tramesa del Projecte a les entitats següents:
   a. Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí
   b. Consell Insular d’Eivissa
   c. Consell Insular de Menorca
   d. Consell Insular de Formentera
   e. Consell Insular de Mallorca
   f. UCABAL
   g. ASAJA
   h. CAEB
   i. PIME Eivissa i Formentera
   j. Institut Balear de la Dona
10. Al·legacions presentades per les següents entitats:
    a. l’Institut Balear de la Dona
    b. Associació intersectorial de Petits i Mitjans Empresaris de Formentera
    c. Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí
    d. Consell Insular d’Eivissa
11. Informe del Servei Jurídic.
12. Informe del secretari general.
13. Projecte d’ordre per la qual es modifica la Resolució de la consellera d’Agricultura i Pesca de 3 d’agost de 2004, per la qual es regula la denominació “vi de la terra de Formentera” per a la designació de vins de taula produïts a l’illa de Formentera.

Quart. D’acord amb el procediment aplicable, els Serveis tècnics del CES elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment el dictamen el dia 27 de juliol de 2010.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, un article únic i dues disposicions finals.

I. La part expositiva fa una exhaustiva explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta en atenció a les peticions dels vinicultors de l'illa de Formentera que han manifestat el seu interès a produir vi de la terra de Formentera amb les varietats garnatxa blanca i moscatell de gra menut, i aporten informes i anàlisi per justificar la seva sol·licitud.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta d'un sol article pel qual es modifica l'article 4 de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, amb la inclusió de les varietats garnatxa blanca i moscatell de gra menut com a varietats de raïm autoritzat per elaborar Vi de la Terra de Formentera.

III. Finalment, la disposició final primera ordena comunicar aquesta Ordre al Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí; i la disposició final segona disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria de Presidència trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

En el dictamen 23/2009 d'aquest Consell, es va valorar positivament la introducció de la *garnatxa blanca* entre les vinyes autoritzades a les Illes Balears, tenint en compte que era la resposta a la petició dels vinicultors i que hi havia un estudi que ho avalava.

Amb l'Ordre que és ara objecte de dictamen, s'autoritza aquesta varietat de raïm, juntament amb la de moscatell de gra menut, per a l'elaboració de Vi de la Terra de Formentera, d'acord amb sol·licituds dels productors, els quals aporten informes i anàlisis que avalen la seva petició.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una exhaustiva referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és incloure la garnatxa blanca i el moscatell de gra menut, com a varietat de vinya autoritzada per elaborar Vi de la Terra de Formentera.

En la tramitació del procediment s'ha respectat el tràmit d'audiència, dins el qual les al·legacions s'han limitat a correccions formals i a manifestacions de conformitat.

Tercera. La vitivinicultura és una de les activitats agràries amb més tradició a Formentera, i actualment n'és una de les principals de l'illa, amb més de 60 hectàrees de vinya sembrades, les quals representen el 12,5% del total de la superfície agrícola utilitzada. La varietat tradicional i predominant és la monestrell, ja que prop d'un 44% de la vinya és d'aquesta varietat. La vitivinicultura és l'activitat agrícola que presenta unes millors perspectives de futur a Formentera, segons l'Institut de Qualitat Agroalimentària.

D'acord amb això, aquest CES considera positiu que el Govern de les Illes Balears adopti les mesures adequades per afavorir el desenvolupament del sector agroalimentari.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "Vi de la Terra de Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 27 de juliol de 2010

DICTAMEN NÚM. 17/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT PER A LA MILLORA DE L'ACCESSIBILITAT I LA SUPRESSIÓ DE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 16 de juliol de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, relativa al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques.

Segon. El dia 19 de juliol, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la CAEB i la Caixa.

Tercer. En l'escrit de sol·licitud es demana que l'emissió del dictamen es faci per via d'urgència en atenció a un informe, incorporat a l'expedient, del director general d'Arquitectura i Habitatge. A la vista d'això, el president del CES dicta una Resolució per la qual encomana la tramitació de l'expedient pel procediment especial abreujat en el qual els Serveis Tècnics preparen una proposta de dictamen que han d'elevar a la Comissió Permanent.

Quart. El 20 de juliol el cap del Servei Jurídic de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques informa l'assessora jurídica del CES que s'ha produït un error en la tramesa de l'expedient i els annexes no són els definitius, sinó la versió immediatament anterior a la presa en consideració de les al·legacions presentades. A la vista d'això, convenen en què es faci arribar al CES, el més aviat possible, la versió definitiva, la qual es lliurada el dia 21 de juliol.

Cinquè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, d'inici del procediment d'elaboració de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques de 13 de febrer de 2009.
2. Informe de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge sobre la conveniència de modificar el reglament de supressió de barreres arquitectòniques de 13 de febrer de 2009.

3. Marc normatiu i relació de disposicions afectades pel procediment d'elaboració de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

4 a 10. Sol·licituds de la vicepresidenta del Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i la Supressió de Barreres Arquitectòniques de designació de representants per constituir la subcomissió per a l'estudi i modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques, als organismes següents:

- Servei jurídic de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
- Consells insulars
- Col·legi oficial d'Arquitectes de les Illes Balears
- Col·legi oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics

11. Proposta de nomenament d'un representant del Consell Insular de Mallorca per la subcomissió per a l'estudi i modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques

12. Nomenament d'un representant del Consell Insular de Menorca per la subcomissió per a l'estudi i modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

13. Sol·licitud del conseller de Benestar Social i president de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) de formar part de la subcomissió per a l'estudi i modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

14. Nomenament d'un representant del Consell Insular de Formentera per la subcomissió per a l'estudi i modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

15. Certificat de la secretaria del Consell Assessor per a la Millora de l'accessibilitat i de la Supressió de les Barreres Arquitectòniques de la proposta formulada pel conseller d'Habitatge i Obres Públiques de creació de la subcomissió per a l'estudi i modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

16. Sol·licitud de la vicepresidenta del Consell Assessor per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques de designació d'un representant per constituir la subcomissió per a l'estudi i modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques, a l'IMAS.

17. Informe del cap de secció d'Arquitectura referent a l'estat de l'estudi de modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

18. Informe del Serveu jurídic relatiu a l'estudi de la modificació del reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

19. Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, de 2 de març.

20. Resolució del director general d'Arquitectura i Habitatge per la qual es justifica la necessitat de tramitar per via d'urgència el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

21 a 23. Normativa:

- Reial decret 505/2007, de 20 d'abril, pel qual s'aproven les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació de les persones amb discapacitat per a l'accés i utilització dels espais públics urbanitzats i edificacions.
- Reial decret 173/2010, de 19 de febrer, pel qual es modifica el Codi Tècnic de l'Edificació, aprovat pel RD 314/2006, de 17 de març, en matèria d'accessibilitat i no discriminació de les persones amb discapacitat.
- Ordre VIV/516/2010, d'1 de febrer, per la qual es desenvolupa el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i utilització dels espais públics urbanitzats.

24. Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, de 2 de juny de 2010.

25 a 35. Remissió a les conselleries del Govern de les Illes Balears de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

36 a 39. Remissió als consells insulars de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

40. Remissió al Consell de Joventut de les Illes Balears de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

41. Remissió a l'Ajuntament de Palma, de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

42. Remissió a l'IBAVI de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

43. Remissió a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

44. Remissió a l'Associació Balear de Persones amb Discapacitat Física (ASPROM) de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

45 a 47. Remissió a les associacions empresarials següents de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments:

- Associació de Constructors de Balears
- Associació Balear de Promotors Immobiliaris
- Confederació d'Associacions d'Empresaris de Balears (CAEB)

48. Remissió a CARITAS de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

49. Remissió a CCOO de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

50 a 59. Remissió als col·legis professionals següents de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments:

- Col·legi Oficial d'Administradors de Finques
- Col·legi Oficial d'Advocats
- Col·legi Oficial D'aparelladors i Arquitectes Tècnics
- Col·legi Oficial d'Agents de la Propietat Immobiliària
- Col·legi Oficial d'Arquitectes
- Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social
- Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Industrials
- Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics d'Obres Públiques
- Col·legi Professional d'enginyers de Camins, Canals i Ports
- Col·legi Professional d'Enginyers Industrials Superiors

60. Remissió a FACUA, Associació de Consumidors i Usuaris de les Illes Balears, de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

61. Remissió a la Federació Balear de persones amb discapacitat de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

62. Remissió a la Federació de persones amb comunicació reduïda de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

63. Remissió a la Caixa de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

64. Remissió a la Federació de Persones amb Visibilitat Reduïda (ONCE) de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

65. Remissió a Sa Nostra de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

66. Remissió a UGT de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

67. Remissió a la Delegació del Govern en el Illes Balears de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

68. informe Jurídic sobre el tràmit d'audiència.

69. Resolució de la secretària general de suspensió del tràmit d'audiència fet amb la versió errònia i d'inici del nou tràmit d'audiència amb la versió correcta de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

70. Diligència per la qual es fa constar la remissió de la versió errònia de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, per al tràmit d'audiència als sectors interessats, suspesa als efectes d'iniciar de nou el tràmit amb la remissió de la versió correcta de l'esborrany de 4 de juny.

71. Esborrany de Decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, de 7 de juny de 2010.

72 a 112. Escrits de tramesa, a les entitats abans citades, de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques, de 7 de juny de 2010, sol·licitant al·legacions i suggeriments.

113 a 124. Escrits de suggeriments i al·legacions dels organismes i entitats següents:

- Conselleria de Turisme i Treball
- Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
- Consell insular d'Eivissa
- Associació empresarial de Promotors Immobiliaris de Balears (PROINBA)
- Associació de Pares de Persones amb Discapacitat Auditiva (ASPAS)
- Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials Superiors de Balears
- ONCE
- Col·legi d'Administradors de Finques de Balears
- Federació Balear de Persones amb Discapacitat
- CAEB
- Col·legi Oficial d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Mallorca
- Col·legi Oficial de Pèrits i Enginyers Tècnics Industrials de les Illes Balears

125. Certificat de 18 de juny de 2010, de la secretaria del Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i de la Supressió de les Barreres Arquitectòniques, de l'Acta de la Sessió de 15 de març de 2010, on s'exposen les dificultats sobrevingudes arran de l'entrada en vigor del Reial decret 173/2010 i l'Ordre

VIV/561/2010, que suposaran una nova modificació de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

126. Memòria econòmica de l'oportunitat de la regulació d'un decret pel qual s'aprova el reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

127. Informe del Consorci de Transports de Mallorca sobre l'Esborrany de decret.

128. Escrit del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears de suggeriments a l'Esborrany de decret.

129 a 131. Escrits de suggeriments de les conselleries d'Afers Socials, Promoció i Immigració; Salut i Consum, i Innovació, Interior i Justícia.

132. Suggeriments del servei jurídic de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge relatius a l'Esborrany de decret.

133. Informe del servei jurídic de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge relatiu a l'Esborrany de decret.

134. Escrit de la Conselleria de Presidència pel qual indiquen que no faran cap al·legació.

135 a 137. Escrits de suggeriments de les conselleries d'Educació i Cultura, d'Economia i Hisenda, i de Turisme i Treball.

138. Informe jurídic sobre la tramitació de l'Esborrany de decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques de 14 de juliol de 2010.

139. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques sobre la tramitació del decret pel qual s'aprova el nou reglament de supressió de barreres arquitectòniques de 14 de juliol de 2010.

140. Esborrany del reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis Tècnics elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 27 de juliol de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret que se sotmet a dictamen conté una part expositiva, una part dispositiva, formada per 46 articles estructurats en tres títols, i una part final, que conformen 3 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 2 disposicions finals.

Part expositiva:

El preàmbul fa una breu exposició de la normativa que ha dut a considerar la necessitat d'elaborar aquesta norma, des de l'article 49 de la Constitució que estableix que "els poders públics duran a terme una política de previsió, tractament,

rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals es prestarà l'atenció especialitzada que requereixin, i els empararan especialment en la consecució dels drets que aquest títol atorga a tots els ciutadans"; i l'estatut d'autonomia de les Illes Balears, el qual, en l'article 19.2 disposa que les administracions públiques han de procurar a les persones dependents la integració per mitjà d'una política d'igualtat d'oportunitats, desenvolupant mesures d'acció positiva, i han de garantir l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, els edificis i els serveis públics; i en l'article 30.15 qualifica com a competència exclusiva de la comunitat Autònoma de les Illes Balears les polítiques de protecció i suport a les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials.

En la normativa estatal destaca el Reial decret 505/2007, de 20 d'abril, pel qual s'aproven les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació de les persones amb discapacitat per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats i de les edificacions, el Reial decret 173/2010, de 19 de febrer, pel qual es modifica el Codi tècnic de l'edificació, aprovat pel Reial decret 314/2006, de 17 de març.

A nivell de Comunitat Autònoma, destaca la Llei 3/1993, de 4 de maig, per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de les barreres arquitectòniques i el Decret 20/2003, de 28 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de supressió de barreres arquitectòniques.

Part dispositiva:

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 3 títols:

1) Títol preliminar, Disposicions generals:

   Aquest títol, que abasta els articles 1 a 6, regula l'objecte del decret, el qual és definir els conceptes bàsics necessaris en matèria d'accessibilitat, establir les mides necessàries d'espai per permetre el moviment i indicar els aspectes que s'han de tenir en compte a l'hora de dissenyar l'entorn urbà, l'edificació i els sistemes de transport i de comunicació.

   L'article 2 estableix l'àmbit d'aplicació, amb un concepte genèric (totes les actuacions públiques o privades en matèria d'urbanisme, edificació, transport i comunicació que hagin de disposar de la corresponent llicència o autorització legalment exigibles), i un llistat d'actuacions, com les edificacions de nova construcció i les actuacions en matèria de transport.

   L'article 3, amb un total de 28 apartats, defineix tota una sèrie de conceptes, com ara accessibilitat, barrera arquitectònica, rampa, gual per a vehicles i edificis públics. L'article 4 obliga a senyalitzar els perills per a les persones amb mobilitat reduïda, l'article 5 regula els sistemes d'alarma i emergència i l'article 6, els símbols d'accessibilitat.

2) Títol I, disposicions sobre el disseny i l'execució dels elements d'urbanització i edificació per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques. Aquest títol (articles 7 a 34) està dividit en tres capítols.

El Capítol I, barreres arquitectòniques urbanístiques, s'estructura en dues seccions, essent la primera la dedicada a disposicions de caràcter general i la segona al disseny dels elements d'urbanització. La primera secció estableix unes obligacions de caire general per a les administracions públiques en la tramitació d'instrument de planejament i de llicències. Classifica les barreres arquitectòniques en elements d'urbanització i mobiliari urbà.

La secció segona tracta els itineraris per a vianants, establint que han de ser accessibles, amb referència a les condicions establertes als annexos 1 i 4. Al llarg dels articles 10 a 14 concreta les mesures a adoptar en els diferents espais públics, com ara parcs, jardins, places, aparcaments, posant esment a l'existència de cambres higièniques accessibles i itineraris adaptats.

El capítol II regula les barreres arquitectòniques en l'edificació al llarg de 3 seccions (articles 15 a 27). La primera secció, amb un únic article, contempla les disposicions sobre edificacions d'ús públic de titularitat pública, els quals han de ser accessibles i han d'incorporar els mitjans tècnics més apropiats per a cada discapacitat sensorial, d'acord amb l'annex 4.

La secció segona regula les disposicions sobre edificacions d'ús públic de titularitat privada, contemplant les disposicions aplicables segons el tipus d'ús.

La secció tercera és la relativa a les disposicions sobre edificacions d'habitatges (articles 26 a 27), i n'exigeix que, com a regla general, tots els edificis de nova construcció i els resultants d'un canvi d'us o rehabilitació integral han de ser accessibles segons els punts 2.1 i 2.3 de l'annex 2 i han de tenir un itinerari accessible entre la vorera i els habitatges, segons les condicions del punt 2.2 de l'annex 2.

El capítol III, sobre barreres arquitectòniques en els mitjans de transport (articles 28 a 34), estableix unes normes generals aplicables a tots els mitjans de transport i, després en concreta segons el tipus de mitjà i les estacions de transport ferroviari i metropolità i parades d'autobús. La regla general és que tots els mitjans de transport públic de viatgers pugui ser utilitzat per les persones amb mobilitat reduïda. L'article 28.2 estableix l'obligació de les administracions publiques d'elaborar i mantenir actualitzat un pla de supressió de barreres i d'utilització i adaptació progressiva dels transports públics col·lectius.

3) Títol II, Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i la Supressió de Barreres Arquitectòniques (articles 25 a 46), regula, en 3 capítols, les funcions, composició i funcionament, d'aquest òrgan col·legiat de col·laboració entre les diferents administracions públiques i de participació de les associacions de persones amb mobilitat reduïda, adscrit a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.

Part final:

Aquesta part consta, com s'ha dit, de 3 disposicions transitòries, 1 de derogatòria i 2 de finals:

Disposicions transitòries

Les disposicions addicionals fan referència a l'exempció del compliment d'aquesta norma, que ha de venir justificada per un informe tècnic i ha de ser aprovada pel conseller competent en la matèria; a les obres de nova construcció i a les d'ampliació, reforma o rehabilitació integral d'edificis existents que tinguin sol·licitada la llicència municipal d'obres a l'entrada en vigor d'aquest Decret; i a les obres per a les que es sol·liciti llicència municipal d'obres a partir del 12 de setembre de 2010.

Disposició derogatòria

Aquesta disposició fa una derogació genèrica de les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposin a allò que preveu aquest Decret, així com del Decret 20/2003, de 28 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de supressió de les barreres arquitectòniques.

Disposicions finals

La disposició final primera faculta el conseller d'Habitatge i Obres Públiques perquè dicti les disposicions de desplegament que siguin necessàries.

La disposició final disposa que aquest decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

Annexos

Aquest Projecte de decret incorpora 6 annexos en els quals estableix les mesures aplicables:

- Annex 1: normes d'accessibilitat urbanística, estructurat en 3 apartats que contempla, respectivament, les condicions i requisits dels itineraris accessibles, dels elements d'urbanització accessibles i del mobiliari urbà accessible.
- Annex 2: normes d'accessibilitat en l'edificació, amb 3 apartats que contemplen els requisits i les condicions aplicables, respectivament als itineraris accessibles, als itineraris practicables i als elements de l'edificació accessibles.
- Annex 3: normes d'accessibilitat en el transport, dedicat a l'establiment dels requisits que s'han d'adaptar per eliminar les barreres arquitectòniques en el transport i en els vehicles per a que siguin considerats adaptats.
- Annex 4: normes d'accessibilitat en la comunicació, estructurat en 6 apartats, en els quals defineix què són les barreres de comunicació i l'accessibilitat en la comunicació, les principals tipologies d'alteracions i discapacitats que afecten la comunicació, les mesures d'accessibilitat en la comunicació, principals recursos tècnics i humans per fer accessibles els sistemes ordinaris d'informació i comunicació, principals medis, serveis i establiments que cal fer accessibles a la informació i comunicació.

- Annex 5: desplega els símbols internacional d'accessibilitat en urbanisme edificació i transport.
- Annex 6: estableix el model de targeta d'aparcament.

III. Observacions generals

Primera. Abans d'entrar en les observacions sobre el contingut de la norma objecte de dictamen, volem fer unes precisions relatives al caràcter d'urgent amb que s'ha qualificat aquest procediment.

En la sol·licitud d'aquest dictamen s'ha demanat que es tramiti per via d'urgència en atenció a un informe del director general d'habitatge en el qual en raona la urgència. Aquest informe repeteix que s'ha de tramitar per via d'urgència, sense aportar justificacions objectives d'aquest caràcter excepcional, més que la voluntat què la norma s'aprovi i estigui en vigor el més aviat possible.

Volem recordar que el CES és un òrgan col·legiat, que està format per 36 consellers, dividits en tres grups i estructurats, pel que fa a l'organització de treball, en comissions de treball que aproven les propostes que posteriorment se sotmeten al parer de la Comissió Permanent o el Ple per a la seva aprovació definitiva. Aquesta estructura no és arbitrària sinó que respon a la voluntat i necessitat de garantir que l'opinió del CES s'adopti en un procés de reflexió i discussions raonades amb l'objectiu d'arribar a posicions de consens que reflecteixin el punt de vista de la societat civil organitzada. Això implica que els consellers puguin disposar de la documentació amb una antelació raonable, i que es respecti la institució de la qual en formen part, sense modificacions de la documentació que forma part de l'expedient.

Si a això sumam la tramitació urgent del procediment per a l'emissió del dictamen, cal ressaltar que, atesa l'estructura descrita, la seva aplicació està prevista per a supòsits excepcionals, i la petició d'informe urgent ha de venir acompanyada d'una extrema diligència en el compliment dels requisits, la qual cosa no s'ha produït en aquest cas, ja que els annexos, una bona part de la norma a dictaminar, s'han substituït 5 dies després de la sol·licitud del dictamen.

Per tot això, ens demanam si realment no hagués estat més adient tramitar-lo amb cura i respectant els terminis del procediment ordinari, amb aplicació dels principis d'agilitat, eficàcia i eficiència administrativa, cosa que hagués evitat haver de fer dos tràmits d'audiència, el primer amb el text incorrecte i, per tant, hagués evitat duplicar la feina i, probablement el temps de tramitació total hagués estat el mateix. Quan la necessitat de modificar el Reglament de barreres arquitectòniques sorgeix el 2008 i la subcomissió per estudiar i proposar la modificació del reglament que escaigui es crea el 2009 i és el mes de febrer de 2009 quan s'inicia el procediment d'elaboració d'aquesta norma, no sembla molt justificat que el mes de juny de 2010 (més d'un any després de l'inici del procediment) es decideixi aplicar el procediment d'urgència.

De fet, han estat nombrosos els representants dels organismes que han participat en la fase de consultes que han al·legat la dificultat d'analitzar el text tramés en el breu

termini de 7 dies concedit per la Conselleria. Així i tot, han fet l'esforç de participar amb aportacions que han permès detectar errors i millorar el text inicial.

No obstant això, com s'ha vist, el president del CES va decidir tramitar aquest dictamen pel procediment urgent en atenció, més aviat, a la ferma voluntat d'aquest òrgan de col·laborar amb l'Administració i de què aquest tràmit de consulta no suposi un entrebanc sinó una aportació més que pugui millorar la norma i, per tant, la qualitat de vida de la societat balear.

Entenem que la declaració d'urgència s'ha de reservar per supòsits d'urgència reial. És evident que tota mesura que afavoreixi els ciutadans s'ha de poder aplicar i gaudir el més aviat possible, però també és cert que no ens trobam davant d'un buit normatiu, sinó que hi ha una llei, els reial decrets 505/2007 i 173/2010, un decret de 2003, i l'Ordre VIV/561/2010, d'1 de febrer, aplicable, segons l'article 2, a tots els espais públics urbanitzats i els elements que el componen situats en el territori de l'Estat espanyol.

Així, consideram que els procediments s'han de tramitar amb agilitat, i que les tramitacions urgents estan lligades a situacions excepcionals, motiu pel qual s'ha de limitar la seva aplicació i no generalitzar-la tal i com la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques acostuma a fer, ja que això pot afectar a la diligència, a les fases d'audiència i als necessaris temps de reflexió, en l'elaboració de tota norma.

Segona. La supressió de les barreres ja siguin arquitectòniques com de comunicació, ha de ser una prioritat per a les administracions públiques, per tal de promoure que tots els ciutadans gaudeixin de les ciutats i pobles en els quals habitam i es millori l'accessibilitat de totes les persones. Per això mateix consideram que és l'Administració pública que ha de liderar amb l'exemple l'aplicació de les mesures de millora de l'accessibilitat en tots els aspectes de les seves competències. Ha de donar, doncs, exemple, per exigir la supressió de barreres amb una legitimitat que no vengui únicament de l'aprovació del decret i la coerció, sinó del compromís assumit amb exemplaritat de fer les ciutats i pobles de les Illes habitables per a tothom. Per tant, recomanam l'Administració pública que, en aquest àmbit, es marqui com a prioritat fer accessibles tot el mobiliari urbà, els elements d'urbanització, els seus edificis i instal·lacions sense excepció.

Tercera. Pel que fa al procediment, recomanam a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques que apliqui el procediment ordinari d'elaboració normativa quan es tracti de matèries d'aquesta entitat ja que dificulta que els sectors socials i econòmics interessats puguin fer una anàlisi amb cura i diligència i evitaria els errors comesos en la fase d'al·legacions i una vegada l'expedient es trobava en seu d'aquest Consell.

Quarta. No farem comentaris quant als annexos tècnics ja que consideram que el seu contingut ha estat prou avaluat per les entitats més directament afectades i, sense negar el contingut normatiu d'aquests annexos, consideram que es tracta de documents descriptius de condicions materials que concreten les obligacions i

prescripcions que la norma disposa en el text articulat. Tot això sense perjudici de considerar, al igual que molts dels que han intervingut en la fase d'al·legacions, que el temps atorgat per analitzar l'Esborrany de decret ha estat insuficient.

IV. Observacions particulars

Primera. Respecte del títol, consideram que, atès que no hi ha cap article pel qual s'aprovi el Reglament per a la millora de l'accessibilitat, i a fi de simplificar, podria modificar-se pel següent:

> *Projecte de decret per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de les barreres arquitectòniques de les Illes Balears.*

Segona. Aquest Projecte de decret suposa una actualització del Decret 20/2003, pel qual s'aprova el Reglament de supressió de barreres arquitectòniques, amb l'adaptació a la normativa estatal dictada al llarg dels darrers anys. Manté l'estructura del decret de 2003 si bé elimina el títol destinat a la regulació del règim sancionador i el títol sobre el catàleg de les actuacions i l'ordre de prioritats.

Pel que fa a la primera supressió, la del règim sancionador, trobam a faltar una justificació d'aquesta eliminació. És cert que el Decret 20/2003, bàsicament, es remetia a les lleis 3/1993, de 4 de maig, de millora de l'accessibilitat i supressió de les barreres arquitectòniques i 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, a la Llei 10/1990, de 23 d'octubre, de disciplina urbanística, i al Decret 14/1994, de 10 de febrer, pel que fa al procediment. No obstant això, entenem que en l'expedient s'hauria de justificar.

Pel que fa a l'eliminació del títol IV sobre el catàleg d'actuacions, sembla que la regulació del Decret de 2003 responia a una prescripció de la Llei de 1993 i que, per tant, mantenir-lo podria no tenir sentit. Ara bé, podria haver inclòs l'establiment d'actuacions prioritàries, en una espècie de procés de millora continua a aplicar per part de les administracions públiques, amb inclusió de tots aquells edificis públics i elements d'urbanització i de mobiliari urbà que encara no es trobin adaptats, així com la previsió de mesures de foment de l'accessibilitat en l'àmbit privat.

En el preàmbul del projecte de decret s'ha de precisar, en el darrer paràgraf, que l'opinió del CES s'emet mitjançant un dictamen, i no un informe.

Tercera. Pel que fa a l'articulat volem fer les següents consideracions:

1. Pel que fa a les definicions de l'article 3, s'ha ampliat el llistat de conceptes i s'han tengut en compte les barreres no només arquitectòniques físiques, sinó també les sensorials, la qual cosa valoram de manera positiva.

2. La secció segona del capítol II del títol I contempla les disposicions sobre edificacions d'ús públic de titularitat privada que s'han de complir per eliminar

les barreres arquitectòniques en l'edificació. A diferència del Decret de 2003, aquest Projecte distingeix els edificis segons els usos, cosa que valoram de manera positiva.

3. La secció tercera estableix les disposicions sobre edificacions d'habitatges i en l'article 26 disposa que

   Tots els edificis de nova construcció i els resultants d'un canvi d'us o rehabilitació integral han de ser accessibles segons els punts 2.1 i 2.3 de l'annex 2 i han de tenir un itinerari accessible entre la vorera i els habitatges, segons les condicions del punt 2.2 de l'annex 2.

   Respecte a aquest article, hem advertit un discordança en la referència al punt 2.2. L'article 26 indica que "han de tenir un itinerari accessible (...) segons les condicions del punt 2,2 de l'annex 2". Ara bé, aquest punt 2.2 fa referència a l'itinerari practicable, per tant, consideram que s'hauria de modificar l'article 26 en coherència amb l'annex 2.2 i referir-se al practicable.

   El punt 2.1 de l'annex 2 que, com hem dit, regula l'itinerari accessible, comença dient: un itinerari es considera *adaptat (...)*. Entenem que seria més coherent fer servir la terminologia promoguda pel mateix decret i, per tant, hauria de dir accessible.

4. L'article 44 regula la creació de comissions, grups de treball o ponències tècniques, però no aclareix la composició, ni si han d'estar formats per membres del Consell Assessor o no, cosa que seria desitjable.

5. L'article 45 regula la percepció de dietes per l'assistència a les reunions del Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i la Supressió de Barreres Arquitectòniques. Consideram que només els membres del Consell que no formen part de l'Administració pública haurien de cobrar dietes. O, en tot cas, quan les reunions es convoquin fora de l'horari habitual de feina. Cosa diferent és que es compensin les despeses que puguin tenir els assistents a les reunions, com els bitllets d'avió, despeses d'aparcament, etc.

Quarta. En relació amb les disposicions amb les quals es tanca aquest Projecte de decret, volem fer les següents consideracions:

1. La disposició transitòria primera estableix un termini màxim de 6 mesos per resoldre els expedients de sol·licitud d'exempció del compliment d'aquest Decret per motius de caràcter historicoartístic, de condicions físiques del terreny (...).

   Atès que el Consell Assessor s'ha de reunir amb caràcter ordinari cada 3 mesos, entenem que aquest hauria de ser el termini màxim per resoldre els expedients.

   En relació amb aquesta disposició, suggerim que es determini que el sentit del silenci és positiu, en atenció a la claredat i la seguretat jurídica.

   Finalment, consideram que aquesta disposició encaixaria millor com a addicional que com a transitòria.

2. La disposició transitòria tercera disposa que

   Aquest Decret serà d'aplicació obligatòria a les obres de nova construcció i a les d'ampliació, reforma o rehabilitació integral d'edificis existents per a les que es sol·liciti llicència municipal d'obres a partir del dia 12 de setembre de 2010.

   La data de 12 de setembre podria implicar l'aplicació retroactiva d'aquest decret, considerant que aquest dictamen s'aprova el 27 de juliol i que encara s'ha d'emetre el dictamen del Consell Consultiu, abans què es pugui aprovar pel Consell de Govern. Consideram que el més adient seria suprimir aquesta disposició que estableix l'entrada en vigor parcial del Decret.

3. La disposició final segona disposa que *aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

   Atès el contingut de la norma i la densitat dels annexos, consideram que seria més adequat diferir l'entrada en vigor fins a 6 mesos posteriors a la publicació en el BOIB, facilitant així el coneixement de la norma als sectors interessats i a les administracions públiques que l'han d'aplicar.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 27 de juliol de 2010

DICTAMEN NÚM. 18/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULEN ELS PROCEDIMENTS D'ADJUDICACIÓ D'HABITATGES PROTEGITS PER PART DE L'INSTITUT BALEAR DE L'HABITATGE (IBAVI)

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 27 de juliol de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques relativa al Projecte de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits per part de l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI).

Segon. Aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa de la necessitat d'elaborar un esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI, de 16 de desembre de 2009.
2. Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI, de 16 de desembre de 2009.
3. Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI, de 21 de gener de 2010.
4. Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI, de 17 de maig de 2010.
5. Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques per la qual es sotmet a audiència el Projecte de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.
6. Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI, de 27 de maig de 2010.

7 a 10. Oficis de remissió als consells insulars del Projecte de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

11. Tramesa a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) de l'Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

12. Ofici de remissió a l'Ajuntament de Palma, de l'Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

13. Ofici de remissió al Col·legi oficial d'Aparelladors i Arquitectes tècnics de les Illes Balears del Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

14 i 15. Oficis de remissió a la Caixa i a Sa Nostra, de l'Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

16. Ofici de remissió al Consell de Joventut de les Illes Balears de l'Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

17. Ofici de remissió de l'Esborrany de decret al Col·legi Oficial d'Agents de la Propietat Immobiliària.

18. Ofici de remissió de l'Esborrany de decret al Col·legi Oficial de diplomats en Treball Social.

19. Ofici de remissió a FACUA, Associació de Consumidors i Usuaris de les Illes Balears, de l'Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

20. Ofici de remissió al Col·legi Oficial d'Administradors de Finques de l'esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

21. Ofici de remissió a CAEB de l'esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

22. Ofici de remissió a CARITAS de l'esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

23. Ofici de remissió a l'Associació Empresarial de Promotors Immobiliaris de Balears, de l'esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

24 i 25. Oficis de remissió a UGT i a CCOO de l'esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

26. Ofici de remissió al Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears de l'esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

27. Ofici de remissió a l'Associació de Constructors de l'esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

28 a 38. Oficis de remissió a les conselleries del Govern de les Illes Balears de l'esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

39 a 44. Escrits d'al·legacions presentats per les conselleries d'Agricultura i Pesca, d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de Comerç, Indústria i Energia, de Salut i Consum, d'Innovació, Interior i Justícia, i de Presidència.

45. Escrit de Sa Nostra pel qual indica que no considera necessari fer cap tipus de suggeriment al Projecte de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

46. Escrit de suggeriments presentat pel Col·legi Oficial de Treball Social de les Illes Balears.

47. Escrit de la Conselleria de Turisme i Treball pel qual indica que no considera necessari fer cap tipus d'al·legació al Projecte de decret.

48. Suggeriments presentats per la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB).

49. Informe de l'IBAVI sobre les al·legacions presentades al Projecte de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

50. Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI, de 19 de juliol de 2010.

51. Informe jurídic sobre la tramitació de l'Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

52. Informe de la secretària general sobre la tramitació de l'Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

53. Ofici de remissió a l'Institut Balear de la Dona de l'Esborrany de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits promoguts per l'IBAVI.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 21 de setembre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 17 articles, i una part final composta per una disposició addicional única, una de transitòria, una de derogatòria i dues de finals.

El preàmbul explica breument la voluntat de reforçar els procediments d'adjudicació d'habitatge per part de l'IBAVI amb els principis d'equitat, transparència i seguretat jurídica, la creació de 3 formes d'adjudicació: baremació, sorteig combinat i la combinació d'ambdós; i la substitució de la notificació individual per la publicació emparant-se en els articles 59.6 i 60 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

II. La part dispositiva està estructurada en dos títols, el primer de disposicions generals, amb 3 articles i el segon, del procediment d'adjudicació, amb la resta de l'articulat.

El títol primer regula l'objecte, el règim d'ús dels habitatges i els requisits previs dels sol·licitants. Així, l'objecte és regular el procediment d'adjudicació dels habitatges de protecció pública promoguts per l'IBAVI i d'aquells habitatges promoguts per promotors privats o altres promotors públics, amb els quals l'IBAVI subscrigui convenis per adjudicar aquests habitatges.

El habitatges es podran adjudicar en règim de venda, de lloguer i de lloguer amb opció de compra, o qualsevol altre previst per la normativa.

El títol segon compta amb quatre capítols i 13 articles. El capítol I (articles 4 a 11) contempla les disposicions comuns. Es determina que la oferta pública d'habitatge es determinarà per la Comissió Executiva del Consell d'Administració de l'IBAVI i la possibilitat de reservar habitatges a altres entitats públiques o privades sense ànim de lucre, amb la finalitat de pal·liar les dificultats de certs col·lectius per accedir a un habitatge digne y adequat. L'article 6 relaciona els col·lectius que es consideren preferents, com els joves menors de 35 anys i les persones majors de 65, permetent que tant la normativa estatal com l'autonòmica pugui establir-ne d'altres.

L'article 7 estableix els 3 procediments d'adjudicació, la selecció dels quals ha de venir determinada en cada cas per acord de la Comissió Executiva de l'IBAVI.

Els articles 8 a 11 despleguen el procediment, on destaca el règim de publicitat establert, que substitueix les notificacions individuals per aplicació del que disposa l'article 59.6 *b* de la Llei 30/1992, si bé els requeriments de documentació es faran de forma individual.

El capítol II (articles 12 a 14), regula l'adjudicació dels habitatges protegits de promoció pública de nova construcció en tres seccions, una per cada article, les quals regulen la resolució provisional i definitiva d'adjudicataris dins cada una dels procediment d'adjudicació prevists: el de baremació i sorteig combinat, el de baremació, i el de sorteig.

El capítol III (article 15) fa referència a l'adjudicació dels habitatges de protecció pública, prèvia adquisició per l'IBAVI.

El capítol IV (articles 16 i 17) preveu l'adjudicació dels habitatges vacants propietat de l'IBAVI, ja sigui perquè han quedat vacants amb posterioritat a un procediment d'adjudicació, ja sigui perquè han estat adjudicats i posteriorment han quedat vacants. En el primer cas, podran ser objecte d'adjudicació directa a favor dels demandants de la llista de reserva. En el segon cas, seran objecte de nova adjudicació d'acord amb els criteris que aprovi la Comissió Executiva de l'IBAVI.

III. La part final, consta, com s'ha dit, d'una disposició addicional, que remet a la normativa estatal autonòmica de manera supletòria i a la Llei orgànica de protecció de dades de caràcter personal; una disposició transitòria i una de derogatòria que elimina de l'ordenament jurídic el Decret 18/2000, d'11 de febrer, pel qual es regula el procediment d'adjudicació d'habitatges de protecció oficial promoguts per l'IBAVI.

La disposició final primera faculta el conseller d'Habitatge i Obres Públiques per a dictar les normes de desplegament que consideri adequades i la segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà a la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. El CES valora de manera positiva tot allò que suposi una simplificació i agilitació dels procediments administratius, cosa que fa aquest Projecte de decret en relació al Decret actualment vigent, 18/2000.

Segona. Entenem que el Registre de Demandants d'Habitatge facilita la gestió de l'IBAVI, i evita que els sol·licitants d'habitatge hagin de presentar sol·licituds per a cada promoció que es faci, cosa que dóna significació plena al dret dels ciutadans recollit en la Llei 30/1992, de no presentar documents que ja consten en poder de l'Administració.

Tercera. Respecte de l'articulat volem fer les següents consideracions:

1. Article 1, objecte del decret. Valoram positivament que l'aplicació d'aquest Decret no es limiti únicament a l'adjudicació dels habitatges promoguts per l'IBAVI, sinó que s'ampliï també als de promotors privats o altres promotors públics amb conveni amb l'IBAVI.
2. L'article 2 amplia el règim d'ús dels habitatges, en relació amb la regulació del decret de 2000, deixant la porta oberta a formes diferents a la compra i el lloguer, sempre que es trobin regulades per l'ordenament jurídic.
3. Article 3, requisit previ dels sol·licitants. El fet que només s'exigeixi la inscripció en el Registre Públic de Demandants consideram que agilita la gestió, suprimint tota la bateria de documents que han de presentar els interessats en un

habitatge de protecció pública, d'acord amb la normativa actual. Naturalment, tots aquests documents que ja no s'han de presentar, s'han aportat amb anterioritat per figurar com a demandant d'habitatge en el registre i, per tant, l'Administració ja hi té constància.

4. Pel que fa als procediments d'adjudicació, consideram que la Comissió Executiva (articles 4 i 7) hauria de justificar, atenent a la realitat municipal, la selecció d'un o altre o que el mateix Decret hauria d'establir uns criteris a partir dels quals la dita Comissió fes la selecció.

5. Valoram positivament la creació de llistes de reserva, atès que serveix a la finalitat dels procediments d'adjudicació, és a dir, a que els demandants d'habitatges tenguin un habitatge el més àgilment possible. No obstant això, respecte de l'apartat 3 sorgeix un dubte. Aquest apartat disposa que

   La baixa voluntària i/o forçosa del Registre Públic de demandants d'habitatges protegits, implicarà la baixa automàtica de la llista de reserva.

   Si la inscripció en el Registre té una durada de 2 anys, i, per tant, la finalització d'aquest termini implica la baixa automàtica del Registre, si el demandant d'habitatge renova la inscripció, perd la seva posició en la llista de reserva o la manté?

   En el mateix sentit, si, en el transcurs d'un procediment d'adjudicació, un demandant d'habitatge perd aquesta condició per expiració del termini de 2 anys, perdrà la possibilitat d'obtenir un habitatge, o es considera que una vegada en les llistes del procediment es manté fins que acabi el procediment d'adjudicació del qual en pren part?

6. Pel que fa als terminis, trobam a faltar una indicació dels terminis màxims de resolució dels procediments. S'ha de tenir en compte que si els demandants d'habitatge no són notificats individualment gairebé de res, se'ls exigeix una atenció constant a les informacions que poden aparèixer en les oficines, en la pàgina web de l'IBAVI o en el BOIB, cosa que consideram innecessària. Així, i per aplicació dels principis de seguretat jurídica i transparència a que fa referència el preàmbul del Projecte de decret, s'haurien d'establir els terminis màxims de resolució així com els terminis per a dur a terme cada tràmit, de manera que la informació als interessats sigui el més completa possible.

7. Més encara, consideram que l'IBAVI podria fer us de les eines telemàtiques de què es disposen actualment i, per exemple, enviar missatges curts al mòbil o per correu electrònic quan s'hagin publicat acords o tràmits d'interès pels demandants d'habitatge, de manera que es trobarien puntualment informats de les novetats, sense córrer el risc de perdre alguna oportunitat d'aconseguir un habitatge o de presentar al·legacions a algun Acord de la Comissió Executiva.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits per part de l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI), i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

(suplent)

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 21 de setembre de 2010

DICTAMEN NÚM. 19/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE CRITERIS GENERALS SOBRE MODES D'EXPLOTACIÓ DEL TRANSPORT FERROVIARI, TRAMVIARI I COMBINAT

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 7 de setembre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat relativa al Projecte de decret de criteris generals sobre modes d'explotació del transport ferroviari, tramviari i combinat.

Segon. Vist que només figurava l'expedient en paper, el 13 de setembre es va sol·licitar en format electrònic, d'acord amb l'article 31.3 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i funcionament d'aquest Consell.

Tercer. Rebut el projecte de decret en format electrònic, el dia 14 de setembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Medi Ambient i Mobilitat per la qual ordena l'inici del procediment per a l'elaboració del decret de criteris generals sobre els modes d'explotació del transport ferroviari, tramviari i combinat.
2. Informe justificatiu sobre la necessitat d'elaborar aquest decret.
3. Esborrany de decret de criteris generals sobre els modes d'explotació del transport ferroviari, tramviari i combinat.
4. Tramesa del Projecte de decret a les conselleries del Govern de les Illes Balears, a l'Ajuntament de Palma, a l'Ajuntament de Sóller, a Ferrocarril de Sóller, SA, als consells insulars, al Consorci de Transports de Mallorca i als Serveis Ferroviaris de Mallorca.
5. Escrits d'al·legacions i oficis de les conselleries d'Habitatge i Obres Públiques, Comerç, Indústria i Energia, Treball i Formació, Salut i Consum, Economia i Hisenda, Innovació, Interior i Funció Pública; de l'Ajuntament de Palma, de Ferrocarril de Sóller, SA i del Consorci de Transports de Mallorca.
6. Contestació a les al·legacions presentades.
7. Redacció del segon esborrany del projecte de decret.

8. Certificat de la reunió de la Comissió de Transports de les Illes Balears en la qual s'informa sobre el projecte de decret.
9. Sol·licitud d'informe dels serveis jurídics de la Conselleria de Medi Ambient i mobilitat, així com informe de la Secretaria General.
10. Informe jurídic i de la Secretaria General.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 17 *c* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 23 de setembre i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 6 d'octubre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 4 articles i una part final formada per dues disposicions addicionals i una de final.

I. El preàmbul comença posant de relleu que les Illes Balears no compten amb legislació pròpia en matèria ferroviària, motiu pel qual s'aplica la legislació estatal, és a dir, la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari i la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació del transport terrestre. A continuació, posa de manifest que aquestes normes no resolen els problemes del sector que sorgeixen a les Illes, motiu pel qual es fa necessari fixar uns principis generals, sense interferir en la potestat reglamentària dels consells insulars, d'acord amb l'article 58.3 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

II. La part dispositiva del Projecte de decret consta, de 4 articles.

L'article 1, generalitats, preveu 3 modes d'explotació del transport ferroviari: ferroviari, tramviari i mode combinat. L'assignació de mode d'explotació a cada una de les línies existents s'ha de fer per resolució de l'administració competent.

L'article 2, mode ferroviari, remet a la legislació estatal, en tant no es compti amb normativa pròpia.

L'article 3, mode tramviari, disposa que s'entenen com a tal totes les línies projectades i concebudes per aquest sistema de transport urbà i n'estableix uns criteris generals.

L'article 4, mode combinat, fa referència al que combina l'explotació ferroviària i la tramviària.

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional primera disposa que es consideren en mode ferroviari, totes les línies explotades per Serveis Ferroviaris de Mallorca, les quals s'han d'entendre com a Xarxa Ferroviària d'Interès General.

La disposició addicional segona considera que la línia Palma-Port de Sóller forma part del mode combinat.

La disposició final disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

La regulació d'uns criteris generals sobre modes d'explotació del transport ferroviari, tramviari i combinat, que puguin servir per millorar aquests serveis són benvinguts per aquest Consell. No obstant això, consideram que el que realment és necessari no és tant una regulació reglamentària i fragmentària en la qual es classifiquin aquests modes d'explotació i donin unes pautes per delimitar-los, sinó una regulació integral i completa del sector ferroviari i tramviari a les Illes Balears. Si bé és cert que les línies tramviàries són escasses (Sóller - Port de Sóller), també ho és que hi ha una voluntat i projectes d'ampliar-les i crear-ne de noves, motiu pel qual pot ser positiu una regulació completa d'aquest mode de transport.

D'aquesta manera es podria donar uns resposta més ferma als problemes de les infraestructures ferroviàries als qual fa esment el preàmbul d'aquest Projecte de decret.

Entenem doncs que més que establir uns criteris generals i deixar en mans dels consells insulars (de moment, el de Mallorca) la concreció d'aquests modes d'explotació, s'hauria d'elaborar una llei d'abast general que donés resposta a la problemàtica del sector ferroviari balear i oferís als consells insulars uns criteris més clars i tangibles.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret de criteris generals sobre modes d'explotació del transport ferroviari, tramviari i combinat, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president en funcions
Àngels Bellinfante Torres	Llorenç Huguet Rotger
(suplent)	

Palma, 6 d'octubre de 2010

DICTAMEN NÚM. 20/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL CONSELL BALEAR DE TRANSPORTS TERRESTRES

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 7 de setembre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat relativa al Projecte de decret pel qual es regula el Consell Balear de Transports Terrestres.

Segon. Vist que només figurava l'expedient en paper, el 13 de setembre es va sol·licitar en format electrònic, d'acord amb l'article 31.3 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i funcionament d'aquest Consell.

Tercer. Rebut el projecte de decret en format electrònic, el dia 14 de setembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Mobilitat i Ordenació del territori per la qual ordena l'inici del procediment per a l'elaboració d'un decret regulador del Consell Balear de Transports Terrestres.
2. Esborrany de decret pel qual es regula el Consell Balear de Transports Terrestres.
3. Tramesa del Projecte de decret a les conselleries del Govern de les Illes Balears, a l'Ajuntament de Palma, a Ferrocarril de Sóller, SA, als consells insulars, al Consorci de Transports de Mallorca i als Serveis Ferroviaris de Mallorca, a la Federació d'entitats Locals de les Illes Balears (FELIB), a la Cambra de Comerç, a la Federació empresarial Balear de Transports (FEBT) en totes les agrupacions, a l'associació de transportistes de servicio regular (TAR), a l'Asociación sindical de autónomos del Taxi de Mallorca, a la PIME de Mallorca, Menorca i d'Eivissa i Formentera, a la Direcció General de Consum i a les associacions de consumidors i usuaris (Nuredduna, La defensa, Facua Baleares, Ausbanc); a les federacions de transport d'UGT i CCOO, a l'associació d'Agències de viatges de Balears, a l'Agrupación de empresas de alquiler sin conductor, a les associacions APEAM i ANEA.
4. Escrits d'al·legacions i oficis de les conselleries de Treball i Formació, Afers Socials, Promoció i Immigració, d'Habitatge i Obres Públiques, Comerç,

Indústria i Energia, Salut i Consum, Innovació, Interior i Funció Pública; de Presidència, de la Direcció General de Consum, del Consell de Consum, de l'Ajuntament de Palma, del Consorci de Transports de Mallorca, de la FELIB, de l'Agrupación Empresarial Balear de Alquiler de Vehículos sin conductor (Baleval), de l'Asociación sindical de Autónomos del Taxi de Mallorca, de PIMEF, de PIME Menorca, de los Transportistas de Servicio Regular (TAR) i de l'Agrupación empresarial del Servicio discrecional de Viajeros de Baleares.

5. Contestació als escrits d'al·legacions presentats.
6. Redacció del segon esborrany del projecte de decret.
7. Certificat de la reunió de la Comissió de Transports de les Illes Balears en la qual s'informa sobre el projecte de decret.
8. Escrit d'al·legacions presentat pel Consell de Consum i rebut fora de termini.
9. Informe justificatiu de la necessitat d'elaborar aquest decret i taula de vigències.
10. Sol·licitud d'informe dels serveis jurídics de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat, així com informe de la Secretaria General.
11. Informe jurídic i de la Secretaria General.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 17 *c* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 23 de setembre i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 6 d'octubre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 14 articles i una part final formada per una disposició transitòria, una de derogatòria i dues de finals.

I. La part expositiva emmarca aquest Projecte de decret dins l'entorn normatiu actual. Així, si bé és el resultat d'un mandat de la Llei 5/1998, també ha de respectar el marc competencial de l'Estatut d'autonomia, segons el qual la Comunitat Autònoma té competència exclusiva en matèria de ferrocarrils, carreteres i camins, i la competència executiva en l'ordenació del transport de viatgers i mercaderies que tenguin origen i destinació dins el territori de la comunitat autònoma, sense perjudici de l'execució directa que se'n reservi l'Administració general de l'Estat. Així mateix, l'Estatut d'autonomia atribueix als consells insulars com a pròpies, les competències de transports terrestres.

Atès que el Consell Balear de Transports Terrestres excedeix de l'àmbit d'actuació de cada consell insular, correspon al Consell de Govern de les Illes Balears l'exercici del desenvolupament reglamentari de la Llei 5/1998.

II. La part dispositiva del Projecte de decret consta, de 14 articles agrupats en 3 capítols.

El capítol primer regula la naturalesa jurídica del Consell Balear de Transports Terrestres en un únic article.

El capítol II, contempla els òrgans i la composició del Consell Balear, en 3 seccions, dedicada la primera als òrgans en general, segons la qual el Consell Balear de Transports Terrestres funciona a través del Ple i de la Comissió. La secció segona (articles 3 a 9) regula el Ple, la composició, les funcions del president, vicepresidents i del secretari, així com les funcions del propi Consell. La secció tercera (articles 10 i 11) regula les comissions que poden ser creades a instància del Ple del Consell i que estaran formades per vocals del Consell.

El capítol III estableix les normes de funcionament en els articles 12 a 14, i disposa que el Ple s'ha d'assabentar de les qüestions que afectin conjuntament el transport de viatgers i el transport de mercaderies, així com assumptes referents a la política general i al funcionament del sistema de transports terrestres de les Illes Balears. L'article 13 regula el quòrum necessari per constituir el Ple i el 14, el desenvolupament de les sessions.

III. Pel que fa a la part final, la disposició transitòria disposa que Les federacions o associacions regionals d'empresaris han de proposar els seus representants titulars i suplents dins el termini màxim d'un mes des de l'entrada en vigor d'aquest Decret, amb l'acreditació prèvia dels requisits establerts a l'article 3.4.

La disposició derogatòria elimina de l'ordenament jurídic el Decret de 27 de juliol de 1981, de creació de la Comissió de Transports de les Illes Balears.

La disposició final primera autoritza el conseller competent en matèria de transports per desplegar aquest decret; i la disposició final segona, disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. En primer lloc sorprèn que el compliment de un mandat establert a una llei de 1998 (Llei 5/1998, de 23 d'octubre, per la qual es crea el Consell Balear de Transports Terrestres i el Comitè Balear del Transport per Carretera), no es dugui a terme fins dotze anys més tard, i en l'últim tram de l'actual legislatura. En relació amb això, consideram que, si bé es necessària la redacció d'aquesta norma i la creació del Consell Balear de Transports Terrestres, també hem de dir que entenem que s'ha de procurar donar compliment a les lleis amb major agilitat.

Segona. Pel que fa al procediment, consideram inadequat que en el tràmit d'audiència s'hagi tramés la norma únicament a les associacions empresarials i federacions sindicals sectorials, i no a les organitzacions més representatives. La qualitat de més representatives les atorga el caràcter d'interessades en la tramitació de totes aquelles normes que afectin els sectors econòmics i socials i, per tant, sense menyscapte que

l'Administració pugui dirigir-se a altres interessats, no pot obviar a les associacions empresarials i sindicats més representatius.

D'acord amb això, s'ha de tenir en compte el Projecte de decret de participació institucional que regula la participació institucional dels agents socials més representatius, amb la finalitat d'organitzar amb coherència les instàncies actuals de participació de naturalesa sociolaboral i cobrir les llacunes que hi pugui haver. D'aquesta manera s'evita, també, una futura modificació una vegada publicat si no s'adequa a les prescripcions derivades de la participació institucional exercida pels interlocutors econòmics i socials que, per mandat constitucional quedarà plasmat en el dit decret. Si bé és cert que és un projecte, també ho és que tots els decrets s'aproven pel Consell de Govern i que, per tant, han de ser coherents amb el conjunt de la política del Govern.

IV. Observacions particulars

Primera. El preàmbul fa una acurada exposició de la normativa vigent i de la necessitat de la regulació d'aquest Consell creat per la Llei 5/1998, de 23 d'octubre. No obstant això, en el darrer paràgraf ha de fer constar, al igual que ho fa amb el Consell Consultiu, l'emissió d'aquest dictamen del Consell Econòmic i Social.

Segona. En relació amb el capítol I, relatiu a la naturalesa jurídica, l'apartat 2 de l'article 1, disposa que:

> *El Consell Balear de Transports Terrestres es regeix pel que disposa la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i per la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.*

Tal vegada seria més adequat que la remissió a les lleis 3/2003 i 30/1992, ho fos de manera supletòria, en tot allò no regulat per aquest decret, o que afegís "sense perjudici de les particularitats que s'estableixen en aquest Decret". En cas contrari i essent les lleis de rang superior al decret, es podrien produir conflictes, per exemple, en els quòrums. Així, les lleis esmentades exigeixen, per constituir un òrgan col·legiat, l'assistència del president, del secretari i de la meitat dels vocals. En canvi, el Projecte de decret que es dictamina, n'exigeix menys de la meitat dels membres (tretze, d'acord amb l'article 13.2, si bé el Ple n'arriba a tenir 35 vocals). En el mateix sentit pel que fa a les comissions.

Tercera. Pel que fa al capítol II, volem fer les següents consideracions:

1. L'article 2 disposa que el Consell funciona a través del Ple i de la Comissió. A continuació, passa a regular el Ple, però aquesta *Comissió,* com a òrgan del Consell no està regulada. En canvi, si que dedica una secció del capítol 2 a regular unes possibles *comissions* que pot crear el Ple. Per tal d'evitar confusions, consideram que s'hauria d'aclarir aquest extrem: o es crea una

"Comissió", amb caràcter de permanent, o es modifica l'article 2 per incloure els altres òrgans del Consell, encara que no siguin permanents.

D'altra banda, de la lectura de tot el Projecte de decret, es desprèn que hi ha altres òrgans que formen part del Consell Balear de Transports Terrestres, com són la Presidència, la Vicepresidència i la Secretaria. Per tant, consideram que tal vegada seria més adient que l'article 2 diferenciés entre òrgans col·legiats (Ple i comissions) i òrgans unipersonal (president, vicepresident i secretari). Això obligaria a modificar l'estructura del decret, de manera que les funcions i característiques dels òrgans unipersonals no formessin part de la Secció dedicada al Ple, ja que tenen autonomia pròpia. Igualment, el capítol II, ja no seria "Òrgans i composició", sinó "Òrgans, composició i funcions".

2. Respecte del concepte de representació regional, consideram que confon més que servir per aclarir la composició del Consell Balear. Si bé, pel que fa a la representació sindical es respecta el concepte de representativitat a l'àmbit de les Illes Balears, en relació amb la representació empresarial s'empren conceptes de difícil aprehensió. Entenem que, per claredat i seguretat jurídica, la composició, en coherència amb el Projecte de decret de participació institucional i amb la cridada que es fa a les organitzacions sindicals més representatives confederades e intersectorial d'àmbit autonòmic, hauria de fer referència a les associacions empresarials i sindicals més representatives, sense crear un nou nivell, inexistent a la legislació actual, tenint en compte que el sector econòmic en el qual pretén incidir el Consell Balear és de caràcter transversal, afectant a la totalitat de l'estructura econòmica de la nostra comunitat.

   En conseqüència el concepte de representació regional s'hauria de suprimir.

   En relació amb la composició, s'ha de corregir, també, el desequilibri entre la representació sindical i patronal, per coherència amb el Projecte de decret de participació institucional. Així, mentre que les associacions empresarials en tenen 15 representants, els sindicats només compten amb dos, i l'Administració Pública compta així mateix, amb més de deu representants.

   Finalment, entenem que el procediment per atorgar la representació de les entitats cridades a conformar el Consell Balear s'ha de derivar del que estableix la disposició addicional sisena de l'Estatut dels treballadors, sense que sigui necessari ni oportú crear-ne un de nou.

3. Recomanam que l'article 7, relatiu a la vicepresidència, inclogui entre les seves funcions la de substituir a la persona titular de la presidència en cas de vacant, absència o malaltia.

4. Els apartats 1 i 3 de l'article 9 són reproducció dels corresponents articles de la Llei 5/1998, motiu pel qual consideram que es podrien suprimir ja que no és necessari ni desitjable repetir preceptes que ja es troben en una norma de rang superior.

5. La secció relativa a les comissions hauria de ser Secció 3a i no la segona, com figura en el text.

6. Proposam la següent redacció de l'apartat 1 de l'article 10:

   Per a l'estudi, la discussió i l'informe de temes específics que afectin una part dels sectors representats en el Consell es poden constituir, ***per acord del*** *Ple del Consell, comissions en matèria de transport de viatgers o de mercaderies, de caràcter temporal o permanent, que han d'estar formades pels vocals del Ple afectats per la matèria que s'hi ha de tractar i que aquest designi, en un nombre mínim de 3 i no superior a 9.*

   Entenem que una de les funcions del Ple és constituir aquestes comissions i que si, com apareix en el redactat actual, es creen "a instància del Ple", sembla que les ha de crear un altre òrgan.

7. Pel que fa a l'apartat 2 d'aquest mateix article, segons el qual *el president de les comissions ha de ser la persona titular de la direcció general competent en matèria de transports terrestres o* <u>*persona en qui delegui*</u>*, i ha de designar un funcionari d'aquella direcció general per tal que desenvolupi les funcions de la secretaria de la Comissió, i que hi actua amb veu però sense vot,* consideram que seria més apropiat que s'indiqués si la persona en qui delega ha de ser membre del Consell Balear de Transports Terrestres, o funcionari de la Direcció General.

8. L'apartat 4 de l'article 10 disposa que *la presidència de les diferents comissions exerceix les funcions que l'article 6 atribueix al president del Ple.* S'ha de tenir en compte que la funció de la lletra *a* (representació del Consell) no pot ser exercida pels presidents de les comissions que es creïn. Així mateix, les funcions de les lletres *e* i *f* s'haurien d'entendre en relació amb la comissió que presideixen i no al Consell. Finalment, la funció de la lletra *h* (resoldre els dubtes que susciti l'aplicació d'aquest Decret) per tal d'evitar interpretacions contràries, s'hauria de reservar al president del Consell.

   D'acord amb aquestes consideracions recomanam que es precisin les funcions dels presidents de les comissions.

9. Pel que fa a les comissions, el Projecte de decret presenta una redacció confusa i, en alguns punts, incoherent. Entenem que s'hauria d'aprofitar aquesta regulació reglamentària per aclarir i per facilitar el posterior funcionament de les comissions, les relacions entre elles i unes normes mínimes de composició que fos representativa de la composició del Ple i que respectés les minories.

10. L'article 11 sembla deixar en mans de les Comissions de Transports de Viatgers i de Mercaderies les actuacions del Consell, segons correspongui per raó de la matèria. Tenint en compte que el Ple es reuneix en sessió ordinària una vegada a l'any, i que no s'estableixen mecanismes de coordinació entre les comissions, això pot dur a que s'elaborin informes o s'emetin assessoraments contradictoris, motiu pel qual consideram que seria desitjable l'existència d'una comissió executiva, que s'anuncia en l'article 3 i que després no es regula, per assegurar el funcionament del Consell, la coordinació de les comissions i la coherència en les manifestacions d'una i de l'altra. O, al menys,

que es prevegi una major regularitat de les sessions del Ple, per aprovar els acords del Consell proposats per les comissions.

11. L'apartat segon de l'article 11 disposa que l*es comissions es convoquen, deliberen i adopten acords de la mateixa manera que el Ple, i s'entenen constituïdes vàlidament amb la presència de la presidència, la secretaria i, com a mínim, tres vocals del Ple afectats per la matèria que s'hi ha de tractar*.

    És a dir, segons l'article 11, les comissions han de tenir 5 membres. Ara bé, d'acord amb l'article 10, les comissions poden tenir entre 3 i 9 membres, segons acordi el Ple. Si el president i el secretari són membres (article 3), bastaria un vocal per constituir una comissió, si bé mai tendria el quòrum necessari per considerar-se constituïda vàlidament. Tot això, considerant que el Ple, per majoria de vots, volgués aprovar la constitució d'una comissió amb aquestes característiques.

    Així mateix, l'expressió "*tres vocals del Ple afectats per la matèria que s'hi ha de tractar*", duu a pensar que els membres de la comissió poden variar d'una sessió a l'altra.

    Si bé consideram que, entre els drets dels vocals hauria de figurar el d'assistir a les comissions que es creïn, s'hauria de regular les condicions d'aquesta assistència (si tenen veu i vot; només vot, han d'avisar de la seva assistència,..). Per això, recomanam que s'estableixi un article en el que es reguli els drets i deures del vocals del Consell Balear de Transports Terrestres.

    Finalment, consideram que existeix el risc que, pel joc de les majories, determinats sectors de la societat representats en el Ple, mai no tenguin una participació activa en el Consell perquè podrien quedar sempre fora de les comissions. Per això consideram que aquest decret hauria d'arbitrar algun mecanismes de salvaguarda d'aquesta minories, com, per exemple, els representants dels consumidors i usuaris (ja que entenem que es tendrà en compte l'observació feta sobre la representativitat dels sindicats i s'ampliarà).

Quarta. Pel que fa al capítol III, relatiu a les normes de funcionament, fa referència, al funcionament del Ple, cosa que es podria afegir al títol del capítol.

En concret, feim les següents observacions:

1. L'article 12, relatiu a la convocatòria, en el primer apartat fa referència a les funcions del Ple i és, per tant, innecessari ja que consten en la Llei 5/1998 i no són matèria pròpia de la convocatòria.

2. L'article 14, relatiu al desenvolupament de les sessions, podria ser més clar pel que fa a l'apartat 1. És a dir, la declaració d'urgència de l'assumpte no inclòs en l'ordre del dia és, segons la Llei 30/1992, la que ha de fer-se per majoria i, d'aquesta declaració d'urgència, es deriva la incorporació de l'assumpte a l'ordre del dia. Amb la redacció actual, podria donar-se a entendre que, per exemple, el president és qui pot declarar-ne la urgència, o que és necessari un

quòrum diferent per declarar la urgència que per incloure assumptes diferents als que consten a l'ordre del dia.

3. Pel que fa a l'apartat 2, proposam la següent redacció:

   2. L'adopció dels acords del Ple i de les comissions es farà per majoria de vots.

Cinquena. Respecte de la disposició transitòria, s'hauria d'afegir*, única*. Així mateix, recomanam que, per un millor compliment, es modifiqui la redacció en el sentit següent:

1. En el termini d'un mes, a comptar des de l'entrada en vigor d'aquest Decret, el conseller de Medi Ambient i Mobilitat instarà a les associacions empresarials més representatives per a què en proposin els vocals titulars i suplents del Consell Balear de Transports Terrestres, amb l'acreditació prèvia dels requisits establerts a l'article 3.4.

2. Dins el mateix termini, instarà els òrgans de les administracions públiques i la resta d'entitats que n'han de formar part, per a què en proposin els vocals, titulars i suplents, que els representin.

D'aquesta manera, l'òrgan de l'Administració al qual està adscrit el Consell, es fa responsable i en lidera la creació i posada en marxa.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula el Consell Balear de Transports Terrestres, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president en funcions
Àngels Bellinfante Torres	Llorenç Huguet Rotger
(suplent)	

Palma, 6 d'octubre de 2010

DICTAMEN NÚM. 21/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL COMITÈ BALEAR DE TRANSPORT PER CARRETERA I ES CREA EL REGISTRE D'ASSOCIACIONS PROFESSIONALS DE TRANSPORTISTES I EMPRESES D'ACTIVITATS AUXILIARS I COMPLEMENTÀRIES DEL TRANSPORT AMB IMPLANTACIÓ A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 7 de setembre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat relativa al Projecte de decret pel qual es regula el Comitè Balear de Transport per Carretera i es crea el Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i Empreses d'Activitats Auxiliars i complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears.

Segon. Vist que només figurava l'expedient en paper, el 13 de setembre es va sol·licitar en format electrònic, d'acord amb l'article 31.3 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i funcionament d'aquest Consell.

Tercer. Rebut el projecte de decret en format electrònic, el dia 14 de setembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori per la qual ordena l'inici del procediment per a l'elaboració d'un decret pel qual es regula el Comitè Balear de Transport per Carretera i es crea el Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i Empreses d'Activitats Auxiliars i complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears.
2. Esborrany de decret pel qual es regula el Comitè Balear de Transport per Carretera i es crea el Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i Empreses d'Activitats Auxiliars i complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears.
3. Tramesa del Projecte de decret a les conselleries del Govern de les Illes Balears, a l'Ajuntament de Palma, a Ferrocarril de Sóller, SA, als consells insulars, al Consorci de Transports de Mallorca i als Serveis Ferroviaris de Mallorca, a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB), a la Cambra de Comerç, a la Federació empresarial Balear de Transports (FEBT) en totes les agrupacions,

a l'associació de transportistes de servicio regular (TAR), a l'Asociación sindical de autónomos del Taxi de Mallorca, a la PIME de Mallorca, Menorca i d'Eivissa i Formentera, a la Direcció General de Consum i a les associacions de consumidors i usuaris (Nuredduna, 2.0, La defensa, Facua Baleares, Ausbanc); a les federacions de transport d'UGT i CCOO, a l'associació d'Agències de viatges de Balears, a l'Agrupación de empresas de alquiler sin conductor, a les associacions APEAM i ANEA.

4. Escrits d'al·legacions i oficis de les conselleries de Treball i Formació, Afers Socials, Promoció i Immigració, d'Habitatge i Obres Públiques, Comerç, Indústria i Energia, Salut i Consum, Innovació, Interior i Funció Pública; de Presidència, de la Direcció General de Consum, del Consell de Consum, de l'Ajuntament de Palma, del Consorci de Transports de Mallorca, de la FELIB, de l'Agrupación Empresarial Balear de Alquiler de Vehículos sin conductor (Baleval), de l'Asociación sindical de Autónomos del Taxi de Mallorca, de PIMEF, de PIME Menorca, de los Transportistas de Servicio Regular (TAR) i de l'Agrupación empresarial del Servicio discrecional de Viajeros de Baleares.
5. Contestació als escrits d'al·legacions presentats.
6. Redacció del segon esborrany del projecte de decret
7. Informe justificatiu de la necessitat d'elaborar aquest decret i taula de vigències.
8. Informe econòmic.
9. Certificat de la reunió de la Comissió de Transports de les Illes Balears en la qual s'informa sobre el projecte de decret.
10. Sol·licitud d'informe dels serveis jurídics de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat, així com informe de la Secretaria General.
11. Informe jurídic i de la Secretaria General.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 17 *c* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 23 de setembre i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 6 d'octubre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 12 articles, una part final formada per una disposició addicional tres de transitòries i dues de finals; i un annex relatiu a les especificacions que han de complir els llistats d'empreses i autoritzacions.

I. La part expositiva emmarca aquest Projecte de decret dins l'entorn normatiu actual i justifica la necessitat de la seva aprovació. Així, si bé és el resultat d'un mandat de la Llei 5/1998, també ha de respectar el marc competencial de l'Estatut d'autonomia,

segons el qual la Comunitat Autònoma té competència exclusiva en matèria de ferrocarrils, carreteres i camins, i la competència executiva en l'ordenació del transport de viatgers i mercaderies que tenguin origen i destinació dins el territori de la comunitat autònoma, sense perjudici de l'execució directa que se'n reservi l'Administració general de l'Estat. Així mateix, l'Estatut d'autonomia atribueix als consells insulars com a pròpies, les competències de transports terrestres.

Disposa que atès que el Comitè Balear de Transport per Carretera excedeix de l'àmbit d'actuació de cada consell insular, correspon al Consell de Govern de les Illes Balears l'exercici del desenvolupament reglamentari de la Llei 5/1998.

Pel que fa la creació del Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i Empreses d'Activitats Auxiliars i Complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears, es considera necessari com a eina auxiliar de la direcció general competent en matèria de transports terrestres.

II. La part dispositiva del Projecte de decret consta, de 12 articles agrupats en 3 capítols.

El capítol primer regula la naturalesa jurídica i les funcions del Comitè Balear de Transports Terrestres en dos articles en els quals configura aquest Comitè com a mitjà d'expressió i de participació integrada del sector en les situacions públiques que l'afectin de manera general o que incideixin en el sector. Tot això, sense perjudici de la col·laboració directa e individualitzada de les associacions amb l'Administració.

El capítol II (articles 3 a 8), s'ocupa de l'estructura i funcionament del Comitè Balear el qual, segons l'article 3, s'estructura en dos departaments, un de transport de viatgers i un altre de transport de mercaderies. Aquests departaments es divideixen en seccions en funció de la matèria, d'acord amb els articles 4 i 5.

L'article 6 regula la Presidència del Comitè i disposa que serà rotatòria entre els dos presidents dels departaments. L'article 7 preveu l'aprovació de dos reglaments d'organització i funcionament, els quals hauran de ser autoritzats pel titular de la direcció competent en matèria de transports del Govern de les Illes Balears.

L'article 8 disposa que la participació de les associacions professionals de transportistes i d'empreses d'activitats auxiliars i complementàries del transport en el Comitè s'articula mitjançant la inclusió en una secció o en diverses i n'exigeix dues condicions, amb caràcter alternatiu, que han de complir les associacions per formar-ne part:

a) Que la suma dels seus socis sigui, com a mínim, del 6 per 100 del total dels socis afiliats en el conjunt de les associacions que hagin de formar part de la secció de què es tracti.

b) Que els seus socis siguin titulars, com a mínim, del 6 per 100 del total de les autoritzacions que corresponen al conjunt dels socis afiliats a les associacions que hagin de formar part de la secció de què es tracti.

El capítol III (articles 9 a 12) regula el Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i d'empreses d'Activitats Auxiliars i Complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears, el qual es crea amb l'objecte d'acreditar les associacions que poden formar part del Comitè.

L'article 10 fa referència a l'acreditació de la representativitat, i en requereix tota una sèrie de documentació a les associacions que en vulguin formar part del Comitè, documentació que han de presentar en el termini d'un mes comptador des de l'entrada en vigor del Decret. I, l'article 11 encarrega a la Direcció General de Mobilitat la comprovació de les dades i requisits presentats.

L'article 12 regula la revisió de la composició del Comitè, la qual s'ha de fer cada 4 anys. Per això, la Direcció General de Mobilitat, en el darrer semestre del quadrienni, mitjançant la publicació de l'anunci corresponent en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, ha de convocar les distintes associacions que formin part de cada secció, així com les que vulguin entrar a formar-ne part, estiguin o no representades en una altra secció del Comitè, per tal que, en un termini no inferior a un mes, en justifiquin la representativitat de conformitat amb el que disposen l'article 10 i les regles establertes a aquest efecte.

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional estableix les facultats de les associacions inscrites al Registre, amb independència de les que tenguin com a membres del Comitè.

La disposició transitòria primera estableix el termini de 6 mesos per posar en marxa i constituir el Comitè. La segona i la tercera estableixen les normes relatives al reglament i a la Presidència del Comitè que han de regir fins a l'aprovació dels reglaments i fins l'elecció del president.

La disposició final primera autoritza el conseller competent en matèria de transports per desplegar aquest decret; i la disposició final segona, disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. L'annex recull les especificacions que han de complir les llistes d'empreses i autoritzacions, les quals han de presentar un fitxer en format Excel d'acord amb unes plantilles que figuren en la pàgina web de la Direcció General de Mobilitat.

III. Observacions

Primera. En primer lloc sorprèn que el compliment de un mandat establert a una llei de 1998 (Llei 5/1998, de 23 d'octubre, per la qual es crea el Consell Balear de Transports Terrestres i el Comitè Balear del Transport per Carretera), no es dugui a terme fins dotze anys més tard.

La Llei 5/1998, de 23 d'octubre, per la qual es crea el Consell Balear de Transports Terrestres i el Comitè Balear del Transport per Carretera, va crear aquests dos organismes dins l'àmbit del transport terrestre. El Consell Balear de Transport Terrestres és un òrgan d'assessorament del Govern de les Illes Balears i el Comitè Balear del Transport per Carretera és un òrgan corporatiu, de base privada, que ha d'elaborar el seu propi reglament d'organització i funcionament.

És, per tant, un organisme privat, format exclusivament per associacions professionals dels sector del transport per carretera i d'activitats auxiliars i complementàries del

transport amb implantació en les Illes Balears. No és un òrgan dependent de l'Administració, ni un òrgan en el qual l'Administració hi hagi de participar. Aquest Comitè, amb respecte a les funcions atribuïdes per la Llei, s'ha d'organitzar amb els criteris que ell mateix consideri i, per tant, consideram que aquesta regulació és innecessària.

Si bé és cert que deixa la porta oberta a que el Comitè mateix estableixi les seves pròpies normes d'organització i funcionament, el cert és que estableix unes regles innecessàries com es veurà tot seguit.

Així doncs, entenem que, essent el Comitè de base privada han de ser les associacions les que el creïn, d'acord amb la Llei, però sense més condicionants. Per això, consideram que seria més adient que, enlloc de fer un Decret, la Conselleria n'impulsés, mitjançant reunions amb els representants del sector, la posada en marxa.

S'ha de tenir en compte, també, que aquest òrgan necessita un pressupost, una seu i una mínima organització. És a dir, s'ha de determinar la forma de finançar aquest organisme.

Segona. Pel que fa al procediment, crida l'atenció que en el tràmit d'audiència s'hagi tramés la norma a les associacions empresarials i federacions sindicals sectorials, i no a les federacions, associacions i confederacions més representatives. La qualitat de més representatives les atorga el caràcter d'interessades en totes aquelles normes que afectin els sectors econòmics i socials i, per tant, sense menyscapte que l'Administració pugui dirigir-se a altres interessats, no pot obviar a les associacions empresarials i sindicats més representatius.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears recomana al Govern de les Illes Balears que no aprovi el Projecte de decret pel qual es regula el Comitè Balear de Transport per Carretera i es crea el Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i Empreses d'Activitats Auxiliars i complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres (suplent) — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 6 d'octubre de 2010

DICTAMEN NÚM. 22/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET D'APROVACIÓ DEL REGLAMENT DE DESPLEGAMENT I EXECUCIÓ DE DETERMINATS ASPECTES DE LA LLEI 10/2005, DE 21 DE JUNY, DE PORTS DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 10 de setembre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques relativa al Projecte de decret d'aprovació del Reglament de desplegament i execució de determinats aspectes de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears.

Segon. El dia 14 de setembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller d'Habitatge i Obres Públiques, per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del reglament de desenvolupament i execució de la Llei de ports de les Illes Balears, d'1 de juny de 2010.
2. Memòria justificativa de la necessitat i oportunitat d'elaborar un esborrany de decret pel qual s'aprovi el reglament de desenvolupament i execució de la Llei de ports de les Illes Balears.
3. Informe sobre el marc normatiu amb indicació de les disposicions afectades referent al reglament de desplegament i execució de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears.
4. estudi econòmic de la repercussió financera o pressupostària del reglament de desplegament i execució de la Llei 10/2005.
5. Esborrany inicial del decret d'aprovació del reglament de desplegament i execució de la Llei 10/2005.

6 a 14. Oficis de remissió a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears de l'esborrany de decret de desplegament de la Llei 10/2005.

15 a 18. Oficis de remissió als consells insulars de l'esborrany de decret.

19 a 54. Ofici de remissió de l'Esborrany de decret als ajuntaments de Palma, Llucmajor, Ses Salines, Santanyí, Felanitx, Manacor, Son Servera, Capdepera, Pollença, Alcúdia, Sóller, Andratx, es Mercadal, Ciutadella, Sant Antoni de Portmany, Artà, Santa Margalida, Calvià, Campos, Santa Eulària des Riu, Muro, Sant Llorenç, Valldemossa, Maó, Sant Lluís, es Castell, Alaior, Migjorn Gran, Ferreries, Formentera, Sant Joan de Labritja, Sant Josep de sa Talaia, Eivissa, Banyalbufar, Deià i Estellencs.

55. Remissió a la Federación de empresas náuticas de las Illes Balears (FENIB) de l'esborrany de decret.

56. Remissió a l'Associació Patronal de empresarios de actividades marítimas de Baleares (APEAM) de l'esborrany de decret.

57. Remissió a la Federación española de alquiler Náutico (FENAN) de l'esborrany de decret.

58. Remissió a l'Asociación de empresas náuticas de Baleares (AENB).

59. Remissió a l'Asociación de clubes náuticos de Baleares (ACNB).

60. Remissió a l'Asociación española de grandes yates (AEGY).

61. Remissió a l'Asociación de instalaciones náuticas deportivas de Baleares (ANADE).

62. Remissió a l'Asociación de navegantes del Mediterráneo (ANM).

63. Remissió a la Federación Balear de actividades subacuáticas (FBDAS).

64. Remissió a la Federación de estaciones náuticas de las Islas Baleares.

65. Remissió a la Federación balear de piragüismo.

66. Remissió a la Federación balear de vela.

67. Remissió a l'Asociación menorquina de empresas náuticas (ASMEN).

68. Remissió a la Federació Balear de Confraries de pescadors i pescadores.

69. Remissió a l'Asociación de navegantes de recreo (ANAVRE).

70 a 72. Remissió a les cambres de comerç de Mallorca, Menorca i d'Eivissa i Formentera.

73. Remissió a la CAEB de l'Esborrany de decret de desplegament de la Llei 10/2005.

74. Remissió a l'Autoritat Portuària de l'esborrany de decret.

75. Remissió a la Capitania Marítima d'Eivissa i Formentera de l'esborrany de decret.

76. Remissió al Districte Marítim de Maó de l'esborrany de decret.

77. Remissió a la Capitania Marítima de Palma de l'esborrany de decret.

78. Remissió a la Demarcació de Costes a les Illes Balears de l'Esborrany de decret.
79. Remissió a la Delegació del Govern de les Illes Balears de l'Esborrany de decret.
80. Remissió al degà del Col·legi oficial d'Enginyers Industrial Superiors de Balears de l'Esborrany de decret.
81. Remissió al degà del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears de l'Esborrany de decret.
82. Remissió al degà del Col·legi d'enginyers de Camins, Canals i Ports de l'Esborrany de decret.
83. Remissió al degà del Col·legi Oficial d'enginyers Tècnics Industrials de Balears de l'Esborrany de decret.
84. Remissió al degà de l'Il·lustre Col·legi Notarial de Balears de l'Esborrany de decret.
85. Sol·licitud a l'Institut Balear de la Dona de l'informe d'impacte de gènere relatiu a l'esborrany de decret de desplegament de la Llei 10/2005.
86. Escrit de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració indicant que no consideren necessari fer cap suggeriment.
87. Publicació en el BOIB del tràmit d'informació pública sobre l'esborrany de decret.
88. Escrit de suggeriments presentats per l'Ajuntament d'Alcúdia-
89. Suggeriments presentats per la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia.
90. Suggeriments presentats per l'Asociación de empresas náuticas de Baleares.
91. Suggeriments de la Conselleria de Presidència.
92. Suggeriments presentats per l'Ajuntament de Calvià
93. Suggeriments presentats pel Col·legi d'enginyers de Camins, Canals i Ports.
94. Escrit de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat indicant que no considera necessari fer cap suggeriment.
95. Escrit d'al·legacions de l'Asociación de Clubes Náuticos de Baleares (ACBN)
96. Informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
97. Suggeriments presentats per l'Asociación Patronal de empresarios de Actividades Marítimas de Baleares (APEAM).
98. Suggeriments presentats per la Capitanía Marítima de Palma.
99. Suggeriments presentats per la Cambra de comerç, Indústria i Navegació d'Eivissa i Formentera.
100. Suggeriments presentats per l'Asociación de instalaciones Náuticas Deportivas de Baleares.
101. Suggeriments de la CAEB en relació amb l'esborrany de decret.

102. Suggeriments presentats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.

103. Suggeriments de la Conselleria de Salut i Consum.

104. Suggeriments presentats per la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat.

105. Informe jurídic sobre la tramitació de l'esborrany de decret d'aprovació del reglament de desplegament i execució de determinats aspectes de la Llei de ports de les Illes Balears.

106. Informe de la Secretaria General de la conselleria d'Habitatge i Obres Públiques sobre la tramitació de l'esborrany de decret.

107. Esborrany final de decret d'aprovació del reglament de desplegament i execució de determinats aspectes de la Llei de ports de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 19 d'octubre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre capítols amb un total de 95 articles, i una part final composta per una disposició addicional única, dues de transitòries, una de derogatòria i dues de finals; i d'un annex amb les determinacions de tipologia i característiques de les instal·lacions portuàries.

El Projecte de decret comença amb una exposició del marc competencial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la qual té competència exclusiva en matèria de ports no qualificats d'interès general per l'Estat i de ports de refugi i esportius. En exercici d'aquesta competència va dictar la Llei de ports de les Illes Balears, Llei 10/2005, amb l'objecte de regular l'ordenació dels ports i de les instal·lacions portuàries i marítimes, així com la planificació, la construcció l'organització, la gestió i el règim economicofinancer. El Govern de les Illes Balears, en desplegament de la dita llei, va aprovar el Decret 134/2005, pel qual s'aproven els estatuts que regulen el funcionament de l'entitat Ports de les Illes Balears, que té encomanat l'exercici de les competències executives de l'administració autonòmica en matèria de ports i d'instal·lacions portuàries i marítimes. Finalment, per completar aquest marc legal, es dicta aquest Decret amb l'objecte de desenvolupar determinades disposicions aplicatives o interpretatives de la Llei.

II. La part dispositiva està estructurada en quatre títols, essent el primer, el títol preliminar, on es despleguen les disposicions generals, amb definició de l'objecte i les finalitats del text en els articles 1 a 3.

L'objecte d'aquest reglament és desplegar i executar determinats aspectes de la Llei 10/2005, de 21 de juny de 2005, de Ports de les Illes Balears, en relació amb

l'ordenació, la planificació, la construcció i la gestió dels ports i de les instal·lacions portuàries i marítimes que són competència de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

El Títol I regula el règim jurídic dels ports de les Illes Balears, de l'article 4 al 20. Està estructurat en dos capítols, el primer estableix el mecanisme per delimitar-ne la zona de servei dels ports i les instal·lacions marítimes i portuàries; i el segon, de la planificació i ordenació dels ports, on introdueix els plans directors com a instruments normatius de la política sectorial d'ordenació portuària, desplega els mecanismes de coordinació entre administracions públiques i preveu la promoció de ports nous i ampliacions substancials dels existents.

El Títol II (articles 21 a 48), relatiu a la prestació dels serveis als ports, els defineix com les activitats de prestació dirigides a garantir i satisfer les operacions i les necessitats nàutiques i portuàries. El Capítol I regula els serveis portuaris, que poden ser generals o bàsics, i preveu l'autoprestació de serveis portuaris bàsics. El capítol II contempla els serveis comercials i altres activitats per part de tercers.

El títol III (articles 49 a 95), desplega la gestió del domini públic portuari en 5 capítols relatius als usos i activitats permesos, autoritzacions, autoritzacions per usar amarradors de base per a embarcacions d'esbarjo en ports en règim d'explotació de gestió directa, concessions i extinció d'autoritzacions i concessions.

III. La part final, consta, com s'ha dit, d'una disposició addicional, dues de transitòries, una de derogatòria i dues de finals. La disposició addicional estableix el règim de les instal·lacions portuàries dependents de l'Administració de les Illes Balears no gestionades per Ports de les Illes Balears.

La disposició transitòria primera crea les llistes d'espera de sol·licituds d'amarradors de base no ateses als ports i les instal·lacions portuàries que no tenen llista d'espera aprovada i en regula el procediment.

La disposició transitòria segona estableix quin és el règim de les autoritzacions vigents que queden fora d'ordenació en entrar en vigor aquest Decret.

Amb la disposició derogatòria s'elimina de l'ordenament jurídic el Decret 61/2001, de 20 d'abril, sobre el procediment i el règim de les autoritzacions temporals per a embarcacions d'esbarjo no professionals a les instal·lacions portuàries gestionades directament per l'Administració de les Illes Balears, així com, amb caràcter general, totes les disposicions d'igual rang o inferior que s'oposin al que estableix aquest Decret.

La disposició final primera faculta el conseller d'Habitatge i Obres Públiques per a dictar les normes de desplegament que consideri adequades i la segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Finalment, l'Annex, estableix les determinacions de tipologia i característiques de les instal·lacions portuàries.

III. Observacions generals

Primera. Les Illes Balears tenen amb competències sobre uns 40 ports, gestionats uns en règim de gestió directa i d'altres en règim de concessió, cosa que fa necessari comptar amb un règim jurídic clar que doni seguretat a les activitats recreatives, esportives i econòmiques que es duen a terme i, a la vegada, garanteixi el respecte al medi en el qual es despleguen.

La Llei de Ports de les Illes Balears es va aprovar el 2005 deixant determinats aspectes pendents de desplegament reglamentari. Si bé és cert que la regulació relativa a l'entitat Ports de les Illes Balears va ser el primer reglament derivat de la dita llei, hagués estat desitjable un desplegament més àgil dels aspectes relatius al règim jurídic dels ports, a la gestió del domini públic portuari i de les facultats de policia, alguns dels quals es regulen mitjançant aquest Projecte de decret.

En relació amb això, trobam a faltar, precisament, la regulació relativa a l'activitat de policia, la qual, segons el capítol IV del títol V de la Llei de ports s'ha de desplegar en un reglament i suposaria una inestimable ajuda per als usuaris i, en general per als que desenvolupen la seva activitat en el sector nàutic, motiu pel qual consideram que s'hauria d'aprofitar aquest reglament per regular la policia de ports, en especial el procediment que s'ha d'aplicar en els casos d'embarcacions abandonades.

Segona. En relació amb el procediment, si bé és cert que s'ha donat audiència a un sector ample de la societat, consideram que haurien d'haver consultat, així mateix, les organitzacions sindicals més representatives, com a representants que són d'interessos socials.

IV. Observacions particulars

Començam aquest apartat d'observacions particulars amb les relatives al preàmbul del projecte de norma i, a continuació, seguint l'ordre establert en el mateix Projecte de decret, farem unes consideracions relatives a l'articulat.

Primera. Pel que fa al títol i en atenció al contingut, en el qual, no s'aprova cap reglament, sinó que es despleguen determinats aspectes de la Llei de ports, proposam la següent redacció "Decret pel qual es regula l'ordenació, la planificació i la gestió dels ports de les Illes Balears".

Pel que fa a la part expositiva, ha de fer esment a aquest dictamen del Consell Econòmic i Social.

Segona. Observacions relatives al títol primer, el règim jurídic dels ports de les Illes Balears.

1. El capítol II regula la planificació i ordenació dels ports, i desplega el contingut i el procediment per aprovar els plans directors sectorials. Trobam a faltar el paper del concessionari del port concret al qual s'ha d'aplicar el pla director, en l'elaboració del ple, essent un afectat i interessat qualificat. Per tant, s'ha de tenir en compte i valorar la seva participació.

2. L'article 8.1 *c*, en concret, disposa que la conselleria competent en matèria de medi ambient ha de determinar l'abast de l'informe de sostenibilitat ambiental, però no n'estableix cap termini. Significa això que se li aplica el mateix termini de 15 dies de l'apartat precedent i les mateixes conseqüències? O, pel fet que es trobi en un apartat diferent podem considerar que es tracta d'un informe vinculant la manca del qual paralitza el procediment?

   Trobam a faltar, en el procediment d'elaboració dels plans directors, l'establiment d'un termini global dins el qual s'ha de tramitar tot el procediment.

3. L'apartat *f* estableix que s'ha de sol·licitar un informe, entre d'altres, a l'òrgan ambiental. Consideram que seria més adient concretar quin és aquest òrgan.

   El darrer paràgraf d'aquest apartat f, hauria de preveure, no només que poden ser consultats determinats organismes i entitats, sinó que *han de ser consultades*, les organitzacions sindicals i empresarials més representatives i les entitats que representin els interessos dels usuaris. L'ordenació dels ports de les Illes Balears no afecta únicament a les administracions públiques, sinó a la societat en el seu conjunt i, per tant, les organitzacions que els representen n'han de participar.

4. L'article 11, relatiu al règim d'obres no previstes en el pla director, preveu un termini de 15 dies per a què l'ajuntament amb competència territorial sobre l'espai portuari en què es vol fer l'obra n'emeti un informe. I en cas de no contestar dins termini, s'entén que n'està conforme amb l'obra. Consideram que 15 dies és un termini breu per informar projectes que poden venir acompanyats de molta documentació, motiu pel qual recomanam que s'ampliï a 1 mes.

Tercera. Títol III, Prestació dels serveis als ports.

1. L'article 22 regula el concepte i regulació dels serveis portuaris generals. L'apartat 2 in fine fa referència a "l'organisme competent". Recomanam que, en la mesura que sigui possible es determini clarament quin és l'organisme competent en cada cas. Així, si és Autoritat Portuària, com sembla que ha de ser, segons l'article 37 de la Llei 27/1992, consideram que així s'hauria d'indicar.

2. L'article 36.1 comença amb la següent previsió:

   El Consell d'Administració de Ports de les Illes Balears ha d'aprovar els plecs reguladors de cada servei, amb audiència prèvia de les organitzacions i les

associacions més representatives els fins de les quals tinguin relació directa amb l'objecte del plec corresponent. (...)

Sembla que la redacció donada confon dos conceptes distints i barreja les organitzacions empresarials i sindicals més representatives amb les associacions els fins de les quals tinguin relació directa (...). Per tant, suggerim la redacció següent:

El Consell d'Administració de Ports de les Illes Balears ha d'aprovar els plecs reguladors de cada servei, amb audiència prèvia a les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, i a les associacions els fins de les quals tinguin relació directa amb l'objecte del plec corresponent (...).

3. L'article 65 regula la resolució del procediment de denegació o autorització per usar un amarrador de base. En aquest article, i en general, s'ha de tenir en compte que, si bé és una qüestió formal, els òrgans col·legiats adopten acords i els òrgans unipersonals adopten resolucions.

4. El segon paràgraf de l'apartat 2 de l'article 67 fa referència a l'apartat 7 del mateix article, el qual no existeix.

5. L'article 79.8 disposa que:

   En els casos en què s'hagi convocat el concurs un cop iniciat el procediment a sol·licitud de tercers, si aquest no resulta adjudicatari del concurs, té dret a percebre les despeses del projecte. (...)

   S'hauria de concordar: (...) a sol·licitud *d'un tercer, si aquest* (...); o a sol·licitud de *tercers, si aquests* (...). o, en tot cas, modificar la redacció:

   En els casos en què s'hagi convocat el concurs un cop iniciat el procediment a sol·licitud de tercers, si el sol·licitant no resulta adjudicatari del concurs, té dret a percebre les despeses del projecte.

6. L'article 86.6 no deixa clar qui ha de fer les comunicacions a Ports de les Illes Balears. Entenem que les relacions han de ser entre Ports i el cedent de l'ús d'amarradors.

Quarta. Trobam a faltar, com ja hem avançat en les observacions generals, la regulació del règim de policia portuària en els ports gestionats per concessionaris. Així, de la mateixa manera que l'article 68 regula la retirada d'embarcacions abandonades en els ports de gestió directa, res no diu del que es pot fer en els ports en règim de concessió, quan la Llei 10/2005, de ports de les Illes Balears ja remet a un desplegament reglamentari que es fa esperar massa. El Govern ha de tenir en compte que els concessionaris no tenen potestat de policia, motiu pel qual es troben amb situacions de difícil solució si no se'ls dota de la deguda regulació.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret d'aprovació del Reglament de desplegament i execució de determinats aspectes de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

(suplent)

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 19 d'octubre de 2010

DICTAMEN NÚM. 23/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE DECLARACIÓ DE ZONES VULNERABLES PER LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS PROCEDENTS DE FONTS AGRÀRIES I EL SEU PROGRAMA DE SEGUIMENT I CONTROL DEL DOMINI PÚBLIC HIDRÀULIC DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 1 d'octubre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat relativa al Projecte de decret de declaració de zones vulnerables per la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries i el seu programa de seguiment i control del domini públic hidràulic de les Illes Balears.

Segon. El mateix 1 d'octubre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. Atès que es justifica en la sol·licitud la necessitat que el procediment es tramiti per via d'urgència, el president del CES dicta una resolució en la qual ordena que es tramiti dins el termini de 15 dies, d'acord amb l'article 33 del Reglament que regula l'organització i el funcionament del Consell Econòmic i Social, aprovat pel Decret 67/2010, de 28 de maig.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Publicació al BOE, del Reial decret 261/1996, de 16 de febrer, sobre protecció de les aigües contra la contaminació produïda pels nitrats procedents de fonts agràries.
2. Publicació al BOCAIB de l'Ordre de la consellera de Medi Ambient de 24 de febrer de 2000, de designació de les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agrícoles i Programa d'actuació en matèria de seguiment i control del domini públic hidràulic.
3. Carta d'emplaçament complementària de la Comissió de les Comunitats Europees.
4. Ofici de tramesa a la Secretari General de la Proposta d'ordre de designació de zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agrícoles i Programa d'actuació en matèria de seguiment i control del DPH. S'hi adjunta una fotocòpia de la carta del director general de Recursos

Hídrics i del director general de Desenvolupament Rural adreçada al subdirector general de Planificació i Ús sostenible de l'Aigua del Ministeri de Medi ambient, Informe-proposta del Cap del Servei d'estudis i Planificació de declaració de noves zones vulnerables i actualització dels programes d'actuació, l'ofici del director general de Recursos Hídrics al cap de servei d'Estudis i Planificació pel qual sol·licita un informe-proposta de declaració de zones vulnerables.

5. Informe d'un tècnic superior de la DGRH en relació amb la necessitat d'elaboració de decret de designació de zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agrícoles i programa d'actuació en matèria de seguiment i control del Domini Públic Hidràulic.

6. Memòria econòmica sobre la declaració de noves zones vulnerables a la contaminació de les Aigües subterrànies per nitrats i el Pla d'acció de seguiment.

7. Primer esborrany de l'avantprojecte de decret.

8. Informe justificació del director general de RH de l'avantprojecte de decret de designació de zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agrícoles i Programa d'actuació en matèria de seguiment i control del DPH.

9. Resolució del conseller de Medi ambient per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del Decret del Consell de Govern, pel qual es designen zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agrícoles i programa d'actuació en matèria de seguiment i control del domini públic hidràulic, i es designa l'òrgan responsable de tramitar-lo.

10. Publicació al BOIB de la Resolució de la conselleria d'Agricultura i Pesca de 6 de maig de 2009, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats d'origen agrari.

11. Informe del tècnic superior de la DGRH sobre la necessitat d'elaboració del decret i del procediment aplicable, per comunicar-lo al Ministeri de Medi Ambient.

12. Fax de la Sra. M. Pilar González (Cons. Presidència) al Sr. Mariano Socias (Cons. Medi Ambient) i missatge electrònic sobre la documentació tramesa a la Comissió Europea en relació am la contaminació per nitrats.

13. Segon esborrany del Projecte de decret una vegada comunitat verbalment el plàcet del cap de servei d'Estudis i Planificació.

14. Llistat d'ajuntaments afectats per les masses d'aigua subterrània del projecte de decret.

15. Tramesa de l'esborrany de decret als municipis afectats i entitats representatives d'interessos econòmics i socials.

16. Tramesa al Servei d'Estudis i Planificació del Reial decret 1514/2009 de 2 d'octubre, pel qual es regula la protecció de les aigües subterrànies contra la

contaminació i el deteriorament, per tal d'emetre informe en relació amb si pot afectar al Decret objecte d'aquesta tramitació.

17. Informe del cap de servei d'Estudis i Planificació.
18. Tramesa de l'esborrany de decret als consells insulars i als consells agraris insulars de Mallorca i Menorca.
19. Sol·licitud d'informe al servei d'Estudis i Planificació sobre les al·legacions presentades pel GOB de Menorca.
20. Ofici de l'Ajuntament de Consell.
21. Ofici de contestació al Gob-Menorca sobre les al·legacions formulades.
22. Sol·licitud d'informe al Servei d'Estudis i Planificació sobre les al·legacions presentades per l'Ajuntament de Maó.
23. Al·legacions formulades per la Conselleria de Medi Ambient del Consell Insular de Menorca.
24. Informe del cap de servei d'Estudis i Planificació en relació amb les al·legacions presentades per l'ajuntament de Maó.
25. Informe del cap de servei d'Estudis i Planificació en relació amb les al·legacions presentades per la Conselleria de Medi Ambient del Consell Insular de Menorca.
26. Ofici de la cap del Departament de Gestió del domini Públic Hidràulic de tramesa de la documentació de l'expedient a la Secretaria General de la Conselleria de Medi Ambient.
27. Ofici de la cap del Departament de Gestió del Domini Públic Hidràulic al Servei Jurídic de la Conselleria de Medi Ambient.
28. Ofici de la cap del Departament de Gestió del Domini Públic Hidràulic de tramesa de l'informe emès pel cal del Servei d'Estudis i Planificació a l'Ajuntament de Maó.
29. Informe jurídic tramès per correu electrònic.
30. Informe aclaratori del cap del Servei d'Estudis i Planificació en relació amb l'informe tramès per correu electrònic.

31 a 35. Oficis de les conselleries del Govern de les Illes Balears, de Presidència, de Treball i Formació, d'Habitatge i Obres Públiques, de Comerç, Indústria i Energia amb al·legacions i suggeriments.

36. Ofici de la directora general de l'aigua pel qual es requereix la publicació el més aviat possible del decret, per tal d'evitar sancions.
37. Ofici de suggeriments de la secretària de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia.
38. Escrit d'al·legacions del Gob - Menorca.
39. Esborrany de decret de 10 de març de 2010.

40. Esborrany de decret de 21 d'abril de 2010.
41. Resolució del conseller de Medi Ambient i Mobilitat per la qual es sotmet a informació pública el projecte de decret.
42. Escrit d'al·legacions de la Conselleria de Salut i Consum.
43. Publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de la resolució del conseller de Medi Ambient de 30 de març de 2010.
44. Escrit d'al·legacions formulades per la Conselleria d'Economia i Hisenda.
45. Informe del Servei d'Estudis i Planificació en relació amb les al·legacions presentades per la Conselleria de Salut i Consum.
46. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
47. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.
48. Tramesa de l'expedient d'elaboració del projecte de decret a Secretaria General, Servei Jurídic.
49. Esborrany de decret de 21 de juny de 2010.
50. Informe del servei Jurídic de la Conselleria de Medi ambient i Mobilitat, tramés per correu electrònic a la DGRH.
51. Informe d'esmena de l'informe justificatiu de 8 de maig de 2009.
52. Diligència aixecada en relació amb la reunió celebrada el 9 de setembre de 2010.
53. Informe de valoració de les al·legacions presentades per les conselleries del govern de les Illes Balears.
54. Diligència aixecada en relació amb la reunió de dia 14 de setembre de 2010.
55. Programa de seguiment de les masses d'aigua superficial tramés a la Comissió Europea.
56. Informe explicatiu del cap de servei d'Estudis i Planificació en relació amb les al·legacions presentades pel Consell Insular de Menorca, l'ajuntament de Maó, la Conselleria de Salut i Consum i el GOB Menorca.
57. Tramesa a la DGRH de l'informe jurídic de 6 de setembre de 2010.
58. Diligència per la qual es fa constar la inclusió en el text del decret de les correccions realitzades pel Servei d'Assessorament lingüístic de la conselleria.
59. Informe de la Secretaria General de la Conselleria de Medi Ambient i mobilitat en relació amb la correcció del procediment i les al·legacions.
60. Esborrany definitiu del projecte de decret.
61. Còpia autoritzada pel director general de RH.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que es

elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 19 d'octubre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva formada per 3 articles, una part final composta per una disposició derogatòria única i una de final. Incorpora, així mateix, dos annexos, el primer amb mapes i el segon amb el programa de seguiment i control de domini públic hidràulic de les Illes Balears a les zones vulnerables per la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries.

El preàmbul fa una ampla justificació de la necessitat d'aquest decret en la lluita contra la contaminació de les aigües per nitrats d'origen agrari, partint de la Directiva de la Unió Europea 91/676/CEE, de 12 de desembre, relativa a la protecció de les aigües davant la contaminació produïda per nitrats d'origen agrícola, incorporada a l'ordenament espanyol amb el Reial decret 261/1996, de 16 de febrer, sobre la protecció de les aigües contra la contaminació produïda pels nitrats procedents de fonts agràries.

Així mateix, fa referència als requeriments de la Comissió Europea en què assenyala la insuficient declaració de zones vulnerables i la carència de programes d'actuació. La primera qüestió es competència de la Conselleria de Medi Ambient i la segona, de la competent en matèria d'Agricultura.

Amb aquest Projecte de decret es pretén acomplir la carta d'emplaçament de la Unió Europea. Per això, es determinen les zones vulnerables per la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries i s'aprova el programa de seguiment i control de domini públic hidràulic.

II. Els 3 articles que formen la part dispositiva del Projecte de decret regulen l'objecte, la determinació i delimitació de les zones vulnerables, i el programa de seguiment i control del domini públic hidràulic a aquestes zones vulnerables. Així, es determinen com a vulnerables per la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries diverses zones de Mallorca i de Menorca.

III. La part final, consta, com s'ha dit, d'una disposició derogatòria amb la qual s'eliminen de l'ordenament jurídic l'Ordre de la consellera de Medi Ambient de 24 de febrer de 2000, per la qual es va declarar zona vulnerable la submeitat nord (subcubeta de Sa Pobla) de la unitat hidrogeològica pla d'Inca-Sa Pobla i les disposicions de rang igual i inferior que s'oposin al que estableix aquest decret.

La disposició final disposa que el Decret entra en vigor l'endemà a la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Finalment, el primer annex recull els mapes de les zones declarades vulnerables, i el segon annex, el programa de seguiment i control del domini públic hidràulic de les Illes Balears a les zones vulnerables per la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries, en el qual es classifiquen quatre tipus de mesures: de mostreig i anàlisi, de prevenció, de correcció i de coordinació i vigilància.

III. Observacions

Primera. El medi ambient de les Illes Balears és un valor que ha esdevingut protagonista en el desenvolupament de la societat i de l'economia de les Illes i en la millora de la qualitat de vida. La protecció de la qualitat de l'aigua és una prioritat per a la Unió Europea i, per tant, també per a les Illes o, al menys, així hauria de ser.

La Directiva 91/676/CEE es va aprovar amb la intenció de protegir la qualitat de l'aigua en tots els països membres de la Unió, evitant que els nitrats procedents de l'activitat agrària contaminessin el sòl i les aigües superficials i promovent les bones pràctiques agràries.

Per això era necessari que els estats membres controlessin l'estat de les seves aigües i identifiquessin les afectades per la contaminació i les que corrien el risc de trobar-se contaminades. Això derivava en dos tipus de mesures. D'una banda, la designació de les zones vulnerables i, de l'altra l'elaboració de plans d'acció adequats a aqueixes zones. La Conselleria d'Agricultura i Pesca va elaborar una Resolució de 6 de maig de 2009, per la qual aprovava el programa d'actuació aplicable a les zones declarades vulnerables. I ara la Conselleria de Medi Ambient prepara aquest Projecte de decret amb el qual declara les zones vulnerables i aprova el programa de seguiment i control de les aigües.

Des del CES entenem que els poders públics han d'actuar amb diligència i amb exemplaritat i han d'evitar que el retard en l'elaboració de les normes derivi en l'obertura d'expedients sancionadors per part de la Unió Europa, tenint en compte que l'actuació deficient de les administracions públiques repercuteix en el conjunt de la societat.

Segona. Pel que fa al procediment, valoram de manera positiva la resposta a la valoració efectuada de les al·legacions presentades al llarg de la tramitació.

En relació amb l'articulat del Projecte de decret, no farem cap observació atès el seu contingut tècnic. No obstant això, s'ha de fer constar en el preàmbul la consulta feta a aquest Consell Econòmic i Social.

Tercera. Finalment, volem proposar l'elaboració d'estudis que permetin determinar fórmules aplicables a la neteja de les aigües.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret de declaració de zones vulnerables per la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries i el seu programa de seguiment i control del domini públic hidràulic de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

(suplent)

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 19 d'octubre de 2010

DICTAMEN NÚM. 24/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE EL PROJECTE DE REGLAMENT PER A LA REGULACIÓ DE LES ACTIVITATS DE TEMPS LLIURE INFANTIL I JUVENIL A L'ÀMBIT TERRITORIAL DE L'ILLA DE FORMENTERA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 1 d'octubre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular de Formentera respecte al Projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil en l'àmbit territorial de l'illa de Formentera.

Segon. El dia 4 d'octubre s'anuncia la sol·licitud als consellers del CES i a un seguit d'organitzacions no representades en el Consell perquè trametin, si ho consideren oportú, observacions al projecte esmentat.

Tercer. L'expedient consta de la següent documentació:

1. Providència d'inici de l'expedient per a l'elaboració d'un reglament en relació amb les activitats de temps lliure infantil i juvenil, de 20 de març de 2010.
2. Reglament per la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil en l'àmbit territorial de l'illa de Formentera.
3. Informe jurídic relatiu a l'aprovació d'un reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenils per a l'illa de Formentera, de 5 de maig de 2010.
4. Proposta d'acord al Ple del Consell d'aprovació del Reglament, de 17 de juny.
5. Certificació de l'acord plenari de 25 de juny de 2010 d'aprovació inicial del Reglament.
6. Notificació per la qual s'atorga audiència al Grup balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa —GOB— de 12 de juliol.
7. Sol·licitud de dictamen al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, de 12 de juliol de 2010.
8. Ofici de sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
9. Ofici de sol·licitud de dictamen al Consell Consultiu.
10. Certificació de l'acord plenari de 25 de juny de 2010, d'aprovació inicial del Reglament.

11. Ofici de sol·licitud d'inserció d'anunci en el BOIB.
12. Publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, de l'edicte d'informació pública de l'aprovació inicial del Reglament de regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa de Formentera.
13. Ofici del Consell Consultiu de retorn de l'expedient sense dictamen.
14. Ofici del Consell Econòmic i Social de retorn de l'expedient sense dictamen.
15. Ofici de l'Institut Balear de la Dona de tramesa de l'informe d'impacte de gènere.
16. Anunci d'aprovació inicial del reglament exposat al tauler d'edictes del Consell, degudament diligenciat.
17. Nova redacció del reglament, arran de l'informe de l'Institut Balear de la Dona.
18. Sol·licitud d'informe de les al·legacions presentades i certificació.

Quart. La Comissió Permanent designa, en virtut de l'article 17 c del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió de Treball de l'Àrea Social perquè aprovi la proposta de dictamen. En compliment del procediment establert, la comissió es reuneix el dia 14 d'octubre i aprova una proposta, que s'eleva al Ple, el qual aprova definitivament aquest dictamen en la sessió que té lloc el 19 d'octubre de 2010.

II. Contingut del reglament

Aquest reglament, aprovat inicialment pel Ple del Consell de Formentera, consta d'una part expositiva, una part normativa amb un total de 24 articles dividits en set capítols, i una part final composta per dues disposicions addicionals, una disposició transitòria i una disposició final.

I. El preàmbul fa una exposició de la normativa vigent en matèria de temps lliure i joventut i de la seva evolució, i justifica amplament les seves competències per l'elaboració d'aquest Reglament, tenint en compte l'aprovació de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la Llei integral de joventut aprovada pel Parlament de les Illes Balears en el 2006.

II. La part dispositiva del Reglament s'estructura, com ja s'ha dit, en set capítols.

Capítol I: disposicions generals i àmbit d'aplicació (articles 1 a 4). En aquest capítol es regula l'objecte (establir les normes que han de regular les activitats de temps lliure infantils i juvenils que tinguin lloc a l'illa de Formentera), tota una sèrie de definicions de les activitats de temps lliure, activitats amb pernoctació i les activitats excloses de l'aplicació d'aquest Reglament, com l'esport escolar i o les de caràcter familiar.

Capítol II: Comunicació i/o autorització de les activitats de temps lliure (articles 5 a 8), regula el procediment pel qual s'autoritzen aquestes activitats, amb previsió de

modificacions. Així mateix, l'article 8 estableix quins són els mitjans que poden fer-se servir a efectes de notificacions, com ara el fax, correu electrònic, sempre que la persona interessada confirmi que s'ha rebut i que quedi constància de la data, al identitat i el contingut de l'acte notificat.

Capítol III: Projecte educatiu i condicions d'execució de les activitats de temps lliure (articles 9 a 12). Aquest capítol regula els tràmits previs a la posada en marxa d'una activitat de lleure, classifica les activitats programades en ordinàries, extraordinàries i en extraordinàries d'aventura o d'esports de risc, en funció del grau de dificultat i risc. Estableix així mateix les condicions per a l'execució de les activitats programades, com ara la preparació del participants i la titulació dels personal tècnic, i les normes de caràcter sanitari relatives a les condicions de l'aigua, els aliments i l'eliminació de residus.

Capítol IV: Equip dirigent de les activitats de temps lliure (articles 13 a 19). L'article 13 defineix que s'ha d'entendre per equip dirigent i al llarg del capítol desplega les obligacions i els requisits exigibles als diferents membres de l'equip.

Capítol V: Comunicació d'activitats als centres infantils o juvenils de temps lliure (article 20). Regula la comunicació que s'ha d'efectuar per dur a terme activitats en centres infantils o juvenils.

Capítol VI: Equip dirigent de les activitats als centres infantils o juvenils de temps lliure (articles 21 a 23). L'article 21 fa una remissió als articles 13 a 15 d'aquest mateix reglament. L'article 22 exigeix un monitor o monitora per cada 15 persones usuàries del centre.

Capítol VII: Seguiment i assessorament d'activitats de temps lliure (article 24). Aquest article disposa que els serveis tècnics de seguiment i assessorament de l'administració competent poden visitar els centres, instal·lacions, etc amb l'objectiu d'assessora i/o comprovar el compliment adequat dels requisits i les condicions que s'estableixen en la normativa que el desplegui, així com la qualitat del servei prestat.

III. La part final consta de dues disposicions addicionals, la primera relativa a l'adaptació a l'Espai Únic d'Educació Superior, i la segona, al tractament de dades de caràcter personal, que s'ha de fer d'acord amb la Llei 15/1999, de 13 de desembre.

La disposició transitòria adapta a aquest Reglament les sol·licituds presentades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reglament.

La disposició final disposa que aquest reglament entrarà el vigor una vegada s'hagi aprovat definitivament pel Ple del Consell Insular de Formentera i s'hagi publicat íntegrament en seu text al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de l'Estatut d'autonomia implica que els consells insulars gaudeixen de competències pròpies sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària, essent les activitats de

temps lliure infantil i juvenil una d'aquestes. Això implica, per tant, que dins el marc de la Llei 10/2006, integral de joventut, el consell insular corresponent pot dictar el reglament de desenvolupament que consideri adient per a la seva illa. Aquest escenari fa que el Decret 129/2005, de 16 de desembre pel qual es regulen les activitats de temps lliure infantils i juvenils, actualment vigent, presenti dificultats d'aplicació, motiu pel qual el Consell Insular d'Eivissa va aprovar un reglament que va deixar aquest Decret inaplicable en l'àmbit de l'illa d'Eivissa, i Formentera pretén també crear una regulació més propera i reflex de la seva realitat.

No obstant això, des de la Conselleria d'Afers Socials s'està tramitant un Projecte de decret que substituirà a l'actual 129/2005 i que, hauria de regular, únicament, els principis generals. Això pot implicar posteriors modificacions d'aquest Reglament del Consell de Formentera, motiu pel qual recomanam que es propiciï, si no s'ha fet ja, la necessària coordinació entre les administracions.

Segona. Pel que fa al procediment consideram que la fase d'audiència pública podria haver estat més ampla i no limitar-se a un únic interessat.

IV. Observacions particulars

Primera. El preàmbul fa una exposició des del punt de vista històric del què ha estat la regulació de les activitats de lleure infantil i juvenil i de les normes que les afecten i que aconsellen una nova regulació i, sobre tot, la regulació pel mateix Consell Insular de Formentera, competent per elaborar normes reglamentàries en aquesta matèria a la llum de l'Estatut d'autonomia.

D'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar la consulta feta a aquest Consell.

Segona. En relació amb l'articulat, tot seguit passam a fer unes observacions amb la voluntat de contribuir a la millora del text i de la seva aplicació posterior:

1. L'article 2, que regula el concepte d'activitat de temps lliure de joves fins els 22 anys. Entenem que s'hauria de limitar als 18 anys, fins que s'arriba a la majoria d'edat.
2. L'article 3, activitats amb pernoctació es desplega en quatre apartats, essent els dos primers de caire explicatiu més que normatiu:

   El Consell Insular de Formentera ha dictat una Ordenança sancionadora per incompliment de la prohibició d'acampada lliure al municipi de Formentera.

   Segons el seu article 1, el qual parla de l'objecte i àmbit d'aplicació d'aquesta, la seva finalitat és garantir a tot el terme municipal de Formentera la prohibició de l'acampada lliure per particulars, entenent per acampada lliure qualsevol tipus d'estança no autoritzada que es realitzi a qualsevol espai dels citats a l'article 3 de la mateixa.

Entenem que aquests dos paràgrafs haurien de traslladar-se al preàmbul ja que no tenen caràcter normatiu, sinó que actuen com a recordatori d'altres normes, cosa més pròpia d'un fullet explicatiu del procediment que d'un reglament.

Els paràgrafs que queden, per afavorir la lectura i la referència, s'haurien de numerar.

3. El capítol II, relatiu al règim de comunicació i/o d'autorització de les activitats de temps lliure sembla confondre el règim de comunicació amb el de sol·licitud d'autorització i que no acaba de decidir-se per cap dels dos.

   Si el procediment ha d'acabar amb una autorització per part de l'Administració, el que ha de fer el responsable de l'activitat és sol·licitar l'autorització, sense perjudici que pugi jugar el règim del silenci administratiu positiu en el supòsit que l'Administració superi el termini establert per resoldre. Ara bé, si la persona interessada presenta una comunicació, aquesta no inicia un procediment administratiu destinat a acabar en autorització, sinó que comprova que conté tota la documentació que ha d'adjuntar i aporta les dades que ha d'aportar, i ja està.

   Per tant, es tracta de règims diferents amb procediments diferents: o es comunica que s'inicia una activitat i, per tant, amb la comunicació (llevat del cas de deficiències en les dades o documents presentats) acaba el procediment; o es sol·licita l'autorització per dur-la a terme, cosa que sí exigeix una resolució (o terminació per silenci administratiu).

   Des del CES i, tenint en compte el Decret 129/2005, encara vigent, i la tendència actual a simplificar i agilitar els procediments, recomanam que s'opti per la comunicació.

   Això no implica que el Consell Insular renuncïï a la seva potestat de control, ja que compta amb la facultat d'inspecció que el permetria comprovar la veracitat de les dades aportades i promoure i ordenar la correcció de les deficiències que observessin els seus agents.

   Ara bé, en cas que es mantengui l'autorització, s'ha de tenir en compte que l'apartat 5 no pot fer referència a la "sol·licitud de l'activitat", perquè, o sol·licita una autorització, o comunica una activitat. Aquest apartat, amés, disposa que *després que la persona o entitat responsable hagi esmenat i registrat les mancances, l'Administració té un termini de 3 dies hàbils per lliurar, si escau, l'autorització corresponent*. Doncs bé, si la persona o entitat responsable ha esmenat i registrat les mancances, l'Administració ha de lliurar l'autorització, sense dubtes (en cas de procediment d'autorització de l'activitat) i, per tant, "si escau" s'ha de suprimir.

4. L'article 6, apartat 2, transcriu l'article 37.1 de la Llei 3/2003, cosa que consideram del tot innecessària, més encara quan la transcripció està feta en castellà i la dita llei es va publicar també en català en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Consideram que la referència al precepte és suficient.

5. L'article 9, sobre el projecte educatiu, fa referència a "la comunicació de l'activitat o sol·licitud d'autorització que estableix l'article 6" quan aquest article

6 no estableix dos règims diferents i alternatius, sinó i amb la redacció actual, una confusió de procediments que s'ha d'aclarir, com ja hem dit més amunt.

6. L'article 10 classifica les activitats en funció de la complexitat o el risc i defineix les ordinàries com "les que es realitzen durant l'activitat i no representen risc (...)". Recomanam que es modifiqui la redacció en el sentit següent:

   Són aquelles que no representen risc per als participants, com són els tallers, els jocs, les representacions, esports com el bàsquet, tennis taula, etc.

   Aquest mateix article, en l'apartat 2, segon paràgraf, fa referència al punt 1 de l'article 16 d'aquest Decret, doncs bé, aquesta norma no és un decret, sinó un Reglament. Aquesta referència al decret es torna a repetir en l'article 24.1.

7. El capítol V, sobre la comunicació d'activitats als centres infantils o juvenils de temps lliure comença sense numerar el primer article, que entenem, hauria de ser el 20.

8. La disposició transitòria és única, per tant, es pot modificar primera per única.

9. El Consell Insular de Formentera hauria de deixar clar, i no per omissió, en quina posició queda el Decret 129/2005, de 16 de desembre, pel qual es regulen les activitats de temps lliure infantils i juvenils.

10. En la disposició final es podria establir un termini per a l'entrada en vigor. És a dir, l'endemà de la publicació en el BOIB, un mes comptador des de la publicació, o el que es consideri adient.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa de Formentera, i sol·licita al Consell Insular de Formentera que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

(suplent)

Palma, 19 d'octubre de 2010

DICTAMEN NÚM. 25/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIXEN LES DISPOSICIONS GENERALS NECESSÀRIES PER FACILITAR LA LLIBERTAT D'ESTABLIMENT I DE PRESTACIÓ DE SERVEIS TURÍSTICS, LA REGULACIÓ DE LA DECLARACIÓ RESPONSABLE, I LA SIMPLIFICACIÓ DELS PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS EN MATÈRIA TURÍSTICA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 11 d'octubre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Turisme i Treball relativa al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable, i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística.

Segon. El mateix dia 11 d'octubre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa, Comissions Obreres, la CAEB i el Col·legi oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.

Tercer. Atès que es justifica en la sol·licitud la necessitat que el procediment es tramiti per via d'urgència, el president del CES dicta una resolució en la qual ordena que s'apliquin les normes especials de tramitació, segons les quals els Serveis Tècnics del CES elaboren una proposta i l'eleven a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. No obstant l'anterior, a la vista dels suggeriments presentats pels consellers del CES, es va considerar necessari convocar una comissió de treball que discutís els suggeriments i preparés una proposta.

Cinquè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa signada per la secretària general i Annex amb el marc normatiu en què s'insereix la proposta, disposicions afectades i taula de vigències.
2. Decret 60/2009, de 25 de setembre, pel qual s'estableixen la unificació dels procediments i la simplificació dels tràmits en matèria turística, com també la declaració responsable d'inici de les activitats turístiques.
3. Resolució de la consellera per la qual s'ordena l'inici de l'expedient, i se'n designa l'òrgan responsable.
4. Informe sobre l'àmbit competencial.

5. Esborrany inicial del projecte de decret.
6. Certificat emès pel secretari de la Mesa de Turisme de les Illes Balears constatant el lliurament del projecte de decret en data 29 de juliol a les següents entitats:
   - Consell Insular de Mallorca
   - Consell Insular de Menorca
   - Consell Insular d'Eivissa
   - CAEB
   - UGT
   - CCOO
   - Agrupació empresarial d'Agències de Viatges (Aviba)
   - Associació Hotelera de Menorca (Ashome)
7. Tràmit d'audiència signat per la secretària general i acreditació de l'enviament del projecte de decret a les següents entitats:
   - Consell Insular de Mallorca
   - Consell Insular de Menorca
   - Consell Insular d'Eivissa
   - Consell Insular de Formentera
   - CAEB
   - UGT
   - CCOO
   - Conselleria d'Economia i Hisenda
   - Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
   - Conselleria d'Educació i Cultura
   - Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat
   - Conselleria de Presidència
   - Conselleria de Salut i Consum
   - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
   - Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
   - Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia
   - Advocacia de la CAIB
   - Institut Balear de la Dona

- Federació d'entitats locals de les Illes Balears (Felib)
- Agrupació empresarial d'Agències de Viatges (Aviba)
- Federació Balear de Restauració. PIME
- Associació d'Agroturisme Balear
- Associació Balear d'empresaris de temps compartit
- Associació Balear d'empresaris d'habitatges vacacionals
- Agrupació de cadenes hoteleres de Mallorca
- PIME Mallorca
- PIME Balears
- Associació Hotelera de Menorca (Ashome)
- Patronat municipal de turisme de Formentera
- Federació empresarial hotelera d'Eivissa i Formentera
- Asociación Nuredduna de Amas de Casa
- Asociación de Consumidores y Usuarios de Baleares "La Defensa"
- Consumidores y Usuarios de las Islas Baleares
- Unión de Consumidores y Usuarios de las Islas Baleares

8. Confirmacions de rebuda del projecte de decret.
9. Sol·licitud d'informe a l'Institut Balear de la Dona respecte l'impacte de gènere.
10. Informe d'impacte de gènere.
11. Observacions a l'informe d'impacte de gènere per part de la Assessoria Lingüística de la Secretaria General.
12. Oficis de tràmit d'audiència per via d'urgència signat per la secretària general i acreditació de l'enviament a les següents associacions de consumidors:
    - Asociación Nuredduna de Amas de Casa
    - Asociación de Consumidores y Usuarios de Baleares "La Defensa"
    - Consumidores y Usuarios de las Islas Baleares
    - Unión de Consumidores y Usuarios de las Islas Baleares
13. Llei 10/2010, de 27 de juliol, de mesures urgents relatives a determinades infraestructures i equipaments d'interès general en matèria d'ordenació territorial, urbanisme i de impuls a la inversió.
14. Escrits d'al·legacions de les entitats següents:
    - Consell Insular de Mallorca
    - Consell Insular de Menorca

- Consell Insular d'Eivissa
- Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)
- Conselleria d'Economia i Hisenda
- Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
- Conselleria de Salut i Consum
- Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
- Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
- Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia
- Associació de Restauració. PIME Mallorca
- Federación Empresarial Hotelera de Mallorca – CAEB
- Associació d'Agroturisme Balear
- Agrupació de Cadenes Hoteleres de Baleares – CAEB
- Associació Hotelera de Menorca (Ashome) – CAEB
- Federació Empresarial hotelera d'Eivissa i Formentera (mitjançant correu electrònic)
- Asociación Menorquina de Cafeterías, Bares y Restaurantes – PIME Menorca

15. Informe al·legacions.
16. Projecte definitiu del Decret.
17. Informe econòmic.
18. Informe jurídic.
19. Informe sobre la necessitat de tramitar per via d'urgència la sol·licitud del dictamen preceptiu del Consell Econòmic i Social.
20. Sol·licitud de dictamen al Consell Econòmic i Social.

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable, el dia 10 de novembre la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi ambient ela borà una proposta de dictamen, la qual es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 17 de novembre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre capítols amb un total de 23 articles, una part final composta per tres disposicions addicionals, dues de transitòries, una de derogatòria i dues de finals; i dos annexos.

El Projecte de decret comença amb una exposició del marc competencial en el qual s'insereix aquest projecte de decret i que té en compte la Directiva 2006/123/CE, relativa

als serveis de mercat interior, la normativa estatal d'incorporació d'aquesta directiva, és a dir, la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i l'exercici d'aquestes, i la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per adaptar-les a la Llei 17/2009, i l'activitat legislativa de la Comunitat Autònoma, la qual ha donat lloc al Decret llei 1/2009, de 30 de gener, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears (derogat per la Llei 4/2010, de 16 de juny) i el Decret 60/2009, de 25 de setembre, pel qual s'estableixen la unificació dels procediments i la simplificació dels tràmits en matèria turística, com també la declaració responsable d'inici de les activitats turístiques, el qual, a més, s'adaptava al contingut de la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis en el mercat interior.

Es considera necessari, a la vista de la normativa aprovada, la redacció d'un nou decret que agrupi part de les disposicions de l'anterior Decret 60/2009, i serveixi per establir les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable, i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística.

II. La part dispositiva està estructurada en cinc capítols.

El capítol I, disposicions generals, contempla l'objecte del decret, que és el següent:

- El desenvolupament de la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears i, de la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears.
- L'establiment de les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics.
- La regulació de la declaració responsable.
- La simplificació dels procediments administratius en matèria turística, d'acord amb la Directiva 2006/123/CE, del Parlament Europeu i del Consell de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, i la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i l'exercici d'aquestes.

L'article 2 regula l'àmbit d'aplicació i el 3, els principis generals als quals les administracions públiques han d'adequar les seves actuacions.

El capítol II, normes amb relació a l'aplicació dels lliure establiment i dels requisits mínims de prestació dels serveis turístics, regula, per tipus d'establiment, aquests requisits mínims en els articles 4 a 10.

El capítol III, normes en relació als drets dels consumidors i usuaris i de la qualitat mínima dels serveis turístics, contempla en els article 11 a 14, posant esment als drets d'informació.

El capítol IV implica (articles 15 a 19), d'acord amb la normativa esmentada abans, la implantació definitiva de la Declaració responsable d'inici de l'activitat turística (DRIAT) i la comunicació prèvia, en substitució de les autoritzacions administratives

convencionals, i, conseqüència d'això, és la regulació establerta en el capítol cinquè (articles 20 a 23), sobre la comprovació de les activitats, i la seva inscripció en els registres turístics.

III. La part final, consta, com s'ha dit, de tres disposicions addicionals, dues de transitòries, una de derogatòria i dues de finals.

La disposició addicional primera fa referència a la regulació dels registres prevists en l'article 11.1 de la Llei 2/1999, la qual ha de tenir en compte les competències pròpies dels consells insulars per tal que puguin desenvolupar les potestats reglamentària i d'autoorganització que els corresponen. La segona disposa que les administracions públiques han d'adaptar les seves normes en matèria turística a la legislació vigent en relació amb les autoritzacions. I la tercera exposa l'habilitació competencial de la regulació d'aquest decret, definint els espais de regulació dels consells insulars.

La disposició transitòria primera fa referència als expedients en tramitació i la segona a les competències del Consell Insular de Mallorca.

Amb la disposició derogatòria s'elimina de l'ordenament jurídic el Decret 60/2009, de 25 de setembre, pel qual s'estableixen la unificació dels procediments i la simplificació dels tràmits en matèria turística, i també la declaració responsable d'inici d'activitats turístiques.

La disposició final primera faculta les conselleries de Turisme i Treball i de Salut i Consum perquè dictin les disposicions necessàries per aplicar i desenvolupar aquest Decret, en l'àmbit de les seves competències, sense perjudici de les competències dels consells insulars. I la segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Finalment, l'Annex 1 estableix el model de declaració responsable d'inici d'activitat turística; i l'annex 2, la comunicació de modificació de dades amb relació amb activitats turístiques.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES valora de manera positiva tota iniciativa que avanci cap a la simplificació i agilitació dels procediments i tràmits administratius, i el foment de l'activitat econòmica.

Segona. Entenem així mateix, que l'elaboració de normes, avui dia, s'ha de fer amb el concurs de les administracions públiques i dels sectors implicats i afectats, tota vegada que això en facilita l'aplicació posterior i implica la detecció d'inconvenients i l'anticipació de problemes. En aquest sentit, consideram que la Conselleria competent en matèria de turisme hauria d'haver consultat aquest CES respecte del Decret

60/2009 que ara es vol derogar. També hem trobat a faltar la possibilitat de participar respecte de les normes de rang legal que s'han tramitat per via d'urgència i d'esquena a aquest Consell.

Per tant, valoram de manera positiva l'esforç per redactar normes amb el màxim consens possible i per donar veu tant a les administracions públiques implicades com als sectors econòmics i socials que les han de conèixer i aplicar. Més encara, som conscients que l'elaboració de les normes amb el consens de tots els implicats duu a normes més duradores i de més fàcil aplicació.

Tercera. Pel que fa a les normes amb relació als drets dels consumidors i usuaris i de la qualitat mínima dels serveis turístics, consideram que, a més de l'audiència a les associacions de consumidors, s'hauria d'haver tramés al Consell de Consum per a la seva valoració.

Quarta. L'activitat turística és el motor de l'activitat econòmica a les Illes Balears i, per tant, consideram que s'ha de garantir una prestació de serveis de qualitat, tant envers els clients de l'activitat com envers els treballadors i l'entorn. Per això consideram que, amés d'adaptar els procediments a les exigències derivades de la Directiva de serveis i a la Llei 4/2010, és necessari una regulació que garanteixi uns nivells mínims de qualitat, segons paràmetres objectius i mesurables i, per tant, d'exigible compliment. Recordam així mateix que, per dur a terme aquesta regulació s'ha de tenir en compte la participació dels agents econòmics i socials.

Cinquena. Finalment, recomanam que atès el temps transcorregut des de l'entrada en vigor de la Llei 2/1999, general turística, es revisi el règim sancionador, en especial pel que fa a les infraccions i sancions relatives a l'inici i modificació de l'activitat turística.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa a la part expositiva, ha de fer esment a la consulta feta a aquest Consell Econòmic i Social.

Segona. Pel que fa a l'articulat, farem les següents recomanacions:

1. L'article 6 estableix unes superfícies mínimes i unes dates de construcció dels habitatges, per tal que puguin ser considerats establiments d'allotjament en el medi rural. I, tot seguit, disposa que els consells insulars, en l'àmbit de les seves competències, poden establir una altra data i superfície mínima.

   Des del CES consideram que seria més adient que el Decret establís una forquilla o un marc dins la qual els consells insulars poguessin determinar les superfícies i dates mínimes, cosa que permetria l'exercici de les competència pròpies dels

consells insulars i, a la vegada, mantindria el caràcter d'aquests establiments vinculats a l'antiguitat i manteniment de les finques rústiques tradicionals.

En aquest mateix precepte, sembla que exigeix que siguin els habitatges els que ocupin una superfície mínima de 50.000 m^2, o 25.000 m^2, segons siguin hotels rurals o agroturismes, si bé entenem que hauria de ser la finca o la parcel·la, la que ocupés aquestes superfícies.

També consideram que seria convenient vincular expressament la parcel·la rústica a l'activitat d'agroturisme. Si bé és cert que se'n pot deduir de la redacció del precepte, es podria afegir en el segon apartat.

Finalment, proposam que s'afegeixi el següent apartat, en atenció als drets consolidats de les explotacions en el medi rural:

De conformitat amb la legislació urbanística i sempre que comptin amb els permisos i llicències municipals necessaris, els annexes construïts en els allotjaments en el medi rural que no superin el 2% de la superfície total construïda en la parcel·la corresponent, podran ser destinats a serveis complementaris de l'explotació turística sempre que no desvirtuïn la tipologia de l'edifici principal i es respecti l'estil d'edificació d'aquesta.

2. L'article 11 relatiu a la informació al consumidor amb relació als establiments turístics, disposa que:

   Els establiments turístics han d'exhibir a l'entrada principal de l'establiment la placa distintiva, en la qual consti la modalitat, d'acord amb el model que aprovi l'òrgan competent.

   L'article 15 de la Llei general turística exigeix que a la placa distintiva consti, amés de la modalitat, la categoria de l'establiment, motiu pel qual consideram que el decret s'hauria d'ajustar.

3. El capítol V, relatiu al procediment d'inscripció i comprovacions, fa referència a "incorreccions de caràcter essencial" sense definir-les ni determinar els criteris que s'han de fer servir per determinar quan una incorrecció és essencial o no. Consideram que des de la Conselleria s'hauria de fer l'esforç per determinar-la o, com a mínim, establir els criteris que permetin determinar-la en cada cas, de manera que tant les administracions que han d'aplicar aquesta norma com els interessats que han de sol·licitar la inscripció en els registres turístics.

4. Proposam la inclusió d'una disposició addicional per completar i donar sentit ple a la disposició addicional de la Llei 10/2010, de 27 de juliol, en el procediment d'elaboració de la qual no varem tenir oportunitat de participar. La disposició addicional quarta de la Llei 10/2010, relativa als locals en establiments turístics o en parcel·les vinculades, disposa que:

   Els locals existents en establiments turístics o en parcel·les vinculades amb autorització de l'administració turística corresponent amb anterioritat a la Llei 2/1999, de 24 de maig, general turística de les Illes Balears, i que tinguin accés independent des de la via pública, podran mantenir la seva activitat i

ser objecte d'obres de conservació, manteniment, reforma, sense que els siguin d'aplicació els articles 16 i 17 de la llei esmentada.

Doncs bé, aquesta disposició no contempla tots aquells establiments d'oferta complementària que varen obtenir autorització turística en el seu moment, així com la corresponent llicència, però que no en poden canviar l'activitat a la qual es destinen. És a dir, des de la Llei 10/2010 poden fer obres de reforma i modernització, però no poden canviar l'activitat a la qual es destinen, limitació que no té sentit, ja que podria destinar-se a una activitat diferent, sempre dins els usos permesos com a compatibles amb l'activitat turística per la normativa de planejament. Entenem que si en el procés d'elaboració de la llei s'hagués tingut en compte la veu dels agents econòmics i socials, aquesta mancança s'hagués detectat i s'hagués pogut debatre. I, per això, sense perjudici que un decret no pot modificar una llei i que, per tant, s'hauria d'instar la corresponent modificació de la Llei, proposam la següent redacció de la disposició addicional de la Llei 10/2010:

Disposició addicional. Locals en establiments turístics o en parcel·les vinculades

Els locals existents en establiments turístics o en parcel·les vinculades amb autorització de l'administració turística corresponent amb anterioritat a la Llei 2/1999, de 24 de maig, general turística de les Illes Balears, i que tinguin accés independent des de la via pública, podran mantenir la seva activitat i ser objecte d'obres de conservació, manteniment, reforma i canvi d'ús, sempre dins els usos admesos com a compatibles amb l'activitat turística, sense que els siguin d'aplicació els articles 16 i 17 de la llei esmentada.

5. També proposam la incorporació d'una disposició transitòria tercera per recuperar el buit que ha deixat la derogació per part de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de llicències integrades d'activitat, de l'article 18 de la Llei 9/1997, de 22 de desembre i que deixa en situació irregular tota una sèrie d'establiments amb llicència turística antiga, però sense llicència d'obertura i funcionament municipal. Entenem que, tal i com va fer la Llei de 1997, s'ha de donar cobertura a aquests establiments, sense que això impliqui la regularització generalitzada d'establiments sense llicència municipal i que l'hagin de tenir, motiu pel qual proposam la següent disposició transitòria:

   Els establiments turístics oberts al públic al menys des de l'any 1992, que comptin amb llicència turística anterior però no amb la llicència municipal d'obertura, estaran exempts d'obtenir-la sempre que no els fos exigida en el moment de la seva obertura al públic.

   La no exigibilitat de la referida llicència d'obertura en cap àmbit administratiu, no suposarà en cap moment l'exempció de la subjecció a la normativa aplicable als establiments turístics.

6. L'annex 1, relatiu al model de declaració responsable d'inici d'activitat, consideram que els parèntesis (inici d'activitat, canvi de categoria, canvi de titularitat,...) és prescindible ja que només és per l'inici de l'activitat.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable, i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de novembre de 2010

VOTO PARTICULAR DE LA CONFEDERACIÓN SINDICAL DE CC.OO. DE LAS ILLES BALEARS I DE LA UCA UGT BALEARS AL DICTAMEN 25/2010 DEL CES-IB RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIXEN LES DISPOSICIONS GENERALS NECESSÀRIES PER FACILITAR LA LLIBERTAT D'ESTABLIMENT I DE PRESENTACIÓ DE SERVEIS TURÍSTICS, LA REGULACIÓ DE LA DECLARACIÓ RESPONSABLE I LA SIMPLIFICACIÓ DELS PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS EN MATÈRIA TURÍSTICA

La CS de CCOO i la UCA UGT expressen el seu desacord al punt 4 de la segona Observació Particular del DICTAMEN 25/2010 del CES-IB RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIXEN LES DISPOSICIONS GENERALS NECESSÀRIES PER FACILITAR LA LLIBERTAT D'ESTABLIMENT I DE PRESENTACIÓ DE SERVEIS PÚBLICS, LA REGULACIÓ DE LA DECLARACIÓ RESPONSABLE I LA SIMPLIFICACIÓ DELS PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS EN MATÈRIA TURÍSTICA, pels motius que s'exposen a continuació:

PRIMER. D'acord amb el decret a dictamen, el seu objectiu, recollit a l'article 1, és el desplegament de la llei 2/1999, de 24 de març, de la Llei 4/2010, de 16 de juny, i de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, i en cap cas l'objectiu és el desplegament de la Llei 10/2010, per la qual cosa entenem inadequat proposar la inclusió d'una disposició addicional relativa a dita llei.

SEGON. L'observació relativa a la participació dels agents econòmics i socials pel que fa a una possible modificació de la Llei 10/2010 es fonamenta en una suposició i no pot conformar, al nostre entendre, un element tècnic d'exposició de motius.

TERCER. A més de considerar inadequada la incorporació de la disposició addicional relativa a locals en establiments turístics o en parcel·les vinculades, expressam el nostre desacord quant a la seva redacció, i en especial pel que fa referència al canvi d'ús dels locals existents en establiments turístics o en parcel·les vinculades en què es realitzen reformes segons la disposició addicional de la Llei 10/2010. La introducció del canvi d'ús en la regulació d'aquestes reformes o en altres àmbits relacionats amb l'activitat turística no redunda en benefici de la creació d'activitat turística i empresarial i afavoreix i possibilita les actuacions especulatives, tant a nivell urbanístic com de desenvolupament de models d'oferta turística que no van associats a una creació o al manteniment de llocs de feina, la desestacionalització i la millora de la competitivitat del nostre sector turístic, principal motor de la nostra economia.

Palma, 18 de novembre de 2010

Per la UCA UGT de les Illes Balears	Per la CS de CCOO de les Illes Balears
Juan Herranz Bonet	Francesc Mellado Serra
Conseller del gruo II designat per UGT	Conseller del grup II designat per CCOO

DICTAMEN NÚM. 26/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET REGULADOR DELS SERVEIS D'ADMISSIÓ I CONTROL D'AMBIENT INTERN EN LES ACTIVITATS D'ESPECTACLES PÚBLICS I RECREATIVES

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 13 d'octubre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, relativa al Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives.

Segon. El dia 14 d'octubre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa del director general d'Interior, de 12 de maig, de la necessitat i oportunitat d'elaborar decret que reguli els serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives.
2. Resolució de la consellera d'Innovació, Interior i Justícia de 12 d'abril, per la qual s'encarrega a la Direcció General d'Interior l'elaboració del decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives.
3. Memòria econòmica del cap del Servei d'Activitats Classificades i Espectacles, de 21 d'abril de 2010.
4. Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives (versió 1).
5. Publicació a la web de la Junta Autonòmica d'Activitats de les Illes Balears del decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives als efectes d'informació pública.
6. Publicació al BOIB núm. 71, de l'anunci d'informació pública, d'acord amb l'escrit del director general d'Interior de 30 d'abril de 2010.
7. Trasllat del projecte de decret a totes les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears, a la Direcció General de Funció Pública, a la Direcció General d'Emergències, a la Delegació del Govern de les

Illes Balears, als consells insulars i als interessats que es relacionen a continuació, per a l'atorgament del termini per fer al·legacions:

- President de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears
- President de l'Associació de municipis de les Illes Balears
- President de la Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB)
- President de la Federació de la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca
- President de la Federació de la Petita i Mitjana Empresa de Menorca
- President de la Federació de la Petita i Mitjana Empresa d'Eivissa
- President de la Federació de la Petita i Mitjana Empresa de Formentera
- President de l'Associació Balear d'Empresaris de Sales de Festes
- President de la Asociación Nacional de Porteros de Salas de Fiesta
- President de la Unió d'Empresaris d'Atraccions diverses de Balears
- President de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca, Eivissa i Formentera
- President de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Menorca
- President de l'Agrupació de Cadenes Hoteleres
- Gerent de l'Associació d'Hotelers de la Platja de Palma

8. Informe d'al·legacions.
9. Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, tenint en compte l'informe d'al·legacions.
10. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere de l'esborrany del Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles i recreatives.
11. Informe de l'Institut de la Dona (IBD) sobre el Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles i recreatives.
12. Certificat del secretari del Ple de la Junta autonòmica d'Activitats de les Illes Balears (JAIB), com mentre l'esborrany de Decret dels serveis d'admissió i control d'ambient intern va ser informat favorablement a la sessió de dia 23 de setembre de 2010.
13. Sol·licitud d'informe al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears del projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives.
14. Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, tenint en compte l'informe d'al·legacions, l'informe de l'IBD i l'informe de la JAIB.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 17 de novembre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en cinc capítols amb un total de 20 articles, una part final composta per dues disposicions addicionals, dues de transitòries, una de derogatòria i una de final; i de 5 annexos.

El Projecte de decret comença amb una exposició del marc competencial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, tenint en compte que, arrel de la Llei orgànica 1/2007, de reforma de l'Estatut d'autonomia, els consells insulars tenen potestat reglamentària i, en conseqüència, el Govern de les Illes Balears, en exercici de l'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia pot intervenir de manera limitada en la regulació dels principis generals, és a dir, i segons la doctrina del Consell Consultiu, denominadors normatius comuns a partir dels quals cadascuna de les illes pugui dur a terme el desplegament que més s'adeqüi als seus interessos, sense que aquesta normació del Govern esgoti la matèria objecte de regulació.

La regulació d'aquest projecte de decret desplega els articles 13 i 39 de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicència integrades d'activitat de les Illes Balears. L'article 13 estableix que totes les activitats i les instal·lacions que hi estiguin vinculades han de ser projectades, instal·lades, utilitzades, mantingudes i controlades de forma que assoleixin els objectius de seguretat i qualitat ambiental que determina la legislació vigent i han de complir les condicions generals de funcionament establertes en el permís o en la llicència, així com la resta de normativa d'aplicació. L'article 39 disposa que les persones titulars o promotores de les activitats regulades per aquesta Llei hauran d'impedir l'accés a persones que manifestin comportaments violents, que produeixin molèsties a altres persones espectadores o usuàries o que dificultin el desenvolupament normal de l'activitat. Alhora, també preveu el desenvolupament reglamentari tant d'aquest dret d'admissió com de les funcions, els requisits, l'acreditació, el curs bàsic i els centres de formació que realitzin els cursos formatius.

D'acord amb això, aquest Decret regula l'exigència dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives previstes en els articles 5 i 6; si bé, en queden excloses les activitats d'espectacles públics i recreatives que es regeixen per la seva normativa específica pròpia.

II. La part dispositiva està estructurada en cinc capítols:

Capítol I: disposicions generals (articles 1 a 5).

L'article 1 disposa que l'objecte d'aquest decret és regular els serveis d'admissió i de control d'ambient intern previstos en la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim

jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears, i establir-ne els principis generals en el marc de l'article 58.3 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

Queden sotmeses a aquest decret tant les persones titulars del les activitats, com el personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern i les persones i empreses que duen a terme activitats de formació d'aquest personal.

L'article 3 regula el dret d'admissió, com a facultat per determinar les condicions d'accés i permanència de les persones usuàries dins dels límits legals i reglamentàriament establerts.

L'article 4 regula l'exigència dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern i l'article 5, les funcions d'aquests serveis.

Capítol II: personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern (articles 6 a 10).

En aquest capítol regula les exigència mínimes del personal dels serveis d'admissió i control d'ambient intern, així com la possibilitat de què aquests serveis els prestin el titular de l'activitat i altre personal. L'article 9 regula les relacions amb les Forces i Cossos de Seguretat i amb el personal de seguretat privada. L'article 10 obliga a que aquest personal estigui permanentment identificat amb la targeta identificativa i amb vestiments que permeti diferenciar-lo clarament de la resta de personal de l'activitat.

Capítol III: Formació del personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern (articles 11 a 15).

L'article 11 regula el curs oficial i dedica els articles 12 a 14 a regular aspectes relatius als centres de formació. L'article 15 disposa que les administracions competents han de garantir la convocatòria, amb una periodicitat mínima anual, de la prova avaluadora i regula els requisits i el contingut de la resolució per la qual es convoca la dita prova.

Capítol IV: Acreditació professional (articles 16 a 19).

L'article 16 estableix el termini de 10 dies per què l'administració expedeixi la targeta d'identificació del personal que hagi superat la prova d'avaluació. Aquesta targeta, personal i intransferible, acredita la persona titular per poder exercir les funcions dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern de les activitats d'espectacles públics i recreatives a les Illes Balears. Aquesta targeta té una vigència de 8 anys, renovable per períodes iguals, sempre que s'acrediti el compliment dels requisits dels apartats b, c i d de l'article 8.2.

L'article 18 regula els supòsits de revocació i suspensió de l'acreditació del personal dels serveis d'admissió i control d'ambient intern.

L'article 19 disposa que l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de crear, d'acord amb la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal, un registre en què inscriurà les persones que n'obtinguin

l'acreditació. L'Administració de la Comunitat Autònoma i els consells insulars adoptaran fórmules de col·laboració i de coordinació per a la gestió eficaç d'aquest registre.

Així mateix, els consells insulars poden crear els seus propis registres de personal acreditat.

Capítol V: Règim sancionador.

L'article 20, únic article d'aquest capítol, fa una remissió a la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat.

III. La part final, comença amb la determinació dels principis generals, d'acord amb l'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia. Així mateix, preveu que mentre els consells insulars no aprovin els reglaments esmentats a l'apartat anterior, l'Administració de la Comunitat Autònoma els ha de prestar l'ajut i l'auxili necessaris per fer efectiu l'exercici de les funcions previstes en aquest Decret mitjançant les formules de col·laboració legalment establertes.

La disposició addicional segona disposa que l'Administració autonòmica i les administracions insulars, amb caràcter excepcional, podran realitzar cursos de formació del personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern quan els centres de formació previstos en l'article 11.2 d'aquest Decret no puguin cobrir les necessitats formatives existents.

La disposició transitòria primera regula la situació del personal que actualment presta els serveis d'admissió i de control d'ambient intern. I la segona fa esment a la possibilitat de realitzat els procediments i tràmits a distància o per via electrònica.

La disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les disposicions d'igual rang o inferior que s'oposin al que estableix aquest Decret.

La disposició final disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Finalment, aquest Projecte de decret compta amb 5 annexos.

Annex 1: matèries troncals del curs oficial de personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern.

Annex 2: Declaració responsable del titular del centre de formació sobre el curs oficial de personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern.

Annex 3: Declaració responsable del titular del centre de formació sobre la relació d'alumnes que han superat el curs oficial de personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern.

Annex 4: Declaració responsable per a la inscripció a la prova avaluadora.

Annex 5: Declaració responsable per a la renovació o duplicat de la targeta d'identificació.

III. Observacions

Primera. El dret d'admissió és un dret controvertit en atenció, sobre tot, a la indefinició i al desconeixement, i a què s'ha fet servir com empar per a seleccionar els clients i els ambients que es desitgen per part dels titulars dels locals. Per això, una regulació que impliqui formació per al personal que s'ha de fer càrrec d'exercir materialment aquest dret i que, en determinades circumstàncies ha esdevingut una obligació per al local, és benvingut pel CES.

El responsable del local ho és de mantenir unes condicions de seguretat que permetin als clients gaudir de l'espectacle públic o recreatiu de què es tracti. Amb aquesta finalitat, ha de comptar amb personal competent i format per exercir els serveis d'admissió i controlar l'ambient intern amb seguretat i garanties per al mateix local i per als clients.

Aquest CES considera adient la regulació dels serveis d'admissió i control d'ambient intern, en atenció a què es dissipen dubtes sobre les actuacions del personal que ha de dur a terme aquestes funcions i s'assegura una formació comuna i bàsica per al desplegament de les seves tasques amb seguretat per a les persones i béns.

No obstant això, la formació no s'hauria de limitar a aquest curs acreditatiu i a la prova d'avaluació, sinó que seria desitjable que s'establissin uns cursos de reciclatge periòdics, tal vegada per a cada renovació de la targeta d'identificació.

Segona. Pel que fa a l'expedient, trobam a faltar còpies de les al·legacions presentades al llarg de la tramitació. Si bé s'han reproduït algunes en l'informe de valoració de les al·legacions, a l'inici de l'informe s'indiquen tota una sèrie d'organismes que han presentat al·legacions (com ara la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, la Conselleria de Presidència, el Col·legi Oficial de Pèrits i Enginyers Tècnics Industrials de Balears (COETIB) i la FELIB), sobre les quals no s'ha fet cap valoració.

Tercera. Pel que fa al procediment, consideram que s'haurien d'haver consultat, així mateix, les organitzacions sindicals més representatives, com a representants que són d'interessos socials i tenint en compte, amés, que aquest Projecte de decret afecta els drets i obligacions dels treballadors que han d'exercir les funcions d'admissió i de control d'ambient intern de les activitats d'espectacles i que, per tant, les organitzacions que els representen han de ser escoltades. Més encara, consideram que el camí recorregut i la cultura de la concertació social no es pot ignorar en un projecte de decret, encara que reguli condicions laborals de manera tangencial perquè tot allò que afecta les relacions laborals ha de ser sotmès al diàleg social.

Quarta. La distribució competencial derivada de l'Estatut d'autonomia implica que el Govern de les Illes Balears no pot anar més enllà, pel que fa a aquesta matèria, de la determinació d'uns principis de caire general que garanteixin uns mínims en tot el

territori de les Illes Balears. No obstant això, la concreció d'aquest servei d'admissió i de control d'ambient intern correspon als consells insulars.

En aquest sentit, nombrosos articles del Projecte de decret fan referència a *l'administració competent*. Des del CES consideram que, per raons de seguretat jurídica i d'una millor comprensió del text per part dels destinataris, s'hauria de concretar quina és aquesta administració, si es tracta dels consells insulars, de l'Administració del Govern de les Illes Balears.

D'altra banda, i sense perjudici de l'opinió del Consell Consultiu, entenem que aquest decret s'ha de limitar exclusivament als principis generals del servei d'admissió i control d'ambient intern, sense regular matèries que han de ser objecte, més aviat, de concertació laboral, com el caràcter d'exclusivitat de l'article 4.5 o les funcions concretes del personal; o els requisits dels centres de formació. Entenem, així mateix, que les competències que tenen els consells insulars les han d'exercir i que el Govern de les Illes Balears no ha de tutelar o suplir les mancances o els retards de les administracions insulars en exercir-les, sinó que ha d'assumir la realitat creada per l'Estatut d'autonomia.

Cinquena. Pel que fa a l'articulat, farem unes breus consideracions:

1. Consideram que en l'article 8, requisits del personal, a més d'un certificat mèdic oficial les aptituds i capacitats físiques i psíquiques idònies per a l'exercici de les funcions, s'haurien d'acreditar, també, amb un test psicotècnic.

2. L'article 19 regula el registre del personal acreditat. Proposam que entre les fórmules de col·laboració i de coordinació entre les administracions dels consells insulars i del Govern de les Illes Balears es podria contemplar la integració dels registres, de manera que no sigui necessari la inscripció en dos o més registres i per assegurar així que totes les administracions compten amb tota la informació actualitzada.

   També, en relació amb aquest Registre, s'haurien d'establir la finalitat del registre, les normes d'accés i el grau de protecció que tendrà, d'acord amb la normativa sobre protecció de dades.

Sisena. Hem detectat un error material en l'article 18, apartat 1, que disposa que l'acreditació del personal dels serveis d'admissió i control intern pot ser (...). Entenem que hauria de ser "dels serveis d'admissió i control *d'ambient* intern".

Així mateix, el capítol relatiu al règim sancionador conté un error. Figura com a capítol VI, quan és el V.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats

d'espectacles públics i recreatives, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de novembre de 2010

DICTAMEN NÚM. 27/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE CARTA DE DRETS SOCIALS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 23 de novembre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, relativa a l'Avantprojecte de llei de Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 23 de novembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general de Planificació i Formació de Serveis Socials sobre la necessitat d'iniciar el procediment per elaborar una llei per regular la Carta de Drets Socials a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
2. Memòria econòmica.
3. Resolució d'inici de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
4. Primer esborrany elaborat per la Direcció General de Planificació i Formació de Serveis Socials.
5. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a informació pública i a l'audiència de la ciutadania, a través de la consulta a grups representatius d'interessos econòmics i socials, l'esborrany de la proposta de l'avantprojecte de llei per la qual es regula la Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
6. Ofici de tramesa de l'Esborrany de l'avantprojecte de llei de Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a les conselleries del Govern de les Illes Balears pel tràmit d'audiència.
7. Publicació en el BOIB de l'esborrany de l'avantprojecte de llei de Carta de drets socials de la Comunitat autònoma de les Illes Balears pel tràmit d'informació pública i posada a disposició de les persones interessades d'una còpia del text en la web de la conselleria.

8. Trasllat de l'esborrany d'avantprojecte de llei als consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.
9. Ofici de tramesa a entitats representatives.
10. Escrits de suggeriments de les conselleries del Govern de les Illes Balears.
11. Escrits de suggeriments dels consells insulars.
12. Escrits de suggeriments d'entitats representatives.
13. Informe del servei jurídic.
14. Informe de la secretària general.
15. Avantprojecte de llei de Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
16. Certificat de correcció lingüística al català.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 9 de desembre de 2010.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

I. L'Avantprojecte de llei tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en cinc títols amb un total de 104 articles, i una part final composta per 1 disposició transitòria, una de derogatòria i 5 de finals.

L'Avantprojecte de llei comença amb una relació dels instruments internacionals amb els quals s'han anat reconeixent els drets econòmics i socials com a drets inherents a la condició de ciutadà. Així, el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals, adoptat per l'Assemblea General de les Nacions Unides compromet les parts a treballar per a la concessió dels drets econòmics, socials i culturals de les persones, incloses els drets laborals i els drets a la salut, l'educació i un nivell de vida adequat. Aquest Pacte contempla el principi de realització progressiva, segons el qual es reconeix que alguns dels drets, a la pràctica, poden ser difícils d'assolir dins un curt període, i que els estats estan subjectes a limitacions de recursos, però els obliga a actuar tan bé com sigui possible amb els mitjans de què disposen.

A nivell d'Unió Europea la Carta dels Drets Fonamentals representa la síntesi dels valors comuns dels estats membres de la Unió Europea i, per primera vegada, reuneix en un text els drets civils i polítics clàssics, així com els drets econòmics i socials. Les disposicions d'aquesta Carta s'adrecen a les institucions i als òrgans de la Unió, respectant el principi de subsidiarietat, així com als estats membres únicament quan apliquin el dret de la Unió.

Finalment, destaca la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, que suposa la "visibilitat" d'aquest grup de ciutadans dins del sistema de protecció de drets humans de les Nacions Unides, l'assumpció irreversible del fenomen

de la discapacitat com una qüestió de drets humans, i el fet de comptar amb una eina jurídica vinculant a l'hora de fer efectius els drets d'aquestes persones.

A continuació, exposa el fonament jurídic d'aquest Avantprojecte de llei, que es recolza en l'article 16.2 de l'Estatut d'autonomia, que estableix que s'ha d'elaborar una Carta de drets socials amb rang de llei. Aquesta llei ha de ser l'expressió de l'espai cívic de convivència social dels ciutadans i ha de contenir el conjunt de principis, drets i directrius que informen de l'actuació pública de les administracions en l'àmbit de les polítiques socials.

L'exposició de motius fa referència també al Pacte per la Competitivitat, l'Ocupació i la Cohesió Social a les Illes Balears que recull, entre d'altres, un "pacte pels drets socials bàsics" en què es fixen els objectius generals de la intervenció social de les administracions públiques, els principis rectors per a l'actuació pública i la concreció legal d'aquests principis generals en relació amb la família.

L'exposició de motius també fa referència a les tendències socials de les societat modernes i als efectes que tenen sobre la vida quotidiana de les persones i que actuen sobre les relacions socials, en especial sobre les laborals, i sobre la família com a unitat primària d'integració social, cosa que condiciona les polítiques socials públiques, com explica.

II. La part dispositiva està estructurada en cinc títols:

Títol I: Regula les disposicions generals de la Carta i en determina l'àmbit material i personal d'aplicació, alhora que estableix els objectius i els principis rectors de la Carta de Drets Socials de les Illes Balears.

Títol II: Els drets socials bàsics. Aquests drets s'articulen organitzats en funció dels col·lectius en què s'integra l'individu en la seva vida social. Aquest títol es divideix en onze capítols, que agrupen bona parts dels drets de l'àmbit social amb els quals es poden trobar els ciutadans en la seva vida diària. Així, tracta dels drets de la infància i l'adolescència, dels drets dels joves, dels drets de les persones grans, dels drets de les persones amb discapacitat, dels drets de les persones amb risc de patir marginació o exclusió social, dels drets de les persones immigrades, dels drets de les persones víctimes de la violència, dels drets socials en l'àmbit familiar, del dret a la igualtat entre homes i dones, dels drets dels ciutadans en l'àmbit sanitari i dels drets dels ciutadans davant les noves tecnologies. Justifica el caràcter heterogeni dels drets inclosos en aquest títol que es déu a la redacció de l'article 16.3 de l'Estatut d'autonomia, el qual inclou una enumeració d'aspectes socials que han de centrar l'actuació dels poders públics de les Illes Balears.

El títol III, els drets econòmics, socials i culturals dels ciutadans de les Illes Balears, es divideix en quatre capítols. El capítol I regula el dret a la cohesió social i a la participació en assumptes públics dels ciutadans. En el capítol II es determinen els principals drets laborals dels ciutadans de les Illes Balears, dins els límits que s'estableixen pel fet que la regulació substantiva de la normativa laboral és una competència exclusiva de l'Estat. En el capítol III regula els drets dels ciutadans a un

medi ambient saludable i a un habitatge digne i entén que tant el de medi ambient com el d'habitatge són pressuposts necessaris per al desenvolupament d'un model propi i digne de vida humana. El capítol IV regula els drets a la llengua i a la cultura. Aquest capítol recull les previsions de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears en matèria lingüística i cultural, i estableix els eixos vertebradors de la comunitat autònoma en aquest àmbit.

El títol IV recull el Consell de Drets Socials de les Illes Balears, un nou òrgan participatiu que té encomanat el seguiment permanent de la Carta de Drets Socials de les Illes Balears. Aquest òrgan inclou la presència de les organitzacions sindicals i patronals més representatives conjuntament amb aquelles administracions que es determinin reglamentàriament i que hagin de participar en el desplegament de la Carta de Drets Socials de les Illes Balears.

Finalment, el títol V regula la figura dels defensors de determinats drets socials. Es determina l'existència d'un defensor del menor, d'un defensor del pacient i d'un defensor per a la igualtat entre dones i homes. El Defensor del Menor i el Defensor del Pacient són òrgans que funcionen a les Illes Balears des de fa anys en l'àmbit administratiu mitjançant l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor i el Defensor dels Usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears. Amb la Carta de Drets Socials, aquestes figures se sostreuen de l'àmbit administratiu i s'adscriuen al Parlament de les Illes Balears, i es vinculen els tres defensors al síndic de greuges de les Illes Balears.

III. En la part final, la disposició transitòria regula el règim del Defensor del Pacient fins que el Parlament nomeni el Defensor dels Usuaris del Sistema Sanitari Públic.

La disposició derogatòria elimina de l'ordenament jurídic totes les disposicions d'igual rang o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

La disposició final primera modifica la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral d'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears per adaptar-la a aquesta Llei.

La disposició final segona modifica la Llei 1/1993, de 10 de març, del síndic de greuges de les Illes Balears.

La disposició final tercera faculta el Consell de Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions necessàries per desplegar i executar aquesta Llei.

La disposició final quarta estableix que en el termini de divuit mesos des de l'aprovació de la Carta de Drets Socials de les Illes Balears s'han de desplegar els decrets i els plans que s'hi estableixen.

La disposició final cinquena disposa que la conselleria del Govern de les Illes Balears competent en matèria d'afers socials ha d'impulsar i coordinar l'elaboració dels diferents plans i programes que estableix la Carta de Drets Socials de les Illes Balears.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES valora de manera positiva tota mesura que impliqui una millora de la protecció dels drets socials dels ciutadans, més encara si ho és en compliment de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

En el procés de determinació dels drets socials i econòmics i del seu reconeixement com a exigibles i mereixedors de protecció per part dels poders públics han tengut especial protagonisme els agents socials, tant a nivell comunitari com autonòmic. D'una banda, en l'àmbit de la Unió europea, la Comissió Europea va encomanar l'elaboració d'un dictamen al Consell Econòmic i Social Europeu (en endavant, CESE) per a l'elaboració de la Carta Comunitària dels Drets Socials Fonamentals dels Treballadors. El CESE va aprovar el dictamen el 22 de febrer de 1989. Els representants dels empresaris, dels treballadors i dels professionals liberals, els dels agricultors i de les petites i mitjanes empreses reunits en el CESE varen dibuixar el marc dels drets socials fonamentals comunitaris. Entre les observacions preliminars el CESE reitera la seva adhesió a la creació d'un gran mercat interior que no només ha de consolidar el sector de l'economia, del comerç, de l'artesania i dels serveis, sinó també posar les bases comunes d'una millora del benestar de tots els ciutadans i d'una disminució de l'índex important de l'atur i assegurar el desenvolupament de la política de protecció del consumidor i del medi ambient.

El 2 d'octubre de 1989 la Comissió Europea va fer públic el seu projecte de Carta Comunitària dels Drets Socials Fonamentals i va iniciar les consultes als agents socials i, el 30 d'octubre de 1989 el Consell concloïa el Projecte de Carta Comunitària dels Drets Socials Fonamentals dels Treballadors.

Els drets a què feia referència aquesta Carta tenen, evidentment, directa relació amb l'àmbit laboral i professional, com són els de lliure circulació, dret al treball i a una retribució, dret a la protecció social i a la formació professional, dret a la igualtat de tracte entre dones i homes, informació, consulta i participació dels treballadors, dret a la protecció de la salut i de la seguretat en el treball, entre d'altres. No obstant això, aquests drets s'havien d'anar implantant en els estats membres o a escala comunitària en el marc de les seves competències. I, més endavant va formar part de la base sobre la qual es va construir la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea juntament amb el Conveni Europeu de Drets Humans de 1950 i els instruments propis de cada estat membre. Aquesta Carta de Drets Fonamentals recull tota una sèrie de drets de caràcter personal, civil, polític, econòmic i social dels ciutadans de la Unió Europea agrupats en capítols dedicats a la dignitat, la llibertat, la igualtat, la solidaritat, la ciutadania i la justícia.

Segona. D'altra banda, en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la participació dels agents socials també ha estat determinant. L'Estatut d'Autonomia ja preveu en l'article 16, una Carta de Drets Socials que s'ha d'aprovar en el Parlament i, en desplegament d'aquest precepte i en el marc del Pacte per la Competitivitat, l'Ocupació i la Cohesió Social a les Illes Balears, el Govern i les

organitzacions empresarials i sindicals més representatives varen signar el Pacte pels Drets Socials Bàsics el 25 de gener de 2009, amb l'objectiu de millorar les condicions de vida de tots els ciutadans i la reducció de les desigualtats. La situació econòmica ha empitjorat i la Carta de Drets Socials ha de servir per garantir unes condicions de vida digna a tots els ciutadans.

Segons aquest Pacte, els drets socials s'han de fonamentar en la defensa d'una societat més lliure, solidària, justa i cohesionada que permeti que tots els individus puguin participar en el progrés social i econòmic en igualtat de condicions, alhora que se'ls garanteixen uns nivells mínims d'autonomia i benestar social. I l'actuació pública s'ha d'adreçar a garantir els recursos necessaris que permetin gaudir dels drets socials.

En aquest Pacte s'acorda que d'acord amb l'article 16 de l'Estatut d'Autonomia, el Govern ha d'elaborar el text de la Llei de la Carta dels Drets Socials de les Illes Balears, que ha de formar part de la declaració dels drets de la ciutadania que recull el títol II de l'Estatut. Els drets socials s'han de garantir mitjançant els instruments legals adients.

Igualment, aquest Pacte proposa la creació del Consell de Drets Socials de les Illes Balears amb la participació de les administracions públiques i dels agents econòmics i socials.

Així doncs, rebem amb satisfacció aquest Avantprojecte de llei ja que implica el compliment d'un pacte entre el Govern i els agents econòmics i socials.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació al procediment trobam a faltar l'audiència a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. L'esborrany d'aquest Avantprojecte de llei es va trametre a les conselleries del Govern de les Illes Balears i als consells insulars i a diverses entitats representatives d'interessos socials, entre elles el sindicat Stei-i, però no consta la tramesa a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, que varen ser parts actives en la signatura del Pacte pels Drets Socials Bàsics. Si bé varen participar en reunions prèvies a l'inici de l'expedient d'elaboració de la norma, entenem que en la fase d'audiència als interessats se'ls hauria d'haver tramés el text perquè en fessin les observacions i suggeriments que consideressin adients.

Segona. Entenem que els mandats que aquest Avantprojecte de llei dirigeix a les administracions públiques es troben condicionats, com tota activitat administrativa pública, pel principi de suficiència financera previst en l'article 7 de l'Avantprojecte de llei, de tal manera que les administracions públiques poden adoptar mesures de manera progressiva i amb criteris de qualitat. D'acord amb això consideram que el desplegament d'aquesta llei s'haurien de pactar amb els agents socials per tal que puguin participar en el desenvolupament dels drets socials.

Així mateix, consideram que els recursos públics, en tant que escassos, s'han de gestionar de la manera més eficient possible. Això exigeix mesures de control efectives sobre les ajudes que s'atorguen, i mesures eficients, que assegurin que els recursos van allà on són més necessaris.

Tercera. En relació amb el text de l'Avantprojecte de llei farem les següents recomanacions:

1. L'article 17 disposa que l'Administració de la Comunitat Autònoma ha de regular, mitjançant un decret, la prevenció de l'absentisme escolar i els casos de no escolarització.

   Des del CES entenem que per escometre una regulació d'aquesta matèria s'han de dur estudis exhaustius que investiguin les causes de l'absentisme escolar i que trobin la fórmula per tal que l'escola recuperi el caràcter de font de coneixement i de socialització dels joves, per tal que els estudiants recuperin la il·lusió i la curiositat per aprendre.

2. Proposam la següent redacció de l'article 41.1, en atenció al Pacte per la Competitivitat:

   1. Reglamentàriament, <u>s'ha de regular</u> un complement per garantir unes condicions de vida dignes als ciutadans que perceben de l'Estat pensions no contributives.

3. Pel que fa a l'article 45 i, en atenció a què ja hi ha una llei de normalització lingüística proposam que s'eliminin els apartats 2 i 3 i que es doni una nova redacció a l'apartat 1 en el sentit següent:

   Les administracions públiques han de prendre les mesures necessàries perquè el català, com a llengua pròpia de les Illes Balears, esdevingui la llengua d'acollida i de cohesió social entre la població resident a les Illes Balears, <u>d'acord amb la Llei de normalització lingüística</u>.

4. L'article 46, relatiu a la mediació cultural, i en atenció a l'existència actual de mediadors culturals i les diferents necessitats i possibilitats dels municipis de les Illes, entenem que s'hauria de modificar en el sentit següent:

   Les administracions públiques de les Illes Balears <u>han de garantir la presència de mediadors culturals en els serveis públics</u> i, especialment, en els centres sanitaris i escolars i en els serveis socials i d'ocupació.

5. Crida l'atenció l'article 57 que en el segon apartat disposa que

   El Govern de les Illes Balears ha de promoure, juntament amb els consells insulars, programes de mobilitat dels estudiants entre les illes de la comunitat autònoma.

   Consideram que s'hauria d'aclarir que aquest precepte fa referència a l'educació no universitària ja que, d'altra manera no té sentit, i que s'han de promoure programes de mobilitat per als casos en què els estudis que es vulguin cursar no es facin en el territori de l'estudiant.

6. Per tal de respectar la redacció del Pacte per la Competitivitat, recomanam la següent redacció de l'article 66 c) amb la incorporació de l'apartat d:

   El dret del pacient a una segona opinió mèdica i la lliure elecció de metge, servei i centre en l'àrea de salut i d'acord amb la planificació de l'assistència sanitària.

7. En relació amb l'article 70, apartat 2, i per tal de donar una major llibertat a les diferents administracions públiques en l'elaboració de les polítiques destinades a aconseguir l'accés universal dels ciutadans a les noves tecnologies, proposam eliminar el darrer incís:

   > Les administracions públiques de les Illes Balears han de promoure polítiques destinades a aconseguir l'accés universal dels ciutadans a les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

8. L'article 78 fa referència al dret al diàleg social i a la negociació col·lectiva, ambdues figures regulades en la legislació de dret laboral, motiu pel qual proposam la següent redacció del segon apartat:

   > Les administracions públiques de les Illes Balears han de fomentar la participació dels agents socials en les qüestions socioeconòmiques que els afectin, <u>d'acord amb la normativa de participació dels agents econòmics i socials</u>.

9. Proposam la següent redacció de l'article 80.2:

   La negociació col·lectiva i la concertació social en l'àmbit de les Illes Balears és un instrument prioritari <u>per optimitzar</u> les condicions laborals dels treballadors i la competitivitat empresarial.

10. L'article 89 regula les relacions del Consell de Drets Socials de les Illes Balears amb el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears en els termes següents:

    > *1. El Consell de Drets Socials ha de coordinar la seva actuació amb Consell Econòmic i Social de les Illes Balears establint convenis mutus de col·laboració per complir les seves funcions.*
    >
    > *2. El Consell de Drets Socials pot requerir al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears l'elaboració d'informes, dictàmens i estudis sobre el grau de compliment de la Carta de Drets Socials.*

    S'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan de consulta del Govern i dels consells insulars, és a dir, del poder executiu, motiu pel qual consideram que les relacions entre ambdós consells (CES i Consell de Drets Socials) s'ha d'establir sobre els principis de col·laboració i coordinació i la igualtat entre ambdues institucions. No veiem la necessitat què ambdós consells coordinin les seves actuacions en tot cas, motiu pel qual proposam substituir l'imperatiu (ha de coordinar) per la possibilitat de què es coordinin quan convingui a tots dos. Entenem que la coordinació d'ambdues institucions ha d'afavorir les tasques de totes dues i del desplegament dels drets socials. Així mateix consideram que seria més adient establir convenis de col·laboració

mútua que convenis mutus de col·laboració, en interès d'ambdues institucions, posant així més èmfasi en la col·laboració i en les funcions dels dos consells i no només en les del Consell de Drets Socials. Per això proposam la següent redacció de l'apartat 1:

> *1. El Consell de Drets Socials i el Consell Econòmic i Social poden establir convenis de col·laboració quan així afavoreixi el compliment de les seves funcions.*

Pel que fa al segon apartat proposam la següent redacció, en atenció a la naturalesa i les funcions del Consell Econòmic i Social:

> *2. El Consell de Drets Socials <u>pot proposar</u> al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears l'elaboració d'informes, dictàmens i estudis sobre el grau de compliment de la Carta de Drets Socials.*

11. Valoram de manera positiva la concentració dels defensors, del menor, del pacient i del defensor per a la igualtat de dones i homes en l'estructura de la Sindicatura de Greuges si d'aquesta manera es posen en valor els principis d'eficiència i de bona administració, i el de coordinació ja que podran gaudir dels mateixos serveis comuns i coordinar esforços enlloc de duplicar-los i aprofitar les sinergies que donen la posada en comú d'experiències i coneixements. No obstant això, s'ha de posar especial cura amb el Defensor per a la Igualtat de Dones i Homes ja que es remet a la Llei d'igualtat de tracte de dones i homes, una llei que encara no ha estat aprovada. Ara bé, proposam dur aquesta unificació més enllà, de manera que s'unifiquin les funcions, sense necessitat de crear òrgans nous i que sigui el síndic de greuges qui assumeixi aquestes tasques i funcions. No entenem la necessitat d'especialitzar els defensors segons els col·lectius, ni perquè aquests col·lectius han de tenir un defensor específic, però la gent gran, per exemple, no hi té dret.

    Així mateix, consideram encertada la rendició de comptes dels defensors al Parlament i la vinculació directa amb aquest ja que contribueix a la independència que exigeix la seva tasca.

    Ens crida l'atenció, en matèria d'incompatibilitats, l'excepció relativa a la docència universitària pública a temps parcial en el termes que estableix la legislació vigent i entenem que no s'hauria de contemplar. Consideram que el càrrec de síndic (ja que els defensors específics hem recomanat que s'integrin, com a funció, dins el síndic de greuges) necessita dedicació exclusiva.

12. Pel que fa a la disposició final tercera consideram que amb l'actual distribució de competències prevista per l'Estatut d'autonomia, d'acord amb la qual els consells insulars tenen potestat reglamentària pròpia, el desplegament i execució d'aquesta llei no es pot encomanar únicament al Govern de les Illes Balears.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei de Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 9 de desembre de 2010

DICTAMEN NÚM. 28/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'ACORD DE MODIFICACIÓ DE L'ARTICLE QUART I LA DISPOSICIÓ FINAL DE L'ORDENANÇA FISCAL DE LA TAXA DEL TRACTAMENT DE RESIDUS SÒLIDS URBANS DE L'ILLA DE MALLORCA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 16 de desembre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular de Mallorca relativa a la modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal reguladora de la taxa del tractament de residus sòlids urbans de l'illa de Mallorca.

Segon. A la vista que la sol·licitud en justifica la urgència, el president del CES resol aplicar el procediment abreujat i s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES en atenció a la sol·licitud del Consell de Mallorca.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Escrit de TIRME, SA de tramesa de l'estudi de previsió del càlcul per a la tarifa de l'any 2011, de 30 de juliol de 2010 i estudi del càlcul de la tarifa.
2. Informe relatiu a la proposta de tarifa pel tractament de residus urbans de l'economista del DIGR del Consell Insular de Mallorca, de 30 de juliol de 2010.
3. Escrit de la consellera executiva a TIRME, SA sobre l'informe anterior.
4. Escrit de TIRME, SA, en contestació a l'escrit de la consellera executiva, de 9 d'agost de 2010.
5. Informe jurídic sobre la revisió de tarifa de 2 d'agost de 2010.
6. Informe jurídic de la Secretaria General sobre la proposta de modificació provisional de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal reguladora de la taxa de residus sòlids de 3 de setembre de 2010.
7. Estudi de les taxes a aplicar a la inspecció tècnica de vehicles durant l'any 2010.
8. Informe de fiscalització prèvia de la revisió de tarifa i modificació de l'Ordenança fiscal de 23 de setembre de 2010.
9. Còpia de les al·legacions presentades per la CAEB.
10. Informe tècnic jurídic sobre les al·legacions presentades.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 34 del Reglament d'organització i funcionament del CES, els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent. Aquesta aprova finalment el dictamen el dia 20 de desembre de 2010.

II. Contingut de modificació de l'Ordenança

El Projecte de modificació de l'Ordenança fiscal de la taxa del tractament de residus sòlids urbans consta de la proposta d'Acord de modificació amb un annex on figura la tarifa de l'article 4 i la disposició final que es modifiquen.

La proposta d'acord exposa l'aprovació inicial de la modificació i l'obligatorietat d'exposar la proposa públicament i de sol·licitar dictamen del CES, amb caràcter d'urgència, atès que aquesta modificació ha d'entrar en vigor el dia 1 de gener de 2011.

L'annex conté d'una banda, la modificació de l'article 4, que disposa que la tarifa a aplicar és de 131,52 €/tona de residus, IVA no inclòs. I, de l'altra, la disposició final, relativa a l'entrada en vigor, que es preveu per a l'1 de gener de 2011 o el mateix dia que es publiqui si fos posterior.

III. Observacions

Primera. L'any 2009, aquest Consell va emetre un dictamen sobre la modificació de la taxa d'inspecció tècnica de vehicles, a instàncies del Consell Insular de Mallorca. De la mateixa manera que enguany, es va sol·licitar amb caràcter urgent atès que havia d'entrar en vigor l'1 de gener. Per la coincidència entre ambdues normes i el contingut, al cap i a la fi és tracta d'actualitzar unes tarifes d'acord amb les normes establertes en el contracte de concessió, i reproduïm l'observació que varem fer en aquell dictamen:

> *La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears i també dels consells insulars (des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social), de sotmetre els avantprojectes de llei, els projectes de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, i sempre que regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació, a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu; i de projectes d'ordre de les conselleres i consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb caràcter facultatiu (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).*
>
> *Així doncs, els dictàmens poden ser preceptius o facultatius, en funció del rang de la norma i de com afecti les matèries econòmiques i socials.*
>
> *Per tal que aquest dictamen es dicti amb caràcter preceptiu, el projecte de norma ha de regular de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o*

d'ocupació. I això és així perquè aquest Consell es pronuncia sobre matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb la pretensió de valorar la incidència de les normes que s'aproven.

La dita Llei 5/2009, de modificació de la Llei del CES, en un esforç per delimitar el que s'ha d'entendre per matèria econòmica, social i d'ocupació, va introduir un paràgraf nou a l'article 2 de la Llei 10/2000 que disposa

> *4. A l'efecte de determinar les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, que composen l'àmbit material de les funcions del Consell Econòmic i social, s'hi entenen incloses totes aquelles que són pròpies de les organitzacions més representatives dels treballadors i dels empresaris i que afectin, entre d'altres, el desenvolupament regional, l'economia i els sectors productius, la fiscalitat, les relacions laborals i la seguretat i la salut laboral, la responsabilitat, la recerca, la sanitat i el consum, l'habitatge, el medi ambient, l'ordenació territorial, els serveis socials i la família.*

Certament, aquestes matèries ho són entre d'altres, però entenem que comptar amb una relació material ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del CES és, no ja tan sols de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per a la norma de què es tracti. No es tracta de fer una remissió automàtica al Consell de tota norma o disposició reglamentària que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquelles amb rellevància econòmica i social, aquelles que regulen (pel que fa a les de sol·licitud facultativa, com és el cas) matèries econòmiques, socials o d'ocupació.

Tot això, sense ànim de desincentivar les consultes que s'efectuïn al CES, que són sempre ben rebudes, sinó amb la pretensió de delimitar l'àmbit d'actuació d'aquest òrgan estatutari i millorar les aportacions del CES a la iniciativa normativa de les Illes Balears.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat la modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal reguladora de la taxa del tractament de residus sòlids urbans de l'illa de Mallorca, i sol·licita al Consell de Mallorca que tengui en compte les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 20 de desembre de 2010

DICTAMEN NÚM. 29/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA LA PRESTACIÓ PER A PERSONES QUE HAN ESTAT SOTMESES A TUTELA ADMINISTRATIVA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 20 de desembre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració relativa al Projecte de decret pel qual es regula la prestació per a persones que han estat sotmeses a tutela administrativa.

Segon. Atès que mancava al documentació en format electrònic, la secretària general va requerir perquè s'aportés, amb suspensió dels terminis per emetre el dictamen. La documentació es va trametre el 21 de desembre i, aquest mateix dia es va anunciar l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. A la vista que la sol·licitud en justifica la urgència, el president del CES resol aplicar el procediment abreujat i així ho anuncia als consellers.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de la directora general de Menors i Família sobre la necessitat d'iniciar el procediment.
2. Memòria econòmica de la secretària general.
3. Resolució d'inici del procediment de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
4. Primer esborrany del Projecte de decret pel qual es regula la prestació per a persones que han estat sotmeses a tutela administrativa, elaborat per la Direcció General de Menors i Família.
5. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual se sotmet a informació pública i a l'audiència dels ciutadans, a través de consulta a grups representatius d'interessos econòmics i socials.
6. Oficis de tramesa de l'esborrany d'avantprojecte de decret a les conselleries del Govern de les Illes Balears.

7. Publicació en el BOIB pel tràmit d'informació pública i posada a disposició de les persones interessades d'una còpia del text en el web de la conselleria.
8. Ofici de tramesa del Projecte de decret als consells insulars.
9. Ofici de tramesa a entitats representatives d'interessos socials.
10. Suggeriments o observacions sobre l'avantprojecte de decret, presentades per les conselleries del Govern de les Illes Balears.
11. Suggeriments presentats per entitats representatives d'interessos socials.
12. Informe del servei jurídic.
13. Informe de la secretària general.
14. Informe de la secretària general sobre càrregues administratives.
15. Projecte de decret pel qual es regula la prestació per a persones que han estat sotmeses a tutela administrativa.
16. Certificat de correcció lingüística al català.
17. Proyecto de decreto por el que se regula la prestación para personas que han estado sometidas a tutela administrativa. Versión castellana.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 34 del Reglament d'organització i funcionament del CES, els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent. Aquesta aprova finalment el dictamen el dia 30 de desembre de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 18 articles i dues disposicions finals.

I. La part expositiva explica quin és el marc normatiu que empara aquest Projecte de decret i destaca la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears.

També explica el fonament social d'aquest projecte de decret que és donar un recolzament a les persones que, en complir la majoria d'edat, estant en règim de tutela administrativa, s'emancipen i passen a comptar amb els seus propis recursos individuals, sense l'empar de cap família, cosa que dificulta la integració social el desenvolupament personal.

II. La part dispositiva apareix estructurada en cinc capítols, amb un total, com ja s'ha dit, de 18 articles:

1) El Capítol I, principis generals, amb els articles 1 a 3, estableix que l'objecte d'aquest decret es regular la prestació econòmica per a persones extutelades

per l'administració competent en matèria de protecció de menors, amb la finalitat de contribuir, amb una ajuda temporal i transitòria i fins als 21 anys, que un cop acabada la institució de la tutela puguin viure d'una manera autònoma i es puguin integrar gradualment en la vida laboral i social, sempre que acreditin que no disposen de recursos econòmics i visquin autònomament.

L'article 2 disposa que aquesta prestació es subsidiària d'altres prestacions i temporal i l'article 3 estableix el règim de compatibilitat de la prestació amb altres prestacions.

2) El capítol II, les persones beneficiàries, articles 4 a 6, estableix els requisits i les obligacions que han de complir les persones per ser considerades beneficiàries d'aquesta prestació.

3) Capítol III, règim econòmic, articles 7 a 15. Aquest capítol regula la quantia de la prestació, que és equivalent al 65% de l'IPREM, amb una sèrie de condicions. La prestació econòmica es pot sol·licitar en qualsevol moment, entre els 18 i els 21 anys. La sol·licitud s'ha de resoldre i notificar en el termini de 3 mesos o s'entendrà estimada per silenci. La prestació s'ha d'abonar amb periodicitat mensual i directament a la persona beneficiària mitjançant transferència bancària. L'article 14 regula les causes d'extinció i de suspensió de la prestació, i l'article 15 contempla el reintegrament de la prestació.

4) Capítol IV, activitats d'inserció social i laboral. L'article 16, l'únic article d'aquest capítol estableix, com a regla general, l'obligació de les persones beneficiàries de participar en activitats d'inserció social i laboral o en un programa d'emancipació finançat amb fons públics. Preveu així mateix la possibilitat de percebre la prestació sense que es participi en un programa d'inserció, amb valoració prèvia del Servei de Família. Finalment, s'estableix l'obligació de l'Administració de fer un seguiment amb comprovacions periòdiques.

5) Capítol V, gestió de la prestació, articles 17 i 18. Aquest capítol disposa que la gestió la durà a terme la Direcció General de Menors i Família amb càrrec als pressuposts generals de la Comunitat Autònoma.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta de dues disposicions finals.

Amb la disposició final primera es faculta a la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per dictar les disposicions necessàries per desplegar i executar aquest decret.

La disposició final segona estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Des del CES entenem que els poders públics han de vetllar per la integració social dels diferents col·lectius socials i que les persones que han estat sotmeses a tutela administrativa i manquen d'una família que els faciliti i els serveixi de referència

en la seva socialització es troben amb majors dificultats que els joves que es veuen emparats per la família.

Entenem, així mateix, que les ajudes econòmiques s'han de contemplar com a complements d'altres mesures, de plans d'integració i projectes en els quals els joves tinguin accés a les eines necessàries per integrar-se en tots els nivells socials i puguin desenvolupar una vida satisfactòria.

Som conscients de la importància de la família com a punt de referència, òrgan de socialització fonamental i base sobre la qual els joves poden construir les seves vides i poden trobar el recolzament necessari en els moments de dificultat. Per tant, quan aquest òrgan falta, el procés d'integració social és més dificultós i en conseqüència, els poders públics han de vetllar per a què el seu desenvolupament sigui un èxit que, en definitiva, deriva en benefici de tota la societat.

Precisament per això, entenem així mateix que, durant el temps en què els joves estan sotmesos a tutela administrativa se'ls ha de dotar, també, de les eines bàsiques per integrar-se en la societat.

Segona. El preàmbul d'aquest Projecte de decret disposa que es fa necessari regular el règim transitori de les persones que, en el moment de complir la majoria de edat estan tutelades per l'Administració i no tenen una família biològica a la qual reintegrar-se (...). Entenem, que si bé això és així, la regulació no s'hauria de centrar en prestacions econòmiques, sinó en l'habilitació de competències socialitzadores que permeti que aquestes persones visquin amb autonomia.

IV. Observacions particulars

Primera. El procediment que s'ha dut a terme respecta les prescripcions legals sobre elaboració normativa de la Llei 4/2001, del Govern de les Illes Balears. No obstant això manca l'informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.

Segona. Pel que fa a l'articulat concret del Projecte farem els suggeriments següents:

1. L'article 2.3 defineix uns conceptes entre els quals ens crida l'atenció el d'unitat familiar ja que no inclou al cònjuge de la persona extutelada com a possible membre de la unitat familiar i sí, en canvi, als germans menors dependents, quan aquests, si són dependents i estan desemparats, es trobaran (o s'haurien de trobar) sota tutela, ja sigui en el si d'una família o sota tutela administrativa, és a dir, que poden formar part d'una altra unitat familiar i, per tant, no dependre de la persona extutelada.
2. L'article 13.6, relatiu a l'efectivitat de l'extinció i la pèrdua del dret a la prestació, disposa que aquesta es fixarà l'endemà de la data de la resolució per la qual s'extingeix el dret a la prestació i els efectes econòmics es produiran a

partir del primer dia del mes següent. Consideram que tal vegada com a regla general s'haurien de condicionar a la notificació de la resolució.

3. La valoració de la situació de necessitat i indicador de la renda (article 11) pot donar lloc a dificultats d'interpretació ja que l'únic criteri clar que s'ofereix és que els recursos econòmics siguin inferiors al 65% de l'IPREM. La resta queda al criteri subjectiu de qui valora. Això implica encara més dificultats alhora de valorar la continuïtat de la prestació o l'extinció, sobre tot en relació amb l'apartat *i)* de l'article 14.1 que contempla com a causa d'extinció que millori la situació econòmica de la persona beneficiària si això implica pèrdua permanent dels requisits de necessitat, ja que és molt difícil conèixer aquests requisits de necessitat.

   Entenem que la claredat en els criteris evitarà conflictes i agilitarà els procediments.

4. L'article 14 contempla les causes de suspensió i extinció automàtiques. Tenint en compte que l'automatisme queda condicionat, en alguna d'aquestes causes, a la tramitació d'un procediment amb audiència de la persona beneficiària de la prestació i l'acreditació que aquestes causes efectivament es donen, consideram que la paraula "automàtica" es pot suprimir.

   L'assoliment dels 21 anys sí poden donar lloc a l'extinció automàtica de la prestació, així com el haver gaudit de la prestació durant 24 mesos. Ara bé, el falsejament de documentació o la millora de la situació econòmica, llevat que derivi de la comunicació immediata de la persona beneficiària (cosa improbable en el cas de falsejament), implicarà unes comprovacions per part de l'Administració i un procediment dins el qual s'haurà de donar audiència a la persona beneficiària.

   Pel que fa a l'abandonament de les activitats d'inserció sociolaboral, s'ha de determinar quan s'entén que aquestes activitats han estat abandonades i la realització de les comprovacions oportunes.

5. Entre les causes d'extinció de la prestació (article 14) figura la de falsejar la documentació o la informació aportada a l'Administració en l'acreditació dels requisits, fet que s'apreciarà tenint en compte el principi de proporcionalitat.

   No entenem perquè es vincula el principi de proporcionalitat ja que no hi ha graus de falsejament. Si es falseja un document, s'ha d'extingir la prestació. Podria tal vegada, tenir-se en compte com a criteri el fet de si s'hagués atorgat la prestació sense l'aportació d'un document falsejat o informació falsejada. En tot cas s'ha de tenir en compte, així mateix, que el falsejament de documents públics constitueix delicte i, per tant l'Administració pública haurà de comunicar-ho al Ministeri fiscal, amb independència del grau de proporcionalitat ja que li correspon a l'autoritat judicial fer aquesta valoració.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula la prestació per a les persones que han estat sotmeses a tutela administrativa, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 30 de desembre de 2010

DICTAMEN NÚM. 30/2010, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIXEN LES DISPOSICIONS GENERALS DE CLASSIFICACIÓ DE LA CATEGORIA DELS ESTABLIMENTS D'ALLOTJAMENT TURÍSTIC EN HOTEL, HOTEL APARTAMENT I APARTAMENT TURÍSTIC DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 29 de desembre de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Turisme i Treball relativa al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.

Segon. El dia 3 de gener de 2011 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa, la Confederació sindical de Comissions Obreres, la Confederació d'Associacions d'Empreses de Balears, el Grup Ornitològic Balear, l'Associació d'Autors i Tècnics Artistes (arquitectes i promotors) i el Col·legi oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució de la Consellera de Turisme i Treball per la qual s'ordena l'inici del procediment administratiu.
2. Memòria justificativa, signada pel director general de Desenvolupament Turístic, el marc normatiu en què s'insereix la proposta, disposicions afectades i taula de vigències.
3. Decret 60/2009, de 25 de setembre, pel qual s'estableixen la unificació dels procediments i la simplificació dels tràmits en matèria turística, com també la declaració responsable d'inici de les activitats turístiques.
4. Projecte de Decret pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable, i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística (pendent del dictamen del CES).
5. Esquema sobre Classificació turística a la Llei 2/1999.

6. Normes estatals:
   - Real Decreto 39/2010, de 15 de enero, por el que se derogan diversas normas estatales sobre acceso a actividades turísticas y su ejercicio.
   - Real Decreto 1634/1983, de 15 de junio, de ordenación de los establecimientos hoteleros.
   - Orden de 19 de julio de 1968 por la que se dictan normas sobre clasificación de los establecimientos hoteleros.
7. Dossier Documental en relació al Turisme i la Classificació Hotelera.
8. Al·legacions de l'Associació Agroturisme Balear de dia 6 d'octubre de 2010.
9. Informe relatiu al projecte del Decret de Classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears.
10. Informe-resolució en relació al tràmit d'audiència del projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears.
11. Esborrany acta Mesa Turisme de 21 d'octubre de 2010
12. Projecte de Decret per qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears, de la Mesa de Turisme de data 21 d'octubre de 2010.
13. Notes de premsa de 21 d'octubre 2010: La nova proposta de classificació pels establiments turístic persegueix millorar la competitivitat a través de la innovació i l'especialització dels allotjaments.
14. Projecte de Decret per qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears, de data 22 d'octubre de 2010, objecte d'audiència.
15. Projecte Decret pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable, i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística (pendent dels dictàmens del Consell Econòmic i Social i del Consell Consultiu de les Illes Balears).
16. Ofici model: Tràmit d'audiència en relació al projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears.
17. Correus electrònics de dia 22 d'octubre: Tràmit d'audiència en relació al projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears.
18. Correus electrònics: Rebuts de confirmació de recepció.
19. Oficis de tràmit d'audiència de dia 22 d'octubre de 2010. Destinataris:
    - Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB)
    - Cambra Oficial de Comerç, Industria i Navegació de Mallorca

- Consell Insular de Mallorca
- Associació d'Agroturisme Balear
- Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)
- Unió general de Treballadors de Balears (UGT)
- President del Consell de Consum de les Illes Balears
- Confederació Sindical de Comisiones Obreras de Balears (CCOO)
- Federació Hotelera de Mallorca
- Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos Técnicos de Mallorca
- Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears
- Confederació PIME Balears
- Secretari del Consell de Consum de les Illes Balears
- Agrupació Empresarial d'Agències de Viatges (Aviba)
- Consell d'Eivissa

20. Documents de confirmació de la transmissió de Fax.
21. Sol·licitud d'informe en relació al projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiment d'allotjament turístic de les Illes Balears.
22. Tramesa d'informe d'impacte de gènere: Institut de la Dona.
23. Informacions de premsa.
24. Al·legacions:
    - Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
    - Col·legi Oficial d'Arquitectes Illes Balears
    - Asociación Turismo Rural de Mallorca
    - Consell de Mallorca
    - Federación Empresarial de Mallorca
    - Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears
    - Consell d'Eivissa
    - Conselleria de Salut i Consum
    - Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia
    - Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
    - Consell Insular de Menorca
    - Cambra de Comerç d'Eivissa i Formentera
    - Conselleria de Presidència

25. Suggeriments a la redacció del nou Decret de Classificació del Serveis Tècnic de la Direcció General de Desenvolupament Turístic.
26. Petició d'informació sobre audiència al Consell de Consum de les Illes Balears i normativa aplicable.
27. Observacions de la secció d'assessorament lingüístic:
    - Observacions als suggeriments del Consell de Eivissa i de l'Institut de la Dona sobre el llenguatge emprat en la redacció del Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears
    - Observacions a l'Informe de la directora de l'Institut de la Dona sobre l'impacte de gènere del Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears
28. Al·legacions i suggeriments al projecte de Decret, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears.
    - Consell Insular de Formentera (fora termini)
29. Documentación de la reunión de CONESTUR de 10 de junio de 2010 en relación con clasificación.
30. Guión del estudio de normativa y legislación hotelera de CEHAT.
31. Reunión de CONESTUR (22 de novembre de 2010): Presentación de resultados preliminares del grupo CONESTUR en relación con clasificación.
32. CEHAT. Circular 133/10 de 22 de noviembre: Informe de la reunión del grupo de trabajo sobre Normativa en materia de Alojamientos Turísticos.
33. Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior.
34. Informe del ple del Consell de Consum en relació amb l'esborrany decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears.
35. Informe jurídic sobre l'àmbit de les competències en l'Estatut d'autonomia de l'any 2007 en matèria de classificació de les empreses i dels establiments turístics i de la reglamentació d'aquesta; amb 4 annexos.
36. Informe econòmic en relació al projecte de decret.
37. Ofici a la Secretaria General de la Conselleria de Presidència.
38. Projecte de Decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.

39. Informe sobre les al·legacions formulades al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic de les Illes Balears.
40. Informe del Departament Jurídic de la Conselleria de Turisme i Treball relatiu al projecte de decret.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, el dia 19 de gener de 2011 la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi ambient elaborà una proposta de dictamen, la qual es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 25 de gener de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre capítols amb un total de 13 articles, una part final composta per una disposició addicional, tres de transitòries, una de derogatòria i dues de finals. Aquesta norma es completa amb tres annexos relatius al sistema de classificació.

El Projecte de decret comença amb una exposició dels motius que han dut a l'elaboració d'aquesta norma i el fonament jurídic sobre el qual es sustenta, com ara la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis de mercat interior, que obliga les administracions públiques a simplificar procediments, i que ha generat altres projectes de decret en l'àmbit turístic. El Reial decret 39/2010, de 15 de gener, deroga tota una sèrie de normes estatals sobre l'accés a les activitats turístiques i l'exercici d'aquestes. Entre les normes derogades es troba el Reial decret 1634/1983, el Reial decret 2877/1982 i l'Ordre de 17 de gener de 1967, fet que ha generat un buit en la regulació reglamentària pel que fa a la classificació dels establiments, que afecta el dret a la informació dels consumidors i la relació de qualitat exigible, i dificulta la necessària classificació dels establiments a l'efecte de la declaració responsable i la inscripció de les empreses en els registres turístics corresponents.

També fa referència al Decret pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística, sobre el qual aquest CES va emetre el dictamen 25/2010, i que ha de derogar el Decret 60/2009 el qual havia derogat nombrosos reglaments autonòmics.

Finalment, pel que fa a la fonamentació jurídica, l'article 30.11 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'estatut d'autonomia de les Illes Balears, estableix la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria de "Turisme. Ordenació i planificació del sector turístic. Promoció turística. Informació turística. Oficines de promoció turística a l'exterior. Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics. Regulació de les línies públiques pròpies de suport i promoció del turisme". En aquest sentit, la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma amb relació a la "Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics", a més de la competència en matèria de "Defensa del

consumidor i usuari" prevista en l'article 30.47, són el fonament de l'habilitació competencial de la Comunitat Autònoma respecte de la matèria regulada en aquest Decret, tal com recull la disposició addicional única, sense perjudici de les competències dels consells insulars amb relació a la seva capacitat d'autoorganització, tal com estableix la mateixa disposició.

II. La part dispositiva està estructurada en quatre capítols.

El capítol I, disposicions generals, contempla l'objecte del decret, l'àmbit d'aplicació i els principis generals en els articles 1 a 3.

L'objecte és desenvolupar la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears, amb relació a les condicions mínimes exigibles per establir la classificació, en les diverses categories, dels establiments l'allotjament turístic de les Illes Balears dels grups prevists en l'article 15 d'aquesta Llei, denominats establiments hotelers i apartaments turístics.

L'article 4 regula les categories, d'acord amb la Llei 2/1999, i l'article 5 configura la classificació dels establiments hotelers com a obligatòria, si bé de lliure elecció pel titular de l'establiment en les diverses categories en les quals té les condicions i els requisits mínims.

Així mateix, determina que en el cas de nous establiments, i d'acord amb la disposició addicional cinquena de la Llei 2/1999, els hotels i els hotel apartaments han de tenir la qualificació mínima de quatre o cinc estrelles, o de tres estrelles, si es tracta d'hotels de ciutat, i, si es tracta d'apartaments turístics, han de tenir una qualificació mínima de tres o quatre claus.

El capítol II, normes sobre el sistema de qualificació de la categoria, articles 6 a 8, regula aquest sistema segons el qual els establiments han de tenir els requisits mínims de caràcter comú per a tots el establiments de la mateixa categoria i, si escau, d'altres condicions o serveis de lliure elecció pels titulars dels establiments, fins a arribar al conjunt de condicions d'infraestructures i de serveis que obtinguin una qualificació suficient per accedir a la categoria. Aquest sistema es desplega en els annexos 1 i 2. L'article 8 disposa que les administracions competents han de publicar en els seus portals informàtics els qüestionaris adequats.

El capítol III, normes sobre els drets dels consumidors i usuaris respecte de la qualitat i els serveis dels establiments, articles 9 i 10, enuncia en l'article 9 els drets generals d'acord amb les lleis 2/1999, general turística, i 1/1998, de l'Estatut dels consumidors i usuaris; i l'article 10, regula el dret d'informació, la qual ha de ser clara, correcta i completa de les característiques dels serveis que es presten.

El capítol IV, regula el procediment de declaració de la categoria, la inscripció en els registres i la comprovació i inspecció de la veracitat de les declaracions i dels establiments i serveis declarats, amb una remissió al decret pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística.

III. La part final, consta, com s'ha dit, d'una disposició addicional, tres de transitòries, una de derogatòria i dues de finals.

La disposició addicional fa referència a l'habilitació competencial de la regulació d'aquest decret, d'acord amb l'Estatut d'autonomia.

La disposició transitòria primera fa referència als expedients en tramitació i la segona a les competències del Consell Insular de Mallorca.

La disposició transitòria tercera regula l'adaptació dels establiments amb categoria registrada a l'entrada en vigor d'aquest decret.

Amb la disposició derogatòria d'una banda, les disposicions de rang igual o inferior que contradiguin el que disposa aquest decret i, de l'altra, disposa que no són d'aplicació en l'àmbit de les Illes Balears, les normes de caràcter reglamentari de l'àmbit estatal, anteriors a aquest decret i amb relació a l'objecte.

La disposició final primera faculta les conselleries de Turisme i Treball i de Salut i Consum perquè dictin les disposicions necessàries per aplicar i desenvolupar aquest Decret, en l'àmbit de les seves competències.

Encomana així mateix, a la consellera de Turisme i Treball l'aprovació d'un model de qüestionari d'autoavaluació, en el termini d'un mes des de l'entrada en vigor d'aquest decret.

La disposició final segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Finalment, l'Annex 1 estableix el sistema de qualificació de la categoria dels hotels i hotels apartaments; l'annex 2, el sistema de qualificació de la categoria dels apartaments turístics i l'annex 3, les característiques de la placa distintiva.

III. Observacions generals

Primera. La sol·licitud de dictamen al·lega la necessitat de tramitar-lo per via d'urgència i, de fet, en aplicació d'aquesta urgència, en la fase d'audiència pública s'han reduït els terminis a la meitat. No obstant això, la urgència no es troba degudament justificada, d'acord amb el Decret 67/2010, de 28 de maig, del CES. És cert que la derogació per part de l'Estat i en compliment de la directiva de serveis, de la normativa reguladora de la classificació col·loca el sector en una situació incòmoda però el cert és que en aplicació del termini abreujat el dictamen s'emetria amb cinc dies d'antelació a la data d'emissió reial com es veurà a continuació.

En efecte, el procediment per via d'urgència implica que el dictamen s'ha d'emetre en el termini de 15 dies hàbils, comptadors des de l'entrada de l'expedient en la seu del Consell. Aquest expedient va tenir entrada, com s'ha vist en els antecedents, el 29 de desembre, de manera que si s'apliqués el procediment urgent s'hauria d'emetre el dictamen abans del dia 19 de gener, és a dir, únicament 5 dies hàbils abans de la data efectiva d'emissió.

En relació amb això, també s'ha de dir que el CES és un òrgan col·legiat creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació, i què, per tant, en els procediments d'elaboració dels dictàmens, s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat, en especial quan es tracta d'expedients de més de vuit-centes pàgines i de projectes de normes que afecten l'ordenació d'un sector clau de l'economia balear.

A la vista d'aquestes consideracions i de la importància de la norma pel sector hem considerat apropiat aplicar el procediment ordinari segons el qual el CES disposa d'un mes per emetre el dictamen, sense que això impliqui necessàriament l'esgotament del termini.

Segona. El turisme és, en tots els estats membres de la Unió Europea, si bé no en tots al mateix nivell, un motor de desenvolupament econòmic i social de les regions. El Comitè de les Regions va emetre un dictamen relatiu a la correlació entre el mercat de treball i les necessitats regionals en el sector del turisme (2009/C 200/03), en el qual fa el següent reconeixement:

> *El turisme du a terme una contribució fonamental al PNB en tots els estats membres encara que la importància com activitat empresarial difereix molt d'un estat membre a un altre, tant en el marc de les economies nacionals com des del punt de vista del desenvolupament econòmic a escala local i regional.*
>
> *La indústria del turisme s'enfronta a una sèrie de reptes, principalment el que planteja la recessió econòmica. En aquest context, la necessitat d'estimular la indústria turística i reforçar l'esperit de l'empresa en aquest sector és urgent, en especial degut a la dimensió social del turisme en els àmbits d'ocupació i la cohesió social i regional.*
>
> *El desenvolupament turístic ha de ser sostenible, a fi de no malbaratar els recursos naturals ni destruir l'entorn natural. El turisme ha de respectar la riquesa natural de cada regió i ha d'aprofitar-la promovent un desenvolupament turístic que sigui viable i modern, amb l'objectiu de conservar i revaloritzar el medi ambient, protegir-lo per les generacions futures i crear les condicions que generin noves oportunitats d'ocupació.*

D'acord amb això, una regulació moderna del sector turístic hauria d'afavorir el desenvolupament econòmic de les empreses i la millora de la seva competitivitat, la millora de les condicions dels llocs de treball i un desenvolupament turístic sostenible.

Tercera. El Projecte de decret objecte de dictamen s'emmarca dins un procés de canvi important pel que fa a la percepció i l'actuació de l'administració pública en els sectors privats. En compliment de la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis de mercat interior, el sector privat guanya protagonisme i responsabilitat en la gestió dels seus assumptes amb respecte a la legalitat ordinària i els assumptes públics i generals, mentre que l'Administració Pública es converteix en registre públic d'actuacions i en la

responsable de comprovar que les declaracions fetes sota la pròpia responsabilitat de qui declara s'ajusten efectivament a la realitat i a la legalitat.

Però, també forma part d'un altre procés de canvi, a nivell de l'Estat espanyol, del sistema de qualificacions turístiques, el qual es vol fer amb el màxim consens i participació possibles i amb criteris uniformes cosa que, consideram, n'afavorirà l'aplicació. Es tracta, al cap i a la fi d'aconseguir un sector modern, exemplar i competitiu i de mantenir aquesta competitivitat al llarg del temps.

L'activitat turística és el motor de l'activitat econòmica a les Illes Balears i, per tant, consideram que s'ha de garantir una prestació de serveis de qualitat, tant envers els clients de l'activitat com envers els treballadors i l'entorn. Per això valoram de manera positiva aquesta regulació així com que s'hagi fet amb la participació dels agents socials. Més encara, som conscients que l'elaboració de les normes amb el consens de tots els implicats duu a la consecució de normes més duradores i de més fàcil aplicació.

Quarta. Finalment, recomanam que atès el temps transcorregut des de l'entrada en vigor de la Llei 2/1999, general turística, es revisi el règim sancionador, en especial pel que fa a les infraccions i sancions relatives a l'inici i modificació de l'activitat turística.

IV. Observacions particulars

Primera. Consideram que l'elaboració de l'expedient s'ha posat especial cura en aconseguir una norma moderna i en valorar la participació de les diverses administracions i dels sectors socials. No obstant això, i l'estudi efectuat sobre el sistema de competències derivat de la Llei orgànica 1/2007, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, consideram que s'hauria de revisar si realment l'Administració autonòmica té competències per regular la classificació hotelera i recomanam un pacte amb les administracions insulars per definir i aclarir la situació derivada de l'Estatut d'autonomia per tal d'evitar que siguin els tribunals els que hagin d'interpretar-lo.

Segona. A continuació farem unes consideracions que afecten a diversos criteris i al text del Projecte de decret:

1. Entenem que aquells requisits que són obligatoris per la seva normativa sectorial no ha de donar lloc a puntuació per assolir una determinada categoria, llevat que l'establiment vagi més enllà de les prescripcions normatives.
2. Si bé som conscients que la inspecció és competència insular, recomanam que s'elaborin plans d'inspecció suficients per garantir la veracitat de les categories declarades i una certa regularitat en les comprovacions que s'efectuïn, en especial pel que fa als canvis de categoria.

3. S'ha de tenir en compte que els canvis de categoria afecten els treballadors en tant que les seves condicions laborals depenen de la negociació col·lectiva i aquesta fa dependre els salaris de la concreta categoria de l'hotel al qual hi fan feina, cosa que pot donar a conflictes en especial quan es produeixin baixades de categoria.

Tercera. En relació amb la disposició transitòria tercera, relativa a l'adaptació dels establiments amb categoria registrada a l'entrada en vigor del Decret, suggerim que s'ampliï el termini per fer l'autoavaluació de 6 mesos a 1 any, per tal d'evitar que en plena temporada turística s'hagin d'efectuar aquestes avaluacions i poder fer-les en un moment més tranquil.

Quarta. Pel que fa als criteris, volem fer les següents consideracions:

1. No s'especifica com s'ha de puntuar un establiment quan els equipaments dels banys són diferents en les habitacions. En el criteri 115 s'atorguen 7 punts per banyera d'hidromassatge i 3 per columna de dutxa d'hidromassatge. Què passa si només algunes habitacions tenen banyera d'hidromassatge, o si unes tenen banyera, d'altres columna de dutxa i d'altres res?
2. Tampoc no s'especifica què passa amb els establiments que sota una mateixa llicència de turisme tenen un hotel - apartament i un apartament turístic, en edificis separats però compartint serveis i àrees comunes.
3. Els establiments exclusivament per a adults es troben en desavantatge atès que no comptaran amb molts dels serveis destinats al turisme familiar, motiu pel qual consideram que es podria introduir algun criteri pensat per un producte d'alt estanding i poder adquisitiu.
4. Consideram que seria bona idea introduir el criteri de la ràtio m^2 solar/pax. Si bé és cert que es puntuen (criteris 300 a 304) les superfícies enjardinades, també es podria incloure la proposada ja que en els establiments de sol i platja els espais exteriors són gairebé tan importants com els interiors i no tots són enjardinats.
5. Consideram que s'haurien d'incentivar les inversions de caire mediambiental i d'estalvi energètic en atenció a què cada vegada més els clients valoren el respecte a l'entorn i és pot convertir en element diferencial.
6. Així mateix, s'ha de tenir en compte que als establiments de ciutat de 3 estrelles no se'ls pot exigir una piscina exterior en tot cas, atès que no sempre serà possible, per la seva situació, que la puguin oferir. Per això, consideram que s'hauria de convertir en un criteri voluntari pels establiments de ciutat.
7. Finalment, consideram que en les plaques dels establiments, de l'annex 3, s'hauria de incorporar la indicació "superior", "luxe" i "gran luxe".

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 25 de gener de 2011

DICTÀMENS 2011

DICTAMEN NÚM. 1/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI REGULADORA DE LA PROTECCIÓ DE LES PERSONES CONSUMIDORES O USUÀRIES EN ELS SERVEIS DE TELEFONIA I INTERNET A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 5 de gener de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum, relativa a l'Avantprojecte de llei reguladora de la protecció de les persones consumidores o usuàries en els serveis de telefonia i Internet a les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 5 de gener s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria de l'avantprojecte de Llei reguladora de la protecció de les persones consumidores i usuàries en els serveis de telefonia i Internet a les Illes Balears.
2. Esborrany de l'Avantprojecte de llei de la protecció dels drets dels consumidors i usuaris en els serveis de telefonia i Internet en les Illes Balears.
3. Memòria econòmica en relació amb les despeses que es poden derivar de l'aprovació de la proposta d'avantprojecte de llei reguladora de la protecció dels consumidors i usuaris als serveis de telefonia i Internet a les Illes Balears, de la directora general de Consum.
4. Resolució d'inici de l'expedient del conseller de Salut i Consum.
5. Informe favorable del Consell de consum.
6. Ofici de tramesa de l'avantprojecte de llei a l'Institut Balear de la Dona.
7. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.
8. Avantprojecte de llei reguladora de la protecció de les persones consumidores i usuàries en els serveis de telefonia i Internet a les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 25 de gener de 2011.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

I. L'Avantprojecte de llei tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en cinc títols amb un total de 24 articles, i una part final composta per 1 disposició final.

L'Avantprojecte de llei fa una exposició del marc jurídic que l'habilita, des de l'article 51 de la Constitució espanyola que imposa als poders públics el mandat de tenir cura de la salut, la seguretat i els legítims interessos econòmics de les persones consumidores o usuàries, amb la creació d'un marc jurídic eficaç i l'establiment de procediments eficaços perquè els consumidors puguin exercir realment els seus drets. Aquest mandat constitucional es plasma en el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, així com amb la Llei 23/2003, de 3 de novembre, general de telecomunicacions, i diversos reials decrets que la desenvolupen.

Reconeix la importància de les relacions telefòniques com a eina més estesa de comunicació personal i, així mateix, les mancances i les dificultats de la contractació dels serveis de telecomunicacions, la manca de seguretat jurídica en la contractació, en els serveis d'atenció al client i en els serveis de postvenda.

La complexitat dels serveis oferts per les empreses operadores de telecomunicacions, que constantment estan canviant de productes, afegit a la dualitat contractual abans indicada, fa que les persones consumidores o usuàries d'aquest servei es trobin en una posició de franca inferioritat davant els operadors de telecomunicacions que funcionen ja a nivell global i que posen a disposició un servei/producte que es mostra imprescindible en les nostres vides.

De fet, any rere any, les reclamacions relatives a aquests sector són les més nombroses, cosa que dur a la necessitat de protegir els interessos dels usuaris d'aquests serveis de comunicacions electròniques.

II. La part dispositiva consta d'un títol preliminar i tres títols més, amb un total de 24 articles:

Títol Preliminar, articles 1 a 3, conté l'objecte de la norma, el seu àmbit d'aplicació i, les definicions de termes tècnics que apropen la persona consumidora a determinats conceptes.

Títol I, drets de la persona consumidora o usuària i obligacions dels operadors en matèria de comunicacions electròniques (articles 4 a 13), s'estructura, així mateix, en 3 capítols que regulen, respectivament les disposicions generals, la protecció dels interessos econòmics i socials i el dret a la informació.

El títol II, dret de les persones consumidores en la venda i reparació de terminals (articles 14 a 16), regula els drets d'informació de les persones consumidores i les obligacions d'entrega de documentació de les empreses venedores de terminals i dels serveis de reparació d'aquests.

El títol III, infraccions i sancions (articles 17 a 24), disposa, entre d'altres criteris d'atribució de la potestat sancionadora que les infraccions s'entendran comeses en el territori de les Illes Balears quan les persones consumidores o usuàries afectades per elles resideixin en el territori o hagin celebrat el contracta a les Illes Balears. Tipifica les infraccions, les sancions i estableix els criteris de graduació de les sancions.

III. Finalment, la disposició final disposa que aquesta llei entrarà en vigor l'endemà a la seva publicació en el BOIB.

III. Observacions generals

Única. La protecció dels consumidors i usuaris és una preocupació compartida per tots els nivells d'Administració Pública. Així, la política de la Unió Europea tracta de fer dels consumidors i usuaris el nucli de polítiques de la Unió i, en matèria de telecomunicacions recull els drets específics dels usuaris de telecomunicacions en la Directiva 2002/22/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de març de 2002, relativa al servei universal i als drets dels usuaris en relació amb les xarxes i els serveis de comunicació electròniques. Aquesta directiva va ser objecte de transposició a l'ordenament espanyol mitjançant el Reial decret 424/2005, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament sobre les condicions per a la prestació de serveis de comunicacions electròniques, el servei universal i la protecció dels usuaris.

En aquest Reial decret es reconeix una sèrie de drets a tots els usuaris finals de serveis de comunicacions electròniques, com ara el de disposar d'un contracte en el que constin les condicions que se'ls apliquen, el dret a donar-se de baixa en qualsevol moment, el de ser indemnitzat en cas d'interrupció del servei o el de rebre facturació detallada, entre d'altres.

Aquest Reial decret va ser parcialment derogat pel Reial decret 899/2009, de 22 de maig, pel qual s'aprova la carta de drets de l'usuari dels serveis de comunicacions electròniques, el qual va més enllà en la protecció del consumidor o usuari.

El desenvolupament tecnològic de les darreres dècades i la liberalització del mercat han generat una ampla oportunitat de negoci en el camp de les telecomunicacions, cosa que ha estat aprofitada per grans empreses que ofereixen una ampla gama de serveis en contractes complexos en els quals els usuaris no tenen capacitat d'influir. Això genera situacions d'indefensió en l'usuari que no pot prescindir-ne dels serveis de telefonia sense quedar en certa manera exclòs de la societat, però té la sensació què s'ha de sotmetre a condicions imposades per les empreses i amb les qual no hi està d'acord.

Per això, la iniciativa del Govern de les Illes Balears en defensa d'aquests consumidors i usuaris és, en principi, ben rebuda per aquest Consell. No obstant això, consideram que aquest Avantprojecte de llei no resol el problema ja que, per tal de donar cobertura i protecció al consumidor i usuari, trasllada la responsabilitat a l'empresari intermediari, normalment amb establiment obert al públic i amb seu a les Illes Balears, quan seria desitjable que els vertaders responsables dels incompliments legals i contractuals que

denuncien els consumidors i usuaris, normalment els operadors de telefonia, amb seu fora del territori insular responguessin com a responsables directes. Per això, recomanam que la responsabilitat de l'intermediari sigui subsidiària i no solidària en tots aquells incompliments que deriven d'accions o omissions dels operadors i sobre els quals els intermediaris no poden adoptar cap decisió. Entenem que una responsabilitat solidària en aquests casos derivaria en expedients sancionadors sense que això pogués derivar en una efectiva eliminació de les causes dels incompliments. És a dir, si el contracte que es comercialitza, redactat per l'operador, conté clàusules abusives, incompletes o insuficients, no podem esperar que una sanció solucioni el problema si aquesta no va dirigida al vertader responsable, l'operador, i no un intermediari que, com s'ha dit, no té capacitat per modificar el contracte.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació al procediment trobam a faltar l'audiència a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, com a representants que són d'interessos socials i econòmics. És cert que es va informar sobre aquesta norma en el Consell de Consum, on es troben representades les següents entitats: UNAE, La Defensa, Nuredduna, ACM, San Crispín, FELIB, CAEB i PIMEM. Ara bé, no es troben representades les organitzacions sindicals més representatives, les quals són, també, representants d'interessos socials. Consideram que el camí recorregut i la cultura de la concertació social no es pot ignorar en un avantprojecte de llei d'ampli efecte social.

Igualment, hagués estat interessant que s'incorporés a l'expedient el debat o les propostes que s'hagin generat en el Consell de Consum. Tampoc no s'ha promogut la participació de les administracions públiques en l'elaboració d'aquest Avantprojecte de llei, i entenem que podrien haver fet aportacions interessants i constructives.

Segona. En general, recomanam una revisió ortogràfica i d'estil que corregeixi l'ús de les majúscules, títols d'articles amb punt final, i faltes d'ortografia.

Tercera. Pel que fa a l'exposició de motius, feim els següents suggeriments:

1. L'exposició de motius fa referència en diversos paràgrafs, a l'Administració Sectorial de Telecomunicacions. Entenem que aquesta Administració Sectorial no existeix com a tal. La competència és estatal i, per tant, l'Administració General de l'Estat, a través del Ministeri d'Indústria prepara la normativa que considera pertinent. Però, parlar d'una Administració Sectorial, en majúscules, no pot més que conduir a la confusió. Per tant proposam que es suprimeixen totes les referències a aquesta Administració Sectorial.
2. En la exposició de motius es posa de manifest que *la regulació sectorial es mostra insuficient, davant la ingent quantitat de contractes i reclamacions que generen les comunicacions electròniques, com ho demostra el fet que any rere any ocupa el primer lloc com a sector que més reclamacions rep en les diverses*

Administracions de Consum (sense comptar les que rep l'Administració de Telecomunicacions).

Hauria estat interessant trobar, en l'expedient, les dades que recolzen aquesta afirmació.

Quarta. En relació amb el text de l'Avantprojecte de llei farem les següents recomanacions:

1. S'ha de corregir la numeració dels capítols del Títol primer. El relatiu a la protecció dels interessos econòmics i socials és el capítol II i no el III, com figura en el text.

2. L'article 8 disposa que:

   Es promourà el sotmetiment voluntari dels operadors i dels seus intermediaris al Sistema Arbitral de Consum regulat en la legislació vigent en la matèria, com a mostra fefaent de l'esforç per prestar serveis de qualitat.

   No entenem que la promoció del sotmetiment voluntari dels operadors i dels intermediaris al Sistema Arbitral de Consum sigui una prova fefaent de l'esforç per prestar serveis de qualitat, ni cóm aquesta prova jugarà en els concrets procediments que es tramitin.

   D'altra banda, tampoc queda clar qui ha de fer "la promoció". Si ha de ser l'Administració pública, no hi ha cap relació amb l'esforç per prestar serveis de qualitat. Si la promoció l'han de fer els operadors, enlloc de promoure, el que faran serà adherir-se a l'arbitratge. I si la promouen entre els intermediaris i aquests no s'adhereixen al sistema no queda clara, tampoc, la relació amb la prestació de serveis de qualitat.

   Si bé valoram positivament la promoció del Sistema Arbitral de Consum com a mitjà de solució de conflictes entre els empresaris i els consumidors, consideram que la redacció d'aquest precepte s'hauria de revisar i donar-li el sentit que realment se'l vulgui donar.

3. L'article 11, relatiu a l'entrega de la informació i la documentació contractual, en el primer apartat disposa que

   Els operadors, hauran d'acreditar l'entrega del contracte als consumidors. L'incompliment d'aquest deure serà sancionat com a falta greu o molt greu segons el nombre d'usuaris afectats.

   Consideram que seria més adient traslladar aquesta infracció al títol corresponent a les infraccions i sancions.

4. L'article 12, relatiu a la informació accessòria exigeix, en el primer paràgraf que els operadors o els intermediaris lliurin un document amb "informació detallada sobre les zones de cobertura en el territori de les Illes Balears, exposant els graus o nivells de qualitat de comunicació.

El segon paràgraf disposa que:

> *El citat document haurà de ser especialment detallat per a col·lectius especialment protegits, en aquest cas s'hauran d'exposar les zones en que concorrin operadors tant nacionals com estrangers, especialment en trajectes marítims interinsulars i amb la Península*.

Si el primer paràgraf ja exigeix que el document sigui detallat, el segon paràgraf hauria de definir amb major claredat a què es refereix quan disposa que haurà de ser "especialment detallat" per a col·lectius especialment protegits. I, per què les zones en que concorrin operadors nacionals i estrangers és més important per als col·lectius especialment protegits que per a la resta d'usuaris.

Pel que fa a aquest segon paràgraf, consideram que s'hauria de revisar la redacció i, a més de clarificar l'especial detall que s'exigeix, fer un esforç por no repetir la paraula "especialment".

5. Finalment, consideram que s'hauria d'incloure una disposició transitòria relacionada amb l'obligació establerta a l'article 19.2.3 segons el qual les empreses han de tenir un establiment físic a cada illa. Entenem que s'ha d'atorgar un termini d'almenys 1 any, comptador des de l'entrada en vigor de la llei, a les empreses per complir aquesta obligació, per les dificultats que això pot suposar en les illes menors. També s'ha de tenir en compte que aquesta obligació podria privar de determinats operadors a alguna illa, per considerar les empreses que obrir un establiment o mantenir un representant no és rendible.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei reguladora de la protecció de les persones consumidores i usuàries en els serveis de telefonia i Internet a les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 25 de gener de 2011

DICTAMEN NÚM. 2/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIXEN ELS PRINCIPIS GENERALS I LA COORDINACIÓ DELS SERVEIS SOCIALS COMUNITARIS BÀSICS, LES TITULACIONS I LES RÀTIOS, I LA FIGURA DEL PROFESSIONAL DE REFERÈNCIA I LA SEVA RELACIÓ AMB LES PERSONES USUÀRIES

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 18 de gener de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, relativa al Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i la coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, les titulacions i les ràtios, i la figura del professional de referència i la seva relació amb les persones usuàries.

Segon. Atès que no figurava el format electrònic d'aquest expedient, es va sol·licitar a la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, amb l'advertiment que mentre no s'aportés la documentació en format electrònic, el termini per emetre el dictamen restaria suspès. Aquesta documentació es va aportar el dia 24 de gener.

Tercer. El mateix dia 24 de gener s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la FELIB.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general de Planificació i Formació de Serveis Socials.
2. Resolució d'inici del procediment.
3. Esborrany del Projecte de decret.
4. Memòria econòmica.
5. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret.
6. Versions catalana i castellana de la Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret i publicació en el BOIB.

7. Comunicació a les conselleries del Govern de les Illes Balears, del tràmit d'audiència.
8. Comunicació als ajuntaments de les Illes Balears del tràmit d'audiència.
9. Comunicació als consells insulars de Menorca, Eivissa i Formentera, del tràmit d'audiència.
10. Comunicació a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears del tràmit d'audiència.
11. Comunicació a la Mancomunitat del Pla de Mallorca del tràmit d'audiència.
12. Comunicació a l'Institut Mallorquí d'Afers Socials.
13. Comunicació al Col·legi Oficial de diplomats en treball social del tràmit d'audiència.
14. Comunicació del tràmit d'audiència a Càritas Mallorca.
15. Comunicació al Col·legi Oficial d'educadors socials de les Illes Balears del tràmit d'audiència.
16. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
17. Suggeriments presentats per les conselleries del Govern de les Illes Balears següents: Presidència, Economia i Hisenda, Salut i Consum, Turisme i Treball, Comerç, Indústria i Energia, Agricultura i Pesca, Innovació, Interior i Justícia, Habitatge i Obres Públiques.
18. Suggeriments presentats pel Col·legi Oficial de diplomats en treball social i assistents socials.
19. Suggeriments presentats per la FELIB.
20. Suggeriments presentats pel Consell Insular de Menorca.
21. Suggeriments presentats per Càritas Mallorca.
22. Suggeriments presentats per l'Ajuntament de Manacor.
23. Informe d'Impacte de Gènere de l'Institut Balear de la Dona.
24. Memòria econòmica actualitzada.
25. Acta de la sessió ordinària del Comitè d'Avaluació de Necessitats Socials.
26. Informe 1/2010 del consell de Serveis Socials de les Illes Balears.
27. Informe relatiu a les càrregues administratives relatiu al Projecte de decret.
28. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
29. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració en relació al Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i les directrius de coordinació per a l'autorització i l'acreditació dels serveis socials residencials de caràcter suprainsular per a aquests sectors de població.

30. Projecte de decret amb la incorporació dels suggeriments tinguts en compte, el contingut de l'informe del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears i les modificacions proposades pel Servei Jurídic.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de febrer de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre capítols amb un total de 28 articles, i una part final composta per 1 disposició addicional, 4 disposicions transitòries, una de derogatòria i una de final.

En el preàmbul exposa el marc dins el qual es desplega aquest Projecte de decret, que deriva de la Llei 4/2009, d'11 de juny de serveis socials de les Illes Balears.

Disposa que en compliment de l'Estatut d'autonomia, i en respecte a les competències insulars, s'estableixen quins preceptes són principis generals, per tal de constituir un mínim denominador normatiu comú de tot el territori autonòmic, basat en aspectes d'interès suprainsular, de bona administració i de respecte als drets dels ciutadans.

La Llei 4/2009 atribueix a la Comunitat Autònoma el desplegament normatiu de la mateixa Llei en els temes que s'ha considerat que afecten els principis d'igualtat del conjunt dels ciutadans de les Illes i, per tant, el desplegament heterogeni dels quals pot generar situacions de desigualtat. A continuació justifica la regulació d'aquest Projecte de decret en els articles 35.1 i 47.7 de la mateixa llei de serveis socials.

Pel que fa als serveis socials regulats en la Llei, es distingeixen entre els comunitaris, que poden ser bàsics i específics, i els especialitzats.

Els serveis socials comunitaris són el punt d'accés immediat als serveis socials i la garantia de proximitat a les persones usuàries i als àmbits personal, familiar i social, s'organitzen territorialment, tenen un caràcter polivalent i preventiu, atenent les diferents situacions de necessitat. Preferentment, han de donar respostes en l'àmbit propi de la convivència i la relació de les persones destinatàries dels serveis.

Els serveis socials comunitaris bàsics, que gestionen els municipis, tenen un caràcter universal, obert i polivalent, constitueixen el canal normal d'accés al sistema de serveis socials i garanteixen la universalitat del sistema i la seva proximitat a les persones usuàries i als àmbits familiar i social. Es desenvolupen des de centres de serveis socials polivalents, mitjançant equips multiprofessionals, integrats pel personal professional necessari per complir les seves funcions, amb l'estructura directiva i de suport tècnic i administratiu que s'estableixi.

A continuació trasllada l'atenció als professionals del sistema de serveis socials i, en concret, al professional de referència.

II. La part dispositiva consta de quatre capítols, amb un total de 28 articles:

Capítol I, articles 1 a 4, regula l'objecte, l'àmbit d'aplicació, una sèrie de definicions i els principis generals d'actuació.

L'objecte d'aquest decret és:

- *Establir els principis generals i les directrius de coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics.*
- *Definir les titulacions i les ràtios dels professionals que hi treballen.*
- *Definir la figura del professional de referència, i la seva relació amb les persones usuàries.*

Capítol II, articles 5 a 24, regula els serveis socials comunitaris bàsics. Es divideix en 4 seccions. La secció primera, àmbit funcional, secció segona, dedicada als professionals dels serveis comunitaris bàsics, secció tercera, territorialització, planificació i qualitat, secció quarta, finançament i determinació del cost dels programes.

El capítol III regula l'autorització i l'acreditació en els articles 22 i 23.

El capítol IV, coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, regula la xarxa i pla de treball, programa individual d'atenció i pla individual, la xarxa i estratègia d'intervenció comunitària, els nivells d'atenció i la coordinació interdepartamental.

III. Finalment, la disposició addicional determina els principis generals a l'empara de l'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia.

La disposició transitòria primera disposa que els consells insulars han de definir, d'acord amb el que estableix l'article 16.2 d'aquest decret, la zonificació dels serveis socials comunitaris bàsics en el seu àmbit insular. La segona, que han d'identificar les zones d'atenció preferent. La tercera, que els consells insulars han de reglamentar el sistema informatiu en l'àmbit territorial respectiu. I la quarta que el requisit de qualificació professional dels tècnics sociosanitaris i les tècniques sociosanitàries en el domicili seran exigibles progressivament.

La disposició final disposa que aquest decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de llei de serveis socials va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears és cabdal per a la població i, en aquest sentit, valora molt positivament la iniciativa, atès que la llei vigent sobre la matèria datava de 1987.

Afegia que el sistema de serveis socials s'inclou en el conjunt de la política social, on actuen les administracions dels diversos àmbits territorials —estatal, autonòmic,

local, i, en el nostre cas, també insular—, per la qual cosa ho han de fer necessàriament de forma coordinada. Particularment, en el cas de les Illes Balears cal tenir en compte que l'entrada en vigor de la reforma de l'Estatut d'autonomia duta a terme a través de la Llei orgànica 1/2007, atorga potestat reglamentària normativa, fins ara atorgada en exclusiva al Govern, als consells insulars, en les matèries considerades com a pròpies, i es faculta a aquell per establir reglaments de principis generals respecte a aquestes matèries.

Segona. En aquest Projecte de decret es valora positivament l'esforç per respectar l'autonomia i les competències pròpies de cada administració i, a la vegada, coordinar-les totes amb la finalitat d'aconseguir que la prestació de serveis socials resulti el més propera possible als usuaris.

Tercera. Pel que fa al finançament volem recordar que ens trobam en una situació econòmica delicada i que, per tant, els mandats que aquest Projecte de decret dirigeix a les administracions públiques es troben condicionats, com tota activitat administrativa pública, pel principi de suficiència financera, de tal manera que el finançament dels serveis socials bàsics concrets dependran de l'efectiva existència de recursos públics. Això, que es pot veure com una limitació, implica un esforç addicional de les administracions públiques per, mitjançant l'aplicació de criteris de qualitat, aconseguir la prestació de millors serveis any rere any amb les limitacions imposades per la realitat.

D'acord amb això, i amb el que ja varem exposar en el dictamen 27/2010, relatiu a la Carta dels drets socials, consideram que els recursos públics, en tant que escassos, s'han de gestionar de la manera més eficient possible.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació al procediment trobam a faltar l'audiència a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. Si bé l'esborrany del projecte de decret es va trametre a les administracions públiques i a diverses entitats representatives d'interessos socials, no consta la tramesa a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

Segona. L'article 19 regula els estàndards de qualitat. Aquests estàndards apareixen en la Llei de serveis socials, segons la qual correspon al Govern, amb la participació dels consells insulars, establir els criteris i els estàndards mínims i òptims de qualitat de les activitats i les prestacions de serveis socials (article 94) els quals formaran part del contingut del pla de qualitat.

Consideram que aquest article podria desaparèixer sense que la norma se'n ressentís ja que la mateixa llei preveu, amb una redacció més concreta l'actuació de tots els

serveis socials, inclosos per tant els comunitaris bàsics, sota el principi de qualitat en la prestació dels serveis, i l'elaboració d'un pla de qualitat. I, fins i tot, la Llei de serveis socials preveu el contingut d'aquest Pla.

Tercera. Pel que fa a l'àmbit de prestació dels serveis, s'hauria de fomentar la creació de mancomunitats entre els municipis veïns, especialment aquells amb població inferior a 10.000 habitants, per tal de garantir la qualitat dels serveis i el principi de suficiència financera, entenem que, per a això, seria aconsellable que els consells insulars amés del suport a què estan obligats per l'article 13 de la Llei 4/2009, fomentessin l'actuació mancomunada entre els municipis veïns.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i la coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, les titulacions i les ràtios, i la figura del professional de referència i la seva relació amb les persones usuàries, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 de febrer de 2011

DICTAMEN NÚM. 3/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DELS PUNTS DE TROBADA FAMILIAR PER DERIVACIÓ JUDICIAL A LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 19 de gener de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, relativa al Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El dia 24 de gener s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de la directora general de Menors i Família sobre l'oportunitat d'elaborar un decret pel qual es reguli l'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
2. Estudi econòmic de la Secretaria General.
3. Resolució d'inici de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, d'inici del procediment.
4. Esborrany del Projecte de decret.
5. Tràmit d'audiència del Projecte de decret, a les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears, als consells insulars, als col·legis professionals i a la FELIB.
6. Resolució de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret i publicació en el BOIB.
7. Suggeriments presentats per les conselleries d'Habitatge i Obres Públiques, Comerç, Indústria i Energia, Innovació, Interior i Justícia, Economia i Hisenda, Turisme i Treball, Presidència.
8. Suggeriments presentats pel Col·legi Oficial de Psicòlegs de les Illes Balears.
9. Suggeriments presentats pel Lobby de Dones de Mallorca.

10. Suggeriments presentats pel Consell de Participació de les dones de les Illes Balears.
11. Segona versió del Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb inclusió dels suggeriments anteriors.
12. Informe d'Impacte de Gènere de l'Institut Balear de la Dona.
13. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
14. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració sobre la correcció de Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
15. Estudi de les càrregues administratives relatiu al Projecte de decret.
16. Certificat del secretari del Consell d'Infància i Família en el qual es fa constar que en l'ordre del dia de la sessió ordinària del Ple del Consell d'Infància i Família de les Illes Balears que tindrà lloc el dia 2 de febrer de 2011 a Palma, s'ha acordat incloure el següent punt: projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de febrer de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en sis capítols amb un total de 45 articles, i una part final composta per dues disposicions addicionals, una de transitòria i dues de final.

En el preàmbul exposa no només el marc jurídic dels punts de trobada familiar, sinó la seva funció com a programa d'intervenció familiar que s'ha de fer servir en situacions en que no s'hagi obtingut resultat adequat amb altres recursos o es prevegi que, per raó de conflictivitat o les fortes discrepàncies entre les parts sigui l'únic recurs factible en un moment determinat.

El Punt de Trobada Familiar es concep com un centre de serveis socials que té com a objectiu fonamental, d'acord amb el principi de l'interès superior del menor, facilitar l'exercici del dret dels menors a relacionar-se amb el progenitor (pare o mare) que no en té la custòdia i amb altres membres de la família.

El Punt de Trobada Familiar disposa d'un equip de professionals especialitzats per dur a terme un procés d'intervenció familiar per facilitar l'acompliment del Règim de Visites dictat pel jutjat corresponent i orientat a normalitzar les relacions i acabar la intervenció en el moment que es consideri adequat. El final de la intervenció del Punt de Trobada Familiar no significa el final del dret de visites del progenitor (pare o mare) que no en té la custòdia, sinó que es tracta que aquestes puguin continuar en un àmbit

normalitzat, una vegada que les parts, en el període de temps que s'estableix, hagin adquirit les habilitats necessàries per exercir les seves responsabilitats parentals respecte del règim de visites que tenguin establert, amb plena autonomia i independència del recurs, i contribueixin amb això al correcte desenvolupament emocional i afectiu del menor.

II. La part dispositiva consta de sis capítols, amb un total de 45 articles: Capítol I, articles 1 a 5, regula l'objecte, l'àmbit d'aplicació, una sèrie de definicions i els principis d'intervenció i els objectius que es pretén aconseguir amb la intervenció en aquest recurs.

L'objecte d'aquest decret és regular, en l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, els aspectes funcionals i organitzatius dels punts de trobada familiar per derivació judicial, com a recursos socials especialitzats de suport a la família en el marc dels programes de suport a la família, a la infància i l'adolescència.

Capítol II, àmbit d'actuació dels punts de trobada familiar (articles 6 a 11), estableix qui pot ser usuari o usuària d'aquest recurs social, els seus drets i les seves obligacions. L'article 11 fa referència a la protecció de les dades de caràcter personal, d'acord amb la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal i el Reglament que la desplega.

El capítol III (articles 12 a 33) regula en 4 seccions les actuacions en els punts de trobada familiar de titularitat pública. Així, en la secció primera estableix una durada màxima de 18 mesos de la intervenció, prorrogable mitjançant resolució judicial, i el caràcter gratuït del servei.

La secció segona, dedicada a la fase de derivació al Punt de Trobada Familiar disposa que aquesta es fa per disposició judicial.

Les actuacions prèvies a la intervenció apareixen en la secció tercera i són l'entrevista amb el professional de referència, la valoració inicial i el pla d'intervenció individualitzada, a partir del qual han de començar les visites, els intercanvis o els acompanyaments prevists en el marc del pla, amb respecte del règim previst en la resolució judicial de derivació.

El procediment d'intervenció pròpiament ve regulat en la secció quarta, on es preveu, entre d'altres, les actuacions a dur a terme en cas de manca de visita.

El capítol IV, estructura organitzativa i requisits del personal (articles 34 a 39), disposa que el punt de trobada ha de comptar amb un coordinador o coordinadora, un equip tècnic de caràcter multidisciplinari i, amb caràcter facultatiu, personal voluntari o professionals en pràctiques acadèmiques.

El capítol V, requisits materials (articles 40 a 42) tracta aspectes com la ubicació dels punts de trobada, els equipaments necessaris i la seguretat de les persones i de les instal·lacions.

El règim d'autorització, de control d'inspecció i sancionador es desplega en el capítol VI (articles 43 a 45), el qual se'n remet a la regulació a la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, i al Decret 66/1999, de 4 de juny, pel qual s'aprova el Reglament regulador del sistema balear de serveis socials en tot el que li sigui d'aplicació.

III. Finalment, la disposició addicional primera fa referència a l'obligació que tenen els punts de trobada familiar per derivació judicial, independentment de la seva titularitat, de remetre la documentació que s'estableix en aquesta disposició a la Direcció General de Menors i Família com a òrgan administratiu competent.

La disposició transitòria estableix l'autorització de funcionament per als punts de trobada familiar per derivació judicial existents a la data d'entrada en vigor del Decret, així com els terminis dins dels quals han d'ajustar les seves característiques actuals als requisits que estableix la norma. Es preveu un termini de dos anys a partir de la data d'entrada en vigor.

III. Observacions generals

Primera. La Recomanació núm. 98 del Comitè de Ministres als estats membres sobre la mediació familiar, amés de reconèixer el nombre creixent de conflictes familiars, i de considerar la necessitat d'assegurar la protecció de l'interès superior del menor i del seu benestar, reconeix les següents característiques específiques dels conflictes familiars:

El fet que els conflictes impliquen a persones que tenen relacions interdependents que continuaran en el temps.

El fet que els conflictes familiars sorgeixen en un context emocional difícil que els agreuja.

El fet que la separació i el divorci tenen un impacte sobre tots els membres de la família, en especial sobre els infants.

Segona. La família és el nucli fonamental de desenvolupament de les persones, motiu pel qual en casos de conflicte familiar la intervenció pública, de vegades, es fa necessària per protegir els interessos dels més dèbils en les relacions familiars en compliment del mandat estatutari segons el qual l'Administració de la Comunitat Autònoma ha de vetllar per la protecció social de la família (article 30.16). Entenem que per a un desenvolupament saludable dels menors, són vitals unes relacions familiars estables i que l'estabilitat, avui en dia, no va necessàriament lligada al manteniment del vincle marital, sinó que és possible, encara que difícil, mantenir relacions familiars estables en processos de separació i divorci.

Consideram que els punts de trobada familiar poden contribuir al restabliment de relacions familiars trencades pels conflictes familiars i que afecten especialment els menors.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació al procediment trobam a faltar l'audiència a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. Si bé l'esborrany del projecte de decret es va trametre a les administracions públiques i a diverses entitats representatives d'interessos socials, no consta la tramesa a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

Segona. En general, no es deriva amb claredat del text del Projecte de decret quines administracions han de prestar els serveis de punt de trobada familiar, si bé, sembla clar que qui ha de finançar-los és l'Administració de la Comunitat Autònoma. D'acord amb l'article 5 que regula la tipologia, sembla que qualsevol administració pública ha de poder crear un punt de trobada. Tampoc no advertim els criteris pels quals es deriven els assumptes a un punt de trobada o a un altre, cosa important ja que l'article 13 declara el caràcter gratuït dels punts de trobada familiar públics.

De la disposició transitòria única del Projecte de decret es desprèn l'existència de punts de trobada familiar ja en funcionament. No obstant això, consideram que si s'aprova un decret que ha de regular-los, convindria aprofitar per establir els criteris de derivació i les mesures a adoptar per a la coordinació entre tots els punts i amb els serveis de mediació familiar. Igualment, i tenint en compte la insularitat, s'ha de regular l'accés al punt de trobada d'aquells ciutadans que no comptin amb un a la seva illa de residència.

Tercera. Consideram que els principis d'intervenció de l'article 3 són d'observança imprescindible per a l'èxit de les intervencions que efectuïn, ja que impliquen l'assumpció de les pròpies responsabilitats pels membres de la família, la temporalitat de la intervenció, la imparcialitats de les intervencions i la qualitat del sistema.

Quarta. L'article 10 regula les queixes i suggeriments dels punts de trobada de titularitat de l'Administració de la Comunitat Autònoma, però no fa cap esment de cóm s'han de tramitar les queixes i suggeriments que puguin sorgir en els punts de trobada familiar titularitat d'altra administració o de titularitat privada, cosa que entenem seria recomanable.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 de febrer de 2011

DICTAMEN NÚM. 4/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA L'ORGANITZACIÓ, L'ESTRUCTURA I EL FUNCIONAMENT DELS REGISTRES AUTONÒMICS DE CENTRES D'ACOLLIMENT RESIDENCIAL DE PERSONES MENORS D'EDAT, DE PROTECCIÓ DE PERSONES MENORS D'EDAT I D'ADOPCIONS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 19 de gener de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració relativa al Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat, i d'adopcions.

Segon. El dia 24 de gener s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa de la directora general de Menors i Família sobre l'oportunitat d'elaborar un decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions.
2. Memòria econòmica.
3. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració d'inici del procediment.
4. Esborrany del Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions.
5. Tràmit d'audiència del Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions, a les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears i als consells insulars.
6. Resolució de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret i publicació en el BOIB.

7. Suggeriments presentats per la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
8. Suggeriments presentats per la Conselleria de Salut i Consum.
9. Suggeriments presentats per la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.
10. Suggeriments presentats per la Conselleria d'Economia i Hisenda.
11. Suggeriments presentats per la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia.
12. Suggeriments presentats per l'Institut Mallorquí d'Afers Socials.
13. Suggeriments presentats pel Consell Insular d'Eivissa.
14. Suggeriments presentats pel Consell Insular de Menorca.
15. Informe d'Impacte de Gènere de l'Institut Balear de la Dona.
16. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
17. Informe sobre les càrregues administratives relatiu al Projecte de decret.
18. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració en relació al Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions.
19. Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions.
20. Certificat del secretari del Consell d'Infància i Família en el qual es fa constar que en l'Ordre del dia de la sessió ordinària del Ple del Consell d'Infància i Família de les Illes Balears que tindrà lloc el 2 de febrer de 2011, s'acorda incloure el següent punt: projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de febrer de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre capítols amb un total de 22 articles, i una part final composta per 1 disposició addicional i dues de finals.

I. En el preàmbul exposa el marc normatiu i la justificació d'aquest Projecte de decret. Després de fer una exposició de la normativa en vigor, recorda la distribució competencial de l'Estatut d'autonomia en els termes següents:

> L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, redactat d'acord amb la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, inclou com a competències exclusives de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la protecció de persones menors d'edat, i l'article 70.8 atribueix la tutela, l'acolliment i l'adopció de persones menors d'edat als consells insulars com a competència pròpia. Això no obstant, d'acord amb l'article 72.2 de l'Estatut, correspon al Govern la coordinació de l'activitat dels consells insulars en tot el que pugui afectar els interessos de la Comunitat Autònoma comptant amb la participació necessària d'aquestes institucions. A aquests efectes, per elaborar aquest Decret, s'han tingut en compte les aportacions dels consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

II. La part dispositiva consta de 22 articles:

Capítol I: disposicions generals, amb els articles 1 a 7, regula l'objecte, el caràcter dels registres, accés i cessió de les dades, les figures del responsable i l'encarregat del registre. Així l'objecte d'aquest Projecte de decret és:

> *establir el règim de funcionament, l'organització i l'estructura dels registres autonòmics dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions que preveuen la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors, i la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.*

Capítol II: estructura, amb l'article 8, disposa que els registres autonòmics compten amb la següent estructura:

a) Registre Autonòmic de Centres d'Acolliment Residencial de Persones Menors d'Edat.

b) Registre Autonòmic de Protecció de Persones Menors d'Edat:

   Secció primera: de la guarda

   Secció segona: de la tutela

   Secció tercera: dels acolliments

c) Registre Autonòmic d'Adopcions.

El capítol III, regula, en un sol article, el Registre Autonòmic de Centres d'Acolliment residencial de Persones Menors d'Edat.

El capítol IV contempla, en els articles 10 a 16 el registre autonòmic de protecció de persones menors d'edat, el qual està constituït per les dades relatives a les mesures de protecció aplicades a les persones menors d'edat en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, així com les formes d'exercir-les.

El capítol V, regula el Registre autonòmic d'adopcions en els articles 17 a 22.

III. Finalment, la disposició addicional primera disposa que les dades que contenguin els registres autonòmics que regula aquest Decret queden sotmeses a les normes que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i la normativa que la desplega.

La disposició addicional segona obliga a notificar a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades la creació, modificació i supressió dels registres d'aquest Decret.

La disposició final primera faculta la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració del Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions que siguin necessàries per desenvolupar aquest Decret. I la segona, que l'entrada en vigor d'aquest decret es produirà al cap d'un mes de la publicació en el BOIB.

III. Observacions

Única. La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears i també dels consells insulars (des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social), de sotmetre els avantprojectes de llei, els projectes de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, i sempre que regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació, a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu; i de projectes d'ordre de les conselleres i consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb caràcter facultatiu (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).

Així doncs, d'acord amb la Llei reguladora del CES, els dictàmens poden ser preceptius o facultatius, en funció del rang de la norma i de com afecti les matèries econòmiques i socials.

Sense ànim de fer una anàlisi exhaustiva de l'article 2 de la Llei 10/2000, sí farem unes breus notes en relació al Projecte de decret sobre el qual s'emet aquest dictamen. Així, des d'un punt de vista formal, tenint en compte el rang de la norma que es sotmet a dictamen, aquest hauria de ser preceptiu i, per tant, de sol·licitud obligatòria per part del Govern. Ara bé, aquesta nota formal no és suficient per tal que aquest dictamen es dicti amb caràcter preceptiu és necessari que es doni una altra nota relativa al fons, al contingut de la norma, és a dir, el projecte de norma ha de regular de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació. I això és així perquè aquest Consell es pronuncia sobre matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb la pretensió de valorar la incidència de les normes que s'aproven en la societat. Però no es tracta què tot projecte de decret que tracti aquestes matèries hagi de sotmetre's a la consideració d'aquest Consell, sinó aquells que les regulen de manera directa i estructural.

La dita Llei 5/2009, de modificació de la Llei del CES, en un esforç per delimitar el que s'ha d'entendre per matèria econòmica, social i d'ocupació, va introduir un paràgraf nou a l'article 2 de la Llei 10/2000 que disposa

> *4. A l'efecte de determinar les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, que composen l'àmbit material de les funcions del Consell Econòmic i social, s'hi entenen incloses totes aquelles que són pròpies de les organitzacions més representatives dels treballadors i dels empresaris i que afectin, entre d'altres, el desenvolupament regional, l'economia i els sectors productius, la fiscalitat, les relacions laborals i la seguretat i la salut laboral, la responsabilitat, la recerca, la sanitat i el consum, l'habitatge, el medi ambient, l'ordenació territorial, els serveis socials i la família.*

Certament, aquestes matèries ho són entre d'altres, però entenem que comptar amb una relació material ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del CES és, no ja tan sols de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per a la norma de què es tracti. No es tracta de fer una remissió automàtica al Consell de tota norma o disposició reglamentària que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquelles amb rellevància econòmica i social, aquelles que regulen (pel que fa a les de sol·licitud de caràcter preceptiu, com és el cas) de manera directa i estructural matèries econòmiques, socials o d'ocupació.

Hem d'aclarir igualment, que per tal que es pugui sol·licitar un dictamen amb caràcter facultatiu el projecte de norma, si ve d'una conselleria del Govern de les Illes Balears, ha de se d'una ordre del conseller o consellera corresponent, però no un projecte de decret, d'acord amb l'article 2 de la Llei 10/2000.

En conseqüència, en el cas que ens ocupa, l'objecte del Projecte de decret és *establir el règim de funcionament, l'organització i l'estructura dels registres autonòmics dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions.* Per tant, aquest projecte de norma regula una sèrie de registres autonòmics, però no es pot considerar que es tracti d'una regulació directa i estructural de matèria econòmica o social, ja que estableix com funcionen i com s'organitzen uns registres. Certament aquest registres autonòmics formen part de la matèria "serveis socials", però no del cos principal d'aquesta matèria i, per tant, no es pot considerar que el Projecte de decret reguli de manera directa i estructural la matèria serveis socials.

Tot el que s'ha dit fins aquí, es fa sense ànim de desincentivar les consultes que s'efectuïn al CES, que són sempre ben rebudes, sinó amb la pretensió de delimitar l'àmbit d'actuació d'aquest òrgan estatutari i treballar per fer aportacions útils i profitoses per a la societat balear.

IV. Conclusions

D'acord amb tot el que s'ha exposat i d'acord amb l'article 2 de la Llei 10/2000, aquest Consell Econòmic i Social de les Illes Balears considera que no ha d'emetre dictamen sobre el Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el

funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat, i d'adopcions.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 de febrer de 2011

DICTAMEN NÚM. 5/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET REGULADOR DELS PRINCIPIS GENERALS PER A LA CONCERTACIÓ DE SERVEIS A L'ÀMBIT DEL SISTEMA PÚBLIC DE SERVEIS SOCIALS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 25 de gener de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, relativa al Projecte de decret pel qual s'estableixen els criteris i principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit del sistema públic de Serveis Socials.

Segon. El dia 27 de gener s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe del director general d'Atenció a la Dependència, motivant l'elaboració d'un decret regulador dels principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit del sistema públic de Serveis Socials.
2. Estudi econòmic de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de 9 de novembre de 2010.
3. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, per la qual s'ordena l'inici del procediment per elaborar el decret regulador dels principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit del sistema públic de Serveis Socials, i es designa l'òrgan responsable de tramitar-lo.
4. Esborrany del Projecte de decret de referència en versió catalana.
5. Oficis de remissió de l'esborrany del projecte de decret de referència a les conselleries per fer els suggeriments o al·legacions oportunes.
6. Justificants de recepció dels oficis de remissió de l'esborrany a les conselleries.
7. Suggeriments a l'esborrany del projecte de decret de referència per part de les següents conselleries: d'Habitatge i Obres Públiques; de Turisme i Treball; de Salut i Consum; de Comerç, Indústria i Energia; d'Innovació, Interior i Justícia; d'Economia i Hisenda.
8. Sol·licitud d'informe sobre l'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona i justificant de recepció.

9. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 25 de novembre de 2010, per la qual sotmet el Projecte de decret de referència al tràmit d'informació pública, durant un termini de 15 dies.

10. Diligència de revisió i correcció de l'assessor lingüístic donant el vistiplau per la publicació de la Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

11. Sol·licitud inserció BOIB i justificant de lliurament.

12. Publicació de la Resolució de la consellera per la qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret al BOIB núm. 180/2010, d'11 de desembre, versió català/castellà.

13. Justificant de l'exposició pública de la normativa a la web de la Conselleria.

14. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 25 de novembre de 2010 per la qual se sotmet a l'audiència de les entitats interessades el Projecte de decret de referència.

15. Tràmit d'audiència:

    15.1. Justificant de Correus.

    15.2. Oficis de remissió a les entitats interessades: FELIB, Consell Insular de Mallorca, Consell Insular d'Eivissa, Consell Insular de Menorca, Consell Insular de Formentera, Coordinadora Federació Balear de Persones amb Discapacitat, FEAPS, Associació Balear de Residències Privades de la Tercera Edat, UNAC.

    15.3. Justificants de recepció i carta retornada de l'Associació Balear de Residències Privades de la Tercera Edat.

    15.4. Justificant de Correus de remissió a l'Associació Balear de Residències Privades de la Tercer Edat i justificant de recepció.

16. Al·legacions presentades per les entitats interessades:

    16.1. Consell Insular d'Eivissa.

    16.2. Consell Insular de Menorca.

    16.3. Consell de Mallorca. IMAS.

    16.4. FELIB.

    16.5. Xarxa per a la Inclusió Social.

17. Informe sobre l'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.

18. Diligencia de la secretària general on es fa constar que s'ha sol·licitat un informe a l'Advocacia de la Comunitat Autònoma sobre el Projecte de decret de referència.

19. Informe jurídic de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma al Projecte de decret regulador dels principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit del sistema públic de Serveis Socials.

20. Informe 2/2010 del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears sobre el Projecte de decret pel qual s'estableixen els criteris i principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit del sistema públic de Serveis Socials.
21. Certificat del secretari de la Conferència Sectorial en matèria de Serveis on consta que el punt 3 de la convocatòria ordinària celebrada el 20 de desembre de 2010 era el Decret de referència.
22. Informe jurídic.
23. Estudi de càrregues administratives, en relació amb l'administració i les persones interessades, de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
24. Informe de la Secretaria General.
25. Ofici de remissió de documentació i sol·licitud d'informe del Projecte de decret pel qual s'estableixen els criteris i principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit dels sistema públic de Serveis Socials a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.
26. Memòria de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració relativa a la conveniència i idoneïtat de l'elaboració del decret pel qual s'estableixen els criteris i principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit del sistema públic de Serveis Socials per a la seva remissió a la Junta Consultiva.
27. Ofici de sol·licitud del dictamen al Consell Econòmic i Social.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de febrer de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre capítols amb un total de 14 articles, i una part final composta per 1 disposició addicional, 1 disposició transitòria, una de derogatòria i tres de finals.

El preàmbul comença recordant que els serveis socials no només constitueixen una exigència del model d'estat definit en la Constitució, sinó que també són un dels pilars de l'estat del benestar conjuntament amb els serveis educatius i sanitaris, en tant que conjunt d'intervencions que tenen per objecte garantir les necessitats bàsiques del ciutadans, atenent preferentment a l'autonomia personal i promovent el desenvolupament de les capacitats personals des del punt de vista de la seva dignitat.

A continuació es refereix a la Llei 9/1987, d'acció social i a la normativa que la desplega. En l'àmbit europeu, el Llibre blanc de la governança europea, el Tractat d'Amsterdam, la Constitució espanyola, la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat

d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, i la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència, suposen les primeres referències per garantir la participació i la cooperació de les entitats d'iniciativa social en el sistema balear de serveis socials.

L'Estatut d'autonomia, la Llei 4/2009, de serveis socials i la Llei 39/2006, ja esmentada, varen suposar passes importants cap a l'efectivitat dels drets socials.

Pel que fa a la competència dels consells insulars sobre aquesta matèria en el seu àmbit insular, reconeguda per l'article 70.4 de l'Estatut d'autonomia, aquest Decret es dicta parcialment a l'empara de l'article 58.3, pel qual el Govern de les Illes Balears pot establir principis generals sobre les competències pròpies dels consells insulars a l'efecte d'establir un mínim normatiu comú a tot el territori autonòmic.

Per altra banda, l'article 31.5 de l'Estatut estableix que, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el desenvolupament legislatiu i l'execució sobre contractes i concessions administratives en l'àmbit substantiu de competències de la Comunitat Autònoma.

Els canvis normatius en matèria de contractació administrativa i la impossibilitat material de l'Administració de poder prestar tots els serveis socials pel seu compte o amb els seus propis mitjans, així com la conceptualització dels serveis esmentats com a drets subjectius de les persones beneficiàries, fan necessari la regulació del concert com a modalitat de contracte de gestió dels serveis públics, per als serveis socials.

II. La part dispositiva consta de quatre capítols, amb un total de 14 articles:

Capítol I, articles 1 i 2, regula l'objecte i l'àmbit d'aplicació.

Pel que fa a l'objecte, el configura com l'establiment dels criteris i dels principis generals per a la concertació dels serveis inclosos a la xarxa de serveis socials d'atenció pública per part de les administracions públiques competents en matèria de serveis socials, d'acord amb l'article 36 *j)* de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, respectant en tot cas els principis de publicitat, concurrència, igualtat i no-discriminació.

Capítol II, articles 3 i 4, regula el règim d'acció concertada, el qual té un doble objecte. D'una banda, garantir el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida mitjançant la cobertura de les seves necessitats personals bàsiques i de les necessitats socials, en el marc de la justícia social, l'equitat, la cohesió territorial i el benestar de les persones, i de l'altra, optimitzar el recursos privats disponibles per assolir aquests objectius.

El capítol III regula el procediment de l'acció concertada (articles 5 a 14), amb l'establiment dels requisits de les entitats privades que vulguin prestar els serveis que es determini en la resolució corresponent de la persona titular de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, la regulació de la Comissió de Concerts.

L'article 13 disposa que els concerts tenen una durada inicial de quatre anys i es poden prorrogar expressament per anualitats successives fins a un màxim de 25 anys. No obstant això, les administracions competents poden determinar-ne una durada inicial i un nombre de pròrrogues diferents, justificant-ho adequadament en l'expedient, amb la limitació de 25 anys.

III. Finalment, la disposició addicional determina els principis generals a l'empara de l'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia.

La disposició final primera faculta la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per dictar les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret. I la segona disposa que aquest Decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

III. Observacions

Única. La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears i també dels consells insulars (des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social), de sotmetre els avantprojectes de llei, els projectes de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, i sempre que regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació, a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu; i de projectes d'ordre de les conselleres i consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb caràcter facultatiu (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).

Així doncs, d'acord amb la Llei reguladora del CES, els dictàmens poden ser preceptius o facultatius, en funció del rang de la norma i de com afecti les matèries econòmiques i socials.

Sense ànim de fer una anàlisi exhaustiva de l'article 2 de la Llei 10/2000, sí farem unes breus notes en relació al Projecte de decret sobre el qual s'emet aquest dictamen. Així, des d'un punt de vista formal, tenint en compte el rang de la norma que es sotmet a dictamen, aquest hauria de ser preceptiu i, per tant, de sol·licitud obligatòria per part del Govern. Ara bé, aquesta nota formal no és suficient. Per tal que aquest dictamen es dicti amb caràcter preceptiu és necessari que es doni una altra nota relativa al fons, al contingut de la norma, és a dir, el projecte de norma ha de regular de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació. I això és així perquè aquest Consell es pronuncia sobre matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb la pretensió de valorar la incidència de les normes que s'aproven en la societat. Però no es tracta què tot projecte de decret que tracti aquestes matèries hagi de sotmetre's a la consideració d'aquest Consell, sinó aquells que les regulen de manera directa i estructural.

La dita Llei 5/2009, de modificació de la Llei del CES, en un esforç per delimitar el que s'ha d'entendre per matèria econòmica, social i d'ocupació, va introduir un paràgraf nou a l'article 2 de la Llei 10/2000 que disposa

> *4. A l'efecte de determinar les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, que composen l'àmbit material de les funcions del Consell Econòmic i social, s'hi entenen incloses totes aquelles que són pròpies de les organitzacions més representatives dels treballadors i dels empresaris i que afectin, entre d'altres, el desenvolupament regional, l'economia i els sectors productius, la fiscalitat, les relacions laborals i la seguretat i la salut laboral, la responsabilitat, la recerca, la sanitat i el consum, l'habitatge, el medi ambient, l'ordenació territorial, els serveis socials i la família.*

Certament, aquestes matèries ho són entre d'altres, però entenem que comptar amb una relació material ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del CES és, no ja tan sols de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per a la norma de què es tracti. No es tracta de fer una remissió automàtica al Consell de tot projecte de norma o de disposició reglamentària que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquells amb rellevància econòmica i social, aquells que regulen (pel que fa a les de sol·licitud de caràcter preceptiu, com és el cas) de manera directa i estructural matèries econòmiques, socials o d'ocupació.

Hem d'aclarir igualment, que per tal que es pugui sol·licitar un dictamen amb caràcter facultatiu el projecte de norma, si ve d'una conselleria del Govern de les Illes Balears, ha de se d'una ordre del conseller o consellera corresponent, però no un projecte de decret, d'acord amb l'article 2 de la Llei 10/2000.

En conseqüència, en el cas que ens ocupa, l'objecte del projecte de decret és *establir els criteris i els principis generals per a la concertació dels serveis inclosos a la xarxa de serveis socials d'atenció pública per part de les administracions públiques competents en matèria de serveis socials, d'acord amb l'article 36 j) de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, respectant en tot cas els principis de publicitat, concurrència, igualtat i no-discriminació.* Per tant, aquest projecte de norma regula no el règim de l'acció concertada, sinó l'objecte d'aquest règim juntament amb el procediment aplicable, però no es pot considerar que es tracti d'una regulació directa i estructural de matèria econòmica o social, ja que estableix uns principis generals aplicables a totes les administracions públiques dins l'àmbit territorial de la comunitat autònoma i el procediment que ha d'aplicar la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració i, de manera complementària, les altres administracions. Certament el concert de serveis socials forma part de la matèria "serveis socials", però no del cos principal d'aquesta matèria i, per tant, no es pot considerar que el Projecte de decret reguli de manera directa i estructural la matèria serveis socials.

Tot el que s'ha dit fins aquí, es fa sense ànim de desincentivar les consultes que s'efectuïn al CES, que són sempre ben rebudes, sinó amb la pretensió de delimitar l'àmbit d'actuació d'aquest òrgan estatutari i treballar per fer aportacions útils i profitoses per a la societat balear.

IV. Conclusions

D'acord amb tot el que s'ha exposat i d'acord amb l'article 2 de la Llei 10/2000, aquest Consell Econòmic i Social de les Illes Balears considera que no ha d'emetre dictamen sobre el Projecte de decret pel qual s'estableixen els criteris i principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit dels sistema públic de Serveis Socials.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 de febrer de 2011

DICTAMEN NÚM. 6/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULEN MESURES PER POTENCIAR EL PAPER ACTIU DELS ÒRGANS DE REPRESENTACIÓ I DE PARTICIPACIÓ DELS TREBALLADORS I LES TREBALLADORES AMB FUNCIONS ESPECÍFIQUES EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ DE RISCS LABORALS A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 10 de febrer de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Turisme i Treball relativa al Projecte de decret pel qual es regulen mesures per potenciar el paper actiu dels òrgans de representació i de participació dels treballadors i les treballadores amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears.

Segon. El dia 11 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, el president resol aplicar les normes especials de procediment, que implica que Secretaria General elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent per a que sigui debatuda i aprovada.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa de l'oportunitat de la regulació.
2. Memòria de la taula de vigències de disposicions anteriors.
3. Estudi econòmic.
4. Resolució de la consellera de Turisme i Treball per la qual s'ordena l'inici de l'expedient i es designa l'òrgan responsable del procediment.
5. Avantprojecte de decret pel qual es regulen mesures per potenciar el paper actiu dels òrgans de representació i de participació dels treballadors i les treballadores amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears.
6. Redacció de la Resolució de la consellera per la qual se sotmet el projecte de decret al tràmit d'audiència i informació pública.
7. Sol·licitud d'inserció al BOIB per a informació pública i documentació adjunta.
8. Publicació al BOIB núm. 167 de data 18/11/2010 d'informació pública del Projecte de decret.
9. Suggeriments d'UGT Illes Balears.

10. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria de Salut i Consum i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
11. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
12. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria d'Educació i Cultura i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
13. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
14. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria de Presidència i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
15. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
16. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria d'Afers Socials, promoció i Immigració i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
17. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria d'Economia i Hisenda i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
18. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
19. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a l'Institut Balear de la Dona i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
20. Tramesa de l'Avantprojecte de decret als consells Insulars i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
21. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a Inspecció de Treball i Seguretat Social i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
22. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a FELIB i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
23. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a CCOO i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
24. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a CSI-CSIF i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
25. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a STEI-i i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
26. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a PIMEB i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
27. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a Fundació Laboral de la Construcció i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
28. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a ASPA i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.

29. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a UGT i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
30. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a la Fundación Prevención Hostelería i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
31. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a CAEB i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
32. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a USO i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
33. Tramesa de l'Avantprojecte de decret a AMAT i justificant de recepció, perquè hi facin suggeriments.
34. Suggeriments de la CAEB.
35. Suggeriments de l'Institut Balear de la Dona.
36. Suggeriments de la Conselleria d'Educació i Cultura.
37. Suggeriments de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.
38. Suggeriments de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
39. Suggeriments de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia.
40. Suggeriments d'USO.
41. Suggeriments de la Conselleria de Salut i Consum.
42. Suggeriments de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.
43. Suggeriments de FELIB.
44. Suggeriments de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia.
45. Resum de les al·legacions presentades i valoració de la directora general de Salut Laboral.
46. Sol·licitud informe preceptiu de la Secretaria General de la Conselleria de Turisme i Treball i justificant de recepció.
47. Suggeriments del Consell d'Eivissa, presentats fora de termini.
48. Informe preceptiu del Servei Jurídic de la Conselleria de Treball i Formació.
49. Informe preceptiu de la secretaria General de la Conselleria de Treball i Formació.
50. Avantprojecte de decret del Consell de Govern amb les incorporacions dels suggeriments acceptats (en versió en català i en castellà).

Quart. D'acord amb el procediment aplicable la secretària general elabora una proposta de dictamen segons la qual considera que aquest Projecte de decret no s'ha de sotmetre a dictamen del CES per no regular de manera directa i estructural matèria econòmica, social i d'ocupació, que es elevada a la Comissió Permanent. Aquesta Comissió no accepta la proposta i considera que ha d'entrar a analitzar el fons del

Projecte, motiu pel qual es torna la proposta a la secretària general per tal que, amb les aportacions que facin els consellers, s'elabori una nova proposta.

Cinquè. El dia 25 de febrer de 2011 s'eleva, per correu electrònic, a la Comissió Permanent una nova proposta. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 3 de març de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre capítols amb un total de 23 articles, una part final composta per 1 disposició addicional, una de transitòria, una de derogatòria i dues de finals; i sis annexos.

I. Segons la part expositiva, aquest Projecte de decret es dicta en exercici de les competències exclusives de la comunitat Autònoma sobre el procediment administratiu derivat de les especialitats de la seva organització pròpia, atribuïdes per l'article 30.36 de l'Estatut d'autonomia, i de les competències executives atribuïdes per l'article 32.11.

Així mateix, exposa la situació normativa que genera aquesta norma. D'una banda, l'article 40.2 de la Constitució espanyola, que estableix com a principi rector de la política social i econòmica, que els poders públics vetllaran per la seguretat e higiene a la feina.

De l'altra, l'article 27 de l'Estatut d'autonomia, segons el qual les administracions públiques de les Illes Balears impulsaran la formació permanent, l'accés gratuït als serveis públics d'ocupació i a l'ocupació estable i de qualitat en la qual es garanteixin la seguretat, la dignitat i la salut a la feina.

Finalment, la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscs laborals, la qual regula els drets de consulta i participació de les persones treballadores en relació amb les qüestions que afecten la seguretat i la salut a la feina. Atribueix als denominats Delegats i Delegades de Prevenció designats, per i entre els representants del personal en l'àmbit dels respectius òrgans de representació, l'exercici de les funcions específiques en matèria de prevenció de riscs a la feina. D'altra banda, la Llei configura el Comitè de Seguretat i Salut com l'òrgan paritari i col·legiat de participació destinat a la consulta regular i periòdica de les actuacions de l'empresa en matèria de prevenció de riscs laborals.

En l'àmbit de les Illes Balears, cal esmentar el Pla de Xoc contra la sinistralitat laboral de les Illes Balears aprovat pel Consell de Salut Laboral el 20 de desembre de 2007, i el Pla de Seguretat i Salut i Ambient Laboral 2008/2011, de 13 de juliol de 2009.

II. La part expositiva consta de 23 articles:

Capítol I: disposicions generals. Aquest capítol consta d'un sol article, el primer, on regula l'objecte i l'àmbit d'aplicació del decret. D'acord amb això, aquest decret té un

objecte genèric, que és la regulació de mesures per fomentar el paper actiu dels òrgans de representació i de participació dels treballadors i les treballadores amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscos laborals i, en concret, regula:

a) El Registre de delegats i delegades de Prevenció, òrgans específics que, si s'escau, els substitueixin i Comitès de Seguretat i Salut i els seus membres electes.

b) La creació d'una targeta identificativa per als Delegats i les Delegades de Prevenció o òrgans específics que, si s'escau, els substitueixin, com a acreditació oficial.

c) El contingut, de caràcter orientatiu, del programa de formació especialitzada en prevenció de riscs laborals per als Delegats i les Delegades de Prevenció, membres dels òrgans específics que els substitueixin i components dels Comitès de Seguretat i Salut.

Capítol II. En els article 2 a 16 regula els registres de delegats i delegades de Prevenció, òrgans específics que els substitueixin i els comitès de seguretat i salut de les Illes Balears. L'article 2 disposa que el registre té naturalesa administrativa i caràcter públic i que estarà adscrit a la Direcció General de Salut Laboral de la Conselleria de Turisme i Treball. El segon apartat desplega els òrgans que s'han d'inscriure:

a) Els delegats i les delegades de prevenció, en els termes establerts a l'article 35.2 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre.

b) Els òrgans específics que, si s'escau, substitueixin els delegats i delegades de prevenció, creats a través de la negociació col·lectiva o mitjançant els acords a què es refereix l'article 83.3 del text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1995, del 24 de març (BOE núm. 75 de 29 de març).

c) Els òrgans establerts en l'àmbit de les Administracions Públiques, d'acord amb el que preveu l'article 35.4 de la Llei 31/1995, del 8 de novembre.

d) Els Comitès de Seguretat i Salut i els seus membres electes.

e) Els Comitès Intercentres de Seguretat i Salut i els seus membres electes, de conformitat amb el que disposa l'article 38.3 de la Llei 31/1995, del 8 de novembre.

L'article 4 regula les funcions del registre i l'article 5, el tractament de la informació i estructura registral, que es durà a terme amb mitjans i procediments informàtics.

Els articles 7 a 15 regulen les inscripcions concretes i, finalment, l'article 16 regula la publicitat del contingut del Registre, d'acord amb l'article 37 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i la Llei 15/1999, de 13 de desembre.

El capítol III, regula, en els articles 17 i 18, la Targeta identificativa dels delegats i delegades de prevenció de riscs laborals i òrgans específics que els substitueixin. Aquesta targeta ha de ser expedida per la Direcció General de Salut Laboral i es configura com el document acreditatiu de la condició de delegat o delegada de prevenció.

El capítol IV contempla la formació especialitzada en prevenció de riscs laborals i es remet a l'annex VI del decret. La impartició de la formació serà responsabilitat de cada organització sindical, amb el suport de les empreses per tal que la formació sigui rebuda per cada delegat o membre del comitè en el termini de 12 mesos des de la inscripció en el registre.

El capítol V està dedicat a la tramitació electrònica dels procediments en els articles 21 a 23, d'acord amb la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, la Llei 59/2003, de 19 de desembre, de firma electrònica, el Decret 113/2010, de 5 de novembre, d'accés electrònic als serveis públics de l'administració de la comunitat autònoma i el Decret 107/2006, de 15 de desembre, de firma electrònica.

III. Finalment, la disposició addicional única disposa que allò que estableix aquest Decret s'aplicarà, així mateix, en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears amb les adaptacions que calguin, en atenció a les seves peculiaritats en matèria de representació col·lectiva.

La disposició transitòria única regula l'adaptació de les inscripcions existents, per a la qual estableix un termini de 12 mesos.

La disposició derogatòria elimina de l'ordenament jurídic el Decret 48/2001, de 30 de març, pel qual s'estableix l'obligació de registre i dipòsit dels actes de designació del delegats de prevenció i de constitució dels comitès de seguretat i salut.

La disposició final primera faculta la consellera de Turisme i Treball del Govern de les Illes Balears a modificar, mitjançant ordre, el contingut del programa de formació especialitzada en prevenció de riscs laborals de l'annex VI, amés de totes les disposicions que siguin necessàries per al desenvolupament i execució d'aquest decret. I la segona, que l'entrada en vigor d'aquest decret es produirà 20 dies després de la publicació en el BOIB.

Pel que fa als annexos, en trobam sis:

Annex I: Registre de delegats i delegades de prevenció, òrgans específics que els substitueixin i comitès de seguretat i salut de les Illes Balears: Comunicació de designació de delegats/des de prevenció o òrgans específics que els substitueixin.

Annex II: Registre de delegats i delegades de prevenció, òrgans específics que els substitueixin i comitès de seguretat i salut de les Illes Balears: Comunicació de constitució del Comitè de seguretat i salut/comitè intercentres de seguretat i salut laboral.

Annex III: Registre de delegats i delegades de prevenció, òrgans específics que els substitueixin i comitès de seguretat i salut de les Illes Balears: comunicació de dades.

Annex IV: Model de targeta identificativa dels delegats o delegades de prevenció de riscs laborals o òrgans específics que els substitueixin.

Annex V: Registre de delegats i delegades de prevenció, òrgans específics que els substitueixin i comitès de seguretat i salut de les Illes Balears: Sol·licitud de targeta

identificativa per als delegats(des de prevenció o òrgans específics de els substitueixin.

Annex VI: contingut mínim del programa de formació especialitzada en prevenció de riscs laborals dirigit a delegats i delegades de prevenció de riscs laborals, òrgans específics que els substitueixin i membres dels comitès de seguretat i salut.

III. Observacions generals

Primera. La peculiar conformació de les font del dret laboral i, per tant, del dret que regula la prevenció de riscs i la seguretat i salut laboral, està marcada per la clara especificació de la matèria com a exclusiva de l'Estat, atès l'article 149.1.7a de la Constitució (CE). Arrel d'aquest repartiment competencial, la comunitat autònoma de les Illes Balears té limitada la capacitat normativa en la matèria als aspectes d'execució de la legislació laboral que, normalment, són aspectes de caire organitzatiu o de detall.

Segona. La Llei de prevenció de riscs laborals 31/1995, va suposar, entre d'altres coses, l'adequació de la legislació espanyola a la legislació comunitària sobre seguretat i salut en el treball. D'ençà, i a la vista de les debilitats i insuficiències de la Llei, s'ha produït tot un marc normatiu tendent a millorar les condicions de treball, a ordenar les responsabilitats dels actors relacionats amb el fet laboral i, sobre tot, a fomentar una nova cultura de la prevenció.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al títol del Projecte de decret, consideram que no dóna una acurada visió del què realment regula la norma. Aquesta regula un registre, una targeta identificativa i el programa de formació dels delegats de prevenció, però aquestes no són necessàriament mesures que fomentin l'activació dels delegats de prevenció. El registre dóna publicitat i la targeta els acredita com a tals. Només la formació pot considerar-se com a mesura que fomenta el paper actiu dels delegats de prevenció. Per tant, recomanam que es modifiqui el títol per tal que sigui més representatiu del contingut de la norma.

Segona. Pel que fa a l'articulat de la norma, farem les següents observacions i recomanacions:

1. Els comitès de seguretat i salut estan formats pels delegats de prevenció i els representants de l'empresa, en aquelles empreses de més de 50 treballadors, segons disposa la Llei 31/1995. Per tant, la inscripció d'aquests comitès en el Registre que es crea mitjançant aquest Projecte de decret, suposarà una duplicitat d'inscripcions ja que els delegats de prevenció s'hauran d'inscriure primer com els delegats de prevenció que són i, també, com a membres del

comitè. Per tant, proposam l'eliminació dels comitès de seguretat i salut ja que la seva inscripció no aporta cap informació útil i, en canvi, si una càrrega afegida.

2. L'article 9 preveu que en cas de variacions de designacions de delegats de prevenció es torni la targeta identificativa però no s'estableix cap responsabilitat en cas que no es torni ni, el que seria més greu, en cas d'un mal ús de la targeta.

3. L'article 13 relatiu a la inscripció de la modificació en la composició dels membres electes que integrin un Comitè Intercentres de Seguretat i salut disposa in fine, que aquest procediment s'ajustarà al que preveu l'article 12. Entenem que hauria de referir-se a l'article 11.

4. L'article 19 fa referència a la formació dels Delegats i les Delegades de Prevenció, membres dels òrgans específics que els substitueixin i components dels Comitès de Seguretat i Salut. S'ha de tenir en compte que els Comitès de Seguretat i Salut estan formats per representants de l'empresa i els delegats de prevenció i que la formació ho és pels delegats de prevenció, motiu pel qual consideram que, per tal d'evitar confusions i en coherència amb la primera observació d'aquest apartat, es pot suprimir la referència als comitès de seguretat i salut ja que ja estan contemplats els delegats de prevenció com a destinataris de la formació.

   L'apartat cinquè d'aquest article disposa que serà responsabilitat de cada organització sindical la impartició de la formació. Les empreses prestaran el suport necessari perquè la formació sigui rebuda per cada delegat/da o membre del comitè en el termini de 12 mesos des de la inscripció en el registre.

   No obstant això, la Llei 31/1995, de prevenció de riscs laborals disposa que la formació és responsabilitat de l'empresa en l'article 37.2 segons el qual

   > *El empresario deberá proporcionar a los Delegados de Prevención los medios y la formación en materia preventiva que resulten necesarios para el ejercicio de sus funciones. La formación se deberá facilitar por el empresario por sus propios medios o mediante concierto con organismos o entidades especializadas en la materia y deberá adaptarse a la evolución de los riesgos y a la aparición de otros nuevos, repitiéndose periódicamente si fuera necesario.*
   >
   > *El tiempo dedicado a la formación será considerado como tiempo de trabajo a todos los efectos y su coste no podrá recaer en ningún caso sobre los Delegados de Prevención.*

   D'acord amb això, l'apartat cinquè s'hauria de suprimir.

   Finalment, en relació amb aquest article 19 valoram de manera positiva que la formació hagi de ser presencial, així com el termini d'un any per formar-se.

5. L'annex IV, model de targeta, disposa, en el punt segon dels apartats dedicats a la targeta, que l'ús d'aquest document està limitat a l'exercici de les funcions regulades en l'article 36 de la Llei 31/1995, del 8 de novembre, de Prevenció de Riscs Laborals. Consideram que s'hauria d'afegir el següent:

   > "... disposant de les garanties establertes a l'article 37 de la mateixa llei."

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regulen mesures per potenciar el paper actiu dels òrgans de representació i de participació dels treballadors i les treballadores amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears, i sol·licita al Govern de les Illes Balears que sigui receptiu amb les recomanacions d'aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 4 de març de 2011

DICTAMEN NÚM. 7/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE MODIFICACIÓ DEL DECRET 85/1990, DE 20 DE SETEMBRE, PEL QUAL ES REGULA EL RÈGIM RETRIBUTIU DELS FUNCIONARIS AL SERVEI DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 14 de febrer de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia relativa al Projecte de decret de modificació del Decret 85/1990, de 20 de setembre, pel qual es regula el règim retributiu dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El dia 15 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, el president resol aplicar el procediment abreujat urgent, que implica que Secretaria General elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució conjunta dels consellers d'Economia, Hisenda i d'Innovació, Interior i justícia d'inici del procediment per a l'elaboració del Projecte de decret de modificació del Decret 85/1990, de 20 de setembre, pel qual es regula el règim retributiu dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
2. Memòria de la Direcció General de la Funció Pública sobre el Projecte de decret.
3. Primera versió del projecte de decret de modificació del Decret 85/1990.
4. Estudi econòmic del Projecte de decret de modificació del Decret 85/1990.
5. Tràmit d'audiència amb les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears i membres de la Mesa Sectorial de Serveis generals.
6. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
7. Tramesa de l'informe d'impacte de gènere de l'IBDona.
8. Suggeriments i observacions de diverses conselleries i institucions, presentades en el tràmit d'audiència.

9. Informe relatiu a les Al·legacions presentades al Projecte de decret.
10. Versió definitiva del Projecte de decret de modificació del Decret 85/1990, de 20 de setembre, pel qual es regula el règim retributiu dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
11. Certificació del secretari de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de la CAIB, pel que fa a la inclusió de l'esborrany en l'ordre del dia de dues sessions.
12. Certificació del secretari de la Comissió de Personal de la CAIB, pel que fa a l'informe favorable relatiu al Projecte de decret.
13. Certificació del secretari de la Comissió Interdepartamental de Retribucions de la CAIB.
14. Versió definitiva del Projecte de decret de modificació del Decret 85/1990, de 20 de setembre, pel qual es regula el règim retributiu dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable la Secretaria General elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de febrer de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva amb dos articles i una part final composta per 1 disposició derogatòria i una de final.

I. La part expositiva dóna els motius que han dut a modificar únicament un article del Decret 85/1990, sabent que, una vegada aprovada la Llei de la funció pública de les administracions públiques, que es troba actualment en seu parlamentària, s'haurà de revisar tota la normativa reglamentària de funció pública.

II. La part dispositiva consta de 2 articles. L'article 1 dóna nova redacció a l'article 11 del Decret 85/1990 i, l'article 2 afegeix una disposició addicional cinquena al mateix Decret, en previsió de l'aprovació de la Llei de funció pública de les administracions de les Illes Balears.

III. La disposició derogatòria elimina de l'ordenament jurídic uns preceptes del Decret 45/1995, de 4 de maig, pel qual s'aprova el reglament disciplinari de la funció pública.

La disposició final disposa que l'entrada en vigor d'aquest decret es produirà l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

III. Observacions

Única. La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears i també dels consells insulars (des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social), de sotmetre els avantprojectes de llei, els projectes de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, i sempre que regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació, a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu; i de projectes d'ordre de les conselleres i consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb caràcter facultatiu (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).

Així doncs, d'acord amb la Llei reguladora del CES, els dictàmens poden ser preceptius o facultatius, en funció del rang de la norma i de com afecti les matèries econòmiques i socials.

Sense ànim de fer una anàlisi exhaustiva de l'article 2 de la Llei 10/2000, sí farem unes breus notes en relació al Projecte de decret sobre el qual s'emet aquest dictamen. Així, des d'un punt de vista formal, tenint en compte el rang de la norma que es sotmet a dictamen, aquest hauria de ser preceptiu i, per tant, de sol·licitud obligatòria per part del Govern. Ara bé, aquesta nota formal no és suficient per tal que aquest dictamen es dicti amb caràcter preceptiu és necessari que es doni una altra nota relativa al fons, al contingut de la norma, és a dir, el projecte de norma ha de regular de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació. I això és així perquè aquest Consell es pronuncia sobre matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb la pretensió de valorar la incidència de les normes que s'aproven en la societat. Però no es tracta què tot projecte de decret que tracti aquestes matèries hagi de sotmetre's a la consideració d'aquest Consell, sinó aquells que les regulen de manera directa i estructural.

La dita Llei 5/2009, de modificació de la Llei del CES, en un esforç per delimitar el que s'ha d'entendre per matèria econòmica, social i d'ocupació, va introduir un paràgraf nou a l'article 2 de la Llei 10/2000 que disposa

> *4. A l'efecte de determinar les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, que composen l'àmbit material de les funcions del Consell Econòmic i social, s'hi entenen incloses totes aquelles que són pròpies de les organitzacions més representatives dels treballadors i dels empresaris i que afectin, entre d'altres, el desenvolupament regional, l'economia i els sectors productius, la fiscalitat, les relacions laborals i la seguretat i la salut laboral, la responsabilitat, la recerca, la sanitat i el consum, l'habitatge, el medi ambient, l'ordenació territorial, els serveis socials i la família.*

Certament, aquestes matèries ho són entre d'altres, però entenem que comptar amb una relació material ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del

CES és, no ja tan sols de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per a la norma de què es tracti. No és qüestió de fer una remissió automàtica a aquest Consell de tota norma o disposició reglamentària que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquelles amb rellevància econòmica i social, aquelles que regulen (pel que fa a les de sol·licitud de caràcter preceptiu, com és el cas) de manera directa i estructural matèries econòmiques, socials o d'ocupació.

Hem d'aclarir igualment, que per tal que es pugui sol·licitar un dictamen amb caràcter facultatiu el projecte de norma, si ve d'una conselleria del Govern de les Illes Balears, ha de se d'una ordre del conseller o consellera corresponent, però no un projecte de decret. Tot això, d'acord amb l'article 2 de la Llei 10/2000.

En conseqüència, en el cas que ens ocupa, el Projecte de decret modifica un article del Decret 85/1990, relatiu a la determinació de la deducció d'havers i afegeix una disposició addicional en atenció al Projecte de llei de funció pública que es troba en tramitació en el Parlament de les Illes Balears.

Certament, el contingut concret del que s'ha de considerar "matèria econòmica, social i d'ocupació" s'ha d'anar delimitant cas per cas i, pel que fa a aquest Projecte de decret, la regulació puntual i parcial d'un aspecte de les retribucions del personal funcionari de la Comunitat Autònoma no es pot interpretat com a regulació directa i estructural.

IV. Conclusions

D'acord amb tot el que s'ha exposat i d'acord amb l'article 2 de la Llei 10/2000, aquest Consell Econòmic i Social de les Illes Balears considera que no ha d'emetre dictamen sobre el Projecte de decret de modificació del Decret 85/1990, de 20 de setembre, pel qual es regula el règim retributiu dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

	Vist i plau
La secretària general	El president en funcions
Àngels Bellinfante Torres	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 23 de febrer de 2011

DICTAMEN NÚM. 8/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT PER AL DESPLEGAMENT DE LA LLEI 11/2001, DE 15 DE JUNY, D'ORDENACIÓ DE L'ACTIVITAT COMERCIAL A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 14 de febrer de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, relativa al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears.

Segon. El dia 16 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la FELIB.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Còpia de la memòria justificativa, sobre la proposta del decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears.
2. Còpia de la Resolució de la consellera de Comerç, Indústria i Energia, per la qual s'acorda l'inici del procediment d'elaboració de la proposta del decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears.
3. Còpia de l'informe previ del servei jurídic. Informació pública.
4. Comunicació de la proposta de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, a entitats relacionades amb el sector de comerç.
5. Al·legacions a la proposta de decret.
6. Contestació a les al·legacions presentades.
7. Còpia dels escrits remesos als consells insulars.
8. Escrits de tràmit d'audiència a les conselleries perquè puguin formular les observacions pertinents.
9. Escrits de contestació de les conselleries.
10. Escrits de contestació dels suggeriments de les conselleries.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de març de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte de decret tramés per dictamen comença amb l'exposició dels motius que han dut a l'elaboració d'aquesta norma. A continuació, la part dispositiva està estructurada en cinc capítols amb un total de 25 articles, i la part final consta de 3 disposicions addicionals, 3 disposicions transitòries, i dues de finals. Finalment, s'han incorporat dos annexos.

I. Així doncs, aquest projecte de decret neix en compliment de la disposició final primera de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears. L'exposició de motius s'estructura en tres apartats. En el primer, explica quina és la situació normativa en matèria de comerç i perquè és necessària la seva regulació, justificant-la en la importància del sector comercial per al producte interior brut de les Illes Balears i en atenció a la incidència dels processos de concentració del comerç d'alimentació, de l'aparició de les cadenes i agrupacions comercials, de la consolidació dels supermercats i la instal·lació de grans superfícies de venda, i la introducció de nous sistemes de venda telemàtica o a domicili.

En el segon apartat reprodueix l'article 30.42 de l'Estatut d'autonomia, relatiu a les competències de la Comunitat Autònoma en matèria de comerç interior i recorda que, segons l'article 109, es competència de la Comunitat Autònoma el desplegament i l'execució del dret comunitari d'acord amb les seves competències.

Per tant, continua, en aplicació del principi de jerarquia normativa, la competència d'aquest projecte de decret ha de posar-se en relació amb la Directiva 2006/123/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre, relativa als serveis en el mercat interior, transposada en matèria de comerç a les Illes Balears mitjançant la Llei de les Illes Balears 8/2009, de 16 de desembre, els preceptes bàsics de la Llei de l'Estat 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés de les activitats de serveis i el seu exercici, de la Llei de l'Estat 25/2009, de 22 desembre, de modificació de diverses lleis per a l'adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, de la Llei de l'Estat 1/2010, d'1 de març, de reforma de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç minorista i del Reial decret 199/2010, de 26 de febrer, pel qual es regula l'exercici de la venda ambulant o no sedentària.

A continuació fa un repàs als recursos d'inconstitucionalitat que encara estan pendents de sentència, en matèria de comerç interior.

El tercer apartat fa una exposició del contingut del decret.

II. La part dispositiva consta de cinc capítols, amb un total de 25 articles:

Capítol I, articles 1 a 5, regula l'objecte, el concepte d'activitat comercial, la venda directa de productes agraris, ramaders o agropecuaris, la venda en establiments turístics, la informació dels drets lingüístics dels consumidors i la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

L'objecte d'aquest decret és desplegar la Llei 11/2001, per coadjuvar en l'ordenació i la millora de les estructures comercials de les Illes Balears. L'article 4 disposa que els establiments comercials han d'informar els consumidors dels seus drets lingüístics i que tots els documents d'oferta de serveis han d'estar redactats, al menys en català. I passa a definir què s'ha d'entendre per document d'oferta de serveis.

Capítol II, recull en l'article 6 la limitació dels diumenges o festius sense activitat comercial. I disposa que en el cas que se succeeixin 3 o més diumenges i/o festius, estatals o autonòmics, de manera consecutiva, un d'aquests haurà de formar part del calendari dels vuit dies d'obertura autoritzada.

El capítol III contempla les modalitats de venda en els articles 7 a 14. Entre aquestes trobam les vendes en promoció o oferta, vendes amb obsequi, vendes en liquidació, venda de saldos, venda a distància, venda ambulant i la regulació de la venda dels productes artesanals dins l'àrea dels mercats ambulants.

El capítol IV regula el Registre General de Comerç de les Illes Balears així com els procediments d'inscripció, modificació i cancel·lació de dades. L'article 20 regula la coordinació amb els ajuntaments, establint l'obligació què, al menys una vegada l'any, comuniquin a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, les llicències d'obertura i funcionament dels establiments d'activitat comercial que hagin concedit.

El capítol V contempla la funció inspectora i el règim sancionador en el articles 22 a 25. La funció inspectora és competència de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, si be es poden subscriure convenis de col·laboració amb els consells insulars i els ajuntaments.

III. Finalment, la disposició addicional primera fa referència als nous establiments comercials que no poden disposar en la seva edificació de la dotació mínima d'aparcaments prevista en l'article 17.2.c.3 de la Llei 11/2001.

La disposició addicional segona regula la declaració responsable d'activitat comercial innòcua amb la relació de circumstàncies que s'han d'acreditar.

La disposició addicional tercera sota el títol de zona acústica contaminada, fa referència a la instal·lació de grans establiments comercials a aquestes zones, d'acord amb el mapa de renous no estratègics.

La disposició transitòria primera regula l'adaptació dels actual establiments comercials col·lectius i disposa que en el cas d'un establiment comercial que tengui caràcter col·lectiu, que estigui executat abans de l'entrada en vigor de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, si es vol instal·lar un

establiment individual que superi la superfície útil per a l'exposició i la venda, regulada en l'article 13 de l'actual Llei, caldrà expressament l'atorgament de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

La disposició transitòria segona fa referència al règim de les autoritzacions municipals de venda ambulant vigents concedides amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest decret.

La disposició transitòria tercera fa referència als establiments comercials regulats en la disposició addicional sisena de la Llei 11/2001, és a dir, els de superfície de venta inferior a 700 m^2 en Mallorca, a 400 en Eivissa i Menorca i a 200 m^2 en Formentera, per als quals s'obri un termini transitori de 2 anys per instar a l'ajuntament respectiu l'exoneració de l'obtenció del permís d'instal·lació i de la llicència d'obertura i funcionament.

La disposició final primera faculta la consellera de Comerç, Indústria i Energia per dictar les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret, la segona disposa que aquest decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

IV. Finalment, en els annexos, es troben els models de la declaració responsable d'activitat comercial innòcua i la declaració responsable d'exoneració del permís d'instal·lació i de la llicència d'obertura i funcionament.

III. Observacions generals

Primera. La sol·licitud de dictamen al·lega la necessitat de tramitar-lo per via d'urgència però no justifica aquesta necessitat d'acord amb el Decret 67/2010, de 28 de maig, del CES i, de fet, tot el procediment s'ha tramitat amb aplicació dels terminis ordinaris, sense reduir-ne cap fins arribar al dictamen d'aquest Consell. Més encara, si observam les dates dels documents que integren l'expedient, els primers documents (resolució d'inici del procediment, memòria justificativa i informe jurídic previ) són d'octubre de 2010, les al·legacions dels interessats es varen presentar al llarg de la segona meitat del mes de novembre i no es varen contestar fins el gener de 2011. I l'audiència a les administracions públiques es va tramitar el 30 de desembre de 2010.

Per tant, a la vista de l'expedient es difícil inferir-ne la urgència i, des del CES consideram que no és pertinent en atenció a les característiques del propi Consell i a l'entitat del Projecte de decret que es sotmet a dictamen.

D'una banda, el procediment d'emissió de dictàmens per via d'urgència implica que el dictamen s'ha d'emetre en el termini de 15 dies hàbils, comptadors des de l'entrada de l'expedient en la seu del Consell. Aquest expedient va tenir entrada, com s'ha vist en els antecedents, el 14 de febrer, de manera que si s'apliqués el procediment urgent s'hauria d'emetre el dictamen abans del dia 2 de març.

En relació amb això, s'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan col·legiat de consulta i assessorament creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació, i què, per tant, en

els procediments d'elaboració dels dictàmens, s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat, en especial quan es tracta de projectes de normes que despleguen l'ordenació d'un sector de l'economia balear que aglutina més del vint per cent de les empreses de les Illes amb un percentatge d'activitat dins el sector serveis del 26.93% el 2009.

A la vista d'aquestes consideracions i de la importància de la norma pel sector hem considerat més apropiat aplicar el procediment ordinari segons el qual el CES disposa d'un mes per emetre el dictamen, cosa que permet que els consellers del CES puguin analitzar el projecte de decret i les implicacions que aquest pot tenir per a l'economia i la societat de les Illes Balears.

Segona. Com ja hem avançat, amb les dades de la Memòria del CES 2009, el sector comercial aglutina el 21,16% del total d'empreses. Aquest sector afecta la vida quotidiana dels ciutadans de les Illes Balears així com l'experiència vacacional dels turistes que ens visiten. És un sector amb un percentatge alt d'autoocupació des del moment en què el 45,85% de les empreses comercials no tenen cap persona assalariada. Per tant, la regulació d'aquest sector afecta l'entramat social i el desenvolupament i la configuració dels barris i pot ser, així mateix, un element a tenir en compte en la promoció turística.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment trobam a faltar alguns dels documents que, segons la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, han de formar part de l'expedient d'elaboració normativa. D'una banda, l'estudi de càrregues administratives, en relació amb l'administració i les persones interessades, el qual ha estat introduït en l'article 42 de la Llei 4/2001, per la recent Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis de mercat interior, amb la finalitat de fomentar la simplificació administrativa i evitar que s'incloguin tràmits o càrregues innecessàries. Certament, aquesta exigència és posterior a l'inici de la tramitació del procediment. No obstant això, i atès que aquesta Llei suposa l'adaptació de la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis en el mercat interior consideram que hagués estat adequat fer una reflexió sobre les càrregues que s'imposen als empresaris del sector.

D'altra banda, manquen l'informe dels serveis jurídics competents, l'informe de Secretaria General sobre la correcció del procediment i la valoració de les al·legacions presentades (article 46) i l'informe sobre l'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona, preceptiu d'acord amb la Llei balear de la dona. Ni consta que s'hagi debatut en el si del Consell Balear de Comerç.

Finalment, de la lectura de l'expedient es desprèn l'existència d'algun esborrany del projecte de decret previ al text tramés per dictamen, sobre el qual s'han fet les

al·legacions i els informes que figuren a l'expedient. Aquest esborrany previ s'hauria d'haver tramés amb l'expedient, atès que en forma part.

Segona. Pel que fa al preàmbul, consideram que la referència a tots els recursos d'inconstitucionalitat és més pròpia de la memòria justificativa de la norma que del text en si i que, per tant, es podria suprimir. El preàmbul ha de deixar constància de l'objectiu i finalitat de la norma i dels antecedents normatius, com així fa.

La tercera part d'aquest preàmbul, la qual exposa el contingut de la norma, disposa que està integrada per cinc capítols, quatre disposicions addicionals, dues de transitòries (...). Doncs bé, en la redacció tramesa a aquest Consell, hi ha 3 disposicions addicionals i 3 de transitòries, cosa que s'hauria de corregir en el preàmbul.

Tercera. Passarem, a continuació a efectuar una sèrie d'observacions sobre l'articulat del Projecte de decret.

1. Els apartats primer i tercer de l'article 2 són repetició literal de l'article 3 de la Llei 11/2001, motiu pel qual consideram que es poden suprimir ja que no aporten res al reglament.

2. Consideram, també, que un Projecte de decret nou, que desplega una llei de bell nou, no hauria de tenir articles bis, per tant, recomanam que l'article 2 bis, es transformi en 3 i que els articles successius es numerin de manera correlativa.

3. L'article 9 relatiu a les vendes en liquidació es pot suprimir ja que no regula res, sinó que es limita a recordar quins són els articles de la llei aplicables en aquests casos, cosa que està perfectament clara en la Llei 11/2001 i que és, amés, impròpia d'un text normatiu.

   L'article 11, relatiu a la venda a distància segueix el mateix esquema de l'article 9, motiu pel qual consideram que també es pot suprimir sense que el reglament es vegi afectat.

4. L'article 17, relatiu al procediment per a la variació de dades del Registre General de Comerç de les Illes Balears, estableix que la persona titular de l'establiment té l'obligació de comunicar qualsevol variació que es produeixi de les dades inscrites.

   L'apartat segon, en canvi, disposa que la comunicació s'ha d'efectuar a petició de la persona interessada, sense especificar ni en aquest precepte ni en els anteriors, relatius també al Registre, qui es considera persona interessada.

   Doncs bé, entenem que la persona interessada, més que la que sigui titular de l'establiment, ho és la titular de l'activitat que no tenen per què coincidir. Per això, consideram que s'hauria de modificar i establir que la persona que ha d'efectuar les corresponents comunicacions al Registre ha de ser la titular de l'activitat ja que la titular de l'establiment, quan no coincideixin, no tendrà la informació ni la documentació que es sol·licita.

   En cas de modificació de dades per canvi de titular de l'activitat, no queda clar si qui ha de fer la comunicació al Registre és qui deixa l'activitat o qui la inicia.

Persona interessada poden ser totes dues, la primera per deixar de figurar com a titular de l'activitat i la segona perquè és qui realment està al capdavant de l'establiment i n'és el responsable. Consideram que això també s'hauria d'aclarir i recomanam que la persona que hagi de fer la comunicació sigui el nou titular, si bé es permeti al que deixa l'activitat comunicar aquest fet en cas que el nou titular no ho faci.

5. Consideram que, en la línia simplificadora i agilitzadora de tràmits, en virtut dels principis de col·laboració i cooperació administrativa el Registre General de Comerç podria obtenir les dades de registres d'altres administracions enlloc d'obligar els ciutadans a presentar instàncies a múltiples registres.

6. Pel que fa a la funció inspectora i tenint en compte els canvis que es produeixen en les funcions administratives per l'aplicació de la Directiva Bolkestein, l'Administració autonòmica ha de derivar els esforços adequats a les tasques inspectores i de comprovació de la veracitat de les dades que es declaren per assegurar-ne un òptim compliment de la legalitat.

7. En la disposició addicional primera, relativa a l'adequació a la realitat fàctica, proposam que s'afegeixi el següent:

   El titular de l'activitat ha d'acreditar que la dotació d'aparcaments és d'ús exclusiu per a l'activitat del nou gran establiment comercial.

8. La disposició addicional segona, regula la declaració responsable d'activitat comercial innòcua i, en l'apartat 3 exigeix l'acreditació fefaent d'una sèrie de circumstàncies davant l'ajuntament on es tramita l'expedient. Entre aquestes circumstàncies es troba "la inexistència de qualsevol expedient municipal d'infracció administrativa a l'establiment comercial objecte de la declaració responsable".

   Des del punt de vista de la simplificació i supressió de càrregues, consideram que el mateix ajuntament és el que hauria de comprovar si l'establiment té cap expedient obert d'infracció administrativa. Consideram que la única manera que té el titular de l'establiment d'acreditar aquest fet és mitjançant un certificat emès pel mateix ajuntament. Per tant, enlloc de generar-li una càrrega més i obligar-li a sol·licitar aquest certificat, aquesta disposició addicional i els annexos relacionats haurien de substituir aquesta obligació d'acreditació per la comprovació pel mateix ajuntament.

9. Finalment, la data i les signatures del president del Govern i de la consellera de Comerç, Indústria i Energia han d'anar després de les disposicions finals i abans dels annexos.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny,

d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears es, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president en funcions
Àngels Bellinfante Torres	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 de març de 2011

DICTAMEN NÚM. 9/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'APROVA LA CARTERA BÀSICA DE SERVEIS SOCIALS DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 25 de febrer de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, relativa al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears.

Segon. El dia 28 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la FELIB i la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general de Planificació i Formació de Serveis Socials.
2. Resolució d'inici del procediment.
3. Memòria econòmica.
4. Diagnosi per a l'elaboració del Pla Estratègic de Serveis Socials.
5. Projecte de decret pel qual s'aprova el Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears.
6. Comunicació del tràmit d'audiència a les conselleries de l'Administració del govern de les Illes Balears.
7. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret.
8. Sol·licitud d'inserció al BOIB de la Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per la qual es sotmet a audiència dels ciutadans el Projecte de decret i publicació al BOIB núm. 6, d'11 de gener de 2011.
9. Suggeriments presentats per les conselleries del Govern de les Illes Balears següents: Salut i Consum, Turisme i Treball, Innovació, Interior i Justícia, Habitatge i Obres Públiques.

10. Suggeriments de la Coordinadora-Federació Balear de persones amb discapacitat intel·lectual.
11. Suggeriments de l'Associació d'Entitats i serveis de Salut Mental de Mallorca.
12. Suggeriments de la Federació Balear d'Organitzacions en favor de les persones amb discapacitat intel·lectual.
13. Suggeriments del Fòrum per a la qualitat (FOQUA).
14. Suggeriments de l'Institut de Reinserció social.
15. Suggeriments de l'Ajuntament de Manacor.
16. Acta del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears de 20 de desembre de 2010 Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
17. Informe de la secretaria general de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració en relació al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears 2011-2014.
18. Informe 2/2010 del Comitè d'Avaluació de Necessitats Socials.
19. Suggeriments de la Conferència Sectorial en Matèria de serveis socials.
20. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere relatiu al Projecte de decret.
21. Informe d'Impacte de Gènere de l'Institut Balear de la Dona.
22. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
23. Projecte de decret amb la incorporació dels suggeriments tinguts en compte, el contingut de l'informe del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears i les modificacions proposades pel Servei Jurídic.
24. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració en relació al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears.
25. Informe relatiu a les càrregues administratives relatiu al Projecte de decret.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de març de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva formada per 8 articles, una part final composta per tres disposicions addicionals, dues disposicions transitòries, una de derogatòria i una de final, i un annex on es descriuen les prestacions de la Cartera Bàsica de Serveis Socials.

En el preàmbul exposa el marc dins el qual es desplega aquest Projecte de decret, que deriva de la Llei 4/2009, d'11 de juny de serveis socials de les Illes Balears.

Defineix les carteres de serveis socials com el recull sistematitzat i operatiu de prestacions que el sistema ofereix a la ciutadania segons les diferents situacions de necessitat social.

L'objecte d'aquest Projecte de decret és definir la Cartera Bàsica de Serveis Socials, que és competència, d'acord amb la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, del Govern autonòmic.

Es concreta el dret de les persones a gaudir dels serveis socials en un marc de prestacions i es dóna el pas des d'un sistema assistencial a un de garant, amb drets concrets reconeguts. Així, d'una banda, és un compromís de l'Administració amb la ciutadania i, de l'altra és una referència per a les prestacions exigibles davant de l'Administració.

A continuació exposa els criteris tenguts en compte en la definició de la Cartera Bàsica i disposa que aquesta inclou totes les prestacions de titularitat de l'Administració autonòmica, les prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics i les prestacions bàsiques a les que fa referència l'article 25 de la Llei 4/2009.

El preàmbul fa esment, també, al finançament de la Cartera Bàsica de Serveis Socials, que es farà en atenció al títol VI de la Llei de serveis socials de les Illes Balears.

II. La part dispositiva consta de 8 articles:

L'article 1 disposa que l'objecte d'aquest decret és aprovar la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears, que defineix el conjunt de prestacions del sistema públic de serveis socials d'aplicació en tota la comunitat autònoma.

L'àmbit d'aplicació, d'acord amb l'article 2, és el territori de les Illes Balears, essent les persones destinatàries les que compleixen les condicions de l'article 5 de la Llei de Serveis Socials.

L'article 4 disposa que la Cartera Bàsica inclou les prestacions pròpies de l'Administració autonòmica, les prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics i les prestacions garantides de cobertura de les necessitats bàsiques de l'article 25 de la Llei de Serveis Socials.

L'article 5 distingeix entre prestacions garantides i no garantides, en funció de si és exigible o no com a dret subjectiu. Les no garantides, dependran de la disponibilitat pressupostària.

L'article 6 fa referència al finançament de la Cartera Bàsica i l'article 7 a la participació de les persones usuàries en el finançament de les prestacions, que només s'aplica a les prestacions que determina la mateixa Cartera i a les prestacions que comporten substitució de la llar, alimentació, vestit, neteja de la llar i allotjament.

L'article 8 disposa que les entitats privades poden dispensar les prestacions del sistema de serveis socials sempre que els serveis estiguin acreditats d'acord amb el que disposa el títol VII de la Llei 4/2009 i hagin estat contractats per l'Administració.

III. La disposició addicional primera fa referència a l'actualització de les prestacions econòmiques, que s'ha de fer amb periodicitat anual.

La disposició addicional segona permet que, en cas de no poder accedir al servei per manca transitòria de disponibilitat, es pugui substituir per una prestació econòmica que s'ha de vincular a l'adquisició d'aquest servei.

La disposició addicional tercera preveu una vigència quadriennal de la Cartera Bàsica, si bé és pot revisar per lleis de pressuposts.

La disposició transitòria primera disposa que el termini per concedir les prestacions garantides per a persones en situació de dependència per graus i nivells és el que estableix la Llei 39/2009, de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència.

La disposició transitòria segona estableix els terminis per concedir les prestacions garantides.

La disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Decret.

La disposició final disposa que aquest decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

IV. L'annex recull les prestacions de la Cartera Bàsica de Serveis Socials, que s'agrupen en prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics, prestacions dels serveis socials especialitzats i prestacions econòmiques, amb la descripció de cada una d'elles amb indicació de la població destinatària, els mitjans humans i materials, les ràtios i perfils professionals, els estàndards de qualitat i si es tracta d'una prestació garantida o no.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de llei de serveis socials va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears és cabdal per a la població i, en aquest sentit, valora molt positivament la iniciativa, atès que la llei vigent sobre la matèria datava de 1987.

Afegia que el sistema de serveis socials s'inclou en el conjunt de la política social, on actuen les administracions dels diversos àmbits territorials —estatal, autonòmic, local, i, en el nostre cas, també insular—, per la qual cosa ho han de fer necessàriament de forma coordinada. Particularment, en el cas de les Illes Balears cal tenir en compte que l'entrada en vigor de la reforma de l'Estatut d'autonomia duta a terme a través de la Llei orgànica 1/2007, atorga potestat reglamentària

normativa, fins ara atorgada en exclusiva al Govern, als consells insulars, en les matèries considerades com a pròpies, i es faculta a aquell per establir reglaments de principis generals respecte a aquestes matèries.

Segona. En l'àmbit europeu, els drets socials han estat objecte d'especial atenció. Com a mostra, s'ha elaborat la Carta Social Europea, aprovada i ratificada per Espanya, la qual estableix uns drets i llibertats garantits per a totes les persones en la seva vida quotidiana en relació amb l'habitatge, la salut, l'educació, l'ocupació, la protecció jurídica i social, el moviment de les persones i la no discriminació.

El sistema de serveis socials és un element fonamental sense el qual l'estat del benestar no és possible i amb el qual s'han d'assolir objectius com el de reinserció social i evitació de situacions d'exclusió social. En èpoques de dificultats com l'actual es constitueix, amés, en una eina bàsica que actua a diferents nivells, social, familiar, econòmico-laboral, atenció a la dependència, i amplia, així mateix, l'àmbit subjectiu d'actuació. Això fa que les despeses públiques dedicades a aquest sistema s'incrementin considerablement i, per tant, en atenció a la disminució dels ingressos públics i les restriccions pressupostàries generals, la responsabilitat gestora hagi d'extremar la diligència en la distribució i el control dels recursos públics per assegurar-ne l'eficiència en el compliment dels seus objectius.

Tercera. En general, consideram que la sistematització de les prestacions dels serveis socials és positiva, fomenta la consideració d'aquests com a subjectius més que assistencials i suposarà un millor coneixement per part dels ciutadans.

IV. Observacions particulars

Primera. En relació al procediment trobam a faltar l'audiència a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. Si bé l'esborrany del projecte de decret es va trametre a les administracions públiques i a diverses entitats representatives d'interessos socials, no consta la tramesa a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

L'article 26 de la Llei 4/2009 preveu que en l'elaboració de la Cartera bàsica de serveis socials s'ha de garantir la participació de totes les administracions públiques implicades. De la documentació que figura en l'expedient, en concret de les al·legacions presentades per l'Ajuntament de Manacor, sembla que aquesta participació no s'ha concretat, i que les administracions locals han quedat al marge del procediment. Si tenim en compte que participen en la prestació dels serveis socials comunitaris bàsics, haurien de tenir oportunitat de manifestar el seu parer i participar en l'elaboració de la cartera bàsica.

Segona. En relació als serveis que integren la cartera bàsica, apareixen classificats segons siguin bàsics o especialitzats, d'acord amb un esquema que descriu les

característiques de cada prestació. Aquesta cartera de serveis és bàsicament descriptiva i, per tant, s'ha d'acudir a la normativa reguladora de cada servei per conèixer aspectes importants per a l'usuari, com és, l'administració pública que ha de prestar el servei ja que, encara que es tracti de la cartera de serveis de la Comunitat Autònoma, els serveis comunitaris bàsics són prestats, per criteris de proximitat, per les administracions locals.

Consideram adient l'elaboració d'aquest document que sistematitza els serveis socials i contribueix a un millor coneixement dels que existeixen i són exigibles.

Tercera. Pel que fa al contingut del Projecte de decret, farem una sèrie de recomanacions:

1. En l'apartat IV del preàmbul quan es fa referència a la Llei de serveis socials, recomanam que s'afegeixi que és la Llei 4/2009, d'11 de juny.

2. Pel que fa a l'article 5.1 consideram més adient la següent redacció:

   Les prestacions del sistema de serveis socials poden ser garantides per a tothom o bé no garantides i ser atorgades segons la disponibilitat pressupostària.

3. En la disposició addicional primera, relativa a l'actualització de les quanties de les prestacions econòmiques, consideram que s'hauria de suprimir la referència l'índex de preus al consum, ja que és un índex sobre la idoneïtat del qual s'està debatent en diversos àmbits. I, per tant, seria possible que deixés de ser considerat el més adequat per actualitzar les prestacions.

4. En la disposició addicional segona, relativa a la substitució del servei social per una prestació econòmica, es preveu una vigència d'aquesta substitució de 6 mesos amb possibilitat de pròrroga per acord entre la conselleria competent i la persona usuària. Consideram que aquest acord s'hauria de supeditar a un informe previ de valoració positiu de la unitat de valoració del servei social comunitari corresponent, i que així s'hauria de fer constar en la disposició.

5. En l'annex proposam millorar la definició de la descripció de la prestació de servei d'informació, valoració, assessorament, intervenció i derivació en el següent sentit:

   <u>Definició</u>: conjunt organitzat i coordinat d'accions professionals amb la finalitat que la ciutadania tengui informació per accedir als recursos socials, a l'assessorament en la resolució de les situacions de necessitats, a l'orientació i l'anàlisi de les demandes plantejades i a la intervenció per a la provisió de prestacions <u>i, en general per a la</u> <u>millora de la situació de necessitat per la qual acudeixen als serveis socials</u>.

6. En relació al servei de tractament d'infants víctimes d'abusos sexuals, consideram que hauria de ser prestació garantida, per coherència amb el tractament d'altres prestacions: si els joves que han comés una agressió sexual

tenen garantida la prestació d'avaluació i tractament, els menors víctimes d'abús o agressions sexuals en l'àmbit familiar també haurien de tenir la prestació garantida.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera bàsica de serveis socials de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 de març de 2011

DICTAMEN NÚM. 10/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE PER LA QUAL ES MODIFICA LA CLASSIFICACIÓ DE VARIETATS DE VINYA AUTORITZADES A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de març de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència relativa al Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears.

Segon. A la vista que no incorpora el text del projecte d'ordre en format electrònic, d'acord amb els article 31 i 32 del Reglament d'organització i funcionament del Consell Econòmic i Social aprovat pel Decret 67/2010, es requereix a la Conselleria de Presidència per a què l'aporti, amb advertiment de la interrupció dels terminis d'emissió del dictamen.

Tercer. Atès que mancava la documentació en format electrònic, la secretària general va requerir perquè s'aportés, amb suspensió dels terminis per emetre el dictamen. La documentació es va trametre el 10 de març de 2011 i, aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES. El president, consultats els serveis tècnics, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que es elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa sobre la necessitat de modificar la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears per incloure les varietats minoritàries girò ros i gorgollasa.
2. Resolució del conseller de Presidència per la qual s'inicia el procediment d'elaboració d'una ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears.
3. Normativa:
    a. Reial decret 1244/2008, de 18 de juliol, pel qual es regula el potencial de producció vitícola.

b. Ordre APA/1281/2005, de 28 d'abril, per la qual s'actualitza l'annex V de la classificació de les varietats de cep a cada comunitat autònoma.

c. Reglament CE 479/2008, de 29 d'abril, pel qual s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola.

d. Ordre APA/748/2002, de 21 de març, que disposa la inscripció de varietats i portaempelts de vinya a la llista de varietats comercials de plantes.

e. Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa de determinades matèries vitivinícoles.

4. Avantprojecte d'ordre sotmès a tràmit d'audiència.

5. Tramesa del Projecte a les entitats següents:

a. Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí

b. Consell Insular d'Eivissa

c. Consell Insular de Menorca

d. Consell Insular de Formentera

e. Consell Insular de Mallorca

f. Consell Regulador de la DO Binissalem

g. Consell Regulador de la DO Pla i Llevant

h. UCABAL

i. Unió de Pagesos de Mallorca

j. Unió de Pagesos de Menorca

k. FAGME

l. ASAJA

m. AGRAME

n. UPA-AIA

o. Institut Balear de la Dona

6. Informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.

7. Informe del Servei Jurídic.

8. Informe del secretari general.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 22 de març de 2011.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, un article únic i una disposició final.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta en atenció a les peticions dels vinicultors de la comunitat autònoma, d'acord amb la normativa vigent.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta d'un sol article pel qual s'inclou com a varietats autoritzades les varietats de vinya minoritàries giró ros i gorgollasa.

III. Finalment, la disposició final disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura i Pesca trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat. Es tracta d'una sol·licitud de dictamen emparada en l'article 2.1 *b* primer de la Llei del CES, segons el qual correspon al CES emetre dictamen amb caràcter facultatiu i no vinculant en relació amb els projectes d'ordre dels consellers i les conselleres del Govern de les Illes Balears que regulin matèries socioeconòmics, laborals i d'ocupació.

Pel que fa a la introducció de les varietats minoritàries giró ros i gorgollasa entre les vinyes autoritzades a les Illes Balears, aquest CES ho valora positivament tenint en compte que és la resposta a la petició dels vinicultors i que hi ha un estudi que ho avala, si bé ni les sol·licituds dels vinicultors ni l'estudi formen part de l'expedient tramés per dictamen. En aquest sentit, i si bé l'expedient s'ha elaborat amb correcció, hagués estat desitjable que les peticions dels vinicultors i el projecte INIA "RTA 2005-132-00 *caracterización morfológica y agronómica de variedades autóctonas de Baleares y evaluación de su aptitud enológica: composición antociánica y perfil aromático*", es trobessin a l'expedient ja que ajudarien a entendre i valorar els motius que han conduit a la inclusió d'aquestes varietats en la llista de vinyes autoritzades i, tal vegada, a conèixer la funció d'aquestes vinyes en el marc vinicultor.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és

incloure les varietats minoritàries giró ros i gorgollasa com a varietats de vinya autoritzades en les Illes Balears.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat de manera positiva el Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 de març de 2011

DICTAMEN NÚM. 11/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL, SOBRE EL SISTEMA SANITARI DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra c, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

El 23 de maig de 2007 la Comissió Permanent del CES va considerar la realització d'un estudi sobre el mapa sanitari a les Illes Balears. Per a l'aprovació del seu contingut, determinació de la comissió de treball tutora, dels col·laboradors i del pressupost es va acordar que s'elaboraria una proposta, la qual seria elevada a la Comissió Permanent. El Ple hi donà el seu vistiplau en la sessió de 27 de juny de 2007.

Inicialment es va designar el grup de treball encarregat de realitzar l'apartat de salut de la Memòria, que va elaborar una proposta d'índex.

Aprovat l'índex de l'estudi per la Comissió Permanent, s'inicià el procediment de contractació a principis de 2009, essent l'equip presentat per la Universitat Pompeu Fabra, dirigit pel professor López Casasnovas, l'adjudicatari.

Paral·lelament, el 16 de febrer de 2009 el CES signà un conveni de col·laboració amb la Conselleria de Salut i Consum del Govern de les Illes Balears per a l'elaboració de l'estudi de diagnosi i prognosi del sistema de salut i dels serveis sanitaris de les Illes Balears.

El conveni preveu el finançament de l'estudi per part de la Conselleria, tot i que aquest s'ha d'elaborar d'acord amb les normes de funcionament del CES. Així mateix, preveu la constitució d'una comissió de seguiment amb representació de les dues parts.

La Comissió Permanent escoltà els primers resultats de l'estudi en la sessió de 14 d'octubre de 2009. Igualment, convocà la Comissió de Seguiment, juntament amb els membres de la Comissió Permanent i els assessors de les organitzacions que aquestes varen considerar.

El 27 de novembre es va dur a terme l'esmentada reunió amb els representants de l'equip que va elaborar l'estudi, on es varen plantejar les qüestions i els dubtes que havien sorgit de la lectura.

En atenció al seu contingut i a la rellevància de la matèria sobre la qual tractava, es va considerar que era convenient atorgar un període ampli de temps per tal que els membres del CES poguessin revisar-lo amb la col·laboració tècnica que consideressin adient. Per això, no va ser fins el mes de juny de 2010 que la comissió tutora de l'estudi es va reunir amb el professor Guillem López Casasnovas per debatre el resultat de l'estudi i les qüestions que havien generat dubtes. Com a resultat d'aquesta reunió, es

varen proposar algunes ampliacions d'informació que el professor López Casasnovas es va comprometre a introduir sempre que en pogués disposar de la informació pertinent.

Finalment, la Comissió Permanent del mes de febrer de 2011 va arribar a un acord segons el qual es faria un dictamen sobre el sistema sanitari al qual s'adjuntaria l'estudi encarregat a l'equip del professor López Casasnovas. L'estudi recull l'opinió dels autors i no necessàriament la del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, que s'expressa a través d'aquest Dictamen que s'emet a iniciativa pròpia.

II. Estructura i contingut de l'estudi sobre diagnosi i prognosi del sistema sanitari de les Illes Balears

Previ. Aquest estudi s'ha elaborat pel següent equip: Guillem López Casasnovas (UPF i CRES), director. Gabriel Ferragut Ensenyat (UPF i CRES), coordinador. Micaela Comendeiro Maaløe (UIB). Elisabeth Valle Valle (UIB). Joan Carrió Vidal (Gesma). Mireia Jofre Bonet (City University London) i Victòria Serra (City University London).

Els col·laboradors de la Memòria del CES 2008 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears, Josep Maria Vicens i Josep Mateu Sbert, són els autors dels subapartats —Mapa de recursos sanitaris— i —L'activitat assistencial— inclosos en el capítol 6.

L'estudi s'estructura en els següents apartats principals:

La demanda de serveis sanitaris

1. La població de les Illes Balears
2. Estat de salut: caracterització epidemiològica
3. Utilització dels serveis sanitaris

L'oferta de serveis de salut

4. Aspectes institucionals
5. Despesa sanitària pública i privada
6. Mapa de recursos sanitaris: la cohabitació pública i privada
7. Finançament de la salut
8. Professionals sanitaris
9. Aportació del sector sanitari a l'economia balear

Estudi de necessitats

10. Projeccions despesa sanitària pública

Capítol final. A modus de resum i reflexió

Presentem a continuació un breu resum d'aquests apartats.

La demanda de serveis sanitaris

La proposta d'anàlisi de la demanda de serveis sanitaris que s'exposa a l'estudi és de tipus demogràfic i para atenció a les dades relatives a la immigració de nacionalitat tant espanyola com estrangera, l'estructura etària i l'envelliment de la població. L'apartat no analitza altres factors socials relacionats amb la demanda de serveis i recollits en la literatura especialitzada com puguin ser el nivell de renda de la població, els canvis en les estructures familiars o l'increment de patologies cròniques.

1. La població de les Illes Balears

En aquest subapartat els autors presenten dades demogràfiques relatives a l'esperança de vida, l'envelliment de la població i els fluxos migratoris. Les dades exposades són les que proporciona el padró anual de l'INE des de l'any 2000 fins a l'any 2008); la projecció demogràfica exposada al treball és l'elaborada per l'INE.

De manera resumida els autors/res destaquen el següent:

- Les Illes Balears tenen una forta exposició als xocs migratoris. Es produeixen increments de població molt importants (molt per sobre de la mitjana espanyola) en breus períodes de temps, la qual cosa ha topat fins ara amb les rigideses del sistema de finançament, que no preveu canvis com aquests en les necessitats assistencials de la població balear.
- Els *shocks* migratoris han permès que la població balear no estigui excessivament envellida i que, per tant, els efectes de l'envelliment s'hagin pogut endarrerir a curt termini.
- La moderació dels fluxos d'entrada accelerarà el procés d'envelliment, ja que no s'espera que hi hagi un efecte retorn de la població.
- No hi ha evidència que es produeixin diferències en la utilització dels serveis sanitaris entre població immigrant i població autòctona.
- No hi ha canvis significatius en la distribució de la població entre illes ni entre municipis, tot i que sí una tendència cap a una major dispersió que pot generar una demanda social cap a la dispersió dels recursos assistencials.

2. Estat de salut: caracterització epidemiològica

En aquest apartat els autors presenten els valors per a les Illes Balears relatius als principals indicadors de l'estat de salut d'una població i que s'empren de manera habitual pels diferents organismes internacionals en la comparació dels diferents estats de salut dels diferents països. Més concretament s'exposen les dades relatives a l'esperança de vida (INE, 2007), esperança de vida en bona salut als 65 anys (INE 2008), esperança de vida lliure de discapacitat als 65 anys (INE 2008), defuncions per causa de mort (INE, 2002, 2006 i 2007), principals causes de defuncions (INE, 2002, 2006 i 2007), indicadors de morbiditat hospitalària (INE, 2002, 2006 i 2008). S'incorporen també

dades relatives als estils de vida amb informació de les enquestes de salut ESIB 2007 i ENS 2003.

Esperança de vida

Si utilitzem l'indicador de l'esperança de vida com a aproximació a l'estat de salut dels balears i ho comparem amb la resta de països desenvolupats, trobem que la salut dels balears es pot considerar com a excel·lent. En el rànquing internacional dels països que formen part de la OCDE, les Illes Balears se situarien en tercera posició, junt amb Itàlia i Austràlia (81,4 anys), només superats per Japó (82,6) i Suïssa (81,9). Aquesta dada es pot considerar encara més rellevant si es té en compte la relació entre el grau de desenvolupament econòmic i l'esperança de vida, ja que les Illes Balears presenten uns resultats excepcionals en relació amb el seu desenvolupament econòmic, ja que es troba per sobre de la corba de regressió, la qual ajusta quin és l'estat de salut que es correspondria pel seu nivell de desenvolupament, de manera que es pot dir que s'assoleixen uns nivells d'esperança de vida molt majors a la posició que la nostra comunitat ocupa en termes de desenvolupament.

De manera equivalent al que ja havíem observat per al cas de les esperances de vida, els indicadors referits a esperances de salut també ens assenyalen una posició avantatjosa de l'estat de salut de la població balear respecte a l'observada a nivell estatal.

També és destacable de la comparació per sexes que, a diferència del que succeeix amb l'esperança de vida, els homes tenen una esperança de vida en condicions saludables significativament superior al de les dones, tot i que quan comparem l'indicador —lliure de discapacitat—, aquest torna a ser sensiblement menor al de les dones. La raó que pot explicar aquestes diferències es deuen a que les dones pateixen malalties cròniques abans i durant més temps i també que perceben pitjor el seu estat de salut respecte dels homes.

La percepció del propi estat de salut és també una bona mesura per descriure l'estat de salut d'una població. A les Illes Balears, l'any 2007 el 74,4% de la població considerava que la seva salut era bona o molt bona, sens dubte una de les taxes més elevades de l'Estat. S'ha de destacar també les notables diferències que s'observen segons el sexe, ja que els homes declaraven de forma més generalitzada gaudir d'un bon estat de salut (77,4%) en comparació amb les dones (71,2%).

Defuncions per les principals causes de mort

En termes generals, s'ha de dir que el perfil epidemiològic és semblant a l'observat al conjunt de l'Estat i dels països de la Unió Europea, amb uns indicadors lleugerament favorables.

Quant a la mortalitat prematura, definida pels anys potencials de vida perduts (APVP), les principals causes són els tumors, seguit de les causes externes de mortalitat i les malalties del sistema circulatori, per als homes. Mentre que per a les dones, les dues

principals causes són els tumors i les malalties del sistema circulatori. Per grups d'edat, en els nens entre 1 i 10 anys la principal causa de mort són els tumors, mentre que per a la població jove (10-40 anys) són les causes externes. A partir d'aquesta edat, els tumors es converteixen en la primera causa de mort i en edats avançades (majors de 75 anys), les malalties de l'aparell circulatori.

Morbiditat

Destaca l'elevat nombre d'altes per trastorns de l'aparell digestiu, que assoleix en el darrer any la taxa més elevada de l'Estat. De forma semblant, les malalties del sistema circulatori i les del sistema respiratori, tenen unes taxes de morbiditat relativament superiors a la mitjana de l'Estat, situant-se en el cas de les malalties del sistema respiratori, en la segona taxa d'hospitalització més elevada durant el darrer any observat.

La taxa de morbiditat per causes relacionades amb el sistema nerviós i dels òrgans dels sentits inclou els ingressos per la malaltia de l'Alzheimer. En el 2008 aquesta taxa torna a créixer i a situar-se entre les més altes de l'Estat.

En relació amb malalties infeccioses i parasitàries no es detecta cap creixement significatiu, ni es diferencia respecte al comportament observat en el conjunt del país, tot i tenir unes taxes d'immigració superiors. Tampoc en el cas de la tuberculosi respiratòria s'observen comportaments diferencials.

La diabetis i l'infart de miocardi presenten en ambdós casos una tendència decreixent.

Estils de vida

En termes generals, i pel que fa referència als estils de vida dels balears, es pot afirmar que aquests són molt millorables i amb una tendència preocupant en determinats casos. El sedentarisme, l'empitjorament en els hàbits alimentaris (ESIB, 2007) i la certa estabilització en els alts índexs referents a l'hàbit tabàquic i al consum d'alcohol (i la major incidència observada en les classes més desafavorides), tant en termes absoluts com quan ho comparem respecte a la resta de comunitats autònomes, hauria de suposar un toc d'atenció per a les autoritats sanitàries que dissenyen les estratègies de salut i a la mateixa població, atesos els notables riscos en termes de salut que se'n deriven d'aquests comportaments, de cara a reforçar o estendre activitats preventives en l'àmbit de la salut pública.

3. Utilització dels serveis sanitaris

L'estudi de la utilització dels serveis sanitaris es centra en diferents qüestions. Primerament, l'estudi exposa les dades relatives al perfil de freqüentació declarada de la població, que s'analitza a partir de les dades proporcionades per l'ESIB de l'any 2007 i per l'ENS de l'any 2003. Seguidament, s'exposen algunes de les dades del "Barómetro sanitario" dels anys 2003, 2006 i 2008 i publicat pel Ministeri de Sanitat,

Política Social i Immigració en el seu lloc web. Es presta especial atenció a la dada relativa als motius de preferència associats a la sanitat privada, mentre que no s'exposen les dades relatives a la sanitat pública que també recull el baròmetre sanitari, com ara la valoració de l'atenció pública en processos greus o molt greus. En tercer i quart lloc es presenten dades relatives a la utilització dels serveis públics i als perfils de despesa —consum hospitalari, despesa farmacèutica i despesa en Atenció Primària— i que s'han obtingut a partir del Registre d'assegurats de l'Ib-Salut. No es proporcionen dades sobre l'atenció a les mútues laborals.

Activitat assistencial i perfil de freqüentació declarada de la població

Al 2007 el 83,5% de la població havia realitzat una visita a un professional sanitari durant aquest període, passant a situar-se en la franja mitjana, a causa de l'increment experimentat en la majoria de comunitats autònomes. El percentatge de les dones que declaren haver realitzat una visita al professional sanitari és molt major que el dels homes (a l'entorn de 20 punt percentuals). Com a dada rellevant referida a la tipologia d'aquestes visites, s'ha de destacar el fet que s'observen diferències significatives per raó de classe social. Així, les classes socials més desafavorides acudeixen al metge de família amb més freqüència, mentre que en les classes socials benestants existeix una major propensió a visitar l'especialista.

Un 76,4% de la població va acudir a la sanitat pública. A les Illes Pitiüses (92,4%) es dóna una freqüentació de la sanitat pública en relació amb les consultes privades notablement superior a la resta de les Illes (a l'entorn del 70%).

Les persones de classe social més desafavorida utilitzen més la sanitat pública (83,6%) que les de classe social alta (62,5%). Les visites al dentista és una de les prestacions en la què, per no trobar-se en el catàleg de prestacions públiques del Servei Nacional de Salut, se solen observar majors diferències segons la posició econòmica de les famílies. Destaquen dels resultats aportats per la ESIB 07, el major percentatge de persones que no han anat mai al dentista entre les classes desafavorides. Malgrat això, el percentatge de població que ha realitzat una visita de revisió per problemes dentals, per al 2007 és del 56% i supera amb escreix la mitjana nacional (44%).

Trobem que el 5,6% de la població declara haver necessitat assistència mèdica i no haver-la rebut, un percentatge molt menor a l'observat en el 2001 (10%), però encara relativament superior a l'observat en el conjunt de l'Estat (3,6%).

El percentatge de població hospitalitzada al menys una vegada en qualsevol tipus de centre fou de 9,9%, definint així una tendència decreixent respecte al 2003 (12,25%), en sintonia amb el què s'observa en el conjunt de l'Estat. L'estada mitjana hospitalària era de 5,5 dies, amb diferències significatives entre illes. Mentre que a Mallorca l'estada mitjana era de 5 dies i a Menorca de 6,2, a les Illes Pitiüses arribava fins els 8,4.

El 34,8% de la població declara haver consultat un servei d'urgències (majoritàriament de la xarxa sanitària pública, 51%), la qual cosa suposa la taxa més alta de l'Estat.

Finalment, pel que fa al consum de medicaments, mostren una tendència certament estabilitzada a l'entorn de la mitjana estatal (62,2%). També cal destacar l'increment en el consum dels principals medicaments, sobretot en tranquil·litzants i medicaments per al control de la tensió arterial, compensant relativament la disminució en el consum d'altres medicaments, com per exemple els antibiòtics, encara que tots ells en termes comparatiu es troben situats per sota de la mitjana observada en el conjunt de l'Estat.

Satisfacció dels ciutadans

Primer de tot destaca com a fet positiu, gràcies al pronunciat creixement experimentat a parir del 2006, l'elevat grau d'acceptació i valoració (interval mitjà-alt), per part dels ciutadans, del funcionament i configuració del sistema sanitari públic. Tant el percentatge de població que considera que el sistema sanitari públic funciona bé (25,61% al 2008) com la nota de satisfacció que atorguen (6,48 per al mateix any) és en termes relatius força elevada i descriu una tendència creixent. Ara bé, això contrasta amb la tendència irregular observada en les qüestions relatives a cadascun dels nivells assistencials.

També és ressenyable el creixement, en el 2008, del percentatge de població que considera que les llistes d'espera han empitjorat en el darrer any.

És precisament la rapidesa en l'atenció privada, o la manca d'ella en la pública, una de les principals raons que esgrimeixen els ciutadans per afirmar que preferirien una provisió privada abans que la proporcionada públicament (77,51% en el 2008, la taxa més elevada de l'Estat, igualment que en el 2006). També factors més relacionats amb el servei hoteler que ofereixen els centres privats, com són el tracte amb el personal i el confort de les instal·lacions (també a l'entorn del 80% de les respostes, molt per sobre de la resta de comunitats autònomes), poden explicar que el percentatge d'enquestats que optaria per la sanitat privada per a cadascun dels nivells assistencials sigui majoritari i sempre dels més alts de l'Estat.

L'evolució dels indicadors de preferència a favor de la provisió pública, amb una clara tendència decreixent i que ja partia de nivells relativament baixos, contrasta amb els indicadors sobre la valoració positiva del funcionament del sistema sanitari públic, la qual cosa, es pot explicar per la major renda per càpita respecte als ciutadans de la resta de regions de l'Estat, fet que pot generar unes expectatives socials que no han pogut ser cobertes pel sistema sanitari públic, a causa de les limitacions pressupostàries imposades pel sistema de finançament de la sanitat pública en primer terme i, posteriorment, al model de finançament autonòmic. Una altra raó que pot explicar l'evolució negativa d'aquests indicadors és la incorporació d'un contingent important de població nouvinguda, accentuat a partir del 2001 que, per les dificultats del sistema per adaptar-se a aquest creixement imprevist, ha pogut generar una certa sensació de saturació del sistema. El fenomen migratori també podria explicar el component irregular d'alguns indicadors, amb una millora plausible en alguns d'ells. Així i tot, poden haver-hi altres raons. Així, la major presència i l'arrelament d'entitats privades en el mapa sanitari de les Illes Balears,

anteriors fins i tot al desplegament de la xarxa sanitària pública, o que han vingut desenvolupant un paper complementari a aquest.

Utilització dels serveis sanitaris públics: registres administratius

Una de les primeres conclusions del present estudi és la necessitat de millorar els sistemes d'informació, fer que aquests siguin accessibles per fer-los útils, generant coneixement a través de l'anàlisi empírica ja sigui per investigadors externs o per part dels propis tècnics del Departament de Salut. La principal justificació de destinar recursos a aquestes tasques és que aquestes fonts de dades siguin tractables i a partir del coneixement que es genera amb la seva anàlisi es puguin introduir millores en la gestió o planificació del sistema sanitari per atendre les necessitats assistencials de la població. Plantegem com a necessari, doncs, la introducció de millores en els sistemes d'informació per tal que els requeriments tècnics necessaris per poder disposar d'aquesta informació no impliquin uns terminis de temps i una inversió de recursos exagerada i que pugui desmotivar la generació de coneixement en aquest àmbit.

Perfils de despesa per illa, sexe i nivell assistencial

Els perfils de despesa per a la sanitat pública que es mostren en aquest apartat constitueixen, juntament amb les projeccions demogràfiques, les dues peces clau per analitzar l'impacte dels factors demogràfics que servirà de base per estimar l'evolució futura de la despesa sanitària.

Existeix una enorme variabilitat entre les diferents illes sense que es pugui identificar una pauta comuna significativa o constant, atribuïble a alguna casuística concreta. Potser l'única evidència que podem destacar, tot i mantenint els dubtes sobre la seva representativitat, és la major despesa observada per a la gran majoria de cohorts etàries de la població resident a Mallorca, probablement a causa que als hospitals d'aquesta illa, per tal d'aprofitar els rendiments d'escala que pot generar la seva major utilització, s'hi situen les tecnologies necessàries per dur a terme els tractaments més complexos i costosos. Un altre element destacat, és el pic que es troba en la franja d'edat 45-49 anys, tot i mantenir en termes absoluts un nombre de visites similar als grups d'edat precedent i també posterior, ja que es detecten una sèrie d'episodis amb un elevat cost de tractament. Finalment, hem d'assenyalar que de forma semblant al que succeeix en tots els països del nostre entorn, i amb l'excepcionalitat dels grups 45-49 i 50-54, s'observa una tendència creixent a partir de les cohorts superiors als 55 anys, que en la distribució per sexes defineix un major consum hospitalari per part dels homes, afectats per una mortalitat prematura a conseqüència de processos aguts. En els grups d'edat més grans la tendència canvia i són les dones, que moren en termes generals més tard però havent patit malalties cròniques de llarga evolució, qui tenen una despesa mitjana superior.

En el cas de la despesa farmacèutica s'observa una tendència molt més definida, creixent de manera progressiva a partir de les cohorts de més de 60 anys, i sense excessiva variabilitat per illa de residència. En aquest cas són les dones qui tenen un consum superior en les edats més avançades.

Finalment, pel que fa als perfils de despesa en Atenció Primària, s'observa un comportament més homogeni entre les diferents cohorts d'edat, tot i la tendència creixent i una despesa important per a infants (0-4 anys).

L'oferta de serveis de salut

4. Aspectes institucionals

Els autors/res fan una breu descripció d'aspectes institucionals del sistema sanitari que ofereix una visió general del procés del traspàs de les competències sanitàries a la comunitat autònoma. Per al moment actual, assenyalen al canvi del parc públic d'infraestructures sanitàries com a element definidor de la situació i com a element determinant en l'actual increment de despesa calculat en base a la despesa pública per persona protegida. L'apartat no fa un recorregut cronològic sobre les diferents iniciatives dutes a terme en l'àmbit sanitari balear des de l'any 2001 i relatives a noves infraestructures, formes de gestió, planificacions estratègiques, polítiques farmacèutiques o cartera de serveis.

L'informe assenyala com un fet transcendental el traspàs de les competències sanitàries a les Illes Balears, plasmat al Reial decret 1478/2001, de 27 de desembre. La dotació econòmica que acompanya aquestes transferències suposa que l'IB-Salut hereti una organització sanitària amb un important dèficit estructural i financer. En aquell moment (dades de 2000) les Illes Balears són l'única comunitat autònoma amb una despesa per càpita inferior als 600 euros i amb un diferencial de 100 euros respecte de la mitjana de l'Estat.

A més, el procés de transferències encara esdevindrà més traumàtic a causa de l'horitzó de nous reptes que hauran d'afrontar les Illes Balears en el desenvolupament de l'estat del benestar i que van lligats també a un canvi radical del parc públic d'infraestructures sanitàries, que en bona mesura havia quedat desfasat. La demostració d'aquest fet és que 10 anys després (2009) el diferencial entre les Illes Balears i la mitjana estatal gairebé s'ha triplicat passant a ser de 278 euros, de forma que la despesa pública per persona protegida a Balears se situa en els 1.066 euros davant dels 1.344 euros de mitjana en el conjunt de l'Estat espanyol.

5. Despesa sanitària pública i privada

Del total de despesa sanitària a les Balears, un 73% es realitza en el sistema públic i la resta en els centres de titularitat privada. Per una banda, la despesa sanitària pública es destina bàsicament a l'atenció primària (32%) i sobretot a l'atenció especialitzada (63%). L'atenció especialitzada es presta en un 93% a partir de mitjans propis i en un 7% a partir de serveis concertats.

Des de la perspectiva funcional, la despesa sanitària pública s'ha generat majoritàriament a partir de la prestació de serveis hospitalaris i especialitzats, que representen un 61% de la despesa (6 punts més que la mitjana estatal), de serveis primaris de salut, que en signifiquen un 14% (front al 16% de mitjana), i de farmàcia (16%, front al 19%).

Els tipus de prestacions que han mostrat un major increment per al període 2002-2008 ha estat els serveis col·lectius de salut (218%), els trasllats, pròtesis i aparells terapèutics (114%), els serveis hospitalaris i especialitzats (110%) i els serveis primaris de salut (105%), tots ells per sobre de la mitjana (90%). Per la seva banda, la farmàcia (50%), els serveis de salut pública (9%) i la despesa de capital (12%) han experimentat creixements moderats.

La despesa de la Conselleria es focalitza en un 98% en el Servei de Salut de les Illes Balears (Ib-Salut), corresponent el 2% restant a les altres direccions generals dependents de la mateixa Conselleria.

La despesa efectuada pels centres propis de l'Ib-Salut (incloent els Serveis Centrals), representa el 72% de la despesa sanitària pública, percentatge en el qual hi té una marcada influència la presència de l'Hospital Universitari Son Dureta.

Pel que fa als centres considerats aliens, la Fundació Hospital Son Llàtzer significa el 12% de la despesa sanitària pública, essent aquesta gerència la que ha generat percentualment un increment més important de la despesa durant el període 2002-2008.

Les Illes Balears disposen d'un pressupost de salut per càpita inferior en aproximadament 300 milions d'euros a la mitjana de les comunitats autònomes.

La despesa sanitària privada va suposar una despesa per càpita de 443 €, el 27% de la despesa total. Aquest percentatge s'ha de relacionar amb el volum de població amb assegurança privada a les Illes Balears, que proporcionalment és el més alt de totes les comunitats autònomes. Al 2008, el diferencial es manté tot i la important disminució a les Illes Balears (-12%) de la despesa en primes d'assegurances sanitàries, una dinàmica ben segur relacionada amb l'efecte de la crisi econòmica.

Quan comparem les dades de despesa sanitària de les Illes Balears, amb la resta de països desenvolupats de la OCDE, trobem que la nostra comunitat es troba molt per sota del que correspondria al seu nivell de desenvolupament. Aquestes diferències són encara més notables quan comparem la despesa sanitària pública, ajustada per nivell de desenvolupament econòmic, amb la resta de països del nostre entorn. Així, les Illes Balears seguirien sent l'observació amb una pitjor dotació de recursos i activitat sanitària finançada públicament, pel seu grau de desenvolupament. També, quan comparem l'esforç que realitzen els països per finançar els serveis de salut (quin percentatge de la riquesa del país dediquen als serveis sanitaris finançats públicament) es manté l'esmentada infradotació relativa per al cas de les Balears.

Ara bé, si contrastem els indicadors de despesa sanitària (total, pública o privada) amb els resultats de salut (aproximat aquí per l'esperança de vida al néixer) de cada país, trobem que les Illes Balears destaquen per ser una de les observacions amb millor resultat de salut tot i l'escassa dotació de recursos destinada als serveis sanitaris.

6. Mapa de recursos sanitaris: la cohabitació pública i privada

Un dels trets més característics del sistema sanitari balear és sens dubte el pes que hi té la sanitat de titularitat privada, el més alt de totes les comunitats autònomes i gairebé el doble de la mitjana estatal (14%). Aquest fet té la seva translació, pel que fa a l'atenció

especialitzada, en la presència d'un important nombre d'hospitals de titularitat privada. Aquest fenomen, singular i definitori de la xarxa hospitalària a les Illes Balears, cal atribuir-lo, juntament a l'extensió de la doble assegurança (pública i privada), al paper supletori que històricament han vengut desenvolupant els hospitals de titularitat privada davant una xarxa pública que fins fa pocs anys era clarament precària.

D'aquesta forma, més de la meitat dels hospitals de les Illes Balears i gairebé el 40% dels llits d'hospitalització eren el 2007 de titularitat privada. El nombre de quiròfans privats (54) era fins a desembre de 2006 major que el de quiròfans públics (50), si bé l'obertura dels nous hospitals públics al llarg del 2007 (Hospital Comarcal d'Inca, Hospital Mateu Orfila i Hospital de Formentera) ha capgirat aquesta proporció, creixent el nombre de sales d'operacions públiques en un 22% en el darrer any.

L'entrada en funcionament dels nous hospitals ha introduït elements de tensió que estan obligant ja el sector privat a un reposicionament estratègic. Les alternatives que ara mateix té sobre la taula el sector privat són, d'una banda, canalitzar l'oferta cap als serveis que el sector públic no subministra i, de l'altra, actuar per compte del sector públic assumint la prestació de serveis finançats públicament, complementant-ho en aquest cas amb prestacions fora de catàleg.

Igualment, els hospitals de titularitat privada han constituït tradicionalment l'avantguarda en la incorporació de noves tecnologies, permetent a la sanitat pública retardar en el temps la costosa inversió que suposa implementar l'alta tecnologia gràcies al concert en primera instància d'aquests serveis amb la sanitat privada.

Mapa de recursos sanitaris

Els recursos sanitaris de què disposen les Balears per atendre la població (resident i la flotant) són els de l'atenció primària i de l'atenció hospitalària pública i privada. Pel que fa als recursos d'atenció primària, la immensa majoria són de titularitat i de gestió pública, atès que les cobertures privades contemplen l'accés directe al metge especialista. Mentrestant, els recursos de l'atenció hospitalària comprenen 10 hospitals públics (7 d'aguts, 2 de mitjana i llarga estada i 1 de psiquiàtric) i 13 hospitals privats (10 amb afany de lucre i 3 sense afany de lucre).

A) Els recursos de l'atenció primària

La Xarxa d'Atenció Primària a les Illes Balears consta de 55 equips d'atenció primària que treballen a 55 centres de salut i a 104 unitats bàsiques de salut (UBS), 5 serveis d'urgències (SUAP) i 26 punts d'atenció continuada (PAC).

El nombre de persones que varen treballar en atenció primària a les Illes Balears sumaren un total de 3.200. En plantilla, varen ser 2.417. Per col·lectius, un 35,5% dels professionals són metges, un 36,4% són infermers i auxiliars d'infermeria i la resta (28,1%) està constituïda per altres professionals.

B) Els recursos de l'atenció hospitalària

Balears té vuit hospitals de titularitat pública classificats com a generals (inclòs Son Espases), que conformen el gruix del sistema sanitari balear d'aguts (IB-Salut).

L'altre subgrup d'hospitals públics el constitueixen els hospitals de mitjana i llarga estada i l'únic hospital de salut mental. Tots aquests hospitals estan ubicats a Mallorca, excepte Cas Serres a Eivissa que, tot i que està classificat com un hospital, funcionalment és una residència geriàtrica.

Els hospitals de titularitat privada, amb afany de lucre i sense, són 13 en total, però de menys dimensió global i concentrats sobretot a Palma. Els hospitals sense afany de lucre, gràcies als concerts, són d'ús majoritàriament públic.

Els hospitals públics generals, d'aguts, presenten tant una major dotació d'infraestructures com de treballadors, mentre que la dotació d'alta tecnologia, exceptuant alguns casos com ara els equips d'hemodiàlisi, està molt repartida entre els hospitals de titularitat privada i pública.

D'aquesta manera, el parc de llits instal·lats a les Balears fou de 3.424 al llarg del 2008, dels quals el 51,7% varen correspondre a hospitals generals públics, el 4,8% a hospitals de mitjana i llarga estada, el 4,3% a l'hospital psiquiàtric, el 27,5% a hospitals privats amb afany de lucre i el 7,1% a hospitals privats sense afany de lucre, aquests darrers en part s'han de comptabilitzar com d'ús públic fruit dels concerts establerts.

Pel que fa al nombre de treballadors del sistema sanitari, aproximadament el 36% es troba a la xarxa privada. L'estructura del personal que treballa en el sistema públic i privat és diferent. Així, als centres hospitalaris de l'Ib-Salut un 15,8% dels professionals són metges, un 30,7% infermers, un 29,0% es classifica com a ajudants sanitaris —bàsicament auxiliars d'infermeria—, un 22,7% és personal no sanitari, propi o vinculat, i la resta són altres professionals, entre els quals hi ha els farmacèutics. A la xarxa privada un 33,4% dels professionals que hi treballen són metges, tot i que cal tenir en compte que la mitjana d'hores treballades és significativament menor que a la pública, i un 21,7% són infermers.

Pel que fa a l'equipament tecnològic, als hospitals de titularitat privada hi destaca la més alta concentració d'equips de litotrícia renal, de sales d'hemodinàmica i d'equips de ressonància magnètica. En canvi, a la xarxa hospitalària pública hi ha l'única bomba de cobalt de què es disposa a la comunitat autònoma i la gran majoria de sales d'hemodiàlisi i d'incubadores.

La singularitat del model assistencial balear es caracteritza per la molt alta presència de tecnologia a la xarxa privada i té la seva translació en termes de comparació territorial en el fet que a les Illes Balears hi ha més dotació d'alta tecnologia, per milió d'habitants, que a la resta d'Espanya.

L'activitat assistencial

1. L'activitat de l'atenció primària

   Quant a la mitjana de visites per habitant i any (freqüentació), es va mantenir la tendència a la baixa que es registra des del 2005 pel que fa als metges de família. Per contra, amb relació als pediatres i el personal d'infermeria, aquesta ràtio va augmentar en relació amb l'any anterior.

Pel que fa a la localització de les visites, de mitjana només 0,25 vegades cada dia els metges de família es varen desplaçar al domicili del pacient, tot i que respecte al col·lectiu d'infermeria aquesta proporció ascendeix fins a les 0,83 vegades per dia. Les visites a domicili en el cas de pediatria són pràcticament inexistents.

2. L'activitat hospitalària

L'estructura del sistema sanitari balear es reflecteix també en l'activitat hospitalària, en què el sector privat té una presència més o menys intensa depenent del tipus d'activitat que es du a terme. Així, mentre que els ingressos hospitalaris estan pràcticament equilibrats entre tots dos sectors, el nombre d'estades és força superior a la sanitat pública. Això s'explica perquè hi ha més rotació als hospitals privats amb afany de lucre, on l'estada mitjana dels pacients és menys de la meitat que als públics d'aguts (3,2 dies enfront dels 7,1 dels públics d'aguts). Ara bé, s'ha de tenir en compte el tipus d'ingrés i el fet que presumptament impliquin menys complexitat.

Més de la meitat de les intervencions quirúrgiques programades es fan en el sector privat, tot i que part d'aquesta activitat està concertada. Per contra, les intervencions quirúrgiques urgents les fa molt majoritàriament el sector públic.

Per la seva part, és als hospitals públics on es produeixen el major nombre de naixements. Així mateix, als hospitals públics s'hi fan un percentatge significativament menor de cesàries.

Quant a l'activitat ambulatòria, tant les primeres consultes com les urgències presenten percentatges d'activitat lleugerament superiors a la sanitat pública que a la privada.

Comparant amb el conjunt de l'Estat, la majoria d'indicadors d'activitat en termes per càpita són més alts a les Balears, la qual cosa pot ser provocada perquè hi ha més accessibilitat al sistema en el cas dels habitants d'aquesta comunitat i per l'alt volum de població no permanent que suporta el territori insular.

C) Llistes d'espera quirúrgiques i consultes

A les Balears les intervencions quirúrgiques per habitant són, juntament amb Catalunya, les més altes de l'Estat.

El temps mitjà d'espera als hospitals d'aguts de l'Ib-Salut continua essent inferior al del conjunt dels hospitals públics de l'Estat, que el desembre del 2007 era de 74 dies.

D) Hospitals de mitjana i llarga estada i hospital psiquiàtric

El nombre de llits en funcionament de mitjana i llarga estada va representar un 5,1% del total de parc de llits de les Balears i un 4,6% pel que fa a l'hospital de salut mental. L'empresa pública GESMA (Gestió Hospitalària de Mallorca)

s'encarrega de gestionar l'Hospital General i l'Hospital Joan March, ambdós de mitjana i llarga estada, i l'Hospital Psiquiàtric. Aquesta empresa pública va concloure dins el 2008 el procés de reconversió dels seus hospitals, el que significà el complet abandonament de l'activitat d'aguts i la seva dedicació exclusiva a l'atenció sociosanitària i de salut mental.

E) Comparativa indicadors d'utilització sistemes sanitaris autonòmics

El percentatge d'ocupació dels hospitals públics es troba lleugerament per sota del que s'observa en el conjunt de l'Estat, tot i l'increment en termes absoluts d'aquesta taxa durant el període analitzat i la disminució observada en el conjunt de l'Estat, i que probablement es deu a la desconcentració de la xarxa hospitalària per illes, i també es trobaria molt relacionat amb l'elevat índex de rotació dels hospitals públics (dels més alts de l'Estat) i al reduït període d'estància mitjana observat (la més baixa de l'Estat). Els demés indicadors ens demostren uns alts índexs d'utilització dels recursos hospitalaris (tant en nombre de consultes com en nombre d'actes quirúrgics i estudis de raigs X) i que per tant ens revela un alt aprofitament dels recursos de la xarxa assistencial pública.

7. Finançament de la salut

El pressupost que destinen les Illes Balears a Salut per al 2010 és de 1.168 milions d'euros, fet que representa un 35% del pressupost total de la CAIB i un 4,7% del PIB balear. Durant el període 2003-2010 el creixement del pressupost de la CAIB ha estat del 89%, mentre que el pressupost de salut només ha crescut un 75%. Aquesta situació es produeix tot i que, com s'ha apuntat amb anterioritat, de les transferències ençà hi ha hagut una expansió de les infraestructures sanitàries (amb l'obertura de tres nous hospitals i d'un gran nombre de centres de salut), paral·lelament a la contínua necessitat d'actualització tecnològica associada a l'àmbit sanitari així com a l'ampliació de les prestacions cobertes pel sistema sanitari públic.

El model de finançament actualment vigent no cobreix aquest pressupost, de forma que existeix una diferència que se situa al voltant del 20% en els darrers exercicis i que representa l'esforç que han de fer les Illes Balears per garantir la suficiència pressupostària en matèria de salut. Així per exemple, l'any 2008 les Illes Balears reberen, segons el model de finançament de la Llei 21/2001, al voltant de 910 milions d'euros, xifra a la qual se li ha d'afegir l'import derivat de les mesures de la II Conferència de Presidents, que representa uns 58 milions, sumant un total de 969 milions d'euros. Aquesta quantitat representava un 82,2% del pressupost inicial del Servei de Salut i expressa l'esforç financer que ha de fer la CAIB, havent d'afegir més de 200 milions d'euros.

Entre els factors que condicionen aquesta insuficiència financera de la CAIB, podem destacar:

Es disposa d'un model de finançament estàtic que no recull l'increment de població experimentat en els darrers anys, atès que el punt de partida del model va esser la població de l'any 1999, població que ha crescut en més de 250.000

persones en deu anys. Per evitar aquests desajustaments, la Llei 21/2001 va preveure a l'article 67 la figura de les assignacions d'anivellament, però aquesta no ha arribat mai a ser operativa.

El model no considera la població flotant. Balears és una de les principals comunitats autònomes receptores de turisme i, a més, també cal tenir en compte el desplaçament de població d'altres comunitats autònomes que ve a treballar al sector serveis relacionat amb el turisme durant la temporada alta, població que lògicament utilitzarà els serveis sanitaris. En aquests sentit, s'ha estimat que la població flotant podria situar-se al voltant de les 330.000 persones any.

El tercer aspecte és el sobrecost derivat de la insularitat i l'impacte que té sobre la despesa sanitària, a més de considerar la doble insularitat de Menorca i Eivissa i la triple insularitat de Formentera.

Les transferències no contemplaren la necessitat real en matèria d'infraestructures sanitàries que tenien les Illes Balears i que l'INSALUD deixà pendent d'execució (reforma de l'Hospital Son Dureta, finalització de l'Hospital Son Llàtzer, Hospital d'Inca, centres de salut d'atenció primària, etc.).

Amb aquest escenari les Illes Balears se situen a la cua de l'assignació pressupostària per càpita de l'Estat espanyol, situació que, lluny de millorar, fins i tot s'ha vist accentuada els darrers anys malgrat s'hagin impulsat mecanismes addicionals de finançament com han estat les mesures adoptades en la II Conferència de Presidents, que així i tot s'han demostrat insuficients per assolir un finançament adequat.

Per tant, els problemes de finançament de la despesa sanitària pública motiven exercici rere exercici l'existència d'un diferencial entre pressupost i despesa real que es tradueix en la generació de dèficits pressupostaris. El deute acumulat en el període 2002-2009 pel Servei de Salut puja a 213,55 milions d'euros, mentre que les pèrdues acumulades a 31/12/2008 per GESMA i les fundacions Hospital Son Llàtzer i Hospital de Manacor representen un muntant de 140,87 milions d'euros.

L'augment del deute de l'IB-Salut és exponencial en els darrers anys i aquesta situació es preveu que difícilment millorarà de forma substancial amb l'aplicació del nou model de finançament, cosa que posa en una situació molt delicada el sistema sanitari públic balear. Aquesta situació té un impacte directe sobre la liquiditat del sistema i és suportada pels proveïdors, que veuen diferits en el temps el cobrament pels seus serveis.

Queda patent que l'evolució del deute en l'àmbit de la sanitat pública ha assolit uns nivells que comprometen la seva sostenibilitat i que requereixen d'una solució d'urgència per tal d'evitar el fort impacte de la càrrega d'interessos degut a la cada vegada major demanda de reclamació d'interessos de demora, així com a la major dificultat que suposa per a la gestió de les unitats de compra dels centres sanitaris.

El nou sistema de finançament autonòmic tampoc suposa una millora substancial dels recursos, en aquests moments ni tampoc previsiblement en el propers exercicis, ja que el nou sistema no permetrà compensar la davallada dels ingressos públics de l'actual i el proper any, a causa de l'aplicació gradual de l'acord que farà que la major participació de la comunitat en els tributs amb un major potencial recaptatori no

s'inclogui fins el 2011 (sobre la liquidació del 2009). Així s'esperen que els recursos addicionals per a aquest any siguin d'aproximadament 130 milions d'euros mentre que per a l'any vinent podrien no superar els 160 milions d'euros, bastant per sota de la disminució dels ingressos del sistema de finançament (superiors als 500 milions d'euros) i dels impostos cedits (270 milions).

8. Professionals sanitaris

A nivell estatal es destaca que, tot i disposar de ràtios poblacionals de metges (totals i per especialitats) similars o fins i tot superiors als països europeus i de la OCDE, persisteix una crisi aguda de falta de metges en determinades especialitats i regions (perceptible en la no cobertura de determinades places i en les llargues llistes d'ofertes en borses de treball mèdiques). Algunes de les raons que expliquen, segons aquests estudis, els desequilibris entre l'oferta i la demanda de professionals sanitaris són: (i) l'elevada segmentació territorial i l'especialització de l'oferta laboral mèdica, com a dos elements que redueixen flexibilitat i generen dificultats d'adaptació als constants i accelerats canvis tecnològics i socials, (ii) l'existència d'uns salaris molt regulats/fixats que afegeixen rigidesa en l'oferta i demanda de treball i distorsions respecte les expectatives del personal, (iii) les fortes barreres d'entrada a la professió (l'existència d'un numerus clausus molt restrictiu per a l'accés als estudis de medicina i la regulació de les places MIR de cada especialitat) i (iv) un augment brusc de la grandària i la cobertura de les xarxes de proveïdors d'atenció sanitària, tant pel desplegament dels serveis sanitaris autonòmics, com pel creixement de la demanda de serveis mèdics lligats al benestar, bàsicament privats.

No es pot atribuir la responsabilitat de l'actual ordenació dels professionals sanitaris a les Illes Balears als diferents governs autonòmics, ja que l'actual situació prové d'unes decisions anteriors al procés descentralitzador i les actuacions que s'haurien de realitzar requereixen la coordinació amb les autoritats sanitàries de la resta de l'Estat.

També creiem rellevant destacar la important limitació que suposa, a l'hora de valorar les necessitats de professionals sanitaris de manera objectiva i fonamentada, la mancança d'un registre de l'activitat professional i laboral del personal sanitari que reculli informació bàsica (dedicació, informació demogràfica, remuneracions, etc.).

Dades col·legiació. Apunts sobre la demografia mèdica a les Illes Balears

Observem a les Illes Balears un important creixement quant a metges col·legiats per al període 2004-2008 (14%, mentre que per al conjunt de l'Estat fou del 9,9%), arribant als 4.675 col·legiats en el darrer any. Malgrat aquest notable increment, la dotació per 100.000 habitants (436,9 al 2008) es troba encara lluny de l'observada en termes mitjans a la resta de l'Estat (466,9).

En quant a la composició del col·lectiu, hem de destacar el notable creixement relatiu de les dones. També sembla rellevant destacar el progressiu envelliment de la professió de metge a les Illes Balears, d'acord a la tendència que es dóna en el conjunt de l'Estat. És previsible que la taxa de metges per habitants es vagi reduint en els

propers anys, amb un notable desfasament a partir del 2018-2027. Quant a l'evolució recent, destaca l'increment pronunciat en la col·legiació de fisioterapeutes.

Comparativa dotacions professionals sanitaris a nivell autonòmic

En termes generals, els indicadors descriuen una baixa dotació tant en metges (atenció primària i especialitzada) com en infermers, les quals tot i haver experimentat un notable creixement en els darrers anys, encara resten per sota de la dotació mitjana de l'Estat. El nombre d'usuaris que potencialment han d'atendre aquests professionals (en aquest cas pediatres i metges de família), el qual ens pot orientar sobre la qualitat assistencial que pot oferir el sistema sanitari, és significativament major (la més alta de l'Estat) i ha crescut en el temps atès el fort creixement de la població a les Illes Balears durant la darrera dècada.

Els professionals en la xarxa assistencial pública

En aquests moments, en la majoria d'especialitats ens trobem en unes taxes equiparables a la mitjana. Tot i això es mantenen algunes diferències significatives en Cardiologia o Obstetrícia i Ginecologia, dues de les especialitats amb unes taxes per 100.000 habitants superiors i que en el cas de les Illes Balears encara se situen per sota de la mitjana.

Tot i que les especialitats que presenten un major grau d'envelliment (metges per sobre dels 50 anys), Cirurgia pediàtrica (72,7%) i Medicina del Treball (71,4%) són especialitats relativament minoritàries i que, per tant, el reemplaçament dels professionals és assumible en un període curt de temps, en altres especialitats amb un nombre d'efectius important com Cirurgia General i de l'Aparell Digestiu (84) o la d'Anàlisis Clíniques (43), a l'entorn de la meitat dels efectius en un període de 10-15 anys deixaran de ser actius.

Les Illes Balears en termes generals mostren un grau de feminització de la professió mèdica semblant al conjunt de l'Estat, en aquelles especialitats més nombroses (que eviten casos extrems determinats per l'escassetat d'efectius), i que en la majoria d'especialitats superen el 50% de feminització. També és important destacar el grau d'associació que existeix entre les taxes de feminització i les distribucions d'edat de les diferents especialitats, essent aquelles amb una distribució més jove les que tenen un grau de feminització superior.

9. Aportació del sector sanitari a l'economia balear

Gràcies al marc input-output de les Illes Balears referent a l'any 2004 es calcula que el 3,8% de la producció a preus bàsics en Balears (1.372.618 milers d'euros) prové del sector de serveis sanitaris, veterinaris i socials, que el 5,24% del valor afegit brut a preus bàsics (917.914 milers d'euros) es genera al sector de serveis sanitaris, veterinaris i socials i que el 4,46% del total de llocs de feina (20.340 llocs de feina) en Balears prové també d'aquest sector.

El marc input-output permet anar més enllà i fer una radiografia molt més completa de la relació que el sector sanitari té amb la resta de la economia. Una primera dada interessant ve donada pel multiplicador de producció que s'eleva a 1,25 i significa que, per satisfer un increment de la demanda dels serveis sanitaris, veterinaris i socials de mercat per valor de 100 euros, es necessari un esforç productiu de la resta de sector de l'economia de 25 euros. En el cas del sector de serveis sanitaris, veterinaris i socials de no mercat, el multiplicador de la producció és 1,23.

Una vegada s'ha analitzat el pes que la producció, valor afegit, i la resta de principals variables del sector de serveis sanitaris, veterinaris i socials té a l'economia balear, és interessant ampliar l'estudi per considerar la producció que tots els sectors econòmics de Balears, i no només el sector de serveis sanitaris, veterinaris i socials, ha de realitzar per satisfer la demanda que rep aquest sector de serveis. La producció que han de fer tots els sectors de l'economia balear per a què el sector de serveis sanitaris, veterinaris i socials pugui satisfer la seva demanda s'eleva al 4,35% de la producció a preus bàsics de Balears. Si es consideren també els efectes induïts, és a dir, l'augment de la producció a l'economia balear per la demanda dels consumidors que guanyen les seves rendes treballant al sector de serveis sanitaris, veterinaris i socials, aquesta xifra s'eleva al 4,82% de la producció.

Estudi de necessitats

10. Projeccions despesa sanitària pública

En aquest apartat els autors calculen el creixement de la despesa sanitària en base a dos elements exògens: l'envelliment i l'evolució demogràfica. Queden fora del model d'anàlisi i d'impacte l'estat de salut, la prestació real mitjana per persona i el factor preu. Amb els factors demogràfics l'estudi es planteja, considerant diferents hipòtesis, set escenaris possibles per tal de determinar l'impacte demogràfic per al període 2010-2019.

Factors exògens com són l'impacte de l'envelliment (composició) o l'evolució demogràfica (cobertura), tot i que sovint s'han associat a increments importants de la factura sanitària, el cert és que segons l'evidència disponible en la literatura internacional sobre la contribució dels diferents factors al creixement de la despesa, aquests han tingut un impacte moderat i sostenible (amb taxes de creixement inferiors al ritme de creixement del PIB) de mantenir-se la resta de factors igual. Per tant són factors endògens, inherents a la pròpia configuració del sistema i a les preferències socials, els què acaben determinant l'increment de la despesa sanitària per sobre de la renta. Ara bé, davant un context de contenció pressupostària i escassetat relativa dels recursos públics, conèixer de forma objectiva l'impacte de la demografia sobre la despesa sanitària pública a mig i llarg termini, en tant que factor relativament exogen i per tant inevitable, resulta fonamental per preveure i planificar les necessitats bàsiques de finançament en un futur pròxim. Així els resultats que s'ofereixen, com a hipòtesi de mínims, representen el creixement necessari de la despesa sanitària a fi de que la població futura pugui ser atesa amb el nivell actual de prestacions sanitàries i d'utilització dels serveis.

Cal destacar que no es disposava fins el moment d'un estudi que a partir de dades reals d'utilització i despesa per pacient i desagregat segons tipologia de prestació, pogués quantificar l'impacte futur dels canvis demogràfics que s'estan experimentant en la nostra comunitat. És per tant novador que s'hagi estimat a partir de la construcció de perfils de consum i despesa sanitària en farmàcia, atenció hospitalària i atenció primària per una mostra poblacional representativa de tots els grups d'edat i sexe per les Illes Balears i per illes, i de les projeccions demogràfiques elaborades per l'INE, quin és l'impacte previsible del factor demogràfic sobre l'evolució de la despesa sanitària pública, com a hipòtesi que ens serveix per definir l'esforç bàsic (o mínim) que hauria d'assumir el govern autonòmic per tal de mantenir l'actual sistema de prestacions assistencials, si es reproduïssin les mateixes pautes de consum observades actualment —tota la resta de factors igual (cost tractaments, freqüentació per grups d'edat,...)—.

Definició escenaris

S'han definit set escenaris amb l'objectiu d'estimar quin és l'impacte demogràfic previsible per al període 2010-2019 i quin pot ser el creixement de la despesa sanitària per un augment bàsic en els preus dels recursos sanitaris. Els tres primers escenaris consideren el canvi de la despesa sanitària pública atribuïble a canvis purament demogràfics. El primer es basa en les projeccions demogràfiques de l'INE i els altres dos, a mode d'anàlisi de sensibilitat, defineixen dues hipòtesis alternatives a la projecció oficial. Els quatre següents consideren el canvi de la despesa atribuïbles a dos factors: el canvi demogràfic i el creixement de la despesa sanitària per càpita per se a partir d'hipòtesis conservadores sobre com han evolucionat els costos agregats en els diferents nivells assistencials durant els darrers anys.

Principals resultats

En primer lloc, quan només tenim en compte els factors demogràfics, estimem que la taxa anual acumulativa de creixement de la despesa sanitària, o sigui, el ritme uniforme al qual hauria de créixer anualment la despesa sanitària (descomptant la inflació) per mantenir les prestacions assistencials i els actuals perfils d'utilització, se situa entorn el 1,6%, suposant un increment acumulat per a tot el període d'aproximadament el 18%.

En els escenaris que, a més de contemplar l'efecte demogràfic, es considera alguna hipòtesi de creixement addicional de la despesa sanitària d'acord a l'evolució econòmica (elasticitat-renda unitària i supòsits alternatius) per tal de recollir l'efecte dels factors endògens (increment de la prestació real mitjana, entre d'altres), s'observen unes taxes de creixement acumulat molt més accentuades (3,9% anual, la més conservadora, fins al 5,3% segons el supòsit més optimista). Per al cas de l'escenari 3, que es basa en el supòsit d'un creixement diferenciat per nivells assistencials, d'acord al que s'ha observat a Espanya en la darrera dècada (OCDE, 2009) el creixement acumulat per al període projectat arriba fins el 66,45% (5,23% anual).

En el cas de l'escenari demogràfic pur per nivells assistencials, la despesa en farmàcia és la que té un increment relatiu més important (tot i que en termes absoluts és la que té una incidència menor sobre l'increment de la despesa pública total), tant perquè més persones consumeixen medicaments (increment de la població) com perquè els grups etaris amb un consum major de productes farmacèutics incrementen el seu pes.

La consideració de factors endògens, aproximat aquí per les simulacions construïdes a partir del supòsit d'elasticitat-renda unitària, incrementa de forma notable les previsions anteriors. Així el major cost (preus relatius més cars en el cost dels recursos sanitaris) de la utilització dels serveis sanitaris repercuteix en un increment de la despesa sanitària per càpita, quan l'estructura demogràfica tendeix a estar més envellida.

Capítol final. A modus de resum i reflexió

La valoració que podem fer de la situació economicosanitària no pot ser sinó positiva, tot i que les amenaces sobre el manteniment d'una creixent expectativa social sobre el que pot fer el sector de guariments de la salut per al benestar social l'estan, sens dubte, posant en qüestió en el futur més immediat. No es tracta aquest d'un resultat de l'envelliment demogràfic: la nostra perspectiva no és pitjor sinó millor a la mitjana. Té a veure amb l'evolució del cost de la prestació sanitària real mitjana, és a dir, la resposta diagnòstica i terapèutica al que sigui resulta d'una major freqüentació d'una societat cada cop més medicalitzada, a la vista dels inputs entremigs (medicaments, tecnologies, fungibles) i la productivitat mèdica en general. Sense un abordatge vinculat al seu cost —efectivitat relatiu resulta força complex el seu racionament.

Per la banda de la despesa res no fem en aquest sentit pitjor que el que fan altres comunitats gestionant la sanitat. Més idiosincràtic és el vector del finançament. La limitació que imposa el finançament autonòmic, en el millor dels casos situat a l'entorn del pes poblacional per a la despesa sanitària, i lluny de la mitjana per càpita per al conjunt del finançament dels serveis públics, no permet una solució senzilla. La societat balear ha anat cobrint les insuficiències financeres del sistema sanitari públic (en termes de qualitat percebuda) amb l'assegurament complementari i el pagament directe pels serveis. La crisi actual porta a qüestionar la capacitat de complementar nivells per la via privada amb la mateixa regularitat observada en el passat.

Els costos unitaris d'una creixent prestació sanitària real mitjana per la banda de la despesa i la incapacitat pressupostària general de l'Estat pels contribuents i de la butxaca dels usuaris illencs de complementar allà on no arriba la sanitat pública a l'hora de satisfer demandes i expectatives socials, són així les dues claus de volta que cal afrontar per fer que el nostre sistema sanitari sigui solvent.

En aquesta darrera secció s'ofereix una reflexió que pot ajudar a que les parts implicades a la determinació de la política sanitària informin millor les seves alternatives.

11.1. Algunes reformes internacionals com a exemples de bones pràctiques per a la millora de l'eficiència i el rendiment dels sistemes sanitaris

La necessitat d'adoptar reformes que suposin una millora en el rendiment i l'eficiència dels sistemes sanitaris dels països desenvolupats ha generat un creixent interès en la comparació internacional de les característiques d'aquests sistemes i de les seves experiències de reforma, de les quals a continuació es descriuen breument aquelles que segons la literatura internacional s'assenyalen com a bones pràctiques o mesures reconegudes per l'èxit assolit en els respectius països.

Mesures de gestió activa de la demanda per assegurar que pacients professionals fan un ús eficient del sistema

Reforçar la prevenció, amb una especial atenció en les malalties cròniques i les seves causes, com a focus de millora de la qualitat de vida de la població.

Gestió activa del catàleg de prestacions sanitàries, diferenciant entre cobertures bàsiques i complementàries o incorporant els nous tractaments i les innovacions tecnològiques mitjançant valoracions independents de cost-benefici, com a criteri per valorar el seu finançament.

Fomentar un consum responsable dels serveis sanitaris amb mesures que poden anar des de l'educació sanitària i la conscienciació, fins a una corresponsabilització mes directa amb mecanismes com el copagament.

Optimització de l'oferta: Mesures per reorganitzar i dimensionar correctament els serveis sanitaris per tal d'assegurar un nivell de capacitat eficient

Impulsar millores de productivitat i d'eficiència en els diferents nivells assistencials i reduir la seva variabilitat sense perjudicar els resultats clínics. Mesures que s'estan aplicant en aquest sentit a diferents països, entre d'altres es pot citar el National Health System (NHS) britànic que estableix tarifes estàndards per a diferents tractaments amb l'objectiu de millorar l'eficiència; o la difusió de protocols i guies de pràctica clínica, el que també constitueix uns dels instruments més comuns a Europa per millorar la qualitat, reduir les disparitats en la pràctica clínica i millorar la seguretat dels pacients.

Transformar el model de gestió de recursos humans dels professionals sanitaris flexibilitzant el model de contractació, millorant el grau d'autonomia vinculada a l'assumpció de responsabilitats i desenvolupant sistemes d'incentius que alineïn les seves prioritats amb els objectius del sistema. Establir incentius (monetaris o no) per als centres i professionals, de manera que tant les carreres individuals com la trajectòria de les organitzacions i el seu finançament depenguin dels resultats de salut que ofereixin i del seu funcionament relatiu, ha demostrat tenir un impacte considerable en els resultats i l'eficiència del sistema.

Quant a l'organització del sistema i la seva coordinació, se'n poden destacar:

- Separar clarament les funcions de finançament, compra i provisió de serveis sanitaris i dotar d'una autonomia de gestió responsable i efectiva als proveïdors.
- Implementar mecanismes mes sofisticats i transparents de contractació de serveis sanitaris entre compradors i proveïdors, que distribueixin adequadament les responsabilitats i incentivin als proveïdors a millorar tant en qualitat clínica com en eficiència.
- La integració assistencial i l'establiment de sistemes de finançament capitatius, que afavoreixin la coordinació entre nivells assistencials. S'han establert internacionalment diferents mesures intermèdies que van en aquest sentit, com la utilització de contractes-programa, els quals inclouen una monitorització de la qualitat, i sistemes de pagament en funció del rendiment. Aquests sistemes han d'incloure mecanismes per ajustar el risc, per tal d'assegurar que els recursos destinats als proveïdors són els adequats segons les necessitats assistencials d'una població, garantint així l'equitat d'accés i l'eficiència assignativa.

11.2. Tres propostes concretes d'estudi obert a la reflexió

1. Els comptes per a provisions de suport de cobertura (desgravació a canvi d'estalvi previsional)

   Consistiria en permetre desgravar limitadament (sobre la base o quota de l'IRPF) l'estalvi identificat en un compte, destinat inicialment a completar cobertura pública de serveis (d'entre els identificats i sempre contra factura) limitant-se a les alternatives efectives però que presentessin un cost efectivitat graduat inferior. Té alguna similitud amb diverses formes de copagament o fins i tot al pagament de primes complementàries d'assegurança privada.

   Pel contingut de la proposta, aquesta es pot considerar que no interfereix les qüestions de finançament autonòmic ni les percepcions de la pèrdua de cohesió territorial ja que es manté en el pla de l'estricta responsabilitat individual i manté una regulació comuna.

2. Els copagaments articulats a les declaracions de l'IRPF (més ingressos)

   Una proposta concreta i incipient d'articulació de copagaments *ex post* vinculats en renda a la declaració de l'IRPF consistiria en vincular els copagaments potencials a la declaració de l'impost sobre la renda (IRPF) en el seu tram autonòmic.

   Això implicaria que tots els registres d'usos afectats potencialment per copagaments s'anotessin a la targeta sanitària en cada punt d'accés (lectura digital) i es comuniquessin, posteriorment, a finals d'any com a mena de recordatori a l'usuari qui, en el seu cas, hauria d'incorporar total o parcialment el seu cost a la declaració de IRPF. Per als no obligats a declarar (pobres per sota dels mínims vitals), l'exenció d'aquests copagaments seria automàtica. Per

a la resta de la població, o bé s'incorporarien a la base imposable (de manera que el copagament incrementaria la quota per l'invers del tipus mig) o sobre la quota mateixa (sempre en el seu component autonòmic).

En el primer cas, el copagament resultaria ja d'aquesta manera directament proporcional a la renda (més base imposable, més tipus efectiu a l'IRPF). En el segon, es podria considerar la seva inclusió de manera selectiva no gravant determinats grups (p. ex. crònics, treballadors per compte aliè que no superessin una determinada quantia —com es va fer en el seu moment amb la deducció per guarderies—, o fent-ho fins a un cert límit, no computant copagaments més enllà d'una quantia determinada (p. ex.: no podent representar més d'un 8% de la renda declarada o una quantitat absoluta superior a 1.000 euros a l'any), opcions totes elles, òbviament, més polítiques que de tècnica fiscal.

Una variant que implicaria un major involucració dels professionals consistiria en què, del registre de consums públicament finançats, es determinessin —justificadament— aquells que no seguissin les pautes de bona pràctica d'utilització o decisió orientada pel professional, de manera que només aquests s'haguessin d'incorporar a la base de renda a efectes de pagament fiscal.

3. Tractament de la fiscalitat de la despesa privada (menys ingressos)

– (i) De l'assegurament privat

  En aquests moments es dóna una situació de tractament desigual entre les pòlisses subscrites per individus i les que ho són per autònoms o a través d'una pòlissa col·lectiva d'empresa, ja que únicament en el primer cas no són deduïbles. Sembla just i raonable avançar cap a una igualació en els tractaments fiscals dels diferents col·lectius, a partir preferentment de la quota estatal de l'IRPF, tot i que també es podria articular a través del tram autonòmic.

  Una altra qüestió rellevant és si només s'hauria de limitar la deducció a les prestacions no concurrents (o complementàries respecte de serveis exclosos, com per exemple els dentals i formes de tractament alternatius a la medicina tradicional.

  Sembla també pertinent limitar la deducció a les pòlisses d'assistència sanitària (més vinculades a la gestió de les patologies) i no a les de reemborsament, ja que aquestes últimes poden generar o induir un biaix de sobreconsum i es troben associades a una major elasticitat de renda.

– (ii) De la despesa privada directament

  Sembla necessari poder valorar l'efectivitat a mig termini que tenen les polítiques i prestacions, en la seva graduació cost-efectivitat. També és important mantenir una distribució justa de les càrregues i beneficis considerant el cicle vital de renda i esperança de vida dels afectats, una major progressivitat de la que manquen avui moltes de les deduccions fiscals vigents i el retorn compensat en cas de regressivitat de les

desgravacions amb els equivalents compensatoris de pensions no contributives o prestacions per als col·lectius de renda inferior.

Així mateix seria desitjable que qualsevol forma d'exclusió per bé de la progressivitat fiscal no exclogués el votant mitjà: el votant mitjà més èpsilon seria així sempre objectiu de cobertura pública.

Comentari final: els equívocs de buscar consolidar el sistema de salut i assegurar la seva sostenibilitat financera

Tot sistema sanitari manté sota tutela de finançament públic la resultant de com es determinen i evolucionen en el temps tres paràmetres. Primer, la concreció de qui és elegible en cobertura poblacional. El segon eix té a veure amb l'abast de la cobertura. I la tercera dimensió és la de la freqüentació, això és, amb quina freqüència s'accedeix al sistema i com respon aquest en termes de la prestació real mitjana (oferta diagnòstica i terapèutica). Els tres eixos composen el volum de la despesa públicament tutelada respecte del nivell de renda d'un país.

La nostra —caixa— de tres dimensions necessita —modelar-se— ajustant en el temps l'evolució de cada un d'aquells tres vectors que la dimensionen. Consolidar l'estatus quo és mal antídot a les canviants necessitats socials que el nostre sistema afronta. Es tracta de possibilitar que el sistema, en el seu funcionament ordinari, permeti incorporar solucions a circumstàncies noves. Ja sigui en la dimensió de cobertura poblacional, ja sigui en l'abast de la cobertura, ja sigui limitant la freqüentació innecessària. Amb això, els diferents països aborden les seves conjuntures financeres de manera diferent. En la tradició —Servei Nacional de Salut—, es fa des del universalisme, sent rigorosos amb el que entra i el que no entra, tot i que sigui de mal enteniment i que els lobbys pressionin pels seus interessos. I s'opera a través d'agències independents que ordenen prestacions segons cost efectivitat. Altrament, des de la concepció —Assegurament Social—, la solvència financera s'aborda no actuant tant sobre el que entra (ja que per satisfer la demanda ciutadana entra gairebé tot), sinó frenant amb copagaments la utilització abusiva. Finalment, en altres sistemes de tradició privada, l'abordatge als canvis es basa sovint amb limitar —qui— té drets (amb períodes de carència, primes bàsiques, reconeixement de drets, etc.).

I en aquesta disjuntiva general es troba el nostre sistema de salut, bo en resultats, no tan bo en satisfer expectatives, i sospitós de no contenir avui mecanismes de regulació interna suficients per evitar el seu engarrotament i insolvència financera.

III. Observacions generals

Primera. El sistema sanitari balear es comença a constituir formalment a partir de l'entrada en vigor de la Llei 4/1992, de 15 de juliol, que crea el Servei Balear de Salut (SERBASA), definint-lo com un sistema únic i harmonitzat de tots els recursos, els centres i els serveis de l'àmbit geogràfic de les Illes Balears, amb la finalitat d'aconseguir la

integració, la desconcentració, la simplificació, la racionalització i, en definitiva, l'optimització dels serveis sanitaris existents o futurs. En el marc de les directrius de política sanitària general, el SERBASA tenia encomanades les funcions d'ordenació, programació i inspecció sanitària i també la coordinació i la gestió dels recursos econòmics afectes, que en aquell moment es concentraven en el Complex Hospitalari de Mallorca, gestionat per l'empresa pública Gestió Sanitària de Mallorca (GESMA).

La Llei 4/1992 seria derogada per la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut, que configurava el sistema sanitari públic balear (denominat a partir d'aquell moment Servei de Salut de les Illes Balears o IB-Salut) com un ens públic de caràcter autònom dotat de personalitat jurídica i de patrimoni propis i amb plena capacitat per acomplir les seves finalitats, adscrit a la conselleria competent en sanitat del Govern de les Illes Balears i al qual es confia la gestió dels serveis públics sanitaris de caràcter assistencial.

Aquesta Llei no es limita a la regulació del servei autonòmic de salut, ni tampoc a la mera formulació de l'ordenació sanitària de les Illes Balears, sinó que, amb una vocació més ambiciosa, pretén ser un instrument normatiu que reguli totes les accions dels poders públics relacionades amb la salut.

I entre aquestes dues lleis es produeix un fet transcendental: el traspàs de les competències sanitàries a les Illes Balears, plasmat al RD 1478/2001, de 27 de desembre. La dotació econòmica que acompanya aquestes transferències suposa que l'Ib-Salut hereti una organització sanitària amb un important dèficit estructural i financer. En aquell moment (dades de 2000) les Illes Balears són l'única comunitat autònoma amb una despesa per càpita inferior als 600 euros i amb un diferencial de 100 euros respecte de la mitjana de l'Estat.

Segona. Els continuats avenços mèdics i sanitaris, juntament amb l'actuació preventiva de la salut pública són un actiu social que ha suposat millores substancials en la salut de les persones i en la seva qualitat de vida. Pel que fa als sistemes sanitaris públics i universals existents als països més avançats i rics del món, han resultat ser un important factor de cohesió social que ha contribuït de manera clara a la reducció de les desigualtats.

Tercera. Probablement un dels indicadors més utilitzats per descriure l'estat de salut, el progrés social i el desenvolupament d'un país és l'esperança de vida. Per al conjunt de la població, les Illes Balears presenten una esperança de vida en néixer de 81,39 anys, una xifra lleugerament per sobre de la mitjana espanyola (81,1 anys) i relativament major que la mitjana de 79,0 de la UE-27. L'esperança de vida als 65 anys ens indica la mateixa tendència descrita anteriorment. També en aquest cas les Illes Balears gaudeixen d'una esperança de vida que es troba entre les més altes de l'Estat (20,0 anys), superant també la mitjana per a la UE-27.

Quarta. La percepció del propi estat de salut és també una bona mesura per descriure l'estat de salut d'una població. A les Illes Balears, l'any 2007 el 74,4% de la població

considerava que la seva salut era bona o molt bona, sens dubte una de les taxes més elevades de l'Estat. Destaca com a fet positiu, gràcies al pronunciat creixement experimentat a partir del 2006, l'elevat grau d'acceptació i valoració per part dels ciutadans, del funcionament i configuració del sistema sanitari públic. En canvi, és ressenyable el creixement, en el 2008, del percentatge de població que considera que les llistes d'espera han empitjorat en el darrer any.

Cinquena. A nivell internacional, és cert que des de fa uns anys tots els sistemes sanitaris, públics i privats, s'enfronten a importants reptes organitzacionals i financers derivats de diversos factors com són l'augment de la població, l'increment dels fluxos migratoris, els canvis en les estructures familiars, l'augment de l'esperança de vida, l'increment de les patologies cròniques, l'ampliació de les expectatives de vida de persones malaltes, la millora i la innovació de les tecnologies diagnòstiques, els avenços en el tractaments curatius i pal·liatius de diverses malalties o l'augment dels costos de la tecnologia mèdica. Tots ells són processos que impliquen la necessitat de noves inversions i un increment de la despesa sanitària i majors necessitats de finançament.

Sisena. També a Espanya i a les Illes Balears es presenten aquestes dificultats. Tot i així, és igualment cert que el nostre país presenta una despesa sanitària inferior a la de països del nostre entorn econòmic i social com Alemanya o França i una despesa per habitant que se situa en un dels valors més baixos de la UE i per sota de la mitjana pronosticada de la UE-27. Segons l'OCDE, Espanya presenta l'any 2007 una despesa sanitària, en percentatge del PIB, del 8,5%, al mateix nivell que el Regne Unit (8,4%) però enfora del 10,4% d'Alemanya i de l'11% de França. El percentatge de les Illes Balears és inferior i se situa per a l'any 2008 en el 7,7% (1.743 milions d'euros de despesa sanitària per un PIB de 22.652 milions d'euros). Certament, la despesa sanitària no és l'únic component que garanteix a la població un bon estat de salut i no és tampoc l'única referència que permet valorar la seva suficiència i eficiència, tota vegada que el volum de despesa pública està condicionat per diferents factors. Tanmateix, la realitat es que la sanitat pública espanyola i balear té un finançament insuficient.

Setena. En línia amb l'anterior és sabut que, a més dels serveis sanitaris, són molts els factors que determinen el bon estat de salut. Així, en els diversos indicadors de salut dels organismes competents el nivell socioeconòmic apareix com un dels determinants bàsics de l'estat de salut en associar-se amb els estils i les condicions de vida que alhora estan determinats per l'estatus econòmic, educatiu i social i per les situacions de vulnerabilitat i/o exclusió social i pobresa. Per tant, l'atenció en salut mitjançant els serveis sanitaris és important ja que redueix les desigualtats econòmiques i socials.

Vuitena. L'anàlisi del sistema sanitari de les Illes Balears és una qüestió molt complexa que es veu afectada per una multitud de factors difícilment abordables des d'una única perspectiva. Així, si atenem a estudis de sistemes sanitaris realitzats a Espanya i a Europa, com ara, del CES Espanya i l'Observatori Europeu dels Sistemes Sanitaris i

Polítiques Sanitàries (OMS), s'observa que aquests recullen aspectes relatius a les formes de gestió, en especial l'hospitalària, la cartera de serveis i prestacions, la salut pública i l'atenció primària, l'atenció especialitzada, l'atenció farmacèutica, l'atenció a la salut mental, l'atenció sociosanitària, els sistemes de coordinació i de qualitat, els recursos humans i el desenvolupament professional, les professions sanitàries, la investigació i la innovació o la cobertura dels sistemes públics i privats pel que fa al tipus de malaltia i tractament.

Als efectes de millorar la capacitat d'anàlisi del sistema de salut seria convenient disposar d'informació relativa als costos administratius —aquelles feines que són necessàries per donar informació del que es fa o que, internament, s'han de dur a terme sense que siguin les principals dins de l'activitat de l'empresa— a les llistes d'espera, als sistemes de contractació, als models de provisió i concertació o a les ràtios de professionals d'atenció primària i especialitzada, el que ha de permetre identificar les àrees d'atenció que presenten deficiències de desenvolupament de l'oferta en els diferents nivells d'atenció i que suposen desigualtats territorials i dificultats d'accés a l'atenció sanitària per part de la població de les Illes. A més, la informació relativa a aquestes qüestions ha de permetre avançar en el control, la transparència i la coordinació entre els diferents nivells assistencials i entre les diferents administracions.

IV. Referència a l'Informe 1/2010, del CES del Regne d'Espanya, relatiu al desenvolupament autonòmic, competitivitat i cohesió socials en el sistema sanitari

L'Informe 1/2010 del CES del Regne d'Espanya relatiu al *Desarrollo económico, competitividad y cohesión social en el sistema sanitario*, recull la valoració positiva del sistema per part dels ciutadans, tot i que són cada cop més conscients de la necessitat d'abordar canvis i de millorar la coordinació entre els serveis de salut autonòmics.

D'acord amb l'Informe 1/2010 del CES del Regne d'Espanya es pot destacar el següent:

Primer. Continuen persistint diferències interterritorials en l'oferta de serveis públics i en els indicadors de salut. Amb tot, no existeix un consens clar sobre les desigualtats en els indicadors de salut. Cada cop prenen més importància com a causes explicatives: els factors socioeducatius i culturals que condicionen estats de salut associats a condicions de vida o l'elecció d'hàbits de vida saludables; la qualitat del entorn mediambiental o la pròpia herència genètica.

En qualsevol cas, les polítiques sanitàries poden corregir les desigualtats en salut. D'ací la importància que té discutir sobre les polítiques de salut i el seu grau d'eficàcia.

Segon. Per clarificar les diverses posicions és necessari obrir un debat i l'experiència demostra que el consens és possible. Com exemple es pot consultar el debat obert

sobre les mesures de control de la despesa sanitària dins el CISNS de 18 de març de 2010 (vegeu *Informe CES*, p. 27-29).

També sobre la base del consens, es proposa la creació d'un instrument horitzontal que presti serveis als sistemes de salut de les comunitats autònomes per millorar llur eficàcia i qualitat, faciliti la coordinació, les economies d'escala, la capacitat analítica i d'avaluació i la col·laboració.

Com a assumptes pendents es consideren els següents: completar la universalització de les prestacions, millorar els mecanismes de participació social i defensa dels usuaris i corregir les desigualtats socials i l'equitat territorial.

Tercer. La descentralització és un dels aspectes positius de la reforma sanitària ja que facilita la innovació organitzativa i de gestió i l'atenció a les necessitats sanitàries locals amb una diversificació de les prestacions. Però la gestió d'aquest model descentralitzat planteja també importants reptes al sistema, tant des del criteri de l'eficiència com el de l'equitat. Des del primer, la descentralització pot suposar la pèrdua d'economies d'escala en àmbits rellevants des del punt de vista de control de la despesa. D'altra banda la descentralització de compres —de tecnologia, medicaments i equipament en general— limita el poder dels gestors en la negociació del preus, l'evolució dels quals determina en bona mesura l'increment de la despesa sanitària. A més, l'escala és també important per a garantir l'eficàcia de polítiques sanitàries en salut pública o investigació.

Des del punt de vista de l'equitat i la cohesió, s'ha d'evitar l'articulació de polítiques sanitàries diferencials que puguin implicar graus de cobertura o accés diferents en funció del territori, be mitjançant el reconeixement de prestacions diferencials, perquè s'apliqui de manera diferencial el principi de benefici (copagament) o perquè es dificulti la garantia de portabilitat del dret a tot el territori. A més es pot denunciar la falta de mecanismes institucionals de coordinació, cohesió, avaluació i control.

En aquest sentit, els indicadors de desigualtat en salut mostren que en termes relatius les Illes Balears es troba, en dades del 2007, millor en termes d'esperança de vida, esperança de vida lliure de discapacitat i expectativa d'incapacitat. Així mateix, presenta la segona millor valoració de l'estat de salut percebuda. Ara bé, en problemes de malalties cròniques presenta pitjors resultats en tumors malignes i depressió, presenta un percentatge més alt de limitacions per a les activitats de la vida quotidiana i presenta una taxa de fumadors diaris per sobre de la mitjana estatal.

Les Illes Balears presenten un major ús de consultes d'infermeria, de serveis hospitalaris i d'urgències (el percentatge més alt dins el conjunt de comunitats autònomes). Igualment, presenten una major inaccessibilitat a l'assistència mèdica i la taxa més alta de cobertura sanitària mixta (la més alta de l'Estat) i la més baixa de l'Estat en dependència funcional del darrer metge consultat de la sanitat pública. Mostren les taxes més altes respecte a la mitjana estatal quant al consum de tabac i alcohol i la segona taxa més alta per comunitats autònomes de dones que mai s'han fet una mamografia.

Quart. Pel que fa a la coordinació i la governança del Sistema Nacional de Salut (SNS), que és l'òrgan de cooperació entre l'Estat i les comunitats autònomes, se li recrimina lentitud en la presa de decisions, opacitat informativa i variabilitat en l'aplicació d'acords.

Igualment a l'Alta Inspecció de l'Estat li correspon un important paper en la funció de coordinació i cooperació entre els diferents serveis d'inspecció autonòmics, però gairebé no es disposa d'informació sobre les seves activitats.

També existeix el Fons de cohesió sanitària, que apart d'articular mecanismes de compensació per a despeses per atenció a pacients desplaçats i estrangers, té encomanat donar cobertura a polítiques que assegurin la cohesió sanitària i la correcció de desigualtats interterritorials.

En relació amb la coordinació s'assenyala, d'una banda, que no s'ha aconseguit desenvolupar el Pla Integrat de Salut del SNS, a partir dels Plans de Salut de les comunitats autònomes i de l'Estat i, de l'altra, la dificultat d'arribar a acords per unanimitat en el CISNS que provoca lentitud i escassa concreció en les mesures que s'estableixen.

En relació amb la governança, cada cop pren més importància:

- la prevenció i la salut pública
- l'ús de pràctiques mèdiques basades en l'evidència científica
- definir un marc regulador clar entre l'entramat empresarial de la salut i la provisió de serveis sanitaris
- millorar la mobilitat de pacients i professionals dins el SNS
- la diversificació de formes de gestió.

Cinquè. En relació amb la diagnosi del sistema sanitari, fa una sèrie de consideracions entorn els serveis que presta.

5.1. En relació amb la Cartera de serveis, crida l'atenció la vaguetat i opacitat per falta d'informació sobre el conjunt de serveis complementaris de les comunitats autònomes del contingut de la cartera de serveis vigent (2006); així mateix, l'emulació entre els Serveis de Salut autonòmics sense atendre a criteris de necessitat o utilitat terapèutica; l'increment d'importants variacions en la pràctica mèdica (VPM) sobre procediments de diagnòstic i tractament de les malalties i de les noves tecnologies per comunitats autònomes i dins les diferents àrees de salut d'un mateix territori.

Considera que per prevenir aquestes desigualtats cal avançar cap a una major protocol·lització de l'atenció sanitària a través de guies clíniques comuns a tot el SNS, basades en l'evidència científica i intercanvi de bones pràctiques.

5.2. Pel que fa a l'atenció primària (AP), destaca la desigualtat territorial i l'escàs desenvolupament en bona part de les comunitats autònomes de l'atenció social, la consulta telefònica o l'acompanyament en ambulància al pacient

greu o el desenvolupament de polítiques de salut públiques o de atenció específica a la dona.

Pel que fa a les Illes Balears, presenten les pitjors ràtios en medicina de família i infermeria i el tercer en pediatria. Es proposa, per tant, millorar: la infermeria comunitària, la coordinació amb l'Atenció Especialitzada, l'impuls a la gestió clínica en AP, l'eliminació de feines burocràtiques i l'augment de recursos addicionals.

5.3. En l'atenció especialitzada, el catàleg de serveis per comunitats autònomes és prou diferent. I s'ha de dir que les Illes Balears presenta un nombre de llits per 1000 habitants, places per hospital de dia, consultes per cada 1000 habitants, actes quirúrgics per cada 1000 habitants, urgències per cada 1000 habitants, per sota de la mitjana nacional i pitjors llistes d'espera fins a 3 mesos, tot i que és la quarta que presenta una millor valoració en temps de demora per a ingressos d'urgència.

5.4. En salut mental es troba una notable diferència territorial en l'oferta, en la utilització i l'atenció sanitària en salut mental.

En general són les famílies les que assumeixen gran part de l'atenció i el cost del malalt, sense que l'atenció a la dependència hagi aportat una solució.

5.5. També en atenció farmacèutica es troben grans diferències territorials tant en les prestacions farmacèutiques com en els instruments de la política d'ús racional del medicament. Ara bé, falten dades homogènies i actuacions dirigides a la gestió de la farmàcia hospitalària. També hi ha mancances en la implantació de la recepta electrònica i en l'existència de diverses modalitats de prescripció per principi actiu (PPA).

Les Illes Balears destaquen amb la cinquena major taxa de creixement de despesa farmacèutica i el major creixement, l'any 2009, en despesa mitjana per recepta facturada.

S'han d'impulsar mesures que facilitin l'ús racional dels medicaments tant per l'usuari com per part de la farmàcia hospitalària, així com, a l'estudi i anàlisi de les causes subjacents a l'excessiu consum.

Sisè. En l'anàlisi dels recursos humans destinats al sistema sanitari hem de dir, en primer lloc, que no existeix un sistema registral unificat i continu dels professionals de la salut, amb criteris homogenis i que computi les diferents situacions laborals.

A les Illes Balears hi ha dèficits en les següents especialitats: al·lergologia, cardiologia, hematologia i hemoteràpia i neurofisiologia clínica.

Es constata un clar desequilibri entre l'oferta i la demanda de professionals mèdics i d'infermeria, amb desigualtats territorials i per especialitats importants, amb la problemàtica dels MESTOS —metges especialistes sense titulació oficial— sense resoldre.

En relació amb la retribució i la carrera professional, la carrera professional es caracteritza per una gran heterogeneïtat i un predomini de l'antiguitat com a determinant de la carrera.

Així mateix, la descoordinació de les polítiques de recursos humans per part de les comunitats autònomes està produint ineficiències de gestió en el sistema.

Pel que fa a la mobilitat, no existeix un mecanisme que permeti veure l'oferta i la demanda de places disponibles en el conjunt del SNS.

La falta d'informació transparent sobre diferències en categories professionals, carreres professionals, sistemes retributius, requisits i mèrits dificulten la mobilitat geogràfica.

Finalment i en relació amb els recursos humans, en matèria de formació permanent hi ha manca de coordinació entre territoris, que intenten satisfer les necessitats concretes de cada comunitats autònomes.

S'adverteix una deriva en què la formació es deixa al voluntarisme de cada professional.

Setè. Existeixen diferències notables per comunitats autònomes, on les Illes Balears realitzen l'esforç mínim en R+D total, si bé tenen un percentatge de projectes públics de R+D en sanitat aprovats semblants als de l'Estat, i com experiència innovadora en TIC Balears sobresurt en la recepta electrònica i en projectes assistencials en l'atenció a la síndrome coronària aguda amb elevació del ST (SCA EST).

En general, pel conjunt del SNS es destaca:

Escassetat d'investigadors bàsics als hospitals.

Manca de professionals assistencials que simultaniegin activitats d'investigació.

Insuficiència de personal tècnic de suport i de gestió de la investigació.

Poca transferència de coneixement de la R+D a la pràctica clínica.

Escassa participació privada i de fons europeus en el finançament.

Poca coordinació Estat/comunitats autònomes.

Vuitè. Pel que fa al sistema d'informació sanitària, aquesta està basada en indicadors que dificulten conèixer, entre d'altres coses:

La mobilitat dels pacients.

La disponibilitat de professionals del SNS.

Les dades homogènies sobre farmàcia hospitalària.

Opacitat informativa del CISNS.

Novè. La diversificació en les formes de gestió s'ha desenvolupat paral·lelament a la descentralització del SNS a les comunitats autònomes.

La falta d'una avaluació sistemàtica i objectiva ha propiciat que el debat s'hagi polaritzat políticament.

Avui no es pot garantir que una innovació que es pugui introduir en la gestió sigui efectiva i contribueixi a la seva racionalització, mentre no es disposi d'una informació més exhaustiva i objectiva.

Desè. En tots els països s'ha produït, de manera generalitzada, un increment de la despesa sanitària.

En el cas de les Illes Balears cal destacar:

Que presenten el major creixement relatiu de població del període 1998-2008, la qual cosa ha suposat una forta pressió assistencial.

Que és la quarta més baixa de l'Estat en despesa sanitària sobre PIB i en despesa sanitària per persona protegida.

La segona més alta de l'Estat en creixement de la despesa sanitària i en despesa de personal pel període 2002-2007.

La tercera més alta de l'Estat en creixement de població protegida i despesa en serveis hospitalaris i especialitzats 2002-2007.

La quarta més alta de l'Estat en creixement de la despesa de farmàcia (receptes) 2002-2007.

La cinquena més alta en creixement de la despesa en atenció primària 2002-2007.

Que presenta la taxa més alta de cobertura sanitària mixta.

S'han consensuat una sèrie de mesures que impliquen un major estalvi potencial en la despesa que suposen la millora de:

Sistemes de compres.

Ús racional dels medicaments.

Avaluació de tecnologies sanitàries.

Polítiques de salut preventives.

Atenció primària i atenció a la dependència Sistemes d'informació

Igualment, es reclama una millor coordinació de les comunitats autònomes a través de la potenciació del Fons de Cohesió Sanitària:

Millora de la gestió de compres.

Definir una cartera comú de serveis bàsics.

Ampliar la validesa de la targeta sanitària a tot el territori de l'Estat.

V. Observacions particulars

Prèvia. L'anàlisi dels sistemes sanitaris és una qüestió complexa que, a l'igual que l'estat de salut d'una població o un individu, presenta i es veu influenciada per una gran varietat de factors. Alhora, no podem obviar que els sistemes sanitaris juguen en l'actualitat diferents papers que introdueixen al sistema més complexitat. Com apunta el CES del Regne d'Espanya al seu Informe 1/2010, el sistema sanitari ha esdevingut als països més desenvolupats un important vector de competitivitat i de creixement i és de destacar la seva associació amb el coneixement i el desenvolupament tecnològic. Tot i la importància d'aquest factor, els principals reptes dels sistemes sanitaris són avui per avui uns altres, en especial si es té en compte que al nostre país i a la nostra comunitat la cobertura sanitària és un dret constitucional i que la sanitat pública és un dels majors assoliments del nostre estat de benestar. Reconèixer i defensar el dret a la sanitat i el seu paper decisiu en la cohesió social exigeix també tenir present les dificultats a les quals s'enfronta actualment.

D'altra banda i amb la finalitat de disposar d'una visió el més àmplia possible aquest CES entén que el seu Dictamen sobre el sistema sanitari s'ha de basar també, a més de en l'estudi *Diagnosi i prognosi del sistema de salut i dels serveis sanitaris de les Illes Balears,* en la literatura i els informes especialitzats elaborats pels organismes i entitats competents en la matèria i que han estat consultats per tal de poder realitzar les següents observacions.

Primera. El Servei de Salut de les Illes Balears presta atenció sanitària als ciutadans de les Illes balears amb cobertura sanitària pública d'acord amb la Cartera de Serveis comuna del Sistema Nacional de Salut (SNS) definida al RD 1030/2006 de 15 de Setembre. Totes les prestacions de la Cartera són ateses be amb medis propis o amb medis concertats.

A més,el Servei de salut de les Illes Balears inclou, segons informa la Conselleria de Salut i Consum, en la seva Cartera de Serveis algunes prestacions més que son:

- Prescripció i dispensació de l'anticoncepció d'urgència gratuïta a la xarxa d'atenció primària.
- Dispositius hospitalaris sanitaris dirigits a l'atenció de pacients en fase subaguda o de processos crònics que no està ben definida en la cartera de Serveis del SNS.
- Intervencions individuals i en grup per afavorir la deshabituació del tabac.
- L'anticoagulació oral a l'atenció primària
- PADI (programa d'atenció dental infantil)

Seria desitjable poder ampliar la cartera de serveis incorporant noves prestacions relacionades amb la salut bucodental.

També convindria conèixer el nivell de desenvolupament de l'atenció social, l'assistència telefònica o l'acompanyament en ambulància del pacient greu i

continuem sense conèixer quina és l'atenció sanitària i sociosanitària relacionada amb la salut mental, les malalties rares i/o les malalties invalidants. En aquest sentit no hem d'oblidar que són les famílies les que de moment assumeixen gran part del tractament, l'atenció i la cura al malalt, la qual cosa introdueix elements de desigualtat i molt possiblement manca d'assistència adequada segons nivell socioeconòmic. Falta també saber si és necessari un major desenvolupament territorialitzat de serveis de tractaments pal·liatius per a aquest tipus de malalties i quina és la coordinació internivells.

Segona. No solament la cartera de serveis sinó també la qualitat ha de preocupar. Un dels aspectes més significatius de la qualitat de l'assistència és el temps d'espera per accedir a l'atenció especialitzada —consultes i/o diagnòstics— o per rebre tractament. La falta d'informació de registre sobre el tema pel conjunt dels centres que conformen el sistema sanitari és un element més de desconeixement que dificulta la planificació de mesures dirigides a millorar l'activitat assistencial i a disminuir els costos. Així per exemple el temps d'espera per accedir a l'atenció especialitzada té una incidència negativa en aspectes tan rellevants com la sobresaturació de les urgències, especialment hospitalàries i com la continuïtat assistencial entre els nivells primari i especialitzat.

Tercera. També la capacitat de resolució de l'Atenció primària i la continuïtat assistencial es configuren com dos dels elements fonamentals per poder avaluar la qualitat de l'assistència que presta un sistema sanitari alhora que es relacionen amb la sostenibilitat del sistema sanitari públic, L'accés a proves diagnòstiques per part del personal metge d'atenció primària és, com ens recorda el CES del Regne d'Espanya,[1] una mesura contemplada al document del CISNS[2] de l'any 2006. La mesura, que està encaminada a millorar l'efectivitat i la resolució d'aquest àmbit assistencial no ha tingut encara un desenvolupament a la nostra comunitat mostrant a més un estancament en relació amb la seva millora. En relació amb aquest tema no està de més apuntar que les limitacions en l'accés a determinades proves diagnòstiques i terapèutiques dóna lloc a derivacions de pacients amb processos mòrbids que podien ser atesos en un nivell primari, reduint-se així tant el costos sanitaris com els costos personals de temps d'espera.

Cal recordar que l'atenció primària constitueix el nivell bàsic inicial d'atenció que garanteix la globalitat i continuïtat de l'atenció al llarg de tota la vida del pacient. Invertir en la xarxa d'atenció primària beneficia de moltes maneres al conjunt del sistema sanitari tal i com i està reconegut al text de la cartera de serveis del SNS.

Des de el CES de les Illes Balears pensem que és essencial que les nostres autoritats sanitàries continuïn reforçant els recursos materials i humans destinats a l'atenció

---

[1] Informe 1/2010.

[2] Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.

primària, perquè així es pot avançar en activitats com la promoció de la salut, l'educació sanitària, la prevenció de la malaltia i l'assistència sanitària, activitats, a la fi, que milloren clarament el nivell de benestar social de la població.

Quarta. La implantació de diferents formes de gestió i de provisió de serveis poden donar lloc a diferències en la manera efectiva d'oferir els serveis, amb variacions en la pràctica mèdica que a més de suposar diferències en el tractament i diagnòstic poden donar lloc a desigualtats intraterritorilals. Sembla per tant necessari que a nivell autonòmic s'avanci cap a una major protocolarització de l'atenció sanitària mitjançant guies clíniques elaborades a partir de l'evidència científica i l'intercanvi de pràctiques demostrades com efectives. En aquest sentit, hauríem de disposar de més informació sobre l'existència o no d'instruments de protocolarització i la seva implementació en el conjunt dels proveïdors sanitaris del nostre sistema sanitari.

Cinquena. Els recursos sanitaris de què disposen les Illes Balears per atendre a tota la seva població (la resident i la flotant) es distribueixen en l'atenció primària i en l'atenció especialitzada tant pública com privada.

L'obertura de l'Hospital de Son Espases, tot i que haurà de suposar una notable millora dels serveis centrals hospitalaris disponibles en comparació amb els de Son Dureta, no suposarà cap increment del nombre de llits disponibles a la xarxa pública. Per tant la situació de la xarxa hospitalària pública balear —sobretot a Mallorca— continuarà essent clarament insuficient per atendre las necessitats dels ciutadans de la nostra comunitat i restarem obligats a concertar serveis amb els hospitals privats amb afany de lucre.

A més a més, l'oferta d'assegurances privada continuarà beneficiant-se d'aquesta situació, donat que la saturació de la xarxa pública i les consegüents llistes de espera constitueixen un dels principals elements que duen a una part important de la població (aquella que s'ho pot permetre pel seu nivell de renda) a disposar també de cobertura sanitària privada.

Sisena. Com reconeix el CES del Regne d'Espanya al seu informe 1/2010 el factor humà continua sent molt important en l'assistència sanitària i és el gran actiu del SNS encara que és també un dels elements del sistema que presenta més debilitats i més dèficits en la seva planificació. Les diferents transformacions sociodemogràfiques així com la reorganització dels dispositius sanitaris per donar una cobertura eficaç i sostenible a pacients aguts i crònics s'ha de realitzar amb una política de recursos humans amb un horitzó de llarg termini ple de reptes immediats i de futur.

Setena. La manca d'un Registre de Professionals Sanitaris a nivell estatal i autonòmic, no permet en aquests moments fer un anàlisi precís de quina és la dotació total de facultatius a la Comunitat ni de la seva composició (demogràfica i per especialitats). Sí es disposa de més informació sobre la dotació de professionals

que treballen en la xarxa assistencial pública (Sistema Nacional de Salut), tot i que aquesta informació es publiqui amb un retard aproximat de dos anys i en certs casos sigui provisional.

Tot i això no es tenen dades que permetin conèixer el volum i les característiques del personal al servei dels sistemes de salut i sembla per tant obvií que cal avançar en la implementació de sistemes d'informació que permetin conèixer l'oferta de professionals segons la seva especialitat i si eventualment existeix dèficit. Per tant, queda palesa la necessitat d'un Registre de Personal Sanitari, únic i continu, que permeti avaluar de manera més fidedigna quina és la realitat de Comunitat i del conjunt del SNS.

Vuitena. Segon les dades que figuren a l'Informe elaborat pel CRES i que s'adjunta a aquest dictamen, observem que les taxes de personal metge i d'infermeria per mil habitants són baixes. En el cas de les infermeres, a l'any 2006, n'hi havia 3 per cada mil habitants a Balears mentre que a Espanya arribaven a 3,5, la qual cosa ens situava en una posició mitjana-baixa respecte a la resta de comunitats autònomes.

El metges d'atenció primària eren 1,9 per mil, mentre que a Espanya n'hi havia 2.5 per mil habitants, sent aquí la diferència molt notable i situant-nos en una posició baixa. En canvi, el nombre de targetes sanitàries per metge de família i pediatra es alt, situant-nos en posició mitjana-alta.

La lectura d'aquestes dades ens mostra que disposem de menys metges i infermeres que la mitjana del SNS però que tenen més càrrega de feina, empitjorant la qualitat de l'atenció que es presta als ciutadans.

El grau d'envelliment de les especialitats mèdiques és un altre dels temes que més preocupació està generant a l'hora de planificar les dotacions de professionals per als propers anys.

La tendència cap a l'envelliment dels facultatius, amb unes cohorts properes al moment de la jubilació superiors en nombre a les cohorts de reemplaçament, és palpable i evident en aquests moments, cosa que suposa un seriós problema que els gestors i els responsables polítics hauran de resoldre a curt i mig termini. Malauradament no disposem d'informació en el mateix sentit referida a la infermeria.

Novena. La formació continuada entesa com un procés de progrés i revalidació permanent en el coneixement i les habilitats dels professionals de la salut, hauria de ser una peça fonamental de la carrera professional del personal sanitari. És necessària una revisió dels plans de formació continuada que en l'actualitat està molt orientada i finançada per la indústria. Això provoca discrecionalitat i diferències d'accés entre els professionals sanitaris.

D'altra banda s'ha de potenciar la formació donat que l'evidència científica i l'intercanvi de bones pràctiques, tan necessària per un ús eficient dels recursos del

sistema, tan sols es pot formular si es parteix de la qualificació i formació permanent de qualitat dels i les professionals.

Desena. Les Illes Balears se situen força per sota de la mitjana espanyola en termes de despesa sanitària pública. Som la comunitat autònoma amb un menor finançament per habitant (1.066 euros). El diferencial amb la mitjana estatal és de 278 euros, mentre que l'infrafinançament respecte de la comunitat autònoma amb un major pressupost sanitari per càpita (País Basc) és de 557 euros.

Prenent com a referència el diferencial entre el pressupost inicial per càpita de les Illes Balears i la mitjana estatal, es constata que, d'acord amb la seva població, les Illes Balears disposen d'un pressupost de salut inferior en aproximadament 300 milions d'euros a la mitjana de les comunitats autònomes.

Quan comparem l'esforç que realitzen els països més desenvolupats per finançar els serveis de salut (quin percentatge de la riquesa del país dediquen als serveis sanitaris finançats públicament) es manté l'esmentada infradotació relativa per al cas de les Illes Balears.

Les vies per garantir el finançament d'un sistema sanitari públic de qualitat, de cobertura universal i gratuït consisteixen, d'acord amb les conclusions publicades pel CES del Regne Espanya, en augmentar l'eficiència i l'eficàcia del sistema de provisió sanitari, prioritzar la despesa sanitària respecte a uns altres polítiques públiques i/o augmentar els ingressos impositius amb aquesta finalitat.

En concret, les actuacions que impliquen un major estalvi potencial i sobre les que existeix un ampli consens son:

- La millora dels sistemes de compres per influir en el sistema de fixació de preus dels ensums sanitaris.
- L'articulació i aprofundiment en les mesures per l'ús racional dels medicaments.
- El desenvolupament de sistemes d'avaluació de tecnologies sanitàries per a decidir la seva incorporació damunt la base d'evidència científica respecte de la seva eficiència.
- El impuls de les polítiques de salut preventives per garantir estils de vida saludables i prevenir malalties evitables.
- Desenvolupar un model d'atenció a pacients crònics que posi èmfasi en la prevenció, l'autocuidat, els hospitals de subaguts, l'assistència ambulatòria i l'atenció al domicili com a noves formes de prestar serveis als ciutadans, introduint el treball multidisciplinar, la gestió de casos i les noves tecnologies.
- Reforçar els mitjans i la capacitat resolutiva de l'atenció primària i la seva connexió amb els serveis sociosanitaris, particularment els d'atenció a la dependència.

- Desenvolupar sistemes d'informació potents i capaços que permetin avaluar l'acompliment del sistema sanitari a la llum dels principis d'eficàcia, eficiència i equitat.

Onzena. Es considera adient tenir en compte les ineficiències del sistema sobre les quals es pot incidir com són l'existència d'un elevat nombre de consultes de caràcter burocràtic clarament evitables, la sobrecàrrega dels metges d'atenció primària en tasques burocràtiques o la reduïda despesa en Atenció primària.

Dotzena. En un debat sobre el finançament sanitari no podem oblidar que els estudis epidemiològics apunten que al voltant d'un 75% de les malalties laborals espanyoles no es recullen als registres oficials específics i que el subregistre és del 100% en el cas dels tumors malignes o de malalties respiratòries i que la immensa majoria de casos declarats i reconeguts són lleus o sense baixa (el 99,8% del total dels registres estatals). Aquestes dades constaten la hipòtesi de la derivació al SNS de patologies produïdes dintre de l'àmbit laboral i que es tracten com a contingències comunes, el que suposa que les entitats col·laboradores no assumeixen la seva responsabilitat essent una despesa afegida pel sistema públic.

Tretzena. D'altra banda el creixement global dels pressuposts sanitaris no reflecteix de manera transparent el que es destina a provisió privada, a serveis externalitzats, al finançament dels nous centres i infraestructures sanitàries o als diferents models de gestió i provisió de serveis.

Catorzena. Pel que fa a les mesures referides als costos compartits, i en especial al sistema de copagament per accés a l'atenció sanitària existeixen dubtes raonats relacionades amb l'equitat del sistema i en la seva capacitat real de recaptació i de millora del finançament del sistema. La falta de consens en aquest tema i la manca de proves sòlides sobre els seus efectes en la millora de la funcionalitat del sistema (que la recaptació mitjançant copagament en l'accés a l'atenció no resulti més cara del que s'obté) fan que el CES no recolzi la seva recomanació ni la seva implantació, ni com a resposta ràpida als problemes de finançament actuals ni com a resposta estructural a la sostenibilitat del sistema sanitari.

No es sosté l'argument financer a favor del copagament en un país de renda mitjana-alta perquè el seu rendiment és molt baix si es tenen en compte els costos de recaptació i les exencions a les rendes baixes i als sostres anuals als grans usuaris. Les xifres que es podrien obtenir es poden aconseguir fàcilment amb simples millores tributàries o millorant la lluita contra el frau fiscal, mesures aquestes que suposarien una millora en l'equitat i la cohesió social.

Els copagaments a l'entrada dels sistema poden fer que persones amb estadis inicials de malalties deixin de sol·licitar atenció el que pot erosionar les activitats preventives i

la detecció primerenca. Els copagaments vinculats a decisions professionals solament es poden justificar amb ànim de recaptació donat que l'origen del ús excessiu o inapropiat es troba en l'oferta, no en la demanda. En opinió d'aquest CES el copagament atenta contra l'equitat del sistema i repercuteix negativament als segments més necessitats i més desprotegits de la població. Des d'aquest CES volem fer palesa la defensa d'un sistema sanitari públic i de cobertura universal.

A Espanya hi hagut recentment un posicionament parlamentari contrari, —*El Congreso de los diputados rechaza la introducción de fórmulas de copago (euro, Ticket, etc.) por parte de los usuarios dels SNS, al entender que afectarían gravemente a principios básicos del derecho constitucional a la salud como la accesibilidad, la universalidad y la gratuidad de la atención integral de salud* (Comisión de sanidad y consumo en su sesión del 11 de marzo de 2009).

Quinzena. Es garanteix el dret a la prevenció i la protecció de la salut mitjançant un sistema sanitari públic de caràcter universal. Així comença el Article 25 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, afirmant de manera rotunda, que la naturalesa del sistema sanitari ha de ser pública.

Per altra banda l'informe del CES d'Espanya ja esmentat comença dient: "La salut de les persones i la qualitat dels sistemes sanitaris, són indicatius essencials del nivell de benestar i protecció social aconseguit per la societat".

Des del CES de les Illes Balears tenim clara la importància estratègica que té el sector sanitari per la seva contribució a la cohesió social, redistribuint riquesa mitjançant prestacions de caràcter universal. També és molt notable el seu paper en quant a l'ocupació de qualitat que genera i la seva aportació a la competitivitat del país.

Pel CES, l'acceptació de les especials característiques d'un sistema sanitari com el de la nostra comunitat, on el pes dels recursos hospitalaris i tecnològics de la sanitat privada es troben molt per damunt de la mitjana espanyola i suposen gairebé la meitat dels recursos disponibles, no deu significar en cap cas la renúncia a la seva equitat.

Això implica aprofundir en la millora d'aspectes com l'atenció primària, l'atenció especialitzada, la salut mental o la cartera de serveis; sense oblidar-ne d'altres elements vinculats al proveïment de serveis, els sistemes d'informació, la investigació i la innovació, les formes de gestió dels hospitals i del propis serveis i, del mateix finançament del nostre sistema sanitari públic.

Finalment, malgrat les negatives conseqüències de la crisi econòmica i dels retalls significatius que s'estan duent a terme, no cal sinó apostar per aquest model de sistema sanitari públic, perquè juntament amb el sistema educatiu i el sistema de pensions, constitueixen el nucli dur del nostre estat del benestar.

VI. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha emès aquest Dictamen basant-se en l'informe de l'Observatori Europeu sobre Sistemes Sanitaris (OMS), en l'estudi del

CES d'Espanya, en l'Informe anual del Sistema Nacional de Salut 2008, en les memòries d'aquest Consell i en l'estudi sobre el sistema sanitari que s'adjunta com a annex II.

S'incorpora, així mateix com a annex I, el vot particular presentat per la Confederació d'Associacions d'Empresaris de Balears (CAEB).

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 29 de juny de 2011

VOT PARTICULAR DE LA CONFEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS EMPRESARIALS DE BALEARS AL DICTAMEN 11/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL, SOBRE EL SISTEMA SANITARI DE LES ILLES BALEARS

La CAEB lamenta el retràs de la publicació, per part del CES, del estudi l'estudi de **diagnosis i prognosis del Sistema de Salut i dels Serveis Sanitaris de les Illes Balears** dirigit per l'equip del Prof. López Casasnovas i discrepa del contingut de la majoria de les observacions particulars del Dictamen sobre el sistema sanitari. Aquestes observacions particulars no exposen, com si es manifesta a l'estudi, la greu situació en què es troba el sistema sanitari públic de les Illes Balears i la seva inviabilitat futura amb el termes actuals: L'estudi posa de manifest que el sistema sanitari de les Illes Balears, com passa a la majoria de sistemes autonòmics, arrosseguen des de fa anys un dèficit financer important que, anualment, supera el 20% del total del pressupost per cobrir-ne les seves necessitats financeres. La CAEB entén que aquestes observacions particulars, més que abordar propostes per corregir la manca de "mecanismes de regulació interna suficients per evitar el seu engarrotament i insolvència financera", recomanen accions que incrementen, encara més, la despesa pública sanitària. La CAEB entén que aquestes observacions agreugen, més que disminuir, el considerable desequilibri pressupostari que pateix en l'actualitat el sistema sanitari de les Illes Balears.

L'increment considerable de la despesa sanitària futura és també un punt de preocupació, per a la CAEB, que el dictamen pretén minimitzar. En base a uns escenaris basats en factors exògens (el canvi demogràfic i el creixement de la despesa sanitària per càpita *per se* degut a l'evolució dels costos agregats en els diferents nivells assistencial durant els darrers anys), l'estudi fa palès que la despesa sanitària pública necessària per satisfer el nivell actual de prestacions sanitàries de la població futura es preveu que s'incrementi entre un 1,6 i un 5,3% anual. En termes del període 2010-2019, aquest increment representa aproximadament un 16 i 66,45% respectivament. L'estudi posa de manifest que aquest resultats s'han obtingut sense considerar factors de despesa sanitària endògens, és a dir, simulacions construïdes a partir del supòsit d'elasticitat-renda unitària. La incorporació d'aquests factors endògens a les simulacions de despesa sanitària incrementaria de forma notable les previsions de despesa obtingudes.

Vist l'alt nivell del deute públic de la CAIB provinent de l'acumulació d'importants dèficits pressupostaris del sector públic en els darrers anys, l'estudi indica que és inviable finançar les necessitats de despesa sanitària en els termes actuals.

La CAEB considera que s'haurien d'abordar propostes que vagin en la direcció de restablir l'equilibri pressupostari de la sanitat pública que assegurin la seva viabilitat en el present i en el futur. Donat el pes elevat que representa la despesa sanitària pública en el conjunt de la despesa pública (35%), la falta de mesures destinades a corregir els voluminosos dèficits financers del sistema sanitari repercuteix directament sobre la pròpia solvència del sistema públic de la CAIB, que repercuteixen negativament en altres àrees públiques, també importants, que permeten un equilibri del sistema econòmic i social de les Illes Balears.

La CAEB discrepa especialment del cinquè punt de les observacions particulars del dictamen, el qual pareix que presenta com un problema l'existència d'una creixent oferta d'assegurances privades per satisfer les necessitats sanitàries que el sector públic no pot satisfer per falta de finançament. Ans al contrari, la CAEB considera que és gràcies a aquesta oferta sanitària privada que la demanda de serveis sanitaris públics és inferior a la que seria sense la seva existència. No cal descartar, a priori cap de les formules que destacats i contrastats estudis, incloent aquest, es posen al nostre abast amb la finalitat de corregir les ineficiències del sistema actual. No podem quedar-nos en que el nostre sistema sanitari és un del més garantista del països de la OCDE i no actuar en el sentit de reduir la diferencia entre el costos de la prestació de serveis i el finançament. Considerem que el marc que més pot contribuir a la millora del sistema sanitari és la incentivació de la col·laboració público-privada, aprofitant el recursos al nostre abast, que ha d'incidir tant a la cartera de serveis com a l'enfocament del seu finançament. La finalitat d'aquesta col·laboració és que els ciutadans puguin seguint rebent un servei en les més altes garanties de qualitat i seguretat. Reiterem, per tant, que no s'hauria de descartar cap mesura, fundada tècnicament, l'eficàcia i adequació de la qual s'hagin contrastat en els països del nostre entorn, que contribueixi a assolir els objectius de garantir l'estabilitat i la qualitat del sistema a llarg termini.

L'estudi del sistema sanitari de les Illes Balears posa també de manifest la discriminació que sofreix per part de l'Estat el finançament del sistema sanitari de les Illes Balears en comparació a la mitjana espanyola. Aquest fet ve recollit al punt desè de les observacions particulars del Dictamen, punt que la CAEB comparteix parcialment. Segons l'estudi, la CAIB és la comunitat autònoma de tot l'Estat amb un menor finançament sanitari per habitant: el diferencial per càpita amb la mitjana estatal és de 278 euros mentre que l'infrafinançament respecte de la comunitat autònoma amb un major pressupost sanitari per càpita (País Basc) és de 557 euros. La CAEB considera necessari i just que el finançament per habitant per part de l'Estat al sistema sanitari de les Illes Balears sigui, com a mínim, igual al de la mitjana estatal. Aquesta millora del finançament estatal al sistema sanitari balears ajudaria, sens dubte, a pal·liar parcialment les deficiències del nostre sistema. Nogensmenys, tal i com també indica l'estudi, no serien, ni de prop, suficients per cobrir totes les necessitats financeres que es preveu tengui el sistema sanitari públic de les Illes Balears amb el nivell actual de prestacions durant els propers deu anys.

Per aquest motiu, com indica l'estudi, és convenient que, a més de reivindicar una millora del finançament de l'Estat al finançament de la despesa sanitària balear, es prenguin mesures per contenir el increment esperat de despesa sanitària pública durant aquesta dècada, tot i esperant que la contenció faci viable i sostenible el sistema sanitari públic i, en definitiva, el sector públic de les Illes Balears. És necessari que siguin estudiades altres reformes que s'han produït a l'àmbit internacional com a exemples de bones pràctiques per a la millora de l'eficiència i el rendiment dels sistemes sanitaris. A més, considerem que les propostes recollides en l'informe, com pot esser la desgravació fiscal de l'assegurament privat per tal de fomentar la seva utilització com alternativa d'ús, haurien de ser utilitzades com a referència a l'hora d'identificar, definir i implementar mesures concretes que

afavoreixin una millora en l'eficiència del sistema sanitari i, al mateix temps, garanteixin la seva viabilitat futura.

Palma, 30 de juny de 2011

Josep Oliver Marí

Conseller del grup I designat per CAEB

DICTAMEN NÚM. 12/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DE MODIFICACIÓ DE L'ORDRE DE LA CONSELLERA D'AGRICULTURA I PESCA DE 21 DE NOVEMBRE DE 2005, PER LA QUAL S'APROVA EL REGLAMENT DE LA DENOMINACIÓ D'ORIGEN BINISSALEM, DEL SEU CONSELL REGULADOR I DEL SEU ÒRGAN DE CONTROL

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 7 de març de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de presidència relativa al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.

Segon. Atès que mancava la documentació en format electrònic, la secretària general va requerir perquè s'aportés, amb suspensió dels terminis per emetre el dictamen. La documentació es va trametre el 10 de març de 2011 i, aquest mateix dia s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES. El president, consultats els serveis tècnics, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que es elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Escrit del Consell Regulador de la Denominació d'Origen (en endavant CRDO) Binissalem-Mallorca pel qual sol·licita la modificació dels articles 3, 4, 7, 14, 15, 17, 21, 24, 27, 28, 29, 30, 31 i 38 del Reglament.

2. Requeriment de documentació al CRDO Binissalem-Mallorca que justifiqui les modificacions proposades i les possibles repercussions.

3. Escrit del Consell Regulador Binissalem de la Denominació d'Origen (en endavant CRDO)-Mallorca pel qual sol·licita la modificació dels articles 3, 4, 6, 7, 17, 21, 24, 27, 28, 29, 30, 31 i 38 del Reglament, i informe de justificació de les modificacions que sol·licita.

4. Comunicació del president del CRDO Binissalem-Mallorca a l'Institut de Qualitat Agroalimentària del Govern de les Illes Balears, mantenint la sol·licitud de modificació de determinats articles i demanar-ne la modificació d'altres quan es faci una refusió del Reglament, i informe complementari justificatiu de les modificacions.

5. Informe en relació amb l'oportunitat de regular mitjançant una ordre del conseller de Presidència la modificació del Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu consell regulador i del seu òrgan de control.
6. Proposta de resolució del director general d'Agricultura i Desenvolupament Rural per ordenar l'inici del procediment d'elaboració d'una ordre que modifiqui el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.
7. Resolució del conseller de Presidència d'inici del procediment d'elaboració d'una ordre per a la modificació del Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.
8. Memòria sobre l'oportunitat d'elaborar una ordre que modifiqui el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.
9. Normativa aplicable i afectada per la norma.
10. Esborrany de l'Ordre del conseller de Presidència per la qual es modifica el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control aprovat per l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005.
11. Audiència a les següents entitats:
    a) Consell Insular d'Eivissa
    b) Consell Insular de Menorca
    c) Consell Insular de Formentera
    d) Consell Insular de Mallorca
    e) Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí
    f) CRDO Binissalem-Mallorca
    g) UCABAL
    h) Unió de Pagesos de Mallorca
    i) FAGME
    j) ASAJA BALEARS
    k) AGRAME
    l) Institut Balear de la Dona
    m) CAEB
    n) PIMEM
    o) Les conselleries del Govern de les Illes Balears
12. Al·legacions presentades per:
    a) Conselleria de Salut i Consum
    b) Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia

c) Conselleria d'Economia i Hisenda

d) Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí

13. Informe sobre impacte de gènere emès per l'IBD.
14. Informe de les observacions del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí.
15. Projecte d'ordre amb incorporació de les al·legacions.
16. Informe del Servei Jurídic.
17. Informe de la Secretaria General de la Conselleria de Presidència.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 22 de març de 2011.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, dos articles, una disposició addicional, una disposició derogatòria i una disposició final.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària, estatal i autonòmica. Així mateix, exposa els motius que duen a la modificació de l'Ordre de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, modificada per l'Ordre de 16 d'octubre de 2009, i que són la iniciativa del mateix Consell Regulador i, principalment, l'adaptació de l'organització i el funcionament del CRDO Binissalem a la norma EN 45011, en compliment del que estableix el Reglament 1234/2007, del Consell, de 22 d'octubre, en relació amb els requisits que han de complir els organismes de certificació de producte.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta de dos articles. El primer disposa que es modifiquen els articles 3, 4, 6, 7, 17, 24, 27, 28, 30, 31 i 38 de l'Ordre de la consellera de 21 de novembre de 2005, i disposa la nova regulació per a aquests articles. Aquestes modificacions afecten els òrgans competents; la zona de producció; les pràctiques de cultiu; la verema; el Registre de Cellers de Criança; l'etiquetatge; les normes de campanya; les declaracions; la definició, les finalitats i les funcions del Consell Regulador, i la composició i règim jurídic de l'òrgan de control.

L'article segon suprimeix l'apartat 4 de l'article 29 de l'Ordre, modificat per l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 16 d'octubre de 2009.

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes del mateix rang que la contradigui.

La disposició final única disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. La comarca de Binissalem, que té una dilatada tradició vitivinícola, va obtenir la categoria de Denominació d'Origen a finals de l'any 1990. D'acord amb les dades del Consell Regulador, hi formen part de la zona de producció, per ordre d'hectàrees, els municipis de Sencelles, Binissalem, Consell, Santa Eugènia, Santa Maria i Sencelles.

Segona. La norma EN 45011 estableix els requisits generals que han de reunir les entitats que duen a terme la certificació de producte, en compliment del que estableix el Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig, que modifica el Reglament (CE) 1234/2007 pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen disposicions específiques per a determinats productes agrícoles.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES.

En concret, i pel que fa al tràmit d'audiència, en general les al·legacions s'han limitat a aspectes procedimentals i formals —que s'han tingut en compte i s'han incorporat al text de l'Ordre— i a manifestacions de conformitat.

Cal destacar les observacions que ha fet el Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí, les quals suposen una millora del text i l'adapten al nou marc de la Unió Europea i, la majoria, s'han incorporat al Projecte d'Ordre. De la resta, s'han justificat els motius pels quals no s'han incorporat al text.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu i exposa les causes que han dut a aquesta modificació.

Dit això, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i al dictamen emès per aquest Consell, d'acord amb l'article 2.1 *b* primer, de la Llei reguladora d'aquesta institució.

Tercera. Pel que fa al text del Projecte d'ordre, valoram positivament que s'hagin redactat els articles sencers, inclosos aquells paràgrafs que no s'han vist modificats, atès que facilita la contextualització de cada precepte.

Quarta. En relació amb les disposicions addicionals i final, hem advertit que manca una disposició final que prevegi, en compliment del que estableix l'article 32 de la Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i del vi, la tramesa d'un certificat de l'Ordre al

Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí per a la seva publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i se n'informi la Comissió de la Unió europea.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, modificat per l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 16 d'octubre de 2009 i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de març de 2011

DICTAMEN NÚM. 13/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DE MODIFICACIÓ DE L'ORDRE DE LA CONSELLERA D'AGRICULTURA I PESCA D'1 D'ABRIL DE 2005, PER LA QUAL S'APROVA EL REGLAMENT DE LA DENOMINACIÓ D'ORIGEN PLA I LLEVANT, DEL SEU CONSELL REGULADOR I DEL SEU ÒRGAN DE CONTROL

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de març de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència relativa al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca d'1 d'abril de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.

Segon. El dia 10 de març de 2011, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i el president, consultats els serveis tècnics, resol aplicar les normes especials de procediments, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que es elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Escrit del Consell Regulador de la Denominació d'Origen (en endavant CRDO) Pla i Llevant de Mallorca pel qual sol·licita la modificació dels articles 29 i 38, apartats 10 i 11 del Reglament. Aquest escrit va acompanyat d'una còpia de l'escrit de l'ENAC on s'informa de la no conformitat dels articles esmentats amb els requisits de la norma EN 45011.

2. Informe en relació amb l'oportunitat de regular mitjançant una ordre del conseller de Presidència la modificació del Reglament de la denominació d'origen Pla i Llevant, del seu consell regulador i del seu òrgan de control.

3. Proposta de resolució del director general d'Agricultura i Desenvolupament Rural per ordenar l'inici del procediment d'elaboració d'una ordre que modifiqui el Reglament de la denominació d'origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.

4. Resolució del conseller de Presidència d'inici del procediment d'elaboració d'una ordre per a la modificació del Reglament de la denominació d'origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.

5. Memòria sobre l'oportunitat d'elaborar una ordre que modifiqui el Reglament de la denominació d'origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.
6. Normativa aplicable i afectada per la norma.
7. Esborrany de l'Ordre del conseller de Presidència per la qual es modifica el Reglament de la denominació d'origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control aprovat per l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca d'1 d'abril de 2005.
8. Audiència a les següents entitats:
   a) Consell Insular de Mallorca
   b) Consell Insular de Menorca
   c) Consell Insular d'Eivissa
   d) Consell Insular de Formentera
   e) Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí
   f) CRDO de Pla I Llevant
   g) UCABAL
   h) Unió de Pagesos de Mallorca
   i) FAGME
   j) ASAJA BALEARS
   k) AGRAME
   l) CAEB
   m) PIMEM
   n) Les conselleries del Govern de les Illes Balears
   o) Institut Balear de la Dona
9. Al·legacions presentades per:
   a) Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia
   b) Conselleria de Turisme i treball
10. Informe sobre impacte de gènere emès per l'IBD.
11. Informe del Servei Jurídic.
12. Informe de la Secretaria General de la Conselleria de Presidència.
13. Projecte d'ordre amb incorporació de les al·legacions.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 22 de març de 2011.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, un article i dues disposicions finals.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària, estatal i autonòmica. Així mateix, exposa els motius que duen a la modificació de l'Ordre de 21 d'abril de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, i que són fonamentalment, la iniciativa del mateix Consell Regulador i l'adaptació de l'organització i el funcionament del CRDO Pla i Llevant a la norma EN 45011.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta d'un article únic, el qual disposa que es modifiquin els articles 29 i 38 de l'Ordre de la consellera d'1 d'abril de 2005, i disposa la nova regulació per a aquests articles. Aquestes modificacions afecten la desclassificació —pèrdua de la denominació d'origen Pla i Llevant— i les funcions i composició l'òrgan de control.

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició final primera estableix l'obligació de trametre un certificat de l'Ordre al Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí perquè la publiqui en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i n'informi la Comissió de la Unió europea, en compliment del que estableix l'article 32 de la Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i del vi.

La disposició final segona disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria de Presidència trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

Segona. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES.

En concret, i pel que fa al tràmit d'audiència, les al·legacions s'han limitat a aspectes procedimentals i formals —que s'han tingut en compte i s'han incorporat al text de l'Ordre— i a manifestacions de conformitat.

Tercera. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és adaptar l'organització i el funcionament del Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla i Llevant a la norma EN 45011, que han de complir els organismes de certificació, d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig, que modifica el Reglament (CE) 1234/2007 pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen disposicions específiques per a determinats productes agrícoles.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca d'1 d'abril de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 22 de març de 2011

DICTAMEN NÚM. 14/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'APROVEN ELS PROCEDIMENTS D'AUTORITZACIÓ D'OFICINES DE FARMÀCIA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de març de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret pel qual s'aproven els procediments d'autorització d'oficines de farmàcia.

Segon. Atès que mancava la documentació en format electrònic, la secretària general va requerir perquè s'aportés, amb suspensió dels terminis per emetre el dictamen. La documentació es va trametre l'11 de març de 2011 i, aquest mateix dia, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la Felib.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució d'inici del procediment.
2. Memòria de necessitat i oportunitat.
3. Estudi econòmic.
4. Esborrany inicial del Projecte de decret.
5. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Presidència.
6. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Economia i Hisenda i informe emès per aquesta Conselleria.
7. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat.
8. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Turisme i Treball i informe emès per aquesta Conselleria.
9. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Educació i Cultura.
10. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració i resposta d'aquesta Conselleria.
11. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques i resposta d'aquesta Conselleria.

12. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia i resposta d'aquesta Conselleria.
13. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia i resposta d'aquesta Conselleria.
14. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona i informe emès.
15. Tràmit d'informació pública i al·legacions presentades en aquest tràmit:
    - Joan Lluís Palmer Llaneras
    - Juana Martínez Riudavets i Antonio Moll
    - Dos escrits d'Eulàlia Quetglas Bennassar
    - Matías Mario Homar
    - María José Miquel Obrador
    - Gaspar Alemany Mandilego
    - Pedro Ventanyol Aguiló
    - Dos escrit d'Ignacio de la Cueva Torregrosa
    - Dos escrits de Teresa Falomir i altres
    - Maria Magdalena Gayá Cantallops
    - Dos escrits d'Antònia Vivó Monjo i Ángela Mercadal
    - Antoni Barceló Obrador
16. Tramesa del Projecte al Col·legi de Farmacèutics i al·legacions presentades (en tres escrits).
17. Tramesa del Projecte a la FEFE i al·legacions presentades.
18. Tramesa del Projecte a la SEFAP.
19. Tramesa del Projecte a la SEFAC.
20. Tramesa del Projecte a la SEFH.
21. Al·legacions presentades per la SEFAC.
22. Resposta a les al·legacions presentades per les conselleries d'Innovació, Interior i Justícia i d'Economia i Hisenda.
23. Resposta a les al·legacions presentades per:
    - Pedro Ventanyol Aguiló
    - Matías Mario Homar
    - Maria Magdalena Gayá Cantallops
    - Antònia Vivó Monjo i Ángela Mercadal
    - Antoni Barceló Obrador

- Teresa Falomir i altres
- Gaspar Alemany Mandilego
- Eulàlia Quetglas Bennassar
- Juana Martínez Riudavets i Antonio Moll Carretero
- Ignacio de la Cueva Torregrosa
- María José Miquel Obrador
- Joan Lluís Palmer Llaneras

24. Resposta a les al·legacions presentades pel Col·legi de Farmacèutics.
25. Resposta a l'informe de l'Institut Balear de la Dona.
26. Resposta a les al·legacions de la SEFAC.
27. Resposta a les al·legacions presentades per la AEFB.
28. Còpia de les resolucions de recursos d'alçada que s'han adjuntat com a documentació annexa a algunes respostes.
29. Esborrany final del Projecte de decret.
30. Informe sobre l'estudi de les càrregues administratives.
31. Informe jurídic.
32. Informe de la secretària general.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 1 d'abril i el Ple aprova, finalment, el dictamen el dia 6 d'abril de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva formada per 22 articles, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria, una disposició final i dos annexes.

I. La part expositiva fa referència al Decret 25/1999, de 19 de març, que aprova les zones farmacèutiques i el procediment d'autorització de les noves oficines de farmàcia, que regula la planificació farmacèutica mitjançant la creació de zones farmacèutiques, d'acord amb els criteris de planificació de la Llei 7/1998, de 12 de novembre, d'ordenació farmacèutica.

S'explica que es mantenen les zones farmacèutiques i justifica la regulació residual dels nuclis de població.

Així mateix, explica que en el Decret queden definits els diversos procediments a tramitar fins arribar a l'obertura d'una oficina de farmàcia, que es regulen com a procediments diferents però interconnectats. En concret, es regulen els procediments següents:

a) El procediment d'autorització d'una oficina de farmàcia.

b) El procediment de concurs per adjudicar les oficines de farmàcia autoritzades.

c) El procediment d'autorització del local per obrir l'oficina de farmàcia adjudicada.

d) El procediment d'autorització d'obertura de l'oficina de farmàcia.

Pel que fa al procediment de concurs, a l'expositiu es justifica la nova regulació de les conseqüències de la renúncia a la participació en el concurs.

Finalment, quant al barem de mèrits, es justifica la modificació per tal d'afavorir els titulats més joves; es valora l'actualització de coneixements i la formació en matèria de farmàcia; es puntuen els coneixements d'idiomes, ja que es considera que possibiliten una gestió millor de l'atenció farmacèutica dins l'oficina de farmàcia; i s'elimina la valoració incrementada de l'experiència obtinguda en la comunitat autònoma, en compliment de la recent jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

II. La part dispositiva del Projecte de Decret consta de 22 articles ordenats en dos capítols.

El primer capítol, el qual regula la zonificació farmacèutica, consta d'un únic article, l'article 1, que es refereix a les zones farmacèutiques i remet a l'annex I, el qual les identifica.

El capítol II (articles 2 a 22) regula els procediments d'autorització d'oficines de farmàcia, distribuïts en cinc seccions:

- Secció 1a, disposicions generals, consta de dos articles. L'article 2 relatiu al procediment, estableix la normativa per la qual s'ha de regir els procediments regulats en el Decret i fixa un termini màxim de 6 mesos per dictar i notificar la resolució, indicant el caràcter desestimatori del silenci administratiu.

- Secció 2a, referida al procediment d'autorització de noves oficines de farmàcia, estableix les formes d'inici del procediment; la sol·licitud, en cas d'inici a instància de part, i documentació que l'ha d'acompanyar; l'esmena i el desistiment tàcit; aportació d'ofici de la documentació per la Direcció General de Farmàcia; les resolucions d'inici del procediment, i la resolució d'autorització d'una oficina de farmàcia, que permet iniciar el procediment següent.

- Secció 3a, relativa al procediment de concurs per adjudicar les oficines de farmàcia, regula la convocatòria de concurs de mèrits i estableix que el procediment s'ha de tramitar d'acord amb els principis de publicitat, lliure competència, igualtat, transparència, mèrits i capacitat; les sol·licituds de participació en el concurs i documentació que s'ha d'adjuntar, com també les

persones que no poden participar-hi; esmena de deficiències; els criteris de valoració; la valoració de mèrits, i la constitució de garantia del farmacèutic adjudicatari d'una oficina de farmàcia.

- Secció 4a, estableix el procediment de l'autorització del local per a una nova oficina de farmàcia, i regula la designació del local per l'adjudicatari, i l'autorització o denegació del local —en aquest segon cas, l'adjudicatari esdevé obligat a designar un nou local—.
- Secció 5a, regula el procediment d'autorització d'obertura de l'oficina de farmàcia, la inspecció prèvia i l'autorització d'obertura de l'oficina.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició derogatòria única fa una derogació expressa del Decret 25/1999, de 19 de març, que aprova les zones farmacèutiques i el procediment d'autorització de les noves oficines de farmàcia. I una derogació tàcita de totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa el Projecte de decret, el contradiguin o hi siguin incompatibles.

La disposició final única disposa que el decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Finalment, quant als annexes, l'annex I estableix quines són les zones farmacèutiques de les Illes Balears, i l'annex II incorpora el barem de mèrits per a l'adjudicació de noves oficines de farmàcia.

III. Observacions generals

Primera. Les oficines de farmàcia, d'acord amb el que estableixen les lleis estatals 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i 16/1997, de 25 d'abril, de regulació dels servei d'oficines farmacèutiques, i la Llei 7/1998, de 12 de novembre, d'ordenació farmacèutica de les Illes Balears, tenen la consideració d'establiments sanitaris privats d'interès públic, i estan subjectes a la planificació sanitària de les comunitats autònomes. Aquest caràcter d'interès públic de les oficines de farmàcia implica la necessitat d'una regulació normativa que garanteixi a la ciutadania l'accés adequat i de qualitat al servei, a l'atenció farmacèutica i als medicaments. Cal afavorir una major capacitat d'autorització d'oficines de farmàcia en consonància amb les necessitats de la població, per millorar l'atenció farmacèutica.

Segona. En general, i com a observació prèvia a les relatives al contingut de la norma, consideram que els criteris poblacionals per determinar la necessitat d'una farmàcia en una zona determinada s'haurien de revisar atès que tenen en compte com a habitatges habitats segones residències i, fins i tot, habitatges que es troben buits tot l'any i un percentatge de places turístiques, cosa que genera una aparença de població que no

coincideix amb la realitat. Encara que no es objecte d'aquest decret, consideram que s'hauria de revisar.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment totes les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Segona. En relació amb el preàmbul, d'una banda, trobam a faltar una referència al marc competencial en què es crea el Decret, tant de l'estatal com de l'autonòmic, com també dels antecedents normatius. Així, seria convenient incloure la referència, com a mínim, a la normativa següent:

- Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, en la qual es considera les oficines de farmàcia com establiments sanitaris subjectes a planificació sanitària.
- Llei 16/1997, de 25 d'abril, de regulació del servei d'oficines de farmàcia, que constitueix el marc jurídic bàsic en la matèria, i faculta a les comunitats autònomes per regular la planificació en matèria d'oficines de farmàcia.
- Llei 7/1998, de 12 de novembre, d'ordenació farmacèutica de les Illes Balears, la qual regula l'ordenació de l'atenció farmacèutica en l'àmbit territorial de les Illes Balears, i que aquest Projecte de decret desenvolupa.

D'altra banda, el Decret 25/1999, de 19 de març, pel qual s'aproven les zones farmacèutiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears i el procediment per a l'autorització de noves oficines de farmàcia, ha estat objecte de dues modificacions, a través del Decret 79/2005, de 15 de juliol, que modifica l'article 15.1 i l'annex II referit als mèrits, i del Decret 54/2010, de 9 d'abril, que suprimeix l'apartat 1 a) de l'article 15. Aquestes modificacions s'haurien de fer constar al preàmbul, quan es fa referència al Decret 25/1999.

Manca una definició de l'objecte del Decret, tant al preàmbul com al text articulat.

A més, es troba a faltar una referència explícita i clara a l'objectiu de la norma, el qual s'ha descrit a la memòria justificativa que forma part de l'expedient, que és la millora de la regulació tenint en compte l'experiència adquirida en l'aplicació dels procediments del Decret vigent, com també adaptar la regulació a la nova normativa sobre titulacions acadèmiques i a la jurisprudència de la Unió Europea.

Finalment, seria adequat fer una referència a la derogació del Decret 25/1999.

A continuació farem una sèrie de consideracions en relació al contingut del text de la norma.

Tercera. Secció 2a del capítol II, "*procediment d'autorització de noves oficines de farmàcia*":

1. L'article 8, Resolució d'inici, al punt 1 hauria d'especificar que únicament es dicta una Resolució en el supòsit en què el procediment s'inicia d'ofici per l'Administració (lletra *a* de l'article 4 del Decret i de l'article 26 de la Llei 7/1998). En els tres altres supòsits, és la sol·licitud la que inicia el procediment, per tant entenem que no és necessari dictar cap Resolució d'inici ni notificar-la a la persona sol·licitant.

   Quant a la presentació d'al·legacions per part de les persones interessades, aquesta menció quedaria més clara si es fes en altre article, ja que és un tràmit diferent a l'inici del procediment.

2. L'article 9, relatiu a la resolució d'autorització, consideram que s'hauria de clarificar l'estructura. Per una banda, seria convenient que el títol fes referència també a la tramitació, per incloure-hi el tràmit d'al·legacions. Per altra banda, al punt 2, que fa referència al còmput de places turístiques i /o habitatges de segona residència, s'hauria d'especificar que la delimitació del lloc d'ubicació de l'oficina de farmàcia pel director general de Farmàcia ha de formar part de la resolució d'autorització. Finalment, s'ha d'informar que contra la resolució del director general de Farmàcia es pot interposar recurs d'alçada davant el conseller de Salut i Consum.

Quarta. Secció 3a "*procediment de concurs per adjudicar les oficines de farmàcia*":

1. L'article 11, relatiu a les sol·licituds i la participació en el concurs, en l'apartat 3 es refereix a la prohibició de participació en el concurs, d'acord amb el que estableixen l'article 24 de la Llei 7/1998 i l'article 15 del Decret. L'article 15 del Decret no regula cap circumstància que impedeixi participar en el concurs, amb la qual cosa no té sentit. Si llevam aquesta menció, la resta de l'apartat és idèntica a l'apartat 5 de l'article 24 de la Llei 7/1998, amb la qual cosa consideram que s'hauria d'eliminar aquest punt.

2. Aquest mateix article, en l'apartat 1.*k*, valora l'exercici professional prestat com a farmacèutic regent, substitut o adjunt. Aquest precepte valora els serveis prestats en el règim comú de la Seguretat Social, però no els prestats com a treballadors per compte pròpia o autònoms (llevat dels casos de parentiu, en els quals és obligatòria la condició d'autònoms). En atenció a què els farmacèutics regents, substituts i adjunts han estat prestant serveis sota el règim especial de treballadors per compte pròpia, consideram que s'hauria de valorar l'exercici professional prestat sota aquest règim fins a l'entrada en vigor d'aquest decret i, ja a partir de l'entrada en vigor del decret, limitar la valoració de l'experiència professional a les relacions laborals per compte aliena.

3. L'article 14 contempla els criteris de valoració dels mèrits acreditats pels sol·licitants i considera que només s'han de valorar els cursos que tenen relació amb l'atenció farmacèutica. Si bé és cert que la vessant pública de l'activitat de

les oficines de farmàcia es reflexa amb més claredat en l'atenció farmacèutica, no es pot negar que una bona gestió farmacèutica també redunda en un millor servei i, en certa manera, garanteix la pervivència de l'oficina, en especial en les àrees menys poblades, motiu pel qual consideram que s'haurien de valorar els cursos relacionats amb la gestió.

4. En aquest mateix precepte, consideram que valorar l'experiència professional en relació al percentatge de cotitularitat, en els casos en què aquesta situació es doni, pot generar situacions injustes, ja que la dedicació professional no té per què trobar-se limitada per aquest percentatge.

5. L'article 15.3 estableix un supòsit en el qual la renuncia a un procediment implica la renuncia a tots els procediments iniciats simultàniament, cosa que suposa una limitació de drets difícil de justificar. La renúncia va lligada al procediment al qual es renúncia, però no pot afectar-ne d'altres.

6. En l'apartat 3 de l'article 16, relatiu a la constitució de garantia, es regula la modificació de les adjudicacions. En primer lloc, entenem que la seva ubicació en aquest article no és adequada, ja que no té relació amb la garantia. En segon lloc, aquest punt limita a una vegada la modificació de les adjudicacions, la qual cosa resulta contrària a l'apartat 4 de l'article 24 de la Llei 7/1998, de 12 de novembre, d'ordenació farmacèutica segons el qual "*d'acord amb l'establert a l'apartat anterior, quan es produeixi la renúncia, pèrdua o caducitat del dret a l'obertura d'una nova farmàcia per aquell que hagi resultat adjudicatari en el concurs de mèrits corresponent, es procedirà a <u>l'atorgament d'una nova autorització de l'oficina de farmàcia a la persona que segueixi en l'ordre de preferència</u> dels sol·licitants a l'esmentat concurs, sense que sigui necessari convocar-ne un altre, i així <u>successivament fins que es procedeixi a l'obertura de l'oficina de farmàcia o s'esgoti la relació de sol·licitants</u>*". En conseqüència, aquest punt s'hauria d'eliminar del text del Decret, ja que contradiu la Llei 7/1998.

   D'altra banda, si bé un seguit de renúncies pot allargar el procediment i complicar les adjudicacions, també s'han de tenir en compte els drets dels concursants que continuen en el procediment, els quals tenen dret a un procediment amb totes les garanties i el més just possible.

Cinquena. Secció 4a "*De l'autorització del local per a una nova oficina de farmàcia*":

1. L'article 17, referit a la designació de local, disposa, en l'apartat 1 c, que s'ha d'entendre que la fase de construcció comença amb la resolució o l'acord de cessió del solar o amb l'inici del procediment d'adquisició. Consideram que la "fase de construcció" és una etapa més del procediment que du a l'existència d'un nou centre sanitari. Aquesta fase hauria d'identificar-se amb la construcció efectiva i no a tot el procés, d'acord amb la Llei d'ordenació farmacèutica.

2. L'article 18, que regula la pròrroga, requeriment i presumpció de renúncia, seria més adient ubicar-lo a l'article 17, com a apartat 3, ja que es refereix a la designació del local.

3. L'article 19, que regula l'autorització del local, estableix a l'apartat 2 que el director general de Farmàcia ha de dictar resolució d'autorització o denegació del local. S'ha d'informar que contra la resolució del director general de Farmàcia es pot interposar recurs d'alçada davant el conseller de Salut i Consum.

   Pel que fa a l'apartat 3, la no autorització de la segona designació del local en cap cas no es pot entendre com a renúncia a l'adjudicació, ja que estam davant d'una actuació de l'Administració i no de l'interessat.

Sisena. Secció 5a "*Del procediment d'autorització d'obertura de l'oficina de farmàcia*":

1. L'article 21 lletra e), com consta a l'informe jurídic sobre el Projecte de decret, s'ha declarat disconforme a dret per la sentència 200/2010, de 18 de març, de la secció 1a del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, procediment ordinari 677/2008, contra la qual s'ha interposat recurs de cassació davant el Tribunal Suprem, pendent de sentència. Aquest apartat estableix que "*en el supòsit que el titular de la nova oficina de farmàcia hagi estat titular o cotitular d'una altra oficina de farmàcia en el moment de la presentació de la sol·licitud per al concurs de mèrits, còpia de la Resolució de l'organisme competent en cada cas per la qual s'acorda el tancament de l'esmentada oficina de farmàcia*". Entenem que no té sentit mantenir l'exigència del tancament de l'oficina de farmàcia en cas de cotitularitat ja que aquesta obligació suposa una vulneració del dret del farmacèutic no adjudicatari a continuar amb la seva activitat professional.

   Consideram que l'Administració, juntament amb el sector, hauria de cercar una solució satisfactòria per als interessos generals que no vulnerés drets subjectius dels professionals ni afectés de manera negativa l'atenció farmacèutica. L'obligació de tancament de l'oficina de farmàcia en cas de cotitularitat implica una forta restricció al dret del cotitular a l'exercici professional i suposa la pèrdua d'una farmàcia que, en poblacions petites pot suposar una distorsió greu per als usuaris.

2. La disposició transitòria segona estableix el règim transitori dels procediments. Tenint en compte que el Decret 25/1999 únicament contempla un procediment, consideram més adient i més transparent que en relació als expedients iniciats abans de l'entrada en vigor del nou Decret, es trobin en la fase en què es trobin, s'apliqui el Decret 25/1999.

Setena. Annex II. Barem de mèrits.

Es valora positivament l'adaptació del barem de mèrits a les noves titulacions universitàries, com també la importància que atorga a la formació per a actualització de coneixements, que redunda en la qualitat en l'atenció farmacèutica a la ciutadania.

S'ha de tenir en compte, no obstant això, que el tractament que es dóna a les titulacions de postgrau oficials o pròpies no hauria de ser el mateix, que s'hauria de distingir entre els màsters anteriors a l'anomenat Pla Bolonya i els posteriors, i que hi

ha titulacions de postgrau que serveixen per obtenir el títol de doctor, i que, així com es troben regulades en l'annex II sembla que podrien comptar dues vegades, cosa que s'hauria d'aclarir.

Pel que fa a la valoració dels idiomes, consideram que s'hauria de distingir per nivell d'idioma, ja que no és el mateix tenir un títol oficial de nivell elemental o superior. Consideram també que seria convenient aclarir, ja que hi ha una regulació al respecte, quines són les titulacions oficials, igual que es fa amb les acreditacions de la llengua catalana.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aproven els procediments d'autorització d'oficines de farmàcia sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 11 d'abril de 2011

DICTAMEN NÚM. 15/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DEL CONSELLER DE PRESIDÈNCIA PEL QUAL ES REGULA LA RECOLLIDA DE BOGAMARINS EN AIGÜES DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 8 d'abril de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència relativa al Projecte d'ordre pel qual es regula la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears.

Segon. El dia 11 d'abril de 2011, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i el president, consultats els serveis tècnics, resol aplicar les normes especials de procediments, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que es elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Proposta d'inici d'elaboració d'una ordre per la qual es reguli la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears.
2. Memòria justificativa de l'oportunitat de la regulació.
3. Ordre d'inici d'elaboració d'una ordre per la qual es reguli la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears.
4. Normativa aplicable i afectada per la norma.
5. Esborrany de l'Ordre del conseller de Presidència per la qual es regula la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears.
6. Audiència a les següents entitats:
    a) Associació de pescadors Albacora
    b) Associació de clubs nàutics
    c) Club de pesca es Cap Roig
    d) Confraria de pescadors de Maó
    e) Consell Insular d'Eivissa
    f) Consell Insular de Formentera

g) Consell Insular de Menorca

h) Consell de Mallorca

i) Direcció General de Biodiversitat

j) Federació Balear de Confraries de Pescadors

k) Institut Balear de la Dona

7. Al·legacions presentades per:

a) Confraria de pescadors de Maó

b) Federació Balear de Confraries de Pescadors

c) Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM)

d) GOB Menorca

e) Consell Insular de Menorca

8. Informe sobre impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.

9. Informe relatiu a les al·legacions al Projecte d'ordre de recollida de bogamarins a les Illes Balears i proposta de resolució.

10. Informe del Servei Jurídic de la Direcció General de Coordinació i Traspassos d'Agricultura i Pesca.

11. Informe de la Secretaria General de la Conselleria de Presidència.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 19 d'abril de 2011.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, vuit articles i una disposició final.

I. La part expositiva fa una breu explicació dels motius que duen a la regulació de l'activitat marisquera de recollida de bogamarins i del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa autonòmica.

També fa referència a la valoració de les aportacions efectuades pels consells insulars, els representants del sector i altres col·lectius.

Així mateix, indica que aquesta norma es dicta a l'empara de l'article 30.22 de l'Estatut d'Autonomia, que atribueix la competència exclusiva en matèria de cria i recollida de marisc, a la Comunitat Autònoma.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre consta de 8 articles.

- L'article 1 estableix l'objecte i l'àmbit d'aplicació de l'Ordre, que és la regulació de l'extracció de bogamarins de les espècies *Paracentrotus lividus* i *Sphaerechinus granularis,* mitjançant pesca recreativa individual i d'activitat de marisqueig professional.
- L'article 2 fixa la temporada de recollida, des de l'1 de novembre fins el 31 de març.
- Els articles 3 i 4 estableixen la talla mínima de captura dels bogamarins i les quotes màximes d'extracció.
- L'article 5 referit als requisits per a la recollida de bogamarins, estableix les zones de producció autoritzades, defineix els mètodes de marisqueig permesos i una sèrie de prohibicions.
- L'article 6, referit a la gestió del marisqueig professional, el limita a l'àmbit territorial de la confraria de pescadors.
- L'article 7 estableix un programa de seguiment de l'estat de les poblacions de bogamarins.
- L'article 8, relatiu al règim sancionador, remet al Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a la Llei 14/1998, de 23 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives, i a la resta de normes que hi concorden.

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició final disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. Es valora positivament que la Conselleria de Presidència trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

El Projecte d'ordre per la qual es regula la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears, es dicta en exercici de la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria de cria i recollida de marisc, actualment pròpia de la Conselleria de Presidència, i està relacionada amb el sector econòmic de la Pesca. No obstant, aquesta regulació no desplega ni ordena el sector econòmic de la Pesca, ni afecta el conjunt del sector pesquer de les Illes Balears. Podem entendre que, encara que afecta al sector econòmic Pesquer de manera directa, ho fa residualment.

Segona. Des del CES també es valora positivament tota mesura orientada a la protecció de la fauna balear i, en concret, de la població de bogamarins, i a evitar-ne

l'extinció d'aquesta espècie, contribuint d'aquesta manera a la preservació del medi ambient en general, i de les zones litorals en particular.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES. Així mateix, es valora positivament les consultes efectuades a entitats representants dels sectors afectats (pesquer i nàutic) així com a les administracions dels consells insulars i a la Direcció General de Biodiversitat, i que s'hagin contestat individualment totes les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven, encara que la consulta es podria haver ampliat a totes les entitats representants.

A més, es troba a faltar l'informe tècnic del Servei de Recursos Marins, del qual es fa una menció a la memòria justificativa de l'oportunitat de la regulació i que, sens dubte, té una informació exhaustiva de la matèria que no es dedueix a l'expedient.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és l'establiment d'una normativa que asseguri el manteniment i la capacitat d'autorenovació de les poblacions de bogamarins i la regulació de la seva recol·lecció.

No obstant, quant a la referència que es fa en relació al fet que s'han valorat les aportacions efectuades pels consells insulars, els representants del sector i altres col·lectius, encara que valoram de manera positiva aquestes consultes prèvies a la regulació de la norma, que indiquen la voluntat de consens, des del CES consideram que aquesta menció no s'ha de fer al text de la norma. En conseqüència s'hauria d'eliminar aquesta referència, més pròpia de la memòria justificativa, que ja la recull.

Tercera. Pel que fa al text del Projecte d'ordre, volem fer una sèrie de consideracions en relació amb l'article 8, relatiu al règim sancionador, que fa una remissió normativa a dues normes i concretes i a les concordants.

- El Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos de la comunitat autònoma de les Illes Balears, remet a la Llei estatal 53/1982, de 13 de juliol, per a la qualificació i sanció de les infraccions administratives.
- La Llei 14/1998, de 23 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives, dicta de forma provisional unes mesures que permetin l'exercici de la potestat sancionadora en matèria de pesca en aigües interiors, aqüicultura i cria i recollida de marisc (article 20), i remet a la Llei estatal 14/1998, d'1 de juny, per la qual s'estableix el règim de control per a la protecció dels recursos pesquers, que deroga la Llei 53/1982 esmentada. La

Llei estatal 14/1998, es va derogar per la Llei estatal 3/2001, de 26 de març, que regula la pesca marina de l'Estat, a la qual no hi ha cap remissió expressa.

La Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública, a l'article 34 modifica l'article 20 de la Llei 14/1998, de 23 de desembre, i fa una remissió supletòria a la normativa estatal vigent en matèria de pesca marina. En conseqüència, les disposicions de la Llei 3/2001, de 26 de març, actualment en vigor, són d'aplicació en matèria de règim sancionador.

L'article 8, tal i com està redactat, crea una situació d'inseguretat jurídica pel fet de no concretar la normativa aplicable com per l'incís final "... i la resta de normes que hi concorden". Des del CES consideram que s'hauria de fer referència a tota la normativa aplicable, i llevar l'incís final. Tenint en compte que tant la Llei 14/1998, de 23 de desembre, com la Llei 8/2004, de 23 de desembre, són lleis d'acompanyament, és convenient indicar es articles que regulen la matèria.

Es proposa la redacció alternativa següent:

"*L'incompliment d'aquesta Ordre s'ha de sancionar d'acord amb el Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos de la comunitat autònoma de les Illes Balears; l'article 20 de la Llei 14/1998, de 23 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives, i l'article 34 de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública*".

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre del conseller de Presidència per la qual es regula la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 20 d'abril de 2011

DICTAMEN NÚM. 16/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL MARC DE QUALITAT DELS CENTRES, SERVEIS I ESTABLIMENTS SANITARIS I S'APROVA EL PROGRAMA D'ACREDITACIÓ D'HOSPITALS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 12 d'abril de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret pel qual es regula el marc de qualitat dels centres, serveis i establiments sanitaris i s'aprova el Programa d'acreditació d'hospitals.

Segon. El dia 13 d'abril s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment per a l'elaboració i aprovació d'un nou decret pel qual es regula el marc de qualitat dels centres, serveis i establiments sanitaris i s'aprova el Programa d'acreditació d'hospitals.
2. Memòria justificativa sobre la necessitat i l'oportunitat del Projecte de decret pel qual es regula el marc de qualitat dels centres, serveis i establiments sanitaris i s'aprova el Programa d'acreditació d'hospitals.
3. Memòria econòmica.
4. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
5. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
6. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de protètics dentals.
7. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial d'infermeria.
8. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de dentistes.
9. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial d'òptics i optometristes.
10. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de veterinaris.

11. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial d'apotecaris.
12. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de químics.
13. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de podòlegs.
14. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de dietistes i nutricionistes, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
15. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de terapeutes ocupacionals.
16. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de pedagogs i psicopedagogs.
17. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de psicòlegs.
18. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de metges.
19. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de fisioterapeutes.
20. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de biòlegs.
21. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de logopedes.
22. Tramesa del Projecte de decret al Col·legi oficial de audioprotesistes.
23. Tramesa del Projecte de decret a l'Associació d'higienistes (HIDES).
24. Tramesa del Projecte de decret a l'Associació d'ortopèdies, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
25. Tramesa del Projecte de decret a FEDOP ortopèdies.
26. Tramesa del Projecte a ASIB.
27. Tramesa del Projecte de decret a UBES, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
28. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta.
29. Tramesa del Projecte a GESMA.
30. Tramesa del Projecte de decret al Servei de Salut de les Illes Balears, al·legacions presentades i resposta de les al·legacions.
31. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Presidència.
32. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Economia i Hisenda, suggeriments presentats i resposta.
33. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Turisme i Treball i ofici presentat.
34. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat.
35. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Educació i Cultura, al·legacions presentades i resposta.
36. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració i ofici presentat.

37. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques i ofici presentat.
38. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia i ofici presentat.
39. Tramesa del Projecte de decret a la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, al·legacions presentades i resposta.
40. Informació pública.
41. Informe de càrregues administratives.
42. Esborrany final, versió catalana.
43. Esborrany final, versió castellana.
44. Informe jurídic.
45. Informe de la Secretaria General.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball de l'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 11 de maig i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 17 de maig de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 20 articles i una part final formada per dues disposicions addicionals; una disposició transitòria; una disposició derogatòria; tres disposicions finals, i un annex amb el programa d'acreditació d'hospitals.

I. El preàmbul exposa el marc competencial i normatiu que l'habilita, estatal i autonòmic. Així, d'una banda, quant a les lleis estatals, contempla la normativa estatal des de l'article 43 de la Constitució espanyola, que reconeix a la ciutadania el dret a la protecció de la salut i responsabilitza els poders públics de l'organització i tutela de la salut pública. També fa referència a la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat i a la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat de l'assistència sanitària.

De l'altra banda, i pel que fa a l'àmbit autonòmic, fa referència a l'article 30.48 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, que reconeix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva per a l'organització, el funcionament i el control dels centres sanitaris públics i dels serveis de salut, així com la coordinació de la sanitat privada amb el sistema sanitari públic; i a la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, la qual en l'article 26 estableix el sistema sanitari públic de les Illes Balears té com a fins primordials, entre d'altres, la prestació d'una atenció integral de la salut per procurar alts nivells de qualitat degudament controlats i avaluats, així com

l'establiment de programes de millora contínua de la qualitat en la prestació dels serveis sanitaris, i en l'article 34 afegeix que l'Administració sanitària ha de vetllar pel compliment d'aquests programes pels serveis i els centres assistencials.

Finalment, fa referència a la modificació del Registre de Centres, Serveis i Establiments Sanitaris i a la creació de la Comissió Autonòmica d'Acreditació de Centres i Serveis Sanitaris de les Illes Balears.

II. La part dispositiva del Projecte de decret s'estructura en 3 capítols:

– Capítol I: disposicions generals (articles 1 a 5), on s'estableix el doble objecte d'aquest Projecte de decret. D'una banda, regular el procediment basat en l'autoavaluació interna, que promogui la participació dels professionals, la millora contínua i l'avaluació final externa en base a estàndards i indicadors prèviament establerts aplicables als centres i als establiments sanitaris, públics i privats, del sistema sanitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears. I, de l'altra, crear la Comissió Autonòmica d'Acreditació de Centres Sanitaris de les Illes Balears.

  L'article 3 estableix les definicions de les eines de mesurament de la qualitat.

  L'article 4 estableix que l'acreditació sanitària de centres, serveis i establiments sanitaris es realitza d'acord amb els estàndards i els indicadors que es determinen mitjançant els programes d'acreditació sanitària; els graus d'acreditació —bàsica, avançada i excel·lent—, i els requisits per aconseguir els graus diferents.

  L'article 5 regula el contingut dels programes d'acreditació sanitària; en defineix els estàndards i els indicadors, amb la funció de servir de base al procés d'acreditació.

– Capítol II: Autoavaluació i procediment d'acreditació sanitària (articles 6 a 15):

  L'article 6 estableix l'obligació d'obtenir, com a mínim, el grau d'acreditació sanitària bàsica, que, en el cas de centres i establiments privats s'estableix com a requisit per poder establir concerts.

  L'article 7 estableix com a pas previ al procediment d'acreditació sanitària l'autoavaluació de la qualitat sanitària. L'article 8 fixa els requisits per a l'acreditació sanitària i n'estableix els supòsits en què aquesta no es pot obtenir.

  Als articles 9, 10, 11 i 12 s'estableixen el procediment per obtenir l'acreditació de la qualitat sanitària; l'avaluació; la proposta de resolució i la resolució, la qual, si és favorable, s'ha d'inscriure en el Registre de Centres, Serveis i Establiments Sanitaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, d'acord amb el que estableix l'article 13.

  Finalment, els articles 14 i 15 estableixen la vigència i renovació de l'acreditació sanitària i la revocació i suspensió temporal —per incompliment de requisits i obligacions o per la pèrdua de l'autorització de funcionament—, respectivament.

– Capítol III: Comissió Autonòmica d'Acreditació de Centres Sanitaris de les Illes Balears (articles 16 a 20). Es crea la Comissió Autonòmica d'Acreditació de Centres Sanitaris de les Illes Balears i s'estableix la seva naturalesa com a òrgan col·legiat; se n'estableixen les funcions; la composició i l'assistència i/o participació d'experts; el règim de funcionament, i possibilita la creació de subcomissions.

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional primera estableix el termini per constituir la Comissió Autonòmica d'Acreditació Sanitària de les Illes Balears, i la segona fa referència a l'acreditació d'hospitals, que s'ha de fer d'acord amb els estàndards i indicadors inclosos en el programa d'acreditació sanitària d'hospitals, fixat a l'annex del Decret.

Quant a la disposició transitòria única, estableix un termini de 18 mesos per obtenir l'acreditació sanitària bàsica; termini en el qual, es poden mantenir i formalitzar nous concerts amb els centres i establiments sanitaris privats.

La disposició derogatòria única disposa que queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquest decret.

Per acabar, la disposició final primera modifica l'apartat 5 de l'article 20 del Decret 100/2010, de 27 d'agost, pel qual es regula el procediment d'autorització sanitària dels centres, serveis i establiments sanitaris i el funcionament del Registre de Centres, Serveis i Establiments Sanitaris de les Illes Balears, i que es refereix al contingut mínim de les dades de les inscripcions registrals; la segona autoritza el conseller competent en matèria de salut i consum per dictar les disposicions de desenvolupament del Decret i per modificar o substituir, mitjançant una ordre, el programa d'acreditació sanitària d'hospitals; la tercera estableix que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. L'annex del Projecte de decret constitueix el Programa d'acreditació d'hospitals, i està dividit en cinc categories: lideratge i estratègia; persones; aliances i recursos; mètodes, i resultats (en persones; en clients; ambientals i socials, i clau), que inclouen els estàndards i indicadors a complir, tant de caràcter obligatori com recomanables.

III. Observacions generals

Primera. La sol·licitud de dictamen al·lega la necessitat de tramitar-lo per via d'urgència però no justifica aquesta necessitat d'acord amb el Decret 67/2010, de 28 de maig, del CES i, de fet, tot el procediment s'ha tramitat amb aplicació dels terminis ordinaris, sense reduir-ne cap fins arribar al dictamen d'aquest Consell.

A la vista de l'expedient es difícil inferir-ne la urgència i, des del CES consideram que no és pertinent en atenció a les característiques del propi Consell i a l'entitat del Projecte de decret que es sotmet a dictamen.

El procediment d'emissió de dictàmens per via d'urgència implica que el dictamen s'ha d'emetre en el termini de 15 dies hàbils, comptadors des de l'entrada de l'expedient en la seu del Consell. Aquest expedient va tenir entrada, com s'ha vist en els antecedents, el 12 d'abril, de manera que si s'apliqués el procediment urgent s'hauria d'emetre el dictamen abans del dia 29 d'abril.

En relació amb això, s'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan col·legiat de consulta i assessorament creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació, i què, per tant, en els procediments d'elaboració dels dictàmens, s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat.

Som conscients i coincidim amb l'informe de la secretària general de la Conselleria de Salut i Consum, què és necessari complir amb la normativa bàsica i autonòmica i que si aquesta exigeix la implantació d'un sistema de qualitat pels centres i establiments sanitaris, l'Administració ha de fer el que sigui possible per implantar-lo i, per tant, tramitar l'expedient amb agilitat, com així s'ha fet. Ara bé, no s'ha de confondre l'agilitat i la diligència en la tramitació dels expedients, amb la urgència, que ha de ser emprada amb l'excepcionalitat que exigeix la seva pròpia definició. Entenem, així mateix, que si una llei de 2003 preveu l'aplicació de sistemes qualitat, no és raonable que en l'any 2011 s'invoqui la urgència com a causa per abreujar els terminis d'elaboració dels dictàmens dels consells Econòmic i Social i Consultiu.

A la vista d'aquestes consideracions, de la importància de la norma pel sector i de la repercussió per a la ciutadania hem considerat que, no havent-se justificat la necessitat de la urgència, és més apropiat aplicar el procediment ordinari segons el qual el CES disposa d'un mes per emetre el dictamen, cosa que permet que els consellers del CES puguin analitzar el projecte de decret.

Segona. La Constitució espanyola reconeix, a l'article 43, com a dret de la ciutadania la protecció de la salut, i en aquest marc correspon als poders públics l'organització i tutela de la salut pública, amb garantia de les prestacions sanitàries. La protecció de la salut es configura amb el Sistema Nacional de Salut, amb vocació universal, descentralitzat, i de finançament corresponsable, i cada comunitat autònoma assumeix la responsabilitat de la gestió i de la qualitat de les prestacions.

Això implica una responsabilitat en la prestació dels serveis sanitaris a l'usuari i en la vigilància dels centres, serveis i establiments que presten serveis d'aquesta naturalesa, com també garantir a la ciutadania la prestació d'una atenció integral de la salut amb qualitat i seguretat.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, amb una àmplia fase d'audiència amb la participació de nombrosos sectors

professionals i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats, encara que es troba a faltar la consulta a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment totes les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent-hi els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Segona. Pel que fa a l'ús del llenguatge emprat en el Projecte de decret, consideram que, encara que s'han seguit els criteris del Llibre d'Estil del Govern de les Illes Balears, quant a l'ús de formes masculines, entenem que, en la mesura que sigui possible, s'ha de fer ús d'un llenguatge no sexista.

Tercera. En relació amb el títol de la norma, consideram adient que s'inclogui que es crea la Comissió Autonòmica d'Acreditació dels Centres Sanitaris.

Quarta. Quant al preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial del Decret —constitucional, estatal i autonòmic— i en defineix la finalitat, i justifica la regulació, per primera vegada, de la regulació del procediment d'acreditació dels centres i establiments sanitaris, com també de la creació de la Comissió Autonòmica d'Acreditació dels Centres Sanitaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Cinquena. Pel que fa al text del Projecte de decret, volem fer una sèrie de consideracions:

1. L'article 6.1 estableix que els centres i establiments sanitaris que depenen del Servei de Salut de les Illes Balears s'han de sotmetre al procediment d'acreditació corresponent per obtenir, com a mínim, el grau d'acreditació sanitària bàsica, però ni en aquest article ni a la resta de la norma es fa cap menció a les conseqüències de no obtenir-la. Aquesta redacció és, en certa manera, ambigua, si bé estableix clarament l'obligatorietat del procediment d'acreditació, i es pot deduir el caràcter obligatori d'obtenir la referida acreditació, no es regulen les conseqüències de la no obtenció. Des del CES consideram que el Decret ha de deixar clar el caràcter obligatori o facultatiu de l'acreditació sanitària dels centre i establiments sanitaris que depenen del Servei de Salut de les Illes Balears i, en cas de determinar el caràcter obligatori, regular les conseqüències derivades de la no obtenció.
2. L'article 9 a l'apartat 1 estableix que a la sol·licitud d'acreditació sanitària ha d'especificar "*(...) el grau d'acreditació sanitària el reconeixement del qual s'insta*" i, a l'apartat 2, referit a la documentació a adjuntar amb la sol·licitud,

diu que "*la sol·licitud d'acreditació sanitària, que ha d'indicar el grau d'acreditació sanitària sol·licitat (...)*". Consideram que una de les dues frases s'hauria d'eliminar ja que és reiterativa.

3. L'article 14, a l'apartat 1, estableix que la sol·licitud de renovació de l'acreditació s'ha de formular amb un termini mínim de sis mesos abans de la data límit de vigència i, a l'apartat 3 la caducitat de l'acreditació sanitària per no presentar la sol·licitud de renovació, prèvia audiència de l'interessat. De la lectura del text s'entén que la caducitat implica la pèrdua de l'acreditació des del moment en què es dicta la resolució de caducitat corresponent, encara que no hagin transcorregut els quatre anys de vigència.

   Consideram que aquesta declaració de caducitat és una resposta excessiva a la no presentació de la sol·licitud de renovació de l'acreditació, que pot arribar a posar en perill la prestació de determinats serveis sanitaris a la ciutadania pels efectes que pot tenir en relació amb els concerts amb el Servei de Salut de les Illes Balears. Si bé es cert que la pèrdua de l'acreditació no impedeix la prestació dels serveis sanitaris —almenys així es desprèn del text—, pel que fa als centres sanitaris privats amb els quals s'han establert concerts, d'acord amb l'apartat 2 de l'article 6 han de tenir, com a mínim l'acreditació sanitària bàsica, requisit que incompleixen des del moment en què es declara la caducitat de l'acreditació. En aquest cas, quedaria sense efecte el concert firmat? Si és així, l'administració no podria garantir totalment la prestació dels serveis sanitaris a la ciutadania.

   Tenint en compte la importància de la matèria que es regula i de la potencial repercussió negativa en la ciutadania, des del CES proposam que, en cas que el centre o establiment sanitari no presenti la sol·licitud, l'Administració requereixi al centre o establiment sanitari la sol·licitud de renovació i la documentació pertinent i, en cas de no presentar-la, entendre que renuncia a la renovació.

   Així mateix, consideram que s'hauria d'incloure un apartat en aquest article que, tal com es fa en l'article 15 en relació amb la revocació de l'acreditació sanitària, estableixi que, els concerts que formalitzi el Servei de Salut de les Illes Balears han de preveure els efectes de la renúncia/caducitat, o bé equiparar la renúncia/caducitat, a la revocació pel que fa als efectes.

4. L'enunciat de l'article 15 fa referència a la revocació de l'acreditació sanitària i a la suspensió temporal. No obstant això, en el text només es regula la revocació, sense que es faci cap menció a la suspensió temporal, raó per la qual resulta convenient eliminar la referència a la suspensió temporal, o bé regular-la.

5. Pel que fa a la composició de la Comissió Autonòmica d'Acreditació de Centres Sanitaris de les Illes Balears, que s'estableix a l'article 18, consideram que si les seves funcions sobrepassen l'àmbit sectorial sanitari, i d'acord amb el que estableix la Llei de participació institucional, s'haurien d'incorporar

representants de les associacions empresarials i sindicals més representatives.

6. Respecte a la disposició derogatòria única, a la memòria justificativa del Projecte de decret es diu que aquesta norma no es preveu que afecti a cap normativa autonòmica en vigor, ja que el procediment per a l'avaluació de la qualitat dels centres i establiments sanitaris es regula per primera vegada i que la Comissió Autonòmica d'Acreditació de Centres Sanitaris és un òrgan administratiu nou. En conseqüència, és innecessari incloure en el text una disposició derogatòria, per la qual cosa entenem que s'hauria d'eliminar.

7. Finalment, pel que fa al Programa d'acreditació d'hospitals, que es recull a l'annex del text, i que fa una distinció entre estàndards i indicadors obligatoris i recomanables, consideram que per la seva transcendència i repercussió en la qualitat dels serveis de salut, han de tenir el caràcter d'obligatori els següents:

   1.26 Incorporar la informació sobre les característiques sociodemogràfiques i les necessitats de salut de la població de la seva àrea d'influència, i les oportunitats actuals i futures en els processos de revisió interns.

   2.2 Disposar d'un pla de recursos humans on s'analitzin les necessitats actuals i futures de recursos humans, tenint en compte les necessitats i expectatives dels grups d'interès.

   2.16 Disposar d'un pla de formació i integració dels professionals de nova incorporació.

   3.10 Dissenyar els nous espais de tal manera que facilitin la intimitat, la confidencialitat i el confort (temperatura, humitat, qualitat de l'aire, lluminositat…).

   4.33 Disposar per part de l'organització de mecanismes d'educació per a pacients i familiars.

   5.4.6 Quantificar i avaluar la prescripció de medicaments genèrics.

   5.4.9 Quantificar i avaluar la satisfacció global dels treballadors.

   5.4.11 Valorar i avaluar la gestió del centre.

   En el mateix sentit, consideram que l'estàndard 2.11 es podria incorporar a l'estàndard 2.10: Haver-hi un pla de prevenció de riscs laborals, que inclogui un pla de prevenció d'estrès professional (obligatori).

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula el marc de qualitat dels centres, serveis i establiments sanitaris i

s'aprova el Programa d'acreditació d'hospitals, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de maig de 2011

DICTAMEN NÚM. 17/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE REGLAMENT DE LA DENOMINACIÓ D'ORIGEN PROTEGIDA "MAHÓN-MENORCA" I DEL SEU CONSELL REGULADOR

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 18 d'abril de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular de Menorca relativa al Projecte de reglament de la denominació d'origen protegida "Mahón-Menorca" i del seu Consell Regulador.

Segon. El dia 19 d'abril s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Escrit del Consell Regulador de la Denominació d'Origen (en endavant CRDO) Mahón-Menorca pel qual adjunta redacció definitiva del Reglament de la denominació d'origen protegida "Mahón-Menorca" i del seu Consell Regulador modificada la redacció inicial com a conseqüència de les observacions de la Conselleria d'Economia i Medi Ambient del consell Insular de Menorca i l'acordat al Ple de dia 27 de maig de 2010.
2. Esborrany del Reglament de la denominació d'origen protegida "Mahón-Menorca" i del seu Consell Regulador, del Consell Insular de Menorca.
3. Informe a la sol·licitud de modificació del Reglament, Plec de condicions i document únic del Consell Regulador del CRDO protegida Formatge Mahón-Menorca.
4. Informe jurídic del procediment a seguir per modificar el Reglament, el plec de condicions i el document únic de la denominació d'origen protegida Mahón-Menorca.
5. Proposta de la consellera executiva del Departament d'Economia i Medi Ambient al Ple del Consell Insular de Menorca.
6. Dictamen de la Comissió informativa d'Economia, Territori i Serveis Generals.
7. Certificat de la secretària interina del Consell Insular de Menorca de l'Acord d'aprovació inicial de la modificació del Reglament i la comprovació de la

sol·licitud de modificació del plec de condicions i el document únic de la denominació d'origen protegida Mahón-Menorca.

8. Edicte de l'aprovació inicial de la modificació del Reglament i la comprovació de la sol·licitud de modificació del plec de condicions i el document únic de la denominació d'origen protegida Mahón-Menorca.
9. Sol·licitud de publicació al BOIB de l'Edicte la modificació del Reglament i la comprovació de la sol·licitud de modificació del plec de condicions i el document únic de la denominació d'origen protegida Mahón-Menorca.
10. Publicació al BOIB de l'aprovació inicial de la modificació del Reglament i la comprovació de la sol·licitud de modificació del plec de condicions i el document únic de la denominació d'origen protegida Mahón-Menorca.
11. Escrit del Consell Insular de Menorca amb la relació d'entitats interessades.
12. Audiència a les entitats següents:
    a) AGRAME
    b) AGRENA
    c) FAGME
    d) Unió de Pagesos de Menorca
    e) UCAME
    f) Asociación de fabricantes y curadores de queso de Menorca
    g) CRDO protegida Mahón-Menorca
13. Al·legacions presentades per la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears.
14. Informe sobre impacte de gènere emès per l'IB DONA.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 17 de maig de 2011.

II. Contingut del Projecte de reglament

El Projecte de reglament tramés per dictamen consta d'una part expositiva i 38 articles.

I. La part expositiva fa una breu explicació de la normativa reguladora de la denominació d'origen "Mahón-Menorca" i estableix que l'objecte principal del Reglament és adaptar l'estructura i la reglamentació del CRDO protegida "Mahón-Menorca" als règims jurídic i econòmic regulats en el Decret 49/2004, de 28 de maig, de règim jurídic i econòmic dels consells reguladors i altres ens de gestió i de control de les denominacions de qualitat, i als requisits de la norma EN-45011. També té com

a objecte l'adaptació del reglament a la nomenclatura vigent d'alguns termes; l'actualització de les competències de les diferents administracions, i la introducció de canvis aplicables a l'elaboració del producte.

II. La part dispositiva del Projecte de reglament, com s'ha dit, consta de trenta-vuit articles, ordenats en nou capítols.

El capítol I "Generalitats" (articles 1-3), enumera la normativa europea, estatal i autonòmica en virtut de la qual queden protegits els formatges amb Denominació d'Origen Mahón-Menorca que reuneixen les característiques i compleixin els requisits exigits en el Reglament i la legislació vigent (article 1); estableix la limitació de la protecció a la referida Denominació d'Origen i prohibeix l'ús en formatges i altres productes làctics de noms, termes, marques, expressions o signes que puguin ocasionar confusió (article 2), i, finalment, a l'article 3 estableix a qui correspon la defensa de la Denominació d'Origen Mahón-Menorca.

El capítol II "De la producció de llet" (articles 4-6), defineix l'àrea natural de l'illa de Menorca com a zona de producció de llet apta, l'origen de la llet i com s'ha de fer el munyiment.

El capítol III "De l'elaboració i maduració" (articles 7-11), defineix l'illa de Menorca com a zona d'elaboració, fabricació i maduració dels formatges amb Denominació d'Origen; l'aplicació de les pràctiques tradicionals en les tècniques de manipulació i el control del procés de fabricació, maduració i conservació, i el procés d'elaboració del formatge.

El capítol IV "Tipus i característiques dels formatges" (articles 12-13), estableix com a formatges emparats els tipus "Mahón-Menorca artesà" i "Mahón-Menorca", segons l'elaboració i les diferents denominacions i el procés de maduració; defineix la forma, cotna, pasta, ulls, greix, extracte sec total i qualitats sensorials dels formatges. Finalment, faculta al Consell Regulador l'establiment de característiques químiques, físiques i/o sensorials.

El capítol V "Registres" (articles 14-18), estableix que el Consell Regulador durà els Registres de ramaderies, formatgeries artesanals i industrials i el de locals de maduració, com també els de futura creació; regula, entre d'altres, els requisits i procediment d'inscripció, dades que s'han d'incloure, i la suspensió o anul·lació de la inscripció per incompliment dels requisits i prescripcions del reglament.

El capítol VI "Drets i obligacions" (articles 19-27), estableix les persones físiques i jurídiques que tenen dret a produir llet amb destinació a l'elaboració de formatge protegit per la denominació d'origen; a la producció del formatge; a l'aplicació i l'ús de la denominació d'origen; al seu emmagatzemament, etc.

Així mateix, regula, entre d'altres, les obligacions de compliment de les disposicions que dictin diferents òrgans i administracions competents; l'obligació d'etiquetatge; de dur una sèrie de registres i enviar informació al consell Regulador; facilitar l'accés a les instal·lacions als representants de l'òrgan de control del Consell Regulador per dur a terme les seves tasques de control i comprovació. Finalment, regula la prohibició de comercialitzar sota la denominació d'origen "Mahón-Menorca" els productes que no

compleixin les característiques i requisits establerts en el Reglament, i la responsabilitat dels productors en el seu compliment.

El capítol VII "Del Consell Regulador" (articles 28-34), atorga a aquest òrgan el caràcter de corporació de dret públic de base associativa, el qual gestiona i certifica la Denominació d'Origen protegida "Mahón-Menorca"; estableix el seu règim jurídic i l'àmbit competencial; recull les seves funcions; la seva composició i organització (ple, president, vicepresident, secretari, comissions permanents i l'òrgan de control) i funcionament.

El capítol VIII "De l'òrgan de control" (articles 35-36), amb funcions de control i certificació de la Denominació d'Origen protegida "Mahón-Menorca" i dirigit pel Comitè de Certificació de la Denominació d'Origen protegida; estableix que per als serveis de control i vigilància, l'òrgan de control comptarà amb inspectors i/o serveis d'inspecció habilitats per l'administració competent en matèria d'agricultura i recull les seves atribucions i funcionament.

El capítol IX "Finançament" (articles 37-38), estableix els recursos amb què comptarà el Consell Regulador.

III. Observacions

Única. Es valora positivament que el Consell Insular de Menorca trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

No obstant l'anterior, s'ha de realitzar una sèrie de consideracions quant a l'oportunitat i necessitat de regular aquesta matèria, el procediment i a la competència.

1. En relació amb l'oportunitat i necessitat de regulació de la Denominació d'Origen "Mahón-Menorca" i del seu Consell Regulador, el Decret 42/1985, d'1 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen "Mahón" i del seu Consell Regulador, modificat pels decrets 89/1987, de 10 de setembre; 49/1993, i 52/1998, de 3 de juny, que inclou "Menorca" a la denominació d'origen, regula la matèria.

   Els motius que duen a l'aprovació d'un nou reglament de la denominació d'origen "Mahón-Menorca" i del seu Consell Regulador —encara que al llarg de l'expedient de tramitació del Projecte de reglament es fa referència a la modificació del Reglament— són, d'una banda, l'adaptació de l'estructura i la reglamentació de la Denominació d'Origen a les disposicions del Decret 49/2004, de 28 de maig, de règim jurídic i econòmic dels consells reguladors i altres ens de gestió i control de denominacions de qualitat i a la norma EN-45011; i, de l'altra, l'actualització de les competències de les diferents administracions.

   Si bé és cert que el text del Projecte de reglament introdueix algunes novetats i fa algunes modificacions, la major part del text és una còpia del Decret 42/1985, d'1 d'abril esmentat. En conseqüència, i només pel que fa al contingut de la norma, l'aprovació del Projecte de reglament pel Consell Insular

de Menorca donaria lloc a una duplicitat de la regulació de la denominació d'origen "Mahón-Menorca" que crearia una situació d'inseguretat jurídica quant a la norma que s'ha d'aplicar.

En qualsevol cas, per tal d'evitar duplicitats en la matèria, la solució més adequada és la modificació del Decret 42/1985, d'1 d'abril, o bé una nova regulació que el derogui.

2. Quant a la competència, el Projecte de reglament de la denominació d'origen protegida "Mahón-Menorca" i del seu Consell Regulador es dicta el exercici de la competència pròpia dels consells insulars en matèria "*d'agricultura, ramaderia i pesca. Qualitat i traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris*", d'acord amb el que estableix l'article 70.12 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, reformat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer. El Consell Insular de Menorca s'empara en aquest precepte de l'Estatut per regular la matèria. No obstant això, l'article 30.43 de l'Estatut estableix com a competència exclusiva de la Comunitat autònoma la matèria de "*denominacions d'origen i altres indicacions de procedència relatives als productes de la comunitat autònoma*" i així es fa constar a les al·legacions que ha presentat la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears al Projecte de reglament, al·legacions que no han estat contestades ni rebatudes.

   La qüestió de la competència en matèria de denominació d'origen es va plantejar en la tramitació del Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica "Gin de Menorca" i s'aprova el seu reglament i al Projecte d'ordre pel qual es reconeix la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i se n'aprova el Reglament. El Consell Consultiu, en el Dictamen núm. 180/2010, relatiu al Projecte d'ordre del conseller de Presidència pel qual es reconeix la indicació geogràfica Gin de Mahón i se n'aprova el reglament manifesta, d'una banda, que el l'Estatut d'autonomia atribueix competència exclusiva a la Comunitat Autònoma sobre denominacions d'origen i indicacions de procedència; i, de l'altra, que, d'acord amb la Llei 8/1999, de 12 d'abril, d'atribució de competències als consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera en matèria d'agricultura, ramaderia i pesca, el Consell Insular de Menorca té atribuïdes únicament les competències executives o de gestió sobre "la protecció territorial de productes agroalimentaris", i es reserva la potestat reglamentària a la comunitat autònoma.

   Des del CES consideram que les administracions públiques han d'actuar, en l'exercici de les seves competències, amb absoluta coordinació i lleialtat i han d'evitar situacions que puguin provocar inseguretat jurídica en l'entramat competencial existent. Consideram que la coexistència en l'ordenament jurídic de dos reglaments reguladors de la Denominació d'Origen Mahón-Menorca, amb regulacions molt semblants, no pot sinó generar confusió entre els que l'han d'aplicar. Tot això sense perjudici de l'opinió que emeti el Consell Consultiu al respecte.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, d'acord amb tot l'exposat, recomana al Consell Insular de Menorca que comuniqui al Consell Regulador de la Denominació d'Origen "Mahón-Menorca" que dirigeixi la seva sol·licitud de modificació del Reglament a la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de maig de 2011

DICTAMEN NÚM. 18/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE SIMPLIFICACIÓ ADMINISTRATIVA I DE MODIFICACIÓ DE DIVERSES DISPOSICIONS REGLAMENTÀRIES PER A LA TRANSPOSICIÓ A LES ILLES BALEARS DE LA DIRECTIVA 2006/123/CE, DE 12 DE DESEMBRE DE 2006, DE SERVEIS EN EL MERCAT INTERIOR

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 19 de maig de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència relativa al Projecte de decret de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior.

Segon. El dia 20 de maig s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

A. Marc normatiu

   1. Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006 relativa als serveis en el mercat interior.

   2. Llei estatal 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (Llei Paraigües).

   3. Llei estatal 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei el sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.

B. Inici del procediment d'elaboració de disposicions reglamentaries (art. 42, Llei 4/2001, de 14 de març)

   4. Acta de la sessió de 28 de gener de 2010, dels responsables d'àrea per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE.

   5. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori de 3 de febrer de 2010, de tramesa de la resolució d'inici per a l'elaboració del Projecte de decret d'adaptació en matèria de transport marítim a la Directiva 2006/123/CE.

6. Ofici de la secretària general de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques de 3 de febrer de 2010, de tramesa de la resolució d'inici del procediment d'elaboració d'un decret per adaptar la normativa reglamentaria d'habitatge i obres públiques a la Directiva 2006/123/CE.

7. Ofici del secretari general de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de 3 de febrer de 2010, de tramesa de la resolució d'inici del procediment d'elaboració d'un decret per adaptar la normativa reglamentaria de comerç, indústria i energia a la Directiva 2006/123/CE, juntament amb la proposta normativa.

8. Ofici de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials Promoció i Immigració de 4 de febrer de 2010, de tramesa de la resolució d'inici del procediment d'elaboració del decret de modificació del Decret 66/1999, de 4 de juny.

9. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Salut i Consum de 4 de febrer de 2010, de tramesa de la resolució d'inici del procediment d'elaboració d'un decret per adaptar la normativa reglamentaria sanitària a la Directiva 2006/123/CE.

10. Ofici de la secretària general de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, de 4 de febrer de 2010, de tramesa de: resolució d'inici; memòria justificativa; i proposta normativa de modificació dels Decrets 19/2006 i 55/2009.

11. Ofici de la secretària general de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques de 5 de febrer de 2010, de tramesa de la memòria justificativa per adaptar la normativa reglamentaria d'habitatge i obres públiques a la Directiva 2006/123/CE, que substitueix a la anterior de 2 de febrer de 2010.

12. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Salut i Consum de 8 de febrer de 2010, de tramesa de la memòria justificativa i de l'estudi econòmic per adaptar la normativa reglamentaria sanitària a la Directiva 2006/123/CE.

13. Ofici del secretari general de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de 8 de febrer de 2010, de tramesa de la memòria per adaptar la normativa reglamentaria de comerç, indústria i energia a la Directiva 2006/123/CE.

14. Ofici del secretari general de la Conselleria d'Agricultura i Pesca de 12 de febrer de 2010, de tramesa de: l'informe justificatiu; resolució d'inici; i proposta normativa per adaptar la normativa reglamentaria de comerç, indústria i energia a la Directiva 2006/123/CE.

15. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat de 15 de febrer de 2010, de tramesa de la memòria econòmica i de la memòria justificativa del Projecte de decret d'adaptació a la Directiva de Serveis.

16. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria d'Educació i Cultura, de 18 de febrer de 2010, sobre la manca de necessitat de modificar cap disposició reglamentària.

17. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria de Treball i Formació, de 24 de febrer de 2010, que no proposa cap modificació normativa.

18. Memòria econòmica de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, de 25 de febrer de 2010, en relació amb la modificació dels Decrets 19/2006 i 55/2009 per adaptar la normativa reglamentaria de comerç, indústria i energia a la Directiva 2006/123/CE.

19. Ofici de la secretària general de la Conselleria d'Afers Socials Promoció i Immigració de 9 de març de 2010, de tramesa de: resolució d'inici; informe justificatiu; estudi econòmic; i proposta normativa, per adaptar la normativa reglamentaria en matèria d'afers socials i de joventut i a la Directiva 2006/123/CE.

20. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Salut i Consum de 10 de març de 2010, de tramesa de la memòria justificativa complementaria de 8 de febrer de 2010, dins el procediment d'elaboració d'un decret per adaptar la normativa reglamentària sanitària a la Directiva 2006/123/CE.

C. Designació de la unitat tramitadora de l'expedient

21. Acord del Consell de Govern de 12 de març de 2010, pel qual es designa a la Conselleria de Presidència òrgan responsable de tramitar el decret que ha d'adaptar la normativa reglamentaria autonòmica a la Directiva europea 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006.

22. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria d'Economia i Hisenda, de 16 de març de 2010, indicant que no han de dur a terme cap modificació normativa.

23. Memòria justificativa de la secretària general de la Conselleria de Presidència de 19 de març de 2010 de l'oportunitat de la regulació i l'adequació de les mesures proposades als fins perseguits per l'Avantprojecte de decret de simplificació administrativa.

24. Memòria econòmica de la secretària general de la Conselleria de Presidència de 19 de març de 2010, resum dels estudis econòmics adjuntats a l'Avantprojecte de decret simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentaries per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior.

25. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat de 28 d'abril de 2010, de tramesa de: la memòria justificativa de la modificació del Decret 40/2007; de l'estudi econòmic de la modificació anterior; i de l'esborrany de la modificació del decret 40/2007.

26. Primer Esborrany provisional de 10 maig de 2010, de l'Avantprojecte de decret de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior.

27. Ofici del secretari general de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de 8 de juny de 2010, de tramesa de la justificació de la modificació efectuada en la memòria de 8 de febrer de 2010.

28. Ofici de la secretària general de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques de 16 de juny de 2010, de tramesa de la memòria justificativa del procediment d'elaboració d'un decret per adaptar la normativa reglamentaria d'habitatge i obres públiques a la Directiva 2006/123/CE, que substitueix a la de data 2 de febrer de 2010.

29. Ofici, de la secretària general de la Conselleria de Presidència de 18 de juny de 2010, a la Direcció de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma, de tramesa de l'esborrany provisional de l'Avantprojecte de decret de 10 de maig de 2010.

30. Nota urgent de la Direcció de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de 29 de juny de 2010, de consideracions jurídiques a l'esborrany provisional de l'Avantprojecte de decret de maig de 2010.

31. Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior.

32. Segon esborrany de l'Avantprojecte de decret òmnibus de 24 de novembre de 2010 adaptat a l'article 45 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb la nova redacció donada per la Llei 12/2010, de 12 de novembre.

D. Tràmit d'audiència prèvia a les conselleries

33. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria de Salut i Consum.

34. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria d'Educació i Cultura.

35. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat.

36. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.

37. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria d'Economia i Hisenda.

38. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria de Turisme i Treball.

39. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat.

40. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques.

41. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

42. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a la Conselleria d'Interior, Innovació i Justícia.

43. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència, de data 29 de novembre de 2010, de tramesa de l'esborrany del Projecte de decret òmnibus a l'Advocacia de la Comunitat Autònoma.

44. Informe de la secretària de la Conselleria de Presidència de 2 de desembre de 2010, relatiu a les càrregues administratives del Projecte de decret de simplificació administrativa.

45. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, de 10 de desembre de 2010, de tramesa de la llista d'ens afectats.

46. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de 15 de desembre de 2010, de tramesa dels suggeriments sobre el text del Projecte de decret.

47. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria de Salut i Consum, de 21 de desembre de 2010, de tramesa d'informe sobre el text del Projecte de decret.

48. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, de 28 de desembre de 2010, de tramesa de la llista d'ens afectats i observacions al text del Projecte de decret.

49. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, de 10 de gener de 2010, de tramesa de la llista d'entitats afectades.

50. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, de 24 de gener de 2011, de tramesa d'observacions al text del Projecte de decret i de la llista d'ens afectats.

E. Tràmit d'audiència i informació pública (art. 43 i 44, Llei 4/2001, de 14 de març)

51. Resolució del conseller de Presidència de 24 de gener de 2011 per la qual se sotmet a informació pública i a audiència el Projecte de decret de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior. Versió en català.

52. Resolució del conseller de Presidència de 24 de gener de 2011 per la qual se sotmet a informació pública i a audiència el Projecte de decret de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior. Versió en castellà.

53. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de 26 de gener de 2011, de tramesa de suggeriments a l'esborrany de Projecte de decret.

54. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat d'1 de febrer de 2011, de tramesa de la proposta normativa de modificació del decret 40/2007, de 13 d'abril.

55. Comunicació de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat d'1 de febrer de 2011, de modificació de del decret 40/2007, de 13 d'abril.

56. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de 2 de febrer de 2011, de tramesa de suggeriments a l'esborrany de Projecte de decret relatius a la matèria d'indústria.

57. Ofici de la Secretaria General de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat de 8 de febrer de 2011, de tramesa de la llista d'entitats afectades.

58. Publicació en el BOIB núm. 20, de 8 de febrer de 2011, de Resolució del conseller de Presidència de 24 de gener de 2011 per la qual se sotmet a informació pública i a audiència el Projecte de decret en català.

59. Publicació en el BOIB núm. 20, de 8 de febrer de 2011, de Resolució del conseller de Presidència de 24 de gener de 2011 per la qual se sotmet a informació pública i a audiència el Projecte de decret en castellà.

60. Informació pública del Projecte de decret a la seu electrònica de la Conselleria de Presidència, iniciat el 8 de febrer de 2011.

F. Intervenció dels ens territorials (art. 43, Llei 4/2001, de 14 de març)

61. Notificació del tràmit d'audiència a la FELIB.

62. Notificació del tràmit d'audiència al Consell Insular d'Eivissa.

63. Notificació del tràmit d'audiència al Consell Insular de Formentera.

64. Notificació del tràmit d'audiència al Consell Insular de Mallorca.

65. Notificació del tràmit d'audiència al Consell Insular de Menorca.

G. Notificació del tràmit d'audiència a entitats reconegudes per la llei que agrupin o representin als ciutadans (art. 43, Llei 4/2001, de 14 de març)

66. Notificació del tràmit d'audiència a ABERAN.

67. Notificació del tràmit d'audiència a ABTECIR.

68. Notificació del tràmit d'audiència a AEGIC.

69. Notificació del tràmit d'audiència a AEMA.
70. Notificació del tràmit d'audiència a AEMOT.
71. Notificació del tràmit d'audiència a AENOR.
72. Notificació del tràmit d'audiència a AFACO.
73. Notificació del tràmit d'audiència a AFEDECO.
74. Notificació del tràmit d'audiència a AMIB.
75. Notificació del tràmit d'audiència a APPA.
76. Notificació del tràmit d'audiència a ASEMA.
77. Notificació del tràmit d'audiència a ASIF.
78. Notificació del tràmit d'audiència a ASINEM.
79. Notificació del tràmit d'audiència a la Asociación Balear de Centros de Formación.
80. Notificació del tràmit d'audiència a Asociación Española de Operadores de Productos Petrolíferos.
81. Notificació del tràmit d'audiència a Asociación de Gruístas.
82. Notificació del tràmit d'audiència a ASORCO.
83. Notificació del tràmit d'audiència a Associació de Centres d'Ensenyança i Formació de les Illes Balears.
84. Notificació del tràmit d'audiència a Associació de Constructors de Balears.
85. Notificació del tràmit d'audiència a Associació de Distribuïdors de Carburants i Combustibles de les Illes Balears.
86. Notificació del tràmit d'audiència a Associació d'Empreses Nàutiques de Balears.
87. Notificació del tràmit d'audiència a Associació Intersectorial de Petits i Mitjans Empresaris de Formentera.
88. Notificació del tràmit d'audiència a CAEB.
89. Notificació del tràmit d'audiència a la Cambra de Comerç d'Eivissa.
90. Notificació del tràmit d'audiència a la Cambra de Comerç de Formentera.
91. Notificació del tràmit d'audiència a la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca.
92. Notificació del tràmit d'audiència a la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Menorca.
93. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports.

94. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi d'Administradors de Finques de Balears.

95. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes d'Eivissa i Formentera.

96. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes de Menorca.

97. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.

98. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Balears.

99. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics de Mines de Catalunya i Balears.

100. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi d'Enginyers Industrials.

101. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial de Gestors Administratius de Balears.

102. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca.

103. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial de Ingenieros de Minas del Nordeste de España.

104. Notificació del tràmit d'audiència al Consejo Superior de Ingenieros Técnicos de Minas.

105. Notificació del tràmit d'audiència al Consejo Superior de Ingenieros de Minas.

106. Notificació del tràmit d'audiència a CTIBA.

107. Notificació del tràmit d'audiència a ECA.

108. Notificació del tràmit d'audiència a El Gas.

109. Notificació del tràmit d'audiència a Elecnor.

110. Notificació del tràmit d'audiència a EMAYA.

111. Notificació del tràmit d'audiència a ENDESA GAS.

112. Notificació del tràmit d'audiència a Eurocontrol.

113. Notificació del tràmit d'audiència a la Federació Empresarial Balear de Transports.

114. Notificació del tràmit d'audiència a FONGAME.

115. Notificació del tràmit d'audiència a LA Fundació Laboral de la Construcció Balears.

116. Notificació del tràmit d'audiència a Gas Natural.

117. Notificació del tràmit d'audiència a General de Servicios ITV, SA.

118. Notificació del tràmit d'audiència a GESA Endesa.

119. Notificació del tràmit d'audiència a INFOCAL.

120. Notificació del tràmit d'audiència a Joves Empresaris.

121. Notificació del tràmit d'audiència a Parc BIT Desenvolupament SA.

122. Notificació del tràmit d'audiència a PIME Balears.

123. Notificació del tràmit d'audiència a PIME Menorca.

124. Notificació del tràmit d'audiència a PIMECO.

125. Notificació del tràmit d'audiència a PIMEEF.

126. Notificació del tràmit d'audiència a PIMEN.

127. Notificació del tràmit d'audiència a Red Eléctrica Espanyola.

128. Notificació del tràmit d'audiència a Repsol Butano.

129. Notificació del tràmit d'audiència a Repsol Gas.

130. Notificació del tràmit d'audiència a Repsol YPF.

131. Notificació del tràmit d'audiència a Tirme.

132. Notificació del tràmit d'audiència a Associació de Tatuadors i Anelladors Professionals.

133. Notificació del tràmit d'audiència a Asociación de Sistemas de Bronceado de Garantía (ASBGA).

134. Notificació del tràmit d'audiència a Asociación Empresarial Restauración Mallorca.

135. Notificació del tràmit d'audiència a Asociación Española Bronceado.

136. Notificació del tràmit d'audiència a Asociación Espanyola de Micropigmentación (AEM).

137. Notificació del tràmit d'audiència Asociación Nacional de Agrupaciones de Voluntarios de Protección Civil.

138. Notificació del tràmit d'audiència a Asociación Nacional de Micropigmentación, Tatuaje y piercing.

139. Notificació del tràmit d'audiència a Asociación Sanitaria Illes Balears.

140. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial de Metges.

141. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial de Farmacèutics.

142. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial de Fisioterapeutes de les Illes Balears.

143. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi Oficial d'Infermeria.

144. Notificació del tràmit d'audiència a la Federació Hotelera de Menorca.

145. Notificació del tràmit d'audiència a la Federació Hotelera d'Eivissa i Formentera.

146. Notificació del tràmit d'audiència a la Federació Hotelera de Mallorca.

147. Notificació del tràmit d'audiència a la Federación Nacional de Asociaciones de Esteticistas (FANAE).

148. Notificació del tràmit d'audiència a Restauración.

149. Notificació del tràmit d'audiència a Unión Balear de Entidades Sanitarias.

150. Notificació del tràmit d'audiència a Acoman.

151. Notificació del tràmit d'audiència a ASBA.

152. Notificació del tràmit d'audiència a Ausjoc.

153. Notificació del tràmit d'audiència a Casino d'Eivissa.

154. Notificació del tràmit d'audiència a Casino de Mallorca.

155. Notificació del tràmit d'audiència a Casino de Menorca.

156. Notificació del tràmit d'audiència a Petita i Mitjana Empresa de Mallorca.

157. Notificació del tràmit d'audiència a Petita i Mitjana Empresa de Menorca.

158. Notificació del tràmit d'audiència a Sareiba.

159. Notificació del tràmit d'audiència al Consell de la Joventut de les Illes Balears.

160. Notificació del tràmit d'audiència a la Asociación de Centros de Buceo de Mallorca.

161. Notificació del tràmit d'audiència a la Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques.

162. Notificació del tràmit d'audiència a la Federación Balear de Piragüismo.

163. Notificació del tràmit d'audiència a Profesional Diving instructor Association.

164. Notificació del tràmit d'audiència a l'Associació Empresarial de Promotors Immobiliaris de Balears.

165. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi d'Apis.

166. Notificació del tràmit d'audiència al Col·legi d'Enginyers Tècnics d'Obres Públiques.

167. Tercer esborrany del text del Projecte de decret en català sotmès a audiència i informació pública.

168. Tercer esborrany del text del Projecte de decret en castellà sotmès a audiència i informació pública.

H. Al·legacions rebudes

169. Escrit d'al·legacions del senyor J. Fco. Ribas Conrado de 14 de febrer de 2011.

170. Escrit d'al·legacions de l'AEMOT de 15 de febrer de 2011.

171. Escrit d'al·legacions del Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics i Enginyers de l'Edificació de Mallorca de 18 de febrer de 2011.

172. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència de 21 de febrer de 2011, de tramesa a la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat de les observacions de la Conselleria d'Indústria i Energia.

173. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència de 21 de febrer de 2011, de tramesa a la Conselleria de Salut i Consum de les observacions de la Conselleria d'Indústria i Energia.

174. Comunicació per e-mail de les al·legacions de l'AEMOT de 22 de febrer de 2011.

175. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència sol·licitud de 22 de febrer de 2011, de sol·licitud de l'informe sobre l'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.

176. Ofici de 22 de febrer de 2011, de l'Institut Balear de la Dona de tramesa l'informe sobre l'impacte de gènere.

177. Escrit de 24 de febrer de 2011 de l'Associació Intersectorial de Petits i Mitjans Empresaris de Formentera, indicant que no fan cap al·legació.

178. Escrit de 25 de febrer de 2011 del Consejo Superior de Colegios de Ingenieros de Minas, indicant que no fan cap al·legació.

179. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència de 2 de març de 2011, de tramesa a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques de les al·legacions presentades pel Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics i Enginyers de l'Edificació de Mallorca.

180. Ofici de la secretària general de la Conselleria de Presidència de 2 de març de 2011, de tramesa a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de les al·legacions presentades per l'AEMOT i pel Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics i Enginyers de l'Edificació de Mallorca.

181. Ofici de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de 4 de març de 2011 de tramesa de l'informe sobre les al·legacions de l'AEMOT.

182. Ofici de la Conselleria de Salut i Consum, de 4 de març de 2011, de resposta als suggeriments de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.

183. Comunicació per correu electrònic de Repsol YPF, de 8 de març de 2011, indicant que no tenen cap observació al text del decret.

184. Ofici de la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques de 10 de març de 2011, de tramesa de les observacions a les al·legacions del Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics i Enginyers de l'Edificació de Mallorca.

185. Ofici de Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques de 12 de març de 2011, de tramesa de les observacions al Projecte de decret òmnibus.

186. Ofici de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 14 de març de 2011 de retirada de l'article 7 del Projecte de decret òmnibus, sobre l'adaptació del Decret 66/1999 de 4 de juny.

187. Comunicació per correu electrònic de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de 25 de març de 2011, de correccions de redacció del text del Projecte de decret.

188. Comunicació per correu electrònic de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia de 25 de març de 2011, de modificacions de redacció del text del Projecte de decret.

189. Ofici de la Conselleria de Presidència de 4 d'abril de 2011, de contestació a les al·legacions del Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics i Enginyers de l'Edificació de Mallorca.

190. Ofici de la Conselleria de Presidència de 4 d'abril de 2011, de contestació a les al·legacions de l'AEMOT.

191. Ofici de la Conselleria de Presidència de 4 d'abril de 2011, de contestació a les al·legacions del senyor J. Fco. Ribas Conrado.

192. Comunicació per correu electrònic de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 5 d'abril de 2011, de resposta a una observació de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia.

193. Ofici de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, de 6 d'abril de 2011, de modificació de la seva proposta normativa sobre la normativa relativa a la Direcció General d'Indústria.

I. Informes i dictàmens

194. Certificat de la secretària general de la Conselleria de Presidència de 5 d'abril de 2011, que el text del Projecte de decret ha estat exposat al públic tant a la seu de la Conselleria de Presidència com a la seu electrònica.

195. Informe de la Secretaria General de 5 d'abril de 2011 de valoració de les al·legacions formulades en el tràmit d'audiència i d'informació pública a l'esborrany del Projecte de decret.

196. Quart esborrany del text del Decret en català amb les modificacions indicades a l'informe tècnic.

197. Quart esborrany del text del Decret en castellà amb les modificacions indicades a l'informe tècnic.

198. Informe jurídic de 28 d'abril de 2011 sobre l'esborrany del Projecte de decret de simplificació administrativa.

199. Ofici de la Conselleria de Presidència de 27 d'abril de 2011, de tramesa a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia del Projecte de "decret òmnibus" per fer la comunicació de la disposició addicional quarta de la Llei 17/2009, de 23 de novembre.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 21 de juny de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva amb 18 articles i una part final formada per dues disposicions addicionals; dues disposició transitòries; una disposició derogatòria, i dues disposicions finals.

I. El preàmbul exposa el marc competencial i normatiu que l'habilita, comunitari, estatal i autonòmic. Així, es fa menció a la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior, que obliga els estats membres a aprovar les disposicions legals, reglamentàries i administratives per acomplir les previsions que conté.

Quant a les lleis estatals, fa referència, d'una banda, a la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, mitjançant la qual transposà parcialment a l'ordenament jurídic espanyol la directiva, respecte de les matèries en les quals té competència exclusiva, d'acord amb l'article 149.1 de la Constitució espanyola i que, en la disposició addicional tercera estableix que correspon a les administracions públiques competents, en l'àmbit territorial respectiu, aprovar les normes de desplegament i d'execució de la Llei. I, d'altra banda, a la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.

Pel que fa a l'àmbit autonòmic, fa menció a l'article 109 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, en la redacció de la Llei orgànica 1/2007, de 30 de gener, que atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el desenvolupament i l'execució del dret comunitari d'acord amb les seves competències. Al Decret llei 1/2009, de 30 de gener, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears, ja derogat, que va suposar una primera passa per reduir càrregues administratives, simplificar procediments administratius i donar un millor servei a la ciutadania. A la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears, que regula (en el títol II) diferents tipus de mesures per facilitar la implantació de noves activitats empresarials i professionals, entre les quals es troba la presentació del document de declaració responsable. I a la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de

modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE.

Explica que aquest decret de simplificació administrativa ("Decret òmnibus") neix en el marc normatiu esmentat, amb la finalitat de modificar les disposicions normatives autonòmiques amb rang reglamentari per adaptar-les directament al que disposen la Directiva de serveis i la normativa bàsica estatal de transposició. La finalitat del Decret és incloure en els diferents reglaments autonòmics les modificacions necessàries per introduir el sistema estatal de declaració responsable o comunicació prèvia, previst en el nou article 71 bis, inserit en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Aquest Decret respon igualment al desplegament de les obligacions que les disposicions addicionals primera i segona de la Llei 4/2010, de 16 de juny, adreçaven a totes les conselleries d'elevar al Consell de Govern les seves propostes de simplificació de tràmits i de procediments de llicència o autorització on pogués ser aplicable la declaració responsable per a l'inici de l'activitat.

A més, conté l'estructura del Decret, i especifica quines són les matèries objecte d'adaptació a la Directiva comunitària i la competència respectiva atorgada per l'Estatut d'Autonomia, i explica que no s'han inclòs modificacions en matèria turística perquè ja s'han efectuat.

Finalment, i pel que fa a les matèries de serveis socials i joventut, agricultura, ramaderia i pesca, competències pròpies de l'Administració insular, explica que les modificacions efectuades responen únicament a la finalitat d'adaptar a la Directiva de serveis la normativa autonòmica afectada i d'establir una mena de coordinació mínima d'aquestes matèries, per raó del seu caràcter suprainsular, en base al contingut dels articles 58.3 i 72.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la redacció de la Llei orgànica 1/2007.

Així mateix, justifica el procediment d'elaboració adoptat en el fet que la Directiva és aplicable des del 28 de desembre de 2009, data en què va exhaurir el termini per a la transposició, essent necessari i urgent adaptar la normativa autonòmica pròpia, i que ja es va seguir per a l'aprovació de la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior ("llei òmnibus" autonòmica).

II. La part dispositiva del Projecte de decret s'estructura en dos títols.

El títol primer —disposicions generals—, en els articles 1 i 2 l'objecte i l'àmbit d'aplicació del Decret, que s'estén a la modificació de les disposicions reglamentàries autonòmiques, amb rang de decret, afectades per la Directiva de serveis. L'article 3 regula la declaració responsable i la comunicació prèvia i l'article 4 les facultats de control i comprovació de l'administració.

El títol segon —adaptació de les disposicions reglamentàries afectades per la Directiva de serveis—, s'estructura en sis capítols, que es corresponen amb les matèries

regulades pels decrets autonòmics respectius que es modifiquen per adaptar-se a la Directiva comunitària.

– Capítol I "En matèria de transport marítim i de busseig esportiu", consta de dues seccions.

  La secció 1, "Adaptació de les disposicions reglamentàries en matèria de transport marítim", article 5, modificacions del Decret 30/1998, de 6 de març, pel qual es regulen els centres lucratius per al desenvolupament de les activitats nàutiques de piragüisme.

  La secció 2, "Adaptació de les disposicions reglamentàries en matèria de busseig esportiu i titulacions subaquàtiques", a l'article 6 recull les modificacions del Decret 40/2007, de 13 d'abril, pel qual es regula el busseig esportiu i recreatiu a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

– Capítol II "En matèria de joventut", article 7, modificacions del Decret 16/1984, de 23 de febrer, de reconeixement d'escoles d'educadors de temps lliure.

– Capítol III "En matèria de salut".

  Article 8. Modificació del Decret 43/2003, de 2 de maig, pel qual s'estableixen les normes higièniques i sanitàries que regulen la pràctica del tatuatge, pírcing i altres tècniques similars, i els requisits dels establiments on es duen a terme aquestes pràctiques.

  Article 9. Modificació del Decret 16/2004, de 13 de febrer, pel qual es regula l'exercici de l'activitat de bronzejat artificial.

  Article 10. Modificació del Decret 137/2008, de 12 de desembre, que regula l'ús de desfibril·ladors externs semiautomàtics en centres no sanitaris de les Illes Balears.

  Article 11. Modificació del Decret 53/1995, de 18 de maig, pel qual s'aproven les condicions higièniques i sanitàries de les piscines dels establiments d'allotjaments turístics i de les d'ús col·lectiu en general.

– Capítol IV "En matèria d'habitatge i obres públiques".

  Article 12. Modificació del Decret 59/1994, de 13 de maig, pel qual es regula el control de la qualitat de l'edificació i el seu ús i manteniment

– Capítol V. "En matèria d'indústria".

  Article 13. Modificació del Decret 4/2006, de 27 de gener, pel qual es regulen els requisits i el procediment per a l'obtenció de determinades acreditacions professionals, i l'autorització i acreditació d'entitats de formació per impartir cursos d'instal·ladors i mantenidors.

  Article 14. Modificació del Decret 146/2007, de 21 de desembre, pel qual es regula la posada en servei de les instal·lacions per a subministrament d'aigua en els edificis.

Article 15. Modificació del Decret 100/2005, de 30 de setembre, pel qual es regulen les condicions i els requisits per a l'autorització d'organismes verificadors de sistemes de mesura de líquids diferents de l'aigua, destinats al subministrament de carburants i combustibles líquids en les fases de verificació periòdica i de verificació després de reparació o modificació.

– Capítol VI. "En matèria de joc".

Article 16. Modificacions del Decret 132/2001, de 30 de novembre, de mesures reguladores en matèria de joc.

Article 17. Modificacions del Decret 19/2006, de 10 de març, pel qual es regulen determinats aspectes del règim jurídic aplicable a la instal·lació de màquines de joc.

Article 18. Modificacions del Decret 55/2009, d'11 de setembre, sobre règim jurídic de les sales de joc.

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional primera estableix l'aprovació dels models de declaració responsable i comunicació prèvia mitjançant una resolució de l'òrgan competent de cada conselleria, i la segona fa referència a les dades addicionals, referides a la identificació dels sol·licitants, en la tramitació de procediments en matèria d'agricultura i pesca.

Quant a la disposició transitòria primera, regula el règim transitori dels procediments, i la segona, referida al règim competencial en matèria de formació de temps lliure infantil i juvenil en relació amb l'illa de Mallorca.

La disposició derogatòria única disposa que queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquest decret, i deroga expressament un decret en matèria sanitària; dos en matèria d'habitatge i obres públiques, i tres en matèria d'indústria.

Per acabar, la disposició final primera autoritza el conseller competent en cada matèria a dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquest Decret, i la segona estableix que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. La sol·licitud de dictamen al·lega la necessitat de tramitar-lo per via d'urgència en atenció a dues raons. D'una banda, què el termini per adaptar la Directiva de Serveis va finalitzar en desembre de 2009; i, de l'altra, a la proximitat del període electoral.

Pel que fa a la finalització del termini per adaptar la Directiva 2006/123/CE, s'ha de tenir en compte que el 12 de març de 2010 el Consell de Govern acordà declarar-ne iniciat el procediment d'elaboració d'aquesta norma, i que els primers documents que

consten a l'expedient són de gener de 2010. És a dir, el procediment per elaborar aquesta norma es va iniciar fa més d'un any i amb posterioritat a la finalització del termini per adaptar la dita Directiva, cosa que en dificulta justificar l'aplicació d'un procediment d'urgència.

En relació amb la proximitat del període electoral, en el moment de l'entrada d'aquest expedient al CES, faltaven tres dies per a les eleccions autonòmiques, cosa que ha deixat el Govern en funcions i amb les facultats de govern limitades a despatxar assumptes de gestió ordinària, cosa que tampoc no pot justificar la tramitació d'urgència d'aquest procediment.

Així doncs, a la vista de l'expedient es difícil inferir-ne la urgència i, des del CES consideram que no és pertinent en atenció a les característiques del propi Consell i a l'entitat del Projecte de decret que es sotmet a dictamen.

El procediment d'emissió de dictàmens per via d'urgència implica que el dictamen s'ha d'emetre en el termini de 15 dies hàbils, comptadors des de l'entrada de l'expedient en la seu del Consell. Aquest expedient va tenir entrada, com s'ha vist en els antecedents, el 20 de maig, de manera que si s'apliqués el procediment urgent s'hauria d'emetre el dictamen abans del dia 7 de juny.

En relació amb això, s'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan col·legiat de consulta i assessorament creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació, i què, per tant, en els procediments d'elaboració dels dictàmens, s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat.

Som conscients de la necessitat d'adaptar les normes autonòmiques a la Directiva 2006/123/CE i entenem que des de la seva aprovació el 2006, fins a desembre de 2009, l'Administració hauria d'haver tengut temps suficient per fer-ho. Ara bé, si comença el procediment d'adaptació quan ja s'ha acabat el termini legal de transposició de la directiva, és difícil, més d'un any després de l'inici del procediment, justificar l'aplicació d'un termini abreujat.

A la vista d'aquestes consideracions, de la repercussió de la norma per als diversos sectors econòmics, hem considerat que, no havent-se justificat la necessitat de la urgència, és més apropiat aplicar el procediment ordinari segons el qual el CES disposa d'un mes per emetre el dictamen, cosa que permet que els consellers del CES puguin analitzar-ne el projecte de decret.

Segona. Dit això, aquest CES valora de manera positiva iniciatives que avancin cap a la simplificació i agilitació dels procediments i tràmits administratius, i el foment de l'activitat econòmica.

Aquestes iniciatives a més, han de garantir la seguretat dels consumidors i usuaris i la professionalitat dels prestadors de serveis, motiu pel qual volem recordar que aquests canvis normatius derivats de la Directiva de serveis, que suposen la transformació d'autoritzacions i llicències en declaracions responsables i inscripcions en registres,

implicaran que els serveis de les administracions públiques s'hauran de derivar cap a comprovacions relatives al compliment de requisits i condicions i la veracitat de les dades declarades.

Tercera. Entenem així mateix, que l'elaboració de normes, avui dia, s'ha de fer amb el concurs de les administracions públiques i dels sectors implicats i afectats, tota vegada que això en facilita l'aplicació posterior i implica la detecció d'inconvenients i l'anticipació de problemes. En aquest sentit, consideram que la Conselleria de Presidència hauria d'haver consultat aquest CES respecte de la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior, amb la qual es modificaven tot un seguit de lleis de marcat caràcter econòmic i social.

Així mateix, i encara que el tràmit d'audiència ha estat ampli, amb consultes als diversos sectors empresarials i professionals implicats, a les cambres de comerç, indústria i navegació i a les administracions públiques, trobam a faltar la consulta a les entitats sindicals més representatives, consulta que no es pot entendre complerta amb la publicació del tràmit d'informació pública en el BOIB.

Malgrat això, valoram de manera positiva l'esforç per redactar normes amb el màxim consens possible i per donar veu tant a les administracions públiques implicades com als sectors econòmics i socials que les han de conèixer i aplicar. Més encara, som conscients que l'elaboració de les normes amb el consens de tots els implicats duu a normes més duradores i de més fàcil aplicació.

Quarta. El projecte de decret sotmès a dictamen modifica 14 decrets d'àmbit autonòmic, alguns d'ells amb modificacions puntuals, d'altres amb modificacions que impliquen, gairebé, l'elaboració d'un decret nou. En aquest sentit, consideram que alguna de les normes modificades hauria justificat una procediment autònom, el qual, tal vegada, hagués estat de tramitació més ràpida i àgil que aquest que afecta a 14 normes de naturalesa diversa i obliga a la coordinació de diversos departaments. Així, el Decret 30/1998, de 6 de març, pel qual es regulen els centres lucratius per al desenvolupament de les activitats nàutiques de piragüisme, amb un total de 8 articles, veu modificats 5 i derogats la resta.

El Decret 4/2006, de 27 de gener, pel qual es regulen els requisits i el procediment per a l'obtenció de determinades acreditacions professionals, i l'autorització i acreditació d'entitats de formació per impartir cursos d'instal·ladors i mantenidors, veu modificats 11 dels 18 articles que té, i derogats 3, motiu pel qual consideram que també hagués estat més convenient fer un decret autònom.

No obstant aquesta observació, entenem què, transcorregut el termini per adaptar la Directiva de serveis, i vist que l'Estat havia empleat aquesta mateixa tècnica i que la Llei 12/2010, ja esmentada, també, el Govern de les Illes Balears considerés

aquest vehicle, anomenat com a decret "òmnibus" com la solució més adequada a les circumstàncies.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES.

Així mateix, i malgrat la manca de consulta a les organitzacions sindicals més representatives, es valora positivament que s'hagin considerat individualment totes les al·legacions presentades en els tràmits d'audiència i informació pública, i s'hagin contestat incloent els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Segona. Quant al preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial del Decret —comunitari, constitucional, estatal i autonòmic—; en defineix els motius de l'elaboració del Decret i la finalitat, i justifica el procediment que s'ha seguit per adaptar les normes de caràcter reglamentari a la Directiva 2006/123/CE.

A continuació farem una sèrie de consideracions en relació al contingut del text de la norma.

Tercera. Títol I, disposicions generals.

L'apartat 3 estableix les conseqüències de la no presentació de la declaració responsable o la comunicació prèvia. Aquest apartat és una còpia gairebé literal del que estableix l'article 45.8 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, motiu pel qual consideram que aquest apartat s'hauria d'eliminar o bé modificar el text perquè faci referència a aquest article.

L'article 4.2, referit als efectes de "*la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de qualsevol dada, manifestació o document que s'adjunti a una declaració responsable o a una comunicació prèvia (…)*" és una còpia gairebé literal del que estableix l'article 45.7 de la Llei 3/2003, per la qual cosa consideram més adient que el text faci referència aquest article envers la seva repetició.

L'article 4.3 estableix que "*En els supòsits de modificació d'activitat o de canvis en les dades declarades o comunicades a l'Administració, s'ha de seguir el mateix procediment que estableix l'article anterior d'aquest Decret i s'ha de presentar, novament, el document de declaració responsable o comunicació prèvia amb les dades actualitzades. En tot cas, la persona interessada ha d'informar l'Administració de qualsevol canvi i tenir a la seva disposició la documentació que l'acrediti o justifiqui*". La referència a l'article anterior fa que la frase "*(...) i s'ha de presentar, novament, el*

document de declaració responsable o comunicació prèvia amb les dades actualitzades (...)" sigui reiterativa i, per tant, innecessària, amb la qual cosa consideram que aquesta frase s'hauria de suprimir.

Quarta. Modificacions del Decret 30/1998, de 6 de març, pel qual es regulen els centres lucratius per al desenvolupament de les activitats nàutiques de piragüisme.

El text nou posa títol i modifica els articles 1, 2, 3, 4 i 5 i es suprimeixen els articles 6, 7 i 8. No obstant això, de la comparació de les modificacions amb el text del Decret 30/1998 encara vigent es desprèn el següent:

- El nou article 2 és l'article 3 del text encara vigent i l'única modificació consisteix en la substitució de la paraula "*activitats*" per "*excursions*".
- El nou article 3, declaració responsable, es correspon amb l'article 5, i afegeix la referència a la declaració responsable, restant la resta del text exactament igual, amb referència als requisits que ha de complir el centre.
- El nou article 4 modifica l'article 6, i es refereix als requisits que ha de complir el centre en el moment de la presentació de la declaració, requisits que a l'article 6 apareixen com a punts a incloure en la memòria que s'havia d'adjuntar amb la sol·licitud del permís d'obertura.
- Finalment, el nou article 5, referit a les infraccions, és còpia literal de l'article 7.
- Els articles que realment es suprimeixen són el 2, el 4 i el 8.

A més, tant l'article 3 com l'article 4 del nou Decret, fan referència als requisits que el centre ha de complir en el moment de la presentació de la declaració responsable. Aquesta duplicitat de requisits és conseqüència no és coherent i per això consideram que tots els requisits s'haurien de recollir en el mateix article.

Així mateix, no té sentit afegir cap disposició final única, referida a l'entrada en vigor d'una norma que ja està vigent i que conté la referència a l'entrada en vigor, encara que no es reculli en una disposició final.

En definitiva, i pel que fa a la modificació d'aquest Decret 30/1998, consideram, d'acord amb l'observació general tercera d'aquest dictamen, que hauria estat més convenient l'aprovació d'un nou Decret i la derogació d'aquest, més que aquesta modificació de pràcticament tota la norma.

Cinquena. Modificacions del Decret 40/2007, de 13 d'abril, pel qual es regula el busseig esportiu i recreatiu a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

L'objecte del "Decret òmnibus" és l'adaptació de les disposicions de caràcter reglamentari a la Directiva 2006/123/CE. Aprofitar la modificació del Decret 40/2007 per modificar les referències a la conselleria competent en la matèria, en primer lloc, no és objecte del Decret i, en segon lloc, atesa la probable reestructuració del Govern

de les Illes Balears conseqüència de les eleccions autonòmiques, no és el més adequat. Entenem que la fórmula "la conselleria competent en matèria de busseig" potser no és la més adequada segons les directrius del Consell Consultiu i per això s'haurà d'estar pendent de la nova estructura de les conselleries.

L'article 13 estableix el procediment d'autorització preceptiva prèvia d'activitat, la qual es concedeix per un termini indefinit i, a més, en els apartats 5, 6, 7, 8 i 9 fa referència a la declaració responsable. La Directiva 2006/123/CE atorga al règim d'autoritzacions per accedir a l'accés a una activitat de serveis i el seu exercici d'un caràcter restrictiu, supeditat a una sèrie de condicions, essent la declaració responsable la figura aplicable com a norma general. En aquest sentit, a l'article 9.1 de la Directiva una de les condicions per aplicar el règim d'autorització és que "*el objetivo perseguido no se puede conseguir mediante una medida menos restrictiva, en concreto porque un control a posteriori se produciría demasiado tarde para ser realmente eficaz*". En qualsevol cas, s'ha d'entendre que aquestes dues figures són excloents. Si s'exigeix una autorització per a l'accés i exercici d'una activitat, no es pot condicionar la continuació de la referida activitat mitjançant la presentació anual d'una declaració responsable. L'alternativa és la figura de la declaració responsable.

L'article 18 reitera el que disposa l'article 4.1 del Decret "òmnibus" motiu pel qual consideram que s'hauria d'eliminar per evitar duplicitats.

Quant a la modificació de la disposició transitòria segona, i en relació amb l'observació feta a l'article 13, si el procediment aplicable és el de l'autorització prèvia, entenem que la declaració responsable no es pot exigir.

Respecte a la derogació de la disposició transitòria tercera, no s'entén que hi hagi cap motiu.

Pel que fa a la disposició final primera, únicament es modifica el conseller competent. S'ha de tenir en compte la nova estructura de les conselleries conseqüència de les eleccions autonòmiques.

Finalment, si es manté el procediment d'autorització, els annexos V i VI s'haurien de suprimir.

Sisena. Modificació del Decret 43/2003, de 2 de maig, pel qual s'estableixen les normes higièniques i sanitàries que regulen la pràctica del tatuatge, pírcing i altres tècniques similars, i els requisits dels establiments on es duen a terme aquestes pràctiques.

– Modificació de l'article 13 del Decret. S'ha detectat una errada ja que es diu que queda sense contingut l'apartat 2 quan l'article 13 del Decret no està enumerat i no te, per tant, cap apartat 2. No obstant això, i revisant les primeres versions de l'esborrany de Decret, hem advertit que l'article 13 tenia 6 apartats i, a la darrera versió, una vegada complit el tràmit d'audiència, s'ha eliminat l'apartat 2. Però l'apartat dos de la versió nova de l'article 13, no l'apartat 2 de l'article 13 original. Per això s'ha de suprimir l'incís final "*... amb l'apartat 2 sense contingut*" i refer l'enumeració.

A l'apartat 3 estableix que les entitats formadores han de tenir a disposició dels serveis d'inspecció una relació de documents i, a l'apartat 4, estableix que "*(...) han de comunicar l'organització del curs (...) indicant les dades a què es refereix l'apartat anterior. Qualsevol modificació del contingut del programa de formació, de la persona responsable o de les persones que imparteixen el programa s'ha de comunicar a la Direcció General d'Avaluació i Acreditació en un termini màxim de trenta dies des del moment en què s'hagi produït*". Crida l'atenció que s'hagin de comunicar la modificació de dades que l'Administració no té, cosa que indueix a confusió. Entenem que s'hauria de fer referència a les modificacions de dades que l'Administració ja tengui i proposam substituir la frase "*qualsevol modificació del contingut del programa de formació, de la persona responsable o de les persones que imparteixen el programa (...)*" per "*qualsevol modificació de les referides dades (...)*".

– Modificació de l'article 20 del Decret. S'ha detectat la mateixa errada que a l'article 13 en relació amb l'apartat 2. es diu que queda sense contingut l'apartat 2. S'ha de suprimir l'incís final "... amb l'apartat 2 sense contingut" i refer l'enumeració.

– L'article 25.2 es refereix al "director o directora general competent en matèria d'avaluació *i acreditació de centres sanitaris*". Per coherència amb la resta de la norma i d'acord amb el criteri del Consell Consultiu, s'ha de substituir aquesta menció per "*director o directora general d'Avaluació i Acreditació*".

Setena. Modificació del Decret 16/2004, de 13 de febrer, pel qual es regula l'exercici de l'activitat de bronzejat artificial.

Modificació de l'article 21. S'ha detectat la mateixa errada que en els articles 13 i 20 del Decret 43/2003 en relació amb l'apartat 2. S'ha de suprimir l'incís final "*... amb l'apartat 2 sense contingut*" i refer l'enumeració.

Així mateix, l'apartat 4 d'aquest article té la mateixa redacció que l'article 13.4 del Decret 43/2003, per la qual cosa s'han de tenir en compte els comentaris que es fan al respecte.

La referència en l'apartat 2 de la disposició final segona al "*director o directora general competent en matèria d'avaluació i acreditació de centres sanitaris*" s'ha de substituir per la de "*director o directora general d'Avaluació i Acreditació*".

Vuitena. Modificació del Decret 137/2008, de 12 de desembre, que regula l'ús de desfibril·ladors externs semiautomàtics en centres no sanitaris de les Illes Balears.

L'article 1.1 estableix que l'objecte del Decret és, a la lletra a) "*regular les condicions i els requisits mínims per a la utilització i el manteniment dels desfibril·ladors externs semiautomàtics (en endavant DESA) fora de l'àmbit sanitari, per personal que no tengui la titulació de llicenciatura en medicina o diplomatura universitària en infermeria, en el territori de les Illes Balears*".

En el marc de l'espai europeu d'ensenyament superior, la implantació d'un nou model d'ensenyament superior ha implicat l'aparició d'una nova classificació dels estudis superiors. La Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats reformada per la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, estableix a l'article 37 que els ensenyaments universitaris s'estructuren en tres cicles: grau, màster i doctorat. En conseqüència, s'han d'incloure en aquest apartat les titulacions de grau en medicina i en infermeria.

L'apartat 4 de l'article té la mateixa redacció que l'article 13.4 del Decret 43/2003, per la qual cosa s'han de tenir en compte els comentaris que es fan al respecte en relació amb la comunicació de modificació de dades.

La referència en l'apartat 2 de la disposició final segona al "*director o directora general competent en matèria d'avaluació i acreditació de centres sanitaris*" s'ha de substituir per la de "*director o directora general d'Avaluació i Acreditació*".

La modificació de la disposició addicional primera del Decret 137/2008 s'ha d'eliminar, ja que és una còpia gairebé literal de la disposició addicional primera del Projecte de decret i, a més, la modificació del Decret 137/2008 ja inclou els models de declaració responsable.

Novena. Modificació del Decret 100/2005, de 30 de setembre, pel qual es regulen les condicions i els requisits per a l'autorització d'organismes verificadors de sistemes de mesura de líquids diferents de l'aigua, destinats al subministrament de carburants i combustibles líquids en les fases de verificació periòdica i de verificació després de reparació o modificació.

El Decret 100/2005 consta de 8 articles, dels quals es fan modificacions puntuals en 7 articles, en els quals pràcticament l'única modificació és la substitució de la paraula "autorització" per "inscripció".

Als articles 1 i 2 s'han d'afegir els títols.

Pel que fa a l'article 6, procediment de verificació, es correspon amb l'article 7 del Decret en vigor, del qual no es fa cap menció. Entenem que es tracta d'un error que s'ha de corregir ja que el que realment es fa és modificar l'article 7.

Tant al nou títol del Decret 100/2005 com al llarg de l'articulat es fa referència a la inscripció d'organismes verificadors, i a l'article 4 a la inscripció en el registre. No obstant això, no s'especifica el registre en el qual s'han de fer les inscripcions. El Decret ha identificar el registre on s'han de fer les inscripcions o crear-lo si no existeix.

Desena. En relació amb la part final del Projecte, a la disposició addicional segona —procediments en matèria d'agricultura i pesca: identificació dels sol·licitants— ha d'incloure el NIE com a document identificatiu.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 21 de juny de 2011

DICTAMEN NÚM. 19/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE EL PROJECTE DE REGLAMENT PEL QUAL S'ESTABLEIXEN MESURES COMPLEMENTÀRIES DE REGULACIÓ DE LA PESCA SUBMARINA A LES AIGÜES INTERIORS DE FORMENTERA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 de juny de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular de Formentera respecte al Projecte de reglament pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera.

Segon. El dia 16 de juny s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. Vist que es tracta d'un dictamen de caràcter facultatiu i consultada la Comissió Permanent, el president resol aplicar les normes especials de tramitació de l'article 34.2 del Reglament del CES, segons les quals els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que serà elevada al Ple.

Quart. L'expedient consta de la documentació següent:

1. Providència de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Caça d'inici de l'expedient per a l'elaboració d'un reglament pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera, d'1 d'abril de 2011.

2. Esborrany del Reglament del Consell Insular de Formentera pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera.

3. Informe tècnic sobre el Reglament del Consell Insular de Formentera pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera, de 15 d'abril de 2011.

4. Informe jurídic sobre el Reglament pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera, de 15 d'abril de 2011.

5. Proposta d'acord al Ple del Consell d'aprovació inicial del Reglament, de 15 d'abril.

6. Ofici de sol·licitud d'inserció d'anunci en el BOIB.
7. Ofici de sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona
8. Publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, de l'edicte d'informació pública de l'aprovació inicial del Reglament pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera.
9. Ofici de l'Institut Balear de la Dona de tramesa de l'informe d'impacte de gènere.
10. Informe sobre l'impacte de gènere del Reglament del Consell Insular de Formentera pel qual s'estableixen les mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els serveis tècnics elaboren una proposta de dictamen que es elevada al Plenari, el qual aprova el dictamen el dia 29 de juny de 2011.

II. Contingut del reglament

Aquest reglament, aprovat inicialment pel Ple del Consell Insular de Formentera, consta d'una part expositiva i una part normativa amb un total de 6 punts i un annex.

I. El preàmbul fa referència a l'àmbit competencial del Consell Insular de Formentera en matèria de pesca, com a competència pròpia, en virtut del que estableixen els articles 70.12 i 72 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, segons la redacció de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer. Així mateix justifica l'establiment de mesures restrictives per a la modalitat de pesca submarina i fa referència a una sol·licitud del Consell d'Eivissa i Formentera a la Direcció General de Pesca per a l'adopció d'una proposta de regulació de la pesca. Finalment, atribueix la competència per regular aquesta matèria a l'Àrea d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Caça del Consell Insular de Formentera.

II. La part dispositiva del Reglament s'estructura, com ja s'ha dit, en 6 punts.

1. Objecte i àmbit d'aplicació.
2. Dies no hàbils. Prohibeix la pesca submarina els dilluns, dimecres i divendres no festius.
3. Zones de veda. A l'apartat 1 estableix i delimita les coordenades geogràfiques de les tres zones de veda per a la pesca submarina a Formentera. I, a l'apartat 2, prohibeix la pesca submarina a les aigües interiors de l'illa de Formentera a fondàries superiors als 20 metres.

4. Llicències. Estableix un màxim de 20 llicències anuals, que s'atorgaran seguint l'ordre d'entrada de la petició i d'acord amb els criteris que es determinin a les bases específiques. I un màxim de 25 llicències temporals, entre els mesos de maig i setembre de cada any, un màxim de cinc llicències per mes, de dos dies de durada, a triar entre els dimarts, dijous, dissabtes, diumenges i festius i només es pot sol·licitar una vegada a l'any.
5. Mesures de control. Seguiment dels efectes de les mesures complementàries per part de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Caça del Consell Insular de Formentera a la qual es faculta per proposar-ne la modificació, en funció dels resultats que n'obtingui.
6. Publicació i vigència. Aquest punt disposa una vigència de cinc anys a partir de la seva entrada en vigor.

III. Observacions generals

Primera. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de la reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, ha donat lloc a que els consells insulars tenguin competències pròpies en matèries sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària. Entre les competències pròpies dels consells insulars es troba la matèria de Pesca, d'acord amb el que estableix l'article 70.12 de l'Estatut d'autonomia.

Segona. Es valora positivament que el Consell Insular de Formentera trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

El Projecte de reglament pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera es dicta en exercici de la competència pròpia en matèria de Pesca, encara que no afecta de manera directa ni estructural matèria socioeconòmica, per la qual cosa s'emet el dictamen amb caràcter facultatiu.

Tercera. Des del CES també es valora positivament tota mesura orientada a la protecció de la fauna marina balear i a evitar-ne l'extinció, contribuint d'aquesta manera a la preservació del medi ambient, les aigües interiors i l'entorn de l'illa de Formentera.

Quarta. D'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar la consulta feta a aquest Consell en la part expositiva del Reglament.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment consideram que encara que s'hagi dut a terme el tràmit d'informació pública, es troba a faltar el tràmit d'audiència als interessats, entre d'ells, a les associacions veïnals i de defensa dels consumidors i usuaris a l'àmbit territorial de Formentera, que tenguin finalitats relacionades directament amb l'objecte de la disposició, tal i com s'estableix a la Proposta d'aprovació inicial que es fa al Ple.

Així mateix, manca a l'expedient el certificat de l'Acord del Ple amb l'aprovació inicial del Reglament, encara que s'aporta la publicació al BOIB de l'anunci d'audiència pública en el qual consta que l'aprovació inicial es va acordar en la sessió del Ple del Consell Insular de Formentera de 29 d'abril de 2011.

Finalment, a l'informe tècnic s'han tengut en compte informes emesos per l'òrgan competent de la Direcció General de Pesca del Govern de les Illes Balears relatius a les zones de veda per a la pràctica de la pesca submarina a les aigües interiors de l'illa de Formentera que no consten a l'expedient i que haurien facilitat les tasques d'aquest Consell.

Segona. Respecte al preàmbul, es troba a faltar la referència a la Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca de 12 de març de 2009 per la qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera, que es va aprovar com a conseqüència de la sol·licitud del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, sol·licitud a la qual sí es fa menció.

Tercera. En relació amb el contingut, hem de fer les consideracions següents:

1. Al punt 4.2 del text, referit a les llicències temporals, el tercer paràgraf estableix que "*Les persones que sol·licitin aquesta llicència només podran fer-ho una vegada a l'any*". No s'entén el motiu d'aquesta limitació i perquè una persona no pot sol·licitar més d'una vegada una llicència temporal. Altra cosa és que només es pugui atorgar una llicència temporal anual a un sol·licitant.

   En conseqüència, proposam la redacció alternativa següent: "*Només es podrà atorgar una llicència de caràcter temporal a l'any a la persona sol·licitant*".

2. El punt 5 disposa que la *Conselleria d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Caça, han de dur a terme un seguiment (...).* Atès que la Conselleria és singular, el verb també ho ha de ser. També s'ha de suprimir la coma entre el subjecte i el verb:

   La Conselleria d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Caça ha de dur a terme un seguiment (...).

3. El punt 6 —publicació i vigència— només fa referència al termini de vigència de la norma —5 anys— però no estableix quan entrarà en vigor ni fa referència a la publicació en el BOIB. S'hauria d'incloure, d'una banda, la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i, de l'altra, establir un termini per a l'entrada

en vigor, ja sigui l'endemà de la publicació en el BOIB, un mes comptador des de la publicació, o el que es consideri adient.

4. El Projecte de reglament només té un annex, per la qual cosa no és necessari numerar-lo i es pot suprimir l'I.

Quarta. Tenint en compte que la Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca de 12 de març de 2009, per la qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera està vigent, consideram que el Consell Insular de Formentera s'ha de dirigir a la Conselleria competent en matèria de pesca del Govern de les Illes Balears i sol·licitar que es deixi sense efecte, ja que en cas contrari es pot produir una situació d'inseguretat jurídica conseqüència d'aquesta duplicitat.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de reglament pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera, i sol·licita al Consell Insular de Formentera que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 29 de juny de 2011

DICTAMEN NÚM. 20/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE EL PROJECTE DE REGLAMENT DEL CONSELL INSULAR DE FORMENTERA PEL QUAL S'APROVA L'ORDRE GENERAL DE VEDES I DE REGULACIÓ DELS RECURSOS CINEGÈTICS DE L'ILLA DE FORMENTERA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 de juny de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular de Formentera respecte al Projecte de reglament pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera.

Segon. El dia 16 de juny s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient consta de la documentació següent:

1. Providència de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Caça d'inici de l'expedient per a l'elaboració d'un reglament pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera, de 8 de març de 2011.
2. Esborrany del Reglament del Consell Insular de Formentera pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera.
3. Informe tècnic sobre el Reglament del Consell Insular de Formentera pel qual pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera, de 15 de març de 2011.
4. Informe jurídic sobre el Reglament pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera, de 17 de març de 2011.
5. Proposta d'acord al Ple del Consell d'aprovació inicial del Reglament, de 17 de març de 2011.
6. Certificat de la secretària del Consell Insular de Formentera acreditatiu de l'adopció de l'Acord de creació d'un Reglament pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera.

7. Ofici de sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
8. Ofici de sol·licitud d'inserció d'anunci en el BOIB.
9. Publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, de l'edicte d'informació pública de l'aprovació inicial del Reglament pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera.
10. Ofici de l'Institut Balear de la Dona de tramesa de l'informe d'impacte de gènere.
11. Informe sobre l'impacte de gènere del Reglament del Consell Insular de Formentera pel qual s'estableixen les mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera.
12. Escrit del Registre general d'entrada de l'Oficina d'Atenció Ciutadana en el qual es comunica que no consta cap anotació relacionada amb al·legacions a l'aprovació inicial del Reglament pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 26 de juliol de 2011.

II. Contingut del reglament

Aquest reglament, aprovat inicialment pel Ple del Consell Insular de Formentera, consta d'una part expositiva; una part dispositiva amb un total de 28 articles; una part final amb quatre disposicions, una addicional, una transitòria, una derogatòria i una final, i cinc annexos.

I. El preàmbul fa referència al marc competencial que habilita el Consell Insular de Formentera en matèria de caça, com a competència pròpia, en virtut del que estableixen els articles 70.17 i 72 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, segons la redacció de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer; i el marc normatiu estatal i autonòmic regulador de la matèria. Així, a l'àmbit estatal, la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de patrimoni natural i biodiversitat estableix els procediments de caça o captura prohibits en tot el territori de l'Estat, pel seu caràcter massiu i no selectiu; i, a l'àmbit autonòmic, la Llei 6/2006, de 12 d'abril, balear de caça i pesca fluvial i el Decret 72/2004, de 16 de juliol, pel qual es regulen els plans tècnics de caça i els refugis de caça a les Illes Balears. Finalment, atribueix la competència per regular aquesta matèria a l'Àrea d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Caça del Consell Insular de Formentera.

II. La part dispositiva del Reglament s'estructura, com ja s'ha dit, en tres títols.

Títol I Disposicions generals (articles 1-4), estableix l'àmbit d'aplicació del reglament (art. 1); defineix termes (art. 2); remet a la Resolució anual de vedes pel que fa al

procediment d'expedició i classificació de les llicències de caça, i limita les modalitats i mètodes de captura permesos als prevists en el Reglament.

Títol II. Ordre general de vedes.

S'estableixen les regles que han de regir la caça menor (art. 5) i les modalitats (art. 6 i 7), com també les limitacions (art. 8) i control de poblacions (art. 9). Es regula l'ensinistrament de cans (art. 10) i les proves i campionats de caça (art. 11). Es fa referència a les activitats cinegètiques a centres d'ús públic (art. 12); els dies hàbils (art. 13), i l'alliberament d'espècies cinegètiques (art. 14). Es fa menció a les municions i pràctiques prohibides (art. 15); a la memòria anual de captures (art. 16) i al foment de les races de cans autòctones (art. 19). I, finalment, a la resolució anual de vedes per a l'efectivitat de l'Ordre general.

Títol III. Regulació del recursos cinegètics de l'illa de Formentera. Es subdivideix en tres capítols:

Capítol I. Els recursos cinegètics. Regula la caça sembrada i comercial (arts 21 i 22) i els plans tècnics de caça (art. 23) i plans marc d'ordenació cinegètica en els terrenys d'aprofitament comú (lliures) d'àmbit municipal (art. 24)

Capítol II. La senyalització dels terrenys, cinegètics i no cinegètics (art. 25) i els tipus de senyals i ubicació en els terrenys cinegètics, cartografia oficial (art. 26)

Capítol III. La vigilància cinegètica. Estableix quines són les autoritats competents i la seva acreditació (art. 27) i la figura dels zeladors/zeladores de caça i la seva habilitació (art. 28).

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional possibilita la revisió i actualització de la cartografia dels terrenys lliures, previ l'informe tècnic justificatiu; la disposició transitòria estableix un període de 7 anys per a l'adaptació dels senyals; la disposició derogatòria es refereix a la normativa no aplicable, i la disposició final fa menció a l'estructura de la norma i a l'entrada en vigor.

IV. Finalment, els annexos I —senyalització—; II —autorització per caçar en un àrea privada de caça—; III —temari per a les proves d'habilitació de funcionaris del Consell Insular de Formentera com a agents de l'autoritat per a la funció de vigilància, inspecció i control de l'activitat cinegètica de l'illa de Formentera—; IV —vestuari i identificació dels agents de Medi Ambient, funcionaris habilitats i zeladors/zeladores privats i federatius de caça—, i la farmaciola d'emergències.

III. Observacions generals

Primera. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de la reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, ha donat lloc a que els consells insulars tenguin competències pròpies en matèries sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària. Entre les

competències pròpies dels consells insulars es troba la matèria de caça, regulació, vigilància i aprofitament dels recursos cinegètics, d'acord amb el que estableix l'article 70.17 de l'Estatut d'autonomia.

Segona. Des del CES es valora positivament la iniciativa normativa per regular la matèria de caça en general i, en concret, dels recursos cinegètics, que possibiliti d'una banda, l'exercici de la caça i, de l'altra, la protecció del medi ambient en general i de la fauna en particular de l'illa de Formentera i a evitar-ne l'extinció, contribuint d'aquesta manera a la preservació del medi ambient i l'entorn de l'illa de Formentera.

A més, tant la legislació autonòmica, mitjançant la Llei 6/2006, de 12 d'abril, balear de caça i pesca fluvial com també la legislació estatal mitjançant la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat estableixen la necessitat de garantir la conservació i el foment de les espècies de caça autoritzades. En aquest sentit, els plans tècnics de caça i els plans marc d'ordenació cinegètica en els terrenys d'aprofitament comú (lliures) d'àmbit municipal estableixen el marc en el qual es compatibilitza l'exercici de la caça amb el respecte al medi ambient, ja que s'assegura la continuïtat dels vedats de caça, de les poblacions de les diferents espècies objecte de caça i la seva sostenibilitat, així com la protecció dels refugis de fauna.

Tercera. Encara que es valora positivament que el Consell Insular de Formentera trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat cal fer les apreciacions següents:

La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears i també dels consells insulars (des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social), de sotmetre els avantprojectes de llei, els projectes de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, i sempre que regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació, a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu. I, amb caràcter facultatiu, de projectes d'ordre de les conselleres i consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).

Per acotar millor les normes que s'han de sotmetre a dictamen del CES, l'apartat quart del mateix article 2, n'inclou tota una sèrie de matèries que integren l'àmbit material de les funcions del Consell Econòmic i Social. Certament, aquestes matèries ho són entre d'altres, però entenem que comptar amb una relació material ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del CES és, no ja tan sols de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per a la norma de què es tracti.

Finalment, l'apartat cinquè de l'article 2 de la dita llei reguladora del CES en delimita de manera negativa l'abast dels dictàmens preceptius en el sentit següent:

> *5. Queda exclòs el dictamen preceptiu respecte dels avantprojectes de llei, projectes de decret legislatiu i de decret del Govern de les Illes Balears, així com de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, que tractin de matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació en els casos següents:*
>
> *a) Quan es tracti de disposicions normatives que no regulin de manera directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, sempre que no afectin directament les institucions i els òrgans en els quals s'exerceix el dret a la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.*
>
> *b) Quan es tracti de disposicions reglamentàries excloses del tràmit d'audiència per raons que s'han de fer constar al llarg del procés d'elaboració de la norma, per l'òrgan que en faci l'impuls.*
>
> *c) Quan suposin la modificació o la reforma puntual, indirecta i no estructural de normes que hagin estat sotmeses a dictamen preceptiu del Consell Econòmic i Social.*

A la vista de tot això, i amb relació als dictàmens preceptius podem dir que les normes que s'han de sotmetre a dictamen venen limitades, primer, pel rang normatiu (avantprojectes de llei, projectes de decret i projectes de reglament; segon, per l'àmbit material d'aquestes normes (matèria econòmica, social i d'ocupació) i, tercer, per l'abast de la regulació (regulació directa i estructural de la matèria què es tracti).

No obstant aquesta delimitació, som conscients de les dificultats que, de vegades, pot implicar decidir si un projecte normatiu s'ha de sotmetre o no a dictamen preceptiu del CES. No es tracta de fer una remissió automàtica al Consell de tota norma o disposició reglamentària que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquelles amb rellevància econòmica i social, aquelles que regulen (pel que fa a les de sol·licitud de caràcter preceptiu, com és el cas) de manera directa i estructural matèries econòmiques, socials o d'ocupació. Però és l'organisme emissor i creador de la norma qui, en funció de les pautes de l'article 2 de la Llei del CES, ha de saber valorar l'abast de la seva regulació i fer el judici de valor que determini la preceptivitat o no del dictamen del CES.

En relació amb el Projecte de reglament sobre el qual s'emet aquest dictamen, des d'un punt de vista formal, tenint en compte el rang de la norma que es sotmet a dictamen, aquest hauria de ser preceptiu i, per tant, de sol·licitud obligatòria per part del Consell Insular de Formentera. No obstant això, l'objecte del Reglament és, d'una banda, aprovar l'ordre general de vedes i, d'altra banda, regular els recursos cinegètics de l'illa de Formentera. Del seu contingut no es desprèn ni es pot considerar que es tracti d'una regulació directa i estructural de matèria econòmica o social ni, per tant, objecte d'un dictamen preceptiu d'aquest Consell.

Tot el que s'ha dit fins aquí, es fa sense ànim de desincentivar les consultes que s'efectuïn al CES, que són sempre ben rebudes, sinó amb la pretensió de delimitar

l'àmbit d'actuació d'aquest òrgan estatutari i treballar per fer aportacions útils i profitoses per a la societat balear. I sense perjudici de les observacions que es fan a continuació.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment consideram que encara que s'hagi dut a terme el tràmit d'informació pública, amb la publicació de l'anunci corresponent al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, es troba a faltar el tràmit d'audiència als interessats, entre d'ells, a les associacions veïnals i de defensa dels consumidors i usuaris i les associacions de defensa del medi ambient a l'àmbit territorial de Formentera, que tenguin finalitats relacionades directament amb l'objecte de la disposició, tal i com s'estableix a la Proposta d'aprovació inicial que es fa al Ple.

Així mateix, tenint en compte el rang de la norma, trobam a faltar l'audiència tant al Govern de les Illes Balears —el Reglament desenvolupa alguns preceptes de la Llei 6/2006 abans esmentada—, com a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, la qual es preceptiva d'acord amb l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en relació amb els avantprojectes de llei o projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals.

Segona. Respecte al preàmbul, es diu que els articles 56.3 i 57 de la Llei 6/2006, entenem que per error, "desenvolupen reglamentàriament", quan el que estableixen és la regulació reglamentària posterior, per la qual cosa s'ha de modificar aquesta menció.

Així mateix, i d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar en la part expositiva la consulta feta a aquest Consell.

Tercera. En relació amb el contingut, hem de fer les consideracions següents:

1. Encara que l'estructura del Projecte de reglament és l'adequada, l'estructura dels articles no segueix un mateix esquema. Així, trobam articles amb apartats determinats pel número de l'article seguit del punt 1, 2, 3,... (articles 5, 6, 8 i 10); articles amb paràgrafs que se separen mitjançant lletres minúscules (articles 14, 23 i 28), i dintre d'aquestes amb números, o majúscules i minúscules (articles 21 i 27), guions, etc. Per a una major claredat i coherència, tot el text ha de seguir la mateixa estructura.

2. La referència genèrica que al llarg de l'articulat es fa a l'òrgan competent en matèria de caça del Consell Insular de Formentera. Consideram que seria més adequat substituir aquesta referència pel concret òrgan competent, en aquest cas, l'Àrea d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Caça del Consell Insular de

Formentera. D'aquesta manera, es reforça el principi de seguretat jurídica i es facilita als ciutadans la tasca d'identificar l'òrgan competent.

3. L'article 5.2, entenem que són prohibicions i no normes específiques.

4. L'article 7 —altres modalitats de caça menor— només menciona una modalitat, amb la qual cosa entenem que seria més entenedor i adequat des d'un punt de vista sistemàtic incorporar aquesta modalitat a l'article 6, en un cinquè apartat.

5. L'article 15 fa una enumeració de les municions i pràctiques prohibides i a la lletra g de l'article fa referència a la qualificació com a infracció greu o lleu. S'ha de tenir en compte que és la Llei 6/2006 la que regula tant el procediment sancionador com les infraccions i sancions corresponents, motiu pel qual consideram que seria més adequat eliminar tota menció a la qualificació d'infraccions en el reglament del Consell Insular.

6. L'article 27 —autoritats competents i acreditació— estableix que "la funció de vigilància, inspecció i control de l'activitat cinegètica de Formentera correspon a l'òrgan *competent en matèria de caça del Consell Insular de Formentera, mitjançant el personal que tengui atribuïdes aquestes funcions, sense perjudici de les competències del personal d'altres administracions públiques i del personal de les forces i cossos de seguretat". I, tot seguit,* regula el procés de selecció, els requisits i proves d'acreditació per dur a terme aquestes funcions.

   Des del CES consideram que seria més convenient que aquest procés fixés en una norma diferent del Reglament, amb la qual cosa a aquest article només s'hauria de fer menció al fet que mitjançant una disposició reglamentària es regularà aquest procés i es fixaran els requisits per obtenir l'acreditació.

7. La disposició addicional, que es refereix a la cartografia dels terrenys lliures establerta a l'article 24, estableix la seva revisió i actualització, i la publicació a la resolució anual de vedes. Des del CES consideram que és més adequat afegir el seu contingut a l'article 24.b) i suprimir la disposició addicional.

8. La disposició transitòria estableix un període de 7 anys per substituir els senyals. Des del CES trobam que aquest termini és excessiu i suggerim que es redueixi a 1 any.

9. La disposició final fa referència a l'estructura del Reglament i a l'entrada en vigor. Pel que fa a l'estructura, una disposició final no és el lloc adequat sinó la part expositiva de la norma, en la qual ja se'n fa referència. Per tant, entenem que s'ha d'eliminar aquesta referència en la disposició addicional. Quant a l'entrada en vigor, la redacció és ambigua i no es dedueix quan entrarà en vigor la norma, la qual cosa crea una situació d'inseguretat jurídica. Per això, s'hauria d'establir un termini per a l'entrada en vigor, ja sigui l'endemà de la publicació en el BOIB, un mes comptador des de la publicació, o el que es consideri adient.

Quarta. Finalment, pel que fa als annexos, l'annex I, senyalització, no té contingut; l'annex II —autorització per caçar en un àrea privada de caça—, es podria aprofitar per, a més d'indicar-ne el contingut, crear-ne un model d'autorització, i pel que fa a l'annex III (temari per a les proves d'habilitació de funcionaris del Consell Insular de Formentera com a agents de l'autoritat per a la funció de vigilància, inspecció i control de l'activitat cinegètica de l'illa de Formentera), en coherència amb la recomanació que aquest Consell fa en el punt sisè de l'observació particular tercera, s'hauria d'eliminar.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el projecte de reglament del Consell Insular de Formentera pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera i sol·licita al Consell Insular de Formentera que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 26 de juliol de 2011

DICTAMEN NÚM. 21/2011, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE EL PROJECTE DE REGLAMENT DE LES ACTIVITATS DE TEMPS LLIURE INFANTIL I JUVENIL QUE ES DESENVOLUPEN A L'ILLA DE MENORCA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 7 d'abril de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular de Menorca respecte al Projecte de reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'illa de Menorca.

Segon. A la vista que falta una còpia de l'expedient i la documentació en format electrònic, la secretària general tramet, el dia 8 d'abril de 2011, un ofici al conseller executiu de Cultura, Educació i Joventut, pel qual sol·licita que sigui tramesa una còpia de l'expedient en paper i en format electrònic, d'acord amb el que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article 31 del Reglament d'organització i funcionament del CES.

Tercer. El dia 17 de novembre es rep la documentació sol·licitada en format electrònic i el dia 18 de novembre s'anuncia la sol·licitud als consellers del CES i a un seguit d'organitzacions no representades en el Consell perquè trametin, si ho consideren oportú, observacions al projecte esmentat. Responen a la tramesa La Caixa i la FELIB.

Quart. L'expedient consta de la següent documentació:

1. Proposta del conseller executiu del Departament de Cultura, Patrimoni, Educació i Joventut d'aprovació del Reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'Illa de Menorca.
2. Informe de la secretària sobre el Reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a Menorca.
3. Dictamen de la Comissió Informativa de Cultura, Benestar Social i Esports sobre l'aprovació inicial del Reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'Illa de Menorca.
4. Certificat de l'acord del Ple sobre l'aprovació inicial del Reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'Illa de Menorca.
5. Sol·licitud d'inserció en el BOIB de l'aprovació inicial del Reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'Illa de Menorca.

6. Edictes de l'aprovació inicial del reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'Illa de Menorca.

7. Traslladat de l'acord del Ple, de 26 d'octubre de 2009, en compliment del tràmit d'audiència, a les entitats següents: l'Agrupament Escolta Paco Ramonell; Grup de joves església evangèlica de Menorca; l'Associació para la integració de persones amb síndrome de Down; l'Agrupament escolta de Sant Lluís; l'Agrupament escolta Cristòfol Barber; l'Associació de familiars de malalts mentals de Menorca; l'Agrupament escolta Sant Rafel; Club Juvenil Sant Francesc; Agrupament escolta de Santa Eulàlia; l'Agrupament escolta Federico Pareja; Joves obrers cristians de Catalunya i les Illes; l'Entitat gent jove; l'Agrupament Escolta Sant Bartomeu; l'Agrupament escolta Ángel Ruiz i Pablo; l'Associació de veïns Dalt Sant Joan; Club Juvenil de Fornells; Programa d'infància i joventut de Càritas Diocesana de Menorca; Colla de Geganters i Grallers d'Alaior; Club de l'esplai Sant Francesc d'Assis; Creu Roja de la Joventut – Ferreries; Creu Roja de la joventut d'Alaior; Banda de cornetes i tambors i majorettes; l'Associació Calitja; Centre Catequístic de Sant Miquel; Club Vidalba; Joventuts musicals de Maó; Joventuts musicals de Ciutadella; Federació d'Escoltisme i Guiatge de les Illes Balears; Fòrum 3r Mil·lenni – Associació Unesco; Formació Orquestral y Rondalla Academia de Música "Adagio"; Líthica; l'Associació de persones amb discapacitat psiquiàtrica de Menorca; l'Associació pel Foment d'activitats educatives; Fundació Convivència; Grup Filatélico y numismático del Centro Cultural de Alaior; Centro Cultural de Alaior; l'Associació sensibilitzada amb l'anorèxia i la bulímia de Menorca; l'Associació Joves Músics; l'Associació juvenil Alexandria; l'Associació Cultural Grup Folklòric es Rebost de Menorca; Frontside, i Escoltes de Menorca.

8. BOIB núm. 171 pel qual es publica l'aprovació inicial del Reglament de les activitats del temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'illa de Menorca.

9. Tramesa d'al·legacions a l'aprovació inicial del Reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a Menorca de l'associació Frontside; Consell de la Joventut de Menorca; APROJIB.

10. Informe a les al·legacions Consell de la Joventut i FRONTSIDE.

11. Informe a les al·legacions d'APROJIB.

12. Informe de Secretaria sobre l'adaptació del Reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a Menorca a la Directiva de serveis i a la normativa estatal i autonòmica que la transposa.

13. Document de Reglament sobre modificació parcial del text del reglament inicialment aprovat.

14. Sol·licitud d'informe sobre la modificació parcial del text del reglament inicialment aprovat, després del tràmit d'audiència, així com les derivades de l'informe de la secretària sobre l'adaptació de l'esmentat Reglament a la Directiva de serveis i a la normativa estatal i autonòmica que la transposa, al Consell de la Joventut.

15. Sol·licitud d'informe sobre la modificació parcial del text del reglament inicialment aprovat, després del tràmit d'audiència, així com les derivades de l'informe de la secretària sobre l'adaptació de l'esmentat Reglament a la Directiva de serveis i a la normativa estatal, a la Direcció General de Joventut del Govern de les Illes Balears.
16. Sol·licitud d'informe sobre la modificació parcial del text del reglament inicialment aprovat, després del tràmit d'audiència, així com les derivades de l'informe de la secretària sobre l'adaptació de l'esmentat Reglament a la Directiva de serveis i a la normativa estatal i autonòmica que la transposa, al Consell de la Joventut de les Illes Balears.
17. Sol·licitud d'informe sobre la modificació parcial del text del reglament inicialment aprovat, després del tràmit d'audiència, així com les derivades de l'informe de la secretària sobre l'adaptació de l'esmentat Reglament a la Directiva de serveis i a la normativa estatal i autonòmica que la transposa, a la Directora de l'Institut Balear de la Dona.
18. Tramesa de l'informe d'impacte de gènere de la directora de l'Institut de la Dona.
19. Sol·licitud d'informe sobre la modificació parcial del text del reglament inicialment aprovat, després del tràmit d'audiència, així com les derivades de l'informe de la secretària sobre l'adaptació de l'esmentat Reglament a la Directiva de serveis i a la normativa estatal i autonòmica que la transposa, al president del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.
20. Resposta del Consell Econòmic i Social informant sobre la documentació necessària perquè es pugui remetre informe.
21. Reiteració sol·licitud informe al CES de les Illes Balears sobre el projecte de Reglament.

Cinquè. La Comissió Permanent designa, en virtut de l'article 17 c del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió de Treball de l'Àrea Social perquè aprovi la proposta de dictamen. En compliment del procediment establert, la Comissió de Treball es reuneix el dia 2 de desembre i aprova una proposta, que s'eleva a la Comissió Permanent, la qual aprova definitivament aquest dictamen en la sessió que té lloc el 13 de desembre de 2011.

II. Contingut del reglament

Aquest reglament, aprovat inicialment pel Ple del Consell Insular de Menorca, consta d'una part expositiva, una part normativa amb un total de 22 articles dividits en sis capítols; una part final amb tres disposicions addicionals i tres disposicions finals, i un annex.

I. El preàmbul fa una exposició de la normativa vigent en matèria de temps lliure i joventut i de la seva evolució, i justifica amplament les seves competències per a

l'elaboració d'aquest Reglament, tenint en compte l'aprovació de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears; la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de joventut; la Llei 21/2006, de 15 de desembre, d'atribució de competències als consells de Menorca i d'Eivissa i Formentera en matèria de joventut i lleure; la Directiva 2006/123/CE, del Parlament europeu i del Consell, de 12 de desembre, relativa als serveis de mercat interior, transposada a l'ordenament jurídic espanyol principalment per la Llei 25/2009, de 22 de desembre, i la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, que modifica, entre d'altres, la Llei 10/2006 esmentada.

II. La part dispositiva del Reglament s'estructura, com ja s'ha dit, en sis capítols.

Capítol I: Àmbit d'aplicació i definició de les activitats de temps lliure (articles 1 a 3). En aquest capítol es regula l'objecte —regular totes les activitats de temps lliure infantils i juvenils que es desenvolupin a Menorca—; tota una sèrie de definicions de les activitats de temps lliure i pernoctació —infantil i juvenil; de caràcter esportiu; educatiu i cultural; de dinamització de la informació—, subjectes a la norma, i les activitats excloses de l'aplicació d'aquest Reglament.

Capítol II: Projecte educatiu, condicions per la realització de les activitats de temps lliure. Classificació (articles 4 a 8). Aquest capítol regula els tràmits previs a la posada en marxa d'una activitat de temps lliure infantil i juvenil, classifica les activitats programades en ordinàries, extraordinàries i en extraordinàries d'aventura o d'esports de risc, en funció del grau de dificultat i risc. Estableix així mateix les condicions per a l'execució de les activitats extraordinàries d'aventura o d'esport de risc, les limitacions per a la pràctica d'activitats de temps lliure. Pel que fa a les normes de caràcter sanitari relatives a les condicions de l'aigua, els aliments i l'eliminació de residus, remet a l'annex I del Reglament.

Capítol III: Equip dirigent de les activitats de temps lliure (articles 9 a 14). L'article 9 estableix que formen l'equip dirigent el director o directora responsable de l'activitat i els monitors i al llarg del capítol regula, d'una banda, el nombre, característiques i presència de l'equip dirigent en l'activitat. I, de l'altra, la formació exigible als membres de l'equip dirigent, com també a les persones que han de dirigir, supervisar el projecte i acompanyar els participants en activitats extraordinàries d'aventura o esports de risc, i la formació complementària.

Capítol IV: Règim de declaració responsable de les activitats de temps lliure (article 15 a 18). Es fa una definició de declaració responsable, fóra de l'articulat i les dades que se n'han d'incloure i, a continuació, a l'article 15, es regula el procediment de declaració responsable de les activitats de temps lliure, previ a l'inici de l'activitat; l'obligació d'informar de la modificació de les dades de l'activitat incloses en la declaració; la declaració responsable de les activitats de temps lliure als casals o centres infantils o juvenils de temps lliure, i els mitjans de notificació, com ara el fax, correu electrònic, sempre que la persona interessada confirmi que s'ha rebut i que quedi constància de la data, al identitat i el contingut de l'acte notificat.

Capítol V: Obligacions del director o de la directora de l'activitat (articles 19 a 21). A l'article 19 estableix les obligacions directes, entre d'altres, garantir la qualitat educativa, complir i fer complir la normativa vigent o estar en possessió de la documentació que preveu l'article 20, entre la qual es troba la còpia de la declaració responsable, el projecte educatiu, la llista de participants o les pòlissa d'assegurances d'assistència i accidents i de responsabilitat civil. Finalment, l'article 21 fa referència als responsables subsidiaris de les obligacions abans esmentades.

Capítol VI: Seguiment, assessorament i inspecció d'activitats (article 22). Aquest article disposa que els serveis tècnics de seguiment de l'administració competent poden visitar els centres, instal·lacions, etc. amb l'objectiu d'assessora i/o comprovar el compliment adequat dels requisits i les condicions que s'estableixen en la normativa que el desplegui, així com la qualitat del servei prestat.

III. La part final consta de tres disposicions addicionals, la primera relativa a l'obligació de les administracions competents en matèria de temps lliure de facilitar i fomentar l'accés a les acreditacions que s'estableixen en aquest Reglament; la segona amplia la formació vàlida, condicionada a la publicació de la qualificació professional corresponent al BOE, i la tercera al tractament de dades de caràcter personal, que s'ha de fer d'acord amb la Llei 15/1999, de 13 de desembre.

La disposició final primera enumera les disposicions normatives que es deixen sense efecte en tot allò que contradigui o s'oposi al Reglament, com també les mesures provisionals aprovades pel Consell Insular de Menorca el 21 de gener de 2008; la segona faculta el conseller o consellera del Consell Insular de Menorca competent en matèria de temps lliure per dictar les disposicions necessàries per desplegar el Reglament, i la tercera estableix una *vacatio legis* de quinze dies hàbils per a l'entrada en vigor del Reglament.

IV. L'annex recull les normes de caràcter sanitari per a la realització de les activitats —aigua, aliments, eliminació de residus i restes i farmaciola—.

III. Observacions generals

Primera. Es valora positivament que el Consell Insular de Menorca trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat. No obstant l'anterior, s'ha de fer una observació en relació amb la sol·licitud de dictamen que s'haurà de tenir en comptes per a properes sol·licituds.

D'acord amb el que estableix l'article 31 del Reglament que regula l'organització i el funcionament del CES, aprovat pel Decret 67/2010, de 28 de maig, a la sol·licitud s'ha d'adjuntar tot l'expedient en paper i, a més, aportar en format electrònic tota la documentació de l'expedient que hi estigui disponible. D'aquesta circumstància ja es va informar al Consell Insular de Menorca en l'ofici, de 8 d'abril de 2011, de la secretària general esmentat en els antecedents. Ara bé, el Consell Insular de Menorca

ha tramés al CES una còpia de l'expedient únicament en format electrònic, la qual cosa, a més de dificultar el desenvolupament de les tasques del CES, és contrària a l'article 31 del Reglament del CES. Malgrat això i per tal d'agilitar l'emissió del dictamen, s'ha optat per iniciar la tramitació amb la documentació de què es disposava, amb la recomanació que en properes sol·licituds es tinguin en compte les regles del Reglament del CES.

Segona. Aquest CES valora de manera positiva aquest Reglament en tant que desenvolupa amb cura la Llei integral de joventut i s'adapta a la normativa emanada de la Unió europea pel que fa a la simplificació de tràmits.

Tercera. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de l'Estatut d'autonomia implica que els consells insulars gaudeixen de competències pròpies sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària, essent les activitats de temps lliure infantil i juvenil una d'aquestes. Això implica, per tant, que dins el marc de la Llei 10/2006, integral de joventut, modificada per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, el consell insular corresponent pot dictar el reglament de desenvolupament que consideri adient per a la seva illa.

No obstant això, a més ha de tenir en compte la regulació que el Govern de les Illes Balears ha establert mitjançant l'aprovació del Decret 18/2011, d'11 de març, pel qual s'estableixen els principis generals que regeixen les activitats de temps lliure infantils i juvenils que es desenvolupin a l'àmbit territorial de les Illes Balears (BOIB núm. 39, de 17 de març, i núm. 78, de 28 de maig, de correcció d'errades). Encara que el Decret 18/2011, ha entrat en vigor una vegada tramitat l'expedient d'aquest Reglament del Consell Insular de Menorca, i quan només queda evacuar els tràmits dels dictàmens del CES i del Consell Consultiu, entenem que el text del Reglament ha d'adaptar-se a les disposicions de caràcter bàsic del referit Decret 18/2011, el qual, a més, deroga el Decret 129/2005, de 16 de desembre pel qual es regulen les activitats de temps lliure infantils i juvenils.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, valoram positivament l'esforç d'aquest Consell Insular per promoure la màxima participació, amb la tramesa de l'esborrany del Reglament a un gran nombre d'associacions i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment totes les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent-hi els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

No obstant l'anterior, tenint en compte el rang de la norma, trobam a faltar l'audiència tant al Govern de les Illes Balears —el Reglament desenvolupa alguns preceptes de la

Llei 10/2006 abans esmentada—, com a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, la qual es preceptiva d'acord amb l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en relació amb els avantprojectes de llei o projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals.

Segona. La part expositiva del Projecte de reglament fa una àmplia referència al marc competencial del Decret —constitucional, estatal i autonòmic— i justifica el nou desenvolupament reglamentari de la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa de Menorca.

No obstant l'anterior, es troba a faltar, d'una banda, la referència a les Mesures provisionals en relació amb les activitats de temps lliure infantil i juvenil a desenvolupar a Menorca, aprovades pel Ple del Consell Insular el 21 de gener de 2008. I, d'altra banda, menció al Decret 18/2011, d'11 de març, pel qual s'estableixen els principis generals que regeixen les activitats de temps lliure infantils i juvenils que es desenvolupin a l'àmbit territorial de les Illes Balears, que a més dels principis generals (de caràcter bàsic i d'aplicació obligatòria) conté normes complementàries d'aplicació mentre els consells insulars no aprovin la normativa pròpia. Malgrat la tramitació d'aquest reglament hagi començat abans de l'aprovació del Decret 18/2011, entenem que, una vegada aprovat, el Consell Insular de Menorca l'ha de tenir en compte i modificar allò que sigui necessari per adaptar-s'hi.

Al preàmbul es destaca com una raó de la necessitat del nou desenvolupament reglamentari de la normativa la regulació de la formació necessària —titulació, qualificació professional— del personal de l'equip que du a terme les activitats, i fa referència a la normativa reguladora de la matèria, encara que incompleta. Sense perjudici de l'opinió del Consell Consultiu, entenem que la formació no és una matèria sobre la qual els consells insulars puguin formular normes ja que no és una de les competències pròpies d'aquests organismes. Per això, consideram que aquesta regulació s'hauria de suprimir.

Finalment, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar la consulta feta a aquest Consell.

Tercera. En el CES consideram que una de les funcions de les administracions públiques és fer normes que siguin entenedores i útils als ciutadans. Consideram que simplificar tràmits i agilitar terminis no és només acurçar terminis i eliminar algun tràmit, sinó que ja des de l'inici de l'activitat normativa s'ha de fer tot el que sigui possible per a que les normes siguin clares, ordenades i entenedores per als seus destinataris. D'acord amb això, i com a observació prèvia recomanam una revisió de l'estructura del Projecte de reglament en la qual es numerin tots els apartats i no es deixin, com es veurà més endavant, paràgrafs fora d'articles. També s'haurien d'eliminar les enumeracions (1.2, 1.2.1.1.1,...) que apareixen davant d'alguns capítols i

articles de manera aleatòria, sense relació amb la numeració ni dels capítols ni dels articles, les quals entenem que són conseqüència de errades en la transcripció.

Així mateix, i tenint en compte que s'ha aprovat el Decret 18/2011 recentment, recomanam que els serveis corresponents del Consell Insular revisin en profunditat el Projecte de reglament per adaptar-lo als principis generals, per donar-li coherència interna i amb l'ordenament jurídic en el seu conjunt.

Aquestes observacions i totes les que segueixen es fan sense perjudici del parer del Consell Consultiu.

Quarta. Tot seguit passam a fer unes observacions amb la voluntat de contribuir a la millora del text i de la seva aplicació posterior, tenint en compte que l'articulat ha de ser concordant i respectuós amb els articles del Decret 18/2011 que constitueixen principis generals. Aquests preceptes són, d'acord amb la disposició addicional del mateix Decret 18/2011, el següents:

Article 1

Article 2 apartats 1 a 4

Article 3 apartat 1

Article 5

Article 6 apartats 1 a 5

Articles 7 a 10

Article 11 apartats 1, 2 i 6

Article 12 apartat 1

Articles 13 a 22

1. Capítol I. Àmbit d'aplicació i definició de les activitats de temps lliure.

L'article 2 regula, a l'apartat 1, el concepte d'activitat de temps lliure de joves fins els 30 anys. Entenem que s'hauria de limitar als 18 anys, fins que s'arriba a la majoria d'edat. A més, aquesta recomanació coincideix amb l'article 2.1 del Decret 18/2011, que ha de considerar-se principi general i limita aquestes activitats als menors de edat.

Quant a les definicions d'activitats de temps lliure, i amb la intenció de dotar el precepte d'una major claredat, consideram que s'hauria de numerar com un apartat independent, ja fos dins del mateix article 2 o, millor, com a article apart de definicions. També en relació amb aquest paràgraf, trobam a faltar la definició de casal o centre infantil o juvenil de temps lliure que, si bé el concepte apareix en el segon paràgraf d'aquest article, després no s'inclou en les definicions.

Pel que fa als apartats 2, 3 i 4 del mateix article 2, que regulen activitats de temps lliure de caràcter esportiu, educatiu i cultural, i de dinamització de la informació,

respectivament, per tal de fer-ne una lectura més clara, la frase "... les que compleixin la resta de requisits de l'article 2.1..." s'hauria de substituir per "... *les que, a més de complir els requisits de l'article 2.1*...".

2. El capítol II, regula el projecte educatiu, les condicions per la realització de les activitats de temps lliure i la classificació.

- L'article 4.1 estableix el contingut mínim del projecte educatiu, que al Decret 18/2011 es regula a l'article 9, essent un principi general. Per això és convenient que, encara que no sigui necessari, si es vol incloure al Reglament, es faci amb la mateixa redacció. En qualsevol cas i d'acord amb aquest article 9 del Decret 18/2011, s'ha d'incloure dins el contingut mínim del projecte educació, "*una descripció de les mesures preventives dels riscs que deriven de les activitats de risc*".
- Article 5. Classificació de les activitats programades. Aquesta classificació apareix també regulada en l'article 10 de l'esmentat Decret 18/2011, regulació que s'ha de respectar atès que forma part dels principis generals. Així doncs, la descripció de les activitats programades ha de coincidir amb la d'aquest article. Per tant, d'una banda, a la lletra a), relativa a les activitats ordinàries, s'ha d'afegir al final del paràgraf "... *així com també activitats com l'excursionisme, el senderisme i la marxa per etapes sempre que no suposin una dificultat especial*"; i, d'altra banda, a la lletra b), dedicada a les activitats extraordinàries, s'ha de llevar la referència al senderisme, excursionisme i marxes per etapes, que, com s'ha dit, s'han d'incloure a la lletra a).
- Article 7. Limitacions per a la pràctica d'activitats de temps lliure. Per raons de sistemàtica i coherència interna del mateix article, recomanam que l'apartat 2, més general, sigui el primer apartat i que l'apartat 1, més específic, passi a ser l'apartat 4. Quant a l'apartat 3, que passaria a ser el 2 si acceptau el nostre suggeriment, és un principi general del Decret 18/2011, i la redacció hauria de ser igual o, com a mínim, tenir el mateix contingut. Per això, s'ha d'afegir al final del paràgraf "... *Així mateix, quan les activitats es duguin a terme en terrenys forestals, han de complir la normativa vigent en matèria de prevenció d'incendis*".
- Article 8. Normes de caràcter sanitari. L'apartat 1 es correspon amb l'apartat 1 de l'article 12 del Decret 18/2011, principi general, i ha de tenir el mateix contingut. Per això, s'ha d'afegir al final del paràgraf "*..., així com el de les mesures referides a la higiene i a la seguretat*". Quant a la remissió a l'annex, que regula específicament les "normes de caràcter sanitari per a la realització d'activitats", consideram que és innecessària i no està justificada, i aconsellam que aquesta regulació es faci a l'article 8 (cosa que es fa a l'article 12 del Decret 18/2011).

3. El capítol III (Equip dirigent de les activitats de temps lliure). El Decret 18/2011 estableix els principis generals en aquesta matèria. Per això consideram que el

Reglament s'hauria de limitar a fer una remissió a la norma autonòmica, suprimir els articles que constitueixen principis generals (tot el capítol) i regular únicament els aspectes complementaris, com ara els conceptes de director o directora de l'activitat i equip de monitors (article 9.2); i que només es pot dirigir una activitat de temps lliure al mateix temps (10.4).

Pel que fa a l'article 10, les ràtio monitors-participants que fixa el Decret 18/2011 s'han de respectar. Així, com a regla general, un monitor o monitora per cada deu participants i un més si hi ha fraccions d'un nombre igual o superior a cinc i, com a excepció, un per cada quinze persones participants o usuàries en activitats realitzades en centres o casals.

L'apartat cinquè obre la possibilitat que qualsevol membre de l'equip dirigent pugui absentar-se i únicament si és per un període superior a vint-i-quatre hores es prendran les mesures oportunes per substituir-lo. L'article 14.6 del Decret 18/2011 estableix que "*Tots els monitors i el director o la directora de l'activitat corresponent, han de ser presents mentre dura l'activitat. Cada consell insular ha de regular els supòsits concrets en què el director o la directora de l'activitat es pot absentar de l'activitat, el termini màxim d'aquesta absència i les mesures que s'han de prendre per pal·liar-la*". Així doncs, l'apartat 5 de l'article 10 ha de regular els extrems a què es refereix el referit article del Decret 18/2011 i per tant ser més concret en els supòsits en què el director o directora es pot absentar i, sobre tot, en les mesures a adoptar, per evitar improvisacions que puguin perjudicar l'activitat o, sobre tot, als participants.

Finalment i en relació amb el articles referits a la formació, entenem que la regulació que fa el Decret 18/2011 és tancada, amb la qual cosa, i tenint en compte el caràcter de principis generals, el Consell Insular de Menorca no hauria d'incloure altres titulacions.

4. Capítol IV. Règim de declaració responsable de les activitats de temps lliure. El Decret 18/2011 (capítol II) fa una regulació dels principis generals en relació amb la declaració responsable i, per això, des del CES consideram que, igual que al capítol III, el més adient seria fer una remissió a la norma autonòmica, suprimir els articles que constitueixen principis generals (tot el capítol) i regular únicament els aspectes complementaris, com ara les peculiaritats de la declaració responsable dels casals o centres infantils i juvenils de temps lliure (article 17), o els mitjans de notificació, encara que aquest darrer article es port suprimir ja que és superflu.

Per una qüestió de coherència interna i millor comprensió de la norma, recomanam que es canviï d'ubicació aquest capítol i passi a ser el capítol II.

Finalment, tant si es manté tal i com està redactat, com si es trasllada al capítol II, als paràgrafs que apareixen en el frontispici d'aquest capítol i que defineixen la declaració responsable, consideram que per raons de tècnica normativa, se'ls hauria de donar un article propi, més que mantenir-los com a introducció a un capítol, ja que en aquesta situació no està molt clara la seva vocació normativa.

5. Capítol V, Obligacions del director o de la directora de l'activitat. L'article amplia les obligacions del director o directora. En relació amb aquest precepte consideram que no és necessari especificar que les obligacions són directes i personals si no té obligacions que no siguin directes. És a dir, consideram que és suficient establir que *són obligacions del director o de la directora de l'activitat*.

També en relació amb aquest article, entenem que l'obligació d'"estar en possessió i tenir a disposició dels serveis d'inspecció i de l'autoritat competent, durant tota l'activitat, la documentació prevista a l'article següent i la normativa específica que hi sigui d'aplicació", s'hauria de substituir per la que estableix l'article 21 del Decret 18/2011 ja que és un principi general que els consells insulars han de respectar, "*Durant l'activitat corresponent, el director o la directora de l'activitat ha de tenir a disposició de l'autoritat competent la documentació que assenyala l'article 6.5 del Decret 18/2011, d'11 de març, pel qual s'estableixen els principis generals que regeixen les activitats de temps lliure infantils i juvenils que es desenvolupin a l'àmbit territorial de l'illa de Menorca*", si s'opta per la supressió dels articles que constitueixen principis generals, o bé "*Durant l'activitat corresponent, el director o la directora de l'activitat ha de tenir a disposició de l'autoritat competent la documentació que assenyala (*l'article corresponent*), d'aquest Reglament*", si s'opta per la transcripció del precepte.

S'ha de tenir en compte que si s'opta per la segona opció que plantejam, s'haurien de suprimir els apartats 1 a 5 i 9 de l'article 20. En relació amb la resta d'apartats d'aquest precepte, els apartats 6 i 7, referits a les pòlisses d'assegurances i accidents i de responsabilitat civil, consideram que per coherència s'haurien d'ubicar en l'article corresponent a la declaració responsable.

6. Capítol VI (Seguiment, assessorament i inspecció d'activitats). El Decret 18/2011 regula en el seu capítol cinquè el control, seguiment i assessorament d'activitats de temps lliure infantils i juvenils i règim sancionador, amb caràcter de principis generals que els consells insulars han de complir. L'article 22 del Reglament, únic article del capítol, es correspon amb l'article 20 del Decret 18/2011, relatiu al seguiment de les activitats, i no entra en els altres aspectes. Per això, des del CES consideram que, o bé es suprimeix l'article i es fa una remissió genèrica als articles del Decret 18/2011 o bé es transcriuen aquests, per coherència amb la resta de la norma.

7. Disposicions addicionals.

La disposició primera té només un apartat i per això s'ha de suprimir el número 2 que apareix com a numeració.

La disposició addicional segona, referida a altres qualificacions professionals per actuar com a director/a o monitor/a, s'hauria de suprimir, d'acord amb el que ja s'ha explicat en l'apartat tercer d'aquesta observació particular quarta. En conseqüència, la disposició addicional tercera passaria a ser la segona.

8. Disposicions finals.

De la disposició final primera, a l'apartat 1 es pot suprimir la lletra a) que deixa sense efectes el Decret 129/2005, de 16 de desembre, pel qual es regulen les activitats de temps lliure infantils i juvenils que es duen a terme en el territori de les Illes Balears, el qual ja ha estat derogat pel Decret 18/2011.

El punt 2 d'aquesta disposició, que estableix que "*Així mateix, amb l'entrada en vigor del present reglament restaran sense efecte les mesures provisionals en relació amb les activitats de temps lliure infantils i juvenils a desenvolupar a Menorca, aprovades pel Ple del Consell Insular el 21 de gener de 2008 (BOIB núm. 16 de 2.2.2008) i la seva correcció, aprovada per acord de Ple de 19 de maig de 2008 (BOIB núm. 80 de 7.6.2008)*", s'ha d'incloure com a disposició derogatòria.

9. Finalment, i pel que fa a l'annex, normes de caràcter sanitari per a la realització d'activitats, ens remetem a l'observació feta a l'article 8.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'illa de Menorca, i sol·licita al Consell Insular de Menorca que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 13 de desembre de 2011

DICTÀMENS 2012

DICTAMEN NÚM. 1/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL PROCEDIMENT PER ACREDITAR LA SOLVÈNCIA TÈCNICA I PROFESSIONAL A L'EFECTE DE MANTENIR LA CLASSIFICACIÓ EMPRESARIAL

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 13 de gener de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Administracions Públiques relativa al Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial.

Segon. El dia 16 de gener s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i el president, consultats els serveis tècnics, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que es elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Sol·licitud d'inici de tramitació de l'avantprojecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, d'11 d'octubre de 2011.
2. Versions catalana i castellana de l'Esborrany d'avantprojecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, d'11 octubre de 2011.
3. Certificació de l'informe favorable del Ple de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa sobre la proposta d'avantprojecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, de 7 d'octubre de 2011.
4. Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu en relació amb l'Avantprojecte de decret, d'11 d'octubre de 2011.
5. Resolució del conseller d'Administracions Públiques de 18 d'octubre de 2011, per la qual s'acorda l'inici del procediment per elaborar un decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació.

6. Tràmit d'audiència i d'informació pública del Projecte de decret, de 19 d'octubre de 2011.
7. Sol·licitud d'informe relatiu a l'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona, sobre el Projecte de decret, de 19 d'octubre de 2011.
8. Informe d'impacte de gènere emès per la directora de l'Institut Balear de la Dona, en data 2 de novembre de 2011.
9. Observacions i suggeriments presentats en relació amb el text del Projecte de decret.
10. Sol·licitud d'informe a la directora general de Patrimoni, Contractes i Obres Públiques relatiu a les observacions i suggeriments presentats en relació amb el Projecte de decret, de 16 de novembre de 2011.
11. Informe sobre les al·legacions al Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, emès per la secretària de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa el 23 de novembre de 2011.
12. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Administracions Públiques en relació amb el Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, de 30 de novembre de 2011.
13. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Administracions Públiques en relació amb el Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, de 30 de novembre de 2011.
14. Dues còpies autoritzades del Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, de 30 de novembre de 2011.
15. Ofici del conseller d'Administracions Públiques al president de les Illes Balears, de 30 de novembre de 2011, perquè sol·liciti el dictamen preceptiu al Consell Consultiu.
16. Ofici del conseller de Presidència de 22 de desembre de 2011 de comunicació de deficiències observades pel Consell Consultiu de les Illes Balears en l'expedient tramès.
17. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Administracions Públiques de 19 de desembre de 2011, relatiu a l'ofici del president del Consell Consultiu de les Illes Balears, mitjançant el qual retorna l'expedient administratiu corresponent al Projecte de decret tramès.
18. Ofici del secretari general de la Conselleria d'Administracions Públiques d'audiència del Projecte de decret a la FELIB, de 20 de desembre de 2011.

19. Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, versió de 19 de desembre de 2011.

20. Ofici del Consell Consultiu (retorn expedient).

Quart. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 24 de gener de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 9 articles i una part final formada per dues disposicions finals.

I. A la part expositiva es fa referència a la normativa reguladora en matèria de contractes del sector públic; s'exposa el marc competencial autonòmic, i es justifica la necessitat de regular el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial. Així, d'una banda, quant a la regulació estatal, el Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, regula el règim de la classificació empresarial, de caràcter bàsic en la pràctica totalitat, i el qual estableix la vigència indefinida de la classificació de les empreses, i que per conservar la classificació s'ha de justificar anualment el manteniment de la solvència econòmica i financera i, cada tres anys, el de la solvència tècnica i professional, i a aquest efecte l'empresari ha d'aportar la corresponent documentació actualitzada en els termes que s'estableixin per reglament. El Reial decret 817/2009, de 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la Llei 30/2007, regula, entre d'altres, el procediment d'acreditació del manteniment de la solvència econòmica i financera i disposa que els empresaris i els professionals han de presentar una declaració responsable.

I es justifica la necessitat de regular el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional, a l'efecte de mantenir la classificació empresarial en tant que no es promulga el Reglament estatal de caràcter bàsic corresponent, ja que les empreses han de disposar d'un instrument que els permeti acreditar i conservar la solvència tècnica i professional.

Així mateix, i pel que fa a l'àmbit autonòmic, fa referència a l'article 31.5 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, que reconeix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la potestat reglamentària en matèria de contractació pública en el marc de la legislació bàsica de l'Estat.

Finalment, explica els objectius del Decret. D'una banda, simplificar i racionalitzar la gestió contractual i disminuir els costs i les càrregues que recauen sobre els empresaris i, d'altra banda, mantenir la coherència del sistema perquè preveu la presentació d'una declaració responsable, tal com ja fa el Reial decret 817/2009 pel que fa a l'acreditació del manteniment de la solvència econòmica i financera, i

perquè preveu una regulació molt semblant a la prevista en aquesta norma pel que fa als aspectes procedimentals.

II. La part dispositiva del Projecte de decret s'estructura en 3 capítols:

- El capítol I —disposicions generals— fixa l'objecte i l'àmbit d'aplicació del Decret. Així, l'article 1 estableix que l'objecte del decret és regular el procediment que s'ha de seguir per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial. I, a l'article 2 estableix que el Decret és aplicable a les persones i a les entitats que han estat classificades per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- El Capítol II —Solvència tècnica i professional— regula en tres articles el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional. Així, l'article 3 estableix que els criteris tècnics de solvència tècnica i professional per mantenir la classificació són els mateixos que per a l'atorgament de la classificació empresarial.

  L'article 4 regula el procediment per acreditar el manteniment de la solvència tècnica i professional de les persones i les entitats classificades, que es farà mitjançant declaració responsable; especifica les dades que han de constar a la declaració, i preveu l'inici del procediment de revisió d'ofici de les classificacions vigents en cas que no s'acrediti el manteniment de la solvència tècnica i professional.

  Finalment, l'article 5 es refereix a la comprovació de les dades de solvència tècnica i professional de les persones i les entitats classificades per part de l'òrgan competent per tramitar els expedients de classificació i estableix la iniciació d'un expedient de revisió de classificació en cas que no s'aporti la documentació requerida.
- El capítol 3 —Revisió de les classificacions— regula la revisió d'ofici de classificacions per causes relatives a la solvència tècnica i professional (article 6); els expedients de revisió de classificacions per causes relatives a la solvència tècnica i professional; Informes i propostes de resolució, i els recursos.

III. Pel que fa a la part final, la disposició final primera faculta la persona titular de la conselleria a la qual està adscrita la Junta Consultiva de Contractació Administrativa perquè dicti les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret. I la segona estableix que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver estat publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES considera positiva la regulació d'aquest procediment ja que facilita als empresaris classificats el compliment del mandat de la normativa estatal en matèria

de contractació, mentre l'Estat no desplegui l'article 70 del Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel que fa al procediment de justificació de la solvència tècnica i professional.

No obstant això, consideram que s'ha de procurar harmonitzar la normativa de les comunitats autònomes, en especial en matèries en què, com aquesta, l'Estat té la competència per regular la legislació bàsica.

Segona. La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears i també dels consells insulars (des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social), de sotmetre els avantprojectes de llei, els projectes de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, i sempre que regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació, a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu. I, amb caràcter facultatiu, de projectes d'ordre de les conselleres i consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).

Així doncs, d'acord amb la Llei reguladora del CES, els dictàmens poden ser preceptius o facultatius, en funció del rang de la norma i de com afecti les matèries econòmiques i socials.

Per acotar millor les normes que s'han de sotmetre a dictamen del CES, l'apartat quart del mateix article 2, n'inclou tota una sèrie de matèries que integren l'àmbit material de les funcions del CES. Certament, aquestes matèries ho són entre d'altres, però entenem que comptar amb una relació material ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del CES és, no ja tan sols de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per a la norma de què es tracti.

Finalment, l'apartat cinquè de l'article 2 de la dita llei reguladora del CES en delimita de manera negativa l'abast dels dictàmens preceptius en el sentit següent:

> *5. Queda exclòs el dictamen preceptiu respecte dels avantprojectes de llei, projectes de decret legislatiu i de decret del Govern de les Illes Balears, així com de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, que tractin de matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació en els casos següents:*
>
> *a) Quan es tracti de disposicions normatives que <u>no regulin de manera directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació</u>, sempre que no afectin directament les institucions i els òrgans en els quals s'exerceix el dret a la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.*
>
> *b) Quan es tracti de disposicions reglamentàries excloses del tràmit d'audiència per raons que s'han de fer constar al llarg del procés d'elaboració de la norma, per l'òrgan que en faci l'impuls.*

c) *Quan suposin la modificació o la reforma puntual, indirecta i no estructural de normes que hagin estat sotmeses a dictamen preceptiu del Consell Econòmic i Social.*

A la vista de tot això, i en relació als dictàmens preceptius podem dir que les normes que s'han de sotmetre a dictamen venen limitades, primer, pel rang normatiu (avantprojectes de llei, projectes de decret i projectes de reglament), segon, per l'àmbit material d'aquestes normes (matèria econòmica, social i d'ocupació) i, tercer, per l'abast de la regulació (regulació directa i estructural de la matèria què es tracti).

No obstant aquesta delimitació, som conscients de les dificultats que, de vegades, pot implicar decidir si un projecte normatiu s'ha de sotmetre o no a dictamen preceptiu del CES. No es tracta de fer una remissió automàtica al Consell de tota norma o disposició reglamentària que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquelles amb rellevància econòmica i social, aquelles que regulen (pel que fa a les de sol·licitud de caràcter preceptiu) de manera directa i estructural matèries econòmiques, socials o d'ocupació.

Pel que fa als dictàmens emesos amb caràcter facultatiu, s'ha de tenir en compte que el projecte de norma, si ve d'una conselleria del Govern de les Illes Balears, ha de se d'una ordre del conseller o consellera corresponent, però no un projecte de decret. Però, si ve d'un consell insular, ha de ser d'una disposició reglamentària no inclosa en l'àmbit dels dictàmens preceptius. Tot això, d'acord amb l'article 2 de la Llei 10/2000.

A continuació, farem unes breus notes en relació al Projecte de decret sobre el qual s'emet aquest dictamen. Així, des d'un punt de vista formal, tenint en compte el rang de la norma que es sotmet a dictamen, aquest hauria de ser preceptiu i, per tant, de sol·licitud obligatòria per part del Govern. Ara bé, aquesta nota formal no és suficient per tal que aquest dictamen es dicti amb caràcter preceptiu, sinó que és necessari que es doni una altra nota relativa al fons, al contingut de la norma, és a dir, el projecte de norma ha de regular de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació. I això és així perquè aquest Consell es pronuncia sobre matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb la pretensió de valorar la incidència de les normes que s'aproven en la societat. Però no es tracta què tot projecte de decret que tracti aquestes matèries hagi de sotmetre's a la consideració d'aquest Consell, sinó aquells que les regulen de manera directa i estructural.

En conseqüència, en el cas que ens ocupa, l'objecte del Projecte de decret és *regular el procediment que s'ha de seguir per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial.* Per tant, aquest projecte de norma regula aspectes procedimentals i formals, cosa que no es pot considerar que es tracti d'una regulació directa i estructural de matèria econòmica o social, ja que ni tan sols regula la classificació empresarial, sinó únicament les passes a seguir pels empresaris i l'Administració en el moment de justificar que la classificació efectuada es manté. No podem negar que aquest procediment afecta *l'economia i als sectors econòmics*, però no suposa el cos principal d'aquesta matèria i, per tant, no es pot considerar que el Projecte de decret reguli de manera directa i estructural matèria econòmica.

Tot el que s'ha dit fins aquí, es fa sense ànim de desincentivar les consultes que s'efectuïn al CES, que són sempre ben rebudes, sinó amb la pretensió de delimitar l'àmbit d'actuació d'aquest òrgan estatutari i treballar per fer aportacions útils i profitoses per a la societat balear.

IV. Consideracions particulars

A continuació farem una sèrie d'observacions en relació al procediment i al text de la norma amb la finalitat de millorar-ne el text i la comprensió.

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits. No obstant això, es troba a faltar, la comunicació del projecte de reglament a les organitzacions sindicals més representatives, les quals tenen, d'acord amb l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el dret a conèixer amb caràcter previ, els projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent-hi els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que delimita la normativa vigent en la matèria; en defineix la finalitat, i justifica la necessitat de la regulació.

Així mateix, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar la consulta feta a aquest Consell.

Tercera. L'article 1, relatiu a l'objecte de Decret, disposa que aquest Decret té per objecte regular el procediment que s'ha de seguir per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial.

No obstant això, de la lectura del projecte se'n desprèn que també es regula el procediment de revisió d'ofici de les classificacions per causes relatives a la solvència tècnica i professional, per això proposam que es modifiqui la redacció de l'article 1 per ajustar-lo al contingut del Decret.

Quarta. L'article 4, relatiu a la justificació del manteniment de la solvència tècnica i professional de les persones i les entitats classificades disposa, en l'apartat 2 que la declaració s'ha de fer davant l'òrgan competent per tramitar els expedients de classificació (...). Aquesta referència *a l'òrgan competent per tramitar els expedients* es repeteix a llarg de l'articulat (articles 5, 6, 8). En relació amb aquest òrgan, recomanam

que s'indiqui quin és enlloc de fer una referència genèrica, de manera que es dissipi qualsevol dubte que es pugui generar en els destinataris de la norma.

Cinquena. A la vista que en el moment de l'entrada en vigor d'aquest Decret, la classificació d'algunes empreses tendrà més de 3 anys, i tenint en compte la voluntat manifestada en la part expositiva de disminuir els costs i les càrregues que recauen sobre els empresaris, consideram que es podria introduir una disposició transitòria segons la qual l'Administració s'encarregui de notificar a les empreses afectades de la necessitat de presentar la declaració responsable i proposam la següent redacció:

> *La Junta Consultiva de Contractació Administrativa ha de notificar a les persones i a les entitats classificades respecte de les quals ha transcorregut el termini de tres anys des de l'atorgament o la revisió de la classificació empresarial, l'obligació de presentar la declaració responsable. Aquestes empreses disposen d'un termini d'un mes per complir aquesta obligació, comptador des del dia següent al de la notificació.*

Sisena. Entenem que, per tal de generar seguretat jurídica, s'hauria d'establir un termini per tal que la Junta Consultiva de Contractació Administrativa aprovi el model de declaració responsable. Encara més, tenint en compte la tendència cap a l'Administració electrònica i En aquest sentit proposam la següent redacció com a disposició final:

> *En el termini d'un mes la Junta Consultiva de Contractació Administrativa ha d'aprovar el model de declaració responsable a què fa referència l'article 4 d'aquest decret, que s'ha de publicar a la pàgina web de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.*

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president en funcions
Àngels Bellinfante Torres	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de febrer de 2012

DICTAMEN NÚM. 2/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'APROVA EL PROGRAMA DE VIGILÀNCIA SANITÀRIA DE LES AIGÜES DE CONSUM HUMÀ DE LES ILLES BALEARS I ES CREA LA COMISSIÓ DE CONTROL DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES DE CONSUM HUMÀ DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 10 de gener de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social relativa al Projecte de decret pel qual s'aprova el Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears i es crea la Comissió de Control de la Qualitat de les Aigües de Consum Humà de les Illes Balears.

Segon. A la vista que falta la documentació en format electrònic, el president del CES tramet, el dia 12 de gener de 2012, un ofici a la consellera de Salut, Família i Benestar Social, pel qual sol·licita que sigui tramesa en suport electrònic tant el text del Projecte de decret com tota la documentació que hi estigui disponible en aquest format, d'acord amb el que estableix l'apartat 3 de l'article 31 del Reglament d'organització i funcionament del CES.

Tercer. El dia 23 de gener es rep la documentació sol·licitada en format electrònic i el mateix dia s'anuncia la sol·licitud de dictamen als consellers del CES i a un seguit d'organitzacions no representades en el Consell perquè trametin, si ho consideren oportú, observacions al projecte esmentat.

Respon a la tramesa la FELIB.

Quart. Consultada la Comissió Permanent el dia 24 de gener, el president resol aplicar les normes especials de procediment segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que s'ha d'elevar a la propera sessió de la Comissió Permanent.

Cinquè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma (fulls 1-2).
2. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma i estudi econòmic (fulls 3-8).
3. Esborrany inicial del Decret, versió catalana (fulls 9-69).
4. Esborrany inicial del Decret, versió castellana (fulls 70-126).

5. Tramesa del Projecte a AQUALIA, al·legacions i resposta a les al·legacions (fulls 127-141).
6. Tramesa del Projecte a GESTIÓN DE SERVICIOS URBANOS DE BALEARES, SA (fulls 142-143).
7. Tramesa del Projecte a FUENTE DE SON SAN JUAN, SA (fulls 144-145).
8. Tramesa del Projecte a EMAYA, SA, al·legacions i resposta a les al·legacions (fulls 146-167).
9. Tramesa del Projecte a SOREA (fulls 168-169).
10. Tramesa del Projecte a ACCIONA (fulls 170-172).
11. Tramesa del Projecte a AIGÜES DE SANT LLUÍS, SL (fulls 173-175).
12. Tramesa del Projecte a AIGÜES DE SON SARD, SA (fulls 176-178).
13. Tramesa del Projecte a AGUAS TÉRMINO DE MARRATXÍ, SA (fulls 179-181).
14. Tramesa del Projecte a AGUAS DE MANACOR, SA (fulls 182-184).
15. Tramesa del Projecte a AGUAS D'ARTRUIX, SA (fulls 185-187).
16. Tramesa del Projecte a AGUAS DE CAPDEPERA, SA (fulls 188-190).
17. Tramesa del Projecte a FACSA (fulls 191-193).
18. Tramesa del Projecte a ANCUSA, SA (fulls 194-196).
19. Tramesa del Projecte a EMPRESA MUNICIPAL DE SERVEIS 2002, SLU (fulls 197-199).
20. Tramesa del Projecte a EDAM, SA (fulls 200-202).
21. Tramesa del Projecte a COSTERA D'AIGÜES I SERVEIS, SA (fulls 203-206).
22. Tramesa del Projecte a AGUAS CANALIZADAS DE ALCUDIA, SA (fulls 207-209).
23. Tramesa del Projecte al Col·legi oficial d'enginyers de camins, canals i ports (fulls 210-211).
24. Tramesa del Projecte Col·legi oficial d'arquitectes, al·legacions i resposta a les al·legacions (fulls 212-220).
25. Al·legacions presentades pel Col·legi oficial de Químics de les Illes Balears i resposta a al·legacions (fulls 221-223).
26. Tramesa del Projecte a AEAS, al·legacions i resposta a les al·legacions (fulls 224-245).
27. Tramesa del Projecte a ASAIB, al·legacions i resposta a les al·legacions (fulls 246-256).
28. Tramesa del Projecte a la Asociación de empresas de tratamiento de suministro de agua de Menorca (fulls 257-259).
29. Tramesa del Projecte a AEDYR (fulls 260-262).

30. Tramesa del Projecte a CAEB, al·legacions i resposta a les al·legacions (fulls 263-278).
31. Tramesa del Projecte a PIME MENORCA (fulls 279-281).
32. Tramesa del Projecte a la FELIB (fulls 282-283).
33. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Presidència i ofici tramès per aquesta Conselleria (fulls 284-286).
34. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Economia, Hisenda, i ofici tramès per aquesta Conselleria (fulls 287-290).
35. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions (fulls 291-315).
36. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Turisme i Treball i ofici presentat (fulls 316-319).
37. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Educació i Cultura, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions (fulls 320-321).
38. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Afers Socials i ofici presentat (fulls 322-325).
39. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, i ofici presentat (fulls 326-328).
40. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions (fulls 329-348).
41. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia, al·legacions presentades i resposta (fulls 349-355).
42. Tramesa del Projecte a l'Ajuntament de Palma (fulls 356-357).
43. Tramesa del Projecte al Consell Insular de Mallorca (fulls 358-359).
44. Tramesa del Projecte al Consell Insular de Menorca (fulls 360-362).
45. Tramesa del Projecte al Consell Insular d'Eivissa (fulls 363-365).
46. Tramesa del Projecte al Consell Insular de Formentera (fulls 366-368).
47. Tramesa del Projecte a l'Agència balear de l'aigua i de la qualitat ambiental (fulls 369-370).
48. Informació pública (fulls 371-376).
49. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta (fulls 387- 390).
50. Informe de càrregues administratives (fulls 391-394).
51. Esborrany final, versió catalana (fulls 395-449).
52. Esborrany final, versió castellana (fulls 450-506).
53. Informe jurídic (fulls 507-511).
54. Informe de la secretària general (fulls 512-515).
55. Sol·licitud d'emissió de dictamen del Consell Econòmic i Social (full 516).

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 28 de febrer de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 6 articles i una part final formada per una disposició addicional; tres disposicions transitòries; tres disposicions finals, i cinc annexos.

I. El preàmbul exposa el marc normatiu comunitari i estatal que habilita el Govern de les Illes Balears a regular la matèria. Així, d'una banda, es fa menció a la Directiva 98/48/CE, de 3 de novembre de 1998, que exigeix incorporar-la a l'ordenament intern redactant un text que reculli les noves especificacions de caràcter científic i tècnic i que possibiliti un marc legal d'acord amb els avenços dels darrers anys amb relació a les aigües de consum humà i amb el qual s'estableixen les mesures sanitàries i de control necessàries per protegir la salut de la ciutadania.

D'altra banda, i pel que fa a l'àmbit estatal, es fa menció al Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, mitjançant el qual es va incorporar la Directiva esmentada a l'ordenament espanyol. Aquest Reial decret exigeix un desenvolupament normatiu a càrrec de les comunitats autònomes amb l'objectiu d'adaptar-lo a les peculiaritats organitzatives, com també l'aprovació d'un programa de vigilància sanitària de l'aigua.

Finalment, es justifica la creació de la Comissió de Control de Qualitat de les Aigües de Consum Humà de les Illes Balears, òrgan col·legiat de caràcter consultiu integrat per representants de les diferents institucions amb competències en la matèria, la principal funció de la qual sigui l'assessorament tècnic en aquesta matèria.

II. La part dispositiva del Projecte de decret s'estructura en 6 articles.

L'article 1 estableix com a objecte del Decret el desenvolupament del Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, a l'àmbit de les Illes Balears, mitjançant l'aprovació del Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears i la creació de la Comissió de Control de la Qualitat de les Aigües de Consum Humà de les Illes Balears.

L'article 2 estableix que el Decret s'aplicarà, en l'àmbit territorial, a les aigües definides a l'article 2.1 del Reial decret 140/2003.

L'article 3 aprova el Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà al territori de les Illes Balears, i estableix l'obligatorietat de compliment per als seus destinataris.

L'article 4 crea la Comissió de Control de la Qualitat de les Aigües de Consum Humà de les Illes Balears, de caràcter consultiu i amb funcions d'assessorament tècnic i

coordinació; regula la seva composició; les funcions, i n'estableix el règim de funcionament.

L'article 5 crea el Registre d'Entitats Gestores dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà o de qualsevol altra activitat lligada a aquests abastaments de les Illes Balears, al qual s'han d'inscriure, mitjançant la presentació d'una declaració responsable, les entitats que gestionin abastaments d'aigua de consum humà o una part d'aquests, o bé que duen a terme qualsevol altra activitat lligada a aquests abastaments situats en l'àmbit de les Illes Balears.

L'article 6, referit al règim sancionador, estableix que l'incompliment del Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà constitueix infracció tipificada en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat i en la Llei 5/2003, de 4 d'abril, general de salut i atribueix la competència sancionadora a la persona titular de la Direcció General de Salut Pública i Consum.

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional única estableix la inscripció d'ofici de les entitats gestores inscrites en el Registre General Sanitari d'Aliments i les que estiguin autoritzades com a gestores de pous propis al Registre d'Entitats Gestores dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà o de qualsevol altra activitat lligada a aquests abastaments de les Illes Balears.

La disposició transitòria primera, en relació amb els procediments en tramitació a l'entrada en vigor del Decret, estableix que es resoldran amb la inscripció en el Registre d'Entitats Gestores. La disposició transitòria segona preveu la possibilitat de presentar una sol·licitud d'exempció del compliment dels requisits exigits per a les captacions a què es refereix el punt 2.3.1 de l'annex I del Decret existents abans de l'entrada en vigor, degudament justificada i que inclogui una proposta de mesures compensatòries que garanteixin la protecció de la captació. La disposició transitòria tercera, referida als dipòsits que es mencionen al punt 2.3.5 de l'annex I, estableix que s'ha de justificar la impossibilitat de compliment de mesures; justificar-ho, i proposar mesures compensatòries per garantir la protecció del dipòsit, la qualitat i el control de l'aigua emmagatzemada.

Finalment, la disposició final primera estableix el caràcter de disposició reglamentària organitzativa de l'article 4 del Decret; la segona faculta el conseller o la consellera de Salut, Família i Benestar Social per dictar les disposicions de desenvolupament del Decret, i la tercera estableix que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. L'annex I del Projecte de decret constitueix el Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears, i està dividit en sis apartats —part general; criteris de qualitat; control de qualitat de l'aigua; programa d'autocontrol i gestió de l'abastament; situacions d'incompliments, i informació—.

L'annex II presenta el model de declaració responsable per a la inscripció en el Registre d'Entitats Gestores dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà o de qualsevol altra activitat lligada a aquests abastaments de les Illes Balears.

Els annexos III i IV contenen models de sol·licitud d'informes i l'annex V el model de sol·licitud d'autorització per reduir la freqüència analítica de determinats paràmetres de l'anàlisi completa.

III. Observació general

Única. La Constitució espanyola reconeix a l'article 43, com a dret de la ciutadania, la protecció de la salut i atribueix als poders públics la potestat per organitzar i tutelar la salut pública mitjançant la implantació de mesures preventives i de les prestacions i els serveis necessaris. Dins aquest àmbit tan ampli hem d'incloure les polítiques de salut ambiental i, entre aquestes, el proveïment d'aigües.

L'aigua és un recurs limitat i indispensable per a la supervivència. Consideram que s'ha de garantir que l'aigua que es posa a l'abast de la ciutadania per al seu consum és de qualitat i apta per al consum, i entenem que el control sanitari de l'aigua de consum humà és un element imprescindible en la prevenció de malalties i en la promoció de la qualitat de vida dels ciutadans. Per això, aquest Consell valora de manera positiva que el Govern de les Illes Balears aprovi el Pla de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears per garantir la salubritat, la qualitat i la netedat de l'aigua, i vetllar així per la salut de les persones.

IV. Consideracions particulars

A continuació farem una sèrie d'observacions en relació amb el procediment i al text de la norma amb la finalitat de millorar-ne el text i la comprensió, si bé no entrarem a valorar els aspectes tècnics del Projecte.

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits, amb una àmplia fase d'audiència amb la participació de nombrosos sectors professionals i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

No obstant això, es troba a faltar la comunicació del projecte de reglament a les organitzacions sindicals més representatives, les quals tenen, d'acord amb l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el dret a conèixer, amb caràcter previ, els projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent-hi els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Segona. En relació amb el títol de la norma, consideram adient que s'inclogui que es crea el Registre d'Entitats Gestores dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà.

Tercera. Quant al preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc normatiu comunitari i estatal que habilita el Govern de les Illes Balears a regular aquesta matèria. Aquest marc normatiu és una regulació de caràcter bàsic, per tant, el Projecte de decret que es sotmet a dictamen respon a mandat estatal.

No obstant l'anterior, es troba a faltar, d'una banda, fer menció a la normativa autonòmica de salut que afecta a aquesta matèria, concretament, a la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, la qual a l'article 36, relatiu a les actuacions en matèria de salut ambiental, estableix l'avaluació, seguiment i intervenció per part de l'Administració sanitària, entre d'altres actuacions relacionades amb el desenvolupament de les polítiques de salut ambiental, el proveïment d'aigües.

I, de l'altra, s'hauria de fer referència a la creació del Registre d'Entitats Gestores dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà o de qualsevol altra activitat lligada a aquests abastaments de les Illes Balears, ja que forma part del contingut i objecte d'aquest Projecte de decret.

Finalment, i pel que fa al preàmbul, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar la consulta feta a aquest Consell.

Quarta. L'article 1, relatiu a l'objecte del Decret, hauria d'incloure, a més de la referència al Programa de vigilància sanitària i a la Comissió de Control de la Qualitat de les Aigües de Consum Humà, la relativa a la creació del Registre d'Entitats Gestores dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà o de qualsevol altra activitat lligada a aquests abastaments de les Illes Balears.

Cinquena. L'article 4 regula la Comissió de Control de la Qualitat de les Aigües de Consum Humà de les Illes Balears.

Pel que fa a la composició de la Comissió, estan representades les administracions territorials de les Illes Balears, com també l'Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental i els col·legis oficials d'arquitectes i d'enginyers de camins, canals i ports de les Illes Balears. Ara bé, trobam a faltar la participació dels representants dels consumidors i usuaris que són, al cap i a la fi, els destinataris finals del servei de subministrament d'aigua i, per tant, interessats en la qualitat del producte que consumeixen.

Quant a la remuneració, l'apartat 5 estableix que "*Els membres de la Comissió no reben cap remuneració per l'exercici de les seves funcions, llevat de les dietes i les indemnitzacions que, per raó del servei, els puguin correspondre d'acord amb la normativa vigent*". Entenem que l'expressió "*(...) els puguin correspondre d'acord amb la normativa vigent*" s'hauria de substituir per la referència a la norma que sigui d'aplicació.

Sisena. Article 6, règim sancionador. Aquest CES valora positivament la remissió a la normativa aplicable en matèria d'infraccions i sancions.

No obstant l'anterior, i pel que fa a la referència a la persona titular de la Direcció General de Salut Pública i Consum, d'acord amb el que el Consell Consultiu ha manifestat en nombrosos dictàmens, és convenient substituir-la per "*... el director general de Salut Pública i Consum.*"

Setena. A la disposició final segona, la referència al conseller s'hauria d'eliminar.

Vuitena. Annex I. Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears.

Atès el caràcter eminentment tècnic del Programa, no farem cap observació llevat de la següent:

> A l'apartat 6.2 relatiu a l'informe de síntesi sobre la qualitat de l'aigua, recomanam que s'afegeixi que aquest informe s'ha de publicar en la pàgina web del Govern de les Illes Balears, de manera que es trobi accessible a tots els ciutadans.

Novena. Els annexos II, III, IV i V contenen models de sol·licitud. A l'encapçalament de cada model es fa menció al tipus de sol·licitud que es fa. A més, i pel que fa a l'annex IV, hi ha un apartat en el qual s'ha d'indicar la documentació que s'adjunta. Per això, consideram que s'han de suprimir les frases "*A més, sol·licit un informe sanitari sobre el projecte de nova infraestructura i adjunt a aquesta sol·licitud la documentació anteriorment esmentada*" (annex III) i "*A més, sol·licit un informe sanitari de posada en funcionament de la nova infraestructura*" (annex IV), i "*A més, sol·licit autorització per reduir la freqüència analítica de determinats paràmetres de l'anàlisi completa*", per ser redundants i innecessàries.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aprova el Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears i es crea la Comissió de Control de la Qualitat de les Aigües de

Consum Humà de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 28 de febrer de 2012

DICTAMEN NÚM. 3/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE TURISME DE LES ILLES BALEARS

D'acord amb l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 29 de març de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria Turisme i Esports relativa l'Avantprojecte de llei del turisme de les Illes Balears.

Segon. El dia 30 de març s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. El dia 2 d'abril el conseller de Turisme i Esports va sol·licitar l'emissió del dictamen amb caràcter urgent, entenent que són moltes les circumstàncies que aconsellen que l'emissió d'aquest dictamen es faci per la via d'urgència i manifestant la intenció de poder aplicar les mesures d'aquesta llei al més aviat possible.

Quart. El 3 d'abril de 2012, consultats els membres de la Comissió Permanent i vist l'informe de la secretària general, el president del CES resol aplicar el procediment ordinari per a l'emissió del Dictamen 3/2012 relatiu a l'Avantprojecte de la llei de turisme.

Cinquè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució d'inici del procediment.
2. Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu de l'Avantprojecte de llei del turisme de les Illes Balears.
3. Primer esborrany de la proposta d'Avantprojecte de llei.
4. Tràmit d'audiència a les conselleries, als consells insulars, CAEB, FEHM, AGROTURISME, AVIBA, FELIB, PIME BALEARES-PIMECO, EMPRESARIS DE TEMPS COMPARTIT, FEDERACIÓN HOTELERA DE IBIZA, FEDERACIÓN HOTELERA DE MENORCA-ASHOME, PIME MALLORCA, PIME RESTAURACIÓ MALLORCA, ASOCIACIÓN DE EMPRESARIOS DE VIVIENDAS VACACIONALES, VITURME, ASOCIACIONES DE AMAS DE CASA, ASOCIACIONES DE CONSUMIDORES Y USUARIOS, UGT, ASOCIACIÓN DE SALAS DE FIESTA, CCOO, FOMENT DE TURISME, FOMENT DE EIVISSA, FOMENT DE MENORCA, ACOTUR, GRUPS PARLAMENTARIS POPULAR, SOCIALISTA i PSM, CAMBRES DE COMERÇ DE

MALLORCA, MENORCA, EIVISSA i FORMENTERA, ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS D'ACTIVITATS TURÍSTIQUES DE PLATJA DE PALMA, COL·LEGI OFICIAL DE GUIES DE LES ILLES BALEARS.

5. Al·legacions de les conselleries d'agricultura, Medi Ambient i Territori, Salut, Família i Benestar Social, Administracions Públiques i Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació; dels consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera; FEHM, AGROTURISME, AVIBA, FELIB, PIME BALEARES-PIMECO, FEDERACIÓN HOTELERA DE IBIZA, FEDERACIÓN HOTELERA DE MENORCA-ASHOME, PIME RESTAURACIÓ MALLORCA, ASOCIACIÓN DE EMPRESARIOS DE VIVIENDAS VACACIONALES, VITURME, UGT, ASOCIACIÓN DE SALAS DE FIESTA, CCOO, ACOTUR, GRUP PARLAMENTARI PSM, ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS D'ACTIVITATS TURÍSTIQUES DE PLATJA DE PALMA, COL·LEGI OFICIAL DE GUIES DE LES ILLES BALEARS, CAMBRES DE COMERÇ D'EIVISSA I FORMENTERA.

6. Al·legacions de l'Associació de guies de muntanya i turisme actiu; Associació de propietaris de VTV de les Illes Balears; Col·legi Oficial d'Arquitectes; Associació d'hosteleria i restauració de Menorca; Convergència per les Illes; PSM Verds per Menorca; Estació Nàutica Fornells; Associació de comerciants de Fornells; Associació menorquina de bars, cafeteries i restaurants; Alternativa Insular; Associació de grans empreses de distribució; UPA, SA; Hito Espacios; Finca "S'aigo"; amics de la terra; Associació de promotors immobiliaris de les Illes balears; Associació empresarial d'ABC (Menorca); ajuntaments de Palma, Pollença, es Mercadal, Son Servera, Lloseta, Sant Llorenç des Cardassar, Alaior, Santa Margalida, Santa Eulària des Riu, Manacor; Consorci Platja de Palma; Federació d'empreses nàutiques de les Illes Balears; Associació d'empreses nàutiques de les Illes Balears; Ciutadans Europeus; Playal, SA i altres; ARCA, IBIZA BADMINTON CLUB; Esteban Riera- Marsá Gúel en representació d'entitats mercantils del Port d'Alcúdia; Golf Park Entertainment Mallorca SA; Associació de veïns de Fornells; Club nàutic Fornells; GOB; José Ribas Cardona, en representació de restaurants d'Eivissa; PIMEEF; Associació d'empresaris de bars, restaurants i cafeteries d'Eivissa i formentera; Associació de lloguer d'habitatges turístics d'Eivissa i Formentera; Associació d'allotjaments turístics d'Eivissa i Formentera; Associació d'esdeveniments i celebracions d'Eivissa i Formentera (de PIMEEF); Federació d'empreses nàutiques de les Illes Balears (FENIB), Agrupació empresarial del servei discrecional de viatgers de Balears; Sebastià Cifre Serra, en representació de l'Associació de Restauració Badia d'Alcúdia; Associació de comerciants de Sant Antoni de Portmany.

7. Memòria relativa als canvis introduïts en el text derivats de l'estudi de les al·legacions.

8. Respostes a Vicepresidència i a les conselleries que presenten al·legacions.

9. Ofici de sol·licitud de dictamen al CES.

10. Ofici de sol·licitud de dictamen a l'Institut de la dona.

11. Informe del Departament jurídic de la Conselleria de Turisme i Esports respecte la proposta d'Avantprojecte.

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 25 d'abril i la Comissió Permanent aprova el dictamen el dia 3 de maig de 2012.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva —l'exposició de motius—, una part dispositiva, formada per 115 articles estructurats en sis títols, i una part final, que conformen 18 disposicions addicionals, 5 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 5 disposicions finals.

Part expositiva

Pel que fa a l'exposició de motius, exposa el marc competencial que l'habilita, estatal i autonòmic. Així, d'una banda, contempla la normativa estatal des de l'article 148.1.18a de la Constitució espanyola que estableix que les comunitats autònomes poden assumir les competències en matèria de promoció i ordenació del turisme en el seu àmbit territorial.

De l'altra banda, i pel que fa a l'àmbit autonòmic, fa referència a l'article 24 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que determina que els poders públics de la Comunitat Autònoma han de reconèixer l'activitat turística com a element econòmic estratègic de les Illes Balears i estableix que el foment i l'ordenació de l'activitat turística s'han de dur a terme amb l'objectiu de fer-la compatible amb el respecte al medi ambient, al patrimoni cultural i al territori, i també amb polítiques generals i sectorials de foment i ordenació econòmica que tenguin com a finalitat afavorir el creixement econòmic a mitjà i a llarg termini. I a l'article 30, el qual estableix com a competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria de turisme (punt 11) l'ordenació i la planificació del sector turístic; la promoció turística; la informació turística; les oficines de promoció turística a l'exterior; la regulació i la classificació de les empreses i els establiments turístics, i la regulació de les línies públiques pròpies de suport i promoció del turisme; i al punt 21, en matèria de foment del desenvolupament econòmic dins el territori de la Comunitat Autònoma, d'acord amb les bases i la coordinació general de l'activitat econòmica.

Finalment, pel que fa a l'àmbit competencial, fa menció a l'article 70 de l'Estatut d'autonomia, que determina com a competències pròpies dels consells insulars la informació turística, l'ordenació i la promoció turística, encara que afegeix que els mitjans necessaris per a l'exercici d'aquestes competències no han estat transferits totalment als consells insulars, per la qual cosa algunes competències són desplegades

pel Govern de les Illes Balears a través de la Conselleria que té atribuïdes les competències en matèria de turisme.

A continuació es fa una breu exposició de l'evolució del turisme a les Illes des dels anys seixanta i es posa de manifest que el desenvolupament de la normativa en aquesta matèria es va dur a terme en els anys noranta, encara que d'una manera no homogènia. Aquesta regulació ha tengut com a conseqüència final la situació del sector turístic actual, amb una des incentivació de la inversió que s'ha manifestat en una reducció de la qualitat i la imatge de part de la planta turística, justificant-se la necessitat d'adoptar mesures de caràcter estructural i que incentivin la inversió en el sector de la indústria del turisme balear, amb la finalitat de recuperar la competitivitat que requereix la principal font d'ingressos de les Illes.

També es fa referència a l'evolució de la política europea del turisme, destacant el Tractat de Lisboa i la manifestació de la Comissió Europea en el sentit de la necessitat de donar un nou impuls a aquesta política, la qual té com a objectiu principal fomentar la competitivitat del sector, relacionat amb la nova estratègia econòmica de la Unió, "Europa 2020", que fixa quatre eixos per assolir els objectius marcats:

- fomentar la competitivitat del sector turístic a Europa;
- promoure la diversificació de l'oferta turística;
- promoure el desenvolupament d'un turisme sostenible, responsable i de qualitat,
- consolidar la imatge i la visibilitat d'Europa com a conjunt de destinacions sostenibles i de qualitat.

Es tracta de línies d'actuació marcades per la política europea del turisme es pretén donar compliment mitjançant aquesta Llei i les quals s'han d'entendre en el marc dels principis de la simplificació administrativa i la dinamització de l'economia que resulten de la transposició de la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis de mercat intern de la Unió Europea.

A continuació es refereix a l'agreujament de la situació del sector turístic conseqüència de la crisi econòmica internacional que va donar lloc a l'adopció, per part dels poders públics, de mesures de caràcter legislatiu necessàries però que resulten insuficients atesa l'envergadura del problema estructural de la indústria del turisme balear. Així, la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a la inversió a les Illes Balears; la Llei 10/2010, de 27 de juliol, de mesures urgents relatives a determinades infraestructures i equipaments d'interès general en matèria d'ordenació territorial, urbanisme i d'impuls a la inversió; el Decret 13/2011, de 25 de febrer, pel qual s'estableixen les disposicions generals per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística, i el Decret 20/2011, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.

Per totes les raons exposades, estableix que el més adient és integrar la normativa reguladora del sector, i per això s'opta per la promulgació d'una nova Llei del turisme de les Illes Balears, que faci possible la reconversió de la indústria turística balear i aconsegueixi que les Illes Balears recuperin el reconeixement com a destinació turística de referència internacional.

Finalment, l'exposició de motius entra en el contingut de la Llei.

Part dispositiva

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 6 títols:

1) Títol preliminar, Disposicions generals

   Aquest títol, que abasta els articles 1 a 5, estableix l'objecte de la llei, el qual és l'ordenació, la planificació, la promoció, el foment i la disciplina del turisme i de la qualitat en la prestació de serveis turístics de les Illes Balears en el marc de l'Estatut d'autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic; la finalitat; l'àmbit d'aplicació; conceptes i definicions; els principis i criteris d'actuació administrativa, i l'ordenació de l'oferta turística (de conformitat amb el que disposa la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial).

2) Títol I, competències i organització administrativa (articles 6 a 14)

   S'estructura en dos capítols. El capítol I fixa les competències de les diferents administracions de l'àmbit territorial de les Illes Balears —Comunitat Autònoma, consells insulars i ajuntaments— i les relacions interadministratives.

   El capítol II estableix l'organització administrativa, i regula les figures següents:

   – Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears, com a òrgan consultiu en el qual hi ha de figurar representants dels agents socials i del sector economicoempresarial.

   – Comissió Interdepartamental de Turisme, òrgan de coordinació i consulta interna del Govern de les Illes Balears.

   – La Mesa Municipal del Turisme, òrgan de coordinació, consulta i assessorament dels municipis de les Illes Balears. Es tracta d'una figura de nova creació, que pretén aconseguir una aplicació uniforme de les normes i eliminar la inseguretat jurídica del sector.

   – Els consorcis turístics.

   Així mateix, obre la possibilitat que els consells insulars i els municipis, en l'àmbit competencial respectiu, creïn altres òrgans i ens instrumentals.

3) Títol II, drets i deures dels usuaris dels serveis turístics i de les empreses turístiques (articles 15 a 20)

   S'estructura en dos capítols. El capítol I regula els drets i deures usuaris dels serveis turístics, a més de la que estableix la normativa sobre defensa i

protecció dels consumidors i, quant a la resolució de conflictes, fa una aposta per l'arbitratge de consum.

El capítol II, recull els drets i deures de les empreses turístiques i presta especial atenció a la sobrecontractació, regulant-ne els efectes i les conseqüències.

4) Títol III, ordenació de l'activitat turística (articles 21 a 67)

Aquest títol, el més ample de la Llei s'estructura en 8 capítols, que comprèn el règim d'establiment de les empreses turístiques, els seus registres, les activitats il·legals, el règim de les empreses turístiques d'allotjament —fent al·lusió especial a nous models o fórmules d'explotació—, la novetat de les empreses turisticoresidencials, les empreses comercialitzadores d'estades turístiques en habitatges, les empreses de restauració i d'intermediació turística, les empreses d'activitats turístiques d'entreteniment, esbarjo, esportives, culturals o lúdiques i les activitats d'informació, orientació i assistència turística.

– El capítol I regula les disposicions generals i destaca la creació de l'Oficina Única de l'Administració Turística, amb la finalitat de facilitar la llibertat d'establiment en l'exercici de l'activitat turística amb l'Administració turística a l'efecte que qualsevol gestió o consulta es pugui efectuar davant d'un únic interlocutor administratiu, presencial o mitjançant l'accés telemàtic.

  Així mateix, es regula el procediment de declaració responsable d'inici de l'activitat turística, en compliment del que s'estableix a la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu, i la comunicació prèvia.

  A més, inclou com a excepció, la dispensa del compliment de requisits establerts en la normativa, sempre que es consideri convenient per a l'interès general i amb el requisit previ de declaració d'interès autonòmic, i la creació de la Comissió de valoració de dispenses per tramitar els expedients corresponents.

  Estableix la classificació de les empreses turístiques i estableix que no serà necessari obtenir una llicència d'activitat per a cada una de les activitats relatives a usos compatibles secundaris.

  L'article 28 es refereix a l'activitat clandestina i oferta il·legal, que suposarà la incoació d'un expedient sancionador, i l'article 29 prohibeix la venda ambulant en els establiments turístics.

  Els capítols II a VIII regulen les diferents empreses turístiques.

– Capítol II, empreses turístiques d'allotjament. Defineix aquest tipus d'empreses i inclou una classificació —establiments d'allotjament hoteler, apartaments turístics, allotjament de turisme rural en les diferents classes, albergs i refugis, hostatgeries— que desenvolupa en les diferents seccions. Recull els principis d'ús exclusiu —encara que permet usos compatibles i

secundaris al turístic— i d'unitat d'explotació —única titularitat d'explotació a l'establiment—.

Quant al règim d'aprofitament per torns en els establiments turístics, l'article 34 remet a la Llei 42/1998, de 15 de desembre.

L'article 35, regula el règim dels establiments d'allotjament turístic coparticipats o compartits o altres formes anàlogues d'explotació d'establiments d'allotjament turístic.

A l'article 36, com a novetat, s'estableix la compatibilitat de diferents tipus o grups d'establiments i explotació conjunta de diferents establiments, i remet al desenvolupament reglamentari la regulació de contingut, requisits i condicions mínimes.

L'article 37 regula la modalitat de pensió completa integral.

- Secció 1a, establiments d'allotjament hoteler: concepte, classificació —hotels, hotels de ciutat, hotels apartaments, allotjaments de turisme interior i allotjament nàutic— i categoria —estrelles—, i especialització temàtica o orientació cap a un determinat producte.
- Secció 2a, apartaments turístics: concepte (i unitats d'allotjament) i categories —claus— i possibilita l'especialització.
- Secció 3a, establiments d'allotjament de turisme rural: concepte, classificació —hotels rurals i agroturismes— i categories i es possibilita l'especialització.
- Secció 4a, albergs, refugis i hostatgeries. Defineix aquestes figures i remet a la normativa reglamentària la seva regulació.

- Capítol III, empreses turisticoresidencials, a partir de cinc estrelles o similars. El règim jurídic s'ha de desplegar per reglament, i es permet l'alienació de fins el 50% de les unitats d'allotjament.
- Capítol IV, empreses comercialitzadores d'estades turístiques en habitatges. Les defineix, regula la comercialització i els serveis turístics que s'han de garantir, com també la tipologia d'habitatges respecte dels quals es permet comercialitzar estades turístiques.
- Capítol V, empreses turístiques de restauració. Estableix què s'entén per aquest tipus d'empreses i una sèrie d'establiments que estan exclosos, als efectes de la Llei turística; les classifica en restaurant i bar-cafeteria i possibilita l'especialització.
- Capítol VI, empreses de mediació turística, a les quals defineix i les classifica en agències de viatges, mediadors turístics i centrals de reserves.
- Capítol VII, empreses d'activitats turístiques d'entreteniment —sales de festa, sales de ball, discoteques, cafès concert, clubs de platja—, esbarjo, esportives, culturals, lúdiques i de turisme actiu. Es regula el que fins ara

era l'"oferta complementària", ampliant el concepte i l'àmbit d'aplicació i possibilitant l'especialització.

– Capítol VIII, activitats d'informació, orientació i assistència turística. Es regulen en aquest capítol, les oficines de turisme, que s'integren en la xarxa d'oficines de turisme de l'illa corresponent; la professió de guia turístic i els requisits per desenvolupar la seva activitat; el desenvolupament de la prestació de serveis turístics d'informació, i la senyalització turística, la qual es pretén que sigui homogènia.

5) Títol IV, foment i promoció del turisme (articles 68 a 92)

– Aquest títol, estructurat en quatre capítols, estableix al capítol I, com a principis generals, la millora de la competitivitat mitjançant el desenvolupament del turisme sostenible, amb la preservació i la conservació dels recursos turístics; recull com a marques turístiques de les Illes Balears Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera; la necessitat de la planificació de la promoció i la qualitat turística, mitjançant l'aprovació del Pla integral de turisme de les Illes Balears —instrument bàsic i essencial en l'ordenació dels recursos turístics de les Illes Balears—, i del seu desenvolupament pels consells insulars i ajuntaments; l'impuls d'una estratègia d'actuació en matèria de qualitat turística; el foment de la desestacionalització —dinamització del sector turístic en temporada baixa i allargament del la temporada alta—; la formació en turisme per a l'ocupació i la innovació i modernització tecnològica de les empreses, establiments i serveis turístics; les declaracions d'interès turístic per tal d'impulsar la inversió per afavorir la desestacionalització i la millora de l'oferta turística; i, finalment, estableix que l'ordenació territorial dels recursos turístics s'ha de fer, a cada illa, de conformitat amb aquesta llei, d'acord amb els instruments de planejament i la resta de les normes d'ordenació del territori aplicables.

– Capítol II, Inversió, reconversió i rehabilitació de zones turístiques. Estableix com a obligació de les administracions públiques realitzar inversions i actuacions de manteniment, reparació i reposició a les zones turístiques afectades per l'estacionalitat. L'article 77 es refereix a les zones turístiques saturades o madures i les mesures a adoptar per part dels consells insulars corresponents per a la seva millora, requalificació, revalorització, rehabilitació o reconversió.

  L'article 78 regula la reconversió i canvi d'ús dels establiments d'allotjament turístic o parcel·les d'ús turístic que reuneixin determinades condicions, o en aquells supòsits en què es valori l'oportunitat i idoneïtat. Aquest canvi d'ús s'ha d'instar davant l'administració turística competent i es requereix informe preceptiu i vinculant de l'ajuntament. S'estableixen els requisits que s'han de complir quan el canvi d'ús sigui a residencial —superfície, densitat,...—. El canvi d'ús estarà condicionat a la rehabilitació integral de l'establiment afectat o, si no fos possible, a la demolició i reconstrucció posterior. L'autorització del canvi d'ús du

aparellada l'obligació d'abonar un 5% del pressupost d'execució de les obres a l'administració municipal competent, el qual es destinarà a actuacions i inversions de la zona. Finalment, estableix que els establiments d'allotjament turístic en situació de fora ordenació s'han d'ajustar a allò que es disposa a la Llei 8/1988.

– Capítol III, plans de millora de les infraestructures i dels establiments turístics. Els establiments, les activitats i les empreses turístiques tenen l'obligació de superar el pla de modernització permanent que estableixi l'Administració turística, i que consisteix en la superació de qualsevol dels plans de qualitat homologats o reconeguts. Regula el contingut que han de reunir els plans de qualitat per a l'homologació. La superació i seguiment dels plans i les conseqüències de no superar-lo. Finalment, es contempla el foment de l'accés a les subvencions estatals, mitjançant l'Oficina Única de l'Administració Turística i el suplement autonòmic de les referides subvencions.

– Capítol IV, baixes dels establiments d'allotjament turístic:

  – Secció 1a, classes de baixes, regula les baixes dels establiments d'allotjament turístics, que poden ser temporals o definitives, a sol·licitud dels propietaris o dels explotadors amb el consentiment exprés dels primers, o d'ofici per l'Administració.

  – Secció 2a, baixa definitiva com a requisit per iniciar una activitat turística referida a establiments d'allotjament turístic i per ampliar places. S'estableix com a disposició general aquesta baixa com a requisit per a que la declaració responsable d'inici d'activitat o la comunicació prèvia tenguin eficàcia, i la inscripció de baixes definitives que permetin nous establiments hotelers; l'ordre de preferència i els límits de noves places. Així mateix, l'article 89 recull les excepcions a la disposició general. Es regula també el règim dels establiments donats de baixa definitivament, que inclou les possibilitats a les quals es poden acollir —reobertura de l'establiment, canvi d'ús, demolició, demolició i reconstrucció, destinació a ús no turístic després de la renovació—. La gestió de les places donades de baixa definitiva es farà a través d'un organisme creat a cada illa amb la participació de l'administració turística competent, pel sector empresarial turístic i per entitats de crèdit sense finalitat de lucre, amb funcions d'assessorament i gestió, que ha de crear una borsa de places, i es contempla el tractament que s'ha de donar a aquesta borsa, als fons recaptats i la destinació.

6) Títol V, control de qualitat turística (articles 93 a 116)

Conté el règim d'inspecció turística; la tipificació d'infraccions i sancions; el procediment sancionador i el registre d'infraccions.

– Capítol I, la inspecció de turisme, que correspon a l'administració turística competent, recull les funcions de la inspecció; els serveis; els deures de col·laboració amb la inspecció; les facultats i deures dels inspectors de

turisme; els deures del titular de l'activitat turística i personal ocupat; la coordinació interadministrativa en matèria d'infraccions i deficiències detectades, i les actes d'inspecció —contingut, requisits i caràcter—.

– Capítol II, infraccions i sancions, defineix les infraccions administratives en matèria de turisme; regula qui són les persones responsables; les infraccions considerades lleus, greus i molt greus i la seva prescripció; les classes de sancions i les sancions que corresponen a les infraccions, la gradació i prescripció.

– Capítol III, procediment sancionador i competència. Estableix els òrgans competents – titulars competents en matèria de turisme de cada consell insular o persona en qui delegui, o el conseller competent en matèria de turisme del Govern de les Illes Balears si l'àmbit territorial supera el d'una illa); quant al procediment, remet a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, al Decret 14/1994, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament del procediment a seguir per l'administració de la Comunitat Autònoma en l'exercici de la potestat sancionadora i, amb caràcter supletori, al Reial decret 1398/1993, o les normes que els substitueixin. També preveu l'adopció de mesures provisionals, les quals es poden adoptar al llarg de la tramitació de l'expedient sancionador corresponent.

– Capítol IV, registre d'infraccions. Regula l'anotació, cancel·lació i publicitat de les sancions.

Part final

Aquesta part consta, com s'ha dit, de 18 disposicions addicionals, 5 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 5 disposicions finals.

Entre les disposicions addicionals destaquen les següents:

– Disposició addicional quarta. Regula la modernització d'establiments turístics existents en sòl urbà o rústic, amb l'objecte de millorar els serveis i les instal·lacions, i l'exclou, excepcionalment i durant un termini de cinc anys, dels paràmetres de planejament territorial, urbanístics i turístics que puguin impedir l'execució, sempre que tenguin per objecte potenciar la desestacionalització, la recerca o la consolidació de nous segments del mercat o millorar la qualitat, l'oferta, la seguretat, l'accessibilitat o la sostenibilitat mediambiental dels establiments turístics. La modernització dels edificis destinats a l'explotació d'allotjaments turístics es podrà dur a terme mitjançant obres, ampliacions, reformes, demolicions i reconstruccions parcials o totals, amb una sèrie de limitacions, i que poden suposar un increment de la superfície edificada entre el 5% i el 20%, segons la categoria de l'establiment. Excepcionalment, aquest percentatge es pot incrementar fins al 40% de l'edificabilitat, sempre que es compleixin una sèrie de condicions.

- Disposició addicional cinquena. Estableix un procediment de caràcter extraordinari per a la regularització de les places turístiques de què disposin les empreses turístiques d'allotjament situades en el territori de les Illes Balears que estiguin autoritzades i inscrites en el Registre General d'Empreses, Activitats i Establiments Turístics abans de l'1 de gener de 2012 i es trobin en determinades situacions i que suposen l'increment de places i que presentin les sol·licituds en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor de la Llei. Aquest procediment, que implica la possibilitat de dispensar requisits de classificació als establiments, s'ha de resoldre en el termini de 6 mesos, transcorregut el qual la sol·licitud s'entendrà estimada.
- Disposició addicional novena, permet l'oferta d'establiments d'allotjament de turisme rural en tot tipus de sòl rústic amb independència del seu grau de protecció.

De les disposicions transitòries cal fer menció a la quarta, que estableix un règim transitori al qual s'ha de subjectar el planejament mentre els plans territorials insulars de Mallorca i d'Eivissa i Formentera no s'adaptin a la Llei. I la disposició cinquena remet a l'article 32 (principi d'ús exclusiu al qual estan subjectes les empreses turístiques d'allotjament), establint un règim transitori per als usos secundaris.

La disposició derogatòria enumera la normativa que es deroga, i s'inclouen totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa la Llei, la contradiguin o hi siguin incompatibles.

Quant a les disposicions finals, la primera estableix l'entrada en vigor —l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*—; la segona fixa un termini de dos anys des de l'entrada en vigor de la llei per posar en funcionament l'Oficina Única de l'Administració Turística; la tercera estableix un termini màxim de sis mesos per aprovar la normativa de desenvolupament reglamentari de la comercialització d'estades turístiques en habitatge; la quarta fixa un termini màxim de sis mesos per a que els consells insulars iniciïn la tramitació per a l'adaptació dels respectius plans territorials insulars a les disposicions de la Llei, com també per iniciar la redacció dels plans d'intervenció en àmbits turístics; finalment, la disposició cinquena estableix que l'administració turística competent ha d'aprovar, en el termini màxim de sis mesos, les normes d'adaptació a la Llei del Decret 13/2011, de 25 de febrer, pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística, i el Decret 20/2011, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.

III. Observacions generals

Prèvia. La sol·licitud de dictamen al·lega la necessitat de tramitar-lo per via d'urgència, però no justifica aquesta necessitat d'acord amb el Decret 67/2010, de 28 de maig, del

CES i, de fet, tot el procediment s'ha tramitat amb aplicació dels terminis ordinaris, sense reduir-ne cap fins arribar al dictamen d'aquest Consell.

S'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan col·legiat de consulta i assessorament creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació. El procés d'elaboració de dictàmens implica que els 36 consellers poden intervenir, s'ha de reunir una comissió de treball composta per sis membres, encarregada de discutir i elaborar una proposta i, finalment, ha de ser el Ple o, per delegació, la Comissió Permanent del CES qui, amb el debat previ corresponent, aprovi el dictamen. És, per tant, un procediment que exigeix un temps de reflexió i que no és en cap cas recomanable en els casos d'avantprojectes de llei per la importància i conseqüències que tenen envers la societat de les Illes Balears ja que s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat.

Compartim el desig que una nova regulació en matèria de turisme es pugui aplicar el més aviat possible.

D'acord amb tot això, per tal d'agilitar els terminis sense que afecti el temps necessari per valorar l'Avantprojecte de llei, la Comissió Permanent de 10 d'abril va decidir convocar la propera sessió per al dia 3 de maig, de manera que no s'exhaureix el termini màxim de 45 dies, però es disposa de temps suficient per a que els consellers puguin participar en l'elaboració del dictamen.

Primera. Les lleis són instruments normatius mitjançant els quals la societat es regula a sí mateixa i estableix els límits necessaris per assegurar la convivència entre grups amb interessos contraposats. Per tant, les lleis han de ser el més justes possibles i han de respondre als principis constitucionals, entre els quals destaca el principi d'igualtat, segons el qual qualsevol tracte diferenciat ha de ser degudament justificat. És a dir, s'ha de tractar de manera igual als iguals i de manera diferent als que no són iguals.

Com ja manifestàvem al dictamen 30/2010, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears "l'activitat turística és el motor de l'activitat econòmica a les Illes Balears i, per tant, consideram que s'ha de garantir una prestació de serveis de qualitat, tant envers els clients de l'activitat com envers els treballadors i l'entorn. Per això valoram de manera positiva aquesta regulació així com que s'hagi fet amb la participació dels agents socials. Més encara, som conscients que l'elaboració de les normes amb el consens de tots els implicats duu a la consecució de normes més duradores i de més fàcil aplicació."

Segona. Aquest CES reconeix la importància del turisme com a principal sector de desenvolupament econòmic i benestar social a les Illes Balears i, per tant, acull amb

interès la nova regulació, que implica que, amb la Unió Europea i la iniciativa del Govern d'Espanya d'aprovar un nou Pla Integral del Turisme 2012-2016, el Govern de les Illes Balears considera que el turisme com a generador de riquesa necessita un nou impuls i un nou marc per adaptar-se als reptes i oportunitats a què s'enfronta en l'actualitat.

En l'esmentat dictamen 30/2010, ja ens pronunciàvem en aquest sentit:

> "El turisme és, en tots els estats membres de la Unió Europea, si bé no en tots al mateix nivell, un motor de desenvolupament econòmic i social de les regions. El Comitè de les Regions va emetre un dictamen relatiu a la correlació entre el mercat de treball i les necessitats regionals en el sector del turisme (2009/C 200/03), en el qual fa el següent reconeixement:
>
> > *El turisme du a terme una contribució fonamental al PNB en tots els estats membres encara que la importància com activitat empresarial difereix molt d'un estat membre a un altre, tant en el marc de les economies nacionals com des del punt de vista del desenvolupament econòmic a escala local i regional.*
> >
> > *La indústria del turisme s'enfronta a una sèrie de reptes, principalment el que planteja la recessió econòmica. En aquest context, la necessitat d'estimular la indústria turística i reforçar l'esperit de l'empresa en aquest sector és urgent, en especial degut a la dimensió social del turisme en els àmbits d'ocupació i la cohesió social i regional.*
> >
> > *El desenvolupament turístic ha de ser sostenible, a fi de no malbaratar els recursos naturals ni destruir l'entorn natural. El turisme ha de respectar la riquesa natural de cada regió i ha d'aprofitar-la promovent un desenvolupament turístic que sigui viable i modern, amb l'objectiu de conservar i revaloritzar el medi ambient, protegir-lo per les generacions futures i crear les condicions que generin noves oportunitats d'ocupació.*
>
> D'acord amb això, una regulació moderna del sector turístic hauria d'afavorir el desenvolupament econòmic de les empreses i la millora de la seva competitivitat, la millora de les condicions dels llocs de treball i un desenvolupament turístic sostenible."

El turisme és, amb diferència, la primera indústria de les Illes Balears, però ens hem de demanar quins són els atractius que generen tot aquest moviment de persones cap a les Illes i arribarem a la conclusió que la riquesa mediambiental n'és un factor clau. El turisme de qualitat vol gaudir del paisatge i de la riquesa natural que pot trobar sense sortir d'Europa, a poques hores d'avió de les seves residències.

Tercera. Per la importància que té el sector turístic a les Illes Balears és primordial conèixer de forma rigorosa la contribució del turisme al creixement econòmic regional. El Pla estadístic 2010-2013 de les Illes Balears contempla l'operació 77201-010 relativa als comptes satèl·lits sobre el turisme de les Illes Balears essent la institució responsable per a la seva realització l'IBESTAT.

Els comptes satèl·lits del turisme són l'instrument més adient per fer una estimació el més acurada possible sobre les principals macromagnituds del sector turístic i poder estimar la importància del sector dins del conjunt de l'economia regional. No obstant això, aquesta informació estadística, que ens ajudaria a millorar-ne el coneixement del nostre sistema productiu regional encara no està disponible a dia d'avui. En el seu defecte existeixen els estudis sobre l'impacte econòmic del turisme per diferents economies regionals realitzats per EXCELTUR, entre els quals s'inclou el relatiu a les Illes Balears (Impactur del 2006).[1]

Aquest estudi va ser recollit i profusament comentat a l'apartat 8.9. "Les principals macromagnituds del sector turístic" a la Memòria del CES 2006 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears, pàgines 231 a 234.

Segons la Memòria del CES, en aquest estudi d'Exceltur, s'estima que l'aportació del turisme al PIB de les Illes Balears és del 48% i representa el 31,5% del total d'ocupats.

La comparació de l'impacte del turisme a les Illes Balears en relació amb altres comunitats autònomes que disposen també d'estudis d'Impactur (Andalusia, les Canàries, Comunitat Valenciana i Galícia) i amb el conjunt de l'Estat reflecteix que les Balears i Canàries se situen en tots els casos com les primeres comunitats autònomes en especialització turística.

L'estudi també permet desglossar els efectes directes i indirectes del turisme sobre l'economia de les Illes Balears. Els efectes directes calculen els impactes generats sobre les branques d'activitat que estan en contacte directe amb el turista: hotels, restaurants, agències de viatges, empreses de lloguer de cotxes, comerç turístic, transport turístic, etc. Aquests efectes directes representen el 28,4% del PIB i el 22% de l'ocupació regional.

Els efectes indirectes comptabilitzen els impactes multiplicadors generats per l'activitat turística directa sobre altres branques d'activitat que són proveïdores de béns i serveis intermedis perquè les branques d'activitat turística directa puguin desenvolupar la seva activitat. En aquest cas, les activitats que estan indirectament relacionades amb el turisme són: les indústries de l'alimentació i de begudes, productes agrícoles, empreses tèxtil, impremta i arts gràfiques, empreses d'electricitat, gas i aigua, construcció, manteniment, consultoria a empreses turístiques, etc. Aquests efectes indirectes representen el 19,6% del PIB i el 9,5% de l'ocupació regional.

Cal fer notar que les relacions entre els efectes directes i els totals generats ens expliquen els efectes multiplicadors, que en el cas del PIB són de l'1,69 i en el cas de l'ocupació són de l'1,43, és a dir, que per cada 100 euros de PIB generats directament

---

[1] Vegeu: *Impactur 2006. Estudio del impacto económico del turismo sobre la economía y el empleo: resumen de los principales efectos e indicadores*. Palma: Conselleria de Turisme i Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació del Govern de les Illes Balears, Exceltur, 2007. Sobre aquest tema també es poden consultar els treballs de C. POLO i E. VALLE. "An assessment of the impact of tourism in the Balearic Islands". *Tourism Economics,* 14 (3) (2008), p. 615-630; i el *Llibre Blanc del Turisme de les Illes Balears. Cap a una nova cultura turística* (2009), p. 38-49.

pel sector turístic es generen indirectament 69 euros addicionals (efecte superior en un 6,5% a l'efecte multiplicador de l'economia espanyola), i que per cada 100 ocupacions creades directament per les activitats turístiques, es generen indirectament 43,1 ocupacions addicionals en altres activitats (efecte inferior en un 47,2% a l'efecte multiplicador de l'economia espanyola).[2]

L'informe Impactur del 2006 també estima el valor de la demanda turística de les Illes Balears. Els seus principals components són els que es desglossen a continuació. El consum turístic interior representa el 15,1%, és a dir, el consum final de les famílies residents en turisme i el consum individual de les administracions públiques o despesa del Govern de les Illes Balears, dels consells insulars i de les entitats locals en serveis culturals, recreatius o personals per cobrir les necessitats individuals dels turistes durant la seva estada a les Balears. El consum turístic receptor té un pes del 73,8%, és a dir, el consum de les famílies no residents nacionals, i el consum dels turistes estrangers. La formació bruta de capital o inversió turística té un pes del 9,1%. Per acabar, el consum col·lectiu de les administracions públiques a les Illes Balears, que agrega les despeses de les administracions públiques en conceptes vinculats amb l'activitat turística, com ara promoció turística, seguretat, administració de competències turístiques, la qual no es pot imputar de forma individual a cada turista, té un pes del 2%.

La major especialització turística a les Illes Balears també es demostra per l'anàlisi de l'aportació de la inversió turística sobre el total de la inversió, ja que, mentre que aquest percentatge a les Balears arriba al 21%, a Espanya és del 4,5%.

Igualment s'estima que la contribució dels imposts vinculats a l'activitat turística (imposts lligats a la producció, taxes i altres imposts, imposts sobre productes (IVA i imposts especials, principalment), renda de les persones físiques vinculades a l'activitat turística, i, l'impost de societats de les empreses turístiques) representen el 47% del total de la recaptació tributària que s'obté a les Balears per part de l'Administració de l'Estat, l'Administració autonòmica, els consells insulars i els ajuntaments. Els imposts sobre productes representen el 69% del total dels imposts vinculats a l'activitat turística per aquest conjunt d'administracions públiques.

Quarta. A nivell europeu, tant la Comissió Europea com el Comitè Econòmic i Social (en endavant, CESE) han reconegut la importància d'aquest sector en el conjunt de l'economia europea, com a element de promoció dels valors europeus i com a competència transversal que es veu influenciada per les diferents polítiques que s'adopten en la Unió Europea, especialment les de transport, educació, ocupació,

[2] La diferència és l'*efecte fugida d'ocupació* generada per la diferent composició de l'oferta d'allotjament turístic, que determina una forta especialització cap al turisme de segona residència, en què les Balears presenten la màxima especialització de l'Estat. (Vegeu l'apartat 8.6.7. «El turisme de segona residència» de la Memòria del CES 2006).

investigació i innovació, canvi climàtic, mercat interior, seguretat,... Com a reflex d'aquesta rellevància, el Tractat de Lisboa ha dedicat el títol XXII al turisme amb la pretensió de fomentar el desenvolupament de les empreses d'aquest sector i de propiciar la cooperació entre els estats membres.

La *Comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions - Europa, primer destí turístic del món: Un nou marc polític per al turisme europeu,* de 30 de juny de 2010, fa tota una sèrie d'observacions amb les quals posa de manifest el caràcter transversal del turisme. Manifesta que el turisme és un exemple de manual sobre la necessitat de conciliar el creixement econòmic i el desenvolupament sostenible, incloent-hi la dimensió ètica. A nivell europeu, el turisme serveix com a element per reforçar la imatge d'Europa en el món, projectant els nostres valors i promovent els atractius del model europeu, resultat de segles d'intercanvis culturals, diversitat lingüística i creativitat.

Amb l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa es reconeix la importància del turisme i la possibilitat que la Unió Europea coordini i impulsi les accions dels estats membres.

Considera la Comissió Europea que el turisme s'enfronta a tota una sèrie de reptes que són a la vegada oportunitats, entre els que destaquen els següents: la crisi econòmica, la competència global, els canvis demogràfics amb increment de la població major de 65 anys, el canvi climàtic, que podria implicar una reestructuració dels models de viatges i afectar a determinats destins, les noves tecnologies, que generen canvis en les relacions entre els consumidors i les empreses.

A la llum d'aquests reptes i oportunitats, els negocis del sector turístic, en particular les PIMES, no sempre estan en posició d'adaptar-se ràpidament, atesos els recursos financers limitats i la manca de qualificació dels treballadors.

El marc d'acció europeu, segons la Comissió Europea, ha de fomentar la prosperitat del turisme a Europa i, a la vegada, ha de donar resposta a les preocupacions relatives a aspectes socials, de cohesió territorial, com també la protecció i la capitalització dels recursos naturals i culturals.

Cinquena. El dictamen del CESE, de 21 de setembre de 2011, sobre la dita Comunicació de la Comissió Europea, fa tota una sèrie d'observacions. Considera que els reptes que afecten aquest sector són els que s'han mantingut al llarg dels anys, com ara l'estacionalitat, unes condicions de feina precàries, l'atur estructural, la manca d'accés de les PIME a un finançament adequat per adaptar-se a situacions sempre canviants i la innovació en el sector.

Reconeix la importància del turisme en el creixement econòmic, el desenvolupament sostenible i l'ocupació a Europa, representant una vessant important en la vida dels ciutadans europeus.

Pel que fa a la formació dels professionals del turisme, el CESE és conscient de la necessitat que la formació que s'ofereixi en aquest sector no només estigui reconeguda en la Unió europea, sinó que sigui d'alt nivell per tal de crear vertaders

professionals en el sector. Considera que la formació dels treballadors és una inversió capital per al turisme europeu i, en particular, per a les PIME, ja que la introducció de les noves tecnologies i de nous mètodes de feina ha generat una demanda de personal qualificat. Així mateix, considera que s'han d'adoptar mesures per evitar l'atur estructural en les empreses turístiques, per millorar tant la qualitat i l'estabilitat de l'ocupació com la rendibilitat de les empreses.

El CESE reconeix que les diferents destinacions turístiques tenen diferents necessitats i atreuen a vetes de mercat diferents, per tant, els estats membres tenen interès en desenvolupar el seu propi model turístic i la seva pròpia dinàmica. Així permet que la diversitat del patrimoni cultural, de l'entorn natural, de la gastronomia, els vins i la història ofereixi als visitants experiències diferents. En aquest sentit, proposa desenvolupar més vessants específiques del turisme, com són el turisme cultural, el social, el gastronòmic i l'agroturisme, el turisme esportiu, el turisme de salut, sense barreres, de congressos, etc., en una política europea de diversificació de l'oferta i d'atenció a nous mercats emergents.

Les PIME representen la major part de les empreses del sector turístic, motiu pel qual s'ha d'explotar el seu dinamisme i ajudar-les a desenvolupar la seva activitat empresarial, tenint en compte la seva aportació a la conservació del patrimoni cultural i el desenvolupament de les societats locals. Considera que són les PIME les que absorbeixen l'atur de base (immigrants econòmics, persones sense qualificació) i el redueixen significativament, a la vegada que ocupen a una part substancial de la població activa i redueixen així l'exclusió social. El sector privat ha de ser part integrant d'àmbits com la promoció i la comercialització turística i el suport a l'ocupació i, a la vegada, és necessari fomentar la creació de xarxes entre les empreses turístiques.

Pel que fa a les regions europees, el CESE proposa que es promoguin millor com a productes turístics europeus els itineraris culturals, la creació cultural contemporània, els llocs naturals protegits i la protecció i promoció d'edificis i les empreses tradicionals, el turisme de salut i benestar, el turisme termal, el turisme educatiu, el turisme enogastronòmic, el turisme històric, el turisme religiós, l'agroturisme, el turisme rural i el turisme que valoritza el patrimoni marítim, protegint i preservant les tradicions culturals i gastronòmiques, sense oblidar els vestigis culturals submarins. No sempre és necessari incrementar l'oferta de llits, sinó que s'ha d'invertir en la millora de la qualitat dels serveis i infraestructures dels establiments, innovant en noves ofertes com en estacions termals, centres de benestar, etc.

Sisena. L'exposició de motius de l'Avantprojecte de llei fa referència, com ja hem dit, a la Declaració de Madrid, de 15 d'abril de 2010, dels ministres dels estats membres de la Unió Europea i a les quatre prioritats per aconseguir l'objectiu principal de fomentar la competitivitat del sector i la sostenibilitat del mode de desenvolupament.

Aquestes quatre prioritats conformen l'esquema sobre el qual s'ha de construir el nou marc d'acció del turisme que la Comissió pretén desplegar amb els estats membres i els principals operadors turístics i que, per tant, s'han d'aplicar a les Illes Balears. Aquest

esquema té com a objectiu principal fomentar la competitivitat del sector sense oblidar que està estretament relacionada amb el mode de desenvolupament, objectiu clarament relacionat amb la nova estratègia econòmica de la Unió, "Europa 2020."

En referència a "Europa 2020", en el document es pot llegir que: "*El nucli d'Europa 2020 hauria d'estar constituït per 3 prioritats:*

- *Creixement intel·ligent: desenvolupament d'una economia basada en el coneixement i la innovació.*
- *Creixement sostenible: promoció d'una economia que faci servir més eficaçment els recursos, que sigui verd i més competitiva.*
- *Creixement integrador: foment d'una economia amb un alt nivell d'ocupació que redundi en la cohesió econòmica, social i territorial.*"

Estem d'acord en donar compliment, amb la Llei del turisme, als quatre eixos de la Declaració de Madrid de 15 d'abril de 2010, a què fa referència l'exposició de motius: *a)* fomentar la competitivitat del sector turístic a Europa; *b)* promoure la diversificació de l'oferta turística; *c)* promoure el desenvolupament d'un turisme sostenible, responsable i de qualitat, i *d)* consolidar la imatge i la visibilitat d'Europa com a conjunt de destinacions sostenibles i de qualitat.

En aquest sentit s'ha de tenir en compte que s'està debatent *el Pla Integral de Turisme España 2012-2016,* amb la participació d'algunes comunitats autònomes com les Illes Balears. El nou Pla ha de tenir en compte El Pla del Turisme Espanyol Horitzó 2020 i el Pla 08-12, que el desenvolupa. (Sobre aquests plans: vegeu la Memòria del CES 2009 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears, pàgines: 183 i 184). Amb motiu del debat obert sobre el nou Pla Integral de Turisme 2012-2016 per tal de fer front als principals reptes del turisme espanyol, cal destacar que l'opinió dels experts es decanta per apostar per polítiques de marca, qualitat i millora de la sostenibilitat del model turístic, que permetin millorar substancialment la competitivitat de la indústria turística. (Vegeu: "Retos estratégicos del turismo español: 2012-2016". Hosteltur.com, abril, 2012).[3]

Setena. Finalment, volem fer una consideració al voltant de la inserció d'aquesta norma en el marc jurídic autonòmic.

Una vegada s'aprovi aquesta norma tendrà rang legal i, per tant, tota la normativa reglamentària que reguli el sector turístic s'haurà de sotmetre i adaptar a les disposicions recollides en la llei, com ja s'indica en les disposicions finals. De la mateixa manera que, en l'àmbit d'ordenació del territori, les directrius d'ordenació del territori tenen rang legal i, per tant, condicionen tota la normativa de desplegament d'aquest àmbit.

Per tant, entenem que en l'aprovació d'aquesta llei de turisme no hi ha una subordinació de la planificació territorial de les Illes Balears al interès turístic. Això

[3] En la mateixa línia vegeu: "Reptes de futur" a *Llibre Blanc del Turisme de les Illes Balears. Cap a una nova cultura turística* (2009), p. 358-383.

queda corroborat en l'article 1 de l'Avantprojecte de llei que disposa que l'objecte d'aquesta norma és l'ordenació, la planificació, la promoció, el foment i la disciplina del turisme i de la qualitat en la prestació de serveis turístics de les Illes Balears en el marc de l'Estatut d'autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic.

Vuitena. En relació amb les excepcions que figuren a l'articulat d'aquesta llei, entenem que, en ares a la seguretat jurídica, s'haurien de motivar en cada cas atenent exclusivament a criteris objectius que afavoreixin entre d'altres, la reducció de l'estacionalitat, l'ocupació estable i de qualitat, la millora en la prestació de la qualitat dels serveis turístics, i la millora, manteniment i modernització de les infraestructures turístiques.

IV. Observacions particulars

Primera. L'expedient tramés per dictamen ha gaudit d'un termini ample d'audiència i d'informació pública, possibilitant així que la societat participi en la configuració del model turístic, fet que valoram positivament.

Es troba a faltar una explicació més detinguda, en la Memòria de l'Avantprojecte, dels canvis abordats en la llei en relació amb la regulació encara vigent i el raonament dels motius que han dut a que moltes de les al·legacions presentades no hagin estat tengudes en compte, malgrat l'esforç.

A continuació farem tota una sèrie de consideracions en relació amb el text de la norma.

Segona. Relativa a l'exposició de motius

1. Valoram la claredat expositiva i l'estructura adoptada, que ajuda a comprendre els objectius de la norma i, per tant, a apreciar amb més fonament i criteri el contingut dels preceptes de l'Avantprojecte de llei.

2. La segona part de l'Exposició de motius fa una explicació de l'evolució del sector turístic i de les causes que a judici del redactor han permès la pèrdua de competitivitat i que es mouen principalment en termes de carències i rigidesa normatives. Estem d'acord en què la normativa sobre ordenació del territori requereix una revisió en profunditat però entenem que no és l'Avantprojecte de llei de turisme l'instrument adequat per a fer-ho.

   Som conscients de la necessitat d'emprendre inversions per reconvertir algunes zones de les Illes, i de les dificultats per a què sigui l'administració pública la que lideri aquestes inversions, però aquesta reconversió s'ha de fer tenint en compte les implicacions per a tot el teixit empresarial, per a la qualitat de vida dels ciutadans balears i per als turistes que triïn les nostres illes com a destí de les seves vacances i, també, els criteris que la Unió Europea ha considerat adients per al desenvolupament del turisme: sostenibilitat, diversitat de l'oferta i responsabilitat.

3. L'apartat cinquè, en el paràgraf tercer disposa que:

   En aquest escenari, és bàsic incentivar el desenvolupament de models innovadors, creatius, competitius, moderns, flexibles i sostenibles, que facin atractiva la inversió en la indústria del sector turístic, tan necessària per a la reconversió d'un model que ha quedat obsolet i que al seu torn dinamitzi l'economia de les Illes Balears.

   Entenem que aquest Avantprojecte de llei és una oportunitat única per definir els paràmetres de desenvolupament de models innovadors, creatius, competitius, moderns, flexibles i sostenibles d'acord amb els objectius de l'Estratègia 2020 de la Unió Europea, i amb l'objectiu de millorar la qualitat mitjançant la reconversió d'infraestructures i la incorporació de nous serveis, d'acord amb l'ordenament jurídic.

   També fa referència al problema de l'estacionalitat i manifesta la voluntat de combatre-la. Consideram que aquesta característica del turisme balear es pot combatre amb la potenciació del medi rural i del medi ambient, del turisme actiu i esportiu, del turisme social, del gastronòmic i, en definitiva, de l'aprofitament dels recursos que ofereixen les Illes, motiu pel qual és fonamental apostar per la diferenciació per protegir l'entorn de manera que sigui un atractiu turístic com és a altres països, i crear rutes i itineraris que facilitin els turistes el coneixement de la nostra cultura.[4]

4. Valoram positivament l'aposta d'aquesta llei per "*la cooperació entre les diferents administracions de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i també amb els agents socials de més representativitat del sector, de manera que permet un marc normatiu que fa possible la reconversió de la indústria turística balear*". Entenem que és des de la cooperació i la col·laboració entre les administracions públiques i els agents socials que es pot avançar en un model de desenvolupament sostenible.

5. Finalment, volem deixar constància que la quarterada és el sistema de superfície mètrica a Mallorca, però que no és compartida per la resta d'illes, motiu pel qual el següent paràgraf de l'exposició de motius s'ha de modificar:

   "*Quant als establiments d'allotjament de turisme rural, les principals novetats consisteixen en l'adaptació de les superfícies requerides pels hotels rurals i els agroturismes a múltiples del sistema de superfície mètrica propi de les Illes Balears, <u>que és la quarterada (...)</u>*".

Tercera. Relativa al títol I. Competències i organització administrativa

Aquest títol està dividit en dos capítols, el de competències i el d'organització administrativa.

---

[4] Vegeu l'epígraf "L'estacionalitat" de l'apartat dedicat al Turisme del capítol I de la Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears (diversos anys).

1. Pel que fa a les competències, els articles 6, 7 i 8 estableixen les que corresponen a la comunitat autònoma de les Illes Balears, als consells insulars —en base a l'article 70 de l'Estatut d'autonomia, que regula les competències pròpies— i als ajuntaments, respectivament. Aquesta delimitació competencial, que s'ha d'entendre que es fa a títol enunciatiu i així hauria de constar en el text, s'ha de veure reflectida al llarg del text de la Llei, respectant tant el que es disposa a l'Estatut d'autonomia com a les lleis de transferències i, pel que fa a l'àmbit local, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local (article 25), i tenint cura que no es produeixin vulneracions competencials.

   No hem d'oblidar que la Llei del turisme de les Illes Balears és una llei sectorial, que, com bé diu en l'article primer, té per objecte *l'ordenació, la planificació, la promoció, el foment i la disciplina del turisme i de la qualitat en la prestació de serveis turístics de les Illes Balears en el marc de l'Estatut d'autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic*.

2. Quant a les competències dels consells insulars, cal tenir en compte que la modificació de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, suposà un canvi en el sistema de descentralització de l'administració autonòmica on és el mateix Estatut el que estableix les competències de cada institució i, en conseqüència, ja les hi queden atribuïdes. Així doncs, les competències en matèria de turisme ja estan atribuïdes estatutàriament tant al Govern de les Illes Balears com als consells insulars.

3. Les competències dels ajuntaments, en el supòsit de competències transferides o delegades, han de garantir els recursos necessaris per dur-les a terme.

4. En relació amb l'organització administrativa, si el Consell Assessor de Turisme ha de venir a substituir la Mesa de Turisme, seria desitjable alguna referència o explicació en l'exposició de motius. Així mateix, consideram que el precepte hauria de tenir la següent redacció:

   El Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears és un òrgan col·legiat i consultiu de l'Administració turística del Govern de les Illes Balears, amb les funcions, la composició i el règim de funcionament que es determinin reglamentàriament. Entre els seus membres han de figurar necessàriament representants dels agents socials i dels sectors econòmics empresarials, així com dels consells insulars i dels ajuntaments que tenen més capacitat turística.

Quarta. Relativa al Títol II. Drets i deures dels usuaris dels serveis turístics i de les empreses turístiques

1. Els article 16 i 19 regulen els "deures" dels usuaris dels serveis turístics i de les empreses turístiques. No obstant això, confon els deures amb les obligacions. Les obligacions formen part d'una relació jurídica que du aparellada un dret per part d'un altre. Els deures, en canvi, deriven de la mateixa llei, sense que hi hagi una contraprestació. Els articles esmentats estableixen més deures que

obligacions ja que deriven de les normes i no de la relació que tenguin, per exemple, usuari i prestador del servei turístic de què es tracti. Per tant, recomanam que així es faci constar en els preceptes.

2. En l'article 18 c consideram que s'hauria d'afegir: en el marc del Consell Assessor de Turisme. És a dir:

   c) Ser informades de les mesures i actuacions rellevants que en matèria turística dugui a terme l'Administració turística, en el marc del Consell Assessor de Turisme.

3. L'article 19, entre els deures de les empreses turístiques, l'apartat h disposa que

   Permetre l'accés lliure i la permanència als usuaris dels serveis turístics, sense més restriccions que les que estiguin establertes pel sotmetiment a la llei, a les prescripcions específiques que regulin l'activitat i, si escau, al reglament de règim interior que estableixin aquestes mateixes empreses. Aquest reglament no pot contenir preceptes discriminatoris per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o una altra circumstància personal o social.

   S'ha de tenir en compte que hi ha hotels especialitzats que presten serveis sota el paraigües de *només adults*, per tant s'ha de permetre que es reguli aquesta especificitat en el reglament de règim interior i s'actuï en conseqüència sense que es consideri motiu de discriminació, ja que es presta un servei a un segment del mercat que demanda justament aquest tipus d'establiments, de la mateixa manera que hi ha hotels especialitzats en turisme familiar.

4. També recomanam que s'incorpori en l'article 19 una nova lletra amb la següent redacció:

   k) col·laborar en la preservació del medi ambient en el marc de les seves polítiques de responsabilitat social empresarial.

Cinquena. Relativa al títol III. Ordenació de l'activitat turística

Aquest Títol consta de vuit capítols:

Capítol I: Disposicions generals

1. L'article 23 regula la declaració responsable d'inici d'activitat turística d'acord amb les exigències de la Directiva de serveis. En aquest precepte, com a molts d'altres (per exemple, dins del mateix capítol, els articles 24 i 29) es fa referència a l'administració turística competent. Doncs bé, en relació amb això, consideram que la Llei hauria de contemplar en cada cas la concreció d'aquesta administració turística competent per raons de seguretat jurídica i transparència.

   El segon apartat del paràgraf tercer d'aquest article és prescindible ja que *no exigir més documentació complementària que l'estrictament necessària,* si bé així ha de ser sempre, no afegeix res ja que no se pot saber, de la lectura de la Llei (i per tant, l'empresari no es pot emparar en aquest precepte si el considera vulnerat), quina és la documentació complementària que es

considera necessària. Per tant, entenem que dels principis d'actuació administrativa regulats per la Constitució i la Llei 30/1992 ja es deriva que no es pot exigir documentació innecessària i així es desprendrà en el desenvolupament reglamentari.

L'apartat 4, primer paràgraf in fine disposa que (...) *amb instrucció prèvia del procediment corresponent per donar tràmit d'audiència*. Recomanam la següent redacció:

> *(...) amb instrucció prèvia del procediment corresponent, en el qual s'ha de donar audiència a la persona interessada.*

I això perquè la finalitat de qualsevol procediment és la de comprovar els fets i determinar responsabilitats, en defensa dels interessos generals, dins el qual el tràmit d'audiència n'és un tràmit més.

2. L'article 24, relatiu a la comunicació prèvia, fa referència, en l'apartat 2 a les modificacions o reformes substancials que afectin l'activitat. Consideram que seria aclaridor que es definís què es considera substancial, per tal d'evitar confusions.

3. L'article 25, relatiu a les dispenses preveu que aquestes es puguin concedir coetàniament a la presentació de la declaració responsable d'inici de l'activitat. Vol dir això que s'ha de concedir el mateix dia en què es presenta la declaració i que no es pot fer després?

   L'apartat tercer d'aquest article disposa que

   > *Quan per la singularitat, importància i significació d'un projecte d'arquitectura o enginyeria elaborat per arquitectes, enginyers o artistes de renom i prestigi internacional resulti un interès marcat i una conveniència notòria per l'atractiu que pugui suposar per a l'illa en què estigui projectat, el Consell de Govern, mitjançant un expedient motivat, pot dispensar el projecte esmentat del compliment de qualssevol dels paràmetres de la seva competència que hi siguin aplicables.*

   Consideram que tota dispensa ha de ser valorada en la Comissió de Valoració de Dispenses, sense excepció i que, per tant, aquest apartat tercer s'hauria de suprimir. Més encara, aquest precepte conté conceptes jurídics indeterminats que dificulten la valoració del projecte. Si el prestigi i el renom internacional no sempre són avaluables, l'interès marcat i la conveniència notòria són clarament indeterminats i excessivament subjectius. Per tal d'objectivar la valoració, consideram que s'hauria de basar en la qualitat del projecte, amb independència de l'autor que el signi, motiu pel qual és més adient que ho valori la Comissió.

   Continua aquest apartat:

   > *Prèviament a la dispensa del Consell de Govern, aquest òrgan ha d'acordar la declaració d'interès autonòmic de la inversió i proposar a les altres administracions competents la dispensa del compliment de qualssevol paràmetres urbanístics o d'ordenació territorial l'aplicació dels quals els sigui*

competencialment atribuïda, a l'efecte que els projectes que compleixin les característiques a què es refereixen els apartats anteriors, i instats pel Consell de Govern, siguin realitzables.

No preveu què passaria si les altres administracions públiques no consideren suficientment justificada la sol·licitud de dispensa i, per tant, no la concedeixen.

4. L'article 26 contempla la classificació de les empreses turístiques i preveu que les empreses turístiques puguin oferir altres serveis complementaris sense que sigui necessari que demanin una llicència d'activitats per cada activitat. Si bé valoram positivament que s'hagi modificat l'esborrany inicial que només ho permetia a les empreses d'allotjament, per quant elimina una discriminació entre sectors empresarials, consideram que la supressió de la sol·licitud de llicència no suposa l'eliminació de la declaració responsable de l'inici de l'activitat secundària de què es tracti i recomanam, per tal d'evitar situacions de competència deslleial, que es reforcin els serveis d'inspecció de les administracions públiques.

   Respecte a la regulació concreta que ofereix la Llei de les activitats secundaries de l'expedient es desprèn l'existència de legítimes posicions empresarials antagòniques i irreductibles d'impossible contemporització, per la qual cosa el dictamen es limita a aquest efecte a consignar-ho a fi que tal qüestió pugui, si escau, destriar-se i valorar-se en el moment oportú.

Capítol II: Empreses turístiques d'allotjament

1. L'article 31 contempla la classificació d'aquestes empreses en les quals no s'inclou els campaments de turisme o càmpings, els quals existeixen actualment a les Illes. Així mateix, de les disposicions addicionals sisena i vuitena es desprèn que són un tipus d'establiment que no es vol fomentar. En cas que no es considerés pertinent incloure aquests establiments, al menys s'hauria de preveure la possibilitat que els consells insulars regulin els existents. En aquest sentit s'ha manifestat el Consell Insular de Menorca.

2. El principi d'ús exclusiu de l'article 32 contempla tota una sèrie d'usos compatibles i secundaris al turístic i preveu que es recullin en els instruments de planejament. El llistat és onmicomprensiu, amb una clàusula de tancament que inclou qualsevol altre ús que suposi un incentiu al turisme no estacional i de qualitat. Consideram que, per tal que aquesta clàusula sigui operativa, s'hauria de preveure cóm i qui declara o reconeix que l'ús en qüestió suposa un incentiu al turisme no estacional i de qualitat.

   En atenció a que existeixen allotjaments turístics que coexisteixen amb allotjaments residencials i amb la voluntat de no perjudicar situacions de fet, consideram que es podria crear una excepció al principi d'ús exclusiu d'aquest article en el sentit següent:

   no suposa infracció d'aquest principi els establiments turístics que a l'entrada en vigor d'aquesta llei tenguin autorització turística i coexisteixin

amb allotjament residencial en un mateix immoble o edificació, fent ús compartit de determinats elements i instal·lacions comunes.

Aquesta excepció podria incorporar-se com un apartat més o com una disposició addicional.

3. Pel que fa a l'article 35, dels establiments d'allotjament turístic coparticipats o compartits o altres formes anàlogues d'explotació d'establiments d'allotjament turístic, recomanam que es tengui en compte la realitat dels establiments ja existents, entre els quals es pot trobar, com ja hem dit, coexistència d'allotjament turístic i residencial. Per tant, s'hauria d'afegir una disposició addicional que respectés els drets adquirits.

4. Pel que fa a la pensió completa integral de l'article 37, valoram positivament que es reguli i som conscients que les Illes Balears no poden quedar al marge d'una modalitat de turisme demandada pels clients.

   Nogensmenys, es té que fomentar entre el visitants a les Illes Balears el coneixement de les característiques, la cultura i dels productes de les Illes per part dels clients, com a element diferenciador, de manera que les Illes Balears no es confonguin amb qualsevol destí que ofereixi el denominat "tot inclòs".

   No hem d'oblidar, tal i com ja apareix en l'exposició de motius de l'Avantprojecte de llei, en relació amb la postura de la Comissió Europea, que la política europea del turisme necessita un nou impuls que demana esforços d'adaptació per fer del turisme europeu una indústria competitiva, moderna, sostenible i responsable.

   Secció 3a: Establiments d'allotjament de turisme rural

5. L'article 44 classifica els establiments de turisme rural. Consideram que seria apropiat comptar entre els establiments de turisme rural, amb una figura d'èxit a altres comunitats autònomes: la casa rural, és a dir, aquella casa situada a l'interior del poble que ofereix servei de pernocta i berenar al matí (no és ni hotel rural ni agroturisme). Es tracta d'una figura de gran èxit per quant representa una forma d'ingressos directa, i una forma molt efectiva d'eradicació de l'oferta il·legal. No sembla que aquesta figura es contempli quan a l'article 31 es fa referència a "l'allotjament de turisme rural en les diferents classes", i quan es tipifica a l'article 44 no hi apareix.

   Pel que fa a la declaració d'interès general, poden entendre que els establiments que ja han estat declarats d'interès, no la necessitin per a les modificacions i reformes que vulguin escometre. Ara bé, per a obtenir les corresponents llicències de nous establiments, siguin agroturismes o hotels rurals, consideram que sí que l'haurien d'obtenir.

   En relació amb la declaració d'impacte ambiental, consideram que és una garantia de qualitat per al turisme mateix i per al turista que s'allotjarà en l'establiment de turisme rural que sigui, i que ha de deixar de veure's com a un entrebanc. De fet, consideram que si s'agilités la seva tramitació, la percepció per part dels interessats i dels obligats a sol·licitar-la canviaria. Per tant, les

excepcions que s'estableixin s'haurien de limitar a les reformes i ampliacions d'establiments d'allotjament que jan han estat sotmesos a avaluació mediambiental i mantenir la preceptiva avaluació per als nous establiments de turisme rural, siguin hotels rurals o agroturismes.

En aquest sentit volem recordar que tant en la política europea sobre turisme com en la mateixa exposició de motius de la Llei es defensa el desenvolupament sostenible com a element clau en el futur del turisme.

Capítol IV: Empreses comercialitzadores d'estades turístiques en habitatges

Per tal de garantir la qualitat d'aquests establiments suggerim la següent redacció per a l'article 52.5, segon paràgraf:

Els habitatges que es comercialitzin turísticament s'han de sotmetre a un pla de qualitat, el qual, juntament amb la periodicitat i els efectes, es determinarà reglamentàriament.

Capítol VIII: Empreses d'activitats d'informació, orientació i assistència turística

Els guies de turisme han de conèixer la llengua castellana o catalana necessària per a l'exercici de la professió a les Illes Balears, exigència que valoram positivament. Així mateix, entenem que per obtenir l'habilitació corresponent haurien d'acreditar una coneixements suficients de la cultura i l'entorn de les Illes o de l'illa en la qual actuï.

Trobam a faltar la figura dels guies de muntanya, que es podrien incloure en aquest mateix precepte, ja que han anat guanyant importància en els darrers anys i suposen un element important de desestacionalització. Amb la inclusió d'aquesta figura es clarifica el seu lloc en el marc turístic.

Sisena. Títol IV. Foment i promoció del turisme

Capítol I. Principis generals

1. L'article 72 regula el foment de la desestacionalització, la qual cosa és desitjable per al conjunt de la societat de les Illes. No obstant això, s'ha de tenir especial cura quan, en el paràgraf segon de l'apartat 4 indica que s'entén que una empresa turística contribueix a la desestacionalització quan acredita un període de més de 6 mesos l'any. El grau desestacionalització és diferent a cada una de les illes de Balears.

2. Proposam que l'article 73.1 adopti la següent redacció:

   L'Administració turística ha de promoure l'adaptació de la formació en turisme a les necessitats de les empreses turístiques establertes a les Illes Balears, i a la transformació contínua del sector turístic, <u>com també al desenvolupament</u> <u>sostenible i al desenvolupament social de les Illes Balears</u>,

fomentant una formació per a l'ocupació que sigui pràctica i especialitzada, ateses les peculiaritats del sector turístic i les empreses d'aquest sector.

3. A l'article 74 sobre la declaració d'interès turístic (DIT), encara que, finalment, el contingut de la seva regulació es remet a un reglament. Atès que la LTIB no determina amb exactitud els supòsits i els avantatges d'obtenir la DIT, amb l'excepció de l'impuls en la seva tramitació, l'habilitació legal serà escassa perquè el reglament pugui regular més enllà d'aquest supòsit. Per tant, s'hauria de regular i especificar, de manera semblant, per exemple, a com ho fa la Llei 4/2010 i normatives posteriors de desenvolupament, per les declaracions de les inversions d'interès autonòmic, els supòsits i, sobretot, els avantatges que tindrà un projecte que ha obtingut la DIT.

   També consideram que és competència legal més que reglamentària regular els beneficis que es deriven de la declaració d'interès turístic.

Capítol II. Inversió, reconversió i rehabilitació de zones turístiques

L'article 78 sobre reconversió i canvi d'ús en el seu apartat 3) estableix que el canvi d'ús turístic a residencial no podrà donar com a resultat habitatges de menys de 90 m^2 de superfície construïda, excepte en un 10% del nombre d'unitats que podran ser d'inferior grandària encara que superiors a 35 m^2 de superfície construïda. En tot cas, s'hauria d'indicar expressament una excepció a la grandària dels habitatges quan estiguin sotmesos a algun règim de protecció pública que determini el seu preu màxim de venda o lloguer. A més, el paràgraf 2n determina els usos a què s'haurà de destinar almenys un 10% de la superfície edificada. Aquests usos secundaris admesos són: establiment públic, administratiu, comercial, esportiu, docent sociocultural. No queda justificada exclusió d'altres usos que habitualment són usos compatibles amb el residència, com ara l'assistencial, l'administratiu institucional que permetria tenir una oficina d'informació turística, el recreatiu, etc. Sembla més convenient que siguin els planejaments municipals els que determinaran els usos admesos, a més del residencial, d'acord amb les característiques de l'entorn on es trobaran ubicats aquests edificis. Això sense perjudici que, fins que es definissin pel pla, els usos relacionats es mantinguessin com transitoris.

A més en el tercer paràgraf del mateix apartat 3 exigeix que cadascuna dels habitatges resultants del canvi d'ús hagi d'estar dotada d'una plaça d'aparcament a la parcel·la afectada o 200 metres de distància.

Per tal de flexibilitzar l'accés a aquesta situació es proposa que sigui eliminada la distància de 200 m deixant-lo obert a que puguin comptar amb una plaça d'aparcament a una distància raonable dels habitatges. A més seria convenient perquè prevalgui l'interès general turístic de la zona davant interessos particulars el habilitar un període d'audiència als edificis adjacents afectats pel canvi d'ús perquè sense tenir caràcter vinculant puguin efectuar les al·legacions pertinents al projecte.

Capítol IV. Baixes dels establiments d'allotjament turístic

1. L'article 87 regula la baixa definitiva. Com a mesura flexibilitzadora proposam que s'incorpori un sistema de reserva de places a favor del mateix explotador o dels establiments que funcionen sota una mateixa marca, de manera que s'incentivin les baixes definitives sense que el mateix titular hagi de comprar les seves pròpies places, sense perjudici que aquesta reserva pugui ser temporal i revertir a la bossa general si no és utilitzada en un termini d'1 any, o limitar-se per raons territorials, de manera que les places es quedin a la illa en la qual s'han donat de baixa.

2. L'article 89 regula les excepcions a l'article 88 i, entre elles la lletra g fa referència als *establiments d'allotjament de cinc estrelles quan per la singularitat, importància i significació d'un projecte d'arquitectura elaborat per arquitectes de renom i prestigi internacional resulti un interès marcat i una notòria conveniència per l'atractiu que pugui suposar per a l'illa en la qual estigués projectat, o que es tracti d'actuacions singulars o emblemàtiques que han de ser objecte d'un informe motivat efectuat per un comitè d'experts, constituït a tal efecte.*

   Consideram discriminatori l'excepció per raó de la persona que elabora el projecte. Consideram molt més rellevant el projecte en si, valorat objectivament, sense entrar en consideracions sobre l'autoria i, per tant, recomanam que s'elimini la referència a *elaborat per arquitectes de renom i prestigi internacional.*

Setena. Títol V. Control i qualitat turística

1. L'article 105 contempla les infraccions greus, entre les quals es troba la següent:

   k) Que qualsevol establiment d'allotjament turístic explotat sota la modalitat de pensió completa integral permeti l'extracció d'aliments o begudes de establiment per ser consumits fora d'aquest, llevat que siguin paquets d'excursions organitzades.

   Consideram que, atesa la dificultat de controlar les entrades i sortides dels clients de l'establiment, aquesta infracció hauria de ser lleu. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que aquesta infracció està vinculada a l'obligació del titular de l'establiment consisteix a informar als clients i disposar de cartells en llocs visibles sobre la prohibició d'extreure aliments i begudes.

2. Pel que fa a l'article 110, que regula la gradació de les sancions, recomanam que l'apartat 1.g es redacti de la manera següent:

   La posició de l'infractor en el mercat, quan la infracció afecti la competència.

   I això en atenció a que la posició de l'infractor en el mercat és irrellevant en altres casos.

3. En aquest mateix article, l'apartat 3 contempla la proporcionalitat de la sanció i la possibilitat que sigui més beneficiós per a l'infractor, la comissió de la infracció que el compliment de les normes. Consideram que en aquest cas, l'increment de la sanció hauria de ser fins el límit del benefici obtingut.

Vuitena. Disposicions addicionals

1. El contingut de la disposició addicional primera és més propi d'una disposició final, motiu pel qual recomanam que es traslladi.

2. Disposició addicional cinquena. La disposició addicional cinquena reprodueix el capítol I del Títol III de la Llei 4/2010, obrint un període extraordinari per a la regularització de les places turístiques d'allotjament, si bé amb algunes modificacions com la data fins a la qual han de estat inscrites en el Registre General d'Empreses, Activitats i Establiments Turístics. Si amb la Llei 4/2010 havien d'estar inscrits abans del 31 de desembre de 2007, amb l'Avantprojecte de llei, és l'1 de gener de 2012. D'acord amb la Llei 4/2012, el període dins el qual es podien sol·licitar les regularitzacions era de 2 anys, comptadors des de l'entrada en vigor de la Llei, és a dir, des del 23 de juny de 2010. En canvi, amb l'Avantprojecte de llei, és d'un any, de manera que implícitament s'amplia el termini inicial.

   Seria interessant conèixer el nombre de places regularitzades a l'empara de la Llei 4/2010 ja que si el termini per regularitzar d'acord amb ella acabarà el 22 de juny de 2012, en principi, tots els interessats haurien d'haver sol·licitat ja les corresponents regularitzacions, llevat, naturalment, dels inscrits amb posterioritat al 31 de desembre de 2007.

3. Les disposicions addicionals quarta, cinquena i sisena (aquesta atorga un termini de 4 anys a determinats establiments per a que superin els plans de modernització i qualitat del capítol III del títol IV) semblen més pròpies de disposicions transitòries, motiu pel qual recomanam que es traslladin.

4. La disposició final tercera i la cinquena fan referència a l'administració turística competent per al desenvolupament reglamentari de determinats aspectes de la llei, mentre que la quarta es remet als consells insulars per a la tramitació de les adaptacions dels plans territorials insulars i la redacció dels plans d'intervenció en àmbits turístics. Consideram, com ja hem indicat abans, que seria més aclaridor que en tots els casos s'indiqués quina és l'administració turística competent, de manera que s'eliminin dubtes i es millori la seguretat jurídica.

5. Les disposicions finals tercera, quarta i cinquena estableixen el termini de 6 mesos per a fer tot un seguit de desplegaments reglamentaris de la Llei. Recomanem que es faci amb la màxima agilitat possible.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei del turisme de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 3 de maig de 2012

VOT PARTICULAR DE LA CONFEDERACIÓ SINDICAL DE CCOO DE LES ILLES BALEARS I DE LA UGT DE LES ILLES BALEARS AL DICTAMEN 3/2012 DEL CES-IB RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE TURISME DE LES ILLES BALEARS

En primer lloc, lamentam que el Dictamen aprovat pel CES amb els vots de CAEB i dels Consells Insulars de Mallorca i Menorca no reflexa, en cap cas, els greus perjudicis que l'Avantprojecte de Llei de Turisme causarà al territori de les Illes Balears en cas que es converteixi en llei.

Una vegada s'aprovi aquesta norma tendrà rang legal i, per tant, tota la normativa reglamentària que reguli el sector turístic s'haurà de sotmetre i adaptar a les disposicions recollides en la llei, com ja s'indica en les disposicions finals. D'acord amb l'ordenament jurídic, els altres instruments de planejament s'han de sotmetre primer a les DOT, sense que això impedeixi que tenguin en compte altres lleis, però sense que altres lleis puguin prevaldré, en matèria d'ordenació territorial, sobre les DOT.

Així, la Llei reguladora de l'activitat comercial no pot modificar, encara que tengui el mateix rang legal, la normativa sobre ordenació del territori. I, els plans directors sectorials, siguin del sector que siguin, estan subjectes a les directrius d'ordenació territorial i als plans territorials insulars, i han de tenir en compte la normativa reguladora del seu sector específic. És a dir, aquesta llei (quan s'aprovi) i les directrius d'ordenació territorial tenen el mateix rang legal però, pel principi d'especialitat, els instruments de planejament general ho són per al desenvolupament de la política territorial de les Illes Balears i no per al desenvolupament d'una activitat econòmica, d'acord amb l'article 3 de la Llei 14/2000, de la mateixa manera que la llei del turisme regularà aquest sector econòmic i no altres àmbits com ara l'ordenació territorial.

Per tant, aquesta llei, quan s'aprovi, s'haurà d'inserir en un conjunt normatiu en el qual ja hi ha altres àmbits la regulació dels quals ha de ser respectada. Per això, per tal d'evitar ambigüitats i els dubtes que s'han generat al llarga de la tramitació de l'avantprojecte en diversos sectors, consideram que no s'haurien d'aprovar articles com el 5, 70, 75 o 77, sense eliminar tot allò que pugui indicar la primacia de la normativa turística sobre qualssevol altres, en especial de l'ordenació del territori.

Aquest Avantprojecte, ple d'excepcions, dispenses i conceptes jurídics indeterminats, no persegueix altra cosa que beneficiar el sector hoteler I el de la construcció. No hi ha infracció que poguessin haver comès els hotelers, per greu que aquesta fos, que no trobi en aquest Avantprojecte la manera de ser perdonada i convertida en "fet consumat".

No contents amb això, engeguen la fàbrica de "pelotazos" que suposarà el canvi d'ús, arribant fins i tot a suggerir que puguin construir-se habitatges protegits (HPO) de forma indiscriminada en zones d'ús turístic. Amb aquesta Llei (quan s'aprovi) es permetrà que hotels obsolets, amortitzats una vegada i una altra, entre els quals s'inclouen bastants que han vingut operant sense llicència d'obertura o infringint altres normes, es converteixen en apartaments residencials en llocs privilegiats, en sòl destinat a ús turístic, propiciant guanys escandalosos als actuals propietaris de la planta hotelera.

Aquestes polítiques que propugna i afavoreix l'Avantprojecte de LLei turística i que el Dictamen aprovat pel CES no qüestiona, juntament amb la implantació de la figura del

"condohotel", portarà a centenars o milers de treballadors a engrossir les files de l'atur en la nostra Comunitat.

Basant-nos en tot l'anterior i tenint en compte que ni una sola de les esmenes proposades pels Consellers de CCOO i UGT s'han recollit en el text del dictamen aprovat, consideram oportú ANNEXAR la proposta íntegra de dictamen que presentam els sindicats, per a que, finalment, el coneixement sobre la qüestió d'aquells que han de decidir amb els seus vots sobre la modificació o aprovació d'aquest Avantprojecte en seu parlamentària sigui així més complet i tenguin complida constància de l'opinió dels agents socials més representatius a la CAIB.

Palma, 4 de maig de 2012

Juan Herranz Bonet	Francesc Mellado Serra
Conseller del CES per UGT	Conseller del CES per CCOO
Comissió Permanent	Comissió Permanent

ANNEX

III. Observacions generals

Prèvia. La sol·licitud de dictamen al·lega la necessitat de tramitar-lo per via d'urgència, però no justifica aquesta necessitat d'acord amb el Decret 67/2010, de 28 de maig, del CES i, de fet, tot el procediment s'ha tramitat amb aplicació dels terminis ordinaris, sense reduir-ne cap fins arribar al dictamen d'aquest Consell.

Consideram que no és pertinent, en atenció a les característiques del propi Consell i a la importància per al conjunt de la societat de les Illes Balears de l'Avantprojecte de llei que es sotmet a dictamen, aplicar el procediment d'urgència.

S'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan col·legiat de consulta i assessorament creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació. El procés d'elaboració de dictàmens implica que els 36 consellers poden intervenir, s'ha de reunir una comissió de treball composta per sis membres, encarregada de discutir i elaborar una proposta i, finalment, ha de ser el Ple o, per delegació, la Comissió Permanent del CES qui, amb el debat previ corresponent, aprovi el dictamen. És, per tant, un procediment que exigeix un temps de reflexió i que no és en cap cas recomanable en els casos d'avantprojectes de llei per la importància i conseqüències que tenen envers la societat de les Illes Balears ja que s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat.

Compartim el desig que una nova regulació amb matèria de turisme es pugui aplicar el més aviat possible. No obstant això, hem de vetllar per una adequada participació de la societat civil organitzada, cosa que, en atenció a la complexitat de la norma i a la multiplicitat d'opinions a tenir en compte en la construcció de l'opinió del CES, no es pot aconseguir si aplicam el procediment previst per a casos d'urgència.

Entenem, així mateix, que el procediment d'urgència ha de ser un procediment excepcional i no pot fer-se servir per acurçar alguns terminis dins del procediment d'elaboració normativa, però no d'altres. És a dir, la urgència ha de ser coherent dins l'expedient al qual s'aplica.

D'acord amb tot això, per tal d'agilitzar els terminis sense que afecti el temps necessari per valorar l'Avantprojecte de llei, la Comissió Permanent de 10 d'abril va decidir convocar la propera sessió per al dia 3 de maig, de manera que no s'exhaureix el termini màxim de 45 dies, però es disposa de temps suficient per a que els consellers puguin participar en l'elaboració del dictamen.

Primera. Les lleis són instruments normatius mitjançant els quals la societat es regula a sí mateixa i estableix els límits necessaris per assegurar la convivència entre grups amb interessos contraposats. Per tant, les lleis han de ser el més justes possibles i han de respondre als principis constitucionals, entre els quals destaca el principi d'igualtat, segons el qual qualsevol tracte diferenciat ha de ser degudament justificat. És a dir, s'ha de tractar de manera igual als iguals i de manera diferent als que no són iguals. En aquest sentit, consideram que tota dispensa ha de trobar-se recolzada per una justificació basada en criteris objectius i comprovables.

Les lleis han de proporcionar seguretat jurídica, els ciutadans han de saber què han d'aplicar i les conseqüències dels seus actes, seguretat que es veu limitada amb profusió d'excepcions, dispenses i conceptes jurídics indeterminats, com els que es troben al llarg de l'articulat de l'Avantprojecte de llei del turisme.

Com ja manifestàvem al dictamen 30/2010, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears "l'activitat turística és el motor de l'activitat econòmica a les Illes Balears i, per tant, consideram que s'ha de garantir una prestació de serveis de qualitat, tant envers els clients de l'activitat com envers els treballadors i l'entorn. Per això valoram de manera positiva aquesta regulació així com que s'hagi fet amb la participació dels agents socials. Més encara, som conscients que l'elaboració de les normes amb el consens de tots els implicats duu a la consecució de normes més duradores i de més fàcil aplicació."

Segona. Reconeixem la importància dels turisme com a principal sector de desenvolupament econòmic i benestar social a les Illes Balears i, per tant, acollim amb interès la nova regulació, que implica que, amb la Unió Europea i la iniciativa del Govern d'Espanya d'aprovar un nou Pla Integral del Turisme 2012-2016, el Govern de les Illes Balears considera que el turisme com a generador de riquesa necessita un nou impuls i un nou marc per adaptar-se als reptes i oportunitats a què s'enfronta en l'actualitat.

En l'esmentat dictamen 30/2010, ja ens pronunciàvem en aquest sentit:

> "El turisme és, en tots els estats membres de la Unió Europea, si bé no en tots al mateix nivell, un motor de desenvolupament econòmic i social de les regions. El

Comitè de les Regions va emetre un dictamen relatiu a la correlació entre el mercat de treball i les necessitats regionals en el sector del turisme (2009/C 200/03), en el qual fa el següent reconeixement:

El turisme du a terme una Contribució fonamental al PNB en tots els estats membres encara que la importància com activitat empresarial difereix molt d'un estat membre a un altre, tant en el marc de les economies nacionals com des del punt de vista del desenvolupament econòmic a escala local i regional.

La indústria del turisme s'enfronta a una sèrie de reptes, principalment el que planteja la recessió econòmica. En aquest context, la necessitat d'estimular la indústria turística i reforçar l'esperit de l'empresa en aquest sector és urgent, en especial degut a la dimensió social del turisme en els àmbits d'ocupació i la cohesió social i regional.

El desenvolupament turístic ha de ser sostenible, a fi de no malbaratar els recursos naturals ni destruir l'entorn natural. El turisme ha de respectar la riquesa natural de cada regió i ha d'aprofitar-la promovent un desenvolupament turístic que sigui viable i modern, amb l'objectiu de conservar i revaloritzar el medi ambient, protegir-lo per les generacions futures i crear les condicions que generin noves oportunitats d'ocupació.

D'acord amb això, una regulació moderna del sector turístic hauria d'afavorir el desenvolupament econòmic de les empreses i la millora de la seva competitivitat, la millora de les condicions dels llocs de treball i un desenvolupament turístic sostenible."

No obstant això, volem advertir del perill de subordinar la planificació territorial a l'interès turístic. El turisme és, amb diferència, la primera indústria de les Illes Balears, però ens hem de demanar quins són els atractius que generen tot aquest moviment de persones cap a les Illes i arribarem a la conclusió que la riquesa mediambiental n'és un factor clau. El turisme de qualitat vol gaudir del paisatge i de la riquesa natural que pot trobar sense sortir d'Europa, a poques hores d'avió de les seves residències. No parar atenció al patrimoni natural pot suposar tornar enrere vàries dècades i generar perjudicis que són molt difícils de reparar.

Tercera. Consideram que la regulació de qualsevol sector econòmic que tengui vocació d'estabilitat en el temps requereix d'un alt nivell de consens social, cosa que desaconsella la tramitació amb presses i urgències. Així mateix, lamentam que no s'hagin fet servir els mecanismes de diàleg i el bagatge que aporta la Mesa de Turisme, en la qual estan representats els agents socials més representatius i que ha acordat les línies d'actuació que configuren el Pla estratègic del sector turístic sobre la base del consens social. No hem d'oblidar la funció constitucional que exerceixen aquestes organitzacions empresarials i sindicals més representatives en la defensa i promoció dels interessos econòmics i socials, la qual justifica sobradament la seva participació, no només com a oient, sinó com a autèntic actor, en l'elaboració de normes i en la projecció i desplegament de les polítiques públiques.

Quarta. Per la importància que té el sector turístic a les Illes Balears és primordial conèixer de forma rigorosa la contribució del turisme al creixement econòmic regional. El Pla estadístic 2010-2013 de les Illes Balears contempla l'operació 77201-010 relativa als comptes satèl·lits sobre el turisme de les Illes Balears essent la institució responsable per a la seva realització l'IBESTAT.

Els comptes satèl·lits del turisme són l'instrument més adient per fer una estimació el més acurada possible sobre les principals macromagnituds del sector turístic i poder estimar la importància del sector dins del conjunt de l'economia regional. No obstant això, aquesta informació estadística, que ens ajudaria a millorar-ne el coneixement del nostre sistema productiu regional encara no està disponible a dia d'avui. En el seu defecte existeixen els estudis sobre l'impacte econòmic del turisme per diferents economies regionals realitzats per EXCELTUR, entre els quals s'inclou el relatiu a les Illes Balears (Impactur del 2006).[1]

Aquest estudi va ser recollit i profusament comentat a l'apartat 8.9. "Les principals macromagnituds del sector turístic" a la Memòria del CES 2006 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears, pàgines 231 a 234. Segons la Memòria del CES, en aquest estudi d'Exceltur, s'estima que l'aportació del turisme al PIB de les Illes Balears és del 48% i representa el 31,5% del total d'ocupats.

La comparació de l'impacte del turisme a les Illes Balears en relació amb altres comunitats autònomes que disposen també d'estudis d'Impactur (Andalusia, les Canàries, Comunitat Valenciana i Galícia) i amb el conjunt de l'Estat reflecteix que les Balears i Canàries se situen en tots els casos com les primeres comunitats autònomes en especialització turística.

L'estudi també permet desglossar els efectes directes i indirectes del turisme sobre l'economia de les Illes Balears. Els efectes directes calculen els impactes generats sobre les branques d'activitat que estan en contacte directe amb el turista: hotels, restaurants, agències de Viatges, empreses de lloguer de cotxes, comerç turístic, transport turístic, etc. Aquests efectes directes representen el 28,4% del PIB i el 22% de l'ocupació regional.

Els efectes indirectes comptabilitzen els impactes multiplicadors generats per l'activitat turística directa sobre altres branques d'activitat que són proveïdores de béns i serveis intermedis perquè les branques d'activitat turística directa puguin desenvolupar la seva activitat. En aquest cas, les activitats que estan indirectament relacionades amb el turisme són: les indústries de l'alimentació i de begudes, productes agrícoles, empreses tèxtil, impremta i arts gràfiques, empreses d'electricitat, gas i aigua, construcció, manteniment, consultoria a empreses turístiques, etc. Aquests efectes indirectes representen el 19,6% del PIB i el 9,5% de l'ocupació regional.

---

[1] *Vegeu: Impactur 2006. Estudio del impacto económico del turismo sobre la economía y el empleo:* resumen de los principales efectos e indicadores. Palma: Conselleria de Turisme i Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació del Govern de les Illes Balears, Exceltur, 2007. Sobre aquest tema també es poden consultar els treballs de C. POLO i E. VALLE. "An assessment of the impact of tourism in the Balearic Islands". Tourism Economics, 14 (3) (2008), p. 615630; i el Llibre Blanc del Turisme de les Illes Balears. Cap a una nova cultura turística (2009), p. 38-49.

Cal fer notar que les relacions entre els efectes directes i els totals generats ens expliquen els efectes multiplicadors, que en el cas del PIB són de l'1,69 i en el cas de l'ocupació són de l'1,43, és a dir, que per cada 100 euros de PIB generats directament pel sector turístic es generen indirectament 69 euros addicionals (efecte superior en un 6,5% a l'efecte multiplicador de l'economia espanyola), i que per cada 100 ocupacions creades directament per les activitats turístiques, es generen indirectament 43,1 ocupacions addicionals en altres activitats (efecte inferior en un 47,2% a l'efecte multiplicador de l'economia espanyola).[2]

L'informe Impactur del 2006 també estima el valor de la demanda turística de les Illes Balears. Els seus principals components són els que es desglossen a continuació. El consum turístic interior representa el 15,1%, és a dir, el Consum final de les famílies residents en turisme i el consum individual de les administracions públiques o despesa del Govern de les Illes Balears, dels Consells insulars i de les entitats locals en serveis culturals, recreatius o personals per cobrir les necessitats individuals dels turistes durant la seva estada a les Balears. El consum turístic receptor té un pes del 73,8%, és a dir, el consum de les famílies no residents nacionals, i el consum dels turistes estrangers. La formació bruta de capital o inversió turística té un pes del 9,1%. Per acabar, el consum col·lectiu de les administracions públiques a les Illes Balears, que agrega les despeses de les administracions públiques en Conceptes Vinculats amb l'activitat turística, com ara promoció turística, seguretat, administració de competències turístiques, la qual no es pot imputar de forma individual a cada turista, té un pes del 2%.

La major especialització turística a les Illes Balears també es demostra per l'anàlisi de l'aportació de la inversió turística sobre el total de la inversió, ja que, mentre que aquest percentatge a les Balears arriba al 21%, a Espanya és del 4,5%.

Igualment s'estima que la contribució dels imposts vinculats a l'activitat turística (imposts lligats a la producció, taxes i altres imposts, imposts sobre productes (IVA i imposts especials, principalment), renda de les persones físiques vinculades a l'activitat turística, i, l'impost de societats de les empreses turístiques) representen el 47% del total de la recaptació tributària que s'obté a les Balears per part de l'Administració de l'Estat, l'Administració autonòmica, els consells insulars i els ajuntaments. Els imposts sobre productes representen el 69% del total dels imposts vinculats a l'activitat turística per aquest conjunt d'administracions públiques.

Cinquena. A nivell europeu, tant la Comissió Europea com el Comitè Econòmic i Social (en endavant, CESE) han reconegut la importància d'aquest sector en el conjunt de l'economia europea, com a element de promoció dels Valors europeus i com a competència transversal que es veu influenciada per les diferents polítiques que

[2] La diferència és l'efecte fugida d'ocupació generada per la diferent composició de l'oferta d'allotjament turístic, que determina una forta especialització cap al turisme de segona residència, en què les Balears presenten la màxima especialització de l'Estat. (Vegeu l'apartat 8.6.7. «El turisme de segona residència» de la Memòria del CES 2006.)

s'adopten en la Unió Europea, especialment les de transport, educació, ocupació, investigació i innovació, canvi climàtic, mercat interior, seguretat,... Com a reflex d'aquesta rellevància, el Tractat de Lisboa ha dedicat el títol XXII al turisme amb la pretensió de fomentar el desenvolupament de les empreses d'aquest sector i de propiciar la cooperació entre els estats membres.

La Comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions - Europa, primer destí turístic del món: Un nou marc polític per al turisme europeu, de 30 de juny de 2010, fa tota una sèrie d'observacions amb les quals posa de manifest el caràcter transversal del turisme. Manifesta que el turisme és un exemple de manual sobre la necessitat de conciliar el creixement econòmic i el desenvolupament sostenible, incloent-hi la dimensió ètica. A nivell europeu, el turisme serveix com a element per reforçar la imatge d'Europa en el món, projectant els nostres valors i promovent els atractius del model europeu, resultat de segles d'intercanvis culturals, diversitat lingüística i creativitat.

Amb l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa es reconeix la importància del turisme i la possibilitat que la Unió Europea coordini i impulsi les accions dels estats membres.

Considera la Comissió Europea que el turisme s'enfronta a tota una sèrie de reptes que són a la vegada oportunitats, entre els que destaquen els següents: la crisi econòmica, la competència global, els canvis demogràfics amb increment de la població major de 65 anys, el canvi climàtic, que podria implicar una reestructuració dels models de viatges i afectar a determinats destins, les noves tecnologies, que generen canvis en les relacions entre els consumidors i les empreses.

A la llum d'aquests reptes i oportunitats, els negocis del sector turístic, en particular les PIMES, no sempre estan en posició d'adaptar-se ràpidament, atesos els recursos financers limitats i la manca de qualificació dels treballadors.

El marc d'acció europeu, segons la Comissió Europea, ha de fomentar la prosperitat del turisme a Europa i, a la vegada, ha de donar resposta a les preocupacions relatives a aspectes socials, de cohesió territorial, com també la protecció i la capitalització dels recursos naturals i culturals.

Sisena. El dictamen del CESE, de 21 de setembre de 2011, sobre la dita Comunicació de la Comissió Europea, fa tota una sèrie d'observacions. Considera que els reptes que afecten aquest sector són els que s'han mantingut al llarg dels anys, com ara l'estacionalitat, unes condicions de feina precàries, l'atur estructural, la manca d'accés de les PIME a un finançament adequat per adaptar-se a situacions sempre canviants i la innovació en el sector.

Reconeix la importància del turisme en el creixement econòmic, el desenvolupament sostenible i l'ocupació a Europa, representant una vessant important en la vida dels ciutadans europeus.

El CESE considera que s'han d'avaluar les repercussions del canvi climàtic per al turisme a nivell dels estats membres i adoptar les mesures d'adaptació que siguin adequades.

Pel que fa a la formació dels professionals del turisme, el CESE és conscient de la necessitat que la formació que s'ofereixi en aquest sector no només estigui reconeguda en la Unió europea, sinó que sigui d'alt nivell per tal de crear vertaders professionals en el sector. Considera que la formació dels treballadors és una inversió capital per al turisme europeu i, en particular, per a les PIME, ja que la introducció de les noves tecnologies i de nous mètodes de feina ha generat una demanda de personal qualificat. Així mateix, considera que s'han d'adoptar mesures per evitar l'atur estructural en les empreses turístiques, per millorar tant la qualitat i l'estabilitat de l'ocupació com la rendibilitat de les empreses.

El CESE reconeix que les diferents destinacions turístiques tenen diferents necessitats i atreuen a vetes de mercat diferents, per tant, els estats membres tenen interès en desenvolupar el seu propi model turístic i la seva pròpia dinàmica. Així permet que la diversitat del patrimoni cultural, de l'entorn natural, de la gastronomia, els vins i la història ofereixi als visitants experiències diferents. En aquest sentit, proposa desenvolupar més vessants específiques del turisme, com són el turisme cultural, el social, el gastronòmic i l'agroturisme, el turisme esportiu, el turisme de salut, sense barreres, de congressos, etc., en una política europea de diversificació de l'oferta i d'atenció a nous mercats emergents.

Les PIME representen la major part de les empreses del sector turístic, motiu pel qual s'ha d'explotar el seu dinamisme i ajudar-les a desenvolupar la seva activitat empresarial, tenint en compte la seva aportació a la Conservació del patrimoni cultural i el desenvolupament de les societats locals. Considera que són les PIME les que absorbeixen l'atur de base (immigrants econòmics, persones sense qualificació) i el redueixen significativament, a la vegada que ocupen a una part substancial de la població activa i redueixen així l'exclusió social. El sector privat ha de ser part integrant d'àmbits com la promoció i la Comercialització turística i el suport a l'ocupació i, a la Vegada, és necessari fomentar la creació de xarxes entre les empreses turístiques.

Pel que fa a les regions europees, el CESE proposa que es promoguin millor com a productes turístics europeus els itineraris culturals, la creació cultural contemporània, els llocs naturals protegits i la protecció i promoció d'edificis i les empreses tradicionals, el turisme de salut i benestar, el turisme termal, el turisme educatiu, el turisme enogastronòmic, el turisme històric, el turisme religiós, l'agroturisme, el turisme rural i el turisme que valoritza el patrimoni marítim, protegint i preservant les tradicions culturals i gastronòmiques, sense oblidar els vestigis culturals submarins. No sempre és necessari incrementar l'oferta de llits, sinó que s'ha d'invertir en la millora de la qualitat dels serveis i infraestructures dels establiments, innovant en noves ofertes com en estacions termals, centres de benestar, etc.

Setena. L'exposició de motius de l'Avantprojecte de llei fa referència, com ja hem dit, a la Declaració de Madrid, de 15 d'abril de 2010, dels ministres dels estats membres de la Unió Europea i a les quatre prioritats per aconseguir l'objectiu principal de fomentar la competitivitat del sector i la sostenibilitat del mode de desenvolupament.

Aquestes quatre prioritats conformen l'esquema sobre el qual s'ha de construir el nou marc d'acció del turisme que la Comissió pretén desplegar amb els estats membres i els principals operadors turístics i que, per tant, s'han d'aplicar a les Illes Balears. Aquest esquema té com a objectiu principal fomentar la competitivitat del sector sense oblidar que està estretament relacionada amb el mode de desenvolupament, objectiu clarament relacionat amb la nova estratègia econòmica de la Unió, "Europa 2020."

En referència a "Europa 2020", en el document es pot llegir que: "El nucli d'Europa 2020 hauria d'estar constituït per 3 prioritats:

- Creixement intel·ligent: desenvolupament d'una economia basada en el coneixement i la innovació.
- Creixement sostenible: promoció d'una economia que faci servir més eficaçment els recursos, que sigui verd i més competitiva.
- Creixement integrador: foment d'una economia amb un alt nivell d'ocupació que redundi en la cohesió econòmica, social i territorial."

Doncs bé, entenem que difícilment es poden utilitzar eficaçment els recursos, quan és justament el territori, un dels més delicats de tots, el que, amb aquest Avantprojecte de llei sembla que queda subordinat a altres interessos.

Estem d'acord en donar compliment, amb la Llei del turisme, als quatre eixos de la Declaració de Madrid de 15 d'abril de 2010, a què fa referència l'exposició de motius: a) fomentar la competitivitat del sector turístic a Europa; b) promoure la diversificació de l'oferta turística; c) promoure el desenvolupament d'un turisme sostenible, responsable i de qualitat, i d) consolidar la imatge i la visibilitat d'Europa, com a conjunt de destinacions sostenibles u de qualitat. Ara bé, consideram, que algunes de les previsions de l'Avantprojecte de llei posa en perill aspectes com la diversificació de l'oferta turística i el desenvolupament del turisme sostenible, responsable i de qualitat.

IV. Observacions particulars

Primera. L'expedient tramés per dictamen ha gaudit d'un termini ample d'audiència i d'informació pública, possibilitat així que la societat participi en la configuració del model turístic, fet que valoram positivament. Malgrat això, i com ja hem indicat en les observacions generals, no s'ha consultat la Mesa de Turisme, cosa que entenem que hauria estat profitós.

També es troba a faltar una explicació més detinguda dels canvis abordats en la llei en relació amb la regulació encara vigent (com la desaparició dels campaments de turisme) i el raonament dels motius que han dut a que moltes de les al·legacions presentades no hagin estat tengudes en compte, malgrat l'esforç dels interessats per justificar-les.

A continuació farem tota una sèrie de consideracions en relació amb el text de la norma.

Segona. Relativa a l'exposició de motius

1. Valoram la claredat expositiva i l'estructura adoptada, que ajuda a comprendre els objectius de la norma i, per tant, a apreciar amb més fonament i criteri el contingut dels preceptes de l'Avantprojecte de llei, si be, com ja hem indicat, es troba a faltar la justificació de determinats canvis en relació amb la normativa vigent que ajudaria a entendre millor el nou enfocament.

2. Pel que fa a la primer apart de l'Exposició, es fa referència a l'article 24 de l'Estatut d'autonomia on afirma que "els poders públics de la comunitat Autònoma han de reconèixer l'activitat turística com a element econòmic estratègic de les Illes Balears i estableix que el foment i l'ordenació de l'activitat turística s'han de dur a terme <u>amb l'objectiu de fer-la compatible amb el respecte al medi ambient, al patrimoni cultural i al territori</u>, i també amb polítiques generals i sectorials de foment i ordenació econòmica que tinguin com a finalitat afavorir el creixement econòmic a mitjà i a llarg termini".

   Aquest objectiu de compatibilitat es posa en perill en l'article 5 relatiu a l'ordenació de l'oferta turística on sembla que situa els plans d'intervenció en àmbits turístics en un nivell superior als plans territorials insulars, cosa que pot suposar una contradicció amb l'Estatut d'Autonomia.

   Finalment, respecte al darrer paràgraf, que fa esment de l'article 70 de l'Estatut d'autonomia, hauria de distingir entre competències i funcions i serveis. És a dir, i seguint la doctrina del Consell Consultiu (per tots, veure el dictamen 33/2011), les competències dels consells insulars deriven de l'Estatut d'Autonomia amb independència que s'hagin transferit les funcions i serveis o no, fet que s'ha de tenir en compte en els desplegaments reglamentaris que es facin.

3. La Segona part de l'Exposició de motius fa una explicació de l'evolució del sector turístic i de les causes que a judici del redactor han permès la pèrdua de competitivitat i que es mouen principalment en termes de carències i rigidesa normatives. Estem d'acord en què la normativa sobre ordenació del territori requereix una revisió en profunditat però entenem que no és l'Avantprojecte de llei de turisme l'instrument adequat per a fer-ho ni es pot fer servir aquesta norma per establir tot un seguit d'excepcions a la seva aplicació. Més encara, consideram que no es pot emprendre una regulació d'aquesta envergadura sense la participació activa de tota la societat, encara que això suposi procediments més llargs.

   Som conscients de la necessitat d'emprendre inversions per reconvertir algunes zones de les Illes, i de les dificultats per a què sigui l'administració pública la que lideri aquestes inversions, però aquesta reconversió s'ha de fer tenint en compte no només la rendibilitat econòmica que pugui rebre un sector empresarial, sinó les implicacions per a tot el teixit empresarial, per a la qualitat de vida dels treballadors i dels ciutadans balears i per als turistes que triïn les nostres illes com a destí de les seves Vacances i, també, els criteris que la Unió Europea ha considerat adients per al desenvolupament del turisme: sostenibilitat, diversitat de l'oferta i responsabilitat.

4. L'apartat cinquè, en el paràgraf tercer disposa que:

   En aquest escenari, és bàsic incentivar el desenvolupament de models innovadors, creatius, competitius, moderns, flexibles i sostenibles, que facin atractiva la inversió en la indústria del sector turístic, tan necessària per a la reconversió d'un model que ha quedat obsolet i que al seu torn dinamitzi l'economia de les Illes Balears.

   Entenem que aquest Avantprojecte de llei és una oportunitat única per definir els paràmetres de desenvolupament de models innovadors, creatius, competitius, moderns, flexibles i sostenibles d'acord amb els objectius de l'Estratègia 2020 de la Unió Europea, i amb l'objectiu de millorar la qualitat mitjançant la reconversió d'infraestructures i la incorporació de nous serveis, d'acord amb l'ordenament jurídic.

   També fa referència al problema de l'estacionalitat i manifesta la voluntat de combatre-la. Consideram que aquesta característica del turisme balear es pot combatre amb la potenciació del medi rural i del medi ambient, del turisme actiu i esportiu, del turisme social, del gastronòmic i, en definitiva, de l'aprofitament dels recursos que ofereixen les Illes, motiu pel qual és fonamental apostar per la diferenciació per protegir l'entorn de manera que sigui un atractiu turístic com és a altres països, i crear rutes i itineraris que facilitin els turistes el coneixement de la nostra cultura.[3]

5. Valoram positivament l'aposta d'aquesta llei per "*la cooperació entre les diferents administracions de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i també amb els agents socials de més representativitat del Sector, de manera que permet un marc normatiu que fa possible la reconversió de la indústria turística balear*". Entenem que és des de la cooperació i la col·laboració entre les administracions públiques i els agents socials que es pot avançar en un model de desenvolupament sostenible.

   Volem manifestar el desig que aquesta aposta sigui real i efectiva i que, per tant, es recuperin i es respectin els acords de la Mesa de Turisme i s'aprofiti el bagatge i la feina duta a terme en el sí d'aquest organisme en els darrers anys, com ara l'Acord global de la Mesa de Turisme de 16 de juny de 2009, en el qual es tracten pràcticament totes les qüestions estratègiques relatives al turisme.

6. En l'apartat VI fa una exposició del contingut de l'Avantprojecte de llei on crida l'atenció el paràgraf relatiu als plans integrals d'intervenció en els àmbits turístics:

   "Es posa en relleu la necessitat que els plans d'intervenció en els àmbits turístics estiguin absolutament coordinats amb els plans territorial insulars de cada una de les illes. Aquesta acció és la base del que ha de ser el Pla integral de turisme de les Illes Balears, en què han de confluir les accions en

[3] Vegeu l'epígraf "L'estacionalitat" de l'apartat dedicat al turisme del capítol I de la Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears (diversos anys).

les matèries següents: territori, producte, qualitat, intel·ligència de mercats, promoció i formació."

Entenem que essent aquests plans d'intervenció uns plans directors sectorials, són els que han de respectar els plans territorials i no a l'inrevés, com sembla que es desprèn de la lectura de l'Avantprojecte.

En aquest sentit s'ha de tenir en compte que s'està debatent el *Pla Integral de Turisme España 2012-2016*, amb la participació d'algunes Comunitats autònomes Com les Illes Balears. El nou Pla ha de tenir en compte El Pla del Turisme Espanyol Horitzó 2020 i el Pla 08-12, que el desenvolupa. (Sobre aquests plans: Vegeu la Memòria del CES 2009 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears, pàgines: 183 i 184.). Amb motiu del debat obert sobre el nou Pla Integral de Turisme 2012-2016 per tal de fer front als principals reptes del turisme espanyol, cal destacar que l'opinió dels experts es decanta per apostar per polítiques de marca, qualitat i millora de la sostenibilitat del model turístic, que permetin millorar substancialment la competitivitat de la indústria turística. (Vegeu: "Retos estratégicos del turismo español: 2012-2016". Hosteltur.com, abril, 2012).[4]

7. Finalment, volem deixar constància que la quarterada és el sistema de superfície mètrica a Mallorca, però que no és compartida per la resta d'illes, motiu pel qual el següent paràgraf de l'exposició de motius s'ha de modificar:

   "Quant als establiments d'allotjament de turisme rural, les principals novetats consisteixen en l'adaptació de les superfícies requerides pels hotels rurals i els agroturismes a múltiples del sistema de Superfície mètrica propi de les Illes Balears, <u>que és la quarterada</u> (…)."

Tercera. Relativa al títol preliminar. Disposicions generals

1. L'article 4 estableix els criteris i principis que han de regir l'actuació administrativa. Entre els que s'estableixen volem destacar els següents:

   a) L'ordenació de l'oferta turística mitjançant la correcció de les deficiències i els desequilibris de la infraestructura turística, de manera que s'elevi la qualitat dels serveis, les instal·lacions, els establiments i els equipaments.

   El compliment d'aquest criteri es posa en perill per la pròpia Llei en el sentit que fent servir la tècnica de les excepcions i dispenses pot acabar per generar més desequilibris i perjudicar, per tant, la qualitat dels serveis.

   g) La sensibilització dels ciutadans sobre els beneficis del turisme i la importància que té el tracte respectuós i amable amb els turistes, així com la preservació dels valors i els recursos turístics de les Illes Balears.

---

[4] En la mateixa línia vegeu: "Reptes de futur" a *Llibre Blanc del Turisme de les Illes Balears*. *Cap a una nova cultura turística* (2009), p. 358-383.

Per tal que els ciutadans considerin els beneficis del turisme és necessari, a més de campanyes de sensibilització, seria interessant i més efectiva una actuació proactiva del sector turístic en la qual es mostri l'interès en la preservació i difusió dels valors culturals i dels recursos turístics, de manera que la visió, massa estesa i no adequada a la realitat, de l'empresari hoteler com a destructor de territori i generador d'ocupació no qualificada, es transformi en la d'un sector responsable que reinverteix beneficis en les Balears.

2. Respecte dels plans d'intervenció en àmbits turístics de l'article 5, volem recordar que, com a plans directors sectorials que són, estan subjectes a les directrius d'ordenació territorial i als plans territorials insulars, malgrat el que disposen els apartats 3, 4 i 6 d'aquest article.

   Així mateix, i pel que fa a l'apartat 5 d'aquest article, volem advertir sobre la proliferació d'excepcions a l'aplicació de la llei que es troben al llarg de l'articulat, excepcions que, en moltes vegades, com ara aquesta, no es troben degudament justificades ni en la mateixa Llei ni en la memòria. El darrer paràgraf disposa que

   > Els instruments de planejament general han de delimitar zones aptes per als usos turístics i usos interrelacionats i s'han de subjectar al que disposa aquesta Llei.

   En relació amb aquest precepte, Volem recordar que els instruments de planejament general ho són per al desenvolupament de la política territorial de les Illes Balears i no per al desenvolupament d'una activitat econòmica, d'acord amb l'article 3 de la Llei 14/2000. En aquest sentit, les directrius d'ordenació territorial (en endavant, DOT) tenen rang legal i per tant, no s'han de sotmetre a una norma del mateix rang ja que pel principi d'especialització, les DOT són les competents en la regulació de l'ordenació territorial. D'acord amb l'ordenament jurídic, doncs, els altres instruments de planejament s'han de sotmetre primer a les DOT, sense que això impedeixi que tenguin en compte altres lleis, però sense que altres lleis puguin prevaldre, en matèria d'ordenació territorial, sobre les DOT.

Quarta. Relativa al títol I. Competències i organització administrativa Aquest títol està dividit en dos capítols, el de competències i el d'organització administrativa

1. Pel que fa a les competències, els articles 6, 7 i 8 estableixen les que corresponen a la comunitat autònoma de les Illes Balears, als consells insulars —en base a l'article 70 de l'Estatut d'autonomia, que regula les competències pròpies— i als ajuntaments, respectivament. Aquesta delimitació competencial, que s'ha d'entendre que es fa a títol enunciatiu i així hauria de constar en el text, s'ha de veure reflectida al llarg del text de la Llei, respectant tant el que es disposa a l'Estatut d'autonomia com a les lleis de transferències i, pel que fa a l'àmbit local, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local (article 25), i tenint cura que no es produeixin vulneracions

competencials, no només en matèria de turisme sinó en altres matèries com ara urbanisme i ordenació del territori.

No hem d'oblidar que la Llei del turisme de les Illes Balears és una llei sectorial, que, com bé diu en l'article primer, té per objecte l'ordenació, la planificació, la promoció, el foment i la disciplina del turisme i de la qualitat en la prestació de serveis turístics de les Illes Balears en el marc de l'Estatut d'autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic. Per tant, no pot entrar a regular matèries que no siguin estrictament de caràcter turístic, ni derogar tàcitament normes de rang igual però d'altres disciplines, ja que si ho fes es produiria una "invasió" de competències per raó de la matèria.

2. Quant a les competències dels consells insulars, cal tenir en compte que la modificació de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, suposà un canvi en el sistema de descentralització de l'administració autonòmica on és el mateix Estatut el que estableix les competències de cada institució i, en conseqüència, ja les hi queden atribuïdes. Així doncs, les competències en matèria de turisme ja estan atribuïdes estatutàriament tant al Govern de les Illes Balears com als consells insulars. Per tant, en matèria de turisme, correspon als consells insulars la regulació reglamentària, pel que fa al turisme, de la informació, l'ordenació i la promoció, podent el Govern de les Illes Balears, en aquest àmbit, establir els principis generals.

3. Les competències dels ajuntaments, en el supòsit de competències transferides o delegades, han de garantir els recursos necessaris per dur-les a terme.

4. En relació amb l'organització administrativa, si el Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears ha de venir a substituir a la Mesa de Turisme, seria desitjable alguna referència o explicació en l'exposició de motius. Així mateix consideram que el precepte hauria de tenir la següent redacció:

   El Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears és un òrgan col·legiat i consultiu de l'Administració turística del Govern de les Illes Balears, amb les funcions, la composició i el regim de funcionament que es determinin reglamentàriament. Entre els seus membres han de figurar necessàriament representants de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, així com dels consells insulars i dels ajuntaments.

Cinquena. Relativa al títol ll. Drets i deures dels usuaris dels serveis turístics i de les empreses turístiques

1. Els articles 16 i 19 regulen els "deures" dels usuaris dels serveis turístics i de les empreses turístiques. No obstant això, confon els deures amb les obligacions. Les obligacions formen part d'una relació jurídica que du aparellada un dret per part d'un altre. Els deures, en canvi, deriven de la mateixa llei, sense que hi hagi una contraprestació. Els articles esmentats estableixen més deures que obligacions ja que deriven de les normes i no de la relació que tenguin, per

exemple, usuari i prestador del servei turístic de què es tracti. Per tant, recomanam que així es faci constar en els preceptes.

2. En l'article 18 c i d, consideram que s'hauria d'afegir: en el marc del Consell Assessor de Turisme. Es a dir:

   c) Ser informades de les mesures i actuacions rellevants que en matèria turística dugui a terme l'Administració turística, en el marc del Consell Assessor de Turisme.

   d) Participar a través de les seves organitzacions més representatives i organitzacions sectorials en el procediments d'adopció de decisions públiques rellevants que, relacionats amb el turisme, puguin afectar-les, en el marc del Consell Assessor de Turisme.

3. L'article 19, entre els deures de les empreses turístiques, l'apartat h disposa que

   > Permetre l'accés lliure i la permanència als usuaris dels serveis turístics, sense més restriccions que les que estiguin establertes pel sotmetiment a la llei, a les prescripcions específiques que regulin l'activitat i, si escau, al reglament de règim interior que estableixin aquestes mateixes empreses. Aquest reglament no pot contenir preceptes discriminatoris per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o una altra circumstància personal o social.

   S'ha de tenir en compte que hi ha hotels especialitzats que presten serveis sota el paraigües de només adults, per tant s'ha de permetre que es reguli aquesta especificitat en el reglament de règim interior i s'actuï en conseqüència sense que es consideri motiu de discriminació, ja que es presta un servei a un segment del mercat que demanda justament aquest tipus d'establiments, de la mateixa manera que hi ha hotels especialitzats en turisme familiar.

4. També recomanam que s'incorpori en l'article 19 l'obligació de les empreses turístiques de col·laborar en la preservació del medi ambient en el marc de la responsabilitat social empresarial.

Sisena. Relativa al títol lll. Ordenació de l'activitat turística

Aquest Títol consta de vuit capítols:

Capítol I: Disposicions generals

1. L'article 23 regula la declaració responsable d'inici d'activitat turística d'acord amb les exigències de la Directiva de serveis. En aquest precepte, com a molts d'altres (per exemple, dins del mateix capítol, els articles 24 i 29) es fa referència a l'administració turística competent. Doncs bé, en relació amb això, consideram que la Llei hauria de contemplar en cada cas la concreció d'aquesta administració turística competent per raons de seguretat jurídica i transparència. Consideram que els ciutadans afectats per la Llei han de poder identificar l'administració pública a la qual s'han de dirigir en cada cas sense haver d'anar més enllà de la literalitat dels preceptes.

El segon apartat del paràgraf tercer d'aquest article és prescindible ja que no exigir més documentació complementària que l'estrictament necessària, si bé així ha de ser sempre, no afegeix res ja que no se pot saber, de la lectura de la Llei (i per tant, l'empresari no es pot emparar en aquest precepte si el considera vulnerat), quina és la documentació complementària que es considera necessària. Per tant, entenem que dels principis d'actuació administrativa regulats per la Constitució i la Llei 30/1992 ja es deriva que no es pot exigir documentació innecessària i així es desprendrà en el desenvolupament reglamentari.

L'apartat 4, primer paràgraf in fine disposa que (...) *amb instrucció prèvia del procediment Corresponent per donar tràmit d'audiència*. Recomanam la següent redacció ja que el procediment té com a finalitat la de comprovar els fets i determinar responsabilitats, en defensa dels interessos generals, i no donar tràmit d'audiència. Aquest tràmit és una garantia constitucional però no la finalitat del procediment: amb instrucció prèvia del procediment corresponent, en el qual s'ha de donar audiència a la persona interessada. Finalment, pel que fa a la declaració responsable, consideram que un dels extrems que s'han d'acreditar en la documentació que es presenti amb la declaració ha de ser l'acreditació del compliment de la normativa sobre prevenció de riscs laborals.

2. L'article 24, relatiu a la comunicació prèvia, fa referència, en l'apartat 2 a les modificacions o reformes substancials que afectin l'activitat. Consideram que seria aclaridor que es definís què es considera substancial, per tal d'evitar confusions.

   Al igual que en la declaració responsable, consideram que en la comunicació prèvia s'hauria d'acreditar el compliment de la normativa sobre prevenció de riscs laborals.

3. L'article 25, relatiu a les dispenses preveu que aquestes es puguin Concedir coetàniament a la presentació de la declaració responsable d'inici de l'activitat. Vol dir això que s'ha de concedir el mateix dia en què es presenta la declaració i que no es pot fer després?

   L'apartat tercer d'aquest article disposa que

   > Quan per la singularitat, importància i significació d'un projecte d'arquitectura o enginyeria elaborat per arquitectes, enginyers o artistes de renom i prestigi internacional resulti un interès marcat i una conveniència notòria per l'atractiu que pugui suposar per a l'illa en què estigui projectat, el Consell de Govern, mitjançant un expedient motivat, pot dispensar el projecte esmentat del compliment de qualssevol dels paràmetres de la seva competència que hi siguin aplicables.

   Aquest precepte conté conceptes jurídics indeterminats que dificulten la valoració del projecte i, sobre tot, el control que s'ha de poder fer sobre les decisions del Consell de Govern. Si el prestigi i el renom internacional no sempre són avaluables, l'interès marcat i la conveniència notòria són clarament

indeterminats i excessivament subjectius, de manera que l'expedient motivat del Consell de Govern no precisi subjectar-se a criteris objectius i desaparegui el límit on comença l'arbitrarietat. Per tal d'objectivar la valoració, consideram que s'hauria de basar en la qualitat del projecte, amb independència de l'autor que el signi.

No obstant l'anterior, les dispenses del compliment de la normativa vigent han de venir motivades en raons d'interès públic, sostenibilitat, i no només en criteris de rendibilitat. S'ha de tenir en compte, així mateix, que la política europea en matèria de turisme apunta cap a la innovació, la diversitat, la qualitat de l'entorn i dels serveis i el desenvolupament sostenible.

Continua aquest apartat:

> Prèviament a la dispensa del Consell de Govern, aquest òrgan ha d'acordar la declaració d'interès autonòmic de la inversió i proposar a les altres administracions competents la dispensa del compliment de qualssevol paràmetres urbanístics o d'ordenació territorial l'aplicació dels quals els sigui competencialment atribuïda, a l'efecte que els projectes que compleixin les característiques a què es refereixen els apartats anteriors, i instats pel Consell de Govern, siguin realitzables.

No preveu què passaria si les altres administracions públiques no consideren suficientment justificada la sol·licitud de dispensa i, per tant, no la concedeixen.

Per la qual cosa, recomanem que es suprimeixi l'article 25 de l'avantprojecte de llei amb la seva totalitat.

4. L'article 26 contempla la classificació de les empreses turístiques i preveu que les empreses turístiques puguin oferir altres serveis complementaris sense que sigui necessari que demanin una llicència d'activitats per cada activitat.

   Si bé valoram positivament que s'hagi modificat l'esborrany inicial que només ho permetia a les empreses d'allotjament, per quant elimina una discriminació entre sectors empresarials, consideram que la supressió de la sol·licitud de llicència no suposa l'eliminació de la declaració responsable de l'inici de l'activitat secundària de què es tracti i recomanam, per tal d'evitar situacions de competència deslleial, que es reforcin els serveis d'inspecció de les administracions públiques.

Capítol II: Empreses turístiques d'allotjament

1. L'article 31 contempla la classificació d'aquestes empreses en les quals trobam a faltar els campaments de turisme o càmpings, els quals existeixen actualment a les Illes. Els interessats han presentat al·legacions, les quals han estat rebutjades sense que s'hagi oferir cap explicació. Així mateix, de les disposicions addicionals sisena i vuitena es desprèn que són un tipus d'establiment que no es vol fomentar. Entenem que l'eliminació d'un tipus

d'establiment turístic existent a Espanya i a Europa hauria de venir acompanyada d'una justificació.

En cas que no es considerés pertinent incloure aquests establiments, al menys s'hauria de preveure la possibilitat que els consells insulars els prevegin i els regulin. En aquest sentit s'ha manifestat el Consell Insular de Menorca.

Consideram que els campaments de turisme s'han de poder acollir al principi de llibertat d'empresa i desplegar la seva activitat d'acord amb uns paràmetres que els mateixos consells insulars poden regular en funció de les peculiaritats de cada illa.

D'altra banda, suggerim l'eliminació de l'apartat 1 f, que preveu la determinació reglamentària de qualsevol altre establiment d'allotjament turístic ja que la possibilitat de crear establiments d'allotjament per via reglamentària pot implicar una categoria d'establiments exclosos de les previsions d'aquesta llei.

També consideram que les estades turístiques en habitatges s'haurien de contemplar com a tipus d'establiment d'allotjament ja que realment són allotjaments.

2. El principi d'ús exclusió de l'article 32 contempla tota una sèrie d'usos compatibles i secundaris al turístic i preveu que es recullin en els instruments de planejament. El llistat és onmicomprensiu, amb una clàusula de tancament que inclou qualsevol altre ús que suposi un incentiu al turisme no estacional i de qualitat. Consideram que, per tal que aquesta clàusula sigui operativa, s'hauria de preveure cóm i qui declara o reconeix que l'ús en qüestió suposa un incentiu al turisme no estacional i de qualitat, i, al menys reglamentàriament s'haurien de delimitar els supòsits en els quals no és necessari sol·licitar cap llicència.

   En atenció a que existeixen allotjaments turístics que coexisteixen amb allotjaments residencials i amb la voluntat de no perjudicar situacions de fet. Consideram que es podria crear una excepció al principi d'ús exclusiu d'aquest article en el sentit següent:

   > no suposa infracció d'aquest principi els establiments turístics que a l'entrada en vigor d'aquesta llei tenguin autorització turística i coexisteixin amb allotjament residencial en un mateix immoble o edificació, fent ús compartit de determinats elements i instal·lacions comunes.

   Aquesta excepció podria incorporar-se com un apartat més o com una disposició addicional.

2.bis. En relació amb l'article 33.5 entenem que la llicència d'activitats ha d'esser obligatòria, per cada activitat complementària que es prestí tant per seguretat jurídica com per la qualitat dels serveis oferts.

3. En relació amb l'article 33.6, que disposa una excepció al principi d'unitat d'explotació en el sentit que les activitats corresponents a usos secundaris

compatibles amb l'activitat principal poden ser desenvolupades per persones o entitats diferents del titular de l'explotació d'allotjament turístic, suposam que si l'empresa que exerceix l'ús secundari compatible és diferent a la titular de l'activitat principal, sí hauria de ser necessària la llicència d'activitats. En aquests casos, qui respon davant dels usuaris, l'empresa d'allotjament, la que realment presta el servei, totes dues de manera solidària?

4. Pel que fa a l'article 35, dels establiments d'allotjament turístic coparticipats o compartits o altres formes anàlogues d'explotació d'establiments d'allotjament turístic, creiem que les garanties que han d'exigir-se a aquest tipus d'establiments han d'anar més enllà de les incloses en l'article 35 de l'esborrany de la Llei en el sentit de blindar el seu ús turístic no deixant cap escletxa que permeti pervertir-ho, reforçar la presència i professionalitat hotelera de l'empresa gestora o promotora, garantir el manteniment de les ocupacions, afavorir la desestacionalització i exigir uns mínims de qualitat. Aquests objectius es complirien amb l'exigència dels requisits següents:

   a) L'entitat titular de la gestió de l'establiment haurà de ser una persona jurídica solvent l'objecte social de la qual sigui l'activitat turística d'hoteleria amb una antiguitat mínima de cinc anys.

   b) L'empresa gestora o promotora conservarà la propietat de mes del 50% de les habitacions de l'establiment i zones comunes.

   c) Els copropietaris no podran utilitzar la seva habitació més de tres setmanes a l'any. La resta del temps l'habitació serà gestionada per l'empresa titular de l'establiment.

   d) Els copropietaris es comprometran en contracte a un "programa únic de lloguer" en el qual es detallaran les condicions de la concessió amb especial esment a l'adequat manteniment de les habitacions, necessari per garantir la qualitat homogènia de l'establiment.

   e) Tant en els casos de nova planta com en els de reconversió, l'establiment haurà d'oferir directament a les seves instal·lacions, sense opció a externalització, tots els serveis propis d'un establiment hoteler de la seva Categoria, com mínim: recepció, consergeria, allotjament, cuina, alimentació i begudes, desdejuni àpat i sopar, bar, pisos, bugaderia, etc.

   f) Només podran optar al règim de condomini els establiments a partir de la categoria de quatre estrelles.

   g) Només podran optar al règim de condomini els establiments d'activitat permanent.

   h) Aquests establiments no podran optar al sistema de "tot inclòs".

   i) Serà condició per a la reconversió d'establiment hoteler a règim de condomini que el canvi no suposi impacte negatiu en els nivells d'ocupació, que han de quedar garantits.

j) En els casos d'establiments de nova planta, s'establiran unes "ràtios" de personal mínim en funció de la categoria de l'hotel i dels serveis que prestin.

k) Es crearà un registre específic per en la Conselleria de Turisme que serà l'encarregada de vetllar pel compliment de les condicions legals exigides a aquests establiments.

Finalment, reiteram la necessitat d'establir garanties de manteniment dels llocs de treball en cas de transformació d'hotel en condohotel i, en tot cas, establir unes ràtios mínimes de personal per a garantir la qualitat del servei i evitar una deriva cap a l'ús residencial de l'establiment.

5. Pel que fa a la pensió completa integral de l'article 37, valoram positivament que es reguli i som conscients que les Illes Balears no poden quedar al marge d'una modalitat de turisme demandada pels clients. No obstant això, entenem que sobre l'Administració Turística en tots els seus nivells, com a garant dels interessos generals i responsable del desenvolupament social, recau l'obligació d'adoptar les mesures adequades i eficaces per tal que el desenvolupament del teixit empresarial en el seu conjunt no sofreixi les conseqüències negatives d'aquest tipus de prestació. L'abús d'aquesta modalitat de prestació de serveis hotelers implica un risc per a les empreses turístiques que no es dediquen a l'allotjament i que han organitzat les seves activitats al voltant del turisme, generant negoci, competència i llocs de feina.

Una indústria competitiva, moderna, sostenible i responsable no pot generar el seu creixement en perjudici d'altres sectors empresarials ni de l'entorn social, mediambiental i cultural. Per tant, si bé no es pot donar l'esquena a un producte, ara denominat pensió completa integral, demandat pels clients, s'ha de fomentar una indústria turística que apunti cap al desenvolupament integral de tots els sectors empresarials, a la creació de llocs de feina de qualitat i al desenvolupament sostenible.

Consideram que aquesta oferta turística és més pròpia de països en els quals la lliure circulació de persones és més limitada i on l'oferta Complementària no està desenvolupada, de manera que els propis hotels han de prestar als seus clients tots els serveis possibles.

No hem d'oblidar, tal i com ja apareix en l'exposició de motius de l'Avantprojecte de llei, en relació amb la postura de la Comissió Europea, que la política europea del turisme necessita un nou impuls que demana esforços d'adaptació per fer del turisme europeu una indústria competitiva, moderna, sostenible i responsable.

Per això, proposam que s'aprofiti aquesta Llei per a introduir algunes exigències de qualitat que fomentin el coneixement de les característiques, la cultura i dels productes de les Illes per part dels clients, com a element diferenciador, de manera que les Illes Balears no es confonguin amb qualsevol destí que ofereixi el denominat "tot inclòs" i a més a més, imposi altes

exigències de qualitat en els serveis que ofereix i en les instal·lacions amb què compten aquests establiments. En aquest sentit, la Conselleria té elaborats procediments i protocols de normativa per part del Servei d'Inspecció i estratègia turística i la IQT de la Norma 01 de qualitat d'abril de 2006. Les auditories dutes a terme han de permetre la implantació d'una Norma de Qualitat a la que hagin d'adaptar-se els establiments que ofereixin els seus serveis sota la modalitat del "tot inclòs",

La Llei haurà d'incorporar aquestes normes mínimes de Qualitat en el servei i a les instal·lacions que han de complir les empreses que optin per la modalitat del "tot inclòs".

Secció 3a: Establiments d'allotjament de turisme rural

6. L'article 44 classifica els establiments de turisme rural. Consideram que seria apropiat comptar entre els establiments de turisme rural, amb una figura d'èxit a altres comunitats autònomes: la casa rural, és a dir, aquella casa situada a l'interior del poble que ofereix servei de pernocta i berenar al matí (no és ni hotel rural ni agroturisme). Es tracta d'una figura de gran èxit per quant representa una forma d'ingressos directa, i una forma molt efectiva d'eradicació de l'oferta il·legal. No sembla que aquesta figura es contempli quan a l'article 31 es fa referència a "l'allotjament de turisme rural en les diferents classes", i quan es tipifica a l'article 44 no hi apareix.

   Pel que fa a la declaració d'interès general, poden entendre que els establiments que ja han estat declarats d'interès, no la necessitin per a les modificacions i reformes que vulguin escometre. Ara bé, per a obtenir les corresponents llicències de nous establiments, siguin agroturismes o hotels rurals, consideram que sí que l'haurien d'obtenir.

   En relació amb la declaració d'impacte ambiental, consideram que és una garantia de qualitat per al turisme mateix i per al turista que s'allotjarà en l'establiment de turisme rural que sigui, i que ha de deixar de veure's com a un entrebanc. De fet, consideram que si s'agilités la seva tramitació, la percepció per part dels interessats i dels obligats a sol·licitar-la canviaria. Per tant, les excepcions que s'estableixin s'haurien de limitar a les reformes i ampliacions d'establiments d'allotjament que jan han estat sotmesos a avaluació mediambiental i mantenir la preceptiva avaluació per als nous establiments de turisme rural, siguin hotels rurals o agroturismes.

   En aquest sentir Volem recordar que tant en la política europea sobre turisme com en la mateixa exposició de motius de la Llei es defensa el desenvolupament sostenible com a element clau en el futur del turisme.

Capítol IV: Empreses comercialitzadores d'estades turístiques en habitatges

1. Per tal de garantir la qualitat d'aquests establiments suggerim la següent redacció per a l'article 52.5, segon paràgraf:

> Els habitatges que es comercialitzin turísticament s'han de sotmetre a un pla de qualitat, el qual, juntament amb la periodicitat i els efectes, es determinarà reglamentàriament.

En aquest punt hem de pronunciar-nos en contra de la regulació que fa el Capitulo IV (articles 49 i següents) de l'esborrany de la Llei de les crides "empreses comercialitzadores d'estades turístiques en habitatges" i a favor de la regulació continguda en la Llei 2/2005 de 22 de març de comercialització d'estades turístiques en habitatges, que l'esborrany d'avantprojecte de la Llei deroga en la seva Disposició Derogatòria.

La Llei que es pretén derogar conté una regulació del fenomen amb una tècnica legislativa i un rigor tècnic impecables. Tot al contrari que la regulació continguda en l'esborrany de la Llei. Si això és així, la pregunta seria: Per què canviar una bona llei existent per una altra que presenta greus deficiències?

Vista la filosofia general de l'esborrany de la Llei, l'única resposta que cabria imaginar és la intenció de passar per alt la manifesta il·legalitat en què es troben la majoria dels habitatges vacacionals, ja que no tenen legalitzat l'ús turístic davant l'Ajuntament.

Això es veu clarament en l'article 49 de l'esborrany quan diu que "són empreses comercialitzadores d'estades turístiques en habitatges aquelles que, tenint la disposició i configuració d'un habitatge unifamiliar aïllat o apariada, que en principi està ideada (?) per a ús residencial, comercialitzen l'ús de la mateixa per prestar serveis d'allotjament turístic".

Es difícil imaginar un eufemisme més obtús que el de parlar d'un "habitatge que en principi està ideat per a ús residencial" per evitar dir que es tracta d'un habitatge que, com tots els habitatges, és d'ús residencial i no d'ús turístic.

La Llei 22/2005 de 22 de març, aprovada durant el mandat del President Jaume Matas és més seriosa i rigorosa que aquest esborrany, ja que aquella Llei, en el seu article 7 deia que "amb caràcter previ a l'inici de l'activitat, els comercialitzadors d'estades turístiques tindran les següents obligacions: a) Obtenir les autoritzacions, llicències o títols exigibles per al desenvolupament de la seva activitat".

Per al contrari, l'únic requisit que exigeix l'esborrany de la Llei és que la vivenda en qüestió, "en principi, està ideada per a ús residencial". I això... Qui ho certifica?

Capítol VI: Empreses d'intermediació turística

Aquest capítol contempla 3 tipus d'empreses d'intermediació, les activitats de les quals semblen incompatibles entre sí. No obstant això, d'acord amb l'article 26.3, poden prestar serveis complementaris, de manera que una agència de viatges podria prestar el servei de restauració, però no podria prestar els serveis corresponents als mediadors turístics o centrals de reserva.

Capítol VIII: Empreses d'activitats d'informació, orientació i assistència turística

Els guies de turisme han de conèixer la llengua castellana o catalana necessària per a l'exercici de la professió a les Illes Balears, exigència que valoram positivament. Així mateix, entenem que per obtenir l'habilitació corresponent haurien d'acreditar una coneixements mínims de la cultura i l'entorn de les Illes o de l'illa en la qual actuï.

Trobam a faltar la figura dels guies de muntanya, que es podrien incloure en aquest mateix precepte, ja que ha anat guanyant importància en els darrers anys. Amb la inclusió d'aquesta figura es clarifica el seu lloc en el marc turístic.

Pel que fa a les oficines de turisme que regula l'article 64, consideram que no es procedent incloure la possibilitat de posar en funcionament oficines de turisme de titularitat privada.

Setena. Títol IV. Foment i promoció del turisme

Capítol I. Principis generals

1. L'article 70, relatiu a la planificació turística, disposa, a l'apartat 1, que "El Govern de les Illes Balears ha d'aprovar el Pla integral de turisme de les Illes Balears, que ha de contenir, si escau, els eixos d'acció del Pla integral de turisme nacional. Aquest Pla ha de constituir l'instrument bàsic i essencial en l'ordenació dels recursos turístics de les Illes Balears, per la qual cosa <u>qualsevol instrument de planejament i promoció s'ha d'ajustar a les directrius que s'hi estableixin</u>."

   Volem advertir que es torna a supeditar qualsevol tipus de planejament al turístic, cosa que no consideram recomanable.

2. L'article 72 regula el foment de la desestacionalització, la qual cosa és desitjable per al conjunt de la societat de les Illes. No obstant això, s'ha de tenir especial cura quan, en el paràgraf segon de l'apartat 4 indica que s'entén que una empresa turística contribueix a la desestacionalització quan acredita un període de més de 6 mesos l'any (...).

   Tenint en compte que aquest concepte, foment de la desestacionalització, es fa servir a mesura per a nombroses dispenses i excepcions al llarg de l'articulat i les disposicions addicionals de la Llei, podria donar-se el cas que acreditant l'obertura, en el període d'un any, de 6 mesos i una setmana en el moment de sol·licitar una de les dispenses de la disposició addicional quarta, aquesta es concedís, sense controlar els períodes d'obertura d'anys posteriors. Per tant, recomanam que s'ampliï aquest termini a 7 mesos a les illes de Menorca, Eivissa i Formentera i 9 mesos a l'illa de Mallorca.

3. Proposam que l'article 73.1 adopti la següent redacció:

   L'Administració turística ha de promoure l'adaptació de la formació en turisme a les necessitats de les empreses turístiques establertes a les Illes

Balears, i a la transformació continua del sector turístic, com també al desenvolupament sostenible i al desenvolupament social de les Illes Balears, fomentant una formació per a l'ocupació que sigui pràctica i especialitzada, ateses les peculiaritats del sector turístic i les empreses d'aquest sector.

Proposam així mateix, que s'elimini l'apartat tercer, relatiu a l'ensenyament del fet turístic a l'escola.

En relació amb aquest precepte consideram que s'haurien de replantejar les activitats que duia a terme el Centre d'Investigació i Desenvolupament per al Turisme (CIDTUR).

L'article 73, de l'esborrany de l'avantprojecte fa una regulació de diversos aspectes de la formació professional que suposen una improcedent invasió de les competències que caràcter exclusiu corresponents a la Conselleria d'Educació i al SOIB.

4. L'article 74, relatiu a les declaracions d'interès turístic permet que l'administració autonòmica o insular declarin d'interès turístic alguna zona d'un municipi sense que aquest tengui cap intervenció. Tenint en compte que aquesta declaració pot tenir importants conseqüències per a l'ajuntament de què es tracti, proposam que en el desplegament reglamentari s'inclogui la preceptivitat que l'ajuntament afectat emeti un informe vinculant.

   També consideram que és competència legal més que reglamentària regular el beneficis i les obligacions que es deriven de la declaració d'interès turístic.

5. A l'article 77, de zones turístiques saturades o madures, es diu que: "El Consell insular competent pot aprovar plans de revaloració de Zones saturades o madures tendents a la millora, la requalificació, la revaloració, la rehabilitació o la reconversió de la zona, sense necessitat que el planejament dels municipis en els quals es trobin aquestes zones estigui adaptat al pla territorial insular corresponent." Amb això, es posa l'interès turístic per sobre de l'ordenament territorial, amb el perill que suposa.

Capítol ll. Inversió, reconversió i rehabilitació de zones turístiques

Pel que fa a l'article 78, relatiu a la reconversió i canvi d'ús volem fer unes observacions:

El primer lloc, el canvi d'ús d'establiments d'allotjament turístic, en general ja amortitzats, implica l'eliminació de llocs de feina i l'increment de l'atur, motiu pel qual consideram que s'ha de fer de manera restrictiva i molt justificada. Els canvis d'ús poden afectar, si no es fan de manera limitada i ordenada, als negocis turístics que no són d'allotjament ja que es veuen privats dels seus clients naturals, cosa que pot provocar tancament de locals i, per tant, la degradació de la zona. També els serveis que els municipis estan obligats a prestar es poden veure afectats en cas d'augment de la densitat de població.

Per això, valoram de manera positiva que el primer apartat d'aquest article permeti aquests canvis d'ús en supòsits d'incompatibilitat de l'ús turístic amb la zona en la qual s'han situat, per tenir condicions que facin inviable l'explotació turística o econòmica sempre que, en aquests casos es trobin a zones definides en els PIAT, o per l'obsolescència quan no es trobi a zones eminentment turístiques. Si bé consideram que, en aquest darrer cas, es pot suprimir la paraula "eminentment" per tal d'evitar problemes d'interpretació.

Per tal d'evitar que creixin les excepcions al criteri general exposat en el paràgraf primer, consideram que, l'apartat 2, que disposa que *es pot plantejar el canvi d'ús d'aquells establiments d'allotjament turístic i aquelles parcel·les no edificades d'ús turístic, en els quals, atesos criteris de racionalitat de planejament urbanístic*, sigui igualment valorada l'oportunitat i la idoneïtat d'aquest canvi, s'hauria de suprimir, ja que els criteris de racionalitat de planejament urbanístic obren la via a executar canvis d'usos en zones turístiques, amb els riscs que això suposa.

L'apartat 4 defineix l'obsolescència d'un establiment amb termes imprecisos, motiu pel qual consideram que hauria de verificar-se en cada cas pels serveis d'inspecció de turisme.

L'apartat 6 permet que, en cas de demolició i reconstrucció d'un edifici, s'aculli als paràmetres urbanístics que tenia l'edifici. En relació amb aquest, consideram que, ja que els edificis en qüestió estan amortitzats i que s'han d'inserir dins un entorn concret que s'ha de sotmetre als instruments urbanístics vigents en el moment de la reconstrucció. No està justificat que un establiment turístic pugui conservar els paràmetres urbanístics en cas de demolició mentre que qualsevol altre edifici, és a dir, destinat a qualsevol ús llevat de l'allotjament turístic, que sigui objecte de demolició i posterior reconstrucció s'hagi d'adaptar als paràmetres vigents en el moment en què s'aprova la reconstrucció, motiu pel qual s'hauria d'eliminar aquesta excepció clarament discriminatòria.

Finalment, consideram que seria adient que en el procediment d'aprovació del canvi d'ús s'obri un període d'informació pública i d'audiència pública als titulars dels edificis veïns per tal de preservar els interessos públics.

El nostre rebuig a la disposició de l'article 78 de l'esborrany de la Llei que permet el canvi d'ús dels establiments d'allotjament turístic en residencial és radical per les raons següents:

1. Perquè és una mesura que va en contra del model de turisme hoteler que defensem al facilitar la retirada d'hotels del mercat per ser substituïts per blocs residencials amb la pèrdua d'activitat econòmica i de llocs de treball que això comporta.

2. Perquè vulnera el principi d'incompatibilitat d'usos en zones turístiques permetent una reconversió no planificada que pertorba greument la imatge de la zona i perjudica els establiments hotelers que romanen en el sector afectat.

3. Perquè afecta negativament la imatge ètica i estètica de la nostra comunitat com a destí turístic en asseure el canvi d'ús les bases per a una "marbellització urbanística", entesa aquesta com l'enriquiment injust i especulatiu de particulars per mitjà d'una resolució de l'administració turística que a ells exclusivament beneficia i que perjudica tots els altres.

4. Perquè facilitar la reconversió especulativa dels hotels és un molt mal exemple i un intolerable premi que s'ofereix als hotelers que per desídia o per cobdícia han deixat deteriorar els seus establiments. A més d'una improcedent temptació per a tots aquells empresaris que aposten dignament per la continuïtat dels seus negocis en la nostra comunitat.

5. Perquè suposa una invasió en les competències exclusives de les corporacions locals, titulars de l'autorització dels canvis d'ús en preveure's a l'esborrany de la Llei únicament "donar tràmit de audiència a l'Ajuntament en què es trobi l'establiment afectat, que haurà d'emetre un informe que no serà vinculant per a la determinació del canvi d'ús".

6. Perquè les futures autoritzacions de canvi d'ús per part de la Conselleria de Turisme podrà determinar els acomiadaments col·lectius dels treballadors ocupats en els establiments afectats.

Malgrat l'aparença restrictiva del precepte de l'articulo 78 de l'esborrany de la Llei, un vegada llegit detingudament, s'arriba a la conclusió que en realitat és un precepte del tipus "barra lliure" el que s'aconsegueix mitjançant la introducció de conceptes jurídics premeditadament indeterminats ("criteris de racionalitat del planejament urbanístic", "valoració de l'oportunitat i idoneïtat del canvi d'ús", la definició del concepte "obsolet" com "faltat de competitivitat en condicions normals d'explotació...") amb el gens ocult objectiu que les autoritzacions de canvi d'ús acabin depenent exclusivament de la discrecionalitat (qui diu discrecionalitat, diu capritx) del titular de la Conselleria de Turisme.

Amb l'objectiu de regenerar zones turístiques madures millorant l'oferta i les infraestructures, els sindicats presentem a l'abril de 2006 una proposta de canvi d'ús que interessa reproduir aquí

Condicions per al canvi d'ús:

- Només podran acollir-se hotels en situació de greu deteriorament.
- S'exclourà el Canvi d'ús turístic a ús residencial.
- Només es permetran dues modalitats de canvi d'ús:
- La demolició de l'edifici amb l'objectiu d'esponjar la zona o eliminar impactes visuals en primera línia de costa.
- La cessió de l'edifici a l'Ajuntament per equipaments compatibles amb la tipologia de la zona.

- Es vincularà el canvi d'ús a un pla social acordat prèviament amb els agents socials més representatius i l'administració de treball.
- Les places seran venudes a la Conselleria de Turisme per engrossir la borsa i s'assignaran preferentment a nous establiments en la zona.
- El propietari rebrà per l'edifici demolit o reconvertit el preu just d'expropiació.

Capítol lll. Plans de millora de les infraestructures i dels establiments turístics

L'article 79 regula els plans de modernització permanent. Proposam que prèviament a l'aprovació d'aquests plans, s'obri un període d'audiència a les entitats empresarials i sindicals més representatives, d'acord amb la següent redacció:

> Tots els establiments, les activitats i les empreses turístiques han de superar el pla de modernització permanent que estableixi l'Administració turística en els termes que es fixin reglamentàriament, i que ha de preveure el tràmit d'audiència a les entitats empresarials i sindicals més representatives.

Pel que fa al article 81 (Contingut dels Plans de Qualitat) Afegir entre els requisits per a obtenir l'homologació el compliment del Conveni Col·lectiu d'Hoteleria i el compliment de la Llei de Prevenció de Riscs Laborals.

Consideram convenient la participació del sector empresarial i dels representants dels treballadors en el desenvolupament i seguiment dels plans de qualitat, ja que a major grau d'implicació, major grau de compliment.

Capítol IV. Baixes dels establiments d'allotjament turístic

1. L'article 87 regula la baixa definitiva. Com a mesura flexibilitzadora proposam que s'incorpori un sistema de reserva de places a favor del mateix explotador o dels establiments que funcionen sota una mateixa marca, de manera que s'incentivin les baixes definitives sense que el mateix titular hagi de comprar les seves pròpies places, sense perjudici que aquesta reserva pugui ser temporal i revertir a la bossa general si no és utilitzada en un termini d'1 any, o limitar-se per raons territorials, de manera que les places es quedin a la illa en la qual s'han donat de baixa.
2. L'article 89 regula les excepcions a l'article 88 i, entre elles la lletra g fa referència als establiments d'allotjament de cinc estrelles quan per la singularitat, importància i significació d'un projecte d'arquitectura elaborat per arquitectes de renom i prestigi internacional resulti un interès marcat i una notòria conveniència per l'atractiu que pugui suposar per a l'illa en la qual estigués projectat, o que es tracti d'actuacions singulars o emblemàtiques que han de ser objecte d'un informe motivat efectuat per un comitè d'experts, constituït a tal efecte.

Consideram discriminatori l'excepció per raó de la persona que elabora el projecte. Consideram molt més rellevant el projecte en si, valorat objectivament, sense entrar en consideracions sobre l'autoria i, per tant, recoman que s'elimini la referència a *elaborat per arquitecte de renom i prestigi internacional*.

En relació amb aquest apartat, regulat en l'esborrany de la llei en els articles 89, 90, 91 i 92, dues qüestions dignes d'esment.

1. L'article 92 que regula la gestió de les places donades de baixa definitiva preveu la creació de quatre organismes, un per cada illa, l'objectiu dels quals serà l'assessorament i la gestió de les operacions i la creació d'una borsa de places. En la composició d'aquests organismes apareixen l'administració turística, el sector empresarial d'allotjament turístic i les entitats de crèdit sense finalitat de lucre, i es deixa fora els agents socials més representatius de la comunitat.

   Aquesta redacció insisteix en arraconar els sindicats al mateix temps que desconeix l'existència del consorci per a la Millora de les Infraestructures turístiques i per al Foment de la Desestacionalització de l'Oferta de l'illa de Mallorca, creat per Acord del Consell de Govern de 10 d'octubre del 2008 (BOIB del 18-10-2008).

   Efectivament, el Consorci, al nostre parer no derogat, ostenta les competències d'aquests futurs organismes, a més d'altres, i inclou en la seva composició les Federacions d'Hostaleria dels sindicats UGT i CCOO. Si no s'entengués derogat, estaríem enfront d'un desconeixement d'una norma vigent que s'hagués hagut de respectar. Si s'entén derogat el Consorci, estaríem davant l'enèsima afront als sindicats més representatius a la comunitat i en el sector.

2. Denunciam en aquest apartat l'excés d'excepcions a la regla de contenció que regulés l'article 90, especialment en tot allò referent als hotels de cinc estrelles en sòl rústic amb fins a 450 places i els projectats per arquitectes de reconegut prestigi en qualsevol lloc.

   L'article 89 apartat f) afavoreix la construcció de més camps de golf per la via de l'excepció. Pensam que en tot cas això s'hauria de regular en la disposició general i no en l'article que enumera les excepcions a la norma.

Vuitena. Títol V. Control i qualitat turística

1. Pel que fa a l'article 110, que regula la gradació de les sancions, recomanam que l'apartat 1.g es redacti de la manera següent:

   La posició de l'infractor en el mercat, quan la infracció afecti la competència.

   I això en atenció a que la posició de l'infractor en el mercat és irrellevant en altres casos.

2. En aquest mateix article, l'apartat 3 contempla la proporcionalitat de la sanció i la possibilitat que sigui més beneficiós per a l'infractor, la comissió de la infracció que el compliment de les normes. Consideram que en aquest cas, l'increment de la sanció hauria de ser fins el límit del benefici obtingut.

Novena. Disposicions addicionals

1. El contingut de la disposició addicional primera és més propi d'una disposició final, motiu pel qual recomanam que es traslladi.

2. Disposició addicional quarta

   A. La disposició addicional quarta permet que en el termini de 5 anys els establiments turístics puguin fer obres de millora sense sotmetre's als paràmetres de planejament territorial, urbanístics i turístics, sempre que la finalitat de les obres sigui potenciar la desestacionalització, la recerca o consolidació de nous segments de mercats o millorar la qualitat, l'oferta, la seguretat, l'accessibilitat o la sostenibilitat mediambiental dels establiments.

   Des del CES volem fer la següent reflexió. La Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears ja preveia un precepte semblant, l'article 17, el qual obria un període de 4 anys per fer les sol·licituds de millora amb exempció dels paràmetres urbanístics i turístics. Doncs bé, si ja han transcorregut 2 anys des de l'entrada en vigor d'aquesta llei no consideram necessari la disposició addicional quarta que, en el fons és una pròrroga de l'article 17 de la Llei 4/2010, de manera que, enlloc de poder fer obres de millora durant 4 anys, serà possible durant 7 anys, cosa que consideram innecessària.

   Per justificar aquesta disposició addicional hagués estat interessant que s'aportessin les dades estadístiques dels establiments que, des de l'entrada en vigor de la Llei 4/2010 s'han acollit a les previsions de l'article 17 i les estimacions dels establiments que podrien sol·licitar-ne la modernització. Entenem que quan s'obrin períodes excepcionals, com ara el de l'article 17 de la Llei 4/2010, els interessats, Conscients del termini de què disposen, han de fer les passes necessàries per presentar les sol·licituds dins el termini establert. I, si no ho fan, serà perquè no resulta, en la pràctica, una mesura necessària. És cert que la disposició addicional quarta no és una còpia exacta de l'article 17, i que s'afegeixen altres causes de modernització no presents en l'article 17 de la Llei 4/2010. No obstant això, bastaria una modificació del precepte més que una redacció nova que gairebé dupliqui terminis.

   Essent això així, recomanam que s'elimini aquesta disposició addicional i que es mantengui la vigència de l'article 17 de la Llei 4/2010 fins que acabi el termini de 4 anys per no perjudicar les expectatives dels titulars dels establiments que podrien, en els dos anys que queden, modernitzar els seus establiments.

B. D'altra banda, aquest article 17 i la disposició addicional quarta de l'Avantprojecte de llei de turisme posen de manifest la necessitat de revisar la normativa d'ordenació del territori, urbanisme i turística i dels objectius en matèria turística. És a dir, posen de manifest la dificultat de les empreses turístiques de trobar cap altra manera de competir i de millorar que no sigui mitjançant obres no permeses per la legislació vigent.

C. També hem de dedicar un moment a l'anàlisi de la justificació de les Obres de millora: potenciar la desestacionalització, recerca i consolidació de nous segments de mercat, millorar la qualitat, l'oferta, la seguretat, l'accessibilitat o la sostenibilitat mediambiental dels establiments.

   Si bé tots aquests són objectius lloables, s'ha de fer un esforç per a aconseguir-los sense necessitar d'infringir la normativa vigent, aplicable amb caràcter general per a tothom. L'excepció en l'aplicació a determinats empresaris suposa una discriminació difícil de justificar davant d'empresaris dedicats a altres activitats.

   Com a exemple, podríem considerar el següent: si mantenir els establiments més de 6 mesos anuals es considera rompre amb l'estacionalitat, d'acord amb aquesta disposició addicional es podrien justificar obres contraries a l'ordenament jurídic i bastaria obrir l'establiment en qüestió 6 mesos i una setmana cada any per justificar la ruptura amb l'estacionalitat, tal i com hem comentat en l'article dedicat al foment de la desestacionalització.

   No es preveu cap control d'aquestes causes que suposen una excepció a l'ordenament jurídic, excepció que es pretén mantenir viva durant 5 anys, més els dos en què duu vigent des de la Llei 4/2010.

D. L'apartat 5 preveu que els percentatges d'ampliació d'ocupació o edificabilitat, que ja són excepcionals, s'excepcionin una altra vegada en determinats casos, incloent-hi els projectes elaborats per arquitectes, enginyers o artistes de renom i prestigi internacional, cosa, com ja hem dit, que és discriminatòria en relació amb altres arquitectes, enginyers o artistes que, sense tenir prestigi internacional, elaborin projectes interessants i singulars.

E. L'apartat 6, segon paràgraf disposa que *Aquestes sol·licituds han de comptar amb l'informe previ, preceptiu i vinculant de l'administració turística competent per a l'obtenció de llicència municipal d'obres*.

   L'administració turística competent per a l'obtenció de la llicència municipal d'obres es l'ajuntament, per tant es podria simplificar la redacció.

F. L'apartat 9 sembla que permet que nous establiments es construeixin sense tenir en compte els paràmetres urbanístics, territorials i turístics, cosa que consideram perillosa per als interessos generals.

G. L'apartat 10 d'aquesta disposició, indica que no és aplicable una vegada esgotats els límits de superfície edificada i ocupació que s'hi estableixen. Inclou també les obres fetes a l'empara de la Llei 4/2010?

3. Disposició addicional cinquena

La disposició addicional cinquena reprodueix el capítol I del Títol lll de la Llei 4/2010, obrint un període extraordinari per a la regularització de les places turístiques d'allotjament, si bé amb algunes modificacions com la data fins a la qual han de estat inscrites en el Registre General d'Empreses, Activitats i Establiments Turístics. Si amb la Llei 4/2010 havien d'estar inscrits abans del 31 de desembre de 2007, amb l'Avantprojecte de llei, és l'1 de gener de 2012. D'acord amb la Llei 4/2012, el període dins el qual es podien sol·licitar les regularitzacions era de 2 anys, comptadors des de l'entrada en vigor de la Llei, és a dir, des del 23 de juny de 2010. En canvi, amb l'Avantprojecte de llei, és d'un any, de manera que implícitament s'amplia el termini inicial.

Es tracta de una intolerable amnistia a infractors recalcitrants. Es a més, un greuge comparatiu amb tots aquells hotelers que s'han conduit d'acord amb la llei.

Seria interessant conèixer el nombre de places regularitzades a l'empara de la Llei 4/2010 ja que si el termini per regularitzar d'acord amb ella acabarà el 22 de juny de 2012, en principi, tots els interessats haurien d'haver sol·licitat ja les corresponents regularitzacions, llevat, naturalment, dels inscrits amb posterioritat al 31 de desembre de 2007.

4. Les disposicions addicionals quarta, cinquena i sisena (aquesta atorga un termini de 4 anys a determinats establiments per a que superin els plans de modernització i qualitat del capítol III del títol IV) semblen més pròpies de disposicions transitòries, motiu pel qual recomanam que es traslladin.

5. La disposició addicional novena és la norma colofó que consagra la invasió de la llei sectorial turística de les lleis que protegeixen i regulen els usos en sòl rústic, tant en el protegit com en el comú, en una intromissió que amb tota probabilitat abans o després serà declarada il·legal pels tribunals.

6. La disposició final tercera i la cinquena fan referència a l'administració turística competent per al desenvolupament reglamentari de determinats aspectes de la llei, mentre que la quarta es remet als consells insulars per a la tramitació de les adaptacions dels plans territorials insulars i la redacció dels plans d'intervenció en àmbits turístics. Consideram, com ja hem indicat abans, que seria més aclaridor que en tots els casos s'indiqués quina és l'administració turística competent, de manera que s'eliminin dubtes i es millori la seguretat jurídica.

7. L'apartat segon de la disposició derogatòria, disposa que "queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei, la contradiguin o hi siguin incompatibles."

S'ha de tenir cura perquè ens podem trobar amb disposicions territorials incompatibles amb aquesta Llei però no podem entendre que estan derogades per aquesta Llei. No es pot fer servir una Llei de turisme per derogar, tàcitament normativa d'ordenació del territori.

8. Les disposicions finals tercera, quarta i cinquena estableixen el termini de 6 mesos per a fer tot un seguit de desplegaments reglamentaris de la Llei. Recomanam que, si bé apreciam l'agilitat de l'administració pública per desplegar les normes, tal vegada, es podria ampliar el termini.

DICTAMEN NÚM. 4/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES CREA LA MESA SOCIAL TRIPARTIDA DE LES ILLES BALEARS

D'acord amb l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, i núm. 5, lletra *a* de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 30 de març de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació relativa al Projecte de decret pel qual es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears.

Segon. El dia 2 d'abril s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa la Felib.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Tramesa de l'esborrany del Projecte de decret de creació de la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.
2. Memòria per a l'elaboració d'un decret de creació de la Mesa Social Tripartida.
3. Estudi econòmic per a l'elaboració d'un decret de creació de la Mesa Social Tripartida.
4. Taula de disposicions afectades per l'elaboració d'un decret de creació de la Mesa Social Tripartida.
5. Resolució del conseller de Treball i Formació per la qual s'ordena l'inici de l'expedient.
6. Projecte de decret pel qual es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears.
7. Tràmit d'audiència a la CAEB.
8. Tràmit d'audiència a la PIMEB.
9. Tràmit d'audiència a la UGT.
10. Tràmit d'audiència a CCOO.
11. Tràmit d'audiència a USO.

12. Tràmit d'audiència a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
13. Resposta al tràmit d'audiència de la Conselleria de Salut Família i Benestar Social, de la Conselleria de Presidència, de la Conselleria d'Administracions Públiques, de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats.
14. Resposta al Tràmit d'audiència d'USO.
15. Resposta al tràmit d'audiència de CCOO.
16. Resposta al tràmit d'audiència de la CAEB.
17. Informe jurídic relatiu a les al·legacions presentades al Projecte de decret.
18. Projecte de decret pel qual es crea la Mesa Social Tripartida.
19. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (IBD).
20. Sol·licitud d'informes a la Secretaria General i al Servei Jurídic de la Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació.
21. Revisió lingüística del Projecte de decret.
22. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona (IBD).
23. Informe jurídic sobre el Projecte de decret.
24. Informe de la Secretaria General relatiu a l'elaboració del Projecte de decret.
25. Decret 59/1997, de 25 d'abril pel qual es crea la Mesa de Diàleg Social.
26. Projecte de decret pel qual es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals, reunida el 24 d'abril, elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 3 de maig de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 9 articles, una disposició addicional, una disposició derogatòria i dues de finals.

I. La part expositiva explica el marc normatiu del qual parteix aquest Projecte de decret. Fa esment de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives. Recorda que la participació institucional està reconeguda internacionalment, pel Conveni de la Organització Internacional del Treball núm. 150 de 1978, la comunicació de 12 d'agost de 2004 sobre Diàleg Social Europeu, com constitucionalment, en els articles 7, 9.2 i 129.2 de la Constitució espanyola, i estatutàriament, en l'article 27.2 de l'Estatut d'autonomia

de les Illes Balears, que proclama el valor de la concertació social i del paper institucional que en aquest resultat tenen els interlocutors socials més representatius.

Considera que la Mesa de Diàleg Social, regulada pel decret 59/1997, de 25 d'abril, ha exhaurit el seu recorregut, motiu pel qual va ser derogada per la Llei 2/2011, llei que va habilitar per crear la Mesa Social Tripartida com a òrgan de participació institucional en matèria de relacions laborals.

Reconeix que les instàncies de participació institucional han de ser instruments que millorin l'eficàcia de l'activitat administrativa, alhora que han de satisfer l'exercici del dret de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de participar en els afers públics.

Manifesta que la Mesa Social Tripartida, com a òrgan de naturalesa econòmica i laboral, neix amb la vocació de construir una estructura de tancament de tot l'edifici participatiu, que sigui racional i completa, i que reuneix les màximes instàncies sindicals i empresarials i les autoritats en matèria econòmica i laboral de la comunitat autònoma per tal que, d'una banda, puguin mantenir un diàleg de nivell màxim sobre les qüestions generals relatives a l'administració econòmica i laboral de la comunitat i, de l'altra, es pugui donar coherència i unitat a la participació institucional que es desenvolupa en instàncies especialitzades.

II. La part dispositiva apareix estructurada en 3 capítols, amb un total, com ja s'ha dit, de 9 articles:

1) Capítol I: Creació, composició, funcions i funcionament. Articles 1 a 4.

   L'article 1 crea la Mesa Social tripartida com a òrgan de naturalesa consultiva i de participació institucional en l'àmbit de l'Administració econòmica i laboral de la Comunitat Autònoma, adscrit a la Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació o, si escau, a la conselleria competent en matèria de treball.

   L'article 2 n'estableix la composició, amb un total de 12 membres titulars amb els corresponents suplents, com també la forma de nomenament.

   L'article 3 regula les funcions de la Mesa, essent la principal, la de garantir i formalitzar el diàleg i la participació dels agents socials, representats per les persones de més alt nivell de decisió, respecte de les qüestions estructurals generals que afecten l'Administració econòmica i laboral de la Comunitat Autònoma.

   L'article 4, relatiu a la preparació de les sessions i el funcionament de la Mesa, disposa que es pot reunir en sessió ordinària i extraordinària i que en sessió ordinària s'ha de reunir, com a mínim, 2 vegades a l'any. Regula aspectes organitzatius de la convocatòria, constitució i de l'acta de les sessions.

2) Capítol II: Funcions dels membres de la Mesa. Articles 5 a 8.

   Aquest capítol contempla les funcions dels membres, segons siguin el president o presidenta, el vicepresident o vicepresidenta, el secretari o secretària, i els vocals.

3) Capítol III: Òrgans de participació institucional en matèria de treball. Article 9.

   Aquest article disposa que la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears, estudiarà les possibles mancances de l'actual estructura de participació institucional i recomanarà, en cada cas, la creació o supressió d'òrgans de participació institucional adscrits a la Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació o, si escau, a les conselleries competents en aquestes matèries.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta d'una disposició addicional, una de derogatòria i dues de finals.

La disposició addicional primera regula el nomenament dels membres de la Mesa Social Tripartida, per al qual concedeix un termini de 2 mesos, i la sessió constitutiva que s'ha de convocar dins el quinze dies següents al nomenament.

La disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes de rang inferior o igual que s'oposin a aquest Decret.

La disposició final primera autoritza el vicepresident econòmic o el titular de la competència en matèria de Treball, per dictar totes les disposicions que pertoquin per desplegar aquest Decret.

La disposició final segona estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions

Primera. Aquest CES considera que aquest Projecte de decret no respecta ni la lletra ni l'esperit de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Per tant, consideram que aquest Projecte de decret s'ha de retirar i que el Govern de les Illes Balears ha de convocar una mesa de negociació per donar carta de naturalesa als articles 4, 5 i 6 de la Llei 2/2011 i a la disposició addicional primera, que habilita el Govern per crear la Mesa Social Tripartida com a òrgan de participació institucional en matèria de relacions laborals.

Si, com es diu en l'exposició de motius, la Mesa ha de garantir i formalitzar el diàleg i la participació dels agents socials sobre les qüestions estructurals generals que són competència de la Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació, entenem que el millor començament és el de la participació dels agents socials de manera més directa, i no tan sols en un tràmit d'audiència, en la mateixa elaboració de la norma.

Segona. La participació dels agents socials en la defensa i promoció dels interessos econòmics i socials ve reconeguda per la mateixa Constitució (articles, 7, 9.2 i 129.1) i,

per tant, ha de ser promoguda i fomentada pels poders públics. L'exposició de motius de la Llei 2/2011 reconeix aquesta labor i les tasques que duen a terme els agents socials participant en el desplegament de les polítiques públiques, com també la necessitat de compensar els costs de la participació:

> *La importància de la funció que s'atorga als interlocutors socials més representatius genera, igualment, la necessitat de regular els criteris amb què s'han de compensar els costs que suposi la participació institucional, i habilita el desplegament del títol II dedicat al foment i a l'avaluació de la participació institucional.*

Consideram que per mantenir la igualtat de condicions entre els recursos de l'Administració pública i dels agents socials, s'ha de compensar aquesta participació institucional. Difícilment existirà igualtat de condicions entre les associacions empresarials i sindicals més representatives i l'Administració autonòmica quan aquesta darrera ha suprimit tota possibilitat de finançament.

Tercera. Tal com expressaven en el dictamen 15/2010, consideram que el diàleg social, per tal que sigui efectiu, i segons la definició de l'Organització Internacional del Treball, exigeix unes organitzacions de treballadors i d'empresaris sòlides e independents, amb voluntat política i compromís, amb la capacitat tècnica i l'accés a la informació necessàries i un recolzament institucional adequat. En tot cas, s'ha de respectar la llibertat sindical i la negociació col·lectiva.

Així mateix, el paper de l'administració pública, en tant que instrument del poder polític, ha de ser no tant de participació directa, sinó de promoció de les condicions adequades polítiques i socials per a què aquest diàleg pugui dur-se a terme, i de recolzament a les iniciatives de les parts. És a dir, es tracta de crear el clima adequat per a què les parts puguin debatre i negociar, i adoptar acords que millorin les condicions econòmiques i socials dels ciutadans.

El reconeixement del diàleg social com a factor vertebrador de la societat apareix en l'Estatut d'autonomia, en la redacció donada per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia. L'article 27.2, en seu de drets, deures i llibertats dels ciutadans de les Illes Balears, proclama el valor de la concertació i del diàleg social com instrument indispensable de cohesió social, i del paper institucional que en aquest resultat tenen els interlocutors socials més representatius; per això es reconeixen als que compleixen les condicions previstes a l'ordenament jurídic les facultats i prerrogatives institucionals que tenen assignades i la seva ineludible participació en la vida administrativa pública, ja que amb això contribueixen a la satisfacció dels interessos generals mitjançant l'exercici de la seva funció.

Aquest reconeixement implica un progrés destacable cap a la democràcia participativa en la nostra Comunitat, la qual s'està consolidant en les societats desenvolupades com a complement de la democràcia representativa. En aquesta línia aquesta funció la va assumir la Mesa de Diàleg Social, la qual va ser suprimida per la Llei 2/2011, a l'espera de l'aprovació del decret regulador de la Mesa Social Tripartida.

La Mesa Social Tripartida ha de ser un òrgan de trobada i discussió dels agents econòmics i socials més representatius de la Comunitat Autònoma, per donar carta de

naturalesa al reconeixement ple d'una realitat existent en les societats més avançades, com ara la cada vegada major participació de la societat civil organitzada en la presa de decisions polítiques.

Quarta. Finalment, volem recordar que la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives no queda limitada a l'àmbit laboral i que, per tant, no es pot considerar que la Llei 2/2011, en especial els articles 4 i 5, es compleixen amb la creació d'una Mesa Social Tripartida, ja que la participació institucional afecta tots els àmbits d'actuació administrativa relacionats amb les qüestions estructurals generals que afecten l'Administració econòmica i laboral de la Comunitat Autònoma, tal i com recull el títol I de la Llei, en concret l'article 2, lletres a i b.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que retiri el Projecte de decret i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les observacions formulades en aquest dictamen pel que fa al desenvolupament de la participació institucional.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 3 de maig de 2012

DICTAMEN NÚM. 5/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES CREA EL REGISTRE D'EMPRESES, ESTABLIMENTS I PRODUCTES DEL SECTOR ALIMENTARI DE LES ILLES BALEARS SUBJECTES A CONTROL OFICIAL

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 27 d'abril de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social relativa al Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears subjectes a control oficial.

Segon. El dia 30 d'abril s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i el president, consultats els serveis tècnics, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada al Ple per a la seva aprovació.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució de la consellera de Salut, Família i Benestar Social per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació i taula de vigències.
3. Estudi econòmic.
4. Memòria de les càrregues administratives.
5. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
6. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
7. Tramesa del Projecte al Col·legi de Biòlegs i correu de resposta del Col·legi.
8. Tramesa del Projecte al Col·legi de Veterinaris.
9. Tramesa del Projecte al Col·legi de Químics.
10. Tramesa del Projecte al Col·legi d'Apotecaris.
11. Tramesa del Projecte al Col·legi de Dietistes i Nutricionistes, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
12. Tramesa del Projecte a la Cambra de Comerç de Mallorca, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.

13. Tramesa del Projecte a la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Menorca.
14. Tramesa del Projecte a la Cambra de Comerç d'Eivissa i Formentera.
15. Tramesa del Projecte a PIME Balears.
16. Tramesa del Projecte a CAEB, al·legacions presentades i resposta a les al·legacions.
17. Tramesa del Projecte a ANGED.
18. Tramesa del Projecte a la Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació, suggeriments presentats i resposta.
19. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Presidència i ofici de resposta.
20. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats.
21. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Turisme i Esports.
22. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, suggeriments presentats i resposta.
23. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Administracions Públiques, suggeriments presentats i resposta.
24. Informació pública.
25. Al·legacions presentades per ASOBIC i resposta a les al·legacions.
26. Al·legacions presentades per l'Asociación sindical de fabricantes de bebidas y productos de alimentación de Baleares i resposta a les al·legacions.
27. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta.
28. Esborrany final, versió catalana.
29. Esborrany final, versió castellana.
30. Informe jurídic.
31. Informe de la secretaria general.
32. Enviament de l'Avantprojecte a les organitzacions sindicals més representatives.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada al Ple, el qual aprova el dictamen el dia 30 de maig de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva; una part dispositiva composta per 10 articles, i una part final formada per tres disposicions addicionals; una disposició transitòria; dues disposicions finals, i 5 annexes.

I. A la part expositiva es fa referència a la normativa reguladora de la matèria, la qual habilita el Govern de les Illes Balears a regular la matèria.

Així, a l'àmbit comunitari, el Reglament (CE) núm. 852/2004, del Parlament europeu i del Consell de 29 d'abril, relatiu a la higiene dels productes alimentaris, recull la informació que s'ha de notificar a l'autoritat competent per al seu registre i el Reglament (CE) núm. 882/2004, del Parlament europeu i del Consell, de 29 d'abril, sobre els controls oficials efectuats per garantir la verificació del compliment de la legislació en matèria de pinsos i d'aliments i la normativa sobre la salut animal i el benestar dels animals, estableix l'obligació de les autoritats competents d'establir els procediments de sol·licitud de registre i d'autoritzacions, en els àmbits materials corresponents.

Quant a la regulació estatal, fa referència a la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, de caràcter bàsic, que estableix a l'article 25 que l'exigència d'autoritzacions sanitàries, així com l'obligació de sotmetre a registre per raons sanitàries les empreses o els productes, s'han d'establir reglamentàriament, i han de prendre com a base el que es disposa en aquesta Llei. A la Llei 17/2009, de 23 de novembre, que transposa a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2006/123/CE, del Parlament europeu i del Consell, de 12 de desembre, relativa als serveis en el mercat interior i estableix les disposicions i els principis necessaris per garantir el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, realitzades en territori espanyol per prestadors establerts a Espanya o en qualsevol altre estat membre de la Unió Europea, simplificant els procediments i fomentant un nivell elevat de qualitat en els serveis, que estableix com a regla general la comunicació o declaració responsable, essent els règims d'autoritzacions l'excepció. A la Llei 25/2009, de 22 de desembre, que va modificar diverses lleis per a la seva adaptació a aquesta Llei 17/2009, algunes de l'àmbit sanitari. I al Reial decret 191/2011, de 18 de febrer, sobre el Registre General Sanitari d'Empreses Alimentàries i Aliments, que deroga el Reial decret 1712/1991, de 29 de novembre, i simplifica el procediment establert a Espanya per registrar, amb caràcter nacional i públic, les empreses implicades a la cadena alimentària, amb excepcions, i s'adequa a les exigències derivades de la incorporació a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva 2006/123/CE esmentada.

Pel que fa a l'àmbit autonòmic, fa referència a l'article 29 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, que estableix, entre d'altres funcions de l'autoritat sanitària, l'atorgament d'autoritzacions administratives sanitàries i l'ordenació i la gestió dels registres sanitaris; i a la Llei 6/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, que a l'article 39 estableix que l'autoritat sanitària, entre d'altres facultats, pot establir l'exigència d'autoritzacions i registres per raons sanitàries a instal·lacions, establiments, serveis i indústries, productes i activitats, d'acord amb la normativa sectorial, i controlar i inspeccionar les activitats alimentàries.

A continuació explica l'objectiu del Decret que és la creació del Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears, amb la finalitat de protegir la salut de la població enfront dels riscs alimentaris a través dels controls oficials que s'efectuïn sobre els establiments i productes censats en el Registre d'Empreses Alimentàries, en compliment del nou marc legal en matèria de seguretat alimentària.

Finalment, es fa una descripció del contingut del Decret, que regula diverses modalitats d'inscripció en el Registre, segons el tipus d'establiment o producte; com també la sol·licitud d'inscripció i l'autorització corresponent com a requisit per accedir al Registre General Sanitari d'Empreses Alimentàries i Aliments i els controls oficials.

II. La part dispositiva del Projecte de decret, com ja s'ha dit, consta de 10 articles.

- L'article 1 estableix que l'objecte del Decret és la creació del Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears, de caràcter públic i adscrit a la Direcció General de Salut Pública i Consum.
- L'article 2 —àmbit d'aplicació— estableix que estan subjectes a la inscripció en el Registre els establiments d'empreses alimentàries o les empreses alimentàries que realitzin activitats alimentàries a l'àmbit de la Comunitat Autònoma, que no tenguin establiments; els complements alimentaris que es posin en el mercat per fabricants amb domicili social a les Illes Balears o pel responsable de la primera posada en el mercat a la Comunitat Autònoma, i les empreses, establiments i productes inscrits en el Registre General Sanitari d'Empreses Alimentàries i Aliments. A més, estableix les categories d'inscripció.
- L'article 3 recull les tres modalitats d'inscripció, que es despleguen als articles següents:
  - Comunicació prèvia.
  - Notificació de posada en el mercat de complements alimentaris.
  - Inscripció d'ofici.
- Article 4. Procediment d'inscripció en el Registre mitjançant comunicació prèvia. Procediment al qual estan subjectes els titulars dels establiments d'empreses alimentàries o les empreses alimentàries que realitzin activitats alimentàries a l'àmbit de la Comunitat Autònoma que no tenguin establiments, que han de presentar de comunicació prèvia mitjançant la presentació del model general (annex I), i especifica els casos en els que s'han de presentar dades complementàries —comerç minorista de carn; establiments de menjars preparats, i establiments elaboradors de productes derivats de la farina—, mitjançant els models corresponents.

  Aquest article contempla la possibilitat d'incoar un expedient sancionador en cas que en les dades declarades concorri falsedat o inexactitud, com també adoptar la suspensió, en cas d'existir risc per a la salut de les persones.
- Article 5. Inscripció en el Registre dels complements alimentaris. S'estableix que la inscripció es farà mitjançant notificació del fabricant o del responsable de la primera posada en el mercat a l'àmbit de la Comunitat Autònoma, inscripció que la Direcció General de Salut Pública i Consum ha de comunicar a l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició. Remet al Reial decret 1487/2009, de 26 de setembre, relatiu als complements alimentaris i a la resta de normativa específica.

- Article 6. Inscripció d'ofici en el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears inscrits en el Registre General Sanitari d'Empreses Alimentàries i Aliments. L'article estableix que la inscripció en el Registre General Sanitari d'Empreses Alimentàries i Aliments s'ha de fer mitjançant la presentació d'una comunicació prèvia o d'una sol·licitud d'inscripció, segons el cas, i remet al Reial decret 191/2011, de 18 de febrer, sobre el Registre General Sanitari d'Empreses Alimentàries i Aliments quant al procediment a seguir. I que la Direcció General de Salut Pública i Consum n'ha d'informar l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició perquè procedeixi a la inscripció en el referit Registre General. I, amb posterioritat, fer la inscripció d'ofici en el Registre autonòmic.
- Article 7. Vigència, modificació i cancel·lació dels assentaments registrals. Estableix una vigència indefinida de la inscripció en el registre, tret que se'n procedeixi a la modificació o cancel·lació. Les modificacions o els canvis en la informació obligatòria s'han de comunicar a la Direcció General de Salut Pública i Consum, com també el cessament parcial o total, temporal o definitiu de l'activitat. També preveu els supòsits de cancel·lació de la inscripció.
- Article 8. Controls oficials sobre les empreses, establiments i productes inscrits en el Registre. Regula el control per part de l'autoritat sanitària competent per verificar el compliment de la legislació alimentària, a la qual faculta per adoptar mesures en cas de situació de risc produïda per deficiències greus.
- Article 9. Règim sancionador. Es fa menció a la normativa segons la qual l'incompliment de les previsions del Decret pot ser constitutiu d'infracció administrativa i estableix que la competència per iniciar el procediment sancionador i per imposar sancions correspon al director general de Salut Pública i Consum.
- Article 10. Definició i límits d'activitat marginal de subministrament d'aliments. Estableix què s'entén per activitat marginal, l'obligació d'inscripció en el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears i fixa els límits dins els quals han d'actuar diferents tipus d'establiments.

III. Quant a la part final, la disposició addicional primera estableix la inscripció d'ofici en el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears d'aquelles empreses, establiments o productes que han quedat exclosos de l'obligatorietat d'inscripció en el Registre General Sanitari d'Empreses alimentàries i Aliments amb l'entrada en vigor del Reial decret 191/2011, de 18 de febrer. La disposició addicional segona contempla la inscripció d'ofici dels establiments inscrits en el Registre d'Establiments de Venda Minorista de Carn de les Illes Balears. I la disposició addicional tercera faculta el director general de salut Pública i Consum per modificar els annexos del Decret.

La disposició transitòria única estableix com s'han de resoldre els expedients iniciats abans de l'entrada en vigor del decret.

Quant a les disposicions finals, la primera autoritza la consellera de Salut, Benestar Social i Família per dictar les disposicions de desplegament del Decret i la segona fixa l'entrada en vigor del Decret l'endemà de la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Finalment, el Decret té els annexes següents:

- Annex I: Comunicació prèvia per a la inscripció en el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears.
- Annex II: Comunicació de modificació de dades al Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears.
- Annex III: Dades complementàries a la comunicació prèvia per a la inscripció en el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears, a emplenar pels comerços minoristes de la carn.
- Annex IV: Dades complementàries a la comunicació prèvia per a la inscripció en el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears, a emplenar pels establiments de menjars preparats.
- Annex V: Dades complementàries a la comunicació prèvia per a la inscripció en el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears, a emplenar pels establiments elaboradors de productes derivats de la farina.

III. Observacions generals

Única. La Constitució espanyola reconeix, a l'article 43, com a dret de la ciutadania la protecció de la salut, i atribueix als poders públics la potestat per organitzar i tutelar la salut pública mitjançant la implantació de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris. Dins aquest àmbit tan ampli hem d'incloure les polítiques de salut alimentària.

Per això, aquest CES considera positiu que es doni compliment al nou marc legal en matèria de seguretat alimentària tant a nivell europeu com a nivell estatal, conseqüència de la política de la Unió Europea en aquesta matèria —que té com a objectiu protegir la salut i els interessos dels consumidors—, amb la creació del Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears, amb la finalitat de protegir la salut de la població dels riscs alimentaris per mitjà dels controls oficials que es duguin a terme sobre els establiments, empreses i productes inscrits en el Registre.

IV. Consideracions particulars

A continuació farem una sèrie d'observacions en relació amb el procediment i al text de la norma amb la finalitat de millorar-ne el text i la comprensió.

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits, amb una àmplia fase d'audiència amb la participació d'experts en la matèria i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent-hi els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que delimita la normativa vigent en la matèria i que habilita el Govern de les Illes Balears per a la seva regulació; en defineix la finalitat i l'objecte, i justifica la necessitat de la regulació.

Tercera. L'article 1 disposa que aquest Decret té per objecte la creació del Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears.

No obstant això, de la lectura del projecte se'n desprèn que també es regulen els procediments de les diferents modalitats d'inscripció; els controls oficials sobre les empreses, establiments i productes inscrits en el Registre, i l'activitat marginal de subministrament d'aliments. Per això proposam que es modifiqui la redacció de l'article 1 per ajustar-lo al contingut del Decret.

Quarta. L'article 4 regula el procediment d'inscripció en el Registre mitjançant comunicació prèvia i a l'apartat 5 estableix que una vegada inscrita l'empresa i presentada la comunicació s'ha de posar en coneixement dels serveis oficials de control de seguretat alimentària. La redacció d'aquest apartat és ambigua ja que no es dedueix si s'ha de posar en coneixement la inscripció, la comunicació o ambdós fets ni qui ho ha de fer. Consideram que el text ha d'especificar què s'ha de posar en coneixement dels serveis oficials i qui té l'obligació de fer-ho.

L'apartat 7 preveu la possibilitat d'adoptar de forma cautelar i immediata la suspensió, en cas de risc per a la salut de les persones per, a continuació, exigir prèviament una resolució motivada i audiència a la persona interessada. El text és contradictori perquè les exigències de donar audiència i dictar una resolució motivada són incompatibles amb la suspensió immediata, per la qual cosa consideram que s'ha de modificar la redacció d'aquest apartat per tal d'evitar la referida contradicció.

Cinquena. Quant a l'article 8, relatiu als controls oficials sobre les empreses, establiments i productes inscrits en el Registre, s'ha de tenir en compte el que s'ha manifestat al respecte de l'article 4.7 pel que fa a les mesures a adoptar en cas de deficiències greus.

Sisena. Article 9, règim sancionador. Aquest CES valora positivament la remissió a la normativa aplicable en matèria d'infraccions i sancions.

Setena. Article 10, definició i límits d'activitat marginal de subministrament d'aliments. Consideram que les activitats marginals no haurien d'estendre's més enllà del municipi en el qual actuen ja que els límits establerts en aquest article són difícils de controlar cosa que pot donar lloc a situacions de competència deslleial. Per tant, recomanam que es suprimeixin les referències als "municipis limítrofs"que es fan en els apartats 4 i 5 d'aquest article.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears subjectes a control oficial, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president en funcions
Àngels Bellinfante Torres	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 30 de maig de 2012

DICTAMEN NÚM. 6/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI PER LA QUAL SE SUSPENEN LA VIGÈNCIA DE LA LLEI 10/2000, DE 30 DE NOVEMBRE, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, I EL SEU FUNCIONAMENT[1]

[1] Aquest Dictamen es converteix en el Dictamen 11/2012, sobre l'Avantprojecte de llei per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament, després de la sol·licitud de dictamen per part de la Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació.

DICTAMEN NÚM. 7/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DEL CONSELLER D'AGRICULTURA, MEDI AMBIENT I TERRITORI PER LA QUAL ES MODIFICA L'ORDRE DE LA CONSELLERA D'AGRICULTURA I PESCA DE 13 D'ABRIL DE 2007, PER LA QUAL ES RECONEIX I ES REGULA LA INDICACIÓ GEOGRÀFICA "MALLORCA" PER ALS VINS AMB DRET A LA MENCIÓ TRADICIONAL "VI DE LA TERRA" PRODUÏTS A L'ILLA DE MALLORCA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra b, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 1 de juny de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa al Projecte d'ordre per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica "Mallorca" per als vins amb dret a la menció tradicional "Vi de la Terra" produïts a l'illa de Mallorca.

Segon. El mateix dia 1 de juny s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. El president, consultats els serveis tècnics, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada al Ple per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe de 26 de gener de 2012 sobre l'oportunitat de regular mitjançant una ordre del conseller la modificació de l'ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica "Mallorca" per als vins amb dret a la menció tradicional "Vi de la Terra" produïts a l'illa de Mallorca.
2. Memòria Justificativa sobre la necessitat de modificar l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, de 26 de gener de 2012.
3. Estudi de càrregues administratives en relació amb l'Administració i els interessats, de 26 de gener de 2012.
4. Proposta de resolució, per la qual s'inicia el procediment d'elaboració d'una Ordre, de 27 de gener de 2012.

5. Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica "Mallorca" per als vins amb dret a la menció tradicional "Vi de la Terra" produïts a l'illa de Mallorca, de 28 de gener de 2012.

6. Marc normatiu:

   – Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles.

   – Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i el vi.

   – Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica "Mallorca" per als vins amb dret a la menció tradicional "Vi de la Terra" produïts a l'illa de Mallorca.

   – Resolució de 10 de maig de 2007, del director general d'Agricultura per la qual s'adopta i es regula el logotip per al Vi de la Terra de Mallorca.

   – Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 221 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen les disposicions específiques per a determinats productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).

   – Reglament (CE) 479/2008 del Consell, de 29 d'abril, pel que s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola, es modifiquen els reglaments (CE) 1493/1999, (CE) 1782/2003, (CE) 1209/2005 i (CE) 3/2008 i es deroguen els Reglaments (CEE) 2392/1996 i (CE) 1493/1999.

   – Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig de 2009, que modifica el Reglament (CE) 1234/2007 del consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles s'estableixen les disposicions específiques per a determinat productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).

   – Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetat i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.

   – Reglament (CE) 670/2011 (UE) de la Comissió, de 12 de juliol de 2011, que modifica el Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetat i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.

7. Esborrany d'Ordre enviat a tràmit d'audiència (versions catalana i castellana).

8. Audiència a les entitats següents:
   - Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient
   - Consell de Mallorca
   - Consell Insular de Menorca
   - Consell Insular d'Eivissa
   - Consell Insular de Formentera
   - UCABAL
   - Unió de Pagesos de Mallorca
   - ASAJA
   - Associació de Petits Cellers de les Illes Balears
   - Associació de Bodegues de les Illes Balears (ABIB)
   - Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM)
   - Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB)
   - Conselleria de Turisme i Esports
   - Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
   - Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
   - Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació
   - Conselleria de Presidència
   - Institut Balear de la Dona
9. Al·legacions i observacions presentades:
   - Conselleria de Presidència
   - Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació
   - Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient
   - Associació de Petits Cellers de les Illes Balears
   - Consell Insular de Menorca
   - Consell Insular d'Eivissa
   - Consell de Mallorca
10. Versions catalana i castellana conformades del Projecte Decret.
11. Informe del Servei Jurídic de 24 de maig de 2012.
12. Informe de la secretària general de 25 de maig de 2012.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis tècnics del CES elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment el dictamen el dia 13 de juny de 2012.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, un article i una disposicions finals.

I. La part expositiva fa una exhaustiva explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta a sol·licitud de l'Associació de Petits Cellers de les Illes Balears, per tal d'autoritzar en l'elaboració dels vins les varietats autòctones gorgollassa i giró ros i la varietat viognier, les quals, s'afegeix, presenten plena adaptació al medi i compleixen amb els paràmetres que determina el Reglament de la indicació geogràfica "Mallorca".

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta d'un sol article pel qual es modifica l'article 4 de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica "Mallorca" per als vins amb dret a la menció tradicional "Vi de la Terra" produïts a l'illa de Mallorca.

III. Finalment, la disposició final disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

Amb l'Ordre que és ara objecte de dictamen, s'autoritzen en l'elaboració del Vi de la Terra de Mallorca les varietats autòctones de raïm gorgollassa i giró ros i la varietat viogner, d'acord amb la sol·licitud de l'Associació de Petits Cellers de les Illes Balears.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una exhaustiva referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és incloure la gorgollassa, el giró ros i el viogner, com a varietats de vinya autoritzades per elaborar Vi de la Terra de Mallorca.

En la tramitació del procediment s'ha respectat el tràmit d'audiència, dins el qual les al·legacions s'han limitat a correccions formals i a manifestacions de conformitat.

No obstant això, es troba a faltar la comunicació del projecte de reglament a les organitzacions sindicals més representatives, les quals tenen, d'acord amb l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el dret a conèixer amb caràcter previ, els projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals, juntament amb les organitzacions empresarials més representatives.

Tercera. La vitivinicultura és una activitat agrària amb gran tradició a Mallorca, i durant molt de temps ha estat una de les principals activitats econòmiques. Després d'un període d'estancament durant els anys 60 i 70 del segle XX, en la dècada dels 90 va haver-hi una reactivació del sector, gràcies a l'esforç dels viticultors i vinicultors de l'illa per obtenir una millora de la qualitat del producte final. La major atenció i cura als cultius, així com la renovació tecnològica de les bodegues, varen fer d'aquest període un dels millors moments del sector a Mallorca, segons l'Institut de Qualitat Agroalimentària. Avui en dia, els vins mallorquins compten amb unes característiques singulars, una elevada qualitat i una personalitat reconeguda, que els ha permès obtenir importants valoracions per part dels entesos. Els vinaters de l'illa continuen, mitjançant els seus esforços, perseguint el seu desig d'incorporar el nom de Mallorca dins les zones més selectes productores de grans vins, i la millora de la producció, del que és una mostra la inclusió de les varietats gorgollassa, giró ros i viogner com a varietats de vinya autoritzades per elaborar Vi de la Terra de Mallorca.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica "Mallorca" per als vins amb dret a la menció tradicional "Vi de la Terra" produïts a l'illa de Mallorca, i considera positiu que el Govern de les Illes Balears adopti mesures per afavorir el desenvolupament del sector agroalimentari.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 15 de juny de 2012

DICTAMEN NÚM. 8/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULEN ELS REQUISITS I EL PROCEDIMENT PER EMETRE INFORMES RELATIUS ALS PROGRAMES DE DESPLAÇAMENT TEMPORAL DE MENORS ESTRANGERS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 1 de juny de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social relativa al Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers.

Segon. El mateix dia 1 de juny s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa de la directora general de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial de 22 de febrer de 2012 relativa a la necessitat d'elaborar un decret pel qual es regulen els requisits i el procediment de desplaçament temporal de menors estrangers que inclou l'estudi econòmic.
2. Estudi de càrregues administratives de data 29 de febrer de 2012.
3. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 29 de febrer de 2012 per la qual s'ordena l'inici de l'elaboració del Decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers.
4. Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers; versió de febrer de 2012.
5. Resolució de la consellera de Salut, Família i Benestar Social de 6 de març de 2012 per la qual se sotmet al tràmit d'informació pública el Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers; versió catalana i castellana.
6. Sol·licitud d'inserció al BOIB de la Resolució de la consellera de Salut, Família i Benestar Social per la qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret

pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers.

7. Tràmit d'audiència a les entitats interessades amb els avís de recepció.
8. Sol·licitud d'informe sobre impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
9. Correu electrònic enviat a les secretaries generals del Govern relatiu al tràmit d'audiència del Projecte de decret.
10. Publicació al BOIB de la Resolució de la consellera de Salut, Família i Benestar Social per la qual se sotmet al tràmit d'informació pública el Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estranger).
11. Suggeriments de les conselleries i entitats interessades.
12. Informe d'impacte de gènere de 21 de març de 2012.
13. Contestació a la consulta efectuada a l'Oficina d'Estrangeria de les Illes Balears arran de les al·legacions formulades per la Fundació Reial Mallorca.
14. Informe 1/2012 del Consell de Serveis Social de les Illes Balears sobre el Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers.
15. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social relatiu a l'elaboració del Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers.
16. Informe de 24 de maig de 2012 de la secretària general de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social sobre la correcció del procediment seguit i la valoració de les al·legacions presentades respecte al Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers.
17. Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers (versió maig 2012).

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball de l'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 20 de juny i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de juny de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 16 articles i una part final formada per una disposició transitòria; una disposició derogatòria, i una disposició final.

I. El preàmbul comença amb una breu explicació de l'origen dels programes de desplaçament temporal dels menors estrangers als anys 90 com a conseqüència de catàstrofes naturals i episodis bèl·lics fora de les nostres fronteres i que promouen a les Illes Balears diferents entitats i famílies des de fa anys, fonamentats principalment en l'esperit solidari i de cooperació de la societat balear, per raons humanitàries.

A continuació exposa el marc competencial i normatiu que l'habilita, estatal i autonòmic. Així, d'una banda, quant a la normativa estatal, fa referència al Reial decret 557/2011, de 20 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 4/2000 sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, després de la seva reforma per la Llei orgànica 2/2009, que defineix els programes de desplaçament temporal de menors estrangers com a programes de caràcter humanitari promoguts i finançats per les administracions públiques, associacions sense ànim de lucre o fundacions o entitats alienes als qui exerceixen la seva pàtria potestat o tutela, per a estades temporals amb fins de tractament mèdic que no es pot dur a terme en el seu lloc d'origen, gaudiment de vacances o amb una finalitat d'escolarització.

També es refereix a l'exigència de l'article 187 del Reglament de la Llei orgànica 4/2000 esmentat de l'emissió d'un informe sobre el programa per part de l'òrgan autonòmic competent en matèria de protecció de menors en el territori en què hagin de fer l'estada els menors estrangers.

D'altra banda, i pel que fa a l'àmbit autonòmic, fa referència a l'article 30.39 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, que reconeix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de protecció de menors; al Decret 12/2011, de 18 de juny, del president de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, modificat pels decrets 23/2011, de 5 d'agost; 2/2012, de 2 de març, i 8/2012, de 9 de maig; i a l'Ordre de la consellera de Benestar Social de 13 d'abril de 2000, mitjançant la qual es regulen els requisits i el procediment per expedir la conformitat del Govern de les Illes Balears amb la venguda i estada de menors estrangers.

Finalment, es justifica l'oportunitat de revisar la normativa autonòmica en la matèria, en atenció als canvis produïts en la legislació estatal en matèria d'estrangeria introduïts pel Reial decret 557/2011 esmentat.

II. La part dispositiva del Projecte de decret s'estructura en 4 capítols:

– Capítol I: disposicions generals (articles 1 a 4), on s'estableix l'objecte d'aquest Projecte de decret, que és establir els requisits i el procediment que ha de seguir l'òrgan autonòmic competent en matèria de protecció de menors per emetre l'informe exigit en els articles 187 i 188 del Reglament de la Llei orgànica 4/2000 sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, modificada per la Llei orgànica 2/2009.

  L'article 2 estableix com a òrgan competent per emetre l'informe a la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial, corresponent la instrucció del procediment al Servei de Família.

L'article 3 estableix l'abast de la intervenció, que consisteix, bàsicament, en l'emissió de l'informe preceptiu i la supervisió i el suport oportuns per vetllar per la consecució de les finalitats del programa i el respecte dels drets dels menors.

L'article 4 regula, respecte dels programes de desplaçament temporal de menors estrangers, d'una banda, les finalitats:

– Gaudir de vacances.

– Tractament mèdic.

– Escolarització.

I de l'altra, el fonament, en raons de caràcter humanitari, del desplaçament temporal, i fa una enumeració dels supòsits.

– Capítol II: Promotors dels programes i famílies guardadores: requisits i obligacions (articles 5 a 8).

L'article 5 estableix qui pot ser promotor dels programes de desplaçament de les tres modalitats.

L'article 6 recull els requisits que han de complir els promotors dels programes i distingeix si es tracta de persones físiques o jurídiques.

L'article 7 estableix els requisits i obligacions de les famílies guardadores, així com una sèrie de compromisos.

Finalment, l'article 8 estableix els requisits i obligacions de les institucions o centres guardadors.

– Capítol III: Procediment administratiu (articles 9 a 13).

L'article 9 estableix que els promotors dels programes de desplaçament temporal han de presentar una sol·licitud d'informe, segons el model normalitzat que es facilita, per tal que s'emeti l'informe corresponent, amb una antelació suficient i com a màxim abans de la data de sortida prevista dels menors del seu país d'origen o lloc de procedència.

Els articles 10 i 11 estableixen la documentació que cal presentar, juntament amb la sol·licitud d'informe, en els programes que promouen persones jurídiques o persones físiques, respectivament.

L'article 12 fixa els criteris tècnics que serveixen de base per dur a terme l'estudi i la valoració de la sol·licitud i documentació adjunta. Finalitzada la valoració del programa presentat, el Servei de Família ha d'emetre una proposta d'informe.

L'article 13 regula l'emissió de l'informe, establint un termini màxim de 3 mesos des de l'entrada de la sol·licitud en el registre de l'òrgan competent o des del compliment de tots els requisits exigits. Termini que queda reduït a 10 dies hàbils en els supòsits de desplaçament per tractament mèdic. A l'apartat 2 estableix els supòsits d'emissió d'informe desfavorable.

– Capítol IV: Seguiment dels programes, memòries finals i models normalitzats (articles 14 a 16).

  D'acord amb l'article 14 el seguiment dels programes promoguts per persones físiques l'ha de fer la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial, amb la possibilitat de demanar la col·laboració dels serveis socials comunitaris de l'ajuntament corresponent. I, en el cas de persones jurídiques, són aquestes les responsables del seguiment, per la qual cosa s'exigeix la intervenció de personal qualificat en infància i família i la col·laboració dels monitors de programa. Tot això amb independència dels mecanismes de supervisió i suport que estableixi la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial.

  L'article 15 fa referència a la memòria final que han de presentar les entitats promotores davant la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial, en el termini màxim d'un mes des de la data de tornada del menor. En el cas de persones físiques, s'ha d'informar, per escrit, al Servei de Família, de la data de retorn i possibles incidències en el desenvolupament del programa.

  Finalment, l'article 16 obre la possibilitat que la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial estableixi models normalitzats per als programes, memòries finals i resta de documentació necessària.

III. Pel que fa a la part final, la disposició transitòria única estableix que als procediments iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor del Decret s'ha d'aplicar l'Ordre de la consellera de Benestar Social de 13 d'abril de 2000 per la qual es regulen els requisits i el procediment per a l'expedició de la conformitat del Govern de les Illes Balears amb la vinguda i estada de menors, a l'empara de l'article 14 del Reial decret 155/1996, de 2 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 7/1985.

La disposició derogatòria única disposa que queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquest decret o el contradiguin, i expressament l'Ordre de la consellera de Benestar Social de 13 d'abril de 2000 per la qual es regulen els requisits i el procediment per a l'expedició de la conformitat del Govern de les Illes Balears amb la vinguda i estada de menors, a l'empara de l'article 14 del Reial decret 155/1996, de 2 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 7/1985.

Per acabar, la disposició final única estableix que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Única. Els programes de desplaçament temporal dels menors estrangers s'inicien en diferents comunitats autònomes a finals de la dècada dels 90, promoguts per entitats,

fundacions i famílies, i fonamentats en l'esperit solidari de la societat, i amb l'objectiu de proporcionar als menors estrangers, encara que temporalment, una millora de les seves condicions de vida. Aquests menors procedeixen de països que han patit o encara pateixen catàstrofes naturals, episodis bèl·lics, situacions d'extrema pobresa, o entorns socials o familiars que fan que la realitat social que els envolta dificulti el seu benestar i desenvolupament global, per no poder accedir a l'escola, a tractament sanitari i/o gaudir de vacances.

Els programes de desplaçament temporal dels menors estrangers són de tipus sanitari, educatiu o social, tenen caràcter humanitari i es promouen per persones físiques o jurídiques, sense cap ànim lucratiu.

El CES valora positivament l'existència d'aquests programes de desplaçament temporal, que proporcionen a menors estrangers en situacions desfavorables la possibilitat de gaudir de vacances, d'un tractament mèdic necessari o de ser escolaritzats, com també una regulació que garanteixi i asseguri el respecte dels seus drets i l'exigència d'un seguiment i una supervisió dels programes.

IV. Consideracions particulars

A continuació farem una sèrie d'observacions en relació amb el procediment i al text de la norma amb la finalitat de millorar-ne el text i la comprensió.

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits, amb una àmplia fase d'audiència i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

Segona. Quant al preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial i a la normativa que empara i justifica la nova regulació, com a conseqüència de la modificació de la legislació estatal en matèria d'estrangeria. Així mateix, estableix l'objectiu i la finalitat de la norma, garantir la protecció dels drets dels menors i establir el procediment, els requisits i els criteris per emetre l'informe corresponent, com també potenciar el seguiment i la supervisió dels programes.

Tercera. Pel que fa al text del Projecte de decret, volem fer una sèrie de consideracions:

1. Article 9. Sol·licitud d'informe. En relació amb el termini de sol·licitud de l'informe, l'apartat 2 estableix que "*(...) s'ha de presentar amb una antelació suficient i, <u>en tot cas, abans de la data prevista de sortida dels menors del seu país d'origen o lloc de procedència</u>*".

   S'ha de tenir en compte que l'informe de la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial és anterior a l'emissió

de l'informe favorable del delegat del Govern, el qual és necessari i previ al desplaçament dels menors. En conseqüència, l'incís final que estableix la presentació de la sol·licitud abans de la data prevista de sortida s'hauria d'eliminar. A més, s'hauria de fixar un termini de presentació de la referida sol·licitud i documentació, que tengui en compte els terminis que tenen els òrgans competents per emetre els informes, amb caràcter previ al desplaçament dels menors. En cas contrari, pot donar-se el cas que a la data prevista de sortida dels menors encara no s'hagin emès els informes i, en conseqüència, els menors no es puguin desplaçar.

D'acord amb l'exposat proposam la redacció següent:

> "*Aquesta sol·licitud s'ha de presentar, com a mínim, amb 3 mesos d'antelació a la data prevista de sortida dels menors del seu país d'origen o lloc de procedència*".

2. Article 10. En relació amb la documentació que cal presentar en els programes que promouen persones jurídiques, s'inclou una declaració responsable del representant legal de l'entitat promotora i el contingut mínim. Resulta estrany que en el cas en què l'entitat promotora sigui una administració pública s'hagi de presentar la referida declaració.

   Quant a la relació de monitors que han d'acompanyar els menors, des del CES consideram que un monitor per cada 25 menors resulta insuficient tenint en compte que es tracta de grups de vegades heterogenis pel que fa a l'edat i amb situacions que necessiten una atenció especial. En qualsevol cas, encara que entenem que incrementar el número de monitors implica un cost major per a les entitats organitzadores, suggerim que es promogui la reducció de la ràtio de menors per monitor al voltant de 20 menors, atenent a l'edat i a les necessitats d'aquests.

3. Article 13. Emissió de l'informe. En relació amb el termini màxim de 3 mesos per emetre l'informe, des del CES consideram que és excessiu, més tenint en compte el que s'ha dit en el punt 1 d'aquesta observació referit a l'article 9 i que, en qualsevol cas, aquest termini no hauria de ser superior a un mes. Cal afegir que aquest informe forma part d'un altre procediment i que es tracta d'un tràmit necessari i previ a l'emissió de l'informe favorable del delegat del Govern, que possibilita el desplaçament temporal dels menors estrangers. A més, tenint en compte que en el supòsit de desplaçament per tractament mèdic el termini és de 10 dies, no s'entén aquesta diferència tan ampla.

   Finalment, pel que fa a l'incís final "*(...) amb anterioritat a l'arribada prevista dels menors a les Illes Balears*", es reitera el que s'ha indicat en el punt 1 d'aquesta observació.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de

desplaçament temporal de menors estrangers, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 26 de juny de 2012

DICTAMEN NÚM. 9/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES FIXEN ELS PRINCIPIS GENERALS DEL REGISTRE UNIFICAT DE SERVEIS SOCIALS DE LES ILLES BALEARS I DELS PROCEDIMENTS PER A L'AUTORITZACIÓ I L'ACREDITACIÓ DE SERVEIS SOCIALS, I ES REGULEN LA SECCIÓ SUPRAINSULAR DEL REGISTRE I ELS PROCEDIMENTS PER AUTORITZAR I ACREDITAR SERVEIS SOCIALS D'ÀMBIT SUPRAINSULAR

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de juliol de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social relativa al Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.

Segon. El dia 3 de juliol s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa, La Caixa.

Tercer. El dia 10 de juliol el president, consultats els serveis tècnics i la Comissió Permanent, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa de la directora general de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial de 10 de novembre de 2011 relativa a la necessitat d'elaborar un decret pel qual es fixin els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.

2. Certificat del secretari de la Conferència Sectorial en Matèria de Serveis Socials de 11 de març de 2011.

3. Actes de sessions del grup de treball per a l'elaboració del Projecte de decret de principis gelera del Registre Unificat de Serveis Socials i dels procediments

per autoritzar i acreditar serveis socials, de 11 de novembre de 2010 i de 23 de novembre de 2010.

4. Estudi econòmic de la secretària general de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social de 10 de novembre de 2011.
5. Estudi de càrregues administratives en relació amb l'administració i les persones interessades de 10 de novembre de 2011.
6. Resolució de la consellera de Salut, Família i Benestar Social de 10 de novembre de 2011 per la qual s'ordena l'inici de l'elaboració del Decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.
7. Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.
8. Tràmit d'audiència a les entitats interessades amb els avís de recepció.
9. Sol·licitud d'informe sobre impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
10. Resolució de la consellera de Salut, Família i Benestar Social de 7 de març de 2012 per la qual se sotmet al tràmit d'informació pública el Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular; versió catalana i castellana.
11. Sol·licitud d'inserció al BOIB de la Resolució de la consellera de Salut, Família i Benestar Social per la qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.
12. Publicació al BOIB de la Resolució de la consellera de Salut, Família i Benestar Social per la qual se sotmet al tràmit d'informació pública el Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.
13. Informe d'impacte de gènere de 22 de març de 2012.
14. Correu electrònic tramès a les secretaries generals del Govern pel qual se'ls hi dóna un tràmit d'audiència del Projecte de decret per un termini de quinze dies.
15. Suggeriments de les conselleries i entitats interessades.

16. Certificat de la secretària del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears en el qual es fa constar que dins l'ordre del dia de la quarta sessió del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, la qual va tenir lloc el 25 d'abril de 2012, es va debatre i informar favorablement, per aprovació unànime de tots els membres assistents, el Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.
17. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social relatiu a l'elaboració del Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.
18. Informe sobre l'elaboració del Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular.
19. Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular (versió juny 2012); en català i castellà.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 13 de juliol de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 67 articles i una part final formada per una disposició addicional; dues disposicions transitòries; una disposició derogatòria, i tres disposicions finals.

I. El preàmbul exposa el marc competencial i normatiu autonòmic que l'habilita. Així, fa referència a l'article 30.15 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, reformat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, que reconeix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria d'acció social i benestar social; a l'article 58.3, que faculta el Govern de les Illes Balears per establir els principis generals sobre les competències pròpies dels consells insulars; i als articles 72 i 84.2, que preveuen l'establiment de normes complementàries o connexes als efectes de coordinar l'activitat dels consells insulars en competències atribuïdes com a pròpies.

Al preàmbul són nombroses les referències a la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, que a l'article 84 crea el Registre Unificat de Serveis Socials per a totes les administracions públiques competents en la matèria i que substitueix el Registre Central de Serveis Socials.

El Registre Unificat de Serveis Socials és un instrument de coneixement, planificació, ordenació, control i publicitat dels serveis socials de les Illes Balears, al qual han de constar, entre d'altres, els centres que formen part de la xarxa de serveis socials i els centres i serveis que formen part de la xarxa de serveis socials d'atenció pública, i que s'estructura en quatre seccions insulars i una secció suprainsular, intercomunicades i que formen un únic Registre, la qual cosa justifica l'establiment d'uns principis generals de coordinació.

A continuació, fa referència al fet que, en compliment del que s'estableix a la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior, s'ha substituït l'autorització prèvia per una declaració responsable a l'hora de crear, construir i modificar els centres en els quals es presten els serveis socials, per tal de reduir les càrregues administratives.

Es regula, com a novetat, l'acreditació administrativa com a requisit previ i preceptiu dels centres, serveis i entitats privades per integrar-se en la xarxa de serveis socials d'atenció pública, com també per als serveis dependents d'entitats públiques, acreditació que s'exceptua de l'aplicació de la Directiva esmentada.

L'autorització administrativa s'exigeix a totes les entitats privades de serveis socials que pretenguin prestar un servei, més enllà de la intervenció o actuació en l'àmbit dels serveis socials.

Al preàmbul es justifica la remissió al desplegament reglamentari propi i sectorial per a la regulació dels requisits i les condicions que han de regir les tipologies de serveis socials per les característiques de diversitat, especialitat i dinàmica del sistema de serveis socials, i fa referència al decret 86/2010, de 25 de juny, que estableix els principis generals i les directrius de coordinació per a l'autorització i l'acreditació dels serveis socials d'atenció a persones grans i persones amb discapacitats, i regula els requisits d'autorització i acreditació dels serveis residencials de caràcter suprainsular per a aquests sectors de població.

A continuació justifica l'oportunitat i necessitat d'aprovar el Decret dins el marc competencial esmentat i incideix en el fet que cada consell insular ha de regular la secció insular corresponent, moment en el qual aquesta regulació desplaçarà el Decret en els termes que s'hi indiquen.

Finalment, fa un resum de l'estructura del Decret.

II. La part dispositiva del Projecte de decret s'estructura en 5 capítols:

– El capítol I estableix les disposicions generals (articles 1 a 5) que regeixen la regulació del Registre Unificat de Serveis Socials i els procediments d'autorització i d'acreditació de serveis dels serveis socials. Així, l'article 1 estableix l'objecte

d'aquest Projecte de decret, constituït per la regulació dels principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears; de la secció suprainsular del Registre esmentat; dels principis generals del règim d'autorització i acreditació dels serveis socials, i del règim d'autorització i acreditació de serveis socials d'àmbit suprainsular, el procediment de control i avaluació del nivell de qualitat exigit per obtenir o mantenir l'acreditació administrativa.

Els articles 2, 3 i 4 estableixen, respectivament, l'àmbit d'aplicació; les exclusions i la competència.

Finalment, l'article 5 conté les definicions, als efectes del Decret, d'entitat de serveis socials; entitat d'iniciativa privada de serveis socials; servei de serveis socials, i xarxa de serveis socials d'atenció pública.

– El capítol II, Registre Unificat de Serveis Socials (articles 6 a 26), s'estructura en dues seccions, la primera, que regula les disposicions generals (article 6 a 19) i la segona, que estableix els procediments relatius a la secció suprainsular del Registre Unificat (articles 20 a 26).

  A les disposicions generals es regula, el Registre Unificat de Serveis Socials; la seva naturalesa i funcions; l'organització i el sistema informàtic. La secció suprainsular, integrada en el registre esmentat, les seccions insulars, les funcions respectives i l'estructura. Els assentaments del registre, les dades registrals, l'accés a les dades registrals, el control i la publicitat i la inscripció d'entitats i serveis.

  Pel que fa als procediments relatius a la secció suprainsular del Registre Unificat, es regulen la inscripció, l'actualització de les dades i la cancel·lació de la inscripció, i els efectes respectius.

– El capítol III estableix el control administratiu, que es durà a terme mitjançant declaració responsable, autorització administrativa o acreditació administrativa, segons el cas. La secció primera (art. 27 a 30) —disposicions generals—, estableix els supòsits de subjecció al control administratiu (art. 27); remet la regulació reglamentària dels requisits mínims que han de complir les entitats i/o serveis (art. 28); les obligacions de les entitats prestadores de serveis autoritzats (art. 29), i, finalment, el règim general de preus (art. 30).

  La secció segona regula la declaració responsable per crear, construir i modificar substancialment els centres en què s'han de prestar els serveis socials; els efectes i la tramitació.

  La secció tercera estableix el règim d'autoritzacions de serveis socials. A la subsecció primera defineix què s'entén per autorització administrativa i es regulen les classes d'autorització següents:

  – Autorització per a l'obertura i el funcionament dels serveis socials.
  – Autorització per als canvis de titularitat.
  – Autorització per a la modificació de les funcions i els objectius.
  – Autoritzacions provisionals per a supòsits excepcionals, quan es prevegin ubicacions temporals.

- Autorització per a la suspensió i la cessació d'activitat dels serveis.
- Autorització específica.
- Qualsevol altra autorització que es determini reglamentàriament segons el tipus d'activitat o servei social.

La subsecció segona regula el procediment d'autorització de serveis socials d'àmbit suprainsular, que s'inicia amb la sol·licitud, en el model facilitat, de l'entitat titular, a la qual s'ha d'adjuntar la documentació corresponent, i que finalitza, una vegada tramitat l'expedient per la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial, amb la Resolució, que s'ha d'inscriure d'ofici en el Registre Unificat de Serveis Socials.

La secció quarta regula els efectes de la manca de declaració responsable o d'autorització, la revocació de l'autorització (causes, efectes i procediment) i les mesures preventives de suspensió de les activitats.

- El capítol IV —acreditació administrativa— s'estructura en dues seccions. La secció primera, disposicions generals, estableix quan s'ha d'obtenir l'acreditació, remet al desplegament reglamentari per fixar els requisits de qualitat que s'han d'exigir, i recull les obligacions que han de complir les entitats acreditades.

  La secció segona regula el procediment d'acreditació, suspensió, revocació i avaluació dels serveis socials. Quant al procediment, s'inicia amb la presentació de la sol·licitud d'acreditació distingint entre els serveis de titularitat privada i els de titularitat pública, i enumera la documentació que, en cada cas, s'ha d'adjuntar, descriu la instrucció, i finalitza amb la resolució de la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial o del consell insular corresponent, la qual s'ha d'inscriure d'ofici en el Registre Unificat de Serveis Socials. Així mateix, estableix els efectes de l'acreditació, atorgada de manera indefinida, i regula les causes de revocació, procediment i efectes, la renúncia i la suspensió, i, finalment, l'exigència d'una avaluació del nivell de qualitat.

- El capítol V, relatiu a la inspecció i règim sancionador, té un únic article, el 67, que a l'apartat 1 estableix la subjecció de les actuacions relacionades amb el Registre Unificat i les autoritzacions i acreditacions administratives a la inspecció i al control de les administracions competents en matèria de serveis socials, d'acord amb la llei 4/2009. Pel que fa a les infraccions i sancions, l'apartat 2 remet al títol IX de la Llei 4/2009.

III. Pel que fa a la part final, la disposició addicional única estableix que les administracions públiques competents han de disposar dels models de sol·licitud per iniciar els procediments que regula el Decret i s'ha de possibilitar la tramitació telemàtica.

La disposició transitòria primera estableix un règim transitori del registre Unificat pel que fa als expedients d'inscripció en el Registre Central de Serveis Socials iniciats abans

de l'entrada en vigor del Decret i l'adaptació dels expedients anteriors. I la disposició transitòria segona regula el règim transitori del control administratiu i acreditació.

La disposició derogatòria única disposa que queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest decret, el contradiguin o hi siguin incompatibles, i en particular el Decret 66/1999, de 4 de juny, pel qual s'aprova el Reglament regulador del Sistema Balear de Serveis Socials.

Per acabar, la disposició final primera estableix els articles que constitueixen principis generals i, quant a la resta dels articles, que tenen caràcter de normes complementàries o connexes per als consells insulars i són d'aplicació supletòria fins que aquests aprovin la normativa pròpia. La disposició final segona faculta la consellera de Salut, Família i benestar Social per desplegar el Decret i la disposició final tercera estableix l'entrada en vigor del Decret l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de Serveis Socials, va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears és cabdal per a la població i, en aquest sentit, va valorar molt positivament la iniciativa, atès que la llei aleshores vigent sobre la matèria datava de 1987 i considerava que passats més de 20 anys, l'estructura demogràfica de Balears, les necessitats socials de la població i el concepte de la gestió pública havien variat i evolucionat notòriament.

Afegia que el sistema de serveis socials s'inclou en el conjunt de la política social, on actuen les administracions dels diversos àmbits territorials —estatal, autonòmic, local, i, en el nostre cas, també insular—, per la qual cosa ho han de fer necessàriament de forma coordinada. Particularment, en el cas de les Illes Balears cal tenir en compte que l'entrada en vigor de la reforma de l'Estatut d'autonomia duta a terme a través de la Llei orgànica 1/2007, atorga potestat reglamentària normativa, fins ara atorgada en exclusiva al Govern, als consells insulars, en les matèries considerades com a pròpies, i es faculta a aquell per establir reglaments de principis generals respecte a aquestes matèries.

Segona. La Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, publicada al *Butlletí Oficial de les Illes Balears núm. 89, de 18 de juny,* i que va entrar en vigor dos mesos després, el 18 de juny, estableix terminis diversos per a que tant el Govern de les Illes Balears com els consells insulars aprovin normativa reglamentària referida a diferents aspectes de la llei. Aquest desplegament reglamentari s'està duent a terme des de l'any 2010 amb la regulació, entre d'altres, del procediment de reconeixement de la situació de dependència, intensitat de protecció dels serveis i el règim de compatibilitat de les prestacions del SAAD a les Illes Balears; l'establiment dels principis generals i la coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, i l'aprovació de la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears.

En relació amb el contingut d'aquest Projecte de decret, la Llei 4/2009 també preveia un desplegament reglamentari, per al qual atorgava uns terminis concrets i màxims. D'una banda, la disposició final desena, referida a les autoritzacions de centres i serveis d'àmbit suprainsular, establia un termini de deu mesos des de l'aprovació de la Llei per a que el Govern de les Illes Balears aprovàs el reglament de principis generals per tal de desplegar els requisits i el procediment. I l'onzena, al respecte d'autoritzacions d'àmbit insular, fixava un termini de dotze mesos.

D'altra banda, i pel que fa al Registre Unificat de Serveis Socials, la disposició final dotzena establia un termini de vint-i-quatre mesos per a que el Govern de les Illes Balears aprovàs el Reglament de principis generals i coordinació, i el reglament propi de la secció suprainsular, i desplegar els requisits i procediment d'inscripció. Quant al Registre Unificat d'àmbit insular, el termini atorgat als consells insulars era de 30 mesos, segons la disposició addicional tretzena.

Finalment, respecte de l'acreditació d'entitats d'iniciativa privada, la disposició final quinzena, establia un termini de vint-i-quatre mesos per a que el Govern de les Illes Balears aprovàs el reglaments de principis generals i el reglament propi, i desplegàs els requisits i el procediment per a l'acreditació en l'àmbit suprainsular, i la disposició final setzena, el termini de 30 mesos als consells insulars respecte de les acreditacions d'àmbit insular.

Per això, encara que aquest Consell valora de manera positiva que el Govern de les Illes Balears fixi els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es reguli la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular, volem deixar constància que aquesta regulació es du a terme amb un cert retard que, indirectament, implica un retard en la regulació per part dels consells insulars.

Tercera. Des del CES es valora positivament en aquest Projecte de decret el fet que per a l'elaboració del primer esborrany del Decret hagin participat els consells insulars per tal d'aconseguir un text consensuat —tal com consta a la Memòria de la directora general de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Espacial per la qual es justifica l'oportunitat i l'adequació d'aquesta regulació—. Participació que s'ha plasmat en la formació d'un grup de treball a instàncies de la Conferència Sectorial de Serveis Socials, creada per l'article 47 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, i integrada per la consellera competent en matèria de serveis socials i pels consellers competents en els consells insulars.

Consideram que la participació dels consells insulars afavorirà la regulació que aquestes institucions hauran de dur a terme en el compliment de les seves competències.

Quarta. Des d'un punt de vista formal, es veu que l'expedient tramés s'ha tramitat amb correcció i respectant les diverses fases de tramitació del procediment fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, obrint fins i tot la fase d'informació pública, possibilitant la participació de tots aquells que es poguessin considerar

interessats en aplicació, no només de l'article 43 de la Llei 4/2001, de 14 de març del Govern de les Illes Balears, sinó del mandat de participació ciutadana i en coherència amb l'article 50 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent-hi els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Cinquena. Pel que fa al text del Projecte de decret, volem destacar l'esforç per respectar l'autonomia i les competències pròpies de cada administració, amb la delimitació dels principis i criteris generals, que els consells insulars han de complir, i dels preceptes que tenen caràcter de normes complementàries i connexes, que els consells insulars poden desplaçar amb la regulació pròpia, d'acord amb el que s'estableix en l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, després de la reforma per Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular, i considera positiu el desenvolupament reglamentari de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis Socials de les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 16 de juliol de 2012

DICTAMEN NÚM. 10/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL S'ESTABLEIX L'ORDENACIÓ GENERAL DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL DEL SISTEMA EDUCATIU EN EL SISTEMA INTEGRAT DE FORMACIÓ PROFESSIONAL A LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 9 de juliol de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats relativa al Projecte de decret pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional a les Illes Balears.

Segon. A la vista que falten els informes jurídic i de Secretaria General sobre el Projecte de decret, la secretària general tramet el mateix dia 9 de juliol, mitjançant registre electrònic un ofici a la secretària general de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, amb còpia al director general d'Ordenació, Innovació i formació Professional, pel qual sol·licita que siguin tramesos aquests informes per tal d'emetre el dictamen.

Tercer. El dia 18 de juliol es registra d'entrada en el CES la documentació sol·licitada i, el president, en atenció a la sol·licitud inicial, resol aplicar el procediment d'urgència, fet que implica l'emissió del dictamen en un termini màxim de 20 dies.

Quart. Aquest mateix dia, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Cinquè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Ofici de tramesa de la documentació per sol·licitar l'inici de l'expedient d'elaboració del Decret.
2. Informe justificatiu de la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional per a l'inici de l'expedient d'elaboració del Decret.
3. Resolució del conseller d'Educació i Cultura d'1 de desembre de 2011 per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del projecte de Decret i es determina l'òrgan responsable.
4. Oficis de tramesa del projecte als departaments de la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional i a la resta de direccions

generals de la Conselleria d'Educació i Cultura per demanar-ne suggeriments i observacions.

5. Certificat que acredita que el document adjunt (DecretFP_200212) és còpia fidedigna de l'original guardat informàticament.
6. Versió del projecte, de 20 de febrer de 2012, tramès als departaments i a les direccions generals esmentades (DecretFP_200212).
7. Ofici d'un informe proposta de la DGOIFP per demanar un informe de la Secretaria General relatiu a la despesa que comporta el Decret.
8. Informe proposta de la DGOIFP.
9. Informe de la Secretaria General relatiu a la despesa que comporta el Decret.
10. Observacions del SOIB.
11. Informe de la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional d'avaluació de les observacions i els suggeriments rebuts.
12. Ofici de la versió de 23 d'abril de 2012 cap a l'Institut Balear de la Dona.
13. Certificat que acredita que el document adjunt (DecretFP_230412) és còpia fidedigna de l'original guardat informàticament.
14. Versió del Projecte, de 23 d'abril de 2012, tramès a l'Institut Balear de la Dona i al Consell Escolar de les Illes Balears (DecretFP_230412).
15. Ofici de l'expedient del Decret al conseller d'Educació, Cultura i Universitats perquè el trameti al Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB) per aconseguir, amb caràcter d'urgència, l'informe preceptiu sobre el Projecte de decret.
16. Ofici de l'expedient del Decret des del conseller d'Educació, Cultura i Universitats cap al CEIB per aconseguir, amb caràcter d'urgència, l'informe preceptiu sobre el Projecte de decret.
17. Ofici de l'expedient del Decret al conseller d'Educació, Cultura i Universitats perquè el trameti al CFPIB per aconseguir, amb caràcter d'urgència, un informe sobre el Projecte de decret.
18. Ofici de tramesa de l'Informe sobre l'impacte de gènere del Projecte de decret que fa arribar l'Institut Balear de la Dona.
19. Informe sobre l'impacte de gènere del Projecte de decret.
20. Correu electrònic de CCOO, membre del CFPIB, amb al·legacions al Projecte de decret.
21. Correu electrònic de FETE-UGT, membre del CFPIB, amb al·legacions al Projecte de decret.
22. Ofici de tramesa de l'Informe del CEIB sobre el projecte de Decret.
23. Informe del CEIB sobre el projecte de Decret.

24. Certificat de la secretària del CFPIB sobre la sessió de 29 de maig de 2012 de la Comissió Permanent del CFPIB.
25. Estudi de càrregues administratives sobre el Projecte de Decret.
26. Informe de la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional d'avaluació de les consideracions i les al·legacions rebudes.
27. Ofici de tramesa de l'expedient cap al Servei Jurídic i la Secretaria General.
28. Ofici de devolució de l'expedient.
29. Informe de la Direcció General sobre l'observació que es conté en l'ofici de devolució de l'expedient.
30. Ofici de tramesa de l'expedient al conseller perquè el faci arribar al Consell Econòmic i Social (CES).

Sisè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 25 de juliol i la comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 27 de juliol de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 67 articles, una part final amb 7 disposicions addicionals, 1 disposició transitòria, 1 disposició derogatòria i 5 disposicions finals.

I. El preàmbul comença amb l'exposició del marc competencial que l'habilita, estatal i autonòmic. Així, fa menció a l'article 36.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears en la redacció que li dóna la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia, que estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, d'acord amb l'article 149.1.30 de la Constitució espanyola, segons el qual correspon a l'Estat dictar les normes bàsiques per al desenvolupament de l'article 27 de la Constitució, en matèria d'ensenyament.

A continuació fa un recorregut de la normativa estatal reguladora de la matèria d'ensenyament. Així:

– La Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, ordena un sistema integral de formació professional, qualificació i acreditació i estableix que la formació professional comprèn el conjunt d'accions formatives que capaciten per a l'exercici qualificat de les diverses professions, l'accés a l'ocupació i la participació activa en la vida social, cultural i econòmica, accions que s'insereixen en el marc del Sistema Nacional de

Qualificacions i Formació Professional, creat per la referida Llei orgànica, que també crea el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, desplegat pel Reial decret 1128/2003, de 5 de setembre. D'acord amb aquesta normativa, el Govern de l'Estat és competent per establir les titulacions corresponents als estudis de formació professional i els aspectes bàsics del currículum, que les administracions autonòmiques poden ampliar en el seu àmbit competencial.

– La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, segons la qual correspon al Govern de les Illes Balears dictar les disposicions necessàries per a l'execució i desplegament de dita Llei orgànica, i que regula els ensenyaments de formació professional en els articles 39 a 44. A més, preveu mesures especials per a la formació permanent de les persones adultes per millorar la seva qualificació professional o adquirir una preparació per a l'exercici d'altres professions, finalitat que ja preveu la Llei 4/2006, de 30 de març, d'educació i formació permanents de persones adultes de les Illes Balears.

– El Reial decret 1538/2006, de 15 de desembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu, derogat, és la primera norma de desplegament de la Llei orgànica 2/2006 esmentada.

– Quant a la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, ha estat modificada per les lleis 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible i la Llei orgànica 4/2011, d'11 de març,complementària de la primera, que introdueixen canvis normatius importants que han donat lloc a una nova regulació de la formació professional dels sistema educatiu, mitjançant el Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, que integra en l'ordenació de la formació professional els mòduls professionals dels programes de qualificació professional inicial i els cursos d'especialització dels cicles formatius. Així mateix, amplia les possibilitats d'accés als diferents nivells dels ensenyaments de formació professional, regula el règim de convalidacions i exempcions, flexibilitza l'oferta formativa, dicta pautes per a la formació professional a distància i estableix altres disposicions en matèria d'informació i orientació professional i sobre altres aspectes.

  L'aplicació de les disposicions previstes al Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, s'han ajornat fins al curs escolar 2014-2015 pel Reial decret 14/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents de racionalització de la despesa pública en l'àmbit educatiu, encara que preveu que les administracions educatives avancin la implantació de mesures. El Decret objecte de dictamen permet l'aplicació avançada d'algunes de les mesures contemplades en el Reial decret 1147/2011.

– El Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de competències professionals adquirides per experiència laboral.

– El Decret 96/2010, de 30 de juliol, pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que va ser objecte de dictamen per part d'aquest Consell Econòmic i Social (Dictamen 14/2010).

S'estableix al preàmbul que el bagatge normatiu aconsella que es derogui el Decret 33/2001, de 23 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de formació professional específica de les Illes Balears i es dicti un Decret nou capaç de fer front als requeriments de la formació professional actual, i apropar-se a la consecució del sistema integrat de formació professional a les Illes Balears. S'estableix l'objecte del Decret, el qual ha de ser un instrument per afavorir l'aprenentatge al llarg de la vida i l'adaptació de la formació professional a les necessitats reals de la ciutadania i a l'evolució del mercat laboral de les Illes Balears. Per aconseguir-ho, la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de mantenir canals de comunicació amb els sectors econòmics i productius implantats en la Comunitat Autònoma, amb la resta d'administracions públiques i amb els agents socials.

Destaca també la necessitat d'establir una oferta modular flexible i oberta, que es pugui impartir en la modalitat presencial o a distancia, que permeti incrementar el nivell de qualificació i formació dels ciutadans de les Illes Balears, permetre la mobilitat i la lliure circulació, i afavoreixi la competitivitat de les empreses i el progrés personal i professional de les persones, per la qual cosa s'ha de fomentar coneixement d'idiomes d'altres països de la Unió Europea, les tecnologies de la informació i la comunicació, el treball en equip, l'esperit emprenedor, la prevenció de riscs professionals, la igualtat entre homes i dones, la responsabilitat professional i social, la qualitat en els processos, la sostenibilitat i el respecte al medi ambient.

Quant al règim lingüístic dels ensenyaments de formació professional, el preàmbul es remet a l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

A continuació, resumeix l'estructura del Decret i, finalment, destaca la participació del Consell Escolar de les Illes Balears, òrgan consultiu, de participació institucional i d'assessorament del Govern de les Illes Balears respecte la formació professional, creat pel Decret 39/2000, de 10 de març, en l'elaboració de l'esborrany del Decret, i la col·laboració en la seva aplicació, com a part de les seves funcions.

II. La part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, consta de 67 articles, estructurats en onze capítols.

- El capítol I conté les disposicions generals. En concret, l'article 1 estableix l'objecte i l'àmbit d'aplicació, i l'article 2 les finalitats de la formació professional dels sistema educatiu —d'acord amb el que s'estableix al reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu—, i els principis aplicables per aconseguir-les.

- El capítol II, relatiu als ensenyaments de formació professional del sistema educatiu, aborda, entre altres aspectes, l'ordenació i l'organització d'aquest tipus d'ensenyament, la col·laboració i els entorns de cooperació, el foment de la dimensió internacional i la qualitat.

- El capítol III, està dedicat als mòduls professionals específics dels programes de qualificació professional inicial.

- El capítol IV, que regula els cicles formatius de formació professional, es distribueix en 8 seccions. A aquestes s'ordena l'organització, el currículum d'aquests ensenyaments, l'oferta dels cicles en les diferents modalitats i règims i altres aspectes relatius a aquests ensenyaments —avaluació i qualificació; convalidacions i exempcions, i titulació—. Dins l'oferta dels cicles formatius cal destacar la possibilitat d'establir mesures de flexibilització en resposta a les necessitats del sistema productiu o de diversos col·lectius, l'oferta parcial i per unitats formatives inferiors a un mòdul; la possibilitat de cursar els ensenyaments en règim presencial i a distància, i l'oferta excepcional per a persones que no tenen les condicions d'accés als cicles formatius, amb l'objectiu de facilitar la formació permanent, la integració social i la integració de persones adultes amb especials dificultats d'inserció al mercat de treball.

- El capítol V regula, en un únic article, els cursos d'especialització en previsió del desplegament estatal que els ha de fer possibles i que tenen per objecte complementar les competències de les persones que disposen d'un títol de formació professional i facilitar l'aprenentatge al llarg de la vida.

- El capítol VI, regula altres accions formatives, en concret, l'oferta addicional per a la integració del sistema de formació professional, l'oferta per completar i aconseguir-ne un títol o un certificat de professionalitat, l'oferta formativa per a persones i grups amb especials dificultats d'inserció laboral, la impartició de l'oferta flexible en alternança mitjançant programes formatius. Es plasma la voluntat del Govern de les Illes Balears que l'oferta formativa arribi a tota la ciutadania i afavorir la formació al llarg de la vida millorant, així, les oportunitats d'ocupabilitat.

- El capítol VII conté les disposicions per als alumnes, referides a l'accessibilitat als ensenyaments i regula el supòsit especial d'alumnes esportistes d'alt nivell o alt rendiment.

- El capítol VIII, relatiu al professorat, regula, entre d'altres, aspectes dels equips docents; tutories; formació permanent; investigació, experimentació i innovació educatives.

- El capítol IX regula les disposicions relatives als centres docents, entre d'altres, els requisits que han de reunir; els fons de procedència de les inversions per a instal·lacions i equipaments docents; la possibilitat de signar contractes de col·laboració entre sector públic i privat; l'autonomia dels centres, la consolidació d'una xarxa estable de centres de formació professional o la gestió administrativa, acadèmica, econòmica i el finançament.

- El capítol X es refereix a la inspecció educativa i laboral, i, en qualsevol cas, s'ha d'estar al que s'estableix a la normativa educativa en la matèria i del Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB).

- El capítol XI es refereix a la informació i l'orientació professional conjunta del sistema integrat de les Illes Balears, i preveu tasques conjuntes de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats i el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB).

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, es distribueix en 7 disposicions addicionals, 1 disposició transitòria, 1 disposició derogatòria i 5 disposicions finals.

Quant a les disposicions addicionals, la primera incideix en l'ús del masculí genèric al llarg del text articulat; la segona es refereix a la promoció, gènere i inclusió, per tal d'evitar situacions sexistes i aconseguir la igualtat entre homes i dones; la tercera fa referència a l'absència d'impacte pressupostari de la norma; la quarta habilita els professionals qualificats per impartir ofertes de formació professional; la cinquena es refereix a la protecció de dades de caràcter personal; la setena al·ludeix als efectes addicionals per als certificats de professionalitat, i la setena a la declaració de centres propis dels centres educatius públics o privats dependents del Govern de les Illes Balears.

La disposició transitòria única estableix que la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha d'adoptar les mesures necessàries per facilitar l'accés al cicle formatiu que substitueixi el vigent amb la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, per a l'alumnat que no l'hagi completat.

La disposició derogatòria única disposa la derogació de les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que es disposa en el Decret i, expressament, el Decret 33/2001, de 23 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de formació professional específica a les Illes Balears (BOIB núm. 28, de 6 de març), i la disposició transitòria primera del Decret 96/2010, de 30 de juliol, pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 116, de 7 d'agost).

La disposició final primera modifica l'article 76.1 de l'Annex del Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària; la segona modifica l'article 32 del Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària; la tercera modifica L'article 19 del Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, relatiu als programes de qualificació professional inicial; la quarta faculta la persona titular de la Conselleria d'Educació i Cultura i Universitats per dictar les disposicions de desplegament necessàries, i la persona titular de la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional per dictar les resolucions i instruccions que calguin per a l'aplicació del Decret, i la cinquena disposa l'entrada en vigor del Decret l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Aquest Consell en el Dictamen 14/2010 sobre el Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears va destacar la importància de la formació al llarg de la vida de les persones i de la necessitat d'actualitzar els coneixements i d'adquirir facultats i competències noves al llarg de tota la carrera professional, que amb la finalitat de fer professionals adaptables, millorar la competitivitat i la qualitat de vida. I afegia que la formació permanent ha adquirit caràcter d'essencial i consideram per tant adient que es configuri com a dret de les persones la formació al llarg de la vida.

Segona. La Formació Professional comprèn les accions formatives que capaciten per a l'acompliment qualificat de les diverses professions, afavorint l'accés a l'ocupació, la participació activa en la vida social, cultural i econòmica, i la cohesió social. En un sentit integrador inclou els ensenyaments propis de la Formació Professional del sistema educatiu i de la Formació Professional per a l'Ocupació (les accions d'inserció i reinserció laboral dels treballadors, així com les orientades a la formació contínua en les empreses), en tots dos casos en la perspectiva de l'adquisició i actualització permanent de les competències professionals.

Tercera. En l'actual situació econòmica que sofreix l'economia global, i per tant, la nostra Comunitat Autònoma, aquest CES valora molt positivament la regulació d'una nova ordenació general dels ensenyaments de la formació professional per fer front als requeriments actuals, que s'adapti a les necessitats reals de la ciutadania i a l'evolució del mercat laboral de les Illes Balears. A més que permeti la mobilitat cap a altres països de la Unió europea, mitjançant el foment del coneixement d'altres idiomes; la formació en tecnologies de la informació i la comunicació; els grups de treball; la qualitat més enllà dels resultats; l'esperit emprenedor, i permetre, d'aquesta manera, poder tenir un ventall més ampli de possibilitats de formar part del mercat laboral, potenciant l'adquisició de nous coneixements que facin possible la requalificació professional a través de la formació al llarg de la vida.

Quarta. Així mateix, valoram de manera positiva que des dels poders públics es faci una aposta per la comunicació amb els sectors econòmics i productius de la nostra Comunitat Autònoma i amb les altres administracions públiques. No obstant això, es troben a faltar al llarg de l'articulat les eines que la facin efectiva a més del fet que, encara que a l'exposició de motius inclou als agents socials, aquests no s'inclouen en el text. Per això, des del CES incidim en que els canals de comunicació siguin una realitat i no es quedin en una mera declaració d'intencions.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient tramés s'ha tramitat amb correcció i respectant les diverses fases de tramitació del procediment fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, destacant, pel que fa a la fase d'audiència i informació pública l'audiència a les direccions generals de la Conselleria de la d'Educació, Cultura i Universitats i al Consell Escolar de les Illes Balears, per tal d'arribar a un consens quant a l'ordenació general de la formació professional, cosa que es valora de manera molt positiva.

Ara bé, i pel que fa a la consulta al Consell de Formació Professional de les Illes Balears consideram que s'hauria d'haver convocat el Ple d'aquest Consell enlloc de la Comissió Permanent i haver permès un debat en el sí del Consell per consensuar i millorar el text. Per això, proposam que es modifiqui, en el preàmbul, el segon paràgraf de la pàgina cinc en el sentit següent:

"Per tot això, una vegada informat el Consell de Formació Professional de les Illes Balears...".

Es valora positivament que s'hagin considerat individualment les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent-hi els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Pel que fa a la comunicació del projecte de reglament a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, d'acord amb l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, de participació institucional, segons el qual aquestes organitzacions tenen el dret a conèixer, amb caràcter previ, els projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals, entenem que aquest tràmit s'ha dut a terme en el Consell Escolar i en el Consell de Formació Professional.

Segona. En relació amb la part expositiva, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial que l'habilita per regular la matèria i justifica la necessitat d'una nova regulació de l'ordenació general de la formació professional, tenint en compte, d'una banda, la Llei orgànica 5/2002 i la Llei orgànica 2/2006 i, d'altra, la Llei 2/2011, la Llei orgànica 4/2011 i el Reial decret 1147/2011.

Tercera. Pel que fa a l'articulat, volem fer una sèrie de consideracions:

1. Amb caràcter general, al llarg de l'articulat es recullen nombroses mesures i accions que, segons el text, es duran a terme, "*... en la mesura de les seves disponibilitats pressupostàries...*" (com ara, l'article 7). Des del CES consideram necessari que, per evitar que el desenvolupament de les mesures resti en una declaració d'intencions, s'ha d'assegurar aquesta disponibilitat pressupostària i proposam que es modifiqui la disposició addicional tercera en el sentit d'encomanar al Govern de les Illes Balears que assigni les dotacions pressupostàries adequades i suficients per dur a terme dites mesures i accions en el Projecte de llei de Pressuposts de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

   Pel que fa a l'article 7.4 entenem que les tasques d'assessorament i recolzament dels centres de titularitat pública és una de les tasques de la Conselleria, que no es pot veure condicionada per les disponibilitat pressupostàries.

2. L'article 2, lletra c fa referència a la integració de la Formació Professional del sistema educatiu amb la formació Professional per a l'ocupació, però no n'estableix ni el mètode pel qual es produirà aquesta integració, ni els procediments ni els terminis que han de regir aquest procés, cosa que consideram que s'hauria de concretar en aquest Decret.

   En aquest mateix article 2, la lletra l, no aporta cap concreció sobre l'optimització dels recursos humans, financers i materials en el moment d'articular els dos subsistemes de formació professional, cosa que trobam a faltar.

3. Article 8, col·laboradors i entorns de cooperació. Des del CES valoram positivament que el Decret estableixi que el Govern de les Illes Balears, mitjançant la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha de promoure la col·laboració amb les empreses i les entitats empresarials i de professionals autònoms, amb les universitats i amb les altres comunitats autònomes de l'estat espanyol. No obstant això, consideram que la col·laboració s'ha d'ampliar als agents socials, en coherència amb un dels principis reconeguts a l'article 2 del Decret —lletra h), reforçament de la cooperació de l'administració amb els interlocutors social— amb l'exposició de motius i amb la Llei 2/2011 de participació institucional de les Illes Balears.

   Bona part de l'apartat 2 d'aquest article 8 es reproducció de l'article 75 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, quan seria desitjable que en el Decret, ja que és un desplegament reglamentari, es concretés més la regulació de les diverses qüestions que es plantegen o s'eliminés en atenció a que ja figura en la dita Llei.

4. En l'article 18.4 consideram necessari, per raons de seguretat jurídica, que s'estableixi una data límit per al desplegament del currículum.

5. Consideram que l'article 20 podria establir una data límit de presentació de l'oferta formativa. Si habitualment es fa una vegada finalitza el curs escolar, es podria preveure que es presentarà dins el segon trimestre de cada any. D'aquesta manera es millora la seguretat jurídica i la informació als possibles alumnes. S'ha de tenir en compte que aquesta és una comunitat autònoma pluriinsular on és necessari que els alumnes rebin informació sobre l'oferta formativa del seu àmbit territorial amb antelació suficient per prendre decisions.

6. Pel que fa a l'article 21.3 consideram que s'hauria d'afegir una referència a la "formació dual", per tal d'integrar-la en la formació professional, ja que s'està redactant una norma estatal que la regularà. Consideram que en els programes formatius en alternança s'han de regular les garanties per a les persones que cursen aquesta modalitat, en el moment de fer les pràctiques en l'empresa, l'obligatorietat d'informar els representants dels treballadors en l'empresa, o aspectes relatius a l'assegurança dels becaris.

7. Article 29. Matrícula en les ofertes formatives relatives als cicles formatius de formació professional. Pel que fa a l'apartat 3, consideram que una persona que ha aprovat un curs ha de tenir garantit l'accés a tots els mòduls del curs següent.

8. Article 50. Professorat. En aquest precepte, consideram necessari que els aspectes relatius als requisits, condicions i contractacions dels experts de l'apartat cinquè hagin de ser informats a la mesa de negociació. Així mateix, consideram que en aquestes contractacions s'han de respectar els principis d'objectivitat, publicitat i concurrència com a la resta del personal.

9. Article 51, referit a l'equip docent. A l'apartat 3 s'estableix que *s'ha de procurar que els equips docents no tenguin un nombre elevat de membres.* Aquesta redacció és ambigua ja que no concreta què s'ha d'entendre per un nombre elevat. Entenem que fixar un nombre màxim pot resultar complicat, però es

podria fixar un límit màxim de membres que poden formar part d'un equip docent. Més encara, no s'entén el criteri seguit per la Conselleria en la redacció d'aquest precepte, que sembla més econòmic que pedagògic, motiu pel qual recomanam que s'elimini.

10. Article 52. Tutories i altres funcions dels professors. En aquest precepte trobam a faltar un poc més de concreció. Així, entenem que s'hauria d'aclarir com s'han de desenvolupar les funcions de les tutories, si seran remunerades o no, quan s'han de desplegar les funcions del coordinador de cada família professional, si haurà crèdit horari, etc. Entenem que aquest decret és l'adequat per establir aquests criteris.

11. Article 56, centres docents. A les lletres a) i b) de l'apartat segon, relatiu als centres privats i concertats que ofereixen de forma integrada ensenyaments de formació professional del sistema educatiu i per a l'ocupació, es fa referència a la autonomia d'organització i de gestió de recursos humans i materials *en els termes que s'estableixin* i l'accés als recursos pressupostaris destinats al finançament d'accions formatives (...) de conformitat amb els mecanismes de cooperació entre l'administració educativa i l'administració laboral *que s'estableixin*, respectivament. Des del CES consideram convenient que s'especifiqui qui ha d'establir els termes i els mecanismes de cooperació, tal com es fa, a la lletra c) i a l'apartat 3r d'aquest article.

12. Article 60. Autorització per impartir els ensenyaments. L'apartat cinquè d'aquest article hauria de delimitar els centres que poden impartir formació per a l'ocupació. S'ha de tenir en compte que no tots els centre públics de formació professional compleixen els requisits d'espai i equipament necessari per a la formació professional per a l'ocupació. Proposam, per tant, la següent redacció:

    Els centres docents de titularitat pública que tenguin implantats ensenyaments de formació professional del sistema educatiu poden impartir les accions formatives de formació professional per a l'ocupació que determini la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, <u>sempre que compleixi els requisits per a la seva impartició, d'acord amb la normativa estatal i autonòmica d'aplicació</u>.

13. Article 67. Informació i orientació professional conjunta del sistema integrat de les Illes Balears. Per donar compliment al propi preàmbul del decret en relació amb la participació dels agents socials, proposam la següent redacció de l'apartat primer:

    La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats i el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB), <u>amb la participació de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives</u>, han d'establir conjuntament les condicions, les mesures i els instruments necessaris de recolzament i reforç per facilitar la informació, l'orientació i l'assessorament a l'alumnat del sistema educatiu, a les famílies, a les persones amb necessitats específiques, a les empreses, a la ciutadania en general i, especialment, als col·lectius en risc d'exclusió social o les persones que hagin abandonat prematurament el sistema educatiu.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional a les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 27 de juliol de 2012

DICTAMEN NÚM. 11/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI PER LA QUAL SE SUSPENEN LA VIGÈNCIA DE LA LLEI 10/2000, DE 30 DE NOVEMBRE, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, I EL SEU FUNCIONAMENT

D'acord amb l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 30 d'abril de 2012 el Govern de les Illes Balears anuncia, entre d'altres mesures contemplades en el Pla de Reestructuració Econòmica, la suspensió del Consell Econòmic i Social (CES).

Segon. El dia 3 de maig la Comissió Permanent acorda emetre un dictamen en el que s'expressi l'opinió del CES envers aquesta suspensió, com també es posi en valor l'activitat del CES.

Tercer. El 30 de maig el Ple del CES aprova una declaració en la qual manifesta la seva oposició al tancament provisional d'aquesta institució i acorda crear un grup de treball per elaborar un dictamen sobre el tancament del CES.

Quart. El 14 d'agost de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació relativa l'Avantprojecte de llei per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament, amb caràcter urgent, justificant la petició tenint en compte que "la norma ha d'entrar en vigor, en tot cas, abans de l'acabament de l'any 2012, a fi de donar compliment, amb la major celeritat possible, a les previsions sobre la suspensió de l'activitat d'aquest òrgan consultiu que es contenen en el Pla Economicofinancer de Reequilibri de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (PEF) 2012-2014, Pla que ha estat considerat idoni pel Consell de Política Fiscal i Financera en la sessió de 17 de maig de 2012".

Cinquè. El dia 16 d'agost s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Sisè. El 16 d'agost de 2012, vist l'informe de l'assessora jurídica, el president del CES resol aplicar el procediment ordinari per a l'emissió del Dictamen 11/2012 relatiu a l'Avantprojecte de la llei per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament.

Setè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

Document 1. Resolució del vicepresident econòmic, de Promoció Empresarial i d'Ocupació per la qual s'aprova l'inici del procediment d'elaboració del projecte de llei per la qual es suspèn la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears així com el seu funcionament.

Document 2. Tramesa de la Resolució d'inici (document 1) a la Conselleria de Presidència (Direcció General de Relacions Institucionals i Acció Exterior).

Document 3. Memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu relativa a l'avantprojecte de llei per la qual es suspèn la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, i el seu funcionament.

Document 4. Esborrany de l'avantprojecte de llei.

Document 5. Tràmit d'audiència:

- Conselleria d'Agricultura Medi Ambient i Territori
- Conselleria d'Administracions Públiques
- Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
- Conselleria de Presidència
- Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
- Conselleria de Turisme i Esports
- Consell Insular de Mallorca
- Consell Insular de Menorca
- Consell Insular d'Eivissa
- Consell Insular de Formentera
- CCOO
- UGT
- CAEB
- PIMEB
- Col·legi d'economistes
- Col·legi d'advocats
- Col·legi de graduats socials
- UNAE
- Unió de Pagesos
- REAS
- UCABAL

– UCTAIB

– AELIB

– GOB

– ASAJA

– NUREDDUNA associació de consumidors

Document 6. Informació pública.

Document 7. Comunicació a la Mesa Sectorial de Serveis Generals (Conselleria d'Administracions Públiques).

Document 8. Sol·licitud i informe d'impacte de gènere de l'Ib-Dona.

Document 9. Suggeriments presentats en el tràmit d'audiència:

– Conselleria de Presidència

– Conselleria d'Administracions Públiques

– Conselleria de Salut, Família i Benestar Social

– Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

– CCOO

– UGT

– REAS

– AELIB

– Intervenció General de la CAIB

Document 10. Certificat Mesa Sectorial Serveis Generals.

Document 11. Informe sobre les observacions rebudes una vegada realitzada la participació ciutadana, així com l'audiència, respecte de l'Avantprojecte de Llei per la qual es suspèn la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, així com el seu funcionament.

Document 12. Avantprojecte de llei tramés al Consell Econòmic i Social per a l'emissió del dictamen preceptiu d'aquest òrgan consultiu.

Annex. Pla Econòmico-Financer de Reequilibri de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (PEF) 2012-2014.

Vuitè. D'acord amb el procediment aplicable i l'acord del Ple del CES de 30 de maig, es va crear un grup de treball que va preparar un text base de dictamen i el va elevar a la Comissió Permanent. La Comissió Permanent aprova una proposta de dictamen el dia 11 de setembre, la qual és elevada al Ple, on s'aprova el dictamen el dia 13 de setembre de 2012.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei per la qual es suspèn la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, així com del seu funcionament consta d'una exposició de motius, un article únic, tres disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries i tres disposicions finals.

L'exposició de motius justifica la suspensió de la Llei 10/2000 en els desequilibris de l'economia espanyola i balear, recorda diverses mesures de contenció de la despesa pública adoptades pel Govern de les Illes Balears mitjançant decrets lleis i l'aprovació per part del Consell de Política Fiscal i Financera del Pla econòmico-financer de reequilibri de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 2012-2014.

L'article únic declara la suspensió amb caràcter indefinit de la vigència de la Llei 10/2000 i de les normes que la despleguen i, en conseqüència, de totes les funcions del CES.

Les disposicions addicionals regulen la liquidació del Consell, disposen el cessament dels seus membres i alts càrrecs així com la subrogació per part de la Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació, en tots els drets i obligacions del Consell.

Les disposicions transitòries regulen la situació en que queda el personal del CES, el règim patrimonial, la no obligatorietat d'aprovar els dictàmens sol·licitats que no s'hagin emès abans de l'efectivitat de la suspensió i les despeses de personal fins el 31 de desembre de 2012.

Les disposicions finals habiliten el vicepresident econòmic per fer les modificacions pressupostàries que siguin necessàries per a l'assignació i redistribució dels mitjans del CES, preveu la possibilitat que sigui el Consell de Govern qui acordi l'aixecament de la suspensió i disposa que la Llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Al llarg d'aquestes observacions de caire general, posarem de manifest l'opinió del Consell Econòmic i Social (CES) sobre el tancament d'aquest organisme, el qual va ser inclòs pel Govern de les Illes Balears el 30 d'abril de 2012 i presentada en el Pla de Reestructuració Econòmica, presentant el tancament com una mesura més contra la crisi. Farem una exposició de l'evolució d'aquests organismes al llarg de la història en el pla internacional, supranacional i espanyol abans d'exposar la pròpia història d'aquesta Institució a les Illes Balears.

Farem una anàlisi del que ha suposat la veu de la societat civil organitzada a les Illes Balears en aquests 11 anys de vida del CES, i de la seva posició en el marc de la democràcia participativa, i exposarem els problemes i les conseqüències que es deriven del tancament d'una institució creada per l'Estatut d'autonomia.

Finalment, posarem en valor la tasca duta a terme per aquest organisme i la rellevància que ha tengut en els seus anys d'existència, apostant, en una societat diversa amb dificultats d'ordre econòmic i social per la rellevància de la veu de la societat civil.

Primera. Procediment

En una roda de premsa el dia 30 d'abril de 2012, el Govern de les Illes Balears va exposar les mesures que adoptaria dins el marc del Pla per l'equilibri econòmic de les Illes Balears. Dins d'aquest Pla hi ha un apartat dedicat a mesures que afecten a altres institucions i òrgans estatutaris on s'inclou la suspensió del CES.

Des del CES, rebutjam rotundament la total absència de diàleg en el plantejament d'aquesta mesura que pretén tancar precisament una institució d'àmplia representació dels agents econòmics i socials així com de diverses administracions públiques com el mateix Govern de les Illes Balears, una institució per definició oberta al diàleg.

Volem recordar que un dels principis d'actuació administrativa és precisament el de lleialtat institucional, segons el qual el Govern tenia tres opcions.

En primer lloc, en el cas que el cost econòmic del CES fos del tot punt insostenible, (veure observació vuitena d'aquest dictamen) i després d'estudiar la situació per part dels òrgans jurídics de la pròpia Comunitat Autònoma, el Govern hauria d'haver reconegut la impossibilitat de tancar el CES llevat que es fes servir la via de la modificació de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. En segon lloc hagués pogut convocar els grups que formen el CES i exposar-los la situació davant la qual es plantejava eliminar aquesta institució, donant l'oportunitat de cercar entre tots alternatives que no suposassin el tancament.

En tercer lloc, si no estava ni tan sols disposat a cercar alternatives, regint-se per aquest principi de lleialtat i un mínim de cortesia hagués pogut al menys informar els grups de la decisió adoptada abans d'anunciar-la públicament.

Segona. Els consells econòmics i socials al món

Els consells econòmics i socials són institucions profundament consolidades en el pla internacional, europeu i espanyol, de manera que podem trobar-les a l'Organització de les Nacions Unides (ECOSOC), a la Unió Europea (CESE) i molts de països arreu del món, com veurem més endavant. En el nostre país s'ha creat el Consell Econòmic i Social del Regne d'Espanya i, a més, a totes les comunitats autònomes es varen crear organismes d'aquest tipus per fer efectiva la participació de les respectives "societats civils organitzades" i reforçar el diàleg entre aquesta i els poders públics.

La vida d'aquestes institucions va començar la segona meitat del segle XX, en la qual les organitzacions empresarials i sindicals són convocades a participar de la política i a

influir en la producció de les normes, especialment de les que tenen un contingut socioeconòmic, ja que això garantirà la pau social.[1]

A continuació farem un breu recorregut pel panorama d'aquests organismes al món:[2]

> Després de la Segona Guerra Mundial sorgeix a Europa el model "d'Estat social i democràtic de Dret", del que sorgeixen per primera vegada els consells econòmics i socials. Aquest nou estat cerca la participació de la "societat civil organitzada" com a via per fer efectiva la seva essència democràtica, institucionalitzant-la a través dels òrgans consultius, bé de governs o bé dels parlaments, en matèria econòmica i social.
>
> El model europeu tengué èxit i es replicà a nivell internacional. Així es crea el Consell Econòmic i Social de l'ONU (ECOSOC) en la Carta de Nacions Unides, firmada l'any 1945, el qual es va constituir el 23 de gener de 1946, i ha adquirit una àmplia responsabilitat sobre prop del 70% dels recursos humans i financers de tot el sistema de les Nacions Unides, incloent-hi 14 agència especialitzades, 9 comissions funcionals i 5 comissions regionals.
>
> També s'estengué en els anys cinquanta a les antigues colònies franceses d'Àfrica, que conservaren aquesta institució de la República després d'haver-se independitzat.
>
> A Europa, el Tractat de la Comunitat Econòmica Europea inclou també la creació del Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) l'any 1957. Aquest organisme és un reconeixement a la importància que te, en una societat moderna i democràtica, el recolzament de ciutadans actius i compromesos, així com de les organitzacions en les quals s'organitzen per donar veu a les seves preocupacions. A nivell europeu s'ha reconegut que els reptes actuals davant dels quals es troba la Unió Europea i la complexitat creixent dels assumptes candents han arribat a un punt en què la participació de la societat civil organitzada és més important que mai.[3]
>
> El CESE conscient que no tota la societat civil organitzada es troba representada en la seva organització, no dubta a obrir els assumptes sobre els quals dictamina a la resta de la societat, mitjançant audiències arreu dels països membres de la Unió Europea, amb les quals la formació de la seva voluntat té un plus de legitimitat.
>
> També podem trobar aquesta institució, amb variacions en la denominació a països com Àustria, Bulgària, Bèlgica, Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Finlàndia, França, Grècia, Holanda, Hongria, Irlanda, Itàlia, Lituània, Luxemburg, Malta, Polònia, Portugal, República Txeca o Romania. No el trobarem a Alemanya, però això no vol dir que la participació dels agents econòmics i socials no existeixi, ans al contrari,la República Federal d'Alemanya destaca per una participació molt intensa de les

---

[1] *El marc jurídic del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears*. Pere AGUILÓ CRESPÍ. Palma: Institut d'Estudis Autonòmics, 2005, p. 23.

[2] Dictamen 3/2011, del CES de Castella-la Manxa, sobre l'Avantprojecte de llei de supressió del CES, i Dictamen 1/2012, del CES de Cantàbria, sobre l'Avantprojecte de llei de mesures administratives, econòmiques i financeres per a l'execució del Pla de sostenibilitat dels serveis públics de la Comunitat Autònoma de Cantàbria.

[3] http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.civil-society.

organitzacions representatives d'interessos en el procés de formació de les decisions polítiques, encara que sense un organisme formalitzat.

L'any 1999 es crea l'Associació Internacional de Consells Econòmics i Socials i Institucions Similars (AICESIS) que compta amb casi 60 membres d'Àfrica, América Llatina, Àsia i Europa, podent afirmar, per tant, que aquesta institució s'estén per tots els continents.

Tercera. El Consell Econòmic i Social del Regne d'Espanya

Els consells econòmics i socials sorgeixen a Espanya amb l'entrada en vigor de la Constitució de 1978. Quan es va plantejar l'aparició del CES estatal, es va decidir adoptar la via constitucional de l'article 9.2 CE que imposa als poders públics "facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social". Tal participació es concretà en els procediments administratius d'elaboració de disposicions de caràcter general, prenent com a fonament l'article 105 a) CE, que garanteix "L'audiència dels ciutadans, directament o a través de les organitzacions i associacions reconegudes per la llei, en el procediment d'elaboració de les disposicions administratives que els afectin".

Per aquesta via el CES es constituí com a un òrgan consultiu del Govern de l'Estat, ja que aquest article s'inseria en el Títol IV "Del Govern i de l'Administració".

Es plantejà a continuació la possibilitat, que permetia l'article 105 a) d'articular la participació de forma individual o institucionalitzada, a través de les organitzacions i associacions legalment establertes. Es decidí que el Govern podia obtenir més garanties d'informació i de suport tècnic en la funció consultiva fent-ho a través de les entitats representades, la qual cosa es recollí en la Llei 21/1991, de 17 de juny, com Consell Econòmic i Social del Regne d'Espanya, limitada la seva actuació consultiva als projectes de normes derivades del Govern de l'Estat.

Per això, i en el marc de l'Estat de les Autonomies, es va veure la necessitat d'implementar diversos models autonòmics a l'empar de les competències organitzatives de les comunitats autònomes. Poc a poc s'anaren creant a la resta de comunitats. Molts d'aquests CES, com ara el nostre, han adquirit posteriorment la seva elevació a institució de rang estatutari, amb tot el que això suposa. Si bé ho tractarem més endavant, val a dir que la inclusió del CES en l'Estatut d'autonomia implica un acord molt ample de les forces polítiques en què formi part de l'organització institucional de la comunitat autònoma, consens que no es pot rompre unilateralment, com ja veurem.

Quarta. Els consells econòmics i socials autonòmics

El primer que hem de dir per tal d'aclarir malentesos és que cap dels consells econòmics i socials autonòmics depèn del CES de l'Estat, sinó que s'han creat per lleis autonòmiques o pels mateixos estatuts d'autonomia, i no hi cap tipus de sotmetiment ni competencial ni funcional. Els CES autonòmics són òrgans de consulta de les respectives comunitats autònomes. No entrarem a analitzar les peculiaritats de cada

un d'aquests consells però en ressaltarem uns aspectes comuns. Podem dir que tots tenen unes característiques comunes, com són que s'han creat o desenvolupat per una llei, la qual es recolza o justifica en aspectes prevists o en un mandat concret de creació dels respectius estatuts d'autonomia i en la Constitució espanyola; que totes les lleis reguladores s'han desplegat a través d'un reglament organitzatiu, el qual es considera una manifestació de la seva autonomia orgànica ja que és un acte organitzatiu pur que rep la forma de decret del consell de govern de les respectives comunitats autònomes, que tots els consells es defineixen com a òrgans de consulta en la matèria econòmica i social, si bé difereixen en l'amplitud de la tasca consultiva que fan i en els destinataris de la seva activitat.[4]

És cert que el 28 de desembre de 2011 es va fer efectiva la supressió del CES de Castella la Manxa, el 30 de juny de 2012, la del CES de Cantàbria. I, mitjançant la Llei 3/2012, de 20 de juliol, de la Comunitat Autònoma de La Rioja, s'ha dut a terme la suspensió del CES d'aquesta Comunitat Autònoma, si bé encomana a normes reglamentàries la concreció d'aquesta suspensió. Però no s'ha de perdre de vista que aquests consells no es troben contemplats en els respectius estatuts d'autonomia, a diferència del CES de les Illes Balears. D'altra banda, altres governs autonòmics han proclamat la seva voluntat de mantenir-los, i han reiterat la importància que els concedeixen a l'hora de canalitzar les demandes i les inquietuds del seus ciutadans. Però això no és tot: els consells econòmics i socials no formen part, com veurem més endavant, del sector públic instrumental i no depenen, per tant, de l'administració de la comunitat autònoma de què es tracti, sinó que són un òrgan de consulta de nivell institucional creats per llei o per estatuts d'autonomia, que no poden incloure's en un pla de reorganització de l'administració pública com si fos un organisme autònom. L'administració pública autonòmica corresponent té l'obligació de dotar-lo dels recursos necessaris per dur a terme la seva activitat, però no està legitimada per decidir sobre la seva existència.

Cinquena. El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) va ser creat per l'Estatut d'Autonomia (mitjançant la reforma efectuada per la Llei orgànica 3/1999, de 8 de gener) com a òrgan col·legiat de participació, estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social. El mateix Estatut preveu que una Llei en regularà el seu funcionament, composició, organització i funcions.

Aquesta llei va ser Llei 10/2000, de 30 de novembre i el CES de les Illes Balears es va constituir formalment l'any 2001, essent el darrer dels consells autonòmics en veure la llum. Aquest fet, que es pot veure com un retard en la conformació de l'estructura institucional autonòmica també implica avantatges ja que va aprofitar les regulacions i l'experiència de les altres comunitats autònomes.

---

[4] Més informació: *El marc jurídic del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears*. Pere AGUILÓ CRESPÍ. Palma: Institut d'Estudis Autonòmics, 2005.

El CES es va configurar com a lloc estable i permanent de trobada, de debat i de diàleg dels agents econòmics i socials i ha contribuït a la presa de decisions de política pública mitjançant l'elaboració de prop de 200 dictàmens, més de 30 informes, de les 11 memòries anuals sobre l'economia, la societat i el mercat de treball de les Illes Balears, així com l'organització de seminaris i jornades en matèria econòmica, social i laboral.

Hem de destacar que el CES no és un organisme autònom, sinó una institució consultiva de rellevància estatutària. Si bé la disposició addicional quarta de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, estableix l'aplicació supletòria dels articles relatius als organismes autònoms d'aquesta llei al CES, es va fer amb la salvaguarda que aquesta supletorietat no podia afectar la independència funcional d'aquest ens, d'acord amb l'observació feta en el dictamen 21/2009 relatiu a aquesta norma. Aquesta és la prova legal, del reconeixement per part del Parlament en l'aprovació de la llei i del mateix Govern en l'aprovació del Projecte de llei en el Consell de Govern, que el CES no és un organisme autònom ja que, en cas contrari, l'aplicació de la Llei 7/2010 seria general, sense excepcions.

Sense entrar a analitzar les diferències entre els ens que formen part del sector públic instrumental i el Consell Econòmic i Social, hem de dir que els organismes autònoms es creen sota la dependència o vinculació de l'Administració de la comunitat autònoma per dur a terme activitats administratives de foment, de prestació o de gestió de serveis públics de la competència de l'Administració autonòmica, les característiques de les quals justifiquin la seva organització i funcionament en règim de descentralització funcional (art. 28 i 38 de la Llei 7/2010). Aquest organismes s'han de crear per llei, a diferència del CES que es va crear per l'Estatut d'autonomia i es va *desplegar* per una llei.

No depèn, per tant, de cap conselleria ni cap altre òrgan del Govern, sinó que les relacions entre el Consell i el Govern s'articulen a través de la conselleria competent en matèria de treball.

Pel que fa a la seva composició, l'exposició de motius de la Llei destaca el deure dels poders públics de facilitar instruments i reforçar, institucionalment, les vies de comunicació i de participació dels ciutadans a través de les organitzacions i associacions representatives d'interessos econòmics i socials. Els membres del CES s'organitzen en 3 grups, dos d'ells formats pels representants de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives i el tercer grup més variat que inclou diversos sectors econòmics i socials de les Illes com també d'experts designats pel Govern i pels consells insulars. D'aquesta manera s'assoleix la fita de la pluralitat i la d'establir una plataforma de diàleg permanent entre els agents econòmics i socials entre ells i amb l'Administració pública.

Pel que fa a les tasques dutes a terme per aquest Consell en els 11 anys d'existència, primer de tot hem de recordar que les executa en compliment d'un mandat legal. És a dir, ha estat el Parlament qui ha considerat convenient que el CES existeixi i que el CES dugui a terme determinades tasques. No es tracta d'un centre de documentació ni d'un institut d'estudis, sinó d'un lloc de trobada de la societat civil organitzada, on aquesta pot donar a conèixer els seus punts de vista, que és el que dóna un plus al valor de les feines que ha elaborat al llarg dels seus 11 anys d'existència.

Així doncs, podem destacar les memòries anuals sobre l'economia, la societat i el mercat de treball de les Illes Balears, que s'han convertit en eina indispensable d'investigadors i de tot aquell que vulgui conèixer l'evolució de la nostra societat, eina que es perdrà si el mateix Govern no posa els mitjans necessaris per continuar aquesta anàlisi. Consideram que ara més que mai tenir accés a un document com la Memòria del CES és de vital importància per conèixer els resultats de les polítiques públiques adoptades i corregir els efectes no desitjats. La importància de la Memòria del CES pot resumir-se en tres raons principals:

La singularitat de la Memòria del CES, ja que no és només un Informe elaborat amb tot el rigor tècnic per un elenc de més de cent professionals, des de catedràtics, professors titulars i associats de la Universitat de les Illes Balears (UIB), passant pels cossos superiors tècnics de l'Administració autonòmica, insulars i municipal, i per professionals de reconeguda vàlua i organitzacions cíviques i socials, sinó també, i aquest és el gran valor afegit de la Memòria del CES, per reflectir finalment l'opinió consensuada de la societat civil organitzada de les Illes Balears, a través de les aportacions dels consellers dels grup I (organitzacions empresarials), grup II (organitzacions sindicals) i grup III (societat civil), en la Comissió de treball de la Memòria de cada any, la Comissió Permanent i, finalment, ser aprovada pel Ple de la institució format pels seus 36 consellers.

La complexitat, diversitat i exhaustivitat de la informació de tot tipus que conté la Memòria anual del CES, compendiada en els seus tres capítols, que abasten des del panorama econòmic treballat en més de 15 apartats i 300 pàgines amb més de 277 quadres estadístics i 144 gràfics i on s'hi dedica la informació més exhaustiva a l'apartat de turisme; el mercat de treball i polítiques d'ocupació que amb unes 100 pàgines compendia una visió completa sobre la dinàmica laboral amb 65 quadres i 13 gràfics; i el capítol III dedicat a la qualitat de vida i estat del benestar, amb més de 200 pàgines, 282 quadres i 57 gràfics.

La Memòria del CES no només ha esdevingut Informe públic econòmic, laboral i social més complert de les Illes Balears, amb dades oficials tancades de cada any, sinó perquè a més a més, s'hi troba informació generada directament per les investigacions originals generades per la pròpia institució, com ho són els Índexs de Qualitat del Treball (IQT), l'Índex de Posició Competitiva Turística de les Illes Balears (IPCTB), l'Indicador Global d'Activitat del sector de la construcció, la càrrega fiscal per municipis, i els treballs de camp realitzats per elaborar cada any els apartats de l'economia social i solidària, els serveis socials, l'àmbit de la cultura, entre d'altres.

També destaca la tasca consultiva, que s'ha traduït en uns 200 dictàmens sobre les normes que s'han anat aprovant en les nostres illes, la qual cosa col·loca el CES de les Illes Balears en el segon emissor de dictàmens del conjunt de CES autonòmics. Respecte d'això, s'ha de destacar que la força de l'opinió del CES ve determinada per l'autoritat dels membres que formen el Consell. I això és així perquè els dictàmens no són vinculants per l'òrgan que els demana, i, per tant, podent el Govern i els consells insulars ignorar el seu contingut, el cert és que al voltant d'un 50% de les observacions que s'han fet al llarg de la vida del CES s'han incorporat a les normes que regeixen la societat balear, cosa que demostra la necessitat d'aquesta institució.

Al marge de la Memòria anual i dels dictàmens elaborats a sol·licitud del Govern i dels consells insulars, el CES ha elaborat tota una sèrie d'estudis, dictàmens a iniciativa pròpia i informes, que han sumat un total de 50 publicacions, en els quals ha analitzat aspectes d'interès per a la societat de les Illes, amb la voluntat i la intenció de col·laborar en el coneixement de la nostra societat i, alhora, aportar eines útils per a l'adopció de polítiques públiques eficaces. Per donar una imatge més acurada de l'impacte de les tasques d'aquesta institució els comentarem a continuació.

Els dictàmens d'iniciativa pròpia sobre el sistema estadístic de les Illes Balears, sobre el sistema d'indicadors per a la gestió integrada de la zona costanera, sobre l'eficàcia del sistema educatiu, sobre l'esport a les Illes Balears, sobre la salut i el sistema sanitari, han aportat una anàlisi detallada i la construcció d'una opinió debatuda i en gran mesura consensuada en benefici de la societat de les Illes Balears. Tots aquests dictàmens s'han basat en rigorosos informes que s'han publicat com annexos.

A més dels que s'han fet servir per elaborar els dictàmens, destaquen també tota una sèrie d'informes destinats a analitzar les situacions concretes de determinats sectors econòmics, com la construcció, el turisme, i bones pràctiques en el sector agrari; i aspectes del mercat de treball o socials, com ara, el treball fix discontinu a les Illes Balears, el comportament de la productivitat i la competitivitat a les Illes Balears, informe sobre la negociació col·lectiva a les Illes Balears, la Qualitat en el treball: una proposta d'indicador, i, finalment, les diverses enquestes de serveis.

A tall d'exemple, podem destacar les següents:

La *Qualitat en el treball: una proposta d'indicador,* es va elaborar, en col·laboració amb el Govern de les Illes Balears, seguint la metodologia proposada per la Comissió Europea, per construir un indicador sintètic que permetés valorar la posició de les diverses comunitats autònomes pel que fa a la qualitat del treball, prenent en consideració variables que fessin referència a les característiques concretes del lloc de treball com a variables lligades al context de treball. L'estudi va seguir el criteri d'incloure només els indicadors que de forma homogènia i a partir de les estadístiques oficials es publiquen amb informació suficient, fiable, homogènia i periòdica per al conjunt de totes les comunitats autònomes.

La Comissió Europea no s'havia pronunciat sobre la ponderació dels indicadors. Així doncs, per primera vegada a Espanya es va decidir que fos la societat civil, representada en el CES, i no un comitè d'experts, qui fes aquesta ponderació. L'estudi es va publicar el 2004 i les seves actualitzacions s'han publicat a les Memòries del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears. L'any 2007 es va considerar oportú acarar l'actualització del treball, ja que havien passat 5 anys des de la seva aprovació durant els quals s'havien produït canvis substancials de la nostra realitat econòmica i social i, molt especialment, pel que fa al mercat de treball.

Entre els estudis sobre sectors d'activitat podem destacar dos informes que es varen exhaurir ràpidament: *l'Informe sobre la competitivitat del sector turístic de les Illes Balea*rs (2005) i *El sector de la construcció a les Illes Balears* (2008). En el primer es presenta una aportació original en el camp de la recerca turística a l'hora de resoldre

el problema del càlcul d'un indicador de posició competitiva turística (IPCT), així com l'anàlisi qualitativa de l'evolució de la posició competitiva de les destinacions competidores de les Illes Balears. L'IPCT permet saber si els preus de l'oferta turística de les Illes Balears s'incrementen o baixen en relació als preus dels seus competidors, per la qual cosa també és necessari determinar els destins competidors, cosa que es va fer, per primera vegada a Espanya, pel CES de les Illes Balears.

El sector de la construcció a les Illes Balears és un estudi sobre aquest sector des d'un enfocament clàssic d'economia aplicada en el qual es prioritzen tres aspectes centrals de l'anàlisi sectorial, com són: l'anàlisi de l'estructura empresarial, mercat de treball i de l'oferta generada directa i indirectament per les empreses relacionades amb l'activitat de la construcció; l'anàlisi del mercat de l'edificació, i; l'anàlisi del comportament de la demanda de l'edificació a llarg i curt termini.

En col·laboració amb el Govern de les Illes Balears el CES va elaborar l'Informe sobre el I Pla de recerca i desenvolupament tecnològic de les Illes Balears, per al qual es va organitzar un Seminari sobre avaluació del I Pla de recerca i desenvolupament tecnològic en el qual varen participar experts de nivell internacional i que va donar lloc al dictamen del CES 2/2003, amb el qual el Govern de les Illes Balears va preparar el II Pla de recerca, desenvolupament tecnològic i innovació. D'aquesta col·laboració va sorgir també l'encàrrec d'organitzar uns seminaris pel III Pla de recerca, desenvolupament tecnològic i innovació, que varen tenir lloc el 2008.

El CES també ha organitzat diversos seminaris i jornades com les jornades sobre els pactes locals d'ocupació: experiències i futur (2005), Jornades sobre l'Euroregió Pirineus Mediterrània, els seminaris duts a terme l'any 2008 sobre Capital social, Governança i Territori, sobre Universitat, R+D+i i polítiques públiques, sobre recerca i sobre Business Angels i emprenedoria.

Finalment, i en relació amb les tasques del CES només ens queda per destacar el increment continu del nombre de visites a la pàgina web del CES (http://ces.caib.es), que el 2011 varen sumar un total de 188.844. Només la Memòria del CES va rebre més de 28.000 visites i els dictàmens més de 30.000 visites.

En aquest punt no podem oblidar la rellevància que ha tengut i té el personal del CES. La plantilla, que a més del president i de la secretària general que tenen la consideració d'alts càrrecs, reuneix 8 funcionaris, sempre ha contribuït de forma extraordinària a facilitar i fer possible les tasques del CES i de les comissions de treball.

Finalment, no hem d'oblidar una important contribució immaterial aportada per aquest Consell Econòmic i Social en aquests quasi 11 anys d'existència. Ens referim, òbviament, al decisiu paper exercit pels consellers del CES, els quals amb un esforç de contenció i harmonitzador d'opinions, han desplegat per al desenvolupament i el manteniment del clima de diàleg social, entre els agents econòmics i socials de la nostra Comunitat Autònoma, esforç que es reflecteix en el consens i la pràctica unanimitat amb la que s'han aprovat els diversos treballs de la institució.

En síntesi i pel que fa a la tasca del CES, consideram que aquest tancament suposaria d'una banda, privar la societat civil organitzada d'una eina fonamental de diàleg i

participació en les polítiques públiques a que té dret en virtut de l'article 9.2 de la Constitució espanyola. I, de l'altra, privar el Govern de les Illes Balears, els consells insulars i, indirectament, el Parlament de les Illes Balears, d'una font d'informació sobre l'opinió dels agents econòmics i socials, representants dels diferents sectors econòmics i socials sota els quals s'agrupen els ciutadans de les Illes.

Els agents econòmics i socials som conscients de la necessitat de fer sacrificis, de la necessitat d'analitzar l'estructura institucional de la nostra comunitat autònoma i estam disposats a fer-ho. Però consideram que aquests sacrificis, aquesta anàlisi s'han de fer dins el marc estatutari i legal que ha aprovat el Parlament i, per tant, amb participació dels agents polítics, econòmics i socials.

Sisena. El CES, un òrgan estatutari

Des que es va anunciar el tancament del CES s'ha plantejat la qüestió sobre la legalitat d'aquesta mesura, principalment en el sentit que el CES és un organisme creat per l'Estatut d'Autonomia i que, per tant, no podria suprimir-se ni suspendre's sense una modificació del mateix Estatut.

Els estatuts d'autonomia són lleis orgàniques que, a més de ser aprovades per les Corts Generals, s'han d'aprovar a cada parlament autonòmic, amb majories reforçades.

Aquesta Autonomia, com ja s'ha vist, no és la primera on es planteja l'eliminació del Consell Econòmic i Social però sí és la primera on el Govern autonòmic anuncia la *suspensió* d'una institució de rang estatutari, motiu pel qual s'han de tenir en compte totes les implicacions que això té. La comunitat autònoma de Castella-la Manxa ha suprimit el seu Consell Econòmic i Social mitjançant l'aprovació d'una llei. La Comunitat Autònoma de Cantàbria, desprès d'anunciar la suspensió del CES, ha tramitat la seva supressió també mitjançant una llei. El CES de la Rioja s'ha suspès mitjançant una llei.

Ara bé, el cas de les Illes Balears és diferent perquè l'Estatut d'Autonomia contempla aquesta institució en l'article 78 (en el capítol IV, de les institucions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears), és a dir, i com ja hem dit, l'Estatut d'Autonomia és l'instrument mitjançant el qual es crea el Consell Econòmic i Social. Fins a quin punt és aquest fet rellevant?

Per entendre-ho basta destacar un anècdota. Durant l'elaboració de la Llei del CES es va intentar modificar la seva denominació, intent que no va quallar, precisament perquè l'Estatut ja preveia un nom concret, i no és correcte modificar per llei ordinària denominacions no ajustades a les que havia adoptat la Llei orgànica per la qual es va aprovar l'Estatut. Més encara, l'Estatut encomanava a la Llei la regulació de *la composició, la designació dels seus membres, l'organització i les funcions*.

Així doncs, d'acord amb l'Estatut, una llei només pot regular la composició, la designació dels membres del CES, l'organització i les funcions. Però no pot, per tant, suspendre una institució que ha estat creada per l'Estatut que, no hem d'oblidar, és una norma aprovada en el Parlament de les Illes Balears i en les Corts Generals de l'Estat amb majories qualificades.

L'exigència de majories reforçades ve determinada per la necessitat de dotar el marc institucional de l'Estat i de les comunitats autònomes d'una estabilitat a prova de canvis d'orientació política en els òrgans de govern.

Els estatuts d'autonomia formen part del bloc de constitucionalitat, que està format per tota una sèrie de lleis que, sense formar part de la Constitució s'han de tenir en compte per determinar la constitucionalitat o inconstitucionalitat d'una norma. Si bé no hi ha unanimitat entre la doctrina sobre les lleis que el formen, no hi ha dubtes que els estatuts d'autonomia en formen part (STC 126/1982), la qual cosa els dota d'unes garanties jurídiques superiors a les de qualsevol llei.

És per això que una llei ordinària no pot eliminar, no pot suprimir i no pot suspendre una institució creada per l'Estatut d'autonomia, com tampoc no pot suspendre cap institució de govern. No podem confondre el sistema institucional, recollit en el títol IV de l'Estatut d'Autonomia, amb els òrgans de govern o l'administració instrumental, que si es poden crear, modificar i suprimir mitjançant una llei. Si això fos possible, és a dir, si una llei ordinària pogués decidir sobre el sistema institucional al marge de la Constitució espanyola i de l'Estatut d'Autonomia, i si el vertader motiu del tancament del CES fos l'econòmic, com a mesura anticrisi per estalviar despesa pública, seria molt més eficient el tancament d'altres institucions estatutàries.

Per entendre millor les implicacions de la nova situació del CES hem d'entendre bé els conceptes que manejam. Suspendre és tenir alguna cosa en l'aire de manera que pengi; tenir algun temps deturat el curs d'una cosa; diferir momentàniament; deixar sense efecte temporalment.

Suprimir es defineix com fer desaparèixer. Eliminar, com descartar, treure defora, excloure; exterminar, fer desaparèixer.

La diferència entre suspensió i supressió no és baladí. Encara que suspès, el CES ha de continuar tenint una infraestructura mínima que és la garantia de la seva existència. A més s'ha de tenir en compte que la supressió del CES no implica la supressió de les seves funcions, per la qual cosa, s'ha d'arbitrar algun mecanisme per tal que les normes i projectes de normes que s'aprovin pel Consell de Govern i pels consells insulars no estiguin viciades de nul·litat per la manca del dictamen del CES. Perquè aquest organisme, repetim, no desapareix i, per tant, no es pot entendre que arran de la suspensió no se li han de sol·licitar els dictàmens pertinents.

La situació en què queda el CES és, sens dubte, complexa. El CES està en l'aire, penja, però hi és.

Malgrat tot això, el que es fa és tancar un marc estable i permanent de comunicació i diàleg. La suspensió és, al cap i a la fi, el tancament de la institució, la dispersió dels seus recursos humans i materials, del seu fons bibliogràfic; és la paralització de la seva tasca consultiva, és la pèrdua de la Memòria del CES i, per tant, d'una font d'informació sobre l'evolució de l'economia i de la societat de les Illes que és imprescindible per una bona governança.

És evident que el tancament del CES genera unes conseqüències complexes. No es tracta, com hem vist, d'un ens del sector públic instrumental, no ens trobam davant

d'un organisme autònom, d'una fundació, d'una empresa pública, sinó d'una institució consultiva de la Comunitat Autònoma que és independent i té autonomia funcional i orgànica. Aquesta suspensió obre la via per a que altres institucions autonòmiques amb rang estatutari comparteixin el mateix destí, és a dir, per a què mitjançant una llei ordinària es modifiqui l'estructura institucional autonòmica al marge de l'Estatut d'autonomia i de la Constitució, cosa que, com ja hem vist, és una ofensa al mateix model d'estat.

Tot aquest raonament es veu reforçat per la mateixa redacció de l'Avantprojecte de llei des del moment que suspèn la vigència de la Llei 10/2000, com s'ha fet en alguna ocasió però mai amb institucions autonòmiques. Aquesta suspensió deixaria aquesta institució en una situació semblant a la que tenia en el període entre que l'Estatut d'autonomia la va crear i una llei la va desenvolupar. Amb la particularitat que el CES ja és una institució constituïda, amb personalitat jurídica pròpia i amb capacitat per desplegar les seves tasques, les quals, a més, les ve desplegant amb normalitat des de fa més d'una dècada. I aquesta particularitat és la que fa que qualsevol actuació que es dugui a terme per menyscabar les funcions o el funcionament de la institució implica, en el fons, una vulneració del mandat de l'Estatut d'autonomia i del bloc de constitucionalitat.

No obstant això, no volem dir que el funcionament del Consell Econòmic i Social sigui inamovible i indiscutible. Al contrari, consideram la necessitat d'adaptar-nos a la realitat que ens envolta, ja que no podem representar la societat civil organitzada si no formam part realment de les organitzacions i entitats en les quals s'organitza la societat. Estem a favor de generar un debat organitzat sobre la Institució, com consideram oportú l'anàlisi de l'entramat institucional que conforma la nostra Comunitat Autònoma per determinar les millores que es puguin implantar, tot tenint en compte la funció de servir la societat. Estem convençuts que obrir aquest debat enriquiria la vida democràtica, posaria en valor la utilitat de les institucions que ens hem donat i promouria la millora de les seves tasques d'acord amb les necessitats i prioritats econòmiques i socials. Però aquestes deliberacions s'han de plantejar en el si del pertinent debat polític en el marc del parlament autonòmic ja que sí és possible modificar l'Estatut d'Autonomia, però seguint el procediment previst al mateix Estatut.

Setena. El CES en l'Estat autonòmic

En relació amb els consells autonòmics volem fer un aclariment que té relació directa amb el sistema autonòmic consagrat en la Constitució espanyola. Darrerament s'ha generat un estat d'opinió favorable a la supressió d'aquells organismes autonòmics amb una denominació semblant al d'un altre organisme estatal, sense fer una anàlisi rigorosa de les funcions que desenvolupen i les implicacions que aquestes supressions o suspensions tenen per a l'essència de l'Estat de les Autonomies. Hem de recordar que la Constitució espanyola es va elaborar sobre la base del consens, que els membres de les Corts Constituents eren conscients de la necessitat de crear una base sòlida amb la qual qualsevol partit polític pogués governar, evitant així el que havia estat habitual en la història d'Espanya, de modificar o d'elaborar una nova constitució cada vegada que canviava el govern.

Així, l'Estat espanyol es caracteritza per la descentralització política, o el que el Tribunal Constitucional ha denominat en multitud de sentències, "estat compost". Aquesta descentralització no s'ha de confondre amb la duplicitat de la que es parla darrerament.

La duplicitat implicaria que les funcions que desplega el CES a les Illes Balears les fa igualment un altre organisme de l'Estat, per exemple, el CES del Regne d'Espanya. Ara bé, els dictàmens que elabora el CES sobre els projectes de normes autonòmiques no són elaborats per cap altre òrgan estatal, de manera que si no els fa el CES, no els fa ningú. Per tant, no hi ha cap duplicitat. De fet, consideram que en un estat descentralitzat en el qual les comunitats autònomes han assumit bona part de les competències, té més sentit, tal vegada, l'existència de CES autonòmics que d'un CES estatal.

Així doncs, està clar que les funcions que ha desplegat el CES en els 11 anys d'existència no poden ser assumides pel Consell Econòmic i Social del Regne d'Espanya ja que la seva Llei de creació el configura com a òrgan consultiu en matèria socioeconòmica i laboral del Govern de l'Estat, i que, per tant, la tasca consultiva relativa als projectes normatius de les Illes Balears i l'elaboració de la Memòria anual sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears quedaran òrfenes, amb tot el que suposa de pèrdua d'informació i dades sobre les Illes, les quals resulten d'utilitat a la societat en general i, en la presa de decisions i l'elaboració i seguiment de polítiques públiques.

Per tant, el criteri de la duplicitat no justifica abastament el tancament del CES, ja que si es seguís aquest criteri s'haurien de suprimir totes les institucions autonòmiques i, fins i tot, la pròpia Autonomia de les Comunitats, ja que es "dupliquen" altres consells, els òrgans parlamentaris, els governs autonòmics i la mateixa Administració pública, cosa que manca de tot sentit ja que, atenent a les funcions de cada institució i a l'àmbit territorial en el qual actuen, la duplicitat no és real.

Amb la via de la suspensió o del tancament o, fins i tot, de l'eliminació d'organismes estatutaris s'obre la porta a la supressió d'institucions bàsiques de l'Estat de les Autonomies, cosa que afecta greument la salut d'aquesta forma d'Estat.

Des del CES consideram que si allò que es vol és obrir un debat sobre la forma d'Estat triada i la necessitat o conveniència de modificar-la, el que s'ha de fer, efectivament, és obrir un debat i afavorir i fomentar la participació en aquest debat dels grups polítics en seu parlamentària i dels agents socials i econòmics que tenen el fur natural de diàleg i de participació en aquest CES.

Vuitena. El CES en els Pressuposts Generals de la Comunitat Autònoma

El tancament del CES s'ha anunciat en el marc del Pla de reestructuració econòmica presentat pel Govern de les Illes Balears, dins el qual es plantegen altres mesures d'enorme calat social, totes sota el paraigües de l'estalvi i de la reducció de la despesa pública, sense que expressament s'hagi justificat el motiu pel qual es considera necessària la seva suspensió. En general, les decisions adoptades en el dit Pla s'han justificat principalment amb dos criteris: d'una banda, el de reduir la despesa considerada excessiva i, de l'altra, el d'eliminar organismes duplicats, en relació amb l'estructura de l'Estat, criteri que ja hem analitzat.

Des del CES som conscients de la necessitat d'eliminar tota despesa supèrflua i de gestionar amb cura els diners públics i, de fet no hem tengut cap inconvenient en adaptar-nos a les exigències dels difícils temps en què ens trobam, tal i com hem demostrat amb les reduccions dels dos darrers pressuposts aprovats, els quals incloïen rebaixes substancials de les retribucions als consellers i als grups que el formen. Així mateix hem demanat el trasllat a un edifici propietat de la Comunitat Autònoma per tal d'estalviar les despeses de lloguer, cosa que no s'ha fet efectiva.

El pressupost de la Comunitat Autònoma per al 2012 pujava a un total de 3.674.902.322 euros, dels quals 583.091 euros es destinen al CES, és a dir un 0,016% del total.

El capítol 1 del pressupost és el destinat a retribuir el personal i disposa de 485.189 euros. El personal del CES està format per 8 funcionaris de carrera, el president i la secretària general. Pel que fa als funcionaris, el Govern hauria d'aplicar alguna de les possibles vies de mobilitat forçosa fins que s'aixequi la suspensió del Consell. En qualsevol cas els ha de continuar abonant les retribucions corresponents i difícilment seria causa de cessament d'un interí ja que el personal del CES no passaria a ocupar un lloc de feina diferent al que ocupa. Per tant, probablement, l'únic estalvi és el corresponent als sous de la secretària general i del president del CES que, junts, suposen un total aproximat de 80.000 euros anuals.

El capítol 2 es destina a pagar les despeses corrents i és, en definitiva, on seria possible aconseguir una despesa global significativa, en relació amb el pressupost del CES si bé insignificant des del punt de vista de la disminució global de despesa de la Comunitat Autònoma. Tot això sense tenir en compte que la suspensió de l'activitat de la Institució obliga a efectuar una sèrie de despeses no previstes en el supòsit de funcionament normal. L'import d'aquest capítol per a 2012 és de 72.619 euros, dels quals es destinen uns 30.000 a les despeses del lloguer del local. Doncs bé, tenint en compte que l'Administració de la comunitat autònoma està eliminant lloguers, amb el tancament del CES s'estalviarien tots aquests 72.619 euros.

Ara bé, el tancament implica fer la corresponent mudança del mobiliari, dels aparells informàtics, de l'arxiu administratiu i l'arxiu documental, per als quals s'ha d'habilitar un espai físic. Deixar les dependències del CES obligarà el Govern a separar amb una obra civil els dos locals en els quals el CES ha desenvolupat la seva activitat en els darrers anys, amb la corresponent despesa. Tot això minvaria, al menys el primer any, l'estalvi indicat.

Els capítols 4 i 6 sumen un total de 25.283 euros que s'estalviarien. Ara bé, amb aquest estalvi es perd la informació anual de la Memòria, segregada en alguns apartats per illes, com també un equip consolidat d'experts col·laboradors que redactaven els apartats d'aquesta Memòria. Es perdria, així mateix, l'accés al fons documental del CES que està disponible a través d'un conveni de col·laboració amb la UIB.

Per tant, l'estalvi final pels pressuposts del Govern de les Illes Balears, com a molt seria d'uns 175.000 €, sense tenir en compte les despeses derivades de la mudança i la separació dels locals llogats, quantia que suposa un 0,00476% del total dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma. Seria com si un ciutadà amb uns ingressos de 35.000 euros anuals estalviés 1,67 euros al cap de l'any.

Es podria argumentar que aquest estalvi és una peça més del conjunt de mesures destinades a rebaixar la despesa pública. Ara bé, aquest estalvi es podria aconseguir igualment amb una reforma de la Institució que afectés a tots els capítols del pressupost del CES per adaptar-lo als temps d'austeritat actuals sense perdre la funció bàsica de participació, consulta i de diàleg de la societat civil organitzada.

Però, una vegada analitzat el Pressupost, demostrada que la raó del tancament del CES no és econòmica, només ens queda demanar-nos quin n'és el motiu subjacent.

I, arribats a aquest punt, només ens queda pensar que la intenció del Govern, disfressada de mesura anticrisi, no pot ser cap altra que fer callar el CES perquè no es troba còmode amb l'existència d'una veu independent i autònoma, amb llibertat de criteri i que pugui ser crítica amb les polítiques del Govern.

Consideram que justament en moments com l'actual, en què la societat sofreix des de fa anys els efectes d'una crisi econòmica i social molt profunda, en què les mesures que es pretenen adoptar provoquen rebuig per part de la ciutadania, una seu en la que debatre amb els representants de la societat civil, en la que consultar sobre les polítiques públiques a adoptar és més necessària que mai.

Novena. La societat civil organitzada

L'article 9.2 de la Constitució espanyola disposa que un dels deures dels poders públics és el de facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

L'Estatut d'Autonomia, a més de reconèixer expressament el CES en l'article 78, en l'article 15, sobre els drets de participació consagra el dret de participació dels ciutadans i de les organitzacions en què s'integra i encomana els poders públics la promoció de la participació dels agents econòmics i social en els assumptes públics:

> *1. Tots els ciutadans de les Illes Balears tenen dret a participar de forma individual o col·lectiva en la vida política, econòmica, cultural i social de la comunitat autònoma. Els poders públics promouran la participació dels agents econòmics i socials del conjunt de la societat civil en els assumptes públics.*

En una societat cada vegada més complexa la participació a través, únicament, de les cites electorals s'ha demostrat insuficient. Una democràcia requereix de la resposta de la ciutadania, de la seva capacitat per protestar, per participar, per fer propostes i organitzar-se per influir en la decisions del poder executiu, cosa que ha derivat en la denominada democràcia participativa que cerca, precisament, enriquir la democràcia representativa amb la possibilitat que tenen els ciutadans de participar en la gestió de polítiques públiques a través de la contribució de la societat civil organitzada.

Aquesta participació deriva, en efecte, de la complexitat de la societat i de les decisions que s'han d'adoptar, que requereixen de l'experiència i els coneixements específics dels agents de la societat civil, del diàleg d'aquests entre ells i amb els poders públics, de la negociació i la recerca del consens per millorar la comprensió i el grau d'acceptació de les decisions que s'adopten per part dels ciutadans.

Tal vegada hauríem de començar per concretar el significat del concepte societat civil organitzada. Si la societat civil és tota forma d'acció social duta a terme per individus o grups, no dirigida ni procedent de l'Estat, la societat civil organitzada es refereix a les estructures organitzatives els membres de les quals serveixen a l'interès general a través d'un procés democràtic, i que actuen com a mediadores entre els poders públics i els ciutadans.

El Tractat de Lisboa reconeix la importància de la participació de la societat civil en el bon govern europeu i preveu l'establiment d'un diàleg obert, transparent i regular amb les organitzacions de la societat civil, és a dir, consagra el principi de la democràcia participativa.

Des de les institucions europees s'ha establert un marc de diàleg permanent, que es plasma en el Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE), el qual, conscient que la seva composició només reflecteix parcialment la diversitat i l'evolució de la societat civil organitzada europea, ha posat en marxa iniciatives i reformes per garantir una major representativitat, com són, per exemple les audiències públiques en les quals invita als representants de la societat civil de les diferents regions a fer propostes relatives a les consultes que la Comissió Europea o el Parlament li presenten. D'aquest manera, mitjançant la participació de la societat civil organitzada de les diferents regions de la Unió Europea, augmenta la legitimitat dels seus dictàmens.

En aquest sentit, ens sorprèn que des d'una d'aquestes regions, des de les Illes Balears, s'aposti, precisament, per l'eliminació d'una instància bàsica de participació que ha estat convidada pel CESE a fer sentir la seva veu a Europa.

IV. Observacions particulars

Primera. Exposició de motius

El Projecte de llei tramés al Parlament relata, en l'exposició de motius, les raons que han dut el Govern a decidir el tancament d'aquesta Institució i que es limiten a justificacions de caire econòmic. Oblida l'Estatut d'Autonomia, com si l'existència del CES derivés de la tradició i de la Llei, quan és l'article 78 de l'Estatut d'Autonomia el que el crea per després derivar cap a una llei la regulació de la composició, la designació dels seus membres, l'organització i les funcions.

Podem dir, en general, que els arguments de l'exposició de motius són dèbils i oculten la vertadera naturalesa jurídica d'aquest Consell, que és estatutària, la qual cosa deriva en una conseqüència que ja hem repetit al llarg d'aquest dictamen i que és que només es pot modificar, suspendre o suprimir amb una modificació de l'Estatut d'Autonomia.

De fet, la importància de l'Estatut d'Autonomia en la creació del CES ha cridat l'atenció no només a diverses entitats que han presentat al·legacions en tràmit d'audiència, sinó que serveis jurídics de la mateixa Administració autonòmica han ressaltat tant la necessitat de fer esment a l'article 78 de l'Estatut, com el dubte de la conformitat d'aquest Avantprojecte de llei amb l'ordenament jurídic.

El primer paràgraf de l'exposició de motius, que apel·la a l'existència d'una tradició dels poders públics com a facilitadors d'instruments i de vies de comunicació i participació dels ciutadans, obvia la realitat i la vertadera naturalesa jurídica dels organismes de participació com n'és el CES. La seva existència no deriva de cap tradició, sinó del reconeixement explícit en la Constitució espanyola, que apareix ja en l'article primer quan destaca que Espanya es constitueix en un Estat *social* i democràtic de dret. És a dir, la Constitució no fa un reconeixement d'una situació preexistent, no afirma que Espanya sigui un estat social i democràtic de dret, sinó que el constitueix a partir del moment en que s'aprova la Constitució. Tornam a trobar referències a la participació en l'article 9.2 de la Constitució i en l'article 15.1 de l'Estatut d'autonomia, en els quals encomana els poders públics el deure de promoure i facilitar la participació, deures que no deriven de la tradició, sinó de la voluntat del poble espanyol representat a les Corts Generals i al Parlament de les Illes Balears.

Continua en el segon paràgraf configurant el CES com a marc estable de comunicació i diàleg i com a resposta a les legítimes aspiracions dels agents econòmics i socials perquè les seves opinions i plantejaments es tenguin en compte a l'hora d'adoptar decisions que puguin afectar els interessos que els són propis. I, tot seguit, justifica el tancament del CES com una decisió de l'executiu autonòmic per a racionalitzar els recursos públics. Ara bé, la justificació del tancament del CES com una mesura més per corregir els principals desequilibris que es manifesten en l'economia no és defensable des del moment en què, com hem exposat en l'observació general dedicada al pressupost del CES, la incidència de la desaparició d'aquest organisme suposaria un 0,0046% del pressupost de la Comunitat Autònoma.

Fa referència també a la supressió d'ens instrumentals *i/o* institucionals, com si dubtés davant del caràcter dels ens que ha suprimit. O ha eliminat institucions, o ha eliminat organismes autònoms i empreses públiques, però resulta preocupant per aquest CES que el Govern de les Illes Balears dubti sobre la naturalesa jurídica de les entitats que suprimeix o suspèn, ja que això pot implicar que confongui la legitimitat que té el Govern i els procediments que pot fer servir en cada cas.

Al llarg de l'exposició de motius recorda les mesures adoptades per reduir la despesa pública, com la mateixa llei de pressuposts per al 2012, el Decret llei 4/2012 i el Decret llei 5/2012. I confon dos conceptes clau en l'àmbit jurídic: dret i avantatge. Val a dir que les suposades avantatges dels empleats públics són, segons les lleis que els regulen, autèntics drets i no *concessions gracioses i precàries*, com sembla que són entesos pel Govern.

Segona. Article únic

Aquest precepte suspèn la vigència de la Llei del CES, així com les funcions d'aquest organisme, amb caràcter indefinit. Amb aquest mecanisme pretén equiparar la situació que es crearà amb la Llei a la que es va donar en el període comprès entre l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia, que com ja hem dit, creà la Institució, i l'aprovació de la Llei del CES, que desplega el mandat estatutari.

Ara bé, la situació és radicalment oposada ja que el CES com a tal ja s'ha constituït i el Govern ha de complir el mandat legal recollit en la disposició final segona de la Llei 10/2000, de dotar-lo dels mitjans econòmics i personals necessaris per al seu funcionament, però no té l'opció de tancar-lo amb cap excusa.

Apart d'aquestes consideracions, s'ha de tenir en compte que el Pla econòmico-financer de reequilibri de la Comunitat Autònoma té un límit temporal, 2012-2014, límit que aquest precepte no respecta des del moment que preveu el caràcter indefinit de la suspensió. Així mateix, diverses declaracions públiques de membres del Govern asseguraven que aquesta mesura estaria vigent fins desembre de 2013.

Tercera. Disposicions transitòries

La disposició transitòria tercera disposa que no serà exigible l'emissió de dictàmens que s'hagin sol·licitat amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

D'aquest manera es pretén salvar la possible nul·litat que recauria sobre les normes que s'aprovin sense el dictamen del CES.

Quarta. Disposicions finals

La disposició final segona preveu la possibilitat que el Consell de Govern pugui aixecar la suspensió mitjançant l'aprovació d'una disposició reglamentària de caràcter general aprovada per Decret.

Aquesta deslegalització és, en el fons, una deslegalització doble.

D'una banda, com ja hem dit, aquest Avantprojecte de llei exerceix unes competències que no té quan suspèn un organisme estatutari; i, de l'altra, des d'aquesta manca de competència, pretén que, no ja una altra llei, sinó el Consell de Govern amb una disposició reglamentària, pugui ressuscitar la institució, la qual cosa posa de manifest l'error de base que ha donat lloc a aquest Avantprojecte i a la mesura inclosa en el Pla econòmico-financer de reequilibri de la Comunitat Autònoma: el CES, al contrari del que sembla pensar el Govern, i tal i com ja hem defensat en les observacions generals, no forma part del sector públic instrumental sobre el qual el Govern pot actuar.

A diferència dels ens del sector públic instrumental, el CES no depèn del Govern, ni està adscrit a cap conselleria. Ara bé, el Govern sí té una obligació, derivada de la Llei del CES de dotar-lo dels mitjans necessaris per dur a terme les seves tasques, però no pot decidir sobre la seva existència o no. Per tant, podem dir que aquesta deslegalització també és contrària a l'Estatut d'Autonomia, al bloc de constitucionalitat i a la Constitució espanyola.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears rebutja la suspensió temporal de l'organisme pels motius exposats, i, en síntesi:

1. El CES és un organisme consultiu creat per l'Estatut d'Autonomia per donar veu a la societat civil organitzada.
2. El CES no forma part del sector públic instrumental, no depèn del Govern de les Illes Balears i, per tant, el Govern no està legitimat per decidir sobre la seva existència.
3. Una llei ordinària no pot tancar una institució creada per l'Estatut d'Autonomia i, en cas de pretendre-ho, s'estaria trencant el consens que va aconseguir el vigent Estatut d'Autonomia.
4. La suspensió de la vigència de la Llei del CES és un reconeixement implícit que el CES, com a institució, no es pot suspendre.
5. L'existència del CES no implica cap duplicitat envers altres institucions.
6. El tancament del CES només pot obeir a la voluntat del Govern de les Illes Balears d'anul·lar una veu amb criteri propi que actua amb independència i autonomia sense sometre's a les influències del mateix Govern.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 13 de setembre de 2012

DICTAMEN NÚM. 12/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PESCA MARÍTIMA, MARISQUEIG I AQÜICULTURA A LES ILLES BALEARS

D'acord amb l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 17 de setembre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa l'Avantprojecte de llei de pesca marina, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, amb caràcter urgent, justificant la petició en el fet que "*regula una activitat amb un gran buit normatiu que necessita un marc legal que poder desplegar*".

Segon. El dia 17 de setembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Responen a la tramesa La Caixa i el conseller del Grup III representant de les organitzacions de protecció del medi ambient.

Tercer. El 17 de setembre de 2012, consultats els vicepresidents i els serveis tècnics, el president del CES resol aplicar el procediment abreujat i les normes especials de procediment per a l'emissió del Dictamen 12/2012 relatiu a l'Avantprojecte de la llei de pesca marina, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la comissió permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Acord d'inici (09/02/2012).
2. Memòria (27/02/2012).
3. Esborrany de l'avantprojecte de Llei enviat a audiències (abril 2012).
4. Audiència a les següents entitats (11/04/2012):
    1) APROMAR
    2) Oceana
    3) WWF
    4) Secretaria General de Pesca (MAAMA)

5) Consell Insular de Menorca
6) Consell d'Eivissa
7) Consell Insular de Formentera
8) Capitania Marítima d'Eivissa
9) IMEDEA
10) Asociación de Centros de Buceo de Mallorca
11) Asociación Balear de Clubes Náuticos
12) Àrea d'agricultura i Pesca. Adm. Perifèrica de l'Estat
13) Federació Balear de Pesca i Càsting
14) Opmallorcamar
15) Federació Balear de Confraries de Pescadors
16) Consell Insular de Mallorca
17) Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació
18) Conselleria de Presidència
19) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
20) Conselleria de Turisme i Esports
21) Conselleria de Salut, Família i benestar
22) Conselleria d'Administracions Públiques
23) Capitania Marítima de Palma
24) Albacora
25) Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques
26) GOB
27) Autoritat Portuària de Balears
28) Ports de les Illes Balears
29) Centre Oceanogràfic de Balears
30) Confederació Española de Pesca Recreativa Responsable
31) Asociación Mallorquina de Pesca Marítima Recreativa Responsable

5. Al·legacions i observacions presentades:
   1) Autoritat Portuària de Balears (08/05/2012)
   2) Direcció General de Funció Pública, Administracions públiques i qualitat dels Serveis (21/05/2012)
   3) Capitania Marítima de Palma de Mallorca (18/05/2012)

4) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social (27/04/2012)
5) Conselleria de d'Administracions Públiques (15/05/2012)
6) APROMAR (20/04/2012)
7) Associació Mallorquina de Pesca Recreativa Responsable (02/05/2012)
8) Opmallorcamar (08/05/2012)
9) Instituto Español de Oceanografía (15/05/2012)
10) Consell Insular de Mallorca (18/05/2012)
11) Consell Insular de Menorca (02/05/2012)
12) Consell d'Eivissa (14/05/2012)
13) Consell Insular de Formentera (11/05/2012)
14) Amics de la Terra (10/05/2012)
15) GOB (08/05/2012)
16) OCEANA (16/4/2012)
17) Joan Antoni Gelabert i Ramis (16/04/2012)
18) Juan Miguel Batle Vidal (10/05/2012)

6. Resposta als escrits d'al·legació (08/08/2012):
   1) Consell Insular de Formentera
   2) Consell d'Eivissa
   3) Consell Insular de Menorca
   4) Centre Oceanogràfic de Balears
   5) Capitania Marítima de Palma
   6) Autoritat Portuària de balears
   7) Consell Insular de Mallorca
   8) Conselleria de Salut, Família i benestar Social
   9) Direcció general de Funció Pública
   10) Conselleria d'Administracions Públiques
   11) Ports de les Illes Balears
7. Memòria de resposta a les al·legacions presentades després del procediment d'exposició pública de l'Esborrany de l'Avantprojecte de Llei (agost 2012).
8. Sol·licitud d'informe sobre impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (11/09/2012).

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 9 d'octubre de 2012.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva —l'exposició de motius—, una part dispositiva, formada per 146 articles estructurats en dotze títols, i una part final, que conformen 4 disposicions addicionals, 2 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 3 disposicions finals.

Part expositiva

Pel que fa a l'exposició de motius, fa una breu exposició de l'origen i evolució de la pràctica de la pesca i el marisqueig a les Illes Balears; justifiquen els motius per a la regulació legislativa de l'activitat pesquera i exposa el marc competencial que l'habilita, estatal i autonòmic. Així, d'una banda, contempla la normativa estatal des de l'article 148.1.11a de la Constitució espanyola que estableix que les comunitats autònomes poden assumir les competències en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aqüicultura; l'article 149.1.14a que atribueix a l'Estat competència exclusiva en matèria de pesca marítima, sense perjudici de les competències en matèria d'ordenació del sector pesquer que s'atribueixin a les comunitats autònomes. I, finalment, fa menció a la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat, que estableix, a l'empar de l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, la normativa bàsica de la matèria.

De l'altra banda, quant a l'àmbit autonòmic, fa referència a l'article 30.22 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en relació amb l'article 148.1.11a de la Constitució espanyola, que atribueix a la comunitat autònoma de les Illes Balears la competència en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aqüicultura; i a l'article 31.8, que atribueix a la comunitat autònoma de les Illes Balears les competències de desplegament legislatiu i d'execució de la normativa bàsica de l'Estat en matèria d'ordenació del sector pesquer.

A continuació, fa menció a l'article 70.12 de l'Estatut d'Autonomia, que determina com a competència pròpia dels consells insulars la pesca; als articles 58.3 i 72.2 que atribueixen al Govern de les Illes Balears les competències per establir els principis generals i la coordinació de l'activitat dels consells insulars; a la Llei 8/1999, de 12 d'abril, d'atribució de competències als consells insulars de Menorca, Eivissa i Formentera, entre d'altres, en matèria de pesca; i a la distribució competencial que fa l'Estatut d'Autonomia.

Finalment, pel que respecta a l'àmbit competencial, fa referència al fet que, com a conseqüència de la integració d'Espanya a les comunitats europees, les institucions comunitàries han assumit bona part de les competències que l'Estat tenia atribuïdes en la matèria. En aquest sentit, la regulació normativa comunitària en matèria de

política pesquera comuna forma part de l'ordenament intern i és d'aplicació a l'Estat, les comunitats autònomes i els consells insulars.

Finalment, l'exposició de motius entra en l'estructura del contingut de la Llei.

Part dispositiva

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 12 títols:

1) Títol I, Disposicions generals

   Aquest títol, que abasta els articles 1 a 4, estableix l'objecte de la llei, el qual és la regulació de les matèries relacionades amb la pesca, en l'àmbit de les competències de la comunitat autònoma de les Illes Balears; la finalitat; els diferents àmbits d'aplicació territorial, la definició de termes i conceptes als efectes de la llei.

2) Títol II, De la conservació i gestió dels recursos marins vius (articles 5 a 18)

   L'article 5 fixa els objectius de la política de les administracions pesqueres quant a la conservació i la gestió dels recursos marins vius i estableix que el Govern ha de dictar els principis generals de conservació, oïts els consells insulars i en coordinació amb l'Administració de l'Estat. A continuació, l'article 6 recull les mesures de conservació i gestió que poden adoptar les diferents administracions competents en matèria de pesca, aqüicultura i marisqueig, destacant els plans de gestió i de recuperació d'espècies, i l'article 7 possibilita la creació de zones de pesca protegida. Els articles 8 i 9 regulen les reserves marines i els articles 10 a 13 la Xarxa Balear d'Àrees Marines Protegides, en el qual s'integren les reserves marines de les aigües de les Illes Balears, i que inclou un Pla director de la Xarxa que ha d'elaborar el Govern de les Illes Balears.

   L'article 14 es refereix a la declaració d'àrees de condicionament marí i a la seva construcció, i l'article 15 estableix les condicions per dur a terme repoblacions marines.

   Finalment, l'article 17 fa menció a les espècies marines protegides i a la seva normativa, i l'article 18 a la introducció d'espècies i d'espècies invasores.

3) Títol III, activitat pesquera professional (articles 19 a 25)

   Aquest títol estableix el règim general de la pesca en les aigües marítimes de les Illes Balears i regula les diferents modalitats d'activitat pesquera professional, amb la possibilitat de canvis temporals de modalitat a embarcacions, prèvia autorització de la conselleria competent del Govern de les Illes Balears.

4) Títol IV, ordenació del sector pesquer (articles 26 a 56)

   Aquest títol, el més ample de la Llei s'estructura en 5 capítols.

   El capítol I regula les disposicions generals i recull en els articles 26 i 27 els instruments de la política d'ordenació del sector pesquer i els objectius en relació amb la flota pesquera.

El capítol II regula, en tres seccions, els agents del sector pesquer. Així, la secció primera (articles 28 i 29) es refereix a l'ordenació de les professions del sector —formació maritimopesquera i acreditació de la capacitació professional nauticopesquera—. La secció segona (articles 30 a 43) regula les entitats representatives del sector pesquer —confraries de pescadors, la federació de confraries i les organitzacions de productors—. Finalment, la secció tercera (articles 44 i 45) regula la figura del Consell Pesquer de les Illes Balears com a òrgan col·legiat d'assessorament, consulta i informació pública.

El capítol III (articles 46 a 52), regula la flota pesquera de les Illes Balears, conjunt d'embarcacions pesqueres amb port base a les Illes Balears i inscrites en el Registre d'Embarcacions Pesqueres de les Illes Balears, en els censos de les modalitats corresponents i en el Cens de la Flota Pesquera Operativa. En defineix què s'entén per port base i permet els canvis sempre que es compleixen els requisits que es fixen a la pròpia llei. I exigeix autorització prèvia per a la construcció, modernització i reconversió d'embarcacions pesqueres.

El capítol IV regula, als articles 53, 54 i 55, els llocs de descàrrega, desembarcament i primera venda dels productes pesquers, respectivament.

Finalment, el capítol V, amb un únic article, el 56, regula el turisme mariner i, dins aquest, la modalitat de turisme pesquer, amb l'objectiu de "*(...) diversificar l'economia a les zones pesqueres mitjançant el desenvolupament de serveis complementaris del sector pesquer que generen llocs de feina, posen de relleu els valors positius de l'activitat i contribueixen a la protecció del medi ambient i al consum dels productes pesquers locals*", segons es recull a l'exposició de motius de la Llei.

5) Títol V, comercialització i transformació de productes pesquers (articles 57 a 65)

Aquest títol s'estructura en tres capítols. Al capítol I, com a principis generals, recull els objectius i els instruments de la política de comercialització i transformació dels productes pesquers (articles 57 i 58). Al capítol II (articles 59 a 61) regula la comercialització dels productes pesquers —defineix què s'entén per comercialització—, remet a l'article 78 de la Llei 3/2001, de 26 de març de pesca marítima de l'Estat quant als principis generals de la identificació i amplia el ventall de prohibicions establertes a l'article 79 de la Llei 3/2001 esmentada. El capítol III regula als articles 62 a 65 la transformació, la promoció i millora de la qualitat dels productes pesquers.

6) Títol VI, pesca marítima recreativa (articles 66 a 72)

L'article 66 recull les espècies autoritzades per captura i al 67 el requisit previ de la llicència per poder practicar aquesta modalitat de pesca. A més, es regula la validesa de las llicències d'altres administracions; les condicions en les quals s'ha de practicar; les quotes de captura; es crea el Registre de Captures de campionats de les Illes Balears i s'estableixen una sèrie de prohibicions en l'exercici de la pesca marítima recreativa.

7) Títol VII, marisqueig (articles 73 a 79)

Aquest títol es divideix en dos capítols. El capítol I (articles 73 a 76) regula com a principis generals les classes de marisqueig; les llicències i requisits per obtenir-les; les zones de marisqueig, espècies permeses i limitacions, i els ormeigs autoritzats. I el capítol II regula les modalitats de marisqueig professional als articles 77 a 79.

8) Títol VIII, aqüicultura marina (articles 80 a 87)

Aquest títol recull l'objectiu de la regulació de l'aqüicultura marina; les atribucions que corresponen al Govern de les Illes Balears; els requisits i condicions que han de reunir els establiments d'aqüicultura, com també el procediment; les condicions en que s'ha de deixar la zona a l'acabament de l'activitat, i els diversos controls.

9) Títol IX, investigació, desenvolupament tecnològic i innovació (articles 88 a 90)

Es defineixen els objectius de la política del Govern de les Illes Balears en les matèries que es regulen a la Llei pel que fa a la investigació, desenvolupament tecnològic i innovació; actuacions per promoure i adoptar mesures de foment d'investigacions científiques i desenvolupament tecnològic; i la col·laboració dels agents del sector pesquer.

10) Títol X, busseig professional (articles 91 a 94)

Estableix en què consisteix el busseig professional; regula l'acreditació de la identitat professional per desenvolupar tasques professionals; la llibreta d'activitats subaquàtiques, i es crea el Registre General d'Activitat Subaquàtica.

11) Títol XI, control i inspecció (articles 95 a 99)

L'article 95 estableix que la finalitat del règim de control i inspecció és garantir el compliment de la normativa aplicable en les matèries que regula la Llei, i a l'article 96 que aquestes funcions les durà a terme personal funcionari al servei del Govern Balear, que tindrà la consideració d'agent de l'autoritat. Les facultats i funcions d'inspecció es regulen a l'article 97, i l'article 98 regula la figura dels guardes de pesca marítima, que poden ser habilitats per col·laborar amb el personal que exerceix les funcions d'inspecció.

12) Títol XII, règim sancionador (articles 100 a 146)

Aquest títol s'estructura en quatre capítols. El capítol I (articles 100 a 106)contempla les disposicions generals, i regula la potestat sancionadora; estableix els subjectes responsables de les infraccions tipificades; la concurrència de responsabilitat; la vinculació amb l'ordre jurisdiccional penal, l'extinció de la responsabilitat i la prescripció d'infraccions i sancions.

El capítol II (articles 107 a 128) estableix a l'article 107 què constitueix infracció administrativa i el 108 els tipus d'infracció i, a continuació, s'estructura en set

seccions que regulen els tipus d'infraccions administratives corresponents a les diferents matèries recollides en la Llei.

El capítol III (articles 129 a 138) regula les sancions i recull les classes de sancions; els criteris de graduació; les sancions corresponents a les infraccions de cada una de les matèries recollides en la Llei, i la suspensió condicional i la remissió de la sanció.

Finalment, el capítol IV regula el procediment sancionador —procediment; òrgans competents; caràcter de les actes d'inspecció; actuacions prèvies; adopció de mesures cautelars; destinació dels productes i béns decomissats—, i el reconeixement de responsabilitat per part de l'infractor, que determina la resolució i acabament del procediment.

Part final

Aquesta part consta, com s'ha dit, de 4 disposicions addicionals, 2 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 3 disposicions finals.

La disposició addicional primera estableix les reserves marines i els àmbits marins dels espais protegits que integren la Xarxa Balear d'Àrees Marines Protegides.

La disposició addicional segona determina el caràcter de possessió amb finalitats de comercialització o venda la tinença il·legal d'espècies.

La disposició addicional tercera es refereix a la pesca de litoral i pesca marítima recreativa.

Mitjançant la disposició addicional quarta es creen vuit registres oficials de les Illes Balears.

La disposició transitòria primera estableix l'aplicació de la legislació més favorable a les persones que cometin alguna de les infraccions previstes en la Llei abans de l'entrada en vigor.

La disposició transitòria segona fa referència a la situació del personal laboral que a l'entrada en vigor de l'Estatut bàsic de l'empleat públic dugués a terme les funcions previstes a l'article 96, en relació amb la participació en processos selectius.

A la disposició derogatòria única s'estableix la derogació de "*(...) totes les disposicions amb el mateix rang que aquesta Llei o amb rang inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei, i expressament l'article 20 de la Llei 14/1998, de 23 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives i la normativa que la modifica*".

La disposició final primera disposa el desplegament reglamentari.

La disposició final segona faculta el Govern de les Illes Balears per actualitzar, mitjançant decret, l'import de les sancions previstes.

La disposició final tercera estableix l'entrada en vigor de la Llei 20 dies després que s'hagi publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. La sol·licitud de dictamen qualifica la consulta d'urgent, al·legant el *"(...) compromís adquirit per aquest Govern de tramitar la llei de pesca durant aquest període de sessions, pel fet que regula una activitat amb un gran buit normatiu que necessita un marc legal que poder desplegar (...)"*. Des del CES entenem que aquest argument no justifica aquesta necessitat, d'acord amb el Decret 67/2010, de 28 de maig, del CES, tenint en compte que, de fet, tot el procediment s'ha tramitat amb aplicació dels terminis ordinaris, sense reduir-ne cap fins arribar al dictamen d'aquest Consell.

Entenem que el procediment d'urgència ha de ser un procediment excepcional i no pot fer-se servir per acurçar alguns terminis dins del procediment d'elaboració normativa, però no d'altres. És a dir, la urgència ha de ser coherent dins l'expedient al qual s'aplica.

A més, s'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan col·legiat de consulta i assessorament creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació. El procés ordinari d'elaboració de dictàmens implica que els 36 consellers poden intervenir, s'ha de reunir una comissió de treball composta per sis membres, encarregada de discutir i elaborar una proposta i, finalment, ha de ser el Ple o, per delegació, la Comissió Permanent del CES qui, amb el debat previ corresponent, aprovi el dictamen. És, per tant, un procediment que exigeix un temps de reflexió i que no és en cap cas recomanable en els casos d'avantprojectes de llei per la importància i conseqüències que tenen envers la societat de les Illes Balears ja que s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat.

No obstant l'anterior, som conscients que el sector pesquer ha estat orfe durant molts d'anys d'una llei autonòmica que regulés el sector d'acord amb les seves característiques pròpies i compartim el desig que una nova regulació en matèria de pesca es pugi desenvolupar i aplicar el més aviat possible, motiu pel qual, tot vetllant per una adequada participació de la societat civil organitzada i per la multiplicitat d'opinions a tenir en compte en la construcció de l'opinió del CES, aplicam el procediment abreujat.

Segona. Aquest CES reconeix la importància de la pesca com a un dels sectors de desenvolupament econòmic i benestar social a les Illes Balears i, per tant, comparteix la necessitat de regular l'activitat pesquera i omplir el buit normatiu existent des de fa anys, regulat parcialment per la normativa reglamentària dispersa, i construir un marc normatiu que s'adapti, a la situació competencial conseqüència de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, després de la reforma per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, amb les competències pròpies dels consells insulars, a les competències de l'Estat i les assumides per la Unió Europea.

Tercera. A continuació exposarem algunes dades rellevants sobre el sector pesquer, extretes de la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat a les Illes Balears 2011.

Tot i que actualment mostra un situació més o manco estable, l'activitat de la pesca ha perdut pes econòmic i social les darreres dècades. Els obstacles més importants amb què topa la possible reconversió del sector són la problemàtica de la comercialització dels productes pesquers, l'increment del cost dels consums intermedis, especialment lligat a l'augment del preu del combustible, i la situació de l'entorn biològic en què es mou. El valor afegit brut al cost de factors en euros corrents ha estat l'any 2011 de 14,31 milions d'euros, quantia que significa un descens del 16% respecte a l'any anterior. El 67,7% de la producció econòmica del sector pesquer extractiu balear correspon en primer lloc a la producció de peixos (35,3%) i a la producció de mol·luscs i crustacis (32,4%), mentre que la producció aqüícola representa el 32,27% de la producció pesquera final restant. Quant a les espècies pescades, dominen els peixos, que amb 2.648 tones, representen el 77,2% de la quantitat pescada, amb un valor de 10,7 milions d'euros. Els crustacis i mol·luscos, amb només el 22,79% de total de tones estretes (782 tones), han generat una producció en euros que representa el 47,93% de la producció pesquera final amb 9,8 milions d'euros. El valor de la producció aqüícola va ser de 9,8 milions d'euros. En total la producció pesquera va ser de 30,3 milions d'euros amb un creixement del 6%. El creixement de les despeses fora del sector en un 27% i la disminució de les subvencions en un 87% expliquen la contracció del valor afegit brut al cost de factors en un 16%.

La distribució del volum de pesca desembarcada per illes presenta trets diferencials. A les illes de Mallorca i Formentera es registra un increment en la quantitat total del volum de la pesca desembarcada respecte al 2010 d'un 4% (2.714 tones) i 9% (123 tones) respectivament. A Menorca la pesca desembarcada va disminuir en un 5% (255 tones) i a Eivissa (338 tones) en un 3%. En mitjana el valor de la pesca desembarcada ha disminuït en un 2%, assolint els 20,6 milions d'euros. Només Formentera presenta un creixement positiu de l'1% respecte de l'any 2010 amb 885.690 euros. Menorca no presenta cap variació amb 2,9 milions d'euros. Mallorca cau un 1% amb una valor de 14,6 milions d'euros. Els descens en valor més important va ser a Eivissa amb un 11% i 2,6 milions d'euros.

Quarta. A nivell europeu, la Estratègia Europea 2020 per al creixement intel·ligent, sostenible i integrador constitueix el pla dissenyat per la Comissió Europea en el qual s'estableixen les línies d'actuació bàsica i els objectius a assolir per aconseguir un desenvolupament integral que situï novament la Unió Europea en una posició de lideratge mundial a nivell econòmic i social, que inclou set iniciatives. Una de les iniciatives incloses és "Una Europa eficient en l'ús dels recursos", que recolza la transició a una economia eficient, basada en els recursos naturals. El punt de partida d'aquesta iniciativa és la millora de l'eficiència dels recursos com a fonament per garantir el creixement i l'ocupació en Europa, ja que es generaran oportunitats econòmiques, millorarà la productivitat, reduirà costos i incrementarà la productivitat. Afecta a àrees tan diverses com l'ocupació, l'educació, la innovació, l'energia i la indústria, l'economia i les finances.

Cinquena. En el marc de l'Estratègia Europea 2020 es planteja la reforma de la Política Pesquera Comú (PPC) amb l'objectiu de retornar la sostenibilitat a les poblacions de peixos i oferir als ciutadans de la Unió Europea un subministrament alimentari estable, segur i saludable a llarg termini, per tal d'evitar la sobreexplotació de les poblacions de peixos i la disminució de les captures actuals. La Comissió Europea formula un plantejament radical sobre la gestió de les pesqueries a Europa, que es va plasmar en la presentació de les propostes de reforma de la Política Pesquera Comú de la Unió Europea el 13 de juliol de 2011, que es resumeixen el els punts següents:

- Actuar contra l'excés de pesca i a favor de la gestió sostenible de la pesca, en l'aspecte medi ambiental, econòmic i social.
- Garantir la productivitat de les poblacions de peixos per maximitzar el rendiment a llarg termini. Aquests són els principals objectius de la reforma, restaurar les poblacions de peixos a nivells sostenibles, aportant una major prosperitat al sector pesquer; crear noves oportunitats d'ocupació i creixement en les zones costeres; promoure la responsabilitat de la indústria en la bona administració de les mars, i posar fi a la dependència de les subvencions.
- Plans plurianuals regits per un enfocament basat en l'ecosistema que gestionaran a les pesqueries de la Unió Europea. Es cerca la protecció de l'entorn marí amb una major eficàcia per regenerar una economia pesquera vital, sota el principi de precaució, amb la finalitat de la salvaguarda dels recursos i la maximització dels rendiments.
- Normes simplificades y descentralització. Clarificació de les funcions i obligacions de cada agent i aproximació de les decisions al terreny de la pesca. Els legisladors de la Unió Europea definiran el marc general, els principis bàsics, els objectius globals, els indicadors de rendiment i els calendaris, mentre els estats membres prendran decisions sobre mesures executives reials i col·laboraran a nivell regional. Implicaran la transferència del poder al sector, que podrà triar la millor manera per assolir els objectius acordats, amb una gestió basada en els resultats, i un paper més important de les organitzacions de productors en la gestió col·lectiva, la supervisió i el control.
- Règim de concessions de pesca transferibles. Rendibilització de la pesca, per a bucs de més de 12 m d'eslora.
- Mesures favorables a les pesqueries a petita escala, i adaptació de les economies locals als canvis, que s'han d'incloure en el futur instrument financer.
- Prohibició dels descartes. Supressió dels descartes, amb l'obligació de descarregar totes les espècies comercials capturades, que donarà lloc a dades més fiables sobre les poblacions de peixos, permetrà una millor gestió i incrementarà l'eficiència de recursos. Aquesta prohibició constitueix, a més, un incentiu per evitar les captures no desitjades per mitjà de solucions tècniques, com arts de pesca més selectives.

- Noves normes de comercialització i etiquetatge més clar. Informació més clara per als consumidors, ajudant-los a donar suport a la pesca sostenible, i es distingirà entre informació obligatòria i altra de caràcter voluntari.
- Millor marc per a l'aqüicultura, amb l'objectiu d'incrementar la producció i el subministrament de marisc en la Unió Europea que redueixi la dependència del peix importat i impulsar el creixement en zones costaneres i rurals. Els Estats membres tindran el deure d'elaborar plans estratègics nacionals per eliminar les barreres administratives i confirmar les normes medi ambientals, socials i econòmiques per a la indústria de les piscifactories. A més, es crearà un nou Consell Consultiu sobre Aqüicultura per assessorar en temes relacionats amb el sector.
- Ajuda financera de la UE per donar suport als objectius en matèria de sostenibilitat, ajuda que es centrarà en ecologia, innovació, desenvolupament costaner, ciència i investigació. Es suspendran les subvencions a les flotes que mantinguin estructures no sostenibles i no haurà diners públics per a qui incompleixi la normativa o infringeixin els principis de sostenibilitat.
- Informació actualitzada sobre l'estat dels recursos marins: millora del coneixement científic. Aquest tipus d'informació és fonamental per recolzar unes decisions de gestió vàlides i per a la implantació de la Política Pesquera Comú reformada. Els Estats membres s'encarregaran de recopilar, mantenir i compartir les dades científiques sobre les poblacions de peixos i l'impacte de la pesca a nivell de conca marina, i s'hauran de crear programes nacionals d'investigació per coordinar dita activitat.
- Responsabilitat internacional. En les organitzacions internacionals i regionals, la Unió Europea intensificarà la seva funció de promotor decidit de la sostenibilitat i la conservació de les poblacions de peixos i la biodiversitat marina; establirà aliances fermes i emprendrà accions amb els agents clau per lluitar contra la pesca il·legal i reduir l'excés de capacitat; finalment, en els acords de pesca bilateral amb països que no pertanyin a la Unió Europea, fomentarà la sostenibilitat, la bona governança i els principis de democràcia, drets humans i Estat de dret.

Des del CES consideram que aquest Avantprojecte de llei no garanteix una explotació sostenible i està allunyat dels postulats de la política pesquera comunitària europea. Entenem que ja que aquesta norma ha tardat tant en preparar-se, hauria estat desitjable que hagués aprofitat aquest retard en favor seu i que hagués seguit la línia marcada per l'Estratègia Europea 2020 i per la reforma de la Política Pesquera Comú.

IV. Observacions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció destacant, una àmplia fase d'audiència amb la participació d'experts en la matèria i dels sectors destinataris de la norma. Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment les al·legacions presentades. Ara bé, consideram que

s'haurien d'haver contestat a totes les entitats que han presentat al·legacions i no només a algunes, tal i com es desprèn de l'expedient.

No obstant l'anterior, a l'expedient no consta el tràmit d'informació pública, encara que es desprèn que aquest s'ha dut a terme. A més, de l'expedient tramés es dedueix que hi ha hagut reunions amb el sector pesquer, ja que en diversos documents es fa menció al consens amb aquest sector. Això ens fa pensar que l'expedient tramés al CES juntament amb la sol·licitud de dictamen no està complet. Entenem que una sol·licitud de dictamen per urgència ha de ser especialment diligent i que a l'hora de preparar l'expedient a trametre s'ha de posar especial cura en aportar un expedient ordenat i sense manca de cap document.

També manca la comunicació de l'Avantprojecte de llei a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, les quals tenen, d'acord amb l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el dret a conèixer, amb caràcter previ, els avantprojectes de llei.

Segona. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de la reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, suposà un canvi en el sistema de descentralització de l'administració autonòmica on és el mateix Estatut el que estableix les competències de cada institució i, en conseqüència, ja les hi queden atribuïdes. I ha donat lloc a que els consells insulars tenguin competències pròpies en matèries sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària. Entre les competències pròpies dels consells insulars es troba la matèria de pesca, d'acord amb el que estableix l'article 70.12 de l'Estatut d'Autonomia. Al llarg del text, com també a la Memòria de resposta a les al·legacions presentades després del procediment d'exposició pública de l'esborrany de l'Avantprojecte de llei de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, que forma part de l'expedient tramés al CES, o bé es fa menció expressa o bé es dedueix una regulació reglamentària posterior. Es per això que des del CES volem incidir en el respecte que el text ha de tenir a les competències pròpies que en matèria de pesca corresponen als consells insulars (potestat reglamentària), tenint el Govern de les Illes Balears competència a l'àmbit suprainsular i per fixar els principis generals i seria convenient i positiu deixar clar quina administració és la competent per dur a terme el desenvolupament reglamentari en cada cas.

Tercera. Quant a l'exposició de motius consideram que compleix amb el seu objecte, atès que justifica la necessitat de la llei i fa una àmplia referència al marc competencial, que empara i justifica la nova regulació, per tal d'omplir el buit normatiu autonòmic, i a la normativa estatal i comunitària reguladora de la matèria.

Això no obstant, entenem que, a més de la referència al Tractat de Roma, seria adient fer una referència a les propostes de reforma de la Política Pesquera Comú de la Unió Europea, que va presentar la Comissió Europea el 13 de juliol de 2011, i a l'Estratègia

Europea 2020 per al creixement intel·ligent, sostenible i integrador, i que el text normatiu hauria de reflectir les referides propostes i objectius.

A més, s'ha detectat el que entenem és una errada de transcripció que s'hauria de corregir, ja que es fa referència a l'article 149.1.14 de la Constitució com a l'article que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en la matèria, i és l'article 149.1.19 el que recull la competència en matèria de pesca.

Quarta. A continuació farem tota una sèrie de consideracions en relació amb el text de la norma.

1. L'article 4 recull un seguit de definicions de diferents termes que trobam al llarg del text normatiu. Per una qüestió de coherència i de seguretat jurídica, des del CES consideram que, encara que no sigui de caràcter bàsic, es respectin les definicions dels conceptes que es recullen a l'article 2 de la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat i s'incloguin al text, sense fer modificacions.

2. L'article 6 recull una sèrie de mesures de conservació i gestió que les administracions competents en matèria de pesca, aqüicultura i marisqueig poden adoptar, per assegurar els objectius de política pesquera de les Illes Balears, establerts a l'article 5. Tenint en compte la importància dels recursos marins vius i de la seva protecció com a fonament per garantir un creixement sostenible, des del CES entenem que les administracions públiques, més que poder adoptar mesures de conservació i gestió han d'estar obligades a adoptar-les, i que la potestat ha de ser la de triar les més convenients a cada cas i circumstància.

3. Les reserves marines i la seva protecció s'ocupen els articles 8 a 13 del text. Tenint en compte la seva especial protecció i la limitació de l'explotació dels recursos marins vius, entenem que s'han d'evitar que es puguin dur a terme activitats d'impacte. Entre les activitats permeses destaquen la pesca submarina, l'aqüicultura i les competicions de pesca. Així mateix entenem que en la tramitació de reserves marines s'hauria d'incloure la sol·licitud dels agents del sector pesquer o d'una entitat científica o de conservació.

   Quant a la composició del Consell de la Xarxa hi trobam a faltar les organitzacions científiques i de caire conservacionista.

   En relació amb la pesca submarina, a la Memòria de resposta a les al·legacions presentades després del procediment d'exposició pública de l'Esborrany de l'Avantprojecte de Llei es reconeix que es tracta d'una activitat d'impacte sobre la reserva però no la prohibeix al·legant que està limitada per múltiples condicionants i controls per a la seva pràctica i que només es permet a 3 reserves o a 1 reserva, segons diferents documents, i que no es pot eliminar. Deixant de banda el fet de la contradicció de la seva pràctica en una o tres reserves, i del fet que actualment hi ha 7 reserves marines a les Illes Balears, atès l'impacte negatiu, consideram que per atorgar una major protecció als

recursos marins, en consonància amb l'Estratègia 2020, s'hauria de restringir la pesca submarina en les reserves marines o, al menys, garantir per llei el control i la protecció dels recursos marins a les reserves.

Quant a l'aqüicultura, a la Memòria esmentada s'afirma que no hi ha instal·lacions d'aquest tipus i que no es pretén permetre el seu establiment.

Consideram que seria més adient traslladar aquesta intenció al text de la norma, per pura seguretat jurídica.

Finalment, quant a la promoció de competicions de pesca, s'afirma que només està permès a una de les reserves i que no hi ha necessitat de prohibició a totes. Consideram que en coherència amb l'Estratègia 2020 seria més adequat eliminar per llei la possibilitat que es poguessin autoritzar més competicions de pesca a reserves marines.

4. Article 29, acreditació de la capacitació professional nauticopesquera. El punt 2 d'aquest article estableix que "*Els títols professionals nauticopesquers i les acreditacions de caràcter professional expedits per l'òrgan competent, s'han d'inscriure d'ofici en el Registre de Professionals del Sector Pesquer de la comunitat autònoma de les Illes Balears*". D'acord amb el que estableix l'article 44 de la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat, que és bàsic, el Registre de Professionals del Sector Pesquer és del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, i la seva gestió correspon a les comunitats autònomes. Per això s'ha de substituir la referència a la comunitat autònoma de les Illes Balears i substituir-la per Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, que té atribuïdes les competències en matèria de pesca.

5. Article 56, turisme mariner. El CES valora positivament que introdueixi la figura del turisme mariner i, com a modalitat, el turisme pesquer, activitat que es desenvolupa al llarg de la costa mediterrània, ampliant d'aquesta manera, l'oferta turística, i propiciant l'arribada de més turistes. Això no obstant, i malgrat que es fa referència a una regulació reglamentària posterior, consideram que hi ha aspectes com ara les possibles restriccions o la regulació de les activitats que es poden dur a terme que s'haurien de regular en la llei, fomentant el respecta pel medi marí i la seva explotació sostenible i contribuint a la reducció de l'esforç pesquer. Així mateix, seria convenient incloure una prohibició de dur a terme aquestes activitats en zones d'especial protecció, com ara les reserves marines o les zones d'acondicionament marí.

   En relació amb aquesta figura, cal destacar que en el II Premi d'investigació del Consell Econòmic i Social (2009), es va atorgar un accèssit al treball "*La pesca de recreo y el turismo*", de Federico Cardona Pons, publicat pel CES, en el qual es fa un estudi sobre la pesca recreativa a les Illes Balears, una comparança amb la pesca marítima en Espanya i altres països europeus, i planteja la possibilitat d'atreure a potencials turistes pescadors amb una oferta més ampla, com ara el turisme pesquer des d'embarcacions professionals o el turisme pesquer en xàrter de pesca, plantejant inclús la reconversió de part de la flota pesquera amb un enfocament cap al turisme pesquer que suposaria més ingressos econòmics.

6. Article 68. Validesa de les llicències d'altres comunitats autònomes. Al text de l'article es fa referència a les llicències expedides per l'Administració de l'Estat, altres comunitats autònomes i els consells insulars, per la qual cosa el títol d'aquest article ha de ser "*Validesa de les llicències d'altres administracions*".

   En relació amb la pesca marítima recreativa, des del CES trobam a faltar la inclusió de les diferents modalitats permeses, com sí que es fa respecte de l'activitat pesquera professional o del marisqueig.

7. El títol XII regula el règim d'infraccions i sancions, que també es regula a la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat, i té caràcter bàsic.

   Pel que fa a les quanties de les sancions, l'Avantprojecte de llei les fixa segons la modalitat de pesca. Així, pel que fa a les sancions en matèria de cooperació amb les autoritats; aqüicultura; activitats subaquàtiques professionals, i de conservació de recursos marins, respecta les quanties que es fixen a la Llei estatal. Però respecte de les sancions en matèria de pesca professional i marisqueig (article 132), i pesca recreativa (article 134), es redueixen les quanties. Des del CES consideram que en ares a l'harmonització de la legislació, per evitar donar una imatge de major permissivitat a les aigües de les Illes Balears i per fomentar la protecció dels recursos marins i el compliment de la normativa sobre pesca seria més convenient mantenir les quanties establertes a la Llei estatal. Entenem que el que es pretén és evitar la imposició de sancions, cosa que consideram lloable, però consideram que el camí més productiu a llarg termini és el d'evitar la comissió de les infraccions, cosa que s'aconsegueix amb una societat educada i coneixedora dels recursos amb que compta.

8. La disposició derogatòria única fa una derogació tàcita de "*totes les disposicions amb el mateix rang que aquesta Llei o amb rang inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei, i expressament l'article 20 de la Llei 14/1998, de 23 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives i la normativa que la modifica*". Per una qüestió de seguretat jurídica, i donat que s'ha fet un estudi del marc normatiu, s'hauria de fer una derogació expressa de la normativa autonòmica que queda derogada amb l'aprovació de la Llei.

9. La disposició final primera, referida al desplegament reglamentari, quan "*s'autoritza el Govern de les Illes Balears i la conselleria competent del Govern de les Illes Balears en la matèria, per dictar les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta Llei*", s'hauria d'afegir, "*respecte de les matèries de les quals els hi correspon la competència reglamentària*", ja que en el cas de les competències pròpies de l'article 70.12, la potestat reglamentària correspon als consells insulars.

10. Finalment, quant a la deslegalització de l'actualització de l'import de les sancions que es fa a la disposició final segona, des del CES consideram necessari afegir que, en qualsevol cas, les sancions no seran inferiors a les establertes en la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de llei de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 10 d'octubre de 2012

DICTAMEN NÚM. 13/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE REGLAMENT PEL QUAL ES REGULEN DETERMINATS ASPECTES CONFORMADORS DE LA PRESTACIÓ DE SERVEIS TURÍSTICS A ESTABLIMENTS I EN ACTIVITATS TURÍSTICS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 18 de setembre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular d'Eivissa relativa al Projecte de reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics.

Segon. El dia 19 de setembre de 2012 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Providència d'inici de la consellera executiva del Departament de Turisme per a l'elaboració del Reglament DT 1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa.
2. Esborrany núm. 1 del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa.
3. Certificat del secretari accidental de la Comissió d'Ordenació Turística del Consell Insular d'Eivissa de la sessió de dia 1 de febrer de 2012.
4. Esborrany núm. 2 del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa.
5. Memòria justificativa adjunta a l'avantprojecte de reglament sota el títol RDT/1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa.
6. Informe proposta.
7. Proposta de la consellera executiva del Departament de Turisme per a l'aprovació inicial del Ple del Consell Insular d'Eivissa del reglament DT 1/2012,

pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics a l'Illa d'Eivissa.

8. Certificat de la secretària accidental del Consell Insular d'Eivissa de la sessió del Ple ordinari de 30 de març de 2012.
9. Ofici de sol·licitud d'inserció al BOIB de la informació pública de l'aprovació inicial del pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa.
10. Obertura del tràmit d'informació pública de l'Acord d'aprovació inicial del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa.
11. Ofici de comunicació de l'obertura del tràmit d'informació pública de l'Acord d'aprovació inicial del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa, a la consellera del Departament d'Ordenació Turística i Activitats Econòmiques del Consell Insular de Formentera.
12. Ofici de comunicació de l'obertura del tràmit d'informació pública de l'Acord d'aprovació inicial del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa, a la consellera del Departament de Turisme del Consell Insular de Menorca.
13. Ofici de comunicació de l'obertura del tràmit d'informació pública de l'Acord d'aprovació inicial del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa, al conseller de Turisme i Esports del Govern de les Illes Balears.
14. Certificat del secretari accidental de la Comissió d'Ordenació Turística del Consell Insular d'Eivissa de la sessió on s'aprova aprovar presentar una al·legacions al Reglament.
15. Proposta de la consellera executiva del Departament de Turisme sobre les al·legacions presentades al Projecte de reglament.
16. Al·legacions presentades per la Conselleria de Turisme i Esports del Govern de les Illes Balears.
17. Informe jurídic sobre la valoració de les al·legacions presentades.
18. Continuació de la memòria justificativa adjunta al reglament aprovat inicialment RDT 1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics.
19. Proposta de la consellera executiva del Departament de Turisme al Ple del Consell Insular d'Eivissa per a l'aprovació definitiva del reglament RDT 1/2012, per la qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics.

20. Sol·licitud d'emissió de l'informe sobre l'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
21. Informe sobre l'impacte de gènere del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics.
22. Continuació de la memòria justificativa adjunta al reglament aprovat inicialment RDT 1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics (3).

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els serveis tècnics del CES preparen una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el 17 d'octubre de 2012.

II. Contingut del Projecte de reglament

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre títols amb un total de 15 articles, una part final composta per dues disposicions addicionals, tres de transitòries, i una de final.

El Projecte de decret comença exposant la competència per la qual el Consell insular regula aquesta matèria i que es sustenta en l'article 70.3 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. Fa referència, així mateix, a la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis de mercat interior, que obliga les administracions públiques a simplificar procediments, i que ha generat altres normes en l'àmbit turístic.

A continuació considera que el procés d'actualització i simplificació normativa dut a terme per l'Administració autonòmica no s'ha regit pel principi de racionalitat ja que va modificar normes de rang reglamentari enlloc de les de rang legal.

Dins el marc jurídic aplicable fa referència al Decret 13/2011, de 25 de febrer, pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitat la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística; i el Decret 20/2010, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.

Finalment, fa referència a la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears.

Amb aquest Reglament, el Consell Insular d'Eivissa, en desplegament del Decret 13/2011 ja esmentar, vol concretar els serveis que han de tenir la consideració de turístics si es presten juntament amb el d'allotjament. També pretén desenvolupar determinats articles de la Llei 2/1999.

II. La part dispositiva està estructurada en quatre títols els quals, a la vegada, estan dividits en capítols.

El Títol I, contempla 2 capítols, el capítol I, de disposicions generals, regula l'objecte i àmbit del Reglament, i els serveis turístics a establiments d'allotjament turístic i a establiments d'oferta d'entreteniment.

El capítol II, de les disposicions comunes a establiments hotelers i apartaments turístics, defineix tota una sèrie de conceptes, com habitació, apartament i estudi, el còmput del nombre de places turístiques, el turisme familiar i les habitacions i apartaments de cortesia.

El Títol II, disposicions específiques per establiments d'allotjament turístic, conté dos capítols, un relatiu als apartaments turístics i el segon dedicat als establiments hotelers.

El Títol III, contempla les disposicions específiques per establiments de restauració i, finalment, el Títol IV regula els requisits de qualitat en la prestació dels serveis de guies turístics.

III. La part final, consta, com s'ha dit, de dues disposicions addicionals, tres de transitòries, i una de final.

La disposició addicional primera fa referència als càmpings. La segona als usos de les parcel·les afectes a l'establiment d'allotjament turístic.

La disposició transitòria primera fa referència als apartaments turístics amb servei de menjador. La disposició transitòria segona afecta als establiments de restauració que es trobin inscrits en el Registre insular d'empreses, activitats i establiments turístics d'Eivissa. I la tercera fa referència a les estades turístiques en habitatges.

La disposició final disposa que aquest Reglament entrarà en vigor als vint dies de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Finalment, hi ha els models i les característiques de les plaques distintives.

III. Observacions generals

Primera. El turisme és, en tots els estats membres de la Unió Europea, si bé no en tots al mateix nivell, un motor de desenvolupament econòmic i social de les regions. El Comitè de les Regions va emetre un dictamen relatiu a la correlació entre el mercat de treball i les necessitats regionals en el sector del turisme (2009/C 200/03), en el qual fa el següent reconeixement:

> *El turisme du a terme una contribució fonamental al PNB en tots els estats membres encara que la importància com activitat empresarial difereix molt d'un estat membre a un altre, tant en el marc de les economies nacionals com des del punt de vista del desenvolupament econòmic a escala local i regional.*
>
> *La indústria del turisme s'enfronta a una sèrie de reptes, principalment el que planteja la recessió econòmica. En aquest context, la necessitat d'estimular la indústria turística i reforçar l'esperit de l'empresa en aquest sector és urgent, en especial degut a la dimensió social del turisme en els àmbits d'ocupació i la cohesió social i regional.*

El desenvolupament turístic ha de ser sostenible, a fi de no malbaratar els recursos naturals ni destruir l'entorn natural. El turisme ha de respectar la riquesa natural de cada regió i ha d'aprofitar-la promovent un desenvolupament turístic que sigui viable i modern, amb l'objectiu de conservar i revaloritzar el medi ambient, protegir-lo per les generacions futures i crear les condicions que generin noves oportunitats d'ocupació.

D'acord amb això, una regulació moderna del sector turístic hauria d'afavorir el desenvolupament econòmic de les empreses i la millora de la seva competitivitat, la millora de les condicions dels llocs de treball i un desenvolupament turístic sostenible.

Segona. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de l'Estatut d'autonomia implica que els consells insulars gaudeixen de competències pròpies sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària, essent l'ordenació turística una d'aquestes. Això implica, per tant, que dins el marc de la Llei 8/2012, de turisme de les Illes Balears i respectant els principis generals que pot regular el Govern de les Illes Balears, el consell insular corresponent pot dictar el reglament de desenvolupament que consideri adient per a la seva illa.

El resultat de la normativa de les Illes Balears ha de ser un marc normatiu entenedor per als ciutadans que l'han d'aplicar, elaborat des de la lleialtat institucional i el ple respecte als principis de legalitat i seguretat jurídica i a les prescripcions de l'Estatut d'Autonomia que ha de regir la nostra convivència. Això pot implicar la necessitat d'una col·laboració estreta entre les diferents administracions que, no hem d'oblidar, fan feina al servei dels ciutadans.

Per tant, i en matèria de turisme, a més de la dita Llei 8/2012 del turisme, el Consell Insular ha de tenir en compte la regulació que el Govern de les Illes Balears ha establert mitjançant l'aprovació de diversos decrets, en especial, el Decret 13/2011, de 25 de febrer, pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística; i el Decret 20/2011, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.

Valoram de manera positiva que el Consell Insular d'Eivissa completi la regulació en matèria d'ordenació turística per adequar-la a les peculiaritats de l'illa d'Eivissa en una època en la qual s'ha d'anar definint els límits entre els principis generals, competència del Govern de les Illes Balears, i el desplegament d'aquests principis, competència del Consell de cada illa.

Volem advertir, així mateix que el fet que aquests decrets s'hagin aprovat en contra de l'opinió del Consell Consultiu, no afecta l'eficàcia i la validesa de les normes. És a dir, una vegada aprovats els decrets i publicats s'han d'aplicar sense reserves i, en cas que es consideri que són contraris a dret s'han d'impugnar, però un consell insular no pot decidir si aplica o no una norma aprovada pel Consell de Govern de les Illes Balears, ni modificar-la.

Tercera. Finalment, vist que quan es va aprovar inicialment aquest Projecte de reglament pel Ple del Consell insular d'Eivissa encara no s'havia aprovat la Llei 8/2012, de 18 de juliol, del turisme de les Illes Balears i que estava vigent la Llei 2/1999, general turística, recomanam que es revisi tot el text de la norma per adequar-lo a la nova normativa.

Malgrat això, farem una sèrie de reflexions i consideracions particulars sobre la norma des de la lleialtat institucional amb la finalitat de contribuir a la seva millora.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa a la tramitació de l'expedient trobam a faltar el compliment de la prescripció de l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Aquesta llei, d'aplicació a tots els organismes integrats en el sistema institucional autonòmic, disposa que les organitzacions empresarials i sindicals més representatives tenen atribuït, entre d'altres, el dret a conèixer, amb caràcter previ, els avantprojectes de llei o els projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals.

Segona. Pel que fa al preàmbul del Projecte de reglament, s'han de suprimir totes les referències a la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears, que va ser derogada per la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears i s'ha incloure aquesta Llei 8/2012 que és l'actualment vigent.

Els paràgrafs tercer i quart d'aquest preàmbul incorporen judicis de valor sobre la gestió que ha fet el Govern de les Illes Balears a l'hora d'incorporar la Directiva 2006/123/CE sobre serveis en el mercat interior, a l'ordenament jurídic autonòmic i, en especial, pel que fa a la matèria de turisme. El cinquè paràgraf incideix també en aquesta línia crítica destacant els dictàmens que el Consell Consultiu va elaborar sobre els decrets 13/2011 i 20/2011, i que no varen avalar la normativa elaborada pel Govern. Consideram que aquestes valoracions són més pròpies d'un informe, tal vegada d'una memòria, documents amb els quals s'ha d'emetre una opinió fonamentada, que d'un preàmbul de una norma, que ha d'explicar els motius i el marc normatiu que justifica la norma, no essent, al nostre parer, el fur adequat per a valoracions sobre la tasca duta a terme per altres administracions. Per tant, recomanam que s'eliminin.

S'ha de corregir, en el paràgraf cinquè, la referència que es fa al Decret 20/2010, que ha de ser 20/2011, tal i com s'indica a la segona pàgina.

Tercera. En relació amb els articles de la norma:

1. L'article 4 fa referència a les plaques identificatives i indica que es publicaran a la web del Departament de Turisme. No ha d'oblidar que perquè siguin oficials i exigibles els distintius i les característiques han de publicar-se en un diari oficial. Per tant, s'han d'incorporar com annex a la norma.

És cert que a l'expedient figuren els dibuixos d'uns distintius, però com a tècnica normativa, han de formar part d'un annex, han d'indicar què representen i les característiques de cada un, i s'han de publicar juntament amb la norma per tal que siguin exigibles.

2. Pel que fa a l'article 5, que contempla tot un seguit de definicions, recomanam que es revisin a la llum de la Llei de turisme. Consideram que per seguretat jurídica i, sobretot, per facilitar-ne l'aplicació als destinataris de la norma, és recomanable harmonitzar-les.
3. Respecte de l'article 9 volem recordar que, d'acord amb la Llei 8/2012, de turisme, el servei de menjador ja no és necessari que es presti sota la mateixa titularitat de l'establiment de l'allotjament turístic, motiu pel qual aquesta condició s'hauria de suprimir.
4. Pel que fa als articles 10 i 11, que modifiquen criteris del Decret 20/2011, s'ha de tenir en compte que el Consell Insular no és competent per modificar un decret emès pel Govern de les Illes Balears. No s'ha de perdre de vista la distribució de competències entre les diferents administracions públiques i, per tant, els consells insulars, en exercici de les seves competències pròpies poden desplegar la Llei de turisme i els principis generals aprovats pel Govern de les Illes Balears, però no els poden modificar.

   Per tant, i dins del marc reglamentari, els consells insulars han de concretar els principis generals d'acord amb les necessitats de cada illa, però no poden modificar normes aprovades per altres administracions.
5. L'article 15 regula els requisits de qualitat en la prestació dels serveis i obliga les agències de viatge a conservar uns documents relatius a les excursions que organitzin. Recomanam que s'estableixi el període de temps dins els qual s'han de conservar els documents.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics, i sol·licita al Consell Insular d'Eivissa que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 18 d'octubre de 2012

DICTAMEN NÚM. 14/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DEL CONSELLER D'AGRICULTURA, MEDI AMBIENT I TERRITORI PER LA QUAL S'APROVA EL PLEC DE CONDICIONS DE LA INDICACIÓ GEOGRÀFICA PROTEGIDA FORMENTERA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 28 de setembre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera.

Segon. El dia 29 de setembre, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. El president, de conformitat amb l'Acord del Ple de 28 de setembre de 2011, i en atenció a què es tracta d'un dictamen facultatiu, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe del cap de Secció X.
2. Proposta de resolució d'inici.
3. Resolució del conseller d'inici de procediment.
4. Memòria.
5. Marc normatiu:
   - Reglament (CE) 1493/1999 del Consell, de 17 De maig, pel qual s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola (derogat).
   - Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen les disposicions específiques per a determinats productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).

- Reglament (CE) 479/2008 del Consell, de 29 d'abril, pel que s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola, es modifiquen els reglaments (CE) 1493/1999, (CE) 1782/2003, (CE) 1209/2005 i (CE) 3/2008 i es deroguen els Reglaments (CEE) 2392/1996 i (CE) 1493/1999.
- Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig de 2009, que modifica el Reglament (CE) 1234/2007 del consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles s'estableixen les disposicions específiques per a determinat productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).
- Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
- Reglament (CE) 670/2011 (UE) de la Comissió, de 12 de juliol de 2011, que modifica el Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "Vi de la terra Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera (BOIB núm. 110, de 10/08/2004).
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 25 d'abril de 2007, per la qual es modifica l'Ordre consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "Vi de la terra Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera (BOIB núm. 66, de 03/05/2007).
- Ordre del conseller de Presidència de 25 d'octubre de 2010, per la qual es modifica l'Ordre consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "Vi de la terra Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera (BOIB núm. 66, de 04/11/2010).
- Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles. (BOIB núm. 15, de 02/02/2002).

6. Estudi de càrregues administratives en relació amb l'administració i els interessats.
7. Esborrany de l'Ordre enviat a audiències (català/castellà).

8. Audiència a les següents entitats:
    1) Consell Insular de Formentera
    2) Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino
    3) UCABAL
    4) ASAJA BALEARS
    5) CAEB
    6) PIMEEF
    7) Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació
    8) Conselleria de Presidència
    9) Conselleria de Salut, Família i benestar Social
    10) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
    11) Conselleria de Turisme i Esports
    12) Institut Balear de la Dona
9. Al·legacions i observacions presentades:
    1) Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació
    2) Conselleria de Presidència
    3) PIMEEF
    4) Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural i Marino
    5) Institut Balear de la Dona
10. Informe sobre les al·legacions presentades per la Secretaria General de la Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació i de la Conselleria de Presidència, al projecte d'ordre.
11. Informe sobre les observacions presentades pel Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, al projecte d'ordre.
12. Informe de la Cap del Servei Jurídic.
13. Informe de la Secretaria general.
14. Esborrany d'Ordre definitiu (Cat) i (Cast).

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis tècnics del CES elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova el dictamen el dia 16 d'octubre de 2012.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, quatre articles, una disposició transitòria, una derogatòria i tres disposicions finals.

I. La part expositiva fa una exhaustiva explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta per adaptar la reglamentació vigent al nou marc normatiu, i donar compliment al Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen disposicions específiques per a determinats productes agrícoles, reformat pel Reglament (CE) 491/2009, de 25 de maig, que a l'article 118 *vicies* (denominacions de vins protegides existents) estableix que els Estats membres han de facilitar a la Comissió els expedients tècnics de sol·licituds de protecció i les decisions nacionals d'aprovació, abans del 31 de desembre de 2011, per a que les denominacions de vins no perdin la protecció. El 16 de desembre de 2011 es va presentar el plec de condicions, d'acord amb el contingut exigit per l'article 118 *quater,* per conservar la indicació geogràfica protegida per als vins de Formentera.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta de quatre articles:

- L'article 1 estableix que l'objecte del Decret es aprovar el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Formentera.
- L'article 2 recull les obligacions que han de complir les persones físiques o jurídiques que hagin d'elaborar o embotellar vi de taula amb la indicació geogràfica protegida Formentera.
- L'article 3 estableix el sistema de control en la menció Formentera. A l'etiquetatge dels envasos de vi formentera ha de figurar la numeració oficial de control assignada per la Direcció general de Medi rural i Marí, prèvia sol·licitud dels operadors interessats en fer ús de la dita denominació.
- Pel que fa al règim sancionador, l'article 4 remet a la Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i el vi, i la Llei 1/1999, de 17 de març, de l'Estatut dels productors i industrials agroalimentaris de les Balears.

III. Quant a la part final:

- La disposició transitòria única permet la comercialització dels vins elaborats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre que s'ajustin a l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004 per la qual es regula la denominació Vi de la Terra de Formentera per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera, fins que se n'exhaureixin les existències.
- La disposició derogatòria única fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin a aquesta Ordre i, deroga expressament l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004 per la qual es regula la denominació Vi de la Terra de Formentera per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera, i les ordres que la modifiquen.
- La disposició final primera faculta al titular de la Direcció General de Medi Rural i Marí per adoptar les mesures i dictar els actes administratius necessaris per executar aquesta Ordre; la segona recull l'enllaç de la pàgina

web de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears al Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Formentera, i la tercera disposa l'entrada en vigor de la norma l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. L'annex d'aquesta Ordre correspon al Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Formentera.

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria d'agricultura, Medi Ambient i territori trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

Així mateix, es valora que el Govern de les Illes Balears adapti la seva normativa al marc normatiu europeu.

Segona. La vitivinicultura és una de les activitats agràries amb més tradició a Formentera, i actualment n'és una de les principals de l'illa, amb més de 60 hectàrees de vinya sembrades, les quals representen el 12,5% del total de la superfície agrícola utilitzada. La varietat tradicional i predominant és la monestrell, ja que prop d'un 44% de la vinya és d'aquesta varietat. La vitivinicultura és l'activitat agrícola que presenta unes millors perspectives de futur a Formentera, segons l'Institut de Qualitat Agroalimentària (IQUA).

Tercera. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una exhaustiva referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és aprovar el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Formentera, en compliment de la normativa comunitària i que permet conservar dita indicació.

En la tramitació del procediment s'ha respectat el tràmit d'audiència, dins el qual les al·legacions s'han limitat a correccions formals i a manifestacions de conformitat.

Quarta. Quant al Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera, aquest respecta l'estructura i el contingut que s'exigeix a l'article 118 *quater* del Reglament (CE) 1234/2007, esmentat anteriorment.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual s'aprova el plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Formentera, i

considera positiu que el Govern de les Illes Balears adapti la normativa al nou marc europeu, per tal de conservar la protecció de les denominacions de vins.

Vist i plau

La secretària

El president

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 16 d'octubre de 2012

DICTAMEN NÚM. 15/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET DE MESURES DE SIMPLIFICACIÓ DOCUMENTAL DELS PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 28 de setembre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Administracions Públiques relativa al Projecte de decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius.

Segon. El dia 29 de setembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i el president, consultada la Comissió Permanent, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller d'Administracions Públiques de 2 de desembre de 2011 per la qual s'inicia el procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de decret de mesures per a la simplificació documental en els procediments administratius.
2. Memòria del Departament de Qualitat de la Direcció General de Funció Pública de data 7 de desembre de 2011, sobre el projecte de Decret de mesures per a la simplificació documental als procediments administratius.
3. Esborrany inicial de la proposta de l'avantprojecte de Decret, de mesures de simplificació documental dels procediments administratius. Versió en català.
4. Tràmit d'audiència de data a 12 de juliol de 2012, a l'avantprojecte de Decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius, a les conselleries, a l'Advocacia, a l'EBAP, a l'Oficina de control pressupostari, a l'Agència Tributaria Illes Balears, al Servei de Salut de les Illes Balears, a l'Institut Balear de la Dona, als consells insulars, a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB), als Sindicats, a les Cambres Oficials de Comerç, Industria i Navegació de Mallorca, Eivissa i Formentera i Menorca, a la CAEB, a la Confederació PIME Balears.
5. Sol·licitud amb data 12 de juliol de 2012 de la directora general de Funció Pública, Administracions Públiques i Qualitat dels Serveis a l'Institut Balear de

la Dona, d'informe preceptiu d'impacte de gènere de l'avantprojecte de Decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius.

6. Resolució del conseller d'Administracions Públiques de 12 de juliol de 2012, per la qual se sotmet a l'audiència de la ciutadania l'avantprojecte de decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius. Versió català i castellà.

7. Al·legacions i suggeriments evacuats pels diferents òrgans, entitats i institucions a l'avantprojecte de Decret sotmès a l'audiència pública.

8. Informe de la directora de l'Institut Balear de la Dona, de 4 de setembre de 2012, sobre l'impacte de gènere de l'Avantprojecte de decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius.

9. Estudi de càrregues administratives de data 6 de setembre de 2012, del projecte de mesures de simplificació documental dels procediments administratius.

10. Informe de la cap de Departament de Qualitat de 12 de setembre de 2012, sobre les al·legacions i suggeriments presentats dins el tràmit d'audiència pública a l'avantprojecte de Decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius.

11. Diligència de data 12 de setembre de 2012 de la Cap del Departament de Qualitat pel que fa a la presentació del projecte a la revisió del Comitè de Seguiment del I Pla de simplificació administrativa.

12. Segon esborrany de la proposta del projecte de Decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius (després del tràmit d'audiència), v. català.

13. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu de la Direcció General de la Funció Pública, Administracions Públiques i Qualitat dels Serveis, de data 20 de setembre de 2012, pel que fa al projecte de Decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius. Oportunitat de la regulació, Marc normatiu Disposicions afectades i taula de vigències, Estudi del cost i finançament del projecte, Anàlisi d'impacte normatiu per a càrregues administratives.

14. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Administracions Públiques en relació amb el Projecte de decret de mesures de simplificació documental dels procediments.

15. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Administracions Públiques en relació amb el Projecte de decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius.

16. Sol·licitud de dictamen al Consell Econòmic i Social.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 18 d'octubre de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva; una part dispositiva formada per 29 articles, i una part final formada per una disposició transitòria; una disposició derogatòria; quatre disposicions finals, i 3 annexes.

I. El preàmbul exposa el marc competencial i normatiu que l'habilita, estatal, autonòmic i comunitari. Així, pel que fa a l'àmbit competencial, es fa menció a l'article 149.1.18 de la Constitució espanyola que estableix la competència exclusiva de l'Estat sobre "*les bases del règim jurídic de les administracions públiques (...) que, en tot cas, garantiran als administrats un tractament comú davant aquestes*" i a l'article 31.1 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la redacció de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, segons el qual la Comunitat Autònoma té la competència de desenvolupament de la legislació bàsica del règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma.

A continuació es fa referència a l'article 35 f) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú i a l'article 37 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que reconeixen el dret dels ciutadans a no presentar documents que es trobin en poder de l'Administració. I a la disposició addicional setena de la Llei 3/2003 esmentada, que disposa que el Govern de les Illes Balears ha d'establir, progressivament, les modificacions normatives necessàries per racionalitzar i simplificar els procediments administratius vigents.

A nivell europeu, la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior, que obliga els estats membres a aprovar les disposicions legals, reglamentàries i administratives per acomplir les previsions que conté, dedica el capítol II a la simplificació administrativa dels procediments.

Quant a les lleis estatals, fa referència, d'una banda, a la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics —que reconeix el dret dels ciutadans a no aportar dades ni documents que estiguin en poder de les administracions públiques—; i la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per adaptar-les a la Llei sobre lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici —Llei 17/2009, de 23 de novembre, mitjançant la qual transposà parcialment a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2006/123/CE esmentada, respecte de les matèries en les quals té competència exclusiva, d'acord amb l'article 149.1 de la Constitució espanyola i que, en la disposició addicional tercera estableix que correspon a les administracions públiques competents, en l'àmbit territorial respectiu, aprovar les normes de desplegament i d'execució de la Llei—, que estableix com a obligació que cada administració faciliti l'accés de les altres administracions a les dades relatives als interessats que estiguin en el seu poder que es trobin en format electrònic, en el marc de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

Pel que fa a l'àmbit autonòmic, fa menció a la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les illes Balears de la Directiva

2006/123/CE esmentada, entre d'altres la llei 3/2003, de 26 de març, i introdueix el conceptes de declaració responsable i la comunicació prèvia; a la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, que reafirma el dret de la ciutadania a no aportar dades ni documents no exigits per les normes o que ja són en poder de qualsevol organisme de l'Administració autonòmica, que aquesta hagi d'expedir, o bé documents i informació que estigui en poder de l'Administració actuant o que es pugui comprovar per tècniques telemàtiques. i obliga l'Administració autonòmica a promoure els mecanismes d'interconnexió telemàtica i treballar perquè l'interessat tampoc no hagi d'aportar la documentació que estigui en poder d'una administració diferent de l'actuant, però disponible per mitjans electrònics, la qual ha de facilitar-ne l'accés; i al Pla Director de Simplificació Administrativa de la Comunitat Autònoma de els Illes Balears, aprovat per Resolució del conseller d'Administracions Públiques de 20 d'octubre de 2011.

Es justifica la necessitat de la simplificació administrativa, per tal d'evitar càrregues i barreres burocràtiques de conseqüències negatives per a la productivitat i la competitivitat de l'economia i d'aconseguir una activitat administrativa eficient i propera als ciutadans mitjançant l'agilització de les relacions dels ciutadans amb els òrgans de l'Administració de la Comunitat Autònoma. Per assolir aquests objectius, les tecnologies de la informació i les comunicacions constitueixen un instrument bàsic imprescindible.

Finalment, la part expositiva conté l'estructura del Decret i es fa una descripció del contingut.

II. La part dispositiva del Projecte de decret, com ja s'ha dit, consta de una part dispositiva formada per 29 articles, que s'estructuren en quatre capítols.

1. El capítol I, disposicions generals, estableix a l'article 1 l'objecte —adoptar mesures de simplificació documental en els procediments administratius i suprimir l'obligació d'aportar informació— i la finalitat —millora de la qualitat dels serveis prestats per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears— del Decret. I, a l'article 2, l'àmbit d'aplicació, que reflecteix el caràcter transversal de la norma, ja que és d'aplicació als òrgans de la Comunitat Autònoma, els seus organismes autònoms i la resta d'ens que integren el sector públic instrumental, que estableix com a excepció a l'aplicació del Decret els procediments tributaris i actuacions d'aplicació de tributs, i en el cas dels procediments de contractació s'ha d'aplicar sempre que no contradigui la normativa bàsica aplicable.

2. El capítol II estableix les mesures de simplificació de les obligacions d'aportació de documentació, i es divideix en sis seccions.

   – La secció I (articles 3 a 5) estableix els supòsits en què la presentació de documentació no és exigible a la ciutadania i recull els instruments que l'Administració posa a l'abast dels ciutadans per exercir el dret a no presentar-los (article 3); les excepcions a l'exercici d'aquest dret (article 5), la protecció de dades de caràcter personal i el consentiment de les persones interessades en el tractament d'aquestes dades (article 4).

- La secció II (articles 5 a 10), estableix l'obligació d'informar sobre la normativa i els procediments vigents, per a que el ciutadà pugui conèixer la documentació que requereix el procediment del qual vol sol·licitar l'inici. A més, es reconeix a la ciutadania el dret a conèixer els models de sol·licitud o altres que l'Administració posa al seu abast, en suport digital, i a la seva presentació telemàtica. Per això, l'inventari de procediments ha d'estar a disposició de la ciutadania a la seu electrònica dins la web de la comunitat Autònoma.

- La secció III regula, en un únic article, l'11, la comunicació identificativa de la documentació en poder de l'Administració, document en el qual la persona interessada identifica la documentació que no s'aporta, a l'efecte de permetre l'exercici del dret de no aportar dades ni documents no exigits per les normes o que ja són en poder de qualsevol organisme de l'Administració autonòmica. Aquest document no és necessari si el document o les dades figuren en el catàleg de simplificació administrativa.

- La secció IV (articles 11 a 14) regula el catàleg de simplificació documental que recull la relació de documents respecte dels quals es suprimeix l'obligació d'aportar-los, i en el qual s'informa dels registres o fitxers on consten, i que es substitueixen per la presentació d'una declaració responsable de veracitat de les dades aportades, i al qual té accés la ciutadania mitjançant la seu electrònica de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i a les oficines d'informació i de registre. A l'annex 2 del Decret s'enumera la llista inicial de documents d'aquest Catàleg.

- La secció V (articles 15 a 19) regula l'arxiu documental interadministratiu com a instrument complementari dels anteriors, on les persones físiques i jurídiques poden arxivar documents perquè puguin ser utilitzats en procediments administratius, en la forma que s'estableix, tant per part de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears com per part d'altres administracions les quals, a sol·licitud dels interessats, poden aportar documents com ara informes i resolucions. Es necessita que la persona interessada autoritzi la persona encarregada de l'arxiu per a que l'administració accedeixi a aquestes dades.

- La secció VI (articles 20 a 22) regula altres mesures de simplificació, com l'aportació de documents per mitjans electrònics; l'opció d'aportació diferida de documentació en determinats processos de concurrència competitiva i l'aportació només en cas d'obtenir una resolució favorable i, en conseqüència, elimina l'obligació de presentació documental dels interessats si la resolució és desfavorable, i la reducció de l'aportació de documentació en els procediments d'inici d'activitat iniciats a sol·licitud de la persona interessada mitjançant una declaració responsable o una comunicació prèvia.

3. El capítol III, mesures administratives (articles 23 a 26), estableix les mesures i actuacions que l'Administració ha de tenir en compte i desenvolupar per fer

efectives les mesures del capítol anterior i per progressar en la simplificació documental dels procediments. Així, s'estableix l'obligació de vetllar pel compliment del que disposa aquest Decret i que les noves obligacions d'aportació documental al procediment, que es traslladen des de l'interessat a l'Administració, no suposin un retard de la tramitació. En aquest sentit, es fa referència a la utilització preferent dels mitjans electrònics en l'àmbit administratiu i al principi de col·laboració entre administracions. D'altra banda, es fomenta la revisió de la normativa vigent des del punt de vista de la simplificació documental i l'impuls de la tramitació telemàtica dels procediments administratius.

4. El capítol IV (articles 27 a 29) regula l'aportació a l'expedient dels documents i la comprovació de dades no exigibles a la ciutadania (sistemes general i simplificat de comprovació), a l'efecte de tramitar i resoldre correctament el procediment d'acord amb la normativa vigent.

III. Quant a la part final, consta, com s'ha dit, d'una disposició transitòria; una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

La disposició transitòria única obre la possibilitat d'aplicar les disposicions del Decret en relació amb la no presentació de dades ni documents i a la substitució de les certificacions per declaracions responsables, als procediments iniciats abans de l'entrada en vigor del Decret.

La disposició derogatòria única estableix la derogació de "*les disposicions normatives d'igual o inferior rang que s'oposin al que disposa aquest Decret o el contradiguin*".

Quant a les disposicions finals, preveuen una habilitació normativa al titular de la Conselleria d'Administracions Públiques per dictar les disposicions necessàries per desenvolupar el Decret; la comunicació sobre la configuració dels registres i l'accés electrònic —característiques, requisits i procediments per accedir electrònicament a la informació de què disposin—; el termini per adaptar les aplicacions informàtiques, i el termini per entrar en vigor.

IV. Finalment, el Decret té els annexes següents:

- Annex I: model de comunicació identificativa de la comunicació en poder de l'Administració.
- Annex II: catàleg de simplificació documental.
- Annex 3: model de declaració responsable de veracitat de les dades aportades.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES valora de manera positiva iniciatives que avancin cap a la simplificació i agilitació dels procediments i tràmits administratius, contribuint a una major eficàcia, eficiència i rapidesa en la tramitació de procediments. Reduir, eliminar

documents, tràmits i procediments, en definitiva, una reducció de la burocràcia administrativa, fent ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions sempre que sigui possible, facilita les relacions entre la ciutadania i les administracions públiques.

Com ja manifestàvem en el Dictamen 18/2011, relatiu al Projecte de decret de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior, "Aquestes iniciatives, a més, han de garantir la seguretat dels consumidors i usuaris i la professionalitat dels prestadors de serveis, motiu pel qual volem recordar que aquests canvis normatius derivats de la Directiva de serveis, que suposen la transformació d'autoritzacions i llicències en declaracions responsables i inscripcions en registres, implicaran que els serveis de les administracions públiques s'hauran de derivar cap a comprovacions relatives al compliment de requisits i condicions i la veracitat de les dades declarades". El Decret de mesures de simplificació administrativa inclou dos sistemes de comprovació de dades, un general, i un simplificat.

Segona. També volem ressaltar que la Directiva de serveis no suposa únicament simplificar procediments i eliminar tràmits, sinó que canvia la pròpia concepció i estructura de l'Administració Pública que ha de reconvertir els seus recursos per adaptar-se a noves formes de relació amb els ciutadans i les empreses. Amb la substitució de bona parta de la documentació per declaracions responsables el que està fent l'Administració és traslladar a una fase posterior el control de les dades que s'aporten, però no vol dir que aquest control desaparegui, sinó que els recursos de l'Administració han de canviar per fer aquests controls posteriors i garantir així el respecte de la legalitat.

Tercera. El preàmbul del Projecte de decret explica els motius que han dut lloc a aquesta norma i, deixant de banda els purament jurídics, el paràgraf cinquè disposa el següent:

> *La convicció en la necessitat de la simplificació administrativa té com a origen i causa primordial la presa de consciència sobre un fet rellevant: l'activitat de les administracions públiques té una incidència immediata en les activitats privades, i per tant en el creixement econòmic i en la generació d'ocupació, incidència que és, a més, avaluable en termes econòmics. En un context de globalització i concurrència de mercats són evidents les conseqüències negatives que l'existència de càrregues i barreres burocràtiques pot tenir sobre la productivitat i la competitivitat de l'economia de qualsevol país.*

D'acord amb això aquesta norma pretén agilitar els procediments que afecten les empreses perquè puguin dedicar els seus recursos a crear riquesa i llocs de feina més que a tramitacions burocràtiques. Per tant, consideram que el Projecte de decret hauria d'incloure mesures per afavorir i reforçar la consulta i participació de les petites i mitjanes empreses en l'elaboració de les normes que les afecten.

IV. Consideracions particulars

A continuació farem una sèrie d'observacions en relació amb el procediment i al text de la norma amb la finalitat de millorar-ne el text i la comprensió.

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits, amb una àmplia fase d'audiència i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que delimita la normativa que habilita el Govern de les Illes Balears per a la seva regulació; en defineix la finalitat i l'objecte, i justifica la necessitat de la regulació.

No obstant l'anterior, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar en la part expositiva la consulta feta a aquest Consell.

Tercera. Recolzam la inclusió de la declaració responsable com a pauta general en els procediments però consideram que es podria anar més enllà i, de manera paral·lela i justament per aconseguir la finalitat d'aquesta norma d'agilitar els procediments, s'haurien de reduir els terminis de tramitació i resolució, aprofitant les possibilitats tecnològiques.

Quarta. L'article 11 regula el catàleg de simplificació documental, però no concreta els documents. De fet, l'annex 2, que hauria de dur aquesta concreció du una nota al peu segons la qual estan encara pendents de convenis i de les disponibilitats electròniques. Aquesta condició del catàleg, és a dir, el fet que depengui d'informació de la qual en el moment de tramitar l'expedient, manca, pot suposa el fracàs d'aquest catàleg a més del fet que els text es tramita i es dóna audiència sense comptar amb tota la informació i amb tots els tràmits.

Som conscients que les disponibilitats electròniques poden variar al llarg del temps, en general a millor, però s'hauria de saber amb quines es compten actualment i de quins documents, sectors i procediments estam tractant. En cas contrari, correm el risc que aquest catàleg estigui inoperatiu.

Cinquena. L'arxiu documental interadministratiu dels articles 15 i següents depèn d'una ordre de desplegament, cosa que implica que si no es fa aviat, ens trobarem en la mateixa situació que amb el catàleg de simplificació documental.

Pel que fa al funcionament d'aquest arxiu i tenint en compte que l'aportació de documents és voluntària per part de la ciutadania s'ha d'evitar l'establiment de taxes i

s'han d'aplicar les mesures que siguin necessàries per garantir la seguretat de la documentació i de les dades que hi figurin.

Sisena. L'article 26, que regula l'elaboració i revisió normativa, hauria d'incorporar un apartat en el següent sentit:

> *En la seu electrònica de la CAIB es publicaran i es mantindran actualitzades la relació de normes vigents, amb les corresponents versions consolidades i la normativa afectada.*

Setena. La disposició derogatòria única estableix una derogació "*les disposicions normatives d'igual o inferior rang que s'oposin al que disposa aquest Decret o el contradiguin*". Tenint en compte que, d'acord amb el que es disposa tant a la Memòria del Departament de Qualitat de la Direcció General de Funció Pública sobre el Projecte de decret com en la Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu en el punt referit a la relació de disposicions afectades i taula de vigències de disposicions sobre la mateixa matèria, l'aprovació del Decret no suposarà la derogació de cap disposició o modificació de la normativa vigent, és innecessari que s'inclogui en el text una disposició derogatòria.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

	Vist i plau
La secretària general	El president en funcions
Àngels Bellinfante Torres	Llorenç Huguet Rotger

Palma, 18 d'octubre de 2012

DICTAMEN NÚM. 16/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES DEROGA EL DECRET 54/2003, DE 16 DE MAIG, PEL QUAL ES REGULA LA UTILITZACIÓ DE LA MENCIÓ "VI DE LA TERRA EIVISSA" EN LA DESIGNACIÓ DE VINS DE TAULA PRODUÏTS A EIVISSA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 1 d'octubre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa al Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa.

Segon. El dia 2 d'octubre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. El president, de conformitat amb l'Acord del Ple de 28 de setembre de 2011, i en atenció a què es tracta d'un dictamen facultatiu, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe del cap de Secció XX (22/03/2012).
2. Proposta de resolució d'inici (26-03-2012).
3. Resolució del conseller d'inici de procediment (26/03/2012).
4. Memòria (23/03/2012).
5. Marc normatiu:
   - Reglament (CE) 1493/1999 del Consell, de 17 de maig, pel qual s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola (derogat).
   - Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen les disposicions específiques per a determinats productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).

- Reglament (CE) 479/2008 del Consell, de 29 d'abril, pel que s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola, es modifiquen els reglaments (CE) 1493/1999, (CE) 1782/2003, (CE) 1209/2005 i (CE) 3/2008 i es deroguen els Reglaments (CEE) 2392/1996 i (CE) 1493/1999.
- Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig de 2009, que modifica el Reglament (CE) 1234/2007 del consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen les disposicions específiques per a determinat productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).
- Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
- Reglament (CE) 670/2011 (UE) de la Comissió, de 12 de juliol de 2011, que modifica el Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del Consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
- Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles. (BOIB núm. 15, de 02/02/2002).
- Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa (BOIB núm. 79, de 05/06/2003).

6. Estudi de càrregues administratives en relació amb l'administració i els interessats (24/04/2012).
7. Esborrany del Decret enviat a audiències (català/castellà).
8. Audiència a les següents entitats (11-06-2012):
   1) Consell Insular d'Eivissa
   2) Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino
   3) UCABAL
   4) ASAJA BALEARS
   5) CAEB
   6) PIME d'Eivissa
   7) Associació de Viticultors i Bodegues d'Eivissa
   8) Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació

9) Conselleria de Presidència
10) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
11) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
12) Conselleria de Turisme i Esports
13) Institut Balear de la Dona

9. Al·legacions i observacions presentades:
    1) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
    2) Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació
    3) Conselleria de Presidència
    4) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
    5) Institut Balear de la Dona
10. Informe de la Cap del Servei Jurídic (27/09/2012).
11. Informe de la Secretaria general (28/09/2012).
12. Esborrany de Decret.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, els Serveis Tècnics del CES elaboren una proposta que és elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 16 d'octubre de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva on repassa la normativa aplicable i els motius concret que han dut a la seva elaboració, com ara la normativa europea que crea una nova organització comuna de mercats agrícoles (Reglament 1234/2007, del Consell de 22 d'octubre de 2007, Reglament 479/2008, del Consell de 29 d'abril pel qual s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola, i les seves modificacions), segons la qual les denominacions de vins respecte de les quals no es presentés l'expedient tècnics i les decisions nacionals d'aprovació, davant la Comissió Europea, abans del 31 de desembre de 2011, perdrien protecció.

A continuació, l'article únic del Projecte de decret deroga el Decret 54/2003, de 16 de maig, i la disposició final disposa l'entrada en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. Des del CES valoram positivament que s'adapti la normativa autonòmica a les exigències europees i entenem que el Projecte de decret sotmès a dictamen forma

part d'un projecte en el qual s'ha d'aprovar una Ordre del conseller d'Agricultura, Medi ambient i Territori mitjançant la qual s'adeqüi el contingut de la regulació de la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" i que esperam que s'aprovi aviat per omplir el buit que aquesta derogació suposa.

Segona. Pel que fa al Projecte de decret, entenem que compleix amb el seu objecte, que és, únicament, derogar el Decret 54/2003 per així, poder adaptar la regulació del Vi de la Terra d'Eivissa a la legislació europea.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 16 d'octubre de 2012

DICTAMEN NÚM. 17/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DEL CONSELLER D'AGRICULTURA, MEDI AMBIENT I TERRITORI PER LA QUAL S'APROVA EL PLEC DE CONDICIONS DE LA INDICACIÓ GEOGRÀFICA PROTEGIDA ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 d'octubre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Illes Balears.

Segon. El dia 16 d'octubre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. El president, de conformitat amb l'Acord del Ple de 28 de setembre de 2011, i en atenció a què es tracta d'un dictamen facultatiu, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe del cap de Secció X sobre l'oportunitat de tramitar l'Ordre.
2. Memòria sobre l'oportunitat de tramitar l'Ordre, la taula de vigències i les disposicions afectades.
3. Proposta de resolució d'inici de procediment.
4. Resolució del conseller d'inici de procediment.
5. Marc normatiu:
   - Reglament (CE) 1493/1999 del Consell, de 17 De maig, pel qual s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola (derogat).
   - Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen les disposicions específiques per a determinats productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).

- Reglament (CE) 479/2008 del Consell, de 29 d'abril, pel que s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola, es modifiquen els reglaments (CE) 1493/1999, (CE) 1782/2003, (CE) 1209/2005 i (CE) 3/2008 i es deroguen els Reglaments (CEE) 2392/1996 i (CE) 1493/1999.
- Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig de 2009, que modifica el Reglament (CE) 1234/2007 del consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles s'estableixen les disposicions específiques per a determinat productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).
- Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
- Reglament (CE) 670/2011 (UE) de la Comissió, de 12 de juliol de 2011, que modifica el Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 24 d'octubre de 2006, per la qual s'estableixen les mormes per a la utilització de la indicació geogràfica "Illes Balears" en vins de taula amb dret a la menció "Vi de la terra" (BOIB núm. 152, de 28/10/2006).
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 19 de juny de 2007, de modificació de l'Ordre de la consellera d0'Agricultura i Pesca de 24 d'octubre de 2006, per la qual s'estableixen les normes per a la utilització de la indicació geogràfica "Illes Balears" en vins de taula amb dret a la menció "vi de la terra" (BOIB núm. 94, de 26/06/2007).
- Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles (BOIB núm. 15, de 02/02/2002).

6. Escrit justificatiu de no fer l'estudi de càrregues administratives en relació amb l'administració i els interessats.
7. Esborrany de l'Ordre enviat a audiències (català/castellà).
8. Audiència a les següents entitats:
   1) Consell Insular de Formentera
   2) Consell Insular de Menorca
   3) Consell Insular d'Eivissa

4) Consell Insular de Mallorca
5) Ministeri d'Agricultura, Medi Ambient i Territori
6) ASAJA BALEARS
7) CAEB
8) UCABAL
9) Associació Intersectorial Agrària
10) PIME
11) Associació de Viticultors d'Eivissa
12) Associació de Bodegues de les Illes Balears
13) Unió de Pagesos de Mallorca
14) Associació de Petits Cellers de les Illes Balears
15) Conselleria de Turisme i Esports
16) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
17) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
18) Conselleria de Presidència
19) Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació
20) Institut Balear de la Dona

9. Al·legacions i observacions presentades:
   1) Cooperatives Agro-alimentàries
   2) Conselleria de Presidència
   3) Institut Balear de la Dona
   4) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
   5) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
   6) Consell Insular d'Eivissa
10. Informe del cap de secció de Promoció de Qualitat sobre les al·legacions presentades per la Unió de Cooperatives Agràries, al projecte d'ordre.
11. Informe de la Cap del Servei Jurídic.
12. Informe de la Secretaria General.
13. Esborrany d'Ordre definitiu (Cat) i (Cast).

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els Serveis tècnics del CES elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova el dictamen el dia 29 d'octubre de 2012.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, quatre articles, una disposició transitòria, una derogatòria i quatre disposicions finals.

I. La part expositiva fa una exhaustiva explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta per adaptar la reglamentació vigent al nou marc normatiu, i donar compliment al Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen disposicions específiques per a determinats productes agrícoles, reformat pel Reglament (CE) 491/2009, de 25 de maig, que a l'article 118 *vicies* (denominacions de vins protegides existents) estableix que els Estats membres han de facilitar a la Comissió els expedients tècnics de sol·licituds de protecció i les decisions nacionals d'aprovació, abans del 31 de desembre de 2011, per a que les denominacions de vins no perdin la protecció. El 16 de desembre de 2012 es va presentar el plec de condicions, d'acord amb el contingut exigit per l'article 118 *quater,* per conservar la indicació geogràfica protegida Illes Balears.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta de quatre articles.

- L'article 1 estableix que l'objecte del Decret es aprovar el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Illes Balears.
- L'article 2 recull les obligacions que han de complir les persones físiques o jurídiques que hagin d'elaborar o embotellar vi de taula amb la indicació geogràfica protegida Illes Balears.
- L'article 3 estableix el sistema de control en la menció Illes Balears. A l'etiquetatge dels envasos de vi Illes Balears ha de figurar la numeració oficial de control assignada per la Direcció General de Medi Rural i Marí, prèvia sol·licitud dels operadors interessats en fer ús de la dita denominació.
- Pel que fa al règim sancionador, l'article 4 remet a la Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i el vi, i la Llei 1/1999, de 17 de març, de l'Estatut dels productors i industrials agroalimentaris de les Balears.

III. Quant a la part final:

- La disposició transitòria única permet la comercialització dels vins elaborats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre que s'ajustin a l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 24 d'octubre de 2006 per la qual s'estableixen les normes per a la utilització de la indicació geogràfica Illes Balears en vins de taula amb dret a la menció tradicional "vi de la terra", fins que se n'exhaureixin les existències.
- La disposició derogatòria única fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin a aquesta Ordre i, deroga expressament

l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 24 d'octubre de 2006 per la qual s'estableixen les normes per a la utilització de la indicació geogràfica Illes Balears en vins de taula amb dret a la menció tradicional "vi de la terra", i l'ordre que la modifica.

– La disposició final primera faculta al titular de la Direcció General de Medi Rural i Marí per adoptar les mesures i dictar els actes administratius necessaris per executar aquesta Ordre; la segona estableix l'obligació de comunicar l'Ordre al Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient per a la publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i la comunicació a la Comissió europea; la tercera recull l'enllaç de la pàgina web de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears al Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Illes Balears, i la quarta disposa l'entrada en vigor de la norma l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. L'annex d'aquesta Ordre correspon al Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Illes Balears.

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

Així mateix, es valora que el Govern de les Illes Balears adapti la seva normativa al marc normatiu europeu.

Segona. La vitivinicultura és una de les activitats agràries amb més tradició a les Illes Balears, que s'ha anat desenvolupant al llarg de la Història. El reconeixement de la qualitat a nivell exterior del vi de les "Illes Balears" es va posar de manifest durant el segle XIX. I ja al segle XX es van millorar els sistemes de cultiu i les tècniques d'elaboració vitivinícola a les Illes Balears. En la dècada dels anys 90 els viticultors i vinicultors de les Illes Balears varen dedicar els seus esforços a obtenir una millora de la qualitat del vi, amb una major atenció i cura dels cultius, com també la renovació tecnològica dels cellers. Cal destacar que en les darreres dècades el vi de les Illes Balears han adquirit un prestigi a nivell internacional.

La certificació "vi de la terra Illes Balears" es va crear l'any 2003. El vi procedeix de les vinyes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, essent l'elaboració i la singularitat que l'atorga el clima mediterrani la seva senya d'identitat i caràcter.

El vi de la terra Illes Balears s'elabora amb les varietats blanques moll, chardonnay, macabeu, malvasia, moscatell d'Alexandria, moscatell de gra menut, parellada, riesling, viognier i sauvignon blanc; i amb les varietats negres callet, manto negre, fogoneu, monestrell, cabernet sauvignon, merlot, sirà, ull de llebre i pinot noir.

Tercera. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una exhaustiva referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és aprovar el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Illes Balears, en compliment de la normativa comunitària i que permet conservar dita indicació.

En la tramitació del procediment s'ha respectat el tràmit d'audiència, dins el qual les al·legacions s'han limitat a correccions formals i a manifestacions de conformitat.

Quarta. Quant al Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Illes Balears, aquest respecta l'estructura i el contingut que s'exigeix a l'article 118 *quater* del Reglament (CE) 1234/2007, esmentat anteriorment.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual s'aprova el plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Illes Balears, i considera positiu que el Govern de les Illes Balears adapti la normativa al nou marc europeu, per tal de conservar la protecció de les denominacions de vins.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 30 d'octubre de 2012

DICTAMEN NÚM. 18/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DEL CONSELLER D'AGRICULTURA, MEDI AMBIENT I TERRITORI PER LA QUAL ES MODIFICA EL REGLAMENT DE LA DENOMINACIÓ D'ORIGEN BINISSALEM, DEL SEU CONSELL REGULADOR I DEL SEU ÒRGAN DE CONTROL, APROVAT PER L'ORDRE DE LA CONSELLERA D'AGRICULTURA I PESCA DE 21 DE NOVEMBRE DE 2005

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 16 d'octubre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa al Projecte d'ordre per la qual es modifica el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, aprovat per l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005.

Segon. El dia 17 d'octubre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. El president, de conformitat amb l'Acord del Ple de 28 de setembre de 2011, i en atenció a què es tracta d'un dictamen facultatiu, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe sobre l'oportunitat de regular mitjançant una ordre del conseller, la modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005 per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.
2. Memòria del cap del Servei de Qualitat Agroalimentària sobre l'oportunitat de modificar mitjançant una ordre del conseller, la modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005 per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, que inclou la taula de vigències i les disposicions afectades.
3. Proposta de Resolució de l'inici del procediment d'elaboració de l'Ordre de modificació de l'Ordre per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.

4. Resolució del conseller d'inici del procediment.
5. Escrit justificatiu de la no realització de l'estudi de càrregues administratives.
6. Marc normatiu:
   - Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen les disposicions específiques per a determinats productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).
   - Reglament (CE) 479/2008 del Consell, de 29 d'abril, pel que s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola, es modifiquen els reglaments (CE) 1493/1999, (CE) 1782/2003, (CE) 1209/2005 i (CE) 3/2008 i es deroguen els Reglaments (CEE) 2392/1996 i (CE) 1493/1999.
   - Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig de 2009, que modifica el Reglament (CE) 1234/2007 del consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles s'estableixen les disposicions específiques per a determinat productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).
   - Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
   - Reglament (CE) 670/2011 (UE) de la Comissió, de 12 de juliol de 2011, que modifica el Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
   - Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control (BOIB núm. 177, de 24 de novembre).
   - Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles (BOIB núm. 15/2002, de 2 de febrer).
7. Esborrany de l'Ordre enviat a audiències (català/castellà).
8. Audiència a les següents entitats:
   1) Consell de Mallorca
   2) Ministeri d'Agricultura, Medi Ambient i Territori
   3) UCABAL

4) Unió de Pagesos de Mallorca
5) ASAJA BALEARS
6) CAEB
7) Associació Intersectorial Agrària
8) PIMEN
9) Associació de Bodegues (ABIB)
10) Institut Balear de la Dona
11) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
12) Conselleria de Presidència
13) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
14) Conselleria de Turisme i Esports
15) Vicepresidència Econòmica, Promoció Empresarial i d'Ocupació
16) Associació de Petits Cellers de les Illes Balears

9. Al·legacions i observacions presentades:
   1) Vicepresidència Econòmica, promoció Empresarial i d'Ocupació
   2) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
   3) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
   4) Institut Balear de la Dona
   5) Ministeri d'Agricultura, Medi Ambient i Territori
   6) Consell de Mallorca
10. Informe sobre les al·legacions presentades pel Ministeri d'Agricultura, Medi Ambient i Territori.
11. Informe de la Cap del Servei Jurídic.
12. Informe de la Secretaria General.
13. Dos exemplars d'esborrany de l'Ordre, (català i castellà).

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 29 d'octubre de 2012.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, un article, una disposició addicional, una disposició derogatòria i una disposició final.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària, estatal i autonòmica. Quant a la normativa comunitària, fa referència al Reglament d'execució 670/2011 (UE) de la Comissió, de 12 de juliol de 2011, que modifica l'article 73.1 *d* del Reglament (CE) 607/2009 i estableix que el procediment que es preveu a l'article 118 vicies del Reglament (CE) 1234/2007 és aplicable en el cas de qualsevol modificació d'importància menor del plec de condicions que s'hagi presentat a un Estat membre a partir l'1 d'agost de 2009 i que aquest l'hagi transmesa a la Comissió abans del 31 de desembre de 2011. Aquest mandat es va complir el 20 de desembre de 2011.

A més, es fa referència a l'article 20.4 del Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2008 del Consell pel que fa a les denominacions d'origen i indicacions geogràfiques protegides, als termes tradicionals, l'etiquetatge i la presentació de determinats productes vitivinícoles, segons el qual la modificació que es planteja amb la modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005 és d'importància menor.

Quant a l'àmbit autonòmic, es fa referència al Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles, que autoritza al conseller competent en la matèria per desplegar mitjançant ordres de la Conselleria la normativa europea i estatal referent a determinades matèries del sector vitivinícola en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Així mateix, exposa els motius que duen a la modificació de l'Ordre de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, modificada per l'Ordre de 16 d'octubre de 2009, i que són la iniciativa del mateix Consell Regulador per modificar els articles 5 i 6 del Reglament esmentat. Explica que la modificació té com a finalitat principal autoritzar les varietats autòctones giró ros i gorgollassa en l'elaboració de vins i adaptar les pràctiques de cultiu a l'evolució dels coneixements científics i tècnics per aconseguir les millors qualitats i especificitat dels vins.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta d'un article que disposa que es modifiquen els articles 5 i 6 de l'Ordre de la consellera de 21 de novembre de 2005, i disposa la nova regulació per a aquests articles. Aquestes modificacions afecten a les varietats de vinya i elaboració dels vins protegits (article 5), i a les pràctiques de cultiu (article 6).

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes del mateix rang que la contradigui.

La disposició final única disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions generals

Primera. Es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

Amb l'Ordre que és ara objecte de dictamen, s'autoritzen en l'elaboració del Vi amb denominació d'origen Binissalem les varietats autòctones de raïm gorgollassa i giró ros, d'acord amb la sol·licitud del Consell Regulador de la denominació d'origen Binissalem. Es troba a faltar a l'expedient tramés al CES la sol·licitud esmentada i l'estudi justificatiu presentat per a la introducció de les varietats autòctones.

Segona. La comarca de Binissalem, que té una dilatada tradició vitivinícola, va obtenir la categoria de Denominació d'Origen a finals de l'any 1990. D'acord amb les dades del Consell Regulador, hi formen part de la zona de producció, per ordre d'hectàrees, els municipis de Sencelles, Binissalem, Consell, Santa Eugènia, Santa Maria i Sencelles.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, destacant una àmplia fase d'audiència amb la participació dels sectors destinataris de la norma. En general, les al·legacions s'han limitat a manifestacions de conformitat.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu i exposa les causes que han dut a aquesta modificació.

No obstant l'anterior, entenem que al preàmbul s'ha de fer referència a l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 16 d'octubre de 2009, de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control (BOIB núm. 155, de 22 d'octubre de 2009).

Tercera. Pel que fa al text del Projecte d'ordre, valoram positivament que s'hagin redactat els articles sencers, inclosos aquells paràgrafs que no s'han vist modificats, atès que facilita la contextualització de cada precepte.

Quarta. En relació amb les disposicions addicionals i final, hem advertit que manca una disposició final que prevegi, en compliment del que estableix l'article 32 de la Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i del vi, la tramesa d'un certificat de l'Ordre al

Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí per a la seva publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i se n'informi la Comissió de la Unió Europea.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual es modifica el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, aprovat per l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 30 d'octubre de 2012

DICTAMEN NÚM. 19/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE D'ORDRE DEL CONSELLER D'AGRICULTURA, MEDI AMBIENT I TERRITORI PER LA QUAL S'APROVA EL PLEC DE CONDICIONS DE LA INDICACIÓ GEOGRÀFICA PROTEGIDA EIVISSA/IBIZA

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 25 d'octubre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza.

Segon. El dia 29 d'octubre, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. El president, consultats els serveis tècnics, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe del cap de Secció X sobre l'oportunitat de tramitar l'Ordre.
2. Memòria sobre l'oportunitat de tramitar l'Ordre, la taula de vigències i les disposicions afectades.
3. Proposta de resolució d'inici de procediment.
4. Resolució del conseller d'inici de procediment.
5. Marc normatiu:
   - Reglament (CE) 1493/1999 del Consell, de 17 de maig, pel qual s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola (derogat).
   - Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen les disposicions específiques per a determinats productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).

- Reglament (CE) 479/2008 del Consell, de 29 d'abril, pel que s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola, es modifiquen els reglaments (CE) 1493/1999, (CE) 1782/2003, (CE) 1209/2005 i (CE) 3/2008 i es deroguen els Reglaments (CEE) 2392/1996 i (CE) 1493/1999.
- Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig de 2009, que modifica el Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles s'estableixen les disposicions específiques per a determinat productes agrícoles (Reglament únic per a les OCM).
- Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del Consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
- Reglament (CE) 670/2011 (UE) de la Comissió, de 12 de juliol de 2011, que modifica el Reglament (CE) 607/2009 de la Comissió, de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2009 del Consell amb allò referent a les denominacions d'origen i indicació geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.
- Decret 11/2002, de 25 de gener, d'autorització al conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles (BOIB núm. 15, de 02/02/2002).
- Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa (BOIB núm. 79, de 5 de juny).

6. Escrit justificatiu de no fer l'estudi de càrregues administratives en relació amb l'administració i els interessats.
7. Esborrany de l'Ordre enviat a audiències (català/castellà).
8. Audiència a les següents entitats:
   1) Consell Insular d'Eivissa
   2) Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí
   3) UCABAL
   4) ASAJA BALEARS
   5) CAEB
   6) PIME d'Eivissa
   7) Associació de Viticultors i Bodegues d'Eivissa

8) Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació
9) Conselleria de Presidència
10) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
11) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
12) Conselleria de Turisme i Esports
13) Institut Balear de la Dona

9. Al·legacions i observacions presentades:
   1) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
   2) Vicepresidència Econòmica, Promoció E. i O
   3) Conselleria de Presidència
   4) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
   5) Ministeri Medi Ambient, i Medi Rural i Marí
   6) Institut Balear de la Dona
10. Informe del Cap de secció de Promoció de qualitat sobre les observacions presentades pel Ministeri d'Agricultura, alimentació i Medi Ambient.
11. Informe de la Cap del Servei Jurídic.
12. Informe de la Secretaria general.
13. Esborrany d'Ordre definitiu (Cat) i (Cast).

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els serveis tècnics del CES elaboren una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment el dictamen el dia 20 de novembre de 2012.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, quatre articles, una disposició transitòria, una derogatòria i tres disposicions finals.

I. La part expositiva fa una exhaustiva explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta per adaptar la reglamentació vigent al nou marc normatiu, i donar compliment al Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen disposicions específiques per a determinats productes agrícoles, reformat pel Reglament (CE) 491/2009, de 25 de maig, que a l'article 118 *vicies* (denominacions de vins protegides existents) estableix que els Estats membres han de facilitar a la Comissió els expedients tècnics

de sol·licituds de protecció i les decisions nacionals d'aprovació, abans del 31 de desembre de 2011, per a que les denominacions de vins no perdin la protecció. El 17 d'octubre de 2011 es va presentar el plec de condicions, d'acord amb el contingut exigit per l'article 118 *quater,* per conservar la indicació geogràfica protegida per als vins d'Eivissa/Ibiza.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta de quatre articles.

- L'article 1 estableix que l'objecte del Decret es aprovar el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza.
- L'article 2 recull les obligacions que han de complir les persones físiques o jurídiques que hagin d'elaborar o embotellar vi de taula amb la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza.
- L'article 3 estableix el sistema de control en la menció Eivissa/Ibiza. A l'etiquetatge dels envasos de vi Eivissa/Ibiza ha de figurar la numeració oficial de control assignada per la Direcció General de Medi Rural i Marí, prèvia sol·licitud dels operadors interessats en fer ús de la dita denominació.
- Pel que fa al règim sancionador, l'article 4 remet a la Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la vinya i el vi, i la Llei 1/1999, de 17 de març, de l'Estatut dels productors i industrials agroalimentaris de les Balears.

III. Quant a la part final:

- La disposició transitòria única permet la comercialització dels vins elaborats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre que s'ajustin al Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció Vi de la Terra Eivissa en la designació de vins de taula produïts a Eivissa, fins que se n'exhaureixin les existències.
- La disposició derogatòria única fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin a aquesta Ordre.
- La disposició final primera faculta al titular de la Direcció General de Medi Rural i Marí per adoptar les mesures i dictar els actes administratius necessaris per executar aquesta Ordre; la segona recull l'enllaç de la pàgina web de la Comunitat autònoma de les Illes Balears al Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza, i la tercera disposa l'entrada en vigor de la norma l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. L'annex d'aquesta Ordre correspon al Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza.

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat.

Així mateix, es valora que el Govern de les Illes Balears adapti la seva normativa al marc normatiu europeu.

En aquest sentit, el CES va emetre el Dictamen 16/2012, sobre el Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa, que la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori ha tramitat per poder adaptar poder adaptar la regulació del Vi de la Terra d'Eivissa a la legislació europea.

Segona. La vitivinicultura és una activitat agrària de gran tradició a Eivissa que, malgrat les vicissituds que s'han donat al llarg de la història, s'ha mantingut. I en els anys noranta del segle passat s'inicià la vertadera revolució del vi d'Eivissa, moment en què dos vinicultors, elaboradors de raïm de la seva propietat, apostaren per la qualitat i invertiren en moderna tecnologia en els seus cellers. Actualment la producció de "Vi de la terra Eivissa" és molt limitada, per la qual cosa aquests vins es destinen a una clientela selecta i no és fàcil la seva adquisició a tots els mercats, segons l'Institut de Qualitat Agroalimentària (IQUA).

Tercera. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una exhaustiva referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és aprovar el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Formentera, en compliment de la normativa comunitària i que permet conservar dita indicació.

En la tramitació del procediment s'ha respectat el tràmit d'audiència, dins el qual les al·legacions s'han limitat a correccions formals i a manifestacions de conformitat.

Quarta. Quant al Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza, aquest respecta l'estructura i el contingut que s'exigeix a l'article 118 *quater* del Reglament (CE) 1234/2007, esmentat anteriorment.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual s'aprova el plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza,

i considera positiu que el Govern de les Illes Balears adapti la normativa al nou marc europeu, per tal de conservar la protecció de les denominacions de vins.

Vist i plau

La secretària general

El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 20 de novembre de 2012

DICTAMEN NÚM. 20/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES DEROGUEN DETERMINATS ARTICLES DEL DECRET 17/2009, DE 6 DE MARÇ, PEL QUAL S'ESTABLEIX UN PLA DE GESTIÓ PER A LA PESCA AMB ARTS DE TIRADA TRADICIONALS EN AIGÜES DE LES ILLES BALEARS

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 31 d'octubre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa al Projecte de decret pel qual es deroguen determinats articles del Decret 17/2009, de 6 de març, pel qual s'estableix un pla de gestió per a la pesca amb arts de tirada tradicionals en aigües de les Illes Balears.

Segon. El dia 2 de novembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. El president, de conformitat amb l'Acord del Ple de 28 de setembre de 2011, i en atenció a què es tracta d'un dictamen facultatiu, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Proposta de resolució d'inici.
2. Resolució del conseller d'inici de procediment.
3. Memòria i Estudi de càrregues administratives.
4. Marc normatiu:
   - Reglament (CE) 1967/2006 del Consell, de 21 de desembre, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers del Mar Mediterrani i pel qual es modifica el Reglament (CEE) núm. 2847/93 i es deroga el Reglament (CE) núm. 1626/94.
   - Decret 17/2009, de 6 de març, pel qual s'estableix un pla de gestió per a la pesca amb arts de tirada tradicionals en aigües de les Illes Balears (BOIB núm. 37, de 12 de març).
5. Esborrany del Decret enviat a audiències (català).

6. Audiència a les següents entitats:
    1) Consell Insular de Formentera
    2) Federació Balear de Confraries
    3) Consell Insular de Menorca
    4) Consell Insular d'Eivissa
    5) Consell de Mallorca
    6) Institut Balear de la Dona
    7) Conselleria de Presidència
    8) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
    9) Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació
    10) Conselleria de Turisme i Esports
    11) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
7. Al·legacions i observacions presentades:
    1) Federació Balear de Confraries
    2) Institut Balear de la Dona
    3) Conselleria de Presidència
    4) Consell de Mallorca
    5) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
    6) Vicepresidència Econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació
8. Informe de la Cap del Servei Jurídic.
9. Informe de la Secretaria General.
10. Esborrany del Decret definitiu.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, els Serveis Tècnics del CES elaboren una proposta que és elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 20 de novembre de 2012.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva on repassa la normativa aplicable i el motiu concret que ha dut a la derogació parcial del Decret 17/2009, de 6 de març. Així, fa referència al Reglament (CE) 1967/2006 del Consell, de 21 de desembre, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers del mar mediterrani i pel qual es modifica el Reglament (CEE) núm. 2847/93 i es deroga el Reglament (CE) núm. 1626/94, que prohibeix l'ús dels arts de tirada coneguts com jonquinera i artet per a gerret o gerretera, per a la captura del jonquillo i del gerret, respectivament, però que també estableix als articles 4, 9, 18 i 19 la possibilitat d'autoritzar-los, com a excepció i en el marc de plans de gestió.

En aquest marc, i en atenció a la importància socioeconòmica, i tenint en compte els resultats de seguiment científic i el parer de les confraries afectades, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears va aprovar el Decret 17/2009, de 6 de març, pel qual s'estableix un pla de gestió per a la pesca amb arts de tirada tradicionals en aigües de les Illes Balears.

Es justifica derogar els articles que fan referència a l'ús dels arts de tirada coneguts com jonquinera i artet per a gerret o gerretera perquè no s'ha arribat a formalitzar l'excepció que permetria aquest ús.

A continuació, l'article únic del Projecte de decret deroga els articles 2 i 4 del Decret 17/2009, de 6 de març, pel qual s'estableix un pla de gestió per a la pesca amb arts de tirada tradicionals en aigües de les Illes Balears, i la disposició final disposa l'entrada en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

III. Observacions

Primera. Es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat, com també que s'adapti la normativa autonòmica a la regulació que sobre la matèria es fa a la legislació europea.

Segona. Pel que fa al Projecte de decret, entenem que compleix amb el seu objecte, que és, únicament, derogar els articles 2 i 4 del Decret 17/2009, de 6 de març, per així, tenir una regulació que compleix amb les disposicions de la legislació europea.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es deroguen els articles 2 i 4 del Decret 17/2009, de 6 de març, pel qual s'estableix un pla de gestió per a la pesca amb arts de tirada tradicionals en aigües de les Illes Balears.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 20 de novembre de 2012

DICTAMEN NÚM. 21/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL REGLAMENT DE DESENVOLUPAMENT DEL DECRET 41/2011, DE 29 D'ABRIL, REGULADOR DELS SERVEIS D'ADMISSIÓ I CONTROL D'AMBIENT INTERN EN LES ACTIVITATS D'ESPECTACLES PÚBLICS I RECREATIVES

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 28 de novembre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell de Mallorca, relativa al Reglament de desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives.

Segon. Atès que mancava la documentació en format electrònic, la secretària general va requerir perquè s'aportés, amb suspensió dels terminis per emetre el dictamen. La documentació es va trametre el 30 de novembre i, aquest mateix dia, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. El president, de conformitat amb l'Acord del Ple de 28 de setembre de 2011, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa de la necessitat d'elaboració del reglament que ha de desenvolupar el Decret 41/2011 regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.

2. Resolució d'inici de l'expedient relatiu a l'elaboració de Reglament de desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.

3. Informe del Servei Administratiu i d'Activitats Classificades per l'aprovació inicial del Reglament de desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.

4. Proposta al Ple d'aprovació inicial del Reglament en desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.
5. Petició d'informe a la Secretaria General del CIM per a l'aprovació inicial del Reglament de desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.
6. Informe de la Secretaria General.
7. Estudi de càrregues administratives.
8. Dictamen de la Comissió informativa General i de Comptes sobre la proposta d'aprovació inicial de la norma.
9. Acord del Ple de la Proposta d'aprovació inicial del Reglament de desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.
10. Edictes d'exposició pública i remissió al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
11. Publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de l'exposició pública.
12. Audiència al Col·legi Oficial de Metges.
13. Audiència a la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears.
14. Audiència a l'Associació sindical de porters professionals de Balears.
15. Audiència a la Junta Autonòmica d'Activitats de les Illes Balears.
16. Audiència a l'Associació d'empresaris de sales de festa, discoteques i similars de Balears.
17. Suggeriments i al·legacions del Sr. Francisco Mata Moro.
18. Al·legacions de l'Associació d'empresaris de sales de festa, discoteques i similars de Balears.
19. Informe proposta del Servei d'Activitats Classificades i Espectacles Públics de la Conselleria d'Administracions Públiques.
20. Informe del Servei Administratiu i d'Activitats Classificades de contestació als suggeriments de l'informe del Servei d'Activitats Classificades i Espectacles Públics de la Conselleria d'Administracions Públiques.
21. Informe proposta del Servei d'Activitats Classificades i Espectacles Públics de la Conselleria d'Administracions Públiques.
22. Informe de la Comissió Executiva de la Junta Autonòmica d'Activitats de les Illes Balears.

23. Sol·licitud d'informe sobre l'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
24. Informe jurídic relatiu als suggeriments i al·legacions presentats al Projecte del reglament pel qual es regulen els serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.
25. Informe sobre l'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.
26. Certificat del secretari general del Consell de Mallorca en relació amb els resultats de la informació pública.
27. Informe de la secretària tècnica sobre l'expedient d'elaboració del Reglament en desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, els Serveis Tècnics del CES elaboren una proposta que és elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 13 de desembre de 2012.

II. Contingut del Projecte de reglament

I. El Projecte de Reglament tramés per dictamen consta d'una part dispositiva estructurada en dos títols amb un total de 20 articles; una part final composta per una disposició transitòria i una disposició final, i de 5 annexos.

II. La part dispositiva està estructurada, en dos títols:

Títol I. Disposicions generals (articles 1 a 9).

L'article 1 disposa que l'objecte d'aquest decret és el desenvolupament reglamentari, en l'àmbit de l'illa de Mallorca, dels serveis d'admissió i control d'ambient intern prevists en la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears, així com la regulació dels criteris per a l'habilitació i les funcions, necessitats i requisits de titulacions del personal integrant dels serveis d'admissió i control d'ambient intern, d'acord amb els principis generals fixats pel Govern de les Illes Balears mitjançant el Decret 41/2011, de 29 d'abril.

L'article 2 estableix l'àmbit d'aplicació de la norma. Així, la norma és d'aplicació tant a les persones titulars del les activitats, com al personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern i les persones i empreses que duen a terme activitats de formació d'aquest personal, en l'illa de Mallorca.

L'article 3 regula el dret d'admissió, com a facultat per determinar les condicions d'accés i permanència de les persones usuàries dins dels límits legals i reglamentàriament establerts.

L'article 4 regula l'exigència dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern i l'article 5, les funcions d'aquests serveis.

En els articles 6 a 9 es regula el personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern.

Es regulen les exigència mínimes del personal dels serveis d'admissió i control d'ambient intern (articles 6 i 7), així com la possibilitat què aquests serveis els prestin el titular de l'activitat i altre personal.

L'article 8 regula les relacions amb les Forces i Cossos de Seguretat i amb el personal de seguretat privada.

L'article 9 obliga a que aquest personal estigui permanentment identificat amb la targeta identificativa i amb vestiments que permeti diferenciar-lo clarament de la resta de personal de l'activitat.

El títol II —Personal dels serveis d'admissió i control d'ambient intern: requisits, acreditació professional i formació del personal—, s'estructura en tres capítols.

Capítol I. Requisits del personal. L'article 10, únic d'aquest capítol, regula els requisits que han de complir les persones per poder obtenir l'acreditació professional que els habilita per poder prestar els serveis d'admissió i de control d'ambient intern.

Capítol II. Acreditació personal (articles 11 a 14).

L'article 11 estableix les característiques de la targeta d'identificació, que és personal i intransferible; acredita la persona titular per poder exercir les funcions dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern de les activitats d'espectacles públics i recreatives a les Illes Balears i té una vigència de cinc anys, renovable per períodes de la mateixa durada, sempre que s'acrediti el compliment dels requisits dels apartats b, c i d de l'article 10.

L'article 12 estableix el termini de 10 dies per què l'administració expedeixi la targeta d'identificació del personal que hagi superat la prova d'avaluació, o un duplicat, prèvia sol·licitud i aportació d'una declaració responsable, una vegada justificat el pagament de les taxes corresponents.

L'article 13 regula els supòsits de revocació i suspensió de l'acreditació del personal dels serveis d'admissió i control d'ambient intern. En el termini de deu dies des de la notificació de la resolució de suspensió o revocació, el titular de l'acreditació haurà de presentar la targeta davant el departament competent en matèria d'activitats del Consell de Mallorca.

L'article 14 estableix la creació d'un registre insular de personal acreditat, vinculat i integrat al Registre de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Capítol III. Formació del personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern (articles 15 a 20).

L'article 15 regula el curs bàsic oficial vàlid en l'àmbit de l'illa de Mallorca i fixa el programa, els continguts i la titulació del professorat per a cada matèria.

L'article 16 regula aspectes relatius als centres de formació (comunicació prèvia al Consell de Mallorca per impartir el curs; expedició dels certificats als alumnes que hagin superat el curs; conseqüències de la falta de comunicació prèvia).

L'article 17 estableix com a requisit per superar el curs una assistència mínima del 80% de la part teòrica i el 100% de la pràctica.

L'article 18 regula les inspeccions dels centres de formació per part del Consell de Mallorca.

L'article 19 estableix la realització, com a mínim, d'una convocatòria anual, de la prova avaluadora i regula els requisits i el contingut de la convocatòria.

L'article 20 fa una remissió a la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat.

III. Pel que fa a la part final del Reglament, la disposició transitòria regula el règim al qual queda subjecte el personal que, a l'entrada en vigor del Decret 141/2011, de 29 d'abril, ja fes les funcions pròpies dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives. I estableix el termini d'un any per poder obtenir l'acreditació professional per a les persones que en els darrers cinc anys de la seva vida laboral hagin exercit almenys 3 mesos les referides funcions.

La disposició final disposa que el Reglament entrarà en vigor als vint dies des de la publicació del text definitiu en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears.*

IV. Finalment, aquest Projecte de decret compta amb 5 annexos.

Annex 1: targeta d'identificació de personal i d'admissió i control d'ambient intern de les activitats d'espectacles públics i recreatives.

Annex 2: Declaració responsable per a la renovació o el duplicat de la targeta d'identificació.

Annex 3: Declaració responsable del titular del centre de formació sobre el curs bàsic de personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern.

Annex 4: Declaració responsable del titular del centre de formació sobre la relació d'alumnes que han superat el curs bàsic de personal dels serveis d'admissió i de control d'ambient intern.

Annex 5: Declaració responsable per a la inscripció a la prova avaluadora.

III. Observacions generals

Primera. Es valora positivament que el Consell Insular de Mallorca trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat. Pel que fa a aquesta matèria, el CES va emetre el Dictamen 26/2010 sobre el Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control

d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en el qual el Govern de les Illes Balears fixava els principis generals, i que finalment es va aprovar pel Consell de Govern (Decret 41/2011, de 29 d'abril). En el referit Dictamen 26/2010 es va posar de manifest que el dret d'admissió és un dret controvertit en atenció, sobre tot, a la indefinició i al desconeixement, i a que s'ha fet servir com empar per a seleccionar els clients i els ambients que es desitgen per part dels titulars dels locals. Per això, una regulació que impliqui formació per al personal que s'ha de fer càrrec d'exercir materialment aquestes funcions d'admissió és benvinguda pel CES.

En el referit Dictamen 26/2010 el CES va manifestar que, pel que fa a la formació, seria desitjable que s'establissin uns cursos de reciclatge periòdics, tal vegada per a cada renovació de la targeta d'identificació. Des del CES consideram convenient que aquesta possibilitat, que no es va tenir en compte en el Decret 41/2011, de 29 d'abril, s'inclogui en el Reglament, per tal de millorar la qualitat d'aquests serveis.

Segona. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de l'Estatut d'Autonomia implica que els consells insulars gaudeixen de competències pròpies sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària, essent les activitats d'espectacles públics i activitats recreatives, d'acord amb l'article 70.11. Això implica, per tant, que dins el marc de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears, modificada per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, el Consell de Mallorca pot dictar el reglament de desenvolupament que consideri adient per a la seva illa, sempre tenint en compte la regulació de mínims del Govern de les Illes Balears, mitjançant el Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, valoram l'esforç d'aquest Consell Insular per promoure la màxima participació, amb la tramesa de l'esborrany del Reglament a un gran nombre d'associacions i la possibilitat, mitjançant del tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

No obstant l'anterior, consideram que s'haurien d'haver consultat, així mateix, les organitzacions sindicals més representatives, com a representants que són d'interessos socials i tenint en compte, a més, que aquest Projecte de reglament afecta els drets i obligacions dels treballadors que han d'exercir les funcions d'admissió i de control d'ambient intern de les activitats d'espectacles i que, per tant, les organitzacions que els representen han de ser escoltades.

Segona. La proposta d'aprovació inicial del Reglament en desenvolupament del Decret comença amb una exposició del marc regulador i competencial de la matèria.

Així, es fa referència a la Llei 13/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears; al Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives; i a l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, després de la reforma per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer. Des del CES consideram que el lloc més adient per fer aquesta exposició és dins l'estructura del Reglament, com a part expositiva de la norma.

Tercera. Abans de continuar amb les observacions a l'articulat, hem de fer una reflexió prèvia. El Decret 41/2011, de 29 d'abril, regula i fixa els principis generals, aplicables a les Illes Balears com ja s'ha posat de relleu al llarg d'aquest Dictamen. En conseqüència, és innecessari i redundant reproduir literalment els articles del Decret esmentat, tenint en compte que, d'acord amb el títol del Reglament, aquest el desenvolupa. El Reglament insular, per tant, s'ha de remetre a la referida norma, desenvolupar els aspectes del Decret 41/2011, de 29 d'abril que són de la seva competència i dictar-ne les normes complementàries que consideri oportunes sense que, com ja hem dit, sigui necessari que repeteixi els principis generals regulats pel Govern de la Comunitat Autònoma.

Quarta. Pel que fa a l'articulat, farem unes breus consideracions, referides exclusivament als articles que no reprodueixen preceptes del Decret 41/2011, de 29 d'abril sobre el qual ja ens varem pronunciar en el Dictamen 26/2010.

1. L'article 14 preveu la creació d'un registre insular en què ha d'inscriure les persones que n'obtinguin l'acreditació professional, possibilitat que ja es preveu en el Decret 41/2011, de 29 d'abril. Des del CES consideram que seria més oportú aprofitar aquest Reglament per crear el referit Registre insular, encara que es fixi el seu règim de funcionament en una norma posterior.

2. L'article 15, referit al curs bàsic, reprodueix l'article 11 i l'annex I, relatiu al Programa, del Decret 41/2011 i regula la figura del professorat. Pel que fa al programa, l'única novetat és la relativa a les pràctiques preceptives, ja que s'exigeix un mínim de 10 hores lectives i no 5 com es fa al Decret 41/2011, de 29 d'abril. Aquest precepte no fixa realment el programa del curs bàsic sinó que es limita a reproduir el text de l'annex I que recull les matèries troncals del curs bàsic. Des del CES consideram que el Reglament ha de remetre al Decret 41/2011, de 29 d'abril, en relació amb les matèries troncals, fixar el programa complet del curs i fer menció a les 10 hores lectives de pràctiques. Quant al professorat, i per tal de mantenir la coherència amb la lletra a) referida a la titulació de llicenciats o graduats en dret, a la lletra b s'ha de fer referència a persones llicenciades o graduades en psicologia.

3. Pel que fa a la disposició transitòria primera (la qual ha de dir única, ja que només hi ha una), es tracta d'una reproducció literal de la disposició transitòria primera del Decret 41/2011, de 29 d'abril, i per tant, consideram que s'hauria de suprimir.

4. Finalment, pel que fa als annexos, recomanam que, ja que els annexos 2 a 5 són reproducció dels annexos que ja figuren al Decret 41/2011, de 29 d'abril, es poden eliminar. D'aquesta manera es simplifica el Reglament ja que només seria necessari incloure un annex, el que estableix les característiques que ha de tenir la targeta d'identificació de personal d'admissió i de control d'ambient intern.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Reglament de desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, i sol·licita al Consell Insular de Mallorca que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general | El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres | Llorenç Huguet Rotger

Palma, 13 de desembre de 2012

DICTAMEN NÚM. 22/2012, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS, RELATIU AL REGLAMENT DEL CONSELL INSULAR DE MENORCA SOBRE EL PROGRAMA, ELS CONTINGUTS I LES CONDICIONS DEL CURS BÀSIC DE PERSONAL D'ADMISSIÓ I CONTROL D'AMBIENT INTERN EN LES ACTIVITATS D'ESPECTACLES PÚBLICS I RECREATIVES I CARACTERÍSTIQUES DE LA TARGETA D'IDENTIFICACIÓ D'AQUEST PERSONAL

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 30 de novembre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular de Menorca, relativa al Reglament sobre el programa, els continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal.

Segon. Atès que mancava la documentació en format electrònic, la secretària general va requerir perquè s'aportés, amb suspensió dels terminis per emetre el dictamen. La documentació es va trametre el 5 de desembre i, aquest mateix dia, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. El president, de conformitat amb l'Acord del Ple de 28 de setembre de 2011, resol aplicar les normes especials de procediment, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la Comissió Permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria justificativa de la necessitat de regulació de les condicions i continguts del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació.
2. Informe econòmic sobre l'aprovació pel Consell Insular de Menorca del Reglament sobre el programa, continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta.
3. Proposta de l'aprovació inicial del Reglament sobre el programa, continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern

en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal.

4. Reglament sobre el programa, continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal.
5. Informe jurídic sobre el Reglament sobre el programa, continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal.
6. Dictamen de la Comissió Informativa d'Economia, Territori i Serveis Generals favorable a proposar al Ple l'aprovació de la Proposta de Reglament sobre el programa, continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal.
7. Certificat de la secretària interina del Consell Insular de Menorca, de l'aprovació inicial pel Ple del Reglament sobre el programa, continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal.
8. Edictes d'exposició pública i remissió al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
9. Publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de l'exposició pública.
10. Llistat d'entitats a notificar l'aprovació inicial del Reglament i concedir tràmit d'audiència.
11. Audiència a l'Ajuntament de Maó.
12. Audiència a l'Ajuntament de Ciutadella.
13. Audiència a l'Ajuntament d'Alaior.
14. Audiència a l'Ajuntament des Castell.
15. Audiència a l'Ajuntament de Mercadal.
16. Audiència a l'Ajuntament de Sant Lluís.
17. Audiència a l'Ajuntament de Ferreries.
18. Audiència a l'Ajuntament des Migjorn Gran.
19. Audiència a PIME-Menorca.
20. Audiència a CAEB-Menorca.
21. Audiència a l'Associació d'Empreses, Sales de Festes de Balears.
22. Audiència a la Delegació Insular del Govern-Menorca.

23. Certificat de la secretària interina del Consell Insular de Menorca relatiu a la no presentació de reclamacions o suggeriments en el termini d'exposició pública i audiència a les entitats interessades i elevació a definitiu del reglament aprovat inicialment.

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, els Serveis Tècnics del CES elaboren una proposta que és elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 14 de desembre de 2012.

II. Contingut del Projecte de reglament

I. El Projecte de Reglament tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva amb tres punts i dos annexos.

II. La part expositiva fa referència al Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i activitats recreatives a les Illes Balears, que estableix, a l'article 11.4, que "els consells insulars han d'establir el programa, els continguts i les condicions del curs bàsic". I a la Llei 16/2006, de 17 d'octubre de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears, que estableix als articles 4 i 39 la necessitat de formació i titulació del personal del servei d'admissió.

III. La part dispositiva està estructurada, en tres punts:

El primer punt estableix que el programa, els continguts i les condicions del curs oficial de personal d'admissió i de control d'ambient intern de les activitats d'espectacles públics i recreatives, es duran a terme d'acord amb l'Annex I.

El segon punt, relatiu a la targeta identificativa, estableix que el model i característiques de la targeta d'identificació del personal d'admissió i de control d'ambient intern de les activitats d'espectacles públics i recreatives, tindrà les característiques establertes a l'Annex II i que per expedir-la es podrà cobrar la corresponent taxa conforme l'ordenança fiscal reguladora.

Finalment, el punt tercer remet al Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i activitats recreatives a les Illes Balears, en tot el que no s'estableixi en aquest Reglament.

IV. L'annex I conté el programa, continguts i condicions del curs bàsic oficial de personal d'admissió i control d'ambient intern de les activitats d'espectacles i recreatives, en el marc del Decret 41/2011, de 29 d'abril.

Finalment, l'annex II recull les característiques i la forma de la targeta d'identificació del personal d'admissió i control d'ambient intern de les activitats d'espectacle i recreatives.

III. Observacions generals

Primera. Es valora positivament que el Consell Insular de Menorca trameti els projectes de norma que elabora a aquest Consell per tal que analitzi la seva incidència en l'economia i la societat. Pel que fa a aquesta matèria, el CES va emetre el Dictamen 26/2010 sobre el Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, en el qual el Govern de les Illes Balears fixava els principis generals, i que finalment es va aprovar pel Consell de Govern (Decret 41/2011, de 29 d'abril). En el referit Dictamen 26/2010 es va posar de manifest que el dret d'admissió és un dret controvertit en atenció, sobre tot, a la indefinició i al desconeixement, i a que s'ha fet servir com empar per a seleccionar els clients i els ambients que es desitgen per part dels titulars dels locals. Per això, una regulació que impliqui formació per al personal que s'ha de fer càrrec d'exercir materialment aquestes funcions d'admissió és benvinguda pel CES.

En el referit Dictamen 26/2010 el CES va manifestar que, pel que fa a la formació, seria desitjable que s'establissin uns cursos de reciclatge periòdics, tal vegada per a cada renovació de la targeta d'identificació. Des del CES consideram convenient que aquesta possibilitat, que no es va tenir en compte en el Decret 41/2011, de 29 d'abril, s'inclogui en el Reglament, per tal de millorar la qualitat d'aquests serveis.

Segona. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de l'Estatut d'Autonomia implica que els consells insulars gaudeixen de competències pròpies sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària, essent les activitats d'espectacles públics i activitats recreatives, d'acord amb l'article 70.11. Això implica, per tant, que dins el marc de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears, modificada per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, el Consell de Menorca pot dictar el reglament de desenvolupament que consideri adient per a la seva illa, sempre tenint en compte la regulació de mínims del Govern de les Illes Balears, mitjançant el Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment, i concretament, al tràmit d'audiència, manca l'audiència al Govern de les Illes Balears, tenint en compte que el Reglament respon al mandat del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives, que estableix el

principis generals de la matèria, norma a la qual, a més, remet el Reglament. Concretament, es troba a faltar la consulta Servei d'Activitats Classificades i Espectacles Públics de la Conselleria d'Administracions Públiques i a la Comissió Executiva de la Junta Autonòmica d'Activitats de les Illes Balears.

També manca la sol·licitud d'informe sobre l'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.

Finalment, consideram que s'haurien d'haver consultat les organitzacions sindicals més representatives, com a representants que són d'interessos socials i tenint en compte, a més, que aquest Projecte de reglament afecta els drets i obligacions dels treballadors que han d'exercir les funcions d'admissió i de control d'ambient intern de les activitats d'espectacles i que, per tant, les organitzacions que els representen han de ser escoltades.

Segona. Des del CES valoram positivament que el Consell Insular de Menorca faci una remissió al Decret 41/2011, de 29 d'abril, com a norma que fixa els principis generals i, en general, reguli els aspectes que no estan establerts en la norma autonòmica.

Tercera. Pel que fa al contingut de la norma, farem unes breus consideracions:

1. Manca en el text de la norma una disposició final que estableixi l'entrada en vigor del Reglament.

2. L'annex I es refereix al programa, continguts i condicions del curs bàsic oficial de personal d'admissió i control d'ambient intern de les activitats d'espectacles i recreatives.

   Pel que fa al programa, reprodueix el contingut de l'annex I del Decret 41/2011, i únicament afegeix un apartat en el que estableix que "*Les matèries tècniques troncals indicades anteriorment, s'hauran de complementar amb 10 hores addicionals sobre les mateixes matèries i a criteri de l'empresa de formació*". En primer lloc, i per tal de seguir un criteri de coherència, s'hauria de suprimir del Reglament, que ja remet al Decret 41/2011, la part del programa referida a les matèries troncals i únicament fer referència als aspectes nous. I, en segon lloc, el Decret 41/2011 esmentat estableix a l'article 11 (que regula el curs bàsic) que són els consells insulars els que han d'establir el programa, els continguts i les condicions del curs bàsic. Per tant, el Consell Insular de Menorca no pot delegar en les empreses de formació la decisió sobre el contingut de les matèries que s'han d'impartir en les 10 hores addicionals de formació.

   Quant a la figura del professorat i la seva titulació, a les lletres a) i b) s'han d'afegir les titulacions de grau de dret i grau de psicologia, respectivament.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Reglament sobre el programa, els continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal, i sol·licita al Consell Insular de Menorca que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general — El president en funcions

Àngels Bellinfante Torres — Llorenç Huguet Rotger

Palma, 17 de desembre de 2012

ÍNDEX DE NORMES

ÍNDEX DE NORMES PUBLICADES EN EL BOIB I SOTMESES A DICTAMEN*

Lleis

Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 49, de 3 d'abril de 2007). Dictamen núm. 1/2006 27

Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'esport de les Illes Balears (BOIB núm. 151, de 26 d'octubre de 2006). Dictamen núm. 2/2006 75

Llei 22/2006, de 19 de desembre, de reforma de l'impost de successions i donacions (BOIB núm. 184, de 23 de desembre de 2006). Dictamen núm. 3/2006 89

Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears (BOIB núm. 186 Ext., de 27 de desembre de 2006). Dictamen núm. 4/2006 111

Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears (BOIB núm. 163, de 18 de novembre de 2006). Dictamen núm. 6/2006 197

Llei 5/2009, de 17 de juny, de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social (BOIB núm. 93, de 27 de juny de 2009). Dictamen núm. 4/2007 i Dictamen núm. 21/2008 .....265 i 479

Llei 7/2008, de 5 de juny, per la qual es modifica la Llei 6/2005, de 3 de juny, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears (BOIB núm. 81, de 10 de juny de 2008). Dictamen núm. 6/2008 333

Llei 2/2009, de 19 de març, de rehabilitació i millora dels barris dels municipis de les Illes Balears (BOIB núm. 44, de 26 de març de 2009). Dictamen núm. 10/2008 369

Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears (BOIB núm. 89, de 18 de juny de 2009). Dictamen núm. 18/2008 433

Llei 8/2009, de 16 de desembre, de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior (BOIB núm. 186, de 22 de desembre de 2009). Dictamen núm. 17/2009 671

Llei 11/2010, de 2 de novembre, d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears (BOIB núm. 165, de 13 de novembre de 2010). Dictamen núm. 18/2009 683

Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 112, de 29 de juliol de 2010). Dictamen núm. 21/2009 713

---

* Les lleis i els decrets s'han enumerat seguint l'ordre de numeració dels dictàmens.

Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears (BOIB núm. 2, de 4 de gener de 2011). Dictamen núm. 2/2010 741

Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears (BOIB núm. 106, de 21 de juliol de 2012). Dictamen núm. 3/2012 1249

Llei 16/2012, de 27 de desembre, per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament (BOIB núm. 195, de 29 de desembre de 2012). Dictamen núm. 11/2012 1363

Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears (BOIB núm. 156, de 13 de novembre de 2013). Dictamen núm. 12/2012 1385

Decrets i ordres

Decret 96/2006, de 24 de novembre, pel qual es regulen els transports turístics terrestres en l'àmbit de les Illes Balears, (BOIB núm. 172, de 5 de desembre de 2006). Dictamen núm. 7/2006 209

Decret 114/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic superior en Restauració (BOIB núm. 4, de 6 de gener de 2007). Dictamen núm. 8/2006 217

Decret 10/2007, de 16 de febrer, de modificació i actualització del Decret 123/2001, de 19 d'octubre, de definició i regulació de les condicions mínimes d'obertura i funcionament dels centres i serveis per a persones majors, tant públics com privats, ubicats en el territori de les Illes Balears (BOIB núm. 31, d'1 de març de 2007). Dictamen núm. 9/2006 221

Decret 61/2007, de 18 de maig, de regulació del Registre Únic de Fundacions de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'organització de l'exercici del protectorat (BOIB núm. 77, de 24 de maig de 2007). Dictamen núm. 10/2006 231

Decret 60/2007, de 18 de maig, pel qual es regula l'obtenció i la renovació del carnet professional d'operador de maquinària minera mòbil (OMMM) (BOIB núm. 77, de 24 de maig de 2007). Dictamen núm. 1/2007 241

Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 18 de desembre de 2007, per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de les Illes Balears (BOIB núm. 188, de 20 de desembre de 2007). Dictamen núm. 2/2007 251

Decret 59/2008, de 2 de maig, pel qual s'estableixen i s'implanten els procediments de seguretat i el sistema de vigilància enfront dels accidents amb risc biològic a l'àmbit sanitari de les Illes Balears (BOIB núm. 63, de 8 de maig de 2008). Dictamen núm. 3/2007 259

Decret 76/2008, de 4 de juliol, pel qual es regula l'aplicació, en l'àmbit agrícola i ramader, de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitats de les Illes Balears (BOIB núm. 96, de 10 de juliol 2008). Dictamen núm. 1/2008 283

Decret 66/2008, de 30 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 18/2006, de 22 de novembre, de mediació familiar (BOIB núm. 79, de 5 de juny de 2008). Dictamen núm. 2/2008..... 291

Reglament de les instal·lacions dels campaments juvenils de Menorca (BOIB núm. 180, de 23 de desembre de 2008). Dictamen núm. 3/2008..... 299

Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 17 de juny de 2008, per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del programa del Fons Europeu de Pesca (BOIB núm. 90, de 28 de juny de 2008). Dictamen núm. 4/2008 307

Decret 23/2008, de 22 de febrer, de declaració d'àrea de rehabilitació integral del nucli urbà del municipi des Castell, a l'empara del Decret 90/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla Jove d'Habitatge i les ajudes a la promoció i l'accés a l'habitatge de les Illes Balears 2005-2008 (BOIB núm. 30, d'1 de març de 2008). Dictamen núm. 5/2008 317

Decret 83/2008, de 25 de juliol, del règim d'habilitació i d'organització de personal tècnic en prevenció de riscs laborals de la Direcció General de Salut Laboral de la Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears per a l'exercici de la funció de comprovació de les condicions de seguretat i salut en les empreses i els centres de treball (BOIB núm. 106, de 31 de juliol de 2008). Dictamen núm. 7/2008 339

Decret 114/2008, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 150, de 23 d'octubre de 2008). Dictamen núm. 8/2008..... 353

Ordre de la consellera de Treball i Formació de 29 de setembre de 2008, de modificació de l'Ordre del conseller de Treball i Formació de 10 de juny de 1998 per la qual s'aprova el llibre d'incidències en obres de construcció (BOIB núm. 143, de 9 d'octubre de 2008). Dictamen núm. 9/2008 363

Decret 119/2008, de 7 de novembre, de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 160, de 13 de novembre de 2008). Dictamen núm. 11/2008 381

Decret 86/2008, d'1 d'agost, pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears (BOIB núm. 111, de 9 d'agost de 2008. Dictamen núm. 12/2008 387

Decret 84/2008, de 25 de juliol, pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades en el Sector de la Construcció de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 106, de 31 de juliol de 2008). Dictamen núm. 14/2008 405

Decret 136/2008, de 5 de desembre, sobre drets d'informació dels passatgers en el transport marítim entre illes (BOIB núm. 176, de 16 de desembre de 2008). Dictamen núm. 15/2008..... 411

Ordre de la consellera de Treball i Formació de 7 d'octubre de 2008 per la qual s'estableixen els criteris per habilitar el llibre de subcontractació en el sector de la construcció (BOIB núm. 149, de 21 d'octubre de 2008). Dictamen núm. 16/2008..... 421

Decret 135/2008, de 5 de desembre, pel qual es regula el procediment per publicar les sancions per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears (BOIB núm. 176, de 16 de desembre de 2008). Dictamen núm. 17/2008..... 427

Decret 2/2009, de 16 de gener, pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears (BOIB núm. 13, de 27 de gener de 2009). Dictamen núm. 20/2008..... 465

Decret 24/2009, de 27 de març, pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 46, de 31 de març de 2009). Dictamen núm. 1/2009 503

Decret 22/2009, de 20 de març, pel qual es modifica el Decret 42/2008, d'11 d'abril, pel qual es regula la bonificació en les tarifes dels serveis regulars de transport marítim entre les illes d'Eivissa i Formentera per als residents a l'illa de Formentera (BOIB núm. 44, de 26 de març de 2009). Dictamen núm. 2/2009..... 511

Decret 46/2009, de 10 de juliol, sobre els fulls de reclamació o de denúncia en matèria de consum (BOIB núm. 103, de 18 de juliol de 2009). Dictamen núm. 3/2009..... 519

Decret 41/2009, de 26 de juny, pel qual es regula la prestació ortoprotètica (BOIB núm. 99, de 9 de juliol de 2009). Dictamen núm. 4/2009..... 531

Decret 4/2010, de 15 de gener, pel qual es crea i regula el Registre de Transportistes i Mitjans de Transport d'Animals de les Illes Balears i se'n regulen les autoritzacions (BOIB núm. 11, de 23 de gener de 2010). Dictamen núm. 6/2009..... 545

Decret 30/2009, de 22 de maig, pel qual s'aprova el procediment de selecció de personal funcionari interí al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 78, de 30 de maig de 2009). Dictamen núm. 9/2009..... 611

Decret 48/2009, de 17 de juliol, pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 106, de 23 de juliol de 2009). Dictamen núm. 10/2009 621

Decret 66/2009, de 9 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament d'ordenació de la Inspecció de Serveis Sanitaris del Servei de Salut de les Illes Balears (BOIB núm. 152, de 27 d'octubre de 2009). Dictamen núm. 11/2009 627

Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 2 de juliol de 2009 per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears (BOIB núm. 103, de 18 de juliol de 2009). Dictamen núm. 12/2009 635

Decret 87/2009, de 4 de desembre, pel qual es modifica el Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008-2011 de les Illes Balears (BOIB núm. 181, de 12 de desembre de 2009). Dictamen núm. 13/2009 641

Decret 55/2009, d'11 de setembre, sobre règim jurídic de les sales de joc (BOIB núm. 136, de 17 de setembre de 2009). Dictamen núm. 15/2009 659

Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 16 d'octubre de 2009, de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control (BOIB núm. 155, de 22 d'octubre de 2009). Dictamen núm. 16/2009 665

Decret 74/2009, de 23 d'octubre, pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears (BOIB núm. 160, de 31 d'octubre de 2009). Dictamen núm. 19/2009 695

Decret 61/2010, de 23 d'abril, pel qual es regulen la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears (BOIB núm. 65, de 29 d'abril de 2010). Dictamen núm. 20/2009 703

Decret 87/2010, de 25 de juny, sobre els drets d'informació dels usuaris de centres docents que imparteixen ensenyaments que no condueixen a l'obtenció d'un títol amb validesa acadèmica oficial (BOIB núm. 99, de 3 de juliol de 2010). Dictamen núm. 1/2010 733

Decret 83/2010, de 25 de juny, pel qual s'estableixen els principis generals del procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears (BOIB núm. 99, de 3 de juliol de 2010). Dictamen núm. 4/2010 773

Decret 84/2010, de 25 de juny, pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica amb la finalitat d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de

la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears, i per concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (BOIB núm. 99, de 3 de juliol de 2010). Dictamen núm. 5/2010..... 787

Decret 100/2010, de 27 d'agost, pel qual es regula el procediment d'autorització sanitària dels centres, serveis i establiments sanitaris i el funcionament del Registre de Centres, Serveis i Establiments Sanitaris de les Illes Balears (BOIB núm. 131, de 7 de setembre de 2010). Dictamen núm. 8/2010..... 833

Decret 101/2010, de 27 d'agost, pel qual es modifica el Decret 93/2004, de 5 de novembre, sobre fórmules magistrals i preparats oficinals (BOIB núm. 131, de 7 de setembre de 2010). Dictamen núm. 9/2010 841

Decret 97/2010, de 30 de juliol, pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'Habitatge de les Illes Balears (BOIB núm. 116, de 7 d'agost de 2010). Dictamen núm. 11/2010 863

Decret 120/2010, de 26 de novembre, pel qual es deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica Gin de Menorca i se n'aprova el Reglament (BOIB núm. 176, de 2 de desembre de 2010). Dictamen núm. 13/2010 877

Decret 96/2010, de 30 de juliol, pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 116, de 7 d'agost de 2010). Dictamen núm. 14/2010 883

Decret 110/2010, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques (BOIB núm. 157 Ext., de 29 d'octubre de 2010). Dictamen núm. 17/2010 909

Decret 8/2011, de 4 de febrer, pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits per part de l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI) (BOIB núm. 22, de 12 de febrer de 2011). Dictamen núm. 18/2010..... 923

Decret 9/2011, d'11 de febrer, de principis generals sobre modes d'explotació del transport ferroviari, tramviari i combinat (BOIB núm. 25, de 19 de febrer de 2011). Dictamen núm. 19/2010 931

Decret 108/2011, d'11 de novembre, pel qual es regula el Consell Balear de Transports Terrestres (BOIB núm. 178, de 26 de novembre de 2011). Dictamen núm. 20/2010 935

Decret 107/2011, d'11 de novembre, pel qual es regula el Comitè Balear del Transport per Carretera i es crea el Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i d'Empreses d'Activitats Auxiliars i Complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears (BOIB núm. 178, de 26 de novembre de 2011). Dictamen núm. 21/2010 943

Decret 11/2011, de 18 de febrer, d'aprovació del Reglament de desplegament i execució de determinats aspectes de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears (BOIB núm. 27, de 22 de febrer de 2011). Dictamen núm. 22/2010..... 949

Decret 116/2010, de 19 de novembre, de determinació i delimitació de zones vulnerables per la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries i el seu programa de seguiment i control del domini públic hidràulic (BOIB núm. 170, de 23 de novembre de 2010). Dictamen núm. 23/2010 959

Decret 13/2011, de 25 de febrer, pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística (BOIB núm. 32, de 3 de març de 2011). Dictamen núm. 25/2010 973

Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives (BOIB núm. 67, de 5 de maig de 2011). Dictamen núm. 26/2010 985

Decret 26/2011, d'1 d'abril, pel qual es regula la prestació per a persones que han estat sotmeses a tutela administrativa (BOIB núm. 53, de 9 d'abril de 2011). Dictamen núm. 29/2010 1007

Decret 20/2011, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears (BOIB núm. 46 Ext., de 30 de març de 2011). Dictamen núm. 30/2010 1013

Decret 48/2011, de 13 de maig, pel qual es regulen els principis generals i les directrius de coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics (BOIB núm. 75, de 21 de maig de 2011). Dictamen núm. 2/2011 1033

Decret 57/2011, de 20 de maig, pel qual s'estableixen els principis generals d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial (BOIB núm. 81, de 2 de juny de 2011). Dictamen núm. 3/2011 1039

Decret 45/2011, de 6 de maig, pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions (BOIB núm. 72, de 17 de maig de 2011). Dictamen núm. 4/2011 1045

Decret 103/2012, de 21 de desembre, de modificació del Decret 85/1990, de 20 de setembre, pel qual es regula el règim retributiu dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 192, de 22 de desembre de 2012). Dictamen núm. 7/2011 1069

Decret 56/2011, de 20 de maig, pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears 2011-2014 (BOIB núm. 79, de 31 de maig de 2011). Dictamen núm. 9/2011 1081

Ordre del conseller de Presidència de 18 de maig de 2011 per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears (BOIB núm. 81, de 2 de juny de 2011). Dictamen núm. 10/2011 1089

Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 13 de juny de 2012 per la qual es regula la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears (BOIB núm. 92, de 26 de juny de 2012). Dictamen núm. 15/2011 1157

Decret 46/2012, d'1 de juny, pel qual es regula el marc de qualitat dels centres, serveis i establiments sanitaris, es crea la Comissió Autonòmica d'Acreditació dels Centres Sanitaris de les Illes Balears i s'aprova el Programa d'Acreditació d'Hospitals Generals (BOIB núm. 82, de 7 de juny de 2012). Dictamen núm. 16/2011 1163

Decret 77/2012, de 21 de setembre, de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior (BOIB núm. 140, de 25 de setembre de 2012). Dictamen núm. 18/2011 1179

Decret 44/2012, de 25 de maig, pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial (BOIB núm. 75, de 26 de maig de 2012). Dictamen núm. 1/2012 1231

Decret 53/2012, de 6 de juliol, sobre vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears (BOIB núm. 100, de 12 de juliol de 2012). Dictamen núm. 2/2012 1239

Decret 47/2012, de 8 de juny, pel qual es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears (BOIB núm. 85, de 14 de juny de 2012). Dictamen núm. 4/2012 1311

Decret 99/2012, de 7 de desembre, pel qual es crea el Registre d'Empreses, Establiments i Productes del Sector Alimentari de les Illes Balears subjectes a control oficial (BOIB núm. 183, de 8 de desembre de 2012). Dictamen núm. 5/2012 1317

Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 12 de juliol de 2012 per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica 'Mallorca' per als vins amb dret a la menció tradicional 'vi de la terra' produïts a l'illa de Mallorca (BOIB núm. 102, de 17 de juliol de 2012). Dictamen núm. 7/2012 1327

Decret 11/2013, de 22 de març, pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers (BOIB núm. 40, de 23 de març de 2013). Dictamen núm. 8/2012 1333

Decret 10/2013, de 28 de febrer, pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular (BOIB núm. 30, de 2 de març de 2013). Dictamen núm. 9/2012 1341

Decret 91/2012, de 23 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional a les Illes Balears (BOIB núm. 177, de 29 de novembre de 2012). Dictamen núm. 10/2012 1351

Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori d'11 de març de 2013 per la qual s'aprova el Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera (BOIB núm. 35, de 14 de març de 2013). Dictamen núm. 14/2012 1411

Decret 6/2013, de 8 de febrer, de mesures de simplificació documental dels procediments administratius (BOIB núm. 21, de 12 de febrer de 2013). Dictamen núm. 15/2012 1417

Decret 8/2013, de 15 de febrer, pel qual es deroga el Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa (BOIB núm. 24, de 19 de febrer de 2013). Dictamen núm. 16/2012 1427

Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 29 de gener de 2013 per la qual s'aprova el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Illes Balears (BOIB núm. 20, de 9 de febrer de 2013). Dictamen núm. 17/2012 1431

Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 7 de febrer de 2013, de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005 per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control (BOIB núm. 23, de 16 de febrer de 2013). Dictamen núm. 18/2012 1437

Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 18 de febrer de 2013 per la qual s'aprova el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida "Eivissa/Ibiza" (BOIB núm. 24, de 19 de febrer de 2013). Dictamen núm. 19/2012 1443

Decret 46/2013, de 4 d'octubre, pel qual s'estableix el Pla de Gestió Pluriinsular per a la Pesca amb Arts de Tirada Tradicionals en Aigües de les Illes Balears (BOIB núm. 137, de 5 d'octubre de 2013). Dictamen núm. 20/2012 1449

ÍNDEX DE MATÈRIES

ÍNDEX DE MATÈRIES

Administració pública

Dictamen núm. 4/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei municipal i de règim local de les Illes Balears 111

Dictamen núm. 2/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'Ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de les Illes Balears 251

Dictamen núm. 4/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a la modificació de la llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, i el Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel decret 128/2001, de 9 de novembre 265

Dictamen núm. 4/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa del Fons Europeu de Pesca 307

Dictamen núm. 21/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'avantprojecte de llei de modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears 479

Dictamen núm. 5/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de nou Consell Econòmic i Social de Menorca 537

Dictamen núm. 21/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 713

Dictamen núm. 1/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial 1231

Dictamen núm. 11/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament 1363

Dictamen núm. 15/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de mesures de simplificació documental dels procediments administratius 1417

Comerç

Dictamen núm. 3/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre els fulls de reclamació o de denúncia en matèria de consum 519

Dictamen núm. 17/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de reforma de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears per a la transposició de la Directiva 206/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis del mercat interior 671

Dictamen núm. 1/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei reguladora de la protecció de les persones consumidores o usuàries en els serveis de telefonia i Internet a les Illes Balears 1027

Dictamen núm. 8/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears 1073

Dictamen núm. 18/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de simplificació administrativa i de modificació de diverses disposicions reglamentàries per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, de serveis en el mercat interior 1179

Discapacitats

Dictamen núm. 11/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears 381

Dictamen núm. 17/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques 909

Dona

Dictamen núm. 10/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears 845

Economia social

Dictamen núm. 10/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de regulació del Registre Únic de Fundacions de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'organització de l'exercici del Protectorat 231

Empresa

Dictamen núm. 14/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades en el Sector de la Construcció de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 405

Dictamen núm. 17/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al projecte de decret pel qual es regula el procediment per publicar les sancions per infraccions molt greus en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears 427

Dictamen núm. 15/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre el règim jurídic de les sales de joc 659

Dictamen núm. 15/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives i es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears 895

Dictamen núm. 6/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen mesures per potenciar el paper actiu dels òrgans de representació i de participació dels treballadors i les treballadores amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscs laborals a les Illes Balears 1059

Dictamen núm. 1/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el procediment per acreditar la solvència tècnica i professional a l'efecte de mantenir la classificació empresarial 1231

Família

Dictamen núm. 6/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei integral d'atenció i dels drets del menor a les Illes Balears..... 197

Dictamen núm. 2/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el Projecte de decret de Mediació familiar 291

Dictamen núm. 8/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació dels serveis d'acolliment residencial de menors a Mallorca 599

Dictamen núm. 29/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la prestació per a persones que han estat sotmeses a tutela administrativa 1007

Dictamen núm. 3/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret d'organització i funcionament dels punts de trobada familiar per derivació judicial a la comunitat autònoma de les Illes Balears 1039

Dictamen núm. 4/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions... 1045

Dictamen núm. 8/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els requisits i el procediment per emetre informes relatius als programes de desplaçament temporal de menors estrangers 1333

Foment

Dictamen núm. 2/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'Ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de les Illes Balears 251

Dictamen núm. 4/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa del Fons Europeu de Pesca 307

Dictamen núm. 5/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual es regula el Pla Jove de l'Habitatge i sobre les ajudes a la promoció i accés a l'habitatge a les Illes Balears 317

Dictamen núm. 13/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual es modifica el Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008/2011 de les Illes Balears 641

Formació i educació

Dictamen núm. 8/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic superior en Restauració 217

Dictamen núm. 20/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears 465

Dictamen núm. 7/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'eficàcia del sistema educatiu de les Illes Balears 557

Dictamen núm. 1/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre els drets d'informació dels usuaris de centres docents que imparteixen ensenyaments que no condueixen a l'obtenció d'un títol amb validesa acadèmica oficial 733

Dictamen núm. 14/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els centres integrats de formació professional dins l'àmbit de la Comunitat autònoma de les Illes Balears..... 883

Dictamen núm. 10/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional a les Illes Balears 1351

Funció pública

Dictamen núm. 1/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears 27

Dictamen núm. 6/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a la modificació de la Llei 6/2005, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears 333

Dictamen núm. 7/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al projecte de decret pel qual es regula el règim d'habilitació i d'organització de personal tècnic en prevenció de riscs laborals de la Direcció General de Salut Laboral de la Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears per a l'exercici de la funció de comprovació de les condicions de seguretat i salut en les empreses i els centres de treball 339

Dictamen núm. 8/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per a l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració del Govern de les Illes Balears 353

Dictamen núm. 11/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears 381

Dictamen núm. 13/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 33/1994, de 28 de març, i de desplegament de les previsions contingudes a la disposició addicional desena de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (EBEP), i a l'article 65 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears 397

Dictamen núm. 1/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat autònoma de les Illes Balears 503

Dictamen núm. 9/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el procediment de selecció de personal funcionari interí al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 611

Dictamen núm. 10/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea l'especialitat d'estadística dins l'escala de recerca, desenvolupament i innovació del cos facultatiu superior i del cos facultatiu tècnic de la comunitat autònoma de les Illes Balears 621

Dictamen núm. 6/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de la funció pública de les administracions públiques de les Illes Balears 799

Dictamen núm. 7/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 85/1990, de 20 de setembre, pel qual es regula el règim retributiu dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 1069

Habitatge, construcció i urbanisme

Dictamen núm. 5/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei de règim del sòl i de l'habitatge de les Illes Balears 151

Dictamen núm. 5/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual es regula el Pla Jove de l'Habitatge i sobre les ajudes a la promoció i accés a l'habitatge a les Illes Balears..... 317

Dictamen núm. 9/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de la consellera de Treball i Formació, de modificació de l'Ordre del conseller de Treball i Formació, de 10 de juny de 1998, pel qual s'aprova el llibre d'incidències en obres de construcció 363

Dictamen núm. 10/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de rehabilitació i millora de barris de les ciutats i pobles de les Illes Balears 369

Dictamen núm. 14/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses Acreditades en el Sector de la Construcció de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears..... 405

Dictamen núm. 16/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen els criteris per habilitar el llibre de subcontractació en el sector de la construcció..... 421

Dictamen núm. 19/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de desenvolupament de la Llei 5/2008, de 14 de maig, d'actuacions urgents destinades a l'obtenció de sòl per a habitatges de protecció pública 449

Dictamen núm. 13/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual es modifica el Decret 68/2008, de 6 de juny, pel qual es regulen les ajudes per afavorir l'accés a l'habitatge en el marc del Pla Estratègic d'Habitatge 2008/2011 de les Illes Balears 641

Dictamen núm. 3/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei d'ordenació del territori i de l'urbanisme de les Illes Balears 751

Dictamen núm. 7/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei d'habitatge 819

Dictamen núm. 11/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual s'introdueixen mesures transitòries en el Pla d'Habitatge de les Illes Balears..... 863

Dictamen núm. 17/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques 909

Dictamen núm. 18/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els procediments d'adjudicació d'habitatges protegits per part de l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI)..... 923

Indústria

Dictamen núm. 1/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'obtenció i la renovació del carnet professional d'operador de maquinària minera mòbil (OMMM)..... 241

Joventut

Dictamen núm. 3/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el Projecte de Reglament de les instal·lacions dels campaments juvenils de Menorca..... 299

Dictamen núm. 5/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual es regula el Pla Jove de l'Habitatge i sobre les ajudes a la promoció i accés a l'habitatge a les Illes Balears..... 317

Dictamen núm. 19/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea l'Observatori de la Joventut de les Illes Balears..... 695

Dictamen núm. 12/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa d'Eivissa 869

Dictamen núm. 24/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa de Formentera 967

Dictamen núm. 29/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la prestació per a persones que han estat sotmeses a tutela administrativa..... 1007

Dictamen núm. 21/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'illa de Menorca 1217

Lleure, esport i oci

Dictamen núm. 2/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei de l'esport de les Illes Balears 75

Dictamen núm. 3/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el Projecte de Reglament de les instal·lacions dels campaments juvenils de Menorca..... 299

Dictamen núm. 12/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears 387

Dictamen núm. 20/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen les activitats de formació esportiva que imparteixen les federacions esportives a les Illes Balears 465

Dictamen núm. 14/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Esport a les Illes Balears 651

Dictamen núm. 15/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre el règim jurídic de les sales de joc 659

Dictamen núm. 12/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa d'Eivissa 869

Dictamen núm. 24/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament per a la regulació de les activitats de temps lliure infantil i juvenil a l'àmbit territorial de l'illa de Formentera 967

Dictamen núm. 26/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives 985

Dictamen núm. 21/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament de les activitats de temps lliure infantil i juvenil que es desenvolupen a l'illa de Menorca 1217

Dictamen núm. 13/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics 1403

Dictamen núm. 21/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Reglament de desenvolupament del Decret 41/2011, de 29 d'abril, regulador dels serveis d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives 1453

Dictamen núm. 22/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Reglament del Consell Insular de Menorca sobre el programa, els continguts i les condicions del curs bàsic de personal d'admissió i control d'ambient intern en les activitats d'espectacles públics i recreatives i característiques de la targeta d'identificació d'aquest personal 1461

Medi ambient

Dictamen núm. 5/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al sistema d'indicadors per a la Gestió Integrada de la Zona Costanera (GIZC) de les Illes Balears 275

Dictamen núm. 12/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears 635

Dictamen núm. 23/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de declaració de zones vulnerables per la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries i el seu programa de seguiment i control del domini públic hidràulic de les Illes Balears..... 959

Ocupació

Dictamen núm. 6/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a la modificació de la Llei 6/2005, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears 333

Dictamen núm. 8/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per a l'ocupació de llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració del Govern de les Illes Balears 353

Dictamen núm. 11/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de modificació del Decret 36/2004, de 16 d'abril, pel qual es regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones amb discapacitat a la funció pública de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears 381

Dictamen núm. 1/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat autònoma de les Illes Balears 503

Dictamen núm. 9/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el procediment de selecció de personal funcionari interí al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 611

Dictamen núm. 4/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea la Mesa Social Tripartida de les Illes Balears 1311

Salut

Dictamen núm. 3/2007, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de Decret pel qual s'estableixen i implanten els procediments de seguretat i el sistema de vigilància enfront dels accidents amb risc biològic en l'àmbit sanitari de les Illes Balears 259

Dictamen núm. 1/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat autònoma de les Illes Balears 503

Dictamen núm. 4/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la prestació ortoprotètica 531

Dictamen núm. 11/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament d'ordenació de la Inspecció de Serveis Sanitaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 627

Dictamen núm. 2/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de salut pública de les Illes Balears..... 741

Dictamen núm. 8/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el procediment d'autorització sanitària dels centres, serveis i establiments sanitaris i el funcionament del Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears 833

Dictamen núm. 9/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 93/2004, de 5 de novembre, sobre fórmules magistrals i preparats oficinals..... 841

Dictamen núm. 11/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el sistema sanitari de les Illes Balears..... 1093

Dictamen núm. 14/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aproven els procediments d'autorització d'oficines de farmàcia 1147

Dictamen núm. 16/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el marc de qualitat dels centres, serveis i establiments sanitaris i s'aprova el Programa d'acreditació d'hospitals 1163

Dictamen núm. 2/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Programa de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears i es crea la Comissió de Control de la Qualitat de les Aigües de Consum Humà de les Illes Balears..... 1239

Dictamen núm. 5/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea el Registre d'Empreses, establiments i productes del Sector Alimentari de les Illes Balears subjectes a control oficial 1317

Sector primari

Dictamen núm. 1/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al projecte de decret pel qual es regula l'aplicació en l'àmbit agrícola i ramader de la Llei 16/2006, de 17 d'octubre, de règim jurídic de les llicències integrades d'activitat de les Illes Balears..... 283

Dictamen núm. 4/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, per la qual s'estableixen les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Programa del Fons Europeu de Pesca 307

Dictamen núm. 22/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals per a la utilització agrícola dels fems a les Illes Balears 491

Dictamen núm. 6/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea i regula l'autorització i el Registre de Transportistes i Mitjans de Transport d'Animals de les Illes Balears i se'n regulen les autoritzacions 545

Dictamen núm. 12/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears 635

Dictamen núm. 16/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control 665

Dictamen núm. 23/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears 727

Dictamen núm. 13/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 149/1997, de 21 de novembre, pel qual es reconeix la denominació geogràfica "Gin de Menorca" i s'aprova el seu reglament i al Projecte d'ordre pel qual es reconeix la indicació geogràfica "Gin de Mahón" i se n'aprova el Reglament 877

Dictamen núm. 16/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "vi de la terra de Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'Illa de Formentera 905

Dictamen núm. 10/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual es modifica la classificació de varietats de vinya autoritzades a les Illes Balears 1089

Dictamen núm. 12/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control 1137

Dictamen núm. 13/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca d'1 d'abril de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Pla i Llevant, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control 1143

Dictamen núm. 15/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller de Presidència pel qual es regula la recollida de bogamarins en aigües de les Illes Balears 1157

Dictamen núm. 17/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament de la denominació d'origen protegida "Mahón-Menorca" i del seu Consell regulador 1173

Dictamen núm. 19/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el Projecte de reglament pel qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de la pesca submarina a les aigües interiors de Formentera 1203

Dictamen núm. 20/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el projecte de reglament del Consell Insular de Formentera pel qual s'aprova l'Ordre general de vedes i de regulació dels recursos cinegètics de l'illa de Formentera 1209

Dictamen núm. 7/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica "Mallorca" per als vins amb dret a la menció tradicional "Vi de la Terra" produïts a l'illa de Mallorca 1327

Dictamen núm. 12/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears 1385

Dictamen núm. 14/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera 1411

Dictamen núm. 16/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es deroga el Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa 1427

Dictamen núm. 17/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Illes Balears 1431

Dictamen núm. 18/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual es modifica el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, aprovat per l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005 1437

Dictamen núm. 19/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual s'aprova el Plec de condicions de la indicació geogràfica protegida Eivissa/Ibiza 1443

Dictamen núm. 20/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es deroguen determinats articles del Decret 17/2009, de 6 de març, pel qual s'estableix un pla de gestió per a la pesca amb arts de tirada tradicionals en aigües de les Illes Balears 1449

Serveis socials

Dictamen núm. 6/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei integral d'atenció i dels drets del menor a les Illes Balears..... 197

Dictamen núm. 9/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 123/2001, de 19 d'octubre, de definició i regulació de les condicions mínimes d'obertura i funcionament dels centres i serveis per a persones majors, tant públics com privats, ubicats en el territori de les Illes Balears 221

Dictamen núm. 2/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre el Projecte de decret de Mediació familiar 291

Dictamen núm. 18/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de serveis socials de les Illes Balears 433

Dictamen núm. 8/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació dels serveis d'acolliment residencial de menors a Mallorca 599

Dictamen núm. 20/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears 703

Dictamen núm. 4/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el procediment per al reconeixement de la situació de dependència, la intensitat de protecció dels serveis, i el règim de compatibilitat de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i es crea la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears 773

Dictamen núm. 5/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD) 787

Dictamen núm. 27/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 993

Dictamen núm. 2/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen els principis generals i la coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, les titulacions i les ràtios, i la figura del professional de referència i la seva relació amb les persones usuàries 1033

Dictamen núm. 4/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'organització, l'estructura i el funcionament dels registres autonòmics de centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat, de protecció de persones menors d'edat i d'adopcions 1045

Dictamen núm. 5/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret regulador dels principis generals per a la concertació de serveis a l'àmbit del sistema públic de Serveis Socials 1051

Dictamen núm. 9/2011, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears 1081

Dictamen núm. 9/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l'autorització i l'acreditació de serveis socials, i es regulen la secció suprainsular del Registre i els procediments per autoritzar i acreditar serveis socials d'àmbit suprainsular 1341

Transports i comunicacions

Dictamen núm. 7/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els transports turístics terrestres en l'àmbit de les Illes Balears 209

Dictamen núm. 15/2008, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret sobre drets d'informació dels passatgers en el transport marítim entre illes 411

Dictamen núm. 2/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 42/2008, d'11 d'abril, pel qual es regula la bonificació en les tarifes dels serveis regulars de transport marítim entre les illes d'Eivissa i Formentera per als residents en l'illa de Formentera 511

Dictamen núm. 6/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es crea i regula l'autorització i el Registre de Transportistes i Mitjans de Transport d'Animals de les Illes Balears i se'n regulen les autoritzacions 545

Dictamen núm. 18/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears 683

Dictamen núm. 19/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret de criteris generals sobre modes d'explotació del transport ferroviari, tramviari i combinat 931

Dictamen núm. 20/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el Consell Balear de Transports Terrestres 935

Dictamen núm. 21/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula el Comitè Balear de Transport per Carretera i es crea el Registre d'Associacions Professionals de Transportistes i empreses d'Activitats Auxiliars i Complementàries del Transport amb implantació a les Illes Balears 943

Dictamen núm. 22/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret d'aprovació del Reglament de desplegament i execució de determinats aspectes de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears 949

Tributació i imposts

Dictamen núm. 3/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, sobre l'Avantprojecte de llei de reforma de l'impost de successions i donacions 89

Dictamen núm. 22/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Acord de modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal de la taxa per serveis d'inspecció tècnica de vehicles del Consell Insular de Mallorca 723

Dictamen núm. 28/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Acord de modificació de l'article quart i la disposició final de l'Ordenança fiscal de la taxa del tractament de residus sòlids urbans de l'illa de Mallorca 1003

Turisme i hoteleria

Dictamen núm. 7/2006, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els transports turístics terrestres en l'àmbit de les Illes Balears 209

Dictamen núm. 25/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable, i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística 973

Dictamen núm. 30/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears 1013

Dictamen núm. 3/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu a l'Avantprojecte de llei de turisme de les Illes Balears 1249

Dictamen núm. 13/2012, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics 1403

GOIB
CONSELLERIA
PRESIDÈNCIA

Institut d'Estudis Autonòmics